

New Testament

Karimojong Language

Karimojong - Bible - New Testament

Matayo

Matayo 1

¹Erae lu njirorwa atapapaa a Yesu Kristo, a njolo arae ekanateker a Daudi a njolo arae lopapait ka Aburaam.

²Arae Aburaam papa a Isaka, touru Isaka Yakobo, touru Yakobo Yuda ka njikaitotoi keŋ.

³Touru Yuda Peres ka Sera (arae toto kec Tamar). Touru Peres Esiron, touru Esiron Ram.

⁴Touru Ram Aminadab, touru Aminadab Nason, touru Nason Salmon;

⁵touru Salimon Boas (arae toto keŋ Raab). Touru Boas Obed (arae toto keŋ Rus). Touru Obed Yese.

⁶Touru Yese Daudi erwosit. Touru Daudi Solomon (njolo sek arae toto keŋ aberu a Uria).

⁷Touru Solomon Reoboam, touru Reoboam Abija, touru Abija Asa,

⁸touru Asa Yosapat, touru Yosapat Yoram, touru Yoram Usia,

⁹touru Usia Yotam; touru Yotam Akas, touru Akas Esekia,

¹⁰touru Esekia Manase, touru Manase Amon, touru Amon Yosia,

¹¹touru Yosia Yekonia ka njikaitotoi keŋ njirwa njulu arikorere Disirael nakwap njina a Babilon aruwor njipi.

¹²Kedaun arikor ikes Babilon, abu Yekonia touru Saelatiel, touru Saelatiel Serubabel,

¹³touru Serubabel Abiud, touru Abiud Eliakim, touru Eliakim Asor,

¹⁴touru Asor Sadok, touru Sadok Acim, touru Acim Eliud,

¹⁵touru Eliud Eleasar, touru Eleasar Matan, touru Matan Yakobo,

¹⁶touru Yakobo Yosepu, njolo abu toruwor ekile a Maria a njina edouni Yesu, njolo enyaritae Kristo.

¹⁷Danyameta a njituŋa a njul ameun aneni ka Aburaam tari neni a Daudi, arae daadaŋ njatomon ka njao mwon, ameun aneni a Daudi tari njina arikorere Disirael Babilon aruwor njipi, arae njatomon ka njao mwon, nabo ameun anarikoret Disirael Babilon tari njina edounere Kristo, arae njuna daŋ njatomon ka njao mwon.

¹⁸Ekoni akidouno a Yesu Kristo etakanuni ne: eikinitae Maria toto a Yesu aruwor aberu a Yosepu, nai ani eriŋa ikes nyeruko, toryamunae Maria epoti aŋuna ka apedor a ŋina ke Etau a ŋolo Asegan.

¹⁹Aŋuna araakar Yosepu ekile keŋ ŋolo ajokan, abu iŋes totamu aesikin Maria ekililiŋat, anerae pa acamit akisirum iŋes ŋileec alotuŋa.

²⁰Nai ani eriŋa iŋes etamatamae ŋakiro ŋun, totakanu emalaika ŋolo ke Ekapolon neni keŋ anakiruja tema, “Yosepu lopapait a Daudi, nyikuryaniar akiit Maria toruwor aberu kon, anerae ŋini epoti iŋes ebunit aneni ke Etau a ŋolo Asegan;

²¹idouni iŋes ikoku ŋini sapat, ilimokini iyoŋ ekeekiro Yesu, anerae eiuni iŋes ŋikeetuŋa anasecisya kec.”

²²Apotu ŋun daadaŋ totakanut, ikotere iyookinotor ŋuna koloŋ kirworo Ekapolon anakituk ke ekadwaran ebe,

²³“Epotiuni ka idouni apese ŋina nyiryamakina ka ekile ikoku ŋini sapat, enyarao ekeekiro Emmanuel.” (Apolou keŋ atemar, “Ikirukit iwon ka Akuj.”)

²⁴Ani ekienyuni Yosepu, kitiya ikwaŋina alimokinitor emalaika ŋolo ke Ekapolon iŋes, ya iŋes Maria aruwor akeeberu.

²⁵Nai nyiryamakina tari ŋina edounio Maria ikoku ŋini sapat, tolimok Yosepu ekiro a ikoku Yesu.

Matayo 2

¹Kedaun akidoun Yesu alo Betelem anakwap a ŋina a Yudaya, ŋirwa ŋulu araakar Erode erwosit, potu ŋikaosok ŋice alo Kide tari Yerusalem,

²iŋitasi ebasi, “Ai eyai erwosit ŋolo a Diyudayan ŋolo ariŋa sek idounio? Anerae ikianyu isua etop keŋ ebuni alo Kide, ikiponit aryedik akima iŋes.”

³Ani iirari erwosit Erode ŋakiro ŋun, kiyaloloŋo ka ŋituŋa a Yerusalem daadaŋ.

⁴Tonyarau ŋisacaradotin ŋulu apolok daadaŋ ka ŋiketatak ŋulu a Dikisila, kiŋit ikes neni etemokino kidounere Kristo.

⁵Tolimokis ikes iŋes temasi, “Betelem, nakwap a Yudaya, anerae igirit ekadwaran ebe,

⁶Iyoŋ Betelem akwap a Yuda, meere iyoŋ idit nooi alotaunio a ŋulu a Yuda. Anerae alotooma kon elomuni ekarikon ŋolo iyoki ŋituŋa kaŋ Disirael.” “

⁷Tonyara nai Erode ŋikaosok ŋul neni kec make, kiŋit ikes kojokan apaki ŋina kire atakanunia etop;

⁸kiyakiya iŋes ikes Betelem tema, “Toloto akimimaun ejok ŋuna a ikoku, ani kiryamut, ipotu itolimokis, ikotere ayon daŋ alosi oryedik, oma iŋes.”

⁹Ani kedaut ikes akiirar nuna alimokini erwosit ikes torotokis; a nen, kinjarenik ikes etop nolo sek aris ikes kinjolikis alo Kide, tari njina awuoya alokidiana neni ayai ikoku.

¹⁰Ani injolikinete ikes etop, tolelyana nooi.

¹¹Tolomasi ikes kai, kinjolikis ikoku ka toto keñ Maria, toryediko ikes alokinjaren keñ, tomaa, toñaasi nai njicweei kec, tolemikis injes njainakineta nu: egolid, eminae nolo ke ekinyate ka eceminae nolo akukunyon nooi.

¹²Añuna abunio Akuj kicik ikes anakiruja atemar nyebonosi neni eyai Erode, kitoro ikes lorot ece ebonorete nakwap kec.

¹³Ani kerotokis ikes, totakanu emalaika nolo ke Ekapolon neni a Yosepu anakiruja tema, “Tonyou, ya ikoku ka toto keñ tosiya tari Ijipit. Kiboi aina tari njina akalimokinia ayon ijyon, anerae ecamit Erode akimimaun njakiro a ikoku, ecamit akjar.”

¹⁴Tonyou Yosepu ya ikoku ka toto keñ nakwaare, tolot Ijipit.

¹⁵Kiboiyoto ikes aina tari njina atwania Erode. Etiyakinosi njun daadañ kiyookinotor njuna erworit Ekapolon alokadwaran ebe, “Anyarau ayon Lokoku kañ alo Ijipit.”

¹⁶Ani eanyuni Erode atemar amodikis njikaosok injes, tonyunyurikin nooi, kiyakiya njisigarya keñ Betelem ka akwap njin daadañ akjar njidwe njulusapa daadañ, njulu adolito njikaru kec njiarei ka njulu arinja njikaru kec nyedolo njiarei. Kitiya injes njun itamakina napaki njina kinjunit injes ejok alokaosok.

¹⁷Kiyookinos nai njakiro njuna erworit ekadwaran Yeremia ebala,

¹⁸“Aponi kiirarae alo Rama, etoil nolo egworo ka kisuta nooi. Rakel injes igworo añuna a njidwe keñ; ewounit akisirworiuno, anerae aris ketwaka.”

¹⁹Ani ketwana Erode, totakanu emalaika nolo ke Ekapolon anakiruja neni a Yosepu alo Ijipit

²⁰tema, “Tonyou, ya ikoku ka toto keñ, toboño nakwap a Disirael, anerae atwaka njulu ewarito akjar ikoku.”

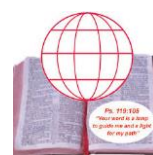
²¹Tonyou nai Yosepu ya ikoku ka toto keñ, tolot nakwap a Disirael.

²²Nai ani iirari injes atemar elunyokin Arikaleo lokicolon a papa keñ ke Erode aruwor erwosit nolo a Yudaya, tokuryaniar injes alomar Yudaya. Ani kedau Akuj akicik injes anakiruja, abu Yosepu tolot Galileya.

²³Kiboi alotaun a nolo anyarita Nasaret, kiyookinotor njuna erworito njikadwarak ebe, “Enyarao injes Enasaroit.”

Matayo 3

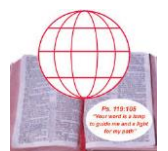
¹Alorwa a njul, bu Yoana Ekebatsan tolimonok analonjisat a njina a Yudaya

- ²ebala, “Kibelekinos anasecisya kus, anerae aapuu Apukan njina anakuj!”
- ³Anerae injes erworitor ekadwaran Isaya ebala, “Iworoe etoil a ituņanan a ice analoņisat ebala, ‘Kitemonokisi erot njolo ke Ekapolon; kisidiiryata njirotin keņ!’ “
- ⁴Anapit Yoana elou njolo etiyaunitae a njajul a njuna ke ekaal, tonapite arokoba anacir keņ, kimuji emaase ka ao analoņisat.
- ⁵Toloto njituņa njulu alo Yerusalem, Yudaya, njulu ka akwap a njina a Yorodan neni keņ,
- ⁶ido kibatisa Yoana ikes anaņolol alo Yorodan kedaut alimonor njasecisya kec.
- ⁷Ani injolikini Yoana Diparisayon ka Disadukayon njulu alalak eponito neni keņ akibatisao, tolimok ikes tema, “Iyes njulu iroko njulu ikote njapomia, njae ikilimokini iyes atemar ipedorete abucar ananyunyura a njina ebunit a njina ka Akuj?”
- ⁸Kitiyata njiticisyo njulu itoodiunete atemar ikiwa iyes kire njasecisya kus.
- ⁹Nyitamete alotai kus atemar, ‘Erae Aburaam papa kosi.’ Akalimokini ayonj iyes atemar, epedori Akuj akilocokin njamoru nu toruworos njidwe njulu ka Aburaam!
- ¹⁰Edikino aep iteli njikito anataagor; ekitoe daadaņ njolo nyeraii njaraito njuna ajokak, itelunio tocakakinae nakim.
- ¹¹“Kire ekebatisae ayonj iyes a njakipi a njuna ka akiki, nai njolo ebunit alokaku kaņ, epol injes akilo ayonj, nyitemokino ayonj akikod tari njamuk keņ. Injes ikibatisae iyes a Etau a njolo Asega ka akim.
- ¹²Eyakar injes nakan keņ erite ikotere epyetarya njikeemomwa ejok analos, tocunak lodulae keņ, kicunyak nai njatunyeny anakim a njina nyeduņe.”
- ¹³Bu Yesu alo Galileya tari Yorodan akibatisao aneni a Yoana.
- ¹⁴Adikino Yoana ewouni aņuna abaakar, “Arae ayonj etemokino kibatisa iyonj, nai ibu iyonj neni kaņ!”
- ¹⁵Nai toboņok Yesu injes tema, “Kimyek kitiyakin ikona tokona. Anerae erae epite lo injes ikisiyookinio iwon njuna ecamit Akuj daadaņ.” Kimyek nai injes kitiyakin.
- ¹⁶Ani kedaun Yesu akibatis, todoku injes anakipi tosodi toņaari nakuj, kiņolik injes Etau njolo ka Akuj ebuni alokidiana ikoni akuri, todo neni keņ.
- ¹⁷Kiirarae etoil anakuj ebala, “Erae lo Lokoku kaņ njolo minat, alelyani ayonj nooi aņuna keņ.”

Matayo 4

- ¹Ya nai Etau njolo ka Akuj Yesu nalongisat, ikotere itemi Satan injes.
- ²Kiriya Yesu eronit njapaarasya ka njakuwarisya njatomoniomwon, ani ekaku tonyam akoro.

- ³Bu eketemon neni keŋ tema, “Ani kirae iyoŋ Lokoku ka Akuj, kituluwo ŋamoru nu toruworos akimuj.”
- ⁴Toboŋok Yesu iŋes tema, “Igiritaek Nakigireta ebe, ‘Nyeyari ituŋanan ka akimuj bon, nai ka akirot a daadaŋ a ŋina elomunit anakituk ka Akuj.’ “
- ⁵Ya Satan Yesu Yerusalem, lotaun ŋolo ka Akuj, kitowuo iŋes alobibiru a ŋolo ka Akai ka Akuj,
- ⁶tolimok iŋes tema, “Ani kirae iyoŋ Lokoku ka Akuj, kimasar kwap, anerae igiritaek Nakigireta ebe, ‘Icikakini Akuj ŋimalaikan keŋ akiyok iyoŋ; igiritaek nabo daŋ atemar, ikigagaunete iyoŋ a ŋakan kec, ikotere nyewan amoru tari ŋakejen kon.’ “
- ⁷Toboŋok Yesu iŋes tema, “Igiritaek nabo ebe, ‘Nyitem Ekapolon Akuj kon.’ “
- ⁸Ya nabo Satan Yesu lomoru ŋoloti aoyan, kitoodik iŋes ŋibukui daadaŋ ŋulu ka akwap ka ekecebari daadaŋ,
- ⁹ido tolimok Satan iŋes tema, “Ani kiriyedik iyoŋ alokiŋaren kaŋ ikitopoloo ayonŋ, akajalakini ayonŋ iyoŋ ŋiboro ki daadaŋ.”
- ¹⁰Tosodi toboŋok Yesu iŋes tema, “Satan tolot! Anerae igiritaek Nakigireta ebe, ‘Iryediki iyoŋ kitopoloo Ekapolon Akuj kon, kitiyanak iŋes bon!’ “
- ¹¹Torotok nai Satan aneni a Yesu, tosodi potu ŋimalaikan ŋulu ka Akuj kiŋarakis iŋes.
- ¹²Ani iirari Yesu atemar kikamar Yoana mabus, tori, tolot Galileya.
- ¹³Toesik iŋes Nasaret, tolot akiboi alotaun a ŋolo a Kaperenaum a ŋolo alodiyete anam Galileya, nakwap ŋina a Sebulon ka Naputali.
- ¹⁴Atakanunete ŋun ikotere kiyookinotor ŋuna erworit ekadwaran Isaya ebala,
- ¹⁵“Akwap ŋina a Sebulon ka akwap ŋina a Naputali, ŋuna iyakasi lorot ŋolo eteni nanam ekekwaye Yorodan, Galileya, akwap a ŋituŋa a ŋulu nyerae Ŋiyudayan!
- ¹⁶Aanyuwasi ŋituŋa ŋulu eboiyete anakiryonut akica ŋina apolon, tari ŋulu eboiyete alotorube a ŋolo ka atwanare, enuaku akica ikes.”
- ¹⁷Dinapei ŋina, kisyak Yesu alimonokin ebala, “Kibelesinos anasecisya kus, anerae aapuu Apukan ŋina anakuj.”
- ¹⁸Ani itori Yesu diye anam ŋina a Galileya, kiŋolik ŋikaitotoi ŋiarei, Simoni (ŋolo anyaritaek Petero) ka lokaato keŋ Anderia, eakakinete ŋatibae nanam, anerae araek ikes ŋikekamak ŋikolya.
- ¹⁹Tolimok Yesu ikes tema, “Kiwuapakinaek ayonŋ, eketuruwori ayonŋ iyek ŋikekamak ŋituŋa.”
- ²⁰Kimyekis ikes ŋatibae kec atipei, kiwuapakis iŋes.
- ²¹Ani erotokini a nen, kiŋolik ŋikaitotoi ŋice ŋiarei, Yakobo ka Yoana, ŋidwe a Sebedeo; arukito ikes ka papa kec anatuba erucete ŋatibae kec. Tonyara Yesu ikes.

²²Kimyekis ikes atipei atuba ka papa kec, kiwuapakis Yesu.

²³Tolot Yesu kirimo Galileya daadaŋ itatami alosinagogae kec ka tolimonokini Ìakiro ŋuna Ajokak ŋuna ka Apukan ka Akuj, kitaŋaleununuye ŋituŋa alodekesyo a daadaŋ.

²⁴Tokeikin ŋakiro keŋ nakwap a Siria daadaŋ. Yaut ŋituŋa neni keŋ ŋikadyakak daadaŋ ŋulu adyakasi ŋidekesyo ŋulu agelegelya: ŋulu ekamunito ŋipyen, ŋulu erakanarosi ka ŋulu aŋwalak, kitaŋaleu Yesu ikes daadaŋ.

²⁵Kiwuapakis ŋasepico a ŋituŋa ŋuna alalak Yesu, ŋuna aponito alo Galileya, alo Dekapoli, alo Yerusalem, alo Yudaya ka alokekwaye aŋolol Yorodan.

Matayo 5

¹Ani iŋolikini Yesu ŋasepico a ŋituŋa eponito, todoka kidiama emukura. Ani kiboikin iŋes tocunun ŋikeekasyomak,

²kisyak nai iŋes akitatam ikes ebala,

³“Erereŋ ŋulu eyenete atemar ekulyakaka ŋitai kec alokiŋaren Akuj; erae ajakaanut ŋina anakuj ŋina kec.

⁴Erereŋ ŋulu iyaloloŋete; ebuni Akuj akisirworion ikes.

⁵Erereŋ ŋulu iyapara; eruwor akwap ŋina kec.

⁶Erereŋ ŋulu iitanito nooi aanyun ŋuna ka akiyookino; einakini Akuj ikes ŋuna iitanito.

⁷Erereŋ ŋulu isyoniyeneneete ŋuluŋe; isyoniyi ikes.

⁸Erereŋ ŋulu esegak ŋitai; anerae eanyunete ikes Akuj.

⁹Erereŋ ŋulu esisilak; enyarao ikes ŋidwe ka Akuj.

¹⁰Erereŋ ŋulu isicanitae aŋuna ka akiyookino; erae Apukan ŋina anakuj ŋina kec.

¹¹“Ireŋ iyes ŋina ikiyanyata ŋituŋa ka ikisicanito, nabo ikireikin ŋakiro ŋuna aronok aŋuna irakatar iyes ŋulu kaŋ.

¹²Tolakara ka tolelyana, anerae epol nooi eropit kus anakuj; ŋikadwarak daŋ ŋulu kolon, esicanitae ikwaŋinapei.

¹³“Iraakasi iyes acumbi ŋina ka akwap. Nai ani kepyaniar acumbi, itasasamunio nabo iŋes ikwaani? Eruwor ibore koŋin; aŋun, ebukoryo kiŋa, kipudata ŋituŋa.

¹⁴“Iraakasi iyes akica ŋina ka akwap. Nyepedori etaun ŋolo edukitoe kidiama emukura akiŋop.

¹⁵Emam ituŋanan ŋini ani kinokak etaa tosodi tobuburik atuba, nai iwuakini neni ikeuna, ikotere kinuakak ŋituŋa daadaŋ alokai.

- ¹⁶Ikwanjapei, itemokino akica kus tocai kileere alotuŋa, ikotere ikes eanyuwarete ŋiticisyo kus ŋulu ajokak, kipuro Papa kus ŋolo eyai nakuj.
- ¹⁷“Nyitamete atemar kori abunit ayonŋ alemar Dikisila a Moses ka ŋakiro ŋuna etatamete ŋikadwarak. Nyabunit ayonŋ akikisar ikes, nai akisiyookin.
- ¹⁸Akalimokini ayonŋ iyes kire atemar, mati kesalu nakuj ka akwap, emam enyukuta kori akirot adio cici ŋina ikisaryo a Lokisila, mati kirikakin ŋakiro daadanŋ.
- ¹⁹Ituŋanan ŋini ebili akiciket tari ŋina edit a Lokisila ka kitatam ŋuluŋe akitiya ŋunapei, itiditeunio iŋes akilo daadanŋ a Napukan a ŋina anakuj. Nai ŋini iwuapi ikes ka kitatam ŋuluŋe danŋ, itopolooro iŋes a Napukan a ŋina anakuj.
- ²⁰Akalimokini ayonŋ iyes atemar, ani pa kilo akiyookino kus ŋina a ŋiketataamak a Dikisila ka ŋina a Dɔparisayon, nyilomarete iyes Napukan ŋina anakuj.
- ²¹“Ipuput iyes atemar alimonokinitae ŋulu a koloŋ atemar, ‘Nyiar. Ituŋanan daadanŋ ŋini eari ŋinice, isitakinio anatukot.’
- ²²Nai tokona akalimokini ayonŋ iyes atemar, ituŋanan ŋini eŋoikini lokaato keŋ, itemokino isitakinio anatukot. Nai ŋini iyanyi lokaato keŋ, itemokino yaunae loikiiko ka ŋini etemari ŋinice, ‘Ibaŋaana iyonŋ,’ itemokino tocakakinae tooma nakim ŋina nyeduŋe.
- ²³Aŋun, ani iyauni iyonŋ ainakinet kon Namuroet ŋina ka Akuj, ido totamu eriŋa nyipotoro atemar ikiŋoikinit iyonŋ lokaato kon,
- ²⁴kimyek ainakinet kon alokiŋaren Namuroet, ido tolot mono kisila ka iŋes, tosodi nai toboŋu inak Akuj ainakinet kon.
- ²⁵“Kisila atipei ka ŋolo ikisitakininit iyonŋ eriŋa iyes nyedolo loikiiko, ikotere nyikipotok iŋes iyonŋ neni ke ekatubon; tosodi ekatubon ikipotok losigarya ŋulu ikijukakinete iyonŋ mabus.
- ²⁶Akalimokini ayonŋ iyonŋ kire atemar, nyilomuni iyonŋ alomabus, mati kitac daadanŋ tari nikaput.
- ²⁷“Ipuput iyes atemar abookoi, ‘Nyilom.’
- ²⁸Nai akalimokini ayonŋ iyes atemar, ituŋanan daadanŋ ŋini iŋolikini aberu a ŋinice kiŋobel, aruwor iŋes ekaloman alotau keŋ.
- ²⁹Ani kikitesec iyonŋ akonikoŋu ŋina aloteten, itemokino todita tocaka nariet! Ejok iyonŋ atwaniyar ekiner epei akilo akonikuwan daadanŋ acakakino tooma nakim ŋina nyeduŋe.
- ³⁰Ani kikitesec iyonŋ akan kon ŋina aloteten, totubo tocaka nariet. Ejok iyonŋ atwaniyar ekiner epei akilo akonikuwan daadanŋ acakakino tooma nakim ŋina nyeduŋe.
- ³¹“Alimunitoe danŋ atemar, ‘Dolokile daadanŋ elaki akeeberu, itemokino iŋes ainakin aberu abaruwa ŋina ke elakit.’

- ³²Nai akalimokini ayon iyes atemar, nlokile elaki akeeberu pa elomit aberu keŋ, eturuwo inŋes aberu nin akaloman ka nlokile iisi aberu nina elakitae, alom inŋes.
- ³³“Nabo ipuput iyes ebe alimokinitae ntuŋa nulu a kolon atemar, ‘Nyikon akidin, nai kitiya nuna idau iyon akikon neni ka Akuj.’
- ³⁴Nai akalimokini ayon iyes atemar, nyikon jik; nyikon nakuj, anerae erae neni ipukator Akuj.
- ³⁵Nyikon tari akwap, anerae erae akwap neni icakit Akuj kori nyikon Yerusalem, anerae erae etaun nolo ke Erwosit a nolo apolon nooi.
- ³⁶Nabo ani ikon, nyilimu tari akonikou, anerae nyipedor iyon akitokwanun kori akisiryonun tari epeitimat.
- ³⁷Tolimu atemar ‘Ee’ kori ‘Mam’ – nuna daadan iyatakini iyon, eponito aneni a nolo Aronon.
- ³⁸“Ipuput iyes atemar abookoi kolon, ‘Akonu ka konu, nabo ekela ka ekela.’
- ³⁹Nai akalimokini ayon iyes atemar, nyitacakis aronis ka aronis. Ani kikibap iyon ituŋanan lokeli nolo aloteten, inak inŋes noloce dan.
- ⁴⁰Ani kecamit ituŋanan akiya iyon loikiiko anuna ka ademar ekoti kon, inak inŋes esati dan.
- ⁴¹Ani kikitinak ituŋanan iyon alosit akilomita ape, toloto ka inŋes nakiomitae naarei.
- ⁴²Ani kilip iyon ituŋanan ibore, inak inŋes. Ani kecamit ituŋanan akideniyor idiobore aneni kon, nyimik inŋes.
- ⁴³“Ipupete iyes atemar abookoi kolon, ‘Tomina ekonikidunyet, ido toremokino ekonimoit.’
- ⁴⁴Nai tokona akalimokini ayon iyes atemar, tominas njikusimoe ka kilipanakinete nulu ikisicanito iyes;
- ⁴⁵ikotere nai iruworosi iyes njidwe a Papa kus a nolo eyai nakuj. Anerae itacaununui inŋes akolon neni a nulu aronok ka neni a nulu ajokak. Iyakuununui akiru neni a nulu itiyaete nuna ajokak ka neni a nulu itiyaete nuna aronok.
- ⁴⁶Nai ani kiminasi iyes ntuŋa nulu ikiminasi iyes, aliropit iryamunete iyes? Nyitiyaete mono njikerirak ocur ikwanapei a?
- ⁴⁷Ani kisirworete iyes njikusikaitotoi make, nyo iloitotor iyes nulucetuŋa? Nyitiyaete nai ntuŋa nulu nyerae Diyudayan dan nun a?
- ⁴⁸Itemokino iyes tojokak nooi, ikwanapei eraakar Papa kus nolo anakuj nolo ajokan nooi!

Matayo 6

- 1“Tocoito nyitiyaete n̄iticisyo n̄ulu ke edin alokiḡaren n̄ituḡa, icamito atemar ikianyuwasi ikes iyes, anerae ani kitiyata iyes ikoḡina, nyiryamunete edioropit aneni a Papa kus a ḡolo eyai nakuj.
- 2“Ani iinakini iyoḡ akiḡarakinet neni a ituḡanan a ḡini a ḡican, nyejok akidelar alotuḡa ikwaḡina itiyaata ḡikaḡisoswae alosinagogae ka alorotin. Itiyaete ikes ḡun, ikotere kipuro n̄ituḡa ikes. Akalimokini ayoḡ iyes kire atemar, adaut ikes aryamun eropit kec.
- 3Ani ilemikini iyoḡ ituḡanan ḡini a ḡican akiḡarakinet kon, nyiteyenu tari idiotuḡanan;
- 4ikotere akoniḡarakinet eruwor ḡina imunono, ido Papa kon ḡolo ite ḡuna nyetakanete iḡes ikiropi iyoḡ.
- 5“Ani ilipete iyes, nyikokis ḡikaḡisoswae, anerae eminas ikes akilip ewuasi alosinagogae ka alorotin; ikotere eanyuwaryata n̄ituḡa ikes. Akalimokini ayoḡ iyes kire atemar, adaut ikes aryamun eropit kec.
- 6Nai ani ilipi iyoḡ, itemokino toloma nagule kon, togolok ekek, tosodi kilip neni a Papa kon a ḡolo nyetakani. Ido Papa kon ḡolo ite ḡuna itiyae iyoḡ anakimunono, iḡes ikiropi iyoḡ.
- 7“Dolopite ilipya iyoḡ, nyiyat ḡakiro ḡuna alalak ḡuna emam apolou, ikwa n̄ituḡa n̄ulu nyeyenete Akuj, n̄ulu ebasi kori epedoryo akiirar ikes aḡuna a ḡakiro kec a ḡuna alalak.
- 8Nyikote ikes; anerae eyeni Papa kus ḡuna iitanito iyes eriḡa nyilipa.
- 9“Itemokino kilipeneneete ikona: ‘Papa kosi ḡolo iyai nakuj; Ekonikiro tokeritetei,
- 10Akonipukan bu. Kitiyae acamit kon alokwap, ikwaḡina itiyaere anakuj.
- 11Inakinae isua nakoloḡit na akosikimuj ḡina a jwi jwi;
- 12Kisyoni isua ḡasecisya kosi, ikwaḡina ikisyoniyo isua daḡ n̄ulu eseceneneete aneni kosi.
- 13Nyikiya isua nakitemyet, nai toiunae isua aneni aronon. [Anerae apukan ka apedor ka apolou erae ḡuna kon, ḡikaru ka ḡikaru. Amen.]’
- 14“Anerae ani kisyonioto iyes n̄ulu eseceneneete neni kus, Papa kus daḡ ḡolo anakuj, ikisyoni iyes.
- 15Nai ani pa kisyonioto iyes ḡuluce, nyikisyoni Papa kus daḡ iyes.
- 16“Ani ikanyi iyoḡ, nyitasyono ikwa itasyonotor ḡikaḡisoswae. Elosete ikes esecec ḡireetin, ikotere eanyuniata n̄ituḡa atemar ikanyete ikes. Akalimokini ayoḡ iyes kire atemar, adaut ikes aryamun eropit kec.
- 17Nai ani ikanyi iyoḡ, kilota ereet kon kikyera tari ḡitim;

- ¹⁸Ikotere nyeanyuniata n̄ituŋa atemar ikanyi iyoŋ, mati Papa kon ŋolo nyetakani; ido Papa kon ŋolo ite ŋuna anakimunono iŋes ikiropi iyoŋ.
- ¹⁹“Nyituk aŋuna kus ebari nakwap na, neni epedorya esipiran ka eroiroi akinyasun ka neni epedoryata ŋikokolak akituwokin, tolemasi.
- ²⁰Nai totuko aŋuna kus ebari nakuj, neni nyepedorya esipiran ka eroiroi akinyasun ka neni nyepedoryata ŋikokolak akituwokin, tolemasi.
- ²¹Anerae neni eyai ebari kon, iŋes eyai etau kon daŋ.
- ²²“Erae akoŋu etaa ŋolo ka akuwan. Ani nai kejok akoŋu kon, eyai akuwan kon daadaŋ nakica;
- ²³nai ani kerono akoŋu kon, eyai akuwan kon daadaŋ nakiryonut. Ani nai kerae akica alotooma kon akiryonut, okoe etya akiryonut ŋin ai!
- ²⁴“Emam ituŋanan ŋini epedori akitiya ŋiticisyo ŋulu a ŋikapolok a ŋiarei, eŋeri epei tosodi tominak ŋoloce, kori imiidikin neni ke epei tosodi tojamuwa ŋoloce. Nyipedorete iyes akitiyanakin Akuj ka ebari.
- ²⁵“Aŋun, akalimokini ayon iyes atemar, nyiyaloloŋete aŋuna ka akiyar kus; aŋuna a ibore a ŋini nyamat kori a ŋini matat. Nyiyaloloŋete tari aŋuna a ŋilowi a ŋulu napan. Meere mono akiyar iloit akimuj ka akuwan iloit ŋilowi a?
- ²⁶Kiŋolikisi ŋikyeny: nyitaete, nyelemete ka nyetukete natukito, nai Papa kus ŋolo eyai nakuj iŋes itani ikes. Nyiloito nai iyes ŋikyeny a?
- ²⁷Dae alokidin kus alotooma akiyalolon epedori akitooya akiyar keŋ?
- ²⁸Nabo, nyo iyaloloŋioto iyes aŋuna a ŋilowi? Kiŋolikisi iyes epite ŋolo epolooto ŋatur ŋuna ka ariet; nyitiyaete kori nyedonyete ŋilowi.
- ²⁹Nai akalimokini ayon iyes atemar, tari Solomon ŋolo asirit nooi, amamukar ŋilowi ŋulu ebusak ŋulu ikote ŋatur ŋun.
- ³⁰Akuj iŋes itanapi ŋinya ŋulu ka ariet – ŋinya ŋulu elibito tokona, nai ani moi kicunya. Etya ekitanape ŋolo ikitanapya iŋes iyes ai? Okoe iyes n̄ituŋa ŋulu edit anupit!
- ³¹Aŋun, nyiyaloloŋete ibasi, ‘Okoe nyo ikimuji, nyo ikimasi’ kori ‘Nyo ikinapi?’
- ³²(Erae n̄ituŋa ŋulu nyenupito, ikes iwarito ŋiboro ŋul.) Eyeni Papa kus ŋolo anakuj atemar iitanito iyes ŋiboro lu daadaŋ.
- ³³Nai kiwara mono Apukan ŋina anakuj ka akiyookino ŋina ka Akuj, toruworos nai ŋiboro ŋul daadaŋ ŋulu kus.
- ³⁴Nyiyaloloŋete aŋuna a moi taparacu, anerae moi taparacu daŋ eyakar ŋuna keŋ. Kimyekisi ŋinakolonit kitemokin ŋican keŋ.

Matayo 7

- 1¹“Nyitubonokis ηuluce, ikotere nyikitubokin iyes;
- 2²anerae ikitubonokinio iyes ikwanapei itubonokiniata iyes ηuluce ka etyae ηolo iinakinete iyes, iηes ikiinakinio iyes.
- 3³Kaanukiro iteo iyon imilot anakoηu a lokaato kon, nai nyite akitoe ηina eyai nakoηu kon a ilope?
- 4⁴Nabo ikokini iyon ilimokini lokaato kon atemar, ‘Kimyek olema imilot anakoηu kon,’ toyai bo akitoe nakoηu kon ai?
- 5⁵Iyon ekanisoswae! Tolema mono akitoe anakoηu kon, topedo nai akiηolikin ejok epite ηolo lemaret imilot anakoηu a lokaato kon.
- 6⁶“Nyiinakis ηiηokwo ibore ηini einakinitae Akuj ka nyimasakis ηamoru ηuna elal egyelit lopegei, anerae ipudaarete ikes a ηakejen, tosodo kibelekinos akitiηi iyes.
- 7⁷“Kiηita, ikiinakinio; kiwara, iryamunete; kikoηikoηo, ikiηaaryo;
- 8⁸anerae ηinituηanan iηita, einakinio; ηini iwarit, eryamuni ka ηini ikoηikoηi, eηaaryo.
- 9⁹Dae alokidij kus ηini ani kiηit ikoku keη iηes amugati, tosodi inak amoru?
- 10¹⁰Kori ani iηita ikoku ekolya inak emun?
- 11¹¹Ani kipedorete nai iyes ηulu iroko ainakin ηidwe kus ηiboro ηulu ajokak, nyepedori nai Papa kus ηolo anakuj ηolo ejok ainakin ηiboro ηulu ajokak neni a ηulu iηitasi a?
- 12¹²Kitiyata neni a ηuluce ηuna icamito iyes ikes kitiyata neni kus; ηun ikes erae apolou a Dikisila a Moses ka ηakitatameta ηuna a ηikadwarak.
- 13¹³“Tolomasi alokek a ηolo adidiηan, anerae elolom ekek ka epatana erot ηolo elosi natwanare, elalak ηulu itorete nen.
- 14¹⁴Nai edidiη ekek ηolo elosi nakiyar ka etyono erot ka ekudyoko ηituηa eryamunete.
- 15¹⁵“Tocoito ηikadwarak ηulu alyokonok; epote ikes neni kus epataka ikwa ηamesekin, nai alotai kec ikote ηipeei.
- 16¹⁶Iyenunete iyes ikes anaraito kec. Egyeryo mono epiini alotiira, kori ηaboboryo alokodwokodwo a?
- 17¹⁷Aηun, ekitoe ηolo ajokan eraii ηaraito ηuna ajokak, nai ekitoe ηolo aronon eraii ηaraito ηuna aronok.
- 18¹⁸Nyepedori ekitoe ηolo ajokan akira ηaraito ηuna aronok ka nyepedori ekitoe ηolo aronon akira ηaraito ηuna ajokak.
- 19¹⁹Dolokitoe nyeraii ηaraito ηuna ajokak eyeparyo tocakakinae nakim.
- 20²⁰Aηun, iyenunete iyes ηikadwarak ηulu alyokonok aloticisyo kec.
- 21²¹“Meere ηinituηanan ebalala ayon ‘Ekapolon, Ekapolon,’ elomari Napukan ηina anakuj, nai ηini itiyae ηuna ecamit Papa kaη ηolo anakuj iηes kitiya.

²²Akoloŋit ŋin, etemarete ŋikalalak neni kaŋ, ‘Ekapolon, Ekapolon! Pa aponi isua todwarae alokiro kon ka eritanasi ŋipyan alokiro kon; nabo etiyata ŋakujuwuanisya alokiro kon a?’

²³Alimokini nai ayon̄ ikes otema, ‘Pa akayeni ayon̄ iyes. Toloto aneni kaŋ iyes ŋulu itiyaete aronis!’

²⁴“Aŋun, ituŋanan daadaŋ ŋini iirari ŋakaakiro kitiya, ikwaanikin ka ituŋanan ŋini aason ŋini adukokini akai keŋ nataaba.

²⁵Kilim akiru, bu akalele ka tokut ekuwuam kai ŋin, nai abu nyeukor, anerae adukokinitae nataaba.

²⁶Ituŋanan daadaŋ ŋini iirari ŋakaakiro nu nyitiya, ikwaanikin ka ituŋanan ŋini abajaanan ŋini adukokini akai keŋ nasinyon.

²⁷Kilim akiru, bu akalele ka tokut ekuwuam kai ŋin, toukor eukore ŋolo aronon.”

²⁸Ani edauni Yesu erwor ŋakiro ŋun, toumokis ŋasepico a ŋituŋa aŋuna ka akitatam keŋ,

²⁹anerae etatami iŋes ka apedor, meere ikwa ŋiketatak a Dikisila.

Matayo 8

¹Ani edokuni Yesu alomukura, kiwuapakis ŋasepico ŋuna alalak iŋes.

²Bu ekile ŋolo ka atapon, toryedik alokiŋaren keŋ tema, “Ekapolon, ani kicamit iyon̄, ipedori akitaŋaleun.”

³Torwaa Yesu akan keŋ, totap iŋes tema, “Acamit; toŋaleu!” Atipei toŋaleu ekile ŋol.

⁴Kicik Yesu iŋes tema, “Nyilimok idiotuŋanan, nai tolot kitoodiyar neni ka esacaradoti, ikisyem iŋes iyon̄, ido tolemu ainakinet ikwaŋina icikakinitor Moses, ikotere toanyunia ŋinituŋanan atemar isegu iyon̄.”

⁵Ani elomari Yesu Kaperenaum, bu ekapolokiniton ŋasigarya amiat kisiryam iŋes, todyek tema,

⁶“Ekapolon, eperi eketiyan kaŋ alore ka eryeba nooi.”

⁷Tolimok Yesu iŋes tema, “Abuni ayon̄ akitaŋaleun iŋes.”

⁸Nai toboŋok ekapolokiniton ŋasigarya tema, “Ekapolon, eketimit ayon̄ abunore iyon̄ kai kaŋ, nai tolimu iyon̄ akirot, eŋaleuni eketiyan kaŋ.

⁹Ayon̄ daŋ ekepukatae, nabo apolokinit ayon̄ daŋ ŋasigarya; ani katema ayon̄ epei, ‘Ape!’ elosi. Ani katema ece, ‘Bua!’ ebuni. Tari epito kaŋ katema ayon̄, ‘Kitiya nu!’ itiyae.”

- ¹⁰Dolopite eirarya Yesu ŋakiro keŋ, toumok. Tolimok ŋituŋa ŋulu ewuapito iŋes tema, “Akalimokini ayon iyes kire atemar, nyeryamuna ayon anupit ŋina epol ikwa naga tari alo Isirael.
- ¹¹Akalimokini ayon iyes atemar, epote ŋituŋa ŋulu alalak alo Kide ka ŋice alo To, kiboikinos kimuja ka Aburaam, Isaka ka Yakobo kaapei a Napukan a ŋina anakuj.
- ¹²Nai ŋituŋa ŋulu emaikina toya Napukan, eakakinio ikes nakiryonut, kigworo toryeba ŋikyal a nen.”
- ¹³Tolimok Yesu ekapolokiniton ŋasigarya tema, “Ape lore, itiyakin ŋuna inupit iyon neni kon.” Tonjaleu eketiyan ŋolo ke ekapolon a ŋol ŋinapeipaki.
- ¹⁴Ani elomari Yesu kai a Petero, toanyua nakamuran a Petero eperi ikamunit elekes nooi.
- ¹⁵Totap Yesu akan keŋ, toesik elekes iŋes; tosodi aberu tonyou, kisyak akisimuj iŋes.
- ¹⁶Ani eboŋ, yaut ŋituŋa neni a Yesu ŋituŋa ŋulu alalak ŋulu ekamunito ŋipyen, ido kirita Yesu ŋipyen ŋul ka akirot a ŋina alimuni iŋes, nabo kitaŋaleu ŋulu adyakasi daadaŋ.
- ¹⁷Etiyae iŋes ŋun, ikotere kiyookinotor ŋuna kolon erworo ekadwaran Isaya ebala, “Abu iŋes ya apalagu yok ka kiwok ŋidekesyo yok.”
- ¹⁸Ani iŋolikini Yesu ŋasepico a ŋituŋa ŋuna alalak irimokinito iŋes kidin, tolimok ŋikeekasyomak alosit ekekwaye anam.
- ¹⁹Bu eketataman a Dikisila neni a Yesu tema, “Eketataman, ekewuapi ayon iyon neni ilosi daadaŋ.”
- ²⁰Toboŋok Yesu iŋes tema, “Eyakatar ŋikweei ŋaduyon ka eyakatar ŋikyeny ŋakais; nai emam Lokoku a Itujanen neni kieŋunet.”
- ²¹Tema ekile ece ŋolo arae ekasyoman keŋ ebe, “Ekapolon, kimyekinae mono olot akinuk papa kaŋ.”
- ²²Toboŋok Yesu iŋes tema, “Kiwuapakinae ayon, kimyek ŋikatwak tonuka ŋikatwak kec.”
- ²³Ani edokari Yesu nataker, kiwuapakis ŋikasyomak keŋ iŋes.
- ²⁴Dinapeipaki, tokut ekuwuam ŋolo apolon ananam, todikino ŋakipi ŋuna emorokokoete erapuwarete ataker. Nai ajotoe Yesu.
- ²⁵Kiyotosi ŋikasyomak neni keŋ, kitekienyut iŋes temasi, “Ekapolon! Toiunae, edikino ikitwaki.”
- ²⁶Toboŋok Yesu ikes tema, “Nyo ikibulitor iyes ikona? Abe edit anupit kus!” Tonyou nai Yesu, kikilyak ekuwuam ka ŋakipi, kililin akwap cek.

- ²⁷Toumokis n̄ituŋa daadaŋ temasi, “Anituŋanan n̄ini ikoni ne, n̄ini epupete tari ekuwuam ka n̄akipi en?”
- ²⁸Ani edokari Yesu ekekwaye anam, nakwap n̄ina a D̄igadara, kiryamunos iŋes ka n̄ikilyok n̄iarei n̄ulu apote analyalin n̄ulu ekamunito n̄ipyan. Etededeŋito n̄ipyan ikes nooi. Aŋun, amam ituŋanan etorenene lorot n̄ol.
- ²⁹Kiworout n̄ikilyok n̄ul temasi, “Anukiro eya iyon̄ ka isua, Lokoku ka Akuj? Ibunit iyon̄ amunyar isua eriŋa apaki nyedolo a?”
- ³⁰Aapi a nen esipan n̄olo a n̄ipegei n̄olo adaka.
- ³¹Kimaimaa n̄ipyan Yesu temasi, “Ani kicamit iyon̄ akiritar isua, kiritarae losipan ye n̄olo a n̄ipegei.”
- ³²Tolimok Yesu ikes tema, “Apesi!” Tolomut n̄ipyan alokilyok a n̄ul, tolomasi lopegei. Tosuro esipan a n̄ipegei daadaŋ anakope toloma nanam, kitamat, totwaka.
- ³³Toema n̄ikeyokok n̄ulu a n̄ipegei nariet, toloto lotaun tolimosi n̄akiro daadaŋ n̄una apotu totakanikis lopegei ka lokilyok n̄ulu ekamunito n̄ipyan.
- ³⁴Tolot nai etaun daadaŋ akisiryam Yesu. Ani eanyuwarete ikes iŋes, todyeka iŋes arotokin anakwap kec.

Matayo 9

- ¹Todokak Yesu ataker, tolot nabo ekekwaye toboŋo lotaun keŋ Kaperenaum.
- ²Kilepuleput n̄ituŋa n̄ice ekile n̄olo aŋwalit iperikinitoe naperyet keŋ. Ani eanyuni Yesu atemar anupito ikes nooi, tolimok ekaŋwalan tema, “Lokoku, toen etau! Esyoni n̄asecisya kon.”
- ³Kirworikinos n̄iketatak a D̄ikisila n̄ice alotai kec temasi, “Iyanyi ekile lo Akuj.”
- ⁴Nai ikwapei ayenia Yesu n̄una atamete ikes, tolimok ikes tema, “Kaanukiro itamyata iyees n̄una aronok alotai kus?”
- ⁵Nyo epatana, alimokin ekaŋwalan atemar, ‘Esyoni n̄asecisya kon,’ kori atemar, ‘Tonyou torotok’?
- ⁶Nai acamit ayon̄ iyees toyenut atemar eyakar Lokoku a Ituŋanan apedor n̄inakisyonyet n̄asecisya anakwap.” Tolimok iŋes ekaŋwalan tema, “Tonyou, tolema aperyet kon, tolot lore!”
- ⁷Tonyou nai ekile n̄ol, tolot lore.
- ⁸Ani iŋolikinete n̄asepico a n̄ituŋa n̄una apotu totakanut, tobul ikes, kipuro Akuj aŋuna keinakinia n̄ituŋa apedor n̄ina etya n̄in.
- ⁹Torotok Yesu a nen; ani eriŋa elosi alorot, toanyuwa ekile n̄olo anyaritaē Matayo iboi anapis a n̄ina atacere ocur. Tolimok Yesu iŋes tema, “Kiwuapakinae ayon̄.” Tonyou Matayo, kiwuapak Yesu.

- 10**Ani eriŋa Yesu imuji alokai, potu ŋikerirak ocur ka ŋikasecak ŋulu alalak; kiboikinos kimuja kaapei ka Yesu ta ŋikeekasyomak.
- 11**Dolopite eŋolikiniata Diparisayon ŋun, kiŋita ŋikasyomak a Yesu temasi, “Kaanukiro imujata ekusiketataman kaapei ka ŋikerirak ocur ta ŋikasecak?”
- 12**Ani iirari Yesu ŋakiro kec, toboŋok tema, “Nyiitanito ŋituŋa ŋulu eŋaleete emuron, nai ŋulu edyakasi.
- 13**Toloto toriputu apolou a Dakigireta a ŋuna ebasi, ebala Akuj, ‘Acamit ayon akisyon, meere amuronot.’ Anerae nyabunit ayon anyaraun ŋulu iyookino, nai ŋikasecak.”
- 14**Potu ŋikasyomak a Yoana ke Ekebatiŋan neni a Yesu, kiŋita iŋes temasi, “Kaanukiro ikikanyanakinia isua ka Diparisayon, nai nyikanyeneneete ŋikonikasyomak?”
- 15**Toboŋok Yesu ikes tema, “Epedorete mono ŋituŋa ŋulu enyaritae lokiitanu akikany eriŋa ekeitan erukito ka ikes a? Nyepedor ŋun! Nai epote ŋirwa ŋulu elemarere ekeitan aneni kec, togeut ikes nai akikany.
- 16**“Emam ituŋanan ŋini epedori adapakin arac ŋina kitete lolou ŋolonorot, anerae kedapaki, ecilar arac ŋina kitete, kiyatakin acilat lolou ŋolonorot.
- 17**Kori emam ŋituŋa ŋulu etikakinete ewinyiwiny lotwol ŋulu eŋorotonito, ani ketikakis, ebwaŋabwaŋaari ewinyiwiny ŋitwol ŋul, tosodi tobukor ewinyiwiny daŋ. Nai etikanakinio ewinyiwiny lotwol ŋulu kitet, ikotere nyinyasunosi ikes daadaŋ.”
- 18**Ani eriŋa Yesu irworo neni kec, bu ekapolon ŋolo ke esinagoga epei, toryedik alokiŋaren keŋ tema, “Atwana nakoku kaŋ; bua kare ca kidokok ŋakonikan neni keŋ ikotere toyaru iŋes.”
- 19**Tonyout Yesu ka ŋikeekasyomak totupakis iŋes.
- 20**Ayai nen aberu ŋina aleleete ŋaokot ŋikaru ŋitomon ka ŋiarei. Toŋicun iŋes alokaku, totap abilet ŋina ke elou a Yesu.
- 21**Anerae abala iŋes alotau keŋ, “Katap ca ŋolo erae ekeelou daŋ bon, aŋaleuni.”
- 22**Toboboŋ Yesu kiŋolik iŋes tema, “Nakoku, toen etau! Ikitaŋaleu iyon anupit kon.” Toŋaleu aberu ŋin apaki ŋinapei ŋin.
- 23**Ani edoluni Yesu kai ŋina ke ekapolon a ŋolo ke esinagoga, toryamu iguryakina ŋikaeok ŋulu akusete ŋapilui ka ŋituŋa ŋulu aponito akinuk ikoku.
- 24**Tolimok Yesu ŋituŋa tema, “Toloto, anerae nyetwanit apese, nai ejotoe.” Tokyenatar ŋituŋa iŋes.
- 25**Nai ani kitolomar ŋituŋa kiŋa, toloma Yesu nagule ŋina ka apese, kikam akeekan, tonyou apese.
- 26**Tokeikin ŋakiro ŋun akwap ŋin daadaŋ.

- ²⁷Ani erotokini Yesu a nen, totupakis ijes njikilyok njiarei njulu amudukaka iworote ebasi, “Lokoku a Daudi! Kisyonu isua.”
- ²⁸Ani elomari ijes kai, potu njimudukanotin njul neni kej; kinjit Yesu ikes tema, “Inupito iyes atemar apedori ayonj akitanjaleun iyes a?” Tobonjokis ikes temasi, “Ee Ekapolon!”
- ²⁹Totap nai Yesu njakecekonyen tema, “Kitiyakin neni kus ikwanjina inupitotor.”
- ³⁰Tonjaleut njakecekonyen. Kicik nai Yesu ikes nooi tema, “Nyilimokis idiotujanan nu.”
- ³¹Nai apotu ikes toloto kielasi njakiro njuna etiyae Yesu nakwap njin daadanj.
- ³²Ani erotokinete njikilyok njul, yaut njituja neni a Yesu ekile njolo pa erwor, anerae ekamunito njipyan.
- ³³Dinapei eritarere njipyan, togeu ekile erwor; toumokis njituja daadanj temasi, “Nyeanyuna njinapei kolonj njakiro njuna ikote nu alo Isirael!”
- ³⁴Nai temasi Diparisayon, “Iritanari ijes njipyan, anerae erae njolo epolokinit njipyan einakinit ijes apedor njina kiritanaret ikes.”
- ³⁵Tolot Yesu lotaunio ka lorerya itatami njituja alosinagogae; tolimonokini ikes Dakiro njuna Ajokak njuna ka Apukan a njina anakuj. Kitanjaleununu njituja alodekesyo a daadanj ka tolema apalagu daadanj.
- ³⁶Ani njolikini Yesu njasepico, kisyonioto ijes, anerae eyalolonjete ikes ka topapanunito ikwa njamesekin njuna emam ekeyokon.
- ³⁷Tolimok nai ijes njikasyomak kej tema, “Elal akilem, nai ekudyoko njikalemak.
- ³⁸Anjun, kilipa elope njolo ka akilem kiyakiya njikalemak njulu alalak nakilem kej.”

Matayo 10

- ¹Tonyarau Yesu njikasyomak kej njulutomon ka njiarei, inak ikes apedor daadanj njina kiritanaret njipyan ka njina kitanjaleununuyet njituja alodekesyo a daadanj ta alemar apalagu daadanj.
- ²Dirorwa a Dikiyakia a njulutomon ka njiarei ikes lu, njolo esyaunan Simoni, njolo anyaritae Petero ka Anderia lokaato kej; Yakobo lokoku a Sebedeo, ka Yoana lokaato kej;
- ³Pilipo ka Batolomayo; Tomas ka Matayo njolo arae ekeriran ocur; Yakobo lokoku ka Alipayo ka Tadeo;
- ⁴Simoni njolo arae Eseletoit ka Yuda Isikariot njolo alukini Yesu.
- ⁵Kiyakiya Yesu njulutomon ka njiarei njul, kicik ikes tema, “Nyilot nakwapin a njituja a njulu nyerae Dijudayan, kori lotaun edio njolo a Disamaritayon;

- ⁶nai akilo, toloto lotuŋa ŋulu a Isirael ŋulu ikote ŋamesekin ŋuna eolito.
- ⁷Toloto kitatama ikes ibasi, ‘Aapuu Apukan ŋina anakuj!’
- ⁸Kitaŋaleutu ŋikadyakak, kiteyarutu ŋikatwak, kitesegutu ŋulu ka atapon ka kiritanasi ŋipyan; ipotu iyes toryamut koŋin, aŋun, kipotosi iyes daŋ koŋin.
- ⁹Ani irotokinete nyilidakis egolid, ŋisiliŋa kori ŋaboolae locileta a ŋanaŋgae kus.
- ¹⁰Nyitiŋa ecwee analosit kus kori elou ece, ŋamuk kori ebela. Anerae itemokino eketiyan toryamu akimuj keŋ.
- ¹¹“Ani idolete iyes lotaun kori lore a ituŋanan, tolomasi kiwarut ituŋanan ŋini ikijauni iyes kiboiyoto ka iŋes, tari ŋina irotokinioto iyes a nen.
- ¹²Ani ilomarete iyes tooma akai, kimalata ŋituŋa ŋulu ka akai a ŋin.
- ¹³Ani kikijaut iyes ŋituŋa alokai a ŋin, itemokino togatakis ikes ekisil kus. Nai ani pa kikijaut ikes iyes, nyigatakis ikes ekisil kus.
- ¹⁴Ani kemam ituŋanan ŋini ikijauni kori ŋini iirari ŋakiro kus, totwakisi apuwa ŋina a ŋakejen kus nen, apaki ŋina irotokinioto iyes alokai a ŋin kori alotaun a ŋol.
- ¹⁵Akalimokini ayon iyes kire atemar, Akolonit ŋina ka atubokino erimakinio ŋituŋa ŋulu a Sodoma ka ŋulu a Gomora akilo ŋulu ke etaun a ŋol.
- ¹⁶“Topupokisi, ekeyakiyarit ayon iyes ikwa ŋamesekin alokidiŋ ŋipeei. Topiiryaka ikwa ŋimuno ka kiyapara alopitesyo kus ikwa ŋakuryo.
- ¹⁷Tocoikinito ŋituŋa, anerae eya ŋulu ikikamunete iyes itorikosi loikiikoe ka ikibuŋata alosinagogae kec.
- ¹⁸Ikirikoryo iyes kiŋaren ŋikepukak ka ŋirwosi aŋuna kaŋ, ikotere toruworos iyes ŋisuudae kaŋ alokiŋaren kec ka alokiŋaren ŋituŋa ŋulu nyerae Ŋiyudayan.
- ¹⁹Ani ikipotorete ikes iyes akisitakin, nyiyaloloŋo aŋuna ilosete iyes akirwor kori epite ŋolo limunet, anerae ikiinakinio iyes ŋakiro ŋuna itemokino tolimut apaki ŋin.
- ²⁰Anerae meere iyes irworosi, nai Etau ŋolo a Papa kus iŋes irworo aneni kus.
- ²¹“Ipotori lokaato lokaato keŋ toarae; papa daŋ ipotori ikoku keŋ; elukinete ŋidwe ŋikauruunak kec ka ipotorete ikes toarae.
- ²²Ikitoroniyarete ŋituŋa iyes aŋuna ke ekiro kaŋ, nai ŋini etitinyikini akitodol nasalunet, eiunio.
- ²³Ani ikitidiŋete ikes iyes alotaun ke epei, toema lotaun ece. Akalimokini ayon iyes kire atemar, nyirikakinete iyes ekusitic alotaunio a ŋulu a Isirael, eriŋa nyebuno Lokoku a Ituŋanan.
- ²⁴“Nyepol ekasyoman alokiŋaren ekeeketataman, eketiyan daŋ nyepol alokiŋaren ekeekapolon.

- ²⁵Itemokino ekasyoman kikoni eketataman keŋ ka eketiyan kikoni ekapolon keŋ. Ani kenyaritae ekapolon ŋolo ka akai atemar Belesebul, enyarao ŋituŋa ŋulu ka akai a ŋin a ŋirorwa a ŋulu aronok nooi.
- ²⁶“Aŋun, nyikera ikes, anerae emam ibore ŋini erapitae ŋini nyisileereunio ka emam ŋini imunonitae ŋini nyeanyunio.
- ²⁷Dakiro ŋuna akalimokini ayon̄ iyēs anakiryonut, tolimosi anakica, nabo ŋuna iirasi iyēs iŋaiŋaunitae, kikeutu alokiŋa.
- ²⁸Nyikera ŋulu earete akuwan, nai nyepedorito akiar etau; nai tokera ŋolo epedori akiar akuwan ka etau, tocakak tooma nakim ŋina nyedun̄e.
- ²⁹Nyegyelyo atadiidi ŋiarei a ikaput a? Emam tari ipei alokidiŋ kec ŋini ecakakin kwap pa eyeni Papa kus.
- ³⁰Nai tari ŋitim daadaŋ anakyēs kus imaritae.
- ³¹Aŋun, Nyikuryaketa; epol etyae kus akilo ŋolo a ŋikyeny a ŋulu alalak!
- ³²“Aŋun, ituŋanan daadaŋ ŋini elimori atemar akayeni ayon̄ alokiŋaren ŋituŋa, alimori ayon̄ daŋ atemar ayeni iŋes alokiŋaren Papa kaŋ ŋolo eyai nakuj.
- ³³Nai ŋini epegi atemar akayeni ayon̄ alokiŋaren ŋituŋa, apegi ayon̄ daŋ atemar ayeni iŋes alokiŋaren Papa kaŋ ŋolo eyai nakuj.
- ³⁴“Nyitamete atemar abunit ayon̄ ayaun ekisil nakwap. Meere ekisil ayaunit ayon̄, nai ejiye.
- ³⁵Anerae abunit ayon̄ akitidiŋakin esapat ka papa keŋ, apese ka toto keŋ, ateran ka tata keŋ;
- ³⁶eruworosi ŋimoi a ituŋanan ŋituŋa ŋulupei alokal keŋ.
- ³⁷“Ituŋanan ŋini emina papa keŋ kori toto keŋ akilo ayon̄, nyitemokino aruwor ekewuapan kaŋ; ŋini emina lokoku keŋ kori nakoku keŋ akilo ayon̄, nyitemokino aruwor ekewuapan kaŋ;
- ³⁸ka ŋini nyeryon̄i emusalaba keŋ ekewuapak ayon̄, nyitemokino aruwor ekewuapan kaŋ.
- ³⁹Ituŋanan ŋini ecamit aiun akiyar keŋ, itotwaniyari; nai ŋini itotwaniyari akiyar keŋ aŋuna kaŋ, eiuni.
- ⁴⁰“Ituŋanan ŋini ikijauni iyēs, ekejau ayon̄, nabo ŋini ekejauni ayon̄, ejau iŋes ŋini ekeyakuunit ayon̄.
- ⁴¹Ituŋanan ŋini ijauni ekadwaran aŋuna eraakar ekadwaran, eryamuni iŋes daŋ eropit ŋolo ke ekadwaran ka ŋini ijauni ituŋanan ŋini iyookino aŋuna eraakar ŋini iyookino, eryamuni iŋes daŋ eropit ŋolo a ituŋanan a ŋini iyookino.

⁴²Nabo ituṅanan daadaṅ ḡini itamasi ipei alokidinṅ ḡulu cicik lu, tari epeikopo ḡolo a ḡakipi a ḡuna alilimok, aḡuna eraakar ekewuapan kaṅ, erylamuni kire eropit keṅ.”

Matayo 11

¹Ani kedau Yesu akitatam ḡikeekasyomak ḡulutomon ka ḡiarei, tonyou a nen, tolot akitatam ka alimonokin alotaunio a ḡulu aya diyete nen.

²Ani iirari Yoana Ekebatischen ḡolo ayai mabus ḡakiro ḡuna etiyae Kristo, kiyakiya ḡikeekasyomak neni a Yesu.

³Kinṅita ikes Yesu temasi, “Erae iyoṅ itemokino ibu, kori itemokino isua edareutu ece?”

⁴Toboṅok Yesu ikes tema, “Toloto tolimokisi Yoana ḡuna ipupete ka ḡuna iteete.

⁵Ekyenyununuyete ḡimudukanotin, erotonokinete ḡikaṅwalak, esegununuyete ḡulu irumit atapon, iiranarete ḡikinṅimanotin, eyarununuyete ḡikatwak, nabo elimonokinio Dakiro ḡuna Ajokak neni a ḡikulyak.

⁶Erereṅ nooi ituṅanan ḡini nyejamakini anupit keṅ aḡuna kaṅ.”

⁷Ani erotokinete ḡikasyomak a Yoana, togeu Yesu alimonokin ḡasepico ḡakiro a Yoana tema, “Dina ilositotor iyes neni a Yoana apaki ḡina ayakar inṅes naloṅisat, nyo iitanito iyes akinolikin? Eoot ḡolo iloilo ekuwuam a?

⁸Nyo ilosito iyes akinolikin? Ekile ḡolo anapit ḡilowi ḡulu aninikak ḡulu emilimilete a? Toyenete atemar ḡituṅa ḡulu enapito koṅina, iboiyete ikes alorerya a ḡikapolok.

⁹Nyo nai kire ilosito iyes akinolikin? Ekadwaran a? Ee robo; akalimokini ayonṅ iyes atemar, inṅolikis iyes ituṅanan ḡini iloiti nooi tari ekadwaran.

¹⁰Yoana inṅes ebala Akuj alokitaabo ebe, ‘Toanyu, eyakiyari ayonṅ ekaakiyakia kinṅaren kon, kitemok erot kon.’

¹¹Akalimokini ayonṅ iyes kire atemar, alotuṅa a daadaṅ a ḡulu idounitoe ḡinapei kolonṅ, emam ḡini epol akilo Yoana Ekebatischen. Nai ḡini edit akilo daadaṅ a Napukan a ḡina anakuj, epol akilo Yoana.

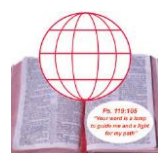
¹²Ameun alorwa a Yoana ke Ekebatischen akitodol tokona, erylamunit Apukan ka Akuj ḡican ḡulu apolok; nabo eḡirikinito ḡikadedeṅak alemar inṅes ka agogoṅu.

¹³Anerae apotu ḡikadwarak daadaṅ ka ḡikisila todwara akitodol neni a Yoana

¹⁴ka ani kicamito akinup ḡakiro ḡuna adwarito ikes, Yoana inṅes Eliya ḡolo itemokino bu.

¹⁵Inṅes ḡini eya ḡaki ḡuna kiiraret, kiira.

¹⁶“Nai, nyo esikwaania ayonṅ ḡituṅa ḡulu a ḡirwa a lu? Ikote ikes ḡidwe ḡulu iboiyete alomaket. Enyarae epeiwae kec ḡuluce

¹⁷temasi, ‘Ikipotu isua okutakisi arupepe njina kimomworet, nai nyimomworikis iyes; aponi isua kikalounoe aņuna ka atwanare, nai nyiluuroto iyes.’

¹⁸Abu Yoana bu eroneene ka pa emasi njagwe, nai temasi njituņa, ‘Ikamunit ekipye iņes.’

¹⁹Abu Lokoku a Ituņanan, imuji ka emasi, ebasi njituņa, ‘Kiņolikisi ekadakan ka ekameran, ekone a njikerirak ocur ka njikasecak!’ Nai aosou njina ka Akuj itoodiunitae erae njina a kire aloticisyo keņ.”

²⁰Kisyak Yesu akisibura njituņa alotaunio a njulu aris sek iņes kitiyaa njakujuwanisya keņ njuna alalak, anerae apotu ikes nyekiwa njasecisya kec.

²¹“Ekaņ iyoņ Korasin! Ekaņ iyoņ Betesaida! Anerae kerae koloņ kitiyatetei njakujuwanisya njuna etiyakin aneni kus alo Tiro ka Sidon, kekiito ikes koloņ sek, tonapa njilowi njulu koris, ido kiwosakinos ekuron, kitoodiuniata atemar akiwua ikes njasecisya.

²²Nai akalimokini ayoņ iyes kire atemar, isyoni Akuj nooi njituņa njulu a Tiro ka njulu a Sidon Akoloņit njina ka atubokino akilo iyes.

²³Ani bo iyoņ Kaperenaum! Icamit iyoņ akitopolooro kon todol nakuj a? Ikilemaryo iyoņ anakwap, ikimasar nakibois njina a njikatwak! Anerae kerae koloņ kitiyatetei njakujuwanisya njuna etiyakin neni kus, kerija Sodoma eyai tari tokona!

²⁴Nai akalimokini ayoņ iyes kire atemar, isyoni Akuj nooi njituņa njulu a Sodoma, Akoloņit njina ka atubokino akilo iyes.”

²⁵Apaki njin, kirwor Yesu tema, “Alakara ayoņ neni kon Papa, Ekapolon njolo anakuj ka nakwap, anerae ibu iyoņ kiwua njakiro njun aneni a njikaosok ka njipiiryanotin, nai kisileereu neni a njidwe a njulu cicik.

²⁶Ee, Papa, itiyak iyoņ njun daadaņ ikwaņina icamitor iyoņ elope.

²⁷“Akainaki ayoņ Papa kaņ njiboro daadaņ. Emam ituņanan eyeni atemar Lokoku iņes njae, mati Papa, nabo emam njini eyeni atemar Papa iņes njae, mati Lokoku ka njulu daadaņ ecamit Lokoku akitoodikin Papa keņ neni kec.

²⁸“Potu neni kaņ iyes daadaņ njulu ikiupit aloticisyo kus ka aņuna ka akiwokit njigogoso; ekesieņuni ayoņ iyes.

²⁹Tolemasi ayokot kaņ tonapa ka kisisyata aneni kaņ; anerae apatana ka eyapara ayoņ alotau, ido iryamunete akieņun njina a njitai kus.

³⁰Anerae epatana akinap ayokot kaņ ka eook egogos kaņ.”

Matayo 12

¹Alorwa a njul, kitoro Yesu ka njikasyomak keņ lomanikor a njimomwa akoloņit njina a Sabato. Anyamit njikasyomak keņ akoro, togyeut njimomwa kinjinyut tonyama.

- ²Nai ani inolikinete Diparisayon nun, tolimokis Yesu temasi, “Toanyuwa, itiyaete njikasyomak kon nuna italeo akitiya akolonit njina a Sabato.”
- ³Toboŋok Yesu Diparisayon tema, “Nyesyoma iyes nuna abu Daudi kitiya apaki njina anyamya akoro ines ka njirukitos keŋ a?”
- ⁴Abu ines toloma kai njinakilipet Akuj, tonyam amugati njina ainakinitae Akuj, njina etaleo ines ka njirukitos keŋ akinyam mati njisacaradotin bon.
- ⁵Kori nyesyoma iyes a Lokisila atemar, akolonit njina a Sabato ebileneneete njisacaradotin nulu ka Akai ka Akuj njakiro a Sabato, nai nyesebito a?”
- ⁶Akalimokini ayon ines atemar, eyai nege njini epol akilo Akai ka Akuj.
- ⁷Kerae ca toyenunito iyes apolou a njakiro a nu, ebalala Akuj, ‘Acamit ayon akisyon, meere amuronot,’ pa kitubonokinito iyes nulu nyesebito.
- ⁸Lokoku a Ituŋanan ines erae Ekapolon nolo a Sabato.”
- ⁹Torotok Yesu a nen, toloma losinagoga,
- ¹⁰neni ayai ekile nolo amitarit akan. Ayakasi nen njituŋa njice nulu acamito akisitakin Yesu. Kiŋita ikes ines temasi, “Ecamakinitae mono a Lokisila yok akitanaleunun njituŋa akolonit njina a Sabato a?”
- ¹¹Tolimok Yesu ikes tema, “Dae alokidin kus njini nyiriuni amesek keŋ, kimasakin nakipany njina aoyan akolonit njina a Sabato?”
- ¹²Iloit nooi akiyar a ituŋanan njina ka amesek! Anun, ecamakinitae a Lokisila akitiya nuna ajokak akolonit njina a Sabato.”
- ¹³Tolimok nai ines ekile nolo tema, “Toriyo akan kon.” Toriyo nai ekile akan, tonjaleu kikok njinace.
- ¹⁴Nai apotu Diparisayon tolomasi kiŋa, totukut epite njoloaret Yesu.
- ¹⁵Nai anjuna ayenia Yesu atemar etukosi Diparisayon akiar ines, torotok anakwap a njin, totupasi njasepico nuna alalak ines. Kitajaleu ines daadan nulu adyakasi,
- ¹⁶nabo kicik ines ikes tema, “Nyikiteyan ayon njituŋa!”
- ¹⁷Etiyae ines nun, ikotere kiyookinotor nuna kolon erworit ekadwaran Isaya ebalala,
- ¹⁸“Kiŋolikisi, erae lo eketiyan kaŋ nolo aseu ayon, eminat kaŋ nolo eketalakarit ayon nooi. Eyakuuni ayon etau kaŋ bu neni keŋ, ikotere tolimokinia njituŋa nulu a njakwapin njakiro nuna ka atubokino.
- ¹⁹Nyiburae ines kori nyiserate ecela, ka emam ituŋanan njini iirari etoil keŋ alorotin.
- ²⁰Nyebili ines akasirimate njina edapony kori nyituduŋe ines ausi njina epurui akitolodol njina eyaunia akiyookino kipuka.
- ²¹Iwuakinete njakwapin daadan akigeno kec neni keŋ.”

- 22Yaut n̄ituᅇa neni a Yesu ekile ᅇolo amudukana ka pa erworo, anerae ekamunito n̄ipyān iᅇes. Kitaᅇaleu Yesu iᅇes, tosodi kirworik ka tokienyu daᅇ.
- 23Toumokis n̄ituᅇa daadaᅇ temasi, “Erae mono kona lo lokoku a Daudi a?”
- 24Nai ani iirarete Diparisayon ᅇakiro ᅇun temasi, “Iritanari ekile ᅇol n̄ipyān, anerae einakinit Belesebul ᅇolo erae ekapolon a n̄ipyān iᅇes apedor.”
- 25Ikwaᅇina ayenia Yesu ᅇuna atamete ikes, tolimok ikes tema, “Apukan ᅇina nyimorikina n̄ituᅇa keᅇ, nyerubakini; etaun kori ekal ᅇolo etyakatyakatar n̄ituᅇa, nyicasi.
- 26Ani kiritanari Satan Satan, iᅇes atemar atyakatyaka bon; ikokini nai akeepukan icasi ai?
- 27Ani keritanari ayoᅇ n̄ipyān alokiro a Belesebul, lokiro a ᅇae bo iritanaryata ᅇikewuapak kus? Aᅇun, eruworosi ikes ᅇikatubonokinak kus.
- 28Nai ani kerae Etaᅇ ᅇolo ka Akuj eritanyāyā ayoᅇ n̄ipyān iᅇes atemar adau Apukan ka Akuj adolun neni kus.
- 29“Ikokini mono ai ituᅇanan epedori alomar lore ᅇolo ke ekile a ᅇolo agogoᅇon tolema ᅇiboro keᅇ, erae pa keroc mono ekile ᅇol, tosodi nai tolema ᅇiboro keᅇ?
- 30“Ituᅇanan ᅇini nyeyai lowae kaᅇ, akaᅇerit ayoᅇ, nabo ituᅇanan ᅇini nyekeᅇarakinit ayoᅇ akicun, ielieli.
- 31Aᅇun, akalimokini ayoᅇ iyēs atemar, isyoniyo n̄ituᅇa ᅇasecisya ka ᅇiyany keᅇ; nai ᅇini iyanyi Etaᅇ ᅇolo Aseᅇan, nyepedoryo akisyon.
- 32Dinituᅇanan irworo akirot ᅇina ka akitidiᅇit Lokoku a Ituᅇanan, isyonio iᅇes; nai ᅇini irworo itidiᅇit Etaᅇ ᅇolo Aseᅇan, nyisyoniyo iᅇes alorwa a lu ka alorwa a ᅇulu eponito.
- 33“Ani kiyakatar iyēs ekitoē ᅇolo ajokan, ipedorete aryamun ᅇaraito ᅇuna ajokak, nai ani kiyakatar iyēs ekitoē ᅇolo aronon, iryamunete ᅇaraito ᅇuna aronok, anerae eyenen ᅇolokitoē anaraito keᅇ.
- 34Iyēs ᅇulu iroko ᅇulu ikote ᅇapomia, ikokinete iyēs irworosi ᅇakiro ᅇuna ajokak toraakas ᅇulu aronok ai? Anerae elimuni akituk ᅇuna eya lotau.
- 35Ituᅇanan ᅇini ajokan elimuni ᅇuna ajokak ᅇuna eyakasi lotau keᅇ ka ituᅇanan ᅇini aronon elimuni ᅇuna aronok ᅇuna eyakasi lotau keᅇ.
- 36“Akalimokini ayoᅇ iyēs atemar, Akoloᅇit ᅇina ka atubokino itatamuni ᅇinituᅇanan ᅇakiro daadaᅇ ᅇuna kelimunit iᅇes, ᅇuna pa kitemokino iᅇes tolimu.
- 37Anerae ᅇakiro kon ikes ikitubokinere iyōᅇ, ikes itoodiunete atemar isecit iyōᅇ kori nyisecit.”
- 38Apotu ᅇiketatamak a Dikisila ka Diparisayon ᅇice temasi neni a Yesu, “Eketataman, ikicamit isua aanyun iyōᅇ itiyakini akujuwuanut.”

³⁹Nai toboŋok Yesu ikes tema, “Okoe nyapeinyamet karonon ka ŋina nyikinyomit Akuj, iitanit iŋes akujuwuanut; nai emam akujuwuanut ŋina einakinio iŋes, mati ŋina a Yona a ŋolo arae ekadwaran.

⁴⁰Ikwaŋinapei eriyator Yona anakook ke ekolya a ŋolo apolon ŋapaarasya ŋauni ka ŋakuwarisya ŋauni, Lokoku a Ituŋanan daŋ iriyae ŋapaarasya ka ŋakuwarisya ŋauni alotooma ŋalup.

⁴¹Akoloŋit ŋina ka atubokino, enyounete ŋituŋa ŋulu a Ninepe atubokin iyees, anerae apotu ikes tokiwa ŋakecesecisya iirarete ŋakiro a Yona; nai eyai ne ŋolo epol akilo Yona.

⁴²Akoloŋit ŋina ka atubokino, enyouni akepukan ŋina ka akwap a ŋina a Ceba atubokin iyees; anerae abu iŋes koloŋ tolot erot ŋolo aoyan nooi akiirar ŋakitamateta ŋuna ka aosou a Solomon a ŋolo arae erwosit. Nai eyai ne ŋolo epol akilo Solomon.

⁴³“Nai ani elomari ekipye anituŋanan, elosi nariet kitor neni emam ŋakipi, iwarit neni kieŋunet, nai ani keŋopiki iŋes neni kieŋunet,

⁴⁴etemari, ‘Aboŋori kai ŋinapei ŋoon ayai.’ Ani eboŋuni iŋes kai ŋin, eryamuni emam ŋini eyai, epyatae ka itemokinitoe.

⁴⁵A nen, elosi iŋes toriku ŋipyen ŋice ŋikanikaarei ŋulu eroko nooi akilo iŋes, tolomasi tooma ituŋanan kiboiyoto. Ekaku emunaar ituŋanan ŋin nooi adepar neni sek ekoni. Ikwaŋinapei, itiyakin ŋun tari nanyamet na ŋina aronon.”

⁴⁶Ani eriŋa Yesu isirwori ŋituŋa, potu toto keŋ ka ŋikaitotoi keŋ; towua alokiŋa ecamito akirworikin ka iŋes.

[⁴⁷Tolimok ituŋanan ice Yesu tema, “Ewuasi toto kon ka ŋikaitotoi kon alokiŋa, ecamito akirworikin ka iyoŋ.”]

⁴⁸Toboŋok Yesu iŋes tema, “Dae toto kaŋ ka ataŋae ŋikaitotoi kaŋ?”

⁴⁹Tododa Yesu akan lokasyomak keŋ tema, “Kiŋolikisi! Lugu ikes erae toto kaŋ ka ŋikaitotoi kaŋ.

⁵⁰Anerae ituŋanan daadaŋ ŋini itiyae ŋuna ecamit Papa kaŋ ŋolo eyai nakuj, iŋes erae lokaato kaŋ, nakaato kaŋ ka toto kaŋ.”

Matayo 13

¹Akoloŋit ŋinapei ŋin, toloma Yesu alokai kiboikin diyete anam.

²Potu ŋituŋa ŋulu alalak nooi neni keŋ, todoka nai iŋes natakere kiboikin; towu asepic daadaŋ alokipetot.

³Kitatam ikes ŋakiro ŋuna alalak a ŋakitadapeta ebala, “Abu eketan tolot aere ŋikinyom.

⁴Ani eekini iŋes, todoto ŋikinyom ŋice lorot, potu ŋikyeny kidepasi.

- ⁵Todoto n̄ice loŋaro neni amam n̄alup n̄una alalak, toruput atipei, anerae akudyoko n̄alup.
- ⁶Nai ani enomokini akoloŋ, torinyiyosi tooko, anerae amam n̄ataagor n̄una aoyak.
- ⁷Todoto n̄ice kidiŋ n̄ikukwa toruput, nai ani epolounete n̄ikukwa, toridakis ikes.
- ⁸Todoto n̄ice nalup n̄una ajokak toraa n̄araito, n̄ice amiat, n̄ice n̄atomonikanikapei ka n̄ice n̄atomoniuni.
- ⁹In̄es n̄ini eya n̄aki n̄una kiiraret, kiira.”
- ¹⁰Ani epote n̄ikasyomak kiŋita Yesu temasi, “Kaanukiro isirworia iyon̄ n̄ituŋa a n̄akitadapeta?”
- ¹¹Toboŋok Yesu ikes tema, “Ikiinakinitae iyēs ayenut n̄una imunono n̄una ka Apukan a n̄ina anakuj, nai nyeinakinitae ikes.
- ¹²Anerae ituŋanan n̄ini eyakar ibore, iyatakinio tolalaar, nai n̄ini emam ibore eyai, elemaryo tari n̄inidio cici n̄ini sek ayakar in̄es.
- ¹³Erworo ayon̄ neni kec a n̄akitadapeta, anerae kiŋolikis daŋ nyeanyuwasi, ani kepuput daŋ, nyiirasi kori nyeyenut.
- ¹⁴Eyookinosi aneni kec n̄una adwarit Isaya ebalā, ‘Iirarete kire, nai n̄yeyenunete. In̄olikinete kire, nai nyianyuwarete.
- ¹⁵Anerae ileleba abaŋao lotuŋa ka agol n̄akeceki, nabo arap ikes n̄akonyen kec; kerae nyikote neni, keanyuwarito n̄akonyen kec ka kiirarito n̄aki kec, nabo keyenunito n̄itai kec, toboŋut neni kaŋ akitaŋaleuno.’
- ¹⁶Nai iterereŋitoe n̄akonyen kus, anerae iteete ka n̄aki kus, anerae epupete.
- ¹⁷Akalimokini ayon̄ iyēs kire atemar, acamito n̄ikadwarak n̄ulu alalak ka n̄ituŋa n̄ulu iyookino akiŋolikin n̄una in̄olikis iyēs, nai apotu nyin̄olikis; nabo acamito akiirar n̄una iirasi iyēs, nai apotu nyiirasi.”
- ¹⁸“Topupokisi nai apolou n̄ina ka akitadapet a n̄ina ke eketan n̄ikinyom.
- ¹⁹Dituŋa n̄ulu iirarete akirot n̄ina ka Apukan ka nyeyenut, ikote ikes n̄ikinyom n̄ulu adoete lorot. Ani ebuni Satan, tolema alotai kec n̄una sek aekinitae.
- ²⁰Isikwaanitae n̄ulu adoete loŋaro ka n̄ituŋa n̄ulu iirarete akirot, tosodo kijaut atipei ka alakara.
- ²¹Nai emamukatar ikes n̄ataagor alotooma kec ka nyeroparete, ani epote n̄ican ka n̄idiŋeta aŋuna ka akirot a n̄in, toesikis ikes.
- ²²Isikwaanitae n̄ikinyom n̄ulu adoete lokukwa ka n̄ituŋa n̄ulu iirarete akirot, nai amitakinit n̄una ka akwap ka ekibure n̄olo ke ebari, eridakinete akirot n̄in nyera.

- ²³Isikwaanitae njikinyom njulu adoete nalup njuna ajokak ka njituja njulu iirarete akirot toyenut. Dul ikes kire erayete njikinyom, njice amiat, njice njatomonikanikapei, ka njice njatomoniuni.”
- ²⁴Tolimok nabo Yesu ikes akitadapet ace tema, “Ikoni Apukan njina anakuj itujanan njini keekini njimomwa njulu ajokak lomanikor keŋ.
- ²⁵Nai ani nakwaare ejotoete njituja daadaŋ, bu emoit toek etirwae lomanikor njol, ido tolot ijes.
- ²⁶Ani erupunete njimomwa topolout toraa, kileereu etirwae.
- ²⁷Potu njiketiyak njulu ke elope emanikor kiŋita ijes temasi, ‘Ekapolon, pa njoon ajokak njimomwa njulu iekini iyon lomanikor kon a? Ai bo kebunio etirwae?’
- ²⁸Toboŋok ijes ikes tema, ‘Emoit ijes kitiya njun.’ Temasi nai njiketiyak neni keŋ, ‘Icamit iyon isua torutoroe etirwae a?’
- ²⁹Toboŋok ijes ikes tema, ‘Mam. Kimyekisi, anerae acepaki kirutosi iyees etirwae iwolikinete njimomwa daŋ.
- ³⁰Kimyekisi topolout daadaŋ kaapei, tari njina edolyo akilem. Ani edoli apaki njin, alimokini ayon njikalemak atemar torututu mono etirwae, toenianasi a njikes kicunya, tocunakis nai njimomwa lodula kaŋ.’ “
- ³¹Tolimok Yesu ikes akitadapet ace tema, “Ikoni Apukan njina anakuj icokit njini ikoni njini ke ebobore, njini abu itujanan todupak lomanikor keŋ.
- ³²Edit icokit njin nooi akilo njicok daadaŋ, nai kerupu, epoloor nooi kilo njikito njuluce, tosodo nai njikyeny potu toduko naten keŋ.”
- ³³Tolimok Yesu ikes akitadapet ace tema, “Ikoni Apukan njina anakuj njakinyalet njuna abu aberu tolemu, kinyalak ka njakirya njuna adolito njidepei njiarei, tomurak akitodol njina abuunioto daadaŋ.”
- ³⁴Kirwor Yesu njakiro njun daadaŋ nasepico a njituja a njakitadapeta, nyelimokina ijes njadikiro neni a njituja emam akitadapet.
- ³⁵Etiyae ijes njun, ikotere kiyookinotor njuna kirworit ekadwaran ebe, “Erwori ayon neni kec a njakitadapeta, alimori daŋ njakiro njuna ewuaitae ameun anasubunet akwap.”
- ³⁶Toesik nai Yesu njasepico a njituja, toloma kai. Potu njikeekasyomak neni keŋ temasi, “Kiteyenunae isua apolou njina ka akitadapet a njina ke etirwae alomanikor.”
- ³⁷Toboŋok Yesu ikes tema, “Ijes njini eekini njikinyom njulu ajokak, erae Lokoku a Itujanan.
- ³⁸Emanikor ijes akwap. Djikinyom njulu ajokak ikes njidwe njulu ka Apukan ka Akuj. Etirwae ijes njidwe a Satan.
- ³⁹Emoit njolo keekini etirwae ijes Satan; akilem ijes Akolonj it njina esalunia akwap; njikalemak ikes njimalaikan.

- ⁴⁰Ikwaŋinapei ecunakinere etirwae kicunyaek ka akim, itiyakinosi ŋakiro ŋun ikwaŋinapei Akolonjit ŋina esalunia akwap.
- ⁴¹Iyakuuni Lokoku a Ituŋanan ŋimalaikan keŋ, tocunakis ŋituŋa daadaŋ ŋulu iteseceeneete ŋuluŋe ka ŋikasecak daadaŋ,
- ⁴²tocakakinae nakim ŋina erirae. A nen, kigworo ka tokonyanakis ŋikyal.
- ⁴³Ecaunete nai ikwa akolonj ŋulu iyookino a Napukan a Papa kec. Ines ŋini eya ŋaki ŋuna kiiraret, kiira.
- ⁴⁴“Ikoni Apukan ŋina anakuj abaru ŋina eyai lomanikor, ŋina ani eripuni ituŋanan, kiwua. Tosodi tolot togyela ŋiboro daadaŋ ŋulu eyakar ines, togyelu nai emanikor ŋol.
- ⁴⁵“Ikoni nabo Apukan ŋina anakuj ekecurutan ŋolo iwarit ŋamoru ŋuna epol egyelit,
- ⁴⁶ŋolo ani eryamuni amoru apei ŋina epol egyelit, elosi togyela ŋiboro daadaŋ ŋulu eyakar ines, tosodi togyel amoru ŋin.
- ⁴⁷“Ikoni nabo Apukan ŋina anakuj atibait ŋina aponi tocakakinae nanam, kirirau ŋikolya ŋulu agelegelya.
- ⁴⁸Ani ilelebikin, kiriut ŋituŋa lokipetot kiboikinos, ido toseut ŋikolya ŋulu ajokak kiwuakis lobukito, tocakasi ŋulu aronok.
- ⁴⁹Ikokini nen Akolonjit ŋina esalunia akwap. Epote ŋimalaikan atyakar ŋulu aronok aneni a ŋulu iyookino.
- ⁵⁰Ecakakinete ŋimalaikan ikes nakim ŋina erirae. Kigworo a nen ka tokonyanakis ŋikyal.”
- ⁵¹Kiŋit Yesu ikes tema, “Iyenu apolou ŋina a ŋakiro a ŋun daadaŋ a?” Toboŋokis ikes temasi, “Ee, ikiyenu.”
- ⁵²Tolimok Yesu ikes tema, “Itodiunito ŋakiro ŋun atemar eketataman a Ŋikisila ŋolo itatamitae aŋuna ka Apukan a ŋina anakuj, ikoni elope a akai ŋolo itodiuni anabaru keŋ ŋiboro ŋulu kitet ka ŋulu ŋorok.”
- ⁵³Ani kedau Yesu erwor ŋakitadapeta ŋun, tonyou anakwap a ŋin,
- ⁵⁴tolot nakwap keŋ. Kitatam ines ŋituŋa alosinagoga, ido toumokis daadaŋ ŋulu eirarete ŋuna erwor ines temasi, “Ai keryamunia ekile lo aosou ŋina ikoni naga ka apedor ŋina itiyaa ŋakujuwuanisya nu?
- ⁵⁵Meere mono logo lokoku ke ekecian ŋabaoi a? Meere toto keŋ Maria a? Meere ŋikaitotoi keŋ Yakobo, Yosepu ka Simoni, ta Yuda a?
- ⁵⁶Nyikirukit iwon ka ŋakaitotoi keŋ daadaŋ a? Ai nai keryamunia ines ŋakiro nu daadaŋ?”
- ⁵⁷Toŋoikis ikes Yesu. Nai tema Yesu neni kec, “Ekerer ekadwaran anakwapin a daadaŋ, nai nyekerer anakwap keŋ ka anateker keŋ.”

⁵⁸Nyitiya iñes ñakujuwuanisya ñuna alalak añuna pa anupitotor ikes.

Matayo 14

¹Apaki ñin, topup erwosit Erode ñakiro ñuna epuritotor ñituña Yesu.

²Tolimok Erode ñiketiyak keñ tema, “Erae lo Yoana Ekebatsan, kiteyarun iñes alokatwak, iñes nai eyakatar ñiticisyo ñulu ka apedor tooma keñ.”

³Aris Erode kikama Yoana toen ya mabus, añuna ke Erodiya a ñina arae aberu a Pilipo a lokaato ke Erode.

⁴Alimokinit sek Yoana Ekebatsan Erode atemar, “Italeo iyonñ akituruwor aberu a lokaato kon ñina kon!”

⁵Acamit Erode akiar Yoana, nai tokuryanar añuna a ñituña a ñulu anupito atemar erae Yoana ekadwaran.

⁶Nai akolonñit ñina eitunitere akidouno ke Erode, abu nakoku ke Erodiya kidonña alokiñaren ñituña ejok nooi, kitalaka Erode.

⁷Kikonñ Erode tema, “Ainakini ikoku en ñinibore daadañ ekeñisi iñes ayonñ!”

⁸Añuna alimokinia toto keñ iñes ibore ñini kiñita, abu kiñit tema, “Inakinae ayonñ akou a Yoana ke Ekebatsan iwuakinitae natuba!”

⁹Tobul Erode, nai añuna sek ekonñitor iñes ka añuna a ñipeyok keñ, abu tolimu tema, “Inakisi.”

¹⁰Abu kiyakiya ñasigarya alosit atubun akou a Yoana ke Ekebatsan a ñolo ayai apaki ñin mabus.

¹¹Kiwuakinae akou keñ natuba, inakinae apese, ina toto keñ.

¹²Apotu nai ñikasyomak a Yoana yaa akuwan keñ, tonuka. Ani irikakin, toloto tolimokis Yesu.

¹³Ñolopite eirarya Yesu ñakiro ñuna a Yoana, tonyou anakwap a ñin, todoka nataker tolot neni keñ bon, neni asilon. Ani nai iirarete ñituña ñun, potu alotaunio kec kiwuapasi Yesu.

¹⁴Ani eriña Yesu edoki anataker, kiñolik asepic ñina alalan, kisyonioto ikes iñes, tosodi kitañaleu ñulu adyakasi.

¹⁵Ani edoli ebonñ, potu ñikasyomak neni keñ tolimokis iñes temasi, “Erae nege ariet ka elosi akwap akiwar; kitoboño ñituña, ikotere toloto lorerya togyelut idiobore ñini nyamat.”

¹⁶Nai tolimok Yesu ikes tema, “Nyitemokino ikes toloto, inakisi iyees ikes adiokimuj.”

¹⁷Tolimokis ikes iñes temasi, “Emam ibore ikiyakar isua, mati ñamugati ñakan ka ñikolya ñiarei make.”

- ¹⁸Tolimok iñes ikes tema, “Yautu ikes neni kañ.”
- ¹⁹Kisiboik nai Yesu ñasepico a ñituña lonya. Tolemu nai iñes ñamugati ñunakan ka ñikolya ñuluarei, kireo kidiama nakuj, kilipak, tosodi tonyilinyili ñamugati inak ñikasyomak tokorakis ikes nasepico.
- ²⁰Kimuja daadañ kimwoko, ido tocunut ñikasyomak ñapiyanunet ñuna apotu kilelebung naditae ñatomon ka ñaarei.
- ²¹Adolit ekimar a ñikilyok a ñulu emujete ñalipyo ñakan, pa imarakinitae ñaberu ka ñidwe.
- ²²Kitodoku Yesu ñikasyomak keñ anataker kisiñaren ikes, toloto ekekwaye anam, kidon iñes akitolot ñasepico.
- ²³Kedau iñes ñun, todoka iñes bon lomukura akilip, todoiyo akolon eriña iñes bon eyai nen.
- ²⁴Nai apaki ñin aris ataker keeka alokipetot. Kibapabapaete ñikaguragurae a ñakipi ataker, anerae akutunit ekuwuam anakan a ñina alosete ikes.
- ²⁵Ani ebai akuwar, bu Yesu neni a ñikasyomak elosi alokidiana nakipi.
- ²⁶Nai ani eanyuwarete ñikasyomak keñ iñes elosi alokidiana nakipi toryañakinos ikes temasi, “Erae ekipye.” Kiworout añuna ke ekabule.
- ²⁷Nai kirworik Yesu neni kec atipei tema, “Totitinyikisi! Erae ayon. Nyikibul!”
- ²⁸Tolimok Petero iñes tema, “Ekapolon, ani kerae iyon, tolimokinae ayon dañ obu neni kon alosi alokidiana nakipi.”
- ²⁹Tolimok nai Yesu iñes tema, “Bua!” Todoku Petero anataker, torotok alokidiana nakipi, tolot neni ayai Yesu.
- ³⁰Nai ani iñolikini iñes ekuwuam ekutunit, tobul, kisyak asipor, kiworou tema, “Ekapolon, toiunae!”
- ³¹Kiopeiyo Yesu atipei akan keñ, kikam iñes tema, “Okoe edit anupit kon! Kaanukiro ibunio iyon toñayañaya?”
- ³²Ani edokarete ikes nataker, todipakin ekuwuam.
- ³³Apotu ñikasyomak ñulu ayakasi nataker toryediko alokiñaren Yesu kilipa temasi, “Kire, irae iyon Lokoku ka Akuj!”
- ³⁴Ketuborosi ikes ekekwaye anam, todolut nakwap ñina anyaritae Genesaret.
- ³⁵Ani eyenete ñituña ñulu ka akwap a ñin Yesu, kielasi akirot nakwap yaunae ñikadyakak daadañ neni keñ.
- ³⁶Kimaimaa ñikadyakak Yesu acamakin ikes akitap abilet bon ñina ke elou keñ. Dulu daadañ apotu totapa apotu toñaleut.

Matayo 15

- ¹Potu Diparisayon ka ηiketataamak a ηikisila alo Yerusalem neni a Yesu kiηita iηes temasi,
- ²“Nyo nyiwuapitotor ηikasyomak kon ηitalyo ηulu atapapaa yok? Anerae nyilotanarete ikes ηakan kec eriηa nyimuja!”
- ³Toboηok Yesu ikes tema, “Kaanukiro bo ibilitotor iyes daη ηakiciketa ηuna ka Akuj, aηuna ka akiwuapya ηulu kus?”
- ⁴Anerae ikicikakinit Akuj atemar, ‘Tokerite papa kon ka toto kon ka ituηanan ηini iceni papa keη kori toto keη, itemokino totwan jik.’
- ⁵Nai ibasi iyes, Ani ketema ituηanan isirwori papa keη kori toto keη, ebe, ‘Dini adikino iyoη iryamuni aneni kaη, erae ηini einakinitae Akuj,’
- ⁶nyitemokino iηes ainakin papa keη ibore ηin. Iηes nai atemar ijamakis iyes akirot ka Akuj aηuna a ηitalyo kus.
- ⁷Iyes ηikaηisoswae! Eyookinit kire koloη Isaya edwari aηuna kus ebala,
- ⁸‘Eketopoloorito ayoη ηituηa lu alorwor kec, nai elwaka ηikecetai aneni kaη.
- ⁹Nabo ilipete ikes neni kaη koηin, anerae itatamete ikes ηitalyo a ηituηa esibit ηulu ka Akuj!’ “
- ¹⁰Tonyarau nai iηes ηituηa neni keη tolimok tema, “Topupokisi ikotere iyenuhete!”
- ¹¹Meere ibore ηini elomari nituηanan epedori akitoroniyar iηes; nai ηini elomuni anituηanan iηes itoroniyari iηes.”
- ¹²Potu nai ηikasyomak neni keη tolimokis iηes temasi, “Iyeni iyoη atemar abu takadak Diparisayon, iirarete ηakiro ηuna ilimuni iyoη a?”
- ¹³Toboηok Yesu ikes tema, “Ekitoe daadaη ηolo nyerae papa kaη ηolo anakuj edupakinit, erutoryo.
- ¹⁴Kimyekisi ikes make. Erae ikes ηikarikok ηulu emudukaka alokidin ηimudukanotin ηuluce. Ani kerik ituηanan ηini emudukana emudukanot, imasakinosi ikes daadaη nauwuat.”
- ¹⁵Nai kiηit Petero Yesu tema, “Tolimokinae isua apolou ηina ka akitadapet a ηin.”
- ¹⁶Tolimok Yesu ikes tema, “Ibaηaaka iyes daη ikote ηuluce.
- ¹⁷Nyiyenete iyes atemar ibore daadaη ηini itori nakituk a ituηanan elosi tooma nakook, ani ekaku tolunyar toloma kiηa a?”
- ¹⁸Nai ηakiro ηuna itorunete nakituk a ituηanan eponito alotau, ido tomunaasi ituηanan;

- ¹⁹anerae lotau elomununiata ŋakiro ŋuna aronok, ikwa: akiar, elomi, amalao, akoko, alyokonu ka akiyany.
- ²⁰Dun ikes itoroniyarete ituŋanan, nai meere akimuj nyilotara ŋakan itoroniyari ituŋanan.”
- ²¹Torotok Yesu a nen, tolot nakwap ŋina alodiye Tiro ka Sidon.
- ²²Bu aberu ŋina arae Akananait ŋina ayai nakwap ŋin, kimaima Yesu tema, “Ekapolon, Lokoku a Daudi! Kisyonu ayon! Edyaka nakoku kaŋ, ikamunit ekipye iŋes!”
- ²³Nai nyelimok Yesu iŋes adiokirot. Ani epote ŋikasyomak keŋ kimaimaa iŋes temasi, “Kirita aberu na tolot! Anerae ikicalanakini iŋes iwon!”
- ²⁴Toboŋok Yesu ikes tema, “Ekeyakuunitae ayon neni a ŋituŋa a Isirael make, a ŋulu eoliyorito ikwa ŋamesekin.”
- ²⁵Nai abu aberu ŋin toryedik alokiŋaren keŋ tema, “Ekapolon, kiŋarakinae!”
- ²⁶Toboŋok Yesu iŋes tema, “Nyejok akimuj a ŋidwe einakinio ŋiŋokwo.”
- ²⁷Tema aberu elimokini Yesu, “Ee, Ekapolon, nai ŋiŋokwo daŋ idepete ŋarare ŋuna ka akimuj ŋuna eakunun alomesae a ŋikecekapolok.”
- ²⁸Tosodi Yesu toboŋok iŋes tema, “Aberu, epol akoninupit, kitiyakin neni kon ikwaŋina icamitor iyon.” Toŋaleu nakoku keŋ apaki ŋinapei ŋin.
- ²⁹Torotok Yesu a nen kitor diye anam ŋina alo Galileya, todoka lomukura kiboikin.
- ³⁰Potu ŋasepico a ŋituŋa ŋuna alalak neni keŋ eyaunito ŋikadyakak, ŋikaŋwalak, ŋimudukanotin, ŋikecodok ka ŋituŋa ŋulu pa erworosi ta ŋice daŋ ŋulu alalak. Kiwuakis ikes nakeŋen a Yesu, kitaŋaleu Yesu ikes.
- ³¹Aŋun, toumokis ŋasepico a ŋituŋa eanyuwarete ŋituŋa ŋulu sek pa erworosi, irworosi, ŋikaŋwalak eŋaleunete ka ŋulu ecodok ejokunete ta ŋimudukanotin ekienyunete. Tosodo ŋituŋa ŋul daadaŋ kipuro Akuj ŋina a Isirael.
- ³²Tonyarau Yesu ŋikeekasyomak tema, “Ekesyon ayon asepic a ŋituŋa, anerae ikiruk ayon ka ikes ŋirwa ŋiuni emam ibore ŋini emuja ikes. Nyaesikini ayon ikes elosete pa imujito, ikotere nyileleny ikes alorot aŋuna enyamitor akoro.”
- ³³Kiŋita ŋikasyomak iŋes temasi, “Ai nai ikiryamunia iwon akimuj ŋina itemokin ŋituŋa ŋulu etya lu analoŋisat a na?”
- ³⁴Toboŋok Yesu ikes tema, “Ŋamugati ŋayai iyakatar iyes?” Temasi ikes, “Ŋakanikaarei ka ŋikolya ŋidikudyo.”
- ³⁵Tolimok Yesu asepic a ŋituŋa akiboikin.
- ³⁶Tolemu ŋamugati ŋunakanikaarei ka ŋikolya, kilipak. Ani kedau akilipakin toniyilinyili, inak ŋikasyomak tokorakis lotuŋa.

³⁷Kimuja n̄ituŋa daadaŋ kimwoko, kilelebun akimuj n̄ina apiyanunete ikes n̄aditae n̄akanikaarei.

³⁸Arae ekimar a n̄ikilyok a n̄ulu emujete n̄alipyo n̄aomwon, pa imarakinitae n̄aberu ka n̄idwe.

³⁹Ani kitolot Yesu n̄ituŋa, todoka iŋes nataker tololot nakwap a Magadan.

Matayo 16

¹Potu D̄iparisayon ka D̄isadukayon neni a Yesu, kiŋita iŋes akitiyakin adiokujuwuanut n̄ina ebunit anakuj.

²Toboŋok Yesu ikes tema, “Apaki n̄ina edoiyorya akoloŋ itemarete iyes, ‘Ejokyar moi akwap, anerae ereŋ adis.’

³Ani ereŋ adis taparacu, itemarete iyes, ‘Elosi akiru akilim, anerae ereŋ adis ka idisit neni ikitubuli.’ Iyenete iyes apolou ke epite n̄olo eyakar adis, nai ikipiyorit ayenun apolou a n̄akiro a n̄una itiyasi n̄irwa lu!

⁴Eroko nooi n̄ituŋa a n̄irwa a lu nyekerito tari n̄ina erae Akuj! Iwarito akitoodikinet n̄ina ailiilon! Nai emam akitoodikinet ace n̄ina ailiilon n̄ina itoodikinio ikes mati n̄ina ke ekadwaran a Yona.” Torotok nai Yesu toesik ikes.

⁵Ani edolete n̄ikasyomak a Yesu ekekwaye anam, totamut atemar kimuryak ikes ayaun n̄amugati.

⁶Tolimok Yesu ikes tema, “Tocoikinito n̄akinyalet n̄una a D̄iparisayon ka a D̄isadukayon.”

⁷Kirworikis ikes make temasi, “Irworu iŋes n̄un, anerae nyeyaunitae iwon n̄amugati.”

⁸Nai aŋuna ayenia Yesu n̄una erworosi ikes, tolimok ikes tema, “Iraakasi iyes n̄ituŋa n̄ulu edit anupit, kaanukiro irworotor iyes make ibasi imamukatar n̄amugati?

⁹Ikwa eriŋa iyes nyeyenuna a? Nyitamunito iyes n̄ina anyilinyilia ayon n̄amugati n̄unakan n̄una apotu n̄ikilyok n̄alipyo n̄akan kimuja a? D̄aditae n̄ayai ipotu iyes kilelebikis akimuj n̄ina apiyanun?

¹⁰Ani bo n̄amugati n̄unakanikaarei n̄una emujete n̄ikilyok n̄alipyo n̄aomwon, n̄aditae n̄ayai ipotu iyes kilelebikis akimuj n̄ina apiyanun?

¹¹Ikokinete nai iyes pa iyenete atemar pa erworu ayon neni kus aŋuna a n̄amugati ai? Nai tocoikinito n̄akinyalet n̄una a D̄iparisayon ka n̄una a D̄isadukayon.”

¹²Toyenut nai n̄ikasyomak atemar meere n̄akiro a n̄amugati aŋuna emam n̄asip kec erworu Yesu, nai n̄akiro n̄una itatamete D̄iparisayon ka D̄isadukayon.

¹³Ani elosi Yesu nakwap n̄ina anyaritae Kaisaria Pilipi, kiŋit iŋes n̄ikeekasyomak tema, “Ebasi mono n̄ituŋa n̄ae ayon n̄olo abala arae Lokoku a Ituŋanan?”

- ¹⁴ Temasi ikes eboŋokinete, “Ebasi ŋice Yoana Ekebatischen, ebasi ŋice Eliya, ka ebasi ŋice Yeremiya, kori epei alokadwarak.”
- ¹⁵ Kiŋit Yesu ikes tema, “Ani bo iyes ibasi ŋae ayon?”
- ¹⁶ Toboŋok Simoni Petero tema, “Irae iyon Kristo, Lokoku ka Akuj a ŋina eyari.”
- ¹⁷ Tolimok Yesu Petero tema, “Irereŋ iyon Simoni lokoku a Yona, anerae meere ituŋanan ikisileerek iyon ŋakiro ŋun, nai erae Papa kaŋ ŋolo eyai nakuj.
- ¹⁸ Akalimokini ayon iyon atemar, irae iyon Petero, (apolou keŋ atemar ataaba.) Nataaba ŋin iŋes adukokini ayon akai kaŋ ka nyepedori atwanare akiloun iŋes.
- ¹⁹ Akainakini ayon iyon ŋikipuŋguwoi ŋulu ka Apukan a ŋina anakuj; ŋuna nyicamakini iyon anakwap nyecamakinio tari anakuj; ka ŋuna icamakini iyon anakwap ecamakinio anakuj.”
- ²⁰ Kicik nai iŋes ŋikeekasyomak nyelimokis ituŋanan ice atemar erae iŋes Kristo.
- ²¹ Ameun apaki ŋinapei ŋin, togeu Yesu akisileerekin ŋikasyomak keŋ tema, “Itemokino ayon olot Yerusalem ekesicani nooi alokatukok, alosacaradotin a ŋulu apolok, aloketatamak a Dikisila ka okaari. Nai kelunyar ŋirwa ŋiuni, ayaruni.”
- ²² Tonyaraiya Petero Yesu nawae togeu akisibura iŋes ebala, “Meere ikoŋina Ekapolon! Nyiryamasi ca ka ŋuna!”
- ²³ Toboboŋ Yesu tolimok Petero tema, “Tolot aneni kaŋ Satan! Irae iyon ŋolo ikiretakinit ayon, anerae ŋatameta kon nyeponito aneni ka Akuj, nai eponito alotuŋa.”
- ²⁴ Tolimok nai Yesu ŋikeekasyomak tema, “Dinituŋanan ecamit akiwuapakin ayon, itemokino toŋero bon, toryon emusalaba keŋ, ekewuapak ayon.
- ²⁵ Anerae ituŋanan daadaŋ ŋini iwarit akiricun akiyar keŋ, itotwaniyari, nai ŋini ejali akiyar keŋ aŋuna kaŋ eyari.
- ²⁶ Alipoida eryamuni ituŋanan erae keŋata iŋes akwap daadaŋ, nai totwania akiyar keŋ? Mam jik! Kori nyo epedorya ituŋanan akisyecia akiyar keŋ?
- ²⁷ Anerae ebuni Lokoku a Ituŋanan ka apedor a ŋina a Papa keŋ erukito ka ŋimalaikan, torop ŋinituŋanan ikwaŋina itiyator.
- ²⁸ Akalimokini ayon iyes kire atemar, eya nege ŋice ŋulu nyetwakete nyeanyuwara Lokoku a Ituŋanan ebuni anapolou keŋ.”

Matayo 17

- ¹ Kelunyar ŋirwa ŋikanikapei, ya Yesu Petero, Yakobo, ka Yoana lokaato keŋ a Yakobo, todokasi ikes make kidiama emoru ŋolo aoyan.
- ² Kilocokin akuwan keŋ alokiŋaren kec, tocau ereet keŋ ikwa akolon ka tokwaŋjata ŋilowi keŋ ikwa akica.

- ³Apaki njin, toanyuwasi ikes Moses ka Eliya irworosi ka Yesu.
- ⁴Tolimok Petero Yesu tema, “Ekapolon, ejok nooi iwon akiboi a nege. Ani kikijoikinit iyon, adukokini ayon nitogoi njuni ne, epei nolo kon, epei nolo a Moses ka epei nolo ke Eliya.”
- ⁵Ani eriņa Petero irworo, bu edou nolo akwanan kya, torapuwa ikes aribo kirworik etoil alodou ebala, “Erae lo Lokoku kaņ nolo minat, nolo alelyania ayon, topupo iņes!”
- ⁶Ani iirarete njikasyomak njakiro njun, toramakinis kwap kijuuroto ebulit.
- ⁷Nai bu Yesu totap ikes tema, “Tonyoutu, nyikibul!”
- ⁸Ani ikeunete ikes njireetin, kinjolis Yesu bon emam ituņanan ice.
- ⁹Dolopite adokuniata ikes alomoru, kicik Yesu ikes tema, “Nyilimokis idiotuņanan atakanikinet njin akitodol apaki njina iteyarunere Lokoku a Ituņanan alokatwak.”
- ¹⁰Kiņita njikasyomak Yesu temasi, “Kaanukiro nai abakatar njiketatak a Dikisila itemokino kisyau mono Eliya abunore?”
- ¹¹Toboņok iņes ikes tema, “Kire ebuni mono Eliya kitekonok njakiro daadan.
- ¹²Nai akalimokini ayon iyas atemar, aberakin Eliya abunore, nai pa ayenete njituņa iņes, apotu kitiyata neni keņ njuna acamito ikes. Ikwaniņapei, Lokoku a Ituņanan daņ iteryamunete ikes njican.”
- ¹³Toyenut nai njikasyomak atemar erworo iņes njuna a Yoana ke Ekebatisan.
- ¹⁴Ani epote Yesu ka njikasyomak keņ nasepic a njituņa, bu ekile ece neni a Yesu, toryedik alokiņaren keņ tema,
- ¹⁵“Ekapolon, kisyoni lokoku kaņ, anerae ikamunit ekipye iņes ka isicanit nooi, imasanakin nakim ka nakipi daņ.
- ¹⁶Abu ayon oyau iņes lokasyomak kon, nai apotu nyepedosi akitaņaleun.”
- ¹⁷Toboņok Yesu tema, “Iyas njituņa njulu nyinupito ka njulu ioliyorito! Ikiruki mono ayon ka iyas tari ori? Akadaņi ayon iyas tari ori? Yautu edya neni kaņ.”
- ¹⁸Kiņenyak Yesu ekipye alodya, tolongu, toņaleu edya atipei.
- ¹⁹Potu nai njikasyomak neni a Yesu, kiņita iņes aneni kec make temasi, “Nyo bo pa ikipedorya isua akiritar ekipye njol?”
- ²⁰Toboņok Yesu ikes tema, “Anerae edit anupit kus. Akalimokini ayon iyas kire atemar, ani iyakatar iyas anupit njina edit ikwa icokit njini ikoni njini ke ebobore, ilimokinete tari emoru lo atemar, ‘Kiyoto a ne, tolot ama,’ iyotori; ka emam ibore njini ikipiyori iyas akitiyakin.
- [²¹Nai nyenyouni nolo ikoni njol, mati kiritar ka akilip ka akikany.]”

²²Ani ecunakinosi njikasyomak a Yesu daadaŋ Galileya, tolimok Yesu ikes tema, “Aapuu apaki njina ipotokinere Lokoku a Ituŋanan nakan a njituŋa,

²³a njulu earete iŋes. Nai kelunyar njirwa njuni, iteyarunio iŋes.” Aŋun, kiyaloloŋo njikeekasyomak nooi.

²⁴Ani epote Yesu ka njikeekasyomak Kaperenaum, toloto njikerirak ocur njolo ka Akai ka Akuj neni a Petero kiŋita iŋes temasi, “Etacenene mono eketataman kus ocur njolo ka Akai ka Akuj a?”

²⁵Toboŋok Petero tema, “Ee ca!” Ani elomuni Petero kai, kisyau Yesu akiŋit iŋes tema, “Anu itami iyonj Simoni? Neni ataŋae iriraata njirwosi njulu ka akwap ocur, neni a njituŋa a njulu ka akwap kec kori lotuŋa njulu erae njigela?”

²⁶Toboŋok Petero tema, “Neni a njituŋa a njulu gela.” Toboŋok Yesu iŋes tema, “Iŋes atemar nyitemokino njilopeyek akwap etacete ocur.

²⁷Nai aŋuna nyikicamitor ikes ikiŋoikis iwon, tolot nanam tocakak ekodocet, tolemu ekolya njolo isyauni akirum. Toŋaa akeekituk, iryamuni iyonj njisiliŋa njulu itemokino otacata ocur kaŋ ka njolo kon.”

Matayo 18

¹Apaki njin potu njikasyomak a Yesu neni keŋ kiŋita iŋes temasi, “Dae epol nooi a Napukan a njina anakuj?”

²Tonyarau Yesu ikoku, kitowuo alokidinj kec,

³tolimok ikes tema, “Akalimokini ayonj iyees kire atemar, mati kibelesinosi iyees kikokis njidwe njulu cicik, nyilomarete Napukan njina anakuj.

⁴Aŋun, ituŋanan njini itiditeun ikwa ikoku en, iŋes epol nooi a Napukan a njina anakuj.

⁵Ituŋanan njini ijauni ikoku njini cici njini ikoni en alokiro kaŋ, ekejau iŋes ayonj.

⁶“Nai ituŋanan njini itesece ipei a njulu cicik a lu, a njulu akanupito ayonj, kitemokino iŋes toenikinae amoru njinakiryeeet lomosirinj keŋ, kimasakinae nanam.

⁷Ekaŋ iyees njituŋa njulu itesece njulu! Anerae itemokino njakitemyet njun toyakaun, nai ekaŋ iŋes njini eyauni ikes!

⁸“Ani kikitesec iyonj akonikan kori akonikeju totubo tocaka. Ejok iyonj alomar nakiyar injwalit kori icodo, akilo ayakau ka njakan njaaerei kori njakejen njaaerei, ido itocakakin nakim njina nyeduŋe.

⁹Ani kikitesec iyonj akoŋu kon, togoro tocaka. Ejok iyonj alomar nakiyar emam apeikoŋu akilo ayakau njakonyen daadaŋ, ido itocakakin nakim njina nyeduŋe.

¹⁰“Tocoito ijamuwarete tari ipei a njulu cicik a lu, anerae akalimokini ayonj iyees atemar, erukito njimalaikan kec jwi jwi ka Papa kaŋ njolo eyai nakuj. [¹¹Anerae abuni Lokoku a Ituŋanan aiun njulu eolito.]

- 12“Nyaanu nuna itamete iyes? Ani keyakar ituṅanan n̄amesekin amiat, ido tooli apei, nyeesikini mono iṅes nuna tomonikanikaomwon ka n̄akanikaomwon anadakar, tosodi tolot akiwarit n̄ina eolit a?”
- 13Ani n̄ina eryamunia iṅes amesek n̄in, akalimokini ayon̄ iyes kire atemar, elakar iṅes nooi aṅuna atakanunia amesek n̄in akilo nuna tomonikanikaomwon ka n̄akanikaomwon nuna pa aolito.
- 14Ikwaṅinapei ikoṅin, nyecamit Papa kus ṅolo anakuj atemar tooliyo ipei a ṅulu cicik a lu.
- 15“Ani kesec lokaato kon neni kon, tolot neni keṅ kiteyenik iṅes adyakaret keṅ aneni kus make. Ani kiira iṅes nuna ilimok iyon̄, iṅes atemar inyaku iyon̄ lokaato kon.
- 16Nai ani pa kiira iṅes, ya ituṅanan ipei kori n̄iarei, ikotere kisuudata ṅituṅa ṅuluarei kori ṅuluuni n̄akiro daadaṅ nuna esecit iṅes.
- 17Ani erae kewou akiirar ikes, tolimok atukot a Dikristo. Ani nabo keṅer akiirar tari nuna elimokini atukot n̄in, kimyek iṅes kikok aneni kon ituṅanan ṅini nyenupit n̄akiro nuna ka Akuj kori kikok ekeriran ocur.
- 18“Akalimokini ayon̄ iyes daadaṅ kire atemar, nuna daadaṅ nyicamakinete iyes anakwap, nyecamakinio anakuj. Nai nuna icamunete iyes anakwap, ecamunio anakuj.
- 19“Nabo akalimokini ayon̄ iyes atemar, ani kecamunosi n̄iarei alokidin̄ kus anakwap, aṅuna a ibore a ṅini ilipasi ikes, itiyakini Papa kaṅ ṅolo anakuj neni kec.
- 20Anerae neni ecunakin n̄iarei kori ṅiuni alokiro kaṅ, ayakaun ayon̄ kidin̄ kec.”
- 21Bu Petero neni ayai Yesu kiṅit iṅes tema, “Ekapolon, ṅarwa ṅayai itemokino ayon̄ esyoniyo lokaato kaṅ kesec neni kaṅ? Darwa n̄akanikaarei a?”
- 22Toboṅok Yesu iṅes tema, “Nyabala ayon̄ ṅarwa n̄akanikaarei, nai ṅatomonikanikaarei ṅarwa n̄akanikaarei.
- 23Anerae ikoni Apukan n̄ina anakuj ne, ayai erwosit ṅolo acamit aanyun ṅamicae keṅ nuna ayakatar n̄iketiyak keṅ.
- 24Ani isyakini iṅes etic ṅol, yaunae epei ṅolo edenit ṅitalantae ṅalipyo ṅatomon.
- 25Aṅuna pa apedorya eketiyan ṅol akitac eden, abu ekapolon tolimu atemar togyelarae iṅes, akeeberu, ṅikeedwe ka ṅinibore ayakar iṅes daadaṅ, totacere eden.
- 26Toryedik eketiyan alokiṅaren ekapolon todyek iṅes tema, ‘Ekapolon, inakinae kare ca adiopaki! Ataci ayon̄ eden daadaṅ.’
- 27Tosodi ekapolon kisyonu eketiyan ṅol, kikisa tari eden, tolacak iṅes tolot.
- 28“Nai ṅolopite alosyo eketiyan ṅolopei ṅol kiṅa, kiryamunos ka epei ṅolo edeniyorit ṅidinari ṅulu akudyoko. Kikam tomyed tema, ‘Totac eden kaṅ!’

²⁹Toryedik eketiyan ñol alokiñaren keñ todyek iñes tema, ‘Inakinae kare ca adiopaki! Ataci ayonñ eden daadañ.’

³⁰“Nai abu iñes towou, tolot kipotok iñes mabus toenae akitodol neni etaca eden keñ.

³¹Ani eanyuwarete ñiketiyak ñuluce ñakiro ñun, tobul nooi toloto tolimokis ekecekapolon ñuna daadañ apotu totakanut.

³²Tonyarau nai ekapolon eketiyan ñol, tolimok tema, ‘Iyonñ eketiyan ñolo aronon, abu ayonñ ekisa eden añuna ibunio iyonñ ikidyek ayonñ.

³³Pa kitemokino iyonñ dañ akisyon eketiyan ñoloce ikwañina abunio ayonñ ekasyon iyonñ a?’

³⁴Toño ekapolon nooi, kipotok iñes mabus toenae akitodol neni etaca eden daadañ.”

³⁵Toñetak Yesu ebala, “Itiyakini Papa kañ ñolo anakuj ikwañinapei neni kus erae pa kisyon ñnituñanan lokaato keñ alotau.”

Matayo 19

¹Ani kedau Yesu erwor ñakiro ñun, torotok alo Galileya todoka ekekwaye añolol Yorodan tari nakwap a Yudaya.

²Kiwuapito iñes ñasepico a ñituña ñuna alalak, kitanaleu iñes ikes aina.

³Potu Diparisayon ecamito akikatakin iñes temasi, “Ecamakinito mono ðikisila yok ekile akilak akeeberu a ñakiro a daadañ a ñuna ecamit iñes a?”

⁴Toboñok Yesu tema, “Nyesyoma iyes Akigiret ñina ebala, ‘Anakisyakinet abu Akuj tosub ekile ka aberu’ ka nabo,

⁵‘Añakiro a ñun, eesikini ekile papa keñ ka toto keñ, kimorikinos ka akeeberu. Toruworos ñuluarei ñul apeikuwan ’ a?’

⁶Añun, nyeriña ikes erae ñiarei, nai aruworosi apeikuwan. Añun, ñulu emorik Akuj, nyitemokino idiotuñanan etyaki.”

⁷Kiñita Diparisayon iñes temasi, “Nyo bo acamakinitor Moses ekile ainakin aberu abaruwa ñina ke elakit ido kirit iñes?”

⁸Toboñok Yesu ikes tema, “Añuna ka agogoñu a ñakyes kus, abu Moses itocamak iyes akilak ñaberu kus. Nai amam ñakiro ñuna ekote ñun anakisyakinet.

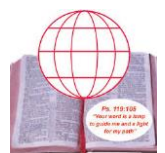
⁹Akalimokini ayonñ iyes atemar, ñnituñanan elaki akeeberu tomam nyelomit aberu keñ, tosodi kiit ace, eruwor ekaloman.”

¹⁰Tolimokis ñikasyomak Yesu temasi, “Ani kikote ñakiro ke ekile ka aberu nen, nyitemokino akiitar.”

¹¹Toboñok Yesu ikes tema, “Nyikamunito ñakiro ñun ñituña daadañ mati ñulu einakinit Akuj bon.

- 12**Anerae egelegelya ŋakiro ŋuna nyepedoryata ŋituŋa akiitanar, ŋicetuŋa idounitoe ekolupaka, ŋice itokolupanete ŋituŋa ŋuluŋce; ŋice nyiitanarete aŋuna ka Apukan a ŋina anakuj. Ines ŋini epedori acamun akitatamet na, tocamu.”
- 13**Yaut ŋituŋa ŋice ŋidwe neni a Yesu, ecamito ines kidokok ŋakan keŋ nakyek kec kilipak, nai kiŋenyakis ŋikasyomak ŋituŋa.
- 14**Nai tolimok Yesu ikes tema, “Kimyekisi ŋidwe potu neni kaŋ. Nyiretakis ikes, anerae erae Apukan ŋina anakuj ŋina a ŋulu ikote lu.”
- 15**Kidokok nai ines ŋakan keŋ nakyek a ŋidwe. Ani kiterereŋ ines ikes, torotok a nen.
- 16**Bu epeikile neni a Yesu kiŋit ines tema, “Eketataman, nyo ibore ŋini ajokan ŋini itemokino ayon etiya oryamunia akiyar ŋina nyedaun?”
- 17**Toboŋok Yesu ines tema, “Nyo ikiŋisitor iyon ayon ibore ŋini ajokan? Eyai epei bon ŋolo ejok. Ani kicamit iyon alomar nakiyar, kiric Dakiciketa.”
- 18**Kiŋit ines Yesu tema, “Anukiciketa?” Toboŋok Yesu ines tema, “Nyar, nyilom, nyikoko, nyisudi ŋakiro!”
- 19**Tokerite papa kon ka toto kon, ka tomina ekidunyet kon ikwaŋina iminar iyon akonikuwan.”
- 20**Toboŋok esorokit ŋol tema, “Ericakinit ayon Dakiciketa ŋun daadaŋ; nyo nai eriŋa akabucit ayon?”
- 21**Tolimok Yesu ines tema, “Ani kicamit iyon aruwor ituŋanan ŋini ajokan nooi, tolot togyela ŋiboro ŋulu iyakar iyon daadaŋ tokorak lokulyak, ibu nai ikiwuapak ayon. Iryamuni iyon ebari kon anakuj.”
- 22**Ani iirari esorokit ŋol ŋakiro ŋun, torotok esiliyorit, anerae abarit ines nooi.
- 23**Tolimok Yesu ŋikeekasyomak tema, “Akalimokini ayon iyek kire atemar, etyonior nooi ekabaran alomar Napukan ŋina anakuj.
- 24**Nabo akalimokini ayon iyek atemar, epatana ekaal alomar anapedot a ŋina ke esindan akilo ekabaran alomar Napukan ŋina ka Akuj.”
- 25**Ani iirarete ŋikasyomak a Yesu ŋakiro ŋun, toumokis nooi temasi, “Dae bo nai eiun?”
- 26**Kitek Yesu ikes tema, “Alotuŋa nyepedorosi, nai aneni ka Akuj epedorosi ŋiboro daadaŋ.”
- 27**Tema nai Petero eboŋokini, “Kiŋolik iyon, ikiesik isua ŋiboro daadaŋ ikiwuapak iyon. Nyo ikiryamuni isua?”
- 28**Tolimok Yesu ikes tema, “Kire akalimokini ayon iyek atemar, anakwap a ŋina kitete apaki ŋina iboikinor Lokoku a Ituŋanan lokicolon ŋolo ka apolou keŋ anakuj, iboikinosi iyek daŋ ŋulu ikiwuapakis ayon lokicolon ŋulutomon ka ŋiarei, atubonokin ŋatekerin ŋunatomon ka ŋaarei ŋuna a Isirael.

²⁹Nabo ituḡanan daadaḡ ḡini aesiki ekeere kori ḡikaitotoi keḡ, papa keḡ, toto keḡ, aberu keḡ, ḡidwe keḡ, kori ḡamanat keḡ aḡuna kaḡ, einakinio eropit ḡolo erae amiat ḡarwa amiat, ka eryamuni akiyar ḡina nyedaun.

³⁰Nai ḡulu alalak ḡulu iḡarenete tokona, isidiyoryo; nabo ḡulu isidiyoro tokona, isiqarenio.”

Matayo 20

¹“Ikoni Apukan ḡina anakuj ekapolon ḡolo abu kisyokak taparacu anyaraun ḡituḡa ḡulutacan akitiya lomanikor keḡ ḡolo ke epiini.

²Ani kecamunosi iḡes ka ḡiketiyak eropit ḡolo ka apeikoloḡit a ḡinituḡanan, kiyakiya iḡes ikes lomanikor keḡ.

³Ani edoli ḡisaae ḡiuni, tolot iḡes lomaket, toanyuwa ḡituḡa ḡice ewuasi emam ibore itiyaete.

⁴Tolimok ikes daḡ tema, ‘Apesi iyes daḡ etic lomanikor, abuni ayoḡ akitac iyes eropit ḡolo itemokino.’ Toloto nai ikes.

⁵Ani edoli ḡisaae ḡikanikapei ka ḡikanikaomwon, toboḡo iḡes nabo kitiya ikwaḡinapei.

⁶Ani edoli ḡisaae ḡitomon ka epei, toboḡo nabo toryamu ḡituḡa ḡice ewuasi. Kinḡit iḡes ikes, tema, ‘Kaanukiro iwuatar iyes a ne apaaran daadaḡ emam etic itiyaete?’

⁷Toboḡokis ikes iḡes temasi, ‘Emam ro ituḡanan ikinyaraiya isua lotic.’ Tolimok iḡes ikes tema, ‘Toloto iyes daḡ etic lomanikor kaḡ ḡolo ke epiini.’

⁸“Ani edoli eboḡ, tolimok elope ḡolo ke emanikor eketiyan keḡ ḡolo apolokinit ḡuluce tema, ‘Tonyarau ḡiketiyak totac ikes eropit kec, kisyak mono akitac ḡulu apote ekaku, totac nai ḡulu esyaunete aponare.’

⁹Ani epote ḡiketiyak ḡulu adolunete lotic ḡisaae ḡitomon ka epei, totacae ḡinituḡanan eropit ḡolo ka apeikoloḡit.

¹⁰Potu ḡituḡa ḡulu esyaunete lotic, etamete atemar kori ikitacio ikes ka eropit a ḡolo alalan; nai totacae ikes daḡ eropit ḡolo ka apeikoloḡit.

¹¹Ani eryamunete ikes eropit, togeut akiḡuruḡura neni ke elope emanikor.

¹²Tolimokis temasi, ‘Apotu ḡituḡa lu ḡulu apote ekaku kitiyata epeisaa bon, nai etiyae isua apaaran daadaḡ erirae akoloḡ. Nyo bo itiriyania iyoḡ eropit kec ka ḡolo kosi?’

¹³“Nai toboḡok elope emanikor epeiketiyan tema, ‘Topupok ekone, nyakamodikinit ayoḡ iyoḡ, icamunit tete iyoḡ etic ḡolo ke eropit a ḡolo ka apeikoloḡit.

¹⁴Kijaa eropit kon tolot. Acamit ayoḡ ainakin ekile ḡolo abuni lomanikor ekaku eropit ḡolopei etya ḡolo kon.

- 15 Amamukar mono ayon apedori njinakisitiyaet njiboro kanj ikwanjina acamitor a? Kori eyai iyon arakao anjuna ka arimaanut kanj? “
- 16 Kirikak Yesu erwor ebala, “Dituja njulu esidyok, eruworosi njulu enjarenok ka njulu enjarenok, eruworosi njulu esidyok.”
- 17 Ani itipe Yesu elosi Yerusalem, ya njikasyomak kejj njulutomon ka njiarei nawae tolimok tema,
- 18 “Kiirasi! Ikidokari tokona iwon Yerusalem neni ipotokinere Lokoku a Itujanen losacaradotin njulu apolok ka loketatamak a Dikisila. Etubokinete ikes injes atwanare.
- 19 Ipotokinete ikes injes neni a njibukui a njulu nyerae Dijudayan, kisoloto, kibujata ka kibubukis lomusalaba. Nai kelunyar njirwa njuni, iteyarunio injes alokatwak.”
- 20 Bu aberu a Sebedeo ka njidwe kejj njuluarei neni a Yesu, toryedik alokinjaren kejj, kinjit njuna acamit injes.
- 21 Kinjit Yesu injes tema, “Nyo icamit iyon?” Tobojok injes tema, “Kiikinae kare ca ayon anjuna a njisapa kanj a njuluarei a lu, atemar, kiboikin epei teten kon ka njoloce kedyany kon.”
- 22 Tobojok Yesu ikes tema, “Nyiyenete iyees njuna injitasi. Ipedorete iyees akimat ekopo njolo a njican njolo alosi ayon akimat a?” Tobojokis ikes temasi, “Ikipedori.”
- 23 Tolimok Yesu ikes tema, “Kire imasete ekopo kanj, nai njuna ka akiboikin teten ka kedyany kanj, nyerae apedor kanj ainakin. Erae njakiboisyo njun njuna a njulu eseunit Papa kanj.”
- 24 Ani iirarete njikasyomak njuluce njulutomon njakiro njun, tonjokis njikaitotoi njuluarei njul.
- 25 Tonyarau nai Yesu njikeekasyomak daadanj tolimok ikes tema, “Iyenete iyees atemar njikepukak a njakwapin ipukato njakwapin ka adedeju, ka njulu epolokinito ikes danj, ipukato ka apedor.
- 26 Nai nyitemokino njun totakanut aneni kus; ani njini ecamit apolou alokidinj kus, itemokino toruwor eketiyan kus.
- 27 Nabo njini ecamit akinjarenikin njuluce alokidinj kus, itemokino injes toruwor epito kus.
- 28 Ikwanjinapei, pa abunit Lokoku a Itujanen akitiyanakino, nai abunit akitiyanakin ka akijal akeekiyar tolakunere njulu alalak.”
- 29 Ani erotokinete Yesu ka njikasyomak kejj alo Yeriko, totupak asepic a njituja njina alalan injes.
- 30 Eboiyete njimudukanotin njiarei anawae erot. Ani iirarete ikes atemar itorunit Yesu nen, kiworout temasi, “Lokoku a Daudi, kisyoni isua!”

³¹Kiyayakis n̄ituŋa ikes akililiŋ, nai toreboros ikes kiworout nooi temasi, “Ekapolon, Lokoku a Daudi, kisyoni isua!”

³²Towo Yesu, tonyara ikes kiŋit tema, “Nyo icamito iyes etiyak ayon̄ neni kus?”

³³Toboŋokis ikes temasi, “Ekapolon, kitekienyu ŋakosikonyen.”

³⁴Kisyoni Yesu ikes totap ŋakonyen kec, tokienyut ikes atipei, kiwuapakis iŋes.

Matayo 21

¹Ani eapiyarete Yesu ka ŋikeekasyomak Yerusalem, todolo Betepage, diyete emoru a ŋikito a ŋulu enyaritae Olipa. Kiyakiya Yesu ŋikasyomak keŋ ŋiarei kiŋaren,

²tolimok ikes tema, “Toloto lore ŋolo eyai kiŋaren kus, iryamunete asigirya eenitae ka ikeetaok. Tolacut ikes torikut neni kaŋ.

³Ani kikiŋit iyes idiotuŋanan ŋakiro ŋadi, tolimokis iŋes atemar, ‘Ekapolon iŋes iitanit ikes.’ Ecamunia iŋes ikes atipei.”

⁴Apotu ŋakiro ŋun kitiyakin, ikotere kiyookinotor ŋuna kolon̄ adwarit ekadwaran ebala,

⁵“Tolimokisi n̄ituŋa a Sion atemar, kiŋolikisi, ebunit Erwosit neni kus! Itiditeuna iŋes ka edokit isigirya, itaok ŋini ka asigirya.”

⁶Toloto nai ŋikasyomak kitiyata ikwaŋina alimokinitor Yesu ikes.

⁷Yaut ikes asigirya ka itaok keŋ neni keŋ, topetakis ŋilowi kec kidiama ŋisigirya, todoka nai Yesu kiboikin.

⁸Topetanakis n̄ituŋa ŋulu alalak ŋikecelowi lorot, kitelut ŋice ŋaten alokito topetakis lorot.

⁹Tocalut ŋasepico a n̄ituŋa ŋuna ayakasi kiŋaren Yesu ka ŋulu ewuapito iŋes ebasi, “Osanna Lokoku a Daudi! Erereŋ ŋolo ebunit alokiro ke Ekapolon! Osanna toyai kidiama nooi!”

¹⁰Ani elomari Yesu Yerusalem, kiguryakinos n̄ituŋa daadaŋ alotaun temasi, “Dae en?”

¹¹Toboŋokis ŋasepico a n̄ituŋa temasi, “Erae ŋol ekadwaran, Yesu ŋolo a Nasaret anakwap a ŋina a Galileya.”

¹²Toloma Yesu Kai ka Akuj, kirita n̄ituŋa ŋulu agyelanarete ka ŋulu agyelete ŋiboro alo Kai ka Akuj. Tobuburiyana ŋimesae a ŋulu esyecete ŋisiliŋa ka ŋikicolon̄o a ŋulu agyelanarete ŋakuryo;

¹³tolimok ikes tema, “Igirita Nakigireta atemar, ebala Akuj, ‘Enyarao Akai kaŋ Akai ŋinakilipet.’ Nai tokona ituruwosi iyes iŋes Akai ŋina eŋopitotor ŋikokolak.”

¹⁴Potu ŋimudukanotin ka ŋikaŋwalak neni keŋ alo Kai ka Akuj, kitaŋaleu iŋes ikes.

- ¹⁵Nai toñoa ñisacaradotin ñulu apolok ka ñiketatomak a Ñikisila, ñolikinete ñakiro ñuna ka aumokin ñuna etiyae Yesu; ka ñaño ñakiro ñuna acalatar ñidwe alo Kai ka Akuj ebasi, “Osanna Lokoku a Daudi!”
- ¹⁶Kiñita ikes Yesu temasi, “Ipupi iyoño ñakiro ñuna irworosi ikes a?” Toboñook Yesu ikes tema, “Apupi. Nyesyoma iyes ñuna igiritae Nakigireta atemar, ‘Itaanyu iyoño ñidwe ñulu cicik ka ñulu enakete akipuro ejok!’ “
- ¹⁷Toesik nai Yesu ikes, toloma kiña etaun, tolot tari Betania, toper inaa.
- ¹⁸Ani taparacu eboñoori Yesu lotaun, tonyam akoro iñes.
- ¹⁹Ani ñolikinete iñes ebobore anawae, tolot neni keño, nai nyeryamu idiobore, mati ñakwii bon. Tolimok iñes ekitoe tema, “Nyiraii nabo iyoño jik.” Toono ebobore atipei.
- ²⁰Ani ñolikinete ñikasyomak ñakiro ñuna apotu kitiyakin lokitoe, toumokis temasi, “Ekokini ebobore lo eoni atipei ai?”
- ²¹Toboñook Yesu ikes tema, “Akalimokini ayono iyes kire atemar, ani iyakatar iyes anupit ka nyiñayanayato, itiyaete iyes ñuna etiyak ayono lobobore. Meere ñuna bon, ilimokinete tari emoru lo atemar ‘Kiyoto a ne, kimasar nanam,’ itiyakinio.
- ²²Duna daadaño iñitasi iyes anakilip iryamunete, erae kiyakatar iyes anupit.”
- ²³Ani elomari Yesu Kai ka Akuj, potu ñisacaradotin ñulu apolok ka ñikatukok neni keño apaki ñina etatamya iñes, kiñita temasi, “Anipedor iyakar iyoño, ñina itiyaa ñakiro nu? Dae ikiinakinit iyoño apedor na?”
- ²⁴Toboñook Yesu ikes tema, “Ekeñisi ayono ñaño iyes apeikiñiset; ani kikiboñookis iyes ayono, akalimokini ayono ñaño iyes neni ebunitor apedor ñina etiyaa ayono ñakiro nu.
- ²⁵Ai abunitor akibatis a Yoana, nakuj kori lotuño?” Kiñitanaros ikes make ebasi, “Ani kikitema abunit aneni ka Akuj, etemari iñes, ‘Nyo bo pa inupitotor iyes iñes?’
- ²⁶Nai kikitema abunit alotuño, itemokino iwon ocoito ñituño, anerae enupito ikes daadaño atemar arae Yoana ekadwaran.”
- ²⁷Toboñookis ikes temasi, “Nyikiyeni isua.” Toboñook Yesu ñaño ikes tema, “Ayono ñaño ñakalimokini iyes neni ebunitor apedor ñina etiyaa ayono ñakiro nu.”
- ²⁸“Nyo itamete iyes? Ayai kolono ekile ñolo ayakar ñisapa ñiarei. Tolot iñes neni a ñolo apolon tema, ‘Lokoku, ape kitiya lomanikor ñolo ke epiini nakolonit na.’
- ²⁹Toboñook edya tema, ‘Nyalosi ayono.’ Nai ekaku apotu toronikis ñuna abu iñes tolimu, ido tolot.
- ³⁰Tolot ekile nabo neni a ñolo cici, tolimok ñakiro ñunapei ñun. Tocamu iñes tema, ‘Ee papa, alosi.’ Nai abu nyelot.
- ³¹Ali alosapa a ñuluarei a ñul abu kitiya ñuna acamit papa keño?” Toboñookis ñituño temasi, “Dolo apolon.” Tolimok Yesu ikes tema, “Akalimokini ayono iyes kire atemar, elomarete ñikerirak ocur ka ñamalaae Napukan ka Akuj eriña iyes.

³²Anerae abu Yoana Ekebatischen bu neni kus akitoodikin iyes erot nolo itemokino iyes kiwuapa, ipotu iyes nyinupa nakiro keŋ. Nai apotu nikerirak ocur ka namalaae tonupa nakiro keŋ. Tari kidaut iyes aanyuwar nakiro nun, ipotu nyikiwa alotai kus tonupa iŋes.

³³“Kiirasi akitadapet ace. Ayai ekapolon nolo abu kita emanikor nolo a n̄kito a n̄lu ecuyo epiini, towuak awuas kiryam, tobokak akipany nina cuet epiini ka todukok epemu; ido kicikak neni a n̄keteok emanikor, tolot nai iŋes nakwap ace.

³⁴Ani edoli apaki nina lemet, kiyakiya iŋes n̄ketiyak keŋ neni a n̄keteok emanikor akijaun n̄araito.

³⁵Kikamut n̄keteok emanikor n̄ipi, kibunata epei, toara n̄loce ka kimasamasata n̄loce a n̄amoru.

³⁶Kiyakiya nabo elope emanikor n̄ipi n̄ice n̄lu alalak n̄lu eloito n̄lu sek eyakiyarit iŋes ekiŋaren; kitiyata neni kec daŋ ikwaŋinapei.

³⁷Ekaku aŋun, kiyakiya iŋes lokoku keŋ neni a n̄keteok emanikor ebalā, ‘Ekerete ikes lokoku kaŋ.’

³⁸Nai ani iŋolikinete n̄keteok emanikor lokoku ke elope emanikor, kirworit make temasi, ‘Lokoku keŋ n̄ol. Potu oara iŋes eruma iwon emanikor nolo ke epiini!’

³⁹Kikamut n̄keteok emanikor iŋes kijukujukaasi kiŋa awuas, toarakis nen.

⁴⁰Nyo nai ebuni elope emanikor akitiyakin neni kec eboŋuni?”

⁴¹Toboŋokis ikes temasi, “Ebuni iŋes akiar n̄ituŋa n̄lu aronok n̄ul, kijokok emanikor neni a n̄keteok a n̄ice a n̄lu einakinete iŋes n̄araito.”

⁴²Tolimok Yesu ikes tema, “Nyesyoma iyes n̄una igiritae Nakigireta atemar, ‘Amoru n̄ina kolon aŋerete n̄kadukok, iŋes tokona itogogon̄it akai alokoona a? Ekapolon elope etiyae nu, erae n̄akiro nu n̄una etalakarak n̄una ikite iwon!’

⁴³“Aŋun, akalimokini ayon̄ iyes atemar, elemaryo Apukan ka Akuj aneni kus, inakinae neni a n̄ituŋa a n̄lu iracte n̄araito.

[⁴⁴Ituŋanan daadaŋ n̄ini eramakin namoru n̄in, enyilinyilaar, anikecakakin amoru n̄in kidiama ice, inyaadiyari iŋes.]”

⁴⁵Ani iirarete n̄isacaradotin n̄lu apolok ka D̄iparisayon n̄akitadapeta nun, toyenut atemar arae ikes erworor Yesu.

⁴⁶Nai ani ikatakinete ikes akikamun Yesu, tokuryaketa aŋuna a n̄asepico a n̄ituŋa a n̄una atamete atemar erae Yesu ekadwaran.

Matayo 22

¹Kirwor nabo Yesu lotuŋa a n̄akitadapeta tema,

- ²“Ikoni Apukan njina anakuj ne; ayai erwosit njolo abu kitemonok nasuban njuna ke ekiitanu alokoku keŋ.
- ³Kiyakiya njipi keŋ anyarare njituŋa njulu anyaritaŋ nasuban, nai apotu njituŋa njul towout aponare.
- ⁴Kiyakiya nabo njipi keŋ njice, alimokin njulu anyaritaŋ nasuban atemar, ‘Etemok ayonŋ akimuj, aarit njimonjin ka njitak njulu atumak, etemokin njiboro daadaŋ; potu nasuban!’
- ⁵Nai apotu njituŋa njul nyemitakis, toloto akitiya njikeceticisyo; tolot epei lomanikor keŋ, njoloce tolot lodukan keŋ.
- ⁶Kikamut njuluŋe njipi, kibunata ka tobolyatar.
- ⁷Toŋo erwosit nooi, kiyakiya njajorei keŋ, tomunyasi njikaarak njul ka kicunya etaun kec.
- ⁸Tonyarau njies njipi keŋ tolimok tema, ‘Etemokin nasuban, nai njituŋa njulu anyaritaŋ, nyitemokino ikes epote ne.
- ⁹Toloto tokona lorotin tonyaraut nasuban njituŋa daadaŋ njulu iryamunete iyes.’
- ¹⁰Toloto nai njipi lorotin, tonyaraut njituŋa daadaŋ njulu aryamunete ikes njulu aronok kaapei ka njulu ajokak; kilelebun njipeyok kai njina ke ekiitanu.
- ¹¹“Nai ani elomari erwosit aanyun njipeyok, toanyuwa ekile njolo pa anapit elou njolo ke ekiitanu.
- ¹²Kinjit erwosit njies tema, ‘Ekone, ikokini iyonŋ ilomuni nege pa inapit elou njolo ke ekiitanu ai?’ Totakin ekile njol cek.
- ¹³Tolimok erwosit njipi keŋ tema, ‘Toena njies njakan ka njakejen, kimasasi kiŋa nakiryonut. Kigwor aina, tokonyanak njikyal.’
- ¹⁴Anerae elalak njulu enyaritaŋ, nai ekudyoko njulu eseunio.”
- ¹⁵Toloto Djiparisayon totukut alokun Yesu anakiro a njuna erworo.
- ¹⁶Kiyakiyasi njikapolok a Djiparisayon njikasyomak kec ka njituŋa njice njulu ka atukot a njina ke Erode neni a Yesu, tolimokis njies temasi, “Eketataman, ikiyeni isua atemar irae iyonŋ njolo a kire ka itatami njakiro njuna a kire njuna ka Akuj, nyimisit iyonŋ njuna etamete njituŋa, anerae nyityakatyakat njituŋa.
- ¹⁷Tolimokinae isua njuna itami iyonŋ. Ikicamakinito mono Dikisila obukosi ocur neni ke ekepukan a Roma kori mam?”
- ¹⁸Nai anjuna ayenia Yesu akeceronis, tolimok ikes tema, “Iyes njikanjisoswae! Kaanukiro ikilokitotor iyes ayonŋ?
- ¹⁹Kitoodikinae cenite esiliŋ njolo tacet ocur.” Kitoodikis nai ikes Yesu esiliŋ.
- ²⁰Kinjit Yesu ikes tema, “Dolo a njae erect lo ka njakigireta nu?”

- ²¹Toboŋokis ikes temasi, “Dulu ke ekepukan a Roma.” Tolimok Yesu ikes tema, “Inakisi ekepukan a Roma nini erae ikeŋ, inakis Akuj nini erae nini ka Akuj!”
- ²²Ani iirarete ikes ŋakiro ŋun, toumokis, torotokis, kimyekis Yesu.
- ²³Akoloŋit ŋinapei, potu neni a Yesu Disadukayon ŋulu abasi emam ayarun,
- ²⁴temasi, “Eketataman, abala koloŋ Moses, ‘Ani ketwana ekile tomam ŋidwe, itemokino lokaato keŋ kirum aberu, touri ŋidwe ŋulu eruwor ŋulu a lokaato keŋ a ŋolo atwana.’
- ²⁵Ayakasi ŋikaitotoi ŋikanikaarei ŋulu aya ne. Kiita ŋolo kiyae, nai abu iŋes totwan nyeryamuna ŋidwe, tosodi kidoŋ aberu keŋ neni a lokaato keŋ.
- ²⁶Kitiyakinos ŋakiro ŋunapei neni a lokaato keŋ a ŋolo a ŋiarei, ka ŋolo a ŋiuni daŋ, tari neni a ŋolo a ŋikanikaarei.
- ²⁷Ani ketwaka ikes daadaŋ, totwan aberu daŋ.
- ²⁸Aŋun, eruwor mono aberu ŋin ŋina a ŋae, ŋina eyaruniata ŋikatwak? Anerae abu iŋes toruwor aberu a ŋikaitotoi a ŋul a daadaŋ?”
- ²⁹Nai toboŋok Yesu ikes tema, “Idyakarito iyes, anerae nyiyenete ŋuna igiritae Nakigireta kori apedor ŋina ka Akuj.
- ³⁰“Anerae ŋina eyaruniata ŋikatwak, ikokinete ikes ŋimalaikan ŋulu anakuj, ŋulu nyiitanarete kori nyiitanaryo.
- ³¹Nabo ŋuna ka ayarun alokatwak, nyesyoma iyes ŋuna ikilimokini Akuj ebala,
- ³²‘Arae ayon Akuj ŋina ka Aburaam, ka Isaka, ta ŋina a Yakobo’ a? Meere iŋes Akuj a ŋikatwak, nai Akuj a ŋulu eyarete.”
- ³³Ani iirarete ŋasepico a ŋituŋa ŋakiro ŋun, toumokis aŋuna ka akitatam keŋ.
- ³⁴Nai ani iirarete Diparisayon atemar esililiŋ Yesu Disadukayon, totukokinos iwapei.
- ³⁵Abu epei ŋolo arae eketataman a Dikisila, toloku Yesu ka akiŋiset
- ³⁶tema, “Eketataman, anikiciket epol nooi a Lokisila?”
- ³⁷Toboŋok Yesu iŋes tema, “Tomina Ekapolon Akuj kon ka ekonitau a daadaŋ, ka akonikiyar a daadaŋ ta a ŋakonitameta a daadaŋ.
- ³⁸Erae ŋin akiciket ŋina epol nooi ka ŋina eŋarenon.
- ³⁹Dina a ŋaarei daŋ, ikwaan ka ŋina ke ekiŋaren, ‘Tomina ekonikidunyet ikwaŋina iminar iyon akonikuwan.’
- ⁴⁰Dikisila a Moses daadaŋ ka ŋakitatameta a ŋikadwarak daadaŋ eyakasi nakiciketa ŋuna arei ŋun.”
- ⁴¹Kiŋit Yesu Diparisayon eriŋa etukokina iwapei

⁴²tema, “Itamete iyes atemar ñae erae Kristo ka Lokoku a ñae iñes?” Toboñokis ikes temasi, “Lokoku a Daudi.”

⁴³Kiñit Yesu ikes tema, “Nyo bo nai itanyaritor Etao ñolo ka Akuj Daudi iñes Ekapolon? Ebalala Daudi,

⁴⁴‘Atema Ekapolon neni ke Ekapolon kañ, kiboikin iyoñ teten kañ, akitodol neni ewuakinia ñikonimoi kwap ñakejen kon.’

⁴⁵Ani kenyarit Daudi iñes, ‘Ekapolon,’ ikokini nabo iñes eruwor Lokoku a Daudi ai?”

⁴⁶Emam ituñanan ñini abu toboñok Yesu adiokirot, anyoun akoloñit ñin, emam ituñanan ñini abu totitinyik akiñit iñes ñakiro ñadi.

Matayo 23

¹Kisirwor Yesu asepic a ñituña ka ñikasyomak keñ,

²tolimok tema, “Ñiketatomak a Ñikisila ka Ñiparisayon ikes einakinitae apedor ñinakitatamet Ñikisila a Moses.

³Añun, kitiyata ka kiricito ñakiro ñuna ikitatamete ikes iyes; nai nyitiyata ñuna itiyaete ikes, anerae nyitiyaete ikes ñakiro ñuna itatamete.

⁴Isiwuokito ikes ñulucetuña ñigogoso ñulu apotyok, ñulu etyono akiwuok, nai nyecamito ikes akitap tari iwadio.

⁵Itiyaete ikes ñakiro daadañ ecamito atemar kiñolikis ñituña ekecetic. Itopoloto ikes ñakebei ñuna ñadatae ñakiro ñuna ka Akuj, ñuna etorito ikes loreetin, tonapito alokeperin dañ. Nabo isanisanito ñilowi kec ñulu aoyak.

⁶Eminasi ikes akiboyonokin lokicologo ñulu ebusak anasuban ka alosinagogae.

⁷Ecamito ikes atemar ikimalaetei alomaketa ikwa ñikapolok ka tonyarito ñituña ikes ‘Eketataman.’

⁸Nai nyikinyarao iyes ‘Eketataman,’ anerae irae iyes daadañ ñikaitotoi ñulu eyai eketataman epei bon.

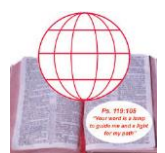
⁹Nabo dañ nyibasi idiotuñanan anakwap a na ‘Papa,’ anerae eyai iyes Papa kus epei bon ñolo eyai nakuj.

¹⁰Nyitemokino itonyarae iyes ‘Ekarikon,’ anerae eyai iyes ekarikon epei; iñes Kristo.

¹¹Itemokino ñini epol alokidiñ kus toruwor ekusiketiyan.

¹²Ituñanan ñini itopolooro bon, itiditeunio ka ñini itiditeuna bon, itopolooro.

¹³“Nai ekañ iyes ñiketatomak a Ñikisila ka Ñiparisayon! Ñikañisoswae! Igolokis iyes ekek ñolo ka Apukan a ñina anakuj alokiñaren ñituña, anerae nyilomarete iyes ñilopeyek ka iretakis ñulu acamito alomar tooma.

[14“Ekaŋ iyes ŋiketataamak a Ŋikisila ka Ŋiparisayon! Ŋikaŋisoswae! Imodiyanarete ŋiboro anakais a ŋapuseru, ka itusubuna ŋikanupak alotooma akilip kus ŋina aoyan. Iryamunete iyes atubokino ŋina apolon nooi.]

15“Ekaŋ iyes, ŋiketataamak a Ŋikisila ka Ŋiparisayon! Ŋikaŋisoswae! Idokete iyes ŋanamyo kirimu nakwapin ŋuna alalak aŋuna ka aryamun ipeituŋanan bon ŋini eruwor ekewuapan kus. Ani ikiwuapakini ituŋanan ŋin iyes, kituruwosi iŋes ŋini aronon nooi, ŋini elosi nakim ŋina nyeduŋe, kilo akeeronis tari ŋina kus.

16“Ekaŋ iyes, ŋikarikok ŋulu imudukaka! Ibaŋi iyes ebe, ‘Ani kikoŋ ituŋanan alokiro ka Akai ka Akuj emam ŋakiro, nai ani kikoŋ ituŋanan elimit ŋiboro ŋulu ka Akai a ŋina ka Akuj ŋulu itiyaunitae a egolid, imicao.’

17Iyes ŋibaŋaanotin ŋulu imudukaka! Nyo epol, egolid kori Akai ka Akuj ŋina iteseguni egolid?

18Ibaŋi nabo iyes, ‘Ani kikoŋ ituŋanan elimit Namuroet emam ŋakiro, nai kikoŋ ituŋanan elimit ainakinet ŋina eyai Namuroet imicao.’

19Iyes ŋimudukanotin! Nyo epol, ainakinet kori Namuroet ŋina iteseguni ainakinet?

20Aŋun, ani kikoŋ ituŋanan elimit Namuroet, ekoŋ iŋes Namuroet ka ŋiboro daadaŋ ŋulu eya nen;

21ituŋanan daŋ ŋini ikoŋi elimit Akai ka Akuj, ekoŋ iŋes Akai ŋin ka ekoŋ daŋ Akuj ŋina iboi a nen.

22Nabo ituŋanan ŋini ikoŋi elimit nakuj, ekoŋ iŋes ekicolonŋ ŋolo ipukator Akuj ka ekoŋ daŋ Akuj ŋina iboi a nen.

23“Ekaŋ iyes, ŋiketataamak a Ŋikisila ka Ŋiparisayon! Ŋikaŋisoswae! Ilemianakinete iyes Akuj alemikinet apei anatomon a ŋikito a ŋulu itoboboete akimuj. Nai nyiricakinito iyes ŋakitatameta ŋuna apolok ŋuna a ŋikisila, ikwa akitiya ŋuna iyookino, akisyon, ka anupit.

24Iyes ŋikarikok ŋulu imudukaka, ŋulu ilemanarete ecucut anakipi imasete, nai kilikonorete bo ekaal!

25“Ekaŋ iyes, ŋiketataamak a Ŋikisila ka Ŋiparisayon! Ŋikaŋisoswae! Itesegete iyes ekopo ka asaani kiŋa bon, nai tooma kec ileleba akimuj ŋina demuna alotooma narorokanut.

26Iyoŋ Eparisayot ŋolo mudukanot, kitesegu mono tooma ekopo ka asaani, ido nai kitesegu kiŋa daŋ.

27“Ekaŋ iyes, ŋiketataamak a Ŋikisila ka Ŋiparisayon! Ŋikaŋisoswae! Ikote iyes ŋalyalin ŋuna ilelyatae kiwosae neni akwaŋan kiŋa kibusyata, nai tooma kec ileleba ŋakoyo a ŋikatwak ka abosis daadaŋ.

28Aŋun, iyes daŋ itusubuna ŋulu iyookino alokiŋa, nai tooma kus ileleba ŋisoswae ka aronis.

- ²⁹“Ekaŋ iyes, ŋiketatamak a Ŋikisila ka Ŋiparisayon! Ŋikaŋisoswae! Ibokete iyes ŋalyalin ŋuna ajokak aŋuna a ŋikadwarak ka isibusito ŋalyalin a ŋulu kolon eyookino;
- ³⁰ibasi ebe, ‘Kerae kolon oyakas alorwa atapapaa yok, pa kikiŋarakinit isua ikes abukor ŋaokot a ŋikadwarak.’
- ³¹Aŋun isuudasi iyes make, anerae icamunito atemar irakasi ŋidwe atapapaa kus a ŋulu apotu toara ŋikadwarak.
- ³²Kitiyata nai kirikakis ŋunapei kolon etiyaete atapapaa kus.
- ³³Iyes ŋulu aronok ŋulu ikote ŋapomia, ikokinete iyes ibucarosi anatubokino ka anakim a ŋina nyeduŋe ai?
- ³⁴Aŋun, toanyutu iyes atemar ekeyakikini ayon iyes ŋikadwarak, ŋikaosok ka ŋiketatamak a Ŋikisila; iarete ŋice, ibubukinete ŋice lomusalabae, ibuŋaete ŋice alosinagogae kus ka isicanete ŋice alotaunio.
- ³⁵Aŋakiro a ŋun, ikitubokinio iyes aŋuna iaryata ŋituŋa ŋulu iyookino ameun anaokot ka Abel, a ŋolo pa asekit, tari naokot a Sakariya alokoku a Barakia a ŋolo aarakinio kidiŋ Akai ka Akuj ka Namuroet.
- ³⁶Akalimokini ayon iyes kire atemar, ŋakiro ŋun daadaŋ etakanunete nanyamet na.
- ³⁷“Okoe Yerusalem, Yerusalem! Ŋituŋa kon ŋulu earete ŋikadwarak, tocaka a ŋamoru ŋulu iyakuunitae neni kus! Ŋarwa ŋayai acamitor ayon acunakin ŋidwe kon, ikwaŋina ecunakinia akokoroit ŋimiyoi nabebenuk keŋ, nai nyikicamakis iyes ayon!”
- ³⁸Topupokisi tokona, imyekini Akuj Akai kus ŋina ka Akuj.
- ³⁹Anerae akalimokini ayon iyes atemar, nyikianyunete iyes ayon nabo, mati kedol akolonit ŋina itemaryata iyes, ‘Erereŋ ŋolo ebunit alokiro a ŋolo ke Ekapolon.’ ”

Matayo 24

- ¹Torotok Yesu alo Kai ka Akuj. Ani eriŋa elosi, potu ŋikeekasyomak kitoodikis iŋes epite ŋolo edukitere Akai ka Akuj.
- ²Nai tolimok Yesu ikes tema, “Iteete iyes ŋiboro lu daadaŋ a? Akalimokini ayon iyes kire atemar, nyidoŋi nege tari amoru apei daŋ ŋina nyeukoryo.”
- ³Ani iboi Yesu alomoru a ŋikito a ŋulu enyaritae Olipa, potu ŋikasyomak keŋ kiŋita iŋes aneni kec make temasi, “Tolimokinae isua apaki ŋina etakanuniata ŋakiro ŋun daadaŋ, nabo nyo ikitaanyuni isua abunore kon ka asalunet ŋina ka akwap?”
- ⁴Toboŋok Yesu ikes tema, “Tocoito nyikimodik idiotuŋanan iyes.
- ⁵Anerae epote ŋikalalak irworosi alokiro kaŋ ebasi, ‘Arae ayon Kristo!’ emodikinete kitooliyosi ŋikalalak.
- ⁶Ani iirarete iyes ŋijiesyo ka ŋiemuto ŋulu a ŋijiyesyo, nyikibul, anerae itemokino ŋul totakanut, nai nyitoodiunito ikes atemar adol asalunet.

- ⁷Ejikinosi n̄ituŋa aŋakwapin, ejikin apukan ka apukan, eyakaun n̄ironia ka emaranikini akwap anakiboisyo a n̄una egelegelya.
- ⁸Nai erae n̄un daadaŋ ageunet a n̄ican, ikwaŋina egeunia aberu aryeba edoli akidoun.
- ⁹“Ikikamunete ikes iyēs ikisican ka itaari; ikiremokinosi iyēs n̄ituŋa daadaŋ aŋuna ke ekiro kaŋ.
- ¹⁰Ejamakinete n̄ikalalak anupit Akuj n̄irwa n̄ul, eluwonokin n̄ituŋa make todiŋanakin.
- ¹¹Nabo epote n̄ikadwarak n̄ulu alalak n̄ulu alyokonok, tomodikis kitooliyosi n̄ikalalak.
- ¹²Aŋuna elalaaror aronis, editeuni amina Akuj alotuŋa a n̄ulu alalak.
- ¹³Nai n̄ini etitinyikini tari nasalunet, eiunio.
- ¹⁴Itatamio D̄akiro n̄una Ajokak n̄una ka Apukan ka Akuj nakwapin daadaŋ, toyenut n̄ituŋa daadaŋ, ani irikakin todolu asalunet.
- ¹⁵“In̄olikinete iyēs n̄iboro n̄ulu aronok eyakasi neni einakinitae Akuj, ikwaŋina koloŋ alimunitor ekadwaran Daniel, (toyenu ekasyoman apolou a n̄akiro a nu!)
- ¹⁶Itemokino nai n̄ulu eyakasi Yudaya, toema lomoru,
- ¹⁷n̄ini edokit akai, nyedoku kwap alemun ibore alokai keŋ;
- ¹⁸ka n̄ini eyai lomanikor, nyeboŋu aomun ekeelou.
- ¹⁹Erokyarosi n̄akiro aneni a n̄aberu a n̄una epotiyete kori itanakete n̄irwa n̄ul!
- ²⁰Kilipa Akuj tomamukaun asuronot n̄in nakiporo kori akoloŋit n̄ina a Sabato.
- ²¹Anerae alorwa a n̄ul, eyakaunos̄i n̄akisicaneta n̄una nyetakanuna n̄inapei kesubia Akuj akwap tari tokona, kori nyepote nabo jik n̄ican n̄ul.
- ²²Nai etuuruwuan Akuj n̄irwa n̄ul. Kerae nyituuruwuanit, kemam ituŋanan epuun. Nai aŋuna aminar Akuj n̄ulu aseunit in̄es, abu kituuruwuan n̄irwa n̄ul.
- ²³“Ani kikilimok iyēs ituŋanan tema, ‘Kin̄olikisi, Kristo in̄es lo,’ kori tema, ‘In̄es ye,’ nyinupa n̄akiro keŋ.
- ²⁴Anerae epote atakristo ka n̄ikadwarak n̄ulu alyokonok. Epote ikes akitiya n̄akitoodyanakineta ka n̄aumonokineta n̄una aililok, ikotere itooliyorete tari n̄ituŋa n̄ulu seuna, erae kepedorete.
- ²⁵Topupokisi! Akalimokinit ayon̄ iyēs n̄akiro nu eriŋa nyedoluno.
- ²⁶“Kori ani kikilimokis iyēs n̄ituŋa temasi, ‘Eyai in̄es ama nariet!’ nyiloto inaa, kori ani ketemasi ‘Elo!’ nyinupa.
- ²⁷Anerae ikoni abunore a Lokoku a Ituŋanan neni imilyaunia akimilyaunet alo Kide tari To.
- ²⁸Neni eyai ibore n̄ini atwan, in̄es iudakin n̄ataruk.

- 29“Ani elunyari njican njulu a njirwa a njul, iryoniar akolonj, nyecauni elap, ecakunosi njikacer anakuj, nabo emaranikinite njisubuna daadanj njulu alokidiana.
- 30Totakanu nai akitoodikinet a Lokoku a Ituņanan anakuj. Ikalounete njibukui daadanj anakwap njolikinite Lokoku a Ituņanan ebuni alodowuon eyakar apedor ka akica njina apolon nooi.
- 31Iyakuuni injes njimalaikan keņ apaki njina ekutakinere arupepe njina apolon, tocunakis njiseuna keņ alowaetin ka akwap a daadanj, amean anakisyakinet tari nasalunet.
- 32“Toyenutu akitatamet njina a kire alobobore. Ani ipuriteunete njaten keņ ka tolibut njakwii, iyenuunete iyese atemar aapuu akamu.
- 33Ikwanjinapei, iyese danj njina njolikiniata njakiro njun daadanj etakanunete, toyenutu atemar aapuu Lokoku a Ituņanan, adolu lokeka kus.
- 34Akalmokini ayonj iyese kire atemar, nyelunyar anyamet na eriņa nyetakanuna njakiro njun daadanj.
- 35Edaunosi nakuj ka akwap, nai nyedaunosi njakaakiro jik.
- 36“Nai njuna ka akolonj a njin, kori ke esaa a njol, emam ituņanan eyeni, nyeyenete tari njimalaikan njulu anakuj, kori tari Lokoku, nai mati Papa bon.
- 37Ikokinete njirwa njulu ebunio Lokoku a Ituņanan njulu kolonj a Noa.
- 38Anerae njirwa njul, eriņa njakipi nyerapuwara akwap, apotu njituņa kimuja ka tomatas. Apotu njikilyok kiitanasi, nabo epotonoryo njapesur kiitae akitodol akolonj njina alomarya Noa nataker.
- 39Nyeanyuna ikes njadikiro jik tari njina aponiata njakipi tomunyasi ikes daadanj. Ikokini nen abunore a Lokoku a Ituņanan.
- 40Apaki njin eyakaun njikilyok njiarei lomanikor, eayo epei toesikinae njoloce.
- 41Eryamunio njaberu njaree iryete, eayo apei kimyekinae njinace.
- 42“Anjun totenito, anerae nyiyenete iyese Akolonj njina ebunio Ekapolon kus.
- 43Toyenutu nu, kerae toyenunite elope akai esaa njolo ebunio ekokolan nakwaare, kekienyit injes ka pa kimyekinit ekokolan ituwuokini akai keņ.
- 44Anjun, itemokino iyese danj totenito, anerae ebuni Lokoku a Ituņanan apaki njina nyitamakinitotor iyese atemar ebunio.
- 45“Dae nai erae eketiyan njolo aason njolo kikinyoma, njolo aseu ekapolon keņ apolokin njuluceketiyan tokoranakini akimuj edoli apaki?
- 46Ererenj eketiyan njol njina ebunio ekeekapolon, toryamu injes itiyae ikonjina!
- 47Akalmokini ayonj iyese kire atemar, iwuakini ekapolon injes topolok ebari keņ daadanj.

- ⁴⁸Nai ani kerae injes eketiyan nolo aronon, etemari alotau keŋ, ‘Adid ekapolon kaŋ,’
- ⁴⁹togeu akibuŋa njiketiyak njuluŋe, kimuj ka tomatas ka njikamerak;
- ⁵⁰eboŋuni nai ekapolon ke eketiyan a njol akoloŋit njina nyetamunitor injes ka esaa njolo nyeyeni injes.
- ⁵¹Isicani ekapolon injes nooi, kimorik ka njikaŋisoswae; kigwor aina tokonyanak njikyal.

Matayo 25

- ¹“Ikoni Apukan njina anakuj njapesur njunatomon, njuna alemunete njitaae kec toloto akisiryam ekeitan.
- ²Alokidiŋ kec, abaŋaaka njakan ka aosok njunacekan.
- ³Apotu njuna abaŋaaka yaa njitaae kec, nai nyetiŋa akimyet ace.
- ⁴Nai apotu njuna aosok yaa njidooli njulu eleleba akimyet ka njitaae.
- ⁵Todidi ekeitan, tosodi togeut njapesur akilura tojotooros.
- ⁶“Nai ani enaŋi kidiŋ akuwar, kiirarae ecelet njolo abala, ‘Topupokisi, ekeitan lo! Potu kisiryama!’
- ⁷Tokyenyut nai njapesur njunatomon daadaŋ kitemokis njitaae kec.
- ⁸Tolimokis njapesur njuna abaŋaaka njuna aosok temasi, ‘Inakinae isua akimyet adio, anerae edikino njikositaae eduŋeete.’
- ⁹Toboŋokis njapesur njuna aosok temasi, ‘Mam jik! Emam njina ikitemokin iyes ka isua. Toloto togyelutu alodukanin.’
- ¹⁰Ani elosito ikes akigyel akimyet, todolu ekeitan. Tolomasi injes ka njapesur njuna atenito kai njina eitare, tosodi togolokinoe ekek.
- ¹¹“ Ani ekaku, todolut njapesur njunace daŋ temasi, ‘Ekapolon! Ekapolon! Tonjaarae isua daŋ!’
- ¹²Toboŋok ekeitan tema, ‘Emam kire jik nyakayeni ayonŋ iyes.’ “
- ¹³Kirikak Yesu njakiro njun ebala, “Totenito, anerae nyiyenete akoloŋit kori esaa.”
- ¹⁴“Ikote njakiro nu ekile epei njolo ani eriŋa nyerotokino neni alwanan, abu tonyara njiketiyak keŋ daadaŋ kicikak ikes akiuryar ebari keŋ.
- ¹⁵Inak injes epei njicweei njikan njulu ke egolid, inak njoloce njicweei njiarei ka inak njoloce epei bon. Akorakinitae njinituŋanan ikwaŋina itiyaa injes. Ani kedau akorakin, torotok.
- ¹⁶Abu eketiyan njolo akorakinitae njicweei njikan tolot atipei kicurutak, toryamu njicweei njice njikan.

- ¹⁷Ikwaŋinapei, eketiyan daŋ ŋolo akorakinitae ŋicweei ŋiarei, abu toryamu ŋicweei ŋice ŋiarei.
- ¹⁸Nai ŋolo akorakinitae ecwee epei, abu tolot tobok akipany kwap, kiwua ecwee ŋolo ainakinit ekapolon keŋ iŋes.
- ¹⁹“Kelunyar apaki ŋina aoyan, toboŋu ekapolon a ŋiketiyak a ŋul aanyun ŋamicae kec.
- ²⁰Bu eketiyan ŋolo akorakinitae ŋicweei ŋikan, yau ŋicweei ŋice ŋikan tolimu tema, ‘Ekapolon, ikicikakinit iyoŋ ayon ŋicweei ŋikan; epoidau ayon ŋicweei ŋice ŋikan.’
- ²¹Tolimok ekapolon iŋes tema, ‘Ikoŋina! Irae iyoŋ eketiyan ŋolo ajokan ka ŋolo ikinyoma. Ikwaŋina ibunio iyoŋ tojokyaror anakicuruta a ŋina edit, ekewuakini iyoŋ nakicuruta ŋina apolon. Bua olakaros kaapei ka ayon.’
- ²²“Bu nai ŋolo akorakinitae ŋicweei ŋiarei tolimok ekapolon tema, ‘Ekapolon, ikicikakinit iyoŋ ayon ŋicweei ŋiarei; epoidau ayon ŋicweei ŋice ŋiarei.’
- ²³Tolimok ekapolon iŋes tema, ‘Ikoŋina! Irae iyoŋ eketiyan ŋolo ajokan ka ŋolo ikinyoma. Ikwaŋina ibunio iyoŋ tojokyar anakicuruta a ŋina edit, ekewuakini iyoŋ nakicuruta ŋina apolon. Bua olakaros kaapei ka ayon.’
- ²⁴“Ani ekaku, bu ŋolo akorakinitae ecwee epei, tolimok ekapolon tema, ‘Ekapolon, akayeni ayon iyoŋ atemar irae ekile ŋolo atyonon. Ilemi iyoŋ aneni nyitakinit ka icuni aneni nyiekinit.
- ²⁵Aŋun, abu ayon okuryaniar, ewua ecwee kon ŋolo ke egolid analup, iŋes lo, kijaa erae ŋolo kon.’
- ²⁶“Nai toboŋok ekapolon keŋ tema, ‘Irae iyoŋ eketiyan ŋolo aronon ŋolo ikalanyana! Iyeni iyoŋ atemar alemi ayon aneni nyetakinit ka acuni aneni nyaekinit.
- ²⁷Ani kikote neni, nyo pa iwuakinia iyoŋ egolid kaŋ nabeŋki ani aboŋuni ayon, oryamu kiatakin.
- ²⁸Tolemasi ecwee aneni keŋ, inakisi ŋolo eyakar ŋicweei ŋitomon.
- ²⁹Anerae ituŋanan ŋini eyakar ibore, iyatakinio tolalaar akilo ŋini sek eyakar, ituŋanan ŋini emam ibore eyakar, elemaryo tari ŋini edit ŋini sek eyakar.
- ³⁰Nai eketiyan ŋolo erae ekoŋinait lo, tocakasi iŋes kiŋa nakiryonut. Kigwor aina tokonyanak ŋikyal.’
- ³¹“Dina ebunio Lokoku a Ituŋanan erae Erwosit erukito ka ŋimalaikan, iboikin lokicolon keŋ ŋolo ka apedor.
- ³²Ecunakinosi ŋituŋa a ŋakwapin a daadaŋ kiŋaren keŋ. Totyak iŋes ikes ŋatyaket ŋaarei ikwaŋina etyakia ekeyokon ŋamesekin ka ŋamee.
- ³³Isibakiyari iŋes ŋamesekin teten keŋ ka ŋamee kedyany keŋ.

³⁴Etemari Erwosit isirwori n̄ituᅇa ᅇulu aloteten keᅇ, ‘Potu iyes ᅇulu ikiterereᅇit Papa kaᅇ! Toryamut ajakaanut ᅇina itemokinitoe aᅇuna kus ameun anasubunet akwap.

³⁵Anerae akanyamit ayon akoro, ipotu iyes ikiinakis ayon akimuj. Akanyamit ayon akure, ipotu iyes ikitamat ayon. Agelaana ayon, ipotu iyes ikijaut ayon.

³⁶Aleri ayon, ipotu iyes ikitanap ayon; adyaka ayon, ipotu iyes ikimukeut ayon, akaenitae ayon alomabus, ipotu ikiᅇoliut ayon.’

³⁷“Egeunete ᅇulu iyookino aboᅇokin iᅇes temasi, ‘Ekapolon, ori ikianyunitor isua iyon ikinyamit akoro ikisimuᅇi, kori ikinyamit akure ikitamasi?’

³⁸Ori irakar iyon egela, ikijaun, kori ileryo, ikitanapi?

³⁹Ori idyakar iyon, kori ikienitere alomabus ikiᅇoliun isua iyon?’

⁴⁰Eboᅇokini nai Erwosit ikes tema, ‘Akalmokini ayon iyes kire atemar, ᅇinapaki daadaᅇ iponiata iyes kitiyata nugu neni a ipei a ᅇikaitotoi kaᅇ a ᅇulu caryo, ipotu iyes kitiyata neni kaᅇ.’

⁴¹“Elimokini nai iᅇes n̄ituᅇa ᅇulu alokediany keᅇ tema, ‘Toloto aneni kaᅇ iyes ᅇulu ilamam! Toloto nakim ᅇina nyeduᅇe ᅇina itemokinitoe aᅇuna a Satan ka ᅇimalaikan keᅇ!

⁴²Anerae akanyamit ayon akoro, nai nyikisimuᅇa iyes ayon; akanyamit akure, nai nyikitamat iyes ayon.

⁴³Arae ayon egela, nai ipotu iyes nyikijaut ayon; aleri, nai nyikitanap iyes ayon. Adyaka ka akaenitae alomabus, nai ipotu iyes nyikiᅇoliut ayon.’

⁴⁴“Eboᅇokinete nai ikes daᅇ temasi, ‘Ekapolon, ori ikianyunitor isua iyon ikinyamit akoro kori akure, irae egela kori ileri, idyaka kori ikienitae alomabus, ido nyikiᅇarakin isua iyon?’

⁴⁵Akalmokini ayon iyes kire atemar, ᅇinapaki daadaᅇ iponiata iyes nyiᅇarakis ipei a ᅇikaitotoi a ᅇulu caryo, ipotu iyes nyikiᅇarakis ayon.

⁴⁶Dul ikes eakakinio nakim ᅇina nyeduᅇe, nai ᅇulu iyookino elomarete nakiyar ᅇina nyedaun.”

Matayo 26

¹Ani irikakini Yesu akitatam ᅇakiro ᅇun daadaᅇ, tolimok ᅇikeekasyomak tema,

²“Iyeneᅇe iyes atemar edon ᅇirwa ᅇiarei todol akolonᅇit ᅇina a ᅇasuban a ᅇuna a Paska, ᅇina ipotorere Lokoku a Ituᅇanan kibubukinoe lomusalaba.”

³Apotu nai ᅇisacaradotin ᅇulu apolok ka ᅇikatukok tocunakinos kai a Kaipa a ᅇolo apolokinit ᅇisacaradotin;

⁴tocamunos ikes daadaᅇ amodiun Yesu, kikamuniata toara.

- ⁵Nai temasi ikes, “Nyikikamu ijes akolonit njina a Paska, ikotere nyebu aruruma alotuŋa.”
- ⁶Ani imuji Yesu alo Betania alokai a Simoni a njolo sek adyaka atapon,
- ⁷bu neni keŋ aberu njina aryonit amot njina ka Alabasta njina ayai akimyet njina akukunyon njina alal egyelit, tobukok akimyet njin nakou a Yesu a njolo emuji alomesa apaki njin.
- ⁸Nai ani njolikinete njikasyomak keŋ njun, toŋoa nooi temasi, “Okoe ebalibal!
- ⁹Anerae kerae togyelaritetei akimyet njin a njisiliŋa a njulu alalak, kekorakinitae njikulyak.”
- ¹⁰Nai aŋuna ayenia Yesu njakiro njuna erworosi ikes, kiŋit tema, “Nyo icanitotor iyes aberu na? Kire etiya ijes etic njolo ajokan neni kaŋ!
- ¹¹Anerae irukito iyes ka njikulyak jwi jwi, nai nyikiruki iyes ka ayonj jwi jwi.
- ¹²Abukoki ijes akimyet njina akukunyon na neni kaŋ akitemonokin anukia akuwan kaŋ.
- ¹³Akalimokini ayonj iyes kire atemar, neni daadanj anakwap itatamere Ŋakiro njuna Ajokak nu, elimoryo tari njuna etiya aberu na, aŋuna ka atamunitor ijes.”
- ¹⁴Akoloŋit njinapei njin, tolot epei a njulutomon ka njiarei njolo anyaritae Yuda Isikariot neni a njisacaradotin a njulu apolok;
- ¹⁵kiŋit ikes tema, “Nyo ikiinakinete iyes ayonj, erae kepotu ayonj ijes neni kus?” Tocamut ikes akitac ijes a njisilipae a njatomoniuni.
- ¹⁶Anyoun apaki njin, kiwar Yuda apaki njina etemokino torikorere ikes neni a Yesu.
- ¹⁷Akoloŋit njina ke ekiŋaren njina a njasuban a njamugati aŋuna emam njakinyalet, potu njikasyomak a Yesu neni keŋ temasi, “Ai icamit iyonj isua etemokinioto akimuj njina a Paska?”
- ¹⁸Toboŋok Yesu ikes tema, “Toloto lotaun neni a icetuŋanan, tolimokis ijes ebe, ‘Ebala Eketataman, adol akaapaki, abuni ayonj ka njikasyomak kaŋ akinumunum njasuban njuna a Paska alokai kon.’ “
- ¹⁹Kitiyata njikasyomak keŋ ikwaŋina alimokinitor Yesu ikes, ido kitemokis Paska.
- ²⁰Ani edoli eboŋ, kiboikin Yesu ka njikeekasyomak njulutomon ka njiarei kimuja.
- ²¹Ani eriŋa ikes imujete tolimu ijes tema, “Akalimokini ayonj iyes kire atemar, akalukini ayonj epei alokidinj kus.”
- ²²Tonomosi ikes njakiro njun njitai nooi, kiŋitiŋita ijes a njipeipei ebasi, “Ekapolon, ayonj a?”
- ²³Toboŋok Yesu tema, “Ijes njolo ikimori ka ayonj anasaani.

- ²⁴Etwani Lokoku a Itunanan ikwanina igiritere Nakigireta anuna ken, nai eroko nooi nakiro nuna eryamuni nolo ipotori Lokoku a Itunanan! Kejoikinit kolon ekile nolon nyidoun!”
- ²⁵Kinjit Yuda ekalukinon ines tema, “Eketataman, ayon a?” Tobonok Yesu ines tema, “Idau iyon alimun.”
- ²⁶Ani erina ikes imujete, tolemu Yesu amugati, ani kedau akilipakin, tonyilinyili, inak nikeekasyomak tema, “Kijaasi, kimuja; erae na akaakuwan.”
- ²⁷Tolemu nabo ekopo, kitalaka Akuj, inak ikes tema, “Tomata iyes daadan,
- ²⁸anerae erae nugu naokot kan, naokot nuna ka Acamunet, nuna ebukoritae ikotere nulu alalak isyoniyon nasecisya.
- ²⁹Akalimokini ayon iyes atemar, nyamasi nabo nuna ke epiini, mati kedol akolonit nina ikimasya iwon a Napukan a Papa kan.”
- ³⁰Toeikis nai ikes eete nolo kitalakaret Akuj, ido tolomasi kin, toloto lomoru a njikito a nulu enyaritae Olipa.
- ³¹Tolimok Yesu njikasyomak ken tema, “Lolo nakwaare, ielarsi iyes daadan ikimyekis ayon. Anerae igiritae Nakigireta ebe, ‘Abuni ayon akibuna ekeyokon, kielar nai esipan a nasesekin.’
- ³²Nai kedaun akiteyarun ayon, ekenarenikini ayon iyes Galileya.”
- ³³Tolimok Petero Yesu ka agogonun tema, “Nyekemyekini ayon iyon jik, tari kikimyekis iyon nulu daadan!”
- ³⁴Tolimok Yesu ines tema, “Akalimokini ayon iyon kire atemar, lolo nakwaare erina ekokoroit nyeruuno, ipegi iyon napeget nauni atemar ikiyeni ayon.”
- ³⁵Tolimok Petero ines tema, “Nyapegi ayon jik, tari ketemar akaaryo ayon ka iyon!” Apotu nulucekasyomak daadan tolimut nunapei nun.
- ³⁶Toloto nai Yesu ka njikasyomak ken neni anyaritae Getesemani, tolimok ikes a nen tema, “Kiboikinos nege erina ayon alosit ama akilip.”
- ³⁷Torukosi ines ka Petero ka njidwe a Sebedeo nuluare. Togeu akibul ines ka kiyalolon nooi.
- ³⁸Tolimok nai ikes tema, “Iyaloloni ekaatau nooi esibit eapi atwanare. Kiboikinos nege, tokienyete kaapei ka ayon.”
- ³⁹Torotok ines kinaren iwadio, kibusokin kwap kijuuru kilip tema, “Okoe! Papa, ani kepedor, tolema ekopo nolo a njican lo aneni kan. Meere nai ikwa acamitor ayon, nai ikwanina icamitor ayon.”
- ⁴⁰Tobono nai neni a njikasyomak ken toryamu ikes ejotoete. Kinjit nai Yesu Petero tema, “Nyipedorete iyes akikieny ka ayon epeisaa dan bon a?”

- ⁴¹Tokienyete ka kilipete, ikotere nyilomasi nakitemyet. Ecamit etau, nai epalag akuwan.”
- ⁴²Toboŋo nabo iŋes akilip tema, “Okoe! Papa, ani pa kitemokino alemar ekopo ŋolo a ŋican lo aneni kaŋ, alemar mati kamat iŋes, kitiyakin ŋuna icamit iyoŋ.”
- ⁴³Ani eboŋuni iŋes nabo, toryamu ikes eriŋa ejotoete, anerae abu tokuruwo ikes akikieny.
- ⁴⁴Toesik nabo Yesu ikes tolot kilip akilipet ŋina a ŋauni, kirwor ŋakiro ŋunapei sek.
- ⁴⁵Toboŋu neni a ŋikasyomak keŋ tolimok ikes tema, “Eriŋa iyes ijotoete ka ieŋunito a? Kiŋolikisi, adol esaa ŋolo ipotokinere Lokoku a Ituŋanan nakan a ŋikasecak.
- ⁴⁶Tonyoutu, oloto! Kiŋolikisi, adolu ekalukinon kaŋ!”
- ⁴⁷Ani eriŋa Yesu irworo, todolu Yuda epei alokidini ŋikasyomak ŋulutomon ka ŋiarei erukito ka ŋituŋa ŋulu atiŋito ŋatumio ka ŋabiroi. Eyakuunitae ikes aneni a ŋisacaradotin a ŋulu apolok ka ŋikatukok.
- ⁴⁸Aris sek ekalukinon kelimoki ŋituŋa atemar, “Dolo anui ayon, iŋes ŋolo; kikamutu iŋes!”
- ⁴⁹Tolot Yuda neni a Yesu atipei tolimok iŋes tema, “Maata Eketataman!” Tonu iŋes.
- ⁵⁰Tolimok Yesu iŋes tema, “Ekone, kitiya atipei ŋuna ibunitor iyoŋ!” Potu nai ikes kikamut Yesu ka agogoŋu.
- ⁵¹Tolemu epei a ŋulu arukito ka Yesu atum, kitel akit ŋina ke epito a ŋolo ke esacaradoti a ŋolo apolon totubo.
- ⁵²Tolimok Yesu iŋes tema, “Kinyakak atum kon nakuraro, anerae ŋulu daadaŋ ejiete ka atum, earyo ka atum.
- ⁵³Itami iyoŋ atemar nyapedori ayon akiŋit Papa kaŋ kiyaku neni kaŋ atipei ŋajorei a ŋimalaikan ŋuna edeparito ŋatomon ka ŋaarei a?
- ⁵⁴Nai ani kikokis neni, iyookinosi ikwaani Dakigireta ŋuna igiritae ebe itemokino ŋun totakanut?”
- ⁵⁵Apaki ŋin tolimok Yesu ŋituŋa tema, “Kan nyo iponitotor iyes akikamun ayon itiŋito ŋatumio ka ŋabiroi esibit arae ayon ekokolan? A ŋinakolonit abu ayon oyakaun Kai ka Akuj etatami, ipotu iyes nyikikamut ayon.
- ⁵⁶Nai etiyakinosi nugu daadaŋ kiyookinotor ŋuna igirito ŋikadwarak.” Toesikis nai ŋikasyomak daadaŋ iŋes kielaros.
- ⁵⁷Torikosi ŋituŋa ŋulu ekamunete Yesu iŋes neni a Kaipa a ŋolo arae Esacaradoti ŋolo Apolon nooi, ka neni ka Atukot a ŋiketataamak a Dikisila ka neni a ŋikatukok.

- ⁵⁸Nai ewuapit Petero Yesu aneni alwana tari tooma ere ŋolo ke Esacaradoti a ŋolo Apolon nooi. Toloma iŋes tooma, kiboikinos kaapei ka ŋisigarya idarit aanyun ŋuna itiyakinosi.
- ⁵⁹Kiwara ŋisacaradotin ŋulu apolok ka Atukot daadaŋ erot ŋolo kisudokinet Yesu ŋakiro, ikotere totubokinere iŋes atwanare.
- ⁶⁰Nai nyeryamut ikes ŋakiro ŋadi daŋ, ata ŋina alalaata ŋisuudae ŋulu alyokonok. Ekaku, potu ŋiarei kiŋaren
- ⁶¹temasi, “Abala etuŋanan lo ebe, ‘Apedori akituwor Akai ka Akuj, odukok nabo alotooma ŋirwa ŋiuni.’ “
- ⁶²Tonyou Esacaradoti ŋolo Apolon nooi, kiŋit Yesu tema, “Emam iyoŋ akirot ŋina iboŋokini a? Anukiro ikisitakinitotor iyoŋ ŋituŋa lu?”
- ⁶³Nai kililiŋ Yesu cek. Tolimok Esacaradoti ŋolo Apolon nooi iŋes tema, “Ekesikoŋi ayon iyoŋ alokiro ka Akuj a ŋina eyari, tolimokinae isua kirae iyoŋ Kristo Lokoku ka Akuj.”
- ⁶⁴Tolimok Yesu iŋes tema, “Idau iyoŋ alimun. Nai akalimokini ayon iyes atemar, kelunyar nu, ianyuwarete Lokoku a Ituŋanan iboi aloteten Akuj ŋina alokidiana nooi ka ebunit alokidiana ŋidouwon ŋulu anakuj.”
- ⁶⁵Dolopeikiro, tocil Esacaradoti ŋolo Apolon nooi ŋilowi keŋ tema, “Eyany iŋes Akuj! Nyo nabo eriŋa ikiitanitor ŋisuudae ŋice? Iirasi tokona iyes ŋiyany keŋ.
- ⁶⁶Ibasi tokona iyes ai?” Toboŋokis ikes temasi, “Itemokino totwan.”
- ⁶⁷Kisyakis ikes akimwaanakin iŋes loreet, kibuŋata ŋice ka kibapabapata ŋice iŋes
- ⁶⁸ebasi, “Todwar iyoŋ Kristo! Dae ikibap iyoŋ?”
- ⁶⁹Apaki ŋin, kiboie Petero alokiŋa aneni alapatan. Bu apeiketiyan neni ayai iŋes tema, “Irukito iyoŋ daŋ ka Yesu ŋolo alo Galileya.”
- ⁷⁰Nai topeg iŋes ŋun alokiŋaren kec daadaŋ tema, “Nyayeni ayon ŋuna irworor iyoŋ.”
- ⁷¹Ani eriŋa iŋes elosi nakan ŋina ke epuke, toanyuwa aketiyan ace iŋes, tolimok ŋulu awuasi alodiyete tema, “Arukito ekile logo ka Yesu ŋolo a Nasaret.”
- ⁷²Topeg nabo iŋes ŋun daŋ, kikoŋ tema, “Nyayeni ayon ekile ŋol!”
- ⁷³Ani elunyar apaki adio, potu ŋituŋa ŋulu awuasi alodiyete temasi neni a Petero, “Kire jik, irae iyoŋ daŋ epei alokidin kec, anerae itoodiunit epite ŋolo irworor iyoŋ.”
- ⁷⁴Togeu nai Petero akilama bon ka akikoŋ ebala, “Nyayeni ayon ekile ŋol!” Apaki ŋinapei ŋin, toruuni ekokoroit.
- ⁷⁵Totamu nai Petero ŋakiro ŋuna alimokinit Yesu iŋes atemar, “Ani eriŋa ekokoroit nyeruuno, ipegi iyoŋ napeget ŋauni atemar ikiyeni ayon.” Toloma iŋes kiŋa, kigwor nooi.

Matayo 27

- ¹Ani taparacu eriṅa akwap elilim, apotu ṅisacaradotin ṅulu apolok daadaṅ ka ṅikatukok totukut epite ṅoloaret Yesu.
- ²Toena ikes iṅes torikosi inakis Pilato ṅolo awuoikinit apukan ṅina a Roma alo Yudaya.
- ³Ani eanyuni Yuda ṅolo alukinon atemar atubokin Yesu atwanare, toronikis ṅuna kebu iṅes kitiya, tosodi kinyaka ṅisilipae ṅulutomoniuni neni a ṅisacaradotin a ṅulu apolok ka ṅikatukok
- ⁴ebala, “Asec ayonṅ aṅuna apwakakinia ekile ṅolo nyeseceit atwanare.” Toboṅokis ikes temasi, “Erae ṅun ṅuna kon. Emam ṅuna ikikamunito isua a nen!”
- ⁵Kimasak Yuda ṅisilipae Kai ka Akuj, toloma kiṅa; tolot nariet tomyedakin.
- ⁶Kideput ṅisacaradotin ṅulu apolok ṅisilipae ṅul temasi, “Italeo a lokisila yok akiwuakin ṅisilipae lu neni iṅadao ṅulu ka Akai ka Akuj, anerae erae ṅisilipae lu ṅulu a ṅaokot.”
- ⁷Tocamut ikes atemar togyelere ṅisilipae ṅul emanikor ṅolo ke ekayan ṅamoti, tonukanakineti ṅalyalin ṅuna a ṅituṅa a ṅulu nyerae Diyudayan.
- ⁸Aṅun, iṅes eriṅa enyaritere emanikor ṅol, “Emanikor a Ḍaokot” tari tokona.
- ⁹Kiyookin nai ṅakiro ṅuna kolonṅ adwarit ekadwaran Yeremiya ebala, “Tolemut ikes ṅisilipae ṅatomoniuni, ebei keṅ ṅolo atubokinito ṅituṅa a Isirael
- ¹⁰ka inakinae ikes togyeluniata emanikor ṅolo ke ekayan ṅamoti, ikwapei ekecikakinitor Ekapolon ayonṅ.”
- ¹¹Towo Yesu alokiṅaren Pilato, a ṅolo abu kiṅit iṅes tema, “Irae iyonṅ erwosit a Diyudayan a?” Toboṅok Yesu tema, “Ilimu iyonṅ.”
- ¹²Nai nyeboṅok ṅakiro ṅuna esitakinitotor ṅisacaradotin ṅulu apolok ka ṅikatukok iṅes.
- ¹³Tolimok nai Pilato iṅes tema, “Nyipupi iyonṅ ṅakiro ṅuna ikisitakinitere iyonṅ a?”
- ¹⁴Nai nyeboṅok iṅes tari apeikirot. Aṅun, toumok Pilato nooi.
- ¹⁵Anasuban a daadaṅ a ṅuna a Paska, alacanakini Pilato emabus epei ṅolo acamito ṅituṅa.
- ¹⁶Ayai nai nen ekeworon ṅolo ayai mabus ṅolo anyaritae Baraba.
- ¹⁷Ani kedaut ṅituṅa acunakin, kiṅit Pilato ikes tema, “Ḍae icamito iyees olacak ayonṅ aṅuna kus, Baraba kori Yesu ṅolo enyaritae Kristo?”
- ¹⁸Anerae ayeni iṅes atemar arikunito ikes Yesu neni keṅ aṅuna ka arakaanut kec.

- ¹⁹Ani eriŋa Pilato iboi alokicolon a ŋolo etubonokinere, kiyaku aberu keŋ ŋakiro nu neni keŋ: “Nyiloma nakiro ŋuna ke ekile a ŋol, a ŋolo iyookino! Anerae ekecanito ayon ŋakiro ŋuna bien nakwaare erujat ayon aŋuna keŋ.”
- ²⁰Apotu ŋisacaradotin ŋulu apolok ka ŋikatukok kitutuko ŋituŋa, tolimokis Pilato tolacak Baraba, ido toarae Yesu.
- ²¹Kiŋit nabo Pilato ikes tema, “Dae alokidin ŋuluarei lugu icamito iyees ayon olacak aŋuna kus?” Tobonokis ikes temasi, “Baraba!”
- ²²Kiŋit Pilato ikes tema, “Ekokini nai ayon Yesu ŋolo enyaritae Kristo ai?” Tobonokis ikes daadaŋ temasi, “Kibubuk iŋes lomusalaba!”
- ²³Kiŋit Pilato ikes tema, “Anironis itiyat iŋes?” Tocelut ikes nooi ebasi, “Kibubukinoe iŋes!”
- ²⁴Ani eanyuni Pilato atemar, agogonjoto ŋakiro nooi, aŋuna ageunia aruruma, tolemu ŋakipi kilota ŋakan keŋ alokiŋaren ŋituŋa tema, “Nyekekamunito ayon ŋuna ka atwanare ke ekile a lo! Erae ŋun ŋuna kus!”
- ²⁵Tobonokis ikes daadaŋ temasi, “Kimyekisi ŋaokot keŋ pena nakyes kosi ka ŋuna a ŋikosidwe.”
- ²⁶Tolacak nai Pilato Baraba aŋuna kec, kimyek iŋes Yesu kibuna, kipoto nai kibubukinoe lomusalaba.
- ²⁷Yaasi ŋisigarya ŋulu a Pilato Yesu tooma kai ŋina ke ekawuoikiniton ekepukan a Roma anakwap a ŋin, tocunun ŋisigarya daadaŋ kirimokis Yesu kidin.
- ²⁸Tolaca iŋes, kitanapa elou ŋolo kipurat areŋan.
- ²⁹Toyeut nai aikit ŋina a ŋikukwa kiwukis nakou keŋ, kiwukis akasirimaete dan nakan keŋ ŋina aloteten; toryediko nai alokiŋaren keŋ tokyenatar iŋes ebasi, “Maata erwosit a Diyudayan!”
- ³⁰Kimwaanakis ikes iŋes, tolemasi akasirimaete toramiata iŋes nakou.
- ³¹Ani kedaut ikes akyenar iŋes, tolacasi elou ŋolo kipurat areŋan kitanapa ŋilowi keŋ, yaasi iŋes akibubukin lomusalaba.
- ³²Ani elomarete ikes kiŋa etaun, toryamut ecekile ŋolo abunit alo Kurene, ŋolo anyaritae Simoni, kitiŋakis iŋes akiryon emusalaba a Yesu.
- ³³Ani edolete ikes nakwap ŋina anyaritae Gologota, (akeepolou iŋes atemar akwap ŋina ka akuulu,)
- ³⁴inakis ikes Yesu epiini ŋolo emorikinitae ka apid; ani iiri iŋes, towou akimat.
- ³⁵Kibubukis ikes iŋes lomusalaba, tokora ŋikeelowi ilamilamete atedor ŋini eai.
- ³⁶Kidoŋo ikes neni iboiyete iteete iŋes.

- ³⁷Egiritae kidiamo akeekou ñakiro ñuna esitakinere iñes ikona, “ERAE LOGO YESU ERWOSIT A DIYUDAYAN.”
- ³⁸Ekaku kibubukinoe ñikokolak ñice ñiarei ðaŋ, epei teten keŋ ka ñoloce kedyany.
- ³⁹Kimuñumuña ñulu etorunete nen ñakyes kec iyanyete iñes
- ⁴⁰ebasi, “Okoe! Iyoŋ ñoon ibala ituwori Akai ka Akuj, ido todokok nabo alotooma ñirwa ñiuni! Toiun cenite kirae iyoŋ Lokoku ka Akuj! Todoku alomusalaba!”
- ⁴¹Disacaradotin ðaŋ ñulu apolok ka ñiketataamak a ñikisila ta ñikatukok tokyenatar iñes ebasi,
- ⁴²“Aiununui iñes paaran ñituña ñuluce, nai tokona nyeiun iñes bon! Nyerae mono iñes erwosit a Disirael a? Ani kedoku iñes alomusalaba, ikinupi iwon iñes.
- ⁴³Ikinyomit iñes Akuj, toesikisi toiu Akuj iñes tokona erae kemina iñes, anerae ebala, ‘Arae ayon Lokoku ka Akuj.’ “
- ⁴⁴Dikokolak ðaŋ ñulu ebubukinitoe ka iñes, kiyanya iñes alopote a ñolopei.
- ⁴⁵Ameun alosaa a ñolo a ñikanikapei tari losaa ñolo a ñikanikaomwon ñulu ka apaaran, kiryoniar akwap daadaŋ cuc.
- ⁴⁶Ani edoli ñisaae ñikanikaomwon, kikalou Yesu nooi tema, “Eli, Eli, lema sabakasani?” Apolou keŋ atemar, “Akuj kaŋ, Akuj kaŋ, kaanukiro ikiesikinia iyoŋ ayon?”
- ⁴⁷Ani iirarete ñituña ñice ñulu awuasi a nen temasi, “Enyarit iñes Eliya.”
- ⁴⁸Toem atipei epei alokidiŋ kec tolemu ibore ñini ekwaan ka acaago, kilumok lopiini ñolo adadaŋ, toenik nakasirimaete inak iñes kijuju.
- ⁴⁹Nai temasi ñuluce, “Kidareu mono eteutu erae kebuni Eliya aiun iñes!”
- ⁵⁰Kiworou nabo Yesu ke etoil a ñolo apolon, kiridak nai.
- ⁵¹Tocila anaŋga ñina eneno alo Kai ka Akuj beret ageun alokidiamo tari kwap. Tomaranik akwap tobwaŋabwaŋas ñamoru.
- ⁵²Toŋaaros ñalyalin toyarut ñawat a ñikanupak a ñulu atwakito.
- ⁵³Torotokis ikes analyalin keyaru Yesu alokatwak, toloto Yerusalem toanyuwasi ñituña ñulu alalak ikes a nen.
- ⁵⁴Ani eanyuni ekapolokinton a ñisigarya kaapei ka ñisigarya keŋ epite ñolo amaranikinia akwap ka ñakiro daadaŋ ñuna etiyasi, tobul ikes nooi temasi, “Kire, kerae iñes Lokoku ka Akuj!”
- ⁵⁵Ayakasi nen ñaberu ñuna alalak ñuna eteete aneni alwanan ñuna etiyasi. Atupunete ikes iñes alo Galileya kiŋaranakinete.

- ⁵⁶Arae ikes Maria Magdalena ka Maria toto a Yakobo ka Yosepu ta toto a njidwe a Sebedeo.
- ⁵⁷Ani edoli eboŋ, bu ekile njolo abarit njolo anyaritae Yosepu njolo anakwap a njina ka Arimatea. Arae injes daŋ ekasyoman a Yesu.
- ⁵⁸Tolot injes neni a Pilato, kiŋitak ainakino akuwan a Yesu. Tocamak Pilato atemar inakinae injes akuwan a Yesu.
- ⁵⁹Tolemu Yosepu akuwan, kilogilogak anaŋga njina kitete;
- ⁶⁰kiperik nalyal njina kitete, njina sek abokit injes nataaba aŋuna keŋ ke elope. Kikokorik amoru njina apolon lopuke ka alyal, torotok nai injes.
- ⁶¹Eboiyete Maria Magdalena ka Maria njinace a epeiwaee alyal.
- ⁶²Ani edoli akoloŋit njina a Sabato, totukokin njisacaradotin njulu apolok ka Diparisayon kiŋaren Pilato
- ⁶³temasi, “Ekapolon, ikitamunit isua njuna abu ekalyokonon njol kirwor eriŋa eyari abala, ‘Kelunyar njirwa njuni, ayaruni.’
- ⁶⁴Aŋun, tolimok njiketeok alyal kidara ejok todol njirwa njuni, ikotere nyelot njikasyomak keŋ akokoiyar akuwan keŋ, ido ekaku tolimokis njituŋa atemar eteyarun injes alokatwak. Eroniar alyokonu njina ke ekaku akilo njina sek ke ekiŋaren.”
- ⁶⁵Tolimok Pilato ikes tema, “Iyakatar iyees njisigarya njulu eteok, kiyakiyasi ikes kiteto alyal ejok lopite njolo ipedoryata.”
- ⁶⁶Toloto nai ikes togolo alyal ejok kimuleleiyasi, kiwuakis njisigarya kiteto.

Matayo 28

- ¹Ani kelunyar akoloŋit njina a Sabato, akiwalaret njina ke Esabit, apotu Maria Magdalena ka Maria njinace toloto aanyun alyal.
- ²Dolopeikiro tomaranik akwap; bu emalaika njolo ke Ekapolon anakuj, kikokoriyo amoru nawae, kiboikin kidiana keŋ.
- ³Anoki injes ikwa akimilyaunet ka akwaŋ elou keŋ kya ikwa njalepan.
- ⁴Tobul njisigarya, tomaranikis kiketaros kikokis njituŋa njulu atwak.
- ⁵Tolimok nai emalaika njaberu tema, “Nyikibul iyees, anerae ayeni ayonŋ atemar iwarito iyees Yesu njolo ebubukinio lomusalaba.
- ⁶Emam injes a ne, anerae ayaru ikwaŋinapei alimunitor injes. Potu kiŋolikisi neni eperikinitoe injes.
- ⁷Nai toloto atipei tolimokis njikasyomak keŋ atemar ayaru injes alokatwak ka elosi injes Galileya ikiŋarenikinit iyees; ianyunete iyees injes aina. Eŋuna adau ayonŋ alimokin iyees.”

- ⁸Aḡun, torotokis ikes atipei analyal ebulit ka elakara nooi; toḡeda alimokin ḡikasyomak a Yesu ḡakiro daadaḡ.
- ⁹Dolopeikiro, kiryamun Yesu ka ikes tolimok tema, “Toyai ekisil neni kus.” Potu ikes totyediko, totapa ḡakejen keḡ kilipa.
- ¹⁰Tolimok Yesu ikes tema, “Nyikibul, toloto tolimokisi ḡikaitotoi kaḡ toloto Galileya, akaanyuwarete ikes ayonḡ aina.”
- ¹¹Ani erotokinete ḡaberu, torotokis ḡisigarya daḡ ḡice ḡulu eteete alyal lotaun, kitatamikis ḡisacaradotin ḡulu apolok ḡakiro daadaḡ ḡuna apotu totakanut.
- ¹²Ani ecunakinosi ḡisacaradotin ḡulu apolok ka ḡikatukok Natukot, tolemut ḡisiliḡa ḡulu alalak inakis ḡisigarya,
- ¹³tolimokis ikes temasi, “Tolimokisi ḡituḡa atemar, ‘Apotu ḡikasyomak keḡ potu nakwaare tokokoiyasi akuwan keḡ ejotoo isua!’
- ¹⁴Ani kiira ekapolon a Diromanin ḡakiro ḡun, ikitunupi isua iḡes, nyiryamut iyes akisicanio.”
- ¹⁵Kijaasi ḡisigarya ḡisiliḡa kiwuapa ḡakiro ḡuna alimokinitae. Ekeikina ḡakiro nu Loyudayan daadaḡ tari nakuwar na.
- ¹⁶Toloto ḡikasyomak keḡ ḡulutomon ka epei Galileya, lomoru ḡolo sek alimokinit Yesu ikes alosit.
- ¹⁷Ani iḡolikinete ikes iḡes, kilipa neni keḡ, nai aya ḡice ḡulu aḡayaḡayato.
- ¹⁸Toapiya Yesu diyete kec tolimok ikes tema, “Akainakin ayonḡ apedor daadaḡ ḡina anakuj ka ḡina alokwap.
- ¹⁹Aḡun, toloto kituruwosi ḡituḡa a ḡakwapin a daadaḡ ḡikasyomak kaḡ, kibatisata ikes alokiro a Papa ka a ḡolo a Lokoku ka a ḡolo ke Etau a ḡolo Asegan.
- ²⁰Kitatama ikes toyenut ka kiwuapa ḡakiro daadaḡ ḡuna adau ayonḡ akicikakin iyes; ka daḡ toyenete atemar ikirukit ayonḡ ka iyes ḡirwa daadaḡ tari ḡina esalunia akwap.”

Markio

Markio 1

- ¹Erae nugu Ðakiro nuna Ajokak nuna a Yesu Kristo a Lokoku ka Akuj.
- ²Isyakinito nakiro nu alopite a nolo koloŋ adwarya Isaya ebe, “Abu Akuj tema, ‘Eyakiyari ayonŋ ekaakiyakia kinaren eriŋa iyonŋ nyeloto.’”
- ³Ebuni inŋes akiwor analonŋisat ebala, ‘Kitemonokisi erot nolo ke Ekapolon; kisidiiryata neni itori inŋes!’ “
- ⁴Tolot Yoana Ekebatsan nalonŋisat akitatam ka akibatis, ebala, “Tokiwa nasecisya kus, ikotere ikisyoni iyes Akuj.”
- ⁵Toloto neni a Yoana nituŋa daadaŋ nulu a Yudeya ka Yerusalem; ani kedaut ikes akiki nakecesecisya, kibatisa inŋes ikes anaŋolol a nina anyaritae Yorodan.
- ⁶Anapit Yoana elou nolo etiyaunitae a najul a nuna ke ekaal ka tonapite arokoba anacir keŋ, kimuji emaase ka ao analonŋisat.
- ⁷Kitatam inŋes nituŋa tema, “Ebunit alokaku kaŋ nolo epol akilo ayonŋ, nolo nyitemokino ayonŋ tari okukokin olacak narukanes nuna a namuk keŋ.
- ⁸Ekebatisae ayonŋ iyes a nakipi, nai ikibatisae inŋes iyes a Etau a nolo Asegan.”
- ⁹Alorwa a nul, bu Yesu alore a Nasaret, anakwap a Galileya, kibatisa Yoana inŋes daŋ alo Yorodan.
- ¹⁰Ani elomuni Yesu anakipi, toanyuwa nakuj ejaara, bu Etau nolo Asegan kidiana keŋ ikoni akuri.
- ¹¹Dinapeipaki kirworik etoil anakuj ebala, “Irae iyonŋ Lokoku kaŋ nolo minat nolo alelyania ayonŋ.”
- ¹²Dolopeikiro ya Etau Yesu nalonŋisat.
- ¹³Kiboi Yesu analonŋisat nŋirwa natomoniomwon, kitem nai Satan inŋes. Ayakasi nŋityaŋ daŋ nalonŋisat nŋin, nai apotu nŋimalaikan kinŋarakis inŋes.
- ¹⁴Kedaun akiwuakin Yoana mabus, bu Yesu Galileya, kitatam Ðakiro nuna Ajokak nuna ka Akuj,
- ¹⁵ebala, “Adolu apaki, aapuu Apukan ka Akuj. Tokiwa nasecisya kus, tonupa Ðakiro nuna Ajokak!”
- ¹⁶Ani itori Yesu diye anam nina a Galileya, kinŋolik Simoni ka lokaato keŋ Anderia ecakakinete atibait nanam, anerae arae ikes nŋikekamak nŋikolya.
- ¹⁷Tolimok Yesu ikes tema, “Kiwuapakinae ayonŋ, eketuruworu ayonŋ iyes nŋikekamak nŋituŋa.”
- ¹⁸Kimyekis ikes nŋatibae kec atipei, kiwuapakis inŋes.

- ¹⁹Torotok iñes kiñaren iwadio, kiñolik Yakobo ka Yoana, ñidwe a Sebedeo, eyakasi nataker erucete ñakecetibae.
- ²⁰Tonyarau Yesu ikes atipei, kiwuapakis nai iñes, toesikis papa kec ka ñiketiyak ñulu eotyak anataker.
- ²¹Tonyout Yesu ka ñikeekasyomak, toloto Kaperenaum. Ani akolonjit ñina a Sabato, tolot Yesu losinagoga kisyak akitatam ñituña.
- ²²Toumokis daadañ añuna ka akeekitatam, anerae etatami iñes erae ñolo eyakar apedor, meere ikwa ñiketataamak a ñikisila.
- ²³Keyai tooma losinagoga ekile ñolo ekamunit ekipye, kiworou
- ²⁴tema, “Icamit iyoñ akikokin isua ai, iyoñ Yesu ñolo a Nasaret? Ibunit iyoñ amunyar isua a? Akayeni ayon iyoñ atemar irae epei bon ñolo Asegan, ñolo ka Akuj.”
- ²⁵Kiñenyak Yesu ekipye tema, “Kililiñ, tolotu alokile a lo!”
- ²⁶Kitamaranik nooi ekipye iñes kidesak kwap, kiworou nooi. Apaki ñin, tolotu ekipye aneni keñ.
- ²⁷Toumokis daadañ, kiñitanaros ebasi, “Anukiro nu? Erae mono akitatam na ñina kitete a? Anerae itatami iñes ka apedor, ka epupete tari ñipyen ñakeekiro!”
- ²⁸Kielakin atipei ñakiro a Yesu akwap daadañ ñina edunyatar Galileya.
- ²⁹Dinapeipaki alomuniata Yesu ka ñikeekasyomak alosinagoga, torukosi ka Yakobo ta Yoana kai a Simoni ka Anderia.
- ³⁰Toryamut nakamuran a Simoni ikamunit elekes nooi; aponi tolimokinae Yesu atipei.
- ³¹Kikamu Yesu iñes akan, kitonyou. Tonaleu iñes, kisyak akisimuj ikes.
- ³²Atabon ñin edoiyori akolon, yaut ñituña ñikadyakak ñulu ekamunito ñipyen neni a Yesu.
- ³³Tocunakinos ñituña ñulu ke etaun a ñol daadañ lokek ñolo ka akai;
- ³⁴kitañaleu iñes ñituña ñulu alalak ñulu adyakasi ñidekesyo ñulu agelegelya. Kirita dañ ñipyen ñulu pa acamit iñes elimunete adiokirot, anerae ayenete ikes iñes.
- ³⁵Ani taparacu eriña akolon nyipiripiruna, tonyou Yesu, tolot neni asilon akilip.
- ³⁶Toloto Simoni ka ñikeerukitos akiwarit iñes;
- ³⁷ani eryamunete iñes temasi, “Ikiwarito iyoñ ñituña.”
- ³⁸Tobonok Yesu ikes tema, “Apena lorerya ñice alodiye a ne, ikotere etatam aina dañ, anerae ñakiro abunitor ayon ñun.”
- ³⁹Tolot nai Yesu lorerya ñulu a Galileya daadañ akitatam alosinagogae, kiritana ñipyen alotuña.

⁴⁰Bu ekile ηolo adyaka atapon neni a Yesu, kimaima iηes, toryedik alokiηaren keη tema, “Ani kicamit iyoη, ipedori akitaηaleun.”

⁴¹Abu Yesu kisyoni iηes, torwaa akeekan, totap iηes tema, “Acamit; toηaleu!”

⁴²Dolopeikiro, todaun atapon alokile a ηol, toηaleu iηes.

⁴³Tolimok Yesu iηes alosit atipei, kicik daη nooi tema,

⁴⁴“Nyilimok idiotuηanan, nai tolot kitoodiyar neni ke esacaradoti, ikisyem iηes iyoη; ido tolemu ainakinet aηuna ka ajokun kon, ikwaηina icikakinitor Moses, ikotere toanyunia ηinituηanan atemar ijoku iyoη.”

⁴⁵Nai tolot iηes kisera ηuna ka aηaleun keη emam akuryanu, kirwor ηakiro ηuna alalak nooi. Todaun Yesu epite ηololomaret lotaun ileere. Aηun, kiboi iηes alokiηa etaun. Ponito ηituηa neni keη alowaetin a daadaη.

Markio 2

¹Kelunyarosi ηirwa ηice, toboηo Yesu Kaperenaum, kiirasi nai ηituηa atemar eyai iηes lore.

²Potu ηituηa ηulu alalak nooi, kilelebun tari lokek ηolo ka akai a ηina etatamya Yesu ηakiro ηuna ka Akuj.

³Kilepuleput ηituηa ηiomwon ekile ηolo alilimiyorito ηakoyo ka akuwan neni a Yesu.

⁴Nyepedosi ikes adolyo iηes neni keη, aηuna amamukar neni kitoro. Todokasi kidiana akai, toketasi allowae a ηolo ayai Yesu, kiyooliyosi nai iηes tooma.

⁵Ani eyenuni Yesu anupit kec, tolimok ekadyakan tema, “Lokoku, esyoni ηasecisya kon.”

⁶Aya ηiketatak a Dikisila kai ηin. Kiηitanaros alotai kec ebasi,

⁷“Kaanukiro irworor ekile logo ikona? Erae ηin akiany Akuj, anerae emam ituηanan epedori akisyon ηasecisya, mati Akuj bon.”

⁸Ani eyenuni Yesu alotau keη atemar etamete ikes alotai kec, kiηit ikes tema, “Kaanukiro itamyata iyes ηakiro ηun alotai kus?”

⁹Nyo epatana, atemar neni ke ekaηwalan, ‘Esyoni ηakonisecisya’, kori atemar, ‘Tonyou, tolema akonidaket, tolot?’

¹⁰Nai acamit ayoη iyees toyenut atemar eyakar Lokoku a Ituηanan apedor ηinakisyoniyyet ηasecisya anakwap.” Tosodi tolimok ekadyakan ηol tema,

¹¹“Akalimokini ayoη iyoη atemar, tonyou, tolema akonidaket, tolot lore!”

¹²Tonyou nai iηes atipei, tolema adaket keη iteete ηituηa daadaη. Toumokis ηituηa ηakiro ηun nooi kipuro Akuj ebasi, “Okoe, nyeanyuna ηinapei koloη ηakiro nu!”

- 13**Tolot nabo Yesu lokipetot ka anam a njina a Galileya. Potu njasepico neni keŋ, togeu iŋes akitatam ikes.
- 14**Ani elosi iŋes alorot, toanyuwa ekeriran ocur njolo anyaritae Lepi, lokoku ka Alipayo, iboi anapis a njina etacere ocur. Tolimok Yesu iŋes tema, “Kiwuapakinae ayonj”. Tonyou nai Lepi, kiwuapak Yesu.
- 15**Ani imuji Yesu alokai a Lepi, potu njikerirak ocur njulu alalak ka njikasecak, kiboikinos neni ayai Yesu ka njikasyomak keŋ. Alalak njituŋa njulu ewuapito iŋes nooi.
- 16**Ani iŋolikinete njiketatak a Dikisila njulu arae Diparisayon Yesu imujete ka njikerirak ocur ta njikasecak, kiŋita ikes njikasyomak temasi, “Kaanukiro imujata iŋes ka njikerirak ocur ta njikasecak?”
- 17**Ani iirari Yesu akiŋiset njin, tema, “Nyiitanito njituŋa njulu eŋaleete emuron, nai njulu edyakasi. Nyabunit ayonj anyarare njulu iyookino, nai njikasecak”.
- 18**Alorwa a njulu ekanyata njikasyomak a Yoana ka Diparisayon, potu njicetuŋa neni a Yesu temasi, “Kan nyo ikanyata njikasyomak a Yoana ka njulu a Diparisayon akimuj, tomam nyikanyete njulu kon?”
- 19**Toboŋok Yesu ikes tema, “Epedorete mono njituŋa njulu enyaraunitae lokiitanu akikany eriŋa ekeitan erukito ka ikes a? Nyikanyete ikes eriŋa ekeitan erukito ka ikes.
- 20**Nai epote njirwa njulu elemarere ekeitan aneni kec. Dirwa njul nai ikanyata ikes.
- 21**“Emam ituŋanan epedori adapakin arac njina kitete lolou njolonjorot; ani kedapaki, ecilar njina kitete alolou a njolonjorot, kiyatakin acilat nooi.
- 22**Kori emam ituŋanan njini epedori atikakin ewinyiwiny lotwol njulu eŋorotonito; ani ketikaki, ebwanjabanjaban njitwol, tosodi tobukor ewinyiwiny daŋ. Nai etikanakinio ewinyiwiny lotwol njulu kitet.”
- 23**Apeipaaran njina araakar akolonjot njina a Sabato, kitoro Yesu ka njikeekasyomak lomanikor a njimomwa. Kisyakis njikasyomak keŋ agyere njimomwa tolosete.
- 24**Kiŋita Diparisayon iŋes temasi, “Toanyuwa! Nyo itiyaata njikasyomak kon njuna italeo akolonjot njina a Sabato?”
- 25**Toboŋok Yesu ikes tema, “Nyesyoma iyese njuna abu Daudi kitiya lotuŋa keŋ apaki njina anyamitor ikes akoro a?”
- 26**Dina abunio iŋes toloma kai njinakilipet Akuj, njirwa njulu araakar Abiasar Esacaradoti njolo Apolon nooi, bu tonyam njamugati njuna ainakinitae Akuj, njuna acamakinitae njisacaradotin bon akinyam. Ani kenyam, inak njikeerukitos daŋ tonyama.”
- 27**Tolimok nabo Yesu ikes tema, “Asubunio Sabato aŋuna a ituŋanan, meere ituŋanan aŋuna a Sabato.
- 28**Aŋun, Lokoku a Ituŋanan iŋes erae Ekapolon tari a Sabato.”

Markio 3

- ¹Toloma nabo Yesu losinagoga, ayai nen ekile ηolo amitarit akan.
- ²Tolokut ηituηa iηes kepedori akitanaleun ekile ηol akoloηit ηina a Sabato, ikotere isitakiniata iηes.
- ³Tonyara Yesu ekile ηolo amitarit akan tema, “Bua kiηaren nege.”
- ⁴Kiηit ηituηa tema, “Nyo ecamakinitae kitiyae akoloηit ηina a Sabato, ηuna ajokak kori ηuna aronok, akiteyar kori akiar?” Kililiηa ikes cek.
- ⁵Kitek Yesu ikes daadaη eηoit, kitiilito daη aηuna ka aniniku a ηakecetameta. Tolimok nai ekaηwalan tema, “Toriyo akonikan.” Toriyo iηes, toηaleu akeekan.
- ⁶Tolomasi D̄iparisayon kiηa, totukut kaapei ka ηituηa ηulu ka atukot a ηina ke Erode epite ηoloaret Yesu.
- ⁷Toloto Yesu ka ηikeekasyomak nanam, kiwuapakis ηasepico ηuna aponito alo Galileya, alo Yudaya,
- ⁸Yerusalem, Idumea; ka anakwap a ηina alokekwaye Yorodan ka ηice daη alokidin Tiro ka Sidon. Tocunun ηituηa ηulu alalak neni keη, aηuna sek kiiraritor ηuna ajokak ηuna etiyaē Yesu.
- ⁹Tolimok Yesu ηikeekasyomak akitaapuun ataker neni keη, ikotere nyeridyata ηituηa iηes,
- ¹⁰anerae abu iηes kitanaleu ηituηa ηulu alalak. Todiηuna ηulu adyakasi daη ecamito akitap iηes.
- ¹¹Dinapaki daadaη iηolikiniata ηituηa ηulu a ηiηyan Yesu, aramanakin ikes kiηaren keη, kiworoete ebasi, “Irae iyoη Lokoku ka Akuj!”
- ¹²Tolimok Yesu ikes tema, “Nyikiteyan ayoη ηituηa!”
- ¹³Todoka Yesu lomukura, tonyarau ηituηa ηulu acamit iηes, potu nai ηul neni keη.
- ¹⁴Toseu iηes ηikilyok ηitomon ka ηiarei, tolimok ikes tema, “Akaseu ayoη iyēs oruko ka ayoη toloseneneete akitatam
- ¹⁵ka toryamut apedor ηina kiritanaret ηiηyan.”
- ¹⁶Dirorwa a ηikilyok a ηulutomon ka ηiarei ikes luta: Simoni (ηolo abu Yesu tolimok ecekiro Petero),
- ¹⁷Yakobo ka lokaato keη Yoana, ηidwe a Sebedeo, ηulu abu Yesu tolimok ecekiro Boanerige, (iηes atemar ηidwe ηulu adedeη ikwa agirokinet),
- ¹⁸Anderia, Pilipo, Batolomayo, Matayo, Tomas ka Yakobo lokoku ka Alipayo, Tadeo, Simoni ηolo arae Eseletoit
- ¹⁹ka Yuda Isikariot ηolo alukini Yesu.

- ²⁰Tolot nai Yesu lore, tocunun nabo asepic neni keŋ, todaun iŋes ka ŋikeekasyomak apaki ŋinakimujet.
- ²¹Dina eiraryata ŋituŋa keŋ ŋakiro ŋun, toloto arikun iŋes, anerae abasi ŋituŋa ebe ekerepik iŋes.
- ²²Tari ŋiketataamak a Dikisila ŋulu apote alo Yerusalem temasi, “Eyai iŋes Belesebul ŋolo isiritanari iŋes ŋipyān, ŋolo erae daŋ ekapolon a ŋipyān.”
- ²³Tonyarau nai Yesu ŋituŋa neni keŋ, kisirwor ikes a ŋakitadapeta tema, “Ikokini Satan iritari Satan ai?”
- ²⁴Akwap ŋina etyakatyakatar ŋituŋa bon, nyepedori akicat.
- ²⁵Ani ketyakatyakasi ŋituŋa ŋulu ke epeikal, nyepedorete akiboi kaapei.
- ²⁶Ani kelosikin Satan bon, nyepedori akicat, nai esaluni.
- ²⁷“Emam ituŋanan ŋini epedori alomar kai a ituŋanan a ŋini agogoŋon ademar ŋikeeboro, mati mono keen elope a ŋiboro a ŋul; tosodi nai tolema ŋiboro alokai keŋ.
- ²⁸“Akalimokini ayon iyes kire atemar, isyoniyo ŋasecisya a ŋituŋa daadaŋ ka ŋiyany kec.
- ²⁹Nai iŋes ŋini iyanyi Etau ŋolo Asegan, nyisyoniyo jik, anerae asec iŋes asecit ŋina nyisyoniyeneneo.”
- ³⁰Alimuni Yesu ŋun, anerae abasi ŋituŋa ŋice, “Ikamunit ekipyē iŋes.”
- ³¹Potu Maria ka ŋikaitotoi a Yesu, towua alokiŋa akai, kiyakiyasi nai ituŋanan anyarare Yesu.
- ³²Kiboiyete ŋituŋa ŋulu alalak anawae Yesu. Tolimokis ikes iŋes temasi, “Eyakasi toto kon ka ŋikaitotoi kon kiŋa ikinyarito iyon.”
- ³³Toboŋok Yesu ikes tema, “Ŋae toto kaŋ ka ataŋae ŋikaitotoi kaŋ?”
- ³⁴Kitek iŋes daadaŋ ŋulu aya nawae keŋ, tolimok tema, “Kiŋolikisi, lugu ikes erae toto kaŋ ka ŋikaitotoi kaŋ!
- ³⁵Aŋun, ŋini itiyae ŋuna ecamit Akuj, iŋes erae lokaato kaŋ, nakaato kaŋ ka toto kaŋ.”

Markio 4

- ¹Togeu nabo Yesu akitatam alodiye anam ŋina a Galileya. Potu ŋituŋa ŋulu alalak nooi neni keŋ, todoka nai iŋes nataker, kiboikin. Ayai ataker nanam, toya ŋituŋa lokipetot.
- ²Kitatam iŋes ŋakiro ŋuna alalak a ŋakitadapeta, tema anakitatam keŋ,
- ³“Kiirasi! Abu eketan tolōt aere ŋikinyom lomanikor.
- ⁴Ani eekini iŋes, todoto ŋikinyom ŋice lorot, potu ŋikyeny kidepasi.

- ⁵Todoto n̄ice loᅇaro neni amam ᅇalup ᅇuna alalak, toruput atipei, anerae akudyoko ᅇalup.
- ⁶Ani enomokini akoloᅇ ikes, torinyiyosi tooko.
- ⁷Todoto n̄ice kidiᅇ ᅇikukwa, toruput, nai ani epolounete ᅇikukwa, toridakis ikes.
- ⁸Todoto n̄ice nalup ᅇuna ajokak, topolout toraa, ece ᅇatomoniuni, ece ᅇatomonikanikapei ka ece amiat.”
- ⁹Tolimok nai Yesu ikes tema, “Iᅇes ᅇini eya ᅇaki ᅇuna kiiraret, kiira.”
- ¹⁰Ani iboi Yesu aneni keᅇ bon, potu ᅇikasyomak keᅇ ᅇulutomon ka ᅇiarei ta ᅇituᅇa ᅇulu aris keyenut iᅇes, kiᅇita apolou ᅇina a ᅇakitadapeta.
- ¹¹Toboᅇok Yesu ikes tema, “Ikiinakinitae iyees ayenun ᅇuna imunono ᅇuna ka Apukan ka Akuj. Nai ᅇituᅇa ᅇuluᅇe itatamio a ᅇakitadapeta,
- ¹²ikotere ‘Ani kiᅇolikis daᅇ, nyeanyuwasi; ani kepuput daᅇ, nyiirasi. Anerae kerae toanyuwarito ka kiirarito, keboᅇorito neni ka Akuj akisyonio.’ “
- ¹³Kiᅇit Yesu ikes tema, “Nyiirara iyees apolou ᅇina ka akitadapet a ᅇin a? Ikokinete nai iyees iirarete apolou ᅇina a ᅇakitadapeta a ᅇunace a daadaᅇ ai?
- ¹⁴Eekini eketan ᅇakiro ᅇuna ka Akuj.
- ¹⁵Ikote ᅇicetuᅇa ᅇikinyom ᅇulu apotu todoto lorot, ᅇinapei iiraryata ikes ᅇakiro ᅇuna ka Akuj, bu Satan atipei, tolema ᅇakiro ᅇuna aris keekin neni kec.
- ¹⁶Ikote ᅇicetuᅇa ᅇikinyom ᅇulu adoete loᅇaro neni akudyoko ᅇalup. Diᅇinapei iiraryata ikes ᅇakiro ᅇuna ka Akuj, kijaut atipei ka alakara.
- ¹⁷Nai emamukatar ikes ᅇataagor alotooma kec ka nyeroparete; ani epote ᅇican ka ᅇatyokisyo aᅇuna a ᅇakiro a ᅇun, toesikis ikes.
- ¹⁸Ikote ᅇicetuᅇa ᅇikinyom ᅇulu apotu todoto tooma lokukwa; ikes ᅇulu iirarete ᅇakiro ᅇuna ka Akuj,
- ¹⁹nai amitakinit ᅇuna ka akwap, ekibure ᅇolo ke ebari, ka ekibure ᅇolo a ᅇiboro a daadaᅇ, elomunete tooma toridakis ᅇakiro ᅇuna ka Akuj, nyera.
- ²⁰Nai ᅇulu adoete nalup ᅇuna ajokak, ikes ᅇituᅇa ᅇulu ani kiirasi ᅇakiro tocamut, toraa; ice ᅇatomoniuni, ice ᅇatomonikanikapei ka ice amiat.”
- ²¹Tolimok nabo Yesu ikes tema, “Eyai mono ituᅇanan ᅇini inokakini etaa, ido tobuburik atuba kidiana keᅇ, kori kiwuak kwap ekitaada a? Nyepedori ᅇun, nai ani kinokakin, iwuakinio neni ikeuna.
- ²²Anerae emam idiobore ᅇini imunonitae ᅇini nyisileereunio, nabo emam ᅇini iwuaitae ᅇini nyitatakanunio.
- ²³Iᅇes ᅇini eya ᅇaki ᅇuna kiiraret, kiira!”

- ²⁴Tolimok nabo tema, “Tocoikisi nuna iiranarete iyes. Etyae daadaŋ nolo iinakiniaata iyes nuluŋe, ikiinakinio iyes daŋ etya nenipei ka iyatakinio.
- ²⁵Ituŋanan daadaŋ nini eyakar idiobore, iyatakinio tolalaar, nai nini emamukar, edemaryo tari nini eyakar iŋes.”
- ²⁶Tema nai Yesu, “Ikoni Apukan ka Akuj ituŋanan nini eekini njikinyom lomanikor.
- ²⁷Ejotoe iŋes nakwaare, tokienyu iwalari; njirwa daadaŋ nulu ikonina iŋes nen, erupete njikinyom topoloete pa eyeni iŋes epoloe kec.
- ²⁸Erupunete njikinyom analup, kisyaut njakwii, tosodi ekaku tosurosi, toraa.
- ²⁹Ani ekokete, elemuni elope atipei ekileŋ tolemia; anerae adol njirwa nulu elemere.”
- ³⁰Kiŋit Yesu ikes tema, “Nyo isikwaanere Apukan ka Akuj? Isikwaanio kan akitadapet ani?”
- ³¹Ikoni iŋes icokit nini ikoni nini ke ebobore nini edit nooi akilo njicok daadaŋ anakwap, nai ani kedupakin nalup,
- ³²epoloor ekeekitoe akilo njikito daadaŋ. Epetari naten nuna apolok, toduko njikyeny.”
- ³³Tolimonok Yesu ikes njakiro a njakitadapeta a nuna alalak, a nuna ekwaan ka njin, ikwanjina apedoryata ikes akiirar.
- ³⁴Nyitatama iŋes njituŋa emam akitadapet, nai ani erae iŋes bon ka njikeekasyomak, kirwor njakiro ileere.
- ³⁵Akoloŋit njin, kedoiyo akoloŋ, tolimok Yesu njikeekasyomak tema, “Apena, odokasi ekeekwaye anam.”
- ³⁶Toesikis njikasyomak asepic a nen, tolomasi nataker neni ayai Yesu, yaasi ikes iŋes. Ayakasi natakerin nace daŋ nuna arukitotor ikes.
- ³⁷Tokut ekuwuam nolo apolon ananam, tokuut njakipi, togeut akilapanakin nataker, kiburiburi akilelebun.
- ³⁸Apaki njin, ajotoe Yesu alokaku ataker anakicoloŋiet. Kitekienyut njikasyomak iŋes temasi, “Eketataman, nyimisit iyoŋ ikitwaki iwon a?”
- ³⁹Tokienyu iŋes, kiretak ekuwuam, tolimok anam tema, “Todipakin! Kinapakin!” Todipakin ekuwuam, kililiŋ akwap cek.
- ⁴⁰Kiŋit nai Yesu ikes tema, “Nyo ikuryakyata iyes? Emam iyes anupit a?”
- ⁴¹Tobul ikes nooi, kiŋitanaros make ebasi, “Dae mono ekile lo, nolo epupete tari ekuwuam ka anam njakiro keŋ lo?”

Markio 5

- ¹Ani edolette Yesu ka njikeekasyomak ekeekwaye anam njina a Galileya, nakwap njina a Digadara,

- ²todoku iñes anataker. Kisiryam ekile ñolo abuni analyalin, ñolo ekamunito ñipyan.
- ³Eboiyenene ekile ñol analyalin, amam ituñanan apedori akien iñes tari a ñiriko.
- ⁴Ñirwa ñulu alalak, aeneeneo ñakejen ka ñakan keñ a ñasuwa ka ñiriko, nai añedeñede ñiriko ka tobilibiliye ñasuwa. Amam ituñanan ñini apedori akitapatanun iñes.
- ⁵Erimet iñes ñalyalin ka ñimoru akuwar ka apaaran, kiworoe, todunuduño bon a ñamoru.
- ⁶Ani iñolikini ekile ñol Yesu eriña elwana, toñed, toryedik alokinaren keñ,
- ⁷kiworou nooi tema, “Anukiro eya iyoñ ka ayon, Yesu Lokoku ka Akuj, a ñina alokidiana nooi? Ekemaimai kare ca ayon iyoñ aña ka Akuj ebe, nyikisican kare ca!”
- ⁸(Alimuni iñes ñun, anerae abala Yesu, “Tolomutu ñipyan alokile a lo!”)
- ⁹Kiñit Yesu iñes tema, “Ñae ekonikiro?” Toboñoñok iñes tema, “Erae ekaakiro Ajore, anerae ikilalak isua.”
- ¹⁰Torubak iñes imaimai Yesu nyirita ikes anakwap a ñin.
- ¹¹Toyai nen esipan a ñipegei ñolo adaka diye emukura.
- ¹²Todyeka ñipyan Yesu acamakin ikes tolomasi lopegei.
- ¹³Tocamak nai Yesu ikes, tolomut, tolomasi lopegei. Tosuros ñipegei, kimasaros anakope, tolomasi nanam kitamat ikes daadañ totwaka. Aapiyarit ekecekimar ñalipyo ñaarei.
- ¹⁴Toema ñikeyokok ñulu a ñipegei lorerya ka lomanikorin alimokin ñituña ñuna atakanikis lopegei. Potu nai ñituña aanyun ñuna kitiyakinosi.
- ¹⁵Ani edolete ikes neni a Yesu, toanyuwasi ekile ñolo sek ekamunit ajore a ñipyan iboi alodiye Yesu, enapit ñilowi keñaleu. Toumokis nai ikes nooi ka tokuryanito.
- ¹⁶Apotu ñituña ñulu keanyunito itañaleunio ekile ñol, tolimokis ñituña ñuna apotu totakanikis lokile ñolo a ñipyan ka lopegei.
- ¹⁷Tosodo kimaimaa ikes Yesu alosit anakwap kec.
- ¹⁸Ani eriña Yesu edoki nataker, kimaima ñolo sek ekamunito ñipyan iñes tema, “Kimyekinae kare ca ayon orukosi ka iyoñ!”
- ¹⁹Nai towou Yesu tolimok iñes tema, “Toboño lore neni a ñikonikonei, tolimok ikes ñakiro daadañ ñuna etiya Ekapolon neni kon, ikisyoniyo iyoñ.”
- ²⁰Toboño nai iñes, togeu alimonokin ñituña anakwap a ñina a ñitaunio a ñitomon a ñina anyaritae Dekapoli ñakiro ñuna abu Yesu kitiya neni keñ, toumokis ñituña daadañ.
- ²¹Ani kedoka Yesu ekekwaye anam, abu asepic ñina alalan totukokin neni ayai iñes.

- ²²Bu ekapolon nolo ke esinagoga dan epei nolo anyaritae Yairo. Ani inolikini ines Yesu, toramakin nakejen ken,
- ²³todyek ines nooi tema, “Eapikinit nakoku kan njina cici atwanare. Bua kare ca kidokok nakonikan kidiana ken, ikotere tonaleu ines.”
- ²⁴Tonyou Yesu, torukosi ka ines, kiwuapakis ines nitunja eroorito alowaetin a daadan.
- ²⁵Ayai nen aberu njina aleleete naokot njikaru nitomon ka njiarei.
- ²⁶Abu toryamu njican alomurok a njulu alalak, kisunyak njikeeboro lomurok; nai nyenaleu jik.
- ²⁷Kiirarit sek ines njakiro njuna a Yesu, bu alokaku anasepic, totap elou a Yesu.
- ²⁸Anjuna sek atamya ines atemar, “Ani ca katap njikeelowi dan bon, anjaleuni.”
- ²⁹Totap ines elou a Yesu, totubos naokot atipei, toanyu ines alope atemar kanjaleu anadyak ken.
- ³⁰Toyenu Yesu dan alotau ken atemar alot agogonju aneni ken, tobobon ines nasepic tema, “Dae atap elou kan?”
- ³¹Temasi njikeekasyomak neni ken, “Ite robo ca iyon dan asepic ikirookinit iyon, tobali iyon ebe, ‘Dae atap elou kan?’ “
- ³²Tonjolenjolek Yesu ecamit aanyuwar itunjanan njini atapi elou ken.
- ³³Nai ikwanjina ayenia aberu njuna apotu kitiyakin neni ken, bu ines emarani ka ebulit, toryedik alokinjaren Yesu, tolimok ines njuna a kire daadan.
- ³⁴Tolimok Yesu ines tema, “Nakoku, ikitanjaleu iyon anupit kon. Tonjaleu, tolot a ekisil.”
- ³⁵Ani erija Yesu irworo nun, potu njice alokai a Yairo, tolimokis Yairo temasi, “Atwana nakoku kon. Nyo erija iyon icanitor Eketataman?”
- ³⁶Nyemitak Yesu njakiro njuna erworosi ikes, tolimok Yairo tema, “Nyiyalolon, nai tonupae ayon.”
- ³⁷Nyecamak Yesu idiotunjanan arukor ka ines, mati Petero ka Yakobo ta Yoana lokaato a Yakobo.
- ³⁸Potu ikes kai a Yairo neni enjolinia Yesu nitunja iworoete, igworosi nooi.
- ³⁹Toloma Yesu tooma kai, kinjit ikes tema, “Ekainyo ecelet lo? Nyo igworosi iyese? Nyetwanit ikoku, nai ejotoe.”
- ⁴⁰Tojamuwasi ikes daadan njakiro a Yesu. Kitoloma nai Yesu ikes daadan kinja, mati papa ka toto a ikoku, ta njulu sek arukitotor ines. Tolomasi neni aperyio ikoku.
- ⁴¹Kikamu Yesu akan a ikoku tema, “Talita kumi,” akepolou ines atemar, “Apese, akalimokini ayon iyon, tonyou!”

⁴²Tonyou apese atipei, torotok (arae njikeekaru njitomon ka njiarei). Apotu njakiro nun kitubulo njituja daadaŋ.

⁴³Kicikak Yesu ikes ka agogonju tema, “Nyeyenu idiotuŋanan njakiro nun.” Tolimok ikes ainakin ijes adiokimuj.

Markio 6

¹Torotok Yesu a nen, tolot Nasaret, nakwap keŋ, erukito ka njikeekasyomak.

²Ani edoli akolonit njina a Sabato, kisyak ijes akitatam alosinagoga. Toumokis njikalalak njulu apupete njakiro keŋ temasi, “Ai keryamunia ekile lo njakiro nu daadaŋ? Aniosou na njina einakinitae ijes? Tari njiticiŋyo njulu ka akujuwuanut, itiyae ijes.

³Meere mono ijes ekecian njabaoui, lokoku a Maria a? Meere njikaitotoi keŋ Yakobo, Yoses, Yuda ta Simoni a? Emam mono njakeekaitotoi keŋ a ne a?” Aŋun, toŋero ikes ijes.

⁴Tolimok Yesu ikes tema, “Ekerer ekadwaran anakwapin a daadaŋ, nai nyekerer anakwap keŋ, anateker keŋ ka alore keŋ.”

⁵Nyitiya ijes adiokujuwuanut aina, mati akidokokin njakeekan kidiama njikadyakak njidi, kitaŋaleu ikes.

⁶Toumok Yesu aŋuna ka apega kec. Kirimo nai ijes lorerya njulu aya nen itatami njituja.

⁷Tonyarau Yesu njikasyomak keŋ njulutomon ka njiarei, kiyakiya ikes a njarerei. Inak ikes apedor njina kiritanaret njipyan.

⁸Tolimok ikes tema, “Nyiya idiobore aŋuna ke erot kus, mati ebela bon, nyiya akimuj, nyiya ecwee njolo kilipanaret, kori nyiwuakis njisiliŋa locweei njulu alolowi kus.

⁹Tonapa njamuk bon, nyirota njilowi.”

¹⁰Tema nabo, “Dinakibois ilomaryata iyes kai, kiboiyoto a nen akitodol njina irotokinioto.

¹¹Akibois daadaŋ njina nyikijauniata iyes njituja, kori ewouniata akiirar iyes, totwakisi apuwa njina a njakejen kus nen, kitoodiu nen atemar esecito ikes.”

¹²Toloto ikes kitatama njituja akiki njasecisya kec.

¹³Kiritanasi ikes njipyan njulu alalak, nabo kiosanakis akimyet neni a njikadyakak a njulu alalak, kitaŋaleut ikes.

¹⁴Abu erwosit Erode kiira njakiro nun, aŋuna abunio ekiro a Yesu toru nooi. Abasi njice, “Kiteyarun Yoana Ekebatiŋan alokatwak, ijes nai eyakatar njiticiŋyo njulu ka apedor tooma keŋ!”

¹⁵Nai abasi njice, “Erae ijes Eliya,” ka abasi njice, “Erae ijes ekadwaran njolo ikwaan ka njikadwarak njulu kolonj.”

- ¹⁶Nai njina eirarya Erode njakiro njun, abu tema, “Yoana monopei njolo atubori ayon akou ayaru a?”
- ¹⁷Anerae sek abu Erode kiyakiya njituna akikamun Yoana, toen injes alomabus anuna ke Erodiya, aberu a Pilipo a lokaato kej, njina abu Erode kituruwo akeeberu.
- ¹⁸Kikamu injes Yoana, anerae abu Yoana tolimok injes tema, “Italeo iyon akituruwor aberu a lokaato kon njina kon!”
- ¹⁹Anjun, abu Erodiya tonjoik ka kiman Yoana, kiwar akjar injes, nai abu nyepedo.
- ²⁰Anerae akerit Erode Yoana, ayeni atemar arae njuna a kire njakiro njuna erworo Yoana ka arae injes itunanan njini eyookino ka njini ka Akuj; anjun, emyekinit injes Yoana. Amina Erode akipup Yoana, erae dan kisiyaloloneneete njakitatameta a Yoana injes.
- ²¹Todol nai akolonit njina ewuakinitor Erode njasuban njuna eitunitor akidouno kej. Tonyara Erode njikaplok njulu ka apukan kej, njikapolokinitok njasigarya ka njikaplok njulu yenen alo Galileya.
- ²²Tolomu nakoku ke Erodiya tooma kidoja, kitalaka Erode ka njipeyok njulu eboiyete ka injes. Tolimok Erode apese njin tema, “Kinjitaey ayon njinibore daadan icamit iyon, akainakini.”
- ²³Kikon injes tema, “Dinibore daadan icamit iyon, akainakini, tari kerae atyaket njina ke ebuku kan.”
- ²⁴Toloma apese, tolot neni a toto kej, kinj it injes tema, “Nyo itemokino ayon enj erwosit?” Tobonok toto kej injes tema, “Kinjitaekinae akou a Yoana ke Ekebatsan.”
- ²⁵Kiwonyak injes atipei neni ke erwosit tema, “Acamit akou a Yoana ke Ekebatsan iwuakinitae natuba.”
- ²⁶Tobul erwosit nooi, nai anuna ekonjitor injes ka anuna a njipeyok kej, kitim injes akijer akikonjiet kej.
- ²⁷Dolopeikiro, kiyakiya erwosit esigarit njolo apolokinit njasigarya, tolimok injes ayaun akou a Yoana. Tolot nai injes mabus, totub akou a Yoana;
- ²⁸yau iwuakinitae natuba, inak apese. Ya nai apese inak toto kej.
- ²⁹Ani iirarete njikasyomak a Yoana njun, potu ikes yaa akeekuwan, tonuka.
- ³⁰Tobonosi Dikiyakia neni a Yesu, tolimokis injes daadan njuna kepotu ikes kitiyata ka kitatama.
- ³¹Tolimok Yesu ikes tema, “Potu mono iyey make nawae neni asilon, kienjut iwadio.” Anerae alalak njituna eponito ka ebonjete dan. Todaun ikes apaki njinakimujet.
- ³²Toloto ikes make neni asilon eyakasi nataker.
- ³³Toanyuwasi njituna ikes elosete, toyena, tonjeda alorerya a daadan, toberaros kinjaren.

- ³⁴Ani edokuni Yesu anataker, toanyuwa asepic njina apolon; kisyonioto injes njituna, anerae ekote ikes njamesekin njuna emam ekeyokon. Kisyak nai akitatam ikes njakiro njuna agelegelya.
- ³⁵Ani edoli ebonj, potu njikasyomak a Yesu neni keñ temasi, “Erae nege ariet ka elosi akwap akiwar;
- ³⁶kitoboño njituna, ikotere toloto lomanikorin ka lorerya njulu eapiyete togyelut idiobore njini nyamat.”
- ³⁷Tolimok Yesu ikes tema, “Inakisi iyees ikes akimuj.” Temasi ikes, “Elosyo ba isua akigyel njamugati a njidinari a njamiae a njaaerei, inakinae ikes kimuja?”
- ³⁸Kinjit Yesu ikes tema, “Damugati njayai iyakatar iyees? Apesi toanyutu.” Kedaut ikes aanyun, temasi, “Dakan ka njikolya njiaerei.”
- ³⁹Tema Yesu ikes, “Kisiboikisi njituna daadañ etukonoro neni eyakasi njinya njulu alibak.”
- ⁴⁰Kiboikinos ikes kwap a njatukon, njice a njamiae, njice a njatomonikan.
- ⁴¹Kijaa nai Yesu njamugati njunakan ka njikolya njuluare, kireo nakuj kilipak, tonyilinyili njamugati, inak njikeekasyomak akorakin natukon a njituna, tokorak nai injes dañ njikolya njuluare lotuna.
- ⁴²Kimuja ikes daadañ, kimwoko.
- ⁴³Tocununae njapiyanunet a njamugati ka njuna a njikolya ileleba njaditae njatomon ka njaaerei.
- ⁴⁴Arae njituna njulu apotu kimuja njalipyo njakan.
- ⁴⁵Kedaun njun, kitodoka Yesu njikeekasyomak nataker, kisinjaren ikes ekekwaye anam tari Betesaida, kidonj injes akitolot asepic.
- ⁴⁶Kedau injes njun, todoka lomukura akilip.
- ⁴⁷Ani edoijori akolonj, ariña ataker eyai kidinj anam, toyai Yesu dañ lokekWat nenilapat.
- ⁴⁸Toanyuwa injes ikes emeto ataker ka agogonju, anerae akutunit ekuwuam alokinjaren kec. Ani ebai akuwar, tolot Yesu neni kec. Alosi injes alokidiana nakipi, ecamit akiryamun ka ikes.
- ⁴⁹Ani eanyuwarete ikes injes elosi alokidiana nakipi, kiworout, anerae abasi kori ekipye.
- ⁵⁰Abu ikes daadañ tobul nooi injolikinete injes. Kirworik Yesu atipei tema, “Nyikibul, erae ayonj pei!”
- ⁵¹Todoka injes nataker neni ayakasi ikes, tojono nai ekuwuam akikut. Toumokis ikes nooi alotai kec.

⁵²Anerae pa ayenete ikes apedor njina etalalaunia injes njamugati, anerae aninik njatameta kec.

⁵³Kedaut ikes adokar ekekwaye, todolo Genesaret, toenikis ataker lokipetot.

⁵⁴Dolopite adokuniata ikes anataker, toyena njituja Yesu atipei,

⁵⁵tonjeda ikes lokidunyeta kec. Kisyakis adakunun njikadyakak a njiperito kec nakibois njina daadañ ayai Yesu.

⁵⁶Neni daadañ ayakaunun Yesu, kerae lorerya, nadakarisinei, kori lotaunio, namanat kori lomaketa, adakununuyete njituja njikadyakak nen, kiperikis nenilapat, kilipa injes acamakin njikadyakak akitap tari njina erae abilet ke elou keñ bon. Dulu daadañ apotu totapa, apotu tonjaleut.

Markio 7

¹Ani ketukokinosi Diparisayon kaapei ka njiketatamak a Dikisila njice njulu aponito alo Yerusalem neni ayai Yesu,

²apotu toanyuwasi njikasyomak a Yesu njice imujete a njakan a njuna pa elotot lopite njolo elosyata Diparisayon.

³(Anerae pa emujete Diparisayon ka Diyudayan njuluce daadañ, mati ilotarito njakecekan, a njina ewuapitotor ikes njitalyo njulu atapapaa kec.

⁴Tari njina ebonunioto ikes alomaket dañ, pa emujete, mati mono kitesegut njakecewat. Aya nabo njicetalyo njulu alalak njulu ericito ikes, ikwa akilot njikopoi, njamoti ka njiboro njulu alalak njulukimujet daadañ, njulu etiyaunitae a njasuwa a njuna arenjak ka elosete ikes njikitaadae dañ.)

⁵Kinjita Diparisayon ka njiketatamak a Dikisila Yesu temasi, “Kaanukiro nyiwuapitotor njikonikasyomak njitalyo njulu atapapaa, anerae imujete ikes enjoryaka njakan?”

⁶Tobonjok Yesu ikes tema, “Abu Isaya todwar njuna a njisoswae kus, ikwa igiritere Nakigireta atemar, ebala Akuj, ‘Eketopoloorito ayon njituja lu alorwor kec, nai elwaka njikecetai aneni kañ;

⁷nabo ilipete ikes neni kañ koñin, anerae itatamete ikes njitalyo a njituja esibit njulu ka Akuj!’

⁸Iesikis iyees Dakiciketa njuna ka Akuj, anjuna ka akiricit njitalyo a njituja.”

⁹Tolimok nabo Yesu ikes tema, “Iyenete iyees kire epite njolo njeryet njakiciketa njuna ka Akuj, ikotere iricakiniata njitalyo kus.

¹⁰Anerae abu Moses tema, ‘Kitopoloorite papa kon ka toto kon; abu nabo injes tema, injes njini iceni papa keñ kori toto keñ, itemokino totwan jik.’

¹¹Nai ibasi iyees, ‘Ani ketema ituñanan papa keñ, kori toto keñ ebe, njini adikino iyon iryamuni aneni kañ, erae Koroban (injes atemar, ibore njini einakinitae Akuj)’.

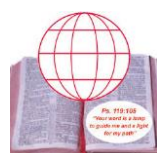
- ¹²Aḡun, nyeriḡa iyese icamakinete iḡes itiyae idiobore aḡuna a papa keḡ kori a toto keḡ.
- ¹³Ituruwosi iyese ḡakiro ḡuna ka Akuj ḡakoḡinae aḡuna a ḡitalyo kus a ḡulu iricito iyese ka ḡice daḡ ḡulu itatamete iyese ḡulucetuḡa.”
- ¹⁴Tonyarau nabo Yesu ḡituḡa neni keḡ, tolimok ikes tema, “Topupokinae ayoḡ, iyese daadaḡ, ido kiirasi.
- ¹⁵Emam ibore ḡini alokiḡa ituḡanan ḡini elomari tooma keḡ, kitoroniya iḡes. Nai ibore ḡini elomuni anituḡanan, iḡes itoronyari iḡes. [¹⁶Iḡes ḡini eya ḡaki ḡuna kiiraret, kiira.]”
- ¹⁷Torotok iḡes anasepic, toloma kai. Kiḡita ḡikeekasyomak iḡes apolou ḡina ka akitadapet a ḡin.
- ¹⁸Tolimok Yesu ikes tema, “Ikwa iyese daḡ emam aosou ikwa ḡuluḡe a? Nyiyenete iyese atemar emam ibore ḡini alokiḡa ituḡanan ḡini ani keloma tooma keḡ kitoron iḡes a?
- ¹⁹Anerae nyelomari ibore ḡin lotau keḡ, nai nakook keḡ, tosodi toloru kiḡa.” (Alimuni Yesu ḡun akisileereunio atemar, esegak ḡamuḡa daadaḡ.)
- ²⁰Tema nabo Yesu, “Ḋinibore elomuni anituḡanan, iḡes itoronyari ituḡanan.
- ²¹Anerae alotooma ḡitai a ḡituḡa elomunete ḡatameta ḡuna aronok, adoteu, akoko, akiar,
- ²²elomi, akiḡobel, aronis, amodiyo, ekibure ḡolo aronon, arakao, akiany, akisupa, abano;
- ²³ḡun daadaḡ ikes ḡuna aronok ḡuna elomunete alotooma ituḡanan, kitoronyasi iḡes.”
- ²⁴Torotok Yesu a nen, tolot nakwap ḡina a Tiro. Toloma iḡes kai, aḡuna pa acamitor toyenu idiotuḡanan atemar eyai iḡes nen, nai nyepedo iḡes akiḡop.
- ²⁵Ani iirari aberu ace ḡina ekamunit ekiḡye nakoku keḡ ḡakiro ḡuna alimitere Yesu, bu iḡes neni a Yesu atipei, toramakin nakeḡen keḡ.
- ²⁶Pa arae aberu ḡin Ayudayat, edounitoe iḡes alokitela a ḡolo anyaritae Siroponike. Kimaima iḡes Yesu akiritar ekiḡye aneni anakoku keḡ.
- ²⁷Nai tema Yesu neni keḡ, “Kimyek ḡidwe kimwoko mono, anerae nyejok alemar akimuj a ḡidwe, kimasakinae loḡokwo.”
- ²⁸Tolimok aberu iḡes tema, “Kire, Ekapolon, nai idepete ḡiḡokwo daḡ ḡarare ka ḡapiyanunet a ḡidwe alokwap emesa.”
- ²⁹Tolimok Yesu iḡes tema, “Aḡuna ka akirot a ḡin, ape tolot, alot ekiḡye aneni a nakoku kon.”
- ³⁰Tolot iḡes kai keḡ, toryamu nakoku keḡ eperi alokitaada, kelot ekiḡye.

- ³¹Torotok Yesu nabo alokukoru a Tiro, kitor Sidon tari nanam njina a Galileya ka nakwap njina a njitaunio a njitomon, njina anyaritae Dekapoli.
- ³²Yaut njituja neni keŋ ekinjim njolo pa apedori erwor ejok, kimaimaa ikes Yesu akidokokin akeekan kidiama keŋ.
- ³³Toriko nai Yesu ekinjim nawae alotuja a njuluce, kiwuak njikeemoyo tooma naki keŋ, kimwaak njakimul, totap anajep keŋ.
- ³⁴Kireo kidiama, kiyenak nooi, tema, “Epata!” ijes atemar, “Tonjaar!”
- ³⁵Tonjaar njaki keŋ, tolacakin anajep, kirworik ijes ejok.
- ³⁶Kicik Yesu ikes nyelimokis idiotujanen, nai ani tari kicik ijes ikes nooi, kielasi ikes njakiro njuna ecikit ijes ikes atemar nyilimosi.
- ³⁷Toumokis ikes nooi temasi, “Etiya ijes njiboro daadaŋ ejok, esiira njikinjanotin ka esirworik njulu sek nyirworosi.”

Markio 8

- ¹Alorwa a njul, tocunakin nabo asepic ace njina alalan. Anjuna amamukar ikes ibore njini nyamat, tonyarau Yesu njikeekasyomak tema,
- ²“Ekesyon ayon asepic, anerae ikiruk ka ayon njirwa njuni emam ibore njini nyamat.
- ³Nai kemyek ayon ikes toloto lorerya enyamit akoro, ilelenyi alorot, anjuna eponitotor njice aneni alwanan.”
- ⁴Kinjita njikasyomak keŋ Yesu temasi, “Ai eryamunotor njamugati njuna itemokin njituja lu daadaŋ analogisat a na?”
- ⁵Kinjit Yesu ikes tema, “Damugati njayai iyakatar iyese?” Tobonokis ikes temasi, “Dakanikaarei.”
- ⁶Tolimok Yesu asepic akiboikin; tolemu njamugati njunakanikaarei, tolakar neni ka Akuj, tonyilinyili, inak njikeekasyomak, tokorakis lotuja.
- ⁷Ayakatar nabo njikasyomak njikolya njidikudyo njulu cicik. Kilipak Yesu njulu daŋ tema, “Tokorakisi lotuja.”
- ⁸Kimuja ikes kimwoko; tocunakis njikasyomak njapiyanunet, kilelebun njaditae njakanikaarei.
- ⁹Arae njituja njulu emujete njalipyo njomwon. Tolimok nai Yesu njituja alosit lorerya kec.
- ¹⁰Ekaku a njun, todokasi Yesu kaapei ka njikeekasyomak nataker, toloto tari nakwap njina anyaritae Dalamnuta.
- ¹¹Potu Diparisayon njice neni a Yesu, togeut akitepeg ijes; anjuna acamitotor alokun ijes. Kiitana akujuwanut njina itoodiunit atemar ebunit ijes aneni ka Akuj.

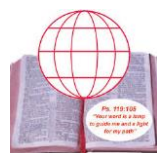
- ¹²Kienjak Yesu nooi tema, “Nyo ecamitor anyamet na akujuwuanut? Akalimokini ayon iyes kire atemar, emam akujuwuanut ace njina itoodikinio ijes.”
- ¹³Kimyek nai ijes ikes a nen, torotok todoka nabo natak, tolot ekekwaye anam.
- ¹⁴Kebu kimuryak njikasyomak akiya njamugati njuna itemokino; ayaito ikes amugati apei bon natak.
- ¹⁵Kicik Yesu ikes tema, “Tocoikinito njakinyalet njuna a Niparisayon ka njuna ke Erode.”
- ¹⁶Kirworikinos ikes make temasi, “Irworo ijes njun, njuna emamukatar iwon njamugati.”
- ¹⁷Ayeni Yesu njakiro njuna erworosi njikasyomak, tosodi nai kinj it ikes tema, “Nyo irworotor iyes ibaakatar emam njamugati iyakatar? Erija iyes nyeanyuna ka nyeyenuna a? Eninik njakusitameta a?”
- ¹⁸Ikwapei eyakatar iyes njakonyen, nyiteete a? Ikwapei eyakatar iyes njaki, nyipupete a? Ka nyitamunito mono iyes,
- ¹⁹apaki njina anyilinyilia ayon njamugati njakan njuna a njituna a njalipyo a njakan a? Dayai njaditae ipotu iyes kilelebikis njapiyanunet?” Tobonokis ikes temasi, “Datomon ka njare.”
- ²⁰Kinj it nabo Yesu ikes tema, “Ani bo njina paaran anyilinyilia ayon njamugati njakanikaarei njuna a njituna a njalipyo a njomwon, njaditae njayai ipotu iyes kilelebikis njapiyanunet?” Tobonokis ikes temasi, “Dakanikaarei.”
- ²¹Kinj it Yesu ikes tema, “Erija iyes nyiirara a?”
- ²²Ani edolunete ikes Betesaida, yaut njituna njice emudukanot neni a Yesu, kimaimaa ikes ijes temasi, “Totap ijes.”
- ²³Kikamu Yesu emudukanot akan, toriko nawae ere, kimwaak njakimul nakonyen ke. Kidokok njakeekan kidiama ke, kinj it ijes tema, “Ite iyon idiobore a?”
- ²⁴Kireo emudukanot kidiama tema, “Ete ayon njituna; ikote ikes njikito, nai elosete.”
- ²⁵Totapak nabo Yesu njakeekan nakonyen ke emudukanot. Tojokut jik njakonyen, toanyuwa ijes ibore daada nj ileere.
- ²⁶Tolimok nai Yesu ijes tema, “Tolot jik lore kon, nyitor nabo Betesaida.”
- ²⁷Torotokis Yesu ka njikeekasyomak tari lorerya njulu a Kaisaria Pilipi. Kinj it ijes njikeekasyomak alorot tema, “Ebasi mono njituna njae ayon?”
- ²⁸Tobonokis ikes temasi, “Ebasi Yoana Ekebatisan, nai ebasi njice Eliya ka njice ebasi epei alokadwarak.”
- ²⁹Kinj it ijes ikes nabo, “Ani bo iyes, ibasi njae ayon?” Tobonok Petero tema, “Irae iyon Kristo.”

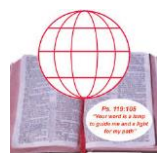
- ³⁰Kicik Yesu ikes nyiteyenut ijes idiotuñanan.
- ³¹Togeu Yesu akitatam ñikeekasyomak tema, “Isicianio Lokoku a Ituñanan nooi ka eñerete ijes ñikatukok, ñisacaradotin ñulu apolok ka ñiketatamak a Dikisila. Nabo earyo, nai kelunyar ñirwa ñiuni iteyarunio ijes.”
- ³²Erworo ijes ñakiro ñun ileerete. Toriko Petero Yesu nawae, kiñenyak ijes nooi.
- ³³Toboboñ Yesu kiñolik ñikeekasyomak, kiñenyak ijes Petero tema, “Tolot aneni kañ, Satan, anerae ñatameta kon nyeponito aneni ka Akuj, nai eponito alotuña.”
- ³⁴Tonyarau Yesu asepic ka ñikeekasyomak, tolimok ikes tema, “Dinituñanan ecamit akiwuapakin ayon, itemokino ijes toñero bon, toryon emusalaba keñ ekewuapak ayon.
- ³⁵Ituñanan ñini ecamit aiun akiyar keñ, itotwaniari, nai ñini itotwaniari akiyar keñ añuna kañ ka añuna a Dakiro a ñuna Ajokak, eiuni.
- ³⁶Alipoida eryamuni ituñanan erae keñata akwap daadañ, ido kitotwaniya akeekiyar?
- ³⁷Nyo epedorya ituñanan akisyeca akeekiyar?
- ³⁸Anerae ñinituñanan irumete ñileec añuna kañ ka añuna a ñakaakiro ananyamet a na a ñina aloman ka a ñina asecesecan; Lokoku a Ituñanan dañ irumete ñileec añuna keñ apaki ñina eboñunio ijes ka apedor a Papa keñ kaapei ka ñimalaikan ñulu ka Akuj.”

Markio 9

- ¹Torubak Yesu irworo ebala, “Akalmokini ayon iyees kire atemar, eyakasi ne ñulu nyiirete atwanare, eriña nyeanyuwara Apukan ka Akuj ebuni ka apedor.”
- ²Kelunyar ñirwa ñikanikapei, ya Yesu Petero, Yakobo, ta Yoana, todokasi ikes make kidiana emoru ñolo aoyan. Kilocokin akuwan keñ alokiñaren kec.
- ³Tomilimiliata ñikeelowi, tokwañiata kya, lopite ñolo nyitokwañia idiotuñanan anakwap.
- ⁴Toanyuwasi ñirukitos keñ Eliya ka Moses irworosi ka ijes.
- ⁵Tolimok Petero Yesu tema, “Eketataman, ejok nooi iwon akibo a nege, ikidukokini isua ñitogoi ñiuni, epei ñolo kon, epei ñolo a Moses ka epei ñolo ke Eliya.”
- ⁶Kire pa ayeni Petero ñunalimuno, anerae abu tobul ikes nooi.
- ⁷Bu edou, torapuwa ikes aribo, kirworik etoil alodou ebala, “Erae lo Lokoku kañ ñolo minat, topupo ijes.”
- ⁸Toñolegolekis ikes, nai nyeanyuwasi idiotuñanan, mati Yesu bon.
- ⁹Ani edokunete ikes alomoru, kicik Yesu ikes nyelimokis idiotuñanan ñuna apotu ikes toanyut, akitodol ñina eyarunia Lokoku a Ituñanan alokatwak.

- 10**Kirica ikes ŋakiro ŋun alotai kec, nai kiŋitanaros make apolou ŋina ka ayarun alokatwak.
- 11**Kiŋita ikes Yesu temasi, “Nyo ebaakatar ŋiketatak a Ŋikisila itemokino mono Eliya kisyau abunore?”
- 12**Toboŋok Yesu ikes, “Kire ebuni Eliya ekiŋaren akitemokin ŋakiro daadaŋ eriyar; nyo elimunitotor Ŋakigireta atemar eryamuni Lokoku a Ituŋanan ŋican ŋulu alalak ka eŋeryo daŋ?”
- 13**Akalimokini ayon iyes kire atemar, abu Eliya, nai etiyata ŋituŋa neni keŋ ŋuna ecamito, ikwapei alimunitotor Ŋakigireta ŋakiro keŋ.”
- 14**Ani eboŋorete ikes neni a ŋikasyomak a ŋuluŋe, kiŋolikis asepic ŋina alalan irimokinit ŋikasyomak kidiŋ, kimocoete ka ŋiketatak a Ŋikisila.
- 15**Ani eanyuwarete ŋituŋa Yesu, toumokis nooi, toema kimalata iŋes.
- 16**Kiŋit Yesu ŋikeekasyomak tema, “Nyo ipeganakinotor iyes ka ikes?”
- 17**Toboŋok epei anasepic tema, “Eketataman, ayaunit ayon lokoku kaŋ neni kon, ikamunit ekipye ŋolo nyisirwori iŋes.
- 18**Neni ikamunia iŋes daadaŋ, imasakini kwap, tokuut ŋikurudoi anakituk, kitoryeb ŋikyal ka kiteregegianar. Alimokinit ayon ŋikasyomak kon akiritar ekipye ŋol, nai apotu nyepedosi.”
- 19**Tolimok Yesu ŋituŋa tema, “Iyes ŋituŋa ŋulu emam anupit! Ikiruki mono ayon ka iyes tari ori? Akadaŋi ayon iyes tari ori? Yautu edya neni keŋ.”
- 20**Yaut nai ikes edya neni keŋ. Ŋinapei eŋolikinia ekipye Yesu, kitamaranik edya, kidesak kwap, kisibelibelok, ido tokuut ŋikurudoi anakituk keŋ.
- 21**Kiŋit Yesu papa keŋ tema, “Ŋirwa ŋiyai aya iŋes ikoni ne?” Tema papa keŋ, “Ŋinapei koloŋ ameun alokiditeu keŋ.
- 22**Ŋacepakio imasanakini iŋes nakim ka nakipi, ecamit akiar iŋes. Nai ani kipedori akiŋarakin, kisyoni isua, kiŋarakinæ.”
- 23**Tema Yesu neni keŋ, “Ani kipedori a! Epedorosi ŋiboro daadaŋ aneni a ŋini enupit.”
- 24**Atipei, kikalou papa a ikoku tema, “Anupit, nai kitunupae ejok.”
- 25**Ani iŋolikini Yesu asepic emotuno, kiyayak ekipye tema, “Iyon ekipye ŋolo nyisirwori ka ŋolo itikiŋimanit, akalimokini ayon iyon, toloru alotooma keŋ; nyiloma nabo neni keŋ jik.”
- 26**Tokopo ekipye edya kimasak kwap, kikilyau edya, kirakar. Tolomu nai ekipye kiŋa, kikok edya ekatwan, temasi ŋikalalak, “Atwana!”
- 27**Nai kikamu Yesu akeekan kitonyou, towo iŋes.

- ²⁸Ani elomari Yesu kai, kiŋita ŋikasyomak keŋ iŋes aneni kec bon temasi, “Nyo pa ikipedorya isua akiritar ekipye ŋol?”
- ²⁹Toboŋok Yesu ikes tema, “Nyepedori ekipye ŋolo ikoni ŋol anyoun, mati ka akilip bon.”
- ³⁰Torotokis Yesu ka ŋikasyomak keŋ a nen, kitoro Galileya. Nai pa acamit Yesu idiotuŋanan toyenu neni ayai iŋes,
- ³¹anerae etatami Yesu ŋikasyomak keŋ. Abala iŋes neni kec, “Einakinio Lokoku a Ituŋanan neni a ŋituŋa a ŋulu earete iŋes; kedaut akiar, eyaruni iŋes kelunyar ŋirwa ŋiuni.”
- ³²Nai nyeyenut ikes ŋuna erworo Yesu, tokuryaketa daŋ akiŋit iŋes.
- ³³Todolo ikes Kaperenaum. Ani elomarete kai, kiŋit Yesu ŋikasyomak keŋ tema, “Anukiro takae ipegasi iyes alorot?”
- ³⁴Kililiŋa ikes, anerae apegasi ikes alorot ebasi, “Ŋae epol akilo?”
- ³⁵Kiboikin nai Yesu kwap, tonyara ŋikasyomak keŋ ŋulutomon ka ŋiarei tema, “Ituŋanan daadaŋ ŋini ecamit aruwor ŋini eŋarenon, itemokino toruwor iŋes ŋini esidyon ka eketiyan a daadaŋ.”
- ³⁶Toriku nai iŋes ikoku ŋini cici, kitowuo alokidinŋ kec, tonu iŋes, tolimok ŋikasyomak keŋ tema,
- ³⁷“Ituŋanan daadaŋ ŋini ijauni ŋidwe ŋulu cicik ikwa en alokiro kaŋ, ekejaunit ayonŋ daŋ; ka ŋini ekejaunit ayonŋ, ijaunit iŋes tari ŋini ekeyakuunit ayonŋ.”
- ³⁸Tema Yoana neni a Yesu ebe, “Eketataman, eŋolikinitae isua ekile iritanari ŋipyan alokiro kon, kiretakinae isua iŋes, anerae meere iŋes erukitos yok.”
- ³⁹Tema Yesu, “Nyiretakis iŋes, anerae nyepedori idiotuŋanan ŋini itiyae ŋuna ka aumokin alokiro kaŋ akirworor ayonŋ atipei ekaku.
- ⁴⁰Anerae ŋini nyikitepegi iwon, erae ŋini yok.
- ⁴¹Akalimokini ayonŋ iyes kire atemar, ituŋanan daadaŋ ŋini ikitamasi iyes ŋakipi, aŋuna irakatar iyes ŋulu a Kristo, eryamuni iŋes eropit keŋ.”
- ⁴²“Ituŋanan ŋini itesece ŋidwe ŋulu cicik ŋulu akanupito ayonŋ ikwa lu, emaikina iŋes toenikinae amoru ŋinakiryeeet lomosirinŋ keŋ, kimasakinae nanam.
- ⁴³Ani kikitesec iyonŋ akonikan, totubo; ejok iyonŋ alomar nakiyar emam akan, akilo iyonŋ ayakau ŋakan ŋaarei, nai itocakakin nakim ŋina nyeduŋe;
- [⁴⁴neni nyetwania ekecekurut ka neni nyeduŋeo akim.]
- ⁴⁵Ani kikitesec iyonŋ akonikeju, totubo; ejok iyonŋ alomar nakiyar emam apeikeju, akilo iyonŋ acakakino nakim ŋina nyeduŋe eya ŋakejen ŋaarei;
- [⁴⁶neni nyetwania ekecekurut ka neni nyeduŋeo akim.]

⁴⁷Ani kikitesec iyoŋ akonikoŋu, togoro todita; ejok iyoŋ alomar Napukan ka Akuj emam apeikoŋu, akilo iyoŋ ayakau ŋakonyen ŋaarei, nai itocakakin nakim ŋina nyeduŋe;

⁴⁸neni nyetwania ekecekurut ka neni nyeduŋeo akim.

⁴⁹“Itojoki akim ŋinituŋanan daadaŋ, ikwaŋina itojokya acumbi akimuj.

⁵⁰“Ejok acumbi, nai ani kepyaniar, ikokinio nabo itasasamunio ai? Aŋun, toyakatar acumbi tooma kus ka kiboiyete daadaŋ imaasi.”

Markio 10

¹Abu Yesu torotok aina, tolot nakwap ŋina a Yudeya, todoka ekekwaye aŋolol Yorodan, totukokinos ŋasepico neni keŋ. Kitatam iŋes ikes ikwa araakar epite keŋ.

²Potu Diparisayon ŋice ecamito akitem Yesu, kiŋita iŋes temasi, “Ecamakinito mono Dikisila yok ekile akilak akeeberu a ?”

³Toboŋok iŋes tema, “Alital koloŋ ikicikakinit iyes Moses?”

⁴Temasi ikes, “Abu koloŋ Moses itocamak isua tema ebe epedori ekile akigir abaruwa ŋina ke elakit, tosodi nai totyakas ka aberu keŋ.”

⁵Nai tema Yesu ikes, “Ikigirakinit Moses iyes ŋakiciketa ŋun aŋuna ka aniniku a ŋakusitameta.

⁶Nai anakisyakinet akisub akwap, abu Akuj tosub ikes, ekile ka aberu.

⁷Aŋun, eesikini ekile papa keŋ ka toto keŋ, kimorikinos ka akeeberu.

⁸Toruworos ikes apeikuwan. Aŋun, nyeriŋa ikes erae ŋiarei, nai aruworosi apeikuwan.

⁹Aŋun, ŋulu emorik Akuj, nyitemokino idiotuŋanan etyaki.”

¹⁰Ani elomarete Yesu ka ŋikasyomak kai, kiŋita ŋikasyomak iŋes akirot ŋinapei ŋin.

¹¹Tolimok Yesu ikes tema, “Dolokile daadaŋ elaki aberu keŋ, tosodi kiit aberu ace, alom iŋes ka asec alokiŋaren aberu keŋ;

¹²ka ani keŋer aberu ekile keŋ tocamu ekile ece, alom iŋes ka asec alokiŋaren ekile keŋ.”

¹³Torikut ŋituŋa ŋice ŋidwe ŋulu cicik neni a Yesu ecamito iŋes kidokok ŋakeekan neni kec; nai kiŋenyakis ŋikasyomak ŋituŋa.

¹⁴Ani iŋolikini Yesu ŋikasyomak keŋ itiyaete ŋun, toŋo nooi tolimok ikes tema, “Kimyekisi ŋidwe potu neni kaŋ! Nyiretakis ikes, anerae erae Apukan ka Akuj ŋina a ŋulu ikote lu.

¹⁵Akalimokini ayon iyes kire atemar, ŋinituŋanan nyijauni Apukan ka Akuj ikwa ikoku ŋini cici, nyelomari jik Napukan ŋin.”

- 16 Totun ijes njidwe, kidokok njakeekan neni kec, kitererej.
- 17 Ani erotokini Yesu iwace, tomotun epeikile neni kej, toryedik alokiñaren kej, kinjit ijes tema, “Eketataman njolo ajokan, nyo itemokino ayonj etiya oryamunia akiyar njina nyedaun?”
- 18 Kinjit Yesu ijes tema, “Kaanukiro ikinyaritor iyonj ayonj njolo ajokan? Emam itujanen njini ajokan, mati Akuj bon.
- 19 Iyeni iyonj Dakiciketa: ‘Nyiar, nyilom, nyikoko, nyisudi njakiro, nyitunae ka tokerite papa kon ka toto kon.’ “
- 20 Tema ekile njol, “Eketataman, njinapei kolonj alokiditeu kanj, ericit ayonj Dakiciketa njun daadañ.”
- 21 Kitek Yesu ijes, tominak ijes tema, “Ipeibore bon ikibucit iyonj; ape togyela ibore daadañ njini iyakar iyonj, tokorak njikulyak, iryamuni iyonj ebari kon anakuj.”
- 22 Ani iirari ekile njol njakiro njun, torotok esiliyorit, anerae abarit ijes nooi.
- 23 Tonjoleñolek Yesu, tolimok njikasyomak kej tema, “Kitotyon njikabarak alomar Napukan ka Akuj!”
- 24 Toumokis njikasyomak kej anjuna a njakiro a njun. Nai tema nabo Yesu neni kec, “Didwe, kitotyon nooi njikabarak alomar Napukan ka Akuj.
- 25 Epatana ekaal alomar anapedot a njina ke esindan, akilo ekabaran alomar Napukan ka Akuj.”
- 26 Tobul ikes nooi, kinjita ijes temasi, “Dae bo nai eiun?”
- 27 Kitek Yesu ikes tema, “Nyepedorosi njiboro njul alotuñja, nai aneni ka Akuj epedorosi njiboro daadañ.”
- 28 Kirwor Petero neni a Yesu tema, “Ikiesik isua njiboro daadañ ikiwuapak iyonj.”
- 29 Tolimok Yesu ikes tema, “Akalimokini ayonj iyes kire atemar, emam ipei dañ njini aesiki ere kej, njikaitotoi, njakaitotoi, toto kej, papa kej, njidwe kori njamanat anjuna kanj ka anjuna a Djakiro a njuna Ajokak,
- 30 njini nyeryamuni njarwa amiat anakwap a na, njakais, njikaitotoi, njakaitotoi, atatoto, njidwe ka njamanat, nai ka njican dañ. Eryamuni dañ ijes rwanu akiyar njina nyedaun.
- 31 Nai, njikalalak njulu injarenete tokona, isidiyoryo; nabo njulu isidiyoro tokona, isinjarenio.”
- 32 Ani itipeete Yesu ka njikeekasyomak kidiana Yerusalem, kinjarenikinite ijes ikes. Toumokinito ikes ka tobulite dañ njulu ewuapito ijes. Tonyaraiya nai Yesu njulutomon ka njiarei nawae, tolimok ikes njuna epote akitiyakin neni kej tema,

- 33“Kiirasi! Ikidokari iwon tokona Yerusalem, neni ipotokinere Lokoku a Ituḡanan losacaradotin ḡulu apolok ka loketatamak a Dikisila. Etubokinete ikes iḡes atwanare ka ipotokinete daḡ neni a ḡituḡa a ḡulu nyerae Diyudayan.
- 34Epote ikes akisol iḡes, kimwaanakis, kibuḡata ka toara daḡ; nai kelunyar ḡirwa ḡiuni, eyaruni iḡes.”
- 35Potu Yakobo ka Yoana, ḡidwe a Sebedeo neni a Yesu temasi, “Eketataman, ikicamit isua iyoḡ ikitiyak isua ḡuna daadaḡ ikiḡisi iyoḡ.”
- 36Kiḡit Yesu ikes tema, “Nyo icamito iyes ayoy eketiyak iyes?”
- 37Toboḡokis ikes temasi, “Kimyekinae isua eboikinos ipei teten kon ka ipei kedyany kon apaki ḡina iboikinor iyoḡ napolou kon.”
- 38Tolimok Yesu ikes tema, “Nyiyenete iyes ḡuna ilipasi. Ipedorete iyes akimat ekopo ḡolo a ḡican lo ḡolo alosi ayoy akimat a? Kori ipedorete iyes akibatisao ikwaḡina ekebatisatere ayoy a?”
- 39Toboḡokis ikes temasi, “Ikipedori.” Tolimok Yesu ikes tema, “Ekopo ḡolo a ḡican lo ḡolo amasi ayoy, imasete iyes daḡ; ebatisimu ḡolo ekebatisatere ayoy, ikibatisaere iyes daḡ.
- 40Nai akiboikin teten kori kedyany kaḡ, meere ayoy aseuni, anerae erae ḡiwaetin ḡul ḡulu a ḡulu eseunit Akuj.”
- 41Ani iirarete ḡikasyomak a Yesu ḡulutomon ḡakiro ḡun, toḡoikis ikes Yoana ka Yakobo.
- 42Tonyarau Yesu ikes tolimok tema, “Iyenete iyes atemar ḡikepukak a ḡakwapin ipukato ḡakwapin ka adedeḡu, ka ḡulu epolokinito ikes daḡ, ipukato ka apedor.
- 43Nai nyitemokino ḡun totakanut aneni kus; ani ḡini ecamit apolou alokidin kus, itemokino toruwor eketiyan kus.
- 44Nabo ḡini ecamit akiḡarenikin ḡuluce alokidin kus, itemokino iḡes toruwor epito a ḡuluce a daadaḡ.
- 45Anerae pa abunit Lokoku a Ituḡanan akitiyanakino, nai abunit akitiyanakin ka akijal akeekiyar, toiunere ḡituḡa ḡulu alalak.”
- 46Todolut Yesu ka ḡikeekasyomak Yeriko; ani erotokinete ikes a nen erukito ka asepic ḡina alalan, bu lokoku a Timayo ḡolo anyaritae Batimayo, ḡolo amudukana, kiboikin nawae erot ilipantar.
- 47Ani iirari iḡes atemar erae Yesu ḡolo a Nasaret itorunit nen, kisyak akiwor ebala, “Yesu Lokoku a Daudi, kisyoni ayoy!”
- 48Kiyayakis iḡes ḡituḡa ḡulu alalak temasi, “Kililiḡ!” Nai torebor iḡes nooi tema, “Lokoku a Daudi, kisyoni ayoy!”

⁴⁹Towo Yesu tema, “Tonyarautu iñes bu.” Tonyaraut nai ikes emuduk, temasi neni keñ, “Toen etau, tonyou, ikinyaritae iyoñ.”

⁵⁰Kimasa iñes elou keñ, tokuraun, tolot neni a Yesu.

⁵¹Kiñit Yesu iñes tema, “Icamit iyoñ ekekoki ayonñ iyoñ ai?” Toboñok emuduk tema, “Eketataman, kitekienyuna.”

⁵²Tolimok Yesu iñes tema, “Ape, ikitañaleu iyoñ akoninupit.” Tokienyu iñes atipei, kiwuapak Yesu alorot a ñolo ewuapit Yesu.

Markio 11

¹Toapiyasi Yesu ka ñikeekasyomak Yerusalem, toriña eya diyete ñitaunio ñulu a Betepage ka Betania, lomoru a ñikito a ñulu enyaritae Olipa. Kiyakiya Yesu ñikasyomak keñ ñiarei,

²tolimok ikes tema, “Toloto tolomasi lore ñolo eyai kiñaren kus. Ani kilomasi, iryamunete isigirya ñini eenitae, ñini emam icetuñanan adok, tolacut iyaut laalo.

³Ani kikiñit idiotuñanan iyees atemar, ‘Kaanukiro ilacata iyees isigirya?’ temasi iyees, ‘Ekapolon iitanit iñes, inyakunio atipei.’ “

⁴Toloto ikes, toryamut isigirya eenitae kiña epuke diye erot, tolacut iñes.

⁵Kiñita ñituña ñulu awuasi a nen ikes temasi, “Kaanukiro ilacata iyees isigirya ?”

⁶Tolimokis nai ñikasyomak ñituña ñuna alimokinit Yesu ikes; kimyekis nai ñituña ikes torikosi isigirya.

⁷Torikut nai isigirya neni a Yesu, kidokokis ñikecelowi kidiama keñ, kiboikin Yesu kaku keñ.

⁸Topetanakis ñituña ñulu alalak ñikecelowi lorot ka ñice ñaten ñuna etelunete ikes anariet, ñuna aya ñakwii.

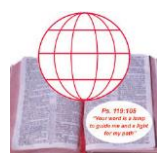
⁹Dituña daadañ ñulu alosete alokiñaren ka alokaku a Yesu, acelasi ebasi, “Osanna! Erereñ ñolo ebunit alokiro ke Ekapolon!

¹⁰Erereñ apukan ñina a Papa yok a Daudi ñina ebunit! Osanna toyai kidiama nooi!”

¹¹Toloma nai Yesu Yerusalem tooma Akai ka Akuj kiñolyanak ñiboro daadañ. Kedau akiñolyanakin, toloto ka ñulutomon ka ñiarei lotaun ñolo a Betania, añauna abunio akwap towaria.

¹²Ani iwalari, toboñut ikes alo Betania, tonyam Yesu akoro.

¹³Toanyuwa iñes ebobore aneni alwanan elibit, tolot nai aanyun kepedori aryamun ñadiboboryo. Ani eapiyari iñes diye, toryamu erae ñakwii make; anerae ariña apaki ñina eraeta ñiboboryo.

- 14**Kicen Yesu ebobore tema, “Nyenyami nabo ituñanan ñaraito kon jik ameun tokona!” Kiirasi tari ñikasyomak keñ ñakiro ñun.
- 15**Todolo Yesu ka ñikeekasyomak Yerusalem. Toloma Yesu Kai ka Akuj, tosurek ñituña daadañ ñulu agyelanarete ka agyelete ñiboro alo Kai ka Akuj. Kibelukwaana ñimesae a ñulu esyecete ñisiliña ka kimasana ñikicoloño a ñulu agyelanarete ñakuryo.
- 16**Nyecamak ñes idiotuñanan elomarya idiobore kiña Akai ka Akuj.
- 17**Kisyak Yesu akitatam ebala, “Elimunitoe alotooma Ðakigireta ebe, ‘Enyarao Akai kañ Akai ñina ilipyata ñituña ñulu a ñibukui a daadañ,’ nai tokona, ituruwosi iyees ñes Akai ñina eñopitotor ñikokolak!”
- 18**Ani iirarete ñisacaradotin ñulu apolok ka ñiketatomak a Ðikisila ñakiro ñun, totamatamata epite ñoloaret ñes. Nai akerito ikes Yesu, anerae aumokinit asepic daadañ añauna ka akitatam keñ.
- 19**Ani ewari, torotokis Yesu ka ñikasyomak keñ alotaun a ñol.
- 20**Ani taparacu itorete ikes diye ebobore, toanyuwasi keono deu, ameun anataagor.
- 21**Totamu Petero ñakiro a Yesu neni ke ekitoe, tema, “Eketataman, toanyuwa, keono ebobore ñolo iceni iyoñ.”
- 22**Toboñok Yesu ikes tema, “Toyakatar anupit neni ka Akuj.
- 23**Anerae akalimokini ayon iyees kire atemar, ñinituñanan etemari emoru lo ‘Kiyoto a ne, kimasar nanam;’ ani pa keñayanayarat alotau keñ, nai tonupite atemar itiyakin ñuna daadañ irworo ñes kire, itiyakinio neni keñ.
- 24**Añun, akalimokini ayon iyees atemar, ñinibore inñitasi iyees ilipete ka tonupito atemar idaut aryamun, iryamunete iyees.
- 25**Apaki daadañ ñina ilipyata iyees, kisyonioto ñini daadañ itiyat aronis neni kus, ikotere Papa kus dañ ñolo eyai nakuj ikisyoni iyees.
- [**26**Ani pa kisyonioto iyees ñuluçe, Papa kus dañ ñolo eyai nakuj nyikisyoni iyees.]”
- 27**Toboñut ikes nabo Yerusalem. Ani elosi Yesu alo Kai ka Akuj, potu ñisacaradotin ñulu apolok ka ñiketatomak a Ðikisila ta ñikatukok neni keñ
- 28**temasi, “Anipedor iyakar iyoñ, ñina itiyaa ñakiro nu? Ðae ikiinakinit iyoñ apedor ñinakitiyaet ikes?”
- 29**Toboñok Yesu ikes tema, “Ekeñisi ayon iyees akiñiset apei bon; ani kibonokis iyees, akalimokini ayon iyees neni ebunitor apedor ñina etiyaa ayon ñakiro nu.
- 30**Ai abunitor akibatis a Yoana, nakuj kori lotuña? Toboñokinoe ayon!”
- 31**Kiñitanaros ikes make ebasi, “Ani kikitama abunit anakuj, etemari ñes, ‘Nyo bo pa inupitotor iyees ñes?’

³²Ikitemari mono abunit alotuŋa a?” (Akerito ikes ŋituŋa, anerae anupito ŋulu alalak atemar arae Yoana ekadwaran ŋolo a kire.)

³³Aŋakiro a ŋun, toboŋokis ikes Yesu temasi, “Nyikiyeni isua.” Tolimok Yesu ikes tema, “Ayoŋ daŋ nyakalimokini iyees neni ebunitor apedor ŋina etiyaa ayoŋ ŋakiro nu.”

Markio 12

¹Togeu Yesu akirworo neni a ŋituŋa a ŋakitadapeta ebala, “Abu ituŋanan todupak ŋikito ŋulu ke epiini, towuak awuas kiryam. Tobok akipany ŋina cuet epiini, todukok epemu, kicikak ŋiketeok emanikor, tolot iŋes acekwap.

²Ani edoli apaki ŋina lemet, kiyakiya iŋes epito keŋ epei neni a ŋiketeok emanikor ayaun ŋadiraito ŋuna ke epiini.

³Kikamut ŋiketeok epito ŋol, kibuŋata, kitoboŋosi emam epiini.

⁴Kiyakiya nabo iŋes epito ece, kibuŋata ŋolo daŋ nakou nooi, tobolyatar.

⁵Kiyakiya nabo elope emanikor epito ece ŋolo apotu ŋiketeok toara; kiyakiyana nabo ŋice ŋulu alalak, ŋulu apotu ŋiketeok toara ŋice ka kibuŋata ŋice.

⁶Lokoku keŋ ŋolo donupei bon ŋolo minat edoŋit nyiyakiyara. Kiyakiya iŋes lokoku keŋ, etami atemar ekerete ikes iŋes.

⁷Nai totukut ŋiketeok emanikor akiaŋ iŋes temasi, ‘Lokoku keŋ lo, potu oara, eruma iwon emanikor ŋolo ke epiini.’

⁸Kikamut ikes iŋes, toara, tocakakis kiŋa emanikor.”

⁹Kiŋit nai Yesu ikes tema, “Nyo nai ebuni elope ŋolo ke emanikor akitiyakin neni kec? Ebuni iŋes akiaŋ ŋiketeok daadaŋ, inak emanikor neni a ŋice.

¹⁰Nyesyoma mono iyees Ŋakigireta ŋuna igiritae ebe, ‘Amoru ŋina kolon aŋerete ŋikadukok iŋes tokona itogogoŋit akai alokoona.

¹¹Ekapolon elope etiyae nu, erae ŋakiro nu ŋuna etalakarak ŋuna ikite iwon!’ “

¹²Kiwara ŋikapolok a Diyudayan akikamun Yesu, anerae apotu ikes toyenut atemar arae ikes erworor Yesu anakitadapet keŋ, nai tokera ŋikapolok a Diyudayan asepic, kimyekis Yesu tolot.

¹³Kiyakiyasi ŋikapolok ŋulu a Diyudayan Diparisayon ŋice ka ŋituŋa ŋice ŋulu ka atukot a ŋina ke Erode neni a Yesu, ikotere ikes elokuniata Yesu alorwor keŋ.

¹⁴Ani edolunete ikes neni a Yesu, temasi, “Eketataman, ikiyeni isua atemar irworo iyoŋ ŋuna iyookino ka nyimisit ŋuna etamete ŋituŋa. Nyityakatyakat iyoŋ ŋituŋa, nai itatami ŋuna a kire ŋuna ka Akuj. Ikiamakinito mono isua Ŋikisila akibuk ocur neni ke ekepukan a Roma kori mam?

- 15Ikibuki kori nyikibuki?” Nai toyenu Yesu atemar alokunito ikes ijes; kinjit ikes tema, “Kaanukiro ikilokunitotor iyes ayon? Yautu esiliŋ oanyu.”
- 16Yaut ikes esiliŋ, kinjit nai Yesu ikes tema, “Dolo a ŋae ereet lo ka ŋakigireta nu?” Toboŋokis ikes temasi, “Dulu ke ekepukan a Roma.”
- 17Tolimok Yesu ikes tema, “Inakisi ekepukan a Roma ŋini erae ikeŋ, inakis Akuj ŋini erae ŋini ka Akuj.” Toumokis ikes nooi aŋuna a ŋakiro a ŋun.
- 18Potu Disadukayon neni a Yesu. Nai aŋuna pa anupitotor ikes atemar eyai ayarun alokatwak, kinjita ikes Yesu temasi,
- 19“Eketataman, egirit koloŋ Moses aŋuna kosi ebala, ‘Ani ketwana lokaato ke ekile, toesik aberu emam ikoku, irumi lokaato keŋ aberu ŋin, touruunia ŋidwe aŋuna a lokaato keŋ’.
- 20Ayakasi ŋikaitotoi ŋikanikaarei, abu ŋolo apolon kiit aberu, totwan emam ŋidwe.
- 21Kirum nai ŋolo a ŋiarei aberu, totwan ŋolo daŋ emam ŋidwe; ŋolo a ŋiuni daŋ ikwaŋinapei.
- 22Totwaka ŋikaitotoi ŋulukanikaarei daadaŋ emam ŋidwe; ani ekaku totwan aberu daŋ.
- 23Nai anayarun, eruwor mono aberu ŋin ŋina ka ali? Anerae abu ijes toruwor aberu a ŋikaitotoi a ŋulukanikaarei a ŋul.”
- 24Tolimok nai Yesu ikes tema, “Meere ba ŋakiro ŋun ikitooliyosi iyes, anerae nyiyenete iyes Ŋakigireta kori apedor ŋina ka Akuj?”
- 25Anerae ŋina eyaruniata ŋikatwak, nyiitasi ikes nabo ka nyipotonorosi akiitanaro, nai ikwaanikinosi ikes ka ŋimalaikan ŋulu eya nakuj.
- 26Nai nyesyoma iyes alokitaabo a Moses ŋuna a ŋikatwak a ŋulu eyarunete, ikwapei kirworor Akuj neni keŋ anamoni ebala, ‘Arae ayon Akuj ŋina ka Aburaam ka Isaka ta ŋina a Yakobo’ a?
- 27Meere ijes Akuj a ŋikatwak, nai Akuj a ŋulu eyarete. Aŋun, idyakarito iyes nooi.”
- 28Ayai nen eketataman a Ŋikisila epei ŋolo apupi ŋakiro ŋun. Toyenu ijes atemar aboŋoki Yesu Disadukayon ejok, kinjit nai eketataman ŋol Yesu tema, “Anikiciket epol akilo ŋunace daadaŋ?”
- 29Toboŋok Yesu ijes tema, “Dina esyaunan ijes na: ‘Isirael kiira! Erae Ekapolon Akuj yok apei bon.
- 30Tomina Ekapolon Akuj kon a ekonitau a daadaŋ ka a akonikiyar a daadaŋ, ka a ŋakonitameta a daadaŋ ta a akonigogoŋu a daadaŋ.’
- 31Dina a ŋaarei ijes na: ‘Tomina ekonikidunyet ikwaŋina iminar iyon akonikuwan.’ Emam acekiciket ŋina epol akilo ŋunaarei ŋun.”

- ³²Tema eketataman ŋol, “Kire Eketataman, ilmu iyon ŋuna iyookino atemar erae Akuj ape, emam ace mati iŋes bon
- ³³ka aminakin iŋes a etau a daadaŋ ka a ŋatameta a daadaŋ, ta a agogoŋu a daadaŋ; nabo ka aminakin ekidunyet ikwaŋina eminar ituŋanan akeekuwan, iloit ŋipeyosinei ka ŋamuronisya daadaŋ.”
- ³⁴Ani eanyuni Yesu atemar aboŋoki iŋes ejok, tolimok tema, “Emam nyilwana iyon a Napukan ka Akuj!” Kedaun ŋun, emam icetuŋanan ŋini abu toŋirik akinjit Yesu acekiŋiset.
- ³⁵Ani itatami Yesu ŋituŋa alo Kai ka Akuj, kiŋit ikes tema, “Kaanukiro ebaakatar ŋiketataamak a Dikisila ebe erae Kristo lokoku a Daudi?”
- ³⁶Alimokini Etau ŋolo Asegan Daudi alimun ebe: ‘Atema Ekapolon neni ke Ekapolon kaŋ, kiboikin iyon teten kaŋ, akitodol neni ewuakinia ŋikonimoi kwap ŋakejen kon.’
- ³⁷Enyarit Daudi iŋes ‘Ekapolon’; ikokini nai iŋes eruwor lokoku keŋ ai?” Abu asepic ŋina alalan kiira akitatam a Yesu ka alakara.
- ³⁸Anakitatam keŋ, tema Yesu, “Tocoito ŋiketataamak a Dikisila, ŋulu eminasi akirimit enapito ŋikaaso ŋulu aoyak, nabo ecamito kimalae ikwa ŋikapolok alomaket.
- ³⁹Eseete ŋikicologo ŋulu ebusak akiboikin alosinagogae ka anasuban.
- ⁴⁰Emodiyannarete ŋiboro anakais a ŋapuseru ka itoodiuna ikes anakilipeta kec a ŋuna aoyak. Eryamunete ikes atubokino ŋina apolon nooi.”
- ⁴¹Kiboikin Yesu alo Kai ka Akuj diye asaduku ŋina acakyo ŋisiliŋa. Kitek ŋituŋa eakete ŋisiliŋa. Tocakakis ŋikabarak ŋulu alalak ŋisiliŋa ŋulu alalak.
- ⁴²Bu apuserut ape ŋina akulyakana, tocakak nasaduku ŋikapun ŋiarei ŋulu ayakar iŋes.
- ⁴³Tonyarau Yesu ŋikasyomak keŋ, tolimok ikes tema, “Akalimokini ayon iyees kire atemar, acakaki apuserut na anakulyako keŋ akilo ikes daadaŋ ŋulu acakakis ŋisiliŋa nasaduku.
- ⁴⁴Anerae, acakete ŋuluce daadaŋ ŋisiliŋa ŋulu erae ŋikoŋinae alobari kec, nai acakaki apuserut na anakulyako keŋ ŋulu daadaŋ ayakar ka edaritor akeekiyar.”

Markio 13

- ¹Ani elomuni Yesu alo Kai ka Akuj, tema epei alokasyomak keŋ, “Eketataman, kiŋolik! Okoe kibusyata ŋamoru nu ka ŋaduketa!”
- ²Tema Yesu iŋes, “Ite iyon ŋaduketa ŋuna apolok nu a? Emam amoru ape dan ŋina idonji kidiana ŋinace nyeukoro.”
- ³Dolopite eboiyo Yesu alomoru a ŋikito a ŋulu enyaritae Olipa, a ŋolo eteosi ka Akai ka Akuj, kiŋita Petero, Yakobo, Yoana ka Anderia iŋes aneni kec bon temasi,

- ⁴“Tolimokinae isua apaki njina etakanuniata njakiro njun, nyo itoodiuni atemar adol akolonjit njina a njakiro a njun?”
- ⁵Tolimok Yesu ikes tema, “Tocoikinito nyikimodik idiotuñanan iyes.
- ⁶Anerae epote njikalalak irworosi alokiro kañ ebasi, ‘Arae ayonj Kristo!’ Emodikinete ka itooliyorete njikalalak.
- ⁷Ani iirarete iyes njijiyesyoy ka njemuto njulu a njijiyesyoy, nyikibul, anerae itemokino njul totakanut, nai nyitoodiunito ikes asalunet.
- ⁸Ejikinosi njituña njulu ka akwap kaapei ka njulu ka akwap a njinace, ejikin apukan ka apukan, emaranikini akwap anakiboisyo a njuna egelegelya ka eyakaun njironia. Erae njin akisyakinet a njican, ikwañina egeunia aberu aryeba edoli akidoun.
- ⁹“Tocoito iyes, anerae epote ikes arikor iyes loikiikoe ka ikibuñaete alosinagogae. Ikitowuoyo iyes alokinaren njikepukak ka njikapolok njice dañ añuna kañ. Apaki njin, njes iruworotor iyes njisuudae kañ.
- ¹⁰Nai itemokino mono kitatamae Djakiro njuna Ajokak nakwapin daadañ.
- ¹¹Ani iikirikorete ikes iyes loikiiko, nyiberakinosi akiyalolonj ikotere njuna ilosete iyes alimokin ikes. Nai kirworo njuna ikiinakinio iyes akirwor apaki njina ikiinere iyes akirworikin, anerae meere iyes irworosi, nai Etau njolo Asegan.
- ¹²Ebuni lokaato akipotor lokaato keñ toarae, papa dañ ipotori ikeekoku; isyakinete njidwe akisubura njikecekauruunak ka ipotorete ikes toarae.
- ¹³Ikinjereite iyes njituña daadañ añuna ke ekaakiro; nai njini etitinyikini tari nasalunet, eiunio.”
- ¹⁴“Injolikinete iyes asiilyo etakanuni neni nyitemokino etakanunia. (Itemokino njini esyomi toyenu apolou a njakiro a njun!) Apaki njin, itemokino njulu eyakasi Yudeya, toema lomoru.
- ¹⁵Ituñanan njini eyai kidiama akai, nyedoku kwap, kori nyeloma alemun idiobore alokai keñ.
- ¹⁶Ituñanan njini eyai lomanikor, itemokino nyeboñu lore alemun elou keñ.
- ¹⁷Erokyarosi njakiro aneni a njaberu a njuna epotiyete kori itanakete alorwa a njul.
- ¹⁸Kilipa nyetakanut njun njirwa njulu ka alilimu.
- ¹⁹Anerae alorwa a njul, eyakaunosoy njakisicaneta njuna nyetakanuna njinapei kolonj kesubia Akuj njiboro daadañ anakwap tari tokona; kori nyepote nabo jik njican njulu ikote njul.
- ²⁰Kerae nyituuruwuanit Akuj njirwa njul, kemam ituñanan epuun. Nai añuna aminar Akuj njulu aseunit njes, abu kituuruwuan njirwa njul.

- 21“Ani kikilimok iyes ituṅanan tema, ‘Kiṅolikisi, Kristo iṅes lo,’ kori ‘Kiṅolikisi, iṅes ye’, nyinupa ṅakiro keṅ.
- 22Anerae epote ṅikamodyanakinak ka ṅikadwarak ṅulu amodiyanak ebasi ebe ikirae ikes atakristo. Epote ikes akitiya ṅakitoodyanakineta ṅuna ailiilok ṅuna isuparete ṅituṅa ṅulu seuna erae kepedorete.
- 23Tocoikinito! Adau ayonṅ alimokin iyes ṅakiro daadaṅ eriṅa ṅirwa ṅul nyedoluno.”
- 24“Nai alorwa a ṅul, kelunyar ṅican, isiryonio akolonṅ ka nyecauni elap.
- 25Ecakunosi ṅikacer anakuj, emaranikinete ṅisubuna daadaṅ ṅulu eya kidiama.
- 26Apaki ṅin, iṅolikinete ṅituṅa Lokoku a Ituṅanan ebunit alodowuon ka apedor a ṅina apolon ka akica keṅ.
- 27Ebuni iṅes akiyakiyar ṅimalaikan acunakin ṅituṅa daadaṅ ṅulu seuna alowaetin ka akwap a daadaṅ, ameun anakisyakineta tari nasalunet.”
- 28“Toyenutu akitatamet ṅina ke ebobore. Dolopite ipuriteunioto ka elibuniata ṅakwii ṅuna a ṅaten keṅ, iyenunete iyes atemar aapuu akamu.
- 29Ikwaṅinapei, iyes daṅ ṅina iṅolikiniata ṅakiro ṅun etakanunete, toyenutu atemar aapuu Lokoku a Ituṅanan, adolu lokekia kus.
- 30Akalimokini ayonṅ iyes kire atemar, nyelunyar anyamet na eriṅa nyetakanuna ṅakiro ṅun daadaṅ.
- 31Edaunosi nakuj ka akwap, nai nyedaunosi ṅakaakiro jik.”
- 32“Nai, ṅuna ka Akolonṅit a ṅin, kori ke esaa a ṅol, emam ituṅanan eyeni, nyeyenete tari ṅimalaikan ṅulu ka Akuj, kori Lokoku daṅ, nai mati Papa bon.
- 33Tocoito, tokienyete, anerae nyiyenete apaki ṅina edolunio esaa ṅol.
- 34Ikoni apaki ṅin ituṅanan ṅini anyouni alore keṅ, tolot iwace, kimyek ekeere, inak ṅiketiyak keṅ apedor, ṅoloketiyan ekeetic. Kicikak eketen ekidor akikieny apaki daadaṅ.
- 35Tokienyete nai, anerae nyiyenete iyes apaki ṅina eboṅunio elope ṅolo ke ere; kerae eboṅ, kori kidiṅ akuwar, kori ebai, kori taparacu.
- 36Ikotere ani kebu iṅes atipei, nyikiriyamu iyes ijotoete.
- 37Duna akalimok ayonṅ iyes, alimok ṅituṅa daadaṅ. Tokienyete!”

Markio 14

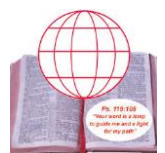
1Ani idonṅit ṅirwa ṅiarei todol akolonṅit ṅina a Paska, ṅina a ṅasuban a ṅamugati a ṅuna emam ṅakinyalet; kiwara ṅisacaradotin ṅulu apolok ka ṅiketataamak a ṅikisila epite ṅolo kikamunet Yesu pa eyenio, toaryata iṅes.

- ²Temasi ikes, “Nyikikamu iñes akoloñit ñina a Paska, ikotere nyebu aruruma alotuña.”
- ³Ani eyai Yesu Betania kai a Simoni a ñolo sek adyaka atapon, yaunae akimuj. Ani eriña iñes imuji, bu aberu ñina atinjit ecupa ñolo aoyan ñolo etiyaunitae anamoru a ñina anyaritae Alabasta, ñolo ayai akimyet ñina akukunyon, ñina anyaritae Narido. Alal egyelit ñolo ka akimyet a ñin. Tobwaña aberu ñin iwadio alocupa, ido tobukok akimyet nakou a Yesu.
- ⁴Tonjoa ñituña ñice ñulu aya nen temasi, “Kaanukiro icanicanere akimyet ñina akukunyon na?”
- ⁵Anerae kerae togyelaritetei a ñisilipae a ñulu edeparito ñamiae ñauni, kekorakinitae ñikulyak.” Kisiburata ikes aberu ñin neni aronon.
- ⁶Tema nai Yesu, “Kimyekisi iñes bon; nyo isiburaata iyees iñes? Adau iñes akitiyakin etic ñolo ajokan neni kañ.
- ⁷Anerae irukito iyees ka ñikulyak ñirwa daadañ. Ipedorete akiñarakin ikes apaki daadañ ñina icamitotor. Nai nyikiruki iwon ñirwa daadañ.
- ⁸Etiya iñes ñuna epedori; ekeos iñes ayon eriña nyenuka.
- ⁹Akalimokini ayon iyees kire atemar, ñinakwap daadañ itatamere ñakiro ñuna Ajokak, elimoryo ñakiro ñuna etiya aberu na añauna ka atamunitor iñes.”
- ¹⁰Tolot Yuda Isikariot ñolo arae epei a ñulutomon ka ñiarei losacaradotin ñulu apolok, akipotokin Yesu neni kec.
- ¹¹Tolakaros ikes nooi iirarete ñakiro keñ temasi, “Ikiinakinio iyon ñisiliña”. Kiwar nai Yuda apaki ñina etemokino torikorere ñisacaradotin neni a Yesu.
- ¹²Akoloñit ñina eñarenikini ñina a Paska, ñina a ñasuban a ñamugati a ñuna emam ñakinyalet ka ñina eareneere ñimeesekin, kiñita ñikasyomak Yesu temasi, “Ai icamit iyon isua oloto etemokinioto neni imuja iyon Paska?”
- ¹³Kiyakiya nai Yesu ikes ñiarei tema, “Toloto lotaun, iryamasii iyees ka ekile iwuokit amot a ñakipi; kiwuapakisi iñes
- ¹⁴tari kai ñina elomari iñes. Tolimokis elope ka akai a ñin atemar, ‘Ebala Eketataman, nyaani agule ñina itemokino iñes ka ñikasyomak keñ tonyamiata imesek ñini a Paska?’
- ¹⁵Ikitoodikini iñes iyees agule ñina eyai kidiama, ñina itemokino ñiboro daadañ ñulu iitana. Kitemokis nen ejok añauna yok.”
- ¹⁶Toloto nai ñikasyomak, tolomasi lotaun, toryamut ikwañina alimokinitere ikes. Kitemokis nai akimuj a Paska a nen.
- ¹⁷Ani enañi ñisaae ñulu ka atabon, torukut Yesu ka ñulutomon ka ñiarei.

- 18**Ani eriņa ikes imujete, tolimok Yesu ikes tema, “Akalmokini ayon̄ iyēs kire atemar, akalukini ayon̄ epei alokidin̄ kus; ñol, in̄es ñolo ikimuji ka ayon̄.”
- 19**Tonomosi ikes ñakiro ñun ñitai nooi, kisyakis akiñitiñit Yesu a ñipepei ebase, “Ayon̄ a?”
- 20**Tolimok in̄es ikes tema, “Erae epei a ñlutomon ka ñiarei, ñolo ikilumonokini ka ayon̄ amugati nasaani.
- 21**Kire etwani Lokoku a Ituñanan ikwapei igiritere Nakigireta, nai eroko nooi ñakiro ñuna eryamuni ekile ñolo elukini in̄es! Kejoikinit koloñ ekile ñol nyidoun!”
- 22**Ani imujete ikes, tolemu Yesu amugati, kilipak, totyak, inak ikes tema, “Kijaasi, kimuja; erae na akaakuwan.”
- 23**Tolemu nai ekopo, ani kedau akitalakar Akuj, inak ikes, tomata daadañ.
- 24**Tolimok Yesu ikes tema, “Erae nu ñaokot kañ, ñuna ka Acamunet, ñuna ebukoritae ikotere ñikalalak.
- 25**Akalmokini ayon̄ iyēs kire atemar, nyamasi nabo ayon̄ ñuna ke epiini akitodol akolon̄it ñina amasya ekitetyana a Napukan ka Akuj.”
- 26**Toeikis nai ikes eete ñolo kitalakaret Akuj, ido tolomasi kiña, toloto lomoru a ñikito a ñulu enyaritae Olipa.
- 27**Tolimok Yesu ñikasyomak tema, “Ielarosi iyēs daadañ; anerae igiritae Nakigireta ebe, ‘Abuni ayon̄ akibuña ekeyokon, kielaros nai ñamesekin.’
- 28**Nai ekaku kadau ayon̄ ayarun, ekeñarenikini ayon̄ iyēs alosi Galileya.”
- 29**Tema Petero neni a Yesu, “Tari kielarosi ñuluce daadañ, nyalosi ayon̄.”
- 30**Toboñok Yesu Petero tema, “Akalmokini ayon̄ iyon̄ kire atemar, takae nakwaare, eriña ekokoroit nyeruuno aruunet ñina a ñaarei, ipegi iyon̄ ñapeget ñauni atemar ikiyeni ayon̄.”
- 31**Toboñok Petero ka agogoñu tema, “Nyapegi ayon̄ jik, tari ketemar akaaryo ayon̄ ka iyon̄!” Tolimut ñikasyomak ñuluce daadañ ikwañinapei.
- 32**Ani edolunete Yesu ka ñikeekasyomak neni anyaritae Getesemani, tolimok Yesu ikes tema, “Kiboikinos nege eriña ayon̄ alosi akilip.”
- 33**Torukosi Yesu ka Petero, Yakobo ta Yoana. Togeu in̄es akiil ka kiyaloloñ,
- 34**tolimok ñikasyomak tema, “Iyaloloñi ekaatau nooi esibit eapi atwanare. Kiboikinos nege, tokienyete.”
- 35**Tolot nai in̄es kiñaren iwadio toramakin kwap, kilip, tema, “Ani kepedor, tolnyar apaki ñina aronon na aneni kañ”.
- 36**Kilip nabo in̄es tema, “Papa, apa kañ! Ipedori iyon̄ alemar ñican daadañ, tolema ekopo ñolo a ñican lo aneni kañ; meere ka acamit kañ, nai ikwañina icamitor iyon̄.”

- 37Toboŋo nabo Yesu neni kec, toryamu ikes ejotoete, tema neni a Petero, “Simoni, ijotoe iyoŋ a? Nyipedori iyoŋ akikieny tari epeisaa daŋ a?
- 38Tokienyete ka kilipete, ikotere nyilomasi nakitemyet. Ecamit etau, nai epalag akuwan.”
- 39Toboŋo nabo Yesu akilip, kirwor ŋakiro ŋunapei ŋun.
- 40Ani eboŋuni nabo, toryamu ikes ejotoete, anerae abu tokuruwo ikes akikieny, pa ayenete ikes tari ŋakiro ŋuna boŋokino Yesu.
- 41Ani eboŋori Yesu aboŋoret ŋina a ŋauni, tolimok ikes tema, “Eriŋa iyees ijotoete ka ienunito a? Etemokin, adol esaa! Eapi Lokoku a Ituŋanan akipotokin nakan a ŋikasecak.
- 42Tonyoutu, oloto! Kiŋolikisi, adolu ekalukinon kaŋ.”
- 43Ani eriŋa Yesu irworo, todolu Yuda Isikariot, ŋolo sek arae epei a ŋikasyomak a ŋulutomon ka ŋiarei, erukito ka ŋituŋa ŋulu alalak, ŋulu atiŋito ŋatumio ka ŋabiroyi. Kiyakuunito ikes ŋisacaradotin ŋulu apolok ka ŋiketataamak a ŋikisila ta ŋikatukok.
- 44Aris sek Yuda kelimoki ŋikekamunak a Yesu atemar, “Ŋolo anui ayon, iŋes ŋolo. Kikamutu iŋes torikosi, totiŋito kojokan.”
- 45Ŋinapei adolunio Yuda, tolot neni a Yesu tema, “Eketataman!” Tosodi tonu iŋes.
- 46Kikamut ikes Yesu ka agogoŋu.
- 47Tosodi epei aneni a ŋulu awuasi alodiye, tolemu atum anakuraro, kitel eketiyan ŋolo ke Esacaradoti a ŋolo Apolon nooi, totubo akit.
- 48Kiŋit Yesu ikes tema, “Kan nyo iponitotor iyees akikamun ayon itiŋito ŋatumio ka ŋabiroyi esibit arae ayon ekokolan?”
- 49Ikirukit ayon ka iyees ŋirwa daadaŋ alo Kai ka Akuj etatami, ipotu iyees nyikikamut ayon. Nai itemokino kiyookinos Ŋakigireta.”
- 50Toesikis ŋikasyomak daadaŋ iŋes, kielaros.
- 51Ayai esorokit epei ŋolo atupit Yesu tonapite elou. Acamito ŋituŋa akikamun iŋes,
- 52nai abu iŋes kipiiri eleri, toesik elou.
- 53Torikosi ikes Yesu neni ke Esacaradoti a ŋolo Apolon nooi; totukokinos ŋisacaradotin ŋulu apolok daadaŋ ka ŋikatukok kaapei ka ŋiketataamak a ŋikisila.
- 54Atupit Petero Yesu aneni alwana, tari tooma ere ke Esacaradoti a ŋolo Apolon nooi. Kiboikinos ka ŋisigarya kiwuaŋas anakim.
- 55Kiwara ŋisacaradotin ŋulu apolok ka Atukot daadaŋ ŋakiro ŋunakisitakinnet Yesu, ikotere earere; nai toŋopikis.

- ⁵⁶Anerae apotu njikesitakinak njulu alalak njul, kirworo njuna pa eyookino, nabo pa acamuna njikecesuudae.
- ⁵⁷Tonyout njice, kisudokis temasi,
- ⁵⁸“Ikipotu isua eirasi injes ebala, ‘Etuwori Akai ka Akuj na njina adukete njituja a njakan, ido alotooma njirwa njuni, odukok ace njina nyepedorete njakan a njituja akiduk’”.
- ⁵⁹Dakiro a njul danj, pa acamuna.
- ⁶⁰Tonyou Esacaradoti njolo Apolon nooi, towo alokinjaren njituja, kinjit Yesu tema, “Emam iyonj akirot njina ibonjokini a? Anukiro ikisitakinitotor iyonj njituja lu?”
- ⁶¹Kililinj Yesu cek, nyebonjok adiokiro. Kinjit nabo Esacaradoti njolo Apolon nooi injes tema, “Irae iyonj Kristo Lokoku ka Akuj a njina ipuroe a?”
- ⁶²Tobonjok Yesu tema, “Arae; nabo injolikinete iyes Lokoku a Itujanen iboi aloteten Akuj njina alokidiana nooi ka ebuni alodowuon a njulu anakuj!”
- ⁶³Tocilicili Esacaradoti njolo Apolon nooi njikeelowi tema, “Nyo nabo eriija ikiwaritor njisuudae njice!
- ⁶⁴Idaut iyes danj akiirar njiyany kej. Nyo itamete tokona iyes?” Temasi daadanj, “Itemokino injes totwan.”
- ⁶⁵Kisyakis njice akimwaanakin injes, akirap njakonyen kej ka akibapabap injes ebasi, “Totodo njini ikibap iyonj?” Kibapabapata njisigarya danj injes.
- ⁶⁶Ani eriija Petero eyai lore njol, kitoru aketiyan apei njina ke Esacaradoti a njolo Apolon nooi diye kej.
- ⁶⁷Ani injolikini injes Petero iwuaña anakim, kitek injes, tolimu tema, “Iyonj danj irukito ka Yesu njolo a Nasaret!”
- ⁶⁸Topeg Petero njun tema, “Nyayeni ayonj injes, nabo nyiyeni iyonj njuna irworo.” Torotok Petero a nen, tolot kiña diye epuke. [Apaki njinapei njin, toruuni ekokoroit.]
- ⁶⁹Toanyuwa nabo aketiyan njin injes, tolimok njituja njulu awuasi alodiye tema, “Erae lo epei alokidinj kec!”
- ⁷⁰Topeg nabo Petero njun. Kelunyar apaki njinauriyen, temasi njituja njulu awuasi alodiye Petero, “Kire jik irae iyonj danj epei alokidinj kec, anerae irae iyonj Egalilayat.”
- ⁷¹Nai togeu Petero akilama ka akikonj tema, “Nyayeni ayonj ekile njolo ilimito iyes.”
- ⁷²Esaa njolopei, toru ekokoroit aruunet njina a njaaerei. Totamu Petero njakiro njuna alimokinit Yesu injes ebe, “Takaek nakwaare, eriija ekokoroit nyeruuno aruunet njina a njaaerei, ipegi iyonj njapeget njauuni atemar ikiyeni ayonj.” Ani etamuni Petero njun, kisyak akigworo nooi.

Markio 15

- ¹Taparacu sek, totukokinos nisacaradotin nulu apolok ka nikatukok ka nketatamak nulu a Dikisila ta Atukot daadaŋ. Toena ikes Yesu torikosi inakis Pilato.
- ²Kiŋit Pilato Yesu tema, “Irae iyoŋ erwosit a Diyudayan a?” Toboŋok Yesu iŋes, “Ilimu iyoŋ.”
- ³Kisitakis nisacaradotin nulu apolok Yesu a nakiro a nuna alalak.
- ⁴Kiŋit nabo Pilato Yesu tema, “Emam nuna iboŋokini iyoŋ a? Kiira iyoŋ nakiro nuna ikisitakinitotor ikes iyoŋ, elalak!”
- ⁵Nai nyeboŋok Yesu adiokirot daŋ. Toumok nai Pilato nooi.
- ⁶Anasuban a daadaŋ a nuna a Paska, amina Pilato alacanakan emabus daadaŋ nolo iŋisete nituŋa iŋes alacakin.
- ⁷Ayai epei nolo anyaritae Baraba, nolo aŋerit apukan, nolo aenitae alomabus kaapei ka nulu aŋerito apukan, nulu kepotu toara icetuŋanan alojiye.
- ⁸Tocelut nituŋa, kisyakis akilip Pilato alacakin emabus ikwaŋinapei sek elacakaninia.
- ⁹Toboŋok Pilato ikes tema, “Icamito iyees olacak ayoŋ erwosit a Diyudayan a?”
- ¹⁰Totamu Pilato atemar, “Ekepotokis nisacaradotin nulu apolok ayoŋ Yesu aŋuna ka arakao.”
- ¹¹Kicocoa nai nisacaradotin nulu apolok nituŋa temasi, “Tolimokisi Pilato tolacak Baraba.”
- ¹²Kiŋit nabo Pilato nituŋa tema, “Ekokini ayoŋ ekile lo nolo ibasi iyees erwosit a Diyudayan ai?”
- ¹³Tocelut nabo ikes temasi, “Kibubuk iŋes lomusalaba!”
- ¹⁴Kiŋit Pilato ikes tema, “Nyo esecit iŋes?” Tocelut nabo nooi temasi, “Kibubuk iŋes!”
- ¹⁵Aŋuna acamitor Pilato akitalakar aruruma nŋin, abu tolacak Baraba. Kisibuŋa nisigarya Yesu, ani irikakinete, yaasi ikes iŋes kibubukis lomusalaba.
- ¹⁶Torikosi nisigarya Yesu tooma kai nŋina ke ekawuoikiniton ekepukan a Roma anakwap a nŋin, tonyaraut nisigarya nuluŋe daadaŋ.
- ¹⁷Kitanapa Yesu elou nolo kipurat areŋan, toyeut aikit nŋina a nŋikukwa, kiwuakis nakou keŋ.
- ¹⁸Kisyakis akyenar iŋes imalaete ebasi, “Toyai jik erwosit a Diyudayan!”
- ¹⁹Kikoŋikoŋo akeekou a ebela, kimwaanakis iŋes ka toryediko alokiŋaren keŋ.
- ²⁰Kedaut akisol iŋes, tolacasi elou nolo kipurat areŋan aneni keŋ, kitanapikis nai nŋilowi keŋ. Yaa ikes iŋes akibubukin lomusalaba.

- ²¹Kiryamas ikes lorot ka ecekaloton ñolo anyaritae Simoni, papa ka Alekisanda ka Rupus. Arae ñes ñolo alo Kurene, alosi lotaun. Toreikis ikes ñes akiryon emusalaba a Yesu.
- ²²Torikosi ikes Yesu tari Gologota, akeepolou ñes atemar, “Akwap ñina ka Akuulu.”
- ²³Inakis ikes ñes epiini ñolo enyalitae ka apid, towou Yesu akimat.
- ²⁴Kibubukis ikes Yesu, tokora ñikeelowi, kilamilama ikotere totedoryata ñini elemari elou ñolo alacunete ikes aneni a Yesu, kiwukis kiñaren kec.
- ²⁵Ebubukinio Yesu lomusalaba ñisaae ñiuni ñulu ka ataparacu.
- ²⁶Kigira lomusalaba ñakiro ñuna esitakinitere ebe, “ERWOSIT A DIYUDAYAN”.
- ²⁷Kibubukis ikes ñikademanarak ñiarei kaapei ka ñes, epei teten ka ñoloce kedyany keñ. [²⁸Kiyookinotor Dakigireta ñuna igiritae ebe, “Aponi kimarakinae ñes kaapei ka ñikasecak.”]
- ²⁹Dituña daadañ ñulu kepotu kitorut nen, kiyanya yesu, kimunimunete ñakyes ebasi, “Okoe! Iyon ñoon ibala ebe ituwori Akai ka Akuj, ido todokok nabo alotooma ñirwa ñiuni!
- ³⁰Toiun iyon bon, todoku alomusalaba!”
- ³¹Disacaradotin dañ ñulu apolok kaapei ka ñiketataamak a ñikisila kisoloto ñes ebasi, “Aiununui ñes paaran ñulucetuña, nai tokona nyeiun ñes bon.
- ³²Eteutu cenite Kristo, erwosit a Isirael, edokuni alomusalaba; ikotere ikiyanyuni ka ikinupi dañ.” Tari ñulu ebubukinitoe kaapei ka ñes, apotu tojamuwasi ñes.
- ³³Ameun ñisaae ñikanikaapei tari ñikanikaomwon ñulu ka apaaran, kiryoniar akwap daadañ cuc.
- ³⁴Ani edoli ñisaae ñikanikaomwon, kiworou Yesu a etoil a ñolo apolon tema, “Eloi, Eloi, lama sabakasani?” Akeepolou ñes atemar, “Akuj kañ, Akuj kañ, kaanukiro ikiesikinia iyon ayon?”
- ³⁵Ani iirarete ñituña ñulu edunyito ñes ñakiro ñun, temasi, “Kiirasi, enyarit ñes Eliya.”
- ³⁶Tomotun epei alokidin kec, kilumok ibore ñini yabuk lopiini ñolo adadañan, toenik lobela, inak Yesu tomat. Tema ñes ebe, “Edareutu mono! Eteutu cenite kebuni Eliya alacun ñes alomusalaba.”
- ³⁷Kiworou Yesu a etoil a ñolo apolon, kiridak nai.
- ³⁸Tocila ananğa ñina eneno alo Kai ka Akuj beret ageun alokidiana tari kwap.
- ³⁹Dolopite aanyuwarya ekapolokiniton ñisigarya amiat ñolo awuoi a nen atemar eridak Yesu tema, “Kire, kerae ekile lo Lokoku ka Akuj.”

- ⁴⁰Toyakas naberu nace nuna eteete inyes aneni alwanan, arae Maria Magdalena, Maria toto a Yakobo ka Yose ta Salome.
- ⁴¹Ani apaki njina ayakar inyes Galileya, apotu ikes tonupa nakiro kenj ka kinjaranakinete inyes. Aya nabo danj naberu nuna alalak nuna apote kaapei ka Yesu tari Yerusalem.
- ⁴²Ani ebonj akolonjit njina a njakan njina etemonokinere anjuna a Sabato,
- ⁴³bu Yosepu njolo ka Arimatea. Arae inyes ekile njolo apolon a Natukot a Diyudayan ka edarit Apukan ka Akuj bu. Tolot inyes neni a Pilato, kinjatak akuwan a Yesu.
- ⁴⁴Toumok Pilato iirari atemar keris Yesu atwana. Tonyara inyes ekarikon a njisigarya amiat, kinjit inyes erae kire ketwanit Yesu.
- ⁴⁵Kedau Pilato akiirar aneni ke ekarikon a njisigarya, abu tocamak Yosepu alemar akuwan a Yesu.
- ⁴⁶Togyelu Yosepu ananga, ani kelemu akuwan kwap, kilogilogak ananga. Tosodi ya akuwan a Yesu nalyal njina abokakinitae nataaba. Kikokorik amoru njina apolon lokek ka alyal.
- ⁴⁷Kiteete Maria Magdalena ka Maria toto a Yose, neni eperikinio akuwan a Yesu.

Markio 16

- ¹Ani kelunyar akolonjit njina a Sabato, togyelut Maria Magdalena ka Maria toto a Yakobo, ta Salome akimyet njina akukunyon, ikotere kiwosyata akuwan a Yesu.
- ²Ani taparacu Esabit ipiripiriuni akolonj, toloto ikes nalyal.
- ³Kirworos alorot make ebasi, “Dae ikijarakini iwon akikokoriyor amoru alokek ka alyal?”
- ⁴Ani nai ireorete ikes kidiama, toanyuwasi amoru kikokoriyor nawae, torae bo amoru njina apol nooi.
- ⁵Toloto jik, ani elomarete ikes nalyal, toanyuwasi ekile njolo sorokit iboi allowae a njolo aloteten, enapit elou njolo akwanan kya. Tobul ikes nooi.
- ⁶Tolimok inyes ikes tema, “Nyikibul! Ayeni ayonj atemar, iwarito iyes Yesu njolo a Nasaret, njolo ebubukinitoe lomusalaba. Ayaru inyes, emam a ne. Kinjolikisi neni eperikinitoe inyes.
- ⁷Nai toloto, tolimokisi njikeekasyomak ka Petero atemar, ‘Elosi inyes Galileya, ikijaranikinini iyes! Iryamunete inyes aina, ikwapei ikilimokinitor inyes iyes.’ “
- ⁸Kelomasi ikes kinja, toema analyal, anerae amaranete ka tobulite danj. Nyelimokis ikes idiotuwanan nakiro njun, anerae abulit ikes nooi.
- ⁹Ani keyaru Yesu taparacu akolonjit njina ke Esabit, totakanu inyes neni a Maria Magdalena njina eritari inyes njipyan njikanikaarei aneni kenj.

- ¹⁰Tolot iñes, tolimok ñirukitos keñ ñulu egworosi ka kiyalolonete dañ.
- ¹¹Ani iirarete ikes Maria Magdalena ebala, “Ayaru Yesu, eñolik ayonñ”, nyenupa ikes ñakiro keñ.
- ¹²Ekaku, totakanu Yesu egelaana neni a ñuluarei, apaki ñina alosyoto ikes alorot.
- ¹³Toloto ikes tolimokis ñuluçe, nai nyenupa ikes dañ.
- ¹⁴Ekaku, abu Yesu totakanu neni a ñikasyomak keñ a ñulutomon ka epei apaki ñina emujata. Kisibura iñes ikes añuna pa anupitotor ka añuna ka aniniku a ñatameta kec, anerae nyenupa ikes ñakiro a ñulu kepotu toanyut iñes eyaruni.
- ¹⁵Tolimok Yesu ikes tema, “Agesi nakwapin daadañ, kitatama ñituña daadañ ñakiro ñuna Ajokak ñuna ka Akuj.
- ¹⁶Ituñanan ñini enupi kibatisae, eiunio, nai ñini nyenupi, etubokinio.
- ¹⁷Ñakujuwuanisya ñuna einakinio ñikanupak akitiya ikes nu: iritanarete ikes ñipyan alokiro kañ, epedorete erwor ñañajepa ñuna kitet;
- ¹⁸ikamunete ikes ñimuno a ñakecekan, kemata ikes tari ibore ñini aaran, nyewani ikes jik; idokokinete ñakecekan lokadyakak, kitanaleut.”
- ¹⁹Kedau Ekapolon Yesu erwor neni kec, aponi yae iñes nakuj, kiboikin nakan ñina aloteten Akuj.
- ²⁰Toloto ñikasyomak alimonokin ñakiro ñuna Ajokak lobukui daadañ, kitiyata ikes ka Ekapolon kaapei, kitoodiun dañ akitatam kec erae ñina iyookino añuna a ñakujuwuanisya a ñuna etiyaete ikes.]

Luka

Luka 1

- ¹Ekapolon Teopilo, Ageut ñikalalak akigir ñiemuto a ñakiro a ñuna etiyakinosi alokidij yok.
- ²Ikote nenipei ikilimokinitotor iwon ñituña ñulu aanyunito ka kiserate dañ anageunet.
- ³Añun, esibit ejok ayon dañ akigir ñakiro ñun iriyan neni kon, anerae adau ayon akimimaun ñakiro ñun daadañ, ameun anakisyakinet kec.
- ⁴Etiyae ayon ñun, ikotere toyenunia iyon abeit kire ñina a ñakiro a ñuna kikitatamianakinio iyon.
- ⁵Dirwa ñulu araakar Erode erwosit a Yudaya, ayai esacaradoti ñolo anyaritae Sakariya, ñolo ka atukot a ñina ka Abiya. Ayai ñes aberu ñina anyaritae Elisabet, ñina arae ñina anateker ka Aron.
- ⁶Eyookino ikes daadañ alokiñaren Akuj, ericakinito ñakiciketa ka Dikisila ñulu ke Ekapolon, emam akisec.
- ⁷Nai amamukatar ikes ikoku, anerae akolupana Elisabet; nabo dañ amojonjito ikes.
- ⁸Apeikolonit etiyae Sakariya ekeetic ñolo ke esacaradoti alokiñaren Akuj, akolonit ñina araakar akitiyaet ñina ka atukot a ñina a ñisacaradotin a ñulu ayai Sakariya.
- ⁹Aponi ñes toseunae alomar Kai ka Akuj a Ekapolon akicunyakini eminae ñolo ke ekinyate a Namuroet, ikwañina ecikakinitere ñisacaradotin.
- ¹⁰Elipi asepic a ñituña alokiña nen apaki ñina ecunyakinitere eminae ñolo ke ekinyate.
- ¹¹Apaki ñin, totakanu emalaika ñolo ke Ekapolon neni keñ ewuoi aloteten Namuroet ñina ecunyere eminae ñolo ke ekinyate.
- ¹²Ani ñjolikini Sakariya emalaika, toryañakin tobul.
- ¹³Nai tolimok emalaika ñes tema, “Nyikuryaniar Sakariya, anerae eira Akuj akonikilip, idouni akoniberu Elisabet ikoku ñini sapat, ilimokini iyon ekeekiro Yoana.
- ¹⁴Iryamuni iyon alelyan ka alakara, elakarosi nooi ñikalalak añuna ka akidouno keñ;
- ¹⁵anerae erwoniari ñes alokiñaren Ekapolon. Nyitemokino ñes tomat epiini kori idiobore ñini ikitemerakini, ilelebun ñes Etao ñolo Asegan, tari eriña eyai nakook a toto keñ.
- ¹⁶Inyakuni ñes ñituña ñulu alalak ñulu a Isirael neni ke Ekapolon Akuj kec.
- ¹⁷Ñarenikini ñes Ekapolon, etitiny ka togogon ikwa ekadwaran Eliya. Imorikini ñes atapapa ka ñidwe, tocamunos; nabo ibelekini ñes ñulu eñerito Akuj kiwuapa aosou a ñulu itiyaete ñuna iyookino, kitemok ñituña kidarut Ekapolon.”

- ³⁷Anerae emam ibore njini ipiyori Akuj.”
- ³⁸Tema nai Maria, “Arae ayon aketiyan njina ke Ekapolon; kitiyakin neni kan ikwanjapei ilimunio iyon.” Kelunyar nun, tonyou emalaika tolot.
- ³⁹Alorwa a njulupei, abu Maria tonyou atipei, tolot nakwap njina a njikamukumukui lotaun nolo a Yudaya.
- ⁴⁰Toloma injes lore a Sakariya, kimala Elisabet.
- ⁴¹Dolopite eirarya Elisabet emalas a Maria, kicurok ikoku anakook kej, kilelebikin Etau nolo Asega tooma kej.
- ⁴²Kiworou injes a etoil a nolo apolon tema, “Irenej iyon alokidi njaberu ka ikoku njini ipoti iyon ererej injes danj.
- ⁴³Okoe, anukiro apolok etiyakin neni kan nu, njuna abunio tari toto ke Ekapolon kan neni kan?
- ⁴⁴Anerae njolopite eirarya ayon emalas kon, kicurok ikoku ka alelyan anakook kanj.
- ⁴⁵Irenej iyon njuna inupya atemar iyookin akirot njina ke Ekapolon aneni kon!”
- ⁴⁶Tema Maria, “Itopoloorit ekaatau Ekapolon;
- ⁴⁷elelyani etau kan njuna ka Akuj Ekaiunan kanj,
- ⁴⁸anerae adau injes akijolikin akitiditeuna a aketiyan kej. Ameun tokona, akanyaraete ayon njanyameta daadanj akarerejon,
- ⁴⁹anerae Akuj njina ka apedor eketiyan ayon njakiro njuna apolok, eseg ekiro kej.
- ⁵⁰Eyai akisyon kej neni a njulu ekerito injes ananyameta a daadanj.
- ⁵¹Etiya injes njakiro njuna apolok a akeekan, eela njulu eturok alotai kec.
- ⁵²Ekota injes njikapolok alokicologo kec, ka etopoloo njulu itiditeuna alotai kec.
- ⁵³Esimwon a njiboro a njulu ajokak njulu enyamit akoro, erita njulu abarak eokito njakan.
- ⁵⁴Enjarak injes Isirael eketiyan kej, njuna atamunia akisyon kej;
- ⁵⁵ikwanjina kirworor neni atapapaa yok, Aburaam ka njiletok kej njikaru ka njikaru.”
- ⁵⁶Kiboyoto nai Maria ka Elisabet njilapyo njuni; ani ekaku, tobojo lore kec.
- ⁵⁷Todol njirwa njulu edounio Elisabet, kidou injes ikoku njini sapat.
- ⁵⁸Kiirasi njikeekidunyet ka njikeeyeneta atemar esyon Akuj injes, tolakaros ka injes kaapei.
- ⁵⁹Ani edoli njirwa njikanikauni njulu kilejeret ikoku, kiitana njituna alimokin injes ekiro nolo anyaritae Sakariya, ekiro a papa kej.
- ⁶⁰Tema toto kej, “Nyenyarao injes ikonjina, elimokinio Yoana.”

- ⁶¹ Temasi ikes, “Emam anateker kon itunanan elimokinitae ekiro ŋol.”
- ⁶² Toketut nai ikes papa keŋ akiŋit ekiro ŋolo ecamit iŋes tolimokinae ikoku.
- ⁶³ Kilipu iŋes abao ŋina kigira, kigir ebe, “Erae ekeekiro Yoana.” Toumokis ŋituŋa daadaŋ.
- ⁶⁴ Anenipei tolacakin aŋajep a Sakariya, toŋaar etoil keŋ, togeu iŋes akipuro Akuj.
- ⁶⁵ Min akuryanu lokidunyet daadaŋ, tokeikin daŋ ŋakiro ŋun akwap ŋina a Yudaya daadaŋ ŋina a ŋikamukumukui.
- ⁶⁶ Dulu daadaŋ eirarete, apotu totamatamata alotai kec temasi, “Okoe, eruwor ikoku en nyo? Anerae ileere atemar eyai apedor ŋina ke Ekapolon neni keŋ.”
- ⁶⁷ Kilelebun Etau ŋolo Asegan neni a Sakariya todwar iŋes tema,
- ⁶⁸ “Kipuroe Ekapolon Akuj a Isirael, anerae abu iŋes lotuŋa keŋ alacakin ikes.
- ⁶⁹ Ikiinak iwon Ekaiunan ŋolo etiron anateker a Daudi eketiyan keŋ.
- ⁷⁰ Erae nu ŋuna koloŋ ikiikinit iŋes iwon alorwor a ŋikadwarak a ŋulu ka Akuj
- ⁷¹ ebe, itemokino iwon itoiun alomoe yok ka anapedor a ŋulu ikiremokino iwon.
- ⁷² Etoodik iŋes atapapaa yok akisyon keŋ ka atamu Acamunet keŋ ŋina asegan.
- ⁷³ akikoŋiet ŋina koloŋ ekoŋi iŋes neni a papa yok Aburaam.
- ⁷⁴ Erae akikoŋiet keŋ aiun iwon alomoe yok, opedoryata nai iwon akitiya ekeetic emam akuryanu.
- ⁷⁵ Oruworotor iwon ŋulu asegak ŋulu ikiyookino aneni keŋ ŋirwa daadaŋ ŋulu ikiyarya iwon.
- ⁷⁶ Iyoŋ ikoku ŋini cici, ikinyarao ekadwaran ŋolo ka Akuj a ŋina alokidiana nooi; anerae iŋarenikini iyoŋ Ekapolon, kite-monok ŋirotin keŋ.
- ⁷⁷ Tolimonok ikes atemar eiunio ikes aŋuna isyoniyere ŋasecisya kec.
- ⁷⁸ Epatana nooi Akuj yok ka isyoniono. Abu aiuno keŋ neni yok ikoni neni ipiripirunia akoloŋ
- ⁷⁹ ka ayau akica neni a ŋulu eyakasi nakiryonut ŋina ka asegit ka atwanare, ikitena iwon lorotin ŋulu ke ekisil.”
- ⁸⁰ Topolou ikoku togogoŋior alotau keŋ; kiboi iŋes anariet akitodol akoloŋit ŋina etoodikinere iŋes neni a Ŋisirael.

Luka 2

¹ Dirwa ŋul, tolimu Augusto ekepukan a Roma atemar itemokino kigirae ka kimarae ŋituŋa ka akwap daadaŋ.

- ²Arae nin akigiro njina esyaunan njirwa njulu araakar Kurino ekepukan njolo a Siria.
- ³Toloto nai njituja daadaŋ akigiro; a njitujananan tolot lokitela a papa keŋ.
- ⁴Tonyou Yosepu daŋ alore a Nasaret a njolo eyai nakwap njina a Galileya, tolot lotaun a Daudi njolo anyaritaŋ Betelem anakwap a njina a Yudaya. Alosi iŋes inaa, anerae araŋ iŋes njolo anateker a Daudi.
- ⁵Torukosi iŋes ka Maria njina eikinitaŋ iŋes akiit, njina daŋ apoti.
- ⁶Ani eriŋa ikes eya Betelem, todol njirwa njulu idounio Maria.
- ⁷Kidou iŋes ikoku keŋ njini sapat njini kiyae, kimukok njilowi, kiperik iŋes nataker njina amasyata ŋaatuk, anerae amam ikes neni perot ka adidiŋ akai njina a njipeyok.
- ⁸Ayakasi nakwap nin njikeyokok njulu aperikinito njikecebaren nakwaare.
- ⁹Totakanik emalaika njolo ke Ekapolon neni kec, tocaik akica njina ke Ekapolon ikes, tokuryaketa ikes nooi.
- ¹⁰Tolimok emalaika ikes tema, “Nyikuryaketa, akainunit ayonŋ iyees Ŋakiro njuna Ajokak njuna italakarete nooi njituja daadaŋ.
- ¹¹Anerae nakuwar na, edoun Ekaiunan kus alotaun a Daudi – Kristo njolo erae Ekapolon!
- ¹²Erae na akitaanyikinet njina ianyuniata iyees: iryamunete ikoku njini cici njini imukoritae a njilowi eperi anataker a njina emasyata ŋaatuk!”
- ¹³Dinapeipaki, bu asepic njina a njimalaikan anakuj, kimorikin ka emalaika njol, toekis ipurosi Akuj ebasi,
- ¹⁴“Akipuro toyai kidiama neni ka Akuj, ka ekisil nakwap neni a njituja a njulu italakarito Akuj!”
- ¹⁵Ani eboŋorete njimalaikan nakuj, kirworikinos njikeyokok make temasi, “Oloto Betelem, oanyutu njakiro njuna ketakanut njuna ikilimok Ekapolon iwon.”
- ¹⁶Kikomakis ikes atipei, toryamut Maria ka Yosepu ta ikoku njini cici njini aperi anataker.
- ¹⁷Ani njolikinete njikeyokok iŋes, tolimokis ikes njakiro njuna alimokinit emalaika ikes aŋuna a ikoku a nin.
- ¹⁸Dituja daadaŋ njulu apotu kiirasi, toumokis aŋuna a njakiro a njuna erworosi njikeyokok.
- ¹⁹Kiric nai Maria njakiro njun daadaŋ, ido eomoomoe alotau keŋ.
- ²⁰Toboŋosi njikeyokok ipurosi ka emaete Akuj, aŋuna a njakiro a daadaŋ a njuna eirarete ikes ka njuna eŋolikinete daŋ, ikonjinapei alimokinitere ikes.

- ²¹Ani edoli n̄irwa n̄ikanikauni n̄ulu kileŋeret ikoku, tolimokinae ekeekiro Yesu, ekiro n̄olo alimori emalaika eriŋa nyepotiuno iŋes.
- ²²Ani edoli akolon̄it n̄ina kitesegunet Maria ka Yosepu, ikwaŋina igiritere Lokisila a Moses, toloto ikes Yerusalem akitoodyar ikoku kiŋaren Ekapolon.
- ²³(Ikwaŋinapei igiritere Lokisila n̄ulu ke Ekapolon ebe, “Dinikoku sapat n̄ini erae ikiyae, itemokino kitaleoroe neni ke Ekapolon.”)
- ²⁴Tolemut daŋ ikes amuronot n̄ina einakinio Akuj, ŋakuryo ŋaarei kori n̄icwi n̄ulu a ŋakuryo ŋiarei, ikwaŋina elimunitere a Lokisila ke Ekapolon.
- ²⁵Ayai Yerusalem ekile n̄olo anyaritae Simeon. Arae iŋes ekile n̄olo eyookino n̄olo ainakina neni ka Akuj; edarit iŋes akolon̄it n̄ina eiunere Isirael, nabo ayai Etau n̄olo Asegan neni keŋ.
- ²⁶Alimokinit Etau n̄olo Asegan iŋes atemar nyetwani eriŋa nyiŋolikina Kristo n̄olo ke Ekapolon.
- ²⁷Yau Etau n̄olo Asegan iŋes Kai ka Akuj. Ani eyaunete ŋikauruunak ikoku Yesu Kai ka Akuj akitale ikwaŋina elimunitere a Lokisila,
- ²⁸todak Simeon ikoku, kipur Akuj tema,
- ²⁹“Iyook tokona iyon̄ Ekapolon akiikinet kon, kimyekinae nai ekoniketiyen eeŋu a ekisil.
- ³⁰Anerae aanyu ayon elope aiuno kon,
- ³¹n̄ina itemok iyon̄ alokiŋaren n̄ituŋa daadaŋ.
- ³²Akica n̄ina ecaikini lobukui n̄ulu nyerae Diyudayan, ka n̄ina erae akipuro n̄ina a n̄ituŋa kon Isirael.”
- ³³Toumokis Papa ka toto a ikoku aŋuna a ŋakiro a n̄una erworoe aŋuna a ikoku.
- ³⁴Kiterereŋ Simeon ikes, tolimok nai iŋes Maria toto a Yesu tema, “Aseu Akuj ikoku en, ikotere inyasunotor ŋikalalak ka ikotere eiunotor ŋikalalak alo Isirael. Erae daŋ iŋes akitaanyikinet aneni ka Akuj n̄ina epegete ŋikalalak,
- ³⁵ikotere ileereunioto ŋakiro n̄una imunonito ikes alotai kec. (Tari iyon̄ alope, ikiryebete n̄ican etau esibit ikicumitae ka atum.)”
- ³⁶Ayai akadwaran n̄ina anyaritae Ana, nakoku a Panuel a n̄olo ka ateker a n̄ina ka Aser. Amojon̄it iŋes nooi. Kiboito iŋes ka lokile keŋ ŋikaru ŋikanikaarei bon ameun n̄ina eisere iŋes.
- ³⁷Arae iŋes apuserut n̄ina adolito ŋikeekaru ŋatomonikanikauni ka ŋiomwon. Pa arotonokini iŋes alo Kai ka Akuj; etiyae etic n̄olo ke Ekapolon Akuj apaaran jwii ka akuwar kya, kikanyanakini akimuj kilipi akilip bon.

- ³⁸Todolu iñes apaki ñinapei ñin tolakar neni ka Akuj, tolimok ñakiro ñuna a ikoku lotuña daadañ ñulu edarito aiuno a Yerusalem.
- ³⁹Ani kedaut ikes akitiya ñakiro daadañ ikwañina ecikakinitere a Lokisila a ñulu ke Ekapolon, toboñosi Galileya, toloto lore kec Nasaret.
- ⁴⁰Topolou ikoku, togogoñior, kilelebun aosou; kiterereñ Akuj iñes. Akuj añuna keñ.
- ⁴¹A ñolokaru aloseneneete ñikauruunak a Yesu Yerusalem nasuban ñuna a Paska.
- ⁴²Ani edolete ñikaru a Yesu ñitomon ka ñiarei, toloto ikes Yerusalem ikwapei araakar ekecetal.
- ⁴³Ani edaunosi ñasuban ñuna a Paska, toboñosi ikes lore; nai kebu esapat Yesu kidon Yerusalem pa eyenete ñikeekauruunak.
- ⁴⁴Atamete ikes atemar kori ayai iñes nasepic a ñikalotok; toloto ikes akolonjit ñin daadañ akiwarit iñes loyeneta ka lokonei kec.
- ⁴⁵Ani eñopikini iñes ikes, toboñosi Yerusalem akiwarit iñes.
- ⁴⁶Kedaunosi ñirwa ñiuni, apotu toryamut iñes alotooma Akai ka Akuj iboiyete ka ñiketataamak, epupi ñuna erworosi ikes, nabo kiñisenenee ikes ñakiro.
- ⁴⁷Toumokis ñituña daadañ ñulu apupete iñes añuna ka aosou a ñina a ñakiro a daadañ a ñuna aboñonokini iñes ikes.
- ⁴⁸Ani ñjolikinete ñikauruunak keñ Yesu, toumokis. Tolimok toto keñ iñes tema, “Aa robo lokoku, inyoni bo itiyaa iyon neni kosi ikona? Ikiyaloloni ayon ka Papa kon nooi ikiwarit iyon.”
- ⁴⁹Toboñok Yesu ikes tema, “Kaanukiro ikiwaritotor iyes ayon? Pa iyenete iyes atemar itemokino ayon oyai Kai a Papa kañ a?”
- ⁵⁰Nai nyeyenut ikes apolou ñina a ñakiro a ñuna alimokini iñes ikes.
- ⁵¹Toboñosi nai iñes ka ikes Nasaret, kiboyoto ka ikes epupi ñakecekiro. Kiricak toto keñ ñakiro ñun daadañ alotau keñ.
- ⁵²Abu Yesu topolou ka kiyatakin aosou italakarit Akuj ka ñituña.

Luka 3

- ¹Alokaru a ñolo a ñitomon ka ñikan ipukat Tiberio akwap ñina a Roma, torae Ponitio Pilato ekepukan a Yudaya, kipukate erwosit Erode Galileya, kipukate Pilipo lokaato ke Erode ñakwapin ñuna a Iture ka Trakonita, kipukate Lusania akwap ñina ka Abilene,
- ²toraakas Anas ka Kaipa ñisacaradotin ñulu Apolok nooi, abu akirot ñina ka Akuj bu neni a Yoana a Lokoku a Sakariya analoñisat.

- ³Tolot Yoana nakwapin daadaŋ ŋuna edunyasi ka aŋolol Yorodan, kitatam ŋituŋa ŋakiro ŋuna ka Akuj ebala, “Tokiwa ŋasecisya kus, ikibatisae a ŋakipi, kisyonio Akuj ŋasecisya kus.”
- ⁴Ikwaŋinapei igiritere lokitaabo ŋolo ke ekadwaran Isaya ebe, “Iworoe etoil a ituŋanan a ice analoŋisat ebala: ‘Kitemonokisi erot ŋolo ke Ekapolon; kisidiiryata neni itori iŋes!
- ⁵Itemokino nenidipal daadaŋ kitiriyanae, itemokino ŋimukura ka ŋimoru tobwaŋabwaŋae. Itemokino ŋirotin ŋulu ilugilugito kisidiiri ka ŋirotin ŋulu sagam kitusulututae;
- ⁶nabo eanyunete ŋituŋa daadaŋ aiuno ŋina ka Akuj!’ “
- ⁷Tolimok Yoana ŋasepico ŋuna aponito neni keŋ akibatisao tema, “Iyes ŋulu iroko ŋulu ikote ŋapomia, ŋae ikilimokini iyes atemar ipedorete abucar ananyunyura a ŋina ebunit aneni ka Akuj?
- ⁸Kitiyata ŋiticisyo ŋulu itoodiunete atemar ikiwa iyes kire ŋasecisya kus. Tojoŋoto atemar alotai kus erae Aburaam papa kus. Akalimokini ayon iyes atemar, epedori Akuj akilocokin ŋamoru nu toruworos ŋidwe ŋulu ka Aburaam!
- ⁹Edikino aep iteli ŋikito anataagor; ekitoe daadaŋ ŋolo nyeraii ŋaraito ŋuna ajokak, itelunio, tocakakinae nakim.”
- ¹⁰Kiŋita ŋasepico iŋes temasi, “Ikokinio nai tokona isua ai?”
- ¹¹Toboŋok iŋes tema, “Ituŋanan daadaŋ ŋini eyakar ŋilowi ŋiarei, itemokino tomora ka ŋini eleri; ani nabo ŋini eyakar akimuj, itemokino tomora ka ŋuluce.”
- ¹²Potu ŋikerirak ocur daŋ akibatisao. Kiŋita ikes iŋes temasi, “Eketataman, nyo itemokino isua kitiyae?”
- ¹³Toboŋok iŋes ikes tema, “Nyiriraut ŋisiliŋa ŋulu edeparito ŋulu ikilimokinitae iyes.”
- ¹⁴Kiŋita ŋisigarya daŋ iŋes temasi, “Ani bo isua ikikokini ai?” Toboŋok iŋes tema, “Nyidemasi tari ipeituŋanan daŋ idiobore ka agogoŋu, kori nyisitakis ituŋanan idio koŋin; tonaikinitotor eropit kus.”
- ¹⁵Ikwaŋina edaritotor ŋituŋa daadaŋ, totamakis ikes atemar kori erae Yoana Messia.
- ¹⁶Toboŋok Yoana ikes daadaŋ tema, “Kire ekebatisae ayon iyes a ŋakipi, nai ebunit ŋolo ekeloit ayon ŋolo nyapedori ayon tari alacakin ŋakeemuk. Ikibatisae iŋes iyes a Etau a ŋolo Asegaŋ ka akim.
- ¹⁷Eyakar iŋes nakan keŋ erite, ikotere epyetarya ŋimomwa ejok analos, tocunak lodulae keŋ; kicunyak nai ŋatunyeny anakim a ŋina nyeduŋe.”
- ¹⁸Alorotin a ŋice a ŋulu alalak, abu Yoana kiserak Dakiro ŋuna Ajokak lotuŋa.

¹⁹Nai abu Erode erwosit, aḡuna etoronia Yoana iḡes aḡuna eturuworya iḡes Erodiya ḡina arae aberu a lokaato keḡ ḡina keḡ ka aḡuna a ḡiboro a ḡulu aronok a daadaḡ a ḡulu kitiyat iḡes;

²⁰kiyatak aronis keḡ, toen Yoana alomabus.

²¹Apeikolonjit kedaun akibatis ḡituḡa daadaḡ, kibatisae Yesu daḡ. Ani eriḡa Yesu ilipi, toḡaar nakuj.

²²Bu Etau ḡolo Asegan ikoni akuri min kidiama keḡ, ido kirworik etoil anakuj tema, “Irae iyoḡ Lokoku kaḡ ḡolo minat ḡolo alelyania ayoḡ.”

²³Aapikinito ḡikaru a Yesu ḡatomoniuni apaki ḡina esyakinia iḡes akitatam. Atamakinito ḡituḡa atemar erae iḡes lokoku a Yosepu, a ḡolo arae lokoku ke Eli, ḡolo arae

²⁴lokoku a Matat, a ḡolo arae lokoku a Lepi, a ḡolo arae lokoku a Malaki, a ḡolo arae lokoku a Yannai, a ḡolo arae lokoku a Yosepu, a ḡolo arae

²⁵lokoku a Matatia, a ḡolo arae lokoku ka Amos, a ḡolo arae lokoku a Naum, a ḡolo arae lokoku ke Esili, a ḡolo arae lokoku a Nagai,

²⁶a ḡolo arae lokoku a Maat, a ḡolo arae lokoku a Matatia, a ḡolo arae lokoku a Semein, a ḡolo arae lokoku a Yosek, a ḡolo arae lokoku a Yoda,

²⁷a ḡolo arae lokoku a Yoanan, a ḡolo arae lokoku a Resa, a ḡolo arae lokoku a Serubabel, a ḡolo arae lokoku a Selatiel, a ḡolo arae lokoku a Neri,

²⁸a ḡolo arae lokoku a Meleki, a ḡolo arae lokoku ka Adi, a ḡolo arae lokoku a Kosam, a ḡolo arae lokoku ke Elimadam, a ḡolo arae lokoku ke Ere,

²⁹a ḡolo arae lokoku a Yosua, a ḡolo arae lokoku ke Eliesa, a ḡolo arae lokoku a Yorim, a ḡolo arae lokoku a Matat, a ḡolo arae lokoku a Lepi,

³⁰a ḡolo arae lokoku a Simeon, a ḡolo arae lokoku a Yuda, a ḡolo arae lokoku a Yosepu, a ḡolo arae lokoku a Yonam, a ḡolo arae lokoku ke Eliakim,

³¹a ḡolo arae lokoku ka Melea, a ḡolo arae lokoku a Mena, a ḡolo arae lokoku a Matata, a ḡolo arae lokoku a Natan, a ḡolo arae lokoku a Daudi,

³²a ḡolo arae lokoku a Yese, a ḡolo arae lokoku a Obed, a ḡolo arae lokoku a Boas, a ḡolo arae lokoku a Salimon, a ḡolo arae lokoku a Nason,

³³a ḡolo arae lokoku ka Aminadab, a ḡolo arae lokoku ka Arani, a ḡolo arae lokoku ke Esiron, a ḡolo arae lokoku a Peres, a ḡolo arae lokoku a Yuda,

³⁴a ḡolo arae lokoku a Yakobo, a ḡolo arae lokoku a Isaka, a ḡolo arae lokoku ka Aburaam, a ḡolo arae lokoku a Tera, a ḡolo arae lokoku a Nakor,

³⁵a ḡolo arae lokoku a Serugo, a ḡolo arae lokoku a Reu, a ḡolo arae lokoku a Peleg, a ḡolo arae lokoku ke Eber, a ḡolo arae lokoku a Sela,

³⁶a ɲolo arae lokoku a Kainan, a ɲolo arae lokoku ka Arupakisad, a ɲolo arae lokoku a Sem, a ɲolo arae lokoku a Noa, a ɲolo arae lokoku a Lamek,

³⁷a ɲolo arae lokoku a Metusela, a ɲolo arae lokoku ke Enok, a ɲolo arae lokoku a Yared, a ɲolo arae lokoku a Malaleel, a ɲolo arae lokoku a Kainan,

³⁸a ɲolo arae lokoku ke Enos, a ɲolo arae lokoku a Set, a ɲolo arae lokoku ka Adam, a ɲolo arae lokoku ka Akuj.

Luka 4

¹Toboŋu Yesu alo Yorodan ileleba Etau ɲolo Asegan ɲolo abu toriko iɲes naloŋisat,

²kiboi aina ɲirwa ɲatomoniomwon, kitem Satan iɲes. Kiriya iɲes ɲirwa ɲul daadaɲ nyimuja, tonyam nai akoro.

³Tolimok Satan iɲes tema, “Ani kirae iyoŋ Lokoku ka Akuj, tolimok ceni amoru na toruwor akimuj.”

⁴Tolimok Yesu iɲes tema, “Igiritaɛ Nakigireta ebe, ‘Nyeyari ituɲanan ka akimuj bon.’ “

⁵Toriko Satan Yesu kidiama emoru, kitoodik iɲes ɲibukui ɲulu ka akwap daadaɲ apeikitoodikinet bon,

⁶tolimok iɲes tema, “Akainakini ayon iyon apolou ka ebari lo daadaɲ; akainakinio kolon ayon daɲ ka apedori ayon ainakin ɲinituɲanan acamit.

⁷Diboro lu daadaɲ eruworosi ɲulu kon, erae kiryedik iyon alokiɲaren kaɲ, ikima ayon.”

⁸Toboŋok Yesu iɲes tema, “Igiritaɛ Nakigireta ebe, ‘Iryediki iyon kitopoloo Ekapolon Akuj kon, kitiyanak iɲes bon!’ “

⁹Toriko nabo Satan Yesu Yerusalem, kitowuo iɲes alobibiru a ɲolo ka Akai ka Akuj, tolimok iɲes tema, “Ani kirae iyon Lokoku ka Akuj, kimasar kwap a ne.

¹⁰Anerae igiritaɛ Nakigireta ebe, ‘Icikakini Akuj ɲimalaikan keɲ akiyok iyon.’

¹¹Igiritaɛ nabo daɲ atemar, ‘Ikigagaunete iyon a ɲakan kec, ikotere nyewan amoru tari ɲakejen kon.’ “

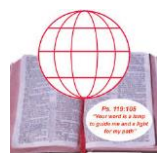
¹²Toboŋok Yesu iɲes tema, “Ebookoi ebe, ‘Nyitem Ekapolon Akuj kon.’ “

¹³Kedau Satan akitem Yesu a ɲirotin a daadaɲ, abu iɲes toesik Yesu mono.

¹⁴Toboŋo Yesu Galileya ileleba apedor ke Etau a ɲolo Asegan neni keɲ, tokeikin ɲakiro keɲ nakwap ɲin daadaɲ.

¹⁵Etatami iɲes alosinagogae kec ka apotu ɲituɲa daadaɲ kituruut iɲes.

¹⁶Bu nai Yesu Nasaret neni kolon apolounio iɲes; ani akolonit ɲina a Sabato, tolot losinagoga ikwaɲinapei sek. Abu iɲes tonyou akisyom;

- 17inakinae iñes ekitaabo ñolo ke ekadwaran Isaya. Tonjaa iñes ekitaabo, tonjau neni egiritae ebe,
- 18“Eyai Etau ke Ekapolon neni kañ, anerae ekeos iñes ayonñ añuna ka akiserakin Dakiro ñuna Ajokak lokulyak. ekeyakuu iñes ayonñ alimokin ñulu eenitae atemar elacakinio ikes ka añaar ñakonyen a ñimudukanotin ka alakakin ñipi,
- 19ta akiseraun atemar adol apaki ñina eiunia Ekapolon ñituña keñ.”
- 20Togolok Yesu ekitaabo, inak eketiyan, kiboikin nai iñes. Kitekis ñituña daadañ ñulu aya losinagoga iñes nooi.
- 21Kisyak iñes alimonokin ikes tema, “Nakolonit na, eyookinosi ñuna igiritae Nakigireta nu, ikwanjina sek ipupyoto iyees esyomyo.”
- 22Apotu ñituña daadañ kipuro iñes ka toumokis ikes a Dakiro a ñuna Ajokak a ñuna erworo iñes temasi, “Meere nai lo lokoku a Yosepu a?”
- 23Tolimok Yesu ikes tema, “Ayeni ayonñ atemar ikilimokinete iyees ayonñ akitadapet ñina ebala, ‘Emuron, kitañaleun bon. Ikiira isua daadañ ñuna kibu iyonñ kitiya alo Kaperenaum. Kitiya a ne anakwap kon dañ ñunapei.’
- 24Akalimokini ayonñ iyees kire atemar, emam ekadwaran ñolo ecamitae anakwap keñ.”
- 25“Nai akalimokini ayonñ iyees atemar, alalak ñapuseru alo Isirael ñirwa ñulu ke Eliya, ñina añopiyarya akiru ñikaru ñiuni ka ñilapyo ñikanikapei, bu eron ñolo aronon nooi nakwap ñin daadañ.
- 26Nai aponi nyiyakiyar Eliya tari neni ka apei a ñuna aya Isirael, mati neni ka apuserut ka apei a ñina ayai Serepito, nakwap ñina a Sidonia.
- 27Nabo aya ñituña ñulu alalak ñulu erumit atapon alo Isirael ñirwa ñulu ke ekadwaran Elisa; emam ikes ipei dañ ñini aponi kitañaleunoe, mati Naaman ñolo ka akwap a ñina a Siria.”
- 28Ani iirarete ñituña ñulu aya losinagoga ñakiro ñun, tonjoa nooi.
- 29Tonyout ikes, kijukasi iñes kiña etaun, torikosi iñes nakope ñina ke emukura a ñolo adukitoe etaun, anerae acamito ikes akimasar Yesu a nen.
- 30Nai kitor Yesu kidinñ kec, tolot.
- 31Tolot Yesu Kaperenaum, lotaun epei alo Galileya; kitatam iñes ñituña akolonit ñina a Sabato.
- 32Toumokis ñituña añuna ka akitatam keñ, anerae etatami iñes ka apedor.
- 33Ayai tooma losinagoga ekile ñolo ekamunit ekipye. Abu iñes kiworou tema,
- 34“Wooi! Eya iyonñ ñakiro ka isua Yesu ñolo a Nasaret a? Ibunit iyonñ amunyar isua a? Akayeni ayonñ iyonñ, irae iyonñ ñolo Asegan ñolo ka Akuj!”

- ³⁵Kiñenyak Yesu ekipye tema, “Kililiñ, toloru alokile a lo!” Toramak ekipye ekile ñol kwap kidiñ ñituña, toloru nai aneni keñ, nyewana iñes.
- ³⁶Toumokis ñituña daadañ kirworikinos make temasi, “Anikirot na, ñina eyakar ekile lo apedor ka apolou ñina kiñenyakinet ñipyan, ido toloru!”
- ³⁷Tokeikin arwonu a Yesu akwap ñin daadañ.
- ³⁸Tonyou Yesu alosinagoga, tolot kai a Simoni. Ekamunit elekes nakamuran a Simoni nooi, ido aponi tolimokinae Yesu ñakiro ka adyak keñ.
- ³⁹Tolot Yesu towo alodiye ekitaada ñolo ka aberu a ñin, kiñenyak elekes aesikin iñes, toesik nai elekes iñes atipei. Tonyou iñes atipei, kisyak akisimuj ikes.
- ⁴⁰Ani edoiyori akolon, apotu ñituña daadañ ñulu adyakasi ñikecetuna ñidekesyo ñulu agelegelya, yaut ikes neni a Yesu. Kidokonok iñes ikes daadañ ñakan, kitañaleu.
- ⁴¹Tari ñipyan apotu toloru alotuna iworote ebasi, “Irae iyon Lokoku ka Akuj!” Nai kikilyanak Yesu ikes nyecamak tari epei akirworikin, anerae ayenete ikes atemar Yesu erae Kristo.
- ⁴²Ani iwalari, tonyou Yesu alore, tolot nariet. Kisyakis ñituña akiwarit iñes; ani eryamunete, kiitana akiretakin iñes nyelot iwace.
- ⁴³Nai tolimok iñes ikes tema, “Itemokino ayon etatam ñakiro ñuna Ajokak ñuna ka Apukan ka Akuj tari lotaunio ñulu ce dañ; anerae erae ñun ekeyakuunitere ayon.”
- ⁴⁴Kitatamenenee iñes alosinagogae a ñulu ka akwap a ñin.

Luka 5

- ¹Apeikolonjit ewuoi Yesu alokipetot a ñolo ka anam a Genesaret, todiñun ñituña neni keñ ecamito akiirar ñakiro ñuna ka Akuj.
- ²Kiñolik iñes ñatakerin ñaarei eya lokipetot ñolo ka anam, aya ñikekamak ñikolya kiña kec, alokete ñatibae kec.
- ³Todoka Yesu nataker apei ñina arae ñina a Simoni, tolimok iñes tema, “Kisiyoto iwadio alokipetot.” Kiboikin nai Yesu nataker, kitatam ñituña eyakasi lokipetot.
- ⁴Ani kirikak Yesu akitatam, tolimok iñes Simoni tema, “Kisiyoto ataker nenicukul, tolokak ñatibae kus nanam, kikamuniata ñikolya.”
- ⁵Tolimok Simoni iñes tema, “Eketataman, ikitiya isua akuwar kya, nai emam ibore ikikam ipei dañ. Ani bo ca tokona kilimunit iyon ikoñina, acakakini ayon ñatibae nanam.”
- ⁶Tocakakis ikes ñatibae, ido kikamut ñikolya ñulu alalak nooi, ñulu adikino eñedeñedaarete ñatibae kec.
- ⁷Toketut ikes ñikecerukitos ñulu anataker a ñinace aponare akiñarakin ikes. Potu nai ikes kilelebikis ñikolya natakerin ñunaarei ñun, todikino esiporete.

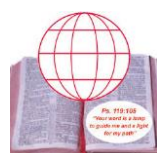
- ⁸Ani ijolikini Simoni Petero njakiro njuna apotu kitiyakin, toryedik alokinjaren Yesu tema, “Ekapolon, kiyotok aneni kanj, anerae arae ayonj ekasecan!”
- ⁹Tobul injes ka njrukitos kenj anjuna ka alalau a njikolya a njulu apotu ikes kikamut.
- ¹⁰Tobul tari Yoana ka Yakobo njidwe a Sebedeo njulu arukitotor Simoni. Tolimok Yesu Simoni tema, “Nyikibul! Ameun tokona, iruwor iyonj ekekaman njitunja.”
- ¹¹Tomiasi ikes njatakerin lokipetot, kimyekis nai njiboro daadañ, kiwuapakis Yesu.
- ¹²Apeikolonj, ayai Yesu lotaun ece, ayai nen ekile njolo erumit atapon. Ani eanyuwari injes Yesu, toramakin kinjaren nakejen kenj, kijuuru kimaima injes tema, “Ekapolon, ani kicamit iyonj, ipedori akitañaleun!”
- ¹³Torwaa Yesu akan kenj, totap injes tema, “Acamit; tonjaleu!” Djolopeikiro, todaun atapon alokile a njol.
- ¹⁴Kicik Yesu injes tema, “Nyilimok idiotunjanan njakiro nu, nai tolot kitoodiyar neni ka esacaradoti, ikisyem injes iyonj; ido tolemu ainakinet anjuna ka asegun kon, ikwanjina icikakinitor Moses; ikotere toanyunia njinitunjanan atemar isegu iyonj.”
- ¹⁵Nai apotu njitunja togeut akirworor Yesu nooi; anjuna, potu njasepico a njitunja neni kenj akiirar njakiro ka akitañaleuno alodekesyo kec.
- ¹⁶Nai tolot Yesu neni asilon akilip.
- ¹⁷Apeikolonj itatami Yesu, ayakasi Djiparisayon ka njiketatamak a Djikisila danj lotunja njul, njulu aponito alorerya a daadañ a njulu ka akwap a njina a Galileya, Yudaya ka Yerusalem danj. Ayai neni a Yesu apedor njina ka Akuj njina kitañaleunet.
- ¹⁸Kilepuleput njikilyok njice ekile njolo alilimiyorito njakoyo ka akuwan, eperi anaperyet kenj, ecamito ayaar injes tooma kai akiperikin kinjaren Yesu.
- ¹⁹Ikwanjinapei alalakyata njitunja, abu todaun ikes epite njolo yaaret injes tooma. Todokaryata nai ikes injes kidiana akai, topedo inaa, kiyooliut injes ka aperyet kenj kidinj njitunja kinjaren Yesu.
- ²⁰Ani ijolikini Yesu anupit kec tema, “Ekile, esyoni njasecisya kon.”
- ²¹Apotu njiketatamak a Djikisila ka Djiparisayon kinjitas make temasi, “Dae njini iyanyi Akuj ikona en? Emam itunjanan njini epedori akisyon njasecisya, mati Akuj bon!”
- ²²Ikwanjina ayenia Yesu njuna atamete ikes, tolimok ikes tema, “Nyo itamyata iyees njakiro njuna ikote njun alotai kus?”
- ²³Nyo epatana nooi, alimokin ekanjwalan atemar, ‘Esyoni njasecisya kon,’ kori atemar, ‘Tonyou, torotok?’
- ²⁴Nai acamit ayonj iyees toyenut atemar, eyakar Lokoku a Itunjanan apedor njinakisyoniyet njasecisya anakwap.” Tolimok injes ekanjwalan tema, “Akalimokini ayonj iyonj atemar, tonyou, tolema akoniperyet, tolot lore!”

- ²⁵Tokuraun iñes atipei alokiñaren kec, tolema akeeperyet, tolot lore ipuro Akuj.
- ²⁶Totaanjanja ñituña daadañ nooi! Kitopoloosi Akuj temasi alokabule kec, “Okoe! Ikiñolik nakolonjit na ñakiro ñakapolok!”
- ²⁷Kedaun ñakiro ñun, tolot Yesu kiña, toanyuwa ekeriran ocur ñolo anyaritaē Lepi, iboi anapis a ñina etacere ocur. Tolimok Yesu iñes tema, “Kiwuapakinae ayonj.”
- ²⁸Tonyou nai Lepi, toesik ibore daadañ, kiwuapak iñes.
- ²⁹Kitiya Lepi ñasuban alokai keñ añuna a Yesu; aya nen ñikerirak ocur ñulu alalak ka ñituña ñuluçe dañ.
- ³⁰Tosodo Diparisayon ñice ka ñiketatamak a Dikisila ñulu arukito ka iñes, kiñuruñurakinos, kiñita ñikasyomak a Yesu temasi, “Nyo imujata ka imasyata iyes ka ñikerirak ocur ta ñikasecak?”
- ³¹Toboñok Yesu ikes tema, “Nyiiitanito ñituña ñulu eñaleete emuron, nai ñulu edyakasi.
- ³²Nyabunit ayonj anyarare ñulu iyookino, nai ñikasecak, ikotere tokiwa ñasecisya kec.”
- ³³Tolimokis ikes iñes temasi, “Ikanyeneneete ñikasyomak a Yoana, nabo ilipete dañ; ñikewuapak a Diparisayon dañ ikote nenipei, nai imujete ñikasyomak kon ka emaseneneete!”
- ³⁴Toboñok Yesu ikes tema, “Ipedorete iyes akisikany ñituña ñulu enyaraunitae lokiitanu eriña ikes erukito ka ekeitan a?
- ³⁵Nai epote ñirwa ñulu edemarere ikes ekeitan. Dirwa ñul, ikes nai ikanyakineta ikes.”
- ³⁶Tolimok nabo Yesu ikes akitadapet na tema, “Emam ituñanan ñini eciluni arac alolou a ñolokitete, todapak lolou ñolonorot. Ani kitiya ituñanan ikoñina, ecili elou ñolokitete, nabo emam nyikwaanikin arac keñ ka elou ñolonorot.
- ³⁷Kori emam tari ituñanan ñini epedori atikakin ewinyiwiny lotwol ñulu eñorotonito. Ani ketikaki, ebwanabwanjaari ewinyiwiny ñitwol ñul, tosodi tobukor ewinyiwiny dañ.
- ³⁸Nai etikanakinio ewinyiwiny lotwol ñulu kitet!
- ³⁹Ka dañ emam ituñanan ñini iitanit ewinyiwiny kenaiki ñagwe ñuna adwarak, anerae etemari ebe, ‘Ejokak ñuna adwarak.’ ”

Luka 6

- ¹Akoloñit ace ñina a Sabato, kitoro Yesu ka ñikeekasyomak lomanikor, togyeut ñikeekasyomak ñimomwa kiñinyut, tonyama.
- ²Kiñita Diparisayon ñice ikes temasi, “Nyo itiyaata iyes ñakiro ñuna italeo akitiya akoloñit ñina a Sabato?”

- ³Toboŋok Yesu ikes tema, “Nyesyoma iyēs ŋuna abu Daudi kitiya apaki ŋina anyamya akoro iŋes ka ŋikeerukitos a?”
- ⁴Abu iŋes toloma kai ŋinakilipet Akuj, tolemu tonyam amugati ŋina ainakinitae Akuj, tosodi inak ŋikeerukitos daŋ; torae bo ŋina etaleo idiotuŋanan akinyam, mati ŋisacaradotin bon.”
- ⁵Tolimok nabo ikes tema, “Lokoku a Ituŋanan iŋes erae Ekapolon a Sabato.”
- ⁶Akoloŋit nabo ace ŋina a Sabato, tolot Yesu losinagoga akitatam ŋituŋa. Ayai nen ekile ŋolo amitarit akan ŋina aloteten.
- ⁷Eteunito ŋiketataamak a Dikisila ŋice ka Diparisayon, erae kitaŋaleuni Yesu ituŋanan akoloŋit ŋina a Sabato, ikotere eryamuniata ŋakiro ŋunakisitakinēt iŋes.
- ⁸Ayeni Yesu ŋuna atamete ikes, nai tolimok ekile ŋolo amitarit akan tema, “Tonyou, bua kiŋaren ne.” Tonyou ekile ŋol, tolot, towo a nen.
- ⁹Kiŋit Yesu ikes tema, “Ekeŋisi ayon iyēs, nyo ecamakinitae a Lokisila akitiya akoloŋit ŋina a Sabato? Akiŋarakin kori akiwan? Akiteyar kori akiar?”
- ¹⁰Kitek Yesu ikes daadaŋ a ŋipeipei, ido tolimok ekaŋwalan tema, “Toriyo akan kon.” Toriyo nai iŋes akan keŋ, toŋaleu.
- ¹¹Toŋoa ikes nooi, kisyakis atukun ŋuna kitiyakina neni a Yesu.
- ¹²Apaki ŋin, tolot Yesu lokamukumukut akilip; kiboi iŋes a nen akuwar kya, ilipi neni ka Akuj.
- ¹³Ani iwalari, tonyarau Yesu ŋikeekasyomak, toseu ŋitomon ka ŋiarei, tonyara ikes Dikiyakia:
- ¹⁴Simoni (ŋolo aponi tonyarae Petero) ka lokaato keŋ Anderia, Yakobo ka Yoana, Pilipo ka Batolomayo,
- ¹⁵Matayo ka Tomas ka Yakobo lokoku ka Alipayo ka Simoni (ŋolo anyaritaē Eseletoit)
- ¹⁶ka Yuda lokoku a Yakobo ta Yuda Isikariot ŋolo abu toluk Yesu.
- ¹⁷Ani edokunete Yesu ka ikes alomukura, towua ikes aneni alapatan ta asepic ŋina a ŋikewuapak keŋ ka asepic a ŋituŋa a ŋulu aponito alo Yudaya, Yerusalem, alo Tiro ka Sidon, ŋuna edunyito anam;
- ¹⁸aponito ikes daadaŋ akiirar ŋakiro keŋ ka ewarito akitaualeuno alodekesyo kec. Kitaŋaleunoe tari ŋituŋa ŋulu ekamunito ŋipyān.
- ¹⁹Acamito ŋituŋa daadaŋ akitap iŋes, anerae ayai apedor neni keŋ ŋina etaŋaleuni ikes daadaŋ.
- ²⁰Kiŋolik Yesu ŋikeekasyomak tema, “Ireŋeŋ iyēs ŋulu ikulyakaka; Apukan ka Akuj erae ŋina kus!

- 21“Irereŋ iyes ŋulu ikinyamit akoro tokona; ikisimwokyo iyes rwanu! “Irereŋ iyes ŋulu igworosi tokona; ikyeniyete iyes rwanu!
- 22“Irereŋ iyes ŋina ikiremokinotor iyes ŋituŋa, ikikotasi, ikisolokis ka kirworotor ŋikusirorwa aŋuna a Lokoku a Ituŋanan!
- 23Tolakaros itiyakin ŋun. Kicurokisi ka alelyan, anerae epol eropit kus anakuj; atapapaa kec daŋ koloŋ etiyato ikoŋinapei lokadwarak.
- 24“Ekaŋ iyes ŋulu ibarito; idaut iyes aryamun alakara kus!
- 25“Ekaŋ iyes ŋulu imwokito tokona; anerae ikinyami iyes akoro! “Ekaŋ iyes ŋulu ikyenasi tokona; iyaloloŋete ka igworete daŋ!
- 26“Ekaŋ iyes ŋulu ikipuroe tokona; atapapaa kec daŋ koloŋ ekote neni ipurosi ŋikadwarak ŋulu alyokonok.
- 27“Nai akalimokini ayonŋ iyes ŋulu ipupete atemar, tominas ŋikusimoe, kitiyata ejok neni a ŋulu ikiremokino iyes.
- 28Togatakisi arereŋu neni a ŋulu ikilamete iyes, kilipakinito ŋulu ikibolyatar iyes.
- 29Ani kikibap iyonŋ ituŋanan lokeli, inak ŋoloce daŋ; ani ikidemari ituŋanan iyonŋ ekoti, inak esati daŋ.
- 30“Inak ŋituŋanan ikilipi iyonŋ; ŋini ikidemari iyonŋ ŋikoniboro, nyiŋit akinyakakino.
- 31Kitiya neni a ŋuluce, ŋuna icamit iyonŋ ikes kitiyata neni kon.
- 32“Ani kiminakis iyes ŋulu ikiminasi iyes bon, aliropit nai iryamunete iyes? Dikasecak daŋ eminasi ŋulu eminasi ikes!
- 33Ani kijokak iyes aneni a ŋulu ejokak aneni kus, aliropit nai iryamunete? Dikasecak daŋ itiyaete ikoŋina!
- 34Ani kipotokis iyes ŋikusiboro neni a ŋulu iyenete iyes atemar epedorete akitac, aliropit nai iryamunete iyes? Dikasecak daŋ einanakinete ŋulucekasecak, ikotere eryamuniata etya nenipei.
- 35Nai tominas ŋikusimoe, tojokak aneni kec ka kipotonorete tomam akiitanit atacanot. Epoloor nai eropit kus ka iruworosi ŋidwe ŋulu ka Akuj a ŋina alokidiana nooi, anerae erimaana iŋes neni a ŋulu nyelakanarosi neni keŋ ka ŋulu aronok.
- 36Toyakatar akisyon, ikwaŋina eyakar Papa kus akisyon.
- 37“Nyitubonokis ŋuluce, ikotere nyikitubok Akuj iyes. Nyitoroniyasi ŋuluce, ikotere nyikitoroniyasi Akuj iyes. Kisyonio to ŋuluce, ikotere ikisyoni Akuj iyes.
- 38Kipotonorete neni a ŋuluce, ikiinakini Akuj iyes etyae ŋolo ajokan idicakinitae, ŋolo iyaŋiyaŋakinitae ka ŋolo ilapanar; iŋes iwuakini Akuj locwee kon. Etyae ŋolo iinakinete iyes, iŋes ikiinakinio iyes daŋ.”

- ³⁹Tolimok Yesu ikes akitadapet tema, “Epedori mono emuduk akirik emuduk ηoloce a? Nyibusokinosi mono ikes daadaη nakipany a?”
- ⁴⁰Emam ekasyoman ηolo iloit eketataman keη, nai ηnituηanan itatamitae ejok nooi, iriyanikin ka eketataman keη.
- ⁴¹“Kaanukiro iteo iyoη imilot anakoηu a lokaato kon, nai nyite akitoe ηina eyai nakoηu kon a elope?”
- ⁴²Nabo ikokini iyoη ilimokini lokaato kon ebe, ‘Lokaato kaη, kimyek olema imilot ηini eyai nakoηu kon,’ nyite iyoη akitoe ηina eyai nakoηu kon ai? Iyoη ekaηisoswae! Tolema mono akitoe anakoηu kon, topedo nai akiηolikin ejok epite ηolo lemaret imilot anakoηu a lokaato kon.
- ⁴³“Emam ekitoe ηolo ajokan ηolo eraii ηaraito ηuna aronok; kori daη emam ekitoe ηolo aronon ηolo eraii ηaraito ηuna ajokak.
- ⁴⁴Anerae ηolokitoe daadaη eyenitae a ηaraito keη. Nyipedori iyoη agerun ηaboboryo alokaramwae, kori nyipedori agerun ηalebulebwo alopeeto.
- ⁴⁵Ituηanan ηini ajokan alotau keη, itiyae ηakiro ηuna ajokak. Ituηanan ηini aronon alotau keη, itiyae ηakiro ηuna aronok. Anerae irworo akituk ηuna ilapun alotau.
- ⁴⁶“Kaanukiro ikinyaritotor iyes ayoη ‘Ekapolon, Ekapolon,’ nyitiyaete bo ηuna akalimokini ayoη iyes?”
- ⁴⁷Ituηanan ηini ebuni neni kaη, kiira ηakiro kaη kitiya ikes, eketoodikini ayoη iyes neni ikoni iηes.
- ⁴⁸Ikoni iηes ekile ηolo aduki akai. Tobok iηes akipany, kidulo tari natabab, todukok akisyakinēt nen. Toleleu akalele, kilap aηolol, tonaη akai ηin; nai nyiryaηak, anerae adukuk nooi.
- ⁴⁹Nai ηini iirari ηakaakiro nu nyitiya, ikoni iηes ekile ηolo aduki akai kwap emam akisyakinēt ηina ajokan. Kilap aηolol, tonaη akai ηin, toritakin daadaη atipei, kinyasun akai ηin nooi.”

Luka 7

- ¹Kedau Yesu erwor ηakiro ηun daadaη lotuηa, abu tolot Kapereanaum.
- ²Ayai ekapolokiniton ηasigarya amiat ηolo adyaka epito keη ηolo minat nooi, toapiye iηes atwanare.
- ³Ani iirari ekapolon ηol ηakiro ηuna alimitere Yesu, kiyakiya ηikatukok a Diyudayan neni a Yesu akiηitakin iηes abunore akitanηaleun epito keη.
- ⁴Ani epote ikes neni a Yesu, kimaimaa iηes temasi, “Itemokino iyoη kiηarak ekile lo,
- ⁵anerae emina iηes ηituηa ηulu ka akwap yok, nabo abu itodukok iwon esinagoga.”

- ⁶Torukosi nai Yesu ka ikes. Ani eapiyarete ikes kai njina ke ekapolokiniton nasigarya, kiyakiya ekapolokiniton nasigarya njikeekonei neni a Yesu alimokin atemar, “Ekapolon, nyican akonikuwan anjuna ka abunore ne.
- ⁷Eketimit ayonj abunore iyonj kai kanj, nyitemokino tari ayonj obu neni iyai iyonj, nai tolimu iyonj akirot bon, ejokuni ekaaketiyen.
- ⁸Ayonj danj ekepekatae, nabo apolokinit ayonj danj njacesigarya. Ani katema ayonj epei ‘Ape!’ elosi. Ani katema ece, ‘Bua!’ ebuni. Tari epito kanj katema ayonj ‘Kitiya nu!’ itiyae.”
- ⁹Ani iirari Yesu njakiro njun, toumok nooi. Tosodi tobobonj tolimok njituna njulu ewuapito injes tema, “Akalmokini ayonj iyekire atemar, nyeryamuna ayonj anupit njina epol ikwa naga tari alo Isirael!”
- ¹⁰Ani ebonjorete njituna njulu eakit ekapolokiniton nasigarya, toryamut epito kenj kenjaleu.
- ¹¹Ani ekaku, tolot Yesu lotaun njolo anyaritaen Nain, torukosi ka njikeekasyomak ta asepic a njituna a njulu ewuapito injes.
- ¹²Ani eapuuni injes lokek njolo ke etaun, kiryamas ka njituna njulu elepilepito edya njolo atwanit edakarete kija; kerae injes epei bon idounitoe, nabo arae toto kenj apuserut. Arukito toto kenj ka asepic a njituna a njulu ke etaun.
- ¹³Ani injolikini Ekapolon apuserut, kisyoni injes tema, “Tojono akigworo.”
- ¹⁴Tolot Yesu toapiya nibore njini elepilepitere, totap, tosodi towua njituna njulu adakito. Kirworik Yesu tema, “Edya, abala ayonj iyonj: Toyaru!”
- ¹⁵Kiboikin edya njolo sek atwanit togeu erwor, tosodi Yesu inak injes neni a toto kenj.
- ¹⁶Totaanjanja njituna daadanj kitopoloosi Akuj temasi alokabule kec, “Kedolu ekadwaran njolo apolon kidinj yok. Abu Akuj aiun njituna kenj!”
- ¹⁷Tokeikinos njakiro njun Yudaya daadanj ka njakwapin njuna alodiyete kenj.
- ¹⁸Apotu njikasyomak a Yoana tolimokis injes njakiro njun daadanj.
- ¹⁹Tonyara nai Yoana njikasyomak kenj njiarei kiyakiya neni ke Ekapolon akinjit atemar, “Erae iyonj itemokino ibu, kori itemokino isua edareutu ece?”
- ²⁰Ani edolete ikes neni a Yesu, tolimokis injes temasi, “Ikiyakuunit isua Yoana Ekebatsan akinjit iyonj atemar, ‘Erae iyonj itemokino ibu, kori itemokino isua edareutu ece?’ “
- ²¹Apaki njinapei njin, abu Yesu kitanjaleu njituna njulu alalak njulu agelegelya njidekesyo, njulu anjwalak ka njulu ekamunito njipyan; tonjaa danj njakonyen a njimudukanotin a njulu alalak.
- ²²Tobonjok Yesu njituna njulu eyakuunit Yoana tema, “Agesi, tolimokisi Yoana njuna injolikis iyekire ka njuna iirasi danj. Ekyenyununuyete njimudukanotin, erotonokinete

ņikanņwalak, esegununuyete ņulu irumit atapon, iiranarete ņikiņimanotin, eyarununuyete ņikatwak; nabo elimonokinio Dakiro ņuna Ajokak lokulyak.

23Ererenņ nooi ituņanan ņini nyejamakini anupit keņ aņuna kaņ!”

24Ani kerotokis ņituņa ņulu eyakuunit Yoana, togeu Yesu akitatam asepic a ņituņa ņakiro a Yoana tema, “Dina ilositotor iyes neni a Yoana apaki ņina ayakar iņes naloņisat, nyo iitanito iyes akiņolikin? Eoot ņolo iloilo ekuwuam a?”

25Nyo ilosito iyes akiņolikin? Ekile ņolo anapit ņilowi ņulu aninikak ņulu emilimilete a? Toyenete atemar ņulu enapito ikoņina ka ņulu ebarito jwi jwi, ikes iboiyete alorerya a ņikapolok!

26Nyo nai kire ilosito iyes aanyun? Ekadwaran a? Ee robo; akalimokini ayonņ iyes atemar, iņolikis iyes ituņanan ņini iloiti nooi tari ekadwaran.

27Yoana iņes ņolo ebala Akuj a Nakigireta ebe, ‘Toanyu, eyakiyari ayonņ ekaakiyacia kiņaren kon, kitemok ekonirot.’

28Akalimokini ayonņ iyes atemar, alotuņa a daadaņ a ņulu idounitoe ņinapei kolonņ, emam ņini epol akilo Yoana. Nai ņini edit akilo daadaņ a Napukan ka Akuj, epol akilo Yoana.”

29(Ani iirarete ņituņa daadaņ ka ņikerirak ocur ņakiro ņun, tocamut atemar itiyae Akuj ņuna iyookino, anerae ebatisatae ikes ke ebatisimu a Yoana.

30Nai apotu Dĭparisayon ka ņiketatomak ņulu a Dĭkisila toņero ebatisimu ņolo ayeunit Akuj aņuna kec, aņuna aņeryoto ebatisimu ņolo a Yoana.)

31Torubak Yesu irworo ebala, “Nyo esikwaania ayonņ ņituņa ņulu a ņirwa a lu? Ikote ikes nyo?”

32Ikote ikes ņidwe ņulu iboiyete alomaket. Enyarae epeiwaec kec ņuluce temasi, ‘Ikipotu isua okutakisi arupepe, nai nyimomworikis iyes; aponi isua kikalounoe aņuna ka atwanare, nai nyiluuro iyes.’

33Abu Yoana Ekebatsan; eroneene ka nyemasi epiini daņ; itemasi iyes, ‘Ikamunit iņes ekipe.’

34Abu Lokoku a Ituņanan, imuji ka emasi epiini; nai itemasi iyes, ‘Kiņolikisi ekadakan ka ekameran, ekone a ņikerirak ocur ka ņikasecak!’

35Nai aosou ņina ka Akuj itoodiunitae erae ņina a kire aneni a ņulu ecamunito iņes.”

36Tonyarau Eparisayot Yesu akimuj ka iņes, tolot nai iņes kai ke Eparisayot akimuj.

37Ayai nen aberu ņina ke etaun ņina arae akasecan nooi. Ani iirari iņes atemar imujete Yesu kaapei ka Eparisayot, tolot iņes nen etiņit ecupa ņolo eleleba akimyet ņina akukunyon.

38Min iņes kaku nakejen a Yesu igworo, kitapapal ņakejen a Yesu a ņakiyo keņ, toninaiya nai iņes ņakejen a ņitim keņ, tonu, kiwosak akimyet.

- ³⁹Ani ijolikini Eparisayot njolo anyarit Yesu nakimuj njakiro njun, abu totamak bon tema, “Kerae kire torae ekile lo ekadwaran, keyeni atemar aniberu na njina etapit injes na; nabo keyeni atemar erae injes akasecan!”
- ⁴⁰Toboņok Yesu injes tema, “Eyakasi ayon njakiro njuna acamit alimokin iyon Simoni.” Kiik Simoni tema, “Ewa, Eketataman, tolimokinae robo.”
- ⁴¹Tolimu Yesu tema, “Ayai itunanan ice njini edeniyorito njituna njiarei njidinari keņ. Emicae injes ipei njidinari njamiae njakan, njoloce njidinari njatomonikan.
- ⁴²Aņuna pa apedoryata ikes akitac injes, abu tojal njamicae njun daadaņ. Ali alokidij njuluarei njul eminakini injes nooi?”
- ⁴³Toboņok Simoni tema, “Atami ayon njolo ajalakinio njidinari njulu alalak.” Tolimok Yesu injes tema, “Ilimu iyon iyookino.”
- ⁴⁴Tosodi toboboņ Yesu neni ka aberu, tolimok Simoni tema, “Ite iyon aberu na a? Abu ayon olomu kai kon, ibu iyon nyikiinak ayon njakipi njuna kilotaret njakaakejen, nai etapapal injes njakaakejen a njakiyo keņ ka aninaiya a njitim keņ.
- ⁴⁵Nyenuwa iyon ayon, nai enui injes njakejen kaņ ameun njinapei takae alomunia ayon ne.
- ⁴⁶Nyiwosakina iyon akimyet nakou kaņ, nai eosak injes akimyet njina akukunyon nakejen kaņ.
- ⁴⁷Aņun, akalimokini ayon iyon atemar, esyoni njasecisya keņ njuna alalak, anerae etoodiu injes amina keņ njina epol nooi, nai injes njini isyoniyo iwadio, edit amina keņ.”
- ⁴⁸Tosodi tolimok Yesu aberu tema, “Esyoni njasecisya kon.”
- ⁴⁹Togeut njituna njulu aya ka injes lomesa akinjitiņita make temasi, “Okoe, njae itunanan njini epedori tari akisyon njasecisya en?”
- ⁵⁰Tolimok Yesu aberu tema, “Ikiteyar iyon anupit kon, tolot ke ekisil.”

Luka 8

- ¹Kedaun njakiro njun, kirimo Yesu lotaunio ka lorerya, akitatam Djakiro njuna Ajokak njuna ka Apukan ka Akuj. Torukito ka njulutomon ka njiarei;
- ²ka njaberu daņ njace njuna abu Yesu kitaņaleu ikamunito njipyan ikes ka alodekesyo. Araakasi ikes Maria (njina arae ekiro keņ Magdalena) njina etaņaleunio ikamunito njipyan njikanikaarei;
- ³Joanna, aberu a Kusa a njolo eyokit njiboro njulu ke Erode, ka Susanna ka njace njuna alalak njuna eņaranakinete ikes a njiboro kec.
- ⁴Potu njituna neni a Yesu alowaetin a daadaņ, alotaunio a njulu alalak toruwor asepic; tolimok Yesu ikes akitadapet na tema,

- ⁵“Ayai ekile nolo abu tolot akitakin njikinyom kej. Ani eekini injes, todoto njice lorot, ido kipudaasi njituja ka kidepasi njikyeny.
- ⁶Apotu njice todoto lojaro; ani erupunete, apotu tookiyosi, anerae amam pa apalal njalup.
- ⁷Apotu njikinyom njice todoto kidinj lokukwa, tosodo toruput kaapei ka njikukwa, torida njikukwa ikes.
- ⁸Nabo apotu njice todoto nalup njuna ajokak, toruput topolout, tokoni u njolokinyomit amiat.” Kedau Yesu erwor njun, tolimok ikes ikeunit tema, “Injes njini eya njaki njuna kiiraret, kiira!”
- ⁹Kinjita njikasyomak Yesu apolou njina ka akitadapet a njin.
- ¹⁰Tobojojok Yesu ikes tema, “Ikiinakinitae iyees ayenun njuna imunono njuna ka Apukan ka Akuj, nai njituja njuluce elimokinio a njakitadapeta. Tosodi ani kinjolkis dan, nyeanyuwasi; ani kepuput dan, nyiirasi.”
- ¹¹“Apolou njina ka akitadapet injes na: ekinyomit injes akirot njina ka Akuj.
- ¹²Dikinyom njulu adoete lorot erae njituja njulu iirarete, nai bu Satan tolema akirot alotai kec, ikotere nyenupa ikes toiunos.
- ¹³Dikinyom njulu adoete lojaro erae njituja njulu iirarete akirot kijaut ka alelyan, nai emamukatar ikes njataagor, enupete ca iwadio, nai ani edoli njirwa njulu itemere, tosodo topalikis.
- ¹⁴Dikinyom njulu adoete lokukwa, erae njituja njulu iirarete akirot; nai amitakinit njuna ka akwap ka ekibure nolo a njiboro daadanj elomunete tooma toridakis akirot njina ka Akuj nyera.
- ¹⁵Dikinyom njulu adoete nalup njuna ajokak erae njituja njulu iirarete akirot, kiricakis, tonupa a njitai a njulu ajokak ka totitinyikis akitodol njina erayata.
- ¹⁶“Emam ituņanan inokakini etaa, tosodi tobuburik atuba kori kiwuak kwap ekitaada. Nai iwuakini injes neni ikeuna, ikotere kiteoto njituja daadanj elomarete kai.
- ¹⁷Anerae emam ibore njini imunonitae njini nyisileereunio, kori ibore daadanj njini iwuaitae njini nyitatakununio yaunae nakica.
- ¹⁸“Tocoito robo ikwanjina iiraryata; anerae ituņanan daadanj njini eyakar ibore einakinio njini elal, nai njini daadanj emam ibore eyai, edemaryo tari njinidio cici njini etami injes atemar ayakar.”
- ¹⁹Potu toto a Yesu ka njikaitotoi a Yesu, nai nyepedosi akidol diyete Yesu anjuna ka asepic a njina apolon.
- ²⁰Tolimokinae Yesu temarae, “Ewuasi toto kon ka njikonikaitotoi alokija, ecamito aanyun iyoj.”

- ²¹Toboŋok iŋes tema, “Toto kaŋ ka ŋikaitotoi kaŋ ikes ŋulu iirarete ŋakiro ŋuna ka Akuj, kiwuapa.”
- ²²Apeikolonjot, todokasi Yesu ka ŋikeekasyomak nataker tolimok iŋes ikes tema, “Apena, odokasi ekekwaye anam.” Kisyakis ikes amiar ataker.
- ²³Ani eriŋa ikes eya nanam, kinapakin Yesu tojotoor. Tokut atipei ekuwuam ŋoloti apolon ananam, kiburiburi ataker akilelebun. Toryamut ikes ŋican ŋulu apolok.
- ²⁴Kiyotosi ŋikasyomak neni a Yesu, kitekienyut iŋes temasi, “Eketataman, Eketataman! Edikino ikitwaki.” Tonyou Yesu, kikilyak ekuwuam ka ŋakipi ŋuna emorokokoete, todipakinos ikes, kililiŋ akwap cek.
- ²⁵Kiŋit Yesu ŋikeekasyomak tema, “Ai eyai anupit kus?” Tobul ikes, toumokis kiŋitas make temasi, “Ŋae ekile lo ŋolo elimokini tari ekuwuam ka ŋakipi kiirasi iŋes lo?”
- ²⁶Todolut nai ikes nakwap ŋina a Ŋigadara ŋina eteosi ka Galileya.
- ²⁷Ani edokuni Yesu anataker, kiryama ka ekile ŋolo abunit alotaun, ŋolo ekamunito ŋipyany. Eboit iŋes ekaoyan eleri, nabo kiboiye analyalin toŋerite ere.
- ²⁸Ani iŋolikini iŋes Yesu, kiworou toramakin kiŋaren keŋ, tocelu tema, “Anukiro eya iyoŋ ka ayonŋ, Yesu Lokoku ka Akuj, a ŋina alokidiana nooi? Akadyekit ayonŋ iyonŋ atemar, nyikisican kare ca!”
- ²⁹Alimuni iŋes ikoŋina, anerae eŋenyakini Yesu ŋipyany alomun aneni keŋ. Etokoponorete iŋes ŋipyany ŋirwa ŋulu alalak, tari keeni iŋes a ŋiriko ŋakejen ka ŋakan, aŋedanari kipiiri nariet aŋuna ka agogoŋu a ŋipyany a ŋul.
- ³⁰Kiŋit Yesu iŋes tema, “Ŋae ekonikiro?” Toboŋok ekile tema, “Erae ekiro kaŋ ‘Ajore’,” anerae alomarito ŋipyany ŋulu alalak tooma keŋ.
- ³¹Kimaimaa ŋipyany ŋul Yesu nyecakak ikes nauwuat ŋina aoyan.
- ³²Ayai nen esipan ŋolo apolon ŋolo a ŋipegei ŋolo adaka nagum ke emoru. Kilipa ŋipyany Yesu aesikin ikes tolomasi lopegei. Tocamak iŋes ikes.
- ³³Tosodo tolomut ŋipyany ŋul alokile, tolomasi lopegei; tosuru esipan daadanŋ anakope, tosuror tooma nanam, kitamat totwaka.
- ³⁴Ani iŋolikinete ŋikeyokok ŋulu a ŋipegei ŋakiro ŋuna etiyakinosi, kipiiryoto alimor lotuŋa ŋulu aya lotaun ka lorerya.
- ³⁵Toloto ŋituŋa aanyun ŋakiro ŋuna apotu kitiyakin. Potu neni a Yesu, toryamut ekile ŋolo etolomunere ŋipyany iboi a nakejen a Yesu, enapit ŋilowi, kejokyar akeekuwan; tokuryaketa ikes.
- ³⁶Tolimokis ŋulu aris keyenut epite ŋolo etaŋaleunere ekile ŋolo ekamunito ŋipyany.
- ³⁷Apotu nai ŋituŋa ŋulu ka akwap a Gadara kiŋitakis Yesu alosit iwace, anerae abu tobul ikes nooi. Todoka nai Yesu nataker, toboŋo.

- ³⁸Tosodi ekile nolo sek eritaryo nipyany aneni keŋ, kimaima Yesu arukor ka iŋes. Nai kitoboŋo Yesu iŋes lore keŋ tema,
- ³⁹“Toboŋo lore kon, kiserak lotuŋa ŋakiro ŋuna etiya Akuj neni kon.” Tolot nai iŋes tolimok ŋituŋa daadaŋ alotaun ŋuna abu Yesu kitiyak neni keŋ.
- ⁴⁰Ani eboŋuni Yesu alokekwaye anam, kisiryam asepic a ŋituŋa iŋes, anerae edarito ŋituŋa iŋes.
- ⁴¹Bu ekile nolo anyaritaŋe Yairo, nolo apolokinit esinagoga. Toramakin kiŋaren Yesu, kimaima iŋes abunore kai keŋ,
- ⁴²anerae adyaka nakoku keŋ ŋina donupeŋi, toapiye atwanare. Arae ŋikaru keŋ ŋitomon ka ŋiareŋi. Nai ani eriŋa Yesu elosi toridak nooi asepic a ŋituŋa iŋes.
- ⁴³Ayai nen aberu ŋina aleleete ŋaokot ŋikaru ŋitomon ka ŋiareŋi. Kisunyak iŋes ŋikeeboro daadaŋ lomurok, nai amam tari ipeituŋanan daŋ ŋini apedori akitaŋaleun iŋes.
- ⁴⁴Tonjicun iŋes alokaku, totap abilet ŋina ke elou a Yesu; totubos ŋaokot atipei.
- ⁴⁵Kiŋit Yesu tema, “Dae ŋini akatap ayonŋ?” Topega ŋituŋa daadaŋ ŋun, ido tema Petero, “Eketataman, ikilukakinito iyonŋ ŋituŋa kidinŋ ka ikijukito daŋ.”
- ⁴⁶Nai tema Yesu, “Akatapit sek ayonŋ ituŋanan, anerae abu ayonŋ oyenu atemar alot agogoŋu aneni kaŋ.”
- ⁴⁷Ani eanyuni aberu ŋin atemar pa apedorit iŋes akimunon ŋakiro ŋun, bu emarani, toryedik alokiŋaren Yesu. Kitatamik iŋes alokiŋaren ŋituŋa daadaŋ ŋakiro ŋuna atapya iŋes elou a Yesu ka epite nolo aŋaleunio iŋes atipei.
- ⁴⁸Tolimok Yesu iŋes tema, “Nakoku, ikitaŋaleu iyonŋ anupit kon. Tolot a ekisil.”
- ⁴⁹Ani eriŋa Yesu irworo ŋun, bu ituŋanan ice alore a Yairo, tolimok Yairo tema, “Eridak nakoku kon, tojoŋo akicanit eketataman.”
- ⁵⁰Kiira Yesu ŋakiro ŋun, tolimok Yairo tema, “Nyikibul, nai tonup iyonŋ, eyari iŋes.”
- ⁵¹Ani edoli iŋes lore, nyecamak iŋes ŋituŋa alomar ka iŋes tooma kai, mati Petero, Yoana, Yakobo, Papa ka toto a ikoku.
- ⁵²Kigworos daadaŋ kiworoete aŋuna a ikoku. Tolimok Yesu ikes tema, “Tojoŋoto akigworo, nyetwanit iŋes – ejotoe!”
- ⁵³Tokyenatar daadaŋ iŋes, anerae ayenete atemar atwanit apese kire.
- ⁵⁴Nai kikam Yesu akan ka apese, tonyara iŋes tema, “Nakoku, tokienyu!”
- ⁵⁵Toyaru apese, tonyou atipei, tolimok nai Yesu ŋikekauruunak ainakin iŋes adiokimuj.
- ⁵⁶Toumokis ŋikauruunak ka apese nooi, todaun ŋuna elimunete, nai kicik Yesu ikes tema, “Nyilimokis tari ipeituŋanan daŋ ŋuna etiyakinosi.”

Luka 9

- ¹Tonyarau Yesu ηlutomon ka ηiarei, inak ikes apedor ka apolou ηina kiritanaret ηipyen ka ηina kitanaleununuyet ηikadyakak.
- ²Kiyakiya ikes akisera ηakiro ηuna ka Apukan ka Akuj ka akitanaleunun.
- ³Tolimok ijes ikes tema, “Nyitiηa idiobore ilosete; ebela kori ecwee, akimuj kori ηisiliηa; nyitiηa daη ηilowi ηiarei.
- ⁴Ani ηinakai ilomarete iyes, kiboyoto a nen tari akolonit ηina irotokinioto.
- ⁵Ani ca neni nyikijauniata ηituηa iyes, torotokis a nen, totwakis apuwa ηina a ηakejen kus nen, kitoodiu neni atemar esecito ikes.”
- ⁶Torotokis ikes, kimanimana ηirerya daadaη iseraete Dakiro ηuna Ajokak, nabo kitanaleununuyete ηituηa daadaη.
- ⁷Ani iirari erwosit Erode ηolo arae ekepukan a Galileya ηakiro ηuna apotu kitiyakinos, kibiler ijes nooi, anerae abasi ηituηa ηice, “Yoana Ekebatiisan ijes ayaru!”
- ⁸Tolimut ηice temasi, “Eliya ijes atakanu,” nabo abasi ηice, “Epei alokidin ηikadwarak ηulu ηorok ijes ayaru.”
- ⁹Tolimu Erode tema, “Abe bo abu ayon etutubo ηasigarya akou a Yoana. Dae nai ituηanan ηini apupi ayon ηakiro keη en?” Kiitan ijes aanyun Yesu.
- ¹⁰Ani ebonunete Dikiyacia, tolimokis Yesu ηakiro ηuna apotu ikes kitiyata. Ya Yesu ikes neni asilon diyete etaun ηolo anyarita Betesaida.
- ¹¹Ani iirari asepic a ηituηa atemar alot ijes inaa, kiwuapak ijes. Kijau ijes ikes, tolimok ikes ηakiro ηuna ka Apukan ka Akuj, kitanaleu ηulu adyakasi daη.
- ¹²Ani isyakini akolon adoyor, potu Dikiyacia ηlutomon ka ηiarei temasi, “Kimyek ηituηa toloto lorerya ka lomanikorin ηulu eapiyete, toryamut neni perot ka akimuj daη, anerae esil akwap na.”
- ¹³Nai tolimok Yesu ikes tema, “Inakisi iyes pei ikes idiobore ηini nyamat.” Temasi ikes, “Eya isua ηamugati ηakan ka ηikolya ηiarei make, mati ca kikilot isua akigyel akimuj aηuna a ηituηa a lu a daadaη.”
- ¹⁴Aapikinit ekimar a ηikilyok a ηulu aya nen ηalipyo ηakan. Tolimok Yesu ηikasyomak keη tema, “Totyakatyakata ηituηa, kisiboikis a ηatomonikan.”
- ¹⁵Kitiyata nai ikes ikwaηina alimokinitere, kisiboikis ηituηa.
- ¹⁶Tolemu Yesu ηamugati ηakan ka ηikolya ηiarei, kireo kidiama nakuj, kilipak, tonyilinyili inak ηikasyomak keη, tokorakis ηituηa.
- ¹⁷Kimuja daadaη kimwoko, ido tocunut ηikasyomak ηapiyanunet ηuna apotu kilelebun ηaditae ηatomon ka ηareie.

- ¹⁸Acekoloŋit, ilipi Yesu bon, potu ŋikeekasyomak neni keŋ. Kiŋit iŋes ikes tema,
- ¹⁹“Ebasi mono ŋituŋa ŋae ayon?” Toboŋokis ikes temasi, “Yoana Ekebatiŋan, nai ebasi ŋice irae iyon Eliya, nabo daŋ ŋice ebasi irae iyon epei alokidin ŋikadwarak ŋulu ŋorok ayaru.”
- ²⁰Kiŋit iŋes ikes tema, “Ibasi bo iyese ŋae ayon?” Toboŋok Petero tema, “Irae iyon Kristo ŋolo ka Akuj.”
- ²¹Kicik nai Yesu ikes nyelimokis ŋun idiotuŋanan.
- ²²Kiyatak iŋes erwor keŋ tema, “Itemokino Lokoku a Ituŋanan kisicanae nooi, toŋero ŋikatukok ka ŋisacaradotin ŋulu apolok ka ŋiketatak a ŋikisila. Earyo iŋes, nai kelunyar ŋirwa ŋiuni, eyaruni.”
- ²³Tolimok nai iŋes ikes daadaŋ tema, “Ŋinituŋanan ecamit akiwuapakin ayon, itemokino toŋero bon, tosodi toryon ekeemusalaba a ŋinakoloŋit ekewuapak ayon.
- ²⁴Ituŋanan ŋini ecamit aiun akiyar keŋ, itotwaniyari; nai ŋini itotwaniari akiyar keŋ aŋuna kaŋ, eiuni.
- ²⁵Alipoida eryamuni ituŋanan, erae keŋata akwap daadaŋ, nai totwania akeekiyar?
- ²⁶Anerae ŋini irumito ŋileec aŋuna kaŋ ka aŋuna a ŋakaakiro, irumete Lokoku a Ituŋanan daŋ ŋileec aŋuna keŋ ŋina ebunio anapolou a ŋina a Papa ta ŋina a ŋimalaikan a ŋulu ka Akuj.
- ²⁷Akalimokini ayon iyese kire atemar, eya ne ŋice ŋulu nyiirete atwanare, eriŋa nyeanyuwara Apukan ka Akuj.”
- ²⁸Kelunyar ŋirwa ŋikanikauni, tolot Yesu lomoru akilip, erukito ka Petero, Yoana ka Yakobo.
- ²⁹Ani eriŋa Yesu ilipi, kilocokin ereet keŋ ka tokwanjata ŋilowi keŋ kya.
- ³⁰Totakanut ŋikilyok ŋiarei, Moses ka Eliya, kirworikin ka iŋes.
- ³¹Kirworo Moses ka Eliya ŋulu atakanunete anakica a ŋina ka Akuj ŋakiro ŋuna ka atwanare a Yesu a ŋina alosi akitiyakin alo Yerusalem.
- ³²Elurasi Petero ka ŋikeerukitos, ani ekienyunete kojokan, kiŋolikis akica ŋina ka apolou keŋ ka ŋikilyok ŋuluare ŋulu awuasi ka iŋes.
- ³³Ani erotokinete Moses ka Eliya, tema Petero neni a Yesu, “Eketataman, ejok nooi iwon akibo a nege! Kimyekinae isua odukutu ŋitogoi ŋiuni, epei ŋolo kon, epei ŋolo a Moses ka epei ŋolo ke Eliya.” (Pa ayeni iŋes ŋuna erworo.)
- ³⁴Ani eriŋa iŋes irworo, bu edou, torapuwa ikes aribo, tobul ikes ŋolopite alomaryata lodou.
- ³⁵Kirworik etoil alodou tema, “Erae lo Lokoku kaŋ ŋoloseuna; topupo iŋes!”

- ³⁶Ani iiraryo etoil, arae Yesu bon awuoi a nen. Kililiņa ħirukitos a Yesu cek, nyelimokis idiotuņanan ħuna apotu ikes kiņolikis.
- ³⁷Ani taparacu iwalari, totiyaunos Yesu ka ħirukitos keņ ħuluuni alomoru, tosodi kiryamun ka asepic a ħituņa.
- ³⁸Tocelu ekile anasepic tema, “Eketataman, ekemaimai ayonĭ iyonĭ, bua kare ca toanyu lokoku kaņ, anerae erae iņes ikaakoku ħini donupei!
- ³⁹Ikamununui ekipye iņes, kisiworou, kidesak kwap, kirakar, tokuut ħikurudoi anakituk; nabo torubak eryeba nooi ekaoyan!
- ⁴⁰Abu ayonĭ odyek ħikasyomak kon akiritar ekipye ħol aneni keņ, nai abu tokuruwo ikes.”
- ⁴¹Toboņok Yesu tema, “Okoe ħipeituņa nyenupito, nabo eoliyorito. Ikiruki mono ayonĭ ka iyes tari ori ka akadaņi iyes tari ori?” Kedaun ħun, tolimok Yesu ekile ħol tema, “Yau lokoku kon ne.”
- ⁴²Ani eriņa edya ebunit, toramak ekipye iņes kwap kirakar. Kikilyak Yesu ekipye, kitaņaleu edya, ido inak iņes neni a papa keņ.
- ⁴³Toumokis ħituņa daadaņ aņuna ka apedor a ħina ka Akuj.
- ⁴⁴“Kiirasi kojokan ħakiro ħuna akalimokini ayonĭ iyes! Ipotokinio Lokoku a Ituņanan nakan a ħituņa.”
- ⁴⁵Nai pa ayenete ħikasyomak keņ apolou a ħakiro a ħuna erworo iņes. Emunonitae aneni kec, ikotere nyeyenuniata; tokuryaketa ikes akinĭit iņes ħakiro ħun.
- ⁴⁶Topegakinis ħikasyomak a Yesu ecamito ayenun ituņanan ħini epol nooi alokidinĭ kec.
- ⁴⁷Nai ani eripuni Yesu ħuna atamete ikes, abu toriko ikoku ħini cici, kitowuo alodiye keņ,
- ⁴⁸tolimok ikes tema, “Dinituņanan ijauni ikoku ħini cici ħini ikoni en alokiro kaņ, ekejauni ayonĭ; a nen ħini ekejauni ayonĭ, ijaunit tari ħini ekeyakuunit ayonĭ. Anerae ħini itiditeuna alokidinĭ kus, iņes epol nooi.”
- ⁴⁹Tolimok Yoana Yesu tema, “Eketataman, eņolikinitae isua ekile iritanari ħipyan alokiro kon, kiretakinae isua iņes, anerae nyerae iņes epei alokidinĭ yok.”
- ⁵⁰Tolimok Yesu Yoana ka ħikasyomak ħuluce tema, “Nyiretakis iņes, anerae ituņanan daadaņ ħini nyikitepegi iyes, erae ħini kus.”
- ⁵¹Ani eapuunete ħirwa ħulu boņoret Yesu nakuj, abu iņes totyaku alosit Yerusalem.
- ⁵²Kiyakiya iņes ħituņa ħice kiņaren ħulu apotu tolomasi lore ece alo Samaria akitemokin ibore daadaņ aņuna ka abunore keņ.
- ⁵³Nai apotu ħituņa a nen towout akijaun Yesu, anerae arae iņes ekaloton Yerusalem.

- ⁵⁴Ani ijolikinete Yoana ka Yakobo njulu arae njikasyomak a Yesu njakiro njun, temasi, “Ekapolon, icamit iyonj onyarautu akim anakuj, tomunya njituja lu a?”
- ⁵⁵Nai tobobonj Yesu kinjenyak ikes.
- ⁵⁶Toloto ikes ecere njolo ayai kinjaren.
- ⁵⁷Ani eriija ikes eya lorot, tolimok ecekile Yesu tema, “Ekewuapi ayonj iyonj neni ilosi daadañ.”
- ⁵⁸Tolimok Yesu injes tema, “Eyakatar njikweei njaduyon, ka eyakatar njikyeny njakais; nai emam Lokoku a Ituñanan neni kienjnet.”
- ⁵⁹Tolimok nabo Yesu ecekile tema, “Kiwuapakinae ayonj.” Tosodi njolo tolimu tema, “Kimyekinae mono olot akinuk papa kañ.”
- ⁶⁰Tobonjok Yesu injes tema, “Kimyek njikatwak tonuka njikatwak kec. Ape iyonj kisera njakiro njuna ka Apukan ka Akuj.”
- ⁶¹Tolimu nabo ece tema, “Ekewuapi ayonj iyonj Ekapolon; nai kimyekinae mono olot olimok njituja kañ atemar kidoño robo ejok.”
- ⁶²Tolimok Yesu injes tema, “Ituñanan daadañ njini ani ketikaki njakeekan lomeleku, torubak nabo ijoliyanari kaku, nyitemokino anjuna ka Apukan ka Akuj.”

Luka 10

- ¹Ekaku a njakiro a njun, toseu Ekapolon njicetuja njulu arae njatomonikanikaarei ka njiarei; kiyakiya a njiarerei kinjareno lorerya ka nakwapin daadañ njuna eitanit injes akidol.
- ²Tolimok injes ikes tema, “Elal akilem, nai ekudyoko njikalemak. Anjun, kilipa elope njolo ka akilem kiyakiya njikalemak njulu alalak nakilem keñ.
- ³Toloto toyenete atemar, ekeyakiyarit ayonj iyees nakwapin ikwa njamesekin, njuna eya kidinj njipeei.
- ⁴Nyitiña ecwee a njisiliña, kori njolo ilipanarotor, kori njamuk, nyicanican apaki akimal njituja.
- ⁵Dinakai daadañ ilomarete iyees temasi mono, ‘Toyai ekisil lore lo.’
- ⁶Ani keyai ituñanan njini emina ekisil lore njol, idonji ekisil njol neni keñ; ani kemam, nyidonji ekisil njol nen, nai ebonjuni neni kus.
- ⁷Kiboikinos kai njina tomata ka kimuja ibore daadañ njini ikiinio, anerae itemokino eketiyan eropyo. Nyirimito ka nyitubonorosi anakais a njituja.
- ⁸Dolore daadañ ilomarete iyees ikijaun, kimuja akimuj daadañ njina ikiinakinio.
- ⁹Kitañaleununutu njikadyakak a nen, tolimokisi njituja temasi, ‘Aapuu Apukan ka Akuj neni kus.’

- 10**Nai n̄olotaun ilomarete iyes, ido nyikijaun, torotokisi ibasi,
- 11**‘Tari apuwa n̄ina alotaun kus n̄ina etapunito n̄akejen kosi, ikitwakini isua neni kus. Nai toyenete atemar aapuu Apukan ka Akuj!’
- 12**Akalimokini ayon̄ iyes kire atemar, isyoni Akuj nooi n̄ituŋa a Sodoma Akolon̄it n̄ina ka atubokino akilo n̄ituŋa n̄ulu ke etaun a n̄ol!
- 13**“Ekaŋ iyon̄ Korasin! Ekaŋ iyon̄ Betesaida! Anerae kerae kolon̄ kitiyatetei n̄akujuwanisya n̄una etiyakin aneni kus alo Tiro ka Sidon, kekiito ikes kolon̄ sek, tonapa n̄ilowi n̄ulu koris, ido kiwosakinos ekuron, kitoodiuniata atemar akiwua ikes n̄asecisya!
- 14**Isyoni Akuj nooi n̄ituŋa n̄ulu a Tiro ka n̄ulu a Sidon Akolon̄it n̄ina ka atubokino akilo iyes.
- 15**Ani bo iyon̄ Kaperenaum! Icamit iyon̄ akitopolooro kon todol nakuj a? Ikilemaryo iyon̄ anakwap, ikimasar nakibois n̄ina a n̄ikatwak!”
- 16**Tolimok Yesu n̄ikeekasyomak tema, “Ituŋanan daadaŋ n̄ini ikiirari iyes, ekeira tari ayon̄; ituŋanan daadaŋ n̄ini ikiŋeri iyes, akaŋer tari ayon̄; n̄ini akaŋer ayon̄, aŋer tari n̄ini ekeyakuunit ayon̄.”
- 17**Toboŋut n̄ulu tomonikanikaarei ka n̄iarei elakara nooi temasi, “Ekapolon, aponi isua toreunae tari n̄ipyān alokiro kon!”
- 18**Tema iŋes ebe, “Eŋolikinit ayon̄ Satan ecakun anakuj ikoni akimilyaunet.
- 19**Topupokisi! Akainak ayon̄ iyes apedor daadaŋ n̄ina reunet n̄imuno ka n̄itwania ta areun apedor daadaŋ n̄ina a n̄olo Aronon; emam ibore n̄ini ikiwani iyes.
- 20**Nai nyilakarosi aŋuna ireuniata iyes n̄ipyān, nai itemokino iyes tolakara aŋuna igiritere n̄ikusirorwa nakuj.”
- 21**Esaa n̄olopei kilelebun Etaun n̄olo Asegan neni a Yesu, tolelyan iŋes nooi, tolimu tema, “Alakara ayon̄ neni kon, Papa, Ekapolon n̄olo anakuj ka nakwap, anerae ibu iyon̄ kiwua n̄akiro nu aneni a n̄ikaosok ka n̄ipiiryantotin; nai kisileereu neni a n̄idwe a n̄ulu cicik. Ee, Papa, itiyak iyon̄ n̄un daadaŋ ikwaŋina icamitor iyon̄ elope.
- 22**“Akainaki ayon̄ Papa kaŋ n̄iboro daadaŋ. Emam ituŋanan n̄ini eyeni atemar Lokoku iŋes iŋae, mati Papa; nabo emam n̄ini eyeni atemar Papa iŋes iŋae, mati Lokoku ka n̄ulu daadaŋ ecamit Lokoku akiteyenun Papa keŋ neni kec.”
- 23**Tolimok nai Yesu n̄ikasyomak keŋ make tema, “Erereŋ n̄ituŋa n̄ulu iteete n̄una iteete iyes!
- 24**Anerae akalimokini ayon̄ iyes kire atemar, acamito kolon̄ n̄ikadwarak ka n̄ikepukak n̄ulu alalak akiŋolikin n̄una iŋolikis iyes, nai apotu nyiŋolikis; nabo acamito akiirar n̄una iirasi iyes, nai apotu nyiirasi.”

- 25Tosodi tonyou eketataman a N̄ikisila, kikatak Yesu tema, “Eketataman, nyo itemokino ayon̄ etiya, ikotere oryamunia akiyar n̄ina nyedaun?”
- 26Kin̄it Yesu in̄es tema, “Nyo bo igiritae Lokisila? Anukiro isyom iyon̄ alokitaabo a n̄ol?”
- 27Toboŋok in̄es tema, “Tomina Akuj Ekapolon kon a ekonitau a daadaŋ ka akonikiyar a daadaŋ ka akonigogoŋu a daadaŋ ta n̄atameta kon a daadaŋ; nabo tomina ekonikidunyet, ikwaŋina iminar iyon̄ akonikuwan.”
- 28Toboŋok Yesu in̄es tema, “Ilimu iyon̄ n̄una iyookino, kitiya n̄un, ido toyar.”
- 29Nai ikwapei acamitor in̄es akitojoka, abu in̄es kin̄it Yesu tema, “Dae erae ekaakidunyet?”
- 30Toboŋok Yesu in̄es tema, “Ayai ekile ece n̄olo anyouni alo Yerusalem totiyaar Yeriko. Kituumikis n̄ikokolak in̄es alorot, kikamut, kibun̄ata, tolaca daŋ, toesikis in̄es eperi irakara.
- 31Kitoru esacaradoti lorot n̄ol, kin̄olik ekile n̄ol eperi, tosep kitor iwace.
- 32Bu Elepeit daŋ kitoru nen; ani kin̄olik ekile n̄ol eperi, tosep kitor iwace.
- 33Nai ani ebuni Esamaritanoit emeta erot n̄olopei n̄ol, todolu neni ayai ekile n̄ol, kin̄olik eperi, kisyoni in̄es nooi.
- 34Kidunya in̄es lokile, kimad ka toen n̄akeejemei. Todakak nai in̄es losigirya keŋ, ya lore ece kimuke in̄es aina.
- 35Ani iwalari akwap, tolemu in̄es n̄idinari n̄iarei, inak elope ere tema, ‘Kiuryakinae ekile lo; ani aboŋuni ayon̄, akatacakini iyon̄ ibore daadaŋ n̄ini isitiya iyon̄ aŋuna keŋ.’
- “
- 36Kin̄it Yesu in̄es tema, “Dae alotuŋa a n̄ul itami iyon̄ atemar abu toruwor ekidunyet a ekile a n̄olo apotu n̄ikokolak kidica alorot?”
- 37Toboŋok in̄es tema, “Erae n̄olo abu kisyoni in̄es.” Tolimok Yesu in̄es tema, “Ape iyon̄ daŋ, kitiya ikwaŋinapei.”
- 38Ani elosete Yesu ka n̄ikeekasyomak, kitoro lore ece n̄olo ejaunia ikes aberu n̄ina anyaritae Marita.
- 39Ayai nakaato keŋ a Marita n̄ina anyaritae Maria, n̄ina abu kiboikin nakejen a Yesu akipup n̄akiro n̄una etatami in̄es.
- 40Etumorit Marita etic n̄olo eidar in̄es; tosodi tolot neni eboiyo Yesu, kin̄it in̄es tema, “Ekapolon, nyikironikinit iyon̄ neni ekemyekinitor ayon̄ nakaato kaŋ etiya eitic bon a? Tolimok iyon̄ in̄es bu ekeŋarak ayon̄!”
- 41Tolimok Yesu in̄es tema, “Marita, Marita! Iyaloloŋi iyon̄ ka ituupa n̄akiro n̄una alalak akidiŋ;

⁴²nai ipeibore bon epol. Aseu Maria ibore ñini ajokan ñini nyelemaryo aneni keñ!”

Luka 11

¹Apeikolonjit kilip Yesu aiwace. Ani irikakini, abu epei alokidin ñikasyomak keñ, tolimok ines tema, “Ekapolon, kitatamae isua akilip, ikwanina kolon etatamya Yoana ñikasyomak keñ.”

²Tolimok Yesu ikes tema, “Ani ilipete temasi: ‘Papa, ekonikiro tokeritetei; akonipukan bu.

³Inakinae isua a ñinakolonjit akosikimuj ñina a jwi jwi.

⁴Kisyoni isua ñakosisecisya, anerae isyoniyeneneo isua ñulu eseceneneete aneni kosi. Nyikiya isua nakitemyet.’ “

⁵Tosodi tolimok Yesu ñikeekasyomak tema, “Eyai mono iyes ipei ñini elosi neni alokone keñ nakwaare, ido tolimok ines tema, ‘Ekone, inakinae ayon ñamugati ñauni, anerae

⁶abu lokone kañ ñolo erae ekaloton, nai emam ayon akimuj ñina ainakini ines.’

⁷Tobonok nai lokone keñ alotooma kai tema, ‘Nyikican ayon! Agol takae ayon ekek, ikijotoor ayon ka ñikaadwe, emam tokona epite ñolo anyounio ayon okoinak iyon idiobore.’

⁸Kire akalimokini ayon iyon atemar, tari pa kekienyu ines ainakin ines ñamugati anuna ka akoneo keñ, nai enyouni ines ainakin ines ibore daadañ ñini iitanit anuna nyitimyo ines arubakin anyarit ines.

⁹“Anun, akalimokini ayon iyes atemar, kinjita, ikiinakinio; kiwara, iryamunete; kikonjikoño, ikiñaaryo.

¹⁰Anerae ñinituñanan injita, einakinio; ñini iwarit, eryamuni; ka ñini ikonjikoñi, eñaaryo.

¹¹Eyai alokidin kus papa ñolo ani injita ikoku keñ ekolya, inak ines emun a?

¹²Kori ani injita abeeye, inak ines ekiitwan a?

¹³Kipedorete nai iyes ñulu iroko ainakin ñidwe kus ibore ñini ajokan, nyepedori nai Papa kus ñolo anakuj ñolo ejok nooi akilo iyes ainakin Etao ñolo Asegan neni a ñulu injitasi a?”

¹⁴Apeikolonjit kirita Yesu ekipye ñolo pa apedori erwor. Ani kirita, togeu ekile ñolo pa erworo erwor; toumokis ñasepico a ñituña ñakiro ñun.

¹⁵Tosodo ñice temasi, “Erae Belesebul ñolo epolokinit ñipyan einakinit ines apedor ñina kiritanaret ñipyan.”

¹⁶Ewarito ñice alokun ines; kinjita ines akitiyakin adiokujuwuanut, toyenuniata ikes atemar ebunit ines aneni ka Akuj.

- 17Nai ayeni Yesu nuna atamete ikes, anun tolimok ikes tema, “Akwap nina etyakatyakatar nituṅa, tojiyete make, inyasun; ani ketyakatyaka nituṅa nulu ke epeire, ielarosi ikes.
- 18Ani ketyakatyaka apukan a Satan tojiyoto ṅajorei keṅ make, erubakini nai ekeebuku eyai ikwa ai? Ibasi iyees eritanari ayon ṅipyan ka apedor a nina aryamunit aneni a Belesebul.
- 19Ani keritanari ayon ṅipyan alokiro a Belesebul, lokiro a ṅae bo iritanaryata ṅikewuapak kus? Anun, ikes nai rwanu eruworosi ṅikatubok ṅakiro kus.
- 20Nai ani keritanari ayon ṅipyan ka apedor a nina ka Akuj, akeepolou iṅes atemar abu Apukan ka Akuj neni kus.
- 21“Ani eyai ekile ṅolo egogon lore keṅ, totiṅite ṅiboro keṅ daadan nulu jiyet, emam ibore elemari ṅiboro keṅ.
- 22Ani bo ca nai kebu ece ṅolo iloit iṅes, edemari iṅes ṅiboro daadan nulu jiyet nulu sek aruunitor iṅes, totyakatyaka ṅikeeboro.
- 23“Ituṅanan ṅini nyeyai lowae kaṅ, akaṅerit ayon; nabo ituṅanan ṅini nyekeṅarakinit ayon akicun, ielieli.”
- 24“Ani elomari ekipye anituṅanan elosi nariet kitor neni emam ṅakipi, iwarit neni kieṅunet, nai nyeryamu. Ani keṅopiki iṅes neni kieṅunet, etemari, ‘Aboṅori kai ṅinapei ṅoon ayai!’
- 25A nen, eboṅori iṅes toryamu akai ṅin ejok, epyaaritae.
- 26Ido tolot, toriku ṅipyan ṅice ṅikanikaarei nulu eroko nooi akilo iṅes, potu nai kiboikinos. Ekaku, emunaar ituṅanan ṅin nooi adepar neni sek ekoni.”
- 27Ani kelimu Yesu ṅun, kikeu aberu anasepic a nituṅa etoil, tolimok Yesu tema, “Erereṅ nooi aberu nina koloṅ kikidouni iyon ka ikitanak!”
- 28Tolimok Yesu iṅes tema, “Kire iyookino, nai erereṅ nooi nulu iirarete ṅakiro nuna ka Akuj, ido kiwuapa!”
- 29Ani esutunete nituṅa neni ayai Yesu, tolimok iṅes ikes tema, “Okoe, eroko nituṅa ka anyamet a na nooi! Iitanito ikes akitoodikinet, nai emam akitoodikinet nina einakinio ikes, mati nina a Yona ke ekadwaran.
- 30Ikwajinapei koloṅ araakar ekadwaran Yona akitoodikinet lotuṅa nulu alo Ninepe, eruwor Lokoku a Ituṅanan dan akitoodikinet lotuṅa nulu ka anyamet a na.
- 31Akoloṅit nina ka atubokino, enyouni akepukan nina ka akwap a nina a Ceba akitub ṅakiro nuna ka anyamet a na; anerae abu iṅes koloṅ tolot erot ṅolo aoyan nooi, ebunit akiirar ṅakitamateta nuna ka aosou a Solomon a ṅolo arae erwosit; nai akalimokini ayon iyees atemar, eyai nege ṅini epol akilo tari Solomon.

- ³²Akoloŋit ŋina ka atubokino, enyounete ŋituŋa ŋulu a Ninepe akitub ŋakiro ŋuna ka anyamet a na; anerae apotu ikes tokiwa ŋasecisya iirarete alimonokin ŋina a Yona; nai akalimokini ayonŋ iyes atemar, eyai nege ŋini epol akilo tari Yona!
- ³³“Emam ituŋanan ŋini inokakini etaa, ido kiwua, kori tobuburik atuba; nai iwuakinio neni ikeuna, ikotere kiteoto ŋituŋa ŋulu elomarete kai.
- ³⁴Erae akoŋu etaa anakuwan kon; ani kejok akoŋu kon, eyai akuwan kon daŋ daadaŋ nakica; nai ani keronu akoŋu kon, eyai akuwan kon daŋ daadaŋ nakiryonut.
- ³⁵Tocoik nyeruwor akica ŋina eyai tooma kon akiryonut.
- ³⁶Aŋun, ani keyai akuwan kon daadaŋ nakica, tomam akiryonut ŋina eyai tari edit, ecauni ibore daadaŋ ikwa etaa ŋolo ecai aneni kon.”
- ³⁷Ani eriŋa Yesu irworo, tonyara Eparisayot iŋes akimuj kaapei ka iŋes; toloma nai iŋes kiboikin kimuj.
- ³⁸Toumok Eparisayot iŋolikini Yesu imuji nyilotara ŋakan.
- ³⁹Tolimok Yesu iŋes tema, “Itesegete iyes Diŋarisayon ekopo kus ka asaani kus kiŋa bon, nai ileleba tooma kus ademon ka aronis.
- ⁴⁰Dibaŋaanotin! Meere mono Akuj ŋina asubi kiŋa, asubi tooma daŋ a?
- ⁴¹Nai inakisi ŋiboro ŋulu eya tooma kus lokulyak, ikotere tosegyar ibore daadaŋ aneni kus.
- ⁴²“Ekaŋ iyes Diŋarisayon! Ilemyanakinete iyes Akuj alemikinet apei anatomon a ŋikito a ŋulu itoboboete akimuj, nai ijamakinito iyes ŋakiro ŋuna iriyan ŋuna ka Akuj ka amina keŋ. Itemokino iyes akitiya nu tomam ajamakinit ŋunace.
- ⁴³“Ekaŋ iyes Diŋarisayon! Iminasi iyes akiboyonokin lokicolonŋo ŋulu ajokak alosinagogae ka akimalao alomaketa ikitopolooritae.
- ⁴⁴Ekaŋ iyes! Ikote iyes ŋalyalin ŋuna nyileereete, ŋuna icakacakaete ŋituŋa pa eyenete.”
- ⁴⁵Abu epei a ŋiketataamak a Diŋisila, tolimok iŋes tema, “Eketataman, ikimor iyonŋ isua daŋ alorwor kon!”
- ⁴⁶Tolimok Yesu ikes tema, “Ekaŋ iyes daŋ ŋiketataamak a Diŋisila! Iyes ŋulu isiwuokito ŋuluce ŋigogoso ŋulu apotyok ŋulu etyono adakun, nai nyicamito bo iyes ŋilopeyek akitap ŋigogoso ŋul tari a ekimoin ke epei.
- ⁴⁷Ekaŋ iyes! Anerae idukete iyes ŋalyalin ŋuna a ŋikadwarak a ŋulu aarete atapapaa kus.
- ⁴⁸Aŋun, isuudato iyes ka icamunito ŋuna apotu atapapaa kus kitiyata, anerae aarete ikes ŋikadwarak, tosodo iyes toduko ŋalyalin kec.

⁴⁹Iñes nai ebaakar aosou ñina ka Akuj ebe, ‘Eyakiyari ñikadwarak kañ ka ñikiyakia neni kec, earete ikes ñice, kitidiña ñice.’

⁵⁰Nai isicianio ñituña ñulu ka anyamet a na añauna a ñaokot a ñikadwarak ñinapei anakisyakinet akwap,

⁵¹ameun anaokot a ñuna ka Abel tari naokot a Sakariya a ñolo aarakinio kidin Namuroet ñina icunyere ekinyate ka akibois ñina emyekinitae añauna ka Akuj. Ee, kire akalimokini ayon iyes atemar, isicianio ñituña ñulu ka anyamet a na añauna kec a daadañ!

⁵²“Ekañ iyes ñiketataamak a Dikisila! Iwua iyes ekipunnguwo ñolo eñaek akai ñina eyai aosou; tari iyes ñilopeyek nyelomara, nabo iretakis iyes tari ñulu acamito alomar!”

⁵³Ani erotokini Yesu a nen, tolomakis ñiketataamak a Dikisila ka ñiparisayon akisirwor ñes neni aronon nooi ka akiñitiñit ñes ñakiro ñuna alalak nooi.

⁵⁴Alokito ikes ñes ecamito aripun, keya ñakiro ñuna aronok ñuna epedori ñes alimun.

Luka 12

¹Tocunakinos ñituña ñalipyo ñuna alalak nooi neni a Yesu, kidinidinakinos, kicakacakas. Tolimok Yesu ñikeekasyomak apaki ñin tema, “Tocoito ñakinyalet ñuna a ñiparisayon, ñuna erae ñisoswae.

²Emam ibore ñini erapitae ñini nyisileereunio ka ñini imunonitae ñini nyeyenunio.

³Daadañ ñuna ilimut iyes anakiryonut, iiraryo anakica; nabo ñuna inaiñaut iyes togwolito ñikekya a ñakais, ikeunio alokiña.

⁴“Dikaakonei, akalimokini ayon iyes atemar, nyikerito ñulu earete akuwan bon, nai tomam ibore ñini aronon ice ñini epedorete ikes akitiyakin ekaku.

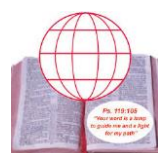
⁵Eketoodikini ayon iyes ñini itemokino tokerito; tokerito Akuj ñina epedori akiar, nabo eyakar ñes apedor ñina cakakinet tooma nakim ñina nyeduñe. Akalimokini ayon iyes kire atemar, tokerito ñes!

⁶“Nyegyelyo atasurui ñikan a ñikapun a ñiarei a? Nai emam tari ipei alokidin kec ñini imuryakin aneni ka Akuj.

⁷Tari ñitim ñulu anakyes kus imaritae daadañ. Nai nyikuryanito, anerae epol etyae kus nooi akilo ñolo atasurui.

⁸“Akalimokini ayon iyes atemar, ñinituñanan akalimori ayon alokiñaren ñituña, elimori Lokoku a Ituñanan dañ ñes alokiñaren ñimalaikan ñulu ka Akuj.

⁹Ñini akaneri ayon alokiñaren ñituña, eñeryo ñes dañ alokiñaren ñimalaikan ñulu ka Akuj.

- 10“Ituṅanan daadaṅ ḡini elimuni akirot itoroniyarit Lokoku a Ituṅanan, isyoniyo; nai ḡini iyanyi Etao ḡolo Asegan, nyisyoniyo jik.
- 11“Ani ikiyaunete ikes iyes losinagogae kori kiḡaren ḡikepukak kec, nyitemokino iyes kiyaloloḡo ḡuna iboḡokinete kori ḡuna ilimunete;
- 12anerae Etao ḡolo Asegan iḡes ebuni akitatam iyes ḡuna itemokino tolimut apaki ḡin.”
- 13Abu ituṅanan anasepic a ḡituḡa, tolimok Yesu tema, “Eketataman, tolimok lokaato kaḡ okotyakak ayoḡ ebari ḡolo koloḡ ikiesikinia papa kosi isua.”
- 14Toboḡok Yesu iḡes tema, “Ekile, ḡae akainakini ayoḡ apedor ḡina tubet kori ḡina atyakatyakaa ebari kus?”
- 15Tolimok iḡes ḡituḡa daadaṅ tema, “Tocoikisi, kiyokito ḡawat kus anarorokanut a daadaṅ, anerae meere ebari itopoloe akiyar a ituṅanan.”
- 16Tolimok nai Yesu ikes akitadapet na tema, “Ayai ekabaran ḡolo ayakar emanikor ḡolo akoneene tobwaḡ akimuj ḡina alalan.
- 17Kisyak iḡes akitam tema, ‘Emam ayoḡ edula ḡolo apolon ḡolo ewuakini akaakimuj daadaṅ. Ekokini mono ai?’
- 18Totamu nai iḡes tema, ‘Aanyu ayoḡ ḡuna etiyakini: eelari ḡikaadulae, oyeu ḡulu apolok ḡulu itemokin ḡikaamomwa ka ḡiboro ḡuluḡe daadaṅ.
- 19Ani erikakini otema alotau kaḡ, ee roca ekaatau! Iyakar tokona iyoḡ ibore ḡini ajokan daadaṅ ḡini ikiteyari iyoḡ ḡikaru ḡulu alalak. Kiboikin jik kieḡa, kimuj, tomat ka kileile!’
- 20Nai tolimok Akuj iḡes tema, ‘Iyoḡ ebaḡaanot! Lolo nakwaare iitanio akiyar kon; ḡae irumi ḡiboro daadaṅ ḡulu icunit iyoḡ aḡuna ka akonikiyar?’ “
- 21Toḡetak Yesu erwor keḡ tema, “Ikote nen ḡulu etukete ebari kec kituruwosi ḡolo a ḡawat kec make, nai tomam nyebarito alokiḡaren Akuj.”
- 22Tolimok Yesu ḡikeekasyomak tema, “Aḡun, akalimokini ayoḡ iyes atemar, nyiyaloloḡete aḡuna ka akimuj a ḡina iitanito iyes ayarya, kori aḡuna a ḡilowi a ḡulu iitanito a ḡulu napan.
- 23Anerae iloit akiyar tari akimuj, nabo iloit akuwan tari ḡilowi.
- 24Kiḡolikisi iyes ḡikurukwa: nyeete ikes ḡikinyom kori nyelemete; emam ikes ḡidulae kori ḡatukito; nai Akuj alope itani ikes! Epol etyae kus nooi akilo ḡolo a ḡikyeny!
- 25Ḋae alokidinḡ kus alotooma akiyaloloḡ epedori akitedepakin akeekiyar ḡirwa ḡulu sek etubunitoe?
- 26Ani pa kipedorete iyes asubakin ḡakiro ḡuna epataka ḡun, nyo iḡuruḡuratar iyes kan ḡuluḡeboro?

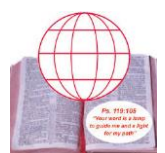
- ²⁷Kinjolikisi epite ŋolo erupyata ŋatur ka epolooto anariet: emam nyedonyete ikes kori nyesonyete ŋilowi. Nai akalimokini ayon̄ iyes atemar, tari erwosit Solomon ŋolo asirit nooi, amamukar ŋilowi ŋulu ebusak ŋulu ikote ŋatur ŋun.
- ²⁸Akuj iŋes itanapi ŋinya – ŋinya ŋulu elibito tokona, nai ani moi kicunya. Etya nai ekitanape ŋolo ikitanapya iŋes iyes ai? Okoe iyes ŋituŋa ŋulu edit anupit!
- ²⁹“Nyiyalolonete tokona ibasi, ‘Okoe, nyo ikinyami kori nyo ikimasi?’
- ³⁰(Anerae ŋibukui ŋulu nyerae ŋulu a Diyudayan ikes nyelakakinetete akiwarit ŋiboro lugu daadaŋ.) Eyeni Papa kus atemar iitanito iyes ŋiboro lu daadaŋ.
- ³¹Nai kiwara mono Apukan keŋ, ikiinakini iŋes iyes ŋiboro ŋul daadaŋ ilapara.
- ³²“Nyikuryaketa iyes erae kikudyoko daŋ! Anerae iwarit Papa kus ainakin iyes Apukan keŋ.
- ³³Togyelasi ŋikusiboro daadaŋ, inakis ŋisiliŋa lokulyak. Kitiyautu ŋicweei ŋulu emam nyenyamunosi. Kiwuaa ekusibari anakuj, aneni nyediteunia tari iwadio cici, anerae emam ekokolan eapiyari nen, nabo emam esipiran ŋolo inyasuni iŋes.
- ³⁴Anerae neni eyai ebari kon, iŋes eyai etau kon daŋ.
- ³⁵“Tonyikito ŋikusilowi ejok, tonokete ŋikusitaa.
- ³⁶Kikote ŋiketiyak ŋulu idarito ekecekapolon eboŋuni alokiitanu. Ani eboŋuni iŋes, ikoŋikoŋokini ekek, toŋaasi ikes atipei.
- ³⁷Erereŋ nooi ŋiketiyak ŋulu erukauni ekapolon kec ekienyete apaki ŋina eboŋunio iŋes. Akalimokini ayon̄ iyes kire atemar, enyiki iŋes ŋilowi keŋ, kisiboik ikes tokorak akimuj.
- ³⁸Erereŋ ikes nooi ŋina erukaunere ekienyete, tari kedolu iŋes kidin̄ akuwar kori iwali akwap!
- ³⁹Toyenete nabo atemar kerae toyeni elope ere esaa ŋolo edolunio ekokolan, kekienyit iŋes, ikotere nyebwaŋi akai keŋ.
- ⁴⁰Iyes daŋ totenito, anerae ebuni Lokoku a Ituŋanan apaki ŋina nyiyenete iyes.”
- ⁴¹Kinjit Petero Yesu tema, “Ekapolon, isua make ilimunitor iyon̄ akitadapet na kori ŋituŋa daadaŋ?”
- ⁴²Toboŋok Yesu tema, “Dae bo erae eketiyan ŋolo aason ŋolo kikinyoma, ŋolo iwuakini ekapolon toruwor ekapolokiniton ŋolo a ŋiketiyak keŋ, tokoranakini ikes akimuj apaki ŋina ecamitere?”
- ⁴³Erereŋ eketiyan ŋolo ŋina ebunio ekeekapolon, toryamu iŋes itiyae ikoŋina!
- ⁴⁴Akalimokini ayon̄ iyes kire atemar, iwuakini ekapolon iŋes topolok ebari keŋ daadaŋ.

- ⁴⁵Nai ani ketema eketiyan ñol alotau keñ, ‘Adid ekapolon kañ abunore,’ elomakini akibuña ñiketiyak ñuluce, ñaberu ka ñikilyok, nabo imuji, tomat tomerakin;
- ⁴⁶ebonuni ekapolon ke eketiyan a ñol akolonit ñina nyetamunitor ñes ka esaa ñolo nyeyeni ñes. Isicani ekapolon ñol ñes nooi, kikwaanikinos ka ñulu nyerae ñikanupak.
- ⁴⁷“Añun, eketiyan ñolo eyeni ñuna ecamit ekapolon keñ, nai kiboikin pa etenit kitiya ñun, ibuñao nooi.
- ⁴⁸Nai ñolo itiyae ñuna aronok pa eyeni ñuna ecamit ekapolon keñ, ibuñae ekapolon keñ ñes iwadio. Ituñanan daadañ ñini einakinitae ibore ñini alalan, iitanio ñini alalan aneni keñ ka ñini icikakinito ñituña ñiboro ñulu alalak, iitanio aneni keñ ñulu alalak adepar.
- ⁴⁹“Abunit ayonñ ayaun akim nakwap, okoe kerae toris tokona kerirau!
- ⁵⁰Eyai akibatisao ñina itemokino ayonñ oryamu, nai akaryebete ayonñ ñakiro ñun etau tari neni irikakinotor!
- ⁵¹Itamete iyes atemar abunit ayonñ ayaun ekisil nakwap a? Mam. Akalimokini ayonñ iyes atemar, ayaunit ayonñ atyakatyaka.
- ⁵²Ameun tokona, ani keyakasi ñituña ñikan ñulu ke epeikal, eremokin ñiuni ñiarei, nabo eremokin ñiarei ñiuni.
- ⁵³Eyakaun atyakatyaka eremokin papa ka lokoku keñ ka eremokin lokoku dañ ka papa keñ; eremokin nabo toto ka nakoku keñ, nakoku dañ eremokin ka toto keñ, nabo eremokin tata ka ateran keñ ka eremokin ateran dañ ka tata keñ.”
- ⁵⁴Tolimok nabo Yesu asepic a ñituña tema, “Ani ñolikinete iyes edou ebuni alo To, itemasi atipei aapuu akiru akilim, ido kilim kire.
- ⁵⁵Ani ekutuni ekuwuam anakan a ñina alo Kwap, itemasi iyes emwanuni akolonñ nooi, ido tomwanu kire.
- ⁵⁶Iyes ñikanñisoswae! ñolikinete iyes epite ñolo eyakatar akwap ka adis, ido toyenut apolou kec; nyo bo pa iyenuniata iyes apolou ñina a ñirwa a lu?
- ⁵⁷“Inyoni pa itubunioto iyes ñilopeyek ñuna iyookino iyes kitiyata?
- ⁵⁸Ani ikisitakini iyonñ ituñanan itoriko neni etubere ñakiro, kirworiotu kisila eriña nyedolo neni ikitubokinere. Ani pa kitiya iyonñ ñun, ikirikori ñes iyonñ lokatubon, ido itorikok ekatubon ñasigarya ñuna ikiwuakinete iyonñ mabus.
- ⁵⁹Akalimokini ayonñ iyonñ atemar, nyilomuni iyonñ a nen jik, mati kitac amica kon daadañ tari nikaput.”

Luka 13

- ¹Apaki ñin, aya nen ñituña ñulu alimokinete Yesu epite ñolo aarya Pilato ñituña ñulu a Galileya eriña emurosi neni ka Akuj.

- ²Tolimok Yesu ikes tema, “Itamete iyes atemar kesecaka nooi n̄ituŋa n̄ulu a Galileya n̄ul akilo D̄igalileyan n̄uluŋe aŋuna aryamuniata ikes n̄ican n̄ul a?”
- ³Nyikote neni! Nai akalimokini ayon̄ iyes atemar, ani pa kikiwa iyes n̄asecisya kus, itwakete iyes daŋ ikwa ikes.
- ⁴Ani bo n̄ituŋa n̄ulutomon ka n̄ikanikauni n̄ulu aritakin arwatata toar alo Siloam? Itamete iyes itoodiunito n̄un atemar kesecaka ikes nooi akilo n̄ituŋa daadaŋ alo Yerusalem a?”
- ⁵Nyikote neni! Nai akalimokini ayon̄ iyes atemar, ani pa kikiwa iyes n̄asecisya kus, itwakete iyes daŋ ikwa ikes.”
- ⁶Tolimok nai Yesu ikes akitadapet tema, “Kedupit ekile ebobore lomanikor keŋ. Abu iŋes toroiya n̄aboboryo keraunito alobobore a n̄ol, nai nyeryamu tari apei.
- ⁷Aŋun, tolimok iŋes eketen n̄olo ke ebobore tema, ‘Kiira tokona, adol n̄ikaru n̄iuni abuneene ayon̄ nege aroiun n̄adiboboryo, nai nyeryamuna tari apei. Toyepa! Kaanukiro ewuar iŋes analup koŋin?’
- ⁸Toboŋok eketiyan n̄olo ke emanikor tema, ‘Ekapolon, kimyek mono ekaru lo bon, aboki ayon̄ akipany natorom keŋ, ido obukok n̄asike.
- ⁹Acepaki erauni n̄araito ekaru n̄olo moi. Ani kemam, toyepa nai iyon̄ iŋes.’ “
- ¹⁰Apeikolon̄it n̄ina a Sabato kitatam Yesu n̄ituŋa alosinagoga.
- ¹¹Ayai aberu n̄ina ayakar ekipye n̄olo eton̄walit iŋes n̄ikaru n̄itomon ka n̄ikanikauni. Akudokina iŋes pa apedori akitenar.
- ¹²Ani iŋolikini Yesu iŋes, bu tonyara iŋes tema, “Aberu, ikilacakin iyon̄ anadyak kon!”
- ¹³Kidokok Yesu n̄akan kidiama keŋ, torikin iŋes atipei tojokyar, kisyak akipuro Akuj.
- ¹⁴Nai abu ekapolon n̄olo ke esinagoga toŋo aŋuna etaŋaleunio Yesu aberu akolon̄it n̄ina a Sabato, ido tolimok n̄ituŋa tema, “Eya n̄irwa n̄ikanikapei n̄ulu itemokino kitiyaata etic; itemokino aponare akitan̄aleuno n̄irwa n̄ul, meere akolon̄it n̄ina a Sabato!”
- ¹⁵Tolimok Ekapolon iŋes tema, “Iyes n̄ikan̄isoswae! Nyelacanakini idiotuŋanan alokidiŋ kus ekeemon̄ kori ekeesigirya ananok, ido tomia nakipi akolon̄it n̄ina a Sabato a?”
- ¹⁶Eyai tokona ne aberu n̄ina erae akanateker a n̄ina ka Aburaam, n̄ina aenit Satan n̄ikaru n̄itomon ka n̄ikanikauni, emam nai nyitemokino alacakin iŋes akolon̄it n̄ina a Sabato a?”
- ¹⁷Ani elimuni Yesu n̄un, kiruma n̄ikeemai daadaŋ n̄ileec. Nai alakara asepic daadaŋ, anerae ajokak n̄akiro n̄una etiyae Yesu.
- ¹⁸Kiŋit Yesu ikes tema, “Ikoni Apukan ka Akuj ai? Nyo isikwaanere iŋes?”

- ¹⁹Ikoni neta: elemuni itujanen icokit njini ikoni njini ke ebobore, min todupak lomanikor keŋ. Ani erupuni, topoloor nooi toruwor ekitoe, potu njikyeny toduko ŋakais kec naten keŋ.”
- ²⁰Kiŋit nabo Yesu ikes tema, “Nyo tokona esikwaania ayon Apukan ka Akuj?”
- ²¹Ikoni neta: ikoni ŋakinyalet ŋadi ŋuna elemuni aberu kinyalak ka ŋakirya ŋuna edolito ŋidepei ŋiarei, tomurak akitodol ŋina abuunioto daadaŋ.”
- ²²Ani elosi Yesu Yerusalem, kitor kidiŋ ŋitaunio ka ŋirerya kitatami ŋituŋa.
- ²³Kiŋit icetujanen iŋes tema, “Ekapolon, ŋituŋa ŋidikudyo bon eiunosi a?” Tobonok Yesu iŋes tema,
- ²⁴“Tonjirikisi ka agogonju alomar alokek a ŋolo adidiŋan. Anerae akalimokini ayon iyes atemar, eŋirikinete ŋikalalak alomar tooma, nai nyepedorete.
- ²⁵Kedau elope ŋolo ke ekal anyoun togol ekek, iwuoyete iyes alokiŋa, kisyakis akikonjikoŋ ekek ibasi, ‘Ekapolon, tonjaarae isua olomutu!’ Ebonokini iŋes tema, ‘Nyayeni ayon neni iponitotor iyes!’
- ²⁶A nen ilimokinete iyes iŋes itemasi, ‘Abe bo ikimuji ka ikimasi isua ka iyon kaapei; itatami bo iyon alorerya kosi.’
- ²⁷Ebonokini nabo iŋes tema, ‘Nyayeni ayon neni iponitotor iyes, katosi aneni kaŋ, iyes ŋulu itiyaete ŋakiro ŋuna aronok!’
- ²⁸Ikalounete iyes nooi, ikonyanakinete ŋikusikyal apaki ŋina iŋolikiniata Aburaam ka Isaka ka Yakobo ta ŋikadwarak daadaŋ eyakasi Napukan ka Akuj, nai ani eruwor iyes itogolor kiŋa!
- ²⁹Epote ŋituŋa alo Kide, alo To, alo Kuju ka alo Kwap kiboikinos nasuban a Napukan ka Akuj.
- ³⁰A nen ŋice ŋulu isidiyete tokona, iŋarenete; ŋice ŋulu iŋarenete tokona, eruworosi ŋulu isidiyete.”
- ³¹Apaki njin, potu Niparisayon ŋice neni a Yesu, tolimokis iŋes temasi, “Itemokino iyon torotok a ne tolot iwace, anerae ecamit erwosit Erode akiar iyon.”
- ³²Tolimok Yesu ikes tema, “Apsi tokona tolimokisi ekwee ŋol ebe, ‘Eritanari ayon atasatan, nabo etaŋaleuni ŋikadyakak daŋ akolonit naga ka moi taparacu, ani akolonit ŋina kiuniyet, erikak etic kaŋ.’
- ³³Nai itemokino akolonit naga ka moi taparacu ta ŋinace olot kiŋaren; anerae nyemaikina ekadwaran earyo aiwace, mati erae Yerusalem.
- ³⁴“Okoe ŋituŋa a Yerusalem ŋulu iarete ŋikadwarak, nabo tocaka a ŋamoru ŋulu iyakuunitae neni kus! Darwa ŋayai acamitor ayon acunakin ŋidwe kon, ikwaŋina ecunia akokoroit ŋimiyoi nabebenuk keŋ, nai nyikicamakis iyes ayon.

³⁵Topupokisi tokona, imyekinio Akai kus njina ka Akuj. Akalimokini ayon iyees kire atemar, nyikinolikinete iyees ayon nabo akitodol akolonjit njina itemaryata, ‘Ererenj nolo ebunit alokiro a nolo ke Ekapolon!’ ”

Luka 14

¹Ani akolonjit njina a Sabato elomari Yesu akimuj kai ke ekepukan ke ece a nolo arae Eparisayot, kiteut Diparisayon ijees.

²Bu ekile nolo abuto njakejen ka njakan neni a Yesu.

³Kijit nai Yesu njiketatamak a Dikisila ka Diparisayon tema, “Ecamakinitae mono a Lokisila yok itanjaleunio ituñanan akolonjit njina a Sabato kori emam?”

⁴Nai kililiña ikes totakin cek. Ido kikamu Yesu akan njina ke ekile a njol kitanjaleu ijees, kimyek tolot.

⁵Tosodi Yesu kijit ikes tema, “Dae alokidij kus njini nyiriuni lokoku keñ kori ekeemoñ atipei kimasakin nakare akolonjit njina a Sabato?”

⁶Nai nyepedosi ikes abonjokin Yesu adiokirot.

⁷Kijolik Yesu epite nolo aseata njipeyok njice njikicolonjo njulu ajokak, ido tolimok ikes daadañ akitadapet tema,

⁸“Ani ikinyarae iyon ituñanan nasuban njuna ke ekiitanu, tocoite nyiseu akibois njina ajokan, anerae epedor ayakaun ituñanan ice njini enyaraunitae, njini epol akilo iyon,

⁹ido ebuni nolo ikinyaraunit iyees daadañ, itolimok iyon tema, ‘Tonyou kimyek ekile lo kiboikin nege.’ A nen ikirumete iyon njileec, tosodi tolot akiboikin kaku.

¹⁰Nai ani ikinyarao iyon, tolot kiboikin kaku, tosodi ani ebuni nolo ikinyarit iyon tema, ‘Bua ekaakone, kiboikin neni ajokan nege.’ Ikikerete iyon njipeyok njulu daadañ ikiñolikinete ibuni kijaren.

¹¹Anerae njinituñanan itopolooro bon, itiditeunio; nai njini itiditeuna bon, itopolooryo.”

¹²Tolimok nai Yesu ekepukan dañ nolo anyaraunit ijees tema, “Ani icamit iyon akisimuj njituña, nyinyarau njikonikonei kori atalokaato kon kori njikoniyeneta ka njikidunyet njulu erae njikabarak, anerae ikinyaraete ikes dañ iyon, tosodi totaca njuna aris iyon kitiya neni kec.

¹³Nai ani itemokini iyon akimuj, tonyarau njikulyak, njikecodok, njikanjwalak ka njimudukanotin.

¹⁴Iryamuni iyon arerenju, anerae emam ikes ibore ikiinakinete iyon. Ikitaci iyon Akuj akolonjit njina eyaruniata njituña njulu ajokak.”

¹⁵Ani iirari ipei a njulu emujete ka Yesu njakiro njun, tolimok ijees Yesu tema, “Ererenj nooi njulu iboikinosi kimuja a Napukan ka Akuj!”

- ¹⁶Nai tolimok Yesu iñes tema, “Ayai kolon ekile ñolo abu kipo akimuj ñina alalan, tonyarau ñituña ñulu alalak nakimuj.
- ¹⁷Ani edoli apaki ñinakimujet, kiyaki iñes epito keñ anyarare ñipeyok tema, ‘Potu, anerae etemokin ibore daadañ!’
- ¹⁸Nai tolmakis daadañ alimunun a ñipepei atemar ‘Nyalosi.’ Tolimok ñolo ke ekinaren eketiyan ñol tema, ‘Ariña tokona ayon agyeli emanikor, acamit alosit akiñolikin. Ekeñisit iyon ikimyek ayon olot.’
- ¹⁹Tema ece, ‘Ariña tokona ayon agyeli ñicuugae ñitomon, acamit alosit akisisyare; ekeñisit iyon ikimyek ayon.’
- ²⁰Tema nabo ece, ‘Ariña tokona ayon eitari, a ñakiro a ñun, nyapedori ayon abunore.’
- ²¹“A nen, abu eketiyan toboño tolimok ekapolon ñakiro ñun daadañ. Tonjo elope ñasuban nooi, tolimok eketiyan keñ tema, ‘Tonyou atipei kirimo lomaketa daadañ ka kidiñ ñakais ñuna ke etaun a lo, tosodi iyau nege ñikulyak, ñikecodok, ñimudukanotin ka ñikañwalak.’
- ²²Ani irikakini eketiyan ñun daadañ, tolimok ekapolon keñ tema, ‘Ekapolon, etiya ayon daadañ, ikwañina ilimunitor iyon, nai eriña iwace elolom.’
- ²³Tolimok nai ekapolon iñes tema, ‘Ape kiña etaun ka nariet kitiñau ñituña, ikotere kilelebur akai kañ.
- ²⁴Akalimokini ayon iyas atemar, emam tari ipei alokidiñ ñulu enyaraunitae ñini epedori akiir akimuj kañ!’ “
- ²⁵Ani elosete ñasepico ñuna a ñituña ka Yesu kaapei, tobobon Yesu tolimok ikes tema,
- ²⁶“Dinituñanan ebuni neni kañ, nyeruwor ekaakewuapan, mati kakaminaki iñes ayon nooi akilo papa keñ, toto keñ, aberu keñ, ñidwe keñ, atalokaato keñ, atanakaato keñ ta akiyar keñ a ilope.
- ²⁷Dinituñanan nyeryoñi emusalaba keñ, ido ekewuapak ayon, nyeruwor iñes jik ekaakewuapan.
- ²⁸“Ani eyai ipei alokidiñ kus ñini ecamit akiduk akai ñina apolon, iboikin iñes mono kimar etyae a ñisiliña a ñulu duket, toanyu erae keya ñulu itemokino akirikakinia akiduk.
- ²⁹Ani pa kitiya iñes ikonjina, ipiyori iñes akirikakin akai ñina sek aris kedukokin arwatata. Elomakinete ñituña daadañ ñulu iteete akienar iñes,
- ³⁰temasi, ‘Aberakin ituñanan en akisyakin akiduk, nai tokona epiyo akirikakin!’
- ³¹“Ani enyouni erwosit ñolo ka ajore a ñina a ñituña a ñalipyo a ñatomon ecamit akitijiyore erwosit ñolo eyakar ajore ñina a ñituña a ñalipyo a ñatomoniarei, iboikin iñes mono totam erae kepedori iñes ejiye ka iñes.

³²Ani pa kepedori, iyakiyari inēs n̄ituᅇa kisiryama erwosit ᅇoloce eriᅇa elwana, kin̄it akisil ka inēs.”

³³Toᅇetak Yesu erwor keᅇ ebala, “Ikoᅇinapei, emam tari ipei alokidiᅇ kus ᅇini eruwor ekewuapan kaᅇ, mati kipoto ibore daadaᅇ ᅇini eyakar inēs.

³⁴“Ejok acumbi, nai ani kepyaniar, itasasamunio nabo ikwaani?”

³⁵Nyemaikina tari imorikinio ka ᅇalup kori ka ᅇasike; nai eakaryo. Inēs ᅇini eya ᅇaki ᅇuna kiiraret, kiira!”

Luka 15

¹Tocunun ᅇikerirak ocur ka ᅇikasecak akiirar ᅇakiro a Yesu.

²Tolomakis ᅇiparisayon ka ᅇiketataamak a ᅇikisila akiᅇuruᅇura ebasi, “Okoe! Abe erukito bo ituᅇanan en ka ᅇikasecak, nabo imujete ka ikes!”

³Tolimok Yesu ikes akitadapet na tema,

⁴“Ani alokidiᅇ kus keyakar ituᅇanan ᅇamesekin amiat, tooli apei, ikokini inēs ai? Nyimyekini inēs ᅇuna tomonikanikaomwon ka ᅇakanikaomwon anadakar, tolot kiwara ᅇina eolit tari neni eryamunia a?

⁵Ani eryamuni, elelyani inēs nooi, toryoᅇak amesek ᅇin loseket keᅇ.

⁶Apaki ᅇina edolyo inēs lore keᅇ, enyarauni ᅇikeekonei kaapei ka ᅇikidunyet tema, ‘Olelyana kaapei, anerae aryamu ayon amesek kaᅇ ᅇina aolit.’

⁷Ikwāᅇinapei, akalimokini ayon iyēs atemar, eyakaun alelyan nakuj aᅇuna ke ekasecan a epei a ᅇolo ekii ᅇasecisya keᅇ, akilo ᅇuluce ᅇulu tomonikanikaomwon ka ᅇikanikaomwon ᅇulu ajokak, ᅇulu nyiitanito akiki ᅇasecisya kec.

⁸“Kori ikokini ai aberu ᅇina eyakar ᅇisilipae ᅇitomom, ido tocakar epei? Emam mono nyinokakini inēs etaa, topyeu akai, kiwar ᅇiwaetin ka akai daadaᅇ tari ᅇina eryamunia a?

⁹Ani eryamuni, enyarauni ᅇakeekonei ka ᅇikidunyet iwapei tema, ‘Olelyana kaapei ka ayon, anerae aryamu ayon esilipa kaᅇ ᅇolo acakara!’

¹⁰Ikwāᅇinapei, akalimokini ayon iyēs atemar, elelyanete ᅇimalaikan ᅇulu ka Akuj ikotere epeikasecan ᅇolo ekii ᅇasecisya keᅇ.”

¹¹Tolimu Yesu tema, “Ayai ekile ᅇolo aya ᅇidwe ᅇulusapa ᅇiarei.

¹²Abu ᅇolo cici tolimok inēs tema, ‘Papa, totyakakinae ayon ᅇiboro ᅇulu ebeunito neni kaᅇ anabaru kon.’ Totyakaki nai papa keᅇ edya ᅇol ᅇiboro keᅇ.

¹³Ani eriᅇa nyelunyara ᅇirwa ᅇulu alalak, abu edya ᅇol tocunak ᅇiboro ᅇulu ayakar daadaᅇ, towot lobuku ece ᅇolo alwanan; kirika inēs aina ᅇiboro keᅇ alopite a ᅇolo aronon.

- 14Kedau iñes akielielaar ikes daadañ, bu eron nakwap ñin, toñopik iñes ibore imuji.
- 15Tolot nai iñes toruwor epito aneni a icetuñanan anakwap a ñin, a ñini abu kiwuak iñes akiyok ñipegei.
- 16Emuit iñes akimor ka ñipegei ñapoco, nai amam ipei dañ ñini apedori ainakin iñes tari ñadi.
- 17Ani ekaku, kiito iñes ekecere tema, ‘Imujete ñiketiyak a papa kañ akimuj kimwoko topiyanut, nai okaarite ayon akoro a ne!
- 18Anyouni ayon oboño neni a papa kañ, olimok iñes otema, “Papa, asec ayon alokiñaren Akuj ka alokiñaren kon;
- 19nyitemokino nabo ayon okanyarae lokoku kon, kitusubunae ayon eketiyan kon.” ‘
- 20Tonyou nai iñes, tolot neni a papa keñ. “Ani eriña iñes elwana, towuat papa keñ iñes ebunit kisyoni iñes, kikomak kisiryamia, totunakin, tonu iñes.
- 21Tolimok edya ñol papa keñ tema, ‘Papa, asec ayon alokiñaren Akuj ka alokiñaren kon; nyitemokino nabo ayon okanyarae lokoku kon.’
- 22Nai tolimok papa keñ ñiketiyak keñ tema, ‘Agesi atipei yautu elou ñolo ajokan kitanapa. Kiwuakisi ekaboboot lokimoin keñ ka kitanapa ñamuk.
- 23Toramutu itaok ñini atuman toarakis, onyama olakaros!
- 24Anerae lokoku kañ lo, atwanit, nai tokona ayaru; aolit, nai tokona atakanu.’ Ido kisyakis ikes akimuj ka akimomwor.
- 25“Apaki ñin ayai lokoku keñ ñolo apolon lomanikor. Ani eboñuni iñes eapuuni lore, kiira ñituña ikareyete ka idoñaete.
- 26Tonyara iñes eketiyan epei, kiñit iñes tema, ‘Anukiro nu?’
- 27Toboñok eketiyan ñol iñes tema, ‘Lokaato kon aboñu lore, ido abu papa kon tema toara itaok ñini atuman, anerae aboñu iñes neni ajokan emam ñace.’
- 28“Toño edya ñolo apolon nooi, towou alomar tooma lore; tosodi toloru papa keñ kiña, kimaima iñes tema, ‘Toloru tooma.’
- 29Toboñok iñes papa keñ tema, ‘Kiñolik, etiya ayon ekonitic ñikaru ñulu alalak emam nyengero ñakonikiro; nai emam tari idiokale dañ ñini ibu iyon ikiinak ayon olakarotor ka ñikonei kañ.
- 30Nai abu lokoku kon logo kisunyak ñiboro kon daadañ namalaae, ani tokona eboñuni iñes lore, iarak iyon iñes itaok ñini atuman!’
- 31Toboñok papa keñ iñes tema, ‘Lokoku, ikirukit iwon ñirwa daadañ, nabo ibore daadañ ñini ikiyakar ayon erae ñini kon.
- 32Nai itemokino iwon olakaros; anerae lokaato kon lo, atwanit, nai tokona ayaru; aolit, nai tokona atakanu!’ ”

Luka 16

¹Tolimok Yesu n̄ikeekasyomak tema, “Ayai ekile n̄olo abarit, n̄olo ayakar ekawoikinton etic n̄iboro keŋ. Tolimokinae nai ekabaran atemar ebolyar ekawoikinton etic n̄iboro keŋ.

²Tosodi ekapolon tonyarau iŋes kiŋit tema, ‘Anukiro nu n̄una apupi ayon̄ atemar itiyae iyon̄? Kitoodikinae cenite ekimar a n̄iboro kaŋ daadaŋ, anerae acepaki nyirubakini iyon̄ irae eketiyan kaŋ.’

³Totamatama eketiyan alotau keŋ tema, ‘Akalema tokona ayon̄ ekapolon alotic, ekokini ayon̄ ai? Meere ayon̄ ituŋanan n̄ini agogoŋon, n̄ini apedori akitare, nabo ekerumito n̄ileec alosit akilipanar.

⁴Nai ayeni ayon̄ n̄una etiyakini; ikotere ani kekerita ayon̄ ekapolon alotic keŋ, ekejaut n̄ituŋa alorerya kec.’

⁵“Tonyarau iŋes n̄ituŋa daadaŋ n̄ulu ayakatar n̄amicae n̄una ke ekapolon keŋ. Tonyaraununu ikes a n̄ipeipei, kiŋit n̄olo ke ekiŋaren tema, ‘Nyo etyae a ibore a n̄ini ikimicae iyon̄ ekapolon kaŋ?’

⁶Toboŋok iŋes tema, ‘Akimyet n̄ina ilelebun n̄amoti n̄una apolok amiat.’ Tolimok ekawuoikinton etic iŋes tema, ‘Ekimar kon logo, kiboikin kigirak n̄atomonikan make.’

⁷Tosodi kiŋit iŋes n̄oloce tema, ‘Etya ai ibore ikimicae iyon̄?’ Toboŋok iŋes tema, ‘Dicweei n̄ulu a n̄imomwa amiat.’ Tolimok ekawuoikinton etic iŋes tema, ‘Ekimar kon logo, kiboikin atipei, kigirak n̄atomonikanikauni.’

⁸“Abu ekapolon kipur ekawuoikinton etic n̄olo aronon n̄ol, aŋuna etiyaa iŋes n̄una ka apiiryanut, anerae n̄ituŋa n̄ulu ka akwap a na, epiiryaka nooi aloticisyo akilo n̄ituŋa n̄ulu ka akica.”

⁹Tolimok nai Yesu tema, “Akalmokini ayon̄ iyes daŋ atemar kikoneutu n̄ikonei ke ebari kus a n̄olo ka akwap a na. Ani edaun ebari kus anakwap a na, ikijaunete ikes iyes lore n̄olo eyai akiyar n̄ina nyedaun.

¹⁰Dinituŋanan ikinyomitae anibore a n̄ini edit, ikinyomitae iŋes tari a n̄ini alalan; n̄inituŋanan nyikinyomitae anibore a n̄ini edit, nyikinyomitae iŋes tari a n̄ini alalan.

¹¹Ani pa kikikinyomitae iyon̄ alobari a n̄olo ka akwap a na, n̄ae ikijokokini iyon̄ ebari n̄olo a kire?

¹²Ani pa kikikinyomitae iyon̄ a ibore a ituŋanan a n̄inice, n̄ae ikiinakini iyon̄ n̄ini itemokino toruwor n̄ini kon?

¹³“Emam eketiyan epedori akitiya n̄iticisyo n̄ulu a n̄ikapolok a n̄iarei; eŋeri epei, tosodi tominak n̄oloce, kori imiidikin neni ke epei, tosodi tojamuwa n̄oloce. Nyipedorete iyes akikicarikin akitiyanakin Akuj ka ebari.”

¹⁴Ani iirarete Diparisayon n̄ulu aminasi n̄isiliŋa n̄akiro n̄un daadaŋ, tojamuwasi iŋes.

- 15**Tolimok nai Yesu ikes tema, “Iraakasi iyees n̄ituŋa n̄ulu itojokasi anakonyen a n̄ituŋa, nai eyeni Akuj n̄una alotai kus. Anerae ibore n̄ini itopoloorito n̄ituŋa, erae asiilyo aneni ka Akuj.
- 16**“Etatamyo koloŋ Dikisila a Moses ka n̄akigireta n̄una a n̄ikadwarak tari lorwa n̄ulu a Yoana ke Ekebatsan. Dinapei alorwa a n̄ul, aponi kisyakinae alimonokin D̄akiro n̄una Ajokak n̄una ka Apukan ka Akuj. Nabo ecamit n̄inituŋanan alomar Napukan ka agogoŋu.
- 17**Nai epatana nakuj ka akwap aŋopiyar, akilo tari enyukuta epei a Lokisila aruwor koŋin.
- 18**“Dinituŋanan elaki akeeberu kiit ace, aruwor ekaloman; n̄ini daŋ iitari aberu n̄ina elakitae, aruwor ekaloman.”
- 19**“Ayai ekile n̄olo abarit, tonapite n̄ilowi n̄ulu apol egyelit nooi, kiramirami akimuj n̄isaae daadaŋ.
- 20**Ayai nabo nen ekulyakit n̄olo anyaritae Lasaro, n̄olo erikarito n̄ajemei akuwan daadaŋ. Arikununuyo iŋes lokek ke ekile a n̄olo abaran a n̄ol,
- 21**iitanit akimuj n̄ina acakunun alomesa keŋ. Aponeneete n̄iŋokwo daŋ akime n̄ajemei keŋ.
- 22**“Totwan ekulyakit n̄ol, yaasi n̄imalaikan iŋes kisiboikis diyete Aburaam anakuj. Totwan ekabaran daŋ, tonukae.
- 23**Aryeba ekabaran nooi aneni aya n̄ikatwak. Ani ireori iŋes kidiama, toanyuwa Aburaam elwana nooi ka Lasaro iboi alodiye keŋ.
- 24**Tosodi iŋes togeu anyaraiyanar ke etoil a n̄olo apolon ebal, ‘Papa Aburaam, kisyoni kare ayon̄! Kiyaku Lasaro kilumok ekimoin keŋ nakipi n̄adi, ido kitililimik naŋajep kaŋ, anerae akapipilikinit ayon̄ akim na nooi!’
- 25**“Nai abu Aburaam tolimok iŋes tema, ‘Lokoku, toyeni atemar anakiyar kon, iboi iyon̄ neni ajokan, kiboiye Lasaro neni aronon; nai tokona eyai iŋes nege nalakara ka iyai iyon̄ napipilu.
- 26**Akilo n̄un daadaŋ, eyai auwuat n̄inati aoyan n̄ina iriwokina kidiŋ yok, ido ani n̄ulu ebasi oloto a ne opotu neni kus, nyepedosi, kori n̄ulu ecamito aponare aina neni kosi, nyepedosi.’
- 27**Toboŋok ekabaran n̄ol iŋes tema, ‘Nai ekemaimai ca ayon̄ iyon̄ papa atemar kiyakiya Lasaro lore n̄olo a papa kaŋ,
- 28**neni eya atalokaato kaŋ n̄ulukan. Kicik iŋes ikes toyenut, ikotere nyepotu nakim n̄ina apipilan nooi na.’
- 29**“Tolimok Aburaam iŋes tema, ‘Eyakatar atalokaato kon Moses ka n̄ikadwarak, itemokino kiirasi ikes.’

³⁰Toboŋok ekabaran ŋol tema, ‘Papa Aburaam, nyitemokino ŋuna; nai ani kelot ituŋanan idio ŋini ayaru alokatwak neni kec, kire ekiyete ikes aseceenen.’

³¹Toboŋok Aburaam iŋes tema, ‘Ani pa kiirasi ikes Moses ka ŋikadwarak, nyepedorete akinup tari keyaru ituŋanan alokatwak.’ ”

Luka 17

¹Tolimok Yesu ŋikasyomak keŋ tema, “Kire epote ŋakitemyeta ŋuna epedorete akitesec ŋituŋa, nai ekaŋ iŋes ŋini eyauni ŋakiro ŋun!

²Kitemokino iŋes toenikinae amoru ŋinakiryet lomosiriŋ, tocakakinae nanam, akilo iŋes akitesec ipei a ŋulu cicik a lu.

³Tocoikinito! Ani kesec lokaato kon, kiyayak iŋes; ani keki, kisyoni.

⁴Ani kesec iŋes aneni kon ŋarwa ŋakanikaarei apeipaaran, ido toboŋu ŋarwa ŋakanikaarei tolimu tema, ‘Aki, kisyoni,’ itemokino nai kisyoni iŋes.”

⁵Tolimokis Dikiyakia Yesu temasi, “Ekapolon, kiyatak anupit kosi.”

⁶Toboŋok Yesu ikes tema, “Kerae tari todit anupit kus totya icokit ŋini ikoni ŋini ke ebobore, kipedosi alimokin ekitoe lo atemar, ‘Torutun anataagor, min torup ananam!’ Iirari iŋes.

⁷“Ani keyai ipei alokidiriŋ kus ŋini eyakar eketiyan ŋolo itae kori iyoki ŋamesekin, ŋina ebunio iŋes alomanikor, itemari iyon iŋes kiboikin kimuj a?

⁸Mam jik! Ilimokini iyon iŋes itema, ‘Tonap arapet, kidoroki akaakimuj atipei. Kidareu daŋ emuj ka omat ayon mono, ani ekaku, kimuj nai iyon.’

⁹Nyejok alimokin eketiyan atemar alakara aŋuna ke etic keŋ, kori ai?

¹⁰Ikote neni tari aneni kus. Ani kitiyata iyese ŋuna ikicikakinitae daadaŋ, temasi, ‘Ikirae isua ca ŋiketiyak, ikitiya isua ŋuna make ikicamakinitae akitiya!’ “

¹¹Ani elosi Yesu Yerusalem, kitor kidiriŋ Samaria ka Galileya.

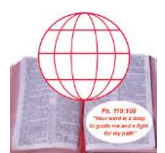
¹²Ani eapiyari lore ŋolo alosi, kiryamun ka ŋikilyok ŋitomon ŋulu erumit atapon ŋulu apotu towua anawae.

¹³Kiworout ikes ebasi, “Yesu Eketataman, kisyoni isua!”

¹⁴Kiŋolik Yesu ikes tolimok tema, “Toloto neni a ŋisacaradotin ikisyemeto ikes iyese.” Ani elosete ikes alorot, toŋaleut ikes tosegut.

¹⁵Nai ani eanyuni epei alokidiriŋ kec atemar aŋaleu, toboŋo elakara ipuro Akuj ka iworo ke etoil a ŋolo apolon.

¹⁶Tolot toramakin kwap nakejen a Yesu kijuuru, tolakar neni keŋ. Arae iŋes Esamaritanoit.

- 17Kijit Yesu iñes tema, “Pa takae arae ñikilyok ñitomon etañaleunio a? Nyaalu bo ñikanikaomwon?”
- 18Inyoni eraakar ituñanan ñini ka acekwap eboñuni akipuro Akuj?”
- 19Tolimok Yesu iñes tema, “Tonyou tolot, ikitañaleu iyoñ anupit kon.”
- 20Kijita Diparisayon ñice Yesu temasi, “Ori ebunio Apukan ka Akuj?” Toboñok Yesu ikes tema, “Nyebuni Apukan ka Akuj etakanete ñakitoodiuneta keñ.
- 21Emam ituñanan ñini etemari, ‘Kijolik, eyai ne!’ kori ‘Eyai ama!’ Anerae eyai Apukan ka Akuj neni kus.”
- 22Tolimok nai Yesu ñikasyomak keñ tema, “Epote ñirwa ñulu iitaniata iyees akiñolikin tari apeikoloñit ñina a Lokoku a Ituñanan, nai nyiñolikinete jik.
- 23Epote ñice ñulu ikilimokinete iyees temasi, ‘Kijoliyasi ama!’ kori ‘Kijoliutu nege!’ Nai nyilot kori nyiwuapakis ikes.
- 24Anerae ikoni abunore a Lokoku a Ituñanan akimilyaunet ñina ebuni ke epeiwaee akwap tari lowae ñoloce, kinuak akwap daadañ.
- 25Nai itemokino mono iñes kisicanae nooi, nabo toñero ñituña ñulu a ñirwa a lu.
- 26Ikwaanikinosi ñakiro ñuna a ñirwa a Lokoku a Ituñanan ka ñuna koloñ a ñirwa a ñulu a Noa.
- 27Emujete ñituña daadañ ka tomasete, eitanarete ñikilyok, nabo epotonoryo ñapesur kiitae tari akitodol akoloñit ñina alomarya Noa nataker; nai tomunyasi ñakipi ñituña ñuluce daadañ.
- 28Ikwaanikinosi ñirwa ñul ka ñirwa ñulu a Lot, emujete ñituña daadañ ka tomasete, agelete, nabo togyelanarete, etaete ka todukete.
- 29Nai akoloñit ñina arotokinio Lot alo Sodoma, totiyaun akim ka Sulpa alokidiana ikwa akiru, tomunya ñituña ñuluce daadañ.
- 30Ikokinete ñakiro neni Akoloñit ñina etakanunia Lokoku a Ituñanan.
- 31“Akoloñit ñin, nyitemokino ituñanan ñini eyai kidiana akai, edokuni alemun ñiboro keñ ñulu eya tooma akai. Ituñanan ñini eyai lomanikor dañ, nyitemokino iñes eboñuni kai.
- 32Totamunito aberu a Lot!
- 33Dinituñanan iwarit aiun akiyar keñ, eakari; ñini ejali akiyar keñ, eiuni.
- 34Akalmokini ayon iyees atemar, Akoloñit ñin nakwaare, eryamunio ñituña ñiarei alokitaada; elemario ipei, toesikinae ñinice.
- 35Eryamunio ñaberu ñiarei iryeete; elemario apei, toesikinae ñinace.

[³⁶Eryamunio ñikilyok ñiarei itiyaete etic alomanikor; elemaryo epei, toesikinae ñoloce.]”

³⁷Kiñita ñikasyomak keñ iñes temasi, “Ai Ekapolon?” Toboñok iñes tema, “Neni eyai ibore ñini atwan, iñes iudakin ñataruk.”

Luka 18

¹Tosodi Yesu tolimok ñikeekasyomak akitadapet añuna ka akitatamya ikes atemar itemokino ikes akilipenen jwi jwi tomam akiup.

²Tolimu iñes tema, “Ayai lotaun ece ekatubon ñakiro ñolo pa akerit Akuj ka pa amisit ñituña.

³Ayai apuserut lotaun ñolopei ñol, ñina abuneene neni ke ekatubon, ecamit kiirarae ñakiro keñ ebalá, ‘Totub akirot ñina akatyakit ayon ka ituñanan ñini ikiñoitor!’

⁴Abu ekatubon ya apaki ñina aoyan nyetyaka ñakiro; nai ani ekaku, totamu iñes tema, ‘Tari pa kakerit ayon Akuj kori ñituña,

⁵nai añuna ekecania ayon apuserut naga, atubi ayon ñakeekiro eriyán, anerae acepaki akanipi iñes ayon añuna ka abunenen keñ jik!’ “

⁶Tema Ekapolon, “Kiirasi ñakiro ñuna alimuni ekatubon ñolo aronon.

⁷Ani bo Akuj, nyepedori mono iñes akitiya neni ajokan loseuna keñ ñulu igworonokinete iñes apaaran jwii ka akuwar kya ecamito akiñarakino a? Edidi iñes akiñarakin ikes a?

⁸Akalimokini ayon iyees atemar, einakini iñes ikes ibore ñini ecamito atipei. Nai ñina ebunio Lokoku a Ituñanan, eryamuni mono iñes anupit anakwap a?”

⁹Tolimu Yesu akitadapet naga ikotere ñituña ñulu abasi ikirae ñulu iyookino ka tojamuwarito dañ ñuluce.

¹⁰“Apotu ñikilyok ñiarei, toloto Kai ka Akuj akilip; arae epei Eparisayot, torae ñoloce ekeriran ocur.

¹¹“Towo Eparisayot kilip nenipei keñ bon tema, ‘Akuj, alakara ayon neni kon, anerae nyikikwaan ayon ka ñituña ñuluce, ñikademanarak, ñikokolak, ñikalomak, kori dañ ikwa ekeriran ocur ñol.

¹²Aroneene ayon ñaroniet ñaarei a ñolosabit, nabo akalemianakini iyon atutubet apei ñina kitomonet a ñinibore a daadañ aryamuni ayon.’

¹³“Towo ekeriran ocur aneni alwana, nyireo ñakeekonyen tari nakuj, toram etau keñ tema, ‘Akuj, kisyoni ayon ekasecan!’

¹⁴Akalimokini ayon iyees atemar, abu ekeriran ocur tolot lore keñ iyookino alokiñaren Akuj, akilo Eparisayot; anerae ñinituñanan itopolooryo bon, itiditeunio; nai ñini itiditeuna bon, itopolooryo.”

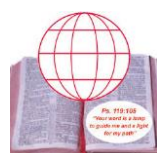
- ¹⁵Torikut ñicetunja ñidwe neni a Yesu, ecamito ñjes kidokok ñakeekan neni kec; nai ani ñjolikinete ñikeekasyomak ñun, kiretakis ikes.
- ¹⁶Tonyarau Yesu ñidwe neni keñ tema, “Kimyekisi ñidwe potu neni kañ! Nyiretakis ikes, anerae erae Apukan ka Akuj ñina a ñulu ikote lu.
- ¹⁷Akalimokini ayonñ iyes kire atemar, ñinitunjanan nyijauni Apukan ka Akuj ikwa ikoku ñini cici, nyelomari jik Napukan ñin.”
- ¹⁸Kiñit ekepukan ece ñolo a Diyudayan Yesu tema, “Eketataman ñolo ajokan, nyo itemokino ayonñ etiya oryamunia akiyar ñina nyedaun?”
- ¹⁹Kiñit Yesu ñjes tema, “Kaanukiro ikinyaritor iyonñ ayonñ ñolo ajokan? Emam ituñanan ñini ajokan, mati Akuj bon.
- ²⁰Iyeni iyonñ Ðakiciketa, ‘Nyilom, nyiar, nyikoko, nyisudi ñakiro, tokerite papa kon ka toto kon.’ “
- ²¹Tolimu ekepukan tema, “Eketataman, ñinapei kolonñ alokiditeu kañ, ericit ayonñ Ðakiciketa ñun daadañ.”
- ²²Ani iirari Yesu ñakiro ñun, tolimok ñjes tema, “Ipeibore bon ikibucit iyonñ: togyela ibore daadañ ñini iyakar iyonñ, tokorak ñisiliña lokulyak, ikotere min ebari kon nakuj. Ani ekaku, ibu ikiwuapak ayonñ.”
- ²³Dolopite eirarya ñjes ñakiro ñun, torotok esiliyorit nooi, anerae abarit ñjes nooi.
- ²⁴Kiñolik Yesu ñjes kesiliyo, tolimu tema, “Egogonñ nooi ñikabarak alomar Napukan ka Akuj!
- ²⁵Epatana ekaal akitor napedot ñina ke esindan, akilo ekabaran alomar Napukan ka Akuj!”
- ²⁶Potu ñitunja ñulu eirarete ñakiro ñun, kiñita ñjes temasi, “Ðae bo nai eiun?”
- ²⁷Toboñok Yesu ikes tema, “Ðuna nyepedorosi alotunja, epedorosi aneni ka Akuj!”
- ²⁸Tolimok Petero ñjes tema, “Ikijal isua ñiboro kosi daadañ, ikiwuapak iyonñ.”
- ²⁹Toboñok Yesu ikes tema, “Akalimokini ayonñ iyes kire atemar, emam ituñanan aesiki ekal keñ, kori akeeberu, ñikeekaitotoi, ñikeekauruunak ka ñikeedwe añuna ka Apukan ka Akuj,
- ³⁰ñini nyeryamuni abaru ñina alalan tokona ka akiyar ñina nyedaun alokaru a ñulu esidyok.”
- ³¹Tonyaraiya Yesu ñikasyomak keñ ñulutomon ka ñiarei nawae, tolimok ikes tema, “Kiirasi! Ikidokari iwon tokona Yerusalem, nabo ñuna daadañ igirito ñikadwarak ikotere Lokoku a Ituñanan iyookinosi.
- ³²Ipotokinio ñjes lobukui ñulu nyerae ñulu a Diyudayan, tokyenatar ikes ñjes kibunjata ka kimwaanakis.

- ³³Ibuṅaete ikes iṅes toara; nai kelunyar ṅirwa ṅiuni, eyaruni iṅes.”
- ³⁴Nai nyeyenut ṅikasyomak apolou a ṅakiro a ṅuna erworo iṅes tari iwadio, anerae ewuaitae apolou ṅina ke erwor keṅ aneni kec ka pa ayenete ikes ṅakiro ṅuna acamit Yesu alimun.
- ³⁵Ani edoli Yesu diyete Yeriko, eboi ekile ṅolo amudukana alodiyete erot kilipanar.
- ³⁶Ani iirari emuduk asepic a ṅituṅa itori diye, kiṅit tema, “Anukiro nu?”
- ³⁷Tolimokinae iṅes temarae, “Yesu ṅolo a Nasaret iṅes itorunit diye ne.”
- ³⁸Tosodi iṅes kiworou tema, “Yesu! Lokoku a Daudi! Kisyonu kare ca ayon!”
- ³⁹Kiṅenyakis ṅituṅa ṅulu eṅarenete iṅes temasi, “Kililiṅ!” Nai torebor iṅes nooi tema, “Lokoku a Daudi! Kisyonu kare ca ayon!”
- ⁴⁰Towo Yesu tolimu tema, “Yautu ekile neni kaṅ.” Ani eapuuni emuduk diyete keṅ, kiṅit Yesu iṅes tema,
- ⁴¹“Inyoni icamit iyon ayon etiyak neni kon?” Toboṅok iṅes tema, “Ekapolon, acamit okienyu nabo.”
- ⁴²Tolimok Yesu iṅes tema, “Tokienyu nabo! Ikitañaleu iyon akoninupit.”
- ⁴³Tokienyu iṅes atipei, kiwuapak Yesu ipuro Akuj elakara. Ani iṅolikini asepic a ṅituṅa ṅakiro ṅun, kipur Akuj.

Luka 19

- ¹Toloma Yesu Yeriko erae ekalunyan.
- ²Ayai nen ekile ṅolo anyaritae Sakayo ṅolo apolokinit ṅikatubok ocur, torae daṅ ekabaran.
- ³Acamit iṅes aanyun atemar ikoni ituṅanan ebe Yesu ai, nai ikwaṅina auruwuania iṅes, toṅop epite ṅolo iṅolikinia iṅes Yesu, anerae alalak ṅituṅa.
- ⁴Tosodi nai iṅes toem kiṅaren ṅituṅa, todoka kidiama ekitoe, ikotere eanyuwari Yesu ṅolo etorunit lorot ṅol.
- ⁵Ani edoli Yesu lokitoe ṅol, kireo kidiama tolimok Sakayo tema, “Sakayo, todoku atipei, acamit ayon aruwor epeyonon nakolonit na alokai kon.”
- ⁶Todoku Sakayo atipei, kijau iṅes Yesu ka alelyan.
- ⁷Togeut ṅituṅa daadaṅ ṅulu eteete iṅes akiṅuruṅura ebasi, “Alot ituṅanan en aruwor epeyonon ṅolo ke ekasecan!”
- ⁸Tonyou nai Sakayo tolimok Yesu tema, “Topupok Ekapolon! Alosi ayon ainakin atyaket ṅina ke ekaabari lokulyak, nabo ani keyai ituṅanan ṅini sek amodiyarit ikeebore, atacakini ṅatacakinet ṅaomwon.”

- ⁹Tolimok Yesu iñes tema, “Abu aiuno kai na nakoloñit na; anerae erae ekile lo dañ ekanateker ka Aburaam.
- ¹⁰Anerae abuni Lokoku a Ituñanan akiwarit ka aiun ñulu eoliyorito.”
- ¹¹Ani eriña ñituña epupete ñuna erworo Yesu, tolimok iñes ñituña akitadapet, anerae aapiyarito ikes Yerusalem, nabo totamakinito ñituña atemar kori eapi atipei Apukan ka Akuj atakanun.
- ¹²Kirworik Yesu tema, “Ayai ekabaran ñolo anyouni tolot nakwap ñina alwanan ecamit akituruworo erwosit, ani ekaku, toboñu lore keñ.
- ¹³Tosodi iñes tonyarau ñiketiyak keñ ñitomon eriña iñes nyerotokino, tokorak ikes ñisiliña ñitomon ñulu etiyaunitae ke egolid itiriyani tolimok tema, ‘Kicurutaata ikes tari ñina aboñunio ayon.’
- ¹⁴Nai aremokino ñituña ñulu ka akwap keñ iñes, kiyakiyasi ñituña neni alosi iñes temasi, ‘Nyikicamit isua ituñanan ñin eruwor erwosit kosi.’
- ¹⁵“Toboñu iñes lore kedaun akituruwor erwosit. Tonyarau iñes ñikeeketi yak ñulu ainakinit iñes ñisiliña ecamit aanyun etyae ñolo kepotu ikes kipoidaut.
- ¹⁶Bu ñolo ke ekiñaren tolimok iñes tema, ‘Ekapolon, aryamu ayon alosiliñ kon ñice ñitomon.’
- ¹⁷Tolimok ekapolon iñes tema, ‘Ejok nooi, irae iyon eketiyan ñolo ikikinyomitae! Ikwañina ikikinyomitere iyon anibore a ñini cici, ipolokini iyon ñitaunio ñitomon.’
- ¹⁸Tosodi bu ñolo a ñiarei tema, ‘Ekapolon, aryamu ayon alosiliña kon ñice ñikan.’
- ¹⁹Tolimok ekapolon ñolo dañ tema, ‘Ipolokini iyon ñitaunio ñikan.’
- ²⁰“Bu eketiyan ñoloce tema, ‘Ekapolon, ekonisiliñ lo; ewuait ayon alidakinit narac.
- ²¹Akakerit ayon iyon, anerae irae iyon ekile ñolo atyonon. Ilemanari iyon ñini nyerae ikon, nabo ilemi iyon ñini pa itakinit.’
- ²²Tolimok ekapolon eketiyan ñol tema, ‘Irae iyon eketiyan ñolo aronon! Akatubokini ayon iyon a ñakiro a ñuna ilmu iyon elope! Iyeni iyon atemar arae ayon ekile ñolo atyonon ñolo alemanari ibore ñini nyerae ikañ, nabo alemi ñini nyitakina ayon.
- ²³Nyo bo ani kikote neni, pa iwuakinia iyon esiliñ kañ nabeñki, ikotere ani aboñuni ayon, orukau kiyatakin?’
- ²⁴“Tolimok ekapolon ñituña ñulu awuasi a nen tema, ‘Tolemasi esiliñ aneni keñ, inakis ñolo a ñisiliña a ñulutomon.’
- ²⁵Tolimokis ikes ekapolon temasi, ‘Ekapolon, eyakasi sek iñes ñitomon!’
- ²⁶Toboñok ekapolon ikes tema, ‘Akalmokini ayon iyese atemar, ñinituñanan eyakar ibore, iyatakinio. Nai ituñanan ñini emamukar ibore, edemaryo tari ñinidio cici dañ ñini eyakar iñes!

- ²⁷Nai ani ikwa njimoi kaŋ lu, ŋulu nyakacamito ayonj akipuka ikes, torikutu ikes ne toŋolae ete ayonj!’ “
- ²⁸Ani kedau Yesu erwor ŋakiro ŋun, torubak elosi Yerusalem kiŋarenik ikes.
- ²⁹Ani eapikini iŋes ŋitaunio ŋulu a Betepage ka Betania, ŋulu aya diye emoru a ŋikito a ŋulu enyaritae Olipa, kiyakiya iŋes ŋikasyomak keŋ ŋiarei kiŋaren,
- ³⁰tolimok ikes tema, “Apeŋi lore ŋolo eyai kiŋaren kus; ani ilomarete, iryamunete enitae isigirya ŋini emam ituŋanan adok, tolacut torikut nege.
- ³¹Ani kikiŋit idiotuŋanan iyees atemar, ‘Kaanukiro ilacata iyees isigirya?’ Tolimokis iŋes atemar, ‘Ekapolon iitanit iŋes.’ “
- ³²Toloto ikes toryamut ibore daadaŋ ikoni neni alimokinitor Yesu ikes.
- ³³Ani eriŋa ikes elacete isigirya, kiŋita ŋilopeyek ikes temasi, “Kaanukiro ilacata iyees isigirya?”
- ³⁴Toboŋokis ikes temasi, “Ekapolon iitanit iŋes.”
- ³⁵Torikut nai ikes isigirya neni a Yesu, kidokokis ŋikecelowi kidiama, ido kiŋarakis Yesu adokar nisigirya.
- ³⁶Ani erotokini iŋes a isigirya, topetakis ŋituŋa ŋilowi kec lorot.
- ³⁷Ani eapuuni Yesu Yerusalem neni etiyaaror erot ŋolo eteni moru a ŋikito a ŋulu enyaritae Olipa, tolamak asepic a ŋikasyomak aleŋyan ka akipuro Akuj iworoete nooi, ikotere ŋakiro ŋuna kepotu ikes toanyut. Temasi ikes,
- ³⁸“Erereŋ erwosit ŋolo ebunit alokiro ke Ekapolon! Toyai ekisil nakuj ka akipuro neni ka Akuj alokidiana nooi!”
- ³⁹Tolimokis Diparisayon ŋice ŋulu aya nasepic a ŋituŋa Yesu temasi, “Eketataman, kiyayak ŋikonikiyakia kililiŋa!”
- ⁴⁰Toboŋok Yesu ikes tema, “Akalimokini ayonj iyees atemar, ani kililiŋa ikes, ecelunete ŋamoru nu.”
- ⁴¹Toapiya Yesu Yerusalem; ani iŋolikini, kikalou aŋuna a ŋituŋa a ŋulu ke etaun a ŋol,
- ⁴²tema, “Okoe, kerae ca toyenete iyees nakuwar na ibore ŋini erae ikisilet! Nai tokona iwuitae anakonyen kus!
- ⁴³Epote ŋirwa ŋulu ikirikauniata iyees njimoi kus itoroosi alowaetin a daadaŋ.
- ⁴⁴Ikinyasunete ikes iyees ka ŋidwe kus ŋulu eya tooma ŋakorya kus; emam amoru tari apei daŋ ŋina imyekinio ewuoi, anerae pa iyenete iyees apaki ŋina ebunio Akuj aiun iyees!”
- ⁴⁵Toloma Yesu Kai ka Akuj, kirita ŋimucurus.

⁴⁶Tolimok ikes tema, “Elimunitoe a Nakigireta ebe, ‘Enyarao Akai kaŋ Akai ŋinakilipet.’ Nai tokona ituruwosi iyes iŋes akai ŋina eŋopitotor ŋikokolak!”

⁴⁷Etatami Yesu ŋirwa daadaŋ alo Kai ka Akuj. Acamito ŋisacaradotin ŋulu apolok ka ŋiketatak a Dikisila ta ŋikatukok akiaŋ Yesu;

⁴⁸nai toŋopik ikes epite ŋoloaret iŋes, anerae apupete ŋituŋa daadaŋ ŋakiro a Yesu, emam ŋini acamit tari apeikirot ebucar.

Luka 20

¹Akoloŋit apei ŋina ayakar Yesu Kai ka Akuj itatami ŋituŋa Dakiro ŋuna Ajokak, potu ŋisacaradotin ŋulu apolok ka ŋiketatak a Dikisila ta ŋikatukok neni keŋ,

²kiŋita iŋes temasi, “Tolimokinae cenite iyoŋ isua neni ebunitor apedor ŋina itiyaa iyoŋ ŋakiro nu. Dae ikiinakinit iyoŋ apedor na?”

³Toboŋok Yesu ikes tema, “Ekeŋisi ayon daŋ iyes apeikirot. Tolimokinae cenite iyes ayon.

⁴Ai abunitor apedor ŋina ebatisaa Yoana ŋituŋa, neni ka Akuj kori lotuŋa?”

⁵Togeut ikes akiŋitanar make ebasi, “Okoe ikitemari mono ai? Ani kikitema iwon, ‘Abunit aneni ka Akuj,’ etemari iŋes, ‘Ani nyo bo pa inupyata iyes ŋakiro a Yoana?’

⁶Nabo kikitema iwon, ‘Abunit alotuŋa,’ ikicaki iwon asepic a ŋituŋa a ŋamoru, anerae enupito ikes nooi atemar araŋ Yoana ekadwaran.”

⁷Tosodi toboŋokis temasi, “Nyikiyeni isua neni abunitor.”

⁸Tolimok Yesu ikes tema, “Nyakalimokini ayon daŋ iyes neni ebunitor apedor ŋina etiyaa ayon ŋakiro nu.”

⁹Tolimok Yesu ŋituŋa akitadapet na, “Abu ekile kita emanikor ŋolo a ŋikito a ŋulu ecuyo epiini, ido kicikak ŋituŋa ŋulu etiyaete lomanikor, tolot nai iŋes akiboŋ lobuku ece.

¹⁰Ani edoli ŋirwa ŋulu elemere, kiyakiya iŋes epito keŋ loketiyak akijaun ŋadiraito; nai apotu ŋiketiyak kikamut epito ŋol, kibuŋata, kitoboŋosi iŋes emam idiobore etinjit.

¹¹Kiyakiya nabo iŋes epito keŋ ece, kibuŋata ŋolo daŋ, tobolyatar, kitoboŋosi a ŋakan.

¹²Kiyakiya nabo iŋes epito keŋ ŋolo a ŋiuni; kiterenjut ŋiketiyak ke emanikor ŋolo daŋ, kiritasi alomanikor.

¹³Tosodi elope ŋolo ke emanikor tolimu tema, ‘Ekokini ayon ai? Eyakiyari ayon lokoku kaŋ ŋolo minat, acepaki ekerete ikes iŋes!’

¹⁴Nai ani eanyuwarete ŋiketiyak ŋulu ke emanikor iŋes, kirworikinos make temasi, ‘Lokoku keŋ lo! Potu oara eruma iwon emanikor ŋolo ke epiini!’

- 15**Yaasi ikes iñes kiña emanikor, toarakis inaa.” Kiñit Yesu ikes tema, “Anukiro nai itiyakini elope ñolo ke emanikor loketiyak ñul?”
- 16**Dina ebunio iñes eari ñiketiyak ñulu ke emanikor, tosodi inak emanikor loketiyak ñice.” Ani iirarete ñituña ñakiro ñun temasi, “Nyikiryama ca ka ñun!”
- 17**Kiñolik Yesu ikes tolimok tema, “Nyo nai apolou a ñakiro a ñuna igiritae Nakigireta ikona? ‘Amoru ñina koloñ añerete ñikadukok, iñes tokona itogogonjit akai alokoona!’
- 18**Ituñanan daadañ ñini eramakin namoru ñin, enyilinyilaar; ani ecakakin amoru ñin ice kidiama, inyaadiyari iñes toruwor apuwa.”
- 19**Acamito ñiketataamak a Dikisila ka ñisacaradotin ñulu apolok akikamun Yesu apaki ñin, anerae ayenete atemar arae ikes alimunitor Yesu akitadapet ñin. Nai tokera akikamun iñes añuna a ñituña.
- 20**Kiwara ikes erot ñolo kikamunet iñes, ikotere torikosi iñes lokapolok ñulu a Diromanin. Kiluñuluña ikes ñibekae, inakis ñisiliña kiyakiyasi nai alokun Yesu alorwor keñ. Toloto ñibekae neni a Yesu esubito ñituña ñulu ajokak.
- 21**Tolimokis ñibekae ñul Yesu temasi, “Eketataman, ikiyeni isua atemar iyookino ñakiro ñuna irworo iyoñ ka ñuna itatami dañ. Nyimisit iyoñ kepol ituñanan kori kemam, nai itatami iyoñ ñuna a kire ñuna ka Akuj alopite a ñolo iyookino.
- 22**Tolimokinae isua, ikicamakinito mono Dikisila obukosi ocur neni ke ekepukan a Roma kori mam?”
- 23**Ikwañina ayenia Yesu atemar alokunito ikes iñes a ñakiro a ñun, tolimok ikes tema,
- 24**“Kitoodikinae cenite esiliñ.” Tosodi Yesu kiñit ikes tema, “Dolo a ñae ereet lo ka ñakigireta nu?” Toboñokis ikes temasi, “Dulu ke ekepukan a Roma.”
- 25**Tolimok Yesu ikes tema, “Inakisi ekepukan a Roma ñini erae ikeñ, inakis Akuj ñini erae ñini ka Akuj.”
- 26**Toñopikis ikes ñakiro ñuna lokunet iñes a nen alokiñaren ñituña. Toumokis ikes nooi a ñakiro a ñuna aboñokini Yesu, kililiña cek.
- 27**Potu neni a Yesu Disadukayon ñice ñulu apegasi atemar eyarunete ñikatwak, kiñita ikes Yesu temasi,
- 28**“Eketataman, egirit koloñ Moses añuna kosi ebala, Ani ketwana lokaato keñ ke ekile, toesik aberu keñ emam ñidwe, itemokino lokaato keñ kirum aberu, touru ñidwe añuna alokaato keñ a ñolo atwan.
- 29**Aya ñikaitotoi ñikanikaarei; kiita ñolo apolon totwan, nyeryamuna ñidwe.
- 30**Kirum ñolo a ñiarei aberu;
- 31**ka ñolo a ñiuni ka ñuluçe daadañ kiruma aberu, nai totwaka ikes daadañ, nyeryamuna ñidwe.

- ³²Ekaku abu aberu daŋ totwan.
- ³³Ani akolonjɪt ŋina eyaruniata ŋituŋa daadaŋ, eruwor aberu ŋin ŋina a ŋae? Anerae arae iŋes aberu a ŋulukaniakaarei a daadaŋ.”
- ³⁴Toboŋok Yesu ikes tema, “Ŋituŋa ŋulu ka akwap a na iitanarete ka iitanaryo,
- ³⁵nai ŋulu eryamun iyookino ikotere ŋirwa ŋulu eponito ka ayarun ŋina a ŋikatwak, nyiitanarete kori nyiitanaryo.
- ³⁶Nyetwakete ikes nabo, anerae ikwaanikin ikes ka ŋimalaikan; eraakasi ikes ŋidwe ŋulu ka Akuj ka ŋulu ka ayarun alokatwak.
- ³⁷Tokona ŋuna ka ayarun alokatwak itoodiunit Moses daŋ anakigireta a ŋuna ka amoni a ŋina anoki atemar eyarunete ŋikatwak, anerae enyarit iŋes Ekapolon ebe, ‘Akuj ŋina ka Aburaam, Akuj ŋina a Isaka ka ŋina a Yakobo.’
- ³⁸Erae iŋes Akuj ŋina a ŋulu eyarete, meere Akuj ŋina a ŋulu etwakito; anerae aneni keŋ eyarete daadaŋ.”
- ³⁹Kirworikis ŋiketataamak a Ŋikisila ŋice temasi, “Eketataman, irwor iyon ejok!”
- ⁴⁰Anerae apotu Ŋisadukayon tokera akiŋit iŋes ŋakiŋiseta ŋace.
- ⁴¹Kiŋit Yesu ikes tema, “Nyo ebaakatar ŋituŋa erae Kristo lokoku a Daudi?”
- ⁴²Anerae ebala Daudi elope alokitaabo a ŋolo a ŋieosyo ebe, ‘Atema Ekapolon neni ke Ekapolon kaŋ, kiboikin iyon teten kaŋ,
- ⁴³akitodol neni ewuakinia ŋikonimoi kwap ŋakejen kon.’
- ⁴⁴Ani kenyarit Daudi iŋes ‘Ekapolon;’ ikokini nai iŋes eruwor lokoku keŋ ai?”
- ⁴⁵Ani epupokini asepic ŋina a ŋituŋa Yesu, tolimok iŋes ŋikasyomak keŋ tema,
- ⁴⁶“Tocoikinito ŋiketataamak a Ŋikisila; eminas ikes akirimit enapito ŋikaaso i ŋulu aoyak, nabo ecamito kimalae ikwa ŋikapolok alomaket. Eseeete ikes ŋikicolonjo ŋulu ebusak alosinagogae ka anasuban.
- ⁴⁷Edemete ikes ŋapuseru ŋiboro kec ka daŋ ilipete ekaoyan iwogasi neni erae koŋin! Eryamunete ikes atubokino ŋina aronon nooi!”

Luka 21

- ¹Toŋoleŋolek Yesu toanyuwa ŋikabarak iwuanakinete ŋisiliŋa nasaduku ŋina ayai tooma Kai ka Akuj.
- ²Toanyuwa iŋes tari apuserut ŋina a ŋican eakakini ŋikapun ŋiarei.
- ³Tolimu Yesu tema, “Akalimokini ayon iyees kire atemar, ewuak apuserut ŋina a ŋican na ŋisiliŋa ŋulu alalak nasaduku, akilo ŋituŋa ŋuluŋe daadaŋ;

- ⁴anerae ecakanakinete nulu ce daadan nulisilina nulu erae nipiya alobari kec. Nai acakaki apuserut nin anakulyako keŋ nulu daadan ayakar ka edaritor akeekiyar.”
- ⁵Ani irworosi njikasyomak nice njakiro njuna ka Akai ka Akuj, akibuses njina a njamoru keŋ ka epite njolo esibusitere, tolimu Yesu tema,
- ⁶“Nu daadan njuna iteete iyee edoli akolonjit njina nyidonjo tari apeimoru ewuoi a nege; eukoryo njamoru daadan.”
- ⁷Kinjita ikes njee temasi, “Eketataman, ori mono itiyakinotor njakiro njun? Nyo eruwor akitoodikinet njina itoodiuni atemar adol apaki?”
- ⁸Tobonok Yesu ikes tema, “Tocoito nyikimodik ituŋanan. Epote njikalalak irworosi alokiro kaŋ ebasi, ‘Ayon njee njolo!’ kori ebasi, ‘Adol apaki!’ Nai tocoito iwuapakinete ikes.
- ⁹Kiuryasi nyikibul iirarete njakiro njuna ke ejiye ka njuna ke egurigur; itemokino njakiro njun totakanut mono, nai nyitoodiunito ikes atemar adol asalunet.”
- ¹⁰Kirworik nabo Yesu tema, “Ejikinosi njituŋa nulu ka akwap ka apei ka nulu ka akwap ka ace; ejikin apukan ka apukan, epeibuku ka nulu ke ecebuku.
- ¹¹Eyakaun amaran njina ka akwap alowaetin a nulu egelegelya, nabo eyakaun eron ka njidekesyo daadan nulu aronok; etakanunete njakitoodikineta njuna atyonok alokidiana, kitubulo njituŋa.
- ¹²Nai eriŋa njun daadan nyitiyakina, ikikamunio iyee ikisicani nooi, ikiyaaryo iyee losinagogae ka mabus, ido itorikor akitowuo alokinjaren njikarikok ka njikapok aŋuna kaŋ.
- ¹³Apaki njin, njee iruworotor iyee njisuudae kaŋ.
- ¹⁴Kiuryasi nyikibul iyee ikotere njunalimuno kori epite njolo limunet,
- ¹⁵anerae ayon elope akainakini iyee njakiro njuna ka aosou njuna emam ipei dan alokidinj njikusimoe njini epedori akiloc, kori apegakin.
- ¹⁶Ikilukinete iyee njikusikauruunak, atalokaato kus, njijeneta kus ka njikusikonei ka epedorete tari akiar iyee nice.
- ¹⁷Ikiremokinosi njituŋa daadan iyee aŋuna ke ekiro kaŋ.
- ¹⁸Nai emam tari etimat epei anakyes kus njolo eakar.
- ¹⁹Ani kidanidanjakis iyee njun, iunete akusikiyar.
- ²⁰“Ani njolikinete iyee Yerusalem irikaunito njajorei a njimoi, toyenete atemar aapiki akinyasun njee.
- ²¹Itemokino nulu eyakasi Yudaya, toema lomoru; nabo nulu eyakasi Yerusalem, itemokino torotokis ka nulu eyakasi nariet, itemokino nyelot lotaun.

- ²²Anerae erae ηul ηirwa ηulu ka anyañan, kiyookinotor ηuna igiritae Nakigireta daadaη.
- ²³Erokyarosi nooi ηirwa ηulu anaberu a ηuna epotiyete ka ηuna itanakete! Anerae eyakaun ηican ηulu apolok nakwap na, nabo emini anyunyura ηina ka Akuj lotuηa ηul!
- ²⁴Earyo ikes ηice ka atum, ηice eruworosi ηirikon nakwapin ηunace; ipudaete ηituηa ηulu nyerae Diyudayan Yerusalem, akitodol ηirwa ηulu esalunia apukan a ηituηa a ηulu nyerae Diyudayan.
- ²⁵“Eyakaun ηakitoodikineta nakolon, lolap ka lokacer. Egeuni akwap daadaη aryeba ka amaran aηuna ke eruye ka akimorokok ηina ka anam.
- ²⁶Emaranikinete ηituηa kirakanaros ebunit aηuna a ηican a ηulu epote nakwapin daadaη; anerae emaranikinete tari ηiboorei daadaη ηulu alokidiana.
- ²⁷Tosodi etakanuni Lokoku a Ituηanan, ηolikinio ebunit alodowuon ka apedor ka akica ηina apolon.
- ²⁸Ani edoli ηirwa ηulu iyookinotor ηun daadaη, towua kireosi ηakyes kus kidiana, anerae aapuu aiuno kus.”
- ²⁹Abu Yesu tolimok ikes akitadapet na tema, “Totamakisi mono iyes epite ηolo ke ebobore ka ηikito ηuluce daadaη.
- ³⁰Ani ηolikinete iyes ηakwii kec itilijaunete, toanyut atemar aapuu akamu.
- ³¹Ikwaηinapei, ani ηolikinete iyes ηun itiyakin, toanyutu atemar aapuu Apukan ka Akuj adolon.
- ³²“Akalimokini ayonη iyes kire atemar, nyedaun anyamet na eriηa nyitiyakina ηakiro ηun daadaη.
- ³³Edaunosi nakuj ka akwap, nai nyedaunosi ηakiro kaη jik.
- ³⁴“Tokienyete! Kiuryasi adakanu, amera ka apodo ηuna ka akiyar a na, nyikitumosi iyes, todolu akolonηit ηin atipei pa iyenete iyes,
- ³⁵ikwa aloc. Itiyakin ηakiro ηun lotuηa ηulu a ηakwapin a daadaη.
- ³⁶Torubakisi ikienyete, nabo kilipete jwi jwi, ikotere toryamut agogoηu ηina ibucarotor anakiro a daadaη a ηuna etakanunete ka towueta alokiηaren Lokoku a Ituηanan.”
- ³⁷Dirwa ηul, etatami Yesu alo Kai ka Akuj jwi jwi, ani ewari tolot lomoru a ηikito a ηulu enyaritae Olipa.
- ³⁸Esyokanakinete ηituηa daadaη Kai ka Akuj akipup ηakiro keη.

Luka 22

- ¹Toapuut njasuban a njamugati a nuna emam nakinyalet, njasuban nuna enyaritae Paska.
- ²Ewarito nisacaradotin nulu apolok ka njiketatamak a Dikisila atukun epite noloaret Yesu, nai akuryanito ikes anuna a nituŋa.
- ³Toloma Satan lotau a Yuda a nolo anyaritae Isikariot, nolo arae epei a nolutomon ka njarei.
- ⁴Tolot Yuda akirworium ka nisacaradotin nulu apolok ka njikapolok nulu a njiketeok Akai ka Akuj epite nolo kipotokinet Yesu neni kec.
- ⁵Tolakaros ikes, tocamut ainakin iŋes njisiliŋa.
- ⁶Tocamu nai Yuda njisiliŋa, kisyak akiwarit apaki njina etemokino torikorere ikes neni a Yesu pa eyenete nituŋa.
- ⁷Todol akolonit njina a njamugati a nuna emam nakinyalet, akolonit njina a Paska njina eŋolere imesek.
- ⁸Kiyakiya Yesu Petero ka Yoana tema, “Toloto kitemokis akimuj njina a Paska emuja.”
- ⁹Kinjita ikes Yesu temasi, “Ai icamitor iyoŋ isua etemokinioto?”
- ¹⁰Toboŋok iŋes ikes tema, “Topupokisi! Ani ilomarete iyes lotaun, iryamete ka ekile eryoŋit amot njina a njakipi. Kiwuapakisi iŋes tari kai njina elomari,
- ¹¹ido tolimokis elope nolo ka akai temasi, ‘Ebala Eketataman, ai eyai agule njina itemokino ayonŋ ka njikaakasyomak emujata akimuj njina a Paska?’
- ¹²Ikitoodikini iŋes iyes agule njina eyai kidiana njina aloloman njina esubakinitae, kitemokis ibore daadaŋ a nen.”
- ¹³Toloto ikes toryamut ibore daadaŋ ikoni neni alimokinitor Yesu ikes; tosodo kitemokis akimuj njina a Paska.
- ¹⁴Ani edoli apaki, kiboikinos Yesu ka njikasyomak keŋ kimuja.
- ¹⁵Tolimok iŋes ikes tema, “Ekemuit ayonŋ nooi akimor ka iyes akimuj njina a Paska naga, eriŋa njican kaŋ nyedoluno!
- ¹⁶Akalimokini ayonŋ iyes atemar, emam nabo jik nyemuji akimuj na akitodol akolonit njina iyookinor apolou keŋ a Napukan ka Akuj.”
- ¹⁷Tolemu nai Yesu ekopo, tolakar neni ka Akuj, ido tolimu tema, “Kijaasi lo, tomora,
- ¹⁸anerae akalimokini ayonŋ iyes atemar, ameun tokona emam nabo nyamasi epiini akitodol Akolonit njina ebunio Apukan ka Akuj.”
- ¹⁹Tosodi tolemu amugati, tolakar neni ka Akuj, tonyilinyili, inak ikes tema, [“Erae naga akaakuwan njina ejalyo ikotere iyes. Kitiyaete ikona ikiitunitotor ayonŋ.”

- 20** Ikwanapei kedaun akimuj, abu iñes tolemu ekopo, inak ikes tema, “Erae logo ekopo ñolo a ñaokot kañ añauna ka Acamunet a ñina kitete ñuna ebukoritae ikotere iyes.]
- 21** “Nai kiñolikisi, ikirukit ayon a ne alomesa ka ñolo akalukini ayon!
- 22** Kire etwani Lokoku a Ituñanan ikwanjina adwaritere; nai ekañ ekile ñolo erikokini iñes ñituña!”
- 23** Togeut ikes akiñitanar make atemar ñae alokidij kec itiyakini ñakiro ñun.
- 24** Topegakinos ñikasyomak a Yesu irworosi make ebasi, ñae alokidij kec epol akilo ñuluce.
- 25** Tolimok Yesu ikes tema, “Epolokinito ñirwosi ñulu a ñibukui a ñulu nyerae Diyudayan ñituña kec; nabo ñulu ipukato enyaritae ‘Ñikenñaranakinak ñituña.’
- 26** Nai nyitemokino ñakiro ikote neni aneni kus; itemokino ñini epol aneni kus kikwaanikin ka ñini edit ka ekarikon kikwaanikin ka eketiyan.
- 27** Nyaani ñini epol, ñini iboi alomesa kori ñini ekori akimuj? Meere mono ñini iboi alomesa a? Nai ayai ayon kidij kus arae ekejanakinan.
- 28** “Irae iyes ñulu ikiruk ka ayon anakikatakineta kañ a daadañ.
- 29** Ikwanjina eketuruworya Papa kañ ayon Ekapolon, eketuruwori ayon iyes dañ ñikapolok,
- 30** ikotere kimuja ka tomata dañ a Napukan kañ. Kiboikinotor lokicoloño, totubonokis ñatekerin ñunatomon ka ñaarei ñuna a Isirael.
- 31** “Simoni, Simoni! Topupok mono iyon! Aryamu Satan apedor ñina kikeikeet iyes daadañ, ikwanjina ikeikeya eketan ñimomwa.
- 32** Nai ekelipak ayon iyon Simoni, ikotere nyepuripuryaar anupit kon. Ani iboñuni iyon nabo neni kañ, itemokino iyon kitogogon ñikonikaitotoi.”
- 33** Toboñok Petero iñes tema, “Ekapolon, atenit ayon arukor ka iyon mabus ka natwanare!”
- 34** Tolimok Yesu iñes tema, “Petero, akalimokini ayon iyon atemar, eriña ekokoroit nyeruuno nakolonjit na, ipegi iyon ñapeget ñauni atemar ikiyeni ayon.”
- 35** Kiñit Yesu ikes tema, “Dina ekeyakaritor ayon iyes emam ecwee ñolo a ñisiliña, ekikapu kori ñamuk, ayai ibore ñini ipotu iyes kicanakinosi a?” Toboñokis ikes temasi, “Amam ibore ikicana.”
- 36** Tolimok Yesu ikes tema, “Nai tokona ñini daadañ eyakar ñisiliña kori ekikapu, itemokino kiric; ani ñini emamukar atum, itemokino togyela elou, tosodi togyelu atum.

- ³⁷Anerae akalimokini ayon̄ iyes atemar, itemokino kiyookin aneni kaṅ Dakigireta ṅuna igiritae ikona: ‘Emaritae iṅes ka ṅikasecak kaapei.’ “
- ³⁸Tolimokis ṅikasyomak iṅes temasi, “Ekapolon! Kiṅolik! Eya ṅatumio ṅaarei ne!” Toboṅok Yesu ikes tema, “Etemokin!”
- ³⁹Tonyou Yesu alotaun, tolot moru a ṅikito a ṅulu enyaritae Olipa, ikwaṅinapei sek aloseneneo iṅes, kiwuapakis ṅikeekasyomak iṅes.
- ⁴⁰Ani edoli iṅes nen, tolimok ikes tema, “Kilipa, ikotere nyilomasi nakitemyet.”
- ⁴¹Torotok iṅes aneni kec tari neni ebai neni edoe amoru imasaryo, ido toryedik kilip.
- ⁴²Tema, “Papa, ani kicamit iyon̄, tolema ekopo lo ṅolo a ṅican aneni kaṅ! Nai meere aṅuna ka acamit kaṅ, nai kitiyakin acamit kon.”
- [⁴³Bu emalaika anakuj, kitogogon̄ iṅes.
- ⁴⁴Kilip iṅes imukekinit toryeba nooi alotau, kikokis ṅakinyinyir keṅ edoete kwap ṅaokot.]
- ⁴⁵Ani enyouni Yesu aneni elipya, toboṅo torukau ṅikeekasyomak kejotoorosi, kiinaasi ṅakiro ṅuna anomorito ṅikecetai.
- ⁴⁶Kiṅit Yesu ikes tema, “Nyo ijotooto iyes? Tonyoutu, kilipa, ikotere nyilomasi nakitemyet.”
- ⁴⁷Ani eriṅa Yesu irworo, todolu asepic ṅina a ṅituṅa, ṅina arikit Yuda ṅolo arae epei alokidin̄ ṅulutomon ka ṅiarei. Kikomaiya Yuda neni a Yesu, tonu iṅes.
- ⁴⁸Tolimu Yesu tema, “Yuda, iluki iyon̄ Lokoku a Ituṅanan ka akinu a?”
- ⁴⁹Ani iṅolikinete ṅikasyomak ṅuna alosete akitiyakin, kiṅita ikes Yesu temasi, “Ekapolon, icamit iyon̄ isua etelo ikes a ṅatumio a?”
- ⁵⁰Kitel epei alokidin̄ kec epito ṅolo ke Esacaradoti a ṅolo Apolon nooi nakit ṅina aloteten, totubo.
- ⁵¹Nai tolimu Yesu tema, “Etemokin!” Totap iṅes akit ṅina ke epito, kitanṅaleu.
- ⁵²Tolimok Yesu ṅisacaradotin ṅulu apolok ka ṅikapolok ṅulu a ṅisigarya a ṅulu eteok Akai ka Akuj, ta ṅikatukok ṅulu aponito akikamun iṅes tema, “Nyo iponitotor iyes itiṅito ṅatumio ka ṅabiroi esibit arae ayon̄ ekokolan?”
- ⁵³Ikirukit iyes ka ayon̄ ṅirwa daadaṅ alo Kai ka Akuj, ipotu iyes nyikikamut ayon̄. Nai tokona erae esaa lo ṅolo kus, ṅolo ka apedor a ṅina ka akiryonut.”
- ⁵⁴Kikamut ikes Yesu, torikosi kai ke Esacaradoti a ṅolo Apolon nooi, kiwuapite Petero ikes aneni alwanan.
- ⁵⁵Enokakinitae akim kidin̄ alapatu, tosodi tolot Petero min neni a ṅulu eboiyete a nen irikaunito akim.

- ⁵⁶Ani inolikini aketiyan apei Petero iboi alodiye akim, kitek ijes, tolimu tema, “Arukito ekile lo daŋ ka ijes!”
- ⁵⁷Nai topeg Petero nun, tema, “Iyoŋ aberu na, nyayeni ayon ijes!”
- ⁵⁸Kelunyar apaki nina auruwana, toyen ekile ece Petero tolimu tema, “Irae iyon jik epei alokidin kec!” Nai toboŋok Petero ijes tema, “Ekile, meere ayon!”
- ⁵⁹Kelunyar epeisaa, kitogogon nooi ituŋanan ice tema, “Arukito jik ekile lo ka Yesu, anerae erae ijes daŋ nolo alo Galileya!”
- ⁶⁰Tosodi Petero tema, “Nyayeni ayon nakiro nuna irworo iyon!” Atipei eriŋa ijes irworo, toru ekokoroit.
- ⁶¹Tobobon Ekapolon Yesu kitek Petero. Totamu Petero nakiro nuna alimokinit Yesu ijes atemar, “Eriŋa ekokoroit nyeruuno nakolonit na, ipegi iyon napeget nuna atemar ikiyeni ayon.”
- ⁶²Toloma Petero kiŋa, kigwor nooi.
- ⁶³Tokyenatar nikiyok nulu eyokiyete ijes ka kibunata daŋ.
- ⁶⁴Torapa daŋ ereet keŋ, kiŋita ijes temasi, “Todwar! Dae niini ikirami iyon?”
- ⁶⁵Tolimokis ijes nakiro nuna alalak nuna a niyany.
- ⁶⁶Ani iwalari akwap, totukokin nikatukok ka nisacaradotin nulu apolok ta nikitatamak a Dikisila, torikoroie nai Yesu Natukot kec.
- ⁶⁷Kiŋita ikes Yesu temasi, “Tolimokinae mono iyon isua, iyon ijes irae Kristo a?” Toboŋok Yesu tema, “Tari kakalimok ayon iyes, nyinupete nakiro kaŋ;
- ⁶⁸ani tari kekeŋit ayon iyes akirot, emam nyiboŋokinete.
- ⁶⁹Nai ameun tokona, iboikin Lokoku a Ituŋanan teten Akuj nina alokidiana nooi!”
- ⁷⁰Kiŋita ikes daadaŋ temasi, “Irae nai iyon Lokoku ka Akuj a?” Toboŋok ijes ikes tema, “Ilimut iyes atemar arae ayon.”
- ⁷¹Tolimut ikes temasi, “Okoe, nyo nabo ikiitanitor nisuuadae njece? Ikiira iwon nilopeyek nakiro nuna alimu ijes!”

Luka 23

- ¹Tonyout niŋuŋa daadaŋ a Natukot, torikosi Yesu neni a Pilato.
- ²Togeut ikes akisitakin ijes a nen ebasi, “Ikiryamuni isua ekile lo icocoi niŋuŋa nulu ka akwap kosi ka ikitenjerit isua akibuk ocur neni ke ekepukan a Roma, ebala nabo arae ijes Kristo – erwosit.”
- ³Kiŋit Pilato Yesu tema, “Irae iyon erwosit a Diyudayan a?” Toboŋok Yesu ijes, “Ilimu iyon.”

- ⁴Tolimok Pilato nisacaradotin nulu apolok ka asepic njina a nituja tema, “Emam ibore njini aronon njini itiyat ekile lo, njini itemokino isitakinere.”
- ⁵Nai kibunyakinis ikes jik temasi, “Itutuki injes nituja a njakiro a njuna itatami, a njuna isiryamit injes Yudaya daadañ. Esyakini paaran alo Galileya, nai adolu tari ne dañ.”
- ⁶Ani iirari Pilato njakiro njun, kinjit ikes tema, “Erae ekile lo Egalilayat a?”
- ⁷Ani eanyuni injes atemar abunit Yesu anakwap a njina epukat erwosit Erode, kiyakiya injes Yesu neni ke Erode. Dirwa njul, ayai Erode Yerusalem.
- ⁸Tolakar Erode nooi eanyuwari Yesu, anerae apupi sek injes njakiro a Yesu, nabo njarwa njuna alalak emuit injes aanyun Yesu. Acamit injes akiñolikin Yesu itiyae njakujuwanisya njadi.
- ⁹Kinjitiñit Erode Yesu njakiro njuna alalak, nai kililiñ Yesu cek.
- ¹⁰Ayakasi nen nisacaradotin nulu apolok ka njiketatak a Njikisila, kisitakis injes enyunyurasi nooi.
- ¹¹Apotu Erode ka njisigarya keñ kitiyata njakiro njuna a njileec neni a Yesu ka tobolyatar injes. Ani kedaut, kitanapa injes elou ikwa erwosit, kinyakasi nai injes neni a Pilato.
- ¹²Ameun apaki njin, tomaikin Erode ka Pilato, anerae adiñasi sek ikes ekiñaren.
- ¹³Tocunak Pilato nisacaradotin nulu apolok ka njikepukak nulu a nituja iwapei,
- ¹⁴tolimok ikes tema, “Ipotu iyees torikut ekile lo neni kañ ibasi itutuki nituja. Enjitiñit tokona ayonj injes alokiñaren kus, nai emam njakiro aryamu ayonj alokile a lo, njuna itemokino etubokinere injes.
- ¹⁵Emam tari Erode dañ ibore njini aronon njini aripu aneni keñ; injes enyakunia injes neni yok. Emam ibore njini aronon etiya injes, njini itemokino earere.
- ¹⁶Añun, atemari ayonj kibunjata injes, kimyekinae tolot.”
- [¹⁷Dirwa daadañ njulu a Paska alacanakini Pilato emabus epei.]
- ¹⁸Tocelu asepic a nituja daadañ tema, “Toara ekile lo! Ikiçamit isua Baraba tolacakinae!”
- ¹⁹(Aenitae Baraba alomabus ikotere aruruma njina esyakini injes alotaun, nabo aarit tari ituñanan.)
- ²⁰Añuna acamitor Pilato alacakin Yesu, kisirwor nabo injes asepic a nituja.
- ²¹Nai tocelut ikes temasi, “Kibubuk! Kibubuk injes!”
- ²²Kinjitiñit Pilato ikes njina kiuniyet tema, “Nyo ibore aronon njini itiyat injes? Emam aseçit njina aripu ayonj, njina itemokino injes earere! Añun, atemari ayonj kibunjata injes, kimyekinae tolot.”

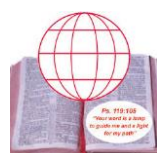
- ²³Nai torubakis ikes ecelasi nooi ebasi itemokino kibubukinoe iñes lomusalaba, torebo acela kec neni daadañ.
- ²⁴Tosodi Pilato akitub ñakiro atemar kitiyata ñituña ikwañina acamitotor ikes.
- ²⁵Tolacak Pilato ekile ñolo acamito ikes atemar tolacakinae, ekile ñolo aenitae alomabus añauna ka aruruma ka akiar; ido kipotok iñes Yesu lotuña ñul, kitiyata ikwañina acamitotor.
- ²⁶Apaki ñina arikoryata ikes Yesu, kitowua ekile ñolo anyaritae Simoni ñolo arae ñolo anakwap a Kurene, ñolo abunit alorerya. Toryoñakis emusalaba loseket keñ, kisiwuapakis iñes Yesu.
- ²⁷Kiwuapak asepic ñina a ñituña ñina alalan Yesu. Aya dañ nen ñaberu ñuna egworosi nooi añauna a Yesu.
- ²⁸Nai toboboñ Yesu, kiñolik ikes tolimok tema, “Ñaberu ñuna a Yerusalem! Nyigworosi añauna kañ, nai kigworos añauna kus ka añauna a ñidwe kus.
- ²⁹Anerae epote ñirwa ñulu etemaryata ñituña, ‘Erereñ nooi ñaberu ñuna kolupanotin ka ñuna nyidouno ta ñuna nyitanaka!’
- ³⁰Dirwa ñul, elimokinete ñituña ñimoru etemarete, ‘Totiyakinetei isua!’ Nabo elimokinete ñimukura etemarete, ‘Kiwuae isua!’
- ³¹Ani kitiyakis ikes ñun eriña akitoe epalal, anu nai itiyakinete ñina eonio iñes?”
- ³²Torikoroe ñikeworok ñice ñiarei yaarae akiar ka Yesu kaapei.
- ³³Ani edolete ikes neni anyaritae “Akuulu,” kibubukis Yesu lomusalaba ka ñikeworok ñuluare, epei lowae ñolo aloteten, epei kedyany.
- ³⁴Kirworik Yesu tema, “Papa kisyonu ikes, anerae nyeyenete ñuna itiyaete.” Tokora ikes ñikeelowi ka akilamilam ñisigirya.
- ³⁵Awuasi ñituña a nen iteete iñes, tokyenatar ñikapolok ñulu a Diyudayan iñes ebasi, “Aiununui ñoon iñes ñuluçe, kimyekisi cenite toiun bon, erae kerae iñes Kristo ñolo ka Akuj ñoloseuna!”
- ³⁶Tokyenatar ñasigarya dañ iñes, inakis epiini ñolo enyalitae ka apid,
- ³⁷tolimokis iñes temasi, “Ani kirae iyoñ erwosit a Diyudayan, toiun bon!”
- ³⁸Egiritaе ñakiro nu kidiama emusalaba ñolo ebubukinitoe iñes, “ERAE LO ERWOSIT A DIYUDAYAN.”
- ³⁹Tosodi ekeworon epei ñolo ebubukinitoe ka iñes, kiyany iñes tema, “Meere iyoñ irae Kristo a? Toiun bon, itoiu isua dañ!”
- ⁴⁰Toboñok nai ñoloçe iñes tema, “Nyikerit iyoñ Akuj a? Ikitubokinitae iwon ka iñes kaapei.

- ⁴¹Nai iwon ikitubokinitae kire aḡuna ikitiyat; nai emam ḡakiro ḡuna aronok ḡuna itiyat ekile lo.”
- ⁴²Ido tema iḡes, “Yesu, totamunitetei ayonḡ, ḡina iboḡunio iyonḡ irae Erwosit.”
- ⁴³Tolimok Yesu iḡes tema, “Akalimokini ayonḡ iyonḡ kire atemar, napeikolonḡit na ikiruki iyonḡ ka ayonḡ anajakaanut a ḡina ka Akuj!”
- ⁴⁴Ani edoli ḡisaae ḡikanikapei ḡulu ka apaaran, kiryoniar akwap daadaḡ cuc akitodol ḡisaae ḡikanikaomwon esoḡakini akolonḡ.
- ⁴⁵Tocila anaḡḡa ḡina eneno alo Kai ka Akuj beret ageun alokidiana tari kwap.
- ⁴⁶Kiworou Yesu tema, “Papa! Ewuak ayonḡ ekaatau nakan kon!” Kedau alimun ḡun, kiridak.
- ⁴⁷Ani eanyuwari ekapolon ḡolo a ḡasigarya ḡakiro ḡuna apotu kitiyakin, kipur Akuj tema, “Kire, kemam ekile lo aronis.”
- ⁴⁸Ani eanyunete ḡituḡa daḡ ḡulu acunakina neni ḡakiro ḡuna apotu kitiyakin, toboḡosi lorerya kec eramete ḡitai.
- ⁴⁹Nai ḡulu daadaḡ anaikina sek ka Yesu, kaapei ka ḡaberu ḡuna ewuapunete iḡes alo Galileya, apotu towua aneni alwanan, kiteto ḡakiro daadaḡ.
- ⁵⁰Ayai nen ekile ḡolo anyaritae Yosepu, ḡolo abunit alotaun a ḡolo anyaritae Arimatea anakwap a Yudaya. Arae iḡes epei a Natukot a ḡina a Diyudayan, ajok ka eyookino.
- ⁵¹Abu iḡes towou acamun ḡakiro ḡuna acamit Atukot ḡina a Diyudayan akitiyakin neni a Yesu ka edarit iḡes abunore ḡina ka Apukan ka Akuj.
- ⁵²Tolot iḡes neni a Pilato, kiḡitak akuwan a Yesu.
- ⁵³Tolemu iḡes akuwan a Yesu alomusalaba, kilogilogak elou ḡolo apolon, kiperik nalyal ḡina abokakinitae nataaba neni sek amam ituḡanan anukakinitae.
- ⁵⁴Arae akolonḡit ḡin ḡina a ḡakan, toapikinite akidol akolonḡit ḡina a Sabato.
- ⁵⁵Kiwuapakis ḡaberu ḡuna arukunete ka Yesu alo Galileya Yosepu tari nalyal, toanyuwasi epite ḡolo eperikinitere akuwan a Yesu.
- ⁵⁶Toboḡosi nai lorerya kec akitemokin akimyet ḡina akukunyon ḡina kiwosakina nakuwan keḡ. Kieḡut ikes akolonḡit ḡina a Sabato, ikwa egiritere Lokisila a Moses.

Luka 24

- ¹Taparacu akolonḡit ḡina ke Esabit, todilokis ḡaberu nalyal ekodito akimyet ḡina akukunyon ḡina etemokinito ikes.
- ²Toryamut ikes amoru kikokoriyor alokek ka alyal,
- ³ido tolomasi tooma; nai nyeryamut akuwan ḡina ke Ekapolon Yesu.

- ⁴Ani eriŋa ikes ewuasi a nen eŋayaŋayato a ŋakiro a ŋun, towua ŋinapeipaki ŋikilyok ŋiarei ŋulu anapito ŋilowi ŋulu amilimilete alodiye kec.
- ⁵Tobul ŋaberu nooi kijuuroto; kiŋita ŋikilyok ŋul ikes temasi, “Kaanukiro iwaritotor iyes ituŋanan ŋini eyari lotuŋa ŋulu etwakito?”
- ⁶Emam iŋes a ne, anerae ayaru. Totamutu ŋina paaran ikilimonokinia iŋes iyes, ŋina ayakar iŋes Galileya ŋina abaakar,
- ⁷‘Itemokino Lokoku a Ituŋanan kipotokinoe nakan a ŋikasecak, kibubukinoe lomusalaba, ido toyaru kelunyar ŋirwa ŋiuni!’ “
- ⁸Totamut nai ŋaberu ŋakiro ŋuna abala Yesu ŋun,
- ⁹toboŋosi analyal, tolimokis ŋulutomon ka epei ka ŋituŋa ŋuluce daadaŋ ŋakiro ŋun.
- ¹⁰Arae ŋaberu ŋun Maria Magdalena, Joanna ka Maria toto a Yakobo ta ŋakecerukitos; ikes alimokinete ŋikasyomak ŋakiro ŋun daadaŋ.
- ¹¹Nai tobas ŋikasyomak erae ŋakiro ŋuna alimokinete ŋaberu ikes alyokonu, towout akinup.
- ¹²(Nai tonyou Petero kipiiri nalyal. Todol iŋes nalyal tokukokin toripik, kiŋolik ŋilowi ŋulu sek aenitere akuwan a Yesu ebilakina make eya nalyal. Toboŋo iŋes lore eŋayaŋayat pa eyeni ŋuna kepotu kitiyakin.)
- ¹³Akoloŋit ŋinapei ŋin, alosete ŋikewuapak a Yesu ŋiarei lore ŋolo anyaritaē Emmaus, neni araē ŋakilomitae ŋatomon ka apei alo Yerusalem.
- ¹⁴Eanete ikes ŋakiro daadaŋ ŋuna apotu kitiyakin.
- ¹⁵Apaki ŋina eaniata ikes, todita Yesu ikes elosete, torukosi kaapei.
- ¹⁶Kiŋolikis ikes Yesu, nai kibiler nyeyan ikes iŋes.
- ¹⁷Kiŋit Yesu ikes tema, “Anukiro ŋuna ianete iyes alorot nu?” Towua ikes esiliyorito.
- ¹⁸Toboŋok epei kec ŋolo anyaritaē Kileopa iŋes tema, “Iyoŋ bon irae epeyonon alo Yerusalem, ŋolo nyiyeni ŋakiro ŋuna etiyakin a nen ŋirwa lupei bien lu a?”
- ¹⁹Tema Yesu iŋisi ikes, “Anukiro?” Toboŋokis ikes temasi, “Ŋakiro ŋuna etiyakin neni a Yesu a ŋolo a Nasaret. Arae iŋes kire ekadwaran ŋolo ka Akuj, ŋolo etiyae ŋakujuwanisya, nabo etatami ŋakiro ŋuna apolok alokiŋaren Akuj ka alokiŋaren ŋituŋa.
- ²⁰Apotu ŋisacaradotin ŋulu apolok ka ŋikarikok totubut atemar itemokino iŋes toarae; kibubukis iŋes lomusalaba.
- ²¹Ikigeno sek isua atemar kori iŋes eiuni ŋituŋa ŋulu a Isirael! Nabo, erae tokona ŋirwa ŋiuni alunyarosi ŋinapei etiyakinotor ŋakiro ŋun.
- ²²Nai ikituumikis isua ŋaceberu ŋuna erae ŋarukitos kosi; kedilokinito ikes taparacu nalyal a Yesu,

- ²³nai nyeryamut akuwan keŋ. Toboŋut ikes ebasi ebe ikianyu atakanikinet ŋina a ŋimalaikan a ŋulu abasi ayaru iŋes.
- ²⁴Toloto ŋice aneni kosi nalyal, torukaut ikote nenipei abasi ŋaberu, nai nyiŋolikis iŋes.”
- ²⁵Tolimok Yesu ikes tema, “Okoe egogoŋ iyees ŋakyes! Etyono ŋitai kus akinup atipei ŋakiro daadaŋ ŋuna a ŋikadwarak.
- ²⁶Nyiyenete iyees atemar etemokino Kristo toryamu ŋican, ikotere tolomarya napolou keŋ a?”
- ²⁷Kisyak nai iŋes akisileerekin ikes ŋakiro ŋuna ka Akuj ŋuna igiritae Nakigireta aŋuna keŋ, ameen alokitaaboi a ŋulu a Moses tari lokadwarak daadaŋ.
- ²⁸Ani eapiyarete ikes diye ere ŋolo alosete, tosub acamit Yesu akiporor;
- ²⁹nai kimaimaa ikes iŋes temasi, “Bua apena lore kosi, anerae awar ka eryoni akwap.” Tolot iŋes toloma tooma, toruko ka ikes.
- ³⁰Ani iboikinosi Yesu ka ikes akimuj alomesa, tolemu iŋes amugati, kilipak ka tonyilinyili inak ikes.
- ³¹Toŋaar ŋatameta kec, toyena iŋes, nai topuripuryaar iŋes anakonyen kec.
- ³²Kirworikinos ikes temasi, “Pa mono ariraete ŋitai yok ka alakara apaki ŋina erworor iŋes neni yok alorot ka ŋina ikisileerekinio iŋes iwon ŋuna igiritae Nakigireta a?”
- ³³Torotokis ikes atipei, toboŋosi Yerusalem. Torukaut ŋulutomon ka epei ka ŋulu ce eunakina iwapei,
- ³⁴tolimokis ikes temasi, “Erae kire ŋakiro ŋun! Ayaru Ekapolon atakanu daŋ neni a Simoni!”
- ³⁵Kitatamikis ŋikewuapak ŋuluarei ŋul ikes ŋakiro ŋuna atakanikinito ikes alorot ka epite ŋolo ayeniata ikes Ekapolon apaki ŋina anyilinyiliya iŋes amugati.
- ³⁶Ani eriŋa ikes itatamete ŋakiro nu, towo Yesu alokidij kec tolimu tema, “Ekisil toyai neni kus.”
- ³⁷Tobul ikes nooi temasi kori ikiŋolik ekipye.
- ³⁸Nai tolimok Yesu ikes tema, “Anukiro eryebete ŋitai kus? Nyo elalaa aŋayanayay alotai kus?”
- ³⁹Kiŋolikisi ŋakaakan ka ŋakaakejen; erae ayon. Totapae ayon kiŋolikis; emamukar ekipye akuwan ka ŋakoyo ikwaŋina tokona iteoto iyees ayakar ayon.”
- ⁴⁰Ani kelimu Yesu ŋun, kitoodik iŋes ikes ŋakan ka ŋakejen keŋ.
- ⁴¹Nai eriŋa ikes jik nyenupa aŋuna ka alelyan ka aumokinit ŋina apolon nooi. Aŋun, kiŋit Yesu ikes tema, “Iyakatar iyees ibore idio ŋini nyamat a?”

- ⁴²Inakis ikes iñes atubet ñina ke ekolya a ñolo apeitoi.
- ⁴³Kijau iñes, tonyam alokiñaren kec.
- ⁴⁴Tolimok Yesu ikes tema, “Erae ñakiro nu ñuna paaran akalimokinit ayon iyes eriña iwon ikirukit; ñakiro daadañ ñuna egiritae a ñuna kañ Lokisila ñulu a Moses ka nakigireta ñuna a ñikadwarak ta lokirukisyo a Daudi; itemokino daadañ kiyookin.”
- ⁴⁵Toñaaros ñatameta kec toyenut ñuna igiritae Nakigireta.
- ⁴⁶Tolimok ikes tema, “Nugu ikes ñuna igiritae atemar itemokino Kristo toryamu ñican, ido toyaru kelunyar ñirwa ñiuni.
- ⁴⁷Itemokino kitatamae akiki ka akisyon ñasecisya lobukui daadañ alokiro keñ, akisyakin alo Yerusalem.
- ⁴⁸Irae iyes ñisuudae a ñakiro a nu.
- ⁴⁹Eyakuuni ayon neni kus ñolo ikiik Papa iyes. Nai itemokino iyes kidareut a ne alo Yerusalem, akitodol akolonit ñina iryamuniata iyes apedor ñina ebunit alokidiana.”
- ⁵⁰Tosodi toriko iñes ikes Betania. Kikyaa iñes ñakeekan a nen, kiterereñ ikes.
- ⁵¹Ani eriña iñes iterereñi ikes, kikyarae iñes alokiñaren kec, tolot nakuj.
- ⁵²Toryediko ikes, kilipa neni keñ; ani irikakin, toboñosi Yerusalem elakara nooi,
- ⁵³ido toloto akiboi alo Kai ka Akuj, ipurosi Akuj jwi jwi ka elelyanete.

Yoana

Yoana 1

- ¹Anakisyakinet, ayai Akirot; arukito Akirot ka Akuj, arae Akirot Akuj.
- ²Dinapei anakisyakinet arukito injes ka Akuj.
- ³Abu Akuj tosub njiboro daadaŋ aneni keŋ; kerae tomam injes, pa kesubunitae idiobore.
- ⁴Ayai akiyar daadaŋ neni keŋ, arae akiyar njin akica aŋuna a njituŋa.
- ⁵Ecai akica njin anakiryonut, nai nyilouna akiryonut akica.
- ⁶Ayai ekile njolo eyakuunitae aneni ka Akuj, njolo anyaritae Yoana.
- ⁷Abunit injes akiteyenun njituŋa njakiro njuna ka akica, ikotere tonupyata daadaŋ aneni keŋ.
- ⁸Pa arae Yoana akica, nai abunit injes akiteyenun njakiro njuna ka akica.
- ⁹Akirot injes arae akica njina a kire, njina abuni nakwap acaikin njituŋa daadaŋ.
- ¹⁰Ayai Akirot nakwap, tosub Akuj akwap aneni keŋ, nai nyeyenuna akwap injes.
- ¹¹Abu injes bu lore keŋ, nai apotu njituŋa keŋ nyijaut injes.
- ¹²Nai njulu daadaŋ apotu kijaut injes, tonupa ekiro keŋ, abu injes inak ikes apedor njina ruworet njidwe njulu ka Akuj.
- ¹³Pa aruworosi ikes njidwe njulu ka Akuj alopote a njolo sek euriyere njituŋa, anagogoŋu ka anacamit a ituŋanan, nai Akuj alope injes abu kituruwo ikes njidwe keŋ.
- ¹⁴Bu Akirot toruwor ituŋanan, oruko ka isua. Aanyun isua apolou keŋ, apolou njina aryamuni injes aneni ka Akuj Papa ikwapei Lokoku keŋ njolo donupei ka eleleba neni keŋ ajokis ka njuna a kire.
- ¹⁵Kiteyenu nai Yoana injes tocelu tema, “Injes lo njolo abala ayonj erworo ebe, ‘Ebunit alokaku kaŋ, nai epol injes akilo ayonj, anerae ayai injes eriŋa tari nyeuruuna ayonj.’ “
- ¹⁶Analalau a njina ka ajokis keŋ, ikiterereŋ injes iwon daadaŋ, ikitoropikinit injes iwon njarererisyo.
- ¹⁷Abu Akuj ikiinak iwon Dikisila kisitoru neni a Moses, nai ajokis keŋ ka njuna a kire, isitorunit neni a Yesu Kristo.
- ¹⁸Emam ituŋanan eanyunit Akuj; nai Lokoku njolo donupei njolo erae epei ka Papa, injes ikitaanyu iwon Akuj.
- ¹⁹Erae na akiteyenunet a Yoana njina a kire apaki njina eyakiyaryata njikarikok a Diyudayan njisacaradotin ka Dilepei neni keŋ akiŋit injes atemar, “Dae iyonj?”

- ²⁰Nyewou Yoana aboŋokin ikes ŋakiro. Kirwor pa iwuaŋit, nai ileereete tema, “Meere ayonŋ Kristo.”
- ²¹Kiŋita nai ikes iŋes temasi, “Dae nai iyonŋ? Eliya a?” Toboŋok Yoana ikes tema, “Meere.” Kiŋita nabo temasi, “Irae iyonŋ ekadwaran a?” Toboŋok iŋes tema, “Meere.”
- ²²Kiŋita nai ikes iŋes temasi, “Dae iyonŋ? Itemokino isua oyaa aboŋokinet kon neni a ŋulu ikiyakuunito isua. Anu ikilimokini iyonŋ isua aŋuna kon?”
- ²³Toboŋok Yoana ikes aŋakiro a ŋuna kolonŋ kirworit ekadwaran Isaya ebala, “Ayonŋ etoil a ituŋanan a ŋini ecela analonŋisat ebala, ‘Kisidiiryata erot ŋolo ke Ekapolon!’ “
- ²⁴Kiŋita ŋulu eyakito Diparisayon iŋes temasi,
- ²⁵“Kaanukiro nai ibatisaa iyonŋ ŋituŋa, erae pa kirae iyonŋ Kristo, Eliya kori ekadwaran?”
- ²⁶Toboŋok Yoana ikes tema, “Ebatisae ayonŋ a ŋakipi, nai alokidinŋ kus eyai ipeituŋanan ŋini eriŋa iyese nyeyenuna.
- ²⁷Iŋes ebuni alokaku kaŋ ka nyitemokino ayonŋ tari alacakin ŋarukanese ŋuna a ŋamuk keŋ.”
- ²⁸Etiyasi ŋun daadaŋ alotaun a Betania, alo Kide aŋolol Yorodan, neni ebatisaa Yoana ŋituŋa.
- ²⁹Akolonŋit ŋina atupakini ŋin, kiŋolik Yoana ebunit Yesu neni keŋ, ido tolimu tema, “Kiŋolikisi Imeseke ŋini ka Akuj, ŋini elemari asekit ŋina ka akwap.
- ³⁰Iŋes lo ŋolo abala ayonŋ erworro ebe, ‘Ebunit alokaku kaŋ, nai epol iŋes akilo ayonŋ, anerae ayai iŋes eriŋa tari nyeuruuna ayonŋ.’
- ³¹Pa ayeni ayonŋ apaki ŋin atemar araese iŋes ŋae; nai abu ayonŋ ebatisa a ŋakipi, ikotere itoodikinor iŋes ŋituŋa ŋulu a Isirael.”
- ³²Kiteyenu Yoana ŋuna abu iŋes kiŋolik tema, “Abu ayonŋ eŋolik Etau ŋolo ka Akuj ebuni anakuj ikoni akuri, min neni keŋ.
- ³³Ariŋa jik ayonŋ pa ayeni iŋes, nai abu Akuj, ŋina ekeyakuunit ayonŋ akibatis a ŋakipi, okolimok tema, ‘Ituŋanan ŋini iŋolikini iyonŋ Etau ŋolo ka Akuj ebuni anakuj, min neni keŋ, iŋes ŋolo ebuni akibatis a Etau a ŋolo Asegan.’
- ³⁴Adau tokona ayonŋ akiŋolikin ka eketeyenik iyese atemar eraese iŋes Lokoku ka Akuj.”
- ³⁵Akolonŋit ŋina atupakini ŋin, awuasi nabo Yoana ka ŋikasyomak keŋ ŋiarei anenipei.
- ³⁶Kiŋolik iŋes Yesu elosi, tolimok ŋikasyomak keŋ tema, “Kiŋolikisi Imeseke ŋini ka Akuj.”
- ³⁷Ani iirarete ŋikasyomak ŋuluareise ŋakiro ŋun, kiwuapakise ikes Yesu.
- ³⁸Kiŋoliya Yesu kaku, kiŋolik ikes iwuapito iŋes, kiŋit tema, “Nyo iwarito iyese?” Toboŋokise ikes temasi, “Rabbi (iŋes atemar Eketataman)! Ai eyai ekonire?”

- ³⁹Toboŋok Yesu ikes tema, “Potu, ido ianyunete.” Toloto nai ikes, toanyut neni eboiyo iŋes, toruko ka iŋes akoloŋit ŋin. Aapiyarit apaki ŋin ŋisaae ŋitomon ŋulu ka apaaran.
- ⁴⁰Epei a ŋuluarei a ŋulu aris kiirasi ŋakiro a Yoana ka kiwuapakis Yesu, arae Anderia lokaato a Simoni Petero.
- ⁴¹Abu Anderia kisyau aryamun Simoni lokaato keŋ, tolimok tema, “Ikiryamu isua Messia” (iŋes atemar Kristo).
- ⁴²Yau iŋes Simoni neni a Yesu. Kitek Yesu Simoni, tolimok tema, “Ikwa irae iyoŋ Simoni, lokoku a Yoana a? Ikinyarao iyoŋ tokona Kepa” (iŋes atemar ataaba kori Petero a Dagirik).
- ⁴³Akoloŋit ŋina atupakini ŋin, totyaku Yesu alosit nakwap a Galileya. Kiryamun iŋes ka Pilipo, tolimok tema, “Kiwuapakinae ayon.”
- ⁴⁴Arae Pilipo ka Anderia ta Petero ŋulu alo Betesaida.
- ⁴⁵Kiryamunos nai Pilipo ka Nasaniel, tolimok Pilipo iŋes tema, “Ikiryamu isua iŋes ŋolo egirit Moses ŋakiro keŋ Lokisila, ŋolo daŋ igirito ŋikadwarak ŋakiro keŋ. Erae iŋes Yesu ŋolo a Nasaret, lokoku a Yosepu.”
- ⁴⁶Tolimu Nasaniel tema, “Epedori mono idiobore ŋini ajokan alomun alo Nasaret a?” Tolimok nai Pilipo iŋes tema, “Bua, ido toanyu!”
- ⁴⁷Ani iŋolikini Yesu Nasaniel ebunit neni keŋ, tolimok ŋikasyomak keŋ tema, “Erae lo Esiraelit ŋolo a kire! Emam amodiyo aneni keŋ!”
- ⁴⁸Kiŋit Nasaniel Yesu tema, “Ikiyenuni iyoŋ ayon ikwaani?” Toboŋok Yesu iŋes tema, “Eriŋa tari Pilipo nyenyarauna iyoŋ, aris ayon kakaanyuwa iyoŋ alokwap ebobore.”
- ⁴⁹Toboŋok Nasaniel tema, “Eketataman, irae iyoŋ Lokoku ka Akuj ka irae Erwosit ŋolo a Isirael.”
- ⁵⁰Tema Yesu, “Inup iyoŋ tokona aŋuna alimunio ayon atemar akaanyuwarit iyoŋ alokwap ebobore a? Ibuni iyoŋ aanyun ŋakiro ŋuna apolok nooi akilo ŋun.”
- ⁵¹Kiyatak iŋes tema, “Akalimokini ayon iyees kire atemar, iŋolikinete iyees nakuj eŋaara ka ŋimalaikan elosete kidiana ka eponito kwap neni a Lokoku a Ituŋanan.”

Yoana 2

- ¹Ani kelunyar ŋirwa ŋiarei, toyakaun ekiitanu lotaun ŋolo a Kana, nakwap a Galileya. Ayai toto a Yesu nasuban ŋun.
- ²Anyaritae Yesu daŋ ka ŋikeekasyomak lokiitanu ŋol.
- ³Ani keŋobasi ŋituŋa epiini, tolimok toto a Yesu iŋes tema, “Kedaun epiini kec!”

- ⁴Tolimok Yesu iñes tema, “Okoe akimat! Kaanukiro eraakar iwon ikimitakinit? Eriña apaki kañ nyedolo.”
- ⁵Tolimok nai toto keñ ñiketiyak tema, “Kitiyata ñuna daadañ ikilimokini iñes iyes.”
- ⁶Ayakasi nen ñamoti ñakanikapei ñuna etiyaunitae anamoru, ñuna esitiyaeneneete Diyudayan ñakipi kec akitesegununuya ñawat kec, ikwañina ecikikakinitotor Dikisila; apedori apeimot ajobar ñilitae ñulu eapikinito amiat.
- ⁷Tolimok Yesu ñiketiyak tema, “Kilelebikisi ñakipi namoti nu.” Kileleba ikes ñamoti.
- ⁸Tolimok nai ikes tema, “Tookosi tokona ñadi, inasi ekapolokiniton ñasuban.” Tookosi ikes, inasi iñes.
- ⁹Ani iiri ekapolokiniton ñasuban ñakipi ñuna aris keruwor epiini, nyeyenu iñes neni kebunio epiini, (nai ayenete ñiketiyak ñulu aokunete ñakipi). Tonyarau nai iñes ekeitan,
- ¹⁰tolimok tema, “Jwi jwi anakisyakinet ñasuban, itamasyo mono ñituña epiini ñolo ebob; ani nai emerakinosi, tomata ñolo epyana. Nai kibu iyoñ ñinapei tete kiñada epiini ñolo ebob.”
- ¹¹Arae ñin akujuwuanut ñina esyaunan ñina etiyaes Yesu alo Kana, anakwap a ñina a Galileya. Alopite a ñol kisileerek iñes ikes apolou keñ, tonupa ñikasyomak keñ iñes.
- ¹²Kedau ñun, tolot Yesu totiyaar lotaun a Kaperenaum, torukosi ka toto keñ ka ñikaitotoi keñ ta ñikasyomak keñ. Kiriyata ikes aina ñirwa ñulu ekudyoko.
- ¹³Aapiyarit akoloñit ñina a Paska, ido tolot Yesu todoka Yerusalem.
- ¹⁴Toloma iñes Kai ka Akuj, toryamu ñituña ñulu agyelanarete ñaatuk, ñamesekin, ñakuryo ka ñikesyecast ñisiliña ñulu eboiyete alomesae kec.
- ¹⁵Kitiyau Yesu adaset a ñaunoi, kiritarya ikes daadañ kaapei ka ñamesekin ta ñaatuk alo Kai ka Akuj, kielana ñisiliña a ñulu esyecast, ka tobuburiyana ñimesae kec.
- ¹⁶Tolimok ñulu agyelanarete ñakuryo tema, “Tolemasi ñiboro lu a ne! Nyituruworosi Akai a Papa kañ ñina kicurutaet!”
- ¹⁷Totamut ñikasyomak keñ atemar igiritae Nakigireta ebe, “Amina kañ Akai kon, Akuj, enepi alotau kañ ikwa akim.”
- ¹⁸Kiñita ñikarikok a Diyudayan iñes temasi, “Anikujuwuanut ipedori iyoñ akitiya ikitoodikinia isua atemar ikicamakinitae iyoñ akitiya nu?”
- ¹⁹Tolimok Yesu ikes tema, “Tobwañabwañaasi Akai ka Akuj na; abuni ayon adukokin nabo alorwa a ñiuni bon.”
- ²⁰Toboñokis ñikarikok a Diyudayan temasi, “Abu Akai ka Akuj na ya ñikaru ñatomoniomwon ka ñikanikapei edukyo, kire ipedori iyoñ adukokin iñes alotooma ñirwa ñiuni a?”

- ²¹Nai arae Akai ka Akuj njina alimit Yesu akuwan keŋ.
- ²²Kedau Yesu ayarun alokatwak, apotu njikasyomak keŋ totamut njuna alimunit ijes, tosodo tonupa Dkagigireta ka njakiro njuna erworit Yesu.
- ²³Ani eriŋa Yesu eyai Yerusalem, alorwa a njulu a Paska, apotu njituŋa njulu alalak tonupa ekiro keŋ, anerae eteete njakujuwuanisya njuna etiyae ijes.
- ²⁴Nai pa ekinyomit Yesu ikes, anerae ayeni njatameta a daadaŋ.
- ²⁵Pa eitanit ijes idiotuŋanan akiteyenikin ijes njuna a njituŋa, anerae ayeni ijes njuna aya tooma lotai kec.

Yoana 3

- ¹Ayai alokidiŋ Dparisayon ecekile njolo anyaritae Nikodemo, njolo daŋ arae epei a njikarikok a Diyudayan.
- ²Abu ijes tolot nakwaare neni a Yesu tolimok tema, “Eketataman, ikiyeni isua atemar irae iyoŋ eketataman njolo ibunit aneni ka Akuj, anerae emam idiotuŋanan epedori akitiya njakujuwuanisya njuna itiyae iyoŋ, mati erukito Akuj ka ijes.”
- ³Toboŋok Yesu ijes tema, “Akalimokini ayonŋ iyoŋ kire atemar, emam ituŋanan epedori akiŋolikin Apukan ka Akuj, mati kidoun ijes nabo.”
- ⁴Kiŋit Nikodemo Yesu tema, “Epedori ituŋanan akidouno nabo ikwaani kemojoŋ? Epedori mono ijes alomar nakook a toto keŋ kidounoe nabo a?”
- ⁵Toboŋok Yesu ijes tema, “Akalimokini ayonŋ iyoŋ kire atemar, ani pa kidoun ituŋanan a njakipi ka Etau njolo ka Akuj, nyelomari ijes jik Napukan ka Akuj.
- ⁶Dini idounitoe ka akuwan erae akuwan; njini idounitoe a Etau a njolo ka Akuj, erae etau.
- ⁷Nyiumok robo aŋuna akalimok ayonŋ iyoŋ atemar itemokino iyes daadaŋ ikidoun nabo.
- ⁸Ekusi ekuwuam neni ecamit ka iirari iyoŋ akirurum keŋ, nai nyianyuni neni ebunitor kori neni elosi. Ikote nenipei aneni a njinituŋanan idounitoe a Etau a njolo ka Akuj.”
- ⁹Kiŋit Nikodemo Yesu tema, “Epedori nai njakiro njun ikwaani?”
- ¹⁰Toboŋok Yesu ijes tema, “Irae iyoŋ eketataman njolo apolon alo Isirael, ka nyiyeni iyoŋ njakiro njun daadaŋ!
- ¹¹Akalimokini ayonŋ iyoŋ kire atemar, ikirworo isua njuna ikiyeni ka ikiteyenunit daŋ njuna ikianyu, nai nyicamunito iyes njuna ikiteyenunit isua.
- ¹²Ani pa kinupito iyes njuna erworo ayonŋ njuna ka akwap, ikokinete nai iyes inupete, erae kakalimok ayonŋ iyes njuna anakuj ai?

- ¹³Emam ituṅanan ipei daṅ adol nakuj, mati Lokoku a Ituṅanan bon ḡolo ebunit anakuj.”
- ¹⁴Ikwaṅina abunio Moses kikyaaarya analoṅisat emun ḡolo etiyaunitae a asuat, itemokino Lokoku a Ituṅanan daṅ kikyaaarae kidiama ikwaṅinapei,
- ¹⁵ikotere ḡini enupi erylamuni akiyar ḡina nyedaun.
- ¹⁶Kire, abu Akuj tomina akwap nooi, tojal tari Lokoku keṅ ḡolo donupei, ikotere ḡini enupi iṅes nyebukori, nai toryamu akiyar ḡina nyedaun.
- ¹⁷Anerae pa eyakuunit Akuj Lokoku keṅ atubokin akwap, nai ikotere eunio akwap aṅuna keṅ.
- ¹⁸Iṅes ḡini enupi Lokoku ka Akuj, nyetubokinio; ḡini nyenupi, etubokinitae sek, anerae nyenupit iṅes ekiro a Lokoku ka Akuj a ḡolo donupei.
- ¹⁹Atubokino iṅes na ebe: abu akica bu nakwap, nai aminasi ḡituṅa akiryonut akilo akica, anerae aroko ḡuna etiyaete ikes.
- ²⁰Ituṅanan ḡini itiyae aronis itidiṅit akica ka nyebuni nakica, anerae ekuryanit atemar isileereunio ḡiticisyo keṅ ḡulu aronok.
- ²¹Nai iṅes ḡini itiyae ḡuna a kire elomuni nakica, ikotere kisileereunoe atemar itiyat iṅes ḡiticisyo keṅ anakimorikina ka Akuj.
- ²²Kedaun ḡun, toloto Yesu kaapei ka ḡikeekasyomak nakwap ḡina a Yudeya, kiriyata iṅes ka ikes aina ibatisae ḡituṅa.
- ²³Yoana daṅ ebatisae alo Ainoni alo diyete Salim, anerae alalak ḡakipi a nen, poneneete ḡituṅa akibatisao.
- ²⁴Etiyasi ḡun eriṅa Yoana nyeena alomabus.
- ²⁵Apeipaki tolongu epeget alokidin ḡikasyomak a Yoana ka e Yudayat ece aṅakiro a ḡuna atapito akitesegun ḡawat, ikwa icikakinitotor Dikisila.
- ²⁶Potu ikes neni a Yoana temasi, “Eketataman, itamunit iyoṅ ekile ḡolo irukitotor iyoṅ alo Kide aṅolol Yorodan, ḡolo ibu iyoṅ ikiteyenik isua a? Ibatisae iṅes ḡituṅa tokona ka acunar ḡituṅa daadaṅ neni keṅ!”
- ²⁷Toboṅok Yoana tema, “Nyepedori idiotuṅanan aryamun idiobore, mati einakinitae anakuj.
- ²⁸Iyes ḡilopeyek irakasi ḡisuudae a ḡuna alimunit ayon ebe, ‘Meere ayon Kristo, nai ekeyakitae ayon akiṅarenikin iṅes.’
- ²⁹Dini eyakar ateran, iṅes erae ekeitan; nai ekone ḡolo ke ekeitan ḡolo eyai nen, elelyani nooi aṅuna epupyto etoil ḡolo ke ekeitan. Erae alakara na ḡina kaṅ ka elelebun lotau kaṅ.
- ³⁰Itemokino iṅes torwoniar, nai itemokino ayon ocaryonior.”

- ³¹“Dolo ebunit alokidiana, epol akilo daadaŋ. Dolo ebunit alokwap, erae ŋolo ka akwap; irworo daŋ ŋuna ka akwap. Nai ŋolo ebunit anakuj,
- ³²iŋes irworo ŋuna adau akiteyenun ka ŋuna eira aina. Nai emam ituŋanan acamu ŋuna iteyenunit iŋes.
- ³³Dini acamu ŋakiro keŋ, iŋes iteyenunit atemar, erae Akuj ŋina a kire.
- ³⁴Dolo iyakuunit Akuj, iŋes irworo ŋakiro ŋuna ka Akuj, anerae ilelebikinit Akuj Etao ŋolo Asega neni keŋ, pa ipimim.
- ³⁵Emina Akuj Papa Lokoku keŋ ka ewuak ŋiboro daadaŋ nakan keŋ.
- ³⁶Dini enupi Lokoku, iŋes eyakar akiyar ŋina nyedaun; ŋini nyepupi Lokoku, nyeryamuni akiyar ŋin, nai eyai anyunyura ŋina ka Akuj neni keŋ.”

Yoana 4

- ¹Kiirasi Dīparisayon atemar eryamununu ka ibatisae Yesu ŋikasyomak ŋulu alalak akilo Yoana.
- ²(Nyibatisa Yesu idiotuŋanan, nai ŋikasyomak keŋ bon ebatisaete).
- ³Ani nai iirari Yesu ŋuna erworo, torotok iŋes alo Yudeya, toboŋo Galileya.
- ⁴Aŋun, etemokino Yesu kitor Samaria.
- ⁵Kitor iŋes lotaun ŋolo alo Samaria ŋolo anyaritae Sikar, diyete emanikor ŋolo kolon ainakini Yakobo lokoku keŋ Yosepu.
- ⁶Ayai nen akare a Yakobo, kiboikin Yesu diyete akare aŋuna aupitor iŋes analosit keŋ. Aapiyarit ŋisaae ŋikanikapei ŋulu ka apaaran.
- ⁷Bu aberu ŋina arae Asamaritanoit aokun ŋakipi. Tema Yesu iŋes, “Kitamatae.”
- ⁸Apaki ŋin, alosito ŋikasyomak a Yesu lotaun akigyel akimuj.
- ⁹Kiŋit Asamaritanoit ŋin Yesu tema, “Kaanukiro iŋitar iyoŋ ŋolo irae Eyudayat ŋakipi aneni kaŋ orae ayon Asamaritanoit?” (Alimuni iŋes ikoŋina, anerae pa acamanara Diyudayan ka Dīsamartayon.)
- ¹⁰Toboŋok Yesu tema, “Kerae toyeni iyoŋ ainakinet ŋina ecamit Akuj ainakin iyoŋ ka ŋolo ebala iyoŋ ‘Kitamatae,’ kiŋisit iyoŋ iŋes ka kikiinakinit ŋakipi ŋuna eteyarak.”
- ¹¹Tolimok aberu iŋes tema, “Ekapolon, imamukar iyoŋ ibore ŋini okunet ŋakipi, nabo daŋ eoya akare. Ai nai ilemunia iyoŋ ŋakipi ŋuna eteyarak ŋun?”
- ¹²Ipol mono iyoŋ akilo tari papaa kosi Yakobo ŋolo awaduni akare na, ŋina apotu iŋes tomata ka ŋikeedwe ta ŋikeebaren a?”
- ¹³Toboŋok Yesu aberu ŋin tema, “Dini emasi ŋakipi nu, enyami akure nabo;

- ¹⁴nai njini emasi njakipi njuna ainakini ayonj injes, nyenyami akure nabo jik. Njakipi njuna abuni ayonj ainakin injes, eruworosi aneni keñ eitanit njolo a njakipi a njuna eyaunete akiyar njina nyedaun.”
- ¹⁵Tema aberu njin injes, “Okoe Ekapolon! Inakinae ayonj njakipi njun, ikotere nyakanyam akure nabo jik ka ojonjo abonunun ne, akiok.”
- ¹⁶Tolimok Yesu injes tema, “Ape, tonyarau lokile kon, ido tobonju ne.”
- ¹⁷Tobonjok aberu njin injes tema, “Amamukar ayonj ekile.” Tolimok Yesu injes tema, “Iyookinit iyonj ilimunit atemar imamukar ekile;
- ¹⁸anerae idau iyonj akiruk ka njikilyok njikan; ka njolo tokona irukitotor iyonj, meere lokile kon. Anun, ilmu iyonj njuna a kire.”
- ¹⁹Tolimok aberu injes tema, “Ekapolon, aanyu ayonj atemar irae iyonj ekadwaran.
- ²⁰Apotu atapapaa kosi kilipa neni ka Akuj alomoru a lo, nai ibasi iyees Diyudayan ebe Yerusalem bon ejokya akilipya neni ka Akuj.”
- ²¹Tolimok nai Yesu injes tema, “Aberu, tonup njuna kanj, ebunit apaki njina nyilipyata iyees neni ka Akuj a Papa alomoru a lo kori alo Yerusalem.
- ²²Iyees Disamaritayon, nyiyenete injes kire njini ilipete neni keñ; isua Diyudayan, ikiyeni njini ikilipi neni keñ, anerae ebunit aiuno aneni a Diyudayan.
- ²³Nai ebunit apaki ka injes napei na, njina ilipyata njikelipak njulu a kire neni a Papa alotooma Etau ka alorot a njolo a kire, anerae ikes njikelipak njulu iitanit Papa.
- ²⁴Erae Akuj Etau; njulu ilipete neni keñ, itemokino kilipa alotooma Etau ka alorot a njolo a kire.”
- ²⁵Tolimok aberu njin Yesu tema, “Ayeni ayonj atemar ebuni Messia, njolo enyaritae Kristo. Dina ebunio injes, ikilimokini injes isua njakiro daadañ.”
- ²⁶Tolimok Yesu injes tema, “Ayonj lopei lo, njolo erworo neni kon.”
- ²⁷Dinapeipaki, todolut njikasyomak keñ, toumokis eryamunete Yesu irworosi ka aberu. Nai emam idio dañ njini abu kiñit tema, “Nyo iitanit iyonj?” kori “Nyo irworotor iyonj ka aberu na?”
- ²⁸Kimyek aberu amot keñ, kikumukumak toloma lotaun, tolimok njituña tema,
- ²⁹“Potu kiñolikisi ekile njolo abu okolimok ayonj daadañ njuna adau ayonj akitiya. Meere ba ca injes Kristo?”
- ³⁰Tolomut ikes kiña etaun, toloto neni ayai Yesu.
- ³¹Ani eriña ikes eponito, kimaimaa njikasyomak Yesu temasi, “Eketataman, kimuj kare ca!”
- ³²Tolimok Yesu ikes tema, “Ayakar ayonj akimuj njina nyiyenete iyees!”

- 33 Kirworikinos ñikasyomak make temasi, “Keinu idiotuñanan iñes akimuj a?”
- 34 Tolimok Yesu ikes tema, “Akaakimuj iñes akitiya ñuna ecamit Akuj ñina ekeyakuunit ayon ka akirikakin ekeetic.
- 35 Meere eminae atemar idonjit ñilapyo ñiomwon tolemikinae a? Nai akalimokini ayon iyees atemar, kireosi lomanikorin; akoko ikes etemokin akilem!
- 36 Eryamuni ñolo elemi eropit ñolo ka akilem – ñaraito ñuna ka akiyar a ñina nyedaun, ikotere elelyanete ñolo etan ka ñolo aleman kaapei.
- 37 Erae nugu ñakiro ñuna a kire: ‘Eekini ipeituñanan, tosodi tolem ñinice!’
- 38 Abu ayon ekeyakia iyees akilem aneni pa iekinito. Etiyata ñuluce ka ilema iyees anakinyinyir kec.”
- 39 Apotu Disamaritayon ñulu alalak ñulu alotaun a ñol, tonupa Yesu añauna a ñakiro a ñuna abu aberu ñin kiteyenik ikes tema, “Abu iñes okolimok ayon daadañ ñuna adau ayon akitiya.”
- 40 Ani epote Disamaritayon neni keñ, kiñitakis iñes akiriya ka ikes; kiriya iñes a nen ñirwa ñiarei.
- 41 Añauna ka akitatam keñ, apotu nabo ñice ñulu alalak tonupa iñes.
- 42 Tolimokis ñituña ñul aberu ñin temasi, “Meere ñakiro kon bon tokona ikinupitor isua iñes, nai ikiira isua ñilopeyek atemar, erae lo kire Ekaiunan ñolo ka akwap.”
- 43 Kelunyar ñirwa ñiarei, tolot Yesu Galileya.
- 44 Aberakin sek iñes elope akiteyenun atemar, “Nyitopolooritae ekadwaran anakwap keñ.”
- 45 Nai ani edoluni iñes Galileya, kijaut ñituña ñulu ka akwap a ñin iñes, anerae keris ikes keanyut ñuna daadañ etiyaee iñes alo Yerusalem akolonjit ñina a Paska, añauna kelositotor inaa.
- 46 Toboño nabo Yesu lotaun ñolo a Kana, nakwap a Galileya, neni etuluworya iñes ñakipi toruwor epiini. Ayai nai lotaun a Kaperenaum ekarikon ece ñolo adyaka lokoku keñ.
- 47 Ani kedau ekile ñol akiirar atemar aboñu Yesu Galileya anakwap a ñina a Yudeya, tonyou iñes alo Kaperenaum, tolot neni a Yesu, todyek iñes abunore akitañaleun lokoku keñ ñolo aapi atwanare.
- 48 Tolimok Yesu iñes tema, “Ani pa kiñolikis iyees ñakujuwuanisya ka ñaumonokineta, nyinupete.”
- 49 Tema nai ekarikon neni keñ, “Ekapolon, bua kare ca apena eriña lokoku kañ nyetwana.”

⁵⁰Tolimok Yesu iñes tema, “Ape tolot, eyari lokoku kon.” Tonup ekile ñol ñuna alimokini Yesu, ido kionyak lore keñ.

⁵¹Ani eriña iñes elosi alorot, kiryama ka ñiketiyak keñ, tolimokis iñes atemar añaleu lokoku keñ.

⁵²Kiñit nai ekarikon ikes esaa ñolo ageunia lokoku keñ añaleun. Tolimokis ikes iñes temasi, “Bien ñisaae ñikanikaarei emyekinia elekes iñes.”

⁵³Totamu nai papa ke edya atemar kerae esaa ñolopei kelimokinia Yesu iñes atemar, “Eyari lokoku kon.” Apotu nai iñes ka ñituña keñ tonupa.

⁵⁴Arae ñin akujuwuanut ñina a ñaarei ñina abu Yesu kitiya akitoodikin apolou keñ, keboñu alo Yudaya tari Galileya.

Yoana 5

¹Kelunyar ñun, toyakaun ñasuban ñuna a Diyudayan Yerusalem, ido todoka Yesu dañ inaa.

²Eyai diyete epuke ñolo enyaritae “Epuke ñolo a ñamesekin” alo Yerusalem, abwal ñina erikaunito ñibarasandin ñikan. Enyaritae abwal ñin a Daburaniyae Betesaida.

³Aperete ñituña ñulu alalak ñulu adyakasi lobaranin ñul; ñimudukanotin, ñikanñwalak ka ñulu elilim ñakoyo. [Edarito ikes ñakipi kicakulakinae,

⁴anerae ñicesaae abuneene emalaika ñolo ke Ekapolon nabwal akicakulakin ñakipi. Itunanan ñini esyauni alomar nakipi icakulakini emalaika, añaleuni iñes alodeke a daadañ a ñolo adyaka iñes.]

⁵Ayai nen ekile ñolo adyaka ñikaru ñatomoniuni ka ñikanikauni.

⁶Kiñolik Yesu iñes eperi, toanyu atemar kedyaka ekile ñol ñikaru ñulu alalak. Kiñit nai Yesu iñes tema, “Icamit iyoñ añaleun a?”

⁷Toboñok ekadyakan ñol tema, “Ekapolon, emam ayon itunanan ñini ekelumokini nabwal edoli apaki ñina icakulakinotor ñakipi, anerae ani ekatakini ayon akiculumikin nakipi, kisyau ice kiñaren okodepa ayon.”

⁸Tolimok Yesu iñes tema, “Tonyou, tolema akoniperiet, torotok.”

⁹Toñaleu ekile ñol atipei, tolema aperyet keñ, ido torotok. Arae akolonit ñin ñina a Sabato.

¹⁰Apotu nai ñikarikok a Diyudayan tolimokis ekile ñolo etañaleunio temasi, “Erae akolonit na ñina a Sabato, nyecamakinitae iyoñ iwokit aperyet kon!”

¹¹Nai tolimok iñes ikes tema, “Abu ekile ñolo eketañaleuni ayon, okolimok tema, ‘Tonyou, tolema akoniperiet, torotok.’ “

¹²Kiñita ikes iñes temasi, “Dae mono etunanan ñolo atemari iyoñ, ‘Tonyou, tolema akoniperiet, torotok’? “

- ¹³Nai pa ayeni ɲolo etanɲaleunio atemar kerae ɲae, anerae aberakin Yesu aɲopikin nasepic ɲina ayai inaa.
- ¹⁴Ekaku, abu Yesu toryamu ekile ɲol alo Kai ka Akuj, tolimok iɲes tema, “Kiira, iɲaleu iyoɲ tokona; tojoɲo asecesec, ikotere nyitiyakin ibore ice ɲini aronon nooi neni kon.”
- ¹⁵Tolot ekile ɲol, tolimok neni a ɲikarikok a Diyudayan atemar arae Yesu etanɲaleuni iɲes.
- ¹⁶Apotu ɲikarikok kitidiɲa Yesu, anerae abu kitiya ɲun akoloɲit ɲina a Sabato.
- ¹⁷Tolimok Yesu ikes tema, “Itiyae Papa kaɲ ɲapakio daadaɲ ka etiyae ayoɲ daɲ ikwaɲinapei.”
- ¹⁸Ani iirarete ɲikarikok ɲakiro ɲun, toɲoa tocamito tari akiar Yesu; meere aɲuna abunio iɲes tobilia ekisil ɲolo a Sabato bon, nai daɲ aɲuna abaakar iɲes erae Akuj Papa keɲ – iɲes atemar iriyan ka iɲes.
- ¹⁹Tolimok Yesu ikes tema, “Akalimokini ayoɲ iyees kire atemar, emam idiobore ɲini epedori Lokoku akitiya bon, nai itiyae iɲes ɲuna make iɲolikini iɲes Akuj Papa keɲ itiyae, anerae ɲuna daadaɲ itiyae Papa, itiyae Lokoku daɲ ikwaɲinapei.
- ²⁰Anerae emina Papa Lokoku keɲ, itoodyanakini iɲes ɲuna daadaɲ itiyae iɲes elope. Itoodikini nabo daɲ iɲes ɲiticisyo ɲulu apolok akilo ɲul, ikotere iumokinete iyees.
- ²¹Ikwaɲinapei iteyarununuya Papa ɲikatwak ka inak akiyar, einakini Lokoku daɲ akiyar neni a ɲulu ecamit iɲes.
- ²²Nyetubonokini Papa idiotuɲanan, nai einakinit iɲes Lokoku atubonokin,
- ²³ikotere ɲituɲa daadaɲ tokerito Lokoku ikwa ekeritotor Papa. Iɲes ɲini nyekerit Lokoku, nyekerit tari Papa ɲolo abu kiyaku iɲes.
- ²⁴“Akalimokini ayoɲ iyees kire atemar, ɲini iirari akaakiro, ido tonup iɲes ɲolo ekeyakuunit ayoɲ, eyakar akiyar ɲina nyedaun, nyetubokinio iɲes, nai alunyar iɲes anatwanare nakiyar.
- ²⁵Akalimokini ayoɲ iyees kire atemar, ebunit apaki ka iɲes napei na, ɲina eponiata ɲikatwak akiirar etoil ɲolo a Lokoku ka Akuj; ikes ɲulu iirarete, eyarete.
- ²⁶Ikwaɲinapei eyakar Papa akiyar tooma keɲ, ainaki iɲes Lokoku keɲ daɲ akiyar ikwaɲinapei.
- ²⁷Adau iɲes ainakin Lokoku apedor ɲina tubokinet, anerae erae iɲes Lokoku a Ituɲanan.
- ²⁸Nyiumokis aɲuna a ɲakiro a nu; ebunit apaki ɲina iiraryata ɲikatwak ɲulu eyakasi nalyalin ekeetoil.
- ²⁹Elomunete ikes kiɲa; ɲulu itiyato ɲuna ajokak, eyarunete toryamut akiyar; ɲulu itiyato ɲuna aronok, eyarunete totubokinae.

- 30“Emam idiobore nini apedori ayon akitiya anuna ka apedor kan bon. Atubonokini ayon ikwanjina akalimokinitere; eriyen ekaatubokine, anerae nyewarit ayon nuna acamit, nai acamit a nolo ekeyakuunit ayon.
- 31“Ani keteyenun ayon bon, erae akiteyenun kan njina ka alyokonu.
- 32Eyai icetunanan njini eketeyenunit ayon ka ayeni ayon atemar nuna elimunit ines anuna kan erae nuna a kire.
- 33Yoana ines itunanan njini ipotu iyes kiyakikis njikiyakitono kus ka eteyenu ines nuna a kire.
- 34Nyeitanit ayon njisuudae alotuna, nai alimunit ayon nun, ikotere iunotor iyes.
- 35Ekwaan Yoana ka etaa nolo enepi tocai ka ipotu iyes tolakaros adiotipei anakica ken.
- 36Nai ayakar ayon akiteyenunet njina iloit tari njina a Yoana; anerae njiticisyo njulu akainaki ayon Papa kan akirikakin, ikes ikiteyenunito atemar Papa ines ekeyakuunit ayon.
- 37Papa dan nolo ekeyakuunit ayon, ines elope eteyenu nuna a kire anuna kan. Nyiirara iyes etoil ken, kori nyeanyuna tari neni ikoni ines.
- 38Nyelomarito njakiro ken tooma kus, anerae nyinupito nolo abu ines kiyaku.
- 39Isyomete iyes Nakigireta ibasi kori iryamunete akiyar njina nyedaun alotooma kec, torae bo njakiro nuna akayenunere ayon ikes igiritae Nakigireta njunapei nun!
- 40Nai iwounito bo iyes aponare neni kan, ikotere toryamuniata akiyar.
- 41“Nyewarit ayon akitopolooro alotuna,
- 42nai akayeni ayon iyes – nyiminasi iyes Akuj.
- 43Abunit ayon ka apedor a njina a Papa kan ka nyijauna iyes ayon; nai ani kebu ice ka apedor ken a ilope, ines ijaunete iyes.
- 44Icamito iyes ikitopoloosi njulucetuna, nai nyiwarito aryamun akitopolooro aneni a nolo bon erae Akuj. Ikokinete nai iyes ikinupete ayon ai?
- 45Nyibasi robo kori ayon ekesitakini iyes alokijaren a Papa kan, nai Moses, nolo iwuakinito iyes akusikigeno neni ken, ines ebuni akisitakin iyes.
- 46Kerae kire tonupito iyes Moses, kikinupito iyes ayon dan, anerae abu ines kigir nuna ekekamunito ayon.
- 47Nai ikwanjina nyinupitotor iyes nuna egiri ines, ikokinete nai iyes inupete nuna erworro ayon ai?”

Yoana 6

- ¹Kedau nun, tolot Yesu tolunyar ekekwaye anam njina a Galileya, anam njina anyaritae Tiberia.
- ²Totupakis nituja nulu alalak Yesu, anerae keris ikes kinolikis nakujuwanisya nuna etanjaleunio Yesu nituja nulu adyakasi.
- ³Apotu Yesu ka njikeekasyomak todokasi kidiama emukura, kiboikinos.
- ⁴Aapuunit apaki njina a njasuban a Diyudayan njina enyaritae Paska.
- ⁵Kireo Yesu, kinolik nituja nulu alalak eponito neni kej. Kinjit injes Pilipo tema, “Ai mono tokona ikipedorya iwon agyelunia namugati nadi, ikotere nituja lu daadan kimuja?”
- ⁶(Enjisit injes Pilipo nakiro nun anjuna ka arosya injes, anerae ayeni Yesu elope nuna itiyakini.)
- ⁷Toboŋok Pilipo tema, “Kerae tari toyakas njidinari namiae njaarei, pa kitemokin akigyel namugati nuna eryamuni njinituŋanan adio cici
- ⁸Abu epei alokasyomak kej, njolo anyaritae Anderia, lokaato a Simoni Petero, tolimok Yesu tema,
- ⁹“Eyai nege edya njolo eyakar namugati njakan ka njikolya njarei. Nai epedori mono akimuj njin akiryam nituja lu daadan a?”
- ¹⁰Tolimok Yesu njikasyomak tema, “Kisiboikisi nituja!” (Alibit nen asebuk njinya.) Kiboikinos nituja daadan; arae njikilyok njalipyo njakan.
- ¹¹Tolemu nai Yesu namugati, tolakar neni ka Akuj, tokorak nituja nulu eboiyete, tokorarae njikolya dan; toryamu a njinituŋanan etyae njolo eitanit injes.
- ¹²Ani kimwoko nituja, tolimok Yesu njikasyomak kej tema, “Tocunutu njapiyanunet daadan, ikotere nyicanicanaar.”
- ¹³Kiriraut nai ikes njapiyanunet nuna apotu kilelebun naditae natomon ka njaarei, anamugati a njunakan a nuna emujete nituja.
- ¹⁴Ani njolikinete nituja akujuwanut njina abu Yesu kitiya, kisyakis atemar, “Kire erae lo ekadwaran njolo itemokino bu nakwap!”
- ¹⁵Ayeni Yesu atemar acamito nituja areikin injes ka agogoŋu aruwor erwosit kec, anjuna abu tosi tolot lokamukumukui.
- ¹⁶Ani ewari, toloto njikasyomak a Yesu nanam,
- ¹⁷todoka ataker toloto ekekwaye tari lotaun a Kaperenaum. Kiryoniar akwap erija Yesu nyebuno neni kec.
- ¹⁸Tokut ekuwuam njoloti agogoŋon ananam, kilolik njakipi.

- ¹⁹Kedaut njikasyomak amiar ataker njakilomitae njuna aapiyarito njakan kori njakanikapei, apotu kinjilikis Yesu elosi alokidiana nakipi, ebunit keapuu nataker, ido tobul ikes nooi.
- ²⁰Nai tolimok Yesu ikes tema, “Nyikibul, erae ayonj.”
- ²¹Tocamut nai ikes, kitodokut injes nataker, todolo atipei neni alosete.
- ²²Taparacu keñ, apotu njituña njulu aya ekekwaye anam toanyut atemar apeitaker bon ayai nen. Ayenete ikes atemar pa abu Yesu todoka nataker, nai njikeekasyomak bon adokarito.
- ²³Kepotu njatakerin njuna alo Tiberia todolut diyete neni emuja asepic njina a njituña njamugati, kedau Yesu alakar neni ka Akuj.
- ²⁴Ani injolikinete njituña emam Yesu ka njikeekasyomak a nen, todoka njatakerin njun, toloto Kaperenaum akiwarit Yesu.
- ²⁵Ani eryamunete njituña Yesu alokekwaye anam, kinjita injes temasi, “Eketataman, ori idolunio iyonj nege?”
- ²⁶Toboñok Yesu ikes tema, “Akalmokini ayonj iyes kire atemar, ikiwarito iyes ayonj meere anjuna iponiata toyenut apolou a njakujuwanisya, nai erae anjuna iponiata kimuja njamugati, kimwoko.
- ²⁷Nyitiyata anjuna ka akimuj a njina ebosiyari, nai kitiyata toryamut akimuj njina eropari tari nakiyar njina nyedaun, njina ikiini iyes Lokoku a Itujanan. Anerae neni keñ iwuakinit Akuj Papa emacar njolo eminar injes.”
- ²⁸Kinjita nai ikes Yesu temasi, “Ikikokini isua ai, ikotere kitiyaere etic njolo ka Akuj?”
- ²⁹Toboñok nai Yesu ikes tema, “Etic njolo ka Akuj injes lo: itemokino tonupa njolo iyakuunit injes.”
- ³⁰Kinjita njituña Yesu temasi, “Anikujuwanut ibuni iyonj akitiyakin, enjolikisi isua, ido onupa njakiro kon?”
- ³¹Apotu koloñ atapapaa kosi kimuja Manna analonjisat ikwapei igiritere Nakigireta ebe, ‘Abu injes inak ikes akimuj njina anakuj kimuja.’ “
- ³²Tolimok Yesu ikes tema, “Akalmokini ayonj iyes kire atemar, pa arae Moses ikiini iyes akimuj njina anakuj, nai Papa kañ ikiinakini iyes akimuj njina a kire njina anakuj.
- ³³Anerae akimuj njina ka Akuj injes njina ebunit anakuj ainakin akwap akiyar.”
- ³⁴Temasi ikes injes, “Ekapolon, inanakinetei isua jwi jwi akimuj njin.”
- ³⁵Tolimok Yesu ikes tema, “Arae Ayonj akimuj njina ka akiyar. Dini enyami akimuj njin, nyenyami akoro jik ka njini akanupi ayonj, nyenyami akure jik.
- ³⁶Aris ayonj kakalmok iyes atemar tari dañ kikianyunito ayonj, nyenupa iyes ayonj.

- ³⁷Ituñanan daadañ ñini akainit ayon Papa kañ ebuni neni kañ, nyeritari jik ayon ñes ebuni neni kañ;
- ³⁸anerae nyabunit ayon anakuj akitiya acamit kañ, nai akitiya acamit a ñolo ekeyakuunit ayon.
- ³⁹Acamit a ñolo ekeyakuunit ayon, ñes na: nyitemokino ayon etooliyo idiotuñanan ñini akainaki ñes ayon; nai akilo, eteyaru ikes Akolonit ñina esidyon.
- ⁴⁰Duna ecamit Papa kañ ikes nu: ñini eanyuni ka tonup Lokoku, eryamuni akiyar ñina nyedaun. Eteyaruni ayon ñes Akolonit ñina esidyon.”
- ⁴¹Kisyakis Diyudayan akiñuruñura añuna a Yesu, anerae abu ñes tema, “Arae Ayon akimuj ñina abuni anakuj.”
- ⁴²Kirworikinos ikes make temasi, “Meere lo lokoku a Yosepu a? Nyikiyeni mono iwon papa keñ ka toto keñ a? Ikokini ñes elimuni ebe ebunit ñes anakuj ai?”
- ⁴³Tolimok Yesu ikes tema, “Tojoñoto alokidin kus akiñuruñura.
- ⁴⁴Emam idiotuñanan ñini ebuni neni kañ, mati keyau Papa ñolo ekeyakuunit ayon ñes neni kañ, eteyaru ñes Akolonit ñina esidyon.
- ⁴⁵Igirit ekadwaran epei ebe, ‘Ebuni Akuj akitatam ñituña daadañ.’ Dulu iirarete Papa, toyenut aneni kañ, epote neni kañ.
- ⁴⁶Nyabala ayon aanyu idiotuñanan Papa, nai ñolo ebunit aneni ka Akuj, ñes bon aanyu Papa.
- ⁴⁷Akalimokini ayon iyese kire atemar, ñini enupi, eryamuni akiyar ñina nyedaun.
- ⁴⁸Arae Ayon akimuj ñina ka akiyar.
- ⁴⁹Tari kolon kimujito atapapaa kus Manna analonisat, apotu totwaka ekaku.
- ⁵⁰Nai ñini imuji akimuj ñina ebunit anakuj, nyetwani.
- ⁵¹Arae Ayon akimuj ñina ka akiyar a ñina ebunit anakuj; ñini imuji akimuj ñin, eyari ñes jik. Akimuj ñina ainakini ayon toyarya akwap, erae akuwan kañ.”
- ⁵²Topegakinos nai Diyudayan make temasi, “Ikokini ekile lo ikiinakini iwon akuwan keñ kimujae ai?”
- ⁵³Añun, tolimok Yesu ikes tema, “Akalimokini ayon iyese kire atemar, ani pa kimuja iyese akuwan a Lokoku a Ituñanan ka tomata ñaokot keñ, nyiyakaunotor akiyar tooma kus.
- ⁵⁴Dini imuji akaakuwan, tomat ñaokot kañ, eyakar ñes akiyar ñina nyedaun, abuni ayon akiteyarun ñes Akolonit ñina esidyon.
- ⁵⁵Anerae erae akaakuwan akimuj kire ka ñaokot kañ ñamatan kire.

- ⁵⁶Dini imuji akaakuwan ka tomat ngaokot kaŋ, iboi alotooma kaŋ, ayon daŋ eboi alotooma keŋ.
- ⁵⁷Ikwaŋinapei ekeyakuunia ayon Papa ŋolo eyari, nabo ayon daŋ oyari aŋuna a Papa, ikwaŋinapei, ŋini ekemuji ayon, eyari aŋuna kaŋ.
- ⁵⁸Erae ŋin akimuj ŋina ebunit anakuj; nyikoni iŋes akimuj ŋina apotu atapapaa kus kimuja, nai apotu totwaka ekaku. Kire, ŋini imuji akimuj ŋin, eyari jik.”
- ⁵⁹Alimuni Yesu ŋakiro ŋun alosinagoga itatami ŋituŋa alo Kaperenaum.
- ⁶⁰Ani iirarete ŋikasyomak a Yesu ŋulu alalak ŋakiro ŋun, temasi, “Egogon ekitatame lo! Dae epedori akiirar?”
- ⁶¹Ikwaŋina ayenia Yesu elope atemar eŋuruŋurasi ikes aŋuna a ŋakiro a ŋun, abu kiŋit ikes tema, “Ekoto ŋakiro ŋun akiteesikin iyes etic lo a?”
- ⁶²Ani bo nai kiŋolikis iyes Lokoku a Ituŋanan edokari neni ebunitor iŋes?
- ⁶³Erae Etao ŋolo ka Akuj iŋes ikiini akiyar; ecaryono apedor ŋina a ituŋanan. Duna akalimok ayon iyes erae ŋuna ileleba Etao tooma kec ka eyaunete akiyar.
- ⁶⁴Nai alokidin kus eyakasi ŋulu nyenupito.” (Anakisyakinet, ayeni Yesu ŋulu pa anupito iŋes ka ayeni daŋ ekalukinon keŋ.)
- ⁶⁵Tolimu nabo Yesu tema, “Ikes ŋakiro ŋuna abunio ayon okolimok iyes atemar, emam ŋini ebuni neni kaŋ, mati kecamaki Papa iŋes.”
- ⁶⁶Ani iirarete ikes ŋun, apotu ŋikasyomak keŋ ŋulu alalak tojamakis, tojoŋoto arukit ka iŋes.
- ⁶⁷Kiŋit Yesu ŋikasyomak ŋulutomon ka ŋiarei tema, “Icamito iyes daŋ arotokin a?”
- ⁶⁸Toboŋok Simoni Petero iŋes tema, “Ekapolon, neni a ŋae ikilosu? Iyakar iyon ŋakiro ŋuna ka akiyar a ŋina nyedaun.
- ⁶⁹Ikinup ka ikiyenu daŋ atemar irae iyon ŋolo donupei, ŋolo ka Akuj.”
- ⁷⁰Toboŋok Yesu ikes tema, “Nyeseuna ayon iyes ŋulutomon ka ŋiarei a? Nai, eyai kidin kus ŋolo erae ŋolo a Satan!”
- ⁷¹Erworo iŋes aŋuna a Yuda, alokoku a Simoni Isikariot. Anerae, tari ŋina araakar epei alokidin ŋulutomon ka ŋiarei, aapi iŋes alukin Yesu.

Yoana 7

- ¹Kedaun ŋun, abu Yesu tolot nakwap ŋina a Galileya; pa acamit iŋes alosit Yudeya, anerae ewarito ŋikarikok a Diyudayan akiaŋ iŋes.
- ²Aapuunit apaki ŋina a ŋasuban a Diyudayan ŋina adukere ŋitogoi.
- ³Tolimokis ŋikaitotoi keŋ iŋes temasi, “Torotok a ne, tolot Yudeya, ikotere ŋikewuapak kon eanyunete ŋuna itiyae iyon.

- ⁴Anerae emam ituṅanan ḡini iwuai ḡuna itiyae iḡes, erae kecemit aruun alotuḡa. Ani kitiyae iyoḡ ḡakiro ḡuna ikote ḡun, kitoodikin iyoḡ neni ka akwap!”
- ⁵(Anerae pa anupito tari ḡikaitotoi keḡ ḡakiro keḡ.)
- ⁶Tolimok Yesu ikes tema, “Eriḡa apaki kaḡ nyedoluno, nai apaki kus, eyai ne jwi jwi.
- ⁷Nyepedori akwap akitidiḡ iyes, nai eketidiḡit ayoḡ, anerae arubakinit alimonokini iḡes atemar eroko nooi ḡikeeticisyo.
- ⁸Apesi toloto nasuban, nai nyalosi ayoḡ, anerae eriḡa apaki kaḡ.”
- ⁹Kedau alimokin ikes ḡun, kidoḡ iḡes Galileya.
- ¹⁰Kedaut ḡikaitotoi a Yesu alosit nasuban, tolot nai iḡes daḡ nasuban emam idiotuḡanan ayeni.
- ¹¹Anasuban a ḡun, ewarito ḡikarikok a Diyudayan Yesu, kiḡitas ebasi, “Ai mono eyai iḡes?”
- ¹²Alal nooi anasuban akiḡaiḡaa ḡina a ḡituḡa aḡuna keḡ. Abasi ḡice, “Erae iḡes ekile ḡolo ajokan.” Dice abasi, “Emam, ibatarit iḡes ḡituḡa.”
- ¹³Nai amam ḡini atitinyikini akikeun ḡakiro, aḡuna ayakar akuryanu aḡuna a ḡikarikok a Diyudayan.
- ¹⁴Ani edoli kidiḡ ḡasuban, toloma Yesu Kai ka Akuj, kisyak akitatam ḡituḡa.
- ¹⁵Toumokis ḡikarikok a Diyudayan iḡolikinete iḡes temasi, “Nyo eosyo ekile lo nooi, torae bo nyitatamitae iḡes Dikisila?”
- ¹⁶Toboḡok Yesu ikes tema, “Akitatam kaḡ meere ḡina kaḡ, erae ḡina a ḡolo ekeyakuunit ayoḡ.
- ¹⁷Ani keseu idiotuḡanan ḡuna ecemit Akuj, eyenuni iḡes erae kebunit akitatam na aneni ka Akuj, kori erae kerworo ayoḡ aḡuna ka apedor kaḡ bon.
- ¹⁸Dini irworo aḡuna ka apedor keḡ bon, iwarit akitopolooro; nai ḡini iitanit apolou a ḡolo iyakit iḡes, irworo ḡuna a kire, emam adiolyokonu eyai neni keḡ.
- ¹⁹Meere Moses ikiinit iyes Dikisila a? Nai emam alokidiḡ kus ipei daḡ ḡini iricit Dikisila ḡul. Kaanukiro iwaritotor iyes akiaḡ ayoḡ?”
- ²⁰Toboḡokis ḡituḡa iḡes temasi, “Eyai ekipye tooma kon. Dae iwarit akiaḡ iyoḡ?”
- ²¹Toboḡok Yesu ikes tema, “Abu ayoḡ etiya apeikujuwuanut bon ka ipotu iyes daadaḡ toumokis.
- ²²Abu koloḡ Moses ikicikak iyes akileḡer ḡisapa kus, (nai pa arae Moses ekesyakinan, arae atapapaa kus), aḡun isyakis iyes akileḡer ḡidwe kus tari akoloḡit ḡina a Sabato.

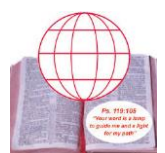
- 23** Ani kileŋeryo ikoku ŋini sapat akoloŋit ŋina a Sabato ikotere nyebilere Ŋikisila a Moses, nyo bo ikiŋoikinitotor iyes ayonŋ aŋuna etaŋaleunio ituŋanan akoloŋit ŋina a Sabato?
- 24** Nyitubonokinete alopite a ŋolo etakaniata ŋiboro, nai totubonokinete alopite a ŋolo eriyan.”
- 25** Temasi ŋituŋa ŋice ŋulu a Yerusalem ebe, “Meere ekile ŋolo iwarito ŋikarikok akiar lo a?”
- 26** Kiŋolikisi epite ŋolo irworor iŋes alotuŋa, emam ituŋanan ŋini elimokini iŋes adiokiro. Kori ca eyenete ikes atemar erae iŋes Kristo?
- 27** Tari kikote neni daŋ, ikiyeni iwon neni ebunitor ekile lo. Nai ŋina ebunio Kristo, emam ŋini eyenuni neni ebunitor iŋes.”
- 28** Ikwaŋina etatamya Yesu alo Kai ka Akuj apaki ŋin, tocelu iŋes tema, “Okoe ikiyenete mono iyes ayonŋ ka iyenete neni abunitor ayonŋ a? Nyabunit ayonŋ aŋuna ka apedor kaŋ bon, nai ŋolo ekeyakuunit ayonŋ iŋes erae ŋolo a kire. Nyiyenete iyes iŋes,
- 29** nai ayeni ayonŋ iŋes, anerae abunit ayonŋ aneni keŋ, ekeyakuunit iŋes ayonŋ.”
- 30** Kikatakis nai ikes akikamun iŋes, nai emam ŋini abu totap iŋes, anerae ariŋa apaki keŋ nyedoluno.
- 31** Nai tonupa ŋulu alalak anatukot iŋes temasi, “Ŋina moi ebunio Kristo, kire ebuni iŋes akitiya ŋakujuwuanisya ŋuna alalak akilo ekile lo a?”
- 32** Kiirasi Ŋiparisayon ŋituŋa iŋaiŋaatar Yesu, kiyakiyasi nai ikes ka ŋisacaradotin ŋulu apolok ŋiketeok Akai ka Akuj akikamun iŋes.
- 33** Tolimok Yesu ikes tema, “Ikiruki ayonŋ ka iyes adiotipei, oboŋo nai neni a ŋolo ekeyakuunit ayonŋ.
- 34** Ipote iyes akiwar ayonŋ, nai nyikiryamunete, anerae nyipedorete iyes aponare neni ayakaun ayonŋ.”
- 35** Kiŋitiŋitas Ŋiparisayon make ebasi, “Ai mono tokona neni ti ebala iŋes alosi ne, neni nyeryamunere iwon iŋes ne? Kori ecamit iŋes alosit lotuŋa yok ŋulu eyakasi nakwap a Ŋigirik aŋuna ka akitatam Ŋigirik?”
- 36** Ebala iŋes eponio iwon akiwarit iŋes, nai nyikiryamuni tari a iwadio ka nabo daŋ ebala, nyikipedori iwon aponare neni eyakaun iŋes. Anukiro mono ŋuna irworo iŋes ŋun?”
- 37** Akoloŋit ŋina esidyon ŋina apolon nooi akilo, anasuban a ŋuna edukere ŋitogoi, tonyou Yesu tocelu tema, “Ŋini enyamit akure, bu neni kaŋ tomat.
- 38** Igirita Nakigireta ebe, ituŋanan ŋini akanupi ayonŋ, ‘Epote ŋilelyan ŋulu a ŋakipi a ŋuna eteyarak alel alotau keŋ.’ “

- ³⁹Alimuni Yesu ŋakiro ŋun aŋuna ke Etau a ŋolo aryamunete ŋulu enupito iŋes. Anapaki a ŋin ariŋa Etau nyeinakina lokanupak, anerae ariŋa Yesu nyitopolooro.
- ⁴⁰Kedaut ŋituŋa akiirar ŋakiro ŋuna erworo Yesu, apotu ŋice kirworo temasi, “Erae lo kire ekadwaran!”
- ⁴¹Temasi ŋice, “Erae lo Kristo!” Nai temasi ŋice, “Ebuni mono kire Kristo alo Galileya a?”
- ⁴²Kire igiritae Nakigireta ebe, erae Kristo lopapait a Daudi, ebuni iŋes alo Betelem alore a ŋolo koloŋ ayai Daudi.”
- ⁴³Totyakatyakas ŋituŋa aŋuna agelegelaakatar ŋakiro ŋuna erworosi ikes aŋuna a Yesu.
- ⁴⁴Acamito ŋicetuŋa akikamun iŋes, nai emam ŋini abu totap iŋes.
- ⁴⁵Ani eboŋunete ŋisigarya, kiŋita ŋisacaradotin ŋulu apolok ka Diparisayon ikes temasi, “Kaanukiro pa irikunioto iyes iŋes laalo?”
- ⁴⁶Toboŋokis ŋisigarya ikes temasi, “Emam ekile ŋolo erwor ikoŋina irworor ekile ŋol!”
- ⁴⁷Kiŋita Diparisayon ikes temasi, “Ikibata iyes daŋ ekile ŋol a?”
- ⁴⁸Iŋolikis iyes edio alokarikok kori aloparisayon enupi iŋes a?”
- ⁴⁹Nai asepic na bon ŋina a ŋituŋa iŋes enupit, anerae nyeyeni Dikisila a Moses; aŋun, ilamam iŋes nooi.”
- ⁵⁰Abu nai Nikodemo, ŋolo alosit neni a Yesu nakwaare, ŋolo arae epei alokarikok a Diyudayan, tolimok ŋuluce tema,
- ⁵¹“A Lokisila yok, nyikicamakinitae iwon atubokin ituŋanan nyiirara ŋakiro keŋ ka nyeripuna ŋuna esecit iŋes.”
- ⁵²Toboŋokis ikes iŋes temasi, “Ibunit iyoŋ daŋ alo Galileya a? Toripipi Nakigireta, ido toanyu atemar, emam jik ediokadwaran ŋolo ebuni alo Galileya.”
- ⁵³Toboŋosi nai ŋituŋa daadaŋ lorerya kec.

Yoana 8

- ¹Nai tolot Yesu lomoru a ŋikito a ŋulu enyaritae Olipa.
- ²Ani iwalari, toboŋo iŋes Kai ka Akuj, tocunakin ŋituŋa neni keŋ, kiboikin iŋes, kisyak akitatam ikes.
- ³Torikut ŋiketataamak a Dikisila ka Diparisayon aberu ŋina kikamunio elomi, yaut iŋes, kitowua alokiŋaren kec.
- ⁴Tolimokis ikes Yesu temasi, “Eketataman, ekamunio aberu na elomi.

- ⁵Igiritae Lokisila a Moses atemar, ani njina ikoni na, itemokino tocakae a n̄amoru. Nai anu itami iyon̄ a n̄una ke n̄?”
- ⁶E n̄isete ikes Yesu n̄akiro n̄un alokun̄ia i n̄es, ikotere isitakiniata i n̄es ekaku. Nai kijuuru Yesu, kisyak akigir kwap a ekimoin.
- ⁷A n̄una etoropiunioto ikes n̄akin̄iseta neni a Yesu, abu Yesu tonyou, tolimok ikes tema, “Ani keyai alokidi n̄ kus n̄ini emam ase cit, kisyau akimas aberu na ka amoru.”
- ⁸Kijuuru nabo, kigir kwap a ekimoin.
- ⁹Ani iirarete ikes n̄akiro n̄un, kisyakis arotokin a n̄ipeipei, ageun alokasikou, kidon̄ Yesu bon ka aberu ewuoi alokin̄aren ke n̄.
- ¹⁰Tonyou Yesu, ki n̄it aberu tema, “Aberu, nyaalu ikes? Emam idiotu n̄anan ikitubok iyon̄ a?”
- ¹¹Tolimok aberu n̄in Yesu tema, “Ekapolon, emam ipei da n̄.” Tolimok nai Yesu i n̄es tema, “Ayon̄ da n̄ nyakatubokini iyon̄, nai tolot, nyisec nabo.”]
- ¹²Kirwor nabo Yesu neni kec tema, “Arae Ayon̄ akica njina ka akwap; njini ekewuapakini ayon̄, nyelomari nakiryonut, nai eryamuni akica njina ka akiyar.”
- ¹³Tolimokis D̄iparisayon Yesu temasi, “Iteyenun iyon̄ bon. Akiteyenuna kon erae amodiyo.”
- ¹⁴Tobo n̄ok Yesu ikes tema, “Tari keteyenuna ayon̄ bon, iyookino akiteyenuna ka n̄, anerae ayeni ayon̄ neni abunitor ka ayeni da n̄ neni alosi. Nai nyiyenete iyes neni abunitor ayon̄ kori neni alosi.
- ¹⁵Itubonokinete iyes alop̄ite a n̄itu n̄a, emam itu n̄anan njini atubok ayon̄.
- ¹⁶Ani tari katubok ayon̄ idiotu n̄anan, iyookino akaatubokinet, anerae meere ayon̄ bon atubi, nai ayon̄ ka n̄olo ekeyakuunit.
- ¹⁷Igiritae Lokisila kus ebe, ani ecamunosi n̄itu n̄a n̄iarei, iyookino akiteyenunet kec.
- ¹⁸Eteyenuna ayon̄ bon, nabo Papa ka n̄ n̄olo ekeyakuunit, i n̄es eketeyenunit ayon̄.”
- ¹⁹Ki n̄jita nai ikes Yesu temasi, “Ai eyai Papa kon?” Tobo n̄ok Yesu ikes tema, “Nyikiyenete iyes ayon̄, kori Papa ka n̄. Kerae itoyenete ayon̄, kiyenete Papa ka n̄ da n̄.”
- ²⁰Kirwor Yesu n̄akiro n̄un daada n̄ apaki njina etatamya alo Kai ka Akuj, anagule a njina ewuakinitae n̄asadukui n̄una a n̄sili n̄a. Emam itu n̄anan abu kikamu i n̄es, anerae ari n̄a nyedoluno apaki ke n̄.
- ²¹Tolimok nabo Yesu ikes tema, “Alosi ayon̄. Ikiwarete iyes ayon̄, nai itwakete anase cit kus; nyipedorete iyes aponare neni alosi ayon̄.”
- ²²Kirworikinos n̄ikarikok a Diyudayan make temasi, “Eara mono tokona i n̄es bon a? Anerae ebala ebe, ‘Nyipedorete iyes aponare neni alosi ayon̄!’ “

- ²³Tolimok nabo ikes tema, “Irae iyes ηulu alokwap, nai arae ayon ηolo alokidiana; ηulu ka akwap a na iyes, nai meere ayon ηolo ka akwap a na.
- ²⁴Akalimokinit ayon iyes atemar, itwakete anasecit kus. Kire itwakete anasecit kus, erae pa kinupa atemar ‘Arae Ayon ηolo Arae Ayon.’ “
- ²⁵Kineta ikes ines temasi, “Dae iyon?” Tobonok Yesu ikes tema, “Ayon ines ηolopei aberakin ayon alimokin iyes anakisyakineta.
- ²⁶Ayakar ayon ηakiro ηuna alalak ηuna kirworo anuna kus ka ηuna tubokinet iyes. Nai ηolo ekeyakuunit ayon, ines erae ηolo a kire; alimonokini ayon akwap ηuna eira ayon aneni keη.”
- ²⁷Pa ayenete ikes atemar erworo ines ηuna a Papa keη.
- ²⁸Anun, tolimok Yesu ikes tema, “Ani kidaut iyes akikyaar Lokoku a Itunanan kidiana, ines nai iponiata iyes ayenun atemar ‘Arae Ayon ηolo Arae Ayon,’ toyenutu dan atemar nyetiye ayon idiobore anuna ka apedor kan bon, nai erworo ayon ηuna eketatamit Papa kan alimor.
- ²⁹Nabo ηolo ekeyakuunit ayon ines ikirukit ka ayon; nyakaesikinit ines ayon bon, anerae etiyae ayon jwi jwi ηuna italakarito ines.”
- ³⁰Dulu alalak ηulu apotu kiirasi Yesu irworo ηakiro ηun, apotu tonupa ines.
- ³¹Tolimok Yesu Diyudayan ηulu anupito ines tema, “Ani kiricakis iyes ηakiro kan, irakasi kire iyes ηikasyomak kan.
- ³²Iyenunete ηuna a kire ka ikilacakinete iyes ηuna a kire.”
- ³³Tolimokis ikes Yesu temasi, “Ikirae isua ηiletok ka Aburaam ka nyeruwo isua jik ηipi ηulu a idiotunanan. Kaanukiro ibaakar iyon ebe, ‘Ikilacakinete?’ “
- ³⁴Tobonok nai Yesu ikes tema, “Akalimokini ayon iyes kire atemar, ηini eseci, aruwor epito ηolo ka asecit.
- ³⁵Nyepedori epito aruwor itunanan ηini eropari alokal, nai esapat ηolo euruunitae alokal, eropari jik.
- ³⁶Ani kikilacak iyes Lokoku ka Akuj, ikilacakin iyes kire.
- ³⁷Ayeni ayon atemar irae iyes ηiletok ka Aburaam; nai iwarito bo iyes akiar ayon, anerae nyelomarito ηakiro kan tooma kus.
- ³⁸Erworo ayon ηuna adau Papa kan akitoodikin ayon, iyes dan kitiyata ηuna idaut akiirar aneni a papa kus.”
- ³⁹Tobonokis ikes Yesu temasi, “Ikirae isua ηidwe ka Aburaam!” Tolimok Yesu ikes tema, “Kerae kire toraakas iyes ηidwe ka Aburaam, kitiyato iyes dan ηiticisyo ηulu etiyae ines.

- ⁴⁰Duna daadaŋ adau ayon akitiya erae alimokin iyes nuna a kire nuna abu ayon eira aneni ka Akuj; nai iwarito bo iyes akiar ayon. Pa ekote nuna etiyae Aburaam nen.
- ⁴¹Itiyaete iyes nuna etiyae papa kus.” Tolimokis ikes Yesu temasi, “Pa aponi ikiuruun isua alotooma elomi; Akuj bon erae Papa kosi.”
- ⁴²Toboŋok Yesu ikes tema, “Kerae torae Akuj Papa kus, kikiminasi iyes ayon, anerae abunit ayon aneni ka Akuj. Pa abunit ayon aŋuna kaŋ, nai iŋes ekeyakuuni ayon.
- ⁴³Kaanukiro ikipiyoritor iyes akiirar nuna erworo ayon? Anerae iwounito iyes apupokin ŋakiro kaŋ.
- ⁴⁴Irae iyes ŋidwe a papa kus a Satan ka icamito iyes akiwuap nuna ecamit iŋes. Arae iŋes ekaaran ŋinapei anakisyakinet, ka nyikamunito iŋes nuna a kire, anerae emam nuna a kire aneni keŋ. Ani elimuni iŋes alyokonu, itiyae nuna erae ekeepite, anerae erae ekalyokonon ka erae papa ka alyokonu.
- ⁴⁵Nai erworo ayon nuna a kire; ŋakiro ŋun, ikes iwounitotor iyes akinup ayon.
- ⁴⁶Dae alokidin kus epedori akitoodiun atemar asekit ayon? Ani kerworo ayon ŋakiro nuna a kire, nyo bo nai nyikinupitotor iyes ayon?
- ⁴⁷Dini ebunit aneni ka Akuj epupi ŋakiro nuna ka Akuj; nai nyiponito iyes aneni ka Akuj, iŋes nyipupyoto ŋakiro ŋun.”
- ⁴⁸Kinŋita Diyudayan Yesu temasi, “Pa nai ikiyookinit isua ikibala irae iyon Esamaritanoit ka eyai ekipye neni kon a?”
- ⁴⁹Toboŋok Yesu ikes tema, “Emam ekipye aneni kaŋ; akerit ayon Papa kaŋ, nai nyikikerito iyes ayon.
- ⁵⁰Nyewarit ayon bon akitopolooro; nai eyai epei ŋolo iwarit apolou kaŋ, iŋes etubi aŋuna kaŋ.
- ⁵¹Akalimokini ayon iyes kire atemar, ŋini iricakini ŋakiro kaŋ, nyetwani jik.”
- ⁵²Tolimokis Diyudayan Yesu temasi, “Kire ikidau isua tokona aanyun atemar eyai ekipye neni kon. Abu Aburaam totwan, totwaka tari ŋikadwarak daŋ; nai ibala iyon ebe ‘Dini iricakini ŋakiro kaŋ, nyetwani jik.’
- ⁵³Ipol mono iyon akilo tari papaa kosi Aburaam, ŋolo abu totwan a? Dikadwarak daŋ, apotu totwaka! Itami mono iyon atemar ŋae iyon?”
- ⁵⁴Toboŋok Yesu ikes tema, “Ani ketopolooro ayon bon, erae apolou kaŋ akonjinait; Papa kaŋ eketopolorit ayon, iŋes ŋolopei ibasi iyes erae Akuj kus.
- ⁵⁵Nyiyenete iyes iŋes; ayon bon ayeni iŋes. Kerae otema ayon nyayeni iŋes, karuwor ayon ŋolo alyokonon ikwa iyes. Nai ayeni ayon iŋes, ka ericakinit ŋakiro keŋ.
- ⁵⁶Abu papaa kus Aburaam tolelyan, anerae ayeni atemar alosi iŋes aanyun akolonit ŋina abunio ayon; abu kire toanyu, ido tolakar nooi.”

⁵⁷Kinjita Diyudayan Yesu temasi, “Eriņa nyedolo ŋikonikaru tari ŋatomonikan, ianyunit iyoŋ Aburaam a?”

⁵⁸Tolimok Yesu ikes tema, “Akalimokini ayon̄ iyes kire atemar, tari eriņa Aburaam nyeuruuna, Arae Ayon̄ ŋolo Arae Ayon̄!”

⁵⁹Kideput Diyudayan ŋamoru ecamito acakya iŋes, nai abu Yesu toŋop, tosi alo Kai ka Akuj.

Yoana 9

¹Ani eriņa Yesu elosi alorot, kiŋolik iŋes ekile ŋolo edounitoe emudukana.

²Kinjita ŋikasyomak keŋ iŋes temasi, “Eketataman, ŋae esecit, ekile lo kori ŋikauruunak keŋ, idounitere iŋes emudukana?”

³Toboŋok Yesu ikes tema, “Nyeseceit ekile lo kori nyeseceito ŋikauruunak keŋ. Erae amuduko keŋ ŋinakisileereunet apedor ŋina ka Akuj aneni keŋ.

⁴Itemokino iwon etiyata ŋiticisyo ŋulu a ŋolo ekeyakuunit ayon̄ eriņa erae apaaran; ebunit akiryonut ŋina ka akuwar, ŋina nyepedorya idiotuŋanan akitiya.

⁵Ani ca eriņa ayon̄ ayai nakwap, Arae Ayon̄ akica ŋina ka akwap.”

⁶Kedau akirwor ŋun, abu kimwaak ŋakimul kwap, tomunau ecoto edio a ŋakimul, kiwosak nakonyen ke emuduk.

⁷Tolimok Yesu iŋes tema, “Ape kilota ŋakonyen kon anabwal a ŋina a Siloam” (apolou keŋ atemar “Iyakitae”). Tolot iŋes, kilota, toboŋu ekienyi.

⁸Apotu ŋikidunyet ka ŋituŋa ŋulu sek eteete iŋes ilipantar temasi, “Okoe, meere mono ekile lo ŋolo sek iboiyonokin epeiwaē nen, kilipantar a?”

⁹Temasi ŋice, “Kire, erae iŋes!” Tobas ŋice, “Meere iŋes, ikwaan erae akikwaan.” Nai tolimok iŋes ikes tema, “Erae ro ayon̄ pei!”

¹⁰Kinjita ŋituŋa ŋul iŋes temasi, “Aa ro bo, akienyunete mono ŋakonikonyen ikwaani?”

¹¹Tolimok iŋes ikes tema, “Ekile ŋolo enyaritae Yesu amunauni ecoto, kiwosak nakonyen kaŋ, okolimok ayon̄ tema, ‘Ape nabwal ŋina a Siloam, kilota.’ Abu nai ayon̄ olot nabwal, elota, ido okienyu.”

¹²Kinjita ikes iŋes temasi, “Ai bo tokona eyai iŋes?” Toboŋok iŋes ikes tema, “Nyayeni ayon̄!”

¹³Apotu nai ŋituŋa ŋul yaasi ekile ŋolo sek amudukana neni a Diparisayon.

¹⁴Arae akolonit ŋina amunaunia Yesu ecoto kitaŋaleunio emuduk ŋina a Sabato.

¹⁵Kinjita nabo Diparisayon ekile ŋol epite ŋolo kekienyunia. Tolimok nai iŋes ikes tema, “Abu iŋes kiwosak ecoto nakonyen kaŋ, olot ayon̄ elota ka akienyi tokona.”

- ¹⁶ Temasi Diparisayon n̄ice, “Nyebunit ekile n̄ol aneni ka Akuj, anerae nyiricakinit īnes ekisil n̄olo ka akolon̄it a n̄ina a Sabato.” Nai temasi n̄ice, “Okoe, ikokini mono ekile n̄olo erae ekasecan itiyae n̄akujuwuanisya n̄un ai?” Tosodi totyakatyakas ikes.
- ¹⁷ Kin̄ita nabo Diparisayon ekile n̄ol temasi, “Itami tokona iyon̄ atemar n̄ae ekile n̄olo ikitekienyuni iyon̄?” Tobon̄ok īnes tema, “Erae īnes ekadwaran.”
- ¹⁸ Nai apotu Diyudayan nyenupa atemar kemudukana ekile n̄ol, ido ekienyi tokona, akitodol neni anyarauniata ikes n̄ikauruunak kēn.
- ¹⁹ Kin̄ita ikes n̄ikauruunak temasi, “Erae mono logo lokoku kus a? Ibas iyes ebe edounio īnes emudukana. Ekokini bo īnes ekienyuni ai?”
- ²⁰ Tobon̄okis n̄ikauruunak kēn ikes temasi, “Ikiyeni atemar erae īnes lokoku kosi ka edounio īnes emudukana.
- ²¹ Nai nyikiyeni isua epite n̄olo iteo tokona kori nyikiyeni dān n̄ini kitekienyuni n̄akonyen kēn. Kin̄ita īnes, anerae epol, epedori erwor bon.”
- ²² Alimunete n̄ikauruunak kēn n̄un ānuna akeritotor n̄ikarikok a Diyudayan; anerae atukito sek Diyudayan atemar, n̄ini enupi ebe Yesu īnes erae Kristo, ikisaryo alosinagoga.
- ²³ Dakiro n̄un, ikes alimunioto n̄ikauruunak atemar, “Epol īnes, kin̄ita!”
- ²⁴ Tonyarata ikes nabo n̄olo sek amudukana, tolimokis īnes temasi, “Kikon̄ alokin̄aren Akuj atemar ilimuni iyon̄ n̄una a kire; ikiyeni isua atemar ekasecan ekile n̄olo kitekienyuni iyon̄.”
- ²⁵ Tobon̄ok īnes tema, “Ani kerae īnes ekasecan, nyayeni ayon̄ n̄un, nai ayeni apeikirot: amudukana sek ayon̄, nai tokona akienyi!”
- ²⁶ Kin̄ita nabo n̄ulupeitūna īnes temasi, “Ikikokini mono īnes iyon̄ ai? Etekienyuni mono īnes n̄akonyen kon ikwaani?”
- ²⁷ Tobon̄ok ekile n̄ol ikes tema, “Adau ayon̄ alimokin iyes tete sek, nai ipotu towout akiirar. Nyo icamitotor akiirar nabo? Kori ca icamito iyes dān aruwor n̄ikasyomak kēn?”
- ²⁸ Kisoloto ikes īnes temasi, “Iyon̄ irae ekasyoman kēn, nai isua ikirae n̄ikasyomak a Moses.
- ²⁹ Ikiyeni isua atemar abu kolon̄ Akuj kirwor neni a Moses, nai n̄ol, nyikiyeni tari neni ebunitor!”
- ³⁰ Tobon̄ok ekile n̄ol ikes tema, “Okoe eumokina nu! Ibas iyes nyiyenete neni ebunitor, nai adau īnes akitekienyun n̄akaakonyen!
- ³¹ Ikiyeni iwon atemar nyepupi Akuj n̄ikasecak, epupi n̄ulu ekerito īnes bon ka n̄ulu itiyaete n̄una ecamit īnes ikes kitiyata.

- ³²Dinapei koloŋ kisyakinia akwap, emam ituŋanan eirar, ebala etekienyu idiotuŋanan ice ŋini idounitoe emudukana.
- ³³Kerae nyebunit ekile ŋol aneni ka Akuj, kemam idiobore itiyakini iŋes.”
- ³⁴Tolimokis ŋituŋa ŋul iŋes temasi, “Ikidounitoe iyoŋ irae ekasecan ka itusubuna iyoŋ eketataman isua a?” Kiritasi nai ikes iŋes alosinagoga.
- ³⁵Ani iirari Yesu atemar kiritar ekile ŋol, tolot kiwara iŋes, kiŋit tema, “Inup iyoŋ Lokoku a Ituŋanan a?”
- ³⁶Toboŋok iŋes tema, “Ekapolon, ŋae mono iŋes, ikotere onup iŋes?”
- ³⁷Tolimok Yesu iŋes tema, “Iberakin iyoŋ akiŋolikin iŋes ka iŋes ŋolopei irworotor iyoŋ!”
- ³⁸Tema nai ekile ŋol, “Ekapolon! Anup!” Kisyak aryedik, kilip neni a Yesu.
- ³⁹Tolimu nai Yesu tema, “Abunit ayon nakwap atubonokin, ikotere ŋulu sek emudukaka ekienyunete, ido ŋulu sek ekienyete tomudukakyata.”
- ⁴⁰Kiirasi Diparisayon ŋice ŋulu aya diyete keŋ ŋakiro ŋun, kiŋita ikes Yesu temasi, “Ibala tokona iyoŋ ikimudukaka isua daŋ a?”
- ⁴¹Tolimok Yesu ikes tema, “Kerae tomudukaka iyes, kemam iyes asekit; nai aŋuna irworotor atemar ‘Ikite,’ irubakinito iyes irae ŋikasecak.”

Yoana 10

- ¹Tolimu Yesu tema, “Akalmokini ayon iyes kire atemar, ituŋanan ŋini nyelomari nanok ŋina a ŋamesekin alopuke, nai todoka tooma allowae ke ece, erae ituŋanan ŋin ekokolan ka ekademanaran.
- ²Nai ituŋanan ŋini elomari alopuke a ŋolo ka anak, erae iŋes kire ekeyokon ŋolo a ŋamesekin.
- ³Ebuni eketen ŋolo ke epuke aŋaar iŋes, iirarete ŋamesekin etoil keŋ, enyarae iŋes ŋamesekin keŋ a ŋirorwa kec, tomia ikes kiŋa.
- ⁴Ani keyau iŋes ŋamesekin keŋ daadaŋ kiŋa, iŋarenikini iŋes ikes, ido kiwuapakis ŋamesekin iŋes, anerae eyenete ikes etoil keŋ.
- ⁵Nyiwuapakinete ikes ituŋanan ŋini egelaana, nai esurorosi nariet, anerae nyeyenete ikes ŋitoilon a ŋituŋa a ŋulu gelayek.”
- ⁶Abu Yesu tolimok ikes akitadapet ŋin, nai nyeyenut ikes ŋuna erworo iŋes.
- ⁷Aŋun, tolimok Yesu ikes nabo tema, “Akalmokini ayon iyes kire atemar, Arae Ayon epuke ŋolo a ŋamesekin.
- ⁸Dituŋa daadaŋ ŋulu apote eriŋa ayon, arae ikes ŋikokolak ka ŋikademanarak; nai nyiirara ŋamesekin ŋakiro kec.

- ⁹Arae Ayon epuke; ituñanan ñini elomuni kitoru neni kañ, eiun iñes; elomuni iñes tooma ka elomari kiña, toryamu akimuj.
- ¹⁰Elomuni ekokolan akoko bon, akiar ka akinyasun ñamesekin; nai abunit ayon ainakin ikes akiyar, akiyar ñina ka akileile.
- ¹¹“Arae Ayon ekeyokon ñolo ajokan. Ejali ekeyokon ñolo ajokan akeekiyar añauna a ñamesekin keñ.
- ¹²Ituñanan ñini etacio, nyerae iñes ekeyokon; ka nyerae ñamesekin ñuna keñ; ani kiñolik iñes epeot ebunit, eesikini ñamesekin, toem; toporok nai epeot ñamesekin, kielielaa.
- ¹³Eemi iñes, anerae erae iñes etacat ka nyemitakinit ñamesekin.
- ¹⁴Arae Ayon ekeyokon ñolo ajokan. Ayeni ayon ñamesekin kañ ka akayenete ikes ayon,
- ¹⁵ikwapei akayenia ayon Papa kañ ka ayeni ayon dañ iñes. Ajali ayon akiyar kañ añauna a ñamesekin.
- ¹⁶Eyakasi ñamesekin kañ ñace ñuna emam alosipan a lo; itemokino ayon ocun ikes dañ ka iirarete ikes etoil kañ; toruworos nai ikes epeisipan ñolo ke epeikeyokon.
- ¹⁷“Akamina ayon Papa kañ, anerae ajalit akiyar kañ oyeni atemar aryamuni nabo.
- ¹⁸Emam ituñanan ñini akademari ayon akiyar kañ, nai ajalit ayon iñes anacamit kañ a elope. Ayakar ayon apedor ñina jalet iñes ka ayakar ayon apedor ñina ryamunet iñes nabo. Erae ñun ñuna ekecikak Papa kañ ayon akitiya.”
- ¹⁹Totyakatyakas Diyudayan nabo añauna a ñakiro a ñun.
- ²⁰Temasi ñulu alalak, “Eyai ekipye neni keñ! Kiruma ñikerep iñes! Nyo epupere ñakiro keñ?”
- ²¹Nai temasi ñice, “Kire, nyepedori ituñanan ñini eyai ekipye neni keñ, erwor ikona. Epedori ekipye akitekienyun emudukanot a?”
- ²²Ani edoli ñirwa ñulu a ñasuban a ñuna eitunitere Akolonjit ñina eterereñere Akai ka Akuj alo Yerusalem, torae akwap alilim.
- ²³Kitor Yesu Kai ka Akuj, lobarasan a Solomon.
- ²⁴Tocunakinos Diyudayan kirikaut Yesu temasi, “Ikitañayañayat mono iyon isua tari ori? Ani kirae iyon Kristo, tolimokinae ilereete.”
- ²⁵Toboñok Yesu ikes tema, “Abu ayon okolimok iyes, nai nyinupito. Ñiticisyo ñulu etiyae ayon alokiro a Papa kañ, ikes eketeyenunito ayon.
- ²⁶Nai nyinupito iyes, anerae meere iyes ñamesekin kañ.
- ²⁷Epupete ñamesekin kañ ekaatoil, ayeni ayon ikes ka ekewuapito ayon.

- ²⁸Ainakini ayon ikes akiyar njina nyedaun, nyebukorosi ikes jik, emam dan njini ekopori ikes anakan kanj.
- ²⁹Papa kanj, njolo akainakini ayon, epol injes akilo daadan, emam idiotunanan njini epedori akopor ikes anakan a Papa.
- ³⁰Ikirae ayon ka Papa njipei.”
- ³¹Kideput nabo Diyudayan njamoru akimasya Yesu.
- ³²Tolimok Yesu ikes tema, “Eketoodik ayon iyees njiticisyo njulu alalak njulu ajokak, njulu eponito aneni a Papa. Ali aloticisyo a njul icamitotor iyees akimasya ayon a njamoru?”
- ³³Tobonokis Diyudayan injes temasi, “Meere njuna ke ediotic a njolo ajokan ikimasere isua iyon, nai njuna iyanyia iyon Akuj! Irae iyon itunanan, nyo nai ibaakar iyon ikwaanasi ka Akuj!”
- ³⁴Tobonok Yesu ikes tema, “Igirita Lokisila kus ebe ebala Akuj, ‘Irae iyees njakujo.’
- ³⁵(Ikiyeni atemar iyookino Djakigireta kire;) ido abu Akuj tonyara njitnja njulu alimokinio njakiro ke, njakujo.
- ³⁶Ani nai kikote nen, ikokinete iyees ai ibasi, ‘Iyanyi iyon Akuj!’ anerae abu ayon olimu atemar, ‘Arae Ayon Lokoku ka Akuj,’ ikwapei araakar ayon abu Akuj okotyaku ekeyakuu nakwap.
- ³⁷Ani pa ketiyae ayon njiticisyo njulu a Papa kanj, nyikinupa ayon.
- ³⁸Nai ani ketiyae ayon ikes, tonupa ikes erae tari pa kikinupito ayon; ikotere toyenuniata ayenunet apei jik atemar, eyai Papa tooma kanj ka ayai ayon tooma Papa.”
- ³⁹Kikatakis nabo ikes akikamun injes, nai abu tobucar aneni kec.
- ⁴⁰Tolot nabo Yesu ekekwaye njolol Yorodan, neni sek ebatisaa Yoana njitnja; kiboi aina.
- ⁴¹Potu njitnja njulu alalak neni ke nj temasi, “Nyitiya Yoana adiokujuwuanut, nai njuna daadan abu injes kirwor njuna ke ekile a lo, erae njuna a kire.”
- ⁴²Tonupa njitnja njulu alalak injes aina.

Yoana 11

- ¹Todyakakin ecekile njolo anyarita Lasaro njolo alo Betania, alore a Maria ka nakaato ke nj Marita.
- ²(Arae Maria na njina eosakini akimyet njina akukunyon nakejen a Yesu, ido toninaiya a njitim ke nj. Lokaato ke nj Lasaro injes adyaka).
- ³Apotu njakaitotoi ke nj kiyakiyasi njakiro neni a Yesu temasi, “Ekapolon, edyak lokone kon!”

- ⁴Ani iirari Yesu ñakiro ñun, tolimu tema, “Ekaku, nyerae edeke ñol ñolo aaran, nai erae ñolo itoodiuni apolou ñina ka Akuj ka ikotere etakanunia apolou ñina a Lokoku ka Akuj.”
- ⁵Amina Yesu Marita ka Maria ta lokaato kec Lasaro.
- ⁶Kedau ñes tari akiirar atemar edyak Lasaro, kiriya nabo ñirwa ñiarei aneni alimokinere.
- ⁷Ani ekaku, tolimok ñikasyomak keñ tema, “Apena oboñosi Yudeya.”
- ⁸Toboñokis ñikasyomak temasi, “Eketataman, ñirwa ñulupei ñoon lu, acamito Diyudayan akimas iyoñ a ñamoru, icamit nabo iyoñ aboñor inaa a?”
- ⁹Toboñok Yesu ikes tema, “Nyerae mono ñisaae ñulu ka apaaran ñitomon ka ñiarei a? Ani elosi ituñanan naparan, nyigukini, anerae ite ñes akica ñina ka akwap a na.
- ¹⁰Ani elosi ituñanan nakwaare, igukini, anerae emam akica aneni keñ.”
- ¹¹Tolimok nabo ikes tema, “Ejotoe lokone yok Lasaro, alosi ayoñ akitekienyun ñes.”
- ¹²Tolimokis ñikasyomak ñes temasi, “Ani kejotoe ñes, Ekapolon, eñaleuni.”
- ¹³Erworo Yesu atemar atwana Lasaro, nai abasi ikes kori ejotoe kire.
- ¹⁴Añun, kisileerek Yesu ikes tema, “Adau Lasaro atwanare,
- ¹⁵nai añuna kus, alakara ayoñ añuna pa ikirukitor ayoñ ka ñes, ikotere iyese inupyata. Nai apena oanyutu ñes.”
- ¹⁶Abu Tomas (ñolo anyaritaë Emuut) tolimok ñikasyomak ñuluçe tema, “Apena iwon dañ orukosi ka Eketataman, otwaka kaapei.”
- ¹⁷Ani edoluni Yesu, toryamu Lasaro kenuki ka kelunyar dañ ñirwa ñiomwon.
- ¹⁸Aapikina Betania ka Yerusalem, arae ñakilomitae ñauni,
- ¹⁹ido aponito Diyudayan akimaima Marita ka Maria añuna ka atwanare a lokaato kec.
- ²⁰Ani iirari Marita atemar ebunit Yesu, tolot akisiryam ñes, nai edoñit Maria kai.
- ²¹Tolimok Marita Yesu tema, “Ekapolon, kerae toyai iyoñ nege, pa ketwanit lokaato kañ.
- ²²Nai tokona dañ ayeni atemar, epedori Akuj ainakin iyoñ ibore daadañ ñini inita iyoñ.”
- ²³Tolimok Yesu ñes tema, “Eyaruni lokaato kon!”
- ²⁴Tolimok Marita ñes tema, “Ayeni ayoñ atemar iteyarunio ñes Akoloñit ñina esidyon.”
- ²⁵Tolimok Yesu ñes tema, “Arae Ayoñ ayarun ka akiyar, ñinituñanan akanupi ayoñ, eyaruni tari ketwana dañ.

- ²⁶Nabo ŋini eyari, okonupite ayon, nyetwani jik. Inupit iyon nu a?”
- ²⁷Tolimok Marita iŋes tema, “Ee, Ekapolon, anup ayon atemar irae iyon Kristo, Lokoku ka Akuj, ŋolo etemokino bu nakwap.”
- ²⁸Ani kedau Marita alimun ŋun, tolot neni a nakaato keŋ Maria, tolimok aneni keŋ bon tema, “Eyai Eketataman nege, ikinyarit iyon.”
- ²⁹Ani iirari Maria ŋakiro ŋun, tonyou atipei, tolot neni a Yesu.
- ³⁰(Ariŋa Yesu nyelomuna lore, ayai neni kisiryamia Marita iŋes.)
- ³¹Ani iŋolikinete Diyudayan ŋulu emaimayete Maria alokai iŋes enyouni atipei, totupakis iŋes ebasi kori elosi iŋes nalyal akigworo.
- ³²Todol nai Maria neni ayai Yesu, toryedik alokiŋaren keŋ, tolimok iŋes tema, “Okoe Ekapolon, kerae toyai iyon nege, pa ketwanit lokaato kaŋ.”
- ³³Ani iŋolikini Yesu Maria igworo ka igworosi tari Diyudayan ŋulu arukito ka iŋes, tonomosi iŋes ŋakiro etau, kiyalolon,
- ³⁴kiŋit ikes tema, “Ai inukakis iyees iŋes?” Tolimokis ikes iŋes temasi, “Ekapolon, bua toanyu.”
- ³⁵Kigwor Yesu.
- ³⁶Temasi Diyudayan, “Kiŋolikisi, kemina iŋes Lasaro!”
- ³⁷Nai temasi ŋice, “Okoe, abu iŋes kitekienyu emudukanot! Pa mono kepedorit iŋes akiretakin atwanare a Lasaro a?”
- ³⁸Tolot nai Yesu nalyal emarani ekeetau nooi. Arae alyal aturukan, togolokinitetei amoru lopuke.
- ³⁹Tolimok Yesu ikes tema, “Tolemasi amoru alopuke.” Tolimok Marita, nakaato keŋ ke ekatwan Yesu tema, “Ekapolon, abosu tokona iŋes, anerae adau akiriya analyal ŋirwa ŋiomwon.”
- ⁴⁰Tolimok Yesu iŋes tema, “Pa akalimokinit ayon iyon atemar ani kinup, iŋolikini apolou ŋina ka Akuj a?”
- ⁴¹Tolemasi nai ikes amoru analyal. Kireo Yesu kidiama nakuj tema, “Alakara ayon neni kon Papa, anerae ikiira iyon ayon.
- ⁴²Ayeni ayon atemar ikiiranari iyon ayon jwi jwi; nai alimunit ayon ŋakiro nu, ikotere tonupyata ŋituŋa lu ŋulu ewuasi a nege daadaŋ atemar, iyon kire ikiyakit ayon.”
- ⁴³Kedau alimun ŋun, tocelu nooi tema, “Lasaro! Tolomu kiŋa!”
- ⁴⁴Tolomu ekatwan ŋol analyal, ilogilogakinitae ŋanaŋgae ŋuna nuket nakejen ka nakan keŋ; ereet daŋ aenen. Tolimok nai Yesu ikes tema, “Tolacasi ŋanaŋgae, toesikis tolot.”

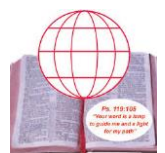
- ⁴⁵Aḡun, apotu Ɖiyudayan ḡulu alalak ḡulu arukunete ka Maria, ido kiḡolikis ḡuna etiyae Yesu, tonupa iḡes.
- ⁴⁶Nai apotu ḡice alokidinḡ kec toloto neni a Ɖiparisayon, tolimokis ḡuna abu Yesu kitiya.
- ⁴⁷Tocunakinos nai ḡisacaradotin ḡulu apolok ka Ɖiparisayon Natukot kec temasi, “Okoe, ikikokini ai? Kire itiyae ekile lo ḡakujuwuanisya ḡuna alalak.
- ⁴⁸Ani kikilakak iwon iḡes itiyae jik ikona, epote ḡituḡa daadaḡ akiwuapakin iḡes, potu nai Ɖiromanin akinyasun Akai ka Akuj kaapei ka akwap yok.”
- ⁴⁹Nai abu epei alokidinḡ kec ḡolo anyaritae Kaipa, ḡolo arae Esacaradoti ḡolo Apolon nooi alokaru a ḡol tema, “Emam ibore iyenete iyes ipei daḡ!
- ⁵⁰Nyiyenete iyes atemar ejok epeikile totwan aḡuna a ḡituḡa akilo abukor akwap daadaḡ a?”
- ⁵¹Nyelimuno iḡes ḡakiro nu erae ḡuna keḡ, nai aḡuna araakar iḡes Esacaradoti ḡolo Apolon nooi alokaru a ḡol, adwari iḡes atemar etwani Yesu aḡuna ka akwap a ḡina a Ɖiyudayan.
- ⁵²Meere aḡuna ka akwap a ḡin bon, nai ikotere ecunakini iwapei ḡidwe ḡulu ka Akuj, ḡulu ielara.
- ⁵³Ameun akolonḡit ḡin, totukut ikes epite ḡoloaret Yesu.
- ⁵⁴Aḡun, nyitor nabo Yesu nakwap a Ɖiyudayan ileere, nai tolot nakwap ḡina aapi analoḡisat, lotaun ḡolo anyaritae Epuraim, kiboiyoto ka ḡikeekasyomak aina.
- ⁵⁵Aapuunito ḡasuban ḡuna a Paska. Aponito Yerusalem ḡituḡa ḡulu alalak alorerya akiteseguno, ikwapei icikakinitotor Ɖikisila, eriḡa nyedolo Paska.
- ⁵⁶Ewarito ikes Yesu, kirworos ewuasi alo Kai ka Akuj ebasi, “Anu itamete iyes? Ebuni iḡes nasuban kori mam?”
- ⁵⁷Aris nai ḡisacaradotin ḡulu apolok ka Ɖiparisayon kicika ḡituḡa atemar, ani ḡini eyeni neni eyai Yesu, itemokino kitaanyu ikes, ikotere kikamunae iḡes.

Yoana 12

- ¹Ani idonḡit ḡirwa ḡikanikapei todol Paska, bu Yesu Betania neni ayai Lasaro, ḡolo kebu Yesu kiteyaru alokatwak.
- ²Kipokinooe iḡes akimuj ḡina ke ebonḡ; arae Marita akori akimuj ka arae Lasaro epei a ḡulu aya lomesa kaapei ka Yesu.
- ³Tolemu Maria akimyet ḡina akukunyon ḡina anyaritae Narido ḡina apol egyelit, kiwos ḡakejen a Yesu, ido kisuta a ḡitim keḡ; torebua akukunyu keḡ akai daadaḡ.
- ⁴Nai abu Yuda Isikariot, epei alokasyomak a Yesu (ḡolo abu toruwor ekalukinon keḡ) tema,

- ⁵“Nyo pa agyelarere akimyet njina akukunyon na a njidinari a njamiae a njauini ka inakinae lokulyak?”
- ⁶Pa alimunit injes njun anjuna esyonitotor injes njikulyak, nai anjuna araakar ekokolan. Ejjadae injes ecwee njolo a njisiliija ka alemanari njisiliija njulu ewuakinitae tooma kej.
- ⁷Tolimu Yesu tema, “Kimyekisi aberu na bon; etiyae injes nu ka anjuna ka akolonit a njina akanukere ayonj.
- ⁸Irukito iyees ka njikulyak jwi jwi, nai nyikiruki ayonj ka iyees jwi jwi.”
- ⁹Ani eyenuni asepic njina a Dijudayan atemar eyai Yesu Betania, potu ikes daadañ nen. Pa aloseite ikes inaa aanyun Yesu bon, nai eitanito aanyun tari Lasaro njolo kebu Yesu kiteyaru alokatwak.
- ¹⁰Anjun, totukut njisacaradotin njulu apolok akiar Lasaro dañ,
- ¹¹anerae njakiro njuna ka ayarun a Lasaro ikes anjeritotor Dijudayan njulu alalak njisacaradotin, ido apotu tonupa neni a Yesu.
- ¹²Ani taparacu kej, kiira asepic njina a njituja a njulu aponito nasuban njuna a Paska atemar ebunit Yesu Yerusalem.
- ¹³Apotu kigyenyut njaten njuna ke ekiñol, toloto akisiryam injes ecelasi ebasi, “Osanna! Erereñ njolo ebunit alokiro ke Ekapolon! Erereñ Erwosit njolo a Isirael!”
- ¹⁴Toryamu Yesu isigirya, todokak, ikwapei igiritere Nakigireta ebe,
- ¹⁵“Nyikuryaketa njituja a Sion! Kinjolikisi, ebunit Erwosit neni kus edokit itaok njini ka asigirya!”
- ¹⁶Apaki njin, nyeyenut njikasyomak kej apolou njina a njakiro a nu, nai ani itopolooryo Yesu anayarun kej, totamut ikes atemar kigiritae njun Nakigireta anjuna kej ka keponi kitiyakinae neni kej.
- ¹⁷Aris njituja njulu arukito ka Yesu apaki njina anyaraa injes Lasaro analyal kiteyaru alokatwak, kiteyenut njakiro njuna apotu kitiyakin.
- ¹⁸Arae njakiro njun ikes aponiata njituja toloto akisiryam Yesu, anerae aris kiirasi atemar etiya injes akujuwanut.
- ¹⁹Kirworikinos nai Dijarisayon make temasi, “Toanyuwasi tokona, emam idiobore njini ikipedori iwon akitiyakin. Kinjolikisi! Ewuapakis njituja daadañ injes!”
- ²⁰Alotooma njituja njulu alosito akilip Yerusalem nasuban njuna apolok, ayakasi Digirik dañ njidi.
- ²¹Toloto ikes neni a Pilipo (a njolo abunit alo Betesaida, anakwap a Galileya), tolimokis injes temasi, “Ekapolon, ikicamit isua aanyun Yesu!”
- ²²Tolot Pilipo tolimok Anderia njakiro njun, torukosi nai ikes kaapei tolimokis Yesu.
- ²³Tolimok Yesu ikes tema, “Adolu tokona apaki njina itopoloorere Lokoku a Itujanen.

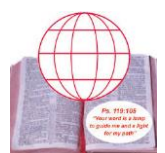
- 24 Akalimokini ayon̄ iyēs kire atemar, erubakini ekinyomit ḡolo ke emomwae erae epei, mati kedupakin nalup totwan; ani ketwana, torup nai tolalata.
- 25 Itujan̄an ḡini emina akiyar keḡ, itotwaniyari, nai ḡini ejali akiyar keḡ anakwap a na, eiuni ikotere akiyar ḡina nyedaun.
- 26 Dini itiyae etic kaḡ, itemokino ekewuapak ayon̄; neni ayai ayon̄, itemokino toyai iḡes daḡ; ḡini eruwor eketiyan kaḡ, ebuni Papa akitopoloor iḡes.
- 27 “Eryeba ekaatau iyaloloḡi nooi. Okoe, atemari ayon̄ ai? Atemari, Papa toiunae ayon̄ anapaki a na a? Nai arae aḡuna ka apaki a na abunio ayon̄, ikotere onaikinia ḡican ḡulu ka apaki a na.
- 28 Papa, kitopoloo ekiro kon!” Kirworik nai etoil anakuj ebala, “Etopoloo ayon̄ iḡes ka etopoloori iḡes nabo.”
- 29 Apotu ḡituḡa ḡulu awuasi alodiye keḡ kiirasi etoil, temasi ḡice kori agirokinet, temasi ḡice, “Erwor emalaika neni keḡ!”
- 30 Tolimok Yesu ikes tema, “Nyirworo etoil ḡol aḡuna kaḡ, nai erwor aḡuna kus.
- 31 Adol tokona apaki ḡina etubere ḡakiro ḡuna ka akwap a na; imasaryo tokona ekepukan ḡolo ka akwap a na.
- 32 Ani kedaun akikyaar ayon̄ kidiana anakwap, eriuni ḡituḡa daadaḡ neni kaḡ.”
- 33 (Alimuni iḡes ḡun akitoodiunia epite ḡolo etwania iḡes.)
- 34 Toboḡokis ḡituḡa temasi, “Igiritaē Lokisila atemar, eropari Kristo jik. Ikokini nai iyon̄ ibala, itemokino Lokoku a Itujan̄an kikyarae ai? Dae mono Lokoku a Itujan̄an ḡol?”
- 35 Toboḡok Yesu tema, “Eyakaun akica ka iyēs adiouriyen. Torubakisi ilosete eriḡa akica eyai, ikotere nyedolu akiryonut neni kus. Itujan̄an ḡini elosi anakiryonut, nyeyeni neni elosi.
- 36 Ani eriḡa iyakatar akica, tonupa akica, ikotere toruworos iyēs ḡituḡa ḡulu ka akica.”
- 37 Ani tari kitiya iḡes ḡakujuwuanisya ḡuna alalak iteete ikes, nyenupa ikes iḡes.
- 38 Apotu nu kitiyakin, kiyookinotor ḡakiro ḡuna egirit Isaya ekadwaran ebala, “Ekapolon, ḡae idio ḡini abu tonup ḡakosikiro? Neni a ḡae abu Ekapolon kitoodik apedor keḡ?”
- 39 Aḡun, nyepedosi ikes akinup, anerae egirit nabo Isaya ebala,
- 40 “Etumudukan Akuj ḡakecekonyen ka etabaḡaan ikes, ikotere nyiḡolikis a ḡakonyen kec ka nyeyenut ḡatameta kec, nyeboḡut neni kaḡ, tosodi etaḡaleu ayon̄ ikes.”
- 41 Alimuni Isaya ḡakiro ḡun, anerae abu kiḡolik apolou a Yesu, kisyak nai akirwor aḡuna keḡ.

- ⁴²Tari kikote neni, apotu tari njikapolok njulu a Diyudayan njulu alalak tonupa Yesu. Nai aņuna akeritotor ikes Diparisayon, nyelimut ikes njakiro njun epupete njituņa, ikotere nyiritar ikes alosinagoga.
- ⁴³Aminasi ikes akitopolooro alotuņa akilo akitopolooro aneni ka Akuj.
- ⁴⁴Tocelu Yesu nooi tema, “Dini akanupi ayonj, anup ijnes tari njolo ekeyakuunit ayonj, meere ayonj bon.
- ⁴⁵Dini ekeņolik ayonj, eņolik ijnes tari njolo ekeyakuunit ayonj.
- ⁴⁶Abu ayonj nakwap na arae akica, ikotere njini akanupi ayonj, nyidonj nakiryonut.
- ⁴⁷Ani kiira ituņanan njakiro kaņ nyiwuapak, nyatubokini ayonj ijnes. Pa abuni ayonj atubonokin njituņa njulu ka akwap, nai aiun ikes.
- ⁴⁸Dinituņanan akanjeri ayonj, nyecamu njakiro kaņ, eyakar ijnes ekatubon. Djakiro njuna erworo ayonj, ikes eruworosi ekatubon keņ Akolonit njina esidyon.
- ⁴⁹Anerae nyerworo ayonj aņuna ka apedor kaņ bon, erae Papa njolo ekeyakuunit ayonj, ijnes ekecikakinit njakiro njuna itemokino olimu ka erwor.
- ⁵⁰Ayeni ayonj atemar akiciket keņ ijnes eyauni lotuņa akiyar njina nyedaun. Duna alimuni ayonj, alimuni alopite a njolo akalimokinitor Papa.”

Yoana 13

- ¹Ani eapuuni apaki njina a njasuban a Paska, toanyu Yesu atemar kedol apaki njina esikinet akwap na, toboņo neni a Papa. Amina jwi jwi Yesu njulu keņ njulu ayakasi nakwap, akitodol tari natwanare.
- ²Ani imujete ikes eboņ, keris Satan, aņuna ka alukinio Yesu, keloma lotau a Yuda Isikariot, a njolo arae lokoku a Simoni.
- ³Ayeni Yesu atemar abu Papa kiwuak njiboro daadanj nakan keņ; ayeni danj ijnes atemar abuni aneni ka Akuj, ido eboņori nabo nenipei keņ.
- ⁴Tonyou nai Yesu alomesa, tolaca ekaaso, toenik ataulo nacir.
- ⁵Tobukok njakipi nakalaat, kisyak akilot njakejen a njikasyomak, toninaiya ka ataulo a njina anapit ijnes anacir.
- ⁶Ani edoluni ijnes neni a Simoni Petero, kiņit Petero Yesu tema, “Ekapolon, iyonj ilotari njakejen kaņ a?”
- ⁷Toboņok Yesu ijnes tema, “Nyiyeni iyonj tokona njuna etiyae ayonj, nai ibuni iyonj ayenun ekaku.”
- ⁸Tolimok Petero Yesu tema, “Mam jik nyilotari iyonj njakaakejen!” Toboņok Yesu ijnes tema, “Ani pa kelota ayonj njakejen kon, nyikiruki iyonj ka ayonj nabo.”

- ⁹Tolimok Simoni Petero Yesu tema, “Ekapolon, ani kikote neni, meere nakaakejen bon, nakan ka akou dan!”
- ¹⁰Tolimu Yesu tema, “Dini adau akilonari, eseg ines; nyiitanit akilonja nabo, mati nakejen bon. Isegak iyes, nai meere daadan.”
- ¹¹(Anerae ayeni Yesu nini alukinon ines; ines alimunio atemar, “Isegak iyes, nai meere daadan.”)
- ¹²Kedau Yesu akilotar nakejen kec, tonap ekaaso keŋ, toboŋo lomesa. Kiŋit ikes tema, “Iyenete iyes apolou a nuna adau ayon akitiya neni kus a?”
- ¹³Ikinyarito iyes ayon Eketataman ka Ekapolon. Ee, iyookinito iyes, anerae arae kire ayon.
- ¹⁴Ikwapei elotarya ayon nolo arae Ekapolon ka Eketataman nakejen kus, itemokino iyes dan kilosete nakejen a nuluŋe.
- ¹⁵Adau ayon ainakin iyes akitaanyikinet, ikotere kitiyata iyes dan ikwanina adaunia ayon akitiya neni kus.
- ¹⁶Akalimokini ayon iyes kire atemar, emam epito nolo epol akilo ekeekapolon, nabo dan emam ekiyakitono nolo epol akilo nolo iyakit ines.
- ¹⁷Ani kiyenete iyes nu, irereŋ iyes erae kitiyata nu.
- ¹⁸Nyerworo ayon anuna kus a daadan, ayeni nulu adau ayon aseun; nai ikotere kiyookinotor nuna igiritae Nakigireta ebe, ‘Abu ituŋanan nini ikimori ka ayon okoluki ayon.’
- ¹⁹Akalimokini ayon iyes nugu eriŋa nyetakanuna, ikotere ani etakanunete, tonupyata atemar, ‘Arae Ayon nolo Arae Ayon!’
- ²⁰Akalimokini ayon iyes kire atemar, nini ijauni ituŋanan nini eyakit ayon, ekejauni ayon, nabo ituŋanan nini ekejauni ayon, ijauni nolo ekeyakuunit ayon.”
- ²¹Kedau Yesu alimun nun, kiyalolon nooi alotau keŋ, kiteyenu nakiro nu pa imunonit tema, “Akalimokini ayon iyes kire atemar, ebuni ipei alokidin kus alukin ayon.”
- ²²Kinolyanakinis nikeekasyomak make eumokinito, pa ayenete nolo erworor Yesu.
- ²³Eboi epeikasyoman, nolo amina ines, alodiyete keŋ.
- ²⁴Anun, toketu Simoni Petero ekasyoman nolo tema, “Kiŋit ines nini irworor ines?”
- ²⁵Tosodi ekasyoman nolo kiyoto diyete Yesu, kiŋit ines tema, “Ekapolon, nae nini irworor iyon?”
- ²⁶Tolimok Yesu ines tema, “Ekile nolo, ines nolo ainakini ayon amugati kelumok loboka.” Kedau Yesu akilumokin, inak Yuda, lokoku a Simoni Isikariot.
- ²⁷Ani kedau Yuda akinyam amugati, toloma Satan lotau keŋ. Tolimok Yesu Yuda tema, “Kiburuburak akitiya ibore nini ilosi akitiya!”

- ²⁸Amam alokidinj nituṅa ṅulu eboiyete alomesa ṅini ayeni apolou a ṅakiro a ṅuna erworo iṅes.
- ²⁹Atamete ṅice atemar kori aṅina eṅadaa Yuda ecwee ṅolo a ṅisiliṅa, alimokinit Yesu iṅes alosit agyelun ṅiboro ṅulu eitanitae aṅuna a ṅasuban. Abasi ṅice kori kelimokini Yesu iṅes ainar ṅikulyak idiobore.
- ³⁰Kedau Yuda akijaar amugati, toloma kiṅa atipei. Arae akuwar akwap.
- ³¹Keloma Yuda kiṅa, tema Yesu, “Tokona, etopoloor Lokoku a Ituṅanan, ka etopoloor Akuj aṅuna keṅ.
- ³²Ani nai kitopoloor Akuj aṅuna keṅ, itopoloori Akuj daṅ Lokoku a Ituṅanan ka apolou keṅ ka alope, kitopoloo iṅes atipei.
- ³³Dikaadwe, eriṅa ayonṅ ikirukit ka iyes adiouriyen. Ipote iyes akiwar ayonṅ, nai ikwapei abunio ayonṅ olimokinia Diyudayan, akalimokini iyes daṅ tokona atemar, ‘Nyipedorete iyes aponare neni alosi ayonṅ.’
- ³⁴Akainakini tokona akiciket ṅina kitete: tominin make; ikwaṅina akaminar ayonṅ iyes, iyes daṅ tominin make.
- ³⁵Ani kitiyata iyes ikoṅina, eyenunete nituṅa atemar irae iyes ṅikasyomak kaṅ, erae kiminin iyes make.”
- ³⁶Kiṅit Simoni Petero Yesu tema, “Ekapolon, ai ilosi iyonṅ?” Toboṅok Yesu iṅes tema, “Nyikitupakini iyonṅ ayonṅ neni alosi tokona, nai ikitupuni iyonṅ ayonṅ ekaku.”
- ³⁷Kiṅit nabo Petero Yesu tema, “Ekapolon, kaanukiro nyakatupakinia ayonṅ iyonṅ tokona? Ajali ayonṅ akiyar kaṅ aṅuna kon.”
- ³⁸Toboṅok Yesu iṅes tema, “Ijali kire iyonṅ akiyar kon aṅuna kaṅ a? Akalimokini ayonṅ iyonṅ kire atemar, eriṅa ekokoroit nyeruuno, ipegi iyonṅ ṅapeget ṅauni atemar ikiyeni ayonṅ.”

Yoana 14

- ¹“Nyiyaloloṅo, tonupa Akuj, tonupae ayonṅ daṅ.
- ²Elalak ṅagulei alotooma akai a Papa kaṅ. Kerae nyikote neni, pa kakalimokinit ayonṅ iyes atemar alosi ayonṅ akitemokin akibois aṅuna kus.
- ³Ani kalot ayonṅ akitemokin akibois aṅuna kus, aboṅuni nai ayonṅ okocuna iyes neni kaṅ, ikotere kiboiyoto iyes daṅ aneni ayai ayonṅ.
- ⁴Iyete iyes erot ṅolo elosi neni alosi ayonṅ.”
- ⁵Kiṅit Tomas Yesu tema, “Ekapolon, nyikiyeni isua neni ilosi iyonṅ, ikianyuni nai isua erot ṅol ikwaani?”
- ⁶Tolimok Yesu Tomas tema, “Arae Ayonṅ erot, Arae ṅuna a kire ka Arae akiyar; nyepedori ituṅanan abunore neni a Papa, mati kitoru neni kaṅ.

- ⁷Ikwanina tokona ikiyeniata iyes ayon, iyenunete Papa kan dan; amean tokona, iyenete iyes ines ka ianyut dan.”
- ⁸Tolimok Pilipo Yesu tema, “Ekapolon, kitoodikinae isua Papa, ido kimwonikineti nai isua.”
- ⁹Tolimok Yesu ines tema, “Pilipo, ikirukit iyon ka ayon ninapei, nai erina iyon nyeyenuna ayon a? Dini adau aanyun ayon, aanyu Papa kan dan, kaanukiro nai ibaakar iyon, ‘Kitoodikinae isua Papa?’
- ¹⁰Nyinupit iyon atemar ayai ayon tooma Papa ka eyai ines tooma kan a? Duna daadan erworo ayon nyerworo ka apedor kan bon, nai Papa nolo iboi alotooma kan, ines itiyae niticisyo ken.
- ¹¹Tonupae ayon atemar ayai ayon tooma Papa ka eyai Papa tooma kan. Ani kemam, tonupae ayon anuna a niticisyo a nulu etiyae ayon.
- ¹²Akalimokini ayon iyes kire atemar, nini akanupi ayon, itiyae dan niticisyo nulu etiyae ayon; itiyae ines niticisyo nulu iloito tari nulu kan, anerae abonori ayon neni a Papa.
- ¹³Dinibore daadan inisete iyes alokiro kan, etiyakini ayon, ikotere kitopolooroe Papa aneni a Lokoku.
- ¹⁴Dinibore ikiinisete iyes ayon alokiro kan, etiyakini ayon.
- ¹⁵“Ani kikiminasi iyes ayon, iricakinete nakiciketa kan.
- ¹⁶Elipi ayon Papa, ikiinakini ines iyes ekenarakiniton ece nolo irukyoto iyes jik.
- ¹⁷Erae ines Etau nolo irworo nuna a kire nuna ka Akuj. Nyepedori akwap akijaun ines, anerae nyite akwap ines, kori nyeyeni ines. Iyete iyes ines, anerae iboiyuni ines neni kus ka eyakaun ines tooma kus.
- ¹⁸“Nyakaesikini ayon iyes make ikokiyanto, abonuni ayon neni kus.
- ¹⁹Apaki adio cicinyekejolikinete nabo ayon nituna nulu ka akwap a na, nai ikijolikinete iyes ayon ka anuna ayarya ayon, iyarete iyes dan.
- ²⁰Akolojit nin, ipote iyes aanyun atemar ayai ayon tooma Papa kan, iyakasi iyes tooma kan ka ayai ayon tooma kus.
- ²¹“Dini ecamunit nakiciketa kan, kiricakinite, ines akamina ayon. Dini akamina ayon, ines eminakini Papa kan; aminakini ayon dan ines ka esileereun neni ken.”
- ²²Abu Yuda (meere Yuda Isikariot) kitit Yesu tema, “Ekapolon, ikokini iyon isileereun neni kosi, nai meere lotuna nulu ka akwap ai?”
- ²³Tobonok Yesu ines tema, “Dinitunanan akamina ayon, iricakini nakiro kan. Eminakini Papa kan ines ka ikiponi isua neni ken, eboiyoto ka ines.

²⁴Ituḡanan daadaḡ ḡini nyakamina ayonḡ, nyiricakini ḡakiro kaḡ. Ḋakiro daadaḡ ḡuna ipupete iyes, meere ḡuna kaḡ, nai erae ḡuna a Papa a ḡolo ekeyakuunit ayonḡ.

²⁵“Akalimok ayonḡ iyes ḡakiro ḡun, eriḡa ayonḡ ikirukit ka iyes.

²⁶Ebuni nai ekeḡarakiniton, Etau ḡolo Aseḡan, ḡolo iyakuuni Papa alokiro kaḡ, ikitatam iyes ḡakiro daadaḡ ka ikitatamunite iyes ḡuna daadaḡ adau ayonḡ alimokin iyes.

²⁷“Ekemyekinia ayonḡ iyes ekisil; ekisil kaḡ iḡes akainakini iyes, nyikoni iḡes ekisil ḡolo ka akwap. Nyiyaloloḡo kori nyikibul!

²⁸Iirasi iyes ḡuna akalimokini ayonḡ iyes atemar, ‘Alosi ayonḡ, nai aboḡuni neni kus.’ Kerae itominasi iyes ayonḡ kire, kilelyana, anerae alosi ayonḡ neni a Papa a ḡolo epol akilo ayonḡ.

²⁹Akalimok tokona ayonḡ iyes ḡakiro nu, eriḡa ikes nyetakanuna, ikotere ani ḡina etakanuniata, tonupa.

³⁰Nyikirworo ayonḡ ka iyes ekaoyan, anerae ebunit ekepukan ḡolo ka akwap a na. Nyeyakar iḡes apedor ḡina ekepukaa ayonḡ,

³¹nai etiyae ayonḡ ikwaḡina ekecikakinitor Papa, ikotere eyenuniata ḡituḡa ḡulu ka akwap atemar amina ayonḡ Papa. Tonyoutu, oloto a ne.

Yoana 15

¹“Arae Ayonḡ ekitoe ḡolo ke epiini ḡolo a kire, Papa kaḡ iḡes erae eketan.

²Ani ḡinatani kaḡ nyeraii, etubori iḡes ka ani ḡina eraii, eipanari iḡes, ikotere toseḡyar, tora ḡaraito ḡuna alalak.

³Adaun iyes akitesegun a ḡakiro a ḡuna adau ayonḡ akitatam iyes.

⁴Kiboiyoto alotooma kaḡ ka ayonḡ tooma kus. Nyeraii ateni bon, mati eyai lokitoe. Ikwaḡinapei ikoḡin, nyirayete iyes ḡaraito, mati kiboiyoto alotooma kaḡ.

⁵“Arae Ayonḡ ekitoe ḡolo ke epiini, irae iyes ḡaten. Ḋini iboi alotooma kaḡ ka ayonḡ alotooma keḡ, iḡes erauni ḡaraito ḡuna alalak; anerae emam idiobore ḡini itiyakinete iyes amam ayonḡ.

⁶Ḋini nyiboi alotooma kaḡ, etuboryo ikwa ateni, tooniyo. Ḋaten ḡuna aoko ecunakinio, tocakakinae nakim, tonomiya.

⁷Ani kiboiyoto iyes alotooma kaḡ, nabo kiboiyoto ḡakiro kaḡ alotooma kus, kiḡita ibore daadaḡ ḡini icamito, ikiinakinio.

⁸Itopolooritae Papa kaḡ ḡina irayata iyes ḡaraito ḡuna alalak; epite ḡol itopolooritere Papa kaḡ, ido itoodiunete iyes atemar, irae ḡikasyomak kaḡ.

⁹Akamina ayonḡ iyes ikwaḡina akaminar ayonḡ Papa kaḡ, kidoḡo namina kaḡ.

- 10**Ani kiricakis iyes ñakiciketa kañ, idonete namina kañ, ikwañina ericakinia ayon ñakiciketa a Papa kañ, edonjitor namina keñ.
- 11**“Adau ayon alimun ñakiro ñun, ikotere alelyan kañ eyakaun neni kus jik ka ikotere alelyan kus ilelebikin.
- 12**Akaakiciket ines na: tominin make, ikwañina akaminar ayon iyes.
- 13**Emam amina ñina epol akilo ñina ejalya ituñanan akeekiyar añuna a ñikonei keñ.
- 14**Irae iyes ñikonei kañ, erae kitiyata ñuna ekecikakini ayon iyes.
- 15**Nyeriña ayon akanyarit iyes ñiketiyak, anerae nyeyeni eketiyan ñuna itiyae ekapolon keñ, nai tokona akanyarit ayon iyes ñikonei, anerae akalimok ayon iyes ñuna daadañ eira aneni a Papa kañ.
- 16**Nyeseuna iyes ayon; nai akaseu ka akatyaku ayon iyes, toloto toraa ñaraito ñuna alalak ñuna nyedaun, ikotere ani ñinibore daadañ injitasi aneni a Papa alokiro kañ, ikiinakini.
- 17**Ekecikakini ayon iyes nu: tominin make.
- 18**“Ani kikitidiña iyes ñituña ñulu ka akwap, toyenete atemar aris keketidiña ayon eriña iyes.
- 19**Kerae toraakas iyes ñituña ñulu ka akwap a na, kikiminak iyes akwap na, anarakau ñulu keñ. Nai akaseu ayon iyes anakwap a na, ka nyirae iyes ñulu keñ. Ines nai ikitidijitor iyes akwap na.
- 20**Totamunito ñuna adau ayon alimokin iyes atemar, ‘Emam eketiyan ñolo epol akilo ekeekapolon.’ Ani kekesicanito ikes ayon, epote ikes akisican iyes dañ; ani kiricakinito ikes ñakiro kañ, iricakinete ñuna kus dañ.
- 21**Nai itiyakinete ikes ñun daadañ neni kus añuna kañ, anerae nyeyenete ikes ñolo ekeyakuunit ayon.
- 22**Kerae nyabunit ayon, esirwor ikes, kemam ikes asekit; nai tokona emam epite ñolo etemaryata ikes, ‘Nyikisecit.’
- 23**Dini eketidijit ayon, itidijit Papa kañ dañ.
- 24**Kerae nyetiyat ayon alokidij kec ñiticisyo ñulu nyitiya idiotuñanan, kemam ikes asekit; nai tokona adaut ikes akiñolikin ñun ka akitidij ayon ka Papa kañ dañ.
- 25**Apotu ñun kitiyakin, ikotere kiyookinotor ñuna igiritae Lokisila kec ebe, ‘Apotu ikes eketidiña ayon koñin.’
- 26**“Ebuni ekeñarakinon, ñolo eyakuuni ayon aneni a Papa. Erae ines Etau ñolo irworo ñuna a kire; ebuni ines akiteyenun ayon.
- 27**Irae iyes dañ ñisuudae kañ, anerae ikirukit iyes ka ayon ñinapei anakisyakinet.

Yoana 16

- ¹“Adau ayon alimun nakiro nun daadan, ikotere nyioliyosi iyes ananupit kus.
- ²Ikiritarete ikes iyes alosinagogae; kire ebuni apaki nina ikiaryata nituᅇa iyes ebasi kori ikitiyae nuna ecamit Akuj.
- ³Itiyaete ikes nun, anerae nyeyenuna ikes Papa kori ayon.
- ⁴Nai akalimok ayon iyes nakiro nun, ikotere ani apaki nina itiyakinotor neni kus, totamut atemar aris ayon kakalimok iyes.
- ⁵Nai tokona abonori ayon neni a ᅇolo ekeyakuunit ayon, nai emam iyes ipei daᅇ nini ekeᅇisi ayon tema, ‘Ai ilosi iyon?’
- ⁶Aᅇuna tokona adaunia ayon alimokin iyes nun daadan, eyalolon ᅇikusitai nooi.
- ⁷Nai akalimokini ayon iyes nuna a kire atemar, ikijoikini iyes kalot ayon, anerae pa kalot ayon aneni kus, nyebuni ekeᅇarakinton neni kus. Nai kalot ayon, eyakuuni iᅇes neni kus.
- ⁸Ani edoluni iᅇes, itunupi nituᅇa ᅇulu ka akwap nuna ka asegit ka nuna ka akiyookino, ta nuna ka atubokino.
- ⁹Itunupi nuna ka asegit, anerae nyakanupito ikes ayon.
- ¹⁰Itunupi nuna ka akiyookino, anerae alosi ayon neni a Papa, nyikianyuwasi nabo.
- ¹¹Itunupi nuna ka atubokino, anerae adaun ekepukan ᅇolo ka akwap a na atubokin.
- ¹²“Eyakasi nakiro nuna alalak nuna acamit ayon alimokin iyes, nai nyipedorete atitinyikin.
- ¹³Nai ani ebuni Etau ᅇolo irworo nuna a kire, ikiyoori iyes nakiro daadan nuna a kire; anerae nyirwori iᅇes aᅇuna ka apedor keᅇ bon, nai ebuni iᅇes akirwor nuna iirarit, nabo ikilimokini iyes nuna epote.
- ¹⁴Eketopoloori iᅇes ayon, anerae ebuni iᅇes akijaar nuna kaᅇ, itolimok iyes.
- ¹⁵ᅇinibore daadan eyakar Papa kaᅇ, erae ᅇini kaᅇ, iᅇes nai alimunitor ayon atemar, ebuni iᅇes akijaar nuna kaᅇ, itolimok iyes.
- ¹⁶“Apaki adio cicinyikianywarete ayon nabo; apaki adiocici ekaku, ikianywarete ayon nabo.”
- ¹⁷Kiᅇitanaros ᅇikasyomak keᅇ ᅇice ebasi, “Okoe! Nyo mono apolou nina a nakiro a nun? Ikilimok iᅇes iwon atemar, ‘Apaki adiocici nyikianywarete ayon nabo; apaki adiocici ekaku, ikianywarete ayon nabo;’ ka daᅇ abala, ‘Anerae alosi ayon neni a Papa.’
- ¹⁸Nyo mono tokona apolou nina ka akirot a nina ebala iᅇes ‘Iwadiocici’. Ikikuruwo apolou nina a nakiro a nuna irworo iᅇes!”

- ¹⁹Ayeni Yesu atemar acamito ikes akiñit iñes ñakiro ñun. Añun, tolimok ikes tema, “Ikwa ñuna ñitanarosi iyes alokidin kus ñuna alimunit ayon atemar, ‘Apaki adio cicinyikanyuwarete ayon nabo; apaki adio ciciekaku, ikianyuwarete ayon nabo’ a?”
- ²⁰Akalimokini ayon iyes kire atemar, ipote iyes akigworo ka akiwolol, nai elelyani akwap nooi; ipote iyes akiyalolon, nai ibelekin akiyalolon kus toruwor alelyan.
- ²¹Iyaloloni aberu apaki ñina eryebakinor, anerae adol akeepaki ñina idounio; nai ani kedau iñes akidoun, imuryakini iñes aryeba, anerae elelyani iñes akidoun ikoku nakwap.
- ²²Ikote nenipei ñakiro aneni kus: iyalolonete iyes tokona, nai akaanyuni ayon iyes nabo, ido tolelyana ñitai kus. Emam idiotuñanan elemari alelyan ñin aneni kus.
- ²³“Ani ñina edolunio Akolonit ñin, emam idiobore ipote iyes akiñit ayon. Nai akalimokini ayon iyes kire atemar, ibore daadañ ñini ñitasi iyes alokiro kañ, ebuni Papa kañ ainakin iyes.
- ²⁴Akitodol tokona nyinñita iyes idiobore alokiro kañ; kiñita iryamunete, ikotere alelyan kus ilelebikin.
- ²⁵“Erwor ayon ñakiro ñun daadañ a ñakitadapeta. Ebuni apaki ñina nyerworya ayon a ñakitadapeta, nai abuni akisileerekin iyes Papa.
- ²⁶Akolonit ñin, ipote iyes akiñita alokiro kañ, nai nyakalimokinit ayon iyes atemar ekelipakini iyes Papa kañ;
- ²⁷anerae ikimina iyes Papa elope. Ikimina iñes iyes, anerae ikiminasi iyes ayon ka inupito atemar abunit ayon aneni a Papa.
- ²⁸Abu ayon aneni a Papa, abu nakwap, nabo aesikini ayon akwap, oboño neni a Papa.”
- ²⁹Ido tolimokis ñikasyomak iñes temasi, “Abe bo tokona nyeriña iyon irworo a ñakitadapeta, nai ileereete ñakiro kon.
- ³⁰Ikiyeni tokona isua atemar iyeni iyon ñakiro daadañ, iñes nai nyiitanitor idiotuñanan akiñit iyon akirot. Ikitunupa nu isua atemar, ibunit iyon aneni ka Akuj.”
- ³¹Toboñok Yesu ikes tema, “Inupa kire iyes tokona a?”
- ³²Ebunit apaki, kire adolu apaki ñina ikielarere iyes, ñina elosyo ñinituñanan lore keñ, okoesikin ayon bon; nai nyedoñi ayon bon, anerae ikirukit Papa ka ayon.
- ³³Akalimok ayon iyes ñun, ikotere toryamut iyes ekisil alotooma kañ. Ikityamuni akwap iyes ñican, nai toena ñitai! Elou ayon akwap.”

Yoana 17

- ¹Kedau Yesu akirwor ñakiro ñun, kireo nakuj, kilip tema, “Papa, adolu apaki, kitopoloo Lokoku kon, ikotere ikitopoloo Lokoku kon iyon.

- ²Anerae iinak iyoŋ Lokoku apedor ŋinakipukaet ŋituŋa daadaŋ, ikotere iinakini akiyar ŋina nyedaun neni a ŋulu daadaŋ ibu iyoŋ inak iŋes.
- ³Erae na akiyar ŋina nyedaun, itoyenete ikes iyoŋ, Akuj ŋina erae apei bon ŋina a kire ka Yesu Kristo ŋolo ibu kiyaku iyoŋ.
- ⁴Etoodik ayon apolou kon nakwap anakirikakin etic ŋolo ikiinakinit iyoŋ ayon akitiya.
- ⁵Papa, inakinae ayon apolou tokona alokiŋaren kon, apolou ŋinapei ikiyakar ayon ka iyoŋ eriŋa tari akwap nyesubuna.
- ⁶“Adau ayon akisileerekin ekiro kon lotuŋa ŋulu ibu iyoŋ ikiinak ayon anakwap a na. Arae ikes ŋulu kon, ibu iyoŋ ikiinak ayon ka ericakis ikes akirot kon.
- ⁷Tokona eyenete ikes atemar, ibore daadaŋ ŋini ikiinak iyoŋ ayon, ebunit aneni kon.
- ⁸Anerae alimok ayon ikes ŋakiro ŋuna ikilimokini iyoŋ ayon, ka acamut ikes. Ayenut ikes atemar, abunit ayon kire aneni kon, ka anupa atemar, iyoŋ ikiyakuuni ayon.
- ⁹“Elipi ayon aŋuna kec; nyelipi ayon aŋuna ka akwap a daadaŋ, nai elipi aŋuna a ŋulu ikiinak iyoŋ ayon, anerae erae ikes ŋulu kon.
- ¹⁰Ŋini erae ŋini kaŋ erae ŋini kon ka ŋini erae ŋini kon erae ŋini kaŋ, itoodiunitae apolou kaŋ aneni kec.
- ¹¹Abunit ayon neni kon; nyeriŋa ayon ayai nakwap, nai eriŋa ikes eyakasi nakwap. Papa ŋolo Asegaŋ, kiyok iyoŋ ikes ka apedor a ŋina ke ekiro kon, ekiro ŋolo ikiinakinit iyoŋ ayon, ikotere eruworosi ikes ŋipei, ikwaŋina ikiraakar iwon ŋipei.
- ¹²Ani eriŋa ayon ikirukit ka ikes, abu eyok ikes ka apedor a ŋina ke ekiro kon, ekiro ŋolo ikiinakinit iyoŋ ayon. Eyok ayon ikes, emam ŋini aoliyo, mati ipei ŋini etemokino tooliyo – ikotere kiyookinotor Ŋakigireta.
- ¹³Nai tokona abunit ayon neni kon, adau ayon akirwor ŋakiro ŋun anakwap, ikotere eryamunete ikes alelyan kaŋ ilelebikina alotai kec.
- ¹⁴Ainak ayon ikes akirot kon; etidiŋa ŋituŋa ŋulu ka akwap ikes, anerae nyerae ikes ŋulu ka akwap, ikwaŋinapei nyaraakar ayon daŋ ŋolo ka akwap.
- ¹⁵Nyekelipit ayon iyoŋ atemar tolema ikes anakwap, nai ekelipit ayon iyoŋ atemar, kiyok iyoŋ ikes aneni a ŋolo Aronon.
- ¹⁶Nyerae ikes ŋulu ka akwap, ikwaŋinapei nyaraakar ayon daŋ ŋolo ka akwap.
- ¹⁷Kituruwo ikes ŋulu etyakunitae nakiro ŋina a kire; akirot kon iŋes erae ŋina a kire.
- ¹⁸Ikwaŋinapei ibunio iyoŋ ikiyakiya ayon nakwap, eyakiyarit ayon daŋ ikes nakwap.
- ¹⁹Aruwor ayon ŋolo akatyakunitae aŋuna kec, ikotere toruworos ikes daŋ ŋulu seuna anakiro a ŋina a kire.
- ²⁰“Nyelipakinit ayon ikes make, nai elipakinit tari ŋulu akanupete ayon aŋuna ka akitatam kec.

- ²¹Elipit ayon atemar toruworos ikes daadan nipei. “Papa! [Ikwanapei iyakar ayon tooma kan, ka ayon dan tooma kon,] pena ikes tooma yok, ikotere enupi akwap atemar, ikiyakuunit ayon ayon.
- ²²Ainak ayon ikes apolou ninapei ikiinit ayon ayon, ikotere eruworosi ikes nipei, ikwanapei ikiraakar iwon nipei.
- ²³Ayai ayon tooma kec, iyai ayon tooma kan, ikotere toruworos ikes nipei jik, ikotere nai toyenu akwap atemar ikiyakuunit ayon ayon ka atemar imina ayon ikes, ikwanapei ikiminar ayon ayon.
- ²⁴“Papa! Acamit ayon nulu ikiinakinit ayon ayon, oruko ka ayon aneni ayai ayon, ikotere eanyunete ikes apolou kan, nina ikiinakinit ayon ayon; anerae ikimina ayon ayon eriṅa tari akwap nyesubuna.
- ²⁵Okoe Papa ḡolo ka akiyookino! Nyikiyeni ayon akwap kire, nai akayeni ayon ayon; eyenete lu atemar ikiyakuunit ayon ayon.
- ²⁶Eketeyenu ayon ayon ikes ka arubakini ekoni nenipei, ikotere min amina nina ikiminar ayon ayon tooma kec ka ayon dan tooma kec.”

Yoana 18

- ¹Kedau Yesu akilip nin, toloto inḡes ka nḡeekasyomak ekekwaye aḡolol Kidron. Ayai nen emanikor ḡolo apotu Yesu ka nḡeekasyomak tolomasi.
- ²Ayeni Yuda ḡolo alukinon akibois nin, anerae erylunun Yesu ka nḡekasyomak keḡ nen narwa nuna alalak.
- ³Toriko Yuda ḡasigarya nuna a Diromanin ka nḡiketeok Akai ka Akuj lomanikor. Eakito nḡisacaradotin nulu apolok ka Diḡarisayon ikes. Atinḡito ikes nḡiboro nulu ke ejiye ka nḡitaae ta nḡagilae.
- ⁴Ayeni Yesu nḡakiro daadan nuna itiyakinio neni keḡ, kikomau kiḡaren kec, kiḡit tema, “Dae iwarito iyees?”
- ⁵Toboḡokis ikes temasi, “Yesu ḡolo a Nasaret.” Tolimok Yesu ikes tema, “Ayon lo!” Awuasi Yuda ḡolo alukinon ka ikes.
- ⁶Ani kedau Yesu alimun ebe, “Ayon lo,” kikutukutoosi ikes, kibusokinos kwap.
- ⁷Kiḡit Yesu ikes nabo tema, “Dae iwarito iyees?” Temasi ikes, “Yesu ḡolo a Nasaret.”
- ⁸Tolimok Yesu ikes tema, “Ada ayon alimokin iyees atemar ayon lo. Ani nai kerae ayon ikiwarito iyees, kimyekisi nḡikilyok lu toloto.”
- ⁹(Arae nun akisiyookinio nḡakiro nuna sek alimunit inḡes ebala, “Papa, mam alokidin nulu ibu ayon ikiinak ayon nini etooliyo ayon.”)
- ¹⁰Abu Simoni Petero ḡolo ayakar atum, kitel epito ḡolo ke Esacaradoti a ḡolo Apolon nooi nakit nina aloteten, totubo. (Arae ekiro ke epito a ḡol Maliko.)

- 11**Tolimok Yesu Petero tema, “Kinyakak atum kon nakuraro! Itami iyoŋ atemar nyamasi ayon ekopo ŋolo a ŋican ŋolo akainaki ayon Papa kaŋ lo a?”
- 12**Apotu ŋasigarya ŋuna a Diromanin ka ekapolon kec ta ŋiketeok Akai ka Akuj ŋulu a Diyudayan kikumut Yesu toena.
- 13**Torikosi mono iŋes neni ka Anas, anerae arae Anas ekamuran a Kaipa a ŋolo arae Esacaradoti ŋolo Apolon nooi alokaru a ŋol.
- 14**Arae Kaipa sek aris kicoco ŋikarikok ŋulu a Diyudayan atemar, ejok epeikile totwan aŋuna a ŋituŋa.
- 15**Kiwuapakis Simoni Petero ka eekasyoman Yesu. Ayeni Esacaradoti ŋolo Apolon nooi ekasyoman ŋol; aŋun, abu iŋes torukosi ka Yesu tari nenilapat ka akai a ŋina ke Esacaradoti a ŋol,
- 16**towuoi Petero alokiŋa alodiye epuke. Toboŋo nai ekasyoman ŋolo ayenen ka Esacaradoti ŋolo Apolon nooi, kisirwor apese ŋina eten epuke, ido yau Petero tooma.
- 17**Kiŋit apese ŋin Petero tema, “Meere iyoŋ daŋ epei alokasyomak ke ekile a ŋol a?” Toboŋok Petero tema, “Meere.”
- 18**Aŋuna alilimyo akwap, kinokakis ŋiketiyak ka ŋiketeok akim, towua kirikaut. Kiyoto nai Petero akiwuaŋar ka ikes.
- 19**Kiŋitiŋit esacaradoti ŋolo apolon Yesu ŋuna a ŋikasyomak keŋ ka ŋuna ka akitatam keŋ.
- 20**Toboŋok Yesu iŋes tema, “Erwor ayon lotuŋa daadaŋ, emam ŋakiro ŋuna abu ewua; abu ayon jwi jwi etatam alosinagogae ka alo Kai ka Akuj, aneni ecunanakin Diyudayan daadaŋ. Emam akirot alimu ayon ewuait.
- 21**Nyo nai tokona ikiŋisiŋisitor iyoŋ ayon? Kiŋit ŋituŋa ŋulu apotu kiirasi ŋuna abu ayon erwor; eyenete ikes ŋakiro ŋuna abu ayon erwor.”
- 22**Ani kedau Yesu alimun ŋakiro ŋun, abu epei alokidin ŋiketeok kibap iŋes tema, “Ikokini iyoŋ irworo neni ke esacaradoti a ŋolo apolon ikoŋina ai?”
- 23**Toboŋok Yesu tema, “Ani kalimunit ayon ŋuna aronok, kiteyenik ŋituŋa lu daadaŋ neni abala ayon. Ani kerworit ayon ejok, kaanukiro bo ikibapya iyoŋ ayon?”
- 24**Kiyakiya nai Anas Yesu eroko erocitae neni a Kaipa, a ŋolo arae Esacaradoti ŋolo Apolon nooi.
- 25**Ariŋa Petero ewuoi iwuaŋa. Kiŋita ŋuluce iŋes temasi, “Meere iyoŋ daŋ epei alokidin ŋikasyomak keŋ a?” Nai topeg Petero ŋun tema, “Meere.”
- 26**Abu epito epei ŋolo ke Esacaradoti a ŋolo Apolon nooi, ŋolo arae eyenet ke ekile a ŋolo atubori Petero akit, kiŋit Petero tema, “Pa ekeŋolikinit ayon iyoŋ ka iŋes alomanikor a?”
- 27**Topeg nabo Petero ŋun. Dinapeipaki toruuni ekokoroit.

²⁸Ani taparacu iwali akwap, torikosi ikes Yesu alokai a Kaipa tari kai njina apolon njina ke ekapolon a Diromanin, a njolo anyaritae Pilato. Nyelomasi njikarikok njulu a Diyudayan tooma akai njin, anerae pa acamito ikes amunaar asegis kec ajuna ka akimuja njasuban njuna a Paska.

²⁹Ajuna, abu Pilato toloma neni ayakasi ikes, kinjit tema, “Anukiro isitakinitor iyes ekile lo?”

³⁰Toboŋokis ikes temasi, “Kerae nyitiyat ekile lo njuna aronok, pa kikipotokinit isua injes neni kon.”

³¹Tolimok Pilato ikes tema, “Yaasi iyes njilopeyek injes, totubokis a Lokisila kus.” Toboŋokis Diyudayan injes temasi, “Nyikicamakinit apukan a Diromanin isua akiar ituŋanan.”

³²(Etiyakinosi njun, ikotere kiyookinotor njakiro njuna alimunit Yesu, itoodiunit epite njolo etwania injes.)

³³Toboŋo Pilato kai kej njina apolon, tonyarau injes Yesu, kinjit tema, “Irae iyon erwosit a Diyudayan a?”

³⁴Toboŋok Yesu injes tema, “Ilimunit iyon elope njakiro njun, kori njicetuŋa ikilimokinito iyon njakiro kaŋ?”

³⁵Toboŋok Pilato injes tema, “Arae mono ayon Eyudayat njolo ayeni njun a? Erae njikonituŋa ka njikonisacaradotin njulu apolok ikipotunito iyon neni kaŋ. Nyo isecit iyon?”

³⁶Toboŋok Yesu injes tema, “Nyerae apukan kaŋ njina ka akwap a na. Kerae torae apukan kaŋ njina ka akwap a na, kejito njikewuapak kaŋ, ikotere nyekepotokinere ayon neni a njikarikok a Diyudayan. Nai nyerae apukan kaŋ njina a ne.”

³⁷Kinjit Pilato injes tema, “Injes atemar irae iyon erwosit a?” Toboŋok Yesu injes tema, “Iyon ilmu atemar arae ayon erwosit. Aponi ekedoun ayon ka abunit ayon nakwap na ajuna a ipeibore: akiteyenun njuna a kire. Ituŋanan daadaŋ njini eyai tooma njuna a kire, epupi njakiro kaŋ.”

³⁸Kinjit Pilato Yesu tema, “Nyo erae njuna a kire?”

³⁹Nai erae etal kus alacakin iyes epeimabus njolo iitanete iyes apaki njina a njasuban a njuna a Paska. Icamito nai tokona olacak ayon erwosit a Diyudayan a?”

⁴⁰Tocelut ikes temasi, “Mam, meere lo! Iki camit isua Baraba!” (Arae Baraba ekademanaran.)

Yoana 19

¹Toriko nai Pilato Yesu kibujae.

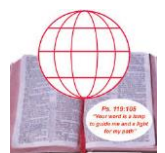
²Toyeut njisigarya aikit njina a njikukwa, kiwuakis nakou kej, ido kitanapa injes elou njolo kipura-areŋan.

- ³Potu nai neni keŋ temasi, “Maata erwosit a Diyudayan!” Toloto kibapabapata iŋes.
- ⁴Toloma nabo Pilato kiŋa, tolimok ŋituŋa tema, “Topupokisi, alosi ayonŋ arikun iŋes neni kus, ikotere toanyuniata iyes atemar nyeryamuna ayonŋ aseŋit ŋina tubokinet iŋes.”
- ⁵Tolomu nai Yesu kiŋa enapit aikit ŋina a ŋikukwa anakou keŋ, tonapite elou ŋolo kipurat-areŋan. Tolimok Pilato ikes tema, “Elo ekile ŋolo!”
- ⁶Ani iŋolikinete ŋisacaradotin ŋulu apolok ka ŋiketeok ŋulu a Diyudayan iŋes, tocelut temasi, “Kibubuk! Kibubuk iŋes lomusalaba!” Tolimok Pilato ikes tema, “Yaasi iyes ŋilopeyek iŋes kibubukis, anerae nyeryamuna ayonŋ adioseŋit ŋina tubokinet iŋes.”
- ⁷Toboŋokis Diyudayan temasi, “Eyakare isua Ekisil ŋolo ebala, itemokino iŋes totwan, anerae ebala, araŋe iŋes Lokoku ka Akuj.”
- ⁸Ani iirari Pilato ŋakiro ŋun, tobul nooi.
- ⁹Toboŋo nabo kai keŋ ŋina apolon, kiŋit Yesu tema, “Ai ibunitor iyonŋ?” Nai nyeboŋok Yesu.
- ¹⁰Aŋun, tolimok Pilato iŋes tema, “Nyikisirwori iyonŋ ayonŋ a? Nyiyeni iyonŋ atemar ayakar ayonŋ apedor ŋina lacakinet ka ŋina kibubukinet iyonŋ a?”
- ¹¹Toboŋok Yesu tema, “Kemam iyonŋ apedor aneni kaŋ, kerae nyikiinakinit Akuj. Aŋun, ituŋanan ŋini ekepotokini ayonŋ neni kon, iŋes eyakar aseŋit ŋina epol akilo ŋina kon.”
- ¹²Ani iirari Pilato ŋakiro ŋun, kiwar epite ŋolo lacakinet Yesu; nai apotu Diyudayan tocelut nabo temasi, “Ani kilacak iyonŋ iŋes, nyirae iyonŋ ekone ke ekepukan a Roma. Dituŋanan ebala araŋe iŋes erwosit, erae emoit ŋolo ke ekepukan a Roma.”
- ¹³Ani iirari Pilato ŋakiro ŋun, toriku Yesu kiŋa, kiboikin lokicolonŋ ŋolo ke ekatubon, nakibois ŋina enyaritae “Akititis”, nai a Daburaniyae enyaritae “Gabata”.
- ¹⁴Araŋe ŋisaaŋe ŋikanikapei ŋulu ka apaaran, eriŋa nyedolo ŋasuban ŋuna a Paska. Tolimok Pilato Diyudayan tema, “Kiŋolikisi, erwosit kus!”
- ¹⁵Tocelut nabo temasi, “Toar! Toar! Kibubuk iŋes lomusalaba!” Kiŋit Pilato ikes tema, “Icamito iyes ebubuki ayonŋ erwosit kus lomusalaba a?” Toboŋokis ŋisacaradotin ŋulu apolok temasi, “Emam isua erwosit ece, mati ekepukan a Roma bon.”
- ¹⁶Kipotok nai Pilato ikes Yesu, kibubukis lomusalaba.
- ¹⁷Toloma iŋes kiŋa eryonŋit emusalaba keŋ tari neni enyaritae “Akuulu”, enyaritae a Daburaniyae “Gologota.”
- ¹⁸Kibubukis ikes iŋes kaapei ka ŋice ŋiarei, epei lowae ŋolo aloteten ka ŋoloe lowae ŋolo alokedyenŋ, toyai Yesu kidinŋ.

- ¹⁹Kigir Pilato ŋakiro nu kiwuakinae kidiana emusalaba, egiritae ikona: “YESU DOLO A NASARET, ERWOSIT A DIYUDAYAN.”
- ²⁰Apotu ŋituŋa ŋulu alalak tosyoma ŋakiro ŋun, anerae aapi neni ebubukinitoe Yesu alo Yerusalem, ka anerae egiritae a Daburaniyae, a Dalatin ka a Dagirik.
- ²¹Tolimokis ŋisacaradotin ŋulu apolok Pilato temasi, “Nyigir atemar, ‘Erwosit a Diyudayan,’ nai kigir atemar, ‘Ebala ekile lo arae iŋes erwosit a Diyudayan!’ “
- ²²Toboŋok Pilato tema, “Duna adau ayonŋ akigir, adau akigir.”
- ²³Ani kedaut ŋasigarya akibubukin Yesu lomusalaba, tolemut ŋilowi keŋ, tokora ŋarwa ŋaomwon, ŋolosigarit tolema atyaket apei. Tolacut tari ekaaso keŋ daŋ, ŋolo etiyaunitae emam ŋakiryamiryamet.
- ²⁴Apotu ŋasigarya kirworikinos make temasi, “Nyikicila elou lo; elamilama oanyuniata ŋini eai.” Etiyakinosi ŋun, ikotere kiyookinotor ŋuna igiritae Nakigireta ebe, “Apotu ikes tokora ŋikaalowi ka apotu kilamilama aŋuna ke ekaaso kaŋ.” Duna apotu ŋasigarya kitiyata ŋun.
- ²⁵Awuasi toto a Yesu ka nakaato keŋ ta Maria aberu a Kileopa kaapei ka Maria Magdalena alokwap emusalaba a Yesu.
- ²⁶Ani iŋolikini Yesu toto keŋ ka ekasyoman ŋolo amina iŋes ewuasi alodiyete emusalaba, tolimok toto keŋ tema, “Toto, toanyuwa lokoku kon lo.”
- ²⁷Tolimok ekasyoman daŋ tema, “Toto kon na.” Ageun apaki ŋin, ya ekasyoman Maria lore keŋ.
- ²⁸Ayeni Yesu atemar erikakin ŋakiro daadaŋ. (Aŋuna ka akisiyookin ŋuna igiritae Nakigireta, abu iŋes tolimu) tema, “Akanyam akure.”
- ²⁹Ayai diyete nen abakule ŋina eleleba epiini ŋolo adadaŋan, kiwuakis ibore ŋini ayabuk, ido toenikis nakitoe ŋina anyaritae Isop, kikyaaasi kidiana, kiwuakis nakituk keŋ.
- ³⁰Ani kedau Yesu akimat epiini ŋolo adadaŋan ŋol, tolimu tema, “Erikakin.” Kijuuru, kiridak.
- ³¹Aŋina araakar apaaran ŋina etemonokinere aŋuna a ŋasuban a Paska, apotu ŋikarikok a Diyudayan kiŋita Pilato tobilae ŋakejen a ŋulu ebubukinitoe ka tolemunae ŋawat alomusalabae, anerae pa acamitae ŋawat eyakasi lomusalabae akolonŋit ŋina a Sabato. (Arae Sabato ŋin ŋina apolon nooi.)
- ³²Apotu ŋasigarya toloto, tobila ŋakejen a ŋikilyok a ŋulu ebubukinitoe kaapei ka Yesu. Tobila mono ŋuna a ŋolo esyaunan, tobila nabo ŋuna a ŋoloce daŋ.
- ³³Nai ani edolunete ikes neni a Yesu, kiŋolikis kiridak. Aŋun, nyebila ikes ŋakejen keŋ.

- ³⁴Nai kicum esigarit epei ka akwara Yesu losyep; toleleut atipei ngaokot ka ngakipi anakicuma.
- ³⁵(Ituñanan ñini ete ngakiro ñun itiyakin, ñes abu kisuuda, ikotere iyees ñeñ tonupyata. Duna erwor ñes erae ñuna a kire ka eyeni atemar erworo ñuna a kire.)
- ³⁶Apotu ngakiro ñun kitiyakin, ikotere kiyookinotor ñuna igiritae Nakigireta ebe, “Emam akoit keñ apei ñeñ ebilyo.”
- ³⁷Elimunitoe nabo a Nakigireta a ñace ebe, “Epote ñituña akiñolikin ñolo ecumete ikes.”
- ³⁸Kedaun ngakiro ñun, abu Yosepu ñolo abunit alotaun a ñolo ka Arimatea, kiñitak Pilato erae kecamakini ñes alemun akuwan a Yesu alomusalaba. (Arae Yosepu ekewuapan ñolo a Yesu, nai pa etoodiuna, anerae akerit ñes ñikarikok a ñiyudayan.) Tocamak Pilato ñes, añun, tolot ñes tolema akuwan a Yesu.
- ³⁹Nikodemo ñeñ ñolo aris ekiñaren kelot nakwaare aanyun Yesu, torukosi ka Yosepu, etinjit eminae ka ñamyeta ñuna akukunyok ñuna aapiyarito ngakilo keñ ñatomoniuni.
- ⁴⁰Tolemut ñikilyok ñul akuwan a Yesu alomusalaba, kilogilogakis anaña, kiwosakis akimyet ñina akukunyon, ikwapei araakar etal ñolo anuketa ñiyudayan ñikatwak ñol.
- ⁴¹Ayai emanikor diyete neni ebubukinitoe Yesu ka tooma emanikor ñol, ayai naturukan alyal ñina kitete, ñina pa anukakinitae idiotuñanan.
- ⁴²Ikwajina araakar akolonit ñina etemonokinere añuna a ñasuban a ñuna a Paska ka añuna nabo aapiya aturukan ñin a nen, apotu ikes kiwuakis akuwan a Yesu nen.

Yoana 20

- ¹Ani taparacu eriña akwap iryono, akolonit ñina ke Esabit, tolot Maria Magdalena nalyal. Ani edoli inaa, kiñolik amoru ñina agolitere aturukan kelemar nawae alopuke.
- ²Toem nai ñes neni a Simoni Petero ka ekasyoman ñoloce, ñolo amina Yesu, tolimok ikes tema, “Kelemar akuwan ke Ekapolon analyal ka nyikiyeni tari neni kiwuakis ikes ñes.”
- ³Tonyout nai Petero ka ekasyoman ñoloce, toloto nalyal.
- ⁴Toema ikes, nai abu ekasyoman ñoloce kilany Petero kisyau nalyal.
- ⁵Tokukokin ñes, kiñolik anaña eperi a nen, nai nyeloma tooma.
- ⁶Todolu nai Simoni Petero ñolo amotuno alokaku, toloma tooma naturukan, kiñolik anaña eperi,
- ⁷pa erukito ñina aenikinitae nakou a Yesu ka ñinace, nai ebilakina aneni keñ bon.
- ⁸Abu ekasyoman ñoloce ñeñ ñolo esyauni nen, toloma tooma aturukan, kiñolik, ido tonup.

- ⁹(Akigiret a njina abala ebe, itemokino injes toyaru alokatwak.)
- ¹⁰Toboŋosi nai njikasyomak njul lorerya kec.
- ¹¹Nai awuoi Maria alokiŋa aturukan kigworo. Ani ekukokin injes aripikin aturukan,
- ¹²kiŋolik njimalaikan njiarei njulu anapito njilowi njulu akwaŋak iboiyete aneni eperikinitoe akuwan a Yesu. Eboi epei alowae a njolo ka akou, epei alowae a njolo a njakejen.
- ¹³Kiŋita njimalaikan Maria temasi, “Aberu, kaanukiro igworor iyoŋ?” Toboŋok Maria ikes tema, “Egworor ayon, anerae kelemar akuwan njina ke Ekapolon kaŋ, ka nyayeni ayon neni kiwuakis ikes injes.”
- ¹⁴Kedau alimun njun, toboboŋ kiŋolik Yesu ewuoi, nai pa ayeni injes atemar arae Yesu.
- ¹⁵Kiŋit Yesu Maria tema, “Aberu, kaanukiro igworor iyoŋ? Dae iwarit iyoŋ?” Abala Maria kori erae ekile njol eketen emanikor; aŋun, tolimok injes tema, “Ekapolon, ani kerae iyoŋ ilemarit injes, tolimokinae neni iwuakinit iyoŋ injes, ikotere olot olema.”
- ¹⁶Tolimok Yesu injes tema, “Maria!” Toboboŋ Maria tolimu a Daburaniyae tema, “Rabbuni!” (Injes atemar eketataman.)
- ¹⁷Tolimok Yesu injes tema, “Nyikitap ayon, anerae eriŋa ayon nyeboŋoro neni a Papa kaŋ; nai tolot, tolimok njikaitotoi kaŋ atemar alosi ayon neni a Papa kaŋ, a njolo erae Papa kus daŋ; neni ka Akuj kaŋ, a njina erae Akuj kus daŋ.”
- ¹⁸Tolot Maria Magdalena, tolimok njikasyomak a Yesu tema, “Aanyu ayon Ekapolon.” Tolimok nabo ikes njakiro njuna alimokini Yesu injes.
- ¹⁹Ataboŋ njinapei njin, njina ke Esabit, atukokina njikasyomak a Yesu tooma akai njina agolitoe njipukei, anerae akuryakito ikes aŋuna a njikarikok a Diyudayan. Abu Yesu towo alokidij kec tolimok ikes tema, “Toyai ekisil neni kus.”
- ²⁰Ani kedau alimokin ikes njun, kitoodik ikes njakan ka esyep keŋ. Tolakaros njikasyomak injolikinete Ekapolon.
- ²¹Tolimok nabo Yesu ikes tema, “Toyai ekisil neni kus. Ikwaŋinapei ekeyakitor ayon Papa, ekeyaki ayon iyes daŋ.”
- ²²Kedau alimun njun, kieŋak neni kec tema, “Kijaasi Etau njolo Asegan.
- ²³Ituŋanan daadaŋ njini isyoniyete iyes njasecisya keŋ, isyoniyoye, ituŋanan daadaŋ njini nyisyoniyete iyes njasecisya keŋ, nyisyoniyoye.”
- ²⁴Amam Tomas (njolo anyaritae Emuut), njolo arae epei alokasyomak a njulutomon ka njiarei, apaki njina abunio Yesu neni kec.
- ²⁵Aŋun, tolimokis njikasyomak njuluce Tomas temasi, “Ikianyu isua Ekapolon.” Nai abu Tomas tolimok ikes tema, “Mati keŋolik ayon njapores njuna a njisumar anakan keŋ, ka ewuak ekimoin kaŋ napores njuna a njisumar ka ewuak akan kaŋ losyepi keŋ, nyanupi ayon.”

- ²⁶Kelunyar esabit epei, eboiyete njikasyomak nabo kaapei, torukito ka Tomas daŋ alokai a njina agolol njipukei. Totakanu Yesu neni kec tema, “Toyai ekisil neni kus.”
- ²⁷Tolimok nai Yesu Tomas tema, “Kiwuak ekonikimoin ne, kiŋolik njakaakan. Torwau akonikan, kiwuak losyepi kaŋ, tojoŋo aŋayaŋayat, nai tonup!”
- ²⁸Tolimok Tomas Yesu tema, “Ekapolon kaŋ, Akuj kaŋ!”
- ²⁹Tolimok Yesu iŋes tema, “Inup iyon, anerae ikiŋolik ayon a? Ererenj njulu enupito pa iŋolikinito!”
- ³⁰Abu Yesu kitiya njakujuwanisya njuna alalak iteete njikasyomak keŋ, nyigirir njakujuwanisya njun daadaŋ lokitaabo lo.
- ³¹Nai igiritae nu, ikotere tonupyata iyees atemar erae Yesu iŋes erae Kristo, Lokoku ka Akuj, ka alotooma anupit kus iŋes, toryamut akiyar alokiro keŋ.

Yoana 21

- ¹Kedaun njun, abu Yesu totakanu nabo neni a njikasyomak keŋ alodiyete anam Tiberia. Abu iŋes totakanu ikonata.
- ²Ayakasi njituŋa lu iwapei: Simoni Petero ka Tomas (njolo anyaritae Emuut), Nasaniel (njolo a Kana anakwap a njina a Galileya), kaapei ka njidwe a Sebedeo njulusapa, ta njikasyomak a Yesu njice njiarei.
- ³Tolimok Simoni Petero njuluce tema, “Alosi ayon akisurum njikolya.” Temasi ikes, “Apena kaapei.” Apotu nai ikes todoka ataker toloto nanam, nai nyisuruma ikes idiobore akuwar njin.
- ⁴Ani taparacu erenjuni Kide, towo Yesu alokipetot a njolo ka anam, nai nyeyena njikasyomak atemar erae Yesu.
- ⁵Kinjit Yesu ikes tema, “Nidwe, eyai iyees ediokolya a?” Tobonokis ikes temasi, “Emam.”
- ⁶Tolimok iŋes ikes tema, “Tocakakisi atibait lowae njolo aloteten ataker, iryamunete iyees njikolya.” Tocakakis nai ikes atibait, kigaaliut njikolya njulu alalak, kipiyo akirikin tooma nataker.
- ⁷Tolimok ekasyoman njolo amina Yesu Simoni Petero tema, “Erae Ekapolon!” Ani iirari Petero atemar arae Ekapolon, tonap njilowi, anerae alacarit sek iŋes njilowi itiyae; toporo anataker nakipi.
- ⁸Apotu nai njikasyomak njuluce todolut lokipetot eya nataker, kiriut atibait ileleba njikolya, anerae pa alwaka ikes alokipetot a njolo ka anam; arae njamitae njuna aapiyarito amiat.
- ⁹Ani edolunete ikes lokipetot neni aonon, kiŋolikis akim njina etotoleunit, idokokino njikolya kidiana ka toya njamugati daŋ diyete nen.

- 10**Tolimok Yesu ikes tema, “Yautu ñikolya ñidi ñulu igaaliut iyees.”
- 11**Tolot Simoni Petero kiriu atibait lokipetot, ileleba ñikolya, arae ñikolya daadañ amiat ka ñatomonikan ka ñiuni; tari añauna alalakyata dañ, nyeneda apotis kee atibait.
- 12**Tolimok Yesu ikes tema, “Potu kimuja.” Emam tari edio alokasyomak ñolo abu totitinyik akiñit iñes tema, “Daee iyoñ?” Ayenete ikes atemar arae Ekapolon.
- 13**Abu nai Yesu tolemu amugati inak ikes, tolemu ñikolya dañ tokorak ikes.
- 14**Arae atakanikinet a Yesu ñin ñina a ñauni neni a ñikasyomak keñ, kedau ayarun alokatwak.
- 15**Kedaut ikes akimuj, tolimok Yesu Simoni Petero tema, “Simoni lokoku a Yoana, ikimina iyoñ ayonñ akilo neni akaminatar ñulu lu a?” Toboñok Petero tema, “Ee Ekapolon, iyeni iyoñ atemar akamina ayonñ iyoñ.” Tolimok nai Yesu iñes tema, “Kitan ñikaalei kañ ñulu meesekin.”
- 16**Kiñit Yesu Simoni Petero akiñiset ñina a ñaaree tema, “Simoni lokoku a Yoana, ikimina iyoñ ayonñ a?” Toboñok Petero tema, “Ee Ekapolon, iyeni iyoñ atemar akamina ayonñ iyoñ.” Tolimok Yesu iñes tema, “Kiyok ñikaalei kañ ñulu meesekin.”
- 17**Kiñit Yesu Petero akiñiset ñina a ñauni tema, “Simoni lokoku a Yoana, ikimina iyoñ ayonñ a?” Kiyalolonñ Petero añauna abunio Yesu kiñit iñes ñakiñiset ñauni ebala, “Ikimina iyoñ ayonñ a?” Tolimok nai Petero Yesu tema, “Ekapolon, iyeni iyoñ ñakiro daadañ, iyeni dañ atemar akamina ayonñ iyoñ!” Tolimok nai Yesu Petero tema, “Kiyok ñamesekin kañ.
- 18**Akalimokini ayonñ iyoñ kire atemar, ñina iriñaakar iyoñ isorokana, ibu iyoñ kitemonokin, tonyou tololot neni icamit. Nai ñina imojoñi, ikeeri iyoñ ñakan kon, ikitemok icetuñanan iyoñ itoriko neni nyicamit iyoñ alosit.”
- 19**(Alimuni Yesu ñakiro ñun kitoodiunia epite ñolo ebunio Petero atwanare, ido kitopoloo Akuj.) Ani kedau alimun ñun, tolimok Petero tema, “Kiwuapakinae ayonñ.”
- 20**Ani eboboñi Petero, kiñolik ekasyoman ñolo amina Yesu iwuapunit ikes; arae ekasyoman ñol ñolo edunyit Yesu akolonit ñina emujata ikes akimuj ñina esidyon ñina ka ataboñ, iñes ñolo abala, “Ekapolon, ñae ikilukini iyoñ?”
- 21**Ani iñolikini Petero iñes, kiñit Yesu tema, “Ani bo ekile lo?”
- 22**Tolimok Yesu Petero tema, “Ani nai kerae acamit kañ aesikin iñes kidonñ nege tari ñina aboñunio ayonñ, anu ikikamunito iyoñ? Kiwuapakinae iyoñ ayonñ!”
- 23**Apotu ñakiro ñun kielakin lokasyomak daadañ ilereete ebe, nyetwani ekasyoman ñol jik. Nai pa alimokinit Yesu iñes atemar nyetwani, nai abala Yesu, “Ani nai kerae acamit kañ aesikin iñes kidonñ nege tari ñina aboñunio ayonñ, anu ikikamunito iyoñ?”
- 24**Ekasyoman ñol iñes erae esuuda a ñakiro a nu a daadañ igirit ñakiro nu daadañ, ka ikiyeni atemar erae ñuna isuudat iñes, ñuna a kire.

²⁵Eyakasi ŋakiro ŋace ŋuna alalak ŋuna abu Yesu kitiya, ŋuna ani kerae kigiritetei daadaŋ a ŋapepei, atami ayonŋ atemar kemam neni kiwuakina ŋikitaaboi anakwap a daadaŋ.

Niticisyo

Niticisyo 1

- ¹Ekapolon Teopilo: Alokitaabo a ηolo ke ekinjaren, egirit ayon ηiticisyo daadan ηulu abu Yesu kitiya ka ηakiro ηuna etatami ijes apaki ηina esyakinia etic keη,
- ²akitodol akolonit ηina ayaarere ijes kidiama nakuj. Ani eriηa ijes nyeyaara nakuj, abu kicik Dikiyakia keη, ηulu sek aris ijes keseu alotooma apedor ηina ke Etau a ηolo Asegan.
- ³Alotooma ηirwa ηatomoniomwon kelunyar atwanare keη, totakanu ijes neni kec alopitesyo a ηulu alalak a ηulu etoodiunito kire atemar eyari ijes; ido tolimok ikes ηakiro ηuna ka Apukan ka Akuj.
- ⁴Apeikolonit erukito ijes ka ikes, kicik ijes ikes tema, “Nyirotokis alo Yerusalem, nai kidarutu ainakinet ηina abu ayon okolimok iyes – Etau ηolo Asegan ηolo ikiikinit iyes Papa kaη.
- ⁵Anerae ebatisae Yoana a ηakipi, nai alorwa a ηidi a ηulu alokinjaren, ikibatisao iyes a Etau a ηolo Asegan.”
- ⁶Aηun, kiηita ikes ijes temasi, “A Ekapolon, inyakakini iyon ηirwa lupei lu apukan lotuηa a Isirael a?”
- ⁷Tolimok Yesu ikes tema, “Etubunit Akuj Papa ηirwa ka ηapakio keη. Nyerae ηuna kus ayenut ηuna itemokinit ijes anapedor keη.
- ⁸Nai iryamunete iyes apedor apaki ηina eburnio Etau ηolo Asegan neni kus; iruworosi iyes ηisuudae kaη alo Yerusalem, alo Yudaya daadan ka Samaria tari neni isalya akwap.”
- ⁹Ani kedau ijes alimun ηakiro nu, yaarae ijes kidiama nakuj iteete ikes; torapuwa edou ijes nyinolikis ikes.
- ¹⁰Ani eriηa ikes ireorito kidiama eyaaryo ijes, apotu ηikilyok ηiarei towua alodiye kec, enapito ηilowi ηulu akwanak kya
- ¹¹temasi, “Dikilyok ηulu alo Galileya, nyo iwuatar iyes kireorito kidiama? Yesu lo ηolo ayaar nakuj aneni kus, ebonuni alopite a ηolopei iηolikiniata iyes ijes elosi nakuj.”
- ¹²Toboηosi nai ikes alomoru a ηikito a ηulu enyaritae Olipa, toloto Yerusalem. Erae emoru ηol apeikilomita alotaun.
- ¹³Ani kelomut ikes lotaun, toloto todokasi nagule ηina ayai kidiama, neni eboiyoto ikes; arakasi ikes Petero, Yoana, Yakobo, Anderia, Pilipo ka Tomas, Batolomayo ka Matayo, Yakobo lokoku ka Alipayo, Simoni ηolo arae Eseletoit ka Yuda lokoku a Yakobo.

¹⁴Acunakina ikes daadaŋ kilipeneneete kaapei ka ŋaberu ka Maria daŋ toto a Yesu ta ŋikaitotoi a Yesu.

¹⁵Kelunyar ŋirwa ŋidikudyo, tocunakin ŋikanupak ŋulu aapikinito amiat ka ŋatomoniarei. Tosodi Petero tonyou kirworik

¹⁶tema, “Dikaitotoi kaŋ, itemokino Dākigireta kiyookin lopite ŋolo koloŋ adwaritor Etau ŋolo Asegan anakituk a Daudi. Adwarit iŋes aŋuna a Yuda, a ŋolo etenuni ŋituŋa ŋulu ekamunete Yesu.

¹⁷Arae iŋes epei alokimar yok, anerae etiyat iŋes daŋ etic lo.”

¹⁸(Togyel iŋes emanikor a eropit a ŋolo ka aronis a ŋina abu iŋes kitiya. Alomanikor a ŋol, toramakin iŋes, tobwaŋa akook, kiyesunos ŋiboro ŋulu ka akook daadaŋ kiŋa.

¹⁹Kiirasi ŋituŋa daadaŋ ŋulu aya Yerusalem ŋakiro ŋun, ido tolimokis a aŋajep kec ekiro a emanikor a ŋol “Akel Dama,” iŋes atemar, “Emanikor ŋolo a ŋaokot.”)

²⁰“Anerae igiritae lokitaabo ŋolo a Dieosyo ebe: ‘Kipasakin akai keŋ koŋin; nyeloma ituŋanan idio akiboi tooma keŋ.’ Igiritae nabo ebe, ‘Kilunyokin ituŋanan ice lotic keŋ.’

²¹“Aŋun, itemokino toseunae epei a ŋikilyok a ŋulu ikirukit ka iwon ŋapakio daadaŋ ŋuna ikirukitor iwon ka Ekapolon Yesu,

²²ameun apaki ŋina ebatisaa Yoana, akitodol ŋina ayaarere Yesu kidiama aneni yok. Itemokino iŋes oruko ka iwon oruworos ŋisuudae ŋulu ikibala ayaru Yesu alokatwak.”

²³Aponi nai tolimunoe ŋikilyok ŋiarei: Yosepu ŋolo anyaritae Barisaba (ŋolo arae ekiro keŋ ece Yusito) ka Matia.

²⁴Tosodo kilipa temasi, “Ekapolon, iyeni iyoŋ etau a ŋinituŋanan, kitoodikinae tokona isua alokilyok a ŋuluarei a lu ŋolo iseu iyoŋ.

²⁵Itemokino iŋes kitiya etic ŋolo ke Ekiyakia, kilunyokin lotic ŋolo aesikini Yuda ŋolo abu tolot neni etemokino iŋes toyai.”

²⁶Kilamilama ikes ŋamoru ŋuna egiritae ŋirorwa, kilo ekiro a Matia; toseunae nai iŋes kimorikinae Lokiyakia ŋulutomon ka epei.

Niticisyo 2

¹Ani edoli akoloŋit ŋina a Pentekoste, acunakina ŋikanupak daadaŋ iwapei.

²Tonaŋakin ikes atipei eruye ŋolo esibit ŋolo ke ekuwuam a ŋolo apolon ebuni alokidiana, kiryam tooma akai ŋina aya ikes.

³Kiŋolikis nai ikes ŋiboorei ŋulu ekote ŋakimia ielakin pena neni kec a daadaŋ.

⁴Kilelebikin Etau ŋolo Asegan neni kec daadaŋ, togeut akirwor ŋaŋajepa ŋuna agelegelya, ikwaŋina ainakinitor Etau ŋolo Asegan ikes akirwor.

- ⁵Ayakasi nai nen Diyudayan ηulu eboiyete alo Yerusalem, ηulu ainakina neni ka Akuj; aponito ikes alobukui a daadaη a ηulu anakwap.
- ⁶Ani iirarete ikes eruye ηol, tocunun asepic a ηituηa ηina alalan, toumokis ikes daadaη, anerae ηinituηanan alokidiη kec apupi Ŋikiyakia irworosi aηajep keη.
- ⁷Toumokis ikes nooi temasi, “Erae ηituηa lu ηulu irworosi Ŋigalileyan.
- ⁸Kaanukiro nai ikipupio iwon ikes irworosi aηajepa yok?
- ⁹Ikiponit iwon anakwapin a nu: alo Parisia, alo Media ka Elam; alo Mesopotamia, Yudaya ka alo Kapadokia, Ponito ka Asia;
- ¹⁰alo Pirigia, Pampilia ka Ijipit ta ηiwaetin a Libia ηulu eya diye Kurene. Ikirae iwon ηice ηulu alo Roma,
- ¹¹Diyudayan ka ηulu nyerae Diyudayan ηulu ikicamu anupit kec. Ikiponit bo iwon ηice alo Kirete ka Arabia – nai opupete bo iwon daadaη ikes irworosi a aηajepa yok ηakiro ηuna ka aumokin ηuna etiyak Akuj!”
- ¹²Aηuna ka aumokinit ka ataηaη kec, kisyakis akiηitanar make ebasi, “Anukiro nu?”
- ¹³Nai tokyenatar ηice ikes temasi, “Emerasi ηituηa lu!”
- ¹⁴Abu Petero towua ka Ŋikiyakia ηuluce ηulutomon ka epei, tosodi tocelu tema, “Dituηa ηulu a Yudeya ka iyees daadaη ηulu iboiyete alo Yerusalem, toyenutu nu ka topupokisi ηakiro kaη kojokan!
- ¹⁵Nyemerasi ηituηa lu ikwaηina itamakinitotor iyees; eriηa erae ηisaae ηiuni ηulu ka ataparacu.
- ¹⁶Nai erae ηuna iteete iyees tokona ηuna erworit ekadwaran Yoel ebala:
- ¹⁷‘Ebala Akuj, etiyakini ayonη nu alorwa a ηulu esidyok; eyakikini ayonη Etau kaη lotuηa daadaη. Edwarete ηikusidwe ηulusapa ka ηulupesur, eanyunete ηikusisorok ηatakanikineta ka irujaete ηikasikou kus.
- ¹⁸Kire tari ηiketiyak kaη, ηikilyok ka ηaberu, eyakikini Etau kaη ηirwa ηul, ido todwara.
- ¹⁹Etiyakini ayonη ηakujuwuanisya alokidiana ka ηaumonokineta alokwap: eyakaun ηaokot ka akim ta apuru ηina alalan nooi;
- ²⁰isiryonio akolonη cuc, ka iterenjo elap puu kikok ηaokot, eriηa nyedolo Akolonηit ηina apolon nooi ηina ke Ekapolon.
- ²¹Ido nai ituηanan daadaη ηini enyarit ekiro ηolo ke Ekapolon, eiunio.’
- ²²Topupokisi ηakiro nu, iyees ηituηa a Isirael! Arae Yesu ηolo a Nasaret ituηanan ηini eyakuunit Akuj. Abu ηes kiteyenik ηakiro neni kus alotooma ηakujuwuanisya ka ηaumonokineta ta ηakitoodikineta ηuna abu Akuj kitiya alotooma keη. Iyete iyees ηilopeyek ηun.

- ²³Aris Akuj anacamit ka anaosou keŋ ka alope ketyaku atemar itemokino ikirikokin iyes Yesu ka toara iŋes, anajalakin ŋituŋa ŋulu asecaŋ ibubukinete iŋes lomusalaba.
- ²⁴Nai abu Akuj kiteyaru iŋes alokatwak; tolacu iŋes anapipilu a ŋina ka atwanare, anerae pa apedori atwanare akien iŋes.
- ²⁵Anerae erworit kolon Daudi ŋakiro keŋ ebala, ‘Dirwa daadaŋ, ete ayon Ekapolon alokiŋaren kaŋ; eyai iŋes nakan kaŋ ŋina aloteten, ikotere nyeryaŋiryanaŋakin ayon.
- ²⁶Aŋun, elelyani ekaatau ka ikipuro iyon etoil kaŋ. Ayeni ayon atemar atwani, nai ayakar ayon akigeno;
- ²⁷anerae nyikimyekini iyon ayon anakibois a ŋikatwak, kori nyicamakini iyon eketiyan kon ŋoloseuna ebosi.
- ²⁸Ikitoodik iyon ayon ŋirotin ŋulu elosete nakiyar ka eketelelyani ayon nooi neni ikirukitor ka iyon.’
- ²⁹“Dikaitotoi: itemokino ayon ekesileerek iyes ŋakiro ŋuna a papaa yok a Daudi. Abu iŋes totwan ka aponi tonukae, ido eyai alyal keŋ tari tokona ne neni ikiya iwon.
- ³⁰Ayeni Daudi atemar, aris Akuj kikon atemar eturuwori lopapait keŋ epei erwosit, kilunyokin lokicolon keŋ.
- ³¹Aŋuna araakar Daudi ekadwaran, toyenu ŋuna alosi Akuj akitiyakin alorwa a ŋulu alokiŋaren, kirwor ŋuna ka ayarun a Kristo tema, ‘Nyimyekina Akuj iŋes anakibois a ŋikatwak, nyebosa akuwan keŋ analyal.’
- ³²Eteyaru Akuj Yesu ŋolopei ŋol alokatwak ka ikirae isua daadaŋ ŋisuudae ŋulu a ŋakiro a ŋun.
- ³³Adau Akuj Papa akitopoloor iŋes, ewuak lowae keŋ ŋolo aloteten ka ainakin iŋes Etao ŋolo Asegaŋ ikwaŋina aris kiikinere; ido ŋuna iteete iyes ka topupete tokona, erae ainakinet ŋina ke Etao a ŋolo Asegaŋ a ŋolo ikibukok Yesu isua.
- ³⁴Anerae nyeloto Daudi nakuj, nai abu tema, ‘Atema Ekapolon neni ke Ekapolon kaŋ, kiboikin teten kaŋ,
- ³⁵akitodol neni ewuakina ayon ŋimoi kon kwap ŋakejen kon.’
- ³⁶Aŋun, itemokino tokona ŋituŋa a Isirael daadaŋ toyenut atemar, Yesu ŋolo ibubukinete iyes lomusalaba, iŋes abu Akuj kituruwo Ekapolon ka Kristo!”
- ³⁷Ani iirarete ŋituŋa ŋakiro ŋun, tonomosi ŋakiro ŋitai kec, tosodo kiŋita Petero ka Dikiyaka ŋuluce temasi, “A ŋikaitotoi, ikikokini tokona isua ai?”
- ³⁸Tolimok Petero ikes tema, “Tokowa ŋasecisya kus, kibatisae ŋinituŋanan alokidin kus alokiro a Yesu Kristo, ikotere isyoniyo ŋasecisya; ido toryamut ainakinet ŋina ka Akuj – Etao ŋolo Asegaŋ.
- ³⁹Anerae arae akiikinet ka Akuj ŋina kus ka ŋikusidwe ta neni a ŋituŋa a daadaŋ a ŋulu elwaka a ŋulu enyaraunit Ekapolon yok Akuj neni keŋ.”

- ⁴⁰Kiteyenik Petero ikes ñakiro ñuna alalak, kisimukek tema, “Toiunos anakisicianio a ñina erylamunete ñituña ñulu aronok ñulu ka anyamet a na!”
- ⁴¹Tonupa ñituña ñulu alalak ñakiro keñ kibatisae, ido kiyatakin lokanupak ñituña ñulu adolito ñalipyo ñauni akoloñit ñin.
- ⁴²Torubakis ikes daadañ epupete ñakiro ñuna etatamete Dikiyakia, togeut ikes alosenon natukot ñina a ñikanupak akimuj kaapei ka akinumunum Akimuj ñina ke Ekapolon ta akilipenen.
- ⁴³Etiyasi ñakujuwuanisya ka ñaumonokineta ñuna alalak aneni a Dikiyakia, toumokis nai ñituña daadañ a ñun.
- ⁴⁴Torubakis ñikanupak daadañ erukito ka emorete ñiboro kec.
- ⁴⁵Agyelanarete ikes ebari ka ñiboro kec, tokorakis ñisiliña neni a ñinituñanan lopite ñolo eitanitor iñes.
- ⁴⁶A ñinakoloñit, apotu ikes torubakis iryamunon kaapei Kai ka Akuj, akimuj kaapei ka akinumunum Akimuj ñina ke Ekapolon alorerya kec. Amorete ikes akimuj ka alelyan ka arimao;
- ⁴⁷epurosi ikes Akuj ka tominakinito ñituña daadañ ikes. A ñinakoloñit, eyatanakini Ekapolon natukot kec ñulu aiununuyo.

Niticisyo 3

- ¹Apeikoloñit, toloto Petero ka Yoana Kai ka Akuj ñisaae ñikanikaomwon ñulu ka apaaran ñulu elipeneneere.
- ²Ayai lopuke ñolo anyarita “Epuke ñolo Ebusan” ñolo ka Akai ka Akuj, ekile ñolo añwalit ñinapei anakidounet. A ñinakoloñit, adakanaryo iñes lopuke ñol akilipanan ñainakineta alotuña a ñulu alomanarete Kai ka Akuj.
- ³Ani ñolikinini iñes Petero ka Yoana eapikinit alomar Kai ka Akuj, kiñit iñes ikes dañ ainakinnet.
- ⁴Kitekis Petero ka Yoana iñes, tolimu Petero tema, “Kiñolikinae isua!”
- ⁵Kitek nai iñes ikes ebala kori eyai idiobore aryamuni aneni kec.
- ⁶Nai tolimok Petero iñes tema, “Emam ñisiliña ayakar ayon, nai akainakini ayon iyon ibore ñini ayakar; alokiro a Yesu Kristo a ñolo a Nasaret, abala ayon iyon, torotok!”
- ⁷Kikamu Petero iñes akan ñina aloteten, kitonyou, towo. Togogonjioto atipei ñakejen ka ñitobolae keñ;
- ⁸toporu iñes kidiama towo, ido torotok tolo masi ka ikes Kai ka Akuj, epori ka ipuro Akuj.
- ⁹Kiñolikis ñituña daadañ ñulu aya nen iñes elosi ka ipuro Akuj.

- ¹⁰Ani eyenunete ikes atemar erae iñes ekile ñolo sek elipantar “Alopuke a ñolo Ebusan” a ñolo ka Akai ka Akuj, tobul ikes daadañ, toumokis a ñakiro a ñuna kepotu kitiyakinis neni keñ.
- ¹¹Ani eriña ekile ñol imiidikina neni a Petero ka Yoana aneni anyaritae Ebarasan a Solomon, toumokis ñituña daadañ, tomotunos neni aya ikes.
- ¹²Ani iñolikini Petero ñun, tolimok ikes tema, “A ñituña a Isirael, nyo ikituumokinitotor iyes ñun? Nyo ikiteoto iyes isua esibit erae apedor na ñina kosi, kori esibit erae aña ekeritere isua Akuj iñes ikitorotokinio isua ekile lo?”
- ¹³Akuj ñina atapapaa yok ñina ka Aburaam, Isaka ka Yakobo, iñes ainaki eketiyan keñ Yesu apolou ñina ka Akuj. Ipotu iyes kipotokis Yesu ñolopei ñol neni a ñikepukak ka toñero iñes alokiñaren Pilato, tari dañ ketubu Pilato atemar itemokino iñes tolacakinae.
- ¹⁴Arae iñes ñolo ka Akuj ka eyookino, nai ipotu iyes toñero ka kiñita Pilato alacakin ekaaran.
- ¹⁵Ido toara ekainakinan akiyar ñolo abu Akuj kiteyaru alokatwak. Ikirae isua ñisuudae ñulu a ñakiro a ñun.
- ¹⁶Aña ka anupit ekiro a Yesu, aponi kiñaaleunoe ekile lo ñolo iteete ka ñolo iyenete iyes. Anupit Yesu iñes ainaki ekile lo añaaleun kire ikwaña iteoto iyes daadañ.
- ¹⁷“Dikaitotoi kañ, ayeni ayon tokona atemar pa iyenete iyes ka ñikepukak kus ñuna ipotu iyes kitiyata.
- ¹⁸Tari kikote neni dañ, alimunit Akuj koloñ alorwor a ñikadwarak a daadañ atemar emokino kisicanae Kristo keñ ka esiyook Akuj ñun alorot a lo.
- ¹⁹Tokiwa nai, kibelesinos neni ka Akuj, ikotere ikisari iñes ñasecisya kus. Kitiyata ñun, ikotere epote aneni ke Ekapolon ñarwa ñuna itogogonere ñitai kus.
- ²⁰Iyakuuni nai iñes Yesu, ñolo erae Kristo, ñolo aseu iñes aña kus.
- ²¹Itemokino Kristo kiboi anakuj akitodol apaki ñina ituruworya Akuj ñiboro daadañ ñikitet, lopite ñolo koloñ alimunitor iñes alorwor a ñikadwarak keñ a ñulu asegak.
- ²²Alimunit Moses ebe, ‘Akuj Ekapolon kus iñes iyakuuni ekadwaran aña kus, lopite ñolo ekeyakuunia ayon, elomuni iñes alotuña kus pei. Itemokino iyes kiwuapa ñakiro daadañ ñuna ikilimokini iñes iyes.
- ²³Ituñanan daadañ ñini nyiwuapi ñakiro ñuna irwor ekadwaran ñol, etyakaryo alotuña a ñulu ka Akuj, kinyasunae.’
- ²⁴Kire, ñikadwarak daadañ ñulu erwor ameun aneni a Samuel adwara ñuna a ñirwa a lu.

²⁵Erae nuna kus nakiikineta nuna ka Akuj nuna ekobunete njikadwarak keŋ ka imarakina iyees Nacamunet keŋ ikwaŋina alimokinia iŋes Aburaam ebe, ‘Eterereŋi ayoŋ nituŋa nulu ka akwap daadaŋ aŋuna a njiletok kon.’

²⁶Aŋun, abu Akuj toseu eketiyan keŋ, kiyaku mono neni kus akiterereŋ iyees; kibelesinos iyees daadaŋ alopitesyo kus a nulu aronok.”

Niticisyo 4

¹Ani eriŋa Petero ka Yoana isirworete nituŋa, todolut njisacaradotin ka ekapolokiniton njiketeok nulu ka Akai ka Akuj ta Disadukayon.

²Aŋoito ikes, anerae etatamete ka eseraete Dikiyakia njuluareŋi njul njakiro nuna ka ayarun alokatwak aŋuna abaakatar ayaru Yesu.

³Kikamunae nai ikes, togolokinoe mabus akitodol taparacu, anerae abu towar.

⁴Nai apotu nituŋa nulu alalak, nulu apotu kiirasi njakiro a Dikiyakia tonupa; toapik ekimar a njikilyok njalipyo njakan.

⁵Ani iwalari, potu njikepukak nulu a Dijudayan ka njikatukok ta njiketatomak a Dikisila tocunakinos Yerusalem.

⁶Kiryamiryama ikes ka Esacaradoti njolo Apolon nooi njolo anyaritae Anas ka Kaipa, Yoana, Alekisaanda ta njice nulu araŋe njiyeneta nulu ke Esacaradoti a njolo Apolon nooi.

⁷Kitowua ikes Dikiyakia alokiŋaren Atukot kec, kinjita temasi, “Ikokinete iyees itiyaete njakiro njun ai? Apedor ani iyakatar iyees, kori ekiro a njae itiyaata iyees njakiro njun ?”

⁸Toboŋok Petero njolo eleleba Etau njolo Asegan ikes tema, “Dikepukak nulu a nituŋa ka njikatukok!

⁹Ani kikiŋisitaŋe isua nakolonjiti na njakiro nuna ajokak nuna etiyakin neni ke ekaŋwalan ka epite njolo etaŋaleunere iŋes,

¹⁰itemokino nai iyees daadaŋ ka nituŋa nulu a Isirael daadaŋ toyenut atemar, ewuoi ekile lo alokiŋaren kus eŋale nooi aŋuna ka apedor a njina ke ekiro a Yesu a njolo a Nasaret. Yesu njol, iŋes njolo ipotu iyees kibubukis lomusalaba, nai abu Akuj kiteyaru.

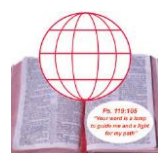
¹¹Erae Yesu igiritae njakiro keŋ Nakigireta atemar, ‘Amoru njina kolonj ipotu iyees njikadukok tonjero, iŋes tokona itogogonjiti akai alokoona.’

¹²Emam aiuno aneni a ice a daadaŋ, anerae emam ekiro ece anakwap a daadaŋ njolo einiti Akuj nituŋa, njolo epedoryata nituŋa aiunor.”

¹³Toumoko Atukot njolikini atitinyu a Petero ka Yoana, a nulu tari pa asyomito ka torae njikoŋinae ka toyenut daŋ atemar araŋe ikes njirukitos a Yesu.

¹⁴Nai ani njolikinete ikes ekile njolo etaŋaleunio erukito ka Dikiyakia, todaun nuna elimunete.

¹⁵Aŋun, kitolomarae ikes a Natukot, kidonjo ikes atuko make.

- ¹⁶Kinjas ikes make temasi, “Ikikokini iwon nkilyok lu ai? Eyenete ntuja daadan alo Yerusalem atemar etiyata ikes akujuwanut ileere ka nyikipedori iwon akipeg nun.
- ¹⁷Nai ani pa kikicamit ibore en kielakin lotuja, ecika nkilyok lu nyisirwor ikes nabo jik idiotujanen alokiro a Yesu.”
- ¹⁸Anun, tonyaraut nai ikes Petero ka Yoana Natukot, kicika ikes atemar nyirworo kori nyitatama nabo jik alokiro a Yesu.
- ¹⁹Nai toboŋokis Petero ka Yoana temasi, “Totubutu iyes njilopeyek nuna iyookino alokinaren Akuj – akiwuap nakiro kus kori nuna ka Akuj.
- ²⁰Anerae nyesikinio isua erwor nuna ikiŋolik ka ikiira.”
- ²¹Tosodi Atukot kicik ikes nabo nooi, kimyek nai ikes toloto. Todaun Atukot epite njolokisicanet ikes, anuna epurotor ntuja daadan Akuj, ikotere nakiro nuna apotu kitiyakinis;
- ²²anerae anwalit ameun anakidouno ekile njolo etiyakinio akujuwanut njina ka analeun neni keŋ ka adeparito njikaru keŋ njatomoniomwon.
- ²³Dinapei alakakinere Petero ka Yoana, toboŋosi ikes neni aya njikanupak a Kristo njuluce, tolimokis ikes nakiro nuna alimokinete njisacaradotin njulu apolok ka njikatukok ikes.
- ²⁴Ani iirarete ikes nakiro nun, kikeut daadan njitoilon kec kaapei, kilipa neni ka Akuj temasi, “Ekapolon ka ekasuban nakuj, akwap ka anam ta njinibore eyai tooma kec daadan!
- ²⁵Ibu iyon kolon alotooma Etau kon kirwor anakituk ke eketiyan kon a papaa kosi Daudi itema, ‘Kaanukiro elemaritor njibukui njulu ka akwap? Kaanukiro etukyoto ntuja akitiya nakiro nuna koŋinae?’
- ²⁶Acunakinosi njirwosi njulu ka akwap ka njikepukak iwapei akitepeg Ekapolon Akuj ka njoloseuna keŋ.’
- ²⁷Anerae kire alotaun a lo, apotu Erode ka Ponitio Pilato ka njibukui njulu pa araŋ Diyudayan ta ntuja njulu a Isirael kitepega Yesu, eketiyan kon njolo asegan njolo ibu iyon kituruwo Messia.
- ²⁸Apotu ikes tocunakinis akitiya nakiro daadan nuna kolon itubuni iyon ka apedor ka acamit kon atemar itiyakin.
- ²⁹Tokona Ekapolon, kinolik epite njolo ikitukuryaniata ikes isua. Kitepedoroe isua njiketiyak kon akirwor nakiro kon ka atitinyu a daadan.
- ³⁰Torwaa akonikan, kitajaleu ntuja ka kitiya njakujuwanisya ka njaumonokineta alokiro ke eketiyan kon Yesu a njolo asegan.”
- ³¹Ani irikakinete ikes akilip, tomaranik akibois njina elipyata ikes, kilelebikin ikes daadan Etau njolo Asegan, kiserata nakiro nuna ka Akuj ka atitinyu.

³²Arae atukot njina a njikanupak njina atami ka anupit njakiro njapei. Amam tari idio njini abala arae njiboro keŋ njulu keŋ ke elope, nai amorete ikes njiboro daadaŋ njulu ayakatar.

³³Kiteyenuŋ Dikiyakia ka apedor a njina apolon njakiro njuna ka ayarun ke Ekapolon Yesu, ido kiterereŋ Akuj ikes daadaŋ nooi.

³⁴Amam alokidiŋ kec ituŋanan njini acanaana, anerae njulu ayakatar njamanat kori njakais, apotu togyelanasi yaut njisiliŋa njulu agyelanarere,

³⁵inakis Dikiyakia; tosodi tokorakinae njituŋanan lopite njolo ayakar akiitanit keŋ.

³⁶Ayai daŋ ekile njolo anyaritaŋ Yosepu njolo anateker a Lepi njolo edounitoe alo Kupuro. Anyarito Dikiyakia iŋes Baranaba (iŋes atemar “Dolo esimukekinan”)

³⁷Togyela iŋes emanikor keŋ, yau njisiliŋa inak Dikiyakia.

Niticisyo 5

¹Ayai ekile njolo anyaritaŋ Anania ka aberu keŋ Sapira. Togyelasi ikes daŋ emanikor kec ece,

²nai abu Anania kiŋadaiya njisiliŋa njice, toyeni aberu keŋ daŋ; tosodi inak njuluŋe neni a Dikiyakia.

³Nai tolimok Petero Anania tema, “Anania, kaanukiro imyekinia iyoŋ Satan ilelebikin lotau kon, ido tomodik iyoŋ Etau njolo Asegan, aŋuna iwuaya njisiliŋa njice njulu igyelarya iyoŋ emanikor?”

⁴Ani eriŋa iyoŋ nyegyelara emanikor njol, arae njolo kon; nabo ani kigyela, arae njisiliŋa njulu kon. Kaanukiro nai itubunio iyoŋ akitiya njakiro njuna ikote njun? Nyerae njituŋa imodikinit iyoŋ, nai erae Akuj!”

⁵Ani iirari Anania njakiro njun, topokor, totwan. Tobul njituŋa daadaŋ njulu eirarete njakiro njun.

⁶Potu njisorok kimuko akuwan keŋ, yaasi kiŋa, tonuka.

⁷Ani elunyar njisaaŋ njulu aapiyarito njuni, tolongo aberu ka Anania nen pa eyeni njakiro njuna kepotu kitiyakin.

⁸Tolimok Petero iŋes tema, “Tolimokinae ayonŋ, kerae lu njisiliŋa daadaŋ njulu iryamunete iyoŋ ka lokile kon igyelarete emanikor.” Tobonok iŋes tema, “Ee, daadaŋ lu.”

⁹Tolimok Petero iŋes tema, “Kaanukiro iponiata iyoŋ ka lokile kon tocamut akikatakin Etau njolo ke Ekapolon? Topupok! Ipupi iyoŋ njakejen alopuke a? Erae njuna a njisorok a njulu sek alosito akinuk lokile kon, ikidakarete ikes iyoŋ daŋ kiŋa.”

¹⁰Atipei, topokor Sapira alokiŋaren Petero, totwan alodiyete njakejen keŋ. Ani elomunete njisorok toryamut iŋes ketwana, yaasi kiŋa, tonuka diyete ekile keŋ.

- ¹¹Tobul nooi atukot a Dikristo ka ηuluce daadaη ηulu apotu kiirasi ηakiro ηun.
- ¹²Apotu Dikiyakia kitiyata ηakujuwuanisya ka ηaumonokineta ηuna alalak alotuηa. Acunanakin ηikanupak daadaη Kai ka Akuj, tooma Ebarasan a Solomon.
- ¹³Emam ituηanan ηini pa arae ekanupan ηini abu toηirik arukit ka ikes, nai etopoloorito ηituηa ikes.
- ¹⁴Apotu ηaberu ka ηikilyok ηulu alalak tonupa Ekapolon, kiyatakinos lokanupak.
- ¹⁵Aηuna a ηakiro a ηuna etiyaete Dikiyakia, apotu ηituηa yaut ηikadyakak lorotin, kiperikis lokitaadae ka lojamu, ikotere ani itori Petero nen, min etorube keη neni a ηice kec.
- ¹⁶Tosutut ηituηa alotaunio a ηulu edunyasi ka Yerusalem daη, yaut ikes ηikadyakak ka ηulu ekamunito ηipyen, kitajaunoe daadaη.
- ¹⁷Min arakao nooi aηuna a Dikiyakia neni ke Esacaradoti a ηolo Apolon nooi ka ηirukitos keη ηulu arae ηulu ka atukot a ηina a Disadukayon.
- ¹⁸Ido apotu ikes kikamut Dikiyakia, kiwuakis ikes mabus iteete ηituηa daadaη.
- ¹⁹Nai ani nakwaare, toηaa emalaika ηolo ke Ekapolon ηikekya ηulu a mabus, ido yau ikes kiηa, tolimok ikes tema,
- ²⁰“Toloto Kai ka Akuj, tolimokis ηituηa ηakiro daadaη ηuna ka akiyar a ηina kitete a na, a ηina ayau Yesu.”
- ²¹Kitiyata Dikiyakia ikwaηina alimokinitere: ani taparacu eriηa elilim, tolomasi Kai ka Akuj, kisyakis akitatam ηituηa. Ani edolunete Esacaradoti ηolo Apolon nooi ka ηirukitos keη, tonyaraut Atukot ka ηikatukok daadaη ηulu a Isirael iwapei. Kiyakiyasi nai ikes ηisigarya mabus ayaun Dikiyakia.
- ²²Nai ani edolete ηisigarya, torukaut Dikiyakia emameete alomabus. Toboηosi ikes, tolimokis Atukot
- ²³temasi, “Aponi isua toryamunae ejera egolol ejok ka ηisigarya ηulu eteok ewuasi alokekya. Nai ani eηaaryo isua, toryamunae emam ituηanan ayai tooma!”
- ²⁴Ani iirarete ekapolokiniton ηiketeok ηulu ka Akai ka Akuj ka ηisacaradotin ηulu apolok ηakiro nu, totaηaηa ikes nooi temasi, “Anu ta etakanunete aηuna a ηakiro a nu?”
- ²⁵Bu nabo ituηanan ice, tolimok ikes tema, “Topupokisi! Dikilyok ηulu iwuakinito iyees mabus, eya tokona Kai ka Akuj itatamete ηituηa!”
- ²⁶Toloto ekapolokiniton ηol ka ηiketeok ηulu ka Akai ka Akuj arikun Dikiyakia alo Kai ka Akuj. Nai nyikamut ikes Dikiyakia ka agogoηu, anerae akerito atemar kori ikimasete ηituηa ikes a ηamoru.
- ²⁷Ani keyaut ikes Dikiyakia, kitowua alokiηaren Atukot. Tolimok Esacaradoti ηolo Apolon nooi ikes tema,

- ²⁸“Ikicikit paaran isua iyes nooi atemar, toesikisi akitatam alokiro a lo, nai isiryam iyes ŋakiro ŋuna itatamete Yerusalem daadaŋ ka icamito daŋ areeun atemar pena ŋaokot keŋ nakyes kosi!”
- ²⁹Nai toboŋokis Petero ka Dikiyafia temasi, “Itemokino isua opupete Akuj akilo ŋituŋa.
- ³⁰Abu Akuj atapapaa yok kiteyaru Yesu, ŋolo ipotu iyes kibubukis lomusalaba, toara.
- ³¹Kitopoloo Akuj iŋes, kisiboik lowae ŋolo aloteten keŋ toruwor Ekarikon ka Ekaiunan, ikotere Disirael epedorete akiki, kisyoni Akuj ŋasecisya kec.
- ³²Ikirae isua ŋisuudae ŋulu a ŋakiro a ŋun – isua ka Etau ŋolo Asegan, ŋolo einakinit Akuj neni a ŋulu iwuapito ŋakiro keŋ.”
- ³³Ani iirari Atukot ŋakiro ŋun, toŋo nooi, kiitan akiar ikes.
- ³⁴Nai tonyou Eparisayot epei a Natukot ŋolo anyaritae Gamaliel. Arae iŋes eketataman a Dikisila, ŋolo etopoloorito ŋituŋa daadaŋ. Abu tolimok ŋituŋa ayaar Dikiyafia kiŋa adiouriyen;
- ³⁵ido kisirwor ŋituŋa tema, “Dituŋa a Isirael, tocoito mono iyes ŋuna icamito akitiyakin lokilyok lu.
- ³⁶Anerae ŋikaru ŋidi ŋulu alunyar, abu Teudas bu itusubuna idiotuŋanan, kiwuapakis iŋes ŋituŋa ŋulu aapikinit ekimar ŋamiaie ŋaomwon. Nai aponi toarae iŋes kielaros ŋikewuapak keŋ, tosalut ŋuna etya neni.
- ³⁷Ekaku keŋ, bu Yuda ŋolo arae Egalilayat ŋirwa ŋulu emarere ŋituŋa, kiwuapakis ŋituŋa ŋice iŋes. Nai aponi toarae iŋes daŋ ka kielarae ŋikewuapak keŋ daadaŋ.
- ³⁸Aŋun, anakiro a ŋuna a tokona a nu, akalimokini ayon iyes atemar, kimyekisi ŋikilyok lu make! Toesikisi ikes toloto! Ani kerae lotuŋa eponitotor ŋuna elosikinito kori itiyaete ikes, esalunete.
- ³⁹Nai ani kerae neni ka Akuj eponitotor, nyipedorete iyes akiretakin ikes, acepaki iryamunete atemar itepegete iyes Akuj.” Tocamu Atukot ŋakiro a Gamaliel.
- ⁴⁰Tonyaraut nai ikes Dikiyafia tooma, kibuŋata, ido kicikakis nyirwor nabo alokiro a Yesu, tolakakis ikes toloto.
- ⁴¹Tolomasi Dikiyafia a Natukot elakara nooi, anerae atamete ikes atemar amaikina ikes aryamun ŋican aŋuna ke ekiro a Yesu.
- ⁴²Torubakis Dikiyafia a ŋinakoloŋit itatamete ka elimonorete alo Kai ka Akuj ka alorerya atemar Yesu erae Kristo.

Niticisyo 6

- ¹Alorwa a ŋulu eyatakinor ekimar ŋolo a ŋikasyomak a Yesu, kiŋuruŋurakinis Diyudayan ŋulu erworosi Dagirik neni a Diyudayan a ŋulu erworosi Daburaniyae.

Abasi ηulu erworosi Dagirik ebe nyemitakinetae ηapuseru kec a ηinakolonjit apaki ηina ekorere akimuj.

²Tonyaraut Dikiyacia ηulutomon ka ηiarei ηikasyomak daadaη temasi, “Nyitemokino isua oesikisi akitatam ηakiro ηuna ka Akuj, ido olomakisi akikor akimuj.

³Aηun ηikaitotoi, toseutu alokidij kus ηikilyok ηikanikaarei ηulu ajokak, ηulu ileleba Etau ηolo Asega ka aosou, ηulu itemokino oinakisi etic lo.

⁴Nai ericakisi isua akilip ka etic ηolo ka akitatam ηakiro ηuna ka Akuj.”

⁵Tocamu asepic daadaη akirot na. Toseut ikes Stepano, ekile ηolo ayai anupit nooi, ηolo eleleba Etau ηolo Asega. Toseut nabo Pilipo, Prokoro, Nikanor, Timon, Parmena ka Nikolao ηolo anakwap a ηina ka Antiokio, ηolo aris kibelesin toruwor ηolo alodin a Dijudayan.

⁶Yaasi ηituηa ikes neni a Dikiyacia, kilipakis Dikiyacia ikes ka kidokokis ηakan nakyes akiterereη ikes.

⁷Kielakin nai akirot ka Akuj nen, kiyatakin nooi ekimar a ηikasyomak alo Yerusalem. Apotu daη ηisacaradotin ηulu alalak kiwuapa Dakiro ηuna Ajokak, tonupa Yesu.

⁸Kitiya Stepano, ηolo ainakinit Akuj ajokis ka apedor, ηaumonokineta ka ηakujuwuanisya alotuηa.

⁹Nai kitepega ηituηa ηice iηes. Arae ikes ηituηa ηulu ke esinagoga a ηolo enyaritae, “Dituηa ηulu Elacakina”. Arukito ikes ka ηulu alo Kurene, Alekisandaria, Cilicia ka Asia.

¹⁰Nai inak Etau ηolo Asega Stepano aosou ηina pa apedoryata ikes akitepeg, kilouniata iηes.

¹¹Kicocoa nai ikes anakimunono ηikilyok ηice alimun atemar, “Ikiira isua Stepano irworo ηakiro ηuna a ηiyany neni a Moses ka neni ka Akuj!”

¹²Kisiguryakis ikes ηituηa, ηikatukok ka ηiketatakam a Dikisila, toporokis iηes yaasi neni ka Atukot.

¹³Yaut ηisuudae ηulu esudete ηakiro ηulu abasi, “Nyieηununui ekile lo erwor ηuna aronok Kai ka Akuj na ηina asega ka Lokisila ηulu ka Akuj;

¹⁴anerae ikiira isua iηes ebala ebe inyasuni Yesu lo ηolo a Nasaret Akai ka Akuj ka kijulak ηitalyo ηulu abu Moses ikiinak iwon!”

¹⁵Kitekis ηituηa daadaη ηulu ka Atukot Stepano, kiηolikis ereet keη ecai ikwa ηolo ke emalaika.

Niticisyo 7

¹Kiηit nai Esacaradoti ηolo Apolon nooi Stepano tema, “Iyookino ηakiro ηuna ikisitakinitere iyoη nu a ?”

- ²Toboŋok Stepano tema, “Dikaitotoi ka atapapa, topupokisi ŋakiro kaŋ! Abu koloŋ Akuj ŋina ka apolou totakanu neni a papaa yok Aburaam alo Mesopotamia, eriŋa iŋes nyewuoto Aran.
- ³Tolimok Akuj iŋes tema, ‘Towot anakwap kon ka alotuŋa kon, tolot nakwap ŋina eketoodikini ayon iyon.’
- ⁴Abu nai iŋes towot anakwap a Dibabloniyae, tolot Aran. Ani ketwana papa keŋ, abu Akuj yau Aburaam nakwap ŋina tokona iboiyoto iyes na.
- ⁵Tari kikote neni, abu Akuj apaki ŋin nyeinak iŋes tari atutubet adio ŋina ka akwap a na; nai kiik iŋes ka ŋiletok keŋ akwap na, tari eriŋa iŋes nyeuruuna idiokoku.
- ⁶Kirwor Akuj neni keŋ alopote a lo tema, ‘Erikoryo ŋiletok kon nakwap ŋina gela, neni eruworotor ŋipi, kisicanae nooi ŋikaru ŋamiae ŋaomwon.
- ⁷Nai esicani ayon ŋituŋa ŋulu ka akwap a ŋina eruworotor ikes ŋipi. Ani ekaku, elomunete ikes anakwap a ŋin, potu kilipa neni kaŋ a ne.’
- ⁸Abu Akuj inak Aburaam Acamunet ŋina arae emacar keŋ akileŋer. Toruwor nai Aburaam papa a Isaka, kileŋer iŋes Isaka kelunyar esabit epei. Ekaku, toruwor Isaka papa a Yakobo, ido touru Yakobo atapapaa yok ŋulutomon ka ŋiarei.
- ⁹“Torakaakyata atapapaa yok, togyelasi Yosepu Ijipit aruwor epito. Nai arukito Akuj ka Yosepu,
- ¹⁰toiu Akuj iŋes alocan a daadaŋ. Inak Akuj iŋes aosou, ido tominak Parao ekepukan a Ijipit iŋes, kituruwo ekapolon ŋolo ka akwap ka ŋirerya keŋ daadaŋ.
- ¹¹Bu nai eron Ijipit daadaŋ ka Kanaan, toryamut ŋituŋa ŋican nooi, toŋopik atapapaa yok akimuj.
- ¹²Nai ani iirari Yakobo atemar ayai akimuj Ijipit, kiyakiya iŋes ŋidwe keŋ – atapapaa yok akiyakiyaret ŋina ke ekiŋaren.
- ¹³Ani iyakiyaryo ikes akiyakiyaret ŋina a ŋaarei, kiteyenun Yosepu neni a ŋikaitotoi keŋ ka kiteyenun ateker a Yosepu neni a Parao.
- ¹⁴Ekaku, kitowotu Yosepu papa keŋ ka ekal keŋ daadaŋ. Arae ekimar kec ŋatomonikanikaarei ka ŋikan.
- ¹⁵Tolot nai Yakobo Ijipit, neni eboiyoto iŋes ka atapapaa yok akitodol ŋina ekarya ikes.
- ¹⁶Yaarae ŋawat kec kinyakarae Sekem, kiperikinoe naturukan ŋina koloŋ kegyeli Aburaam alodwe ka Amor a ŋisiliŋa.
- ¹⁷“Ani eapuuni apaki ŋinakisiyookinet akiikinet ŋina eikinit Akuj Aburaam, kiyatakin ekimar ŋolo a ŋituŋa yok alo Ijipit, tolalata nooi.
- ¹⁸Ekaku, min lokicoloŋ ekepukan ece ŋolo abu kipuka Ijipit. Pa ayeni ekepukan ŋol Yosepu.

- ¹⁹Abu iñes tomodik ateker yok, kitinjak atapapaa yok acakanar ñidwe kec ñulu cicik nariet ikotere etwakyata.
- ²⁰Alorwa a ñul, aponi kidounoe Moses, ebus iñes nooi alokinjaren Akuj; aponi kitanakae iñes ñilapyo ñiuni alore a papa keñ.
- ²¹Ani eayo iñes nariet akiwua, toryamu nakoku a Parao iñes, ido kitopolou erae lokoku keñ.
- ²²Kitatamae Moses ñakiro daadañ ñuna ka aosou a ñina ka akwap a Ijipit, togogonjior iñes alorwor ka aloticisyo keñ.
- ²³“Ani edolete ñikaru a Moses ñatomoniomwon, kiitan iñes aanyun ñituña keñ Disirael.
- ²⁴“Ani elosi iñes, kinjolik Ejipitanoit epei ebolyar Esiraelit. Toik Moses Esiraelit, toar Ejipitanoit.
- ²⁵Atami Moses atemar kori eyenete ñituña keñ atemar esitiyae Akuj iñes aiun ikes, nai apotu ikes nyeyenut.
- ²⁶Akoloñit ñina atupakini, toryamu Moses Disirael ñiarei ejiete. Kikatak iñes akisisil ikes ebalá, ‘Dikilyok, irakasi iyés ñikaitotoi, kaanukiro icamitotor iyés awana make?’
- ²⁷Nai abu ekile ñolo etiji ñolocé kijuka Moses nawae tema, ‘Ñae ikituruwori iyon ekosikepukan ka ekatubon ñakiro kosi?’
- ²⁸Icamit iyon akiar ayon ña ñ lopite ñolo bien iarya iyon Ejipitanoit a?’
- ²⁹Ani iirari Moses ñakiro ñun, tosi todoki nakwap a Median, neni abunio iñes kiboiyo, touruunia ñisapa ñiarei.
- ³⁰“Tolunyaros nabo ñikaru ñatomoniomwon. Totakanu emalaika neni keñ anamoni a ñina anoki analonjisat a ñina ke emoru Sinai.
- ³¹Ani injolikini Moses arira, toumok, ido tolot akinjolikin. Toapiya iñes, kiira etoil ñolo ke Ekapolon ebalá,
- ³²‘Ayon Akuj atapapaa kon, Akuj ka Aburaam ka Isaka ta Yakobo.’ Tobul Moses tomaranik, kijuuru pa ecamit akinjolikin.
- ³³Tolimok nai Ekapolon iñes tema, ‘Tolaca ñamuk kon, anerae eseg akibois ñina iwuaar iyon.
- ³⁴Enjolik ayon kire epite ñolo iteryamunitere ñituña kañ ñican alo Ijipit. Eira ayon akigworo kec ka abu ayon aiun ikes. Kiira tokona, ekeyakiyari ayon iyon Ijipit.’
- ³⁵“Arae lo Moses ñolopei apotu Disirael toñero apaki ñina aponiata tolimokis iñes temasi, ‘Ñae ikituruwori iyon ekepukan ka ekatubon ñakiro kosi?’ Iñes pei abu Akuj alope kiyakiya neni kec aruwor ekepukan ka ekalakunan kec, alorwor a emalaika a ñolo atakanikinit iñes anamoni.

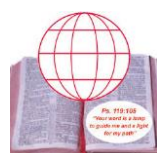
- ³⁶Abu Moses kiten Disirael, kitiya nakujuwuanisya ka naumonokineta alo Ijipit ka ananam a njina enyaritae Anam njina Arengan ta analonjisat njikaru natomoniomwon.
- ³⁷Arae lo Moses njolo alimokini Disirael tema, ‘Iyakuuni Akuj neni kus ekadwaran njolo ikoni ayon, ebuni injes alokidinj kus pei.’
- ³⁸Arukito injes ka asepic njina a Disirael, njina acunakina nalonjisat. Abu injes kirworo ka atapapaa yok ka emalaika dan njolo erworotor injes alomoru Sinai, aneni ejaunia injes Dakiciketa njuna eteyarak, ikikobak iwon.
- ³⁹“Nai apotu atapapaa yok towout akiwuap njakiro keŋ. Tonjero ikes injes, kiitana abonjor Ijipit.
- ⁴⁰Tolimokis ikes Aron temasi, ‘Kitiyakinae isua njakujo njuna ikirikete isua. Nyikiyeni isua njakiro njuna kitiyakin neni a Moses a njolo ikirikuni isua alo Ijipit.’
- ⁴¹Apaki njin, injes etiyauniata ikes etorube njolo a itaok, ido inakis njamuronisya nakuj njin ka kimomwora anjuna a ibore a njini etiyaunete ikes a njakan kec.
- ⁴²Dakiro njun abunio Akuj tomulenio ikes, kimyek ilipete njikacer njulu alokidiana, ikwapei igiritere lokitaabo njolo a njkadwarak ebe, ‘Dituŋa a Isirael, ipotu mono iyees iyaut njamuronisya ka njainakineta neni kan njikaru natomoniomwon analonjisat a?’
- ⁴³Kire ipotu iyees kiwuoko eema njolo ka akuj a Molok, ka etorube njolo ke etop a njolo ka akuj kus a njina anyaritae Repan, njakujo njuna ipotu iyees kitiyaut, ido kilipa neni kec. Anun, ekeritari ayon iyees toruworos njirikon anakwap a njina alwanan adepar tari Babilon.’
- ⁴⁴Ayakatar atapapaa yok analonjisat Eema njolo ka Akiteyenunet atemar arukito Akuj ka ikes. Etiyaunitae injes ikwanjina kelimokinitor Akuj Moses akitiyaun, lopite njolo keris kitoodikinere injes.
- ⁴⁵Ani kijaut njipapae kec Eema, apotu ikes kaapei ka Yosua yaut injes tari nakwap njina ekamarete ikes, apaki njina eritarya Akuj njituŋa njulu ka akwap a njin anjuna kec. Kiboi Eema anakwap a njin akitodol njirwa njulu a Daudi.
- ⁴⁶Abu Daudi tojokyar alokinjaren Akuj, kilip adukokin akai anjuna ka Akuj a Yakobo.
- ⁴⁷Nai arae lokoku keŋ Solomon abu todokok Akai ka Akuj.
- ⁴⁸“Nyiboyonokin bo Akuj njina alokidiana nooi nakais njuna edukito njituŋa; ikwanjina elimunitor ekadwaran ebe, ebala Akuj Ekapolon:
- ⁴⁹‘Erae nakuj ekicolon kan ka erae akwap neni ecaikit ayon. Akai njina ikoni ai ikidukokinete iyees ayon, ai eyai neni kienjinet kan?’
- ⁵⁰Meere mono njakan kan etiyaunete njiboro lu daadan a?’
- ⁵¹“Eninik njatameta kus nooi! Ikote njitai kus njulu a njituŋa a njulu nyenupito Akuj! Nyicamunete iyees akiirar njakiro njuna ka Akuj! Ikote iyees atapapaa kus, itepegete iyees jwi jwi Etau njolo Asegan!

- ⁵²Eyai mono ekadwaran epei daŋ ŋolo apotu atapapaa kus nyisicana a? Apotu ikes toara tari ŋulu adwarete abunore ŋina a ŋolo Iyookino, a ŋolo tokona idaut iyes alukin ka akiar.
- ⁵³Arae iyes ipotu toryamut Dikisila ŋulu ka Akuj, ŋulu ayaunete ŋimalaikan; nai nyiricakina iyes ikes!”
- ⁵⁴Ani iirarete ŋituŋa ŋulu ka Atukot ŋakiro a Stepano, toŋoa ikes nooi, tonyoridido ŋireetin kec aŋuna keŋ.
- ⁵⁵Nai abu Stepano ŋolo eleleba Etau ŋolo Asegan kireo nakuj, toanyuwa akica ŋina ka apolou a ŋina ka Akuj ka Yesu ewuoi allowae a ŋolo aloteten Akuj.
- ⁵⁶Tocelu Stepano tema, “Kiŋolikisi! Ete ayonŋ nakuj eŋaara ka Lokoku a Ituŋanan ewuoi allowae a ŋolo aloteten Akuj!”
- ⁵⁷Nai tocelut ikes nooi, togolo ŋaki a ŋakan kec, kipumakinos daadaŋ iŋes.
- ⁵⁸Kitunyasi iŋes kiŋa etaun Yerusalem, tocaka a ŋamoru. Apotu ŋisuudae ŋulu a ŋakiro a ŋun kicikakis ŋilowi kec neni ke esorokit a ŋolo anyaritae Saulo.
- ⁵⁹Ani erubakinete ikes ecakete iŋes, kilip tema, “Ekapolon Yesu, kijaa etau kaŋ!”
- ⁶⁰Toryedik nai tocelu a etoil a ŋolo apolon tema, “Ekapolon! Nyimarak asegit na neni kec!” Ani kedau iŋes alimun ŋun, kiridak.

Niticisyo 8

- ¹Ayai Saulo nen, kitojokite atwanare a Stepano.
- ²Tonuka nai Stepano ŋikilyok ŋulu ainakina neni ka Akuj, kigworos nooi aŋuna keŋ.
- ³Nai abu Saulo kisyak akinyasun ŋatukon a ŋikanupak; erimit iŋes nakais akiriunun ŋikilyok ka ŋaberu, toen ikes alomabus.
- ⁴Apotu ŋikanupak ŋulu aponi kielarae tolimonokis ŋakiro ŋuna Ajokak nakwapin daadaŋ ŋuna apotu ikes toloto.
- ⁵Tolot epei kec ŋolo anyaritae Pilipo lotaun ŋolo apolon alo Samaria, tolimonok ŋituŋa ŋakiro ŋuna a Kristo.
- ⁶Ani iirarete ŋasepico ŋakiro a Pilipo ka toanyuwasi ŋakujuwuanisya ŋuna etiyae iŋes, topupokis nooi daadaŋ ŋakiro ŋuna erworu iŋes.
- ⁷Anerae apotu ŋipyen tolomut alotuŋa a ŋulu alalak iworote nooi a etoil a ŋolo apolon; kitaŋaleunoe ŋulu alalak ŋulu alilim ŋakoyo ka ŋawat ka ŋulu aŋwalito.
- ⁸Aŋun, toyakaun alelyan nooi lotaun ŋolo apolon ŋol.
- ⁹Ayai lotaun ŋol ekile ŋolo anyaritae Simoni, ŋolo sek kitiyae ŋakikukujaeta, ŋolo kebu kituumok ŋituŋa ŋulu ka akwap a Samaria, etusubuna iŋes idiotuŋanan ŋini apolon.

- ¹⁰Topupo n̄ituŋa daadaŋ iŋes ameun alocaryo tari narwonita ebasi, “Erae ekile lo apedor ŋina ka Akuj ŋina enyaritae ‘Apedor ŋina Apolon.’ “
- ¹¹Apupete n̄ituŋa ŋakiro keŋ, anerae abu iŋes ya apaki ŋina aoyan ituumonokini ikes a ŋakikukujaeta keŋ.
- ¹²Nai ani enupete ikes Pilipo ŋina alimonokinia Ŋakiro ŋuna Ajokak ŋuna ka Apukan ka Akuj ka ŋuna ka apedor ke ekiro a Yesu Kristo, aponi kibatisae ikes, ŋikilyok kaapei ka ŋaberu.
- ¹³Abu Simoni daŋ elope tonup, kibatisae. Abu iŋes torubak erukito ka Pilipo; etuumokinito iŋes ŋaumonokineta ka ŋakujuwuanisya ŋuna apolok ŋuna etiyasi.
- ¹⁴Kiirasi nai Ŋikiyakia ŋulu ayakasi Yerusalem atemar acamut n̄ituŋa ŋulu a Samaria ŋakiro ŋuna ka Akuj, kiyakiyasi ikes Petero ka Yoana neni kec.
- ¹⁵Ani edolete ikes, kilipakis n̄ituŋa, ikotere eryamunete Etao ŋolo Asegan.
- ¹⁶Kibatisatae ikes alokiro ke Ekapolon Yesu bon; ariŋa Etao ŋolo Asegan nyemino tari neni a ipei kec.
- ¹⁷Kidokokis nai Petero ka Yoana ŋakan kec neni a ŋikanupak, ido toryamut ikes Etao ŋolo Asegan.
- ¹⁸Ani eanyuni Simoni atemar aponi inakinae Etao ŋolo Asegan anakidokokin ŋakan ŋuna a Ŋikiyakia, inak iŋes ikes ŋisiliŋa,
- ¹⁹tema, “Inakinae ayonŋ daŋ apedor na, ikotere ani ŋini daadaŋ edokokini ayonŋ ŋakan, toryamu Etao ŋolo Asegan.”
- ²⁰Nai kiŋenyak Petero iŋes tema, “Totwania iyonŋ kaapei ka ŋikonisiliŋa! Itami mono iyonŋ kire atemar ipedori aryamun ainakinet ŋina ka Akuj a ŋisiliŋa a?”
- ²¹Nyimamarar iyonŋ ka emam ibore kon eyai lotic lo, anerae nyiyookino etao kon alokiŋaren Akuj.
- ²²Aŋun, toki nai aronis kon na, kilip neni ke Ekapolon atemar ani kepedor, kisyoni iŋes ŋuna eya lotau kon.
- ²³Anerae ete ayonŋ atemar ileleba arakao neni kon ka ikienit iyonŋ asegit.”
- ²⁴Toboŋok Simoni tema, “Kilipa neni ke Ekapolon aŋuna kaŋ, ikotere nyitiyakin idiobore ŋini ilmu iyonŋ neni kaŋ.”
- ²⁵Ani kedaut Petero ka Yoana akiteyenun ka erwor ŋakiro ke Ekapolon, toboŋosi Yerusalem elimonokinete Ŋakiro ŋuna Ajokak lorerya ŋulu alalak ŋulu a Samaria.
- ²⁶Apeikolonŋit, tolimok emalaika ŋolo ke Ekapolon Pilipo tema, “Tonyou tolot nakan ŋina alo Kwap, lorot ŋolo etiyar alo Yerusalem, ŋolo itori nalonŋisat tari Gasa.”

- ²⁷Tonyou nai Pilipo, tolot. Ayai lorot ñol ekile ñolo anakwap a ñina a Esiopia ñolo arae ekolup. Apolokinit iñes ñisiliña daadañ ñulu a Kandace, a ñina epukat Esiopia. Kelosit sek ekile lo Yerusalem akilip.
- ²⁸Abonji iñes lore apaki ñin, edokit agaari ñina erito ñaño lei, tosyomi ekitaabo ñolo ke ekadwaran a Isaya.
- ²⁹Tolimok Etao ñolo Asega Pilipo tema, “Tolot nagaari ñin, kidunya neni keñ.”
- ³⁰Toem nai Pilipo nagaari, kiira ekile ñol esyomi ekitaabo ñolo ke ekadwaran a Isaya, kiñit tema, “Iyeni iyoñ apolou a ñakiro a ñuna isyomi iyoñ a?”
- ³¹Toboñok iñes tema, “Ekokini ayon ayenuni ai, erae pa kakalimoki ayon ituñanan idio?” Tonyaraiya nai iñes Pilipo adokar nagaari, kiboikin ka iñes.
- ³²Ñakiro ñuna asyomi ekile ñol a Nakigireta ikes nu: “Ikwa amesek ñina erikoryo akiñol kori ikwa ililiña imesek alokiñaren ekatubon ñajul keñ, nyelimuno iñes adiokiro.
- ³³Alotooma akitiditeuna keñ, aponi kitiyae ñuna nyeriyan neni keñ. Dae elimori ñuna a ñiletok keñ, anerae alemar akiyar keñ anakwap.”
- ³⁴Kiñit ekile ñol Pilipo tema, “Tolimokinae kare, ñae irworor ekadwaran, iñes pei elope kori ituñanan ice?”
- ³⁵Kirworik nai Pilipo, togeu a Nakigireta a ñunapei a ñun, tolimonok iñes Ñakiro ñuna Ajokak ñuna a Yesu.
- ³⁶Ani elosete ikes alorot, todolo neni ayakasi ñakipi, ido tolimok ekapolon ñol Pilipo tema, “Kiñolik, ñakipi nu! Nyo ekeretakini ayon akibatisao?”
- [³⁷Tolimu Pilipo tema, “Ani kinupit iyoñ a ekonitau a daadañ, ipedori akibatisao.” Toboñok iñes tema, “Anupit atemar erae Yesu Kristo Lokoku ka Akuj.”]
- ³⁸Kitowuo iñes agaari, torukosi iñes ka Pilipo kidiñ ñakipi, kibatisa Pilipo iñes.
- ³⁹Ani elomunete ikes anakipi, ya Etao ñolo ke Ekapolon Pilipo, nyiñolik nabo ekapolon iñes. Nai tolot lore keñ elelyani.
- ⁴⁰Totakanu nai Pilipo aneni enyaritae Asotus, elimonokini Ñakiro ñuna Ajokak lotaunio daadañ tari neni adolyo Kaisaria.

Niticisyo 9

- ¹Nai ariña Saulo emunikinit akitukuryan ka akiar ñikasyomak ñulu ke Ekapolon Yesu. Abu iñes tolot neni ke Esacaradoti a ñolo Apolon nooi
- ²akiñit ñabaruwae ñuna itoodiunito atemar ecamakinitae iñes alosit losinagogae ñulu alo Damasko, ikotere ani keryamu ituñanan idio ñini enupit Kristo, ekile kori aberu, kikama ikes, toen ya Yerusalem. (Anyaritae dañ ñikewuapak a Kristo, “Dulu ke Erot.”)

- ³Ani eapiyari ijes Damasko, tonjesun atipei akica anakuj, kinuaku neni ayai ijes.
- ⁴Kimasar ijes kwap, kiira etoil ebala neni keŋ, “Saulo, Saulo! Kaanukiro ikisicanitor iyoŋ ayon?”
- ⁵Kinjit Saulo tema, “Dae iyoŋ Ekapolon?” Toboŋok etoil tema, “Arae ayon Yesu ŋolo isicanit iyoŋ.
- ⁶Nai tokona, tonyou toloma lotaun itolimokin ŋuna itemokino iyoŋ kitiya.”
- ⁷Towua ŋikilyok ŋulu arukito ka Saulo kililiŋa cek; apupete ikes etoil, nai nyeanyuwasi idiotuŋanan.
- ⁸Tonyou Saulo alokwap, nai ani eŋaari ŋakonyen keŋ, nyiŋolik idiobore. Aŋun, torikosi ikes ijes tooma Damasko.
- ⁹Ya ijes ŋirwa ŋiuni emudukana, pa imuji kori emasi.
- ¹⁰Ayai Damasko ekasyoman a Yesu ŋolo anyaritae Anania. Tonyara Ekapolon ijes anatakanikinet tema, “Anania!” Toboŋok ijes tema, “Ekapolon, ayon lo.”
- ¹¹Tolimok Ekapolon ijes tema, “Tonyou tolot lorukude ŋolo enyaritae, ‘Erukude ŋolo Idiiri,’ kinjitu alokai a Yuda ekile ŋolo alo Taso, ŋolo enyaritae Saulo. Ilipi ijes.
- ¹²Aanyu ijes anatakanikinet ekile ŋolo enyaritae Anania, ebuni akidokokin ŋakan neni keŋ, ikotere ekienyunia nabo.”
- ¹³Toboŋok Anania tema, “Ekapolon, akalimonokis ayon ŋituŋa ŋulu alalak ŋakiro ŋuna ke ekile a ŋol ŋuna aronok nooi, ŋuna etiya ijes lokanupak kon alo Yerusalem.
- ¹⁴Abu ijes Damasko ka apedor a ŋina eryamunit ijes alosacaradotin a ŋulu apolok, akikam daadaŋ ŋulu enyarito ekiro kon.”
- ¹⁵Nai tolimok Ekapolon Anania tema, “Tolot, anerae erae ijes eketiyan kaŋ ŋoloseuna, ŋolo iteyenuni ekiro kaŋ lobukui ŋulu nyerae Diyudayan ka lorwosi kec ta lotuŋa ŋulu a Isirael.
- ¹⁶Etoodikini ayon elope ijes etyae ŋolo a ŋican a daadaŋ a ŋulu itemokino ijes toryamu aŋuna ke ekiro kaŋ.”
- ¹⁷Torotok nai Anania, toloma kai. Kidokok ŋakan neni keŋ tema, “Lokaato Saulo, ekeyakuu ayon Ekapolon Yesu, ŋolo abu totakanu neni kon alorot apaki ŋina ibunio iyoŋ. ekeyakuu ijes ayon, ikotere tokienyu iyoŋ nabo, ikilelebikin Etao ŋolo Asegan.”
- ¹⁸Atipei toraraun ibore ŋini ekoni ŋakabebekwa a ekolya anakonyen a Saulo, tokienyu ijes nabo.
- ¹⁹Tonyou nai ijes, kibatisae. Kimuj ijes, ido togogoŋu akuwan keŋ.
- ²⁰Kisyak ijes atipei alimonokin alosinagogae ŋakiro a Yesu ebala, “Erae Yesu Lokoku ka Akuj.”

- ²¹Toumokis daadaŋ ŋulu apupete iŋes, kiŋitiŋitas make temasi, “Meere mono ekile lopei lo esicani alo Yerusalem ŋulu anyarito ekiro lo a? Nyebunit ba ca iŋes akitiya ŋunapei a ne – akikamar ikes akiya neni a ŋisacaradotin a ŋulu apolok a?”
- ²²Nai togogoŋior nooi apiiryanut a Paulo analimonokin keŋ, alopite a ŋolo etoodiunia atemar Yesu iŋes erae Kristo; kitataaŋaŋ Diyudayan ŋulu alo Damasko.
- ²³Ani kelunyarosi ŋirwa ŋulu alalak, totukut Diyudayan akia Saulo;
- ²⁴nai abu Saulo toyenu ŋuna atukosi ikes. Kirojo ikes ŋikekya ŋulu ke etaun apaaran ka akuwar, ecamito akia iŋes.
- ²⁵Nai apotu ŋikasyomak keŋ nakwaare yaasi iŋes kisitoro loole ŋolo ka arwatata, kiyooliyosi iŋes kwap a ebukit.
- ²⁶Bu Saulo Yerusalem, kikatak akiruk ka ŋikasyomak a Yesu, nai tokera ikes daadaŋ iŋes, anerae pa anupito ikes atemar erae iŋes ekasyoman kire.
- ²⁷Nai ya Baranaba iŋes Lokiyakia. Tolimok ikes epite ŋolo keanyunia Saulo alorot Ekapolon, ŋolo abu kirwor neni keŋ ka epite ŋolo kelimonokinia Saulo alo Damasko alokiro a Yesu pa ekuryana.
- ²⁸Aŋun, toruko Saulo ka ikes alo Yerusalem, tolimonok a nen daŋ alokiro ke Ekapolon pa ekuryana.
- ²⁹Kirwor iŋes ka topeganakin daŋ ka Diyudayan ŋulu erworosi Ŋagirik, nai ewarito ikes akia iŋes.
- ³⁰Ani eyenunete ŋikaitotoi ŋun, yaasi ikes iŋes Kaisaria, kitoloto lotaun ŋolo anyarita Taso.
- ³¹Arae epite ŋol abunio akinapakin lokanupak ŋulu alo Yudeya, Galileya ka Samaria. Abu Etaun ŋolo Asegaŋ kitogogoŋ ka kisimukek ŋikanupak, kiyatakin ekimar kec, kiboiyoto ekerito Ekapolon.
- ³²Kimaniman Petero akwap ŋin daadaŋ, tolot daŋ aanyun ŋituŋa ŋulu ka Akuj ŋulu aya Lidda.
- ³³Toryamu iŋes a nen ekile ŋolo anyarita Aenea, ŋolo kebu ya ŋikaru ŋikanikauni eperi alokitaada, aŋuna alilimiyoritotor ŋakoyo kaapei ka akuwan keŋ.
- ³⁴Tolimok Petero iŋes tema, “Aenea, ikitaaŋaleu iyon Yesu Kristo, tonyou, topetak ekitaada kon.” Atipei, tonyou Aenea.
- ³⁵Toanyuwasi ŋituŋa daadaŋ ŋulu aya Lidda ka Saron iŋes eŋale; kibelesinos, tonupa Ekapolon.
- ³⁶Ayai Yoppa akanupan ŋina anyarita Tabisa. (Anyarita ekiro keŋ a Ŋagirik Dorka, iŋes atemar “Agete.”) Etiyae iŋes ŋuna ajokak akiŋaranakin ŋikulyak.
- ³⁷Apaki ŋin, abu iŋes todyakakin, totwan. Kilotasi ikes akuwan keŋ, kiperikis nagule ŋina alokidiana.

³⁸Keris njikasyomak kiirasi atemar ayai Petero Yoppa, ido aḡuna aapiya Lidda alo Yoppa, kiyakiyasi ikes njikilyok njiarei akimaima iḡes temasi, “Okoe, kiwonyu neni kosi atipei.”

³⁹Torukosi nai Petero ka ikes. Ani edoli, yaarae nagule njina ayai kidiana. Awuasi njapuseru daadaḡ alodiyete Petero, kigworos ka kitoodikis iḡes njikiteiteyo ka njikotyonyulu kitiyauni Tabisa eriḡa erukito ka ikes.

⁴⁰Kitoloma Petero ikes daadaḡ kiḡa. Toryedik kilip, toboboḡ neni aperyonyo akuwan tema, “Tabisa, tonyou!” Toḡaa iḡes njakonyen keḡ, ani njolikini iḡes Petero, tonyou, kiboikin.

⁴¹Ya Petero akan, kitonyou iḡes. Tonyarau nai iḡes njikanupak ka njapuseru kipotok Tabisa eyari neni kec.

⁴²Toyenunae njakiro nu alo Yoppa daadaḡ, tonupa njituḡa njulu alalak Ekapolon.

⁴³Kiriya Petero njirwa njulu alalak alo Yoppa, iboi aneni a Simoni, a njolo emanyimanyi njilowi a njityaḡ.

Niticisyo 10

¹Ayai Kaisaria ekile njolo anyaritaey Kornelio, njolo apolokinit atutubet a njasigarya a Roma njina anyaritaey “Ajore a Italia.”

²Araey iḡes ekile njolo ainakina neni ka Akuj, njolo akerit ekal keḡ daadaḡ Akuj. Eptonori iḡes lokulyak njainakineta njuna alalak, kilipeneneey iḡes Akuj njirwa daadaḡ.

³Akoloḡit apei eapikini njisaaey njikanikaomwon njulu ka apaaran, toanyuwa iḡes atakanikinet, kiḡolik emalaika njolo ka Akuj ileere ebunit neni keḡ, tolimok iḡes tema, “Kornelio!”

⁴Kitek Kornelio emalaika ekuryanit, kiḡit tema, “Ekapolon, nyo?” Toboḡok emalaika iḡes tema, “Acamu Akuj akilip kon ka njainakineta kon lokulyak ka ikitamu iḡes iyonyoḡ.

⁵Tokona kiyakiya njikilyok njidi Yoppa, tonyaraut Simoni njolo eraey Petero.

⁶Iboi iḡes alore a Simoni, a njolo emanyimanyan njilowi a njityaḡ. Eyai ere keḡ diyete anam.”

⁷Ani kelot emalaika njolo erworo neni keḡ, tonyarau Kornelio njiketiyak keḡ njiarei ka esigarit njolo ainakina neni ka Akuj, njolo araey epey alokidiny njulu eyokiyete iḡes.

⁸Kedau alimokin ikes njakiro daadaḡ njuna apoty totakanut, kiyakiya ikes Yoppa.

⁹Akoloḡit njina atupakini eriḡa ikes eya lorot toapiyarete Yoppa, tolot Petero akilip nagule njina alokidiana. Aapikinit njisaaey njikanikaapey njulu ka apaaran.

¹⁰Tonyam akoro Petero kiitan ibore njini nyamat; ani eriḡa itemonokinio akimuj, toanyuwa iḡes atakanikinet.

- 11**Toanyuwa iñes nakuj eñaara ka iyooliunitoe kwap ibore ñini ekoni ananga ñina apolon, iyooliunitoe kwap alocileta a ñuluomwon.
- 12**Aya nananga ñin ñityañ daadañ egelegelya, ñulu alyatok ka ñikyeny dañ.
- 13**Tolimok etoil iñes tema, “Petero, tonyou, toar, tonyam!”
- 14**Nai tema Petero, “Ekapolon, mam! Anerae nyenyama ayon ñinapei idiobore ñini ikitaleo kori ñini nyesege.”
- 15**Kirworik nabo etoil neni keñ tema, “Ibore ñini etesege Akuj, nyitemokino iyon ibala nyesege.”
- 16**Kitiyakin ñun ñakitiyakinet ñauni, ido kinyakarae ibore ñin nakuj atipei.
- 17**Ani eriña Petero etañañi etamatamae apolou ñina ka atakanikinet a ñin, keris ñikilyok ñulu eyakuunit Kornelio kiñitut ere a Simoni ka awuasi apaki ñin alopuke.
- 18**Tonyaras ikes iñtasi erae keyai Simoni ñolo erae Petero nen.
- 19**Ani eriña Petero etamatamae jik ñuna ka atakanikinet, tolimok Etau ñolo Asegañ iñes tema, “Simoni! Ikiitanito iyon a ne ñikilyok ñiuni.
- 20**Añun, tonyou todoka kwap. Nyiñayañaya arukor ka ikes, anerae ayon elope eyakuunit ikes.”
- 21**Todoka nai Petero kwap, tolimok ñikilyok ñuluuni tema, “Ayon iñes ñolo iitanito iyes. Anukiro iponitotor iyes?”
- 22**Toboñokis ikes temasi, “Kornelio, ekapolokiniton ñasigarya, iñes ikiyakuunit isua. Erae iñes ekile ñolo ajokan, ñolo iyookino ka ekerit iñes Akuj. Ekerito Diyudayan daadañ iñes. Alimokini emalaika ñolo ka Akuj iñes anyarare iyon bu kai keñ, ikotere kiira iñes ñuna ilimuni iyon.”
- 23**Tonyaraiya Petero ñikilyok tooma, topero kai keñ. Akolonit ñina atupakini, torukosi iñes ka ikes kaapei ka ñikaitotoi ñice dañ ñulu alo Yoppa.
- 24**Todolo ikes Kaisaria akolonit ñina atupakini. Edarito Kornelio kaapei ka ñiyeneta keñ ta ñikonei Petero.
- 25**Ani elomari Petero kai, kisiryam Kornelio iñes toramakin nakejen keñ, kilip neni keñ.
- 26**Nai kikeu Petero iñes tema, “Tonyou, anerae ayon dañ arae ituñanan pei.”
- 27**Todolu Petero tooma kai eriña irworosi ka Kornelio, toryamu ñituña ñulu alalak ecunakina.
- 28**Tolimok ikes tema, “Iyenete iyes ñilopeyek epite ñolo italeere ituñanan ñini Yudayat akipeyokin kori arukit ka ituñanan ñini gela. Nai eketoodik Akuj ayon atemar nyitemokino abala idiotuñanan erono kori nyesege.

- ²⁹Aḡun, ani akaomunio ayonḡ, abu nyawou. Eḡita nai ayonḡ ḡakiro ḡuna ikinyaritotor iyes ayonḡ.”
- ³⁰Toboḡok Kornelio tema, “Dirwa ḡiuni ḡulu alunyarosi, elipi ayonḡ alokai kaḡ ḡisaae ḡikanikaomwon ḡulu ka apaaran – arae esaa lopeilo. Apaki ḡinapei ḡin, onanḡakin ekile ḡolo anapit ḡilowi ḡulu amilimilete ewuoi alokiḡaren kaḡ.
- ³¹Kirworik iḡes tema, ‘Kornelio, eira Akuj akilip kon ka atamu daḡ ḡainakineta kon lokulyak.
- ³²Aḡun, kiyakiya ḡikilyok Yoppa toryamut Simoni ḡolo erae Petero. Iboi iḡes alore a Simoni a ḡolo emanyimanyan ḡilowi a ḡityaḡ. Eyai ere keḡ diyete anam.’
- ³³Aḡun, abu ayonḡ atipei eyaki ḡikilyok aomun iyonḡ, ka ajokyar ibu iyonḡ. Ikiya tokona isua daadaḡ ne kiḡaren Akuj, akiirar ḡuna daadaḡ adau Ekapolon akicikakin iyonḡ.”
- ³⁴Togeu Petero erwor tema, “Tokona ayenu ayonḡ kire atemar nyetyakatyakat Akuj ḡituḡa;
- ³⁵nai ecamuna aneni keḡ ituḡanan ḡini ekerit iḡes alobukui a daadaḡ, kitiyae ḡakiro ḡuna iyookino.
- ³⁶Iyete iyes ḡakiro ḡuna abu iḡes kiyakik Isirael – alimonokin Dakiro ḡuna Ajokak ḡuna ke ekisil alotooma Yesu Kristo, ḡolo erae Ekapolon a daadaḡ.
- ³⁷Iyete iyes ḡakiro ḡuna aponi kiserae anakwap a ḡina a Yudeya a daadaḡ, ageun alo Galileya kedau Yoana alimonokin ḡuna ke ebatisimu keḡ.
- ³⁸Iyete iyes epite ḡolo aseunia Akuj Yesu ḡolo a Nasaret, inak Etau keḡ ka apedor. Abu iḡes kirim itiyae ḡuna ajokak ka kitaḡaleununu ḡulu daadaḡ ayakasi napedor ḡina a Satan, anerae arukito Akuj ka iḡes.
- ³⁹Ikirae isua ḡisuudae ḡulu a ḡakiro a daadaḡ a ḡuna etiyat iḡes anakwap a Diyudayan ka alo Yerusalem. Apotu nai Diyudayan kibubukis iḡes lomusalaba, toara.
- ⁴⁰Nai abu Akuj kiteyaru iḡes kelunyarosi ḡirwa ḡiuni, kitatakanu iḡes eyari.
- ⁴¹Nyitatakanuna iḡes lotuḡa daadaḡ, nai neni kosi make a ḡulu aris Akuj kikiseu aruwor ḡisuudae. Isua ikipotu emuja ka omata daḡ ka iḡes, kedau ayarun alokatwak.
- ⁴²Abu nai iḡes ikicikaki isua alimonokin Dakiro ḡuna Ajokak ka akiteyenun lotuḡa atemar erae iḡes ewuakin aruwor ekatubon a ḡulu eyarete ka ḡulu atwak.
- ⁴³Iteyenuito ḡikadwarak daadaḡ aḡuna keḡ atemar, ḡini daadaḡ enupi Yesu, isyoniyo ḡasecisya keḡ alokiro a Yesu.”
- ⁴⁴Ani eriḡa Petero irworu ḡakiro ḡun, min Etau ḡolo Asegan lotuḡa daadaḡ ḡulu apupete ḡakiro ḡun.
- ⁴⁵Toumokis ḡikanupak ḡulu arae Diyudayan, ḡulu arukunete ka Petero, a ḡuna ainakinia Akuj Etau keḡ tari lotuḡa ḡulu pa arae Diyudayan.

⁴⁶Anerae apupete ikes n̄ituᅇa ᅇul irworosi ᅇaᅇajepa ᅇuna agelegelya ka ipurosi Akuj. Tolimu Petero tema,

⁴⁷“Aryamut n̄ituᅇa lu Etau ᅇolo Asegan ikwaᅇina aryamunere iwon daᅇ. Epedori nai idiotuᅇanan akiretakin ikes anakibatisao a ᅇakipi a?”

⁴⁸Aᅇun, tolimu iᅇes atemar kibatisae ikes alokiro a Yesu Kristo. Kin̄ita nai ikes Petero akiboi ka ikes ᅇirwa ᅇidi.

Niticisyo 11

¹Kiirasi Dikiyakia ka ᅇikanupak ᅇulu alo Yudaya daadaᅇ atemar kecamut n̄ituᅇa ᅇulu pa arae D̄iyudayan daᅇ ᅇakiro ᅇuna ka Akuj.

²Aᅇun, ani elosi Petero Yerusalem, kitepega iᅇes D̄iyudayan ᅇulu eitanito kileneᅇae n̄ituᅇa ᅇulu nyerae D̄iyudayan temasi,

³“Kaanukiro ilosyo iyoᅇ lotuᅇa ᅇulu nyileᅇeritae, akimuj ka ikes?”

⁴Nai kisyak Petero alimonokin ikes ᅇakiro daadaᅇ ereunit a ᅇapepei tema:

⁵“Apeikoloᅇit eriᅇa ayoᅇ elipi alotaun a ᅇolo enyaritae Yoppa, abu oanyuwa atakanikinet. Eᅇolik ibore ᅇini ekoni anaᅇga ᅇina apolon, iyooliunitoe anakuj kwap alocileta a ᅇuluomwon, bu towo alodiyete kaᅇ.

⁶Abu eᅇolik kojokan, oanyuwa ᅇityaᅇ ᅇulu ka ariet, ᅇulu alyatok ka ᅇikyeny.

⁷Eira etoil ebala neni kaᅇ, ‘Petero, tonyou, toar, tonyam!’

⁸Nai otema ayoᅇ, ‘Ekapolon, mam! Anerae nyenyama ayoᅇ ᅇinapei idiobore ᅇini italeo kori ᅇini nyeseᅇ.’

⁹Nai kirworik nabo etoil anakuj tema, ‘Ibore ᅇini eteseᅇu Akuj, nyitemokino iyoᅇ ibala nyeseᅇ.’

¹⁰Kitiyakin ᅇun ᅇakitiyakinet ᅇauni, ido kinyakarae nai ibore ᅇin nakuj.

¹¹Apaki ᅇinapei, todolunete ᅇikilyok ᅇiuni, ᅇulu eyakuunitae neni kaᅇ alo Kaisaria kai ᅇina ayai ayoᅇ.

¹²Okolimok ayoᅇ Etau ᅇolo Asegan arukor ka ikes pa aᅇayaᅇayat. Orukosi daᅇ ayoᅇ ka ᅇikaitotoi ᅇulukaniᅇapei lu, tolotoi kai a Kornelio.

¹³Ikitatamik iᅇes isua epite ᅇolo keanyuwaritor iᅇes emalaika ewuoi alokai keᅇ ebala, ‘Kiyakiya ᅇikilyok Yoppa, tonyaraut Simoni ᅇolo erae Petero.

¹⁴Ikilimokini iᅇes iyoᅇ ᅇakiro ᅇuna iunor iyoᅇ kaapei ka ekal kon daadaᅇ.’

¹⁵Ani ageuni ayoᅇ erwor, min Etau ᅇolo Asegan neni kec, lopite ᅇolo aminio neni yok anageunet.

¹⁶Otamu nai ayoᅇ ᅇakiro ᅇuna ke Ekapolon ᅇina abaakar, ‘Abu Yoana kibatisa a ᅇakipi, nai ikibatisao iyes a Etau a ᅇolo Asegan.’

- ¹⁷Ani nai keinakinit Akuj ikes ainakinet njina ikoni njina abu ikiinak iwon apaki njina anupere Ekapolon Yesu Kristo, karae nai ayonj njae ekatakini akiretakin Akuj?”
- ¹⁸Ani iirarete ikes njun, tojonoto apega. Kipuro Akuj temasi, “Ainaki nai Akuj njulu nyerae Diyudayan danj apaki njina ekiyata, toyara!”
- ¹⁹Toloto njikanupak njulu aponi kielarae anjuna ka akisicianio a njina atakanuni kelunyar atwanare a Stepano, todolo Poenikia, Kupuro ka Antiokio. Kitatama ikes Djakiro njuna Ajokak neni a Diyudayan make.
- ²⁰Nai apotu njikanupak njice njulu arae njulu alo Kupuro ka Kurene toloto Antiokio, kirworo tari lotnja njulu pa arae Diyudayan, tolimonokis ikes Djakiro njuna Ajokak njuna ke Ekapolon Yesu.
- ²¹Ayai apedor njina ke Ekapolon neni kec, kibelekino ka tonupa njitnja njulu alalak Ekapolon.
- ²²Todolo njakiro nu natukot njina a njikanupak a Yesu alo Yerusalem, ido kiyakiya atukot Baranaba alosit Antiokio.
- ²³Ani edoluni injes ka injolikini epite njolo kebunio Akuj kitererejio ikes, tolakar injes. Kicikak ikes arubakin anupit Ekapolon a njitai kec a daadanj.
- ²⁴Arae Baranaba ekile njolo ajokan, njolo eleleba Etau njolo Asegan ka anupit. Kiyatakin nooi njitnja, potu neni ke Ekapolon.
- ²⁵Tolot nai Baranaba Taso akiwarit Saulo.
- ²⁶Ani eryamuni, yau injes Antiokio. Yaasi ikes ekaru daadanj iryamiryameneneete ka njikanupak, kitatama danj njitnja njulu alalak. Arae Antiokio esyakinere anyarare njikasyomak atemar Djikristo.
- ²⁷Alorwa a njul, aponeneete njikadwarak alo Yerusalem tari Antiokio.
- ²⁸Tonyou epei alokidinj kec njolo anyaritae Agabo, todwar ka apedor a njina ke Etau a njolo Asegan atemar ebuni eron njolo apolon nakwap daadanj. Abu nai eron njol bu apaki njina araakar Klauda ekepukan a Roma.
- ²⁹Totyakut njikasyomak a Yesu atemar itemokino njinitujanen alokidinj kec tolemu alopite a njolo apedorya alemun idiobore njini kinjarakinet njikanupak alo Yudaya.
- ³⁰Kitiyata ikes njun, kiyakiyasi Baranaba ka Saulo yaasi njisilinja, inakis njikatukok njulu ka atukot a Djikristo alo Yudeya.

Niticisyo 12

- ¹Dirwa njulupei, togeu erwosit Erode akikam njice alokidinj njikanupak ecamit akisican ikes.
- ²Abu injes toar Yakobo lokaato keñj a Yoana ka atum.

- ³Ani eanyuni iñes atemar ajoikinito ñakiro ñun Diyudayan, abu kikamu Petero ðaŋ. (Atakanunete ñakiro nu apaki ñina enumunumere ñasuban ñuna a ñamugati a ñuna emam ñakinyalet kec.)
- ⁴Ani kedau iñes akikamun Petero, kijukak mabus, kipotok losigarya ñulu atyakitae ñatyaket ñaomwon, ñinatyaket ñisigarya ñiomwon. Acamit Erode añaun iñes kelunyar Paska, ido kisitakinae alokiñaren ñituña.
- ⁵Añun, aponi togoloe Petero alomabus, nai elipete Ðikristo nooi Akuj añauna keñ.
- ⁶Nakwaare nyiwalara akoloñit ñina acamitor Erode akisitakin Petero alokiñaren ñituña, ajotoe Petero alokidin ñisigarya ñiarei, toenitetei iñes a ñiriko a ñiarei. Toyakas ðaŋ ñisigarya ñulu eteok lokekia a mabus.
- ⁷Atipei, totakanu emalaika ñolo ke Ekapolon, kinuaku akica ejera. Totap emalaika eseket a Petero, kiñiñak kitekienyu, tolimok tema, “Tonyou atipei!” Tolacakinos ñiriko anakan keñ atipei.
- ⁸Tolimok nai emalaika iñes tema, “Tonap ñilowi ka ñamuk.” Kitiya Petero ñun. Tolimok emalaika iñes tema, “Tonap ekoti kon, ikiwuapak ayonj.”
- ⁹Kiwuapak nai Petero iñes kiña mabus. Pa ayeni iñes atemar ñuna etiyae emalaika erae ñuna a kire; atami iñes atemar kori ete atakanikinet.
- ¹⁰Ani kedepasi ikes ñisigarya ñulu eteok ñulu tanyan ka ñulu atupakinete, todolo lopuke ñolo a ñasuwa ñolo ecorosiyarit Yerusalem. Toñaar epuke bon, tolomasi ikes kiña. Tomekis ikes erukude ñolo ke etaun epei, atipei toñopiya nai emalaika.
- ¹¹Toyenu nai Petero ñuna kepotu kitiyakinos neni keñ tema, “Ayenu ayonj kire tokona atemar Ekapolon iyakuunit emalaika keñ aiun ayonj anapedor a ñina ke Erode ka anakiro a daadañ a ñuna acamito Diyudayan akitiya.”
- ¹²Ani kileereto ñakiro nu aneni keñ, tolot kai a Maria a toto a Yoana a ñolo arae Mariko, neni acunakina ñituña ñulu alalak ilipete.
- ¹³Ani ikonjikonkini Petero epuke ñolo alokiña, bu aketiyan ñina anyaritae Roda akisirwor ñini ekonjikoni.
- ¹⁴Ani eyeni iñes etoil a Petero, tolakari nooi nyeña mono epuke, nai toem tolimok ñituña atemar ewuoi Petero alokiña.
- ¹⁵Tolimokis ñituña iñes temasi, “Ikibilerit iyonj!” Nai torubak iñes ebala ebe erae kire. Tobonokis ikes temasi, “Erae emalaika keñ.”
- ¹⁶Nai torubak Petero ikonjikoni epuke. Ani eñaarete ikes, kiñolikis iñes toumokis.
- ¹⁷Kikia iñes akan keñ akisililiñ ikes, ido kitatamik ikes epite ñolo ayaunia Ekapolon iñes alomabus. Tolimok iñes ikes tema, “Tolimokisi nugu neni a Yakobo ka lokaitotoi.” Torotok nai iñes, tolot iwace.
- ¹⁸Ani iwalari, kiguryakinos nooi ñisigarya añauna kepotu kitiyakinos neni a Petero.

- ¹⁹Abu Erode tolimu atemar toripiripai nooi ŋakiro a Petero, nai nyeryamut ikes iŋes. Aŋun, abu kiŋitiŋit ŋisigarya ŋulu eteok mabus, ido tolimu atemar toarae ikes. Tolot nai Erode alo Yudaya tari Kaisaria, kiboï aina ŋirwa ŋidi.
- ²⁰Aŋoikinit Erode ŋituŋa ŋulu a Tiro ka Sidon. Potu nai ŋituŋa ŋul kaapei neni keŋ. Ani kedaut ikes akitacamun Blasto ŋolo arae eketiyan ke Erode, ŋolo ekinyomitae ŋakiro kec, kiŋita ikes Erode akisil ka ikes; anerae arae nakwap ŋina epukat Erode aryamununya akwap kec akimuj.
- ²¹Ani edoli akoloŋit ŋina aseunit Erode akiryamakinor ka ikes, tonap ŋikeelowi ŋulukipukaet, kiboikin lokicoloŋ ŋolo ka apolou, ido kirwor lotuŋa.
- ²²Tocelut ŋituŋa temasi, “Irworo iŋes erae akuj, meere ituŋanan!”
- ²³Apaki ŋinapei, kitedyakak emalaika ŋolo ke Ekapolon Erode toramakin kwap, anerae abu iŋes kimyek ŋituŋa itopoloorito iŋes erae akuj, pa etopoloorit iŋes Akuj ŋina a kire. Tonyama ŋikur iŋes, totwan.
- ²⁴Nai torubak akirot ŋina ka Akuj iyata ka tokeikin akwap.
- ²⁵Ani kedaut Baranaba ka Saulo etic kec ŋolo eyakitere ikes, toboŋut alo Yerusalem potu Antiokio, erukito ka Yoana ŋolo erae Mariko.

Niticisyo 13

- ¹Ayakasi ŋikadwarak ka ŋiketatomak neni a Dikristo a ŋulu alo Antiokio. Araakasi ikes Baranaba ka Simeon ŋolo arae Niger (iŋes atemar ŋolokiryonon), Lukio ŋolo abunit alo Kurene, Manaen ŋolo kepolounete kaapei ka erwosit Erode ta Saulo.
- ²Ani ilipete ikes neni ke Ekapolon ka kikanyete, tolimok Etao ŋolo Asegan ikes tema, “Kimyekisi Baranaba ka Saulo kitiyata etic ŋolo anyaritor ayoŋ ikes.”
- ³Ani kedaut ikes akikany akimuj ka kilipete, kidokokis ŋakan kec neni a Baranaba ka Saulo, kiyakiyasi ikes.
- ⁴Aŋun, kedau Etao ŋolo Asegan akiyak Baranaba ka Saulo, toloto ikes Seleukia; a nen, todoka ameeli toloto loculat ŋolo enyaritae Kupuro.
- ⁵Ani edolete inaa, tolo masi lotaun ŋolo enyaritae Salamis, kiserata ikes ŋakiro ŋuna ka Akuj alosinagogae a Diyudayan. Arukito ikes ka Yoana ŋolo arae Mariko, ŋolo eŋarakinit ikes.
- ⁶Ani kedaut ikes atubor aloculat, todolo lotaun ŋolo enyaritae Papos. Toryamut ikes a nen ekekukujan ŋolo anyaritae Ba-Yesu, ŋolo arae Eyudayat, torae daŋ ekadwaran ŋolo alyokonon.
- ⁷Arae iŋes ekone ke ekepukan a Papos a ŋolo anyaritae Serugo Paulo. Arae Serugo Paulo ekile ŋolo aason. Tonyaraiya iŋes Baranaba ka Saulo neni ayai iŋes, anerae acamit akiirar ŋakiro ŋuna ka Akuj.

- ⁸Nai abu ekekukujan Elimas (epite ñol anyaritotor Ñigirik Ba-Yesu ñol), ñolo acamit akitoooliyor ekepukan ananupit ñakiro ñuna ka Akuj, kitepeg ikes.
- ⁹Nai abu Saulo, ñolo ðaŋ anyarita Paulu ñolo eleleba Etau ñolo Asegan, kitek ekekukujan,
- ¹⁰tolimu tema, “Iyoŋ lokoku a Satan! Iyoŋ emoit ñolo ka akiyookino a daadaŋ! Ileleba iyoŋ ñamodyanakineta ñuna egelegelya ka aronis! Nyijonoenene mono iyoŋ akilocenen ñakiro ñuna ke Ekapolon ñuna a kire, kituruwo alyokonu a?”
- ¹¹Kiira! Ikisicani tokona Ekapolon iyoŋ. Imudukani iyoŋ ka nyiŋolikini akica ñina ka akoloŋ mono.” Ñolopeikiro, tonaŋakin Elimas ilwacikini ñakonyen keŋ kiriokyata cuc, kisyak akitwap iwarit idiotuŋanan ñini ikamuni akan keŋ, toriko.
- ¹²Ani iŋolikini ekepukan ñuna apotu kitiyakinos, tonup, anerae abu iŋes toumok nooi aŋuna ka akitatam a ñina a ñakiro a ñuna ke Ekapolon.
- ¹³Torotokis nai Paulo ka ñirukitos keŋ ka ameeli alo Papos, potu lotaun Periga ñolo anakwap a Pampilia, neni abunio Yoana Mariko toesikinia ikes toboŋo Yerusalem.
- ¹⁴Torotokis nai ikes alo Periga, todolo lotaun Antiokio ñolo anakwap a Pisidia. Ani akoloŋit ñina a Sabato, toloto ikes losinagoga, kiboikinos.
- ¹⁵Ani kesyomi ekitaabo ñolo a Ñikisila a Moses ka ñakigireta ñuna a ñikadwarak, kiyakikis ñikapolokinitok esinagoga ikes akirot ebasi, “Ñikaitotoi, ani keyai iyek akirot ñina isimukekini ñituŋa, tolimutu.”
- ¹⁶Aŋun, tonyou Paulo kikia akan keŋ akisililiŋ ikes, tolimok tema, “Ñituŋa a Isirael ka iyek ñulu ikerito Akuj, topupokisi!”
- ¹⁷Abu Akuj ñina a ñituŋa a lu a Ñisirael toseu atapapaa yok, kipitu ikes apaki ñina ayakatar Ijipit. Anapedor keŋ a ñina apolon, abu yau ikes alo Ijipit.
- ¹⁸Today iŋes ikes ñikaru ñatomoniomwon analoŋisat.
- ¹⁹Abu iŋes kilou ñakwapin ñakanikaarei alo Kanaan, ido inak ñituŋa keŋ akwap a ñituŋa a ñul, kituruwo ñina kec.
- ²⁰Apotu nu daadaŋ yaasi ñikaru ñamiae ñaomwon ka ñatomonikan ameun apaki ñina aponiata ikes alo Ijipit. “Ekaku a ñun, abu Akuj inak ikes ñikatubok akitodol apaki ñina a Samuel ke ekadwaran.
- ²¹Kiitana nai ikes erwosit, ido inak Akuj ikes Saulo lokoku a Kis, a ñolo ka ateker a Benjamin, aruwor erwosit kec ñikaru ñatomoniomwon.
- ²²Ani kelema Akuj Saulo, kilunyok Daudi aruwor erwosit kec. Kiteyenu Akuj nu aŋuna a Daudi: ‘Aanyu ayon atemar erae Daudi, lokoku a Yese ekile ñolo elelyania etau kaŋ; itiyakini iŋes ñuna daadaŋ acamit ayon iŋes kitiya.’
- ²³Ayau Akuj aloletok a Daudi Ekaiunan ñolo a Ñisirael, ñolo erae Yesu, ikwaŋina aris iŋes kiikinia.

- 24 Ani eriŋa Yesu nyebuno, aris Yoana kelimonoki ŋituŋa a Isirael daadaŋ atemar etemokino ikes tokiwa ŋasecisya kec, kibatisae.
- 25 Ani eapuuni Yoana akirikakin akitatam keŋ, tolimok ŋituŋa tema, ‘Itamete iyes atemar ŋae ayonŋ? Nyarae ayonŋ ŋolo idarito iyes. Emam, nai ekaku kaŋ, ebuni iŋes ŋolo nyapedori ayonŋ tari alacun ŋamuk keŋ.’
- 26 “Dikaitotoi, ŋiletok ka Aburaam ka iyes ŋuluce ŋulu ikerito Akuj. Erae neni yok eyakuun ŋakiro ŋuna ka aiuno a na!
- 27 Apotu ŋituŋa ŋulu a Yerusalem ka ŋikarikok kec nyeyena Yesu, kori nyiirasi ŋakiro ŋuna a ŋikadwarak ŋuna esyomeneneo a ŋinakolonŋit a Sabato. Tari kikote nen, apotu kisiyookis ŋun, toara iŋes.
- 28 Tari ŋina pa aryamuniata ikes ŋakiro ŋuna etemokino totubokinere iŋes atwanare, apotu ikes tolimokis Pilato atemar toarae iŋes.
- 29 Ani kedaut ikes akisiyookin ŋakiro daadaŋ ŋuna egiritae aŋuna keŋ, apotu tolemut akuwan keŋ alomusalaba, kiperikis nalyal.
- 30 Nai abu Akuj kiteyaru iŋes alokatwak
- 31 ka abu iŋes ŋirwa ŋulu alalak totakanu eyari neni a ŋulu arukunete ka iŋes alo Galileya tari Yerusalem, ŋulu tokona erae ŋisuudae keŋ alotuŋa.
- 32 Ikiinunit tokona isua iyes Ŋakiro ŋuna Ajokak,
- 33 atemar ŋakiro ŋuna eikinit Akuj atapapaa yok, esiyook tokona aneni yok a ŋulu ikirae ŋiletok kec aŋuna eteyarunia Yesu. Ikwaŋinapei igiritere tooma Eete ŋolo a ŋiarei ebe: ‘Irae iyonŋ Lokoku kaŋ; aruwor ayonŋ Papa kon nakolonŋit na.’
- 34 Elimorit Akuj anakiro a nu atemar eteyaruni iŋes Yesu alokatwak, nyebosi jik, ebe: ‘Akainakini ayonŋ iyonŋ ŋarereŋisyo ŋuna asegak, ŋuna a kire ŋuna eikinit ayonŋ Daudi.’
- 35 Elimunit Daudi daŋ alotooma Eete ece ebe: ‘Nyimyekini iyonŋ eketiyan kon ŋolo asegan ebosi.’
- 36 Nai kire abu Daudi totwan, kedau akitiya ŋuna acamit Akuj iŋes kitiya ananyamet keŋ, tonukae diyete atapapaa keŋ, ido tobos.
- 37 Nai ŋolo abu Akuj kiteyaru alokatwak, abu nyebos.
- 38 Aŋun ŋikaitotoi, itemokino iyes toyenut atemar alotooma Yesu, iserao neni kus ŋakiro ŋuna ka akisyon ŋasecisya.
- 39 Alotooma keŋ, ŋinituŋanan enupi, elacakinio anasecit a daadaŋ a ŋina pa apedorete Dikisila a Moses alacakin iŋes.
- 40 Tocoito nai nyetakanut neni kus ŋuna elimunito ŋikadwarak ebasi:

- ⁴¹‘Kiirasi! Iyes njikajamuwanarak njakiro njuna ka Akuj! Toumonokisi, totwaka! Anerae alosi ayonj akitiyakin alorwa kus ibore njini nyinupete iyes jik tari danj kikilimok iyes idiotujanan!’ “
- ⁴²Ani erotokinete Paulo ka Baranaba alosinagoga, kinjtakis njitnja ikes alimokin ikes nabo njakiro njun akolonjit njina a Sabato njina atupasi ka njin.
- ⁴³Ani kielarosi njitnja alosinagoga, totupakis Diyudayan njulu alalak kaapei ka njulu acamunito anupit njina a Diyudayan, Paulo ka Baranaba. Apotu lu kisirworo ikes ka kitogogonjo ikes arubakin anajokis a njina ka Akuj.
- ⁴⁴Akolonjit njina a Sabato njina atupakini, adikino njitnja daadanj isunyunosu alotaun akiirar njakiro njuna ka Akuj.
- ⁴⁵Nai ani njolikinete Diyudayan njasepico, min arakao nooi neni kec, kitepega erwor a Paulo ka kiyanya njes.
- ⁴⁶Kirworo nai Paulo ka Baranaba neni kec pa ekuryanito temasi, “Arae neni kus mono etemokino akirot njina ka Akuj tolimonokinae. Nai ikwapei njeryoto iyes njakiro nu ka itamete atemar nyemaikina iyes aryamun akiyar njina nyedaun, tokona elosyo isua lotnja njulu nyerae Diyudayan.
- ⁴⁷Anerae njuna ikilimok Ekapolon isua akitiya ikes nu: ‘Eketuruwo ayonj iyes akica njina a njulu nyerae Diyudayan, ikotere iyaunete iyes aiuno nakisaleta njuna ka akwap.’ “
- ⁴⁸Ani iirarete njulu pa arae Diyudayan alokidinj kec njakiro njun, tolakaros, kipuro Akuj anjuna ka Akirot kej. Tonupa daadanj njulu aseunitae aryamun akiyar njina nyedaun.
- ⁴⁹Tokeikin njakiro njuna ke Ekapolon akwap njin daadanj.
- ⁵⁰Nai, apotu Diyudayan kitutuko njaberu njuna apolok njuna ainakina neni ka Akuj ka njikarikok njulu ke etaun. Togeut ikes akisican Paulo ka Baranaba, kiritasi ikes anakwap kec.
- ⁵¹Totwakis njikasyomak apuwa anakejen kec neni kec, kitoodiu nen atemar esecito ikes, ido toloto Ikonio.
- ⁵²Nai tari kikote nen danj, apotu njikasyomak njulu edonjete Antiokio tolelyana, kilelebun Etau njolo Asegan neni kec.

Niticisyo 14

- ¹Alo Ikonio, toloto Paulo ka Baranaba lopite njolopei sek, tooma esinagoga a Diyudayan. Kirworo ikes a nen alopite a njolo abu kitunup Diyudayan njulu alalak ka njulu pa arae Diyudayan njakiro a Yesu.
- ²Nai apotu Diyudayan njulu awounito akinup kiguryakis ka kicocoo danj njitnja njulu pa arae Diyudayan akitoroniyar njikanupak.

- ³Añun, kiboiyoto Dikiyakia a nen apaki ñina aoyan, kirworos ñakiro ñuna ke Ekapolon pa ekuryanito. Abu Ekapolon kiteyenu ebe erae ñuna a kire ñakiro ñuna erworosi ikes, añuna ainakinia ikes apedor ñinakitiyaet ñakujuwuanisya ka ñaumonokineta.
- ⁴Nai atyakatyaka ñituña ñulu ke etaun; ariito ñice ka Diyudayan, toriito ñice ka Dikiyakia.
- ⁵Totukut nai ñulu pa arae Diyudayan ka Diyudayan kaapei ka ñikarikok kec akibuña ka akicak Dikiyakia a ñamoru.
- ⁶Ani eyenunete Dikiyakia ñakiro ñun, tosiwa toloto Litra ka Derube, lotaunio ñulu ka akwap a Likonia ka nakwapin ñuna erikaunito.
- ⁷Tolimonokis ikes ñakiro ñuna Ajokak lotuña aina.
- ⁸Ayai Litra ekile ñolo añwalito ñakejen; añwalit ñes ñinapei anakidounet ka pa arotonokini jik.
- ⁹Apupi ñes Paulo irworo. Kitek Paulo ñes, ani keanyuwa atemar eyakar anupit akitañaleuno,
- ¹⁰tolimu a etoil a ñolo apolon tema, “Tonyou, towo kitenar!” Tokuraun ekile, torotok.
- ¹¹Ani ñolikinete ñasepico ñakiro ñuna abu Paulo kitiya, tocelut a ñalikoniae temasi, “Kepotu ñakujo neni yok esibito ñituña!”
- ¹²Tomaikis ikes Baranaba ekiro ñolo enyaritae Seus, tomaikis Paulo ekiro ñolo enyaritae Eremes, anerae arae ekerworon ñolo apolon.
- ¹³Yau esacaradoti ñolo ka akuj a ñina anyaritae Seus a ñina ayai akai keñ kinaren etaun, ñimoñin ka ñatur lokekia ñulu ke etaun, anerae acamito ñes ka ñituña aarakin amuronot Lokiyakia.
- ¹⁴Ani iirarete Baranaba ka Paulo ñakiro ñun, tociliciliyasi ñilowi kec, toema tooma nasepico a ñituña iworoete ebasi,
- ¹⁵“A ñikilyok, kaanukiro itiyaata iyes nu? Isua dañ ikirae ñituña ikwa iyes! Ikiyaunit isua ñakiro ñuna Ajokak neni kus, ikotere kibelekinos anakujo a ñuna koñinae neni ka Akuj a ñina eyari. ñes erae Akuj ñina asubi kidiama ka akwap, anam ka ñiboorei daadañ ñulu eyakasi tooma kec.
- ¹⁶Ananyameta a ñuna amunyarosi, abu Akuj tocamak ñakwapin akitiya ñuna acamito.
- ¹⁷Tari kikote nen, itoodiunit ñes jwi jwi akiteyenunet ñina ka ayakau keñ aloboro a ñulu ajokak, a ñulu itiyae ñes; ikiinunui ñes akiru alokidiana ka ñapakio ñuna elemeneneere; ikisimuji ñes iyes ka ikitalakanari iyes.”
- ¹⁸Ani tari kirwor Dikiyakia ñakiro ñun, pa apatana ikes akiretakin ñasepico aarakin ikes amuronot.

¹⁹Nai aponito nen Diyudayan alo Antiokio ka Ikonio, kicocoyasi ikes n̄asepico, kitiriwo lowae kec; ido kimasamasata Paulo a n̄amoru, kiriyasi kiŋa etaun etamete atemar kori atwana.

²⁰Nai ani etukokinosi n̄ikanupak neni keŋ, tonyou iŋes, toboŋo toloma lotaun. Akolonit n̄ina atupakini, tonyout iŋes ka Baranaba, toloto Derube.

²¹Tolimonokis Paulo ka Baranaba D̄akiro n̄una Ajokak alo Derube. Ani kedaut aryamun n̄ikanupak n̄ulu alalak, toboŋosi Antiokio, kitoro Listra ka Ikonio.

²²Kitogogoŋo ikes n̄ikanupak, kisimukekis arubakin ananupit. Kitatama ikes n̄ikanupak ebe, “Itemokino iwon etoro locan n̄ulu alalak, eriŋa nyelomara Napukan ka Akuj.”

²³Toseut nai Paulo ka Baranaba n̄ikatukok a n̄inatukot a D̄ikristo, n̄ulu epolokinete ikes. Alotooma n̄akilipeta ka akikany akimuj, apotu D̄ikiyakia kicikakis ikes neni ke Ekapolon, a n̄olo anupito ikes.

²⁴Ani kiryam ikes akwap n̄ina a Pisidia, potu neni anyaritae Pampilia.

²⁵A nen, tomora mono D̄akiro n̄una Ajokak alotaun a n̄olo anyaritae Periga, toloto nai n̄olo anyaritae Atalia.

²⁶A nen, todoka ikes ameeli, toboŋosi Antiokio, etaun n̄olo ayai Siria, neni ecikakinitae ikes anajokis a n̄ina ka Akuj aŋuna ke etic a n̄olo tokona adaut ikes akirikakin.

²⁷Ani edolunete ikes Antiokio, tocunakis n̄ikanupak, tolimokis ikes n̄akiro daadaŋ n̄una abu Akuj kitiya aneni kec ka epite n̄olo abunio Akuj toŋaarya erot n̄olo enupyata n̄ituŋa n̄ulu nyerae Diyudayan.

²⁸Kiboioyoto ikes apaki n̄ina aoyan a nen erukito ka n̄ikasyomak.

Niticisyo 15

¹Apotu n̄ikilyok n̄ice potu alo Yudaya tari Antiokio togeut akitatam n̄ikanupak temasi, “Nyipedorete iyēs aryamun aiuno, mati kikileŋeri ikwaŋina ecamakinitotor D̄ikisila a Moses.”

²Apotu n̄akiro nu inakis Paulo ka Baranaba ebura ka apeganakin ka ikes. Toseunae nai Paulo ka Baranaba ta n̄ikanupak n̄ice alosit Yerusalem aanyun D̄ikiyakia kaapei ka n̄ikatukok a D̄ikristo aŋuna a n̄akiro a n̄un.

³Aŋun, kiyaki atukot a D̄ikristo ikes. Ani etubete ikes neni anyaritae Poenikia ka Samaria, kitatamakis ikes n̄ituŋa n̄ul epite n̄olo anupyata n̄ituŋa n̄ulu nyerae Diyudayan Akuj. Kitelelyana n̄akiro n̄un n̄ikanupak daadaŋ.

⁴Ani edolunete ikes Yerusalem, kijau atukot n̄ina a D̄ikristo ka D̄ikiyakia ta n̄ikatukok ikes. Tolimokis Paulo ka Baranaba ikes n̄akiro daadaŋ n̄una abu Akuj kitiya aneni kec.

- ⁵Nai temasi nikanupak n̄ice n̄ulu ka atukot a n̄ina a D̄iparisayon, “Itemokino n̄ikanupak n̄ulu nyerae D̄iyudayan kilen̄erae ka kitatamae kiwuapa D̄ikisila a Moses.”
- ⁶Totukokin nai D̄ikiyakia ka n̄ikatukok aripirip n̄akiro n̄un.
- ⁷Ani kepeganakinosi ikes apaki n̄ina aoyan, tonyou Petero tema, “D̄ikaitotoi kañ, iyenete iyes atemar abu koloñ Akuj okoseu ayon̄ alokidin̄ kus alimonokin D̄akiro n̄una Ajokak lotuñ n̄ulu nyerae D̄iyudayan, ikotere iirarete, tonupa.
- ⁸Abu Akuj n̄ina eyeni n̄itai a n̄ituñ kiteyenu atemar ecamunit in̄es n̄ulu nyerae D̄iyudayan añuna ainakinia ikes Etau n̄olo Asegan, ikwan̄inapei ikiinakinia iwon.
- ⁹Abu nyiwuak atyaketait kidin̄ yok ka ikes, nai abu kitesegu n̄itai kec anakisyon n̄asecisya, anerae apotu tonupa.
- ¹⁰Añun, kaanukiro nai ikatakinitotor iyes akitoño Akuj alotooma akisiwuok n̄ikanupak n̄igogoso n̄ulu pa apedorito atapapaa yok kori iwon dañ akiwuok.
- ¹¹Nyepedor! Ikinupit iwon atemar ikiiun iwon añuna ka ajokis a n̄ina ke Ekapolon Yesu, ikwa ikes dañ.”
- ¹²Kililiñ n̄ituñ n̄ulu ka atukot daadañ, topupokis dañ Baranaba ka Paulo elimonorete n̄una a n̄aumonokineta ka n̄akujuwuanisya daadañ n̄una kitiyat Akuj aneni kec alokidin̄ n̄ituñ n̄ulu pa arae D̄iyudayan.
- ¹³Ani kedaut ikes erwor, kirworik Yakobo tema, “D̄ikaitotoi, topupokinae ayon̄!
- ¹⁴Adau Simoni Petero alimun epite n̄olo esyaunia Akuj alemun ateker keñ alotooma n̄ituñ n̄ulu nyerae D̄iyudayan, kituruwo n̄ulu keñ.
- ¹⁵Ecamuna n̄akiro nu ka n̄una a n̄ikadwarak n̄una igiritae ikona: ebalala Akuj,
- ¹⁶‘Ekaku a nu abon̄uni ayon̄, ka etonyouni akai a Daudi n̄ina añopiya. Etonyouni ayon̄ n̄akinyasunet keñ, ka etowuoi in̄es.
- ¹⁷Tosodo n̄ituñ n̄ulu – n̄ituñ daadañ n̄ulu nyerae D̄iyudayan – n̄ulu anyarau ayon̄ aruwor n̄ulu kañ, ekewara ayon̄.
- ¹⁸Ayon̄ Ekapolon, n̄olo aberakin koloñ sek akiteyenun n̄akiro nu n̄una etiyakini.’
- ¹⁹Añun, atami ayon̄ atemar nyitemokino iwon akicanit n̄ituñ n̄ulu nyerae D̄iyudayan n̄ulu ebelekinosi neni ka Akuj.
- ²⁰Nai itemokino akigirakin ikes abaruwa, ikotere toesikis akinyam n̄amuja n̄una nyitesegunitae, anerae einakinetae sek nakujo; toesikis dañ amalao ka nyenyamete ediotyan̄ n̄olo emyeditae kori n̄aokot.
- ²¹Anerae elimonokinio D̄ikisila a Moses lotaunio daadañ n̄inapei koloñ ka esyomeneneo alosinagogae a n̄inakoloñit a Sabato.”
- ²²Tosodo nai D̄ikiyakia ka n̄ikatukok kaapei ka n̄ikanupak daadañ totyakut atemar, kejoikinit toseunae n̄ikilyok n̄idi alokidin̄ kec, ido kiyakiyarae Antiokio kaapei ka

Paulo ta Baranaba. Toseut ikes Silas ka Yuda nolo anyaritae Barasaba, njikilyok nulu akerer nooi alokanupak.

²³Inakinae ikes akiya abaruwa njina abala ne: “Isua Dikiyakia ka njikatukok nulu ikirae njikaitotoi kus, ikimalat iyes njikanupak daadaŋ nulu nyirae Diyudayan nulu iyakasi Antiokio, Siria ka Cilicia.

²⁴“Eirar isua atemar kepotu njituŋa njice nulu anatukot kosi potu inaa akican ka akisigurya nŋatameta kus aŋuna kirworito ikes; nai pa alimokinitae isua ikes akitiya nŋun.

²⁵Aŋun, aponi isua totukokineti ka tocamunetei aseun njituŋa njidi kiyakuunae neni kus. Erukunete ikes ka njikonei kosi nŋuluminan, Baranaba ka Paulo,

²⁶nulu ajal akiyar kec aŋuna ke Ekapolon yok Yesu Kristo.

²⁷Ikiyaku nai isua neni kus Yuda ka Silas, nulu ikilimokinete iyes alorwor kec a njilopeyek njakiro nŋunapei ikigirit isua.

²⁸Acamu Etau nolo Asegan kaapei ka isua atemar nyikiinakin iyes nŋatyokisyo nŋace adepar Dikisila lu, nulu iitana:

²⁹itemokino iyes toesikis akinyam nŋamuja nŋuna einakinitae nakujo, nŋaokot, ediotyan nŋolo emyeditae ka akitiya amalao. Ani kicoikis iyes nŋun, itiyaete ejok. Ikianyun.”

³⁰Aŋun, kiyakiyarae ikes etiŋito abaruwa njin, toloto Antiokio. Kedaut acunakin njikanupak, inakis abaruwa neni kec.

³¹Ani kesyoma njituŋa abaruwa, tolakaros aŋuna a njakiro a nŋuna esimukekinak.

³²Apotu Yuda ka Silas ikwapei araakatar njikadwarak, kisimukekis njikanupak a njakiro a nŋuna alalak, kitogogoŋo ikes.

³³Ani kiboiyoto ikes a nen njirwa njidi, kitoloto njikanupak ikes ke ekisil, toboŋosi neni a nulu eyakuunito ikes.

[³⁴Nai totyaku Silas akidoŋ nen.]

³⁵Kiboiyoto Paulo ka Baranaba alo Antiokio, itatamete ka elimonokinete njakiro nŋuna ke Ekapolon, kaapei ka njice daŋ nulu alalak.

³⁶Kelunyar njirwa njidi, tolimok Paulo Baranaba tema, “Bua oboŋosi eŋoliasi njikanupak, njikaitotoi yok alotaunio a daadaŋ a nulu eseratere iwon njakiro nŋuna ke Ekapolon, oanyutu epite nŋolo eyakatar ikes.”

³⁷Acamit Baranaba atemar torukosi ikes ka Yoana Mariko.

³⁸Nai atami Paulo atemar pa etemokino ikes arukor ka ituŋanan njini abu toboŋo toesik ikes alo Pampilia, njini abu nyerukosi ka ikes lotic.

³⁹Tolomu ebura nŋolo amwanan, totyakas ikes. Ya Baranaba Mariko, toloto ka ameeli tari loculat Kupuro;

⁴⁰nai toseu Paulo Silas, ido toloto, kedaut nikanupak akicikakin ikes anajokis a nina ke Ekapolon.

⁴¹Kirimo ines Siria ka Cilicia, kitogogon natukon nuna a nikanupak.

Niticisyo 16

¹Todol Paulo tari Derube ka Listra. Ayai nen Ekristoit nolo anyaritae Timoteo, nolo arae toto keŋ Ayudayat nina anupit Yesu, nai arae papa keŋ Egirik.

²Etojokito nikanupak daadaŋ nulu alo Listra ka Ikonio Timoteo.

³Acamit Paulo arukor ka ines; abu ines ya Timoteo kilenjer aŋuna a Diyudayan a nulu ayakasi nakwapin nun, anerae ayenete ikes daadaŋ atemar arae papa a Timoteo Egirik.

⁴Ani irimorete ikes lotaunio, tolimonokis ikes nikanupak akiwuap nakiro nuna apotu Dikiyakia ka nikatukok totubut alo Yerusalem.

⁵Aŋun, kitogogonoi natukon a nikanupak ananupit ka kiyatas nikanupak a ninakolonit.

⁶Kirimosi ikes nakwapin nuna a Pirigia ka Galatia, kedau Etau nolo Asegan awoun ikes akisera nakiro nuna ka Akuj alo Asia.

⁷Ani edolete ikes lokukoru nolo a Misia, kikatakis ikes alosit nakwap nina anyaritae Bisinia; nai nyecamak ikes Etau nolo a Yesu.

⁸Aŋun, kitoro ikes Misia, totiyaaros Toroas.

⁹Akoloŋit nin nakwaare, bu atakanikinet neni a Paulo: awoi ekile nolo alo Makedonia edyekit ines ebala, “Bua Makedonia, ikiŋarak isua!”

¹⁰Ani keanyuwa Paulo atakanikinet nin, kiitanae isua atipei alosit Makedonia, anerae ikipotu oyenutu atemar kikinyar Akuj isua alimonokin Dakiro nuna Ajokak neni kec.

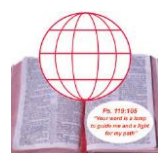
¹¹Todokae isua ameeli alo Toroas tocorotae tari Samosirake, akoloŋit nina atupakini todoloi Neapolis.

¹²Torotokinoe a nen a nakejen tolotoi Pilipi, etaun nolo apolon anakwap a Makedonia nolo eboiyoto Diromanin. Kiriyae isua nirma nidi alotaun a nolo.

¹³Ani edoli akoloŋit nina a Sabato, tolotoi isua kiŋa etaun diyete aŋolol, neni atamakinitae isua atemar kori etukonokin Diyudayan akilip. Kiboikineti isua, kirworoe neni a naberu a nuna atukokina nen.

¹⁴Apei alokidin nuna ikipupete isua, arae aberu nina anyaritae Lidia nina alotaun a nolo a Tyatira, nina agyelanari nilowi nulu kipura areŋak. Arae ines aberu nina ainakina neni ka Akuj. Abu Ekapolon tonaa etau keŋ akiirar tocamu nakiro nuna erworo Paulo.

¹⁵Ani kibatisae ines kaapei ka nituŋa nulu ke ekal keŋ, itodyek isua tema, “Ani kire kitamete iyees atemar arae ayon akanupan nina ke Ekapolon, potu kiboiyoto alokai kaŋ.” Abu ines ikitacamu isua alosit ka ines.

- ¹⁶Apeikolonjit elosyo isua neni elipeneneere, kiryamunetei ka apese njina arae apito, njina ayakar ekipye njolo ainakinit injes akidwar njakiro njuna eponito alokinjaren. Aryamianakini injes njikapolok keŋ njisiliŋa njulu alalak anakidwar keŋ.
- ¹⁷Kiwuapu injes Paulo ka isua ecela ebala, “Erae njikilyok lu njiketiyak njulu ka Akuj a njina alokidiana nooi! Iseraete ikes epite njolo ipedoryata iyees aiuno!”
- ¹⁸Kitiya injes nu njirwa njulu alalak, akitodol njina anjoya Paulo, ido toboboŋ tolimok ekipye tema, “Akalimokini ayonj iyonj alokiro a Yesu Kristo atemar tolotu aneni keŋ!” Tolomu ekipye aneni keŋ esaa njolopei njol.
- ¹⁹Nai ani eyenunete njikapolok keŋ atemar adaun epite njolo sek aryamununiata ikes njisiliŋa, anjuna eritarere ekipye, kikamut ikes Paulo ka Silas, torikosi ikes lokepukak njulu ayakasi neni iikiikere.
- ²⁰Ani kedaut ikes ayaun ikes lokatubok, temasi, “Erae njikilyok lu Nijudayan, isiguryaete ikes etaun yok.
- ²¹Itatamete ikes njitalyo njulu italeo iwon Nijromanin akiwuap ka akitiya.”
- ²²Toloma asepic a njituŋa daŋ nakiro njuna esitakinitere ikes. Tociliciliyasi njikatubok njilowi a Paulo ka Silas, tolimokis njituŋa akibuŋa ikes a njadase.
- ²³Ani kibunjae ikes nooi, kiwuakinae mabus, kicikakinae ekapolokinton mabus akijok ikes ejok.
- ²⁴Ani iirari ekapolokinton mabus njuna ecikakinio injes, togolok ikes nagule njina alotooma nooi, toen njakejen kec nakito njuna apotyok.
- ²⁵Ani eapikini kidinj akuwar, elipete Paulo ka Silas toeos njieosyo neni ka Akuj, topupete njimabus njuluce ikes.
- ²⁶Dinapeipaki, tomaranik akwap nooi, kiukok ejera ameun alokwap. Atipei tonjaaros njikekya daadaŋ, tolacaros njiriko aneni a njimabus a daadaŋ.
- ²⁷Ani ekyenyuni ekapolokinton mabus, kinjolik njikekya njulu ke ejera daadaŋ enjaara, totamak atemar keema njimabus; anjuna tolotu atum keŋ ecamit akicumakin bon.
- ²⁸Nai kiworou Paulo ke etoil a njolo apolon tema, “Njiwan akonikuwan! Ikiya isua daadaŋ ne!”
- ²⁹Tonyarau ekapolokinton mabus itunjanan ayaun etaa, kipumar tooma, toramakin kinjaren Paulo ka Silas emarani.
- ³⁰Ya nai injes ikes kinja, kinjit ikes tema, “Nikapolok, nyo itemokino ayonj etiya, ikotere oiun?”
- ³¹Temasi ikes, “Tonup Ekapolon Yesu, ido toiun kaapei ka ekonikal.”
- ³²Tolimonokis nai ikes njakiro njuna ka Akuj neni keŋ ka lotuŋa njulu alokai keŋ.

³³Ya inyes ikes nakwaare esaa ñolopei ñol, kilot ñajemei kec. Aponi kibatisae inyes atipei kaapei ka ekal keñ.

³⁴Ya inyes Paulo ka Silas kai keñ, inak ikes akimuj. Tolakaros inyes ka ñituña keñ, añauna aponiata ikes tonupa Akuj.

³⁵Ani iwalari akwap, kiyakuut ñikatubok ñipoliso atemar, “Kimyekisi ñikilyok ñul toloto.”

³⁶Tosodi ekapolokiniton mabus tolimok Paulo ñakiro ñun tema, “Eyakuut ñikatubok akirot atemar ikilacakin iyese. Tonyoutu nai, toloto a ekisil.”

³⁷Nai tolimok Paulo ikes tema, “Aponi ikibuñaee isua alokinaren ñituña pa ikitubokinitae – isua ñituña ñulu a Roma! Apotu ikes ikiwuakis isua mabus. Ecamito nai tokona ikes alacakin isua pa eyenete ñituña a? Nyepedor jik! Itemokino potu ikes pei ñilopeyek ikilacakis isua.”

³⁸Yaasi ñipoliso ñakiro ñun lokatubok. Ani iirarete ikes atemar arae Paulo ka Silas ñituña a Roma, tobul ikes.

³⁹A ñun, potu ikes adyekit Paulo ka Silas akisyon ikes. Toñaut nai ikes alomabus, kiñitakis ikes alosit alotaun.

⁴⁰Tolomut Paulo ka Silas alomabus, toloto neni a Lidia. Kiryamun ikes aina ka ñikanupak, tolimokis ikes ñakiro ñuna kisimukekinet, torotokis nai alotaun.

Niticisyo 17

¹Toloto ikes, kitoro lotaunio ñulu ka Ampipoli ka Apolonia tari Tesalonika neni ayai esinagoga ñolo a Diyudayan.

²Ikwanjina araaakar epite a Paulo, abu tolosene losinagoga. Kiyana inyes ka ñituña a nen ñirwa ñuluuni ñulu arae ñulu a Sabato, tolimonokini ikes ñakiro ñuna igiritae Nakigireta.

³Kisileerek ka kitoodik ikes atemar etemokino Kristo toryamu ñican ka toyaru alokatwak. Tolimu Paulo tema, “Yesu lo, ñolo eserae ayonñ neni kus, inyes erae Kristo.”

⁴Tonupa ñice alokidinñ kec, toriwo neni a Paulo ka Silas. Tonupa dañ ñigirik ñulu alalak ñulu ainakina neni ka Akuj, kaapei ka ñaberu ñuna alalak ñuna apolok alotaun.

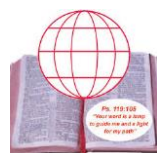
⁵Nai min arakao neni a Diyudayan, kiriraut ñikerimitok emaket ñice, toyeut aruruma. Kisiguryakis ikes etaun daadañ, tolomasi ka agogoñu lore a Yason, iwarito Paulo ka Silas ayaun ikes kiña lotuña.

⁶Nai ani eryamunete ikes emamukasi, kiriut Yason kaapei ka ñikanupak ñice lokapolok ñulu ke etaun, tocelas ebasi, “Etolomut ñikilyok lu ñakiro ñuna aronok nakwap daadañ! Tokona apotu ikes lotaun yok

⁷ka ejau Yason ikes kai keñ. Eñerito ikes daadañ ñikisila ñulu ke ekepukan a Roma, añauna ebaakatar ebe eyai erwosit ece ñolo enyaritae Yesu.”

- ⁸Ani iirarete ɲituɲa ka ɲikapolok ɲulu ke etaun ɲakiro ɲun, kiidakinos nooi.
- ⁹Kitelemut ɲikapolok Yason ka ɲuluɔe daɲ ɲisiliɲa ɲulu acamakinere ikes akiboi alokiɲa ejera. Tolacakis nai ikes toloto.
- ¹⁰Dinapei ani ewari akwap, tolimokis ɲikanupak Paulo ka Silas atemar toloto Berea. Ani edolete ikes inaa, toloto losinagoga a Diyudayan.
- ¹¹Apupete ɲituɲa a nen ɲakiro akilo ɲulu alo Tesalonika, anerae apotu kijaut ɲakiro ɲuna ka Akuj ecamito nooi, tosyomete a ɲinakoloɲit ɲakiro ɲuna igiritae Nakigireta, ecamito aripun erae kerae kire ɲakiro ɲuna erworɔ Paulo.
- ¹²Aɲun, tonupa ikes ɲulu alalak; tonupa daɲ ɲigirik ɲulu alalak, ɲaberu ɲuna ajakaanak, kaapei ka ɲikilyok.
- ¹³Nai ani iirarete Diyudayan ɲulu alo Tesalonika atemar iserae Paulo ɲakiro ɲuna ka Akuj tari alo Berea, potu ikes neni daɲ, togeut akitutuk ɲituɲa, kisiguryakis.
- ¹⁴Kitenakis ɲikanupak Paulo atipei, tolot ananam; nai kidoɲo Silas ka Timoteo Berea.
- ¹⁵Apotu ɲikilyok ɲulu etenarete Paulo kitodolo iɲes Asen. Toboɲosi nai ikes Berea, kedau Paulo akicik ikes atemar okoryamut iɲes Silas ka Timoteo atipei alotooma apaki ɲina euruwuana.
- ¹⁶Ani eriɲa Paulo idarit Silas ka Timoteo alo Asen, toronik iɲes nooi epite ɲolo alalaata ɲakujo alotaun a ɲol.
- ¹⁷Aɲun, kirworɔ iɲes alosinagoga ka Diyudayan kaapei ka ɲuluɔe ɲulu ainakina neni ka Akuj; kimocoete jwi jwi alomaket ka ɲulu arae ɲikalotok.
- ¹⁸Kimocoto daɲ iɲes ka ɲikaosok ɲulu anyaritae ɲipikuriyae ka ɲisitoikae. Temasi ɲice, “Inyoni ecamit ekile ɲolo irworɔ car lo alimun?” Temasi ɲice, “Esibit elimonokini iɲes ɲakiro ɲuna a ɲakujo a ɲuna egelaaka.” Alimunete ikes ɲun, anerae alimonokini Paulo ɲakiro ɲuna a Yesu ka ɲuna ka ayarun alokatwak.
- ¹⁹Aɲun, tonyaraiyasi ikes iɲes yaasi loikiiko ɲolo ke etaun, ɲolo anyaritae Areopago, tolimokis iɲes temasi, “Ikicamit isua akiirar akitatam ɲina kitete na, ɲina itatami iyoɲ.
- ²⁰Anerae epupyo isua ɲakiro ɲace ɲuna egelaaka; aɲun, ikicamit isua ayenun apolou kec.”
- ²¹(Aminasi ɲituɲa ɲulu ka Asen ka ɲulu gelae ɲulu aya nen aayenen ɲapakio daadaɲ irworosi ɲakiro ɲuna alunyarosi ka akiiranaɲ ɲuna kitet.)
- ²²Towo Paulo alokiɲaren eikiiko ɲolo ka Areopago, kirworik tema, “ɲituɲa ɲulu ka Asen, ayenu ayonɲ atemar irakasi iyɛs ɲituɲa ɲulu iyaito ibore daadaɲ allowae a ɲolo ke edin.
- ²³Apaki ɲina erimoritor ayonɲ etaun kus ka eɲolianak neni ilipyanaanaata iyɛs, abu oanyua neni imurotor iyɛs neni egiritae neni ebala, ‘Neni ka akuj a ɲina nyeyenio.’ Akuj ɲin nai, ɲina ilipete iyɛs neni keɲ nyiyenete, iɲes tokona eserae ayonɲ ɲakiro keɲ.

- ²⁴Akuj na ɲina asubuni akwap ka ibore daadaɲ ɲini eyai tooma keɲ, ɲina erae Ekapolon ɲolo anakuj ka akwap; nyiboi ɲes anakais a ɲuna edukito ɲituɲa akilipya ɲakujo.
- ²⁵Nabo daɲ nyiitanit ɲes akiɲarakinet a ɲituɲa esibit icana ɲes idiobore, torae bo ɲes einanakini akiyar ka ekieɲanu ta ɲiboro daadaɲ neni kec.
- ²⁶Abu Akuj tosub ɲibukui a ɲituɲa daadaɲ alokile ke epei, kisiboik ikes nakwap daadaɲ, kedau atubun apaki ɲina eyaryata ka neni iboikinosi.
- ²⁷Etiyae Akuj ɲun, ikotere kiwara ɲituɲa ɲes, toraraput, ido toryamut ɲes. Tari kikote nen daɲ, nyelwana ɲes aneni yok a daadaɲ.
- ²⁸Anerae ebookoi ebe: ‘Ikiyari, ikilosi ka ikiya iwon aɲuna ka Akuj.’ Ikwaɲinapei ebaakatar ɲikegirak kus ɲice ebe, ‘Ikirae iwon kire ɲiletok keɲ.’
- ²⁹Ikwaɲinapei ikiraakar iwon ɲiletok ɲulu ka Akuj, nyitemokino iwon ikitami atemar ikwaan eyakae keɲ ka etorube ɲolo eyeunitae ke egolid kori ke esilipa kori ka amoru – etorube ɲolo eyeuni ituɲanan ka aosou keɲ.
- ³⁰Akitodol apaki na, abu Akuj nyimaraki ɲapakio ɲuna pa ayeniata ɲituɲa ɲes, nai tokona ecikak ɲituɲa anakwapin a daadaɲ akibebelekin neni keɲ.
- ³¹Anerae atubu Akuj akolonit ɲina etubokinia ɲituɲa daadaɲ anakwap anakiyookino ka erae ituɲanan ɲini aseu ɲes itiyakini ɲun. Etoodiu ɲes ɲun lotuɲa daadaɲ anakiteyarun ituɲanan ɲin alokatwak!”
- ³²Ani iirarete ikes ɲuna ka ayarun alokatwak, tojamuwasi ɲice ɲes; nai temasi ɲice ebe, “Ikicamit isua akiirar iyoɲ irworo ɲakiro ɲun nabo.”
- ³³Aɲun, tolot Paulo aloikiiko.
- ³⁴Nai apotu ɲikilyok ɲice toriwo ka ɲes, tonupa: alokidin ɲul, ayai Dionisio ɲolo ka atukot a ɲina ka Areopago ka aberu ɲina anyaritae Damaris ta ɲice daɲ.

Niticisyo 18

- ¹Ekaku a ɲun, torotok Paulo alo Asen, tolot lotaun ɲolo anyaritae Korinto.
- ²Toryamu ɲes aina Eyudayat ɲolo anyaritae Akwila, ɲolo auritae alo Ponitio. Keriɲa Akwila eboɲuni alo Italia, torukito ka aberu keɲ Prisila, anerae kebu Klauda ekepukan a Roma tolimu atemar torotokis ɲiyudayan daadaɲ alo Roma. Tolot Paulo aanyun ikes,
- ³toruko ka ikes, kitiyata kaapei, anerae arae ɲes daɲ ekadonyon ɲiemae ikwapei ikes.
- ⁴Kimocoenenee Paulo alosinagoga a ɲinakolonit a Sabato, iwarit akitunup ɲiyudayan ka ɲigirik ɲakiro ɲun.
- ⁵Ani epote Silas ka Timoteo alo Makedonia, totum Paulo aayenen akeepaki daadaɲ elimonokini ka iteyenunui ɲiyudayan atemar Yesu ɲes erae Kristo.

- ⁶Nai ani itepegete ikes iñes ka kirworotor iñes neni aronon, kilakilakaa iñes ñilowi keñ tema, “Ani tokona kikitubok Akuj iyees, erae ñun ñuna kus! Emam ñuna akatapito ayon. Ameun tokona alosi ayon lotuñu ñulu nyerae Diyudayan.”
- ⁷Torotok iñes alosinagoga tolot, akiboi kai a Tito Yusito. Arae Tito ekile ñolo ainakina neni ka Akuj ka pa arae Eyudayat. Aapi akai keñ alosinagoga.
- ⁸Tonupa nai ekapolokiniton esinagoga ñolo arae ekiro keñ Kirispo ka ekal keñ daadañ Ekapolon Yesu. Ani iirarete ñituñu ñulu alalak ñulu alo Korinto ñakiro ñun, tonupa, kibatisae.
- ⁹Akoloñit apei nakwaare, bu atakanikinet neni a Paulo, kisirworik Ekapolon iñes tema, “Nyikuryaniar, nai torubak ilimonokini ka nyiesik jik,
- ¹⁰anerae ikirukit ayon ka iyon. Emam ituñanan epedori akiwan iyon, anerae ñituñu ñulu alalak alotaun a lo, erae ñulu kañ.”
- ¹¹Añun, kiboi Paulo a nen todol ekaru epei ka ñilapyo ñikanikapei itatami ñakiro ñuna ka Akuj lotuñu.
- ¹²Ani ituruworyo Galio ekawuoikiniton ekepukan a Roma anakwap a ñina ka Akaia, tocunakinos Diyudayan iwapei, kikamut Paulo yaasi loikiiko.
- ¹³Temasi ikes ebe, “Ikatakinit ekile lo akitacamun ñituñu akilip Akuj alopite a ñolo nyecamito Dikisila a Moses!”
- ¹⁴Ani edikino Paulo irworikini, tolimok Galio Diyudayan tema, “Kerae torae ñakiro nu ñuna aronok kori ñuna ka aseconu a ñina apolon, keya ñakiro ñuna apedorya ayon apupokin iyees Diyudayan.
- ¹⁵Nai ikwañinapei eraakar ebura lo ñolo a ñakiro ka ñirorwa ka ñikisila kus a ñilopeyek, itemokino iyees ñilopeyek tosubakis ñakiro kus. Nyaruwor ayon ekatubon ñolo a ñakiro a ñuna ikote nu!”
- ¹⁶Kirita iñes ikes kiña aneni eikiikere.
- ¹⁷Kikamut ikes daadañ Sostene ekapolokiniton esinagoga, kibunata iñes alokiñaren eikiiko. Nai nyemitak Galio ñun tari iwadio.
- ¹⁸Kiboiyoto Paulo ka ñikanupak alo Korinto ñirwa ñulu alalak. Ani ekaku, totyakas ka ikes, torukosi iñes ka Prisila ta Akwila, todoka ameeli, toloto Siria. Ani eriña Paulo nyeloto alo Kenikerea, totub ñitim keñ añuna ka akikon a ñina abu iñes kikon neni ka Akuj.
- ¹⁹Todolo ikes Epeso, tolot Paulo bon losinagoga akiyan ka Diyudayan.
- ²⁰Kiñitakis ikes iñes akiboi ekaoyan ka ikes, nai abu nyecamu.
- ²¹Nai ani erotokini iñes, tolimok ikes tema, “Aboñuni ayon neni kus, erae kerae acamit ka Akuj.” Todok nai iñes ameeli alo Epeso, toesik Prisila ka Akwila a nen.

- ²²Ani edoli iñes Kaisaria, tolot Yerusalem akimal atukot ñina a ñikanupak; tolot nai Antiokio.
- ²³Ani kedau iñes apaki adio a nen, torotok tolot kirimo nakwapin ñuna a Galatia ka Pirigia, kisimukek ñikanupak daadañ.
- ²⁴Apaki ñin, bu lotaun ñolo ke Epeso Eyudayat ñolo anyaritae Apolo, ñolo edounitoe alo Alekisandaria. Ayeni iñes erwor nooi, ayeni dañ Ðakigireta nooi.
- ²⁵Kitatamitae iñes ejok Erot ñolo ke Ekapolon. Etatami iñes ñakiro a Yesu alopite a ñolo eyookino ka alelakinit nooi; nai ayeni iñes ebatisimu a Yoana bon.
- ²⁶Kisyak nai iñes erwor alosinagoga pa ekuryanit. Ani iirarete Prisila ka Akwila iñes, tonyaraiyasi iñes, tolimokis Erot ñolo ka Akuj alopite a ñolo iyookino adepar.
- ²⁷Ani etyakuni Apolo alosit Akaia, kisimukekis ñikanupak ñulu a Epeso iñes alosit, kigirakis ñabaruwae neni a ñikanupak a ñulu alo Akaia akijaun iñes aina. Ani edoli iñes inaa, kiñarak iñes nooi Ðikristo ñulu keris keruworosi ñikanupak anajokis a ñina ka Akuj.
- ²⁸Anerae anakimoco keñ ka Diyudayan alokiñaren ñituña, abu kilou ikes, kitoodiu a Nakigireta ebe Yesu iñes erae Kristo.

Niticisyo 19

- ¹Ani eriña Apolo eyai Korinto, kirimo Paulo nakwapin ñuna a Galatia ka Pirigia, todol tari Epeso. Toryamu iñes aina ñikasyomak ñidi,
- ²kiñit ikes tema, “Ipotu iyees toryamut Etau ñolo Asegan apaki ñina inupyata iyees a?” Toboñokis ikes temasi, “Nyiiirara isua tari atemar eyai icebore ñini enyaritae Etau ñolo Asegan.”
- ³Kiñit Paulo ikes tema, “Alibatisimu nai ikibatisatere iyees?” Toboñokis ikes temasi, “Arae ebatisimu a Yoana.”
- ⁴Tema nai Paulo, “Abu Yoana kibatisa a ebatisimu a ñolo kiyet ñasecisya; nai alimonokini iñes ñituña akinup ñolo ebuni alokaku keñ, iñes Yesu.”
- ⁵Ani iirarete ikes ñun, kibatisae ikes alokiro ke Ekapolon Yesu.
- ⁶Kidokok nai Paulo ñakan keñ neni kec, min Etau ñolo Asegan neni kec; kirworikis ikes ñañajepa ñuna agelegelya, todwara ñakiro ñuna ka Akuj.
- ⁷Aapikinit ekimar a ñikilyok a ñul ñitomon ka ñiarei.
- ⁸Torubak Paulo elosenene losinagoga; ñilapyo ñiuni irworo lotuña pa ekuryana, kisimoco ikes iwarit akitunup ikes ñakiro ñuna ka Apukan ka Akuj.
- ⁹Nai esyaaka ñice jik, nyenupa; ido irworotor Erot ñolo ke Ekapolon alopite a ñolo aronon alokiñaren atukot daadañ. Añun, toesik Paulo ikes, totyakaros ka ñikasyomak aneni kec. Anyoun apaki ñin, erworo iñes jwi jwi alokai a Tiranus neni a ñituña.

- ¹⁰Kitiya inyes nun nkaru njarei, kisiira Diyudayan ka Digirik dan alo Asia njakiro nuna ke Ekapolon.
- ¹¹Etiyae Akuj njakujuwanisya nuna ailiilok aneni a Paulo.
- ¹²Ayaununuyete nituŋa neni a njikadyakak njakitambarae ka njarpeta nuna keris Paulo kisitiya, kiritanarere njidekesyo kec ka kitorotonokinere njipyan aneni kec.
- ¹³Kikatakis nai Diyudayan njice, njulu erimito kiritanarete njipyan, akisitiya ekiro njolo ke Ekapolon Yesu akiritanarya njipyan. Abasi ikes lopyan, “Akalmokini ayon ijyon alokiro a Yesu, a njolo iserae Paulo njakiro keŋ, tolot.”
- ¹⁴Aya dan njisapa njikanikaarei njulu ke Eyudayat a njolo anyaritae Sikapa njolo arae esacaradoti njolo apolon. Etiyaete ikes dan njakiro nun.
- ¹⁵Nai tema ekipye neni kec, “Ayeni ayon Yesu ka ayeni Paulo; nai atanje bo iyese?”
- ¹⁶Tobon ekile njolo ayai ekipye neni keŋ, kitijik ikes ka aryenyee, kilou ikes. Toema ikes daadan alokai ekoris njilowi ka eyakatar njaruma.
- ¹⁷Toyenut Diyudayan ka Digirik daadan njulu alo Epeso njakiro nun, tokuryaketa daadan, kitopoloosi ekiro njolo ke Ekapolon Yesu.
- ¹⁸Apotu njikanupak njulu alalak tolimonosi alokinaren nituŋa njakiro nuna aronok, nuna sek keris ikes kitiyata.
- ¹⁹Yaut njikalalak njulu sek arae njikekukujak njikitaaboi kec iwapei kicunyakis alokinaren nituŋa daadan. Kimoriut ikes ebei njolo a njikitaaboi, todol daadan njisilipae njalipyo njatomonikan.
- ²⁰Alopite a njol, abu akirot njina ke Ekapolon kiyatakin nooi ka kielakin nakwapin.
- ²¹Ani kitiyakinosi njakiro nun, totyaku Paulo alosit Makedonia ka Akaia, tolot nai Yerusalem. Tolimu inyes tema, “Ani kadau ayon ayakaun nen, itemokino oanyu Roma dan.”
- ²²Kiyakiya inyes kinaren njikenjarakinitok keŋ njarei, Timoteo ka Erasto, toloto Makedonia; eriŋa inyes iriyat alo Asia.
- ²³Arae apaki na ayakar aruruma njina apolon Epeso anuna ke Erot a njolo ke Ekapolon.
- ²⁴Ayai nen eceketyekan njisilipae, njolo anyaritae Demetrio, njolo etyeki njitorubei njulu ka akai a njolo ka akuj a njina anyaritae Artemis. Ayaununui akicuruta keŋ epoida njolo alalan nooi neni a njiketiyak.
- ²⁵Tonyarau inyes njiketiyak keŋ iwapei ka njuluŋe dan njulu etiyaete etic njolopei njol, tolimok ikes tema, “Dikilyok, iyenete iyese atemar neni itorunit ebari yok lotic lo.
- ²⁶Iteete ka iirasi iyese njilopeyek Paulo lo. Ebala inyes ebe nyerae njakujo nuna itiyaunito nituŋa njakujo tari iwadio ka etunup nituŋa daadan a ne alo Epeso ka akwap njina ka Asia daadan.

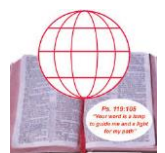
- ²⁷Ijes nai atemar alomu neni aronon; eryluni akicuruta yok ekiro nolo aronon. Meere nun dan bon, eruwor akoninait akai ka akuj a njina enyaritae Artemis ka akuj yok njina apolon, edaun dan arwonu keŋ – njina ilipyata njituna alo Asia ka anakwapin a daadan ijēs!”
- ²⁸Ani iirarete njasepico njakiro nun, tonoa nooi, kisyakis ecelet ebasi, “Epol Artemis njina a Epeso!”
- ²⁹Kiguryakis ikes etaun daadan. Kikamut ikes njirukitos a Paulo njiarei Gaio ka Aristako, njulu arae Dimakedoniyae, yaasi neni ebolyare.
- ³⁰Acamit Paulo alomar tooma nasepic, nai nyecamakis njikanupak ijēs.
- ³¹Dikapolok dan njice njulu arakasi njikonei keŋ, kiyakikis ijēs akirot njina adyakitotor nyeloma neni ebolyare.
- ³²Apaki njin, egurya eikiiko nooi a nen; acelasi njice njakiro njace, tocelas njice njace njuna agelaaka, anerae pa ayenete njulu alalak njakiro njuna atukokinitere ikes.
- ³³Toreiyasi Diyudayan Alekisanda kinaren njituna. Ani isimukekinete njituna ijēs akirworikin, kikia Alekisanda akan keŋ, ikotere eiunor ijēs.
- ³⁴Nai ani eyenunete ikes atemar arae ijēs Eyudayat, tocela ikes njakiro njapei, yaasi njisaae njiarei ebasi, “Epol Artemis njina a Epeso!”
- ³⁵Kelunyar apaki njina aoyan, kisililiŋ ekaran njolo ke etaun ikes tolimok tema, “Dikilyok njulu ke Epeso, eyenete njituna daadan atemar Epeso ijēs erae eketen akai njina ka akuj a njina enyaritae Artemis a njina apolon ka etorube keŋ njolo adouni anakuj.
- ³⁶Emam ituŋanan njini epegi njakiro nun. Anun, itemokino iyēs kililiŋa, nyitiyata idiobore ka atipei.
- ³⁷Iyaut iyēs njikilyok lu ne tari pa erae njikokolak njulu a njakais a njuna ka akuj yok kori pa iyanyito akuj yok.
- ³⁸Ani kire kisitakinito Demetrio ka njiketiyak keŋ idiotuŋanan, eyakasi njirwa njulu iikiikere ka eyakasi njikatubok; epedorete ikes akisitanakin aina.
- ³⁹Nai ani keyai ibore ice njini icamito iyēs, esubakinio aloikiiko a njolo a njituna yok.
- ⁴⁰Anerae epedoryo akisitakin iwon anuna ka aruruma a njina etiyakin nakolonit na. Emam njakiro njuna ejokya acela na ka nyikipedori iwon alimun adiokiro njina ikigaŋi iwon anuna keŋ.”
- ⁴¹Ani kirwor nun, kiela ekaran njituna.

Niticisyo 20

- ¹Ani kedaun aruruma, tonyarau Paulo njikanupak iwapei, kisimukek ikes, ido tolimok tema, “Ikianyun.” Torotok nai ijēs Makedonia.

- ²Ani kedau akirim njitela njul daadaŋ, kisimukek njikanupak a nen, ido tolot Akaia.
- ³Kiriya ijes aina njilapyo njuni. Ani eriŋa ijes itemonokin alosit ka ameeli Siria, toyenu atemar etukosi Niyudayan aŋuna keŋ. Aŋun, totyaku ijes akitor nabo Makedonia eboŋori.
- ⁴Torukosi njituŋa lu ka ijes: Sopate njolo alo Berea – lokoku a Piro, Aristako ka Sekondo njulu alo Tesalonika, Gaio njolo alo Derube, Tuciko ka Tropimo njulu alo Asia ka Timoteo.
- ⁵Toberaros ikes kiŋaren ikidarut isua alo Toroas.
- ⁶Ani edaun njasuban njuna a njamugati a njuna emam njakinyalet, torotokinoe isua ka ameeli alo Pilipi. Kelunyarosi njirwa njikan, torukaunae ikes alo Toroas, kiriyae aina esabit epei.
- ⁷Akoloŋit njina ke Esabit, apaki njina ikiyakar isua iwapei akinumunum Akimuj njina ke Ekapolon, abu Paulo kirwor neni a njikanupak a njulu a nen akitodol kidiŋ akuwar, aŋuna arotokinitor ijes taparacu keŋ.
- ⁸Ayakasi njitaae njulu alalak nagule njina alokidiana, njina ikitukokina isua.
- ⁹Eboi esorokit njolo anyaritae Eutiko alodirisa; ikwaŋina arubakinitor Paulo irworo, kilurakin nooi Eutiko akitodol neni ajotooror. Kimasun kwap alodirisa a njolo anagule a njina ayai kidiana njunaarei. Toryamunae ijes etwanit.
- ¹⁰Todoka nai Paulo kwap, torwakin neni keŋ, totun ijes, tolimu tema, “Nyikibul, eyari ijes!”
- ¹¹Toboŋo ijes kidiana kai, tokorak Akimuj njina ke Ekapolon kimuja kaapei. Kirworo ijes ka ikes ekaoyan akitodol nakipiripirunet akoloŋ, ido torotok.
- ¹²Yaasi ikes esorokit lore eyari ka alakara ikes nooi.
- ¹³Tolotoi isua alo Toroas kiŋaren, todokae ameeli tari Asos, kimyekinae Paulo ebunit a njakejen a nen, aneni atyakunitae isua akitodokia ijes ameeli; anerae aris ijes kikilimok isua akitiya njun.
- ¹⁴Ani ikiryamakin ijes ka isua Asos, kitodokakinae isua ijes ameeli, tolotoi tari loculat Mitilene.
- ¹⁵Torotokinoe a nen, kitoroi taparacu iwalari diyete eculat njolo anyaritae Kios. Kelunyar akoloŋit ape, todolunoe isua loculat Samo; ani akoloŋit njina atupakini njin, todoloe Mileto.
- ¹⁶Aris Paulo ketyaku adepar Epeso, ikotere nyicanicanaar adiopaki alo Asia. Ekirikira ijes erae kepedori adolon Yerusalem nyedolo akoloŋit njina a Pentekoste.
- ¹⁷Kiyaku Paulo akituk alo Mileto tari Epeso alimokin njikatukok njulu ka atukot a njikanupak akisiryam ijes.

- ¹⁸Ani edolunete ikes, tolimok iñes ikes tema, “Iyenete iyes ñilopeyek epite ñolo ikirukitor iyes ka ayon apaki daadan, ameun akolonit ñina adolunio ayon Asia.
- ¹⁹Abu ayon etiyanak Ekapolon anapatanu tari anapakio a ñuna egworor ka ñuna aryamunitor ñican, ikwañina arubakinitotor Diyudayan etukosi añauna kañ.
- ²⁰Iyenete iyes atemar abu ayon nyemunon idiobore ñini eyai epoida aneni kus, abu okolimonok ka eketatamik anatukon ka alorerya kus.
- ²¹Abu ayon eteyenik Diyudayan ka ñigirik dañ atemar etemokino ikes tokiwa ñasecisya kec alokiñaren Akuj ka tonupa Ekapolon yok Yesu Kristo.
- ²²Nai tokona, anakipup Etao ñolo ka Akuj, alosi ayon Yerusalem pa ayeni ñuna akatakanikinate ayon aina.
- ²³Duna ayeni ayon ikes nu: eketeyenunui Etao ñolo Asegan ayon alotaunio a daadan atemar ekedarit ayon alomar mabus ka aryamun ñakisicaneta.
- ²⁴Nai aneni kañ nyepol akiyar nooi akilo añetakin akerit na ñina erae etic ñolo akainakinit Ekapolon Yesu ayon akitiya. Etic ñol iñes akiteyenun ñakiro ñuna Ajokak ñuna ka ajokis a ñina ka Akuj.
- ²⁵“Ayeni ayon tokona atemar iyes daadan ñulu adau ayon alimonokin ñuna ka Apukan ka Akuj, nyikiñolikinete ayon nabo.
- ²⁶Añun, ekekekini iyes nooi napeikolonit na atemar, ani tokona kitutubokinosi iyes Akuj, emam ñuna akatapito ayon.
- ²⁷Anerae nyimunono ayon akiserakin iyes ñuna daadan ecamit Akuj.
- ²⁸Kimukeuna make ka kiyoko esipan daadan ñolo ecikak Etao ñolo Asegan nakan kus. Toraakas ñikeyokok ñulu ka atukot a ñina a ñikanupak Akuj, ñina abu iñes kituruwo ñina keñ a ñaokot a Lokoku keñ.
- ²⁹Ayeni ayon atemar ani karotok ayon, epote ñipeei ñulu adedeñak nooi neni kus ka nyeesikinate akinyasun esipan.
- ³⁰Ebuni apaki ñina elomuniata tari alokidin kus ñikalyokonok ñice ecamito atemar kiwuapakis ñikanupak ikes.
- ³¹Añun nai, totenito totamunito atemar tari anapakio a ñuna egworor ayon, abu ekesimukek iyes daadan akuwar ka apaaran, tolunyar ñikaru ñiuni.
- ³²“Nai tokona, ekewuakini ayon iyes nakan ñuna ka Akuj ka nakiro ñuna ka ajokis keñ, ñina epedori akitogogon ka ainakin iyes ñarereñisyo ñuna inadat Akuj añauna a ñituña a ñulu eturuwo iñes ñulu keñ.
- ³³Iyenete iyes ñilopeyek atemar nyiwuakina ayon ekibure losilipa a ituñanan a idio, logolid kori lolowi,
- ³⁴nai abu ayon a ñakan kañ etiya ka oryamu ibore daadan ñini ikiitanit ayon ka ñirukitos kañ.

³⁵Eketoodik ayon̄ iyēs alopitesyo a daadaŋ atemar itemokino ŋnituŋanan kitiya ka agogoŋu, ikotere epedori akingarakin ŋulu epalag anatamunit ŋakiro ŋuna abala Ekapolon Yesu, ‘Eyai arereŋu nooi nainanakin akilo naryamunun.’ “

³⁶Ani irikakini Paulo erwori, toryediko kaapei ka ikes daadaŋ, kilipa.

³⁷Totunakinos ikes daadaŋ neni keŋ enuyete ebasi, “Tolot neni ajokan.”

³⁸Egworosi ikes ka eyaloloŋete nooi a ŋakiro a ŋuna aris iŋes kelimu atemar nyiŋolikinete ikes iŋes nabo. Kitenakis nai iŋes nameeli.

Niticisyo 21

¹Ani ketyakaroī isua aneni kec, todokae ameeli, kidiiriyaretei tari loculat ŋolo enyaritae Kos. Akoloŋit ŋina atupakini ŋin, todoloe loculat Rodes; a nen tolotoi tari lotaun Patara.

²Toryamunae aina ameeli ŋina alosi Poenikia; aŋun, todokae ameeli ŋin, torotokinoe.

³Poni isua neni atakania Kupuro, tomanae alowae a ŋolo alo Kwap, tolotoi nakwap ŋina anyaritae Siria. Todokunae alotaun Tiro, anerae arae nen aai ameeli ŋiboro ŋulu ewuokit.

⁴Torukaunae ŋikanupak a Yesu aina, kiboī ka ikes esabit epei. Tolimokis ikes Paulo nyelot Yerusalem ikwapei eteyenikinitor ikes Etau ŋolo Asegan.

⁵Tari ŋina alimunitere ŋun, ani edaun ŋarwa ŋuna arukitere isua ka ikes, kitemokinetēi isua arotokin. Ikitenakis isua ŋikanupak daadaŋ ka ŋaberu kec ta ŋidwe daŋ, tolotoi kiŋa etaun nacukut ŋina ka anam, toryedikoe kilipae, ido totyakatei.

⁶Todokae isua ameeli, toboŋosi ikes lorerya kec.

⁷Torubakinae isua elosyo ka ameeli tari Tolemais, neni emalaere isua ŋikanupak ŋulu a nen, kiboī ka ikes akoloŋit apeī.

⁸Akoloŋit ŋina atupakini ŋin, torotokinoe isua todolunoe lotaun Kaisaria. A nen, tolotoi kai a Pilipo a ŋolo arae ekalimonokinan Ŋakiro ŋuna Ajokak, kiboī ka iŋes. Arae iŋes epei alokidin̄ ŋikilyok ŋikanikaarei ŋulu aris keseun alo Yerusalem.

⁹Ayakar iŋes ŋidwe keŋ ŋulupesur ŋiomwon ŋulu arae ŋikadwarak.

¹⁰Ani eriŋa isua iriyatae a nen, bu alo Yudaya ekadwaran ŋolo anyaritae Agabo.

¹¹Bu iŋes neni kosi, tolema arokoba ŋina a Paulo, toenia ŋakejen keŋ pei ka ŋakan tema, “Ŋuna ebala Etau ŋolo Asegan ikes nu: eenete Ŋiyudayan elope ŋolo ka arokoba a na alo Yerusalem ka ipotokinete ikes iŋes lotuŋa ŋulu nyerae Ŋiyudayan.”

¹²Ani iiraryo isua nu, aponi isua ka ŋulu ayakare nen torubakinae edyekitae Paulo nyelot Yerusalem.

- ¹³Tema nai Paulo, “Nyo itiyaete iyes igworotor ikona ka ikiteryebiata ayon̄ etau kan̄? Atenit ayon̄ aeno alo Yerusalem; meere n̄un bon, nai atenit atwanare dan̄ aina an̄una ke ekiro ke Ekapolon Yesu.”
- ¹⁴Ani ewouni Paulo akiirar n̄akiro kosi, toesikinae isua erwor, ido temarae, “Kitiyakin n̄una ecamit Ekapolon.”
- ¹⁵Ani kedaunosi n̄irwa n̄ul, kitemokineti isua, torotokinoe Yerusalem.
- ¹⁶Aponi isua torukoroē ka n̄ikasyomak n̄ice dan̄, n̄ulu aponito alo Kaisaria. Arukito ikes ka ekile n̄olo alosyo isua akiboi kai keñ alo Yerusalem. Arae in̄es Minason n̄olo alo Kupuro, n̄olo aberakin nooi aruwor ekanupan a Yesu.
- ¹⁷Ani edolunio isua Yerusalem, ikijaut n̄ikanupak isua ka alakara.
- ¹⁸Ani taparacu keñ, torukoroē isua ka Paulo aanyun Yakobo ka n̄ikatukok daadan̄ n̄ulu ka atukot a Dikristo n̄ulu aponito nen.
- ¹⁹Kimala Paulo ikes, ido kitatamik ereunit a n̄apepei n̄akiro daadan̄ n̄una aris Akuj kitiya alotic keñ lotuñ n̄ulu pa arae Diyudayan.
- ²⁰Ani kiirasi ikes erwor a Paulo, kipuro ikes Akuj. Temasi nai ikes daadan̄ neni a Paulo, “Lokaato, kiñolik iyon̄ epite n̄olo alo Yerusalem a ne: eyakasi Diyudayan n̄ulu edolito n̄alipyo, n̄ulu aruworosi n̄ikanupak a Yesu. Tari kikote neni, iricakinito ikes daadan̄ Dikisila a Moses.
- ²¹Itatamikinitae ikes atemar ibu iyon̄ kitatam Diyudayan daadan̄ n̄ulu eyakasi nakwapin n̄una a n̄ituñ a n̄ulu nyerae Diyudayan aesikin Dikisila a Moses, alimokin ikes atemar nyileñerete n̄ikusidwe kori nyiwuapito n̄italyo a Diyudayan.
- ²²Nyo itemokino kitiyae? Kire iirarete ikes atemar idolu iyon̄.
- ²³An̄un nai, kitiya n̄una ikilimokinio isua iyon̄. Eyakasi ne n̄ikilyok n̄iomwon n̄ulu ikoñito neni ka Akuj.
- ²⁴Torukosi ka ikes lotal n̄olo ka akiteseguno ikwan̄ina icikakinitotor Dikisila; ido totac egyelit a n̄inibore iitanio an̄una kec, ikotere epedoryata ikes akibany n̄akyes kec. Alopite a n̄ol eyenunete n̄ituñ daadan̄ atemar emam ibore iyookino anakiro a n̄una kelimonokin ikes an̄una kon, nai eyenunete atemar iwuapit iyon̄ Dikisila a Moses.
- ²⁵Nai lotuñ n̄ulu nyerae Diyudayan, n̄ulu sek aris keruworosi n̄ikanupak, ikiyakik isua ikes abaruwa alimokin ikes ebe aponi isua totyakunae atemar itemokino ikes toesikis akinyam n̄amuja n̄una einakinitae nakujo, n̄aokot, ediotyan̄ n̄olo emyeditae ka akitiya amalao.”
- ²⁶Torukosi nai Paulo ka n̄ikilyok n̄ul, ani taparacu keñ, kitiyata kaapei etal n̄olo ka akiteseguno. Tolot nai in̄es Kai ka Akuj, tolimok n̄isacaradotin apaki n̄ina adaunor etal n̄olo ka akiteseguno a n̄awat kec, n̄ina earere amuronot an̄una a n̄inituñanan alokidin̄ kec.

²⁷Ani eapikini n̄irwa n̄ulukankaarei n̄ulu ka akiteseguno adaun, kiŋolikis Diyudayan n̄ice n̄ulu alo Asia Paulo alo Kai ka Akuj. Kisiguryakis ikes asepic daadaŋ, kikamut Paulo.

²⁸Tocelut ikes temasi, “Dituŋa a Isirael, kiŋarakinae! Elo ekile n̄olo irimit akwap daadaŋ akitatam n̄ituŋa daadaŋ akitoroniyar n̄ituŋa a Isirael, Dikisila a Moses ka Akai ka Akuj na. Nabo tokona ayau iŋes tari n̄ituŋa n̄ulu nyerae Diyudayan tooma Akai ka Akuj, ido etooŋoryan ne, neni imyekinitae aŋuna ka Akuj!”

²⁹(Alimunete ikes n̄un, anerae keris ikes kiŋolikis Paulo ka Tropimo n̄olo alo Epeso erukito alotaun, totamakis atemar kori keyait Paulo iŋes tooma Akai ka Akuj.)

³⁰Kiguryakin etaun daadaŋ, toema n̄ituŋa daadaŋ kaapei kikamut Paulo, kiriyasi iŋes kiŋa Akai ka Akuj ka togolokinoe atipei n̄ikekya.

³¹Ani eriŋa aruruma ikatakinit akiar Paulo, kiyakiyarae akirot neni ke ekapolon a n̄isigarya a Roma atemar ayeu Yerusalem daadaŋ aruruma.

³²Ya iŋes atipei n̄isigarya ka n̄ikapolokinitok kec n̄ice, kiwonyakis nasepic. Ani iŋolikinete n̄ituŋa ikes, towua, toesikis akibuŋa Paulo.

³³Tolot ekapolon a n̄isigarya neni ayai Paulo, kikamu iŋes, totubu atemar toenae iŋes a n̄iriko a n̄iarei. Kiŋit nai n̄ituŋa tema, “Dae ekile lo? Nyo itiyat iŋes?”

³⁴Tocelut n̄ice anasepic n̄akiro n̄apei, tocelut nabo n̄ice n̄ace. Kiguryakinis n̄akiro neni aronon, todaun ekapolon a n̄isigarya epite n̄oloyenunet n̄una kire kepotu kitiyakin. Aŋun, tolimok iŋes n̄isigarya keŋ ayaar Paulo lolain.

³⁵Ani edolunete ikes nadoketa n̄una elomarere lolain, todedeŋiar asepic nooi, tosodo n̄isigarya todaka Paulo erae akidak.

³⁶Ewuapit ikes aruruma a n̄ituŋa a n̄ulu acelasi ebasi, “Oara iŋes!”

³⁷Ani eapiyaryata n̄isigarya Paulo tooma elain, kirworik Paulo neni ke ekapolon a n̄isigarya tema, “Alimuni adiokirot a?” Kiŋit ekapolon a n̄isigarya tema, “Ikwa iyeni iyon̄ erwor D̄agirik a?”

³⁸Ikwa nyirae iyon̄ Ejipitanoit n̄olo paaran ayeuni ajore, toriko n̄ikajiyok n̄ulu adedeŋak n̄ulu adolito n̄alipyo n̄aomwon naloŋisat a?”

³⁹Toboŋok Paulo tema, “Arae ayon̄ Eyudayat n̄olo alo Cilicia, n̄olo ekedounitoe alo Taso, etaun n̄olo arwon. Kiŋarakinae kare mono erworik lotuŋa.”

⁴⁰Tocamak ekapolon a n̄isigarya iŋes, tosodi Paulo towo kiikiikok akeekan akisililiŋ n̄ituŋa. Ani ililiŋete ikes, kirworik Paulo neni kec a D̄ayudayan ebala:

Niticisyo 22

¹“Dikaitotoi ka atapapa, topupokinae ayon̄ erworo aŋuna kaŋ alokiŋaren kus!”

- ²Ani iirarete ikes iñes irworo a Dayudayan, kililiña ikes totakinós cek. Torubak Paulo irworo, tema,
- ³“Arae ayon Eyudayat ñolo ekedounitoe alo Taso anakwap a ñina a Cilicia, nai eketopolounitoe a ne alo Yerusalem, arae ekasyoman ñolo a Gamaliel. Abu iñes eketatam ayon ejok epite ñolo itemokino ewuapitor Nikisila ñulu atapapaa yok ka abu ayon olelaki Akuj nooi ikwapei tokona ilelakinitotor iyes daadañ a ne.
- ⁴Abu ayon esican ka oar ñituña ñulu ewuapito Erot ñolo ke Ekapolon Yesu. Abu ayon ekamununu ñikilyok ka ñaberu oyaana mabus.
- ⁵Epedori Esacaradoti ñolo Apolon nooi ka atukot daadañ akisuuda atemar erworo ayon ñuna a kire. Abu ayon oryamu aneni kec ñabaruwae ñuna losyet neni a ñikaitotoi a ñulu arae Diyudayan alo Damasko. Ido abu olot inaa akikamun ñituña ñul, ikotere oyau ikes Yerusalem eenen a ñiriko, kisicanae.
- ⁶“Ani alosi ayon aapiyari Damasko kidin apaaran, toñesun atipei anakuj akica ñina apolon nooi kinuak neni ayai ayon.
- ⁷Emasakin ayon kwap, eira etoil ebala neni kañ, ‘Saulo, Saulo! Kaanukiro ikisicanitor iyon ayon?’
- ⁸Enjit ayon otema, ‘Dae iyon, Ekapolon?’ Tobonok iñes tema, ‘Arae ayon Yesu ñolo a Nasaret, ñolo isicanit iyon.’
- ⁹Toanyuwasi ñikilyok ñulu ikirukit ka ayon akica, nai nyiirara ikes etoil a ñolo erworo neni kañ.
- ¹⁰Enjit ayon otema, ‘Nyo itemokino ayon etiya, Ekapolon?’ Tema Ekapolon neni kañ, ‘Tonyou toloma Damasko, ikilimokinio iyon aina ñakiro daadañ ñuna aseu Akuj atemar kitiya iyon.’
- ¹¹Kabu ayon omudukan añauna ka akica a ñina emilia nooi; añaun, apotu ñirukitos kañ ekekamut akan, okorikosi Damasko.
- ¹²“Ayai Damasko ekile ñolo anyaritae Anania, ñolo ajokan, ñolo ainakina neni ka Akuj. Ewuapit iñes Nikisila a Moses ka akerito iñes Diyudayan daadañ ñulu alo Damasko.
- ¹³Abu iñes bu neni kañ, towo alodiyete kañ tema, ‘Lokaato Saulo, kiñolik nabo!’ Esaa ñolopei ñol, okienyu ayon, oanyuwa iñes.
- ¹⁴Tema nai iñes, ‘Ikiseu iyon Akuj ñina atapapaa yok ayenun acamit keñ, aanyun Eketiyan keñ ñolo iyookino ka akiirar iñes irworo a etoil keñ ke elope.
- ¹⁵Anerae iruwor iyon esuuda keñ alotooma alimokin ñituña daadañ ñuna ianyu iyon ka ñuna iira.
- ¹⁶Nyo nai tokona eriña iyon idarit? Tonyou, ikibatisae ka kilip alokiro a Yesu, ido kisiyoni ñasecisya kon.’

- ¹⁷“Oboŋo ayon Yerusalem. Ani akolonit apei eriŋa elipi alo Kai ka Akuj, bu atakanikinet neni kaŋ,
- ¹⁸oanyuwa Ekapolon ebala, ‘Kiburuburak atipei arotokin alo Yerusalem, anerae nyecamunete ŋituŋa a ne akisuuda kon aŋuna kaŋ.’
- ¹⁹Oboŋok ayon otema, ‘Ekapolon, eyenete ikes nooi atemar abu ayon olosenenee losinagogae akikam ka akibuŋa ŋulu ikinupito iyon.
- ²⁰Ani ŋina aarere Stepano ŋolo arae esuuda kon, ayai ayon elope nen etojokite atwanare keŋ ka eŋadat ŋilowi a ŋulu aarete iŋes.’
- ²¹Tema Ekapolon neni kaŋ, ‘Tolot, anerae ekeyakiyari ayon iyon neni elwana nooi, lotuŋa ŋulu nyerae Diyudayan!’ “
- ²²Topupokis ŋituŋa Paulo tari neni alimunio nu; togeut nai acela nooi temasi, “Tolemasi iŋes! Toara iŋes! Nyitemokino iŋes toyar!”
- ²³Acelasi ikes, kiwakiwakete ŋilowi kec, kielete ŋalup kidiama.
- ²⁴Tolimok ekapolon a ŋisigarya a Roma ŋisigarya keŋ ayaar Paulo lolain, kicikak ikes akibuŋa iŋes nooi, ikotere eyenunere ŋakiro ŋuna acelatar Diyudayan neni keŋ ikona.
- ²⁵Nai ani kedaut ikes akien iŋes a ŋarukanes, tolimok Paulo ekapolokiniton ŋisigarya amiat ŋolo awuoi alodiye tema, “Ikicamakinit iyon ekisil akibuŋa ituŋanan ŋini a Roma, tari eriŋa nyetubokina a?”
- ²⁶Ani iirari ekapolokiniton ŋisigarya amiat ŋakiro ŋun, tololot neni a ŋolo apol akilo iŋes, kiŋit tema, “Iyeni iyon ŋakiro ŋuna itiyae iyon a? Erae ekile lo ituŋanan a Roma!”
- ²⁷Aŋun, tololot ekapolon ŋol elope neni a Paulo, kiŋit tema, “Tolimokinae ayon, irae iyon ituŋanan ŋini a Roma a?” Toboŋok Paulo tema, “Ee.”
- ²⁸Tolimu ekapolon tema, “Abu ayon oruwor ituŋanan ŋini a Roma anakitac ŋisiliŋa ŋulu alalak.” Tema Paulo, “Nai arae ayon ŋolo a Roma anauruunet.”
- ²⁹Kikutukutoosi atipei ŋikilyok ŋulu sek alosete akiŋitiŋit Paulo ŋakiro. Tobul ekapolon a ŋisigarya nooi eyenuni atemar arae Paulo ituŋanan a Roma ka aŋuna abunio iŋes toen Paulo a ŋiriko.
- ³⁰Nai acamit ekapolon a ŋisigarya aanyun kire ŋakiro ŋuna esitakinitotor Diyudayan Paulo; aŋun, abu iŋes taparacu keŋ tolaca ŋiriko aneni a Paulo, tocunak ŋisacaradotin ŋulu apolok ka Atukot daadaŋ. Ya nai iŋes Paulo kitowuo alokiŋaren kec.

Niticisyo 23

- ¹Kitek Paulo atukot, kirworik tema, “Dikaitotoi! Ecayete ŋatameta kaŋ anakiro a daadaŋ a ŋuna ikamunito akiyar kaŋ alokiŋaren Akuj akitodol akolonit napei na.”

- ²Anenipei tolimok Anania, nolo arae Esacaradoti nolo Apolon nooi nituṅa nulu awuasi alodiyete Paulo akibap iṅes nakituk.
- ³Tolimok Paulo iṅes tema, “Ikibapi kire jik Akuj iyoṅ – iyoṅ nolo ikoni arwatata ḡina iwositae eraṅgi nolo akwaṅan! Iboi iyoṅ a nen atubokin ayonṅ alotooma Ḋikisila nulu ka Akuj, nai tobilite bo iyoṅ Ḋikisila aṅuna ilimokinia ikes akibap ayonṅ!”
- ⁴Tolimokis Paulo ḡikilyok nulu edunyito temasi, “Ikokini iyoṅ iyanyi Esacaradoti nolo Apolon nooi nolo ka Akuj ai?”
- ⁵Toboṅok Paulo tema, “Pa ayeni ayonṅ ḡikaitotoi atemar erae iṅes Esacaradoti nolo Apolon nooi. Kire ayeni atemar ebasi Ḋakigireta ebe, ‘Nyitemokino iyoṅ kirwor ḡuna aronok neni ke ekepuṅka a nituṅa kon.’ “
- ⁶Nai ani eanyuni Paulo atemar arae ḡice a nen Ḋisadukayon ka ḡice arae Ḋiparisayon, kiworou neni ka Atukot tema, “Ḋikaitotoi kaṅ! Arae ayonṅ Eparisayot, lokoku a Ḋiparisayon. Ekesitakinitaṅ ayonṅ a ne, anerae egeno ayonṅ atemar eyarunete ḡikatwak!”
- ⁷Ani kedau iṅes alimun ḡun, togeut Ḋisadukayon ka Ḋiparisayon ebura, ido totyaka Atukot.
- ⁸(Anerae ebasi Ḋisadukayon nyeyarunete nituṅa alokatwak ka daṅ emameete ḡimalaikan kori ḡitai; nai enupito Ḋiparisayon ḡakiro nu daadaṅ.)
- ⁹Kiyatakin ecelet, tonyout Ḋiketataṅka a Ḋikisila ḡice nulu arae Ḋiparisayon, kitepega Atukot ka agogoṅu nooi temasi, “Emam ibore ikiryamu isua esecit ekile lo! Acepaki kirworit etau kori emalaika neni keṅ kire!”
- ¹⁰Topolooṅ apega nooi, tobul ekapolon a ḡisigarya totamak atemar enyilinyilaarete ikes Paulo. Aṅun, tolimok iṅes ḡisigarya keṅ alosit nen arikor Paulo aneni kec yaasi lolain.
- ¹¹Ani nakwaare, towo Ekapolon Yesu alodiyete Paulo, tolimok iṅes tema, “Toen etau! Idu ayonṅ akisuuda ḡakiro kaṅ a ne alo Yerusalem ka itemokino kitiya ikwaṅinapei alo Roma daṅ.”
- ¹²Ani taparacu, kiryamiryama Diyudayan ḡice. Kikoṅo atemar nyikimuḡi kori nyikimasi idiobore akitodol ḡina earyata Paulo.
- ¹³Adeparit ekimar a nulu atukunete ḡakiro ḡun ḡatomoniomwon.
- ¹⁴Toloto nai ikes neni a ḡisacaradotin a nulu apolok ka ḡikatukok temasi, “Ekoṅi isua kaapei atemar mam akimuj idiobore akitodol ḡina ikiarya Paulo.
- ¹⁵Tokona nai, kiyakiyasi iyṅes a Natukot akirot neni ke ekapolokiniton ḡisigarya a Roma ayaun Paulo neni kus, esibit icamito iyṅes akiṅitiṅit iṅes nabo. Nai etenio isua akiaṅ iṅes eriṅa nyedoluno ne.”
- ¹⁶Nai kiira lokoku a nakaato a Paulo ḡuna apotu ikes totukut; aṅun, abu tolot tooma lolain, tolimok Paulo.

- ¹⁷Tonyara nai Paulo ekapolokiniton ñisigarya amiat, tolimok tema, “Ya esorokit lo neni ke ekapolon a ñisigarya; eyakar iñes ñakiro ñadi ñunalimokina iñes.”
- ¹⁸Ya nai ekapolokiniton ñol esorokit neni ke ekapolon a ñisigarya tolimok tema, “Abu Paulo ñolo erae emabus okonyar ayon ekeñitak ayaun esorokit lo neni kon, anerae eyakar iñes ñakiro ñadi ñuna limokina iyon.”
- ¹⁹Kikamu ekapolon a ñisigarya akan ke esorokit, toriko iñes nawae, kiñit tema, “Anukiro iyakar iyon ñuna icamit alimokin ayon?”
- ²⁰Tema iñes, “Acamunosi ñikepukak ñulu a Diyudayan akiñitakin iyon ayaun Paulo Natukot kec moi taparacu, esibit ecamit Atukot akiñitiñit iñes nabo.
- ²¹Nai nyipupok ñakiro kec, anerae eyakasi ñikilyok alokidin kec ñulu edeparit ekimar kec ñatomoniomwon, ñulu edapunete iñes. Adaut ikes akikon atemar nyikimuji kori nyikimasi akitodol ñina earyata Paulo. Etenito tokona ikes akitiyakin ñun ka idarito ñuna ibonokini iyon.”
- ²²Kitolot nai ekapolon a ñisigarya esorokit ñol, tolimok tema, “Nyilimok idiotuñanan atemar ikilimok iyon ayon ñakiro nu.”
- ²³Tonyara nai ekapolon a ñisigarya ñikapolokinitok ñulu a ñisigarya keñ ñiarei, tolimok ikes tema, “Kitemokisi ñisigarya ñamiae ñaarei alosit Kaisaria kaapei ka ñikilyok ñatomonikanikaarei ñulu a ñaño lei ta ñamiae ñaarei ñulu a ñakwaaras, totena arotokin ñisaae ñiuni ñulu takae ka akuwar.
- ²⁴Toryamutu ñaño lei ñadi ñuna edoki Paulo ka kitodolo iñes ejok neni a Pelekis ke ekepukan.”
- ²⁵Kigir nai ekapolon a ñisigarya abaruwa ñina egiritae ñakiro nu:
- ²⁶“Ayon Klauda Lisia egirit neni ke ekapolon Pelekis a ñolo ipukat Palestina daadañ. Ekemalat iyon.
- ²⁷“Apotu Diyudayan kikamut ekile lo ka adikino earete iñes. Abu ayon oyenu atemar erae iñes ituñanan ñini a Roma; añun, ikipotu ayon ka ñisigarya kañ oloto aiun iñes.
- ²⁸Añuna acamitor ayon ayenun ñuna esitakinitotor ikes iñes, abu oya iñes Natukot kec.
- ²⁹Oryamu atemar emam ibore ñini kebu iñes kitiya ñini etemokino toarere kori kiwuakinere iñes mabus. Arae ñakiro ñuna esitakinitere iñes ñuna a ñikisila kec a ñilopeyek.
- ³⁰Ani akalimokinio ayon atemar atukosi Diyudayan ñice añuna keñ, abu eyaku iñes neni kon atipei, olimok ñikesitakinak keñ akirwor alokiñaren kon ñakiro ñuna isitakinitotor ikes iñes.”
- ³¹Apotu ñisigarya kitiyata ñuna ecikakinitae. Yaasi ikes Paulo nakwaare neni anyaritae Antipatiris.

³²Ani akoloŋit ŋina atupakini, toboŋosi ŋisigarya ŋulu alosete a ŋakejen lolain, kimyekiŋ ŋulu a ŋaŋolei eriŋa elosete ka iŋes.

³³Ani edotele ikes Kaisaria neni eboiyo ekepukan Pelekis, kipotokiŋ abaruwa neni keŋ, kimyekiŋ Paulo daŋ aneni keŋ.

³⁴Ani kedau Pelekis akisyom abaruwa, kiŋit iŋes Paulo akwap keŋ. Ani eyenuni atemar abunit iŋes alo Cilicia,

³⁵tema, “Apupokini ayonŋ ŋakiro kon apaki ŋina edolunioto ŋikesitakinak kon.” Kicikak nai atemar kiyokoi Paulo alokai a ŋina koloŋ aduki erwosit Erode.

Niticisyo 24

¹Ani kelunyar ŋirwa ŋikan, toloto Anania ŋolo arae Esacaradoti ŋolo Apolon nooi ka ŋikatukok ŋice ta ekerworon aŋuna a ŋituŋa ŋolo anyaritae Tatulo, toloto tari Kaisaria. Towua ikes alokiŋaren Pelekis ekepukan, kisitakiŋ Paulo.

²Ani enyaraunio Paulo, togeu Tatulo akisitakin iŋes tema, “Ekapolon! Ikiryamu isua anapukan kon ekisil ŋolo aya apaki ŋina aoyan ka etemonokin ejok ŋakiro ŋuna alalak ŋuna ka akwap kosi.

³Ikijaunit isua nu alowaetin a daadaŋ ŋapakio daadaŋ ka ikilakara isua nooi neni kon.

⁴Nai nyayai apaki kon ŋina aoyan, ekelipit ayonŋ iyonŋ alotooma arimao kon, topupok ŋakiro kosi euruwuaka.

⁵Aponi isua toryamunae etuŋanan lo erae ŋolo aronon nooi, ŋolo ageununui aruruma alokidinŋ Diyudayan daadaŋ ŋulu ka akwap a daadaŋ ka erae iŋes elope ekarikon ŋolo ka atukot a ŋina ebookoi ebe Dinamarin.

⁶Abu tari kikatak amunaiyar Akai ka Akuj, nai aponi isua kikamunae iŋes. [Totukunoe isua atubokin iŋes alotooma Dikisila kosi make,

⁷nai abu Lisia ŋolo epolokinit ŋisigarya kiŋucokin tooma ka aryenyeyo a ŋina apolon, ya iŋes aneni kosi.

⁸Tema itemokino ŋikesitakinak keŋ potu neni kon.] Ani kiŋitiniŋit iyonŋ ekile lo, iyenuni iyonŋ elope aneni keŋ ŋakiro daadaŋ ŋuna isitakinitere isua iŋes.”

⁹Tolomasi Diyudayan nakiro ŋuna esitakinitere Paulo, temasi iyookino ŋun daadaŋ.

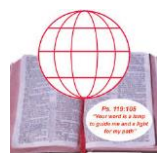
¹⁰Ani kedau ekepukan aketun Paulo akirworikin, tolimu Paulo tema, “Ikwapei ayenia ayonŋ atemar iberakin iyonŋ aruwor ekatubon anakwap a na ŋikaru ŋulu alalak ŋulu alunyarosi, erworu aŋuna kaŋ emam akuryanu.

¹¹Ikwaŋina ipedorya iyonŋ elope ayenun, eriŋa nyelunyara ŋirwa ŋitomon ka ŋiarei anapaki a ŋina adokaritor ayonŋ Yerusalem akilip.

¹²Nyeryamuna Diyudayan ayonŋ ikipega ka idiotuŋanan alo Kai ka Akuj kori eguriguri ŋituŋa alosinagogae kori alotaun.

- ¹³Nyepedorete ikes tari akitoodiun ibore ñini ekesitakinitotor ayonj tokona.
- ¹⁴Nai acamunit ayonj ñakiro nu alokinjaren kon: elipi ayonj Akuj atapapaa kosi, anakiwuapit erot ñolo ke Ekapolon a Dikristo, ñolo ebas ikes erae alyokonu. Tari kikote nen, anupit ayonj ñakiro daadañ ñuna igiritae tooma Dikisila a Moses ka lokitaaboi ñulu a ñikadwarak.
- ¹⁵Egeno ayonj neni ka Akuj, ikwañinapei igenotor ikes lu, ebe eyarunete ñikatwak ñulu iyookino kaapei ka ñulu nyiyookino.
- ¹⁶Añun, emukekinit ayonj jwi jwi akitacaunit ñatameta kañ alokinjaren Akuj ka alokinjaren ñituña.
- ¹⁷“Ani kelunyar ñikaru ñidi, ñulu amamukar ayonj anakwap akanj, abu oboñu Yerusalem ayaun ñakinjaranakineta ka ñainakineta lotuña kañ.
- ¹⁸Arae apaki ñina etiyaa ayonj ñun ñes akaryamuniata Diyudayan ñice ñulu alo Asia ayonj alo Kai ka Akuj, kerikak etal ñolo ka akiteseguno, ikwañina icikakinitotor Dikisila kosi. Amam asepic ikirukitor ayonj ka amam aruruma.
- ¹⁹Itemokino ikes ñilopeyek potu kinjaren kon, kirworo ñakiro ñuna ekesitakinitotor ayonj, erae keyakatar ñakiro ñadi ñuna aronia ayonj.
- ²⁰Kori kimyek ñikilyok lu tolimut aseconu ñina apotu ikes toryamut aneni kañ apaki ñina awoitor ayonj alokinjaren Atukot –
- ²¹alemar akirot apei bon ñina abu ayonj olimu apaki ñina awoitor alokinjaren kec ebe, ‘Ekesitakinitae ayonj nakolonjit na, anerae anupit atemar eyarunete ñikatwak.’ “
- ²²Apaki ñin, abu Pelekis ñolo ayeni ejok nooi ñakiro ñuna ke Erot a ñolo ke Ekapolon Yesu, tolimok ikes tema, “Atubi ayonj ñakiro kus apaki ñina edolunio Lisia ekapolon a ñisigarya.”
- ²³Kicikak nai ekapolokiniton a ñisigarya amiat ñolo amet Paulo akiyok ñes, nai inakinite ñes akilajaara adio ka acamakin ñikonei keñ aanyunun ñes.
- ²⁴Ani kelunyar ñirwa ñice, potu Pelekis ka Drusila aberu keñ ñina arae Ayudayat; kiyakiya ñes akirot atemar tonyarae Paulo. Apotu ikes topupokis ñes irworo ñuna ka anupit Yesu Kristo.
- ²⁵Nai ani erubakini Paulo irworo ñuna ka akiyookino, ñuna ka akiyapara ka ñuna ka abunore Akolonjit ñina etubokinia Akuj ñituña, tobul Pelekis tolimok Paulo tema, “Ape mono! Akanyarae ayonj iyonj nabo aryamuni apaki.”
- ²⁶Emuit ñes tari atemar okoinak Paulo ñisiliña; añun, kirucuruc ñes anyaraiyanar Paulo erwor ka ñes.
- ²⁷Nai ani elunyarosi ñikaru ñiarei, kilunyokin ekepukan ece ñolo anyaritae Porkias Pesto lorot a Pelekis. Añuna acamitor Pelekis akitiya ñuna etalakarito Diyudayan, abu kimyek Paulo alomabus.

Niticisyo 25

- ¹Dirwa n̄iuni kedau Pesto alomar napukan keŋ, abu tolot alo Kaisaria tari Yerusalem.
- ²Kisitakis n̄isacaradotin n̄ulu apolok ka n̄ikarikok a Diyudayan Paulo alokiŋaren keŋ. Todyeka ikes Pesto
- ³akitiya n̄una etalakarito ikes, acamakin Paulo yaunae Yerusalem. Aris ikes ketukut akiar iŋes alorot.
- ⁴Toboŋok Pesto ikes tema, “Erubakini Paulo eenen alo Kaisaria ka eapi ayon̄ aboŋor inaa.
- ⁵Aŋun, kimyekisi n̄ikarikok kus orukosi ka ayon̄ Kaisaria, kisitakis ekile n̄ol erae kitiyat adioronis.”
- ⁶Kedau Pesto akiboi ka ikes n̄irwa n̄ulu pa adeparito n̄ikanikauni kori n̄itomom, toboŋo nai Kaisaria. Ani akolon̄it n̄ina atupakini, kiboikin neni etubonokinere, tolimu atemar yaunae Paulo.
- ⁷Ani kedolu Paulo, towua Diyudayan n̄ulu apote alo Yerusalem kirikaut Paulo alokaku, kisyakis akisitanakin iŋes neni aronon a n̄akiro a n̄una pa apedorete ikes akitoodiun atemar arae kire.
- ⁸Kirwor Paulo aŋuna keŋ tema, “Emam ibore n̄ini aronon n̄ini etiyak ayon̄ Lokisila a Diyudayan kori Kai ka Akuj kori lokepukan a Roma.”
- ⁹Nai aŋuna acamitor Pesto akitiya n̄una etalakarito Diyudayan, kiŋit iŋes Paulo tema, “Icamit iyon̄ alosit Yerusalem ikitowuoi aina alokiŋaren kaŋ aŋuna a n̄akisitakineta a nu a?”
- ¹⁰Nai tolimu Paulo tema, “Awoi ayon̄ a ne alokiŋaren n̄ikatubok n̄ulu etubonokinete alokiro a n̄olo ke ekepukan a Roma, neni itemokino ayon̄ eketowoere. Emam aronis etiyak ayon̄ neni a Diyudayan, ikwapei iyenia iyon̄ elope.
- ¹¹Ani nai ketiyat ayon̄ n̄una aronok, n̄una itemokino otwania, nyewarit ayon̄ abucar anatwanare. Nai ani pa kiyookino n̄akiro n̄una ekesitakinitor ikes ayon̄, emam ituŋanan epedori akipotokin ayon̄ neni kec. Eŋita ayon̄ ayaaro neni ke ekepukan a Roma.”
- ¹²Tosodi nai Pesto kedaut akirworikin ka atukot keŋ, tolimok Paulo tema, “In̄itak iyon̄ alosit neni ke ekepukan a Roma; aŋun, ilosi iyon̄ neni ke ekepukan a Roma.”
- ¹³Kelunyar n̄irwa n̄ice, torukut erwosit Agripa ka nakaato keŋ Berenike, potu Kaisaria akijaun Pesto.
- ¹⁴Ani kiboiyoto ikes aina n̄irwa n̄ulu alalak, kitatamik Pesto neni ke erwosit n̄akiro a Paulo tema, “Eyai nege mabus ekile n̄olo aesikini Pelekis n̄olo paaran arae ekepukan
- ¹⁵ka ani apaki n̄ina ayakar Yerusalem, apotu n̄isacaradotin n̄ulu apolok ka n̄ikatukok a Diyudayan yaut n̄akiro n̄una esitakinitor iŋes, ekeŋitakis ayon̄ atubokin iŋes.

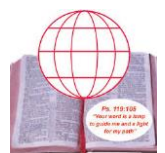
- ¹⁶Nai abu ayon olimok ikes atemar nyecamit ekisil a Diromanin akipotor idiotuñanan, eriña ñolo isitakinetae nyiryamuna ka ñulu isitakinito iñes, toyakaunor apaki ñina irworor iñes aña keñ anakiro a ñuna isitakinitere iñes.
- ¹⁷Ani apaki ñina aponiata ikes ne, abu ayon nyadidik, nai abu akolonit ñina atupakini, abu eboikin neni etubonokinere, olimu atemar yaunae ekile ñol.
- ¹⁸Ani enyounete ñulu esitakinito iñes, nyelimut ikes idiobore ñini aronon, ñini sek atamakinit ayon atemar kori isitakininata.
- ¹⁹Nai ayakatar ikes ñakiro ñace ñuna a ñiburasyo kec ka iñes, ñuna a ñitalyo a ñulu enupito ikes ka nabo ñakiro ñuna ke ekile a ñolo enyaritae Yesu, ñolo abu totwana; nai ebal Paulo itogogonit eyari.
- ²⁰Aña abunio ayon otaañaa, todaun epite ñolo ripunet erot a ñakiro a nu, abu ayon enit Paulo erae kecamit alosit Yerusalem, kitowuae aina aña a ñakiro a ñun.
- ²¹Nai abu Paulo kiñitak akiboi a ne alomabus akidar alosit akiwo alokiñaren ekepukan a Roma. Añun, abu ayon olimu atemar kiboi iñes akitodol neni eyakiyaria ayon iñes neni ke ekepukan a Roma.”
- ²²Tema Agripa neni a Pesto, “Acamit ayon elope opupok ñakiro ke ekile a lo.” Tema Pesto, “Ipupokini iyon ñakiro keñ moi taparacu.”
- ²³Ani nai taparacu, potu Agripa ka Berenike esirito ka itopolooritae nooi. Arukito ikes ka ñikapolok a ñajorei ka ñarwonita ñuna ke etaun, tolo masi kai ñina apolon. Tolimu Pesto atemar yaunae Paulo tooma.
- ²⁴Tema Pesto, “Erwosit Agripa ka ñipeyok daadañ ñulu iyakasi ne ka isua: iteete iyes ekile lo ñolo isitakinito Diyudayan daadañ ñulu a ne ka ñulu alo Yerusalem. Iworote ikes ebasi nyitemokino iñes torubak eyari.
- ²⁵Nai abu ayon oryamu atemar emam ñakiro itiyat iñes ñuna itemokino totubokinere iñes atwanare. Ikwañinapei abunio iñes elope kiñitak alosit neni ke ekepukan a Roma, atyaku ayon akiyakiyar iñes.
- ²⁶Nai akanopikis ayon ñakiro ñuna erae ñakigirakina neni ke ekepukan a Roma aña keñ. Añun, ayau ayon iñes ne kiñaren kus, akilo nooi kiñaren kon erwosit Agripa, ikotere ani kikidau iwon aripirip ñakiro keñ, opedo ayon aryamun ñakiro ñuna kigirakina iñes.
- ²⁷Anerae esibit aneni kañ nyejok akiyakiyar emabus pa isileereunitoe ejok ñakiro ñuna isitakinitere iñes.”

Niticisyo 26

- ¹Tema Agripa neni a Paulo, “Ikicamakinitae iyon akirwor aña kon.” Kikia Paulo akeekan, kiikiikok, kirwor aña keñ ikona:

- ²“Atami ayon atemar ayakar arereṅu nakolonit na aanyun ebe erae kinaren kon erwosit Agripa erworor ayon aṅuna kaṅ, akirwor ṅakiro daadaṅ ṅuna ekositakinitotor ayon Diyudayan.
- ³Iyookino nu, anerae iyeni iyon nooi ṅitalyo a Diyudayan ka ṅiburasyo kec. Aṅun, ekelipit ayon iyon totitinyik, topupok ṅakiro kaṅ.
- ⁴“Eyenete Diyudayan daadaṅ epite ṅolo ka akiyar kaṅ ameun ṅinapei eriṅa asorokana, anerae apolouni ayon anakwap kaṅ ka alo Yerusalem.
- ⁵Eyenete ikes ṅinapei kolon atemar apolounit ayon arae Eparisayot alopite a ṅolo ka atukot a ṅina elalakinit nooi ṅakiro ṅuna ke edin yok. Ani kecamito, epedorete akisuuda nu.
- ⁶Tokona awoi ayon a ne akisitakino, aṅuna egenor ayon anakiikinet a ṅina ainaki Akuj neni atapapaa yok.
- ⁷Erae na akiikinet ṅinapei igenosi ṅatekerin ṅunatomon ka ṅaarei ṅuna a Disirael aanyun akisiyookino keṅ, ikwaṅina ilipyata ka agogoṅu jwi jwi. Erwosit Agripa, erae Diyudayan pei ekositakinito ayon aṅuna ka akigeno a na!
- ⁸Kaanukiro egogoṅio iyees akinup atemar epedori Akuj akiteyarun ṅikatwak?
- ⁹“Abu ayon elope ekiṅaren emukek atemar itemokino etiya ṅuna alalak ṅuna itepegitto ekiro a Yesu a ṅolo a Nasaret.
- ¹⁰Erae ṅun ṅuna abu ayon etiya alo Yerusalem. Anapedor a ṅikepukak ka ṅisacaradotin ṅulu apolok, abu ayon oeneene alomabus ṅituṅa ṅulu ka Akuj ṅulu ewuapito Yesu. Meere ṅun bon, abu daṅ oriwo ka ṅulu atubonokinete ikes atwanare.
- ¹¹Abu ayon jwi jwi esican ikes alosinagogae a daadaṅ aṅuna ka akitiṅakin ikes akiṅer anupit kec; ido anyunyurikina ayon ikes nooi, esican tari alotaunio a ṅulu agelaaka.
- ¹²“Ḍakiro ṅun abunio ayon olosyo Damasko ka acamakinet ka apedor aneni a ṅisacaradotin a ṅulu apolok.
- ¹³Erwosit Agripa, ani edoli kidinṅ apaaran, abu ayon oanyua eriṅa alosi alorot akica ṅina aṅesun atipei anakuj, ṅina acai akilo akolon. Tocau ekenuak ayon kaapei ka ṅulu ikirukitor.
- ¹⁴Ani kikidau isua daadaṅ akimasakin kwap, abu eira etoil ebala neni kaṅ a Ḍaburaniyae, ‘Saulo, Saulo! Kaanukiro ikisicanitor iyon ayon? Erae iyon iwana bon erae kirubak ikitepegi ayon. Ikwaan ka neni epetepeteo esigirya ebela ṅolo icumucumuyere iṅes.’
- ¹⁵Enjit ayon otema, ‘Ḍae iyon, Ekapolon?’ Tema Ekapolon, ‘Arae ayon Yesu ṅolo isicanit iyon.
- ¹⁶Nai tonyou, towo. Anerae atakanu ayon neni kon, akaseuni iyon aruwor eketiyan kaṅ, akiteyenikin ṅituṅa ṅakiro ṅuna ṅolok iyon nakolonit na ka ṅuna akalimokini ayon iyon moi alokiṅaren.

- ¹⁷Ekeyakiyari ayon̄ iyon̄ lotuṅa a Isirael ka neni a ṅulu nyerae Diyudayan, ido euryari ayon̄ ikes nyikiwan iyon̄.
- ¹⁸Iṅaari iyon̄ ṅakonyen kec, ikotere kibelesinos anakiryonut nakica ka anapedor a ṅina a Satan, pena neni ka Akuj; toryamut nai aṅuna ka anupit kec akisyonio ṅina a ṅasecisyā ka akibois aneni a ṅituṅa a ṅulu eturuwo Akuj ṅulu keṅ.’
- ¹⁹“Aṅun, erwosit Agripa, abu ayon̄ nyawou akiwuap atakanikinet ṅina anakuj.
- ²⁰Nai abu esileereu nu, neni a ṅituṅa a daadaṅ akisyakin mono alo Damasko, tosodi nai alo Yerusalem ka akwap daadaṅ ṅina a Yudeya tari lobukui ṅulu nyerae Diyudayan. Abu olimonok atemar itemokino ikes tokiwa ṅakecesecisyā kibelesinos neni ka Akuj, kitiyata ṅuna itoodiunete atemar kekiwa ikes.
- ²¹Dakiro ṅun ikes ekekamuniata ayon̄ Diyudayan alo Kai ka Akuj ekekatakinito akiar.
- ²²Akitodol nakolon̄it na, ekeṅarakinit Akuj ayon̄ a ṅun, awoi ayon̄ a ne akiteyenun nu neni a daadaṅ, neni a ṅulu caryo kaapei ka ṅulu arwok. Nyerworo ayon̄ ṅace, nai ṅuna abasi ṅikadwarak ka Moses etakanunete.
- ²³Abasi ikes ebe itemokino Kristo kisicanae ka toruwor ṅolo ke ekinaren ayarun alokatwak, kiserau nai akica ṅina ka aiuno neni a Diyudayan ka ṅulu nyerae Diyudayan daṅ.”
- ²⁴Ani irworikini Paulo aṅuna keṅ alopote a lo, kiṅenyak Pesto iṅes tema, “Ikikerepikinit iyon̄ Paulo! Kikimunaiya iyon̄ asyomit kon ṅina apolon!”
- ²⁵Nai tema Paulo, “Ekapolon Pesto, nyekekerepikinit ayon̄! Nai erworo ayon̄ ṅakiro ṅuna a kire ṅuna ecayete.
- ²⁶Eyeni tari erwosit ṅakiro ṅun ka erworo ayon̄ neni keṅ emam akuryanu. Ayeni kire atemar emam ṅakiro ṅun ṅuna ebucara aneni keṅ, anerae nyetakanuna ṅakiro nu anakimunono.
- ²⁷Erwosit Agripa, inupit iyon̄ ṅuna irworosi ṅikadwarak a? Ayeni ayon̄ atemar inupit iyon̄!”
- ²⁸Tema Agripa neni a Paulo, “Emam ṅuna alalak ṅuna ebucara anakiro kon akituruwor ayon̄ Ekristoit!”
- ²⁹Tema Paulo, “Kerae ṅuna alalak kori ṅuna ekudyoko, elipit ayon̄ Akuj atemar meere ayon̄ bon anupi Kristo, nai tari daadaṅ ṅulu epupete ṅakiro kaṅ nakolon̄it na, itemokino ikes kikokis ayon̄ – alear nyitemokino toenae!”
- ³⁰Tonyout nai erwosit ka Pesto ekepukan ka Berenike ta ṅituṅa ṅuluce daadaṅ,
- ³¹torotokis kirworikinos make temasi, “Emam ṅakiro itiyat ekile lo, ṅuna itemokino toarere kori kiwuakinere mabus.”
- ³²Tema nai Agripa neni a Pesto, “Kelacakinitae ekile lo, kerae nyiṅitakinit alosit neni ke ekepukan a Roma.”

Niticisyo 27

- ¹Ani etubuni Pesto atemar adol apaki njina erotokinere isua Italia, apotu njikapolok a Diromanin alo Kaisaria inakis Paulo ka njimabus njice neni a Yulio, a njolo arae ekapolokiniton njisigarya amiat njulu anyaritaе “Ajore njina ke ekepukan.”
- ²Todokae isua ameeli njina abunit alotaun Adaramitium, njina alosi lotaunio njulu ka Asia njulu aya lokipetot njolo ka anam. Ikirukit isua ka Aristako, njolo auruunitae alo Makedonia, a njolo a Tesalonika.
- ³Todoloe isua lotaun Sidon akolonit njina atupakini. A nen, torimaan Yulio aneni a Paulo, tocamak njes alosit aanyun njikonei keņ, ikotere eryamuni akiņarakinet njina eitanit njes.
- ⁴Kipororoe isua a nen, tolotoi ikiteriboorit ekipetot njolo ke eculat a Kupuro, anerae ikibukinit ekuwuam isua.
- ⁵Ani kedoki isua anam njina a Cilicia ka Pampilia, poni lotaun Mira njolo anakwap a njina a Licia.
- ⁶Toryamu a nen ekapolokiniton njisigarya amiat ameeli njina abunit alotaun Alekisandaria, njina alosi Italia; tosodi ikitodok isua ameeli njin.
- ⁷Kiyapae isua iwadio njirwa njulu alalak, ani ekaku todolunoe ka atyonis diyete etaun Kinido. Ikwajinapei pa ikitepedorya ekuwuam isua arubakin ikitorit neni ikicamit, ikipotu oloto a njun lowae njolo alo Kwap ikiteriboorit eculat Kirete, kitoroi neni anyaritaе Salomone.
- ⁸Torubakinae isua ka atyonis enokitoe ekipetot, todolunoe lotaun njolo enyaritaе “Dolo iteere njameeli ejok”, neni eapi alotaun a Laseya.
- ⁹Ikwapei abunio apaki njina alalan tolunyar ka aris kelunyar apaki njina ka akikany akimuj, togogonjor alosit ka ameeli, anerae aapuunit apaki njina ejoņoere alosit a njameeli. Tolimok Paulo njituņa njakiro njuna eņarakinak tema,
- ¹⁰“Dikilyok, ani kikirubak iwon ikilosi, eņolikinit ayonj atemar ikiryamuni iwon njican njulu apipilak; emunaarosi ameeli kaapei ka njiboro ka acepaki ikitwaki iwon daņ.”
- ¹¹Nai tomitak ekapolokiniton njisigarya amiat njuna alimonokinete ekapolokiniton ameeli ka elope ameeli, akilo amitakin njuna erworo Paulo.
- ¹²Aņuna tari pa ajokya etaun njol akiboio njirwa njulu ka alilimu, apotu njikalalak temasi torotokinoe a nen, igenosi atemar kori ikidoli Poenikis etaun ece njolo alo Kirete, njolo eyai kidiņ Kwap-To ka Kuju-To, ikotere iboiyete a nen njirwa njulu ka alilimu.
- ¹³Dolopite ageunia ekuwuam ediocici akutun alowae a njolo alo Kwap, temasi njikilyok kori epedorete ikes akitiya ikwajina atubunitotor; kikeut ibore njini apotyon njini itowuoi ameeli, kitonoko ameeli ekipetot njolo a Kirete.

- ³⁰Ani eriṅa nyiwalara, kikatakis ṅikametok ameeli akisi anameeli esibit elosete akiyatakin kiṅaren ameeli ṅiboorei ṅice ṅulu itowuoete iṅes; nai keris ikes kiyooliyosi atuba nakipi, ecamito alomar tooma keṅ.
- ³¹Nai tema Paulo neni ke ekapolokiniton ṅisigarya amiat ka neni a ṅisigarya ebe, “Mati kerubakis ṅituṅa lu eyakasi nameeli, nyipedorete iyes aiun.”
- ³²Tosodo nai ṅisigarya totubo ṅaunoi ṅuna aenito atuba anameeli, kimyekis atuba todoiyo nakipi.
- ³³Ani eapuuni akiwalar, todyek Paulo ikes daadaṅ akinyam adiokimuj tema, “Iboiyoto iyes ṅirwa ṅitomon ka ṅiomwon nyimuja idiobore.
- ³⁴Aṅun, akadyekit nai ayonṅ iyes, kimuja adiokimuj; iitanito iyes iṅes aṅuna ka ariyamunia agogoṅu ikwapei emamukar tari ipei alokidinṅ kus ṅini ewana.”
- ³⁵Kedau alimun ṅun, tolemu Paulo amugati, tolakar neni ka Akuj alokiṅaren kec a daadaṅ, tonyilinyili, togeu akimuj.
- ³⁶Toryamut nai ikes daadaṅ akisimukekinet, ido kimuj ṅinituṅanan akimuj adio.
- ³⁷Arae ekimar kosi a ṅulu ikiya nameeli ṅamiae ṅaarei ka ṅatomonikanikaarei ka ṅikanikapei.
- ³⁸Ani kimwoko ikes, kimasasi ṅaganoi kiṅa, ikotere tookiar ameeli.
- ³⁹Ani iwalari, kiṅolikis ikes akwap, nai nyeyena atemar ai. Nai kiṅolikis agule ṅina ka anam ṅina eleleba asinyon, neni apotu ikes totyakut atemar kirimok ameeli todolere nen.
- ⁴⁰Aṅun, totubutuboto ikes ṅaunoi ṅuna aenitere ṅiboorei ṅulu itowuoete ameeli, kidoṅo tooma nakipi; ṅinapeipaki, tolacanakis ṅaunoi ṅuna aenito ṅameeta. Kikyaasi nai anaṅga ṅina alokiṅaren ameeli, ikotere ekutarya ekuwuam ameeli kiṅaren, tolot lokipetot.
- ⁴¹Nai tonanṅ ameeli neni tekeny, towo todaun arotokinet, tobwaṅa ṅikaguragurae a ṅakipi ṅulu elapasi nooi ameeli alokaku.
- ⁴²Totukut ṅisigarya akiar ṅimabus daadaṅ, ikotere nyelum tari epei, tolot lokipetot, ido toem nariet.
- ⁴³Nai aṅuna acamitor ekapolokiniton ṅisigarya amiat aiun Paulo, kiretak iṅes ikes akitiya ṅuna atukunito. Tolimok iṅes ṅituṅa ṅulu apedorete akilum akisyaun aporor kiṅa ameeli, tolumo toloto lokipetot.
- ⁴⁴Ani ekaku, totupakis ṅuluṅe imiidikina nabaoui kori ṅabwaṅabwaṅaet ṅuna ka ameeli. Arae lo epite ṅolo adolere isua daadaṅ lokipetot emam ṅace.

Niticisyo 28

- ¹Ani edolyo isua lokipetot emam ṅace, toyenunae atemar anyaritaṅe eculat ṅol Malta.

- ²Akoneoko nooi n̄ituŋa n̄ulu a nen. Ikiŋaut ikes isua, kinokakis akim, anerae atepit akiru, tolilim akwap.
- ³Kirirau Paulo n̄akito, kiwuak nakim. Apaki n̄inapei n̄in, tolongu emun aŋuna ka amwanis a n̄ina ka akim, tokony, kimiidikin nakan keŋ.
- ⁴Ani n̄jolikinete n̄ituŋa n̄ulu ka akwap a n̄in emun ineno anakan a Paulo, temanaros make ebe, “Itemokino ekile lo kire torae ekaaran n̄ituŋa. Anerae tari kebcuna iŋes ananam, nyecamakini atubokino n̄ina ka Akuj iŋes toyar.”
- ⁵Nai towuatak Paulo emun tooma nakim, nyewana iŋes tari iwadio.
- ⁶Kidara ikes Paulo erae kebuuni akuwan kori kepokor totwan. Nai ani idarete ikes apaki n̄ina aoyan n̄yn̄olikis idiobore n̄ini gela itiyakin neni keŋ, kiloconokis n̄atameta kec temasi, “Erae iŋes akuj!”
- ⁷Aapiyete n̄imanikorin n̄ulu ke ekile a n̄olo anyaritae Pubulio a n̄olo apolokinit eculat n̄ol. Ikiŋau isua, ikisipeyon neni ajokan, kiboi ka iŋes n̄irwa n̄iuni.
- ⁸Adyaka papa keŋ elekes ka ekiurutun. Tolot Paulo neni ayai ekasikout, kilip, kidokok n̄akan neni keŋ, kitajaleu iŋes.
- ⁹Ani itiyakinosi n̄un, potu n̄ikadyakak n̄uluce daŋ n̄ulu ayakasi loculat n̄ol, kitajaleunoe.
- ¹⁰Ikiinakis ikes isua n̄ainakineta n̄una alalak. Ani erotokinio isua, kiwuakis ikes nameeli n̄iboro daadaŋ n̄ulu ikiitanit isua analosit kosi.
- ¹¹Ani kiriyae isua n̄ilapyo n̄iuni alo Malta, torotokinioe todokae ameeli n̄ina alo Alekissandaria, n̄ina anyaritae “Dakujo n̄una Muu.” Kiriyat sek ameeli n̄in aloculat n̄irwa n̄ulu ka alilimu.
- ¹²Todolunoe lotaun n̄olo anyaritae Sirakuse, neni eboiyere n̄irwa n̄iuni.
- ¹³Torotokinioe a nen todoloe lotaun n̄olo enyaritae Regium. Akolonit n̄ina atupakini, togeu ekuwuam akutun alowae a n̄olo alo Kwap, todoloe alorwa a n̄iarei lotaun n̄olo anyaritae Puteoli.
- ¹⁴Toryamunae a nen n̄ikanupak n̄ulu apotu ikiŋaut isua akiboi ka ikes esabit epei. Poni nai Roma.
- ¹⁵Ani iirarete n̄ikanupak n̄ulu alo Roma atemar ikipotu isua, tosodo potu akisiryam. Potu n̄ice neni anyaritae Lomaket n̄olo ka Apios ka n̄ice neni anyaritae Diotelio Diuni. Ani n̄jolikini Paulo ikes, tolakar neni ka Akuj, min atitinyu neni keŋ.
- ¹⁶Ani edolyo isua Roma, tocamakinae Paulo akiwarun akai keŋ bon, nai torukito ka esigarit n̄olo eten iŋes.
- ¹⁷Ani kelunyarosi n̄irwa n̄iuni, tonyarau Paulo n̄ikarikok n̄ulu a Diyudayan a nen aponare neni keŋ. Ani ketukokinosi ikes, kirworik iŋes tema, “Dikaitotoi n̄ulu ka akwap kaŋ! Tari kemam ibore etiyat ayon n̄ini ka aremokino n̄ituŋa yok kori n̄italyo

ηulu koloη ikiesikiniata atapapaa yok iwon, aponi eketuruwor ayonη emabus alo Yerusalem ka ekepotokin neni a Diromanin.

¹⁸Ani kedaut ikes akiηitiηit ayonη, apotu Diromanin tocamut alacakin ayonη, anerae amam akirot ηina etemokino okotubokinere ayonη atwanare.

¹⁹Nai aηuna aηeryoto Diyudayan nu, abu ayonη etiηakin atemar ekepukan a Roma etemokino totub ηakiro kaη, tari ηina amamukatar ηakiro ηuna esitakinitor ayonη ηituηa ηulu ka akwap kaη.

²⁰Erae nai ηakiro ηun abunio ayonη eηitaki aanyun iyes ka akirwor ka iyes, ikwapei eraakar ηakiro ηuna igenosi Disirael, ikes akarocitere ayonη a ηiriko a lu.”

²¹Temasi ikes neni keη ebe, “Nyeryamuna isua alo Yudeya ηabaruwae ηadi ηuna etapito ηakiro kon, emam alokidin Diyudayan ηulu apotu nege, ηini ayau eemut edio kori tari ηakiro ηadi ηuna aronok, ηuna ikitapito iyonη.

²²Nai ikicamit isua akiirar aneni kon ηakiro ηuna itami iyonη, anerae ikiyeni isua atemar anakwap a daadaη itoroniarito ηituηa atukot ηina iyai iyonη.”

²³Aηun, totubut ikes akoloηit ηina iryamunotor ka Paulo. Akoloηit ηin, potu ikes elalak neni eboiyo Paulo. Dinapei taparacu akitodol eboη, kiteyenik ka kisileerek daη iηes ikes ηakiro ηuna ka Apukan ka Akuj. Alorwor keη ηakiro ηuna a Di kisila a Moses ka ηakigireta ηuna a ηikadwarak, abu kikatak akitacamun ikes ηakiro ηuna a Yesu.

²⁴Tocamut ηice ηakiro ηuna erwor iηes, towout ηice akinup.

²⁵Aηun, torotokis ikes imocoete make, kedau Paulo alimun ebe, “Alimunit Etao ηolo Asega ejok neni atapapaa kus alorwor a ηolo ke ekadwaran Isaya;

²⁶anerae abu iηes tema, ebal a Akuj ebe, ‘Tolot lotuηa lu tolimok atemar, iirarete ηina erae akiirar, nai nyiyenunete; iηolikinete ηina erae akiηolikin, nai nyianyawarete.

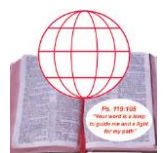
²⁷Anerae abaηaaniyasi ηatameta a ηituηa a lu, agol ikes ηaki kec, arapa ηakonyen kec. Kerae nyikote nen, keanyuwarito a ηakonyen kec, kiirarito a ηaki kec, nabo keyenunito a ηitai kec, ido toboηut neni kaη akitaηaleuno!’ “

²⁸Toηetaki Paulo tema, “Toyenete nai atemar, eyakiya tokona Akuj ηakiro ηuna ka aiuno a ηituηa neni a ηulu nyerae Diyudayan. Nai iirarete ikes!”

[²⁹Ani kedau Paulo alimun ηakiro ηun, torotokis Diyudayan epeganakinosi nooi alokidin kec make.]

³⁰Kiboi Paulo ηikaru ηiarei alokai a ηina atacenene iηes, kijaununuye ηulu daadaη aponeneete aanyunun iηes.

³¹Tolimonok iηes ikes ηuna ka Apukan ka Akuj ka kitatam daη ηuna ke Ekapolon Yesu Kristo, kirwor pa ekuryanit ka amam ibore etukuruworit.

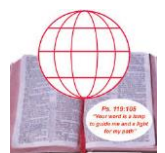
Niromanin

Niromanin 1

- ¹Ayoŋ Paulo, eketiyan a Yesu Kristo, egirit abaruwa na. Akanyarau Akuj ayon aruwor ekiyakia ka akaseu aruwor ekalimonokinan Dakiro keŋ ŋuna Ajokak.
- ²Kebu koloŋ sek Akuj kiik Dakiro keŋ ŋuna Ajokak neni a ŋituŋa ikwapei egiritotor ŋikadwarak Nakigireta.
- ³Erae ŋakiro ŋun ŋuna a Lokoku ka Akuj a ŋolo erae Yesu Kristo Ekapolon yok. Alokowane, erae iŋes eletonit ŋolo a Daudi.
- ⁴Alopite a ŋolo ka akujuwanut keŋ, erae iŋes ŋolo aseu Akuj aruwor Lokoku keŋ, aŋuna eteyarunere iŋes alokatwak anapedor a ŋina ka Akuj.
- ⁵Akainaki Akuj ayon arereŋu aneni a Yesu Kristo; arereŋu ŋina ruworet ekiyakia, ikotere etunupya ka esiwuapya ŋituŋa a ŋakwapin a daadaŋ ŋakiro keŋ, ido kitopolooroeki a Kristo.
- ⁶Iyes daŋ ŋulu iyakasi Roma, irakasi ŋipei ka ŋulu anyara Akuj aruwor ŋulu a Yesu Kristo.
- ⁷Aŋun, ekegirakinit ayon iyes daadaŋ alo Roma, iyes ŋulu ikimina ka ikinyar Akuj aruwor ŋulu keŋ. Toyai neni kus ajokis ka ekisil aneni ka Akuj Papa yok ka aneni ke Ekapolon Yesu Kristo.
- ⁸Duna iŋarenete, alakara ayon neni ka Akuj kaŋ alotooma Yesu Kristo, aŋuna kus a daadaŋ, anerae irworosi ŋituŋa a ŋakwapin a daadaŋ ŋuna ka anupit kus.
- ⁹Eyeni Akuj atemar ŋuna erworo ayon erae ŋuna a kire – Akuj ŋina etiyanakini ayon a ekaatau a daadaŋ analimonokin Dakiro ŋuna Ajokak ŋuna a Lokoku keŋ. Eyeni Akuj atemar akatamunit ayon iyes,
- ¹⁰apaki daadaŋ ŋina elipya ayon. Elipit ayon Akuj, erae kerae acamit keŋ, okoinak ayon tokona apaki ŋina ajokan ŋina bunet neni kus.
- ¹¹Anerae ekeburit ayon aanyun iyes, ikotere omora ŋainakineta ŋuna ke Etau a ŋolo Asegaŋ, ŋuna akainaki Akuj ayon, ikitogogoŋ iyes.
- ¹²Iŋes atemar esimukekinos iwon kaapei ananupit yok; ekesimukek ayon iyes ananupit kus ka ikisimukekis iyes ayon ananupit kaŋ.
- ¹³Acamit ayon iyes ŋikaitotoi toyenut atemar eitani ayon ŋapakio ŋuna alalak abunore aanyun iyes, (nai akitodol tokona ekeretakinitae). Acamit kaŋ iŋes akitunup ŋituŋa alokidin kus daŋ Dakiro a Yesu Kristo, ikwaŋina etunupya ŋuluŋe ŋulu nyerae Diyudayan.
- ¹⁴Anerae ayakar ayon etic ŋolo kitiyakina neni a ŋituŋa a daadaŋ a ŋulu eyakatar ayenut ka neni a ŋulu nyeyakatar ayenut, neni a ŋulu esyomito ka neni a ŋulu nyesyomito.

- ¹⁵Aḡun, ekeburit ayonḡ alimonokin Ḍakiro ḡuna Ajokak neni kus daḡ, a ḡulu iyakasi Roma.
- ¹⁶Anerae nyekerumito ayonḡ ḡileec aḡuna a Ḍakiro a ḡuna Ajokak: erae ikes apedor ḡina ka Akuj ḡina eiunia ituḡanan daadaḡ, ḡini eyakar anupit, Ḍiyudayan mono, ido nai ḡulu nyerae Ḍiyudayan.
- ¹⁷Anerae isileereunito Ḍakiro ḡuna Ajokak epite ḡolo ituruworya Akuj ḡituḡa ḡulu iyookino alokiḡaren keḡ: erae alotooma anupit, ameun anakisyakinet tari nasalunet, ikwapei igiritere atemar, “Iḡes ḡini iyookino a ḡuna enupitor neni ka Akuj, eyari.”
- ¹⁸Itoodiunitae anyunyura ḡina ka Akuj anakuj nasecit ka naronis daadaḡ ḡina a ḡituḡa. Iretakinito ḡipitesyo kec ḡulu aronok ikes ayenun ḡuna a kire;
- ¹⁹ikwapei ileereoto aneni kec ḡuna itemokino eyenere Akuj, anerae Akuj alope abu kisileerek ikes ḡakiro ḡun.
- ²⁰Emam ituḡanan epedori akiḡolikin Akuj. Nai ḡinapei kolonḡ asubunia Akuj akwap, epedorete ḡituḡa ayenun apedor keḡ ḡina nyedaun ka akujuwanut keḡ aloboro a ḡulu esubunit iḡes. Aḡun, emam epite ḡolo erimakinere ikes.
- ²¹Eyenete ikes Akuj, nai nyitopolorito ikes iḡes ikwa Akuj, kori nyitalakarito. Nai aruworosi ḡatameta kec ḡakoḡinae ka elelebikin akiryonut nakyek kec ḡuna ebaḡaaka.
- ²²Ebasi ikes ikiosok, nai erae ḡibaḡaanotin.
- ²³Akilo ikes akilip neni ka Akuj a ḡina eyari jik anapolou keḡ, ilipete ikes neni a ḡitorubei a ḡulu itiyaunitae ikwaan ka ḡituḡa ḡulu etwakete, kori ḡikyeny kori ḡityaḡ kori ḡiboorei ḡulu alyatok.
- ²⁴Aḡun, emyek Akuj ikes itiyaete ḡuna aronok ḡuna iitanito ḡitai kec ka itiyaete ḡuna a ḡileec neni kec make.
- ²⁵Anerae ilokonyete ikes Ḍakiro ka Akuj ḡuna a kire ka alyokonu; ilipete ka itiyakinete ḡisubuna ḡulu ka Akuj akilo akitiyanakin Akasuban alope, ḡina itemokino kipuroe ḡikaru ka ḡikaru! Amen.
- ²⁶Aḡakiro a ḡun, emyek Akuj ikes itiyaete ḡuna ke ekibure kec a ḡolo a ḡileec, anerae ajoḡoto ḡaberu arukit ka ḡikilyok, alomakis arukit make ikwa ekile ka aberu.
- ²⁷Dikilyok daḡ, aesikis ḡaberu, ido iburakinit arukit make ikwa aberu ka ekile. Itiyaete ḡikilyok ḡuna a ḡileec ka ḡikilyok pei; aḡun, isicani Akuj ḡawat kec ka akisicanet a ḡina itemokino naronis ḡina etiyata ikes.
- ²⁸Aḡuna aḡeryoto ḡituḡa anatameta kec ayenun Akuj, emyek Akuj ikes iwuapito ḡatameta ḡuna ecamito akitiya ḡuna aronok, ikotere itiyaete ḡuna sek pa etemokino ikes kitiyata.
- ²⁹Ileleba neni kec ḡakiro ḡuna nyiyookino – aronis, akiḡobel ka ediḡet; ileleba arakao, akiar, ebura, amodiyo, ḡinyas ka asyoma.

³⁰Itoniarito ḡuluce alorworisya kec make, eḡerito Akuj, itoḡoyeneneete ḡuluce, isupaka, ituroko, etamete ḡarwa ḡuna alalak akitiya aronis, nyekerito ikes ḡikecekauruunak.

³¹Emam ḡakiro emisito ḡitai kec, nyiricito ḡakiro ḡuna iiyanakinete, emam ikes aminanar, emam akitim.

³²Eyenete ikes atemar ebala ekisil ḡolo ka Akuj ebe, ḡulu itiyaeneneete ḡakiro ḡun, itemokino totwaka. Tari kikote nen, nyerubakinito ikes itiyaete ḡun bon, nai itojokito daḡ ḡulu itiyaete ḡuna itiyaete ikes.

ḡiromanin 2

¹Iyoḡ daḡ ḡini itubokini ḡuluce, aḡuna itiyaata ikes aronis, emam ḡakiro ipedorya aiunor bon aneni ka Akuj tari kirae iyoḡ ḡae. Anerae ḡina itubokinia iyoḡ ḡuluce, ido kitiyae iyoḡ daḡ ekatubon ḡunapei, isitakin iyoḡ bon elope.

²Ikiyeni iwon atemar iyookino Akuj etubokini ḡituḡa ḡulu itiyaete ḡakiro ḡuna aronok.

³Nai iyoḡ ituḡanan ḡini itubonokini ḡulu itiyaete aronis, ido kitiyae iyoḡ daḡ ḡunapei, itami iyoḡ atemar ipedori abucar anatubokino a ḡina ka Akuj a?

⁴Kori imenit iyoḡ Akuj aḡuna epoloo nooi arimao ka akidaḡidaḡ ta atitinyikinit keḡ? Nyiyeni iyoḡ atemar erae narimao keḡ ikirikorya iyoḡ Akuj nakiki ḡasecisya a?

⁵Nai iyakar iyoḡ etau ḡolo ninik ka iwou akiki. Aḡun, italala iyoḡ akisicanio kon a ilope, ḡina ikisicanere iyoḡ Akoloḡit ḡina itoodiunere anyunyura ka atubokino ḡina iyookino ḡina ka Akuj.

⁶Akoloḡit ḡin, eropi Akuj ḡinituḡanan lopite ḡolo itiyator iḡes.

⁷Einakini Akuj akiyar ḡina nyedaun neni a ḡulu erubakinete itiyaete ḡuna ajokak, kiwarito akitopolooro ka akitojokyo aneni ka Akuj ka kiwarito akiyar ḡina nyedaun.

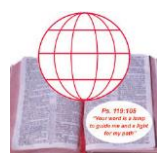
⁸Nai ebuni anyunyura ka aḡoit ḡina ka Akuj neni a ḡulu iwarito ḡuna kec a ḡilopeyek make, toḡerito daḡ ḡuna iyookino, ido kiwuapito ḡuna aronok.

⁹Eyakaun ḡican ka aryeba neni a ḡituḡa a daadaḡ a ḡulu itiyaete aronis; neni a ḡiyudayan mono, ido nai neni a ḡulu nyerae ḡiyudayan daḡ.

¹⁰Nai neni a ḡituḡa a daadaḡ a ḡulu itiyaete ḡuna ajokak, einakini Akuj ikes ekisil, itopoloori ka itojoki daḡ; neni a ḡiyudayan mono, ido nai neni a ḡulu nyerae ḡiyudayan daḡ.

¹¹Anerae, nyetyakatyakat Akuj ḡituḡa.

¹²ḡituḡa daadaḡ ḡulu aseca pa eyenete ḡikisila ḡulu ainakini Akuj Moses, emunyarosi tari pa keyenete ḡikisila. ḡituḡa daadaḡ ḡulu aseca toyenete ḡikisila ḡul, etubokinio ikes alotooma ḡikisila.

- ¹³Anerae, meere ηulu ekerito Dikisila iyookino alokiηaren Akuj; nai ηulu itiyaete ηuna ebasi Dikisila, ikes ituruworyo ηulu iyookino.
- ¹⁴Emamukatar ηulu nyerae Diyudayan Dikisila, nai apaki daadaη ηina itiyaata ikes ka acamit kec ηuna icikakinito Dikisila, etoodiut ikes atemar eyenete ηuna ajokak kori ηuna aronok, tari kemamukatar ikes Dikisila.
- ¹⁵Itoodiunito ηipitesyo kec atemar igirir lotai kec ηuna icikakinito Dikisila. Elimorito ηatameta kec daη atemar erae ηun ηuna a kire alopite a ηolo isitanakiniata ka eiununuyata ηatameta kec ikes.
- ¹⁶Etakanunete ηun Akoloηit ηina ebunio Akuj atubokin ηituηa alotooma Yesu Kristo anakiro a ηuna eya lotai kec, ikwapei iteyenunitotor Dakiro ηuna Ajokak ηuna alimonokini ayon.
- ¹⁷Ani bo iyon ηini ibala, “Arae ayon Eyudayat?” Iyarikinit iyon Lokisila a Moses ka ituror ayenaanut kon ka Akuj.
- ¹⁸Iyeni ηuna ecamit Akuj ka itojokit ηuna ajokak nooi, anerae ikitatamitae iyon alotooma Dikisila.
- ¹⁹Ileere aneni kon kire atemar irae iyon ekarikon a ηimudukanotin, ikoni iyon akica ηina a ηulu eya nakiryonut.
- ²⁰Irae eketataman a ηibaηaanotin, a ηulu ikote ηiηwea ηulu emam ibore eyenete. Erae kire atemar, alotooma Dikisila, iyakar iyon aosou daadaη ka ηuna a kire.
- ²¹Ani nai kitatami iyon ηuluce, nyo bo nyitatamar iyon bon? Itatami iyon ηuluce ibala “Nyikoko” – nai nyikokoenene iyon a?
- ²²Ibala iyon “Nyilom” – nai nyilomenene iyon a? Ijamuwarit iyon ηakujo – nai nyikokoenene iyon ηiboro ηulu eya nakais a ηakujo a?
- ²³Aηun, iyes ηulu iturosi ibasi ikiyeni Dikisila ηulu ka Akuj – nyiyaunete iyes ηileec neni ka Akuj aηuna ibilibiyata Dikisila keη a?
- ²⁴Anerae ikote nen igiritae Nakigireta ebe, “Aηuna kus Diyudayan, iyanyete ηituηa ηulu nyerae Diyudayan ekiro ka Akuj.”
- ²⁵Ani kiwuap iyes ηuna ebasi Dikisila, nyeruwor akileηeryo kus akoηinait. Nai ani pa kiwuap iyes ηuna ebasi Dikisila, eruwor akileηeryo kus akoηinait.
- ²⁶Nai ani kiricakis ηituηa ηulu nyerae Diyudayan ka nyileηeritae, ηuna ebasi Dikisila, imarakini Akuj ikes esibit ηulu ileηeritae.
- ²⁷Ituηanan ηini nyileηeritae kiwuapite Dikisila, ikitubokini iyes alokiηaren Akuj, anerae ibilibiyata iyes Dikisila tari kiyakatar Dikisila ηulu igiritae ka ikileηeritetei daη.
- ²⁸Iηes atemar, nyerae ituηanan Eyudayat alotakane keη kori aηuna ileηeritere iηes.

²⁹Nai Eyudayat ḡolo a kire, iḡes ituḡanan ḡini ileḡeritae alotau keḡ; iḡes atemar erae iḡes ituḡanan ḡini iwuapit Ḋikisila ḡulu ka Akuj. Erae ḡakiro ḡun itiyae Etao ḡolo ka Akuj, meere ḡuna a Ḋikisila a ḡulu igiritae. Eryamuni ituḡanan ḡin akitopolooro aneni ka Akuj, meere alotuḡa.

Ḋiromanin 3

¹Inyoni ḡini alalan eyakatar Ḋiyudayan akilo ḡini eyakatar ḡituḡa ḡuluḡe? Kori alipoida eyakar akileḡeryo kec?

²Eyai kire epoida lowaetin daadaḡ! Ḋuna iḡarenete, abu Akuj kicikak ḡakiro keḡ neni a Ḋiyudayan akiyok.

³Nai nyiwuapa ḡituḡa ḡice ḡakiro ḡuna ka Akuj. Iḡes mono atemar nyerubakini Akuj daḡ iricit ḡakiikineta keḡ a?

⁴Mam jik! Erubakini Akuj iricit ḡakiikineta keḡ tari kelyokoko ḡituḡa daadaḡ. Ikwapei igiritere Nakigireta ebe, “Apaki ḡina irworikinia iyoḡ Akuj, ileere atemar iyookino iyoḡ; ka iloununui iyoḡ ḡina ikisitakinere.”

⁵Nai ani kitoodiunito ḡuna aronok ḡuna ikitiyae iwon akiyookino ḡina ka Akuj, ikitemari iwon ai? Ikitemari mono nyiyookino Akuj aḡuna ikisicania iwon aḡuna a ḡiticisyo yok a ḡulu aronok a? (Erworo ayoḡ nu lopite ḡolo a ḡituḡa)

⁶Mam jik! Ani pa kiyookino Akuj, ikokini nai iḡes etubokini akwap ai?

⁷Epedorete ḡice alimun ebe: ani bo kitopoloorit aronis kaḡ Akuj anakisileereunit akiyookino keḡ, kaanukiro erubakinitor iḡes akatubokinit ayoḡ arae ekasecan?

⁸Kaanukiro bo nyikitemarya ebe, “Etiyata ḡuna aronok ikotere itoodiunere ḡuna ajokak?” Kire apotu ḡicetuḡa ekeyany ayoḡ ebasi etatami ḡakiro nu! Aḡun nai, etubokini Akuj ikes alopite a ḡolo itemokino totubokinere.

⁹Nyo nai kire? Eyai mono iwon Ḋiyudayan ibore ḡini ikilounitor iwon ḡituḡa ḡulu nyerae Ḋiyudayan a? Mam jik! Anerae adau ayoḡ alimun ebe ipukat aseḡit ḡituḡa daadaḡ – Ḋiyudayan ka ḡulu nyerae Ḋiyudayan daḡ,

¹⁰ikwaḡinapei igiritere Nakigireta ebe: “Emam ituḡanan iyookino, emam ipei daḡ;

¹¹emam idio daḡ eyeni ḡuna iyookino kori ḡini iwarit akimorikin ka Akuj.

¹²Aḡero ḡituḡa daadaḡ Akuj; aruworosi daadaḡ ḡikoḡinae; emam ḡini itiyae ḡuna ajokak, emam tari ipei daḡ.

¹³Ḋakiro ḡuna irworosi ikes eyaununuyete atwanare; ileleba amodiyo ḡina aronon lorwor kec, nabo daḡ ḡakiro ḡuna irworosi ikes erae ḡuna aarak, ikote akisorit ḡina ke emun.

¹⁴Ileleba ḡilam ka adedeḡu nakituka kec.

¹⁵Nyeayeneneete ikes apaki ḡina aoyan akiwan kori akiar idiotuḡanan.

- ¹⁶Neni daadaŋ elosete ikes, inyasunete ido kidonjo ŋican nen.
- ¹⁷Nyeyenete ikes ŋuna ke ekisil.
- ¹⁸Nyeyenete ikes ŋuna ka akerit Akuj.”
- ¹⁹Ikiyeni nai iwon atemar ŋuna elimunito Dikisila, elimunito aŋuna a ŋulu ipukato Dikisila, ikotere isililiŋere ŋipegeta daadaŋ ka yaunae ŋituŋa daadaŋ, totubok Akuj ikes.
- ²⁰Anerae, emam ituŋanan elimoryo atemar iyookino alokiŋaren Akuj aŋuna iricitor Dikisila. Etic a Dikisila iŋes akitoodikin ituŋanan atemar esecit iŋes.
- ²¹Nai tokona adaun akisileereun epite ŋolo elimorya Akuj atemar iyookino ituŋanan alokiŋaren keŋ, ikwapei iteyenunitotor Dikisila ka ŋikadwarak. Nai nyikamunito ŋun Dikisila.
- ²²Akiyookino na, ŋina ka Akuj, ebunit alotooma anupit Yesu Kristo, neni a daadaŋ a ŋulu enupito. Emam atyeketai,
- ²³anerae aseca daadaŋ ka aŋopiki epite ŋolo eryluniata apolou ŋina anakuj ŋina etemokino toryamut.
- ²⁴Nai anajokis keŋ abu Akuj tolimo atemar iyookino ikes alokiŋaren keŋ aŋuna a Yesu Kristo a ŋolo elakununui ikes anakipukao a ŋina ka asecat. Erae ŋin ainakinet ŋina nyetacio.
- ²⁵Abu Akuj kipoto Yesu Kristo, ikotere akeetwanare eruwor ŋina isyoniyere ŋasecisya a ŋituŋa a ŋulu enupete iŋes. Abu Akuj kitiya ŋun, ikotere kitoodiunia atemar iyookino iŋes alope. Koloŋ sek abu Akuj totitinyik ka nyemitak ŋasecisya a ŋituŋa.
- ²⁶Nai tokona, emitakinit Akuj ŋasecisya a ŋituŋa. Alopite a lo, itoodiunit iŋes atemar iyookino iŋes alope, nabo elimori Akuj atemar iyookino ŋituŋa daadaŋ alokiŋaren keŋ ŋulu enupito Yesu.
- ²⁷Nyo nai ikisiturokini iwon? Emam ibore ipei daŋ! Ikotere nyo? Erae aŋuna ikiwuapitor iwon Dikisila a? Meere, nai aŋuna ikinupitor.
- ²⁸Anerae ikinupit ebe elimori Akuj atemar iyookino ituŋanan alokiŋaren keŋ aŋuna enupitor iŋes, meere aŋuna iwuapitor Dikisila.
- ²⁹Erae mono Akuj ŋina a Diyudayan bon a? Meere mono iŋes Akuj a ŋituŋa a ŋulu nyerae Diyudayan daŋ a? Ee, erae iŋes Akuj a ŋulu nyerae Diyudayan daŋ.
- ³⁰Erae Akuj apei, elimori atemar iyookino Diyudayan alokiŋaren keŋ aŋuna ka anupit kec ka itiyae ikwaŋinapei neni a ŋulu nyerae Diyudayan.
- ³¹Itoodiunito nai ŋun atemar ikijamuwarit iwon Dikisila aŋuna ka anupit a ŋin a? Mam jik! Akilo, ikitopoorit iwon Dikisila.

Niromanin 4

- ¹Ikitemari nai iwon ai aḡuna ka Aburaam a papaa yok? Nyo abu iḡes toyenu?
- ²Kerae tolimorite Akuj atemar iyookino Aburaam alokiḡaren keḡ aḡuna a ḡiticisyo keḡ, keyakar Aburaam ḡakiro ḡuna ituror, nai meere alokiḡaren Akuj.
- ³Ebasi Ḋakigireta ebe, “Anupit Aburaam Akuj; aḡuna ka anupit keḡ, abu Akuj tocamu iḡes erae ḡolo iyookino.”
- ⁴Ituḡanan ḡini itiyae, etacio. Nyimarakinitae ekeropit erae ainakinet, nai erae eropit keḡ ḡolo itemokino iḡes toryamu.
- ⁵Nai ituḡanan ḡini ikinyomit Akuj ḡina isiyookini ḡikasecak, meere ḡiticisyo keḡ eyenuni iḡes atemar erae anupit keḡ, imarakini Akuj aḡuna ka alimor atemar iyookino iḡes alokiḡaren keḡ.
- ⁶Erae ḡun daḡ apolou a ḡakiro a ḡuna abu Daudi kirwor aḡuna ka arereḡu a ituḡanan a ḡini adau Akuj acamun erae ḡini iyookino, akilo ḡiticisyo keḡ.
- ⁷“Erereḡ ḡulu adau Akuj akisyon ḡaronisya kec, ḡulu ekisar ḡasecisya kec!
- ⁸Erereḡ ituḡanan ḡini nyerubakini Akuj idyasi ḡasecisya keḡ!”
- ⁹Erae mono arereḡu ḡin ḡina abu Daudi kirwor ḡina a ḡulu ileḡeritae bon a? Meere! Erae ḡina a ḡulu nyileḡeritae daḡ, anerae adau ayoḡ erwor ḡuna ebasi Ḋakigireta ebe, “Anupit Aburaam Akuj, aḡuna ka anupit keḡ, abu Akuj tocamu iḡes erae ḡolo iyookino.”
- ¹⁰Ori kitiyakinotor ḡun? Arae mono eriḡa nyileḡera Aburaam kori kileḡeri? Meere kileḡeri, nai eriḡa nyileḡera iḡes.
- ¹¹Eleḡeryo iḡes ekaku, ido toruwor akileḡeryo keḡ emacar ḡolo itoodiunit atemar aḡuna ka anupit keḡ, aris Akuj kecamu iḡes erae ḡolo iyookino eriḡa nyileḡera. Aḡun, erae Aburaam papaa a daadaḡ a ḡulu enupito Akuj ka ḡulu adau iḡes acamun erae ḡulu iyookino, tari pa kileḡeritae.
- ¹²Erae iḡes papaa a ḡulu ileḡeritae daḡ, meere aḡuna ileḡeritere ikes, nai aḡuna iboiyoto ananupit ikwaḡina eboiyo papaa yok Aburaam eriḡa nyileḡera.
- ¹³Abu Akuj kiik Aburaam ka ḡiletok keḡ atemar eruwor akwap ḡina kec; pa etiyae Akuj ḡun aḡuna ewuapitor Aburaam Ḋikisila, nai aḡuna acamunere iḡes erae ḡolo iyookino ananupit keḡ.
- ¹⁴Ani kerae torae akiikinet ḡina ka Akuj neni a ḡulu iwuapito Ḋikisila, kerae anupit akoḡinait ka kecaryono akiikinet.
- ¹⁵Anerae eyaunete Ḋikisila anyunyura ḡina ka Akuj erae kebila ḡituḡa Ḋikisila: nai neni emam Ḋikisila, emam Ḋikisila ebilyo.
- ¹⁶Aḡun, arae akiikinet aḡuna ka anupit, ikotere toruwor akiikinet ainakinet ḡina a ikoḡin aneni ka Akuj, neni a ḡiletok ka Aburaam a daadaḡ – meere neni a ḡulu

iwuapito Dikisila make, nai tari neni a ηulu enupito ikwaηina anupitor Aburaam. Anerae Aburaam erae papaa yok a daadaη,

¹⁷Ikwapei igiritere Nakigireta ebe, “Ayoη Akuj eketuruwo iyoη papa a ηibukui a ηulu alalak.” Aηun, erae Aburaam Paapa yok alokiηaren Akuj ηina abu iηes tonup – Akuj ηina iteyarununui ηikatwak, ηina iteyakauni analimunet keη ibore ηini sek pa ayai.

¹⁸Abu Aburaam tonup ka kigeno, tari ηina amamukatar ηuna etemokino iηes igenor, ido toruwor “Papa a ηakwapin a ηuna alalak.” Ikwapei igiritere Nakigireta ebe, “Elalakiarosi ηikoniletok ikwa ηikacer.”

¹⁹Aapiyarito ηikaru ka Aburaam amiat; nai abu akikinyomit keη Akuj torubak egogoη tari apaki ηina etamakinia iηes atemar asalu akuwan keη ka Sara daη aberu keη pa auri.

²⁰Abu iηes nyimyek akikinyomit Akuj ka nyeηayaηaya ηuna ka akiikinet a ηina ka Akuj; abu anupit keη togogoηior ido abu iηes kitopoloo Akuj.

²¹Anupit iηes kire atemar epedori Akuj akitiyakin ηuna adau akiikin.

²²Arae ηakiro ηuna ka anupit keη, “Abunio Akuj tocamunia iηes erae ηolo iyookino.”

²³Ɗakiro ηuna ebasi, “Abunio Akuj tocamunia iηes erae ηolo iyookino”, pa egiritae aηuna keη bon.

²⁴Egiritae aηuna yok daη a ηulu elosi Akuj acamun erae ηulu iyookino, iwon ηulu ikinupit Akuj ηina eteyaruni Yesu Ekapolon yok alokatwak.

²⁵Aponi kipotoroe iηes totwan aηuna a ηasecisya yok ka aponi kiteyarunae aηuna ka akituruwor iwon ηulu ikiyookino alokiηaren Akuj.

Ɗiromanin 5

¹Aηuna tokona ikicamunere iwon alokiηaren Akuj ikirae ηulu ikiyookino ananupit yok, ikiyakar iwon ekisil kaapei ka Akuj alotooma Ekapolon yok Yesu Kristo.

²Aηuna a Yesu Kristo, ikiyakar iwon apedor ηinamoret ajokis na ηina ka Akuj ka ikilelyani daη, anerae ikigeno atemar ikiruki moi ka Akuj anapolou keη.

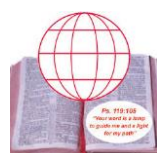
³Meere a ηun bon, ikilelyani daη alocan yok, anerae ikiyeni iwon atemar ηican ikes ikiinakinete iwon atitinyu.

⁴Ani kikititiny iwon, ikidaηidaηakini, ido ikiinak akidaηidaη akigeno.

⁵Nyikitakadanakini iwon akigeno na, anerae elelebik Akuj amina keη lotai yok aneni ke Etau a ηolo Asegan, a ηolo erae ainakinet ηina ka Akuj neni yok.

⁶Anerae ani eriηa iwon ikipalag aηuna ikipukator asekit iwon, abu Kristo totwan aηuna yok a ηikasecak apaki ηina aseunit Akuj.

⁷Nyepatana ituηanan atwanare aηuna a ituηanan a ηini ajokan. Acepaki epedori icetuηanan kire akidaη atwanare aηuna a ituηanan a ηini ajokan.

- ⁸Nai ikitoodik Akuj iwon etyae ɲolo ikiminar iɲes iwon, anerae abu Kristo totwan aɲuna yok eriɲa iwon ikirae ɲikasecak.
- ⁹Aɲuna ka atwanare keɲ, adaun acamun iwon ikirae ɲulu ikiyookino alokiɲaren Akuj. Ani kikote nen, kire jik ikiuni Kristo iwon ananyunyura a ɲina ka Akuj.
- ¹⁰Ikipotu iwon oruworos ɲimoi ɲulu ka Akuj, nai abu iɲes ikisisil iwon ka iɲes alotooma atwanare a Lokoku keɲ. Ikwaɲina tokona ikiraakar iwon ɲikonei ɲulu ka Akuj, etya nai ai aiuno ɲina ikiryamuni iwon alotooma akiyar a Yesu Kristo.
- ¹¹Meere a ɲun bon, nai ikilelyani daɲ alotooma Akuj aɲuna a Yesu Kristo a ɲolo ikituruwo iwon ɲikonei ɲulu ka Akuj.
- ¹²Abu asecit bu nakwap alotooma ipeituɲanan ka anerae abu iɲes tosec, etemokino iɲes totwan ka aɲun, akeikin atwanare lotuɲa daadaɲ, anerae aseca daadaɲ.
- ¹³Ayai asecit nakwap eriɲa Akuj nyeina Dikisila a Moses, nai neni emam Dikisila, nyimaryo ɲasecisya.
- ¹⁴Nai ageun alorwa ka Adam tari lorwa ɲulu a Moses, abu atwanare kipuka ɲituɲa daadaɲ, tari ɲulu pa asecito ikwa aseculator Adam ɲolo pa akerit akiciket ɲina ka Akuj. Arae Adam etorube a ɲolo etemokino bu.
- ¹⁵Nai ɲuluarei nyikwaan; anerae nyikwaan ainakinet ka Akuj ɲina a ikoɲin ka asecit ɲina ka Adam. Erae kire atemar apotu ɲituɲa ɲulu alalak totwaka aɲuna ka asecit a ipeituɲanan. Nai elal nooi ajokis ɲina ka Akuj, ka ainakinet keɲ daɲ neni a ɲituɲa a ɲulu alalak alotooma ajokis ɲina a ipeituɲanan a ɲin, a ɲini erae Yesu Kristo.
- ¹⁶Eyai atyaketait kidiɲ ainakinet ɲina ka Akuj ɲina a ikoɲin ka asecit ɲina a ipeituɲanan a ɲin, a ɲini erae Adam. Aɲuna ka asecit ka apei, abu atubokino bu lotuɲa daadaɲ; nai ekaku a ɲasecisya a ɲuna alalak, abu ainakinet ɲina ka Akuj bu, ɲina elimorit ɲituɲa daadaɲ erae ɲulu iyookino alokiɲaren Akuj.
- ¹⁷Erae kire atemar aɲuna ka asecit a ipeituɲanan abu atwanare togeu akipuka, aɲuna a ipeituɲanan a ɲin. Nai etya ai ɲuna apotu alotooma ɲuna adau Yesu Kristo akitiya? Dulu daadaɲ eryamunete ajokis ka Akuj ɲina alalan ka ainakinet keɲ ɲina ecamunere ikes erae ɲulu iyookino, eyarete ikes tokona ka ipukato asecit aɲuna a Yesu Kristo.
- ¹⁸Aɲun, ikwapei abunio asecit ɲina a ipeituɲanan totubok ɲituɲa daadaɲ, ikwaɲinapei, adaun alacakin ka eteyari ɲituɲa daadaɲ aɲuna ka akiyookino a ɲina a ipeituɲanan.
- ¹⁹Anerae ikwaɲina aponere kituruworere ɲituɲa ɲulu alalak ɲikasecak aɲuna aɲeryo ipeituɲanan akiwuap ɲakiro ɲuna ka Akuj, ikwaɲinapei, ituruworyo ɲikalalak ɲulu iyookino alokiɲaren Akuj, aɲuna ewuapya ipeituɲanan ɲakiro ɲuna ka Akuj.
- ²⁰Abu Akuj kitolomu Dikisila aɲuna ka akiyatakin asecit, anerae aponi iɲes kisileereunoe; nai neni abunio asecit kiyatakinor, abu ajokis ɲina ka Akuj kiyatakin nooi adepar.

²¹Aḡun, ikwaḡinapei abunio asecit kipuka aḡuna ayaunia atwanare lotuḡa daadaḡ, ipukae ajokis ḡina ka Akuj daḡ aḡuna isiyookinio ḡituḡa daadaḡ, ido ikitena iwon nakiyar ḡina nyedaun alotooma Yesu Kristo Ekapolon yok.

Niromanin 6

¹Ikiitemari nai tokona iwon ai? Ikiitemari orubakisi ikisecenene ikotere ajokis ḡina ka Akuj iyatakin a?

²Mam jik! Nyepedori asecit akitap iwon, anerae ikipotu iwon otwaka alokiḡaren asecit, ikikokini nai iwon ikirubakini ikisecenene ai?

³Nyiyenete mono iyes atemar iwon daadaḡ ḡulu aponi ikibatisae akimorikin ka Yesu Kristo, aponi ikibatisae akimorikin ka atwanare keḡ a?

⁴Aḡuna nai ka akibatisao yok, iwon ikipotu omora atwanare keḡ ka aponi itonuki ka iḡes; ikotere nai iwon daḡ ikiyari anakiyar a ḡina kitete, ikwaḡinapei eteyarunere Kristo alokatwak aḡuna ka apolou a ḡina ka Akuj a Papa.

⁵Ani kikumorikina sek iwon ka iḡes anatwanare keḡ alopite a ḡolo atwania iḡes, ikwaḡinapei, ikimorikin iwon ka iḡes anayarun keḡ alopite a ḡolo eteyarunere iḡes.

⁶Ikiyeni iwon atemar epite ḡolo sek ikiyakar iwon, aponi toarae kaapei ka Kristo alomusalaba, ikotere inyasunio epite ḡolo ka asecit alotooma yok ka nyikirubak iwon ikirae ḡipi ḡulu ka asecit.

⁷Anerae ani etwani ituḡanan, adaun iḡes alacakin anasecit.

⁸Nai ani kikitwakit sek iwon kaapei ka Kristo, ikinupit daḡ atemar ikiponi akiyar kaapei ka iḡes.

⁹Anerae ikiyeni iwon atemar aponi kiteyarunae Kristo alokatwak ka nyetwani nabo; nyipukae atwanare iḡes nabo jik.

¹⁰Abu iḡes totwan alokiḡaren asecit; nyitemokino iḡes totwan nabo, nai eyari iḡes tokona aḡuna ka Akuj.

¹¹Aḡun, iyes daḡ, itemokino totamakisi atemar itwakito iyes ḡilopeyek alokiḡaren asecit ka iyarete aḡuna ka Akuj anakimorikina ka Yesu Kristo.

¹²Nyitemokino nai asecit ipukae ḡawat kus, ikotere nyiwuapyata iyes ekibure ḡolo a ḡawat kus.

¹³Nyijalakis ediokineri kus neni ka asecit, ikotere nyisitiyae ikwa ibore ḡini ejiyere allowae a ḡolo ka aronis. Nai inakisi ḡakusiwat neni ka Akuj ikwa ḡuna eteyarun alokatwak nakiyar ḡina kitete. Tojalakisi ḡinerin kus daadaḡ neni ka Akuj, ikotere kisitiya ikwa ḡiboro ḡulu ejiyere allowae a ḡolo ka akiyookino.

¹⁴Nyikipukat asecit iyes, anerae nyikipukato iyes Dikisila, nai ikipukat ajokis ḡina ka Akuj.

¹⁵Nyo nai? Itemokino iwon oseca, anerae meere Dikisila ikipukato iwon, nai ikipukat ajokis njina ka Akuj a? Mam jik!

¹⁶Iyenete iyes kire atemar, njina ijalatar iyes tocamut aruwor njipi njulu a ituņanan a ice, iruworosi njipi njulu a ituņanan a njini iwuapito iyes – kerae njipi njulu ka asecit a njina ikirikori natwanare kori njipi njulu ka akiwuapit njakiro njuna ka Akuj, njuna eyaunete akiyookino alokiņaren Akuj.

¹⁷Nai olakaros neni ka Akuj! Anerae apaki ace, ipotu iyes toruworos njipi njulu ka asecit; nai ekaku ipotu kiwuapa a njitai kus a daadaņ njuna a kire, njuna eya nakitatam njina ipotu iyes toryamut.

¹⁸Aponi itolacakin iyes anasecit, ido idaut aruwor njipi njulu ka akiyookino, njulu itiyaete aņuna ka Akuj.

¹⁹(Erworo ayonj alopite a njolo irworotor njituņa ikotere epataniar iyes ayenun njakiro kaņ, anerae ipalag iyes anatameta.) Kolonj sek ipotu iyes tojala njawat kus toruworos njipi njulu a njuna nyeseagak ka njuna aronok aņuna ka akitiya njuna nyiyookino alokiņaren Akuj. Ikwaņinapei, itemokino tokona iyes tojala njawat kus toruworos njipi njulu ka akiyookino, kitiyata njuna ka akiyookino alokiņaren Akuj.

²⁰Apaki njina iponiata iyes toruworotor njipi njulu ka asecit, ilacakina iyes anakiyookino.

²¹Nyo nai ipotu iyes toryamut apaki njina itiyaata iyes njakiro njun njuna tokona ikirumitotor iyes njileec? Atwanare iņes abu bu anakiro a njun!

²²Nai tokona aņuna ikilacakinere iyes anasecit ka iruworotor njipi njulu itiyaete aņuna ka Akuj, iryamunete tokona iyes akiyar njina italakarit Akuj ka iryamunete moi akiyar njina nyedaun.

²³Anerae eropit njolo ka asecit iņes atwanare; nai ainakinet njina a ikoņin njina ka Akuj iņes akiyar njina nyedaun alotooma Yesu Kristo Ekapolon yok.

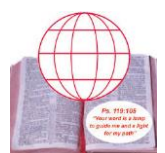
Niromanin 7

¹Dikaitotoi kaņ, ayeni ayonj atemar ipedorete iyes ayenun njuna alosi ayonj alimun. Anerae iyenete iyes daadaņ njuna ikamunito Dikisila. Ipukato Dikisila ituņanan njirwa njulu eyarya iņes.

²Akitaanyikinet iņes na: aberu njina iisitae erae iņes njina a lokile keņ alokisila njirwa njulu eyarya lokile keņ; nai ani ketwana lokile keņ, elacakin iņes alokisila a njulu eraakar iņes njina alokile keņ.

³Aņun nai, ani keruko iņes ka ekile ece eriņa lokile keņ eyari, enyarao iņes akaloman; nai ani ketwana lokile keņ, eruwor iņes njina elacakina alokisila a njul ka nyeruwor iņes akaloman erae keruko ka ekile ece.

⁴Ikote iyes daņ nenipei nen njikaitotoi kaņ. Apaki njina iponiata iyes tomoryata atwanare a Kristo ipotu iyes tolacakinos aneni a Dikisila ka itwakito tokona

alokiŋaren Dikisila. Irae iyees tokona ŋulu a Kristo a ŋolo aponi kiteyarunae alokatwak, ikotere itiyaete ŋuna ajokak aŋuna ka Akuj.

⁵Anerae apaki ŋina ikiboiyo iwon ikiwuapit ekibure yok bon, etiyae ekibure ŋolo aronon ŋolo isiguryakinito Dikisila anawat yok ka ikipotu iwon oruworos ŋulu ikitiyae ŋuna ikirikorete natwanare.

⁶Nai tokona, ikilacakina iwon aneni a Dikisila, anerae ikipotu iwon otwaka alokiŋaren Dikisila ŋulu sek ikituruworito iwon ŋimabus. Nyeriŋa tokona iwon ikitiyae etic ŋolo ka Akuj alopite a ŋoloŋorot a ŋolo ke ekisil a ŋolo igiritae, nai alopite a ŋolokitete a ŋolo ke Etau ka Akuj.

⁷Ikiitemari nai tokona iwon Dikisila ikes erae asekit a? Mam jik! Nai arae Dikisila apotu eketeyenut ayon ibore ŋini erae asekit. Pa kayenunit ayon atemar erae akiŋobel icebore, kerae nyebasi Dikisila ebe, “Nyinobel.”

⁸Nai abu asekit toryamu anakiciket a na apaki ŋina kisiguryakinete aneni kaŋ ŋipitesyo daadaŋ ŋulu ka akiŋobel. Anerae ani emam Dikisila, etwanit asekit.

⁹Ayari kolon ayon elope eriŋa nyepona Dikisila. Nai ani ebuni akiciket, toyaru asekit,

¹⁰ido otwana ka abu akiciket ŋina etemokino yau akiyar neni kaŋ, yau atwanare.

¹¹Abu asekit toryamu apaki keŋ, tosodi okomodik ayon anakiciket a na; abu asekit kisitiya akiciket aŋuna ka aarya ayon.

¹²Aŋun, nyerae Dikisila asekit, nai eponito aneni ka Akuj ka eponito ŋakiciketa kec daŋ aneni ka Akuj, nabo iyookino ka ejokak.

¹³Akeepolou mono atemar ŋuna ajokak ŋuna erae Dikisila, ikes apotu yaut atwanare neni kaŋ a? Mam jik! Arae asekit abu kitiya ŋun. Abu asekit yau atwanare alotooma akisitiya ŋuna ajokak, ikotere eyenunere ibore ŋini kire erae asekit. Aŋun, alotooma akiciket, itoodiunitae asekit esecana nooi tari adepar.

¹⁴Ikiyeni iwon atemar erae Dikisila ŋulu eponito aneni ka Akuj, nai arae ayon ituŋanan ŋini apalag ŋini akagyelaritae nasekit arae epito.

¹⁵Nyayeni ayon ŋuna etiyae; anerae nyetiyaenene ayon ŋuna acamit, nai etiyaenene ŋuna aŋerit.

¹⁶Ani etiyae ayon ŋuna nyacamit akitiya, itoodiunito ŋun atemar acamunit ayon atemar ejokak Dikisila.

¹⁷Aŋun, nyerae ayon kire etiyaenene ŋuna aronok, nai erae asekit ŋina eyai tooma kaŋ.

¹⁸Ayeni ayon atemar nyeyakasi ŋuna ajokak tooma kaŋ – inees atemar, alopite kaŋ a ŋolo araakar ituŋanan. Anerae tari keyai tooma kaŋ acamit akitiya ŋuna ajokak, nyapedorit akitiyakin.

¹⁹Anerae nyetiyaeye ayon ŋuna ajokak ŋuna acamit akitiya; nai, etiyae ŋuna aronok ŋuna nyacamit akitiya.

²⁰Ani etiyae ayon̄ ŋuna nyacamit akitiya, nyerae ayon̄ kire etiyaenene ŋuna aronok, nai erae asecit ŋina eyai tooma kaŋ.

²¹Aŋun, aanyu ayon̄ atemar alotooma kaŋ, itiyae ekisil lo: ani acamit ayon̄ akitiya ŋuna ajokak, ŋuna aronok bon apedori ayon̄ aseun akitiya.

²²Elakara ekaatau nooi aŋuna a Dikisila a ŋulu eponito aneni ka Akuj.

²³Nai ete ayon̄ ekisil ŋolo egelaana itiyae aloticisyo kaŋ – ekisil ŋolo isiiryae ekisil ŋolo iyookino anameta kaŋ. Eketuruworit ayon̄ emabus ŋolo a ekisil a ŋolo ka asecit – ekisil ŋolo a ŋiticisyo kaŋ.

²⁴⁻²⁵Erae nai epite ŋolo ayakar ayon̄ lo: Ayon̄ elope anaosou kaŋ ewuapit ekisil ŋolo ka Akuj, nai alopite a ŋolo araakar ituŋanan, ewuapit ekisil ŋolo ka asecit. Okoe nyipeituŋanan a ŋipapan ayon̄! Dae akaiuni ayon̄ anakuwan a na, a ŋina akarikorit natwanare? Alakara ayon̄ neni ka Akuj a ŋina epedori aiun ayon̄ alotooma Ekapolon yok Yesu Kristo!

Ŋiromanin 8

¹Emam tokona atubokino eriŋa eyai neni a ŋulu erukito kaapei ka Yesu Kristo.

²Anerae ekisil ŋolo ke Etau a ŋolo ka Akuj, ŋolo eyaununui akiyar neni yok anakimorikina ka Yesu Kristo, iŋes akalacu ayon̄ alokisil a ŋolo ka asecit a ŋina ikirikori natwanare.

³Adau Akuj akitiya ibore daadaŋ ŋini pa apedorete Dikisila akitiya, anerae epalag ŋipitesyo a ituŋanan. Abu Akuj totubok asecit alotooma ituŋanan anakiyakuun Lokoku keŋ, ŋolo abu bu alokuwane a ŋolo a ituŋanan a ŋolo eyai asecit, alemarya asecit.

⁴Abu Akuj kitiya ikoŋina, ikotere iwon ŋulu ikiyari anakiwuapit Etau ŋolo ka Akuj, meere anakiwuapit aseconu a ituŋanan, ikipedori akitiya ŋuna ecamito Dikisila atemar iyookino.

⁵Ikes ŋulu eyarete alopite a ŋolo ka aseconu kec, ipukato ŋipitesyo ŋulu ka aseconu kec tari ŋatameta kec. Ikes ŋulu eyarete alopite a ŋolo ke Etau a ŋolo ka Akuj, ipukato ŋuna ecamit Etau ŋolo ka Akuj tari ŋatameta kec.

⁶Ani kikipukato iwon ŋipitesyo ŋulu ka aseconu, ikitwaki, nai kikipukat Etau ŋolo ka Akuj iwon, ikiinakini Akuj iwon akiyar ka ekisil.

⁷Aŋun, ituŋanan ŋini ipukato ŋipitesyo ŋulu ka aseconu, erae iŋes emoit ŋolo ka Akuj; anerae nyiwuapit iŋes ekisil ŋolo ka Akuj, kori daŋ nyepedori jik akiwuap.

⁸Dituŋa ŋulu iwuapito ŋipitesyo ŋulu ka aseconu kec, nyepedorete akitalakar Akuj.

⁹Nai nyiyarete iyees alopitesyo a ŋulu ka aseconu, nai iyarete alopitesyo a ŋulu ecamitor Etau ŋolo ka Akuj iyees toyaryata – ikwapei kire eyakar Etau ŋolo ka Akuj tooma kus. Ituŋanan ŋini nyeyakar Etau ŋolo a Kristo, nyerae ŋini a Kristo.

- 10**Nai ani kiboi Kristo alotooma kus, ikiteyari iyes Etao nolo ka Akuj, tari kelosete nawat kus atwakare a nuna ka asekit; anerae ikituruwor iyes nulu iyookino aneni ka Akuj.
- 11**Ani keyai tooma kus Etao nolo ka Akuj nolo eteyaruni Kristo alokatwak, iteyaruni dan ines nawat kus nuna etwakete alotooma Etao ken nolo eyai tooma kus.
- 12**Anun nai njikaitotoi kan, nyeriya ikireikinitae iwon akiwuapit njipitesyo nulu ka aseconu yok.
- 13**Anerae ani kiwuap iyes njipitesyo nulu ka aseconu, itwakete; nai ani kisitiyata iyes Etao nolo ka Akuj aarya njiticisyo kus nulu aronok, iyarete.
- 14**Dituna daadan nulu erikit Etao nolo ka Akuj, ikes erae njidwe nulu ka Akuj.
- 15**Anerae abu Akuj nyikiinak Etao nolo abu ikituruwo iyes njipi ken, ido tokuryaketa nabo. Nai ikiinak ines iyes Etao nolo ikituruwo njidwe ken ka anapedor a njina ke Etao, ikiworouni neni ka Akuj otemasi, "Papa! Apa kan!"
- 16**Imorikin Etao nolo ka Akuj ka njitai yok alimor atemar ikirae iwon kire njidwe nulu ka Akuj.
- 17**Ikwajina ikiraakar iwon njidwe ken, ikiryamuni iwon njarerenjisyo nuna njadat Akuj anuna a njituna ken ka ikiryamuni iwon kaapei ka Kristo nuna njadat Akuj anuna ken. Anerae ani kikimora iwon akisicianio a Kristo, ikimori dan ka ines apolou ken.
- 18**Ayeni ayon atemar njican nulu ikiryamunit iwon tokona, nyepedoryo akisikwaanikin ka apolou njina ikidaritere iwon, njina nyisileereuno.
- 19**Idarito nooi njisubuna daadan apaki njina iseleereunio Akuj njidwe ken.
- 20**Anerae aponi njisubuna daadan totubokinae aruwor njikoninae, meere anuna ka acamit kec, nai anuna acamitor Akuj kitiyakin nun. Torae bo ayai akigeno na,
- 21**ebe apeikolonjit, elacakinio njisubuna daadan alotooma apitoonut kec njina ka abosiyar, ido tomora ka njidwe ka Akuj alacakina njina ka apolou kec.
- 22**Anerae ikiyeni iwon atemar akitodol tokona, irurumaete njisubuna daadan eryebasi ikwa aberu njina edolit akidoun.
- 23**Nai meere njisubuna bon irurumaete anaryeba; iwon dan nulu ikiyakar Etao nolo ka Akuj ikwapei ainakinet ka Akuj njina ke ekiaren, ikirurumae anaryeba alotooma yok, anapaki a na a njina ikidaritor Akuj ikituruwo iwon njidwe ken, tolacak nawat yok ananwanare.
- 24**Anerae arae anuna ka akigeno a na aponere ikiiun iwon; nai ani kikinolik iwon nuna ikigeno ines atemar meere njin akigeno. Anerae ani kite itunan ibore, kan nyo nabo igenor ines?
- 25**Nai ani kikigeno iwon ibore njini nyikite, ikidaruni iwon ibore njin ikititinyikinit.

- ²⁶Ikwanjapei ikiŋarakinitor akigeno ŋin iwon, ebuneene Etau ŋolo ka Akuj daŋ akiŋarakin iwon, ŋulu ikipalag nooi. Anerae nyikiyeni iwon epite ŋolo itemokino elipyata; nai erae Etau ilipit Akuj aŋuna yok, alotooma aryeba elimit ŋakiro ŋuna nyikipedori iwon alimun.
- ²⁷Akuj ŋina eripit ŋitai a ŋituŋa eyeni ŋatameta ŋuna ke Etau a ŋolo ka Akuj. Anerae imaimai Etau Akuj aŋuna a ŋituŋa a ŋulu ka Akuj, lopite ŋolo ecamitor Akuj.
- ²⁸Ikiyeni iwon atemar aloboro a daadaŋ, itiyae Akuj ŋuna ajokak kaapei ka ŋulu eminasi iŋes, ikes ŋulu adau iŋes anyarare akitiya ŋuna ecamit iŋes.
- ²⁹Abu Akuj keseu ŋituŋa ŋulu sek aris ketyaka nawae toyakaunos ikwanjina eyakar Lokoku keŋ, ikotere nai Lokoku keŋ eruwor ŋolo eŋarenon alokidin ŋikaitotoi ŋulu alalak.
- ³⁰Aŋun, abu Akuj tonyarau ŋituŋa daadaŋ ŋulu aris iŋes ketyaka nawae ka ŋulu abu iŋes tonyara daŋ, abu kituruwo ŋulu iyookino alokiŋaren keŋ ka ŋulu abu iŋes kituruwo ŋulu iyookino alokiŋaren keŋ, abu kitopoloo ikes.
- ³¹Aŋuna a ŋakiro a ŋun a daadaŋ, ikitemari iwon ai? Ani kerit Akuj neni yok, ŋae epedori akitepeg iwon?
- ³²Abu Akuj nyewounia Lokoku keŋ, nai abu tojal iŋes aŋuna yok a daadaŋ! Abu ikiinak iwon Lokoku keŋ – nyikiinakini mono iŋes iwon ŋiboro daadaŋ alotooma Kristo a?
- ³³Ɖae isitakini ŋituŋa ŋulu ka Akuj ŋulu eseunitae? Emam ipei daŋ, anerae Akuj alope acamu ikes erae ŋulu iyookino alokiŋaren keŋ.
- ³⁴Ɖae nai etubokini ikes? Emam ipei daŋ, anerae Yesu Kristo abu totwan, nabo akilo aponi kiteyarunae alokatwak, ido iboi alowae a ŋolo aloteten a ŋolo ka Akuj. Iŋes edyekit aŋuna yok Akuj.
- ³⁵Ɖae epedori atyakari iwon anamina a Kristo? Epedorete ŋican atyakar a? Kori ŋatyokisyo, kori akisicianio kori eron kori akulyako, kori awasya kori atwanare a?
- ³⁶Ikwanjapei ebaakatar Ɖakigireta ebe: “Aŋuna kon Akuj, ikiapikinit isua atwanare apaaran daadaŋ; ikitiŋito ŋituŋa isua nalya ikwa ŋamesekin ŋuna emearyo akinol.”
- ³⁷Nai alotooma ŋakiro ŋun daadaŋ, ikiloit iwon tari ŋikelounak aŋuna a ŋolo abu ikiminak iwon.
- ³⁸Anerae ayeni ayon atemar emam ibore epedori atyakar iwon anamina a Kristo; nyepedori atwanare kori akiyar, nyepedorete ŋimalaikan kori ŋikepukak; nyepedorete ŋuna a tokona kori ŋuna epote kori ŋapedorosyo.
- ³⁹Nyepedori ibore ŋini eyai nadis kori nakwap – emam ibore alosubuna a daadaŋ ŋini epedori atyakar iwon anamina a ŋina ka Akuj, a ŋina erae ŋina yok alotooma Yesu Kristo Ekapolon yok.

Niromanin 9

- ¹Erae ñakiro ñuna tokona alosi ayon erwor ñuna a kire; nyerworo ayon alyokonu, anerae arae ayon ñolo a Kristo. Datameta kañ ðañ, erae ñuna ipukat Etao ñolo Asegan, eketeyenunito ikes ayon atemar nyerworo ayon alyokonu.
- ²Erae ñun kire atemar epol nooi akiyalolon kañ ka nyedaun aryeba ñina eyai lotau kañ añauna a ñituña kañ. Erwor ayon añauna a ñituña a ñulu ke ekabila kañ.
- ³Kerae ca opedori ayon akiñarakin ikes, kacamu ðañ añauna kec ekecen Akuj ka okotyakar aneni a Kristo!
- ⁴Ikes erae ñituña ñulu a Isirael ñulu eseunit Akuj kituruwo ñidwe keñ ka kitoodik apolou keñ neni kec. Abu ñes bu neni kec inak ikes Acamunet ka ðikisila ðañ. Eyenete ikes kire epite ñolo kilipet; aryamut ikes ñakiikineta ñuna ka Akuj.
- ⁵Erae ikes ñiletok ñulu atapapaa yok a ñulu apolok nooi a ñulu elimokinitae ñirorwa kec lokabilae a ñituña ka Kristo ðañ alopite a ñolo araakar ñes ituñanan, arae ñolo anateker kec. Kipuroe Akuj ñina ipukat daaðañ, ñikaru ka ñikaru! Amen.
- ⁶Nyabala ayon epiyo Akuj akisiyookin akiikinet keñ; anerae meere ñituña a Isirael daaðañ erae ñiseuna ñulu ka Akuj.
- ⁷Nabo ðañ nyerae ñiletok ñulu ka Aburaam daaðañ ñidwe keñ. Abu Akuj tolimok Aburaam ebe, “Imarakinio ñiletok ñulu ka Isaka erae ñulu kon.”
- ⁸Ñes atemar meere ñidwe daaðañ ñulu anakuwan keñ erae ñulu ka Akuj, nai ñulu idounitoe anakiikinet a ñina ka Akuj bon ikes erae ñiletok ñulu a kire.
- ⁹Anerae abu Akuj kiik akiikinet keñ anakiro a nu, “Aboñuni ayon ekaru ñolo moi apaki napei na, ido aryamuni Sara kidou ikoku ñini sapat.”
- ¹⁰Nabo meere daaðañ ñun. Rebeka ðañ ayakatar ñidwe ñulusapa ñiarei, ñulu arae papa kec epei, ñes papaa yok Isaka.
- ¹¹⁻¹²Tari eriña ikes nyidouno ka eriña ikes nyitiya ñuna ajokak kori ñuna aronok, aponi tolimokinae Rebeka ebe, “Eruwor edya ñolo apolon eketiyan a ñolo cici.” Añun, erae aseunet ñina ka Akuj ñina iwuapit epite ñolo ikinyaraa ñes alope; meere añauna a idiobore a ñini itiyae ituñanan.
- ¹³Ikwajinapei ebaakatar ðakigireta ebe, “Abu ayon ominak Yakobo, nai abu etidin Esau.”
- ¹⁴Ikitemari nai tokona iwon ai? Ikitemari erae Akuj ñina nyetubi ñakiro iyookino a? Mam jik!
- ¹⁵Anerae abu ñes tolimok neni a Moses tema, “Esyoni ayon ñini acamit akisyon, etimi ñini acamit akitim.”
- ¹⁶Añun nai, nyerae akisyon añauna a ñakiro a ñuna ecamit ituñanan kori imukekinit, nai erae añauna ka akisyon a ñina ka Akuj bon.

- ¹⁷Anerae ebasi Dakigireta abala Akuj neni a Parao ebe, “Abu ayon eketuruwo yon ekepuken anuna a nakiro a nupei a nu: akisitiya yon kitoodiu apedor kan ka akiserakin ekiro kan nakwap daadan.”
- ¹⁸Anun nai, isyoni Akuj nini ecamit ines ka itininiki natameta a nini ecamit ines.
- ¹⁹Etemari nai ipei alokidin kus neni kan ebe, “Ani kikote nun nen, kaanukiro nai erubakinitor Akuj isitanakini ituñanan anuna ka asekit? Anerae emam ituñanan epedori akiretakin acamit kan.”
- ²⁰Nai nae mono yon ituñanan itepegi Akuj? Nyepedori amot akiñit ekayan kan ebe, “Kaanukiro ikiyeunia yon ayon ikwana?”
- ²¹Nyeyakar mono ekayan namoti apedor ninakitiyaunet alolupe a epei namoti nuna a niticisyo a nulu apolok ka nace nuna a niticisyo a nulucaryo a?
- ²²Duna etiya Akuj lotuna, ikote kire nenipei. Acamit ines akitoodiun akeenyunyura ka akiteyenun apedor kan neni a nulu etemokino tomunyarae. Tari kikote nen abu ines totitinyik nooi ka kidañidan aronis a nulu adikino eryamunete anyunyura kan.
- ²³Acamit dan Akuj akitoodikin apolou kan nina epol nooi neni a nulu esyon ines ka neni a nulu adau kolon ines akitemokin aryamun apolou kan.
- ²⁴Erae iwon nituna nul; abu ines ikinyara iwon alobukui a daadan, meere aneni a Diyudayan bon.
- ²⁵Dakiro nu ikes irworo Akuj alokitaabo a nolo ke ekadwaran a Osea ebe, “Dituna nulu pa arae nulu kan, anyarae ayon ikes, ‘Dituna kan.’ Ebuku nolo sek pa amina ayon, anyarae ayon ines, ‘Dolo minat kan.’
- ²⁶Anakibois a ninapei alimokinere ikes atemar ‘Meere iyas nituna kan’; enyarao ikes nidwe nulu ka Akuj a nina eyari.”
- ²⁷Abu ekadwaran Isaya kisileereu nakiro a Disirael tema, “Tari kelalak nituna nulu a Isirael ketya asinyon nina ka anam, nidikudyo bon eiunio;
- ²⁸anerae ebuni Ekapolon atipei atubokin nituna daadan nulu ka akwap, kirikakin.”
- ²⁹Ikwaan nakiro nun ka nuna aris Isaya kedwar ebala, “Ani kerae nyikiesikinitor Ekapolon nolo etiron iwon nitok nise, ketinen iwon kikikok Sodoma ka Gomora, nulu aponi kinyasunae.”
- ³⁰Ikitemari nai tokona iwon ai? Ikote ne: pa ekatakinito nituna nulu nyerae Diyudayan akituruwor nulu iyookino alokinaren Akuj, nai arae Akuj abu kituruwo ikes nulu iyookino alokinaren kan, anerae apotu ikes tonupa Akuj.
- ³¹Nai Disirael, nulu ewarito aruwor nulu iyookino alokinaren Akuj anakiwuapit Dikisila, ikes apotu nyepedosi.
- ³²Kaanukiro nai? Anerae nuna apotu ikes kitiyata, pa arae alotooma anupit, nai arae alotooma niticisyo. Abu kiguki ikes amoru nina enyaritae “Ikiguwanakini.”

³³Amoru n̄in īnes n̄ina irworo Akuj alotooma Ðakigireta ebe, “Kin̄olikisi, ewuakini ayon̄ neni a Sion amoru n̄ina iguwanakini n̄itūna, ataaba n̄ina ibusonokini ikes. Nai itūnanan n̄ini enupi neni ka Akuj, nyirumete n̄ileec jik.”

Niromanin 10

¹Ðikaitotoi kā! Agasi ayon̄ alotau kā a daadān atemar toiun n̄itūna kā! Elipit ayon̄ Akuj ānuna kec!

²Apedori ayon̄ aruwor esuuda kec atemar erae ikes n̄ulu elelakinito anupit Akuj. Nai ibatara alelakinit kec.

³Nyeyenete ikes epite n̄olo ituruwonorya Akuj n̄itūna n̄ulu iyookino alokin̄aren kēn ka ekatakis ikes akisyakin erot kec a n̄ilopeyek; ānun, apotu ikes nyecamut erot n̄olo ka Akuj n̄olo ituruwori n̄itūna n̄ulu iyookino alokin̄aren kēn.

⁴Anerae adau Kristo ayaun ekisal n̄olo a Ðikisila, ido nai itūnanan n̄ini enupit ituruworyo n̄ini iyookino alokin̄aren Akuj.

⁵Duna ikamunito akiyookino alokin̄aren Akuj anakiwuapit Ðikisila, abu Moses kigir n̄akiro nu, “Itūnanan daadān n̄ini itiyae n̄una icikakinito Ðikisila, eyari a n̄un.”

⁶Nai n̄una ikamunito akiyookino alokin̄aren Akuj anakiwuapit anupit, igiritae Nakigireta ebe, “Nyitema alotau kon, n̄ae elosi kidiama nakuj?” (īnes atemar ānuna ka ayaun Kristo kwap.)

⁷“Nyitema nabo dān, n̄ae elosi Nakibois n̄ina a n̄ikatwak?” (īnes atemar ānuna ka ayaun Kristo alokatwak.)

⁸Duna irworosi Ðakigireta ikes nu: “Eapiyete n̄akiro n̄una ka Akuj aneni kon, alopon kon ka alotau kon” – ikes n̄una ka anupit a n̄ina ikilimonokini isua.

⁹Ani kilimu ka akituk kon atemar, “Erae Yesu Ekapolon” ka tonup alotau kon atemar abu Akuj kiteyaru īnes alokatwak, iiun iyon̄.

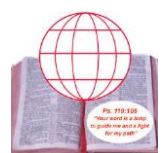
¹⁰Anerae ikinupit iwon alotai yok, ido ikituruwor n̄ulu ikiyookino alokin̄aren Akuj; ikilimu iwon a n̄akitukwa yok, ido ikiun.

¹¹Ebasi Ðakigireta ebe, “Ðinitūnanan enupi īnes, nyirumete n̄ileec jik.”

¹²Anerae emam atyaketait eyai kidin̄ Ðiyudayan ka n̄ulu nyerae Ðiyudayan; erae Akuj apei ka erae Ekapolon a daadān, ido itereren̄i nooi daadān n̄ulu ilipete neni kēn.

¹³Ikwapei ebaakatar Ðakigireta ebe, “Ðinitūnanan ilipi alokiro a n̄olo ke Ekapolon, eiun.”

¹⁴Nai ikokinete ikes ilipete neni kēn ai, erae kerin̄a nyenupa? Ikokinete ikes enupete ai, erae kerin̄a nyiirara n̄akiro n̄una ka Akuj? Nabo ikokinete ikes iirarete ai, erae pa kiserae n̄akiro n̄una ka Akuj?

¹⁵Ikokinio iserao ŋakiro ŋuna ka Akuj ai, erae pa kiyakiyar ŋikiyakia? Ikwaŋinapei ebaakatar Ŋakigireta ebe, “Ejok nooi abunore ŋina a ŋulu eyaunete Ŋakiro ŋuna Ajokak.”

¹⁶Nai meere daadaŋ acamut Ŋakiro ŋuna Ajokak. Aŋun, abala ekadwaran Isaya ebe, “Ekapolon, ŋae enupi ŋakiro kosi?”

¹⁷Aŋun nai, epedorete ŋituŋa akinup anakiirar ŋakiro ka epedorete akiirar analimonokin ŋakiro a Kristo.

¹⁸Nai eŋita ayonŋ nu: erae mono kire atemar nyiirara ikes ŋakiro a? Kire apotu ikes kiirasi – ikwapei ebaakatar Ŋakigireta ebe, “Apotu ŋakiro ŋuna erworosi ŋikiyakia kielakin akwap daadaŋ; apotu ŋakiro kec tonanŋa nakisaleta ŋuna ka akwap.”

¹⁹Eŋita nabo ayonŋ nu: pa ayenete Ŋisrael apolou a ŋakiro a ŋun a? Arae Moses elope abu kisyau aboŋokin ebe: “Ebala Akuj, eketuruwori ayonŋ iyees ŋituŋa ŋulu iyakatar arakao neni a ŋulu emamukatar ebuku. Eketuruwori ayonŋ iyees ŋituŋa ŋulu iŋoikinito ebuku ŋolo ebaŋaaka ŋituŋa keŋ.”

²⁰Nyekuryana Isaya elimunit atemar, “Apotu ŋulu pa ekewarito ayonŋ okoryamut, abu ayonŋ otakanu neni a ŋulu pa ekeŋitasi ayonŋ.”

²¹Nai arae a ŋuna a Ŋisrael abaakar Isaya ebe, ebala Akuj, “Ŋapakio daadaŋ abu ayonŋ ebaki ŋakan kaŋ neni a ŋituŋa a ŋulu nyakakerito ka ŋulu akaŋerito ayonŋ.”

Niromanin 11

¹Eŋita nai ayonŋ atemar, abu Akuj toner ŋikeetunŋa a? Mam jik! Arae ayonŋ elope Esiraelit, lopapait ka Aburaam ka arae ŋolo anateker a Benjamin.

²Nyeŋero Akuj ŋituŋa keŋ, ŋulu abu iŋes toseu anakisyakinet. Iyenete iyees ŋuna igiritae Nakigireta ŋuna edyekitor Eliya Akuj aŋuna keŋ itoroniyarit ŋituŋa a Isiraelit ebala,

³“Ekapolon, adaut ŋituŋa lu akiaŋ ŋikadwarak kon ka abwaŋabwaŋaasi ŋamuroeta kon, ayonŋ bon edonŋ ka iwarito ikes akiaŋ ayonŋ.”

⁴Aniboŋokinet abu Akuj tolimok Eliya? Abu toboŋok tema, “Adau ayonŋ akisidonŋ ŋikilyok ŋalipyo ŋakanikaarei aŋuna kaŋ ŋulu nyeryediko kilipa neni ka akuj a ŋina koŋinait, a ŋina enyaritae Baal.”

⁵Ikote tokona daŋ nenipei: eyakasi ŋituŋa ŋidikudyo ŋulu adau Akuj aseun aŋuna ka ajokis keŋ.

⁶Eseunit Akuj ikes kire aŋuna ka ajokis keŋ, meere aŋuna adaut ikes akitiya. Anerae kerae toseununuye Akuj ŋituŋa aŋuna a ŋiticisyo kec, pa kerae ajokis keŋ ŋina a kire.

⁷Aŋakiro a ŋun, meere Ŋisrael daadaŋ apotu toryamut ibore ŋini ewarito, nai ŋidikudyo bon ŋulu abu Akuj toseu apotu toryamut; apotu ŋuluce kitogogoŋo ŋakyes towuout akiirar ŋakiro ŋuna ka Akuj.

- ⁸Ikwanapei igiritere Nakigireta ebe, “Abu Akuj kitilimiyo n̄tai kec, kitabajaan n̄tameta kec. Akitodol tari tokona, nyepedorete ikes akinolikin a n̄akonyen kec kori akiirar a n̄aki kec.”
- ⁹Ido ebala Daudi ebe, “Elipi ayon̄ neni ka Akuj toruwor n̄asuban kec n̄aunoi n̄una isirumere ikes; elipi ayon̄ kisican Akuj ikes.
- ¹⁰Elipi ayon̄ atemar kitumudukan Akuj ikes, ikotere nyinolikis ka tokodos n̄iguraa kec jik anakiwokit n̄iboro ānuna ka apitoonut kec.”
- ¹¹En̄ita nai ayon̄ atemar apaki n̄ina aoliyoritotor Diyudayan, apotu mono ikes torubakis eoliyorito jik a? Mam jik! Nai ānuna asekitotor ikes, abu aiuno neni a n̄itūa a n̄ulu nyerae Diyudayan, ikotere erakaakiata Diyudayan ānuna kec.
- ¹²Abu asekit n̄ina a Diyudayan yau n̄arerēn̄isyo n̄una alalak nakwap ka abu atwaniyar kec aiuno yau n̄arerēn̄isyo n̄una alalak lotūa n̄ulu nyerae Diyudayan. Etyaunete nai n̄arerēn̄isyo ai n̄ina imarakinere Diyudayan daadān̄ etya neni etya aruwor n̄ikanupak a Kristo!
- ¹³Ekesirwori tokona ayon̄ iyes n̄ulu nyirae Diyudayan, ikwanapei araakar ayon̄ ekiyakia lotūa n̄ulu nyerae Diyudayan, enisakin ayon̄ nooi alotic kān̄.
- ¹⁴Acepaki apedori ainakin arakao lotūa kān̄, Diyudayan, ikotere ānuna kān̄ toiunia Akuj ikes n̄ice.
- ¹⁵Anerae n̄ina ānerere ikes, aponi kituruworoe akwap ekone n̄olo ka Akuj. Ikokini nai ai apaki n̄ina ecamunia Akuj Diyudayan? Eyarunete n̄ikatwak!
- ¹⁶Ani keinakin Akuj anyilet n̄ina ke ekīaren anamugati, erae nai amugati daadān̄ n̄ina kēn̄ ka ani keinakin Akuj n̄ataagor n̄una ke ekitoe, erae n̄aten dān̄ n̄una kēn̄.
- ¹⁷Adaun abilar n̄aten n̄ace n̄una ke ekitoe a n̄olo ka akimyet a n̄olo edupitae ka adaun akiderakin neni kēn̄ ateni n̄ina ke ekitoe a n̄olo ka ariet, a n̄olopei erae n̄olo ka akimyet. Ikote iyes n̄ulu nyiraakasi Diyudayan ateni n̄ina ke ekitoe a n̄olo ka ariet ka imorete tokona agogōn̄u ka akiyar n̄ina ileleba n̄ina ke ekitoe a n̄olo edupitae, n̄olo erae Diyudayan.
- ¹⁸Ān̄un nai, nyitemokino iyes isofoete Diyudayan n̄ulu abilaritae ikwa n̄aten. Inisasi iyes ānuna ainyo? Iraakasi iyes n̄aten ca; meere iyes igan̄ito n̄ataagor – n̄ataagor ikigan̄ito iyes.
- ¹⁹Nai itemarete iyes, “Aponi tobilibilaarae n̄aten ikotere ikityeikis isua.”
- ²⁰Erae n̄un kire! Aponi tobilanarae ikes, anerae pa anupito, tosodi ikilunyokin iyes nen, anerae inupito. Nai nyiturokinosi a n̄un; akilo, itemokino toyakatar akerit.
- ²¹Abu Akuj nyerimak Diyudayan, n̄ulu isikwaanitae ka n̄aten n̄una lopeyek; itamete iyes atemar ikirimakini in̄es iyes a?

- ²²Anakiro a nun ikiyenuni epite nolo erimaania Akuj ka epite nolo ededenja. Ededen ines aneni a nulu adaut atwakiar, nai erimaana aneni kus – erae kirubakis iyes iyakasi narimaanut keŋ. Nai ani pa kirubakis, ikibilyo iyes daŋ.
- ²³Diyudayan daŋ, ani keŋero ikes ŋakiro ŋuna nyenupitotor, iderakinio ikes nenipei paaran ayakasi; anerae epedori Akuj akiderakin ikes nabo.
- ²⁴Iyes ŋituŋa nulu nyirae Diyudayan, ikote iyes ateni ŋina ebilyo ŋina ke ekitoe a nolo ka ariet a nolopei erae nolo ka akimyet, ŋina ereikinio kiderakinae lokitoe nolo edupio nolo ka akimyet tari sek pa kitiyaeneneo ikonina. Ikote Diyudayan ŋaten ŋuna ke ekitoe a lo a nolo edupio; ines atemar epatanikini Akuj nooi akiderakin ŋaten ŋun ŋuna ebilaritae pena lokitoe kec.
- ²⁵Dikaitotoi kaŋ, eya ŋakiro ŋuna a kire ŋuna ka akimunono ŋuna acamit ayon iyes toyenut. Ikitojoŋoe nen iyes akitam atemar kori iosok iyes. Ikote ŋakiro ne: nyerae akisyaanua Disirael a ŋice ŋinaruba, nai edaun anapaki a ŋina ecamuniata daadaŋ nulu eseunitae aneni a nulu nyerae Diyudayan ŋakiro ka Akuj.
- ²⁶Erae epite nolo ines eiunotor Disirael daadaŋ, ikwaŋina igiritere Nakigireta ebe, “Ebuni Ekaiunan alo Sion, tolema aronis daadaŋ aneni a ŋiletok a Yakobo.”
- ²⁷Ebala Akuj ebe, “Ikicamun ayon ka ikes anakiro a nu apaki ŋina alemarya ayon ŋasecisya kec.”
- ²⁸Aŋuna eŋeritotor Diyudayan ŋakiro ŋuna Ajokak, eraakasi ikes ŋimoi nulu ka Akuj ikotere iyes nulu nyirae Diyudayan. Nai aŋuna aseunia Akuj ikes, eraakasi ikes ŋikonei keŋ aŋuna atapapaa kec.
- ²⁹Anerae nyiloconokini Akuj ŋatameta keŋ alotooma ŋuna ikamunito ŋini adau ines aseun kori akiterereŋ.
- ³⁰Nai iyes ŋituŋa nulu nyirae Diyudayan, ipotu kolon iyes toŋero Akuj; nai tokona iryamut akisyon ŋina ka Akuj, anerae apotu Diyudayan toŋero Akuj.
- ³¹Ikwaŋinapei, eŋerito tokona Diyudayan Akuj; nai aŋuna ka akisyon a ŋina iryamut iyes, eryamunete ikes daŋ akisyon ŋina ka Akuj.
- ³²Anerae agoloki Akuj ŋituŋa daadaŋ tooma aŋerit ŋakiro keŋ, ikotere itoodikinia akisyon keŋ neni kec a daadaŋ.
- ³³Okoe, kelalaar nooi ebari nolo ka Akuj, epol nooi aosou ka ayenut keŋ! Dae epedori akitacaun ŋuna etubununui ines? Dae epedori ayenun ŋakiro ŋuna itiyae ines.
- ³⁴Ikwapei ebaakatar Dakigireta ebe, “Dae eyeni ŋatameta ŋuna ke Ekapolon, ŋae epedori akitatamyakinan ines ŋakiro?”
- ³⁵Dae mono ainaki idiobore neni keŋ, ikotere nai ines inyaŋari?”
- ³⁶Anerae abu ines tosub ŋiboro daadaŋ ka itorunito ŋiboro daadaŋ neni keŋ ka eyakasi aŋuna keŋ. Toyai apolou neni ka Akuj ŋikaru ka ŋikaru! Amen.

Niromanin 12

- ¹Aṅun nai, ṅikaitotoi keṅ, aṅuna ka akisyon a ṅina apolon a ṅina ka Akuj neni yok, ekemaimai ayon̄ iyes: kituruwosi ṅawat kus amuronot ṅina eyari aṅuna ka Akuj, ṅina einakinitae neni keṅ ka ṅina italakarit iṅes. Erae ṅol epite ṅolo itemokino iyes kilipyata.
- ²Nyirubakis itiyaete ṅuna itiyaete ṅituṅa ṅulu anakwap a na, nai tocamakisi Akuj kibeleg ṅitai kus, ikiinak iyes ṅatameta ṅuna kitet. Ikotere nai iyes iyenuṅete acamit ṅina ka Akuj – ayenut ibore ṅini ejok ka ṅini italakarit iṅes ka ṅini iyookino.
- ³Aṅuna ka ajokis a ṅina abu Akuj okoinak ayon̄, akalimokini ayon̄ iyes daadaṅ atemar, nyitamete atemar kori ipolok iyes nooi, torae bo nyipolok. Nai torae ṅulu iyakatar ṅatameta ṅuna ecayete ka itemokino ṅinituṅanan aneni kus toyenu epite ṅolo eyakar iṅes alotyae a ṅolo ka anupit a ṅina einakinitae iṅes.
- ⁴Ikiyakar iwon ṅinerin ṅulu alalak anakuwan ka apei ka eyakar ṅolokiner etic keṅ.
- ⁵Ikwāṅinapei, iwon daṅ tari kikilalak, ikirae akuwan apei anakimorikina ka Kristo, ido ikirucokina iwon daadaṅ iwapei ikirae ṅinerin ṅulu egelegelya ṅulu ka akuwan ka apei.
- ⁶Aṅun, itemokino iwon esitiyaete ṅainakineta yok ṅuna egelegelya alopite a ṅolo ikiinakinitor Akuj iwon anajokis keṅ. Ani kerae ainakinet yok akidwar ṅakiro ṅuna ka Akuj, itemokino iwon odwara alopite a ṅolo ka anupit a ṅina ikiyakar.
- ⁷Ani kerae akitiyanakin, itemokino iwon etiyankisi. Ani kerae akitatam, itemokino iwon etatama.
- ⁸Ani kerae akisimukekin ṅuluṅe, itemokino iwon esimukekisi. Ituṅanan daadaṅ ṅini ipotonori ka arimao neni a ṅuluṅe, itemokino kitiya ka alakara. Ituṅanan daadaṅ ṅini erae ekarikon, itemokino kitiya ka alalakinit.
- ⁹Kimyekisi amina torae ṅina emamukar ṅisoswae alotooma keṅ. Toṅero ṅuna aronok. Torubakisi iricito ṅuna ajokak.
- ¹⁰Tominin make ejok ikwāṅina irakatar ṅikaitotoi alotooma Kristo ka tolelakinito akitoodiunit akitopoloorit ṅuluṅe.
- ¹¹Kitiyata ka agogoṅu ka nyikalanyaka. Kitiyata etic ke Ekapolon a ṅitai a ṅulu einakina kire.
- ¹²Kimyekisi akigeno kus ikiturubak iyes ilelyanete, kidāṅidaṅete alokan kus ka kilipete jwi jwi.
- ¹³Tomora ṅiboro kus ka ṅikanupak ṅuluṅe ṅulu ekulyakaka ka toṅaununutu ṅituṅa ṅulugelae lorerya kus.
- ¹⁴Kilipa Akuj kiterereṅ ṅulu ikisicanete iyes; ee, kilipa iṅes kiterereṅ; nyicenete ikes!
- ¹⁵Tolakara kaapei ka ṅulu elakara, kigworo kaapei ka ṅulu igworosi.

¹⁶Kiboiyoto ka n̄ituŋa daadaŋ irae n̄ipei. Nyiturosi, nai tocamutu n̄iticisyo n̄ulu ka akituditeuna. Nyitamete atemar kori iosok iyes.

¹⁷Ani kitiya ituŋanan n̄una aronok neni kus, nyinyan̄asi ka aronis. Kikatakisi iyes akitiya n̄una ejoikinito n̄ituŋa daadaŋ.

¹⁸Kitiyata allowae kus n̄una ipedorete, ikotere iboiyete ka n̄ituŋa daadaŋ isilito.

¹⁹Dikaakonei, nyinyan̄anarete jik, nai kimyekisi anyunyura n̄ina ka Akuj kitiya n̄un. Anerae ebasi D̄akigireta ebe, “Ebala Ekapolon, ‘Erae akinyan̄anar n̄ina kaŋ; ayon̄ elope enyan̄ari.’ “

²⁰Nai akilo kitiyaete ikwan̄ina ebaakatar D̄akigireta ebe, “Ani kenyamit akoro ekonimoit, kisimuj; ani kenyamit akure, kitamat; anerae ani kitiya iyon̄ ikwan̄ina, isurumi iyon̄ iŋes n̄ileec.”

²¹Kiurya n̄una aronok nyikireut iyon̄, nai toreu ikes kan ajokis.

Niromanin 13

¹Itemokino n̄nituŋanan tokerite n̄ikapolok n̄ulu ka apukan, anerae neni ka Akuj iŋes ebunitor apolou daadaŋ ka erae Akuj einakinit ikes apolou.

²Ituŋanan daadaŋ n̄ini itepegi n̄ikapolok n̄ulu ipukato, itepegi iŋes n̄una atubu Akuj ka daadaŋ n̄ini itiyae ikoŋina, eyauni atubokino neni keŋ ka ilope.

³Anerae nyeyaunete n̄ikapolok akuryanu neni a n̄ulu itiyaete n̄una ajokak, nai eyaunete akuryanu neni a n̄ulu itiyaete n̄una aronok. Aŋun, ani kicamit iyon̄ akiboi emam akuryanit anituŋanan a n̄ini ipukat, kitiya n̄una ajokak ikotere ikituruwori iŋes iyon̄ n̄olo ijok aneni keŋ.

⁴Anerae erae iŋes eketiyan n̄olo ka Akuj, n̄olo itiyae etic keŋ aŋuna ka akiŋarakin iyon̄. Nai ani kitiya iyon̄ n̄una aronok, itemokino tokuryaniar aneni keŋ, anerae eyakar iŋes apedor n̄inakisicanet iyon̄. Erae iŋes eketiyan n̄olo ka Akuj n̄olo eyauni akisicanet n̄ina ka anyunyura a n̄ina ka Akuj neni a n̄ulu itiyaete n̄una aronok.

⁵Aŋuna a n̄akiro a n̄un, itemokino iyes tokerito n̄ikapolok n̄ulu ka apukan – meere ca aŋuna ka akerit anyunyura n̄ina ka Akuj bon, nai itemokino torae aŋuna ikilimokinitotor iyes n̄atameta kus daŋ.

⁶Erae n̄akiro n̄unapei n̄un itacata iyes ocur daŋ, anerae itiyaete n̄ikapolok aŋuna ka Akuj, apaki daadaŋ n̄ina itiyaata etic n̄olo itemokino ikes kitiyata.

⁷Inakisi n̄ituŋa daadaŋ n̄iboro n̄ulu ebeiyarito neni kec: ocur neni a n̄ulu ebeiyarit ocur, akerit neni a n̄ulu ebeiyarit akerit ka akitopoorit neni a n̄ulu ebeiyarit apolou.

⁸Kiuryasi nyemin amica adio kidin̄ kus ka ituŋanan ice – mati amica n̄ina itemokino toyakatar – iŋes bon amina n̄uluce. D̄ini emina ituŋanan n̄inice, adau akiwuap D̄ikisila.

⁹Dakiciketa nuna ebasi: “Nyilom, nyiar, nyikoko, nyikiburak ibore a ninicetujanana” ka nakiciketa nunace daadaɗ, eyakasi tooma Lokisil epei nolo ebala, “Tomina ekonikidunyet ikwaɗina iminar iyoɗ akonikuwan.”

¹⁰Itujanana nini emina ekidunyet keɗ, nyitiyakini jik aronis neni keɗ. Amina nai, iɗes akiwuap Dikisila daadaɗ.

¹¹Nabo akilo, itemokino iyes kitiyata nun, anerae iyenete iyes apaki nina a tokona: adolu apaki nina itemokino iyes tokienyuniata anajo. Anerae aapuu nooi apaki nina ikiunere iwon akilo neni ekoni apaki nina ikigeunia akinup.

¹²Aapuu akuwar alunyar, aapuu akiwalar. Ojoɗoto nai akitiya nɗiticisyo nulu ka akiryonut, olemutu nɗiboro nulu ikijiyo anakica.

¹³Eboiyoto ejok ikwa nɗituna nulu eya nakica nina ka apaaran; olemasi adakanu kori emeret, olemasi amalao kori akiɗobel, olemasi ejiye kori arakao.

¹⁴Nai tolemutu nɗiboro nulu ke ejiye nulu erae nulu a Yesu Kristo, ido tojoɗoto atamunit aseconu nina a nawat kus aɗuna ka akitiya nuna ecamito ikes akitiya.

Niromanin 14

¹Tocamutu ekile nolo epalag ananupit eyakaun neni kus, nai nyipeganakinosi ka iɗes anakiro a nuna erae nɗatameta keɗ a elope.

²Ecamakini anupit a itujanana a ice ilope akinyam ibore daadaɗ, nai itujanana nini epalag ananupit, eɗeri iɗes akinyam akiriɗ.

³Nyitemokino itujanana nini enyami ibore daadaɗ isoloe nini nyenyami daadaɗ; aso nini eɗerit akinyam akiriɗ, nyitemokino etubokini nini enyami ibore daadaɗ, anerae acamu Akuj iɗes.

⁴Ɗae iyoɗ itubokini eketiyan a itujanana a ice? Erae ekapolon keɗ etyakuni erae kibusokina iɗes kori kilounit; elosi iɗes akiloun, anerae Ekapolon iɗes epedori akisiloun iɗes.

⁵Etami itujanana ice atemar eyai akoloɗit nina epol akilo nunace, nai etami ice atemar ikwaan nɗirwa daadaɗ. Itemokino nɗitujanana kiwuap nuna ebasi nɗatameta keɗ ejokak.

⁶Itujanana nini itopoloorit akoloɗit ace, itiyae nun anakerit Ekapolon. Iɗes daɗ nini enyami ibore daadaɗ, itiyae nun anakerit Ekapolon, anerae elakari iɗes neni ka Akuj aɗuna ka akimuj. Ɗini daɗ eɗeri akinyam nɗiboro nɗice, itiyae nun anakerit Ekapolon ka elakari iɗes neni ka Akuj.

⁷Emam iwon nini eyari aɗuna keɗ bon, emam iwon nini etwani aɗuna keɗ bon.

⁸Ani kikiyari iwon, ikiyari aɗuna ke Ekapolon, ka ani kikitwaka, ikitwaki aɗuna ke Ekapolon. Tari nai kikiyari kori kikitwaka, ikirae iwon nulu ke Ekapolon.

⁹Anerae abu Kristo totwan ka toyaru aɗuna ka aruwor Ekapolon a nulu eyarete ka nulu atwak.

- ¹⁰Kaanukiro nai etubonokiniata n̄ice kus n̄uluce? Ka kaanukiro isolooto n̄ice kus n̄uluce? Ikiłosi iwon daadaŋ akiwo alokiŋaren Akuj, ikitubok iŋes iwon.
- ¹¹Anerae ebasi Dakigireta ebe, “Ebala Ekapolon, ikwaŋina eraakar kire atemar ayari ayon̄, ikoni nenipei atemar eryediki n̄inituŋanan alokiŋaren kaŋ, ka elimori n̄inituŋanan atemar ayon̄ arae Akuj.”
- ¹²Isisauni nai n̄inituŋanan alotooma yok n̄akiro keŋ a ilope alokiŋaren Akuj.
- ¹³Aŋun nai, ojoŋoto atubonokin make. Nai n̄una itemokino iwon otyakutu akitiya nu: nyitemokino akitiya idiobore n̄ini isigukini lokaato yok ananupit keŋ kori n̄ini itolomari iŋes nasecit.
- ¹⁴Ayeni ka eketoodikinit ayon̄ Ekapolon Yesu atemar emam ibore n̄ini nyeseŋ alotooma keŋ bon, nai ani kenup ituŋanan atemar nyeseŋ icebore, eruwor nai ibore n̄in n̄ini nyeseŋ aneni keŋ.
- ¹⁵Ani kitakadak iyon̄ lokaato kon aŋuna a ibore a n̄ini inyami iyon̄, ido nyenyami iŋes, iŋes atemar nyeriŋa nai iyon̄ itiyae n̄una ka amina. Nyimyeŋ akimuj n̄ina imuji iyon̄ emunaiyari ituŋanan n̄ini abunio Kristo totwania!
- ¹⁶Nyimyeŋ ibore n̄ini ibala iyon̄ ejok eryamuni ekiro n̄olo aronon.
- ¹⁷Anerae meere Apukan ka Akuj n̄ina ca imujere ka emasere, nai erae n̄ina ka akiyookino ka n̄ina ke ekisil ta n̄ina ka alelyan a n̄ina ikiinakin̄it Etao n̄olo Aseŋan.
- ¹⁸Ituŋanan daadaŋ n̄ini itiyakin̄ini Kristo alopite a n̄ol, elakar Akuj aŋuna keŋ ka itojokete n̄ituŋa etic keŋ.
- ¹⁹Aŋun nai, itemokino iwon jwi jwi ekatakisi akitiya n̄una eyaunete ekisil ka n̄una ikiŋarakinete akitogogoŋo make.
- ²⁰Nyinyasut aŋuna ka akimuj n̄una adau Akuj akitiya. Epedoryo n̄amuja daadaŋ akimuj, nai erono akimuj ibore n̄ini itolomari ituŋanan n̄inice nasecit.
- ²¹Duna itemokino akitiya ikes n̄una ka akimyeŋin akinyam akiriŋ kori akimat n̄agwe kori akitiya n̄inibore daadaŋ n̄ini isigukini lokaato kon ananupit keŋ.
- ²²Kiricite nai n̄una inupit iyon̄ aŋuna a n̄akiro a n̄un, erae n̄una kon bon ka Akuj. Elakara ituŋanan n̄ini nyitusubuna ekasecan itiyae n̄una ebala ejokak!
- ²³Nai ani keŋayaŋayat ituŋanan aŋuna ka akimuj a n̄ina imuji iŋes, etubokini Akuj iŋes apaki n̄ina imuja iŋes akimuj n̄in, anerae nyitiyae iŋes n̄una elimokinit anupit keŋ iŋes; ido ibore daadaŋ n̄ini eŋerit n̄una elimunit anupit, erae aseŋit.

Niromanin 15

- ¹Itemokino iwon n̄ulu ikigogoŋ ananupit eŋaranakinete n̄ulu epalag, egaŋakisi ikes anatyokisyo kec. Nyitemokino iwon ikitiyae n̄una ikitalakarete iwon make.

- ²Akilo, itemokino n̄nituṅanan aneni yok kitiya neni ke ekanupan ibore n̄ni ajokan n̄ni italakari iṅes, ikotere kitogogoṅ iṅes ananupit.
- ³Anerae pa abu Kristo kitiya n̄na etalakarito iṅes bon. Nai akilo, ebala Daudi aṅuna keṅ alotooma Dakigireta ebe, “Apotu neni kaṅ n̄iyany n̄lu ikiyanyata ikes iyoṅ Akuj.”
- ⁴Dakiro daadaṅ n̄na igiritae Nakigireta, aponi kigirae aṅuna ka akitatamya iwon, ikotere ikiryamuni akigeno anatitinyu ka anakimukekin n̄na ikiinakinete Dakigireta iwon.
- ⁵Elipi ayonṅ Akuj, n̄na erae alope atitinyu ka akimukekinit toyakaunotor alokidinṅ kus akimorikina n̄na ajokan anakiwuapit akitoodikinet n̄na a Kristo.
- ⁶Ido nai topedosi akipuro kaapei a etoil a epei Akuj n̄na erae Papa ke Ekapolon yok Yesu Kristo.
- ⁷Tocamuna nai make, aṅuna ka akitopoloor Akuj, ikwapei adaunia Kristo acamun iyes.
- ⁸Anerae akalimokini ayonṅ iyes atemar abu Kristo toruwor eketiyanakinan aneni a Diyudayan kitoodiunia atemar erae ṅakiro n̄na ka Akuj n̄na a kire, isiyoonokini iṅes ṅakiikineta keṅ neni atapapaa.
- ⁹Etiyae iṅes n̄n ikotere ipurete n̄tuṅa n̄lu nyerae Diyudayan Akuj aṅuna ka akisyon keṅ. Ikwaṅina igiritere Nakigireta ebe; “Aṅun, eketalakari ayonṅ iyoṅ aneni a n̄lu nyerae Diyudayan. Ayeikini ayonṅ, ido epur ekiro kon.”
- ¹⁰Igiritae nabo Nakigireta ebe, “Tolakaros iyes n̄lu nyirae Diyudayan, kaapei ka n̄tuṅa ka Akuj n̄lu seuna!”
- ¹¹Igiritae nabo Nakigireta ikona: “Kipuro Ekapolon, iyes daadaṅ n̄lu nyirae Diyudayan; kipuro iṅes n̄tuṅa daadaṅ.”
- ¹²Ebala nabo Isaya ekadwaran ebe, “Ebuni eletonit ṅolo a Yese, itopolooro iṅes kipuka n̄tuṅa n̄lu nyerae Diyudayan ka iwuakinete ikes akigeno kec neni keṅ.”
- ¹³Elipi ayonṅ Akuj, n̄na erae alope akigeno; kilelebik neni kus alelyanu ka ekisil alotooma anupit kus; ikotere torubak akigeno kus iyata anapedor a n̄na ke Etau a ṅolo Asegan.
- ¹⁴Dikaitotoi kaṅ: ayeni ayonṅ elope atemar ileleba ajokis neni kus ka daṅ ileleba aosou neni kus, ido ipedorete akitatama make.
- ¹⁵Nai eyakasi ṅakiro ṅace n̄na eketatamunit ayonṅ iyes anabaruwa a na emam akuryanu. Ikimamukar ayonṅ akuryanu aṅuna ka ajokis a n̄na abu Akuj okoinak ayonṅ.
- ¹⁶Aruwor ayonṅ eketiyan ṅolo a Yesu akitiya aṅuna a n̄tuṅa a n̄lu nyerae Diyudayan. Etiyae ayonṅ ikwa esacaradoti analimonokin Dakiro n̄na Ajokak n̄na eponito aneni ka Akuj, ikotere nai n̄lu nyerae Diyudayan eruworosi amuronot n̄na ecamunit Akuj, n̄na etojok Akuj nooi alotooma Etau ṅolo Asegan.

- 17** Anakimorikina nai ka Yesu Kristo, apedori ayon akiturokin, anerae etiyae etic nolo ka Akuj.
- 18** Erwori ayon emam akuryanu, ido alimuni nuna etiya Kristo aneni kan, nuna ka akirik nituna nulu nyerae Diyudayan tokera Akuj. Apotu nun kitiyakinis alotooma alimonokin ka niticisyo,
- 19** alotooma nakitoodikineta ka nakujuwuanisya nuna apolok ka anapedor a nina ke Etau a nolo Asegan. Anun, abu ayon erim nooi, ameun alo Yerusalem tari neni enyaritae Illirikom ka adau a nen akiserakin Dakiro nuna Ajokak nuna a Kristo.
- 20** Duna alelakinit ayon jwi jwi, ikes nuna ka akiserakin Dakiro nuna Ajokak anakiboisyo a nuna eriña nituna nyiirara nakiro a Kristo, ikotere nyarubak erworo nakiro nuna aris ituñanan ice kegeu.
- 21** Ikwanjina igiritere Nakigireta ebe, “Ikes nulu ninapei pa alimokinitae nakiro ken, inolikinete ka ikes nulu eriña nyiirara nuna ken, eyenunete.”
- 22** Anuna a nakiro a nun, aponi ekeretanakin ayon narwa nuna alalak abunore neni kus.
- 23** Nai tokona anuna erikakinia ayon etic kan anakiboisyo a nu ka ikwanjapei eitanitor ayon nikaru nulu alalak aanyun iyes;
- 24** egeno ayon aanyun iyes. Acamit akitorun neni kus alosi Sipania, ikotere dan ikinarakis iyes ayon alosit inaa, kedaun iwon akiboi kaapei ka alelyan apaki nina euruwuana.
- 25** Nai alosi mono ayon Yerusalem akiya nainakineta nadi anuna a nituna a nulu ka Akuj aina.
- 26** Anerae adaut Dikristo nulu alo Makedonia ka nulu ka Akaia alakar alemun nainakineta anuna a nikulyak alokidinj nituna nulu ka Akuj nulu eya Yerusalem.
- 27** Erae nakiro nun nuna apotu ikes nilopeyek totubut akitiya. Erae tari amica aneni kec anuna a nituna a nul. Anerae ikwapei adauniata Diyudayan akimor ka nulu nyerae Diyudayan narereñisyo nuna ka Akuj, itemokino nulu nyerae Diyudayan dan tomora ka Diyudayan narereñisyo nuna a niboro ka akwap.
- 28** Ani nai kadau ayon akirikakin etic nol, ainakin ikes nainakineta nuna ecunakinio, etoruni nai neni kus alosi Sipania.
- 29** Ayeni ayon atemar apaki nina abunio ayon neni kus, ayauni narereñisyo anuna a Kristo, ido omora.
- 30** Ekemaimai ayon iyes nikaitotoi kan atemar, anuna ke Ekapolon Yesu Kristo ka anuna ka amina a nina ikiinakinit Etau nolo ka Akuj emorikinos onjirikisi akilip Akuj anuna kan.
- 31** Elipa, ikotere oiun ayon alotuna a nulu alo Yudaya a nulu nyenupito ka dan ikotere tocamut nituna nulu ka Akuj alo Yerusalem nuna etiyae ayon.

³²Tosodi nai, kerae acamit njina ka Akuj, abuni ka alelyan ka eenju apaki njina ayakar ayon neni kus.

³³Toyai neni kus daadan Akuj njina erae alope ekisil. Amen.

Niromanin 16

¹Acamit ayon alimokin iyes atemar erae nakaato yok Poibe, njina itiyae etic nolo ka atukot a Dikristo alo Kenikerea, ituņanan njini ajokan.

²Kijautu injes alokiro ke Ekapolon, lopite nolo itemokino njituna njulu ka Akuj itiyaete ka inakisi injes akiņarakinet daadan njina iitani injes aneni kus; anerae abu injes kiņarak njituna njulu alalak, ekeņarak tari ayon.

³Kimalakinae Prisika ka Akwila, njulu ikitiyae ka ayon etic nolo a Yesu Kristo;

⁴ajalito ikes akiyar kec anuna kaņ. Alakara ayon nooi neni kec – meere nai ayon bon, elakara tari Dikristo daadan njulu nyerae Diyudayan.

⁵Kimalata tari Dikristo njulu iryamiryameneneete kai kec. Kimalakinae Epaeneto lokone kaņ nolo erae injes ageuni akinup njakiro a Kristo anakwap a Asia.

⁶Kimalakinae Maria njina itiyae etic anuna kus.

⁷Kimalakinae tari Andoroniko ka Yunia, njulu erae Diyudayan ikwa ayon, njulu aponi toenae kaapei ka ayon. Erwoko ikes nooi alokiyakia ka apotu toruworos Dikristo eriņa ayon.

⁸Kimalakinae Ampliato lokone kaņ nolo minat anaraakau njipei aneni ke Ekapolon.

⁹Kimalakinae tari Urubano nolo ikitiyae ka ayon etic a Kristo; kimalata tari lokone kaņ nolo minat Sitaku.

¹⁰Kimalakinae Apele nolo adaun aripun atemar emina kire Kristo. Kimalakinae njituna njulu ke ere ka Arisitobulo.

¹¹Kimalakinae Erodio nolo erae Eyudayat ikwa ayon ka njituna daadan njulu ke ekal a Narikiso, njulu emorikin ke Ekapolon.

¹²Kimalakinae Turupena ka Turuposa, njuna itiyaete etic ke Ekapolon ka nakone kaņ Peresi, njina itiyae etic nolo alalan nolo ke Ekapolon.

¹³Kimalakinae Rupus, Ekristoit nolo eyenen alotic ke Ekapolon ka toto keņ njina ekeuryarit ayon ikwa lokoku keņ.

¹⁴Kimalakinae Asunikirito, Pelego, Erime, Patiroba ka Erima ta njikaitotoi njulu Kristayon daadan njulu erukito ka ikes.

¹⁵Kimalakinae Pilologo ka Yulia, Nereo ka nakaato keņ Olumpa, ta njituna njulu ka Akuj daadan njulu erukito ka ikes.

¹⁶Kimalas itunasi make itoodiunito atemar iminin. Ikimalaete iyes Dikristo daadan.

¹⁷Dikaitotoi kaŋ, ekemaimai ayon̄ iyēs atemar tocoikis ŋulu etyakyakaete ŋituŋa, ido kitooliyosi ananupit kec; ŋulu eŋerito ŋakiro ŋuna aponi ikitatami iyēs. Tocoito irukete ka ikes!

¹⁸Anerae nyerae Kristo itiyankinete ŋituŋa ŋulu ikote ŋul, nai itiyankinete etic ŋolo ka akiwarit akimuj. Irworosi ikes ŋakiro ŋuna abobok, kirapirapete ŋituŋa alorwor kec ecamito amodikin ŋituŋa ŋulu epalag!

¹⁹Eirasi ŋituŋa daadaŋ epite ŋolo iwuapitotor iyēs ŋakiro ŋuna ka Akuj ka alakara ayon̄ nooi ikotere iyēs. Acamit ayon̄ iyēs toosok, toyenete ibore ŋini ejok ka tomam ŋuna ikikamunito anakiro a ŋuna aronok.

²⁰Ido eapi Akuj ŋina erae alope ekisil, ainakin iyēs apedor akipicar Satan a ŋakejen kus. Toyai neni kus ajokis ŋina ke Ekapolon yok Yesu Kristo.

²¹Ikimalae iyēs Timoteo ŋolo ikitiyae ka ayon̄, ikimalae tari Lukio, Yason tari Sosipatiro, ŋulu erae Ŋiyudayan ikwa ayon̄.

²²Ayon̄ Teretio ŋolo ekesigiritae abaruwa na, ekemalae iyēs alokiro ke Ekapolon.

²³Ikimalae Gaio ŋolo eketepeyonit ayon̄, ŋolo erae kai keŋ iryamiryameneneete Ŋikristo. Ikimalat iyēs Erasto ŋolo erae ekeŋadan ŋisiliŋa ŋulu ke etaun alo ka lokaatokosi Kwarito.

[²⁴Toyai neni kus a daadaŋ ajokis ŋina ke Ekapolon yok Yesu Kristo. Amen.]

²⁵Oinakisi akipuro neni ka Akuj! Epedori iŋes akiturubakin iyēs inupito alopite a ŋolo a Ŋakiro a ŋuna Ajokak a ŋuna a Yesu Kristo, ŋuna etatami ayon̄ ka alopite a ŋolo ka akitoodikinet a ŋakiro a ŋuna kolon̄ emunonitae.

²⁶Nai tokona esileereun ŋakiro ŋun a Nakigireta a ŋikadwarak ka eteyenikin lotuŋa a ŋibukui a daadaŋ lopite ŋolo icikakinitor Akuj ŋina nyesaluni; ikotere tonupa ka kiwuapa daadaŋ ŋakiro ŋuna ka Akuj.

²⁷Toyai apolou ŋina nyedaun alotooma Yesu Kristo neni ka Akuj, a ŋina erae iŋes bon eos nooi! Amen.

1 Nikorinto

1 Nikorinto 1

- ¹Ayoŋ Paulo ŋolo akanyarau Akuj aŋuna ka acamit keŋ aruwor ekiyakia ŋolo a Yesu Kristo ka Sostene lokaato yok,
- ²ikigirit abaruwa na neni ka atukot a Dikristo a ŋina eyai Korinto: neni kus a ŋulu ikityakunitae anakimorikina ka Yesu Kristo, ŋulu ikinyarae aruwor ŋituŋa ŋulu ka Akuj, kaapei ka ŋulu daadaŋ ilipete anakiboisyo a daadaŋ alokiro a Yesu Kristo Ekapolon yok, a ŋolo erae Ekapolon kec ka ŋolo yok.
- ³Toyai neni kus ajokis ka ekisil aneni ka Akuj Papa yok ka aneni ke Ekapolon Yesu Kristo.
- ⁴Alakara ayoŋ neni ka Akuj kaŋ jwi jwi aŋuna kus, aŋuna ikiinia iŋes iyes ajokis alotooma Yesu Kristo.
- ⁵Anerae anakimorikina kus ka Kristo, iryamut iyes alopitesyo a daadaŋ erwor ka ayenut daadaŋ.
- ⁶Igogonjoto iyes anakiro a ŋuna a Kristo a ŋuna aponi isua ikiteyenikin iyes.
- ⁷Aŋun, emam ainakinet ŋina ke Etau a ŋolo Asegaŋ ŋina nyiryamunito iyes eriŋa idarito kitoodiunae Ekapolon yok Yesu Kristo anapolou keŋ.
- ⁸Erubakini iŋes ikitogogonjit iyes ananupit kus tari nasalunet, ikotere itoryamun iyes emam ŋuna ikisitakinere Akoloŋit ŋina ke Ekapolon yok Yesu Kristo.
- ⁹Ikinyoma Akuj ŋina adau anyarare iyes nakimorikina ka Lokoku keŋ, Ekapolon yok Yesu Kristo.
- ¹⁰Dikaitotoi kaŋ! Ekemaimai ayoŋ iyes alokiro a Ekapolon yok Yesu Kristo, atemar tocamunos make alorwor kus tomam atyakatyaka alokidin kus, nai toraakas ŋulu imorikina anatameta ka ananupit kus.
- ¹¹Dikaitotoi kaŋ, akalimokis ayoŋ ŋituŋa ŋulu a Kilowe atemar iburaete iyes make.
- ¹²Duna ayeni ayoŋ aneni kus ikes nu: irworo ŋinituŋanan alokidin kus ebala, “Arae ayoŋ ŋini a Paulo”, kori “Arae ayoŋ ŋini ka Apolo”, kori “Arae ayoŋ ŋini a Petero”, kori “Arae ayoŋ ŋini a Kristo.”
- ¹³Ketyakatyakae mono Kristo a? Arae mono Paulo aponi kibubukinoe lomusalaba aŋuna kus a? Kori aponi ikibatisae iyes alokiro a Paulo?
- ¹⁴Alakara ayoŋ neni ka Akuj, anerae nyibatisa ayoŋ idiotuŋanan alokidin kus, mati Kirispo ka Gaio.
- ¹⁵Aŋun, emam ituŋanan ŋini itemokino tolimu atemar aponi ikibatisae iyes alokiro kaŋ.
- ¹⁶(Ikwa kire abu ebatisa tari ŋituŋa a Stepana; nyayeni erae kebatisat icetuŋanan.)

- ¹⁷Anerae abu Kristo nyekeyakiya ayon akibatis, nai alimonokin Dakiro nuna Ajokak; meere ka aosou a ituṅanan, ikotere nyeruwor atwanare nina a Kristo alomusalaba akoninait.
- ¹⁸Anerae akirot nina ke emusalaba erae abanṅao aneni a nituṅa a nulu ebukoro, nai aneni yok a nulu ikiun erae apedor nina ka Akuj.
- ¹⁹Igirita Nakigireta atemar, “Amunaari ayon aosou a nikaosok ka etonopiari ayenut a nulu ayenak.”
- ²⁰Ai mono alokinaren Akuj eyai ituṅanan nini aason? Ai eyai ituṅanan nini eyeni? Ai eyai eketepagan anakwap a na? Nyeanyuwara tokona iyes epite nolo etabanṅaaniarya Akuj aosou nina ka akwap a na a?
- ²¹Dinapei kolon, abu Akuj anaosou keṅ nyecamak nituṅa ayenun inṅes anaosou kec, nai abu Akuj tolakar tocamu aiun nulu enupete anakiro a nuna ikilimonokin iwon, a nuna erae abanṅao aneni a nituṅa.
- ²²Iitanito Diyudayan nakujuwuanisya kiwarito Digirik aosou.
- ²³Nai tolimonokinetei bo isua nuna a Kristo a nolo aponi kibubukinoe, nolo erae akigukinet ananupit aneni a Diyudayan ka nolo erae abanṅao alotuṅa a nulu nyerae Diyudayan.
- ²⁴Nai neni a nulu adau Akuj anyarare, kerae Diyudayan kori Digirik, erae Kristo apedor ka aosou nina ka Akuj.
- ²⁵Anerae ibore nini esibit abanṅao nina ka Akuj alotuṅa, eos nooi akilo aosou nina a nituṅa ka nabo ibore nini esibit apalagu nina ka Akuj alotuṅa, egogon nooi akilo agogon nina a nituṅa.
- ²⁶Dikaitotoi, totamakisi mono iyes atemar atanae iyes nulu ikinyara Akuj; ekudyoko nulu esyomito nooi alokidin kus alopote a nolo ka akwap, ekudyoko nulu erae nikipukak kori nulu idounitoe alokalya a nikaarwok.
- ²⁷Nai abu Akuj toseu nulu etami akwap atemar ebanṅaaka, ikotere kisirumia nulu aosok nileec, abu Akuj toseu nulu etami akwap atemar epalag, ikotere kisirumia nulu agogonok nileec.
- ²⁸Abu Akuj toseu nulu ejamuwarit akwap, ikotere ituruwori nulu itopolooro nikoninae.
- ²⁹Abu Akuj kitiya nun, ikotere nyiturokinor idiotuṅanan alokinaren keṅ.
- ³⁰Erae anuna keṅ inṅes iyakatar iyes nakimorikina ka Yesu Kristo nolo abu Akuj kituruwo aosou yok, akiyookino yok ka ikiruwor iwon nulu ikityakunitae anuna ka Akuj ka nulu ikilakuna.
- ³¹Isiyookinito nun, nuna eya Nakigireta ebe, “Inṅes nini ituro, kiturokin anuna etiya Ekapolon.”

1 Nikorinto 2

- ¹Dikaitotoi, apaki njina abunio ayon neni kus alimonokin njakiro njuna ka Akuj, njuna imunono pa erworo ayon ebeli njakiro anapiiryanut kori anaosou.
- ²Anerae abu ayon otyaku atemar nyitemokino ayon eketatam iyes idiobore, mati njuna a Yesu Kristo bon a njolo aponi kibubukinoe lomusalaba.
- ³Apaki njin, ayai ayon neni kus arae ituņanan njini palag anakuryanu a njina apolon ka anamaran.
- ⁴Ipotu iyes nyicamut njakiro kaņ aņuna ka aosou a njina a njituņa, nai arae aņuna abunio Akuj kitoodiu atemar erae njuna a kire anapedor a njina ke Etau a njolo ka Akuj.
- ⁵Abu ayon olimonok ikoņina, ikotere nyeruwor anupit kus njina ebunit anaosou a njituņa, nai anapedor a njina ka Akuj.
- ⁶Tari kikote nen, ikitatami isua ka aosou neni a njituņa a njulu epakito anatameta kec tari pa kerae aosou na njina ka akwap a na, kori njina a njikepukak a njulu ka akwap a na a njulu esaluni apolou kec.
- ⁷Nai ikitatami isua iyes aosou njina ka Akuj njina imunono njina iwuitae. Eriņa tari akwap nyesubuna, keris Akuj ketyaku atemar itemokino iwon omora ka iņes apolou keņ.
- ⁸Amam tari njikepukak njulu ka akwap a na njulu ayenete njun, امام tari epei daņ; kerae toyenunito, pa kibubukinito Ekapolon njolo ka apolou.
- ⁹Ikwaņina igiritere Nakigireta ebe, “Ibore njini nyinolikina njakonyen, kori nyiirara njaki, kori nyetama njatameta a njituņa, erae ibore njin njini abu Akuj kitemok aņuna a njulu eminasi iņes.”
- ¹⁰Nai adau Akuj akitoodikin isua njun alotooma Etau keņ. Eripiripi Etau njakiro daadaņ, tari njuna iwuitae njuna ka Akuj.
- ¹¹Dae alotuņa eyeni njatameta a njuluce? Etau a ituņanan njolo eyai tooma keņ, iņes bon eyeni. Ikwaņinapei, emam ituņanan eyeni njatameta njuna ka Akuj mati Etau njolo ka Akuj.
- ¹²Nai aryamun isua Etau njolo ebunit aneni ka Akuj, meere njolo ka akwap, ikotere oyenuniata ibore daadaņ njini ikiinak isua Akuj ikoņin.
- ¹³Aņun nai, ikilimonokini isua njakiro njun alopite a njolo itatamya Etau njolo ka Akuj, meere alopite a njolo itatamyata njituņa anaosou kec, nai lopite njolopei ikilimonokinia isua njakiro njuna ka Akuj ikwa ecamitor Etau keņ.
- ¹⁴Ituņanan njini emamukar Etau njolo ka Akuj, nyecamuni njakiro njuna ke Etau a njolo ka Akuj, anerae erae njun abanņao aneni keņ; ido nyepedori ayenun ikes, anerae epedorosi njun ayenun anakijarakinet a njina ke Etau a njolo ka Akuj bon.

¹⁵Ituḡanan ḡini eyakar Etau ḡolo ka Akuj, epedori ayenun aronis ka ajokis a ḡinibore a daadaḡ, nai emam ḡini epedori ayenun aronis ka ajokis keḡ.

¹⁶Iḡiritae Nakigireta ebe, “Dae ayenu ḡatameta ḡuna ke Ekapolon Akuj, ḡae epedori akitatam Akuj?” Nai ikiyakar isua ḡatameta ḡuna a Kristo.

1 Nikorinto 3

¹Dikaitotoi, pa apedorit ayonḡ akisirwor iyes ikwa ḡituḡa ḡulu ipukat Etau ḡolo ka Akuj, nai ikwa ḡituḡa ḡulu ipukato ḡipitesyo ḡulu ka aseconu; ikote iyes ḡidwe ḡulu cicik ananupit kus Kristo.

²Abu ayonḡ eketan iyes a ḡakile, meere ka akimuj a ḡina agogonḡon, anerae ariḡa iyes idisyak. Tari tokona daḡ eriḡa iyes ikote nenipei,

³anerae eriḡa ḡipitesyo ḡulu ka aseconu ikipukato iyes. Anerae ani keyai arakao ka ebura kidiḡ kus, nyitoodiunito nai ḡun atemar ikipukato ḡipitesyo ḡulu ka aseconu ka ikwaan iyes ka ḡituḡa ḡulu a?

⁴Anerae kelimu ipei tema, “Arae ayonḡ ḡini a Paulo”, tema ice, “Arae ayonḡ ḡini ka Apolo”, nyikote nai iyes ḡituḡa ḡulu ḡulu nyipukat Etau ḡolo ka Akuj a?

⁵Nyo mono ca Apolo? Ka nyo erae Paulo? Ikirae isua ḡiketiyak ḡulu ka Akuj ḡulu apotu ikitunupa iyes, ikwaḡina ekorakinitor Ekapolon ḡnituḡanan ekeetic.

⁶Abu ayonḡ odupak ekinyomit, tobukok Apolo ḡakipi; nai Akuj iḡes etopolouni.

⁷Aḡun nai, emam apolou eyai neni a ḡini adupan kori neni a ḡini abukon ḡakipi, nai eyai neni ka Akuj bon a ḡina itopoloe ḡinibore.

⁸Ikwaan ituḡanan ḡini edupi ka ḡini ebuki ḡakipi ka eryamuni ḡnituḡanan aneni ka Akuj eropit lotyae ḡolo ke etic keḡ.

⁹Anerae ikitiyae isua kaapei ka Akuj. Irae iyes emanikor ḡolo ka Akuj. Iraakasi daḡ Akai ka Akuj.

¹⁰Aḡuna ka ajokis a ḡina abu Akuj okoinak ayonḡ, abu etiya ikwa ekadukon ḡolo aason, odukok akisyakinet ḡina ka akai, ido eduki ituḡanan ice akai ḡin. Nai itemokino ḡnituḡanan tocoikinete epite ḡolo edukyo akai ḡin.

¹¹Anerae emam akisyakinet ace ḡina epedori idiotuḡanan abokakin akilo ḡina erae Yesu Kristo.

¹²Edukete ḡituḡa ḡice nakisyakinet ḡin a egolid, esilipa kori a ḡamoru a ḡuna epol egyelit; ḡice edukete a ḡakito, a ḡanya kori a eoot.

¹³Akoloḡit ḡina esidyon, isileereunio etic a ḡnituḡanan alotooma akim, anerae ikatakinio ka akim ibore ḡini edukitor iḡes.

¹⁴Ani pa kenomiya akim ibore ḡini kedukokinit ituḡanan ḡin nakisyakinet, eryamuni iḡes eropit.

- ¹⁵Ani kenomiya akim ibore njini kedukokinit injes nakisyakinnet, nyeryamuni ituņanan njin eropit, nai eiun injes ikwa ituņanan njini abucun anakim.
- ¹⁶Nyiyenete mono iyees atemar irakasi iyees Akai ka Akuj ka eyai Etau njolo ka Akuj tooma kus a?
- ¹⁷Ituņanan njini emunaari Akai ka Akuj, emunaari Akuj injes daņ, anerae erae Akai ka Akuj njina keņ bon ka iyees pei irakasi Akai keņ.
- ¹⁸Nyitemokino idiotuņanan emodikin bon. Ani ketami idiotuņanan alokidinj kus atemar aos injes alopitesyo a njulu ka akwap a na, itemokino injes tobaņaan, ikotere nai eruwor njini aason kire.
- ¹⁹Anerae aosou njina ka akwap a na, erae abaņao alokiņaren Akuj. Ikwaņina igiritere Nakigireta ebe, “Ikamununyi Akuj njikaosok anaosou kec”
- ²⁰ka ebasi Dakigireta aiwace, “Eyeni Ekapolon Akuj atemar erae njatameta a njikaosok njakoņinae.”
- ²¹Aņun nai, nyitemokino iyees iturokinotor idiotuņanan. Erae njiboro daadaņ njulu kus;
- ²²kerae Paulo, Apolo kori Petero; kerae akwap na, akiyar kori atwanare, kerae njuna a tokona kori njuna a rwanu. Erae daadaņ njulu kus;
- ²³nai irakasi iyees njulu a Kristo ka erae Kristo njolo ka Akuj.

1 Njikorinto 4

- ¹Itemokino iyees toyenete atemar ikirae isua njiketiyak njulu a Kristo, njulu adau Akuj ainakin apolokin etic njolo ka akisera njakiro njuna a kire njuna imunono.
- ²Ibore njini iitana aloketiyan a njolo epolokinit etic, injes akikinyoma alokiņaren ekapolon keņ.
- ³Anapolokinit kaņ etic, nyamitakinnet ayonj epite njolo etubonokiniata njituņa. Emam tari nyatubonokin ayonj bon.
- ⁴Emam idiobore njini ayeni ayonj atemar asekit, nai nyitoodiunito njun atemar emam njuna akatubokinere ayonj, Akuj njina erae Ekapolon a daadaņ, injes akatubokini ayonj.
- ⁵Aņun, nyitubokis idiotuņanan eriņa nyedoluno apaki njina itemokino, njina eboņunio Ekapolon. Inwakuni Ekapolon ibore daadaņ njini iwuitae anakiryonut, itatakanuni njakiro njuna iwuitae njuna a njitai a njituņa. Eryamuni nai njinituņanan akipuro njina ejoikinit toryamu aneni ka Akuj.
- ⁶Aņuna kus, njikaitotoi, adau ayonj akirwor njakiro njun daadaņ esitiyae Apolo ka ayonj erae akitaanyikinnet. Etiya ayonj njun, ikotere toyenut aneni kosi apolou njina ka alimUNET a njina ebala, “Totupa Djikisila njulu a kire.” Nyitemokino idio aneni kus iturokina aņuna a ituņanan a ipei, ido tojamuwa njinice.

- ⁷Anerae anityaketait mono iyakar iyoŋ aneni a ŋuluce? Akuj iŋes ikiinakinit iyoŋ ŋiboro daadaŋ ŋulu iyakar iyoŋ. Ikokini nai iyoŋ ituro ai esibit nyerae ŋiboro ŋulu iyakar iyoŋ ainakinet?
- ⁸Nai idaut kire iyes aryamun ŋiboro daadaŋ ŋulu iitanito a? Idaut iyes akibara a? Iruworosi iyes ŋirwosi emamukae isua a? Okoe kerae toraakas iyes ŋirwosi kire, kikirae isua daŋ ŋirwosi kaapei ka iyes!
- ⁹Anerae atami ayonŋ atemar adau Akuj akituruwor isua Dikiyakia ŋulu ikidisyak akilo daadaŋ. Ikikokini isua ŋituŋa ŋulu etubokinitae atwanare alokiŋaren ŋimalaikan ka ŋituŋa daadaŋ.
- ¹⁰Aŋuna a Kristo, ikirae isua ŋibaŋaanotin, nai iosok iyes anakimorikina ka Kristo! Ikipalag isua, nai igogoŋ iyes. Ikijamuwaritae isua, nai ikitopooritae iyes!
- ¹¹Akitodol tokona daŋ, ikinyamit isua akoro ka akure; ikinapit isua ŋilowi ŋulu rocom; ikibuŋao ka ikimamukar ŋirerya.
- ¹²Ikilelenyit isua aŋuna ka akitiya etic ŋolo ikiyarya isua ŋilopeyek. Ani ikicenio isua, ikiterereŋi ŋulu ikicenete isua; ani ikisicianio isua, ikititinyikini;
- ¹³ani ikiyanyo isua, ikiboŋokini ikes anarimao. Ikiuruwor isua ŋatunyeny alotuŋa, tari tokona ikirae isua agasiya ŋina ka akwap!
- ¹⁴Nyekegirakinit ayonŋ iyes nu akisurumya ŋileec, nai akitatam iyes ikwa ŋidwe kaŋ ŋuluminan.
- ¹⁵Tari kiyakatar iyes ŋiketatakam ŋulu alalak nooi ananupit kus Kristo, iyakatar iyes papa epei; anerae anakiyar kus irakasi Dikristo, abu ayonŋ oruwor papa kus aŋuna ayaunia Dakiro ŋuna Ajokak neni kus.
- ¹⁶Aŋun nai, ekemaimai iyes totupakis ŋuna etiyae ayonŋ!
- ¹⁷A ŋakiro a ŋun, eyakuunit ayonŋ neni kus Timoteo lokoku kaŋ ŋolo minat alotooma Kristo ka erae ŋolo ekinyomit ayonŋ. Ikitatamuni iŋes iyes ŋipitesyo ŋulu atupit ayonŋ anakiyar kaŋ anakimorikina ka Yesu Kristo ikwapei etatamya ayonŋ natukon daadaŋ ŋuna a Dikristo anakwapin.
- ¹⁸Eturokinosi ŋice alokidinŋ kus, anerae etamete ikes atemar kori nyabuni ayonŋ aanyun iyes.
- ¹⁹Nai, abuni ayonŋ atipei aanyun iyes erae kerae acamit ŋina ke Ekapolon, ido nai oanyu ayonŋ elope apedor kire ŋina eyakatar ŋituŋa ŋulu eturok ŋul, akilo ŋuna irworosi ikes.
- ²⁰Anerae nyerae Apukan ka Akuj erworikituk, nai erae ŋina eyai apedor.
- ²¹Nyaanu ŋuna icamito iyes? Itemokino mono ayonŋ obu neni kus ka adaset, kori a etau a ŋolo ka amina ka akiyapara.

1 Nikorinto 5

¹Elimunitoe kire atemar eyai amalao kidiŋ kus ŋina aronon nooi, ŋina nyeryamun tari aneni a ŋulu nyenupito Akuj ŋina a kire. Anerae elimunitoe ebe eyai ekile ŋolo elomenene aberu a papa keŋ ŋinace!

²Kaanukiro nai iturotor iyes? Kitemokino iyes kiyaloloŋete, nabo kitemokino ituŋanan ŋini itiyae ŋakiro ŋun, totyakarae anatukot kus.

³⁻⁴Aneni kaŋ, adau ayon alokiro ke Ekapolon Yesu atubokin ŋini itiyae ŋun esibit kikirukit iyes ka ayon alo Korinto, tari daŋ kalwana ayon aneni kus, ikirukit iyes ka ayon jik alotau kaŋ. Apaki ŋina itukokinotor iyes ka apedor a ŋina ke Ekapolon yok Yesu, ikirukit iwon kaapei alotau.

⁵Itemokino iyes nai apaki ŋin kipotokis ituŋanan ŋin neni a Satan, ikotere kinyasunae akuwan keŋ, ido toiunae etau keŋ Akoloŋit ŋina ke Ekapolon.

⁶Nyitemokino iyes iturosi! Nyiyenete mono iyes alimunet ŋina ebala, “Itubuunete ŋakinyalet ŋuna ekudyoko ŋakirya ŋuna alalak” a?

⁷Itemokino tolemasi ŋakinyalet ŋuna ŋorok ŋuna erae asegit, kikwaanikinos ka amurat ŋina kitete ŋina emam ŋakinyalet, ikotere tosegut nai nooi ikwapei kire ayenia ayon atemar ikote iyes neni. Anerae aponi Kristo ŋolo erae imesek ŋini a Paska toarae erae amuronot yok.

⁸Nyikinunumum Paska yok a ŋamugati a ŋuna eya ŋakinyalet kec ŋuna ŋorok ŋuna ka asegit ka aronis, nai enunumuma a ŋamugati a ŋuna emam ŋakinyalet – ŋamugati ŋuna itesegunitae ka ŋuna a kire.

⁹Anabaruwa a ŋina ekegirakinit ayon iyes, abu okolimok iyes aesikin arukit ka ŋituŋa ŋulu malaanotin.

¹⁰Pa akalimokinit ayon iyes atemar nyirukito ka ŋituŋa ŋulu nyerae ŋikanupak ŋulu emalaaka, kori ŋulu erorokaka kori ŋulu ekokolaka kori ŋulu ilipete neni a ŋakujo a ŋace. Ani kerae olimunite ayon ikonina, kitemokino iyes aesikin akwap na jik.

¹¹Nai ŋuna abu ayon olimu ikes nu: nyirukito ka ituŋanan ŋini ebala arae iŋes lokaato alotooma Kristo, nai tomalaana kori tororokana kori kilipi neni a ŋakujo a ŋace kori tosyomar ŋuluce kori tomerana kori tokokolana. Nyimora tari ka ituŋanan ŋin akimuj.

¹²⁻¹³Nyerae ekaatic atubonokin ŋituŋa ŋulu nyeyakasi natukot a Dikristo. Akuj iŋes etubokini ikes. Nai itemokino iyes totubonokinete ŋituŋa ŋulu eyakasi natukot a Dikristo ikwapei ebaakatar Dakigireta ebe, “Totyakasi anatukot kus ituŋanan ŋini itiyae aronis.”

1 Nikorinto 6

¹Ani mono keyai kidiŋ kus ipei ŋini iburato ka Ekristoit ŋoloce, epedori iŋes ikwaani akiya Ekristoit ŋoloce lokatubok ŋulu nyenupito Akuj, akilo ainakin ŋituŋa ŋulu ka Akuj totubo ŋakiro kec?

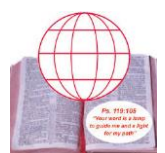
- ²Nyiyenete iyes atemar etubokinete n̄ituŋa n̄ulu ka Akuj akwap a? Aŋun, ani kerae iyes itubokinete akwap nyipedorito nai iyes akitub n̄akiro tari n̄una edisyak a?
- ³Nyiyenete iyes atemar erae iwon ikitubokini n̄imalaikan a? Ani nai kikote neni, itemokino iwon opedorito akitub n̄akiro n̄una a n̄inakoloŋit.
- ⁴Ani nai n̄ina etakanuniata n̄akiro n̄una ikote n̄un neni kus, kaanukiro eayeneeneere iyes ikes totubo n̄ituŋa n̄ulu emamukatar apolou alokidin̄ D̄ikristo?
- ⁵Erworo ayon̄ n̄un akisurumya iyes n̄ileec! In̄es mono atemar emam alokidin̄ kus ituŋanan n̄ini aason, n̄ini epedori akitub n̄akiro n̄una iburaata D̄ikristo make a?
- ⁶Nai akilo eayi Ekristoit lokaato keŋ alotooma Kristo loikiiko, ido totubo tari n̄ituŋa n̄ulu nyerae D̄ikristo n̄akiro kec!
- ⁷In̄es nai kire atemar itoodiunito n̄iburasyo n̄ulu iyakatar iyes alokidin̄ kus atemar idaut iyes akibusokin. Akilo, kejoikinit iyes tocamut ikitunaete n̄uluce! Kejoikinit iyes tocamut n̄uluce ikidemanarete n̄iboro kus!
- ⁸Nai iyes pei itunaete ka idemanarete n̄uluce n̄ulupei erae n̄ikaitotoi kus alotooma Kristo!
- ⁹Iyenete iyes kire atemar nyeruwor Apukan ka Akuj n̄ina a n̄ulu itiyaete aronis. Nyikimodikin! D̄ituŋa n̄ulu itiyaete amalao kori n̄ulu ilipete neni a n̄akujo a n̄ace kori n̄ikalomak kori n̄ikilyok n̄ulu iteperete n̄ikilyok n̄uluce
- ¹⁰kori n̄ikokolak, n̄irorokanotin, n̄ikamerak, n̄ulu esyomatar n̄uluce kori n̄ikademanarak – emam ipei daŋ alokidin̄ n̄ul n̄ini eruwor Apukan ka Akuj n̄ina keŋ.
- ¹¹Apotu n̄ice alokidin̄ kus kitiyata n̄akiro n̄un. Nai adaun akitesegun iyes anasecit; adaun ainakin iyes neni ka Akuj; adau Ekapolon Yesu Kristo ka Etau ka Akuj yok akituruwor iyes n̄ulu iyookino alokin̄aren Akuj.
- ¹²Etemari ice ebe, “Akacamakinitae ayon̄ akitiya n̄inibore daadaŋ.” Iyookino, nai nyejokak n̄iboro daadaŋ aneni kon. Apedori ayon̄ atemar akacamakinitae ayon̄ akitiya n̄inibore daadaŋ, nai nyacamuni ayon̄ idiobore ekepuakat ayon̄.
- ¹³Etemari ice ebe, “Erae akimuj n̄ina ka akook ka erae akook n̄ina ka akimuj.” Iyookino, nai itasaluni Akuj ikes daadaŋ. Nyitemokino akuwan isitiyao aŋuna ka amalao, nai itemokino kitiyanakinere Ekapolon ka Ekapolon in̄es iyokit akuwan.
- ¹⁴Abu Akuj kiteyaru Ekapolon anatwanare, ikiteyaruni daŋ in̄es iwon anatwanare aŋuna ka apedor keŋ.
- ¹⁵Iyenete iyes atemar erae n̄awat kus n̄inerin n̄ulu ka akuwan a Kristo. Apedori nai ayon̄ atyakar ekiner epei anakuwan a Kristo, ido eturuwo ekiner n̄olo ka akuwan ka amalaat a? Mam jik!
- ¹⁶Kori nyiyenete iyes atemar ituŋanan n̄ini imorikinosi ka amalaat eruworosi apeikuwan ka amalaat a? Elimunito Dakigireta ileerete ebe, “Eruworosi n̄uluarei n̄ul apeikuwan.”

- ¹⁷Nai ituḡanan ḡini imorikinosi ka Ekapolon, eruworosi epeitau ka iḡes.
- ¹⁸Toḡero amalao. Nyetapito ḡasecisya ḡunace ḡuna itiyae ituḡanan akuwan keḡ, nai ituḡanan ḡini itiyae amalao, itiyae asecit nakuwan keḡ a ilope.
- ¹⁹Nyiyenete iyes atemar erae ḡawat kus Akai ḡina ke Etau a ḡolo Aseḡan, a ḡolo eyai tooma kus, a ḡolo ikiinakinit Akuḡ iyes a? Nyiraakasi iyes ḡulu kus a ḡilopeyek, nai ḡulu ka Akuḡ.
- ²⁰Anerae adau Akuḡ akigyel iyes a egyelit; aḡun nai, kisitiyata ḡawat kus aḡuna ka akitopooritor Akuḡ.

1 Nikorinto 7

- ¹Tokona, acamit ayonḡ akirwor ḡakiro ḡuna etapito ḡuna ipotu iyes ikigirakis ayonḡ. Itiyae ekile ḡuna ajokak erae pa keryamu aberu.
- ²Nai aḡuna elalaata ḡakitemyeta ḡuna ka adoteu, itemokino ḡolokile toryamu aberu keḡ a elope ka ḡinaberu ekile keḡ ka alope.
- ³Itemokino ekile kitiya etic keḡ ejok ikwapei eraakar ekile, aberu daḡ kitiya etic keḡ ikwapei eraakar aberu.
- ⁴Nyepolokinit aberu akuwan keḡ ka alope, nai ekile epolokinit; ikwaḡinapei, nyepolokinit ekile akuwan keḡ a elope, nai aberu epolokinit.
- ⁵Nyimikasi make ḡawat kus, mati sek icamuna iyes ikoḡina apaki adio, ikotere kisitiyata apaki ḡin akilipya. Nai kiryamunos nabo ikwapei ekile ka aberu ikwaḡinapei sek, ikotere nyikitem Satan iyes, anerae imamukatar iyes akiyapara.
- ⁶Alimunit ayonḡ ḡun pa akareikinit, nai erae ca acamakinet.
- ⁷Okoe, kerae kikote ḡituḡa daadaḡ ayonḡ ḡolo amamukar aberu. Nai eyakar ḡnituḡanan ainakinet keḡ aneni ka Akuḡ; icetuḡanan ainakinet ḡina ikoni ḡin, ice ḡina egelaana.
- ⁸Abala nai ayonḡ neni a ḡulu nyiitara ka neni a ḡapuseru ebe, ejok ikes akiboi nyiitara ikwa ayonḡ.
- ⁹Nai ani pa kepedorito ikes akiyaparit ekibure kec, itemokino kiitasi. Ejok akiitar akilo akitaara ekibure.
- ¹⁰Nai abala ayonḡ neni a ḡulu iitarito ebe, nyerae alimunet na ḡina kaḡ, nai ḡina ke Ekapolon: nyitemokino aberu etyakar aneni ke ekile keḡ.
- ¹¹Nai ani ketyakar, itemokino iḡes kiboi emam ekile kori kisila toboḡokinos ka ekile keḡ. Nyitemokino ekile elaki aberu keḡ.
- ¹²Nai neni a ḡuluce, alimuni ayonḡ elope, meere Ekapolon, ebe: ani keyakar Ekristoit aberu ḡina nyerae Akristoit, nai tocamunite aberu ḡin akiruk ka iḡes, nyitemokino iḡes tolak.

- 13**Keyakar aberu njina erae Akristoit ekile njolo nyerae Ekristoit, nai tocamunite ekile njol akiruk ka injes, nyitemokino injes totyakar.
- 14**Anerae ecamunit Akuj injes ajuna ka akimorikina ka aberu kej. Aberu njina nyerae Akristoit dan ecamunit Akuj ajuna ka akimorikina ka ekile njolo Kristoit. Kerae nyikote nen, kikote njidwe kec njulu a njituja a njulu nyenupito Akuj; nai ecamunit Akuj ikes.
- 15**Nai ani kecamit njini nyerae Ekristoit atyakar aneni ke Ekristoit, kimyekisi totyakar. Anakiro a njuna ikote njun, nyereikinitae njini erae Ekristoit, kerae ekile kori aberu. Anerae adau Akuj anyarare iyees akiboi alotooma ekisil.
- 16**Iyonj aberu njina Kristoit, ianyuni iyonj ikwaani atemar iuni iyonj lokile kon? Iyonj ekile njolo Kristoit, ianyuni iyonj ikwaani atemar iuni iyonj aberu kon?
- 17**Itemokino njinitujanen torubak iboi alopite a njolo einakinit Akuj injes akiboi, ikwanjina eboiyo apaki njina anyaraa Akuj injes. Erae akirot na njina etatami ayonj natukon a Dikristo daadanj.
- 18**Ani kilejeritae sek itujanen apaki njina anyaraa Akuj injes, nyitemokino injes alemar njimacarin njulu ka akilejer; ani pa kilejeritae sek itujanen apaki njina anyaraa Akuj injes, nyitemokino injes kilejerae.
- 19**Tari kilejeritae itujanen kori kemam, erae njun njakoninae aneni ka Akuj, nai akiwuap Dikisila njulu ka Akuj injes epol.
- 20**Itemokino njinitujanen torubak eyai lopite njolo sek anyaraa Akuj injes.
- 21**Ani sek kirae iyonj epito apaki njina ikinyaraa Akuj iyonj, nyimitak; nai ani kipedori iyonj aryamun alacakino, kisitiya apaki kon.
- 22**Anerae, epito njolo adau Ekapolon anyarare, aruwor njolo elacakina, njolo ke Ekapolon; ikwanjinapei, njini elacakina, njini adau Kristo anyarare, aruwor epito a Kristo.
- 23**Abu Akuj itogyelu iyees aruwor njulu kej, ajun, nyiruworosi njipi a njituja.
- 24**Dikaitotoi, itemokino njinitujanen torubak imorikina ka Akuj lopite njolopei ayakar injes apaki njina anyaraa Akuj injes.
- 25**Egiri tokona ayonj njuna ikamunito njuna ipotu iyees kigira ajuna a njituja a njulu nyiitara: emam njuna akalimoki ayonj Ekapolon, nai alimuni ayonj njuna atami ayonj elope, ikwapei araakar ayonj njolo ekinyoma ajuna ka akisyon a njina ke Ekapolon.
- 26**Ani enjolikini ayonj njican njulu tokona eyakasi, atami ayonj atemar, ejok ekile akiboi nyiitara.
- 27**Ani kiitarit iyonj, nyiwar atyakar aneni ka aberu kon. Ani kimamukar iyonj aberu, nyiwar aryamun adio.

- ²⁸Nai ani kiita iyoŋ, nyisecit iyoŋ ka ani kiitar aberu ŋina sek nyiisitaē, nyesecit iŋes. Nai eryamunete ŋituŋa ŋulu iitarito ŋatyokisyo ka acamit ayonŋ akiŋarakin iyes nyiryamut ŋun.
- ²⁹Dikaitotoi kaŋ, apolou a ŋakiro a ŋun iŋes na: aditeu apaki. Ameun tokona, itemokino ŋikilyok ŋulu iitarito kiboiyoto esibit nyiitarito;
- ³⁰ŋulu igworosi, kiboiyoto esibit nyiyaloloŋete; ŋulu ekienasi, kiboiyoto esibit nyelakara; ŋulu egelete ŋiboro, kiboiyoto esibit nyerae ŋiboro ŋul ŋulu kec.
- ³¹Itemokino ŋituŋa ŋulu isitiyaete ŋiboro ŋulu ka akwap a na, kiboiyoto esibit nyidaŋakina ikes loboŋ ŋul. Anerae epite ŋolo eyakar akwap na tokona, esaluni.
- ³²Acamit ayonŋ iyes tomamukatar amitakin it aneni kus. Emitakin it ekile ŋolo nyiitarit etic ŋolo ke Ekapolon, anerae ecamit iŋes akitalakar Ekapolon.
- ³³Nai emitakin it ekile ŋolo iitarit ŋiboro ŋulu ka akwap a na, anerae ecamit iŋes akitalakar akeeberu;
- ³⁴aŋun, iriyarito iŋes ŋirotin ŋiarei. Aberu ŋina nyiitit kori apese ŋina nyiryamakina ka ekile emitakin it etic ŋolo ke Ekapolon, anerae ecamit iŋes ainakin akuwan ka etau keŋ daŋ neni ke Ekapolon. Nai aberu ŋina iitit, emitakin it ŋiboro ŋulu ka akwap a na, anerae ecamit iŋes akitalakar lokile keŋ.
- ³⁵Alimunit ayonŋ ŋun akiŋarakin iyes. Nyewuakin it ayonŋ neni kus egogos ŋolo apolon. Nai acamit ayonŋ iyes kiboiyoto alopote a ŋolo iyookino ka kitiyanakis Ekapolon emam akitumonor.
- ³⁶Ani keyai ekile ŋolo etami atemar nyejokak ŋipitesyo keŋ alotooma aŋayaŋayat akiit apese ŋina iikina ka iŋes ka ani kegogonŋ ekibure keŋ, itemokino ikes kiitas ikwa ecamitor iŋes. Nyesecit iŋes.
- ³⁷Nai ani ketubu kire ekile atemar nyeitari, nyereikinitae iŋes, nabo ani kipukat iŋes ekibure keŋ ka toris sek iŋes atyaku alotau keŋ ŋuna kitiya, etiya iŋes ejok erae pa kiit apese ŋin.
- ³⁸Aŋun, ekile ŋolo iitari apese ŋina iikina akiito ka iŋes, itiyae ŋuna ajokak; nai ekile ŋolo nyiitari, itiyae ŋuna ajokak nooi.
- ³⁹Aberu ŋina iitit, eenikinito Dikisila ŋulu ka Akuj neni ke ekile keŋ, eriŋa ekile keŋ eyari, nai ani ketwana ekile keŋ, ecamakinio iŋes akiitakin ka ekile daadaŋ ŋolo ecamit iŋes, nai itemokino ekile ŋol torae Ekristoit.
- ⁴⁰Anakitam kaŋ ebuni aberu ŋin alakari nooi, erae kidoŋ iŋes nyiitara. Erae ŋun atamakin it ayonŋ, nai atami ayonŋ atemar ayakar ayonŋ daŋ Etau ŋolo ka Akuj.

1 Nikorinto 8

- ¹Egiri tokona nuna ikamunito nuna ipotu iyes kigira anuna a namuja a nuna einakinio erae amuronot nakujo nace. Iyookino kire atemar, “Ikiyakar iwon daadan ayenut.” Isiturokini ayenut ituṅanan, nai amina inṅes itogogonji ituṅanan.
- ²Dini etami atemar ayeni idiobore, eriṅa nyeyenuna lopite ḡolo itemokino toyenunia.
- ³Nai ituṅanan ḡini emina Akuj, eyeni Akuj inṅes.
- ⁴Aṅun nai, nuna etapito akinyam namuja nuna einakinio erae amuronot nakujo nace: ikiyeni atemar erae nakujo nuna kitiyauna nuna eyakasi nakwap nakoṅinae. Eyai Akuj apei bon.
- ⁵Tari keyakasi nakuj kori nakwap, ḡiboorei ḡulu enyaritae nakujo ikwapei kire elalaata nakujo ḡun ka ḡikapolok ḡul,
- ⁶nai aneni yok eyai Akuj apei bon, Papa ḡolo asubi ḡiboro daadan, ḡolo ikiteyari iwon ka eyai iwon Ekapolon epei bon, Yesu Kristo ḡolo asubia Akuj ḡiboro daadan, ido inṅes ikiyarya iwon.
- ⁷Nai emamukatar ḡituṅa ḡulu alalak ayenut ḡin. Anaikis ḡituṅa ḡice nakujo nace; inṅes nai ani kenyama ikes akimuj ḡina einakiniae erae amuronot nakujo nace, eriṅa ikes etamete atemar ilipete ikes neni a nakujo a ḡun; epalag ḡatameta kec ka eyenete ikes alotai kec atemar ikisecit.
- ⁸Nyepedori akimuj akitojok epite ḡolo iboiyere iwon ka Akuj: emam ibore ikibuci iwon erae pa kikinyam namuja ḡun, nabo emam ibore ikiryamuni iwon erae kikinyam.
- ⁹Nai tocoito nyeruwor alacakina kus ḡina nyamet namuja, ḡina itesecei ḡulu epalag ayenut kec anakiro a ḡun.
- ¹⁰Iyoṅ ituṅanan ḡini ibala ayakar ayenut; ani mono kikiṅolik iyoṅ ituṅanan ḡini epalag ayenut inyami akimuj alokai a ḡina a nakujo a nace, nyiburakini mono inṅes anuna a ḡakiro a ḡun akinyam akimuj ḡin a?
- ¹¹Aṅun, inyasun ituṅanan ḡin, ḡini epalag ayenut keṅ anuna ka ayenut kon – inṅes ḡini abu Kristo totwan anuna keṅ.
- ¹²Alopite a lo, isecete iyes alokiṅaren ḡikaitotoi kus alotooma Kristo ka kinyasut ikes anatameta kec a nuna palag, iseca iyes kire alokiṅaren Kristo.
- ¹³Aṅun, ani kerae akimuj itesecei lokaato kaṅ, nyanyami nabo akiriṅ jik, ikotere nyetesece inṅes.

1 Nikorinto 9

- ¹Nyayakar mono ayon apedor akitiya nuna acamit a? Meere mono ayon ekiyakia a? Nyenolikinit mono ayon Yesu Ekapolon yok a? Meere mono iyes ḡulu ipotu tonupa anakitatam kaṅ ḡakiro nuna ke Ekapolon a?

- ²Tari pa keketeete njice ayonj atemar arae ekiyakia, kire icamunito iyes atemar arae ayonj. Anuna ka akiyar kus anakimorikina ke Ekapolon, iyes njilopeyek itoodiunito araakau kanj ekiyakia.
- ³Erae lo epite njolo erworya ayonj anuna kanj apaki njina ekenjisiñisiyere ayonj alokinjaren njituña:
- ⁴nyayakar mono ayonj apedor njina maset ka njinakimujet akimuj anuna ke etic kanj a?
- ⁵Nyayakar mono ayonj apedor njina ryamunet aberu njina Kristoit orukito ka ayonj analosit kanj, ikwapei Dikiyakia njuluca ka njikaitotoi njulu ke Ekapolon ka Petero a?
- ⁶Kori Baranaba bon ka ayonj itemokino kitiyaetei anuna ka aryamunia akimuj njinayaret?
- ⁷Emam esigarit itiyae etic keñ pa etacio. Emam eketan njolo nyenyamenene njaraito njuna ke epiini alomanikor keñ. Kori alikeyokon nyemasenene njakile a njamesekin keñ?
- ⁸Nyerworo ayonj njun alopote bon a njolo irworotor njituña. Irworosi Dikisila a Moses danj njunapei.
- ⁹Igirita Lokisila a Moses ebe, “Nyien akituk ke emonj apaki njina isitiyaa iyonj ikes aramya njimomwa”. Etapito mono Akuj njuna a emonj a?
- ¹⁰Kori pa alimuni njes njakiro njun kan iwon a? Kire egirita njakiro njun kan iwon. Itemokino eketan ka ekaleman kitiyata etic kec igenosi aryamun ekimar kec njolo a njaraito a njun.
- ¹¹Adaun isua aekin njikinyom njulu erae njakiro njuna ka Akuj neni kus. Erono mono nooi aryamun aneni kus ikwapei njaraito njiboro njulu ikiitanit isua a?
- ¹²Ani nai keyakatar njulucetuña apedor njina ryamunet njiboro njul aneni kus, nyikiyakar nai isua apedor njina apolon akilo ikes a? Tari kikote neni, nyisitiya isua apedor njin; nai ikititinyik isua njican daadanj, ikotere nyitukuruwor alimonokin njina a Dakiro a njuna Ajokak a njuna a Kristo.
- ¹³Kire, iyenete iyes atemar, njikilyok njulu itiyaete Kai ka Akuj eryamununeeteakimuj kec alo Kai ka njulu itiyaete Namuroet, eryamununeeteakimuj kec anamuronisya a njuna einanakinete ikes.
- ¹⁴Ikwajinapei, icikakinit Ekapolon atemar njituña njulu elimonokinete Dakiro njuna Ajokak, itemokino toyarikis nalimonokin njinapei.
- ¹⁵Nai, nyisitiya ayonj njapedorosyo njun tari apei danj, nabo nyegiri ayonj njun anuna ka aryamun idiobore anuna kanj. Kejok ayonj otwan akilo idiotuñanan alemar aneni kanj ibore njini eturor ayonj.
- ¹⁶Nyapedori ayonj akituro anuna alimonokinia Dakiro njuna Ajokak. Anerae ekecikak Akuj ayonj alimonokin njakiro njun. Erokyarosi aneni kanj erae pa kalimonok Dakiro njuna Ajokak!

- ¹⁷Ani kalimonok ayon aḡuna ka acamit kaḡ, iḡes atemar aryamuni ayon eropit; nai itemokino ayon etiyae ḡun, anerae ekecikak Akuj ayon akitiya.
- ¹⁸Aliropit nai aryamuni ayon? Eropit kaḡ iḡes alimonokin Ḋakiro ḡuna Ajokak emam etacit, ido nyesitiyae ḡapedorosyo ḡuna itemokino oyakar alotic a ḡol.
- ¹⁹Arae ayon ituḡanan ḡini alacakina ka nyarae epito a idiotuḡanan, nai eturuwor ayon epito a ḡituḡa a daadaḡ, ikotere onyaraunia ḡituḡa ḡulu alalak nooi neni a Kristo.
- ²⁰Ani ikiruki ayon ka Diyudayan ekoni Eyudayat, ikotere onyaraunia ikes neni a Kristo. Ani ikiruki ka ḡulu iwuapito Ḋikisila a Moses, ekoni ḡulu iwuapito Ḋikisila a Moses – tari pa kekepukato Ḋikisila a Moses ayon, ikotere onyaraunia ikes neni a Kristo.
- ²¹Ikwaḡinapei, ani ikiruki ka ḡulu nyiwuapito Ḋikisila a Moses, ekoni ḡulu nyiwuapito Ḋikisila a Moses, ikotere onyaraunia ikes neni a Kristo. Nyerae nai ḡun atemar aḡerit ayon Ḋikisila ka Akuj, nai ekepukato ayon Ḋikisila ḡulu a Kristo.
- ²²Aneni a ḡulu epalag ananupit, apalag ikwa ikes, ikotere onyaraunia ḡulu palag daḡ neni a Kristo. Aruwor ayon ḡinibore daadaḡ alotuḡa a daadaḡ, ikotere oiunia ḡice a epite a daadaḡ a ḡolo apedorya.
- ²³Etiyae ayon ḡun daadaḡ aḡuna a Ḋakiro a ḡuna Ajokak, ikotere oryamunia ayon daḡ ḡarereḡisyo aneni kec.
- ²⁴Iyenete iyes kire atemar anakerit, elalak ḡituḡa ḡulu isyakinete akerit, nai ipei bon eryamuni eropit. Aḡun, tokera nai lopite ḡolo ipedoryata aryamun eropit.
- ²⁵Ekakeran daadaḡ ḡolo itatamio, ipukae iḡes ekibure daadaḡ, ikotere eryamunia ebokot ḡolo nyeropari; ikitiyae iwon daḡ ikwaḡinapei, ikotere oryamuniata ebokot ḡolo eropari.
- ²⁶Iḡes nai akeria ayon ocorosi tari naḡetakinet; ikikwaan ayon ka ekananḡan egum ḡolo nyedyaki ḡoloce.
- ²⁷Etogogonḡi ayon akuwan kaḡ a ḡananḡan, ikotere kiwuap ḡuna acamit ayon, ikotere nyakalemar ayon ḡolo abu onyarau ḡuluce nakerit.

1 Ḋikorinto 10

- ¹Ḋikaitotoi kaḡ, acamit ayon iyes totamut ḡuna apotu kitiyakinis neni atapapaa yok, ḡulu apotu totupakis Moses. Abu edou toiu ikes, todoka daadaḡ anam ḡina enyaritae “Anam ḡina areḡan”.
- ²Aponi kibatisae ikes daadaḡ ananam eriḡa edou imukorit ikes, toruworos ḡikewuapak a Moses.
- ³Tonyama daadaḡ akimuj ḡina ainakini Akuj ikes,
- ⁴tomata daḡ ḡakipi ḡuna ainakini iḡes ikes. Apotu ikes tomata anataaba a ḡina ka Akuj a ḡina arukito ka ikes; arae ataaba ḡin Kristo elope.

- ⁵Nai pa alakara Akuj neni kec a ηulu alalak, aηun apotu ηalyalin kec kiryama aloηisat.
- ⁶Erae ηakiro ηun daadaη akitaanyikinet aneni yok, ikotere nyikiburakinito ηiboro ηulu ka aronis ikwa ikes.
- ⁷Nyitemokino iwon elipete neni a ηakujo a ηace, ikwa kilipyata ikes ηice; ikwapei ebaakatar Dakigireta ebe, “Apotu ηituηa kiboikinos; kimuja, tomata ka tobolyata.”
- ⁸Nyitemokino iwon etiyata ηuna ka amalao ikwa kitiyaata ikes ηice; aηun, apotu ηalipyo ηatomoniarei ka ηiuni totwaka apeikoloηit bon.
- ⁹Nyitemokino iwon etemo Ekapolon ikwa etemitotor ηice kec; aηun, apotu ηimuno tomunyasi ikes.
- ¹⁰Nyitemokino iwon eηuruηuras ikwa eηuruηuratar ηice kec; aηun, abu Emalaika ηolo ka Atwanare tomunya ikes.
- ¹¹Apotu ηakiro ηun daadaη kitiyakinis neni kec, erae akitaanyikinet aneni a ηuluce ka aponi kigirae erae akiciket neni yok a ηulu ikiboi anapakio a ηuna eapiya Akoloηit ηina esidyon.
- ¹²Aηun, itemokino ituηanan ηini etami atemar eboi ecasit, tocoite nyibusokin.
- ¹³Emam akitemyet ηina iryamut iyes ηina nyitemitere ηituηa ηuluce. Nai erae Akuj ηina itiyae ηuna adau akiikin, ka nyikicamakini iηes iyes ikitemio tari adepar agogoηu kus. Apaki ηina ikitemere iyes, ikiinakini Akuj iyes erot ηolo ibucarotor, ido topedosi atitinyikin.
- ¹⁴Aηun nai, ηikaitotoi kaη ηuluminan, toηero akilip neni a ηakujo a ηace.
- ¹⁵Erworo ayonη neni kus irakasi ηituηa ηulu iosok, totamatamata mono iyes ηakiro ηuna erworo ayonη.
- ¹⁶Ekopo ηolo isitiyao iwon Anakimuj a ηina ke Ekapolon – ekopo ηolo ikilakanaror iwon neni ka Akuj – apaki ηina ikimasya erae ηolo ikimorya iwon ηaokot a Kristo. Amugati daη ηina ikinyilinyili iwon apaki ηina enyamere, erae ηina ikimorya iwon akuwan a Kristo.
- ¹⁷Aηuna eyakar amugati apei, ikirae iwon ηulu alalak akuwan apei, anerae ikimori iwon daadaη amugati apei.
- ¹⁸Totamakisi epite a Disirael: nyimorikina mono ηulu enyamete ηamuronisya ka Namuroet a?
- ¹⁹Nyaanu mono ηuna alosikinit ayonη? Abala mono ayonη erae ηakujo ηace kori ηamuronisya ηuna einakinio ikes ηiceboro ajokak a?
- ²⁰Emam, nai alosikinit ayonη atemar ηamuronisya ηun, einakinetae neni a ηipyān, meere neni ka Akuj. Nyacamit ayonη iyes kimorikina ka ηipyān.

- ²¹Nyipedorete iyes akimat alokopo a ηolo ke Ekapolon, ido tomata alokopo a ηolo a ηipyany dan. Nyipedorete iyes akimuj alomesa a ηolo ke Ekapolon, ido kimuja alomesa a ηolo a ηipyany dan.
- ²²Ikicamit mono iwon akitoηo Ekapolon a? Ikigogoη mono iwon akilo Akuj a?
- ²³Ebookoi ebe, “Ikicamakinitae iwon akitiya ηinibore daadaη”. Nai nyejokak ηiboro daadaη, kire, “Ikicamakinitae iwon akitiya ηinibore daadaη.” Nai nyikitogogoηete ηiboro daadaη.
- ²⁴Nyitemokino idiotuηanan atamuna bon, nai itemokino totamunite ηulucetuηa.
- ²⁵Ikicamakinitae iyes akinyam akiriη ηina egyelanaryo alomaket. Nyejoikina akiηita, ikotere nyepodosi ηatameta kus.
- ²⁶Anerae igiritae Nakigireta ebe, “Erae akwap ka ηiboro daadaη ηulu eya tooma keη ηulu ke Ekapolon.”
- ²⁷Ani kikinyaraiya iyes ituηanan ηini nyerae Ekristoit kai keη akimuj ka iηes, ido tocamut iyes, ejoikinit iyes kimuja ibore daadaη ηini ikiinakinio tomam akiηita, ikotere nyepodosi ηatameta kus.
- ²⁸Ani nai kikilimok iyes ituηanan atemar, “Erae akimuj na ηina ka amuronot a ηina einakinitae nakujo ηace”, nyinyama akimuj ηin aηuna a ituηanan a ηini abu itolimok iyes ka ikotere nyipodosi;
- ²⁹iηes atemar meere aηuna a ηatameta kus, nai aηuna a ηatameta keη. Kaanukiro iretakinitor icetuηanan alacakina kaη aηuna a ηatameta keη?
- ³⁰Ani kalakanar ayon neni ka Akuj aηuna ka akimuj kaη, kaanukiro eketoronyaritor ayon ituηanan aηuna ka akimuj a ηina alakanaror ayon neni ka Akuj?
- ³¹Aηun nai, ηinibore daadaη imujete kori imasete kori itiyaete iyes, kitiyata ηun daadaη aηuna ka akitopoloor Akuj.
- ³²Nyitoηoa Diyudayan kori Digirik kori ηatukon a Dikristo ηuna erae ηuna ka Akuj.
- ³³Kiboiyoto lopite ηolopei eboiyoy ayon; ekatakinit ayon akitalakar ηituηa daadaη alopitesyo a daadaη, nyatami ηuna kaη bon, nai atami aηuna a ηituηa a daadaη, ikotere toiunos ikes daadaη.

1 Nikorinto 11

- ¹Kituputoe ayon, ikwapei etupusyo ayon dan Kristo.
- ²Ekepuro ayon iyes, anerae ikitamunito iyes ayon jwi jwi anakiro a daadaη ka iwuapito iyes ηitalyo a Dikristo, ηulu eketatamianakini ayon iyes.
- ³Acamit dan ayon iyes toyenete atemar Kristo iηes epolokinit ηolokile daadaη ka epolokinit ekile aberu; nabo epolokinit Akuj Kristo.
- ⁴Ekile daadaη ηolo ilipi kori edwari kimukite akou, nyitopoloorit Kristo.

- ⁵Nai aberu daadaŋ ŋina ilipi kori edwari nyimukit akou keŋ nyitopoloorit ekile keŋ – ikwaan ka abanyit akou keŋ.
- ⁶Ani pa kimuk aberu akou keŋ ka akitambara, itemokino tari tobanya ŋitim keŋ, nai ikwapei eraakar ŋileec aneni ka aberu abanyit akou keŋ, itemokino iŋes kimuk akou keŋ ka akitambara.
- ⁷Nyitemokino ekile akimuk akou keŋ, anerae erae iŋes etorube ka erae iŋes akitoodiunet ŋina ka apolou ka Akuj; erae nai aberu akitoodiunet ŋina ka apolou ke ekile.
- ⁸Anerae pa asubuni Akuj ekile anaberu, nai asubuni iŋes aberu alokile.
- ⁹Nabo pa asubuni Akuj ekile aŋuna ka aberu, nai asubuni iŋes aberu aŋuna ke ekile.
- ¹⁰Erae ŋakiro ŋun itemokino aberu imukitor akou ka akitambara kitoodiunia apolou keŋ aŋuna a ŋimalaikan.
- ¹¹Nai anakiyar yok alotooma Ekapolon, epol nooi ayakar ekile, nabo epol nooi ekile ayakar aberu.
- ¹²Esubunitae aberu alokile, nai tari ekile daŋ itorunit neni ka aberu ka Akuj iŋes asubi ŋiboro daadaŋ.
- ¹³Totyakutu mono iyes ŋilopeyek erae keŋok aberu akilip neni ka Akuj pa imukit akou.
- ¹⁴Nyeyenete mono ŋituŋa atemar eronikinito ekile ŋitim ŋulu aoyak a?
- ¹⁵Nai aneni ka aberu erae ŋitim ŋulu aoyak akibuses. Anerae einakinitae iŋes ŋitim ŋulu aoyak kimukitor akou keŋ.
- ¹⁶Nai ani keyai ituŋanan ecamit apega ŋakiro ŋuna ikamunito ŋun, alimuni ayon nu bon atemar emam etal ece ŋolo eyakare isua kori eyakatar ŋatukon a ŋikanupak.
- ¹⁷Anakiro a ŋuna tokona alimuni ayon, nyekepurit ayon iyes, anerae ŋapakio daadaŋ ŋuna iryamiryamyata iyes iwapei akilip, itiyaeneneete iyes ŋinyas, meere ajokis.
- ¹⁸Duna esyaunak, eira ayon atemar ŋina iryamiryamyata iyes ikwapei atukot a ŋikanupak, eyai atyakatyaka kidin kus; aneni kaŋ, esibit ŋakiro ŋun ŋuna a kire.
- ¹⁹(Kire itemokino toyai atyakatyaka kidin kus, ikotere kileereunioto ŋulu enupito kire.)
- ²⁰Apaki ŋina iryamiryamyata iyes, nyerae kire Akimuj ŋina ke Ekapolon imujete iyes.
- ²¹Anerae ani imujete iyes, isyakini ŋinituŋanan akinyam akeekimuj a ilope, tonyamite akoro ŋice ka tomeras ŋice.
- ²²Emam mono iyes ŋirerya ŋulu imujata ka imasyata a? Kori ijamuwarito iyes atukot ŋina a ŋikanupak a ŋulu ka Akuj ka isurumito ŋileec ŋituŋa ŋulu emam ibore eyai a? Nyaanu ŋuna alimuni ayon anakiro a nu? Ekepuri ayon iyes a? Nyapedori!

- ²³Anerae abu ayon ejau aneni ke Ekapolon nakiro nu nuna adau ayon akikobakin iyes. Abu Ekapolon Yesu atabon nina alukinere, tolemu amugati,
- ²⁴ani kedau alakar neni ka Akuj, tonyilinyili, tolimu tema, “Erae naga akaakuwan nina ejalyo ikotere iyes. Kitiyaete ikona ikotere ikiitunitotor ayon.”
- ²⁵Ikoninapei, kirikakis akimuj, tolemu ekopo tema, “Erae logo ekopo nolo a naokot kan a nuna ka Acamunet a nina kitete. Apaki daadan nina imasyata iyes alokopo a lo, tomata ikiitunitotor ayon.”
- ²⁶Ijes atemar apaki daadan nina imujata amugati na ka nina imasyata alokopo a lo, iseraete iyes atwanare nina ke Ekapolon akitodol nina ebonunio Ekapolon.
- ²⁷Ahun, nini daadan imuji amugati kori emasi alokopo a nolo ke Ekapolon pa itopoorit Ekapolon, eyany ijes akuwan ka naokot ke Ekapolon.
- ²⁸Ahun, itemokino ninituñanan kisyemo bon mono, ido nai kimuj amugati ka tomat alokopo.
- ²⁹Anerae nini daadan imuji amugati ka emasi alokopo pa enupit apolou nina ka akuwan ka naokot ke Ekapolon, etubokini Akuj ijes.
- ³⁰Ijes nai eraakatar nice alokidin kus nulu epalag ka nulu edyakasi, nabo atwaka nice dan.
- ³¹Kerae esyemem iwon mono make, pa kikitubok Akuj iwon.
- ³²Nai ani ikisicani Ekapolon iwon, ikitatami erae akitatam, ikotere nyikitubokin iwon kaapei ka nituñ nulu ka akwap.
- ³³Ahun nai njikaitotoi kan, ani iryamiryamete iyes akinyam Akimuj nina a Ekapolon, itemokino kidarunos daadan.
- ³⁴Ani kenyamit idiotuñanan akoro, itemokino ijes kimuj mono alore keñ, ikotere nyikitubok Akuj iyes daadan. Duna etapito nakiro nunace, akalimokini ayon iyes nuna kitiya apaki nina abunio ayon neni kus.

1 Nikorinto 12

- ¹Dakiro nuna etapito nainakineta nuna eponito aneni ke Etau a nolo Asegan: tokona, acamit ayon iyes njikaitotoi kan toyenut nakiro nuna a kire nuna etapito nakiro nun.
- ²Iyete iyes atemar apaki nina irakatar iyes nituñ nulu pa inupito Akuj nina a kire, aponi ikitoooliyor iyes alorotin a nulu alalak nakujo nace nuna etwakito.
- ³Ahun, acamit ayon iyes toyenut atemar emam ituñanan nini irworo a Etau a nolo ka Akuj epedori alimun ebe, “Itemokino kicenoi Yesu!” Nabo, emam ituñanan epedori alimun ebe, “Erae Yesu Ekapolon”, mati erae Etau nolo Asegan erikit ijes.
- ⁴Egelegelya nainakineta nuna ke Etau a nolo Asegan, nai Etau nolopei ekori ikes.
- ⁵Egelegelya nirotin nulu ijaanakinere, nai Ekapolon nolopei ijaanakinio.

- ⁶Egelegelya njirotin njulu itiyaere njiticyo, nai Akuj apei ekorakinit njitujanan apedor njinakityaet etic.
- ⁷Itoodiunitae ayakau njina ke Etau a njolo Asegan tooma njitujanan alopote ke ece, anjuna ka akiņarakinia njuluce daadaņ.
- ⁸Einakini Etau njolo Asegan neni a ipei apedor njina kirworet njuna ka aosou, neni a ice einakini Etau njolopei njol apedor njina ka ayenut njakiro.
- ⁹Neni a ice einakini Etau anupit, neni a ice einakini Etau njolopei njol apedor njina kitajaleununuyet.
- ¹⁰Neni a ice einakini apedor njinakityaet njakujuwuanisya, neni a ice akidwar; neni a ice apedor njinayenunet njakiro njuna erae njuna ke Etau a njolo Asegan kori njuna nyerae. Einakini neni a ice apedor njina kirworet njajajepa njuna egelaaka, neni a ice einakini akisileereun njuna irworoe a njajajepa a njuna egelaaka.
- ¹¹Dainakineta njun daadaņ erae Etau njolo Asegan njolopei njol einanakini, iņes ekoranakini neni a njitujanan anacamit keņ.
- ¹²Ikoni Kristo akuwan njina erae apei njina eyakar njinerin njulu alalak; anerae ani tari kelalak njinerin anakuwan, eriņa erae apeikuwan.
- ¹³Ikwanjapei, iwon daadaņ tari kikirae Diyudayan kori njitujana njulu nyerae Diyudayan, njipi kori njulu nyerae njipi, ikibatisae tooma nakuwan apei a Etau a njolopei a njol ka ikimori iwon Etau njolopei njol.
- ¹⁴Kire, nyeyakar akuwan ekiner epei, nai njinerin njulu alalak.
- ¹⁵Ani kerae tolimu akeju tema, “Nyarae ayonj ekiner njolo ka akuwan, anerae nyarae ayonj akan”, nyiretakinete njun akeju arakau ekiner njolo ka akuwan.
- ¹⁶Ani kerae tolimu akit tema, “Nyarae ayonj ekiner njolo ka akuwan, anerae nyarae ayonj akonju”, nyiretakinete njun akit arakau ekiner njolo ka akuwan.
- ¹⁷Ani bo kerae torae akuwan daadaņ akonju, kiiranari bo iņes ikwaani? Ani bo kerae torae akuwan daadaņ akit, kiņununui iņes ikwaani?
- ¹⁸Nai ikwanjapei tokona eyakar, abu Akuj kitemok njinerin nakuwan njulu egelegelya, ikwanjina ecamitor iņes.
- ¹⁹Kerae torae ikes daadaņ ekiner epei, kemam akuwan eyai!
- ²⁰Nai ikwanjapei tokona eyakar, elalak njinerin, nai akuwan apei.
- ²¹Anjuna nai, nyepedori akonju atemar akan ebe, “Nyekeitani ayonj iyonj!” Nabo nyepedori akou atemar njakejen ebe, “Nyekeitani ayonj iyey!”
- ²²Nai akilo, njinerin njulu ka akuwan njulu esibito epalag, ikes iitana nooi.

- ²³Dinerin ηulu ikitami iwon atemar emam nyelal ajokis eyai, ikes ηinerin ηulu eokoikinitae nooi ka ηinerin ηulu ka akuwan ηulu nyejokak akiηolikin, ikes ηulu ikiyait iwon ka akiyapara.
- ²⁴Nai, nyiitanito ηinerin ηulu ejokak, ηolikini acoikinit nooi. Akuj alope ηes abu kimorik ηinerin ηulu ka akuwan ka kitopoloo ηinerin ηulu epalag.
- ²⁵Aηun, emam atyakatyaka eyai nakuwan, nai ηinerin daadaη emitakina make.
- ²⁶Ani keryabakin ekiner epei, eryebakinosi ηinerin ηulu e daadaη; ani kipuri ekiner epei, elakarosi ηinerin ηulu e daadaη.
- ²⁷Iraakasi iyes daadaη akuwan a Kristo ka erae ηinituηanan ekiner keη.
- ²⁸Anatukot a Dikristo, adau Akuj akiwuakin ηituηa loticisyo kec: ηulu esyaunak erae ηikiyakia, ηulu a ηiarei erae ηikadwarak, ηulu a ηiuni erae ηiketatomak, totupakis ηulu etiyak ηakujuwanisya ka nabo ηulu einakinitae apedor akitaηaleunun ηidekesyo; ηice akiηarakin ηulu e, ηice apolokinit ηulu e ka ηice daη akirworo ηaηajepa ηuna egelaaka ηuna ke Etau.
- ²⁹Nyerae daadaη ηikiyakia kori ηikadwarak, kori ηiketatomak. Nyeyakatar daadaη apedor ηinakitiyaet ηakujuwanisya
- ³⁰kori ηina kitaηaleununuyet ηidekesyo, kori ηina kirworet ηaηajepa ηuna egelaaka kori akisileereun ηuna irworo a ηaηajepa a ηuna egelaaka.
- ³¹Kiitana nooi ηainakineta ηuna apolok akilo. Eketoodikini nai ayon ηes erot ece ηolo ajokan nooi adepar.

1 Nikorinto 13

- ¹Ani kerwor ayon a ηaηajepa a ηituηa ka a ηuna a ηimalaikan daη, nai tomam amina aneni kaη, ikoni erwor kaη asuwat ηina arwon kori ekadoηodoηot ηolo ikilya.
- ²Ani kayakar ayon apedor ηina dwaret ηakiro ηuna ka Akuj, oyeni ηuna imunono ka aosou daadaη; ani kayakar anupit ηina apolon ηina iitana aηuna ka akisiyotonor ηimoru, nai tomam amina aneni kaη, arae ayon koηin.
- ³Ani kakorak ayon ηiboro kaη lokulyak, ojalak daη ηituηa kicunya akuwan kaη, nai tomam amina aneni kaη, emam ibore aryamuni.
- ⁴Etitiny amina ka erimaana; nyerakaana amina kori nyitojoka bon kori nyiturono.
- ⁵Nyitiyae amina ηipitesyo ηulu aronok ka emam emwane aneni keη; nyenoyenene amina atipei. Nyidyasi amina ηakiro ηuna aronok.
- ⁶Nyelakara amina aηuna a ηakiro a ηuna nyiyookino, nai elakara aηuna a kire.
- ⁷Idaηidaηi amina ηakiro daadaη, enupit ηakiro daadaη, igeno ka etitinyikinit ηinibore daadaη.

⁸Erae amina njina a jik. Eyakasi njakiro njuna edwaritae, nai erae njuna ka adiouriyen; eyakasi njainakineta njuna kirworet njanjepa njuna egelaaka, nai elunyarosi; eyai ayenut, nai esaluni.

⁹Anerae njainakineta yok njuna ka ayenut ka njuna ka akidwar njakiro njuna ka Akuj erae njuna eriņa nyirikakina,

¹⁰nai ani njina ebunio akiyookino daadaņ, eņopiarete njuna eriņa nyirikakina.

¹¹Apaki njina ariņa ayonj araakar ikoku, arae erwor kaņ njolo a ikoku, ayeni njakiro ikwa ikoku ka atami ikwa ikoku; ani njina aruworor ituņanan njini apolon, abu oesik njuna a ikoku.

¹²Ibore njini ikite iwon tokona ikoni etorube njolo emuimui anaroet, nai moi, ikianyuni iwon Akuj; njuna ayeni ayonj tokona erae njuna eriņa nyirikakina, nai moi, ayenuni ejok lopite njolopei akayenia Akuj ayonj.

¹³Eriņa nai nu njunauni eroparito: anupit, akigeno ka amina, nai njina iloit njun daadaņ iņes amina.

1 Njikorinto 14

¹Itemokino toņirikis aryamun amina. Kiitanito njainakineta njuna ke Etau a njolo Asegan, kiitana nooi ainakineta njina ka akidwar njakiro njuna ka Akuj.

²Anerae ituņanan njini irworo njanjepa njuna egelaaka, nyirworo lotuņa, nai irworo neni ka Akuj, anerae emam ituņanan eyeni njakiro njuna irworo iņes, nai irworo iņes njakiro njuna imunono aņuna ka apedor a njina ke Etau ka Akuj.

³Nai ituņanan njini edwari, irworo lotuņa aņuna ka akitogogonj, akisimukekin ka akimaima ikes.

⁴Ituņanan njini irworo njanjepa njuna egelaaka itogogonjo iņes bon, nai ituņanan njini edwari, itogogonji iņes atukot a Njikristo.

⁵Acamit ayonj iyes daadaņ kirworo njanjepa njuna egelaaka, nai nooi todwarete. Anerae epol njini edwari akilo njini irworo njanjepa njuna egelaaka – mati eyai njini isileereuni njuna irworo iņes, ikotere kitogogonjo atukot a Njikristo daadaņ.

⁶Njikaiitotoi kaņ, kabu ayonj neni kus, erworo njanjepa njuna egelaaka, anijokis iryamunete iyes alorwor kaņ? Emam tari adio, mati kerwor ayonj adiokitoodikinet aneni ka Akuj, kori adioyenut kori akidwar adio kori akitatam adio.

⁷Totamakisi mono iyes njiboro njice njulu ikote apilu kori aduņgu, njulu nyeyarete; ikokini ituņanan eyenuni eete njolo eramio a njiboro a njul, erae pa kerwosi ikes ejok ai?

⁸Ani pa kekutaki ekakutan aluut ejok, njae eteni aņuna ka alosit lojiye?

⁹Ikote nenipei aneni kus daņ. Ani kirwor iyes a njanjepa a njuna egelaaka, ido nyilereete njuna irworosi iyes, ikokini nai ituņanan eyenuni njakiro njun ai? Eņopikinate njakiro njuna irworosi iyes lokuwuam.

- ¹⁰Eyakasi n̄an̄ajepa n̄una alalak n̄una egelegelya nakwap, nai epuposi daadañ.
- ¹¹Nai ani pa kayeni ayon̄ an̄ajep n̄ina irworo ituñanan, iñes atemar eruworekerworon egela aneni kañ ka Aruwor ayon̄ dañ egela aneni keñ.
- ¹²Añun nai, ikwapei iitanitotor iyes aryamun n̄ainakineta n̄una ke Etau ka Akuj, akilo daadañ itemokino toyenut n̄ainakineta n̄una itogogon̄ete atukot a D̄ikristo.
- ¹³Añun, ituñanan n̄ini irworo n̄an̄ajepa n̄una egelaaka, itemokino kilip Akuj an̄una ka ainakineta a n̄inakisileereunet n̄una irworo iñes.
- ¹⁴Anerae ani elipi ayon̄ an̄ajep a n̄ina egelaana, elipi alotooma Etau ka Akuj, nai nyimorikina n̄atameta kañ ka Etau.
- ¹⁵Nyo nai erae ayon̄ etiya? Etiyae ayon̄ nuarei nu: elipi alotooma Etau ka Akuj ka a n̄atameta kañ dañ; aeo alotooma Etau ka Akuj ka a n̄atameta kañ dañ.
- ¹⁶Nai ani ilakar iyon̄ neni ka Akuj ka an̄ajep a n̄ina ke Etau ka Akuj, ikokini nai ituñanan n̄ini emamukar ainakineta n̄in etemari “Amen” an̄una ka akilip a n̄ina ka alakar kon neni ka Akuj ai? Emam epite n̄olo epedorya iñes ayenun n̄una irworo iyon̄.
- ¹⁷Tari kejok akilip kon n̄ina ka alakara neni ka Akuj, nyepedori akitogogon̄ ituñanan n̄inice.
- ¹⁸Alakara ayon̄ neni ka Akuj, anerae erworo ayon̄ n̄an̄ajepa n̄una egelaaka n̄una ke Etau akilo iyes daadañ.
- ¹⁹Nai anatakot a D̄ikristo, ejok ayon̄ alimun n̄akiro n̄akan bon n̄una epuposi ikotere etatam n̄uluce, akilo akirworo n̄akiro n̄alipyo a n̄an̄ajepa a n̄una egelaaka.
- ²⁰D̄ikaitotoi kañ, nyikote n̄idwe alopita a n̄olo itamyata iyes. Ipedorete iyes akitiya ikwa n̄idwe anakiro a n̄una aronok, nai alopita a n̄olo itamyata iyes, toruworos n̄ituña n̄ulu ipakito anakiro a n̄una ka Akuj.
- ²¹Igiritaek Nakigireta ebe, “Ebala Ekapolon ebe, ‘Alorwor a n̄ituña a n̄ulu irworosi n̄an̄ajepa n̄una egelegelya, erwori ayon̄ neni a n̄ituña kañ. Erwori ayon̄ anakituka a n̄ituña a n̄ulu gelae. Nai tari kikote neni dañ, nyepedorete apupokin n̄akaakiro!’ “
- ²²Añun nai, ainakineta n̄ina kirworet n̄an̄ajepa n̄una egelaaka erae akitoodikinet aneni a n̄ulu nyenupito Kristo, meere neni a n̄ulu enupito. Ainakineta n̄ina ka akidwar erae akitoodikinet neni a n̄ulu enupito, meere neni a n̄ulu nyenupito Kristo.
- ²³Ani nai kecunakinosi n̄ikanupak daadañ iwapei, togeut daadañ akirworo n̄an̄ajepa n̄una egelaaka, ido tolomut nai nen n̄ituña n̄ulu nyeyenete n̄un kori n̄ulu nyerae n̄ikanupak, nyetemarete mono ikes ikikerepikinit iyes daadañ a?
- ²⁴Nai ani kirworosi daadañ n̄akiro n̄una einakinit Akuj ikes, ido tolo mu ituñanan n̄ini nyerae ekanupan kori n̄ini nyeyeni n̄un, epedori iñes ayenun atemar asekit iñes. Etubokineta nai iñes n̄akiro daadañ n̄una epupi iñes.

- ²⁵Isileereuni nuna alotau keŋ nuna imunono, ido toryedik kilip neni ka Akuj, ebalá, “Kire, eyai Akuj neni kus!”
- ²⁶Dikaitotoi kaŋ, apolou a ŋakiro a nuna erworo ayon̄ iŋes na: ani iryamiryamete akilip, epedori ipeituŋanan alimun eete, kitatam ice ŋakiro nuna ka Akuj, ice toyakar akitoodikinet aneni ka Akuj, ice toyakar akirot a ŋaŋajepa a nuna egelaaka, ka ice daŋ kisileereu nuna irworoe a ŋaŋajepa a nuna egelaaka. Nai itemokino ŋinibore torae ŋini itogogon̄i ŋikanupak.
- ²⁷Ani keya nulu irworosi ŋaŋajepa nuna egelaaka, itemokino ituŋanan ice kisileereu nuna irworosi ikes.
- ²⁸Ani kemam ituŋanan isileereuni, itemokino ikes kililiŋa cek, kirwor ŋinituŋanan nenipei keŋ bon ka neni ka Akuj.
- ²⁹Itemokino ŋituŋa ŋiarei kori ŋiuni nulu einakinit Akuj ŋakiro keŋ, kirworikis, totamatamaete ŋuluce ŋakiro ŋun.
- ³⁰Nai, ani kisileerek Akuj akirot keŋ neni a icetuŋanan a ŋini iboi anatukot, itemokino ituŋanan ŋini sek erworo kililiŋ.
- ³¹Ipedorete iyes daadaŋ akisera ŋakiro nuna ka Akuj a ŋipepei, ikotere eyenunete ŋituŋa daadaŋ ka kimukekis.
- ³²Itemokino ainakinet ŋinakiseraet ŋakiro nuna ka Akuj torae ekerworon eyeni epite ŋolo isitiyaa.
- ³³Anerae nyerae Akuj ŋina ke eguriguri, nai erae ŋina ke ekisil. Ikwapei itiyaere anatukon a Dikristo a daadaŋ,
- ³⁴itemokino ŋaberu kililiŋete anatukot a Dikristo. Nyecamakinitae ikes erwori; ikwaŋina igiritere Lokisila a Moses, nyecamakinitae ikes apolokinit atukot.
- ³⁵Ani kecamito ikes ayenun ŋakiro ŋadi, itemokino ikes kiŋita ŋikilyok kec alorerya; anerae erae ŋileec aberu akirworo anatukot a Dikristo.
- ³⁶Meere neni kus elomunitotor Dakiro nuna Ajokak nuna ka Akuj. Meere iyes bon iryamut ŋakiro ŋun.
- ³⁷Ani ketami ituŋanan atemar erae iŋes ekadwaran ŋolo ka Akuj kori ipukat Etau ka Akuj iŋes, itemokino toyenu atemar ŋakiro nuna egir ayon̄ tokona neni kus erae akiciket aneni ke Ekapolon.
- ³⁸Ani pa kemitaki idiotuŋanan ŋakiro ŋun, nyimitakis iŋes daŋ.
- ³⁹Aŋun nai ŋikaitotoi kaŋ, kiitana nooi akidwar ŋakiro nuna ka Akuj. Nyiretakis idiotuŋanan akirwor ŋaŋajepa nuna egelaaka,
- ⁴⁰nai itemokino kitiyae ŋiboro daadaŋ alopite a ŋolo ajokan ka alopite a ŋolo eriyán.

1 Nikorinto 15

- ¹Dikaitotoi kaŋ, acamit ayon akitatamun iyes Dakiro ŋuna Ajokak ŋuna abu ayon okolimok iyes, ŋuna ipotu iyes tocamut, ŋuna tokona icasitor anupit kus.
- ²Ikiunete iyes Dakiro ŋuna Ajokak ŋun, erae kicata iyes aneni kec lopite ŋolo akalimokinitor ayon iyes – ŋaye kerae anupit kus akoŋinait!
- ³Abu ayon mono ekobu neni kus ŋakiro ŋuna apolok, ŋuna abu ayon ejau: Abu Kristo totwan aŋuna a ŋasecisya yok, ikwaŋina igiritere Nakigireta.
- ⁴Aponi iŋes tonukae, kiteyarunae kelunyar ŋirwa ŋiuni, ikwaŋina igiritere Nakigireta.
- ⁵Abu kitoodiun neni a Petero ka neni a Dikiyakia a ŋulutomon ka ŋiarei.
- ⁶Ekaku nabo, abu kitoodiun apaki apei neni a ŋikewuapak keŋ a ŋulu adeparit ekimar kec ŋamiae ŋakan. Eriŋa tokona ŋice kec daŋ eyarete, erae ketwakito ŋice daŋ.
- ⁷Ekaku nai, abu kitoodikin neni a Yakobo ka neni a Dikiyakia a ŋuluce a daadaŋ.
- ⁸Ekaku a daadaŋ, abu eketoodikin ayon daŋ, tari kekoni ayon ituŋanan ŋini ikirikiriunitae akidoun.
- ⁹Anerae arae ayon ecaryoit a Lokiyakia, nyitemokino akanyaritae ekiyakia, anerae abu ayon esican Dikristo.
- ¹⁰Nai aŋuna ka ajokis a ŋina ka Akuj, arae ayon tokona ekiyakia ka nyeruworo ajokis ŋina abu iŋes okoinak ayon akoŋinait. Akilo, etiya ayon nooi adepar Dikiyakia ŋuluce daadaŋ, tari pa kerae agogoŋu kaŋ a elope etiyae, nai ajokis ŋina ka Akuj ŋina eyai neni kaŋ.
- ¹¹Aŋun, kitorunito Dakiro ŋuna Ajokak ŋun neni kaŋ kori neni a Dikiyakia a ŋuluce, ŋakiro ŋun ikes elimonokinio isua, ido ikes pei inupito iyes.
- ¹²Dakiro nu ikes ikilimonokini isua: adaun akiteyarun Kristo alokatwak. Kaanukiro nai ebaakatar ŋice kus nyiteyarunio ŋikatwak?
- ¹³Ani kemam ayarun a ŋikatwak, iŋes atemar nyiteyaruna Kristo;
- ¹⁴ani pa kiteyarunitae Kristo, iŋes atemar erae alimonokin kosi akoŋinait ka erae anupit kus daŋ akoŋinait.
- ¹⁵Nabo daŋ, ikitakani isua esibit ikimodyanakini ŋituŋa ikirworo ŋuna ka Akuj, anerae aponi isua tolimonokinae ebe abu Akuj kiteyaru Kristo alokatwak. Nai pa kiteyarunit Akuj Kristo, iŋes kire atemar nyiteyarunio ŋikatwak.
- ¹⁶Ani pa kiteyarun ŋikatwak, iŋes atemar nyiteyaruna Kristo.
- ¹⁷Ani pa kiteyarunitae Kristo, iŋes atemar erae anupit kus akoŋinait ka eriŋa nyisyoniyo ŋasecisya kus.
- ¹⁸Iŋes nabo atemar, tari ŋulu atwaka enupito Kristo daŋ abukorosi.
- ¹⁹Ani kerae akigeno kosi neni a Kristo ŋina ka akiyar a na bon, iŋes atemar itemokino ŋituŋa ikisyonito isua adepar tari idiotuŋanan anakwap.

- ²⁰Nai kire, adaun akiteyarun Kristo alokatwak ka itoodiunito nun atemar iteyarunio dan nulu etwakito.
- ²¹Anerae ikwanapei ayaunia ituḡanan ipei atwanare neni a ḡituḡa, ayau dan ituḡanan ipei ayarun alokatwak neni a ḡituḡa.
- ²²Anerae ikwanapei etwakyata ḡituḡa daadan anakimorikina kec ka Adam, iteyarunio dan anakimorikina kec ka Kristo.
- ²³Nai iteyarunio ḡinituḡanan ikona: eteyarun mono Kristo; ekaku iteyarunio ḡikanupak a Kristo apaki ḡina eboḡunio iḡes.
- ²⁴Todolu nai asalunet ḡina ka akwap; apaki ḡin, ilouni Kristo ḡapukasinei ka ḡapolon ka ḡapedorosyo daadan, ido inak Apukan neni ka Akuj a Papa.
- ²⁵Anerae, itemokino Kristo kipuka akitodol ḡina ilounia Akuj ḡimoi keḡ daadan, kiwuak ikes kwap ḡakeḡen a Kristo.
- ²⁶Emoit ḡolo ilounio ekaku iḡes atwanare.
- ²⁷Anerae ebasi Ḋakigireta ebe, “Adau Akuj akiwuakin ḡiboro daadan kwap ḡakeḡen a Kristo.” Nai ileere atemar nyimarakinitae Akuj nakiro ḡuna ebasi “Ḋiboro daadan”, anerae Akuj ewuakini ḡiboro daadan kwap ḡakeḡen a Kristo.
- ²⁸Nai ani iwuakinio ḡiboro daadan Napukan a Kristo, ebuni nai Lokoku elope kiwuakin Napukan ka Akuj a ḡina adau akiwuakin ḡiboro daadan Napukan a Kristo, ikotere nai toruwor Akuj akeḡukan a daadan.
- ²⁹Anukiro nai elosikinito ḡituḡa nulu ibatisao aḡuna a ḡikatwak a nulu nyibatisatae? Ani pa kiteyarunio ḡikatwak, ikwapei ebaakatar ḡice, kaanukiro nai ibatisaere ḡituḡa ḡul aḡuna a ḡikatwak?
- ³⁰Kaanukiro ikiwuakinitor isua akiyar kosi natyokisyo ḡisaae daadan?
- ³¹Ḋikaitotoi kaḡ, eyai atwanare kiḡaren kaḡ jwi jwi! Erae nu ḡuna a kire lopite ḡolo eturor ayon aḡuna kus anakimorikina yok ka Yesu Kristo Ekapolon.
- ³²Inyoni nai aryamuni ayon aḡuna ca ke ekibure a ituḡanan, erae ketijiye ḡituḡa nulu ikote ḡityaḡ nulu adedeḡak alo Epeso? Ani pa kiteyarun ḡikatwak, etiyata nai ikwapei elimunitere, “Emuja ka omata, anerae ikitwaki moi taparacu.”
- ³³Tocoito nyikimodikin! “Emunaarete ḡirukitos nulu aronok ḡipitesyo nulu ajokak.”
- ³⁴Itemokino tokyenyut, toḡoḡoto asecesec, anerae nyeyenete ḡice alokidin kus Akuj. Alimunit ayon nun akisirum iyes ḡileec.
- ³⁵Nai epedori ituḡanan ice akiḡit atemar, “Ikokinio iteyarunio ḡikatwak ai? Ḋawat mono ḡuna ikote ai eyakaunotor ikes?”
- ³⁶Iyon ebaḡaanot! Ḋina iekinia iyon ekinyomit nalup, nyelomuni, nyeyari, mati mono ketwana.

- ³⁷Ibore ñini iekini iyon erae ca ekinyomit, kerae emomwae kori ekinyomit ece daadañ, nai meere ekitoe ñolo apolou ñolo adau arupun.
- ³⁸Nai einakinio ekinyomit ñol akuwan lopite ñolo ecamitor Akuj; einakini ñes ñolokinyomit akuwan ñina itemokino.
- ³⁹Nyikwaan ñawat a ñiboorei a ñulu eyarete; eyakatar ñituña ekuwane ñolo egelaana, ñityañ dañ eyakatar ekuwane ece, ñikyeny dañ ece ka ñikolya dañ ekecekuwane.
- ⁴⁰Eyai ekuwane ñolo alokidiana ka eyai ñolo alokwap; akibuses ñina a ñawat a ñiboorei a ñulu alokidiana nyikwaan ka akibuses ñina a ñiboorei a ñulu alokwap.
- ⁴¹Eyakar akolon akibuses keñ ka alope, elap dañ eyakar akibuses keñ, ñikacer dañ eyakatar akibuses ñina egelaana; nabo egelaana akibuses a ñolokacerit.
- ⁴²Ikoni nenipei ayarun a ñikatwak dañ. Apaki ñina enukere akuwan, erae ñina inyasuna; ani iteyarunio, eruwor ñina nyinyasuna.
- ⁴³Apaki ñina enukere, eñotor ka epalag; ani iteyarunio, ibusiar ka egogonior.
- ⁴⁴Ani enukio, erae ñes akuwan ñina eyakar ekuwane ñolo ka akwap a na; ani iteyarunio, eruwor akuwan ñina eyakar ekuwane ñolo erae etau. Ikwapei eyakar akuwan ñina erae ekuwane ñolo ka akwap a na, itemokino dañ toyai akuwan ñina eyakar ekuwane ñolo erae etau.
- ⁴⁵Anerae ebasi Ñakigireta ebe, “Abu Akuj tosub ituñanan ñini ke ekinaren – Adam – erae ituñanan ñini eyari”; nai Adam ñolo esidyon – Kristo – abu toruwor Etau ñolo einanakini akiyar.
- ⁴⁶Meere akuwan ñina eyakar ekuwane ñolo erae etau ñareni mono, nai akuwan ñina eyakar ekuwane ñolo ka akwap a na; totupak nai ekuwane ñolo erae etau.
- ⁴⁷Adam ñolo eñarenon, ñolo asubunio analup, erae ekaakwap. Adam ñolo a ñiarei ñolo erae Kristo, erae ekanakuj.
- ⁴⁸Dituña ñulu ka akwap, ikote ñolo asubunio analup; ñituña ñulu anakuj, ikote ñolo anakuj.
- ⁴⁹Ikwapei ikikwaanar tokona iwon ka ituñanan ñini asubunio analup, ikwaninapei, ikikwaanikin iwon ka ituñanan ñini anakuj.
- ⁵⁰Dikaitotoi, apolou a ñakiro a ñun ñes na: ibore ñini esubunitae anakiriñ ka anaokot, nyepedori aryamun Apukan ka Akuj; ibore ñini inyasun, nyeryamuni ibore ñini nyinyasun.
- ⁵¹⁻⁵²Kiirasi ñakiro ñuna a kire ñuna imunono nu: nyikitwaki iwon daadañ, nai ani eruuni arupepe ñina esidyon, ikilocokinio iwon daadañ atipei, ikwa akirwapakinet ñina ka akoñu. Anerae ani eruuni arupepe, iteyarunio ñikatwak, nyetwakete nabo jik; ka ikilocokinio iwon ñulu ikiyari.

⁵³Anerae ibore ñini inyasun, itemokino kilocokinoe toruwor ñini nyinyasun; ibore ñini etwani, itemokino kilocokinoe toruwor ñini nyetwani jik.

⁵⁴Añun nai, kedau akinyasuno akilocokin toruwor ñina nyinyasun ka ibore ñini etwani toruwor ñini nyetwani jik, iyookin nai Dakigireta ñuna ebasi, “Adaun atwanare akinyasun; eloun, erikakin!”

⁵⁵Atwanare, ai eyai akiloun kon? Ai atwanare eyai apedor kon ñina wanet?”

⁵⁶Eryamunit atwanare apedor ñina wanet anasecit ka eryamunit asecit apedor keñ a Lokisila.

⁵⁷Nai ikilakara neni ka Akuj, a ñina ikiinak iwon akiloun añuna ke Ekapolon yok Yesu Kristo!

⁵⁸Añun nai, ñikaitotoi kañ ñuluminan, kicata ka nyiryañiryañasi. Kitiyata ka agogoñu etic ñolo ke Ekapolon ikwapei iyeniata iyees atemar emam etic ñolo itiyaete iyees anakimorikina ke Ekapolon, ñolo eruwor ekoñinait.

1 Ñikorinto 16

¹Acamit tokona akirwor ñakiro ñuna etapito ñuna a ñisiliña a ñulu erae tocunakinae kiñaranakinere ñituña ñulu ka Akuj ñulu eyakasi Yudeya. Itemokino iyees kitiyata ñuna abu ayon olimok ñatukon ñuna a Ñikristo a ñulu anakwap a Galatia.

²A ñinakolonjit a Esabit, itemokino ñinituñanan kus toseta nawae ñisiliña ñidi lotyae ñolo ke ebari keñ, kidiatakinos, ikotere ani abuni ayon, nyecuni nabo ñice.

³Ani adoluni ayon neni kus, ainakini ñikilyok ñulu iseunete iyees ñabaruwae ñuna elimorito atemar erae ikes atañae; kiyakiyarae ikes yaasi ñainakineta kus Yerusalem.

⁴Ani erae keñ ayon ña ayon, ikirukori ayon ka ikes.

⁵Abuni ayon aanyun iyees kadau akitor nakwap a Makedonia, anerae itemokino etor Makedonia.

⁶Acepaki ikiruki iwon adiouriyen, kori ña ayon ikiruki iwon ñirwa ñulu ka alilimu; ikotere ikiñarakis iyees ayon olot kiñaren analosit kañ neni ca alosi ayon daadañ.

⁷Nyacamit akitorun aanyun iyees tokona alotooma apaki na ñina euruwuana, nai egeno ayon akiya adiopaki ñina aoyan ka iyees, erae kecamaki Ekapolon.

⁸Nai eboi ayon a ne alotaun a Epeso akitodol akolonjit ñina a Pentekoste.

⁹Anerae ayakar tokona ayon apaki ñina ajokan ñina itemokino ayon etiyaa etic ñolo apolon ñolo emaikina etiya, tari kelalak ñiketepegak a ne.

¹⁰Ani kebu Timoteo neni kus, kijautu iñes ejok, ikotere nyekuryana iñes irukito ka iyees; anerae itiyae iñes etic ñolo ke Ekapolon ikwa ayon.

¹¹Nyejamuwa idiotuñanan iñes. Kiñarakisi iñes, ikotere torubak elosi a ekisil, ido toboñu neni kañ; anerae edarit ayon iñes torukut ka ñikanupak.

- 12**Duna etapito lokaato yok Apolo, abu ayon esimukek ines nooi abunore kaapei ka nkaitotoi nulu aanyun iyes, nai nyecamunit ines nooi abunore inaa nirwa lu. Nai ani eryluni ines apaki, ebuni.
- 13**Totenito, kicata ananupit, totitiny ka togogon!
- 14**Duna daadan itiyaete iyes, kitiyata anamina.
- 15**Iyete iyes Stepana ka nituna nulu ke ekal ken, erae ikes Dikristo nulu esyaunete akinup anakwap a nina ka Akaia ka ainakinosi akitiya etic anuna a nituna ka Akuj. Ekemaimai ayon iyes nkaitotoi,
- 16**topupo nkilyok nulu ikote nul ka nulu itiyaete ka ikes.
- 17**Alakara ayon anuna ka abunore a Stepana, Potunato ka Akaiko, anerae etemokis ikes daadan nuna arae nuna kus;
- 18**anerae esiyenut etau kan, ikwanapei aponiata kisienuniata nitai kus. Ejok akirit nkilyok nulu ikote nul.
- 19**Ikimalaete iyes nituna nulu ka akwap a Asia. Ikimalaete iyes nooi Akwila ka Prisila ta nkanupak nulu iryamunun kai kec akilip alotooma Ekapolon.
- 20**Ikimalaete iyes nkaitotoi daadan nulu eya ne. Kimalas itunasi make itoodiunito atemar iminin.
- 21**Ayon Paulo egirit nimalasyo lu ka akan kan a elope.
- 22**Ani pa kemina itujanan Ekapolon, itemokino ines kiceno. Ekapolon kosi, bua!
- 23**Toyai neni kus ajokis nina ke Ekapolon Yesu.
- 24**Toyai neni kus daadan amina kan anakimorikina yok ka Yesu Kristo.

2 Nikorinto

2 Nikorinto 1

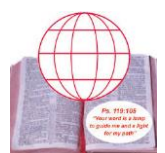
- ¹Ayoŋ Paulo ŋolo arae ekiyakia ŋolo a Yesu Kristo, aŋuna ka acamit a ŋina ka Akuj ka Timoteo lokaato yok, ikigirit abaruwa na neni ka atukot a Dikristo a ŋina eyai Korinto ka lotuŋa ŋulu ka Akuj ŋulu eya Akaia daadaŋ.
- ²Toyai neni kus ajokis ka ekisil aneni ka Akuj Papa yok ka aneni ke Ekapolon Yesu Kristo.
- ³Epuro ayoŋ Akuj ŋina erae Papa ke Ekapolon yok Yesu Kristo, Papa ŋolo esyonon, Akuj ŋina ebunitor akiŋarakineta daadaŋ!
- ⁴Ikiŋaranakini iŋes iwon alocan yok a daadaŋ, ikotere opedoryata akiŋarakin ŋuluŋe, ŋulu eyakatar ŋican kan akiŋarakineta ŋinapei abu Akuj ikiinak iwon.
- ⁵Ikwaniŋapei ikimorya iwon ŋican ŋulu a Kristo ŋulu alalak, ikimori daŋ alotooma Kristo ŋakiŋaranakineta ŋuna alalak ŋuna ka Akuj.
- ⁶Ani kikiryamu isua ŋican, erae aŋuna ka akiŋarakino ka aiuno kus; ani kikiŋarakin isua, erae aŋuna ka akiŋarakino kus, ikiinakinete iyes ŋun akidaŋidaŋ ŋican ŋulu ikote ŋulu idaŋidaŋ isua daŋ.
- ⁷Nyiloconokin akigeno kosi ŋina ikiyakar isua neni kus; anerae ikiyeni isua atemar, ikwaniŋapei ikimorya ŋican kosi, ikimori daŋ ŋakiŋaranakineta kosi.
- ⁸Dikaitotoi, ikicamit isua iyes toyenut ŋican ŋulu aponi isua toryamunae anakwap a ŋina ka Asia. Aponi isua toryamunae ŋican ŋulu alalak nooi, tolalata ŋican ŋul nooi, todaun aneni kosi akigeno daadaŋ ŋina ka akiyar.
- ⁹Kire aponi isua totamakinae atemar ikitubokin atwanare. Nai apotu ŋun kitiyakin, ikotere nyiwuakin isua akigeno neni kosi a ŋilopeyek, nai neni ka Akuj bon, a ŋina iteyarununui ŋikatwak.
- ¹⁰Erae iŋes abu itoiu isua anatwanare a ŋina ikoni ŋin ka ikiuni iŋes isua nabo; ikiwuakinit isua akigeno kosi neni keŋ: ikiuni iŋes isua nabo.
- ¹¹Itemokino iyes daŋ ikiŋarakis isua anakilipasinei kus; ikotere tolakaros ŋikalalak neni ka Akuj aŋuna a ŋarereŋisyo a ŋuna ikiinakini Akuj isua, a ŋuna erae aboŋokinet a ŋakilipasinei a ŋuna alalak.
- ¹²Erae akituro kosi na akiteyenunet ŋina a ŋatameta kosi ebe: ikitiŋ isua jwi jwi ŋituŋa daadaŋ akilo nooi iyes, anakerit ka anapatanu a ŋina ebunit aneni ka Akuj ka aŋuna ka ajokis a ŋina ka Akuj, ikidau isua akitiya nu emam aosou ŋina a ŋituŋa.
- ¹³Ikigirunit isua neni kus ŋakiro ŋuna ipedorete iyes asyomun ka ayenun. Egeno ayoŋ atemar,

- ¹⁴ikiyenunete iyes isua ejok lopite ñolopei ikiyenuniata tokona iwadio, ikotere kiturokinos aņuna kosi lopite ñolopei iturokinere isua daņ aņuna kus Akoloņit ñina ke Ekapolon Yesu.
- ¹⁵Aņuna ayenia ayoņ nooi ñuna alosikinit, iņes acamitor abunore mono neni kus, ikotere toryamut arereņu ace nabo.
- ¹⁶Atubunit sek ayoņ abunore aanyun iyes apaki ñina alosyo ayoņ Makedonia ka etoru nabo neni kus aboņuni, ikotere aryamunia adiokiņarakinet aneni kus aņuna ka alosit kaņ Yudeya.
- ¹⁷Apaki ñina atubunio ayoņ nu, itamete mono iyes atemar kaņayaņayat ayoņ a? Kori atuki ayoņ alopite a ñolo a ñituņa a ñulu ka akwap, a ñulu etenito atemar, “Ee, Ee” ka “Mam, Mam” apaki ñinapei a?
- ¹⁸Akuj iņes erae esuuda kaņ atemar nyerae akiikinet kaņ atemar ca “Ee” ka “Mam”.
- ¹⁹Anerae Yesu Kristo ñolo erae Lokoku ka Akuj ñolo apotu Silipano, Timoteo ka ayoņ itolimonokin iyes ñakiro keņ – nyerae iņes, “Ee” ka “Mam”, nai erae iņes, “Ee” ñolo ka Akuj.
- ²⁰Anerae aryamut ñakiikinet daadaņ ñuna ka Akuj “Ee” kec aneni a Yesu. Iņes nai ikilimununuyo alotooma Yesu Kristo atemar “Amen” apaki daadaņ ñina ipurore Akuj.
- ²¹Akuj alope iņes ikimorik isua ka iyes alotooma Kristo ka Akuj alope ikityaku iwon,
- ²²ewuak iņes emacar keņ neni yok ka ewuak Etau keņ lotai yok erae ibore ñini ikiteyenuni iwon atemar eryamunio ibore ñini adau iņes akiikin.
- ²³Anyarit ayoņ Akuj erae esuuda kaņ, iņes eyeni ñuna eyakasi lotau kaņ! Arae aņuna pa acamitor ayoņ akisican iyes, iņes pa abunio ayoņ Korinto.
- ²⁴Nyikicamit isua akitiņakin iyes ñuna itemokino tonupa; ikiyeni isua atemar icasito iyes ananupit kus. Akilo ñun, ikitiyae isua kaapei ka iyes aņuna ka alakara kus.

2 Nikorinto 2

- ¹Aņun, abu ayoņ otyaku atemar nyabu nabo neni kus eyaloloņi.
- ²Ani nai kerae ekesiyaloloņ ayoņ iyes, kerae nai ñae idoņi akitalakar ayoņ? Erae ca ñituņa ñulupei abu ayoņ esiyaloloņ.
- ³Iņes nai abunio ayoņ egiria abaruwa ñin neni kus. Pa acamit ayoņ abunore neni kus, ido ekesiyaloloņ ayoņ ñituņa ñulupei etemokino eketalakasi ayoņ. Anerae acamunit kire ayoņ atemar, ani alakara ayoņ, iņes atemar ilakara iyes daadaņ.
- ⁴Abu ayoņ egir neni kus iyaloloņi ka eryeba etau kaņ nooi ka egworo daņ; pa arae ñuna acamit ayoņ ñuna ka akisiyaloloņ iyes, nai ikotere toyenut amina kaņ ñina apolon nooi neni kus daadaņ.

- ⁵Ani keyai idio ñini esiyalolon ñinice, nyekesiyalolon ñes ayon, nai ikisiyalolon ñes iyes daadan.
- ⁶Ituñanan ñini ikoni ñin, akisican anatukot ñes epedori.
- ⁷Nai akilo, itemokino kisyonioto ka kimaimaa ñes, ikotere nyesuro etau keñ nooi, ido toluñakin jik.
- ⁸Añun, ekelipit ayon iyes kiteyenikis ñes atemar iminasi kire iyes ñes nooi.
- ⁹Abu ayon ekegirak iyes abaruwa ñin, anerae acamit ayon ayenun epite ñolo kiponiata iyes topedoryata akipiyor akikatakinet ñin, ka erae kipedorito jwi jwi akiwuap ñakitatameta kañ.
- ¹⁰Ani kisyonioto iyes ituñanan, esyoni ayon dan ñes. Ani kesyon ayon idiotuñanan – erae kire keyai ñini itemokino esyoni – esyoni añauna kus alotooma Kristo,
- ¹¹ikotere nai nyikilounia Satan iwon. Anerae ikiyeni iwon ñuna etuko ñes.
- ¹²Ani ñina adolunio ayon Toroas alimonokin Ðakiro ñuna Ajokak ñuna a Kristo, abu oryamu atemar kesir Ekapolon keña aina erot ñolo a Ðakiro a ñuna Ajokak.
- ¹³Nai eyalolon ayon nooi, anerae nyeryamuna ayon lokaato kañ Tito aina. Añun, abu otema neni a ñituña aina ikianyun, ido olot nai Makedonia.
- ¹⁴Olakaros neni ka Akuj! Anerae ikiñarenikinit ñes iwon jwi jwi anakiloun a ñina a Yesu Kristo! Ikisitiyae ñes iwon akielakin nakwap daadan eure ñolo akukunyon ñolo ka ayenut keñ.
- ¹⁵Kire, ikirae iwon aneni ka Akuj eure ñolo akukunyon ñolo a Kristo ñolo ielakin lotuña ñulu eiunitae ka ñulu ebukoro.
- ¹⁶Aneni a ñice, erae eure ñolo ka atwanare ñolo eyauni atwanare; aneni a ñice, erae eure ñolo ka akiyar, ñolo eyauni akiyar. Ðae epedori akitiya ñiticisyo ñulu ikote ñul?
- ¹⁷Nyikikwaan isua ka ñuluce ñulu elalak, ñulu itusubunito etic ñolo ka Akuj ñolo kicurutaet; nai añauna eraakar Akuj ikiyakit isua, ikirworo isua ñuna a kire alokiñaren keñ añauna ikiraakar ñiketiyak ñulu a Kristo.

2 Ñikorinto 3

- ¹Ñes nai atemar esyakin nabo isua akituro a? Kori ikiitanit isua ikwapei ñituña ñuluce, aryamun ñabaruwae ñuna ikiyenunere isua iyes kori iyes isua?
- ²Iyes irakasi ñabaruwae kosi – ikidau isua akigirakin Kristo lotai kus – ikotere daadan eyenuniata ka tosyoma.
- ³Iyookino kire atemar irakasi iyes abaruwa ñina a Kristo, ñina erae isua ikigirit. Nyigiritae ñes ka akalam, nai igiritae a Etai a ñolo ka Akuj a ñina eyari ka nyigiritae namoru, nai lotai a ñituña.

- ⁴Ikirworo isua nu, anerae ikiwuakinit isua akikinyomit kosi neni ka Akuj, alotooma Kristo.
- ⁵Emam ibore njini ikiyakar isua, njini ikitilimuni atemar ikiyakar isua apedor njinakityaet etic lo. Apedor njina ikiyakar isua ebunit aneni ka Akuj.
- ⁶Erae injes abu ikiinak isua apedor njina kitiyanakinet neni ka Acamunet a njina kitete, meere njina a Dikisila a njulu igirir, nai njina ke Etau, anerae Dikisila njulu igiritae ikiarete, nai ikiinanakini Etau akiyar.
- ⁷Edeņokinitoe Dikisila namoru, ido abu akica njina ka Akuj totakanu apaki njina epotunere ikes ka akwaņ nooi akica aloreet a Moses, kilore Disirael nyepedosi akitere injes. Ikwapei keponiata Dikisila njulu eyaunete atwanare torukut ka akica njina etya njin,
- ⁸etya nai ai akica njina erukunete ka njiticisyo njulu ke Etau a njolo ka Akuj?
- ⁹Ani ketya nen apolou njina a njiticisyo a njulu ka atubokino, etya nai ai njina a njiticisyo a njulu ka aiuno!
- ¹⁰Injes atemar, elunyokin tokona akica njina epol nooi neni ayai akica njinaņorot, njina apuripuryaar akwaņis keņ.
- ¹¹Ikwaņjina kepoloo akica njina kebu topuripuryaar, etya nai ai akica njina nyedaun?
- ¹²Aņuna ikiyakar isua akigeno na njina apolon, ikirworo emam akuryanu.
- ¹³Nyikikwaan isua ka Moses, njolo abu torap ereet keņ ka akitambara, ikotere nyeanuwaryata njituņa a Isirael akica epuripuryaar, toņopiya.
- ¹⁴Apotu njatameta kec kiryokiata! Tari tokona daņ, njina esyometa ikes njakiro njuna ka Acamunet a njina Dorot, eriņa njatameta kec erapap ka akitambara a njinapei a njin. Elemanaryo akitambara njin apaki bon njina imorikinotor ituņanan ka Kristo.
- ¹⁵Kire, tari tokona, apaki daadaņ njina esyomyata ikes Dikisila a Moses, erapenene akitambara njatameta kec.
- ¹⁶Nai, ani ibelekin ituņanan neni ke Ekapolon, elemaryo akitambara njin anatameta keņ.
- ¹⁷Erae nai Ekapolon Etau njolo ka Akuj ka neni eyai Etau njolo ke Ekapolon, eyai alacakina.
- ¹⁸Ikitoodiunit iwon daadaņ akica njina ke Ekapolon a njireetin yok a njulu nyerapap ka akitambara. Ikiloconokinio iwon iwadio akitodol njina ikikwaanikinor ka injes ka erae lo etic njolo ke Ekapolon a njolo erae Etau njolo ka Akuj.

2 Njikorinto 4

- ¹Ikiinak Akuj isua anakisyon keņ akitya etic lo, aņun, nyikiupi isua atitinyikinit.

- ²Añeri isua ñiticiisyo ñulu ka amodiyo ñulu iwuitae; añeri isua amodiyanut ka akibatanar ñakiro ñuna ka Akuj. Nai ikiseræ isua ñuna a kire emam akuryanu, ikotere oryamuniata akikinyoma alotuñ a daadañ alokiñaren Akuj.
- ³Ani tari kerapap Ðakiro ñuna Ajokak ñuna ikilimonokini isua, erapap aneni a ñulu ebukoro.
- ⁴Adau ekepukan ñolo ka akwap a na akitumudukan ñatameta a ñulu nyenupito, ikotere nyiñolikiniata akica ñina a Ðakiro a ñuna Ajokak, ñuna ka apolou a Kristo, a ñolo ikwaan ka Akuj per.
- ⁵Nyikilimonokini isua ñuna ikikamunito isua; nai ikilimonokini Yesu Kristo ikwapei Ekapolon, ka isua ikwapei ñiketiyak kus añauna a Yesu.
- ⁶Arae Akuj abu tema, “Tocau akica anakiryonut”, Akuj ñinapei ñin etacau akica keñ alotai yok, ainakinia iwon akica ñina ka ayenut ka apolou ñina ka Akuj ñina etacaun aloreet a Kristo.
- ⁷Nai iwon ñulu ikiyakar ebari ñolo ebunit aneni ka Akuj, ikikoni iwon ñamoti ñuna eyeunitae a elupe, ikotere ikitoodiunia atemar nyerae apedor ñina apolon ñina ka Akuj ñina yok.
- ⁸Ikisilekio isua alowaetin a daadañ, nai nyibusokina ikes isua, nyikiyeni isua ñuna kitiya, nai nyesaluni akigeno kosi.
- ⁹Ikisicanitae isua, nai nyeesikina Akuj isua; ikiwanawanae isua, nai nyetwaka isua.
- ¹⁰Ðapakio daadañ iwokitae isua atwanare a Yesu anawat kosi, ikotere itoodiunere akiyar a Yesu anawat kosi dañ.
- ¹¹Anakiyar kosi a daadañ ikiyapikinit isua jwi jwi atwanare añauna a Yesu, ikotere itoodiunere akiyar a Yesu anawat kosi a ñuna etwakete.
- ¹²Iñes atemar itiyæ atwanare aneni kosi, nai itiyæ akiyar aneni kus.
- ¹³Ebasi Ðakigireta ebe, “Abu ayon erwor, anerae abu onup”. Alonupitene a ñolopei, ikinupit isua dañ ka erae ñakiro ñun ikirworor.
- ¹⁴Ikiyeni isua atemar, ñolopei abu kiteyaru Ekapolon Yesu, iñes pei ebuni akiteyarun isua dañ kaapei ka Yesu, ido ikiya isua ka iyees kiñaren keñ.
- ¹⁵Ðun daadañ itiyasi añauna kus, ikotere ajokis ñina iyata alokimar a ñikanupak iyatakini akipuro ñina ka alakara neni ka Akuj.
- ¹⁶Añun, nyikiupi isua atitinyikinit. Tari kiyosete iwadio ñawat kosi amunaar, nai iteteununuyo ñitai kosi a ñinakolonit.
- ¹⁷Anerae ñican ñulu ikiryamunit iwon ñulu esalunete, erae koñin kisikwaani ka apolou ñina ajokan nooi ñina nyesaluni ñina itemonokinete ñican ñul añauna yok.

¹⁸Nyikiwuakinit isua n̄atameta kosi loboro n̄ulu etakanete, nai loboro n̄ulu nyetakanete; ibore n̄ini ite iyoŋ, nyeropari, nai n̄ini nyetakani, eropari n̄ikaru ka n̄ikaru.

2 N̄ikorinto 5

¹Ikiyeni iwon atemar, ani n̄ina inyasunor eema lo – akuwan yok n̄ina esaluni – eyakaunor Akuj akai aŋuna yok nakuj, akai n̄ina adau iŋes alope akitemokin, n̄ina a n̄ikaru ka n̄ikaru.

²Aŋun tokona, ikirurumae iwon ka ikiitanit atemar kerae onapa ere yok n̄olo anakuj – akuwan yok n̄ina nyesaluni;

³ani kenapi iwon akuwan n̄ina nyesaluni n̄in, nyikiyakaun iwon ikileri.

⁴Anerae, ani eriŋa iwon ikiya loema lo, n̄olo ka akwap a na, ikirurumae ka ikiridakinitae; meere aŋuna ikicamitor alemar ekuwane lo n̄olo ka akwap, nai ikicamit iwon onapa n̄awat n̄una nyesalunete, ikotere kiliko akiyar n̄ina nyesaluni akuwan n̄ina esaluni.

⁵Akuj iŋes ikitemok iwon aŋuna ka akilocokin a na ka ikiinak iŋes iwon Etau keŋ erae ibore n̄ini ikiteyenuni iwon atemar eryamunio iwon ibore n̄ini adau iŋes akiikin.

⁶Aŋun, ikiyakar isua atitinyu jwi jwi. Ikiyeni atemar ani ca eriŋa isua ikiyari alokuwane a lo, ikilwaka aneni eyai Ekapolon.

⁷Anerae ikiyari iwon ananupit, meere aŋuna ikiŋolyanakini.

⁸Ikiyakar isua atitinyu, ido ikiburit isua nooi akimyeikin ekuwane lo, ido oruko ke Ekapolon anakuj.

⁹Aŋun, tari erae kikiya isua lokuwane lo, kori kikiruk ka iŋes anakuj, n̄una ikilosikinit isua erae akitalakar iŋes.

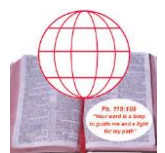
¹⁰Anerae, itemokino iwon daadaŋ owua alokiŋaren Kristo ekatubonokinan yok. Eryamuni nai n̄nituŋanan eropit n̄olo emaikina iŋes toryamu lopite n̄olo itiyator iŋes ejok kori erono alokuwane a lo.

¹¹Ikiyeni isua ibore n̄ini erae akerit Ekapolon, aŋun nai ikikatakinit isua akitacamun n̄ulu. Ikiyeni Akuj isua nooi ka egeno ayon atemar ikiyenete iyes daŋ ayon alotai kus.

¹²Nyikikatakinit isua akitojoka aneni kus; nai ikikatakinit isua ainakin iyes D̄akiro n̄una Ajokak, n̄una emaikina iyes kiturokinotor aŋuna kosi, ikotere topedoryata aboŋonokin n̄ulu iturosi aŋuna ke etakane a ituŋanan, nai meere aŋuna a n̄ipitesyo keŋ.

¹³Ani kesibit ikikerepikinit isua, erae aŋuna ka Akuj ka ani kesibit ikiosok isua, erae aŋuna kus.

¹⁴Amina n̄ina a Kristo iŋes ikipukat isua, anerae ikiyeni isua atemar abu ituŋanan ipei totwan aŋuna a daadaŋ, iŋes atemar emorete daadaŋ atwanare keŋ.

- ¹⁵Abu iñes totwan aņuna a daadaņ, ikotere ŋulu eyarete tojoņoto akiyar aņuna kec make, nai toyara aņuna a ŋolo atwani ka kiteyarunae aņuna kec.
- ¹⁶Ameun tokona, nyeriņa isua ikitubokini idiotuņanan alopite a ŋolo a ŋituņa a ŋulu ka akwap. Tari erae kikiyenunit isua Kristo kocooloņ alopite a ŋolo ka akwap a na, nyeriņa tokona ikiyeni iñes alopite a ŋol.
- ¹⁷Aņun, ani keyai ŋini eyai tooma Kristo, aruwor iñes isubuna ŋini kitete; asalut ŋuna ŋorok, apotu ŋuna kitet.
- ¹⁸Akuj iñes etiya nu daadaņ, Akuj ŋina ikimorik iwon ka iñes alotooma Kristo ka abu iñes ikiinak iwon etic ŋolo ka akimoryanakin.
- ¹⁹Akuj iñes abu kimorikinos ka akwap alotooma Kristo, nyimari iñes ŋasecisya a ŋituņa aņuna ka akisicania ikes. Ikcikak iñes isua etic ŋolo ka akimoryanakin.
- ²⁰Ikirae isua ŋikawuoikinitok ŋulu a Kristo ka erae neni kosi ikinyaritor iyes Akuj anakiro kosi: alokiro a Kristo, ikimaimai isua iyes tocamut akimorikin ka Akuj.
- ²¹Amam asecit aneni a Kristo, nai abu Akuj kituruwo iñes asecit aņuna yok, ikotere nai iwon alotooma keņ oruworos ŋulu ikiyookino aneni ka Akuj.

2 Nikorinto 6

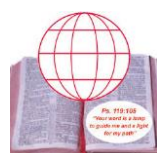
- ¹Ikwaņina itiyaere iwon kaapei ka Akuj, ikilipit isua iyes nyicanican ajokis ŋina idaut iyes aryamun aneni ka Akuj.
- ²Anerae ebala Akuj: “Ani ŋina adolyo apaki ŋina kitoodiunet ajokis kaņ, abu ekeira iyes; ani ŋina adolyo akoloņit ŋina akaiunia iyes, abu ayoņ ekeņarak iyes.” Kiirasi! Erae tokona na apaki ŋina ryamunet ajokis ŋina ka Akuj, erae tokona na Akoloņit ŋina ka aiuno!
- ³Nyecamitae isua aruwor akigukinet aneni a idiotuņanan, ikotere tomam ŋuna itoroniaritere etic kosi.
- ⁴Akilo, aloticisyo a daadaņ a ŋulu ikitiyae isua, ikitoodiunit isua atemar ikirae ŋiketiyak ŋulu ka Akuj, aņuna ikidaņidaņia ka atitinyu: alotooma ŋican, ŋatyokisyo ka ŋiburasinei.
- ⁵Aponi ikibuņae isua, ikiwuakin mabus ka itosutonokin; aponi ikisitiyae isua nooi, nyejotooro kori nyimuja.
- ⁶Aņuna ka asegis alotai kosi, anayenut, anatitinyikinit ka anarimao, ikitoodiun isua ikirae ŋiketiyak ŋulu ka Akuj alotooma Etau ŋolo Asegan, ka anamina kosi a ŋina a kire
- ⁷ka ŋakiro ŋuna a kire anapedor a ŋina ka Akuj. Ikiyakar isua akiyookino erae ibore ŋinijiet, ŋinikitijikinet ka ŋini kipakaret.
- ⁸Ikitopolooritae ka ikijamuwaritae isua; ikiyanyo ka ikipuroe. Ikitusubunitae isua ŋikalyokonok, erworos bo isua ŋuna a kire;

- ⁹ikitusubunitae ηulu nyikiyenio, itoyenete bo daadaη, ikitusubunitae ηulu ikitwakit, nai kire ikiyari isua ikwapei iteoto iyes. Tari kikisicanitae daη, nyikiaritae isua;
- ¹⁰tari kikisiyaloloηitoe daη, ikilelyani isua jwi jwi; kikisibit ηikulyak daη, nai ikitabarenene isua ηituηa ηulu alalak, kesibit emam ibore ikiyakar daη, ikiyakar kire ηiboro daadaη.
- ¹¹Ikirworo isua neni kus Dikorinto analacakina; ikisunyakinit isua iyes ηakiro daadaη ηuna alotai kosi.
- ¹²Meere isua ikigol ηitai kosi aneni kus, nai iyes igol ηitai kus aneni kosi.
- ¹³Erworo tokona ayoη neni kus esibit irae iyes ηidwe kaη: kisunyakinae iyes isua daη ηakiro ηuna alotai kus!
- ¹⁴Tocoito ilomarete nayokot apei ka ηituηa ηulu nyenupito Kristo. Ikokinete mono ηuna iyookino ka ηuna nyiyookino erukete ai? Ikokinete akica ka akiryonut imorikinosi ai?
- ¹⁵Ikokinete Kristo ka Satan ecamunosi ai? Nyo epedori akimorikin ekanupan ka ηini nyerae ekanupan?
- ¹⁶Ikokinete ηakujo ηace elomarete Kai ka Akuj ai? Anerae ikirae iwon Akai ka Akuj a ηina eyari! Ikwaηina elimunitor Akuj ebe, “Abuni akiboi alotuηa kaη, ido oruko ka ikes; oruwor ayoη Akuj kec ka eruworosi ikes ηituηa kaη.”
- ¹⁷Nabo, ebalā Ekapolon, “Itemokino iyes toesikis ikes, totyakaros aneni kec. Nyitap idiobore ηini nyeseη, ido ekejau ayoη iyes.
- ¹⁸Abuni ayoη oruwor Papa kus ka iruworosi iyes daη ηidwe kaη ηulusapa ka ηulupesur, adau Ekapolon ηolo etiron alimun.”

2 Nikorinto 7

- ¹Dikaakonei ηuluminan, ikiinakinitae iwon ηakiikineta nu daadaη. Anun, eteseηutu ηawat yok aloboro a daadaη a ηulu nyitesegete akuwan ka etau, ido oruworos jik ηulu ikisegak nooi alotooma akerit Akuj.
- ²Toηakinae isua ηitai kus. Emam ηuna aronok ηuna etiyae isua neni a idiotuηanan, nyemunauna isua idiotuηanan ka emam ituηanan ηini amodikin isua.
- ³Nyalimunit ayoη nu aηuna ka atubokinia iyes; anerae ikwapei sek alimunitor ayoη ekiηaren atemar ikiminae isua iyes nooi, iηes nai ikitamunitor isua iyes jwi jwi alotai kosi, kikiyari kori kikitwaka.
- ⁴Ekekinyomit ayoη iyes nooi, eketuror ayoη iyes nooi; ileleba neni kaη atitinyu nooi ka alocan yok a daadaη, ilapara aneni kaη alelyan.
- ⁵Tari ηina adolunere isua Makedonia, nyieηuna isua. Ayakasi ηatyokisyo ηiwaetin daadaη, ikirikaunito isua ηiburasyo alowaetin a daadaη ka ayai ekabule lotai kosi.

⁶Nai, abu Akuj njina emaimaan njulu esiliyorito ikitogogonj isua apaki njina adolunio Tito.

⁷Meere adolun keñ bon abu ikitalaka isua, nai arae tari epite njolo kiponiata iyes kisimukekis injes. Abu injes itolimok isua epite njolo iitanitotor iyes nooi aanyun ayonj, epite njolo ikibulitor iyes, epite njolo ilelakinitotor iyes akiñarakin ayonj; anjun, eatakin tokona tari alakara kañ.

⁸Kikisiyalolonj ites abaruwa kañ, nyeyalolonj ayonj anjuna abunio egiria. Abu ayonj eyalolonj ekiñaren apaki njina aanyunia atemar ipotu iyes kiyalolonjo anjuna ka abaruwa a njin.

⁹Nai tokona, alakara ayonj, meere anjuna abunio ekisiyalolonj iyes, nai anjuna abunio akiyalolonj kus ikiinak iyes akiki. Abu Akuj kitojok akiyalolonj kus, anjun nyitiya isua njadi njuna aronok neni kus.

¹⁰Anerae akiyalolonj njina erae acamit njina ka Akuj, injes ikiinakini iwon akibeleskin neni ka Akuj, yau nai aiuno. Emam itunanan iyalolonj a njakiro a njun! Nai akiyalolonj njina ka akwap a na, eyauni atwanare.

¹¹Toanyuwasi njuna abu Akuj kitiya anjuna ka akiyalolonj kus! Abu akiyalolonj njin ikiinak iyes alelakinit akitiya ka akitoodiun atemar emam njuna ikikamunito iyes! Ipotu iyes tonjoo anjuna apotu totakanut, ipotu tokuryaketa anjuna epedorete akitiyakin nabo. Apotu njakiro njun ikiinakis iyes akiitan aanyun ayonj, ekimuye njolo kiganjet ayonj ka akisican njolo aratan.

¹²Anjun, ani nai kegitit ayonj neni kus, nyerae anjuna a njini abu kitiya aronis kori anjuna a njini aponi kitiyakinae aronis neni keñ, nai arae akisileerekinio iyes alokiñaren Akuj epite njolo epoloo nooi ekimuye kus anjuna kosi.

¹³Dakiro njun nai ikisimukekinito isua. Akilo akimukekinit njin bon, ikilelyani isua nooi anjuna ka alelyan a Tito a njolo kipotu iyes daadañ kisiyenjut njatameta keñ!

¹⁴Eturo ayonj anjuna kus alokiñaren keñ ka nyekerumito ayonj njileec a njun. Nai ikwapei ikirworor isua njuna a kire jwi jwi neni kus, erae akituro njina ikitoodiunit isua anjuna kus alokiñaren Tito njina iyookino.

¹⁵Anjun, iyata amina keñ anjuna kus njapakio daadañ njuna etamunia injes epite njolo itenitotor iyes daadañ akipup njakitatameta keñ ka epite njolo ijauniata iyes injes ikuryanito.

¹⁶Alelyani ayonj nooi, anerae ekekinyomit ayonj iyes nooi!

2 Njikorinto 8

¹Dikaitotoi, ikicamit isua iyes toyenut ajokis njina ka Akuj njina adau injes ainakin njatukon njuna a Djikristo alo Makedonia.

²Aponi ikes kitemoe nooi alokan a njulu apotu ikes kitoro; nai abu alelyan kec njina alal kitirimaan ikes anainanakin, tari kekulyakaka dañ nooi.

- ³⁻⁴Akalimokini ayon̄ iyes kire atemar apotu ikes inanakis alotyae a ɲolo apedoritotor ikes ka kitedepakis daɲ etyae ɲolo apedoritotor ikes ainanakinia. Anacamit kec a ɲilopeyek, apotu ikes ikidyeka ka ikimaimaa isua ainakin ikes daɲ arereɲu ɲina ruworet ɲipei ka ɲulu ɲarakinete ɲituɲa ɲulu ka Akuj alo Yudaya.
- ⁵Apotu ikes kitiyata ɲun – ɲuna pa atamakinitae isua tari iwadio! Dina eɲarenon, apotu ikes inakinos neni ke Ekapolon; ani ekaku aɲuna ka acamit a ɲina ka Akuj, apotu ikes inakinos neni kosi.
- ⁶Aɲun nai, aponi isua kiɲitakinae Tito ɲolo esyakini etic lo, torubak itiyae jik ka ikiɲarak iyes akirikakin etic ɲolo ajokan lo ɲolo ka amina.
- ⁷Iyakatar iyes ɲakiro nu nooi adepar: anupit, erwor, ayenut, akiitanit akiɲarakin, ka amina kus isua; aɲun, ikicamit isua iyes torimaakiata alopite a lo daɲ a ɲolo ka amina.
- ⁸Nyalimunit ayon̄ ɲun erae akiciket, nai acamit aanyun akikinyoma ɲina ka amina kus alotooma akisikwaanikin ka epite ɲolo iburitor ɲituɲa ɲulu a Makedonia ainanakin.
- ⁹Kire iyenete iyes arimaanut ɲina ke Ekapolon yok Yesu Kristo, ɲolo abu aɲuna kus, tari ɲina abaritor, kituruwor bon ekulyakit aɲuna kus, ikotere nai toruworos iyes ɲikabarak aɲuna ka akulyako keɲ.
- ¹⁰Anakiro a nu, atami ayon̄ atemar ejok iyes akirikakin etic ɲolo ipotu iyes ekaru ɲolo ɲoon kisyakis. Iyes ipotu toruworos ɲulu ke ekiɲaren akitiya etic ɲol, meere akitiya bon, nai acamit akitiya daɲ.
- ¹¹Aɲun nai, toyakatar acamit ɲinakirikakinet etic ɲol lopite ɲolo iponiata iyes toyeuniata akisyakin ka inanakisi alotyae a ɲolo a ɲiboro a ɲulu iyakatar iyes tokona.
- ¹²Ani kiitanito iyes ainanakin, ecamuni Akuj ainakinet kus alotyae a ɲolo iyakatar iyes ɲiboro kus, meere alotyae a ɲolo nyiyakatar.
- ¹³Nyabala ayon̄ esieɲa ɲuluce, ido tolalata ɲican kus, nai acamit toriyan iyes daadaɲ.
- ¹⁴Nai tokona, aɲuna iyakatar iyes ɲiboro ɲulu alalak, kiɲarakisi ɲulu a ɲican, ikotere ani moi eryamunete ikes daɲ ɲiboro ɲulu alalak, ikiɲarakis iyes alocan kus, toriyanikin nai epite ɲolo ɲaranakinotor iyes.
- ¹⁵Ikwapei ebaakatar ɲakigireta ebe, “Ituɲanan ɲini kebu kirirau ɲuna alalak, pa ayakar ɲuna alalak nooi ka ɲini kebu kirirau ɲuna ekudyoko, pa ayakar ɲuna ekudyoko nooi.”
- ¹⁶Ikilakara neni ka Akuj aɲuna ewuakinia neni a Tito akiitanit ɲina ka akiɲaranakin ikwa isua daɲ aɲuna ka akiɲarakin iyes!
- ¹⁷Anerae, nyecamuna iɲes ɲuna bon eɲitakinetae isua iɲes, nai acamu iɲes elope anakiitanit keɲ akiɲarakin iyes.
- ¹⁸Ikiyakuunit isua iɲes ka lokaato ɲolo ipurito ɲatukon a ɲikristo daadaɲ aɲuna ke etic keɲ a ɲolo a ɲakiro a ɲuna Ajokak.

¹⁹Meere ḡun bon, apotu nabo ḡatukon a Ḋikristo toseut iḡes arukor ka isua lotic lo ḡolo ka amina ḡolo itiyao isua aḡuna ka akitopoloorya Ekapolon ka akitoodiun epite ḡolo ikiitanitor isua akiḡarakin.

²⁰Ikicoikinit atemar nyikirworore isua neni aronon alotooma epite ḡolo ikiricitor isua ainakinet na ḡina apolon.

²¹Ikilosikinit isua akitiya ḡuna iyookino, meere alokiḡaren Ekapolon bon, nai alokiḡaren ḡituḡa daḡ.

²²Aḡun, ikiyakuunit isua lokaato kosi kaapei ka ikes; adaun isua akirot iḡes ḡarwa ḡuna alalak ka ikiryamu iitanit nooi akiḡarakin anakiro a ḡuna alalak. Nai tokona, eyatakin nooi akiitanit keḡ aḡuna ikikinyomitor iḡes iyes.

²³Erae Tito erukitos kaḡ ḡolo ikitiyae kaapei ka ayonḡ akiḡarakin iyes; nai eraakasi ḡikaitotoi ḡuluḡe ḡikiyakia ḡulu a ḡatukon a Ḋikristo ka eyaunito akipuro neni a Kristo.

²⁴Aḡun, kitoodikisi ikes amina kus, ikotere eyenunete ḡatukon a Ḋikristo daadaḡ amina kus ka toyenut atemar iyookino akituro kosi aḡuna kus.

2 Ḋikorinto 9

¹Ecaryono ayonḡ akigirakin iyes abaruwa ḡina etapit ḡainakineta ḡuna iyakiyanaryo lotuḡa ḡulu ka Akuj alo Yudeya.

²Ayeni ayonḡ atemar itenito iyes akiḡarakin ka eketuror ayonḡ iyes alotuḡa a ḡulu a Makedonia. Abala ayonḡ ebe, “Ageun alokaru a ḡolo alunyar, etenito ḡikanupak ḡulu eya Akaia akiḡarakin.” Adau alelakinit kus ḡina ka akiḡaranakin akisimukekin ikes ḡulu alalak.

³Tokona, eyakuunit ayonḡ ḡikaitotoi lu, ikotere nyeruwor akituro kosi aḡuna kus akoḡinait anakiro a ḡun. Nai, ikwapei alimunitor ayonḡ, itenito iyes akiḡarakin.

⁴Ani nai kikipotu isua ka ḡituḡa ḡulu a Makedonia, ido ikiryamun iyes pa itenito, ikirumete isua ḡileec – nyikilimuni nai ḡuna a ḡileec kus a ḡilopeyek – anerae ikikinyomitae sek isua iyes!

⁵Aḡun, abu ayonḡ otamu atemar ejok akiḡitakin ḡikaitotoi ḡul aberun neni kus eriḡa ayonḡ, ikotere kitemokis ḡainakineta ḡuna iikinito iyes alemun. Kitemokino nai erae ḡainakineta ḡuna icamito iyes ḡilopeyek alemun, meere ḡuna ikitiḡakinetae.

⁶Toyeneḡe nu: ituḡanan ḡini eekini ḡikinyom ḡulu ekudyoko, elemuni ḡidikudyo; ituḡanan ḡini eekini ḡikinyom ḡulu elalak, elemuni ḡulu elalak.

⁷Itemokino nai ḡinituḡanan inak ikwapei etubunitor iḡes elope, meere ka alejeo kori ka akitiḡakinit, anerae emina Akuj ḡini einakinini ka alakara.

⁸Epedori Akuj ainakin iyes alotyae a ηolo alalan adepar etyae ηolo iitanito iyes, ikotere nai toyakatar iyes jwi jwi ηinibore daadaη iitanito ka kilapara daη aηuna a etic a ηolo ajokan a daadaη.

⁹Ikwapei ebaakar Akigiret ebe, “Einanakini ka arimao ηainanakineta neni a ηikulyak anakwapin; erubakini akiyookino keη ηikaru ka ηikaru.”

¹⁰Akuj ηina ekori ηikinyom neni ke eketan ka atap ηina kimuja, ikikorakini daη iηes iyes ηikinyom ηulu iitanito iyes, kitopolou ikes toraa nooi ηaraito ηuna ka arimao kus.

¹¹Ikitabari iηes iyes jwi jwi, ikotere toruworos ηulu irimaaka ηarwa daadaη, ikotere nai tolakaros ηikalalak neni ka Akuj aηuna a ηainakineta kus a ηuna eryamunete ikes aneni kosi.

¹²Anerae etic ηolo itiyaete iyes ηol, nyiηaranakinēt iηituηa ηulu ka Akuj bon, nai eyaunit daη neni ka Akuj akipuro ηina apolon adepar.

¹³Itoodiuni etic kus ηol akiyar kus a Dikristo ka epote iηituηa ηulu alalak akipuro Akuj aηuna ke epite a ηolo ilimoritotor ka iwuapitotor iyes Dakiro ηuna Ajokak ηuna a Kristo, ηuna iseraete iyes. Ipurete daη ikes Akuj aηuna imoryata iyes ka ikes ta ηikanupak ηuluce daadaη ibore ηini iyakatar iyes.

¹⁴Anamina a ηina apolon nooi, ikilipakinete ikes iyes aηuna ka ajokis a ηina apolon a ηina adau Akuj akitoodikin iyes.

¹⁵Olakaros neni ka Akuj aηuna ka ainakinēt keη a ηina apolon a ηina nyepedoryo alimun.

2 Nikorinto 10

¹Ayoη Paulo ekemaimai iyes anakiyapara ka anarimaanut a Kristo – ayoy ηolo “Akuryana apaki ηina ikirukitor iwon” ka “Aryenyaana apaki ηina alwania aneni kus”.

²Ekelopit iyes nyikitinjakis ayoy aryenyaanar apaki ηina adolunio inaa! Ayeni ayoy kire atemar apedori aryenyaanikin iηituηa ηulu ikisitanakinete isua ebasi ebe ikitiyae alopite a ηolo ka akwap a na.

³Kire, ikiboi isua anakwap a na, nai nyikiji alopite a ηolo ka akwap a na.

⁴Nyerae ηiboro ηulu ikijiyo isua ηulu ka akwap a na, nai erae ηiboro ηulu agogoyok ηulu ka Akuj. Ikisitiyae isua ηiboro ηul akilounia ηajorei a ηolo Aronon.

⁵Inyasunio isua ηipegeta ηulu nyiyookino ka ηinibore eturon daadaη ηini epedori akiretakin ayenut Akuj; ikikatakinit isua akikamun ηatameta daadaη etacamutu akipup Kristo.

⁶Ani nai kidaut iyes akitoodiun atemar ipupete ηuna ikilimokin, etenio isua akisican daadaη ηulu nyepupete ηuna elimokinitae ikes.

⁷Iteete iyes njiboro alopite a njolo etakaniata alokiņa bon. Eyai idiotuņanan njini ebala arae iņes njini a Kristo a? Itemokino iņes totam nabo, ido eyenuni atemar eraakae isua daņ njulu a Kristo ikwapei iņes.

⁸Anerae nyekerumito ayonj njileec, tari keturokina ayonj nooi aņuna ka apolou a njina ikiinak Ekapolon isua adukunio iyes, nai meere akielielaar iyes.

⁹Nyacamit ayonj otakan esibit acamit akitubul iyes a njabaruwae kaņ.

¹⁰Anerae, ebasi njice ebe, “Eryenyaaka ka etyoko njabaruwae a Paulo, nai ani ikirukit iņes ka iwon, erae njolo epalag ka erae njakiro keņ njacaryo!”

¹¹Itemokino njituņa njul toyenete atemar njakiro njuna ikirworo isua a njabaruwae ikilwaka, ikwaan ka njuna ikirworo isua tari ikirukit ka iyes.

¹²Kire, nyikiyakar isua atitinyu akimarakin ka akikwaanikin ka njituņa njulu igiranakinosi make njabaruwae njuna eyenunere ikes. Ebaņaaka ikes nooi! Elemunito ikes akipimet kec a njilopeyek ka ipimasi ka akipimet a njin.

¹³Nai nyedepari akituro kosi akipimet njina erae etic njolo abu Akuj ikiinak isua ka ikimarakinitae iyes nakipimet njin.

¹⁴Ikimarakinitae iyes nakipimet njina abu Akuj ikigerok isua. Aņun nyitedepakina isua neni sek ikigerokinitoe anaponare kosi akitodol Korinto akisera Đakiro njuna Ajokak njuna a Kristo.

¹⁵Aņun, nyikituro isua aņuna ke etic a njolo adaut njuluce akitiya, a njolo nyimarakinitae nakipimet njina sek ikigerokinit Akuj isua. Nai akilo, ikigeno isua atemar topolou anupit kus ka opedosi akitiya etic njolo apolon nooi alokidij kus.

¹⁶Ani kitiyakinosi njun, ikipedori isua alosit nakwapin njunace njuna alokiņa Korinto, ido olimonokisi Đakiro njuna Ajokak. Nyikiponi isua akiturokinor etic njolo adau ituņanan ice akitiya aneni egerokinit Akuj iņes.

¹⁷Nai ikwapei ebaakatar Đakigireta ebe, “Iņes njini ituro, kiturokin aņuna etiya Ekapolon.”

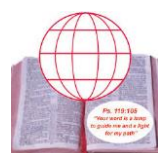
¹⁸Nyecamunit Ekapolon ituņanan njini iteyenuna bon, nai ecamunit Ekapolon njini iteyenunit iņes elope.

2 Njikorinto 11

¹Eitanit ayonj atemar itodaņ iyes ayonj, tari kabaņaana ayonj iwadio. Okoe, todaņae ayonj!

²Ayakar ayonj arakao aņuna kus ikwapei eyakar Akuj daņ arakao aņuna kus; ikote iyes apese njina nyiryamakina ka ekile, njina adau ayonj akiikin ekile epei bon akiit iņes – Kristo elope.

³Nai akuryanit ayonj ebe ikwaņina abunio emun tomodikinia Epa ka aosou keņ, itooliyoryo njatameta kus anakikinyomit ka ananupit Kristo.

- ⁴Anerae iminasi iyes adañit ñakiro a ituñanan ca daadañ a ñini ebuni neni kus alimonokin ñuna a Yesu a ece, nai meere ñuna a Yesu a ñolo ikilimonokini isua iyes; icamut iyes etau ka ñakiro ñuna ajokak ñace, ñuna egelaaka alotau a ñolo ka Akuj ka a Nakiro a ñuna Ajokak a ñuna ipotu iyes kijaut aneni kosi.
- ⁵Atami ayon atemar emam epite ñolo ekeloitotor ayon ñituña ñul, ñulu ebookoi iyes “Dikiyakia ñulu apolok nooi”.
- ⁶Tari pa kayeni ayon erwor, ayakar ayon aosou ñina a Dakiro a ñuna Ajokak. Adaun isua akisileereun nu neni kus anapakio ka alorotin a daadañ.
- ⁷Emam idiobore abu ayon ekenit iyes ainakin ayon apaki ñina alimonokinia ayon Dakiro ñuna Ajokak ñuna ka Akuj neni kus. Abu ayon etiditeun bon, ikotere topolooros iyes.
- ⁸Apaki ñina etiyaa ayon alokidin kus, apotu ñatukon ñuna a Dikristo ñunace okatac ayon. Alimuni ayon atemar abu ayon odemana ikes ñiboro kec añauna ka akiñarakinia iyes.
- ⁹Ani apaki ñina arukitere iwon, ñina ayakar akiitanit kañ, abu nyeñit idiotuñanan ñisiliña, anerae apotu ñikanupak ñulu apote alo Makedonia okoinakis ayon ñiboro ñulu eitanit ayon daadañ. Añun, abu ayon nyetogogon akiyar kus apaki ñin alopote ke edio.
- ¹⁰Añauna a Kristo a ñolo erae kire, a ñolo alimonokini ayon, eikinit ayon atemar emam ituñanan anakwap ka Akaia daadañ epedori akiretakin ayon anakituro kañ.
- ¹¹Alimunit mono ayon nu anerae nyakamina ayon iyes a? Eyeni Akuj atemar akamina ayon iyes!
- ¹²Arubakini ayon etiyae ñuna tokona etiyae, ikotere etonopikinia “Dikiyakia ñul” ibore ñini iturotor ebasi itiyaete ikes dañ lopite ñolo itiyaere isua.
- ¹³Nyeraakasi ñikilyok ñul ñikiyakia ñulu a kire, eraakasi ñikiyakia ñulu alyokonok, ñulu emodyanakinete ñituña a ñuna etapito etic kec. Itusubuna ikes ñikiyakia a Kristo.
- ¹⁴Kire, eyenen ñun nooi! Tari Satan dañ epedori akitusubun bon emalaika ñolo ka akica!
- ¹⁵Añun, nyeumokinio erae kitusubun ñiketiyak keñ make ñiketiyak ñulu itiyaete ñuna iyookino. Nai ani ekaku, eryamunete ikes ibore ñini itemokino añauna a ñiticisyo kec.
- ¹⁶Aboñokini ayon: nyitemokino idiotuñanan etami atemar arae ayon ebañ. Nai ani ketami ituñanan koña, eñitakin ayon iñes okocamu ayon arae ebañaanot, ikotere nai oyakaunor ayon dañ ibore idio ñini eturokinor.
- ¹⁷Kire, ñuna alimunit ayon tokona, meere ñuna ecamit Ekapolon ayon alimun, nai anakiro a nu a ñuna eturor ayon, erworo ikwa ebañaanot.
- ¹⁸Ikwapei eyakatar ñulu alalak ñulu iturosi añauna a ñiboro a ñulu ka akwap, ayon dañ etiyae ñunapei.

- ¹⁹Iosok iyes ñilopeyek, aṅun idañito iyes ñibaṅaanotin ka alakara!
- ²⁰Idañito iyes ituṅanan ñini ikitusubunit iyes ñipi kori ñini ikinipit kori ikilokit kori ikijamuwarit kori ikibapabapae iyes.
- ²¹Ekerumito ayon ñileec acamun atemar ikitimit isua nooi akitiya ñakiro ṅun. Ani kepedo ituṅanan idio akiturokin aṅuna a idiobore – erworo ayon nu ikwa ebaṅaanot – apedori ayon daṅ akitiya ikwaṅinapei koṅin.
- ²²Eraakasi ikes Diburaniyae a? Ayon daṅ arae. Eraakasi ikes Disirael a? Ayon daṅ arae. Eraakasi ikes ñiletok ka Aburaam a? Ayon daṅ arae.
- ²³Eraakasi ikes ñiketiyak a Kristo a? Erworo ayon ikwa ṅolo a ñikerep – eloit ayon ikes anaraakau eketiyan! – Abu ayon etiya nooi adepar, aponi ekewuakin mabus ṅarwa ñakalalak, ekebuṅatae ñakibuṅa ṅuna nyimarun, ṅapakio ṅuna alalak adikino atwani.
- ²⁴Darwa ṅakan apotu Diyudayan ekebuṅata ayon a ṅadase ñakibokoi ṅatomoniuni ka ṅakanikaomwon.
- ²⁵Darwa ṅauni aponi ekebuṅae ayon a ñibelae; apeirwait aponi ekemasamasae a ṅamoru. Darwa ṅauni, abu ameeli ṅina adokit ayon tobuburikin nanam; apeirwait abu eriya anakipi apaaran jwii ka akuwar kya.
- ²⁶Analosit kaṅ ṅarwa ṅuna alalak, abu omin kidiṅ aronis ṅina a ṅaṅololin a ṅuna aleleete ka aronis ṅina a ñikademanarak, aronis ṅina a Diyudayan a ṅulu pei erae ñikaatuṅa ka ṅina a ṅituṅa a ṅulu nyerae Diyudayan; ayai aronis lotaunio, nariet, aronis ṅina a ṅanamyo ka aronis ṅina a ñikonei a ṅulu alyokonok.
- ²⁷Alal etic ka ṅatyokisyo; ṅarwa ñakalalak pa ajotoonor ayon; abu akoro ka akure okonyam, ṅarwa ṅuna alalak, amam akimuj ṅina etemokino, amam neni perot, kori ṅilowi ṅulu napan.
- ²⁸Akilo akimar ṅuluce daadaṅ, ayakar ayon jwi jwi atamatam nooi ṅuna ka akiṅarakin ṅatukon a Dikristo daadaṅ.
- ²⁹Ani epalag idiotuṅanan, ayon daṅ apalagagi; ani kiteseci idiotuṅanan, eyaloloṅi ayon daṅ.
- ³⁰Ani kemaikina ayon akiturokin, itemokino eturokin a ṅiboro a ṅulu itoodiunito atemar apalag ayon.
- ³¹Eyeni Akuj, Papa ke Ekapolon Yesu – ṅolo ipuritoe ñikaru ka ñikaru atemar nyerworo ayon alyokonu.
- ³²Ani ayai ayon Damasko, abu ekawuoikiniton etic ke erwosit a ṅolo enyaritae Aretas kiwuak ṅisigarya lolekia ṅulu ke etaun akikamun ayon.
- ³³Nai aponi ekeyooliyor ayon a ebukit, ekesitori loole ṅolo ayai narwatata ka abu osi aneni keṅ.

2 Nikorinto 12

¹Itemokino ayon eturokin tari kemam epoida dan a? Nai erwor ayon tokona nuna eketatakanik ka eketoodik Ekapolon ayon.

²Ayeni ayon ekile ece nolo a Kristo, nolo aponi yaarae kidiana nakuj njikaru nitomon ka njiomwon nulu alunyarosi. Nyayeni ayon erae keyakar injes aina akuwan kori etau bon – Akuj bon eyeni!

³Ayeni ayon atemar aponi ekile njol yaarae najakaanut njina anakuj. Nyayeni ayon erae keyakar injes aina akuwan kori etau bon – Akuj bon eyeni!

⁴Abu injes kiira njakiro nuna nyepedori idiotujananan akirwor nuna nyepedoryo alimun.

⁵Ajun, eturokinor ayon ekile njol, nai nyeturokin ayon njuna kan ke elope, mati apalago kan bon.

⁶Ani kacamat ayon akiturokin, nyaruwor ayon eban, anerae erwor njakiro nuna a kire. Nai aesik ayon akituro, anerae nyacamit ayon idiotujananan eketojok ayon nooi akilo nuna ite ka epupi injes aneni kan.

⁷Ajuna ka akiretakin ayon nyeturo, njuna ka alalau a njakitoodikineta, aponi okoinakin ayon apipilu njina ikoni aremot njina ke ekukwae, apipilu njina erae Satan iyakuunit, akisican ka akiretakin ayon nyeturo.

⁸Darwa njauri, abu ayon elip neni ke Ekapolon njuna a ibore a njin ka enitak injes alemar ibore njin.

⁹Nai abu injes okolimok ayon tema, “Ajokis kan injes bon iitanit iyon, anerae egogon apedor kan nooi apaki njina ipalagia iyon.” Alakari ayon nooi eturokin njuna ka apalagu kan, ikotere min apedor njina a Kristo tooma kan.

¹⁰Ajuna nai a Kristo, alakara ayon nooi njuna ka apalagu, njiany, njatyokisyo, njakisicaneta ka njaronisya! Anerae ani apalag ayon, agogonior.

¹¹Etiyae ayon ikwa ebanjanot! Ipotu iyee itoreikis ayon akitiya njun. Etemokino torae iyee ikitojokito ayon. Tari karae ayon ecaryoit, nyekeloito jik ayon njituna njul njulu ebookoi iyee “Dikiyakhia njulu apolok nooi”.

¹²Dakitoodikineta njuna iteyenunito atemar arae ayon ekiyakhia njolo a kire, ikes aponi kitiyae alokidinj kus alotooma atitinyikinit daadan ka abu Akuj kitiya njakujuwanisya, njumonokineta, ta njiticisyo njulu apolok.

¹³Nyaani ibore njini abu ayon etiyak natukon a Dikristo njunace, njini nyitiyakhina neni kus? Disilija robo ca bon nyinjita ayon iyee. Okoe, kisyoni ayon njuna ka adyakaret a njin.

¹⁴Erae tokona na apaki njina a njauri, njina atenitor ayon abunio aanyun iyee ka emam ibore idio ekenjisi iyee. Ekeitani ayon iyee, meere njisilija kus, anerae meere njidwe itemokino kinjarkis njikauruunak kec, kire njikauruunak ikes itemokino kinjarkis njidwe kec.

- ¹⁵Abuni ayon alakari nooi erae kekesunyak iyes njinibore daadan ayakar ka ojal akuwan kan dan anuna ka akinarakin nitai kus. Kaanukiro ikiminatar iyes ayon iwadiocici anuna akaminar ayon iyes nooi?
- ¹⁶Icamunete iyes kire atemar, abu ayon nyetogogon akiyar kus. Nai etemarete nituna nice amodiyana ayon ka abu ekejalaiya iyes ka alyokonu.
- ¹⁷Ikwaani nai? Abu mono ayon oryamu epoida anakiyakuun neni kus njikilyok nulu abu eyaku a?
- ¹⁸Abu ayon elip Tito alosit ka abu eyaku lokaato nolo abu torukut ka ines. Itemarete nai iyes abu Tito toryamu epoida aneni kus a? Nyitiya nai isua a epite a epei a? Nyetupa mono isua erot epei a?
- ¹⁹Acepaki itamete iyes atemar kori iwaritae isua jik aryamun epite nolo eiunore isua alokinaren kus. Mam! Ikiworo isua alopote a nolo ikicamakinitor isua Kristo kiworo alokinaren Akuj; njikaitotoi kan, ibore daadan nini ikitiyae isua, ikitiyae akinarakinia iyes.
- ²⁰Akabulit ayon atemar njina adolunio ayon inaa, akaryamuni iyes igelaaka, pa ikote neni acamit ayon iyes kikote ka ayon dan pa ekoni neni icamito iyes ayon ekoni. Akabulit ayon atemar aryamuni aneni kus ebura, arakao, anyunyura, emwane, njiany ka akirworor nulu, akituro ka atyakatyaka.
- ²¹Akabulit ayon atemar njina adolunio inaa, ebuni Akuj kan akisurum ayon njileec alokinaren kus ka abuni nai ayon akigworo anuna a nulu alalak, a nulu apotu toseca npakio nuna alunyarosi torina nyekiwa npitesyo kec nulu ka aronis, ebe adoteu ka amalao.

2 Nikorinto 13

- ¹Erae na abunet kan njina a nauni njina abunio aanyun iyes. "Itemokino njinasitan kitogogonito njisuudae njarei kori nulu edeparito njarei," ikwapei ebaakar Akigiret.
- ²Acamit alimokin iyes nulu idaut akisec npakio nuna alunyarosi ka nulu daadan; alimunit ayon nun paaran apaki njina abunitor ayon neni kus abunet njina a njarei, nai alimuni ayon nabo njakiro nunapei ikwapei alwania aneni kus; apaki njina abunio ayon nabo neni kus, esicani nooi njikasecak nul.
- ³Ipote iyes ayenun kire atemar irworo Kristo aneni kan. Nyepalag Kristo njina itiyaa aneni kus, nai itiyae apedor kan alotooma kus.
- ⁴Tari kibubukinitoe ines lomusalaba anapalagu, eyari ines anuna ka apedor a njina ka Akuj. Ikipalag iwon dan anakimorikina ka Kristo; nai ani kikitija isua alokidin kus, ikimori apedor njina ka Akuj, anakiyar a njina a Kristo.
- ⁵Toripiripas make toanyut kirubakinito ananupit kus. Torotas iyes make. Nyeanyuna mono iyes atemar eyai Yesu Kristo tooma kus a? Ani kemam, ines atemar kikipiyosi iyes njakikatanakineta.

- ⁶Egeno ayon atemar iyanyunete atemar nyipiyoro nakikatakineta isua.
- ⁷Ikilipi isua Akuj atemar nyityata iyes aronis adio. Nyelimunitoe isua nun akitoodiunor atemar ikilou isua nakikatakineta, nai erae ikotere kityata iyes nuna iyookino, tari kesibit ikipiyorito nakikatakineta isua.
- ⁸Anerae nyepedoryo isua akitya idiobore nini itepegit nuna a kire, nai ikityae anuna a kire.
- ⁹Ikilakara isua nina igogonjoto iyes, tari kikipalag isua. Anun, ikilipit isua Akuj kitogogon nitai kus jik.
- ¹⁰Egiri ayon nu eriha alwana aneni kus, ikotere ani abuni, nyadedenjar alopite a nolo esityaa apolou nina abu Ekapolon okoinak ayon anuna ka adukunio, nai meere akielielaar iyes.
- ¹¹Duna isidiyete nikaitotoi, ikianyun! Kitogogono nitai kus. Kitatamas make; tocamununos make; kiboyoto a ekisil. Toyai neni kus Akuj nina ka amina ka ekisil.
- ¹²Kimalas itunasi make itoodiunito atemar iminin.
- ¹³Ikimalaete iyes nituha nulu ka Akuj daadan a ne.
- ¹⁴Toyai neni kus daadan ajokis nina ke Ekapolon Yesu Kristo ka amina nina ka Akuj ta akimorikina nina ke Etau a nolo Asegan.

Nigalatiyae

Nigalatiyae 1

- 1**Ayoŋ Paulo ekiyakia egirit abaruwa na. Meere ŋituŋa ekeyakito ayoŋ kori meere lotuŋa itorunit anyarao kaŋ, nai itorunit neni a Yesu Kristo ka neni ka Akuj Papa, ŋolo abu kiteyaru Yesu alokatwak.
- 2**Ayoŋ ka ŋikaitotoi daadaŋ ŋulu eyakasi ne, ikiyakuunit ŋimalasyo neni a ŋatukon a Dikristo anakwap a Galatia.
- 3**Toyai neni kus ajokis ka ekisil aneni ka Akuj Papa yok ka aneni ke Ekapolon Yesu Kristo.
- 4**Abu Kristo tojal akiyar keŋ, ikotere isyoniyo ŋasecisya yok, ido itolacak iwon anakwap a na a ŋina ipukat ŋolo Aronon. Arae ŋin acamit ŋina ka Akuj Papa yok.
- 5**Toyai neni ka Akuj apolou ŋina nyedaun ŋikaru ka ŋikaru! Amen.
- 6**Aumokinit ayoŋ aŋuna kus! Alotooma apaki ŋina auruwuanan, iesikis iyes Akuj ŋina abu ikinyarau iyes aŋuna ka ajokis a Kristo ka icamut Dakiro ŋuna Ajokak ŋace!
- 7**Nai kire, emam Dakiro “Duna Ajokak ŋace;” ŋituŋa ŋice bon ŋulu ikicanito iyes eyakasi, ŋulu ikatakinito akijulakin Dakiro ŋuna Ajokak ŋuna a Kristo.
- 8**Nai tari kerae isua kori emalaika ŋolo anakuj ikilimonokini iyes ŋakiro ŋace ŋuna ebookoi ebe erae Dakiro ŋuna Ajokak, ŋuna nyikote ŋuna aponi isua ikilimonokin iyes, itemokino toruwor iŋes ŋini ilamam!
- 9**Aris paaran isua kelimun ka alimuni nu nabo tokona: ani kikilimonok iyes idiotuŋanan ŋakiro ŋace ŋuna ebookoi ebe erae Dakiro ŋuna Ajokak, ŋuna nyikote ŋuna idaut iyes acamun, itemokino toruwor iŋes ŋini ilamam!
- 10**Alimunit mono ayoŋ ŋun aŋuna ka akitalakar ŋituŋa a? Mam jik! Akitalakar Akuj iŋes acamit ayoŋ! Kire meere akitojoka alotuŋa acamit ayoŋ! Kerae toriŋa ayoŋ ewarit ŋun, pa kerae ayoŋ eketiyan a Kristo.
- 11**Dikaitotoi kaŋ, acamit ayoŋ iyes toyenut kire atemar meere lotuŋa itorunito Dakiro ŋuna Ajokak ŋuna abu ayoŋ okolimok iyes.
- 12**Pa aryamuni ayoŋ ikes aneni a idiotuŋanan kori pa abu idiotuŋanan eketatamik ayoŋ ŋakiro ŋun. Arae Yesu Kristo elope iŋes abu totakanu neni kaŋ, eketeyenik ayoŋ ŋakiro ŋun.
- 13**Ipotu iyes kiirasi epite ŋolo ayakar akiyar kaŋ paaran apaki ŋina ewuapitor ayoŋ edin ŋolo a Diyudayan, epite ŋolo esicanenea ayoŋ ka aryenyeyo atukot ŋina a Dikristo ŋina ka Akuj ka ekatak akielar iŋes.
- 14**Eloit paaran ayoŋ Diyudayan ŋulu alalak ŋulu arae ŋikesa kaŋ alotooma akitiya ŋuna ke edin a Diyudayan, ka ewuapit ayoŋ ka alelakinit ŋitalyo ŋulu atapapaa kosi.

15-16 Nai abu Akuj tolakar okoseu ayon eriņa tari nyidouno, okonyar ayon anajokis keņ akitiyanakin iņes. Abu iņes eketoodik ayon Lokoku keņ, ikotere olimonok Đakiro ŋuna Ajokak ŋuna ikamunito iņes lotuņa ŋulu nyerae Diyudayan. Apaki ŋina atakanuniata ŋun, abu ayon nyecanican apaki alosit neni a idiotuņanan aryamun ŋakiro ŋuna eņarakinak;

17 kori daņ nyeloto Yerusalem aanyun ŋulu apotu toruworos ŋikiyakia eriņa ayon. Nai abu atipei olot Arabia, ido oboņu nai Damasko.

18 Arae ekaku, kelunyar ŋikaru ŋiuni iņes abunio ayon olot Yerusalem aanyun Petero, eboiyoto ka iņes ŋisabito ŋiarei.

19 Nai emam ekiyakia ece ŋolo abu ayon oanyu a nen, mati Yakobo lokaato ke Ekapolon Yesu.

20 Iyookino ŋakiro nu ŋuna egiri ayon. Eyeni Akuj atemar nyerworo ayon alyokonu!

21 Ekaku, abu olot nakwapin ŋuna eyakasi Siria ka Cilicia.

22 Dirwa ŋul, pa akayenete ayon ŋatukon a Đikristo anakwap a Yudeya.

23 Arae ŋuna bon ayenete ikes ŋuna alimonokinete ŋulu ebe, “Ekile ŋolo paaran ikisicanit iwon, elimonokini tokona Đakiro ŋuna Ajokak ŋuna a Yesu, ŋunapei paaran ekatakinit iņes akinyasun”.

24 Aņun, apotu ikes kipuro Akuj, aņuna abu iņes kitiya neni kaņ.

Ŋigalatiyae 2

1 Ani kelunyarosi ŋikaru ŋitomon ka ŋiomwon, abu ayon oboņosi ka Baranaba Yerusalem, oya Tito daņ.

2 Abu ayon olot, anerae abu Akuj eketoodik ayon atemar itemokino olot. Anakiryamiryam kaņ ka ŋikarikok ŋulu a ŋatukon a Đikristo aneni kec make, abu esileerek neni kec Đakiro ŋuna Ajokak ŋuna alimonokini ayon lotuņa ŋulu nyerae Diyudayan. Abu ayon etiya ŋun, anerae pa acamit ayon etic kaņ ŋolo adau akitiya ka ŋolo a tokona eruwor koņin.

3 Nai tari Tito, erukitos kaņ ŋolo erae Egirik, aponi nyitiņakin atemar kileņerae.

4 Nai acamito ŋice atemar kitiyae ikoņina. Apotu ŋikilyok ŋul kirepunos natukot kosi erae ŋikaripiripak itusubuna ŋikanupak, aņuna ka akimimaun alacakina ŋina ayakare isua anakimorikina kosi ka Yesu Kristo. Apotu ikes kitiyata ŋun, anerae acamito akitiņakin isua akiwuap Đikisila a Moses.

5 Nai aponi isua nyecamun ŋakiro kec tari iwadio, ikotere nai aņuna kus erubakinete Đakiro ŋuna Ajokak erae ŋuna a kire.

6 Nai ikes ŋulu asibito ŋikarikok, apotu nyakalimokis ayon ŋakiro ŋace ŋuna kitet. (Aneni kaņ, nyerae ikes ŋikarikok, aņuna ke epite a ŋolo paaran ayakatar ikes; anerae nyetubonokini Akuj aņuna ke etakane.)

⁷Nai akilo ikes akiyatakin ŋakiro ŋace ŋuna kitet nakiro ŋuna abu ayon erwor, apotu toyenut atemar keris Akuj kakainaki ayon etic ŋolo ka alimonokin Ŋakiro ŋuna Ajokak lotuŋa ŋulu nyerae Diyudayan, ikwaŋinapei keris keinakinia neni a Petero etic ŋolo ka alimonokin Ŋakiro ŋuna Ajokak neni a Diyudayan.

⁸Anerae ikwapei abunio Akuj kituruworya Petero ekiyakia neni a Diyudayan, abu eketuruwo ayon daŋ ekiyakia neni a ŋituŋa a ŋulu nyerae Diyudayan.

⁹Apotu Yakobo, Petero ka Yoana, ŋulu asibito ŋipirin a Ŋikristo, toyenut atemar kebu Akuj okoinak ayon ajokis ŋinakitiyaet etic ŋolo apolon lo; aŋun, apotu ikes tonyout otinakinis ka ayon ka Baranaba ŋakan ŋuna aloteten, kitoodiu nen atemar ikirae isua ka ikes ŋipei. Tocamunetei atemar etiyata ayon ka Baranaba alokidin ŋituŋa ŋulu nyerae Diyudayan, ido kitiyata ikes alokidin Diyudayan.

¹⁰Duna make apotu ikes tolimut ŋuna ka atemar itemokino isua totamunitetei ŋikulyak ŋulu anatukot kec, ibore ŋinipei sek ekeburit ayon akitiya.

¹¹Nai ani ebuni Petero Antiokio, abu ayon etepeg iŋes alokinaren ŋikanupak daadaŋ, anerae eleere atemar pa eyookino ŋakiro ŋuna etiyat iŋes.

¹²Ani eriŋa ŋikilyok ŋice ŋulu kiyakiyarit Yakobo nyedolo Antiokio, kimujete sek Petero ka ŋituŋa ŋulu pa arae Diyudayan. Nai ani edolette ŋikilyok ŋul nen, totyakari Petero nyecamu akimuj ka ŋituŋa ŋulu pa arae Diyudayan, anerae akuryanit iŋes aŋuna a ŋituŋa a ŋulu acamito ŋikanupak ŋulu nyerae Diyudayan kileŋerae.

¹³Apotu ŋikaitotoi ŋuluce daŋ ŋulu Yudayan togeut kaapei ka Petero alotooma akuryanu akitiya ŋuna ayenete ikes atemar nyiyookino; tari Baranaba daŋ, torikosi ŋakiro ŋuna etiyaete ikes.

¹⁴Ani aanyuni ayon atemar nyiwuapito ikes ŋuna a kire ŋuna elimunito Ŋakiro ŋuna Ajokak, abu ayon erwor neni a Petero alokinaren ŋikanupak daadaŋ otema, “Irae iyon Eyudayat, nai pa iboi iyon ŋoon irae Eyudayat, nai ikwa ituŋanan ŋini nyerae Eyudayat. Ikokini nai iyon ipedori areikin ŋituŋa ŋulu nyerae Diyudayan akiboi ikwa Diyudayan ai?”

¹⁵Kire, ikiuruunitae isua ikirae Diyudayan, meere “Ŋituŋa ŋulu nyerae Diyudayan ŋulu erae ŋikasecak”, ikwapei enyaritere ikes;

¹⁶oyenete bo isua atemar elimori Akuj atemar iyookino ituŋanan alokinaren keŋ aŋuna ka anupit Yesu Kristo bon, meere aŋuna itiyaa ŋuna ecamito Ŋikisila. Isua daŋ, ikinupit Yesu Kristo, ikotere elimori Akuj atemar ikiyookino isua alokinaren keŋ aŋuna ka anupit kosi Yesu Kristo, meere aŋuna ka akitiya ŋuna ecamito Ŋikisila. Anerae emam ituŋanan elimoryo atemar iyookino alokinaren Akuj aŋuna itiyaa ŋuna ecamito Ŋikisila.

¹⁷Nai ikwaŋinapei ikiwaritor isua ŋulu ikirae Diyudayan akiyookino alokinaren Akuj anakimorikina ka Kristo, ikicamunit atemar ikiryamun isua ikirae ŋikasecak, lopite ŋolopei eraakatar ŋulu nyerae Diyudayan ŋikasecak. Apolou mono a ŋakiro a ŋun atemar ikisimukekinit Kristo iwon akisec a? Mam jik!

¹⁸Ani kageik ayon ayere nabo n̄pitesyo n̄lu a D̄kisila a n̄lu aris ayon kajamuwa, etoodiun nai ayon bon arae ituṅanan n̄ini asecan, abilibili D̄kisila.

¹⁹Nai tokona, alotooma n̄una ikamunito D̄kisila, ekoni ayon ituṅanan n̄ini etwanit – D̄kisila n̄ilopeyek etiyata n̄un – ikotere nai oyar ayon aṅuna ka Akuj. Adaun akiar ayon ka Kristo alomusalaba keṅ.

²⁰Aṅun nai, nyarubakinit ayon arae ṅolo ayari, nai Kristo eyari alotooma keṅ. Akiyar keṅ n̄ina anakwap a na, ayari ananupit Lokoku ka Akuj, ṅolo abu okominak ayon ka tojal akiyar keṅ aṅuna keṅ.

²¹Nyacakarit ayon ajokis n̄ina ka Akuj. Anerae ani kelimo Akuj atemar iyookino ituṅanan aṅuna a D̄kisila, iṅes atemar kerae atwanare a Kristo akon̄inait.

N̄igalatiyae 3

¹Iyes D̄igalatiyae, n̄ibaṅaanotin! D̄ae ikirogat iyes? Arae kiṅaren kus a n̄ilopeyek aponere kisileereunere n̄akiro n̄una ka atwanare a Yesu Kristo alomusalaba!

²Tolimokinae ayon akirot na apei: Ipotu mono iyes toryamut Etau ṅolo ka Akuj anakitiya n̄una ecamito D̄kisila kori anakiirar D̄akiro n̄una Ajokak, ido tonupa?

³Ikokinete iyes irakasi n̄ibaṅaanotin ai? Ipotu iyes togeut alotooma Etau ṅolo ka Akuj; nai icamito tokona iyes aṅetakin kan apedor kus bon a n̄ilopeyek?

⁴Apotu mono n̄ican n̄lu ipotu iyes toryamut aṅuna a D̄akiro a n̄una Ajokak toruworos n̄ikoṅinae a? Kire, pa arae n̄ikoṅinae!

⁵Ikiinakinit mono Akuj iyes Etau keṅ ka akitiya n̄akujuwuanisya alokid̄iṅ kus, aṅuna itiyaata iyes n̄una ecamito D̄kisila kori aṅuna iiranaryata D̄akiro n̄una Ajokak, ido tonupa?

⁶Totamakisi n̄una elimunito D̄akigireta aṅuna ka Aburaam ebe, “Anupit Aburaam Akuj; aṅuna ka anupit keṅ, abu Akuj tocamu iṅes erae ṅolo iyookino”.

⁷Itemokino nai iyes toyenut ebe, n̄iletok ka Aburaam n̄lu a kire, ikes n̄ituṅa n̄lu eyakatar anupit neni ka Akuj.

⁸Apotu D̄akigireta kolon̄ todwara atemar elimori Akuj atemar iyookinosi n̄ituṅa n̄lu nyerae Diyudayan aṅuna ka anupit kec. Aṅun apotu D̄akigireta tolimokis D̄akiro n̄una Ajokak neni ka Aburaam temasi, “Iterereṅi Akuj n̄akwapin daadaṅ aṅuna kon”.

⁹Aṅun, n̄lu daadaṅ enupete ikwa Aburaam, iterereṅio ikwa iṅes.

¹⁰Ilamam n̄ituṅa n̄lu erubakinito iwuapito n̄una a D̄kisila. Anerae ebasi D̄akigireta ebe, “Ilamam aneni ka Akuj ituṅanan daadaṅ n̄ini nyiwuapit n̄akiro daadaṅ n̄una igiritae lokitaabo ṅolo a D̄kisila”.

¹¹Ileere nai atemar, nyelimori Akuj atemar iyookino ituṅanan alokiṅaren keṅ aṅuna iricitor D̄kisila, anerae ebasi D̄akigireta ebe, “Ituṅanan bon n̄ini elimori Akuj atemar iyookino alokiṅaren keṅ aṅuna ka anupit keṅ, iṅes eyari”.

- ¹²Nai emam ŋuna a Dikisila ŋuna etapito anupit, ikwapei ebaakatar Dakigireta ebe, “Erae akitiya daadaŋ ŋuna ecamito Dikisila epedorya ituŋanan akiyar”.
- ¹³Nai abu Kristo ikilaku iwon alolam a ŋulu eponito aneni a Dikisila, anerae abu iŋes kiwok ŋilam ŋulu sek arae ŋulu yok; anerae ebasi Dakigireta ebe, “Ilamam aneni ka Akuj ituŋanan daadaŋ ŋini ibubukinio lokitoe”.
- ¹⁴Abu Kristo kitiya ŋun, ikotere alotooma keŋ einakinio ŋituŋa ŋulu nyerae Diyudayan ŋarereŋisyo ŋuna abu Akuj kiik neni ka Aburaam, ikotere nai toryamunere iwon ŋulu ikinupit Kristo Etao ŋolo ikiikinit Akuj.
- ¹⁵Dikaitotoi kaŋ, alosi ayonŋ akirwor ŋakiro ŋuna itiyasi anakiyar yok jwi jwi: ani kecamunosi ŋituŋa ŋiarei aŋuna a idiobore, ikoŋete anacamun kec, emam ituŋanan epedori akibil kori akiyatakin idiobore nacamun kec.
- ¹⁶Nai tokona toyenete ebe, abu Akuj inak akiikinet keŋ neni ka Aburaam ka neni ke eletonit keŋ. Nyelimunito Dakigireta ebe “Diletok”, iŋes atemar ŋituŋa ŋulu alalak, nai “Eletonit”, iŋes atemar ipeituŋanan bon, Kristo.
- ¹⁷Duna alimunit ayonŋ ikes nu ebe, abu Akuj tocamunos ka Aburaam, kiik akiric Acamunet ŋin. Nyepedorete Dikisila ŋulu kolonŋ ayauni Akuj kelunyarosi ŋikaru ŋamiaie ŋaomwon ka ŋatomoniuni akibil Acamunet ŋin ka akikisar akiikinet ŋina ka Akuj.
- ¹⁸Anerae ani kerae anakiwuapit Dikisila eryamunere iwon ainakineta ŋina ka Akuj, iŋes atemar nyeriŋa ikiryamuni ainakineta ŋin anakiiikinet a ŋina ka Akuj. Nai arae nakiikinet ŋina ka Akuj abunio Aburaam toryamunia ainakineta ŋin.
- ¹⁹Arae nai nyo etic a Dikisila? Aponi kiyatakin a Dikisila nakiikinet akitoodiunia ibore ŋini erae asekit ka etemokino kiboiyoto ikes akitodol abunore ŋina ke eletonit a ŋolo ka Aburaam a ŋolo aris Akuj kiik. Apotu ŋimalaikan kikobut Dikisila kwap, kisitorut neni a Moses, a ŋolo arae ekemorikinan Akuj ka ŋituŋa.
- ²⁰Nai erae apaki ŋina eraakar ŋituŋa ŋiarei, iŋes bon iitanitere ekemorikinan, nai erae Akuj apei.
- ²¹Apolou mono a ŋakiro a ŋun atemar itepigito Dikisila ŋakiikinet a ŋuna ka Akuj a? Mam jik! Anerae ani kerae toryamunite ituŋanan Dikisila ŋulu epedorete ayaun akiyar, kepedo nai ŋinituŋanan aruwor ŋini iyookino alokiŋaren Akuj aŋuna ka akiwuapit Dikisila.
- ²²Nai ebasi Dakigireta ebe eyai akwap daadaŋ tooma napedor ŋina ka asekit; ikotere nai einakinio akiikinet ŋina ka Akuj neni a ŋituŋa a ŋulu enupito Yesu Kristo.
- ²³Nai ani eriŋa nyedolo apaki ŋina ka anupit Kristo, apotu Dikisila ikiena iwon ikwa ŋimabus akitodol apaki ŋina etatakanunere anupit na.
- ²⁴Aŋun, apotu Dikisila ikiyok iwon nooi akitodol ŋina abunio Kristo, ikotere nai ikilimoryo iwon ikirae ŋulu ikiyookino alokiŋaren Akuj aŋuna ka anupit Kristo.

²⁵Nai aḡuna tokona adolunio apaki ḡina ka anupit Kristo, nyeriḡa nabo Dikisila ikiyokito iwon.

²⁶Iraakasi tokona iyes daadaḡ ḡidwe ḡulu ka Akuj, aḡuna inupitotor iyes Yesu Kristo.

²⁷Aponi iyes ikibatisae tooma nakimorikina ka Kristo ka tokona inapito iyes ḡipitesyo ḡulu a Kristo.

²⁸Aḡun, emam atyaketait eyai kidiḡ Diyudayan ka ḡulu nyerae Diyudayan, kidiḡ ḡipi ka ḡulu nyerae ḡipi, kidiḡ ḡikilyok ka ḡaberu; iraakasi iyes daadaḡ ḡipei anakimorikina ka Yesu Kristo.

²⁹Ani nai kiraakasi iyes ḡulu a Kristo, iraakasi ḡiletok ḡulu ka Aburaam ka iryamunete ḡuna adau Akuj akiikin.

ḡigalatiyae 4

¹Nai tokona, ani eriḡa ḡolo rwanu irumi ebari a papa keḡ edit, iteo iḡes ikwa epito tari kerae iḡes elope a ḡiboro a ḡul a daadaḡ.

²Ani eriḡa iḡes edit, eyakasi ḡikilyok ḡulu iyokiyete iḡes, topolokinito ḡakiro keḡ daadaḡ akitodol apaki ḡina itemokinit papa keḡ.

³Ikwaḡinapei, ikipotu iwon daḡ eriḡa nyeyenuna ḡuna a kire, oruworos ḡipi ḡulu a ḡipyān a ḡulu ipukato akwap.

⁴Nai, ani edoli apaki ḡina etemokino, abu Akuj kiyaku Lokoku keḡ ka alope. Abu iḡes bu erae lokoku ka aberu ikwa ḡulucetuḡa ka abu topolou ipukato Dikisila a Diyudayan,

⁵aḡuna ka alakun ḡulu ipukato Dikisila, ikotere iwon ikiruwor ḡidwe ḡulu ka Akuj.

⁶Aḡuna ka akitoodiun atemar iraakasi iyes ḡidwe keḡ, abu Akuj kiyaku Etau ḡolo a Lokoku keḡ tooma yok, Etau ḡolo iworoe ebalā, “Papa! Apa kaḡ!”

⁷Aḡun, nyeriḡa iyoḡ irae epito, nai irae lokoku. Ikwaḡina iraakar iyoḡ lokoku keḡ, ikiinakini Akuj iyoḡ ḡinibore daadaḡ idaritor iḡes ḡidwe keḡ.

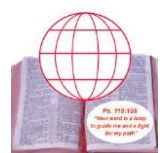
⁸Koloḡ sek, pa iyenete iyes Akuj, ido ipotu toruworos ḡipi ḡulu a ḡakujo a ḡuna nyerae Akuj ḡina a kire.

⁹Nai ikwaḡina tokona iyenuniata iyes Akuj, kori ikiyenunia Akuj iyes, ikokinete iyes icamito aboḡor neni a ḡipyān a ḡulu ipukato topalag ka topapanito ai? Kaanukiro icamitotor iyes aruwor ḡipi kec nabo?

¹⁰Iricito iyes ḡirwa ḡice, ḡilapyo ḡice, ḡatyakiata ḡuna ke ekaru ḡace ka ḡikaru ḡice.

¹¹Akabulit ayoḡ aḡuna kus! Apolou keḡ mono atemar etic daadaḡ ḡolo etiya ayoḡ aḡuna kus aruwor ekoḡinait a?

¹²Akadyekit ayoḡ iyes ḡikaitotoi kaḡ, kikokis ayoḡ, anerae ekoni ayoḡ daḡ iyes. Nyitiyakina iyes ḡadi ḡuna aronok neni kaḡ.

- ¹³Iyenete iyes atemar apaki njina ke ekiñaren, abu ayonj ogeiya alimonokin iyes Ñakiro njuna Ajokak apaki njina adyakar ayonj.
- ¹⁴Nai tari njina abunio apalagu njina ka adyak kañ yau ñatyokisyo neni kus, ipotu iyes nyikijamuwasi kori nyikiñero ayonj. Akilo, ipotu iyes ikijaut ayonj esibit emalaika njolo ka Akuj; ipotu iyes ikijaut ayonj esibit ijaunito Yesu Kristo.
- ¹⁵Ilakara iyes apaki njin nooi! Nyo bo tokona atakanu? Alimuni ayonj kire atemar kerae topedorito, kigorunito iyes tari ñakonyen kus a ñilopeyek apaki njin, ikiinakis ayonj.
- ¹⁶Aruwor mono tokona ayonj emoit kus añuna ka alimokin iyes njuna a kire a?
- ¹⁷Ecamito nooi ñituña njuluce njul akiriwor iyes, nai nyejokak njuna iwarito ikes. Duna make iwarito ikes, erae njuna ka atyakar iyes aneni kañ, ikotere icamunete iyes arukit ka ikes.
- ¹⁸Ejok acamit ibore idio – erae ca kejoj ibore njin – iyookin njun jwi jwi, meere apaki njina ikirukitor iwon bon.
- ¹⁹Didwe kañ njuluminan, aryeba ayonj nabo añuna kus ikwa eryebar aberu idouni; aryeba ayonj akitodol njina iruworotor iyes njulu ipakito anakiro a Kristo.
- ²⁰Kerae ca tokona orukito iwon, kaanyu ayonj epite ece njolo ekesirworya iyes! Nyayeni ayonj njuna kitiya añuna kus!
- ²¹Ekeñisi iyes njulu icamito akiwuapit Ñikisila: nyipupete iyes njuna irworosi Ñikisila a?
- ²²Ebasi ikes ebe ayakar Aburaam njidwe njulusapa ñiarei, epei arae lokoku ka aberu a njina arae apito, epei arae lokoku ka aberu a njina pa arae apito.
- ²³Aponi touruunae lokoku a njina arae apito alopite a ñituña daadañ, nai lokoku a njina pa arae apito, aponi touruunae añuna ka akiikinet a njina ka Akuj.
- ²⁴Eyenun ñakiro njun erae akitaanyikinet. Ikote ñaberu njunaarei njun Ñacamuneta njunaarei. Dina edounitoe njidwe keñ anapitoonut erae Agar ka ikoni iñes Acamunet njina etiyao alomoru a njolo enyaritae Sinai.
- ²⁵Agar na njina isikwaanitae ka emoru Sinai njolo eyai nakwap njina ka Arabia, ikoni Yerusalem njolo a tokona, njolo erae epito kaapei ka ñituña keñ daadañ.
- ²⁶Nai Yerusalem njolo anakuj, nyerae epito ka erae toto yok.
- ²⁷Anerae ebasi Ñakigireta ebe, “Tolakari iyonj aberu njina ikolupana! Tocelu ka kiworok ka alelyan, iyonj njina nyeanyuna aryeba njina ka akidoun! Anerae eryamuni aberu njina abu lokile keñ toesik njidwe njulu alalak, akilo aberu njina eyakar ekile!”
- ²⁸Ñikaitotoi kañ, irakasi iyes njidwe njulu ka Akuj añuna ka akiikinet keñ, lopite njolo aryamunia Aburaam lokoku keñ Isaka.

²⁹Nai alorwa a ηul, esicaneene esapat ηolo edounio alopote a ηolo a ηituηa a daadaη esapat ηoloce ηolo edounitoe aηuna ke Etaa a ηolo ka Akuj ka ikote tokona daη nenipei.

³⁰Nai ebasi Dakigireta ai? Ebasi ebe, “Kirita apito ka lokoku keη; anerae nyepedori jik lokoku ka apito akirum ηiboro a papa kec, ikwa lokoku ka aberu a ηina nyerae apito.”

³¹Aηun nai ηikaitotoi, nyikirae iwon ηidwe ηulu ka apito, nai ikirae ηidwe ηulu ka aberu a ηina nyerae apito.

ηigalatiyae 5

¹Ikilacak Kristo iwon, aηun, nyitemokino nabo iwon eboiyoto ikwa ηipi. Torubakisi nai icasito irakasi ηituηa ηulu elacakina ka nyicamut aruwor ηipi nabo.

²Topupokisi, ayon Paulo akalimokinit iyes ebe ani kicamut iyes akileηeryo, iηes atemar ecaryono kire Kristo aneni kus.

³Aboηokini nabo alimun atemar ituηanan daadaη ηini acamu akileηeryo, itemokino kiwuap daη Dikisila daadaη.

⁴Iyes ηulu ikatakinito aruwor ηulu iyookino alokiηaren Akuj aηuna ka akiwuapit Dikisila, idaut iyes atyakar aneni a Kristo. Ipena iyes neni nyikiinakinia Akuj iyes ajokis keη.

⁵Aneni kosi, ikigeno atemar ikituruwor ηulu ikiyookino alokiηaren Akuj aηuna ka anupit Kristo ka erae ηun ikidarit isua anapedor a ηina ke Etaa a ηolo ka Akuj.

⁶Anerae ani ikimorikina iwon ka Yesu Kristo, emam ajokis ikiryamuni iwon anakileηeryo kori anamamukau akileηeryo, mati ananupit bon a ηina itoodiuna alotooma amina.

⁷Ilosete paaran iyes ananupit kus ejok! Dae ikiretak iyes anakiwuapit ηakiro ηuna a kire?

⁸Meere Akuj ηina ikinyarit iyes kitiyae ηun.

⁹Eyai alimunet ηina ebala ebe, “Itubuunete ηakinyalet ηuna ekudyoko ηakirya ηuna alalak”.

¹⁰Alotooma Ekapolon, ekekinyomit ayon iyes, nyiyakaunotor ηatameta ηace. Nai ituηanan daadaη ηini ikibatarit iyes, tari kerae iηes ηae, etubokini Akuj iηes a ηun.

¹¹Nai aneni kaη ηikaitotoi, ani karubak ayon alimonokini atemar iitana akileηeryo, kaanukiro bo eriηa ηituηa ekesicanitotor ayon? Kerae kikote nen, pa kepedorito ηakiro ηuna ka atwanare a Kristo alomusalaba ayaun ηatyokisyo.

¹²Tolimokisi ηituηa ηulu ikibatarito iyes, ηulu ecamito akileηeryo ηul, kidonos daη make!

- ¹³Nai iyes njikaitotoi kaṅ, aponi iyes ikinyarae aruwor ṅulu ilacakina. Nyicamakis nai alacakina ṅin eruwor ṅina kimyekinet ekibure ṅolo a ṅawat kus ikipukae iyes. Akilo, kimyekisi amina ikiinak iyes akijaanakin make.
- ¹⁴Anerae eyakasi Dikisila daadaṅ tooma akiciket ṅina ebal, “Tomina ekonikidunyet ikwaṅina iminar iyoy akonikuwan”.
- ¹⁵Nai ani kitiyaete iyes ikwa ṅityaṅ ṅulu ka ariet ṅulu ekonyokonyasi ka tonyamas make, tocoito nai nyirikarosi make.
- ¹⁶Dakiro ṅuna erwor ayoy ikes nu: kimyekisi Etao ṅolo ka Akuj kipuka akiyar kus, nyikipuka nai iyes ekibure ṅolo ka aseconu a ituṅanan.
- ¹⁷Anerae ediṅasi aseconu a ituṅanan ka Etao ṅolo ka Akuj; erae ṅinice emoit a ṅinice. Aṅun nai, nyipedorete iyes akitiya ṅuna icamito akitiya.
- ¹⁸Nai ani kikitenit iyes Etao ṅolo ka Akuj, iṅes atemar nyikipukato iyes Dikisila.
- ¹⁹Ileere aseconu ṅina itiya alotooma ituṅanan anakiro a nu: amalao, asiilyanut, adoteu,
- ²⁰akilip neni a ṅakujo, akikukuja, aremo, ebura, arorokanut, aṅoit, amarya, atyakatyaka aṅuna ka agelegelya a ṅatameta, atyakatyaka aṅuna a ṅatukon,
- ²¹akimanit, emeret, amatanu ṅagwe ka ṅace daṅ ṅuna ikote nenipei nen. Akalimokini tokona ayoy iyes ikwapei sek akalimokinitor: ikes ṅulu eyakatar ṅun, nyeyakaun Napukan ka Akuj.
- ²²Nai eyauni Etao ṅolo ka Akuj na erae arait alotooma ituṅanan: amina, alelyan, ekisil, akidaṅidaṅ, arimao, ajokis, akikinyoma,
- ²³akitiditeuna ka akiyokiuno bon. Emam Dikisila eremokino ka ṅakiro ṅuna ikote ṅun.
- ²⁴Adaut ikes ṅulu erae ṅulu a Kristo akitotwakiar aseconu ṅina alotooma kec ka ekibure keṅ alomusalaba a Kristo.
- ²⁵Adau Etao ṅolo ka Akuj ainakin iwon akiyar; itemokino Etao ṅolopei ṅol kiyok akiyar yok.
- ²⁶Nyitemokino eturokinos kori obenyununos make kori erakanaros make aṅuna a ṅuluce.

ṅigalatiyae 6

- ¹Dikaitotoi kaṅ, ani keriko asecit idiotuṅanan, itemokino iyes ṅulu ikipukat Etao ṅolo ka Akuj kiṅarakis iṅes, ikotere inyakun iṅes; nai itemokino iyes kitiyata ṅun alotooma akitiditeuna. Kiuryar ṅinituṅanan kus bon, ikotere nyitemi iṅes daṅ.
- ²Kiṅaranakinis make anatyokisyo kus, ido alopote a ṅol, iwuapete iyes ekisil ṅolo a Kristo.
- ³Ani ketami ituṅanan atemar arae iṅes ṅae torae bo kire ikoṅinait, emodyanakin iṅes bon.

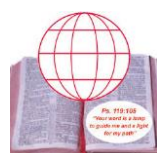
- ⁴Itemokino ninituñanan toyenu ñipitesyo keñ. Ani kejokak, epedori nai iñes akiturokin añuna adau iñes elope akitiya, pa isikwaanit ka ñuna adau ñinice akitiya.
- ⁵Anerae itemokino ninituñanan kitir ñipitesyo keñ a ilope.
- ⁶Itemokino ituñanan ñini itatamyó ñakiro ñuna a Dikristo tomora ka eketataman keñ ñiboro ñulu ajokak daadañ ñulu eyakar iñes anakiyar keñ.
- ⁷Tocoito nyimodikinosi! Emam ituñanan epedori akitabajaan Akuj. Elemi ituñanan ibore ñinipei aris iñes keeki.
- ⁸Anerae ani keeki ituñanan nakiitanit ñina ka aseconu keñ, nenipei nen ecunakinia iñes akilem keñ, ñina erae atwanare; nai ani keeki iñes neni ke Etau a ñolo ka Akuj, nenipei nen ecunakinia iñes akilem keñ, ñina erae akiyar ñina nyedaun.
- ⁹Nyitemokino iwón ikiup akitiya ñuna ajokak, anerae ani pa kikiesik iwón akitiya ñuna ajokak, edoluni apaki ñina ikiryamunia iwón akilem ñina ajokan.
- ¹⁰Añun nai, ani eriña iwón ikiyakar apaki ñina ajokan, itemokino etiyata ñuna ajokak neni a ñituña a daadañ, akilo nooi neni a ñulu erae ñikanupak ikwa iwón.
- ¹¹Ayoñ elope egiri nu neni kus ka akan kañ; ipedorete iyes ayenun nu alopote a ñolo epolooto ñinyukutae.
- ¹²Dituña ñulu ikatakinito akitiñakin iyes akileñeryo, ikes ecamito akitoodiuna erae ñulu ajokak alokiñaren ñituña. Itiyaete ikes ñun, ikotere nyisicani ikes añuna a ñakiro a ñuna ke emusalaba a Kristo.
- ¹³Nai tari ñulu iwuapito ñakiro ñuna ka akileñeryo, nyiwuapito ikes ñilopeyek Dikisila; ecamito ikes atemar ikileñeri iyes, ikotere ikes iturokinosi temasi ipotu iyes kiwuapa etal ñolo ka akileñeryo.
- ¹⁴Nai aneni kañ, nyacamit jik akiturokin añuna a ñacekiro, mati ñuna ke emusalaba bon a ñolo ke Ekapolon yok Yesu Kristo; anerae añuna ka atwanare keñ alomusalaba, etwanit akwap alokiñaren kañ ka atwanit ayoñ alokiñaren akwap.
- ¹⁵Anerae nyerae akileñerit kori amamukau akileñeryo epol alotooma ituñanan; ibore ñini epol iñes aruwor ituñanan ñini kitete.
- ¹⁶Toyai ekisil, ka akisyon neni a ñulu iwuapito ñakitamateta ñun anakiyar kec – ka neni a ñituña a daadañ a ñulu iwuapito Akuj, ñulu erae Disirael ñulu a kire.
- ¹⁷Erikakini: nyitemokino nabo idiotuñanan ekesican ayoñ, anerae itoodiunito ñapores ñuna anakuwan kañ atemar arae ayoñ epito ñolo a Kristo.
- ¹⁸Toyai neni kus ñikaitotoi daadañ ajokis ñina ke Ekapolon yok Yesu Kristo! Amen.

Niepesoi

Niepesoi 1

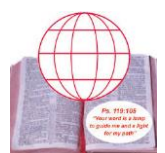
- ¹Ayoŋ Paulo, ŋolo arae ekiyakia ŋolo a Yesu Kristo aŋuna ka acamit a ŋina ka Akuj, egirit abaruwa na neni a ŋituŋa a ŋulu ka Akuj a ŋulu eyakasi Epeso, ŋulu ikinyoma alotooma akimorikina ka Yesu Kristo:
- ²Toyai neni kus ajokis ka ekisil aneni ka Akuj Papa yok ka aneni ke Ekapolon Yesu Kristo.
- ³Olakaros neni ka Akuj a ŋina erae daŋ Papa ke Ekapolon yok Yesu Kristo! Anerae anakimorikina yok ka Kristo, ikiterereŋ iŋes iwon anainakin ŋarereŋisyo daadaŋ ŋuna ke Etau ŋuna anakuj.
- ⁴Tari eriŋa akwap nyesubuna, aris Akuj kikiseu iwon alotooma Kristo aruwor ŋulu keŋ, ikotere nai ikipedori iwon ayakau kiŋaren keŋ ikirae ŋulu ikisegak alotai ka ŋulu ikiyookino alokiŋaren keŋ.
- ⁵Aŋuna ka amina keŋ, aris Akuj ŋinapei anakisyakinet ketubu akituruwor iwon ŋidwe keŋ aŋuna a Yesu Kristo – arae ŋun alakara ka acamit keŋ.
- ⁶Ikotere iwon ikipuri iŋes aŋuna ka ajokis keŋ a ŋina apolon, a ŋina erae ainakinet keŋ ŋina a Lokoku keŋ a ŋolo minat!
- ⁷Anerae ikituruwor iwon ŋulu ikilakuna a ŋuna a ŋaokot a Kristo, a ŋuna aponi tobukoro alomusalaba; iŋes nai atemar esyoni ŋasecisya yok. Alopite a ŋol, ikitoodik Akuj iwon epite ŋolo epoloo nooi ajokis keŋ.
- ⁸Anajokis a ŋin, abu Akuj ikiinak iwon aosou daadaŋ ka ayenut,
- ⁹ikitaanyu iŋes iwon alosikinet keŋ ŋina imunono ikwapei araakar acamit ka alakara keŋ ŋin.
- ¹⁰Irikakini Akuj alosikinet ŋin apaki ŋina itemokinor. Alosikinet ŋin, iŋes acunakin ŋisubuna daadaŋ iwapei, ibore daadaŋ ŋini eyai nakuj ka ŋini eyai kwap, ido toruwor Kristo Ekapolon kec.
- ¹¹Itiyao ŋiboro daadaŋ alopite a ŋolo itemokinitor ka etubunitor Akuj ka abu Akuj ikiseu iwon aŋuna ka acamit keŋ aruwor ŋituŋa keŋ ka alope anakimorikina ka Kristo, ikwa kebunio iŋes totubunio ŋinapei anakisyakinet.
- ¹²Aŋun nai itemokino isua ŋulu ikisyauni akigeno neni a Kristo, eboiyoto ikirae ŋulu ikipuro apolou ŋina ka Akuj.
- ¹³Ipotu iyes daŋ toruworos ŋituŋa ŋulu ka Akuj apaki ŋina iiraryata ŋakiro ŋuna a kire, Dakiro ŋuna Ajokak ŋuna apotu yaut aiuno neni kus. Ipotu iyes tonupa neni a Kristo ka abu Akuj ikiinak iyes Etau ŋolo Asegan ŋolo aris iŋes kikiik iyes; abu Etau ŋol kikok aneni kus emacar keŋ ŋolo itoodiunit atemar irae ŋulu keŋ.

- ¹⁴Etai nɔl iɛes erae akitoodikinet neni yok atemar eryamunio iwɔn n̄arereɛisyo n̄una adau Akuj akiikin neni a n̄ituɛa keɛ apaki n̄ina elakunia Akuj n̄ituɛa keɛ jik, ikotere nai kipuroe apolou keɛ.
- ¹⁵Aɛuna a n̄akiro a n̄un ka aɛuna adaunia ayɔn akiirar anupit kus neni ke Ekapolon Yesu, ka amina n̄ina iyakatar iyees aɛuna a n̄ituɛa a n̄ulu ka Akuj a daadaɛ,
- ¹⁶eriɛa nyejoɛo ayɔn alakara neni ka Akuj aɛuna kus. Akatamununui ayɔn iyees apaki daadaɛ n̄ina elipya ayɔn.
- ¹⁷Elipenene ayɔn Akuj n̄ina ke Ekapolon yok Yesu Kristo, Papa n̄olo eyai apolou daadaɛ, ikiinak iyees aosou ka n̄akitoodyanakineta, ikotere toyenut iyees ejok.
- ¹⁸Elipit ayɔn Akuj toɛaar n̄atameta kus, ikotere toyenut akigeno n̄ina adau iɛes anyarakin iyees ka epite n̄olo elalaata n̄arereɛisyo n̄una epolok, n̄una adau Akuj akiikin ainakin n̄ituɛa keɛ;
- ¹⁹nabo daɛ alalau n̄ina ka apedor keɛ a n̄ina apolon a n̄ina itiyae alotooma yok a n̄ulu ikinupit. Apedor n̄in n̄ina itiyae aneni yok, ikwaan ka apedor
- ²⁰n̄ina abu iɛes kisitiya apaki n̄ina eteyarunia Kristo alokatwak ka kisiboik iɛes lowae keɛ n̄olo aloteten anakuj.
- ²¹Ipukat Kristo aina n̄ikepukak daadaɛ n̄ulu alokidiana, n̄ikawuoikinitok akwap, n̄apedorosyo, n̄ikapolok ka daadaɛ n̄ulu eyakatar apolou anakwap a na ka a n̄ina ebunit.
- ²²Abu Akuj kiwuak n̄iboro daadaɛ kwap n̄akejen a Kristo ka inak iɛes n̄olo epolokinit n̄iboro daadaɛ.
- ²³Ido erae iɛes akou a Dikristo a n̄ulu eraakasi akuwan keɛ. Erae akuwan keɛ n̄in akisiyookinet n̄ina a n̄olo erae iɛes elope isiyookini n̄iboro daadaɛ anakiboisyo a daadaɛ.

N̄iepesoi 2

- ¹Paaran sek, itwakito iyees alotai alokin̄aren Akuj aɛuna ka aronis ka aɛuna a n̄asacisya kus.
- ²Apaki n̄in ipotu iyees kiwuapa n̄ipitesyo n̄ulu ka akwap n̄ulu aronok; ipotu iyees kisipukas ekepukan n̄olo epolokinit n̄ipyen n̄ulu eyakasi kidiana, ekipye n̄olo tokona epolokinit n̄ituɛa n̄ulu nyiwuapito n̄akiro ka Akuj.
- ³Kire, ekwaanae iwɔn daadaɛ ka ikes, ido ikiboi alotooma ekibure n̄olo a n̄awat yok, etiyao iwɔn ibore daadaɛ n̄ini etalakarit acamit n̄ina a n̄awat ka n̄atameta yok a n̄ilopeyek. Alokuwane yok a n̄ol, ikiya iwɔn nanyunyura n̄ina ka Akuj, ikwapei n̄ituɛa n̄uluce daɛ.
- ⁴Nai epol nooi akisyon n̄ina ka Akuj ka epol nooi amina keɛ n̄ina ikiminar iwɔn:

- ⁵tari nina ikitwakitor iwon alotai alokiñaren Akuj aņuna a nasecisya yok, abu iņes ikiinak iwon akiyar kaapei ka Kristo. Toyenutu: erae aņuna ka ajokis a nina ka Akuj ikiunere iyes!
- ⁶Aņuna ka akimorikina yok ka Yesu Kristo, abu Akuj ikiteyar iwon kaapei ka Kristo, ido ikisiboik iwon kaapei ka iņes nakuj.
- ⁷Abu Akuj kitiya nun akitoodiunia anapakio a daadaņ a nuna eponito, ajokis keņ nina apolon nooi nina iloit daadaņ, nina ileere anamina a nina abu iņes kitoodiu neni yok aneni a Yesu Kristo.
- ⁸Anerae erae aņuna ka ajokis a nina ka Akuj ikiunere iyes, aiuno nina ipotu iyes toryamut ananupit kus.
- ⁹Meere aņuna a nticisyo kus ikiunere iyes, nai erae aiuno ainakinet nina ka Akuj, ikotere nyiturokin idiotuņanan aņuna ka ainakinet a nin.
- ¹⁰Akuj iņes ikiteyakau iwon lopite nolo ikiyakar tokona anakimorikina yok ka Yesu Kristo. Adau iņes asubun iwon nabo alotooma Yesu Kristo, ikotere nai iwon ikitiyae nticisyo nulu ajokak, nulu aris iņes kedau akitemonokin kitiyae iwon.
- ¹¹Totamunito epite nolo paaran sek ayakar akiyar kus; iyes nituņa nulu ikidounitoe pa irakasi Diyudayan, nulu ikinyarito Diyudayan “Dulu nyikileņeritae”. Ebasi Diyudayan nul ikirae ikes nulu ikileņeritae, anerae iwuapito ikes etal nolo ka akileņeryo nawat, lopite nolo ileņeryata nituņa nawat kec a nileņia
- ¹²Apaki nin, pa iyenete iyes Kristo. Iraakasi iyes nigelaaotin, nabo pa irakasi iyes nipei ka nituņa nulu seuna nulu ka Akuj. Pa ikimarakinetae iyes Nacamuneta nuna esileereunito nakiikineta nuna ka Akuj neni a nituņa keņ, ido iboiyete iyes anakwap a na emam akigeno ka emam ayenut Akuj.
- ¹³Ilwaka paaran sek iyes aneni ka Akuj, nai aņuna tokona iyakatar nakimorikina ka Kristo, adaun akitapuun iyes neni ka Akuj aņuna a njaokot a Kristo, aņuna aponi tobukoro alomusalaba.
- ¹⁴Anerae Kristo elope adau ainun iwon ekisil anakituruwor Diyudayan ka nituņa nulu nyerae Diyudayan nipei. Anatwanare keņ alomusalaba, abu Kristo tolema akimananu nina sek atyakit ikwa arwatata Diyudayan ka nituņa nulu nyerae Diyudayan, nina abu kiturubak ikes imanana.
- ¹⁵Abu iņes anabunore keņ kikisa Dikisila nulu a Diyudayan kaapei ka nakiciketa kec, ikotere ituruwori nıkabilae nuluarei nul ateker apei nina kitete anakimorikina ka iņes; alopite a nol, abu kisisil nituņa.
- ¹⁶Abu Kristo anatwanare keņ alomusalaba tolema akimananu a nıkabilae a nuluarei a nul ka kituruwo ikes nipei anakuwan keņ a nina erae Dikristo; ido abu kinyaku ikes neni ka Akuj.

- ¹⁷Abu nai Kristo bu alimonokin ŋakiro ŋuna ke ekisil neni a ŋituŋa a daadaŋ – neni kus a ŋulu nyirae Diyudayan, a ŋulu sek ilwaka nooi aneni ka Akuj ka neni a Diyudayan a ŋulu sek aapiyete aneni ka Akuj.
- ¹⁸Erae aŋuna a Kristo aponere iwon daadaŋ Diyudayan ka ŋulu nyirae Diyudayan, topedorere aponare neni ka Akuj a Papa alotooma Etao ŋolo ka Akuj epei.
- ¹⁹Aŋun nai, nyeriŋa iyees ŋulu nyirae Diyudayan irae ŋigelaanotin kori ŋituŋa ŋulu ka acekwap; irae tokona iyees ŋipei ka ŋituŋa ŋulu ka Akuj ka irae ŋituŋa ŋulu ke epeikal a ŋolo ka Akuj.
- ²⁰Isikwaanitae Dikristo ka aduketait: aŋun, adaun iyees adukokin nakisyakinet ŋina ka aduketait a ŋina esyakinete ŋikiyakia ka ŋikadwarak. Yesu Kristo elope iŋes erae amoru ŋina itogogoŋit akai alokoona.
- ²¹Itogogoŋit iŋes aduketait daadaŋ ka itopoloe kituruwo Akai ka Akuj ŋina etyakunitae aŋuna ke Ekapolon.
- ²²Alotooma akimorikina ka Kristo, ikidukokin iyees daŋ kaapei ka ŋuluce naduketait ŋina iboiyo Akuj alotooma Etao keŋ.

Ŋiepesoi 3

- ¹Aŋakiro a ŋun, elipit ayonŋ Akuj, ayonŋ Paulo ŋolo arae emabus aŋuna ejaanakinia Yesu Kristo aŋuna kus a ŋulu nyirae Diyudayan.
- ²Kire idaut iyees akiirar ebe adau Akuj ainakin ayonŋ ajokis keŋ akitiya etic keŋ lo aneni kus.
- ³Arae nakitoodikinet abunio Akuj ekesileerek ayonŋ ŋakiro keŋ ŋuna imunono, ŋuna ŋoon sek abu ayonŋ egir euruwuaka.
- ⁴Ani isyomete iyees ŋuna adau ayonŋ akigir, ipedorete ayenun epite ŋolo ayenunia ayonŋ ŋakiro ŋun, ŋuna imunono, ŋuna erae ŋuna a Kristo.
- ⁵Kolonŋ sek, pa alimokinitae ŋituŋa ŋakiro ŋuna imunono ŋun, nai tokona adau Akuj akitoodiun ikes alotooma Etao keŋ neni a ŋikiyakia keŋ a ŋulu ka Akuj ka neni a ŋikadwarak.
- ⁶Dakiro ŋuna imunono ikes nu ebe, aŋuna a Dakiro a ŋuna Ajokak, amora ŋituŋa ŋulu nyirae Diyudayan ka Diyudayan ŋarereŋisyo ŋuna ka Akuj; eraakasi ikes ŋipei ka amora ŋakiikineta ŋuna abu Akuj kiik alotooma Yesu Kristo.
- ⁷Aponi eketuruwor ayonŋ eketiyan ŋolo a Dakiro a ŋuna Ajokak alotooma ainakinet ŋina abu Akuj okoinak ayonŋ anajokis keŋ alotooma apedor keŋ ŋina itiyaa iŋes etic.
- ⁸Arae neni kaŋ a ŋolo arae ecaryoit alotuŋa a daadaŋ a ŋulu ka Akuj aponi okoinakin ajokis ŋina limonokinet Dakiro ŋuna Ajokak neni a ŋulu nyirae Diyudayan – ŋakiro ŋuna ka ajakaanut a Kristo a ŋina nyenŋicun etyae keŋ.

- ⁹Aponi daŋ okinakin akisileerekin lotuŋa epite ŋolo itiyakinia Akuj ŋuna imunono ŋuna elosikinit iŋes. Abu Akuj, ŋina erae akasuban a ŋiboro daadaŋ kiwua ŋuna imunono ŋun ŋikaru daadaŋ ŋulu alunyarosi;
- ¹⁰ikotere nai alotooma Ðikristo toyenut ŋikepukak ka ŋapedorosyo ŋuna anakuj aosou ŋina ka Akuj alotooma ŋiboro daadaŋ.
- ¹¹Abu Akuj kitiya ŋun ikwapei ayakar alosikinet keŋ ŋina a ŋikaru ka ŋikaru, ŋina ayakar iŋes alotooma Yesu Kristo Ekapolon yok.
- ¹²Alotooma akimorikina ka Kristo ka aŋuna ka anupit yok neni keŋ, ikipedori iwon aponare neni ka Akuj emam akuryanu ka ikiyakar akikinyomit.
- ¹³Aŋun, ekemaimai nai ayonŋ iyes, nyijamakis aŋuna a ŋican a ŋulu aryamu ayonŋ aŋuna kus, a ŋulu erae aŋuna ka akitopolooro kus moi anakuj.
- ¹⁴Aŋakiro a ŋun, aryediki ayonŋ alokiŋaren Akuj Papa,
- ¹⁵ŋolo erae neni keŋ eponitotor ŋikalya daadaŋ ŋulu anakuj ka ŋulu alokwap.
- ¹⁶Elipenene ayonŋ neni ka Akuj ikiinak iyes anabaru a ŋina a ŋarereŋisyo keŋ apedor ŋina kicaset alotai kus alotooma Etau keŋ
- ¹⁷ka elipenene ayonŋ Akuj kituruwo ŋitai kus neni iboiyo Kristo aŋuna ka anupit kus. Elipi ayonŋ atemar ibore daadaŋ ŋini itiyaete iyes, torae ŋini ebunit alotooma amina,
- ¹⁸ikotere nai iyes kaapei ka ŋituŋa ŋulu ka Akuj daadaŋ iyakaunotor apedor ŋinayenunet epite ŋolo epoloo nooi amina ŋina a Kristo ŋina nyipimun.
- ¹⁹Ee, elipi ayonŋ atemar toyenut iyes amina keŋ – tari pa kepedor ayenun iŋes nooi – ikotere nai kikwaanikinos iyes ka Akuj.
- ²⁰Epedori Akuj akitiya alotooma yok ŋuna alalak nooi akilo daadaŋ ŋuna ikipedori iwon akilip iŋes kori ŋuna ikitami iwon atemar ikitiyakini. Itiyae iŋes ŋun anapedor a ŋina itiyae alotooma yok.
- ²¹Toyai neni keŋ apolou aneni a Ðikristo anakimorikina ka Yesu Kristo ananyameta a daadaŋ, ŋikaru ka ŋikaru! Amen.

Ŋiepesoi 4

- ¹Ekemaimai nai ayonŋ iyes – ayonŋ Paulo ŋolo arae emabus aŋuna ka akijaanakin Ekapolon Yesu: kiboiyoto lopite ŋolo itemokino iboiyoto ŋituŋa ŋulu enyarit Akuj aruwor ŋulu keŋ.
- ²Itemokino iyes kitiditeuna, kiyapara ka totitiny. Kitoodiutu amina kus alotooma adaja make.
- ³Kitiyata ka agogoŋu kus a daadaŋ, torubakinito anakimorikina a ŋina ikiinakinit iyes Etau ŋolo ka Akuj anakiricit ekisil ŋolo ikimorikinit iyes.

- ⁴Eyai akuwan apei ka Etau epei ηolo ka Akuj ikwapei eyakar akigeno apei ηina adau Akuj anyarakin iyes.
- ⁵Eyai Ekapolon epei, anupit apei ka ebatisimu epei.
- ⁶Eyai Akuj apei ηina erae Papa a ηituηa a daadaη; ηina erae Ekapolon a daadaη, ηina itiyae alotooma daadaη ka eyai neni a daadaη.
- ⁷Aryamu ηnituηanan yok daadaη ainakinet ηina ejok lotyae ηolo ikiinakinia Kristo.
- ⁸Ikwapei irworotor Ɗakigireta ebe, “Ani elosi iηes kidiama nooi, abu ya ηirikon ηulu alalak; inak ηainakineta lotuηa.”
- ⁹Nyo mono apolou a ηakiro a ηuna ebasi, “Ani elosi iηes kidiama”? Apolou kec atemar abu iηes ekiηaren bu kwap kiporo tari nakibois ηina a ηikatwak.
- ¹⁰Iηes ηolo abu bu kwap, iηes pei abu kiporo tari anadis, ikotere ilopiyari iηes ηinibore daadaη.
- ¹¹Iηes ηolo egiritae ebe, “Inak ηainakineta lotuηa”; abu inak ηice aruwor ηikiyakia, ηice ηikadwarak; ηice aruwor ηikalimonokinak, ηice ηikeyokok ηulu a ηatukon a Ɗikristo ka ηiketatamak.
- ¹²Abu iηes kitiya ηun aηuna ka akitemonokin ηituηa ηulu ka Akuj daadaη aηuna ke etic a ηolo a Ɗikristo, ikotere itopolooto atukot a Ɗikristo, ηina erae akuwan a Kristo
- ¹³akitodol ηina ikimorikinor iwon daadaη kaapei ananupit ka oyenutu ejok Lokoku ka Akuj. Ikiponi nai iwon daadaη kaapei apol alotooma ituηanan ipei ηini apolon, ηini erae Kristo, oruworos ηulu ikipakit ikwa iηes.
- ¹⁴Ejoηoo nai iwon ayakau ikisibit ηidwe, ηulu ikiryajiryajete ηakitatameta a ηituηa a ηulu alyokonok, ikwa ataker ηina iryajiryajete ηikaguragurae ηulu a ηakipi; iteseceneneete ηituηa ηul ηuluce aηuna ka amodiyo a ηina elimonokinete ikes.
- ¹⁵Akilo, anakirworo ηuna a kire ηuna itorunito namina, itemokino iwon opoloto alopitesyo a daadaη ekokisi Kristo, ηolo erae akou a Ɗikristo a ηulu erae akuwan keη.
- ¹⁶Aηuna epolokinitor iηes ηinerin ηulu ka akuwan, eyeunito ηinerin daadaη akuwan apei ka erae akuwan daadaη apei ka ikamuna ηaruceta daadaη anakuwan. Ani nai itiyae ηolokiner ikwapei itemokino itiyaa, epolouni akuwan daadaη toduko anamina.
- ¹⁷Akalimokini tokona ayon iyes alokiro ke Ekapolon atemar: tojoηoto akiboi alopita a ηolo a ηituηa a ηulu nyeyenete Akuj, ηulu erae ηatameta kec ηakoηinae,
- ¹⁸ηulu eyakasi ηatameta kec nakiryonut. Aηuna eyakatar ikes amaaje, amudukan ikes anakiro a ηuna ka Akuj; aηun, atyakarosi ikes anakiyar a ηina ikiinanakini Akuj.
- ¹⁹Nyeriηa ηileec irumeneneete ikes anakiro tari a ηuna asiilyanak; itiyaeneneete ikes asiilyo ka aronis emam ibore ekacito.
- ²⁰Meere ηakiro ηun ipotu iyes toyenut aneni a Kristo!

- ²¹Ipotu iyes kire kiirasi ŋakiro keŋ ikwapei ŋikewuapak keŋ, aponi ikitatami iyes ŋakiro ŋuna a kire ŋuna ka akimorikina ka Yesu.
- ²²Aŋun, tolemasi ŋipitesyo ŋulu ke ekuwane kus a ŋoloŋorot a ŋolo paaran iyaryata iyes – ekuwane ŋolo ŋorot, ŋolo abu ikinyasu iyes alokibure keŋ a ŋolo ka amodiyo.
- ²³Itemokino ŋitai kus toruworos ŋulu kitet kaapei ka ŋatameta kus daŋ
- ²⁴ka itemokino iyes tonapa ekuwane ŋolokitete, ŋolo asubi Akuj ikwaan ka iŋes, ŋolo itoodiunit eyakae keŋ anakiyar a ŋina a kire, a ŋina iyookino ka ŋina ejok nooi.
- ²⁵Tojoŋoto amodyanakin! Itemokino ŋinituŋanan kirwor ŋuna a kire neni ke ekanupan a ŋoloce, anerae ikirae iwon daadaŋ ŋipei alotooma Kristo ikwapei ikiraakar iwon ŋinerin ŋulu ka apeikuwan.
- ²⁶Ani kiŋoa iyes, nyicamut aŋoit kus ikiteseci iyes ka kisila eriŋa akoloŋ nyedoiyoro;
- ²⁷nyiteryamut Satan apaki ŋina kitemyet iyes.
- ²⁸Tojoŋo ekademanaran ademanar, nai emaikina togeu akitiya etic, ikotere toryamu eropit aŋuna ke etic keŋ ka topedo tari akiŋarakin ŋulu iitanito akiŋarakino.
- ²⁹Nyirworosi ŋakiro ŋuna awanak, nai kirworos ŋuna eŋarakinak, ŋuna epedorete akiŋarakin ŋituŋa alotooma ŋuna iitanito ikes, ikotere yaut ŋarereŋisyo lotuŋa ŋulu ikipupete iyes.
- ³⁰Nyitunyunyurikis Etau ŋolo Asegan ŋolo ka Akuj, anerae erae Etau ŋolo Asegan emacar keŋ ŋolo ikituruworit iyes ŋulu keŋ, ibore ŋini itoodiunit atemar ebunit Akoloŋit ŋina ikilakunia Akuj iyes jik.
- ³¹Tojoŋoto arakao, anyunyura, aŋoit, ecelet ka akianyany Akuj.
- ³²Akilo, toruworos ŋulu irimaaka ka ŋulu iyapara alotai, kisyonios make ikwapei adaunia Akuj akisyon iyes alotooma Kristo.

Ŋiepesoi 5

- ¹Ikwapei irakatar iyes ŋidwe ka Akuj ŋuluminan, itemokino iyes kituputo iŋes.
- ²Itemokino iyes kiboiyete alotooma amina lopite ŋolopei abunio Kristo itominakinia iwon, ido tojal akiyar keŋ aŋuna yok erae amuronot ŋina akukunyon, ŋina ecamuna ka ŋina italakarit Akuj.
- ³Ikwapei irakatar iyes ŋituŋa ŋulu ka Akuj, nyitemokino ŋakiro daadaŋ ŋuna ka amalao kori ŋuna ka asiilyanut kori arorokanut elimitoe alokidin kus.
- ⁴Nyejok daŋ iyes irworosi ŋakiro ŋuna a ŋileec, ŋuna a ŋiyany kori ŋuna ke erasi. Nai itemokino tolakanaros neni ka Akuj.
- ⁵Toyenetete nai atemar emam ituŋanan ŋini amalaanan, asiilyanan kori ŋini arorokanan (anerae ikwaan arorokanut ka akilip akuj ace) ŋini eyakaun Napukan ŋina a Kristo ka Akuj.

- ⁶Nyicamut idiotuņanan ikimodikini iyes a ŋakiro a ŋuna ka amodiyo; anerae aņuna a ŋakiro a ŋun, ebuni anyunyura ŋina ka Akuj neni a ŋulu nyepupete ŋakiro keņ.
- ⁷Aņun, nyirukito ka ŋituņa ŋulu ikote nen.
- ⁸Iyakasi paaran sek iyes nakiryonut, nai aņuna ka akimorikina kus ka Ekapolon, iyakasi tokona iyes nakica. Aņun, itemokino iyes kiboiyete ikwa ŋituņa ŋulu erae ŋulu ka akica,
- ⁹anerae eyauni akica nu erae arait: ajokis, akiyookino ka akirworo ŋuna a kire.
- ¹⁰Kikatakisi ayenun ŋuna italakarito Ekapolon.
- ¹¹Nyilomanarete nakiro ŋuna koņinae ŋuna ka akiryonut, nai kisileereutu ikes.
- ¹²(Nai erae ŋileec nooi iyes tari akirworo ŋakiro ŋuna itiyaete ŋituņa ŋul anakimunono.)
- ¹³Nai ani isileereunio ŋakiro daadaņ anakica, apaki ŋin nai itoodiunere ŋipitesyo kec ejok;
- ¹⁴anerae akica iņes itoodiuni ibore daadaņ ejok. Iņes elimunitere ebe, “Tokienyu, iyoņ ekajoton, ido toyaru alokatwak, ikiwuakini Kristo iyes nakica.”
- ¹⁵Aņun, tocoikinito alopite a ŋolo iboiyoto iyes. Nyiboiyete ikwa ŋituņa ŋulu abajaanak, nai ikwa ŋituņa ŋulu aosok.
- ¹⁶Kisitiyata ejok apaki daadaņ ŋina iyakatar iyes, anerae erae ŋirwa lu ŋulu aronok.
- ¹⁷Nyibajaaka, nai kikatakisi ayenun ŋuna ecamit Ekapolon.
- ¹⁸Nyimerakinosi a ŋagwe a ŋuna epedorete amunaar iyes, nai tocamakisi Etau ŋolo ka Akuj kilelebikin neni kus.
- ¹⁹Ani irworosi iyes make, kisimukekinos a Dieosyo a Daudi, a ŋieosyo a ŋulu ipurore Yesu ta ŋieosyo ŋulu ke Etau; toeikisi ipurosi Ekapolon alotai kus.
- ²⁰Alokiro ke Ekapolon yok Yesu Kristo, tolakanaros jwi jwi neni ka Akuj Papa aņuna a ŋakiro a daadaņ.
- ²¹Topuponoros make aņuna ka akerit kus Kristo.
- ²²Daberu, topupete ŋikilyok kus, ikwaņina ipupyoto Ekapolon.
- ²³Anerae epolokinit ekile aberu keņ, ikwaņina epolokinitor Kristo Dikristo; erae Kristo elope iņes ekaiunan ŋolo a Dikristo, a ŋulu erae akuwan keņ.
- ²⁴Ikwaņina epupyoto Dikristo Kristo, itemokino ŋaberu daņ topupete jik ŋikilyok kec.
- ²⁵Dikilyok, tominas ŋaberu kus, ikwaņina aminar Kristo Dikristo, ido tojal akiyar keņ aņuna kec.
- ²⁶Abu Kristo kitiya ŋun aņuna ka ainakin ikes neni ka Akuj, kedau akitesegun ikes a ŋakipi a ŋuna ke ebatisimu ka alotooma akirot keņ;

²⁷ikotere eyauni atukot a Dikristo neni keŋ erae ateran anakibuses keŋ a daadaŋ – tomam akemer, nyerinyit ereet, kori tomam ibore daadaŋ ŋini nyitesegi iŋes; aŋun, epedori ayakau kiŋaren keŋ erae ŋina ajokan nooi ka ŋina eseg alotau.

²⁸Ikwaniapai, itemokino ŋikilyok daŋ tominas ŋaberu kec ikwaniina eminatari ikes nawat kec a ŋilopeyek. Ekile ŋolo emina aberu keŋ, emina iŋes akuwan keŋ ke elope.

²⁹Emam ituŋanan ŋini itidiŋit akuwan keŋ a ilope. Akilo, itani ka irici iŋes, ikwaniina iricitor Kristo atukot a Dikristo,

³⁰anerae ikirae iwon ŋinerin ŋulu ka akuwan keŋ.

³¹Ikwapei igiritere Nakigireta ebe, “Aŋun, eesikini ekile papa keŋ ka toto keŋ, kimorikinos ka akeeberu, toruworos ŋuluarei ŋul apeikuwan.”

³²Eya Nakigireta ŋun ŋakiro ŋuna ajokak ŋuna imunono, ŋuna ayenu ayon atemar ikamunito Kristo ka atukot a Dikristo.

³³Nai ikikamunito iyes daŋ ŋakigireta ŋun: itemokino ŋolokile tomina aberu keŋ, ikwaniina eminar iŋes akuwan keŋ ke elope; itemokino ŋinaberu tokerite lokile keŋ.

Ŋiepesoi 6

¹Didwe, ikwapei irakatar iyes ŋulu ke Ekapolon, topupete ŋikauruunak kus, anerae erae ŋun ŋuna itemokino iyes kitiyata.

²Ebala Akiciket ŋina esyaunan ŋina eyai akiikinet neni kus ebe, “Tokerite papa kon ka toto kon,

³ikotere ejokyar akiyar kon, ido kiboi iyon ŋikaru ŋulu alalak anakwap a na.”

⁴Atapapa, nyitoŋoa ŋidwe kus; nai akilo, kitopoloutu ikes alopitesyo a ŋulu ajokak ka anakitatam ŋuna ke Ekapolon.

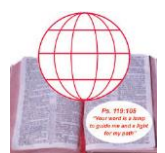
⁵Dipi, topupete ŋikapolok kus ŋulu ka akwap a na anakuryanu ka anamaran ka kitiyata ŋun ka ainakina lopite ŋolopei itiyankiniata iyes Kristo.

⁶Kitiyata ŋun, meere apaki ŋina ikiteoto ikes iyes bon, anerae icamito iyes ikitojaka ikes iyes, nai kitiyata ka agogoŋu kus a daadaŋ, ŋuna ecamit Akuj ikwa ŋipi ŋulu a Kristo.

⁷Kitiyata etic kus ikwapei ŋipi ilakara esibit itiyankinete Ekapolon, meere ŋituŋa.

⁸Toyete atemar eropi Ekapolon ŋinituŋanan, kerae epito kori ŋini nyerae epito, aŋuna ke etic a ŋolo ajokan a ŋolo itiyae iŋes.

⁹Dikapolok, totinŋito ŋipi kus ikwaniapai, lopite ŋolo ejok alokiŋaren Ekapolon; tojoŋoto akitukuryan ikes. Toyete atemar irakasi iyes ka ŋipi kus ŋulu ke Ekapolon a epei a ŋolo eyai nakuj, a ŋolo etubonokini ŋituŋa daadaŋ alopite a epei, emam atyakatyak.

- 10** Duna isidiyete, togogonjoto anakimorina kus ka Ekapolon alotooma acamun ijēs ikitogogon ijēs ka agogonju keṅ a njina apolon.
- 11** Tonapa njiboro daadaṅ njulu jiyet njulu ikiinakini Akuj ijēs, ikotere nai ipedorete akitepeg, kipiyesi njakiro njuna aronok njuna ikilokitor Satan.
- 12** Anerae meere njituṅa ejiyere iwon, nai ikijiye ka njikepukak, njapedorosyo ka njipyan njulu eya kidiana njulu epolokinito akwap na, alorwa a lu a njulu ikote akiryonut.
- 13** Aṅun, tonapa tokona njiboro daadaṅ njulu jiyet njulu ka Akuj! Ikotere nai ani edoluni akolonit njina aronon, topedosi akitepeg emoit anakitijiyore keṅ; tosodi ani kijiyoto tari neni eṅetakinor ejije, kidonjo ijēs irae njulu ilout alojiye.
- 14** Aṅun, totenito: tonapa njakiro njuna a kire ikwa akoroba njina eenen nacirin kus; tonapa akiyookino ikwa arapet
- 15** ka tonapa ikwa njamuk ekibure njolo ka alimonokin Dajiro njuna Ajokak njuna ke ekisil a njolo ka Akuj.
- 16** Dapakio daadaṅ, totinjo anupit ikwa aupal; anerae ijēs ipedoryata ijēs akitudunjo njimalyo njulu eriraete njulu egumunit njolo Aronon – Satan.
- 17** Tocamutu aiuno ikwa akopiya njina iuryarit akou nyewana; totinjo ikwa atum akirot ka Akuj, njina ikiinakini ijēs Etau njolo ka Akuj.
- 18** Kitiyata njun daadaṅ alotooma akilip, injitasi akijarakino aneni ka Akuj. Kilipeneete njapakio daadaṅ anapedor a njina ke Etau a njolo ka Akuj. Totenito, nyijamakis akilipanakin jwi jwi njituṅa njulu ka Akuj daadaṅ.
- 19** Kilipanakinetei ayon daṅ, ikotere okoinak Akuj akirot njina iyookino ayon erwor; ikotere nai erwor emam akuryanu, ido etaanyu njituṅa akimunono njina a Dajiro a njuna Ajokak.
- 20** Tari tokona kayai mabus, eriṅa arae ekiyakia aṅuna a Dajiro a njuna Ajokak. Kilipeneete ikotere erwor Dajiro njuna Ajokak emam akuryanu, ikwapei itemokino erworya.
- 21** Ikilimokini ijēs Tuciko, njakiro daadaṅ njuna akatapito ayon, ikotere toyenut ijēs epite njolo ayakar ayon. Erae ijēs lokaato njolo minat alotooma Ekapolon, njolo erae eketijan njolo ikinyomitae isua.
- 22** Dajiro njun ikes eyakuunitor ayon ijēs neni kus, alimokin ijēs epite njolo iboiyere isua, ikotere nai ikisimukekis ijēs njun.
- 23** Toyai neni a njikaitotoi a daadaṅ alotooma Kristo ekisil ka amina ta anupit aneni ka Akuj Papa ka aneni ke Ekapolon Yesu Kristo.
- 24** Toyai ajokis njina ka Akuj neni a daadaṅ a njulu eminasi Ekapolon yok Yesu Kristo alotooma amina njina nyedaun.

Nipilipi

Nipilipi 1

- ¹Ayoŋ Paulo ka Timoteo ŋiketiyak ŋulu a Yesu Kristo, ikigirit abaruwa na neni a ŋituŋa a daadaŋ a ŋulu ka Akuj alo Pilipi, a ŋulu imorikina ka Yesu Kristo ka neni a ŋibicopyo a ŋatukon a Dikristo ta ŋikenarakinatok kec.
- ²Toyai neni kus ajokis ka ekisil aneni ka Akuj Papa yok ka aneni ke Ekapolon Yesu Kristo.
- ³Alakanari ayoŋ neni ka Akuj kaŋ ŋapakio daadaŋ ŋuna akatamununuuya ayoŋ iyes;
- ⁴alelyani ayoŋ ŋapakio daadaŋ ŋina elipyanenea aŋuna kus,
- ⁵aŋuna ke epite a ŋolo ikimorya iyes ka ayoŋ etic ŋolo a Dakiro a ŋuna Ajokak, ageun akoloŋit ŋina esyaunan ŋina inupyata iyes, tari tokona.
- ⁶Ayeni ayoŋ kire atemar irikakini Akuj ŋina ageikini akitiya etic ŋolo ajokan lo aneni kus Akoloŋit ŋina eboŋunio Yesu Kristo.
- ⁷Itemokino ayoŋ okatamunite iyes daadaŋ ikona, anerae akamina ayoŋ iyes nooi, ikwapei ikimorya iwon daadaŋ ainakinet ŋina adau Akuj ainakin ayoŋ, tari anapaki a na, a ŋina ayakar ayoŋ mabus ka apaki ŋina erworor ayoŋ aŋuna a Dakiro a ŋuna Ajokak etogogoŋit.
- ⁸Eyeni Akuj atemar ŋuna erworor ayoŋ erae ŋuna a kire – akamina ayoŋ iyes lopite ŋolo ikiminar iyes Yesu Kristo.
- ⁹Elipi ayoŋ Akuj kiturubak amina kus iyata jik, kaapei ka ayenut ka aosou ŋina ipedoryata atyakatyak ŋuna ajokak ka ŋuna aronok, ido
- ¹⁰topedosi nai acamun ibore ŋini ajokan nooi; ikotere toruworos ŋulu isegak alotai, tomam aronis adio daŋ, Akoloŋit ŋina eboŋunio Kristo.
- ¹¹Ilelebun nai akiyar kus arait ŋina ebunit anakiyookino kus alokiŋaren Akuj, ŋina erae Yesu Kristo bon eyauni, aŋuna ka akitopoloor ka akipur Akuj.
- ¹²Dikaitotoi, acamit ayoŋ iyes toyenut ebe, ŋakiro ŋuna etiyakin neni kaŋ, eŋarakis akielar Dakiro ŋuna Ajokak.
- ¹³Eyenete ŋasigarya ŋuna ka akai a ŋina ke ekawuoikiniton ekepukan a Roma anakwap a na ka ŋuluce daŋ ŋulu eyakasi ne atemar, ayai ayoŋ mabus, anerae ara ayoŋ eketiyak ŋolo a Kristo.
- ¹⁴Nabo eyatak ayakau kaŋ mabus lokaitotoi ŋulu alalak alotooma Kristo akikinyom Ekapolon, ido elimonokinete Dakiro ŋuna Ajokak etitiny ka emam akuryanu.
- ¹⁵Kire, elimonokinete ŋice ŋakiro a Kristo anarakao ka anakiloiloa, nai elimonokinete ŋice alotai a ŋulu ajokak.

- ¹⁶Itiyaete ηul ηun anamina, anerae eyenete ikes atemar ayai ayon mabus aηuna a Dakiro a ηuna Ajokak.
- ¹⁷Elimonokinete ηuluce ηakiro a Kristo anakiloiloa, meere alotai a ηulu ajokak; etamete ikes atemar kori iyatakinete ηatyokisyo neni kaη eriηa ayon ayai mabus.
- ¹⁸Nyemisitae ηuna! Nai ηuna apolok alorotin a daadaη ikes alimonokin ηakiro ηuna a Kristo kiwarito ikes ηuna kec a ηilopeyek kori ηuna a kire. Arubakini ayon alakara a ηun; ηakiro ηun ikes eruworosi alakuno kaη,
- ¹⁹anerae ayeni ayon ebe aηuna a ηakilipasinei kus ka anakiharakino a ηina ebunit aneni ke Etau a Yesu Kristo,
- ²⁰eitanit ayon nooi ka egeno atemar nyekerumete jik ayon ηileec, nai ayakaunor atitinyu ηina itemokino, anapakio a daadaη, nooi tokona, ikwapei sek itopolooritere Kristo aηuna kaη, eriηa ayari kori katwana.
- ²¹Anerae aneni kaη, Kristo iηes erae akiyar, ido atwanare eyauni epoida.
- ²²Nai ani karubak ayari, iηes atemar apedori akitiya etic ηolo ajokan; aηun, nyayeni ayon ibore ηini aseuni, akiyar kori atwanare!
- ²³Nyayeni ayon ewae ηolo aseuni. Ekeburit ayon aesikin akiyar na, ido oruko ka Kristo, anerae ejok nooi arukit ka Kristo;
- ²⁴nai aηuna kus, itemokino ayon orubak ayari.
- ²⁵Aηuna anupitor ayon ηun, ayeni atemar arubakini ayari ekeηarak iyes daadaη, ikotere kiyatakinor anupit kus ka alelyan ηina ebunit ananupit.
- ²⁶Alopite a ηol, iyakaunotor ηakiro ηace ηuna iturokinotor alokiηaren Yesu Kristo aηuna kaη apaki ηina ikirukio iwon nabo.
- ²⁷Tokona ibore ηini epol iηes en: itemokino akiyar kus torae ηina itopoloorit Dakiro ηuna Ajokak ηuna a Kristo, ikotere ani kabu kori pa kabu ayon aanyun iyes, eira atemar icasito iyes jik alotooma etau epei ka iyakatar akiitanit apei ηapakio daadaη ηuna imunikinitotor iyes aηuna ka anupit Dakiro ηuna Ajokak.
- ²⁸Nyikera ηiketepegak kus! Toyakatar jik atitinyu, ido itoodiunete ηun neni kec atemar inyasuni Akuj ikes, nai iunosi iyes.
- ²⁹Anerae nyeinakina Akuj iyes apaki ηina nupet Kristo bon, nai ikiinak tari apaki ηina ka akisicanio aηuna keη.
- ³⁰Ido tokona ikimunikinit iwon kaapei aηuna a Dakiro a ηuna Ajokak, lopite ηolopei iponiata iyes ikiηolikiniata ayon amunikinit ka ηolopei amunikinit ayon tokona, ikwapei ipupyoto.

Nipilipi 2

- ¹Ani erae kire kiryamunito iyes akisimukekino make anakimorikina ka Kristo, akitalakanar aṅuna ka amina a ṅina ebunit aneni keṅ, akimorikina aṅuna ke Etau a ṅolo ka Akuj, arimao ka akisyonenen;
- ²ekelipit nai iyes kilelebikis alakara kaṅ alotooma ayakau ṅatameta ṅapei, toyakatar amina apei, etau epei ka alosikenet apei.
- ³Nyitiyata idiobore anakiloiloa kori anakisupa, nai anakitiditeuna; yaito ṅuluce erae ṅulu ejokak akilo iyes.
- ⁴Nyitemokino idio alokidin kus etamuna bon, nai itemokino totamunite ṅuluce daṅ.
- ⁵Toyakatar ṅatameta ṅuna ikote ṅun, ṅuna ayakar Yesu Kristo:
- ⁶Ekoni iṅes Akuj, nai abu nyereikin arubakin iriyanikina ka Akuj.
- ⁷Nai, abu iṅes elope kituruwor ekoṅinait, abu kikok eketiyān, ikwapei edounitere iṅes erae ituṅanan.
- ⁸Alotakane keṅ arae ituṅanan, abu kitiditeun, ido kiwuap ṅuna acamit Akuj tari natwanare keṅ – atwanare keṅ alomusalaba.
- ⁹Aṅun, abu Akuj kitopoloo iṅes nooi ka inak iṅes ekiro ṅolo epol akilo ṅirorwa daadaṅ,
- ¹⁰ikotere nai ṅulu daadaṅ eya nakuj, nakwap ka ṅulu eya nakibois ṅina a ṅikatwak, toryediko kitopoloosi ekiro a Yesu,
- ¹¹ka itemokino daadaṅ tocamut alimor atemar erae Yesu Kristo Ekapolon. Alopite a lo itopolooryo Akuj Papa.
- ¹²Aṅun, ṅikaitotoi kaṅ ṅuluminan, ikwapei jwi jwi iwuapitotor iyes ṅakiro kaṅ paaran apaki ṅina ikirukitor iwon, ejok nabo nooi iyes akiwuap ṅakiro kaṅ tari apaki ṅina alwania ayon aneni kus. Torubakisi itiyaete alokabule ka anakerit Akuj aṅuna ka aiuno kus,
- ¹³anerae Akuj iṅes itiyae alotooma kus, ikotere ikitacamu ka ikitepedo iyes akiwuap ṅakiro ṅuna ajokak ṅuna ecamit iṅes.
- ¹⁴Kitiyata ṅinibore daadaṅ emam akiṅuruṅura kori apeganakin,
- ¹⁵ikotere toruworos ṅulu nyisecito ka tosegak alotai ikwapei irakatar ṅidwe ṅulu ka Akuj ṅulu emam aronis, ṅulu iboiyete alokidin ṅituṅa ṅulu a ṅinyas ṅulu asecaḱ. Itemokino iyes tocyete alokidin kec ikwa ṅikacer ṅulu ecayete alokidiana,
- ¹⁶ikwapei iricitotor iyes ṅakiro ṅuna ka akiyar. Ani kitiyata iyes ikoṅina, aryamuni ayon ṅakiro ṅuna eturokinor aṅuna kus Akolonit ṅina a Kristo, anerae itoodiuni neni ebe abu ayon nyecanican agogoṅu ka etic kaṅ.
- ¹⁷Nai tari erae kainak akiyar kaṅ ikwa amuronot, kiyatakinae namuronot kus, ṅina erae anupit kus; alakari ayon ka ikimori alelyan kus.

- ¹⁸Ikwaŋinapei, itemokino iyes daŋ tolakaros ka omora alelyan kaŋ.
- ¹⁹Egeno ayon neni ke Ekapolon Yesu atemar eyakuuni Timoteo neni kus atipei, ikotere ekesimukek ayon eemut ŋolo ke epite a ŋolo iyakatar iyes.
- ²⁰Timoteo iŋes bon ŋolo ikimori ka ayon ŋatameta kaŋ ka iŋes kire ikimitakinit iyes.
- ²¹Anerae emitakinit ŋinituŋanan ŋakiro keŋ a ilope, nyemitakinit ŋuna a Yesu Kristo.
- ²²Iyete iyes ŋilopeyek epite ŋolo etoodiunitor iŋes etic keŋ; epite ŋolo ikitiyaa iŋes ka ayon kaapei ikwa esapat ka papa keŋ aŋuna a Ŋakiro a ŋuna Ajokak.
- ²³Aŋun, egeno ayon akiyakuun iŋes neni kus atipei, apaki ŋina ayenunia ayon ŋuna etakanunete neni kaŋ.
- ²⁴Nai ekinyomit ayon Ekapolon atemar apedori ayon daŋ elope adolun neni kus atipei.
- ²⁵Atamaki ayon atemar ejoikinit ayon ekeyakik iyes lokaato yok Epapurodito, ŋolo ikitiyae ka ŋolo ikitijiye kaapei ka ayon Satan alotic a ŋolo a Ŋakiro a ŋuna Ajokak. Etiya iŋes ikwa ekiyakitono kus akiŋarakin ayon.
- ²⁶Iburakinit iŋes nooi abunore aanyun iyes daadaŋ ka ebulit, anerae ipotu iyes kiirasi atemar adyaka iŋes.
- ²⁷Kire adyaka iŋes ka adikino etwani. Nai abu Akuj kitimok iŋes nooi; meere iŋes bon, nai abu eketimok ayon daŋ, ikotere nyiyatakin akiyalolon kaŋ.
- ²⁸Ekeburit ayon nooi akitoboŋun iŋes neni kus, ikotere tolakaros iyes nabo iŋolikinete iŋes, ido todaun nai akiyalolon kaŋ.
- ²⁹Kijautu nai iŋes ka alelyan ikwapei lokaato alotooma Ekapolon. Kitopolorito ŋituŋa daadaŋ ŋulu ikote iŋes,
- ³⁰anerae adikino iŋes ejali akiyar keŋ aŋuna ke etic a Kristo aŋuna ka akiŋarakin ayon alopite a ŋolo pa ipedoritotor iyes ŋilopeyek akiŋarakinia ayon alotic a ŋol.

Nipilipi 3

- ¹Aŋetakini, ŋikaitotoi kaŋ, tolelyana anakimorikina kus ka Ekapolon. Nyakaupi ayon akigir ŋuna aris ayon kekegirak iyes, anerae ikiŋarakinete iyes ŋun.
- ²Tocoikinito ŋituŋa ŋulu itiyaete aronis, ŋiŋokwo ŋul, ŋikilyok ŋulu erubakinito iitanito atubutub ŋawat.
- ³Iwon ikiryamu akileŋeryo ŋina a kire, anerae ilipyo iwon neni ka Akuj alotooma Etaun keŋ ka ikituro anakimorikina ka Yesu Kristo. Nyikinyomitae iwon ŋitalyo ŋulu itiyakinio kiŋa akuwan,
- ⁴tari daŋ ŋina ikiyakar ayon ŋakiro ŋuna ekinyomitor ŋuna itiyao kiŋa akuwan. Ani ketami ituŋanan ice atemar eyakar iŋes ŋakiro ŋuna ikinyomitor ŋun, ayakar ayon ŋuna alalak akilo.

- ⁵Aponi ekelejeri ayon akolonit nina a nakanikauni kelunyar akidouno kan. Arae ayon Esiraelit nolo anateker a Benjamin, nolo arae Eburaniyat kire. Alotooma akiwuapit Dikisila nulu a Diyudayan, arae ayon Eparisayot
- ⁶ka ayai ayon ekibure nolo ka akisican nikanupak a Kristo. Alotooma nuna ikamunito akiyookino anakiwuapit Dikisila a Diyudayan, amam ayon asekit.
- ⁷Nai nakiro nun daadan nuna sek emarakinit ayon atemar erae epoida aneni kan, emarak ayon tokona atemar erae atwaniyaret aneni kan anuna a Yesu Kristo.
- ⁸Meere nakiro nun bon; emarakinit ayon nakiro daadan erae atwaniyaret nina aronon anuna a nakiro a nuna epolok nooi – ikes ayenut Yesu Kristo Ekapolon kan. Anuna kan, ajal ayon nakiro daadan ka emarak ikes erae agasiya, ikotere aryamuni Kristo
- ⁹ka emorikinos jik ka ines. Nyeryamuna ayon akiyookino alokinaren Akuj anuna kan ke elope, kori anuna ka akiwuapit Dikisila. Nai aryamu tokona ayon akiyookino nin anuna ka anupit Kristo – akiyookino nina ebunit aneni ka Akuj, nina itorunit nanupit.
- ¹⁰Eitanit ayon ayenun Kristo ka aanyun apedor nina ka ayarun kan ka akimor alokan kan, ekwaanikinotor ka ines anatwanare kan;
- ¹¹ido alopote a nol egeno ayon akimor ka ines ayarun alokatwak.
- ¹²Nyabala ayon adau aryamun nun daadan kori adau jik ajokyar. Nai ekatakinit nooi aryamun eropit nolo eryamunete Dikristo anakerit kec ikwapei adaunia Yesu Kristo akituruwor ayon nolo kan.
- ¹³Kire nakaitotoi kan, nyatami ayon atemar aryamu ayon ines; nai ipeibore nini etiyae ayon erae aesikin nuna alunyarosi, akeri ka agogonun anuna eyakasi kinaren.
- ¹⁴Anun, anirikinit nooi akerit kinaren akitodol tari nanetakinat, ikotere oryamu eropit nolo erae anyarit nina ka Akuj alotooma Yesu Kristo, nakiyar nina alokidiana.
- ¹⁵Itemokino iwon daadan nulu ikiyeni ejok nakiro nuna ka Akuj opakito anatameta ikwaninapei. Nai ani kiyakatar iyes nice atametait nina egelaana, ikisileerekini Akuj iyes tari nun.
- ¹⁶Tari kikote neni dan, oloto lopite nolo pei sek itiyaere iwon.
- ¹⁷Dikaitotoi, torubakisi ikitupusete ayon; kiteto, kiwuapa nikanupak nulu adaut akituput isua.
- ¹⁸Anerae ikwapei akalimokinit ayon iyes napakio nuna alalak, alimuni nabo tokona eyalolonj tari anakigworo, elalak nulu etoodiu akiyar kec atemar erae ikes njimoi nulu ke emusalaba a Kristo.
- ¹⁹Inyasunio ikes, anerae ekibure nolo a nawat kec ines erae akuj kec; iturosi ikes kan ibore nini itemokino kirumyata njileec ikes, ka eyakasi natameta kec lobo nulu ka akwap a na bon.

²⁰Nai ikirae iwon ŋituŋa ŋulu anakuj ka idaritae Ekaiunan, Ekapolon Yesu Kristo abunore anakuj.

²¹Ilocokini iŋes ŋawat yok ŋuna palag ka ŋuna etwakete, kituruwo ikes ŋuna ikwaan ka akuwan keŋ ŋina ka apolou a ŋina anakuj. Isitiyae iŋes apedor ŋina epedoritor akiwuakin ŋiboro daadaŋ Napukan keŋ.

Ŋipilipi 4

¹Aŋun ŋikaitotoi kaŋ ŋuluminan, ekeburit ayonŋ nooi aanyun ka iyes! Iraakasi iyes alelyan kaŋ ka ŋakiro ŋuna eturor ayonŋ. Epite ŋol itemokino torubakiniata aneni ke Ekapolon, ŋuluminan.

²Okoe emaimai ayonŋ ŋaberu nu, Oiyodiya ka Sintike toyakaunotor ŋatameta ŋuna imorikina alotooma Ekapolon.

³Acamit ayonŋ iyonŋ daŋ Sisipo ŋolo irae erukitos kaŋ ananupit, kiŋarak ŋaberu ŋun; anerae ikitiya ayonŋ ka ikes ka agogoŋu nooi akisera Ŋakiro ŋuna Ajokak, kaapei ka Kilement ka ŋuluce daadaŋ ŋulu ikitiyae ka ayonŋ, ŋulu igiritae ŋirorwa kec Lokitaabo ŋolo ka Akiyar.

⁴Tolelyanete jwi jwi anakimorikina kus ka Ekapolon. Alimuni ayonŋ nabo atemar: tolelyanete!

⁵Kiyapara alotuŋa a daadaŋ. Aapuu apaki ŋina ebunio Ekapolon.

⁶Nyiyaloloŋete aŋuna a idiobore, nai anakiro a daadaŋ, kimaimaa ka tolimokisi Akuj ibore ŋini iitanito iyes, tolimonokinete iŋes a ŋitai a ŋulu elakara neni keŋ.

⁷Epedori ekisil ŋolo ka Akuj ŋolo iloit ayenut ŋina a ituŋanan akiyok ŋitai ka ŋatameta kus anakimorikina ka Yesu Kristo.

⁸Aŋetakini ŋikaitotoi kaŋ, totamete ŋakiro nu ŋuna ejokak ŋuna emaikina yaut ekipuri: ŋakiro ŋuna erae kire ŋuna ekerer, ŋuna iyookino, ŋuna emam aronis, ŋuna ka amina ka ŋuna itojokitae.

⁹Kitiyata ŋuna ipotu iyes kisisaut ka kijaut ka toanyut aneni kaŋ. Eyakaun neni kus Akuj ŋina erae alope ekisil.

¹⁰Anakiyar kaŋ alotooma akimorikina ka Ekapolon, alakara ayonŋ nooi, anerae igeut nabo iyes amitakinit ayonŋ kelunyar apaki ŋina alalan. Nyabala ayonŋ ipotu iyes tojoŋoto amitakinit ayonŋ, nai imamukatar ca kire apaki ŋinakitiyaet ŋun.

¹¹Nyalimunit ayonŋ ŋun abala eitanit idiobore, anerae ayenu ayonŋ akimwonikina kan, ibore ŋini ayakar.

¹²Ayeni ayonŋ epite ŋoloyaret anakulyako ka ŋoloyaret alobari. Adau ayonŋ ayenun akimunono ŋinayaret alopitesyo ka anapakio a daadaŋ emwonikina – kemwonit kori kakanyamit akoro, kayakar ibore ŋini alalan nooi kori ŋini edit nooi.

- 13** Apedori ayon akitiya niboro daadan alotooma Kristo nolo akainanakini ayon agogonu.
- 14** Nai ipotu iyes kitiyata ejok ikinarakis ayon anatyokisyo kan.
- 15** Iyete iyes Dipilipi atemar apaki nina arotokinio ayon alo Makedonia narwa nuna ke ekinaren nuna alimonokinere Dakiro nuna Ajokak, amam atukot a Dikristo nina arae ekenarak ayon mati iyes make, nulu ipotu omora ka ayon alotooma akijaunun ka ainanakin nisiliya.
- 16** Tari apaki nina eitanitor ayon akinarakino alo Tesalonika, ipotu iyes narwa nuna alalak ikiyakikis ayon nainakineta kus.
- 17** Meere nun ca atemar acamit ayon nainakineta, nai acamit ayon niticisyo kus nulu ajokak kiyatakis eropit kus aneni ka Akuj.
- 18** Adau ayon aryamun ainakinet kan, itemokino ka elal dan nooi! Ayakar tokona ayon ibore nini eitanit daadan, ikwapei ayaunia Epapurodito nainakineta nuna ipotu iyes kiyakuut. Erae ikes amuronot nina akukunyon, nina ecamuna ka nina italakarit Akuj.
- 19** Ido alotooma Yesu Kristo, ikiinakini iyes Akuj kan ibore daadan nini iitanito alobari kej a nolo apolon.
- 20** Toyai neni ka Akuj Papa yok apolou nina nyedaun njikaru ka njikaru! Amen.
- 21** Kimalata nituna nulu ka Akuj daadan alotooma Yesu Kristo. Ikimalaete iyes nikaitotoi nulu ikirukit ka ayon a ne.
- 22** Ikimalaete iyes nooi nituna nulu ka Akuj daadan nulu eyakasi ne, akilo nooi nulu ke ekal ke Ekepukan a Roma.
- 23** Toyai neni kus ajokis nina ke Ekapolon Yesu Kristo.

Nikolosae

Nikolosae 1

- ¹Ayoŋ Paulo, ŋolo arae ekiyakia a Yesu Kristo aŋuna ka acamit a ŋina ka Akuj, ka Timoteo lokaato yok,
- ²ikigirit abaruwa na neni a ŋituŋa a ŋulu ka Akuj a ŋulu eyakasi Kolosae a ŋulu ikinyoma alotooma akimorikina ka Kristo. Toyai neni kus ajokis ka ekisil aneni ka Akuj Papa yok.
- ³Ikilakanari isua jwi jwi neni ka Akuj, Papa ke Ekapolon yok Yesu Kristo, apaki ŋina ilipere isua aŋuna kus.
- ⁴Anerae ikiira isua ŋuna ka anupit kus neni a Yesu Kristo ka ŋuna ka amina a ŋina iyakatar iyes aŋuna a ŋituŋa a ŋulu ka Akuj a daadaŋ.
- ⁵Iyakatar iyes anupit ka amina, anerae igenosi iyes ibore ŋini iŋadakinitae nakuj aŋuna kus. Ipotu iyes kiirasi ŋuna ka akigeno a ŋin apaki ŋina ikilimokinere iyes ekiŋaren ŋakiro ŋuna a kire ŋuna erae Ŋakiro ŋuna Ajokak.
- ⁶Erubakinito Ŋakiro ŋuna Ajokak erayete ka epoloete ka ealakin nakwapin daadaŋ, lopite ŋolo etiyakinotor neni kus ameun akoloŋit ŋina iiraryata iyes ekiŋaren ŋuna ka ajokis a ŋina ka Akuj ka ipotu iyes toanyut epite ŋolo eyakatar ikes kire.
- ⁷Ipotu iyes toyenut ŋuna ka ajokis a ŋina ka Akuj aneni ke Epapuras, a ŋolo minat, a ŋolo ikitiyae kaapei ka isua. Erae iŋes eketiyan ŋolo a Kristo ŋolo ikinyomitae, ŋolo itiyae aŋuna kosi.
- ⁸Iŋes pei ikilimok isua daŋ ŋuna ka amina kus alotooma Etau ŋolo ka Akuj.
- ⁹Aŋun, ameun anakoloŋit a ŋina eirarere isua ŋuna itiyaete iyes, ikilipanakini isua iyes jwi jwi. Ikilipi isua neni ka Akuj ikiinak iyes aosou ka ayenut daadaŋ, ŋina ebunit aneni ke Etau keŋ, ikotere nai toyenut ejok acamit keŋ.
- ¹⁰Aŋun, ipedorete nai iyes akiyar alopite a ŋolo itopolooritotor Ekapolon ka ŋolo italakarit iŋes anakiro a daadaŋ. Eyauni akiyar kus arait ŋina erae ŋiticisyo ŋulu ajokak ka iyatakin ayenut kus Akuj.
- ¹¹Agasi ayoŋ atemar ikitogogoŋ iyes apedor ŋina ka Akuj ŋina epol nooi, ikotere topedosi akidaŋidaŋ ŋiboro daadaŋ alotooma atitinyu ka alelyan.
- ¹²Tolakanaros neni ka Akuj Papa, ŋolo ikitemok iyes aryamun atyaketait a ŋarereŋisyo a ŋuna iŋadakinit Akuj aŋuna a ŋituŋa keŋ a Napukan keŋ a ŋina ka akica.
- ¹³Abu iŋes ikilaku iwon anapedor a ŋina ka akiryonut ka ikilopa iwon Napukan a Lokoku keŋ a ŋolo minat,
- ¹⁴ŋolo ikilakunia Akuj iwon, iŋes atemar, esyoni ŋasecisya yok.

- ¹⁵Erae Kristo etorube nolo ka Akuj a nina nyetakani. Erae inyes ekiyai nolo ka Akuj Papa, akisyakinet nina a nisubuna a daadaŋ.
- ¹⁶Anerae abu Akuj tosub alotooma keŋ naboro daadaŋ nulu eyakasi kidiama ka nulu anakwap, nulu etakanete ka nulu nyetakanete, kaapei ka nipyany nulu eyakatar napedorosyo, nikapolok, nikepukak ka nıkawuokinitok akwap. Abu Akuj tosub akwap daadaŋ aneni keŋ ka aŋuna keŋ.
- ¹⁷Ayai Kristo eriŋa nyesubuna naboro daadaŋ ka anakimorikina ka inyes, eyai ninibore neni itemokino toyai.
- ¹⁸Inyes erae akou nina ka akuwan keŋ; a nina erae Dikristo; inyes erae akisyakinet, aponi kiteyarunae inyes alokatwak, aŋun, erae inyes nolo esyaunio akidoun nakiyar nina kitete; ikotere toruwor inyes nolo inarenikinit naboro daadaŋ.
- ¹⁹Anerae abu Akuj alope tolakari tocamu atemar toyakaunor Lokoku keŋ epite daadaŋ nolo ikoni nolo keŋ.
- ²⁰Abu daŋ inyes alotooma Lokoku tolakari tocamu akisil ka nituŋa daadaŋ anakwapin. Abu Akuj kitiyau ekisil alotooma atwanare a Lokoku keŋ alomusalaba, ido abu kinyaku neni keŋ naboro daadaŋ nulu alokwap ka nulu alokidiana.
- ²¹Ilwaka koloŋ sek iyes nooi aneni ka Akuj ka irakasi nimoi keŋ aŋuna a nakiro a nuna aronok a nuna itiyaete ka itamete iyes.
- ²²Nai tokona, aŋuna ka atwanare a Lokoku keŋ alokuwane a ituŋanan, abu Akuj kisil. Ipedorito tokona iyes ayakau kinaren keŋ irakasi nulu keŋ, nulu isegak alotai, nulu emam asecit.
- ²³Itemokino nai iyes torubakis icasito ananupit kus, nyiryaŋiryaŋanakin anakigeno a nina a Dakiro a nuna Ajokak a nuna ipotu iyes kiirasi, nuna adaun alimonokin lotuŋa daadaŋ anakwapin – nakiro nun araakar ayon Paulo ekalimonokinan.
- ²⁴Tokona, alakara ayon aŋuna a njican a nulu aryamunit ayon aŋuna kus, anerae alotooma njican nulu ka akuwan kaŋ, eŋarakinit ayon akirikakin nuna ariŋa nyirikakina alokan a Kristo aŋuna a Dikristo, a nulu eraakasi akuwan keŋ.
- ²⁵Abu Akuj eketuruwo ayon eketiyan nolo a Dikristo, abu inyes okoinaki ayon etic lo akitiya aŋuna kus akiteyenun nituŋa daadaŋ nakiro ka Akuj.
- ²⁶Dakiro nuna ka Akuj nun arae nuna emunonitae, nuna abu inyes kiwua alotuŋa a daadaŋ njikaru nulu alunyarosi, nai tokona esileerek neni a nituŋa keŋ.
- ²⁷Abu Akuj tocamu akisileerekin ikes alalau ka apolou nina a nakiro a nuna imunono a nun, nuna erae aŋuna a nituŋa a daadaŋ. Dakiro nuna imunono ikes Kristo alotooma kus, nolo erae akigeno nina ikiponia iwon akimor apolou nina ka Akuj.
- ²⁸Aŋun, elimonokinio isua nakiro a Kristo neni a nituŋa daadaŋ. Alotooma aosou daadaŋ icikanakinio ikes, ikotere yaunere ninituŋanan neni ka Akuj erae nini epakit anakiro a nuna ka Akuj anakimorikina ka Kristo.

²⁹Aṅakiro a ṅun, etiyae ayon̄ ka agogoṅu ka aṅirikinit alotooma apedor ṅina akainakinit Kristo ṅina eketepedorit ayon̄ akitiya ṅun.

ṅikolosae 2

¹Acamit ayon̄ iyes toyenut epite ṅolo tokona aṅirikinit ayon̄ nooi aṅuna kus ka aṅuna a ṅituṅa a ṅulu a Laodikeya ta aṅuna a ṅulu a daadaṅ a ṅulu eriṅa nyiryamuna ka ayon̄.

²Etiyae ayon̄ ṅun, ikotere kimukekiniata iyes alotai kus ka kimorikinos anamina; ido nai toryamut ebari daadaṅ ṅolo eyauni ayenut ka toyenut ejok ṅakiro ṅuna imunono ṅuna ka Akuj, ṅuna erae Kristo elope.

³Neni a Kristo iwuaitere ebari daadaṅ ṅolo ka aosou ka ṅolo ka ayenut.

⁴Alimunit ayon̄ ṅun, ikotere nyikisupa iyes idiotuṅanan a ṅakiro a ṅuna erae alyokonu.

⁵Anerae tari kalwana ayon̄ aneni kus, ikirukit iwon alotau ka alelyani ayon̄ aṅuna ka akimorikina kus ka ayenut epite ṅolo icasitor anupit kus alotooma Kristo.

⁶Ikwapei nai icamuniata iyes Yesu Kristo erae Ekapolon kus, torubakisi iyarete anakimorikina ka iṅes.

⁷Torubakisi icasito aneni keṅ ikwa isicasitotor ṅataagor ekitoe alokwap, ido toduko akusikiyar neni keṅ; kicasito ananupit kus, ikwapei ikitatamitere iyes. Torubakisi ilakanarosi neni ka Akuj!

⁸Nyicamut nai idiotuṅanan ikisupari iyes alotooma aosou a ṅituṅa ṅina erae amodiyo ṅina koṅinait, ṅina ebunit anakitatam a ṅituṅa ka aneni a ṅipyān a ṅulu ipukato akwap na, meere aneni a Kristo.

⁹Anerae eyai akujuwuanut daadaṅ ṅina ka Akuj Papa neni a Kristo alokuwane keṅ

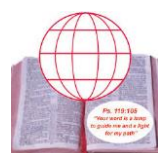
¹⁰ka adaun ainakin iyes akiyar ṅina ileleba anakimorikina kus ka iṅes. Epolokinit iṅes ṅipyān daadaṅ ṅulu ipukato ka ṅikapolok daadaṅ.

¹¹Anakimorikina ka Kristo, iruworosi tokona iyes ṅulu ikileṅeritae; meere ka akileṅeryo a ṅina itiyaete ṅituṅa, nai ka akileṅeryo a ṅina etiyae Kristo, ṅina ikilacakinit iyes anapedor a ṅina ke ekuwane a ṅolo ka aseconu.

¹²Anerae apaki ṅina ikibatisaere iyes, aponi itonuki iyes ka Kristo ka alobatisimu a ṅolopei, aponi ikiteyarun iyes ka Kristo aṅuna ka anupit kus a ṅina iyakatar iyes anapedor a ṅina ka Akuj, a ṅina abu kiteyaru Kristo alokatwak.

¹³Paaran sek, itwakito iyes alotai kus alokiṅaren Akuj a ṅuna a ṅasecisya kus ka aṅuna pa irakatar iyes Diyudayan ṅulu iwuapito Dikisila ṅulu a Moses. Nai, abu Akuj ikiteyaru iyes ka Kristo ka kisyoni ṅasecisya yok daadaṅ.

¹⁴Abu kikisa ṅamicae yok ṅuna egiritae ka ṅikisila ṅulu etogogoṅito ṅun; kikisa iṅes ikes jik anakibubukin ikes lomusalaba.

¹⁵Alomusalaba a ɲol, abu Kristo tolacakin bon aneni ka apedor a ɲina a ɲipyan a ɲulu ipukato ka ɲikapolok daadaɲ; abu kisirum ikes ɲileec alokiɲaren ɲituɲa, kitorotok ikes alokaku keɲ erae ɲirikon etupito iɲes.

¹⁶Aɲun, nyiwuak idio ituɲanan ɲikisila neni kus aɲuna a ibore a ɲini imujete iyes kori imasete kori lorwa ɲulu ilipeneeneere kori nasuban ɲuna elomunia elap kori ɲuna a Sabato.

¹⁷Diboro ɲul daadaɲ erae ca etorube a ɲiboro a ɲulu eponito; nai elope ɲolo ke etorube a ɲol iɲes Kristo.

¹⁸Nyicamut ikimodikini iyes idiotuɲanan ɲini iitanit aanyunun ɲakitoodikineta ɲuna a ɲimalaikan ka torubakinite itatami ɲuna ka akitiditeuna a ɲina erae alyokonu ka kilipi daɲ neni a ɲimalaikan. Aɲuna a ɲakiro a ɲuna emam apolou, ituro ituɲanan ɲin ikoɲin aɲuna ka akitam keɲ a ilope

¹⁹ka nyeriɲa imorikina ka Kristo, ɲolo erae akou ɲina ka akuwan keɲ a ɲina erae Dikristo. Ageun anakou, itanio akuwan daadaɲ ɲina erucokinito ɲakilenyeta ka ɲamori, ido epoloe ikwapei ecamitor Akuj.

²⁰Idaut iyes atwakare ka Kristo ka ikilacakin iyes aneni a ɲipyan a ɲulu ipukato akwap. Kaanukiro nai iyaryata iyes esibit ɲikaakwap a na? Kaanukiro ipupyoto iyes ɲikisila ɲulu ikote lu:

²¹“Nyitap ibore en”, “Nyiiir ɲin”, “Nyitap yi”?

²²Erae ɲiboro ɲul daadaɲ ɲulu isitiyao todaunos; erae ikes ɲikisila ka ɲakitatameta ɲuna erae ituɲanan iwuakinit.

²³Nai kire ɲikisila ɲulu ikote ɲul, etakanete esibito ɲulu ka aosou alopote a ɲolo itinɲakinitotor ikes ɲituɲa akilip neni a ɲimalaikan ka akitiditeuna ɲina ka alyokonu ta akisican akuwan; nai emamukatar ikes ajokis adio daɲ ɲina epolokinitotor ekibure ɲolo ka akuwan.

ɲikolosae 3

¹Adaun akiteyarun iyes kaapei ka Kristo, aɲun, itemokino kiwara ɲuna anakuj, neni iboiyo Kristo alokicolon keɲ alowae a ɲolo aloteten a ɲolo ka Akuj.

²Totamunito ka kiitanito ɲuna eyakasi nakuj ama, meere ɲuna eyakasi kwap ne.

³Anerae itwakito iyes ka iwuitae akiyar kus kaapei ka Kristo alotooma Akuj.

⁴Apaki ɲina etakanunia Kristo ɲolo erae akiyar kus, itakanunete iyes daɲ kaapei ka iɲes anapolou keɲ!

⁵Itemokino iyes kitoɲopiyasi ekibure ɲolo aronon ɲolo alotooma kus ikwapei amalao, asiilyanut, akitiya ɲuna a ɲileec, ekibure ɲolo aronon, arorokanut (anerae ikwaan arorokanut ka akilip akuj ace.)

- ⁶Aḡuna a ḡakiro a ḡuna ikote nen, ebuni anyunyura ḡina ka Akuj neni a ḡulu nyepupete ḡakiro keḡ.
- ⁷Koloḡ sek iyarete iyese ḡilopeyek alotooma ekibure ḡolo a ḡipitesyo a ḡul, apaki ḡina apolokinitotor ḡipitesyo ḡul akiyar kus.
- ⁸Nai tokona itemokino iyese tolemasi ḡipitesyo lu daadaḡ anakiyar kus: aḡoit, anyunyura, ḡatameta ḡuna itoroniarito ḡuluḡe, akiyany Akuj kori ḡilam.
- ⁹Nyimodyanakinosi make, ikwapei idauniata alemar ekuwane ḡolonḡorot kaapei ka ḡipitesyo keḡ
- ¹⁰ka iryamut ekuwane ḡolokitete. Ekuwane ḡolokitete ḡol iḡese erubakinit Akuj akasuban keḡ itete kikwaanikinos ka iḡese, ikotere toyenuniata iyese iḡese ejok.
- ¹¹Aḡakiro a ḡun, emam nabo atyaketait eyai kidiḡ Diyudayan ka ḡulu nyerae Diyudayan, kidiḡ ḡituḡa ḡulu ileḡeritae ka ḡulu nyileḡeritae, ḡulu a ḡikabilae a ḡice, ḡituḡa ḡulu emam akiyen, ḡipi ka ḡituḡa ḡulu elacakina, nai Kristo iḡese epol akilo daadaḡ ka eyai Kristo neni a daadaḡ.
- ¹²Ikwapei tokona irakatar iyese ḡituḡa ḡulu ka Akuj, ḡulu ikiseu ka ḡulu emina iḡese, itemokino nai iyese kitoodiut akisyon, arimao, akitiditeuna, akiyapara ka atitinyikinit.
- ¹³Todaḡas make ka kisyonios make ḡapakio daadaḡ ḡuna eyakar idio kus akitakadakinete neni a ḡinice. Itemokino kisyonios make, ikwapei adaunia Ekapolon akisyon iyese.
- ¹⁴Anakiro a ḡun a daadaḡ, toyakatar amina ḡina erucokinit ḡipitesyo ḡul daadaḡ iwapei anakimorikina a ḡina iyookino.
- ¹⁵Kimyekisi ekisil ḡolo a Kristo ikipuka iyese alotai kus – ekisil ḡolo aponere itonyaraunere iyese aruwor akuwan apei. Itemokino tolakaros neni ka Akuj.
- ¹⁶Kimyekisi ḡakiro a Kristo anapedor ka anaosou kec kiboiyoto alotai kus; kitatamas ka tolimonokinos ḡun make anaosou a daadaḡ. Toeos Diēosyo a Daudi, ḡieosyo ḡulu ipurore Yesu ta ḡieosyo ḡulu ke Etau; toekisi ka alakara neni ka Akuj alotai kus.
- ¹⁷Ḋinibore daadaḡ itiyaete kori irworosi iyese, itemokino kitiyata alokiro ke Ekapolon Yesu, tolakara neni ka Akuj Papa alotooma Yesu.
- ¹⁸Ḋaberu, topupete ḡikilyok kus, ikwa ḡina itemokino Ḋikristo kitiyata.
- ¹⁹Ḋikilyok, tominas ḡaberu kus ka nyidedeḡikinito ikes.
- ²⁰Ḋidwe, topupete ḡikauruunak kus alopitesyo a daadaḡ, anerae italakarito ḡun Akuj.
- ²¹Atapapa, nyitoḡoa ḡidwe kus, ikotere nyelunḡakin ikes.
- ²²Ḋipi, topupete ḡikapolok kus ḡulu ka akwap a na alopitesyo a daadaḡ, meere apaki ḡina ikiteoto ikes iyese bon, anerae icamito iyese ikitojoka ikes iyese; nai kitiyata ka ainakina aḡuna ka akerit Ekapolon Yesu.

²³Ibore ñini itiyaete iyes daadañ, kitiyata ka agogoñu kus a daadañ esibit itiyaete ñuna ke Ekapolon, meere ñuna a ñituña;

²⁴anerae iyenete iyes atemar Ekapolon ñes ikiinakini iyes eropit ñolo ñadakin ites añauna a ñituña keñ. Kristo ñes erae Ekapolon ñolo a kire, ñolo ijaanakinete iyes.

²⁵Dini daadañ itiyae aronis, isicanio emam atyakatyak añauna a ñakiro a ñuna aronok a ñuna itiyae ites.

Ñikolosae 4

¹Dikapolok, totinoto ñipi kus alopite a ñolo ajokan; toyenete atemar eyai iyes dañ Ekapolon nakuj.

²Torubakisi jik ilipete ka totenito anakilip, tolakara neni ka Akuj.

³Kilipeneete añauna kosi dañ, ikotere ikiinakini Akuj isua apaki ñina ajokan ñina limonokinet ñakiro ñuna imunono, ñuna erae ñakiro a Kristo, ñuna erae ikes pei ayakar ayon mabus.

⁴Kilipete, ikotere eserae ayon ñun, alopite a ñolo emaikina ayon eseraa.

⁵Itemokino iyes toosok alopitesyo a ñulu iboiyoto iyes alokidin ñituña ñulu nyeraakasi Dikristo. Kisitiyata ejok apaki daadañ ñina iyakatar iyes.

⁶Itemokino erwor kus jwi jwi tojok ka tobob ka itemokino iyes toyenete epite ñolo emaikina toboñonokinioto ñinituñanan ejok.

⁷Ikilimokini iyes Tuciko ñakiro ñuna akatapito ayon daadañ. Erae ites lokaato ñolo minat alotooma Ekapolon Kristo, ñolo erae eketiyan ñolo ikinyomitae isua, ñolo ikitiyae kaapei ka isua etic ñolo ke Ekapolon.

⁸Ñakiro ñun ites eyakuunitor ayon ites neni kus, alimokin iyes epite ñolo iboiyere isua, ikotere nai ikisimukekis iyes ñun.

⁹Erukunete ites ka Onesimo, lokaato yok ñolo minat alotooma Kristo, ñolo ikinyomitae isua, ñolo erae ekaatukot kus. Ikilimokinete ikes iyes ñakiro daadañ ñuna itiyasi a ne.

¹⁰Iyakuunit Aristako ñolo eyai mabus kaapei ka ayon ñimalasyo neni kus; Mariko dañ lokaaya a Baranaba iyakuunit ñimalasyo neni kus. (Idaut iyes ayenun ñuna kitiya añauna ka akijaun Mariko erae kebu inaa.)

¹¹Yesu dañ ñolo enyaritae Yusito iyakuunit ñimalasyo. Duluuni ñul ikes bon eraakasi Diyudayan ñulu enupito neni a Kristo, ñulu ikitiyae kaapei ka ayon añauna ka Apukan ka Akuj ka ekesimukekinito ikes ayon nooi.

¹²Ikimalae iyes Epapuras, ñolo erae ekaatukot kus, eketiyan ñolo a Yesu Kristo. Ikitamunit ites iyes nooi jwi jwi anakilip keñ, ilipenene ites atemar ikisicat Akuj iyes ikwapei ñulu iyenete ñakiro ñuna ka Akuj nooi ka ñulu itiyaete anacamit keñ.

- 13** Apedorit ayon elope alimokin iyes epite nolo abunio ines kitiyaa ka agogonu anuna kus ka anuna a nituṅa a ṅulu eyakasi Laodikeya ka Ierapolis.
- 14** Ikimalaete iyes Demas ka Luka nolo minat nolo erae edakitar kosi.
- 15** Kimalakinae ṅikaitotoi alotooma Kristo ṅulu eyakasi Laodikeya, kimalata Nimpa daṅ ka ṅikanupak ṅulu iryamunun kai keṅ.
- 16** Ani kirikakis iyes akisyom abaruwa na, itemokino kiyakiyasi tosyomae anatukot a Dikristo a ṅina eyai Laodikeya. Nabo, itemokino iyes daṅ tosyoma abaruwa ṅina ikiyakikinete iyes ṅikanupak ṅulu eya Laodikeya.
- 17** Tolimokisi Arikipo ebe, “Itemokino iyon kirikak etic nolo ke Ekapolon, nolo aponi ikiinakin iyon akitiya.”
- 18** Ayon Paulo egirit ṅimalasyo lu ka akan kaṅ ke elope. Nyikimuryak iyes aenonu kaṅ alomabus. Toyai neni kus ajokis ṅina ka Akuj.

1 Nitesalonikae

1 Nitesalonikae 1

- ¹Ayoŋ Paulo ka Silipano ta Timoteo ikigirit abaruwa na neni ka atukot a Dikristo a ŋulu eyakasi Tesalonika, a ŋulu erae ŋulu ka Akuj Papa ka ŋulu ke Ekapolon Yesu Kristo. Toyai neni kus ajokis ka ekisil.
- ²Ikilakanari isua jwi jwi neni ka Akuj aŋuna kus a daadaŋ, ka ikitamununuyo isua iyes apaki daadaŋ ŋina ilipere.
- ³Anerae apaki daadaŋ ŋina ilipere isua Akuj Papa, ikitamunit epite ŋolo itiyaata iyes aŋuna ka anupit kus ka epite ŋolo imunikinitotor aŋuna ka amina kus, ta epite ŋolo ititinyikinitotor aŋuna ka akigeno kus neni ke Ekapolon yok Yesu Kristo.
- ⁴Dikaitotoi, iyes ŋulu ikimina Akuj, ikiyeni isua atemar adau iŋes aseun iyes aruwor ŋulu keŋ.
- ⁵Anerae aponi isua yaunae Dakiro ŋuna Ajokak neni kus, meere alorwor bon, nai anapedor a Etau a ŋolo Asegan ka ipotu iyes toanyut kire epite ŋolo ikikinyomitor isua jik ŋakiro ŋun. Iyete iyes epite ŋolo ikiboiyo isua apaki ŋina ikirukitor iwon; arae aŋuna ka akiŋarakin iyes.
- ⁶Ipotu iyes ikituputo isua ka Ekapolon, anerae ipotu kijaut ŋakiro ŋuna ka Akuj ka alakara a ŋina ebunit aneni ke Etau a ŋolo Asegan, tari ŋina daŋ iponiata iyes toryamuniata ŋican ŋulu alalak.
- ⁷Alopite a ŋol, ipotu iyes toruworos akitaanyikinet neni a ŋikanupak a daadaŋ a ŋulu alo Makedonia ka Akaia.
- ⁸Anerae meere bon ŋakiro ŋuna ke Ekapolon ŋuna alimonokin iyes eelakin Makedonia ka Akaia, nai tari anupit kus Ekapolon, eelakin akwap daadaŋ. Aŋun, emam ŋace ŋuna itemokino isua olimutu.
- ⁹Kire, erae ŋituŋa ŋuluŋe ŋilopeyek irworosi epite ŋolo ikijauniata iyes isua apaki ŋina aponere isua akipeyokin iyes ka epite ŋolo iponiata iyes kibelekinos anakujo, ido kiwuapa Akuj ŋina a kire ŋina eyari;
- ¹⁰nabo, irworosi epite ŋolo idaritotor iyes Lokoku keŋ bu anakuj – Yesu ŋolo abu iŋes kiteyaru alokatwak ŋolo ikiuni iwon ananyunyura a ŋina ebunit aneni ka Akuj.

1 Nitesalonikae 2

- ¹Dikaitotoi, iyete iyes ŋilopeyek atemar abu aponare kosi aanyun iyes nyeruwor akoŋinait.
- ²Iyete iyes epite ŋolo aponere ikiteryamunere isua ŋican ka itobolyare alo Pilipi. Kikote neni daŋ, abu Akuj yok ikiinak isua atitinyu ŋina limonokinet iyes Dakiro ŋuna Ajokak ŋuna eponito aneni keŋ, tari ŋina atyonio nooi etic kosi.

- ³Apaki njina ekatakinitere isua akitacamun iyes Dakiro njuna Ajokak, pa adyakaritae isua, kori pa erworoe njakiro njuna ka asiilyo ka dan pa arae njuna modikinet idiotuñanan.
- ⁴Nai akilo, erae njuna ikirworo isua jwi jwi njuna ecamit Akuj isua kirworoe, anerae adau njes aryamun isua ikirae njulu emaikina ikicikakin Dakiro njuna Ajokak. Anun, nyikirworo isua njuna ka akitalakar njituña, nai akitalakar Akuj njina eyeni njuna eya lotai kosi.
- ⁵Anerae iyenete iyes kire atemar, nyirworo isua njakiro njuna ka akirapirap iyes ka nyelimonokina isua Dakiro njuna Ajokak njuna ka aryamunia idiobore aneni kus – Akuj njes erae esuuda kosi!
- ⁶Pa ewaritae isua arwonu alotuña, kerae aneni kus kori anituñanan a idio.
- ⁷Ikwapei ikiraakar isua Dikiyakia a Kristo, kepedoritae akisiyalolonj iyes njuna ka aryamun akiñarakinet adio aneni kus. Nai ikiyapara isua apaki njina ikirukitor iwon; ikikoni isua aberu iricit njidwe keñ.
- ⁸Aponi isua ikiminakin iyes nooi, ido aponi toryamunae alakara, meere njinamoret Dakiro njuna Ajokak bon ka iyes, nai tari akiyar kosi a njilopeyek; anerae ipotu iyes toruworos njuluminan kosi.
- ⁹Anerae njikaitotoi, itamunito iyes epite njolo etiyaere isua ka agogonju nooi akuwar ka apaaran, ikotere nyikisiyalolonj isua iyes alotooma apaki njina ikilimonokinia isua iyes Dakiro njuna Ajokak njuna ka Akuj.
- ¹⁰Iraakasi iyes njisuudae kosi, Akuj dan erae, njes atemar arae njipitesyo kosi njulu ajokak nooi, njulu eyookino ka njulu amam adyakaret adio aneni kus a njulu inupito.
- ¹¹Iyenete iyes epite njolo enarakinitere isua njinituñanan alokidinj kus ikwa inarakinitor papa njidwe keñ.
- ¹²Aponi isua ikisimukekin iyes, ikimaimae ka aponi torubakinae ikitumunikinitoe iyes akiboi anakiyar a njina itopoloorit Akuj, njina ikinyarit iyes Napukan ka napolou keñ.
- ¹³Ikilakanar nabo isua jwi jwi neni ka Akuj, anerae njina iponiata iyes kiiraryata njakiro njuna ka Akuj aneni kosi, ipotu iyes tocamut pa erae njakiro njuna a ituñanan, nai erae njuna ka Akuj ka erae kire njakiro keñ njuna tokona itiyaete alotooma kus a njulu inupito.
- ¹⁴Dikaitotoi, ikitakanikis iyes dan njunapei apotu totakanut neni a njatukon a Dikristo a njulu ka Akuj a njulu alo Yudaya, neni a njituña a njulu erae njulu a Yesu Kristo. Ipotu iyes dan toryamut njican alotuña a njulu erae njulu ka akwap kus, lopite njolopei aponiata ikes toryamuniata njican aneni a njituña kec a njulu erae Diyudayan.
- ¹⁵Ikes apotu toara Ekapolon Yesu ka njikadwarak dan; nabo apotu ikisican isua. Nyitalakarito ikes Akuj, itidinjito ikes njituña daadan nooi.

¹⁶Apotu ikes kikatakis tari akiretakin isua alimonokin n̄ituŋa n̄ulu nyerae Diyudayan n̄akiro n̄una eryamuniata ikes aiuno. Alopite a n̄ol, apotu n̄asecisya kec kilelebikinos. Nai tokona adolu anyunyura n̄ina ka Akuj neni kec.

¹⁷Nai n̄ikaitotoi, apaki n̄ina ikiesikinere isua iyes adiouriyen – nai meere anatameta kosi – aponi isua ikiitun iyes nooi, kiwarae epite n̄olo ikianyunor ka iyes nabo!

¹⁸Aŋuna acamitere isua aboŋun neni kus, abu ayon Paulo elope ekatak abunore n̄apakio n̄una alalak, nai abu Satan ikisipiyo isua.

¹⁹Anerae iyes irakasi akigeno kosi, alelyan ka n̄akiro n̄una ikituror isua alotooma akiloun alokiŋaren Ekapolon yok Yesu, apaki n̄ina eboŋunio iŋes.

²⁰Kire, irae iyes akituro ka alelyan kosi!

1 N̄itesalonikae 3

¹Ekaku jik, pa ikipedorit isua akidaŋidaŋakin. Aŋun, aponi isua totyakunae akiboi make alo Asen,

²aponi isua kiyakuunae Timoteo lokaato yok n̄olo ikitiyae ka isua aŋuna ka Akuj alotooma alimonokin D̄akiro n̄una Ajokak n̄una a Kristo. Aponi isua kiyakuunae iŋes akitogogon ka akisimukekin iyes ananupit kus,

³ikotere nai nyejamak idio alokidin kus anupit keŋ aŋuna a n̄akisicaneta a n̄un. Iyenete iyes n̄ilopeyek atemar erae n̄ican n̄ul n̄ulu acamaki Akuj atemar kitiyakin neni yok.

⁴Anerae, ani eriŋa isua ikirukit ka iyes, aponi isua itolimokin iyes eriŋa apaki atemar ikilosu iwon aryamun n̄ican; erae kire n̄unapei n̄un apotu totakanut ikwaŋinapei iyeniata iyes.

⁵Aŋakiro a n̄un, pa apedorit ayon akidaŋidaŋakin jik; ido abu eyaku Timoteo, ikotere oyenunia epite n̄olo eyakar anupit kus, anerae akuryanit ayon atemar acepaki kedau Satan eketemon akitem iyes ka aruwor etic kosi ekoŋinait!

⁶Nai tokona, aboŋu Timoteo aneni kus, ikilimok iŋes isua n̄akiro n̄una ka alakara n̄una ka anupit ka n̄una ka amina kus. Ikilimok iŋes isua atemar ikitamunito iyes isua jwi jwi ka alakara; nabo ikiburakinit iyes aanyun ka isua lopite n̄olopei ikiburakinitor isua daŋ aanyun ka iyes.

⁷Aŋakiro a n̄un n̄ikaitotoi, abu epite n̄olo inupitotor iyes ikisimukek isua anatyokisyo ka alocan kosi.

⁸Ikiyari kire tokona isua, anerae igogon iyes anakimorikina kus ke Ekapolon.

⁹Epol nooi alakara kosi neni ka Akuj yok aŋuna ka alelyan a n̄ina ikiyakar isua alokiŋaren keŋ aŋuna kus.

¹⁰Apaaran ka akuwar, ikiŋisit isua Akuj ka agogon itocamak isua oanyunos ka iyes ka ikiyataki iyes n̄una daadaŋ iitanito ananupit kus.

¹¹Ikilipi Akuj Papa elope ka Ekapolon yok Yesu, kitemonok erot aḡuna kosi, ikotere todolunoe isua neni kus!

¹²Nai aḡuna kus, ikilipit isua Ekapolon atemar kiyatak amina kus ḡina imininia iyes make ka ḡina iminatar iyes ḡituḡa daadaḡ, tolalaar iḡes kikok ḡina ikiyakar isua aḡuna kus.

¹³Alopite a ḡol, ikitogogoḡi iḡes iyes ka iruworosi iyes ḡulu iyookino ka ḡulu asegak alokiḡaren Akuj Papa yok, apaki ḡina etakanuniata Ekapolon Yesu kaapei ka ḡulu erae ḡulu keḡ.

1 ḡitesalonikae 4

¹Duna esidyok ḡikaitotoi, ipotu iyes toyenut aneni kosi epite ḡolo itemokino iyes iboiyoto, ido kitalakasi Akuj. Kire erae epite ḡolopei ḡol sek iboiyoto iyes. Nai tokona ikilipit ka ikimaimai isua iyes alokiro ke Ekapolon Yesu, kitiyata nooi akilo tari ḡina sek.

²Anerae iyenete iyes ḡuna aponi isua itolimokin iyes alokiro ke Ekapolon Yesu.

³Duna ecamit Akuj ikes nu: toruworos ḡulu isegak ḡulu itoodiuna anakiyar kus atemar irae ḡulu keḡ. Toḡero amalao;

⁴itemokino ḡolokile toyeni epite ḡolo eryamunia aberu, epite ḡolo italakarit Akuj ka ḡituḡa.

⁵Meere alokibure a ḡolo aronon, ikwa ḡituḡa ḡulu a ḡakwapin ḡulu nyeyenete Akuj.

⁶Anakiro a ḡun nai, nyitemokino idiotuḡanan itiyae ḡuna aronok neni a lokaato keḡ alotooma Ekapolon, kori amodikin iḡes a ediopite. Adaun isua alimokin iyes ḡun ka agogoḡu eriḡa apaki, ikiteyenikin daḡ atemar ebuni Ekapolon akisican ḡulu itiyaete ḡun.

⁷Nyenyara Akuj iwon akiboi alokibure a ḡolo ka amalao, nai akiboi anakiyar a ḡina asegan, a ḡina itoodiunit atemar ikirae ḡulu keḡ.

⁸Aḡun nai, ḡini ewouni ḡakiro ḡun ḡuna ikilimonokini isua, nyerae ituḡanan eḡerit iḡes, nai Akuj, ḡina adau ainakin iyes Etau ḡolo Asegan.

⁹Nyitemokino ayon ekegirak iyes ḡakiro ḡuna ikamunito amina alokidiḡ kus ḡikanupak, anerae adau Akuj akitatam iyes ḡilopeyek epite ḡolo ipedoryata aminanar make.

¹⁰Kire iminasi iyes ḡikaitotoi kus daadaḡ alotooma Ekapolon, ḡulu eyakasi nakwap daadaḡ ḡina a Makedonia. Nai ikisimukekinit iyes ḡikaitotoi, kitiyata nooi akilo tari ḡina sek.

¹¹Kiwara nooi epite ḡolo ajokan ḡolo kiboiyet; itemokino ḡnituḡanan tomitak ḡuna keḡ a ilope, kitiyau a ḡakan keḡ ibore daadaḡ ḡini iitanit iḡes aḡuna ka akiyar keḡ, ikwapei sek ikilimokinitor isua iyes.

- ¹²Alopite a ɲol, ikikerete iyes ɲituɲa ɲulu nyerae ɲikanupak, ido daɲ nyiitanete iyes adiokiɲarakinet aneni a ituɲanan a idio.
- ¹³Dikaitotoi, ikicamit isua iyes toyenut ɲakiro ɲuna a ɲituɲa a ɲulu atwaka, ikotere nyiyaloloɲioto iyes ikwa ɲituɲa ɲuluɔe ɲulu emam akigeno.
- ¹⁴Ikinupit iwon atemar abu Yesu totwan ka abu toyaru, ikwaɲinapei, iteyaruni Akuj ɲikatwak ɲulu sek anupito Yesu, ido ya ikes kaapei ka Kristo neni keɲ.
- ¹⁵Duna ikilimonokinio tokona isua iyes erae ɲakiro ɲuna etatami Ekapolon: iwon ɲulu eriɲa ikiyari akitodol apaki ɲina eboɲunio Ekapolon, nyiɲarenikinio iwon ɲituɲa ɲulu adaut atwakare.
- ¹⁶Anerae, apaki ɲina elimunio Akuj atemar adol apaki, iirarete ɲituɲa etoil ɲolo ke emalaika a ɲolo apolon ka eruye ɲolo ka arupepe a ɲina ka Akuj. Apaki ɲin nai ebunio Ekapolon elope anakuj. Isyaunete mono ɲikatwak ɲulu sek anupito Kristo ayarun;
- ¹⁷ido nai orukosi iwon ɲulu eriɲa ikiyari kaapei ka ikes kidiama lodouwon akiryamun ka Ekapolon. Oruko nai ka Ekapolon jwi jwi.
- ¹⁸Aɲun nai, kisimukekinos make a ɲakiro a ɲun.

1 ɲitesalonikae 5

- ¹Dikaitotoi kaɲ, nyitemokino ayon ekegirak iyes ɲakiro ɲuna a ɲirwa kori a ɲapakio a ɲuna itiyakinotor ɲakiro ɲun.
- ²Anerae iyenete iyes ɲilopeyek ejok nooi atemar ebuni Akoloɲit ɲina ke Ekapolon ikoni neni ebunio ekokolan nakwaare.
- ³Erae apaki ɲina etemaryata ɲituɲa ebe, “Eyai ekisil ka emam awasya,” iɲes atipei eɲesunor akinyasuno neni kec! Eɲesun iɲes lopite ɲolo eɲesunor aryebo neni ka aberu a ɲina eapi akidoun, ka emam ɲituɲa ebucarosi.
- ⁴Nai ɲikaitotoi, nyiyakasi iyes nakiryonut, aɲun nyikiɲesari iyes Akoloɲit ɲin ikwa ekokolan.
- ⁵Anerae irae iyes daadaɲ ɲituɲa ɲulu ka akica ka ɲulu ka apaaran; meere iwon ɲituɲa ɲulu ka akuwar kori ɲulu ka akiryonut.
- ⁶Aɲun nai, nyitemokino iwon ikijotoe ikwa ɲuluɔe, nai itemokino iwon ikikienyi ka ikiyeni ɲuna kitiyakina ikwa ɲituɲa ɲulu nyemerasi.
- ⁷Dulu ejotoete, ejotoete nakwaare ka erae nakwaare emeranakinotor ɲikamerak.
- ⁸Nai ikirae iwon ɲulu ka apaaran, ido itemokino iwon ikikwaan ka ɲituɲa ɲulu nyemerasi, ɲulu eyenete ɲuna itiyaete. Onapa anupit ka amina ikwa arapet ka akigeno ɲina ka aiuno yok ikwa akopiya ɲina iuryarit akou nyewana.
- ⁹Pa ikiseuni iwon Akuj aryamun ɲican ɲulu ka anyunyura keɲ, nai aryamun aiuno alotooma Ekapolon yok Yesu Kristo.

- ¹⁰Abu in̄es totwan aḡuna yok, ikotere nai kikiyari kori kikitwakit apaki ḡina eboḡunio in̄es, eboiyoto ka in̄es.
- ¹¹Aḡun, kisimukekinos ka kiḡaranakinis make, ikwaḡina tokona itiyaata iyes.
- ¹²Dikaitotoi, ikimaimai isua iyes tokerito alokidin̄ kus ḡituḡa ḡulu itiyaete nooi alokidin̄ kus, ḡulu ikipukato iyes alotooma Ekapolon, ḡulu ikitatamete iyes ḡipitesyo ḡulu ka akiyar a Dikristo.
- ¹³Tokerito ikes nooi anamina aḡuna ke etic a ḡolo itiyaete ikes. Kisilito iyes make.
- ¹⁴Ikimaimai isua iyes ḡikaitotoi, kisirworit ḡituḡa ḡulu ekalanyaka, kisimukekisi ḡulu ekuryaka, kiḡarakisi ḡulu epalag, todaḡa ḡituḡa daadaḡ.
- ¹⁵Nyitemokino iyes itacakinete aronis kan aronis, nai ḡarwa daadaḡ kikatakisi akitiya ḡuna ajokak alokidin̄ kus make ka alotuḡa a daadaḡ.
- ¹⁶Tolelyanete jwi jwi;
- ¹⁷kilipeneneete jwi jwi,
- ¹⁸tolakanaros neni ka Akuj anakiro a daadaḡ; anerae erae ḡun ḡuna ecamit Akuj aneni kus alotooma Yesu Kristo.
- ¹⁹Nyiretakis Etau ḡolo Asegan;
- ²⁰nyijamuwanarete ḡakiro ḡuna edwaritae.
- ²¹Torota ḡinibore daadaḡ: kiwuapa ḡuna ajokak,
- ²²toḡero ḡuna aronok daadaḡ.
- ²³Ikimaimai Akuj ḡina erae alope ekisil ikituruwo iyes ḡulu ikwaan ka in̄es alopitesyo a daadaḡ ka ikiyokite iyes daadaḡ alotai, anakiyar ka anawat tomam ḡakiro ḡuna aronok jik akitodol Akoloḡit ḡina eboḡunio Ekapolon yok Yesu Kristo.
- ²⁴In̄es ḡolo ikinyarit iyes, erae ḡolo ikinyoma; itiyakini in̄es ḡuna adau akiikin.
- ²⁵Dikaitotoi, kilipakinitetei isua daḡ.
- ²⁶Kimalata ḡikaitotoi daadaḡ itunasi make itoodiunito atemar iminin.
- ²⁷Ekeḡitakinit ayon̄ iyes alokiro ke Ekapolon asyomakin abaruwa na neni a ḡikaitotoi daadaḡ.
- ²⁸Toyai neni kus ajokis ḡina ke Ekapolon yok Yesu Kristo.

2 Nitesalonikae

2 Nitesalonikae 1

¹Ayoŋ Paulo ka Silipano ta Timoteo ikigirit abaruwa na neni ka atukot a Dikristo a ŋulu eyakasi Tesalonika, a ŋulu erae ŋulu ka Akuj Papa yok ka ŋulu ke Ekapolon Yesu Kristo.

²Toyai neni kus ajokis ka ekisil aneni ka Akuj Papa yok ka aneni ke Ekapolon Yesu Kristo.

³Dikaitotoi, itemokino isua olakaros neni ka Akuj ŋapakio daadaŋ aŋuna kus. Iyookino ŋun, anerae iyata anupit kus nooi ka daŋ epoloe amina ŋina iyakatar iyes alokidiŋ kus make.

⁴Dakiro ŋun ikes ikiturore isua iyes anatukon a Dikristo aŋuna ka Akuj. Ikituro isua aŋuna kus, anerae irubakinito iyes iŋirikinito ka inupito tari anapakio a daadaŋ a ŋuna ka akisiciano ka alocan a ŋulu iryamunito iyes.

⁵Itoodiunito ŋakiro ŋun daadaŋ atemar iyookino epite ŋolo etubokinia Akuj; aŋun, iruworosi iyes ŋulu emaikina alomar Napukan ka Akuj, Apukan ŋina tokona iryamunitotor iyes ŋican aŋuna keŋ.

⁶Itiyakini Akuj ŋuna iyookino: iteryamuni ŋican ŋituŋa ŋulu ikiteryamunito iyes ŋican

⁷ka ikisieŋuni iyes ŋulu iryamunito ŋican ka ikisieŋuni isua daŋ. Itiyakini iŋes ŋun apaki ŋina etakanunia Ekapolon Yesu anakuj kaapei ka ŋimalaikan keŋ ŋulu eyakatar apedor.

⁸Ebuni iŋes anasarae a ŋina ka akim akisican ŋituŋa ŋulu eŋerito Akuj ka ŋulu eŋerito Dakiro ŋuna Ajokak ŋuna ke Ekapolon yok Yesu.

⁹Eryamunete ikes akisiciano ŋina ka akinyasuno a ŋina nyesaluni; etyakaryo ikes aneni ke Ekapolon ka nyiŋolikinete ikes apolou ka apedor keŋ.

¹⁰Itiyakinio ŋun Akolonit ŋina ebunio iŋes aryamun akitopolooro aneni a ŋituŋa keŋ ka aryamun aumokinet aneni a ŋulu enupito iŋes. Iyakaunosi iyes daŋ kidiŋ kec, anerae inupa iyes ŋakiro ŋuna aponi isua ikilimokin iyes.

¹¹Dakiro ŋun iŋes ikilipanakinia isua iyes jwi jwi, ikotere ikituruwo iyes Akuj ŋulu iyookino anakiyar a ŋina ikinyarak iŋes iyes. Ikilipit isua Akuj anapedor keŋ, atemar kirikak iŋes ŋuna ajokak daadaŋ ŋuna icamito iyes akitiya ka daŋ kirikak etic kus ŋolo itiyaete iyes ananupit.

¹²Alopite a lo, itopolooryo ekiro ŋolo ke Ekapolon yok Yesu ka ikitopolooryo iyes daŋ aneni keŋ aŋuna ka ajokis ka Akuj yok ka ŋina ke Ekapolon Yesu Kristo.

2 Nitesalonikae 2

- ¹Dikaitotoi, ɣuna ikamunito abunore ɣina ke Ekapolon Yesu Kristo ka acunakin yok akisiryam iɣes, ikimaimai isua iyes
- ²nyiryanyiryanakin atipei anatameta kus, nyikibul aɣuna elimuni ice atemar adolu Akolonit ɣina ke Ekapolon. Nyinupa ɣun, tari kikilimok daɣ idiotuɣanan atemar erae ɣakiro ɣun ɣuna edwaritae kori ɣuna alimunitoe kori egiritae isua.
- ³Nyikimodik iyes idiotuɣanan alopite a edio daɣ, anerae nyebuni Akolonit ɣin, mati kedol mono apaki ɣina eɣeryoto ɣituɣa ɣulu alalak Akuj, ido totakanu nai Eketepegan ɣolo ka Akuj, ɣolo emaikina tocakakinae nakim ɣina nyeduɣe.
- ⁴Itepegi iɣes ibore daadaɣ ɣini enyaritae akuj kori ibore daadaɣ ɣini isitiyaete ɣituɣa akitopoloonorya ɣakujo ka itopoloori iɣes bon akilo ɣakujo daadaɣ. Iboikin tari Kai ka Akuj, ido kitusubun bon Akuj.
- ⁵Nyitamunito mono iyes atemar abu ayon okolimok iyes ɣakiro ɣun daadaɣ apaki ɣina ikirukitor iwon a?
- ⁶Iyete iyes ibore ɣini iretakinit ɣakiro tokona. Isileereunio Eketepegan ɣolo ka Akuj edoli apaki keɣ.
- ⁷Anerae adaut ɣapedorosyo ɣuna itiyaete aronis anakimunono ageun etic kec, nai nyisileereunio ikes mati mono kelemar iɣes alorot a ɣolo iretakinitor iɣes ikes.
- ⁸Kisileereunoe nai Eketepegan Akuj; nai ani ebuni Ekapolon Yesu, eari Eketepegan ɣol a ekuwuam a ɣolo ka akituk keɣ ka inyasuni Yesu iɣes ka akica a ɣina enwakinwaki a ɣina ebunio iɣes.
- ⁹Ebuni Eketepegan ɣolo ka Akuj ɣol ka apedor a ɣina a Satan, akitiya ɣakujuwuanisya ka ɣaumonokineta ɣuna alalak ɣuna ka amodiyo
- ¹⁰ka isitiyae amodiyo daadaɣ ɣina ka aronis keɣ alotuɣa a ɣulu ebukoro. Ebukorosi ikes, anerae apotu ikes nyijaut ka nyeminakis ɣakiro ɣuna a kire, ikotere toiunos.
- ¹¹Aɣakiro a ɣun, ejalakini Akuj ikes nakiro ɣuna nyiyookino, ikotere tonupa ɣakiro ɣuna ka amodiyo.
- ¹²Aɣun nai, etubokini Akuj ɣituɣa daadaɣ ɣulu pa apotu tonupa ɣuna a kire, ɣulu abobokinit aseceen.
- ¹³Dikaitotoi, itemokino isua olakaros neni ka Akuj ɣapakio daadaɣ aɣuna kus a ɣulu ikimina Ekapolon. Anerae abu Akuj itoseu iyes anakisyakinet aɣuna ka aiuno alotooma akiteseguno kus aneni ke Etao a ɣolo Asegan ka alotooma anupit kus ɣakiro ɣuna a kire.
- ¹⁴Abu Akuj alotooma ɣakiro ɣuna Ajokak ɣuna aponi isua itolimonokin iyes itonyar iyes naiuno, ikotere toryamut iyes daɣ apolou ɣina ke Ekapolon Yesu Kristo.
- ¹⁵Aɣun ɣikaitotoi, kicata ka torubakisi ikamunito ɣakiro ɣuna a kire ɣuna aponi isua ikitatamyakinan iyes analimonokin ka anabaruwa kosi.

¹⁶Ikilipi isua neni ke Ekapolon yok Yesu Kristo elope ka neni ka Akuj Papa yok, ηolo abu itominak iwon ka ikiinak iwon anajokis ken atitinyu ηina nyedaunun ka akigeno ηina ajokan,

¹⁷akisimukekin iyes ka akitogogon iyes, ikotere kitiyata ka kirworo ηakiro daadan ηuna ajokak.

2 Nitesalonikae 3

¹Duna isidiyete ηikaitotoi, kilipa aηuna kosi, ikotere kielakin atipei ηakiro ηuna ke Ekapolon lotuηa, ido kijaut ikes ηun itopolorito, lopite ηolopei ijauniata iyes dan.

²Kilipa dan, ikotere itoiu isua Akuj aneni a ηituηa a ηulu aseca, a ηulu aronok, anerae nyenupito ηituηa daadan ηakiro ηuna ka Akuj.

³Nai ikinyoma Ekapolon; ikitogogoni ka ikiyoki iηes iyes aneni a ηolo Aronon – Satan.

⁴Ikikinyomit isua Ekapolon aηuna kus atemar itiyaete ka irubakinete itiyaete ηuna adaun isua akicikakin iyes.

⁵Ikilipi isua neni ke Ekapolon kibeleg ηitai kus namina ηina ka Akuj ka natitinyikinit ηina a Kristo.

⁶Dikaitotoi, ikicikakinit isua iyes alokiro ke Ekapolon Yesu Kristo, atemar totyakaros aneni a ηikaitotoi a ηulu ekalanyaka, ηulu nyiwuapito ηakiro ηuna aponi isua kitatamae.

⁷Iyeneete iyes ηilopeyek epite ηolo eboiyere isua alokidin kus; itemokino epite ηol toruwor akitaanyikinet aneni kus. Pa ikikalanyaka isua apaki ηina ikirukitor iwon.

⁸Nyimuja isua akimuj a ituηanan a idio pa etacitae. Nai ikipotu isua etiyata ka agogonu nooi; aponi isua kitiyae akuwar ka apaaran, ikotere nyikisiyaloloni isua iyes aηuna ka aryamun akiηarakinet adio aneni kus.

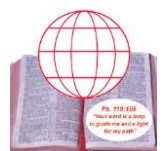
⁹Aponi isua kitiyae ηun, meere aηuna amamukar isua apedor ηina kiitanet akiηarakinet adio aneni kus, nai ikotere eruworo isua akitaanyikinet ηina itemokino iyes kiwuapa.

¹⁰Tari ηina ikirukitor iwon, aponi isua ikicikakin iyes ηakiro nu, “Ituηanan daadan ηini eηerit etic, nyemaikina iηes kimuj.”

¹¹Anerae epupyo isua atemar ekalanyaka ηice alokidin kus, epanapanato tomam ediotic itiyaete.

¹²Alokiro ke Ekapolon Yesu Kristo, icikakinitae ka elimokinitae isua ηituηa ηulu ikote ηul akitiya etic kec alopote a ηolo ajokan, ikotere ikes kitiyaut a ηakan kec ibore daadan ηini iitanito ikes aηuna ka akiyar kec.

¹³Dikaitotoi, nyikiup akitiya ηuna ajokak.

14Ani kewou idiotuɲanan akiwuap ɲuna irworoe isua anabaruwa a na, tocoikisi iɲes ejok, ka totyakaros aneni keɲ, ikotere kiruma iɲes ɲileec.

15Nyitusubut iɲes emoit; nai kisirworo iɲes erae lokaato kus.

16Ikilipit isua Ekapolon ɲolo ke ekisil ikiinak iyes ekisil jwi jwi alopitesyo a daadaɲ. Toyai Ekapolon neni kus a daadaɲ.

17Ayoɲ Paulo egirit ɲimalasyo lu ka akan kaɲ ke elope. Epite lo iɲes egiria ayon ekiro kaɲ aɲetakini akigir ɲinabaruwa kaɲ daadaɲ.

18Toyai neni kus daadaɲ ajokis ɲina ke Ekapolon yok Yesu Kristo.

1 Timoteo

1 Timoteo 1

- ¹Ayoŋ Paulo ŋolo arae ekiyakia ŋolo a Yesu Kristo, aŋuna ka akicikakinet a ŋina ka Akuj a ŋina erae Akaiunan yok ka aŋuna ka akicikakinet a Yesu Kristo a ŋolo erae akigeno yok,
- ²egirit abaruwa na neni a Timoteo a ŋolo erae lokoku kaŋ ŋolo a kire ananupit. Toyai neni kon ajokis, akisyon ka ekisil aneni ka Akuj Papa ka aneni a Yesu Kristo Ekapolon yok.
- ³Acamit ayonŋ iyonŋ kiboi alo Epeso ikwapei akadyekitor ayonŋ iyonŋ apaki ŋina alosio ayonŋ Makedonia. Itatamete ŋituŋa ŋice aina ŋakiro ŋuna erae alyokonu, ido itemokino iyonŋ kicikak ikes tojoŋoto akitatam ŋakiro ŋun.
- ⁴Tolimok ikes tojoŋoto akitumoro aloemuto a ŋul ka anakimar ŋirorwa ŋulu alalak ŋulu atapapaa – ŋulu iatakinete ŋakiŋiseta ka ŋipegeta akilo akiyokit etic ŋolo ka Akuj ananupit.
- ⁵Nai ŋuna elosikinitoe isua anakitatam kosi erae amina ŋina ebunit alotau a ŋolo Asegan, anatameta a ŋuna ecayete ka ananupit a ŋina a kire.
- ⁶Aoliyosi ŋituŋa ŋice anakiro a ŋun, ido alosikis akiyan ŋakiro ŋuna koŋinae.
- ⁷Iitanito ikes araakau ŋiketataamak a Dikisila, nai nyeyenete ŋakiro kec a ŋilopeyek kori ŋakiro ŋuna irworosi ikes ebasi ikiyeni nooi.
- ⁸Nai ikiyeni iwon atemar ejokak Dikisila, erae kisitiyae alopite a ŋolo itemokino kisitiyaere.
- ⁹Itemokino iwon oyenete atemar nyeyeunitae Dikisila aŋuna a ŋituŋa a ŋulu iyookino, nai aŋuna a ŋulu ebilibiliyete Dikisila ka ŋulu eŋerito akipukao, aŋuna a ŋulu nyenupito Akuj, ŋikasecak, aŋuna a ŋulu nyeseagak alotai ka ŋulu ejamuwarito Akuj, aŋuna a ŋulu earete atapapa kec kori atatoto kec, ka ŋikaarak,
- ¹⁰aŋuna a ŋulu emalaaka, aŋuna a ŋikilyok a ŋulu iteperete ŋikilyok ŋuluce, aŋuna a ŋulu ekokoianarete ŋituŋa ŋuluce, aŋuna a ŋikalyokonok ka ŋulu ikoŋete ka alyokonu ka ŋulu itiyaete ŋace ŋuna nyemaasi ka akitatam ŋina iyookino.
- ¹¹Emaasi akitatamet ŋin ka Dakiro ŋuna Ajokak ŋuna aponi ekecikakin ayonŋ akisera, Dakiro ŋuna Ajokak ŋuna elimorito apolou ŋina ka Akuj a ŋina erereŋ.
- ¹²Alakara ayonŋ neni a Yesu Kristo Ekapolon yok, ŋolo akainaki ayonŋ agogoŋu aŋuna ke etic kaŋ, anerae ekemarak ayonŋ atemar arae ŋolo ekinyoma aŋuna ekewuakinia ayonŋ lotic keŋ,
- ¹³tari paaran keyanyit ayonŋ iŋes kori kesicanit kori ketonŋoit; nai aponi ekesyoni ayonŋ, anerae apaki ŋin, pa anupit ayonŋ Kristo; aŋun, pa ayeni ayonŋ ŋuna etiyae.

- ¹⁴Abu Ekapolon okoinak ayon ajokis keŋ ilapara; ido okoinak anupit ka amina, ŋuna erae ŋuna yok alotooma akimorikina ka Yesu Kristo.
- ¹⁵Erae na alimunet ŋina ikinyoma ka emaikina tocamunae: Abuni Yesu Kristo nakwap aiun ŋikasecak. Ayon iŋes ekasecan ŋolo aronon nooi akilo daadaŋ,
- ¹⁶nai aponi ekesyoni ayon; ikotere nai itoodiuni Yesu Kristo akidaŋidaŋ keŋ daadaŋ alotooma ŋuna abu iŋes ekiŋaren kitiya neni kaŋ. Alopite a lo, abu eketuruwo ayon akitaanyikinet neni a daadaŋ a ŋulu epote ekaku akinup Yesu, ido toryamut akiyar ŋina nyedaun.
- ¹⁷Toyai akerit ka apolou ŋina nyedaun neni ke Erwosit a ŋolo ipukae ŋikaru ka ŋikaru, ŋolo nyetwani, ŋolo erae iŋes bon erae Akuj! Amen.
- ¹⁸Timoteo lokoku kaŋ, ekecikakini ayon iyon ŋakiro nu, ikwaŋina kolon kedwaritere aŋuna kon. Kisitiya ŋakiro nu ikwapei ŋiboro ŋulu ijiyo iyon, ikotere ijiyo ejok,
- ¹⁹ido torubak irae ŋolo inupit ka ŋolo ecayete ŋatameta. Aŋero ŋituŋa ŋice akipup ŋuna ecayete anatameta kec, tosodi enyasut anupit kec.
- ²⁰Dice alokidin ŋul ikes Umenayo ka Alekisanda, ŋulu adau ayon akipotokin neni a Satan; ikotere itatamete ŋun ikes ajoŋore ŋiyany kec.

1 Timoteo 2

- ¹Duna iŋarenete, ekemaimai ayon iyese daadaŋ atemar toyai akimaima, akilip, akiŋita ka alakanar neni ka Akuj aŋuna a ŋituŋa a daadaŋ;
- ²aŋuna a ŋirwosi ka aŋuna a daadaŋ a ŋulu einakinetae apolou, ikotere nai ikiboi iwon anakiyar a ŋina inapakina ka ŋina isilit; ŋina ecamit Akuj ka alopitesyo a ŋulu ajokak.
- ³Erae ŋun ŋuna ajokak ka italakarito Akuj Akaiunan yok,
- ⁴ŋina ecamit ŋituŋa daadaŋ toiunae ka toyenut ŋuna a kire.
- ⁵Anerae eyai Akuj apei bon ka eyai epei bon ŋolo erae ekemorikinan Akuj ka ŋituŋa; ituŋanan ŋin, iŋes Yesu Kristo.
- ⁶Abu iŋes elope tojal akiyar keŋ aiunia ŋituŋa daadaŋ. Ŋakiro ŋun, ikes apotu toruworos akitoodikinet anapaki a ŋina eyookino atemar ecamit Akuj aiun ŋituŋa daadaŋ.
- ⁷Iŋes nai ekeyakuunere ayon ikwapei ekesanan ka ekiyakia, akitatam ŋituŋa ŋulu nyerae Diyudayan ŋakiro ŋuna ka anupit ka ŋuna a kire. Nyesudi ayon ŋakiro; erworo ayon ŋuna a kire!
- ⁸Eitanit nai ayon atemar anakiboisyo a daadaŋ, a ŋuna ilipyata Ŋikristo, itemokino ŋikilyok kilipa ikiarito ŋakan ŋuna emam asekit; tomam aŋoit kori ebura eyakatar.

⁹Eitanit ayon naberu dan tonapito ejok alopitesyo a nulu nyisuparete nituŋa nuluŋe. Nyitemokino ikes akisibusa a nitim a nulu eoitoŋe, kori anapit niboro nulu itiyaunitae a egolid kori a nakamilimili kori a nilowi a nulu epol egyelit;

¹⁰nai itemokino ikes torae nuna ajokak a niticisyo, ikwapei ejokyata nun anaberu a nuna ebasi ikinupit ikes nakiro nuna ka Akuj.

¹¹Itemokino naberu toyenut nakiro anakililiŋ ka anakitiditeuna.

¹²Nyacamakinit ayon aberu adio itatami kori epolokinit njikilyok; itemokino ikes erae nuna ililiŋete.

¹³Anerae Adam aponi tosubunae ekiŋaren, tosubunae nai Epa.

¹⁴Nabo meere Adam aponi tomodikinae, nai arae aberu, ido tobil ekisil nolo ka Akuj.

¹⁵Nai eiun aberu anuna ka akidore, erae kerubaki iŋes ananupit, anamina, alopite a nolo itoodiunit atemar ekerit iŋes Akuj ka nolo ka akiyapara.

1 Timoteo 3

¹Erae na alimunet njina ikinyoma: ani kiitanit ituŋanan aruwor ekarikon nolo a Dikristo, iitanit iŋes etic nolo ajokan nooi.

²Itemokino ekarikon nolo a Dikristo erae nolo nyitoronitae, nolo eyakar aberu apei, nolo etyamaarit, nolo ecayete natameta, nolo ejokak njipitesyo, nolo ijaununui nituŋa lore keŋ ka nolo epedorit akitatam ejok.

³Itemokino nyerae nolo emerana, nolo eryenyaana, nai torae nolo iyapara, meere nolo iburana ka nolo emina njisiliŋa.

⁴Itemokino iŋes erae nolo epedorit akidar ekal keŋ ke elope ejok ka nolo epedorit akituruwor njidwe keŋ nulu epupete nakiro ka nulu eyakatar akerit alopitesyo a daadaŋ.

⁵Anerae ani pa keyeni ituŋanan epite nolo kidaret ekal keŋ ke elope, ikokini nai iŋes idari atukot a nituŋa a nulu ka Akuj ai?

⁶Nyitemokino iŋes erae ituŋanan njini ariŋa enupi nakiro nuna ka Akuj, anerae acepaki iturokin, tosodi toloma natubokino njina ka Akuj njina etubokinitere Satan.

⁷Itemokino iŋes erae ituŋanan njini itojokito nituŋa nulu nyerae Dikristo dan, anerae acepaki eruwor nolo itoronitae, tosodi toloma nauno njina a Satan.

⁸Itemokino njikeŋarakinitok nulu a Dikristo dan erae nulu emaikina tokeritetei ka nyekicaraka naŋajepa; nyitemokino ikes erae nulu emataka naŋawe nuna alalak kori nulu erorokaka alosiliŋa.

⁹Itemokino ikes kiricito akimunono njina ka anupit a natameta a nuna ecayete.

¹⁰Itemokino ikes torotae mono; ani nai keryamun ikes emam nuna itoroniyaritere, ejok akimyekin kitiyata erae njikeŋarakinitok nulu a Dikristo.

- ¹¹Daberu kec daŋ, itemokino erae ŋuna emaikina tokeritetei, nyirworotor ŋulucetuŋa, torae ŋuna etyamaarito ka ŋuna ikinyomitae anakiro a daadaŋ.
- ¹²Itemokino ŋikeŋarakinitok ŋulu a Dikristo toyakatar ŋaberu ŋapeipei ka topedorito akidar ŋikalya kec a ŋilopeyek ejok.
- ¹³Dikeŋarakinitok ŋulu itiyaete etic kec ejok, ikes eryamunete akoreru ka epedorete ikes erwor ŋuna ka anupit Yesu Kristo emam akuryanu.
- ¹⁴Egeno ayonŋ abunore neni kon atipei, nai egiri ayonŋ ŋakiro nu neni kon, ikotere
- ¹⁵ani keketididi ayonŋ, toyenu iyonŋ epite ŋolo itemokino iyonŋ kiboiyo alokidinŋ ŋituŋa ŋulu ka Akuj, ikes atukot a Dikristo ŋina erae ŋina ka Akuj a ŋina eyari. Atukot ŋin iŋes erae akigaŋet ka akiyokiyet ŋakiro ŋuna a kire.
- ¹⁶Ikilimorit iwon ebe, epol kire jik akimunono ŋina ke edin yok: “Abu iŋes totakanu erae ituŋanan, abu Etau kitoodiu iŋes erae ŋolo iyookino, apotu ŋimalaikan kiŋolikis iŋes. Aponi tolimonokinae ŋakiro keŋ lobukui, apotu ŋituŋa ŋulu alalak anakwap tonupa iŋes, aponi yaarae iŋes kidiama napolou ŋina ka Akuj.”

1 Timoteo 4

- ¹Elimunit Etau ŋolo ka Akuj ŋakiro ŋuna ileereete ebala, alorwa a ŋulu esidyok, epalikinete ŋituŋa ŋice anupit Kristo. Iwuapakinete ikes ŋitai ŋulu alyokonok ka akitatam ŋina a ŋipyen.
- ²Akitatam ŋina ikoni ŋin, erae ŋina ebunit aneni a ŋikalyokonok a ŋulu emodiyaka, ŋulu etwakito ŋatameta kec esibit icunytiae ka asuwat a ŋina emwana.
- ³Itatamete ŋituŋa ŋul atemar erono akiitar ka akinyam ŋamuja ŋace. Nai erae ŋamuja ŋun ŋuna abu Akuj tosub, ikotere ŋituŋa ŋulu enupito ka toyenete ŋuna a kire imujete kedaut alakari neni ka Akuj.
- ⁴Ejok ibore daadaŋ ŋini abu Akuj tosub, emam ibore ŋini itemokino toŋeroe, erae kijaunitae ka alakara aneni ka Akuj;
- ⁵anerae akirot ŋina ka Akuj ka akilip, ikes ituruwuorete akimuj ŋin ŋina itesegitae alokiŋaren keŋ.
- ⁶Ani kilimok iyonŋ ŋakiro nu neni a ŋikaitotoi alotooma Kristo, iruwor iyonŋ eketiyan a Yesu Kristo ŋolo ajokan, apaki daadaŋ ŋina irubakinitor iyonŋ iryamunit agogoŋu anakiro a ŋuna ka anupit ka anakitatam a ŋina ajokan a ŋina idau iyonŋ akiwuap.
- ⁷Nai toŋer ŋiemuto ŋulu nyecamam ka ŋakiro ŋuna ka Akuj, ŋulu emam apolou kec. Torubak itatama bon aruwor ŋolo iboi anakiyar a ŋina ecamit Akuj.
- ⁸Ejok akitiya etic edio aŋuna ka akuwan toryamunia agogoŋu, nai ejok alowaetin a daadaŋ arubakin itatama akiboi anakiyar a ŋina ecamit Akuj, anerae ikiikinete ŋun akiyar ŋina a tokona ka ŋina a rwanu.
- ⁹Erae na alimunet ŋina ikinyoma ka emaikina tocamunae.

¹⁰Ikcatakinit iwon ka ikitiyae ka agogoŋu nooi, anerae ikigeno iwon neni ka Akuj a ŋina eyari, a ŋina erae Akaiunan a ŋituŋa a daadaŋ, akilo nooi ŋulu enupito iŋes.

¹¹Kicikak ka kitatam ŋikanupak ŋuluŋe ŋakiro ŋun.

¹²Nyikijamuwa iyoŋ ituŋanan idio aŋuna iraakar iyoŋ esorokit, nai torae akitaanyikinet ŋina a ŋikanupak alorwor kon, alopitesyo kon, anamina kon, ananupit kon ka anasegis ke etau kon.

¹³Kiwuak ŋatameta kon daadaŋ ka agogoŋu kon daadaŋ nasyomanakin ŋituŋa ŋakiro ŋuna ka Akuj, nalimonokin ka nakitatam akitodol ŋina abunio ayon.

¹⁴Nyijamak ainakinet ŋina ke Etau a ŋolo ka Akuj ŋina eyai neni kon, ŋina aponi ikiinakin iyoŋ apaki ŋina erworotor ŋikadwarak, ido kidokok atukot a ŋikatukok ŋakan kec nakou kon.

¹⁵Kitiyaenenee ŋakiro ŋun ka inakina aŋuna kec; ikotere nai eanyuwarete ŋituŋa daadaŋ akiyata alotooma ŋuna itiyae iyoŋ.

¹⁶Toyeni iyoŋ epite ŋolo iboiyo ka ŋakiro ŋuna itatami. Torubak itiyae ŋakiro ŋun, anerae kitiya iyoŋ, iun iyoŋ elope ka ŋulu iirarete ŋuna itatami.

1 Timoteo 5

¹Nyisibura ekasikout edio, nai kisiyan iŋes ikwa papa kon. Kisirwor ŋisorok ikwa ŋikaitotoi kon,

²ŋakimak ikwa atatoto kon ka ŋasorok ikwa ŋakaitotoi kon anasegis ke etau.

³Tokerite ŋapuseru ŋuna emam kire jik ituŋanan ŋini iŋarakinit.

⁴Nai ani keyakar apuserut ŋidwe kori ŋitatae, itemokino mono ŋidwe toyenut akitiya ŋiticisyo kec ŋulu ke edin alokalya kec a ŋilopeyek, ido alopite a lo, etacakinete ikes ŋikauruunak kec, atapapaa kec ka atatata kec, anerae ŋun ikes italakarito Akuj.

⁵Apuserut ŋina erae iŋes bon, ŋina emam kire jik ituŋanan ŋini iŋarakinit, iŋes igeno neni ka Akuj, erubakini ilipi ka imaimai Akuj, nakwaare ka naparan.

⁶Nai apuserut ŋina aruwor akewariton ŋuna italakarito akuwan keŋ, adau atwanare, tari kerija eyari.

⁷Tolimok ikes ŋakiro ŋun, ikotere todaun ituŋanan itoronyari ikes.

⁸Nai ani pa kidarit ituŋanan ŋiyeneta keŋ, akilo nooi ŋituŋa ŋulu ke ekal keŋ, adau iŋes akiŋer anupit Kristo ka aroniar nooi akilo ŋini nyenupit.

⁹Nyimarak ekiro ŋolo ka apuserut a ŋina eriŋa ŋikaru keŋ nyedepara ŋatomonikanikapei lororwa ŋulu a ŋapuseru. Itemokino iŋes torae ŋina sek eisitae akiiset apei bon

¹⁰ka ŋina eyenitae aŋuna a ŋiticisyo keŋ a ŋulu ajokak, ŋina abu kitopolou ŋidwe keŋ ejok, ŋina abu kijaununuye ŋituŋa ŋulu gelae lore keŋ, ŋina abu kitiya ŋiticisyo ŋulu

ka akitiditeuna neni a n̄ituŋa a n̄ulu ka Akuj, n̄ina abu kiŋarak n̄ituŋa alocan kec ka n̄ina abu torubak itiyae n̄una ajokak alopitesyo a daadaŋ.

¹¹Nyigirakis n̄irorwa n̄ulu a n̄apuseru a n̄una eriŋa esorokaka lororwa a n̄unace, anerae n̄ina iitaniata ikes akiitar nabo, eŋerete ikes Kristo,

¹²ido eryamunete ikes atubokino n̄ina ka Akuj, aŋuna abilyata n̄una sek ekon̄ito ikes ekiŋaren neni a Kristo.

¹³Nabo eyenikinate ikes akalanyanut anakirimit ŋakais; meere n̄un bon, eyenikinate daŋ akirworor n̄ituŋa ka apanapanat emam ediotic itiyaete ta akirworo ŋakiro n̄una nyitemokino ikes irworosi.

¹⁴Aŋun, atami ayon̄ atemar emaikina n̄apuseru n̄una eriŋa esorokaka kiitae, toryamut n̄idwe ka kidara n̄irerya kec, ikotere nai nyeryamut n̄imoi yok adiopaki n̄ina ikitoroniyaryata iwon.

¹⁵Anerae adaut n̄apuseru ŋace akiŋer Kristo, ewuapakis Satan.

¹⁶Nai ani keyakar aberu n̄ina erae Akristoit n̄apuseru lokal keŋ, itemokino iŋes kidar ikes, nyeinak atyonis neni ka atukot a D̄ikristo, ikotere nai atukot idarit n̄apuseru n̄una emam kire jik ituŋanan n̄ini iŋarakinit.

¹⁷Itemokino ŋikatukok n̄ulu idarito ejok atukot a D̄ikristo etacio ŋarwa ŋaarei, akilo nooi n̄ulu elimonokinate, kitatamete ka alelakinit.

¹⁸Anerae ebasi D̄akigireta, “Nyien ŋakituka a n̄imoŋin apaki n̄ina isitiyaa iyon̄ ikes aramya n̄imomwa”; nabo, “Itemokino eketiyan eropyo.”

¹⁹Nyipupok ŋakiro n̄una isitakinitere ekatukon, mati erae n̄isuudae ŋiarei kori ŋiuni.

²⁰Kisibura iteete n̄ituŋa daadaŋ n̄ulu eseceneneete, ikotere ekerete n̄uluce akitiya n̄un.

²¹Alokiŋaren Akuj ka Yesu Kristo ta n̄imalaikan n̄ulu seuna, ekeciki ayon̄ iyon̄ ka agogoŋu atemar kiwuap ŋakiro nu tomam atubonokin eriŋa nyeripiripa ejok kori tomam atyakatyakat n̄ituŋa.

²²Nyikirikirakin akidokokin ŋakan kon neni a ituŋanan a idio aŋuna ka akituruwor iŋes eketiyan n̄olo ka atukot a D̄ikristo. Nyiloma nasecisya a n̄ituŋa a n̄uluce; torubak irae n̄olo iseg alotau.

²³Tojoŋo akimat ŋakipi bon, nai tomasi epiini ediocici, ikotere iŋarakini akook kon, anerae idyakana iyon̄.

²⁴Ilereete n̄asecisya a n̄ituŋa a n̄ice, esibit iŋarenikinito ikes natubokino, nai n̄asecisya a n̄ice ilereunete ekaku.

²⁵Ikwajinapei, ilereete n̄iticisyo n̄ulu ajokak, nai n̄ulu nyilereete daŋ, nyepedoryo akiwua ekaku.

1 Timoteo 6

- ¹Itemokino ηulu erylamunito ηican aηuna eraakatar ηipi toyenete atemar ejok ikes akerit ηikapolok kec, ikotere nai emam ituηanan ηini itoronyari ekiro ηolo ka Akuj ka akitatam yok.
- ²Nyejok ηipi ηulu erae ηikapolok kec Dikristo ejamuwarito ikes, aηuna eraakatar ηikepukak kec ηikaitotoi alotooma Kristo. Nai akilo, itemokino ikes kitiyanakis ikes ejok nooi, anerae ηulu itiyakinanio eraakasi ηikanupak ηuluminan.
- ³Itemokino iyonη kitatam. Ituηanan daadaη ηini itatami ηakiro ηuna egelaaka ka ηini nyecamunit ηakiro ηuna a kire ηuna ke Ekapolon yok Yesu Kristo ka ηuna ikitatami iwon alodin yok,
- ⁴erae iηes ηini elal akituro ka emam ibore eyeni. Eyakar iηes ekibure ηolo aronon ηolo ka apega ka ηolo kiburaet, ido eyaunete ηun: arakao, ηiburasyo, akiyany ηuluce ka atamakinit ηakiro ηuna aronok neni a ηuluce,
- ⁵ηipegeta ηulu nyedaun alotuηa a ηulu nyisitiyaete ηatameta kec, ηulu nyeriηa eyakatar ηakiro ηuna a kire. Etamete ηituηa ηul atemar edin iηes erot ηolo erylamunere ebari.
- ⁶Kire, einakini edin ituηanan aryamun epoida erae kecamu iηes akimwonikina a ibore a ηini eyakar.
- ⁷Nyo aponi iwon yaunae nakwap? Emam ipei daη! Nyo ikipedori iwon akiya anakwap? Emam ipei daη!
- ⁸Aηun, ani kikiyakar iwon akimuj ka ηilowi, itemokino emwonikina aηuna kec.
- ⁹Nai ikes ηulu ecamito aruwor ηikabarak elomarete nakitemyo ka ikamunete ηaloketa ηuna ke ekibure a ηolo ka abaηao a ηolo awanan, ηuna isibusokinete ikes toryamut ηican ka akinyasuno.
- ¹⁰Anerae amina ηisiliηa iηes erae akisyakinet ηina a ηakiro a ηuna aronok a daadaη. Erae ekibure ηol iηes etooliyo ηice ananupit kec ka etalalata ηican ηulu ka akiyalolonη alotai kec.
- ¹¹Nai iyonη ηolo ka Akuj, toner ηakiro ηun daadaη. Tonjirik ka agogonηu akiyookino, akiyar ηina ecamit Akuj, anupit, amina, atitinyikinit ka akiyapara.
- ¹²Tojiye ejiye ηolo ajokan ηolo ka anupit, ikotere iryamuni akiyar ηina nyedaun, ηina abu Akuj ikinyarak iyonη apaki ηina iserakinia iyonη alokiηaren ηisuudae ηulu alalak anupit kon Kristo.
- ¹³Alokiηaren Akuj ηina einanakini akiyar neni a ηinibore daadaη ka alokiηaren Yesu Kristo ηolo abu kisera anupit keη alokiηaren Ponitio Pilato, ekecikakini ayonη iyonη
- ¹⁴akiwuap ηakiro ηun alopote a ηolo ajokan a ηolo nyepedorya idiotuηanan akitoronia iyonη Akolonit ηina etakanunia Ekapolon yok Yesu Kristo.

- ¹⁵Eyauni Akuj atakanun njina a Yesu Kristo anapaki a njina itemokino, Akuj njina ererenj ka njina erae injes bon erae Ekapolon, Erwosit njolo a njirwosi ka Ekapolon njolo a njikapolok.
- ¹⁶Injes bon erae njolo nyetwani jik; iboi injes anakica a njina emam ituņanan eapikini. Emam ituņanan aanyuwa injes; emam njini epedori aanyuwar injes. Toyai neni keņ akerit ka apedor njina nyedaun! Amen.
- ¹⁷Tolimok njituņa njulu ebarito a njiboro a njulu ka akiyar a na nyiturokinosi, nyiwuakis akigeno kec lobari njolo nyeropari, nai kigenos neni ka Akuj, a njina ikiinanakini iwon ibore daadaņ anarimao, ikotere ikilakara iwon.
- ¹⁸Tolimok ikes kitiyata njuna ajokak, tobarito aloticisyo a njulu ajokak ka totenito akimor njiboro kec ka njuluce anarimao.
- ¹⁹Alopite a lo, injadakinete ikes aņuna kec ebari njolo a kire njolo a rwanu, ido eryamunete akiyar njina erae akiyar kire.
- ²⁰Timoteo, kidar ejok njuna ikicikakin iyoņ akidar. Toņer njakiro njuna nyecamakina aneni ka Akuj njuna koņinae ka njipegeta njulu enyarito njituņa njice atemar “Aosou.”
- ²¹Anerae ebasi njice ikiyakatar ikes aosou njin, njuna nai atakanut ikes nu, aoliyosi ikes ananupit Kristo. Toyai neni kus ajokis njina ka Akuj.

2 Timoteo

2 Timoteo 1

- ¹Ayoŋ Paulo ekiyakia a Yesu Kristo, aŋuna ka acamit a ŋina ka Akuj, ŋolo ekeyakitae akisera akiyar ŋina ikimori iwon anakimorikina ka Kristo, ŋina abu Akuj ikiik iwon –
- ²egirit abaruwa na neni a Timoteo a ŋolo erae lokoku kaŋ ŋolo minat. Toyai neni kon ajokis, akisyon ka ekisil aneni ka Akuj Papa ka aneni a Yesu Kristo Ekapolon yok.
- ³Alakara ayonŋ neni ka Akuj, a ŋina etiyae ayonŋ etic keŋ alotooma ŋatameta ŋuna ecayete, ikwaŋinapei aponiata atapapaa kaŋ kitiyaata. Alakara ayonŋ neni keŋ ikwapei akatamunitor ayonŋ iyonŋ jwi jwi anakilip kaŋ nakwaare ka naparan.
- ⁴Atamunit ayonŋ ŋakiyo kon ka ekeburit ayonŋ nooi aanyun ka iyonŋ, ikotere nai alelyani ayonŋ nooi.
- ⁵Atamunit anupit ŋina a kire ŋina iyakar iyonŋ, ŋina ikoni ŋina a tata kon Lois ka ŋina a toto kon Eunike. Ayeni ayonŋ jik atemar iyakar tari iyonŋ anupit ŋin.
- ⁶Aŋuna a ŋakiro a ŋun, eketatamunit ayonŋ iyonŋ torubak isitiyae ainakinet ŋina ke Etau, ŋina abu Akuj ikiinak iyonŋ apaki ŋina edokokinio ayonŋ ŋakan kaŋ neni kon.
- ⁷Anerae pa abu Akuj ikiinak iwon Etau ŋolo ka akuryanu, nai abu ikiinak Etau ŋolo ka apedor ka amina ta akiyapara.
- ⁸Kiurya nyikirumito ŋileec aŋuna ka akisera ŋakiro ŋuna ke Ekapolon yok kori aŋuna kaŋ, a ŋolo arae emabus aŋuna a Kristo. Nai todaŋ ŋican aŋuna a Ŋakiro a ŋuna Ajokak, lopite ŋolo ikiinakinitor Akuj iyonŋ agogoŋu akitiya ŋun.
- ⁹Abu iŋes ikiu ka ikinyara iwon aruwor ŋituŋa keŋ ka alope, meere aŋuna ikidau iwon akitiya, nai aŋuna ka acamit ka ajokis keŋ. Eriŋa akwap nyesubuna, abu iŋes ikiinak iwon ajokis ŋin alotooma Yesu Kristo,
- ¹⁰nai tokona adau akisileerekin neni yok anabunore a ŋina ke Ekaiunan yok Yesu Kristo. Adau Kristo akiloun atwanare ka adau akisileereun alotooma Ŋakiro ŋuna Ajokak akiyar ŋina nyetwakere.
- ¹¹Iŋes nai ekeyakuunere ayonŋ ikwapei ekesanan ka ekiyakia akitatam Ŋakiro ŋuna Ajokak ŋun;
- ¹²erae nai Ŋakiro ŋuna Ajokak ŋunapei ŋun ikes adaŋitor ayonŋ daŋ ŋican. Nai nyekerumito ayonŋ ŋileec, anerae ayeni ayonŋ ŋini ekinyomit ka ayeni kire atemar epedori iŋes akiyok ejok ŋuna adaun akicikakin ayonŋ akitodol Akolonit ŋina esidyon.
- ¹³Kiric ejok ŋakiro ŋuna a kire ŋuna abu ayonŋ eketatam iyonŋ ananupit ka anamina ŋuna erae ŋuna yok alotooma akimorikina ka Yesu Kristo.
- ¹⁴Alotooma Etau ŋolo Asegan ŋolo iboi alotooma yok, kiyok Ŋakiro ŋuna Ajokak ŋuna adaun akicikakin iyonŋ.

¹⁵Iyeni iyoŋ atemar akaesikis ayon daadaŋ ŋulu eyakasi Asia, akaesikis ayon tari Pugelos ka Erimogene.

¹⁶Elipit ayon Ekapolon kisyonioto iŋes ŋituŋa ŋulu alokal a Onesiporo, anerae abu iŋes ekesimukek ayon ŋarwa ŋuna alalak. Pa erumito iŋes ŋileec aŋuna ayakar ayon mabus;

¹⁷nai ŋinapei adolunio iŋes Roma, abu togeu akiwarit ayon ka alelakinit akitodol ŋina akaryamunia.

¹⁸Elipit ayon Ekapolon kisyoni Onesiporo Akolonit ŋina esidyon! Iyeni iyoŋ nooi ŋuna abu iŋes kitiya aŋuna kaŋ alo Epeso.

2 Timoteo 2

¹Ani iyoŋ lokoku kaŋ, toruwor ŋolo igogoŋ anajokis a ŋina erae ŋina yok alotooma akimorikina ka Yesu Kristo.

²Dakiro ŋuna ibu iyoŋ kiira eserae ayon alokiŋaren ŋisuudae ŋulu alalak, kicikak ŋakiro ŋun lokilyok ŋulu ikinyoma ŋulu epedorete akitatam ejok ŋuluce daŋ.

³Todaŋ ŋican ikwapei ekajion ŋolo ajokan ŋolo a Yesu Kristo.

⁴Nyitemokino ekajion ŋolo ani eyai lojiye totamatamae eyare ŋolo palemu sek, anerae iwarit iŋes akitalakar ekapolon ŋolo enyaraunit iŋes lojiye.

⁵Nyepedori ekakeran aryamun ebokot ŋolo erae eropit aŋuna ka akerit keŋ, mati keker iwuapit ŋikisila ŋulu ekerere.

⁶Eketan ŋolo icidari ŋakinyinyir iŋes isyauni alemikin eriŋa ŋuluce.

⁷Totamatama ŋakiro ŋun daadaŋ, ido ikitepedori Ekapolon iyoŋ ayenun ikes daadaŋ.

⁸Totamatamae ŋuna a Yesu Kristo a ŋolo aponi kiteyarunae alokatwak, ŋolo arae ŋolo anateker a Daudi ikwapei itatamere a Nakiro a ŋuna Ajokak a ŋuna alimonokini ayon.

⁹Aŋuna alimonokinia ayon Dakiro ŋuna Ajokak, aryamunit ŋican ka akaenitae a ŋiriko ikwa ekeworon. Nai nyeenitae akirot ŋina ka Akuj.

¹⁰Edaŋidaŋi ayon ŋun daadaŋ aŋuna a ŋituŋa a ŋulu aseu Akuj, ikotere ikes daŋ eryamunete aiuno ŋina ebuni aneni a Yesu Kristo ka ŋina eyauni ajakaanut ŋina nyedaun.

¹¹Erae na alimunet ŋina ikinyoma: “Ani kikitwakit iwon ka iŋes, ikiyari daŋ iwon kaapei ka iŋes.

¹²Ani kikidaŋidaŋ iwon, ikipukae iwon daŋ kaapei ka iŋes. Ani kikipeg iwon atemar ikiyeni iŋes, iŋes daŋ epegi atemar ikiyeni iwon.

¹³Ani kejoŋoe iwon akikinyomit iŋes, erubakini iŋes erae ŋolo ikinyoma, anerae nyepedori iŋes akilocokin eyakae keŋ.”

- ¹⁴Tolimok nabo n̄ituŋa kon n̄akiro n̄un ka kicik ikes ka agogoŋu alokiŋaren Akuj tojoŋoto apega a n̄akiro; emam ajokis eyaunete n̄akiro n̄un, nai emunaarete n̄ulu epupete ikes.
- ¹⁵Toŋirikinite arakau n̄olo ikitojokitae alokiŋaren Akuj, eketiyan n̄olo emamukar n̄ileec, n̄olo itatami n̄akiro n̄una a kire alop̄ite a n̄olo iyookino.
- ¹⁶Toŋer n̄akiro n̄una koŋinae n̄una nyecamam ka n̄akiro n̄una ka Akuj; itooliyorete ikes n̄ituŋa aneni ka Akuj.
- ¹⁷Akitatam n̄ina ikoni n̄in, ikwaan ka ajeme n̄ina eriŋa nyeiyoro n̄ina enyami akuwan. Dikilyok n̄iarei n̄ulu adaut akitatam n̄akiro n̄una ikote n̄un ikes Umenayo ka Pileto.
- ¹⁸Aoliyosi ikes anakiro a n̄una a kire aŋuna itatamyata atemar adau ayarun alunyar, ido alop̄ite a n̄ol, etaŋayaŋayakis anupit a n̄ice.
- ¹⁹Nai akisyakinet n̄ina agogoŋon n̄ina kebu Akuj todupaki, ewuoi nyiukonokin; kidiana keŋ igiritae n̄akiro nu, “Eyeni Ekapolon n̄ulu erae n̄ulu keŋ” ka “Ituŋanan daadaŋ n̄ini ebala arae iŋes n̄ini ke Ekapolon, itemokino toesik akitiya aronis.”
- ²⁰Tooma akai n̄ina apolon, eyakasi n̄iboro n̄ulu egelegelya; itiyaunitae n̄ice a egolid, n̄ice a esilipa, n̄ice iceunitae anakito ka n̄ice eyeunitae a elupe. Erae n̄ice n̄ikisitiya aloticisyo a n̄ulu apolok, n̄ice aloticisyo a n̄ulu caryo.
- ²¹Ani nai kitesegun ituŋanan bon anakiro a n̄una aronok a daadaŋ, eruwor iŋes eborosit n̄olo kisitiya aloticisyo a n̄ulu epolok; itesegunitae iŋes ka epedori Ekapolon keŋ akisitiya iŋes, anerae etenit aŋuna a n̄iticisyo a n̄ulu ajokak a daadaŋ.
- ²²Toŋer ekibure n̄olo itemi n̄isorok akisec, toŋirik ka agogoŋu aruwor n̄olo iyookino, n̄olo inupit, n̄olo imina ka n̄olo isilito kaapei ka n̄ulu ilipete neni ke Ekapolon a n̄itai a n̄ulu asegak.
- ²³Toŋer n̄ipegeta n̄ulu a n̄imasimas ka n̄ulu ka abaŋao, anerae iyeni iyoŋ atemar ebura bon eyaunete ikes.
- ²⁴Nyitemokino eketiyan n̄olo ke Ekapolon iburae. Itemokino iŋes erae n̄olo iyapara aneni a n̄ituŋa a daadaŋ, n̄olo epedori akitatam ejok ka n̄olo edaŋana.
- ²⁵Itemokino iŋes erae n̄olo epatana apaki n̄ina itatamya n̄ulu itepegete iŋes, anerae acepaki einakini Akuj ikes apaki n̄ina kiet n̄asecisya kec, ido toyenut n̄una a kire.
- ²⁶Eosunete nai ikes n̄ilopeyek, tolomut anauno a n̄ina a Satan, a n̄olo abu kikamu ikes ka n̄olo abu kituruwo ikes n̄ulu iwuapito acamit keŋ.

2 Timoteo 3

- ¹Totamunite rika atemar eyakaunosi n̄arwa n̄una a n̄atyokisyo, n̄irwa n̄ulu esidyok.
- ²Eruworosi n̄ituŋa n̄ulu eseguwaka, erorokaka alosiliŋa, ituroko ka isupaka; eruworosi n̄ulu itoŋoyeneneete n̄uluce, n̄ulu nyekerito n̄ikauruunak kec, n̄ulu nyetemarete alakara ka n̄ulu nyeseagak alotai;

- ³eruworosi ηulu emamukatar aminanar, ηulu emam akitim, ηulu irworotor ηuluce, ηulu ededeη ka eryenyaaka; eruworosi ηulu eremokino ηuna ajokak,
- ⁴eruworosi ηikalukinok, ηulu enyamete ηakiro emwaka, ηulu ileleba akituro, ηulu eminasi ekibure ηolo ka akuwan bon, akilo amina Akuj;
- ⁵ηulu esibito iricito ηakiro ηuna ke edin, nai kitoodiunite akiyar kec atemar emam apedor ηina ka Akuj alotooma kec. Tonjer ηituηa ηulu ikote ηul.
- ⁶Anerae ηice alokidij kec eloloto anakais a ηituηa, ido kibatasi ηaberu ηuna epalag ananupit kec ηuna ileleba ηasecisya, ηuna iriyarit ekibure a ηinibore a daadaη,
- ⁷ηaberu ηuna ikatakinito jwi jwi ayenun idiobore, nai nyepedorito jik ayenun ηuna a kire.
- ⁸Ikwaηina aponiata Yane ka Yambure kitepega Moses, itepegete ηikilyok ηul daη ηakiro ηuna a kire – ηikilyok ηulu nyisitiyaete ηatameta kec ka ηulu enyasut anupit kec.
- ⁹Nai nyerubakinete ikes itiyaete ηun, anerae eyenunete ηituηa daadaη abaηao kec. Dunapei ηun apotu totakanikis neni a Yane ka Yambure.
- ¹⁰Nai ηuna ikikamunito iyoη, idau akiwuap akitatam kaη, ηipitesyo kaη ka ηuna alosikinit ayoη anakiyar; idau iyoη akiwuap anupit kaη, atitinyikinit kaη, amina kaη, akidaηidaη kaη,
- ¹¹ηakisicaneta ηuna aryamunit ayoη ka ηican kaη. Iyeni iyoη daadaη ηuna apotu totakanut neni kaη alo Antiokio ka alo Ikonio ta alo Listra, ηakisicaneta ηuna aronok nooi ηuna edaηidaηi ayoη! Nai abu Ekapolon okoiu ayoη aneni kec a daadaη.
- ¹²Kire, ηulu daadaη ecamito akiboi anakiyar a ηina ecamit Akuj anakimorikina ka Yesu Kristo, eryamunete ηakisicaneta.
- ¹³Nai ηituηa ηulu aronok ka ηulu a ηisoswae erubakinete erae ηulu aronok ka iyatakin aronis kec nooi, emodyanakinete ηuluce ka emodikin ikes ηilopeyek.
- ¹⁴Nai ani eruwor iyoη, torubak anakiro a ηuna a kire a ηuna aponi ikitatami iyoη ka tonup ka agogoηu. Iyeni iyoη ηulu arae ηiketatak kon.
- ¹⁵Itamunit iyoη atemar ameun ηinapei eriηa iyoη irae ikoku, iyeni iyoη ηakiro ηuna igiritae Nakigireta, ηuna epedorete ainakin iyoη aosou ηina ikirikori naiuno alotooma anupit Yesu Kristo.
- ¹⁶ηakiro daadaη ηuna igiritae Nakigireta erae ηuna ieηakinit Akuj Etao keη; ejokak ikes akitatamya ηuna a kire, akitepegia ηuna edyakara, arikinio ηuna emunaara ka alimonokinia ηakiro ηuna ka akiyar a ηina iyookino,
- ¹⁷ikotere nai ituηanan ηini ka Akuj erae ηini ilelebikina, ηini etenit aηuna a ηiticisyo a ηulu ajokak a daadaη.

2 Timoteo 4

- ¹Ekeciki ayon̄ iyon̄ alokiḡaren Akuj ka alokiḡaren Yesu Kristo ḡolo etubokini ḡulu eyarete ka ḡulu etwakito ka aḡuna etakanunia iḡes akipuka erae Erwosit:
- ²kisera Dakiro ḡuna ka Akuj, torubak iserae ikes anapaki a ḡina itemokino, kori nyitemokino, kitepeg ḡuna edyakara, kikilyak ka kimaima apaki ḡina itatamya alotooma atitinyikinit daadaḡ.
- ³Anerae ebuni apaki ḡina nyepupokiniata ḡituḡa ḡakiro ḡuna erae ḡuna a kire, nai iwuapete ekibure kec a ḡilopeyek ka ecununete aḡuna kec ḡiketataamak ḡulu alalak ḡulu elimokinete ikes ḡuna ecamito ḡaki kec akiirar.
- ⁴Eḡerete ikes apupokin ḡakiro ḡuna a kire, ido elosikinete akipup ḡiemuto ḡulucaryo.
- ⁵Nai aneni kon, itemokino torae ḡolo ipakit anakiro a daadaḡ, kidaḡidaḡi ḡican, kitiya etic ḡolo ke ekalimonokinan a Dakiro a ḡuna Ajokak ka kitiya etic kon daadaḡ irae eketiyan ḡolo ka Akuj.
- ⁶Aneni kaḡ, adol apaki ḡina ekepotorere ikwa amuronot, apaki ḡina aesikinia ayon̄ akiyar na.
- ⁷Adau ayon̄ ajore ejiye ḡolo ajokan ḡolo ka anupit, aḡetak ayon̄ akerit ḡina ka anupit ka eric ayon̄ anupit kaḡ Kristo.
- ⁸Ekeदारitere ayon̄ ebokot ḡolo ka akiyookino ḡolo erae ainakinet ḡina ka akiloun, ḡolo akainakini ayon̄ Ekapolon ḡolo erae ekatubon ḡolo iyookino Akoloḡit ḡina ka atubokino – meere neni kaḡ bon, nai neni a daadaḡ a ḡulu iitanito atakanun keḡ.
- ⁹Kiwonyu atipei.
- ¹⁰Aminaki Demas ḡakiro ka akwap a na, ido akaesiki ayon̄, alot Tesalonika, alot Keresike nakwap a Galatia, alot Tito nakwap a Dalamatia.
- ¹¹Luka bon iḡes ikirukit ka ayon̄. Toryamu Mariko, ido torukut ka iyon̄, anerae epedori iḡes akiḡarakin ayon̄ alotic.
- ¹²Eyakiya ayon̄ Tuciko lotaun Epeso.
- ¹³Ani ibuni, yau ekoti ḡolo abu ayon̄ oesik alo Toroas aneni a Karipo; yau ḡikitaaboi daḡ, akilo nooi ḡulu itiyaunitae a ḡilowi a ḡakinei.
- ¹⁴Abu Alekisanda ḡolo etyekan ḡasuwa kitiya ḡaronisya ḡuna alalak neni kaḡ. Etacakini Ekapolon iḡes ḡuna eriyān ka ḡuna abu iḡes kitiya.
- ¹⁵Tocoite mono iyon̄ iḡes, anerae itepegit iḡes ka agogoḡu ḡakiro yok.
- ¹⁶Emam ituḡanan abu okoik ayon̄ apaki ḡina ke ekiḡaren ḡina erworor ayon̄ aḡuna kaḡ aloikiiko; apotu daadaḡ okoestikis ayon̄. Elipit Akuj nyimarak ḡun erae asecit aneni kec!
- ¹⁷Nai abu Ekapolon okowoik ayon̄, okoinak agogoḡu, ido abu opedo alimonokin Dakiro ḡuna Ajokak daadaḡ, ikotere ḡituḡa daadaḡ ḡulu nyerae Diyudayan iirarete ka aponi okoiun anatubokino atwanare.

¹⁸Akalakuni ayon Ekapolon anaronis a daadan ka akaiuni ines ayon okoya Napukan keŋ ŋina anakuj. Toyai apolou ŋina nyedaun neni keŋ ŋikaru ka ŋikaru! Amen.

¹⁹Kimalakinae Prisila, Akwila ka ŋituŋa ŋulu ke ekal a Onesiporo.

²⁰Abu Erasto kidon akiboi alo Korinto, abu ayon oesik Tropimo alo Mileto, anerae adyaka ines.

²¹Kiwonyu atipei eriŋa nyedolo ŋirwa ŋulu ka alilimu. Ikimalaete iyon Ebulo ka Pudens ka Lino ta Kilaudia, ikimalaete tari ŋikaitotoi daadan alotooma Kristo.

²²Toyai Ekapolon lotau kon! Toyai neni kus daadan ajokis ŋina ka Akuj.

Tito

Tito 1

¹Ayoŋ Paulo eketiyan ŋolo ka Akuj ka ekiyakia ŋolo a Yesu Kristo egirit abaruwa na. Abu Akuj okoseu ayon, ekeyakia daŋ akiŋarakin ka akitogogoŋ anupit a ŋituŋa keŋ a ŋulu seuna ka akirik ikes toyenut ejok ŋakiro ŋuna a kire ŋuna eyenuniata ikes akirit Akuj ejok;

²ŋakiro ŋuna eponito anakigeno a ŋina ka akiyar a ŋina nyedaun. Abu Akuj ŋina nyelyokono ikiik iwon akiyar ŋin eriŋa ŋakwapin nyesubuna

³ka anapaki a ŋina eyookino, abu kisileereu akiikinet ŋin anakiroŋ keŋ. Abu Akuj, ŋina erae Akaiunan yok, ekecikak ayon alimonokin ŋakiro ŋun neni a daadaŋ.

⁴Egirit ayon neni kon Tito, a ŋolo irae lokoku kaŋ ŋolo a kire ananupit a ŋina ikimori ayon ka iyon. Toyai neni kon ajokis ka ekisil aneni ka Akuj Papa ka aneni a Yesu Kristo Ekaiunan yok.

⁵Abu ayon ekemyek iyon alo Kirete, ikotere isubakini ŋakiro daadaŋ ŋuna etemokino tosubakinae aina ka aseun ŋikatukok ŋulu epolokinito ŋatukon a Dikristo alotooma ŋolotaun, ikwaŋina eketatamikinito ayon iyon.

⁶Itemokino ŋolokatukon kikoni ne: torae ŋolo nyitoronitae, toyakar aberu ape; tonupito ŋidwe keŋ Yesu Kristo ka nyelimitoe anakiro a ŋuna ka adedeŋu ka aŋerit akipup ŋakiro.

⁷Ikwapei eraakar ekarikon ŋolo a Dikristo epolokinito etic ŋolo ka Akuj, itemokino iŋes pa itoronitae. Nyitemokino iŋes ituro kori epatana akiŋo kori emerana kori eryenyaana kori erorokana alosiliŋa.

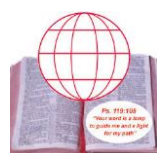
⁸Itemokino iŋes erae ŋolo ijaununui ŋituŋa daadaŋ, tomina ibore ŋini ajokan daadaŋ. Itemokino iŋes erae ŋolo ecayete ŋatameta, ŋolo iyookino, ŋolo itoodiunito ŋipitesyo keŋ atemar iwuapit iŋes ŋakiro ŋuna ka Akuj; torae ŋolo iyokuuno bon.

⁹Itemokino kiricite ejok akitatam ŋina ecamuna, ŋina ikinyoma ŋina a Dikristo. Alopite a ŋol epedori akisimukekin ŋuluce anakitatam a ŋin, a ŋina iyookino ka akitepeg ŋulu itepegito akitatam ŋin.

¹⁰Anerae eyakasi ŋulu alalak, akilo nooi ŋulu ebelekinosi alodin a ŋolo a Diyudayan aruwor Dikristo, ŋulu eŋerito akipukao ka emodyanakinete ŋuluce a ŋakiro kec a ŋuna erae ŋacaryo.

¹¹Emaikina kiretakinae ikes alorwor kec, anerae eguryakis ikes ŋikalya daadaŋ, aŋuna itatamyata ŋakiro ŋuna nyitemokino kitatamae. Itatamete ikes ŋakiro ŋun aŋuna ca ka aryamunia ŋisiliŋa.

¹²Tari epei a ŋikadwarak a Dikiretei, alimunit atemar, “Erae jwi jwi Dikiretei ŋikalyokonok, ikwaan ikes ka ŋityaŋ ŋulu asiilyanak ka erae ŋikadkak ŋulu akalanyanak.”

- ¹³Iyookino ŋakiro ŋuna abu iŋes tolimu. Anakiro a ŋun, itemokino iyonŋ kisibura ikes nooi, ikotere toruworos ikes ŋikanupak ŋulu ajokak;
- ¹⁴tojoŋoto akiwuapit ŋiemuto ŋulu a Ŋiyudayan ka ŋakiciketa ŋuna eponito alotuŋa a ŋulu adaut akiŋer ŋuna a kire.
- ¹⁵Esegak ŋiboro daadaŋ aneni a ŋituŋa a ŋulu esegak ikes ŋilopeyek, nai emam ŋiboro esegak aneni a ŋituŋa a ŋulu nyenupito, anerae erae ŋatameta ka ŋitai kec esiilyaka.
- ¹⁶Ebasi ikes iwogasi ebe ikiyeni Akuj, nai itepegito ŋiticisyo kec ŋun. Erae ikes ŋulu emoitaka, nyepupete ŋakiro ka nyepedorete akitiya idiobore ŋini ajokan.

Tito 2

- ¹Nai itemokino iyonŋ kitatam ŋakiro ŋuna ecamuna ka akitatam ŋina a Ŋikristo ŋina iyookino.
- ²Kitatam ŋikasikou toraakas ŋulu ecoito, ŋulu emaikina tokeritetei, ŋulu epakito, ŋulu egogonŋ ananupit, anamina ka anatitinyikinit.
- ³Ikwaniŋapei, kitatam ŋakimak kiboiyoto alopite a ŋolo itoodiunit atemar ekerito ikes Akuj, nyirworotor ŋulucetuŋa ka nyeruworosi ŋakamerak. Itemokino ikes toruworos ŋuna itatamete ŋakiro ŋuna ajokak,
- ⁴ikotere epedoryata ikes akitatam ŋaberu ŋuna esorokaka: amina ŋikilyok kec ka ŋikecedwe,
- ⁵toraakas ŋuna epakito, ŋuna ecayete ŋatameta, ŋuna esegak ŋitai, ŋuna itiyaete etic alokalya kec ejok, ŋuna ajokak ka ŋuna ekerito ŋikilyok kec; ido alopite a ŋol, emam ituŋanan itoronyari ŋakiro ŋuna eponito aneni ka Akuj.
- ⁶Ikwaniŋapei, kitatam ŋisorok toraakas ŋulu ecayete ŋatameta.
- ⁷Anakiro a daadaŋ itemokino iyonŋ elope torae akitaanyikinet ŋina a ŋipitesyo a ŋulu ajokak. Kitatam emam alyokonu ka tomukeana.
- ⁸Kirwor ŋakiro ŋuna ileereete ŋuna nyitepegio, ikotere ŋiketepegak yok isurumyo ŋileec, anerae eŋopete ŋakiro ŋuna aronok ŋuna ikitoronyaryata ikes iwon.
- ⁹Kitatam ŋipi topupete ŋikapolok kec anakiro a daadaŋ, kitalakanarete ikes tomam apeganakin ikes,
- ¹⁰kori nyekokoyete aneni kec. Akilo, itemokino ikes kitoodiunito atemar ejokak ka ikinyoma ikes jwi jwi, ikotere itopoloorete ikes akitatam ŋina ka Akuj a ŋina erae Akaiunan yok, anibore a daadaŋ a ŋini itiyaete ikes.
- ¹¹Anerae etoodiu Akuj ajokis keŋ aŋuna ka aiunia ŋituŋa daadaŋ.
- ¹²Ikitatami ajokis ŋin iwon aesikin ŋipitesyo ŋulu nyekerito Akuj ka ekibure ŋolo ka akwap a na ka itemokino ikiboi ikirae ŋulu ikitenit anatameta, ŋulu ikiyookino ka ŋulu ikikerit Akuj anakwap a na,

¹³eriņa ikidarit arereņū ņina ikigeno iwon, iņes atemar itatakanunio apolou ņina ka Akuj yok a ņina etiron ka ņina ke Ekaiunan yok Yesu Kristo.

¹⁴Abu iņes tojal akiyar keņ aņuna yok, aiun iwon anaronis a daadaņ ka akituruwor iwon ņituņa ņulu asegak ņulu erae ņulu keņ make, ņulu imuit nooi akitiya ņuna ajokak.

¹⁵Kitatam ņakiro ņun; kisitiya apolou daadaņ ņina iyakar iyoņ apaki ņina isimukekinitor ka ņina isiburaa ikes epupete ņakiro ņuna irworo iyoņ. Nyicamak idio alokidij kec ikimenit iyoņ.

Tito 3

¹Tolimok ņituņa kon atemar itemokino ikes ekerito ņikepukak ka ņikapolok, toruworos ņulu epupete ņakiro, ņulu imuit akitiya ņuna ajokak alopitesyo a daadaņ.

²Tolimok ikes nyirworotor idiotuņanan, nai torae ņulu ke ekisil ka ņulu edaņaņ make, ņulu itoodiunito arimao neni a ņituņa a daadaņ.

³Anerae ikibaņaaka paaran sek iwon daņ ņilopeyek, pa ikipupi ņakiro ka ikimodikinitae. Ikirae ņipi ņulu ke ekibure ka ņulu a ņakiro a daadaņ a ņuna etalakarito ņikasecak. Ikipotu iwon eboiyoto alopite a ņolo aronon ka ņolo ka arakao; ikitidiņito iwon ņuluce ka ikitidiņit iwon daņ ikes.

⁴Nai ņina etoodiunere lotuņa arimao ka amina ņina ka Akuj Akaiunan yok,

⁵abu iņes iku iwon. Pa arae aņuna a ņiticisyo a ņidi a ņulu ajokak a ņulu ikitiyat iwon, nai arae aņuna ka akisyon keņ ka alope abunio iņes ikiunia iwon. Abu iņes iku iwon, ikitesegu iwon anakidouno a ņina a ņaarei ka ikituruwo iwon ņulu kitet aneni ke Etau a ņolo Asegan.

⁶Abu Akuj ikilelebik nooi iwon Etau ņolo Asegan alotooma Yesu Kristo Ekaiunan yok,

⁷ikotere nai aņuna ka ajokis keņ ikituruworyo iwon ņulu ikiyookino alokiņaren Akuj ka oryamutu akiyar ņina nyedaun, ņina ikigeno iwon.

⁸Erae ņun ņakiro ņuna a kire. Acamit iyoņ kitatam ņakiro ņun ka agogoņū, ikotere nai ņulu enupito Akuj eruwor ņulu emitakinito akitiya ņiticisyo ņulu ajokak. Ejokak ņakiro ņun daadaņ, ido iņarakinete ņituņa daadaņ.

⁹Nai toņerite ņipegeta ņulu ka abanāo, akirworo ņakiro ņuna a ņirorwa a ņulu alalak a ņulu atapapaa yok, ņiburasinei ka ņijiyesyō ņulu ejiyo aņuna a Dikisila. Erae ikes ņicaryo, ido nyiņarakinete ņituņa.

¹⁰Ani keyau ituņanan idio atyakyatya aņuna a ņakiro a ņun, tolimok iņes apeilimokinet kori ņalimokinet ņaarei bon, ido ekaku todaun iyoņ ka iņes ņace jik.

¹¹Iyeni iyoņ atemar ituņanan ņini ikoni ņin, erae ņini emunaara ka itoodiunito ņasecisya keņ atemar etubokina iņes bon.

¹²Ani eyakuuni ayon Aretemas kori Tuciko neni kon, bua atipei aryamun ayon alo Nikopoli, anerae adau ayon atyakun akiboi a nen njirwa njulu ka alilimu.

¹³Kikatak nooi alopote a daadan akijarakin Senas njolo erae eketataman a njikisila, kaapei ka Apolo analosit kec ka itemokino toanyu atemar eyakatar ikes ibore daadan njini iitanito.

¹⁴Itemokino njituna njulu a njatukon yok toyenut akitiya njiticisyo njulu ajokak, ikotere eryamunete njiboro njulu njarakiniata njituna njulu eyakatar akiitanit; ido nyiboiyete erae njicaryo.

¹⁵Ikimalaete iyon njituna daadan njulu ikirukit ka ayon. Kimala njulu ikiminasi isua ananupit, a njina ikimori isua ka ikes. Toyai neni kus daadan ajokis njina ka Akuj.

Pilemon

Pilemon 1

- ¹Ayoŋ Paulo emabus aŋuna a Yesu Kristo ka lokaato yok Timoteo, ikigirit abaruwa na neni kon Pilemon ŋolo minat, ŋolo ikirae ka isua ŋiketiyak etic a Kristo.
- ²Igirit daŋ neni ka Apia nakaato yok ka Arikipo ŋolo ikirae ka isua ŋisigarya a Yesu, ta neni ka atukot a Ðikristo a ŋulu ecunanakin kai kon.
- ³Toyai ajokis ka ekisil ŋulu eponito aneni ka Akuj a Papa yok ka aneni a Ekapolon Yesu Kristo neni kus.
- ⁴Apaki daadaŋ ŋina akatamunia ayon̄ iyon̄ anakilip kaŋ, alakar ayon̄ neni ka Akuj kaŋ.
- ⁵Anerae apupi ayon̄ ŋuna ka amina ka anupit kon Ekapolon Yesu ka ŋituŋa ŋulu ka Akuj daadaŋ.
- ⁶Elipi ayon̄ Akuj atemar kiyatak nooi anakimorikina yok ananupit ayenut ŋina a ŋarereŋisyo a daadaŋ a ŋuna erae ŋuna yok alotooma Kristo.
- ⁷Lokaato, aryamu ayon̄ alelyan ŋina alalan ka atitinyu aŋuna ka amina kon, anerae italaka iyon̄ ŋitai a ŋituŋa a ŋulu ka Akuj.
- ⁸A ŋakiro a nu, kejoikinit ayon̄ ikwapei lokaato kon alotooma Kristo akicikakin iyon̄ akitiya ŋuna itemokino akitiya;
- ⁹nai aŋuna ka amina, ayon̄ Paulo acamit akimaima iyon̄. Etiyae ayon̄ nu, tari karae ekiyakia ka ŋolo tokona akaenitae alomabus aŋuna a Yesu Kristo.
- ¹⁰Ekemaimai iyon̄ aŋuna ka Onesimo a lokoku kaŋ, a ŋolo aruwor ayon̄ papa keŋ anaenenu kaŋ.
- ¹¹Paaran sek, arae Onesimo ituŋanan ŋini pa ikiŋarakini iyon̄, nai tokona ikiŋarakini iŋes iyon̄ ka ayon̄ nooi.
- ¹²Eyakuunit tokona ayon̄ iŋes neni kon, iŋes ŋolo emina etau kaŋ nooi.
- ¹³Acamit sek ayon̄ akisidon̄ iŋes oruko ka ayon̄ a ne, ikotere ekeŋarakini ayon̄, akilo iyon̄ akiŋarakin ayon̄ apaki na ŋina ayakar mabus aŋuna a Ðakiro a ŋuna Ajokak.
- ¹⁴Nai pa acamit ayon̄ akitiya idiobore alotooma ŋun eriŋa nyecamuna iyon̄, ikotere nyeruwor ajokis kon ŋina itiŋaunitae, nai torae acamit kon a elope.
- ¹⁵Acepaki ŋakiro nu ketyakarere Onesimo aneni kon apaki ŋina euruwana, ikotere nai ani eboŋuni, toruko ka iyon̄ jik.
- ¹⁶Nyeriŋa tokona iŋes erae epito, ajokyar akilo epito; erae iŋes lokaato ŋolo minat alotooma Kristo. Erae iŋes lokaato ŋolo minat aneni kaŋ, nai ŋolo minat nooi adepar aneni kon, iŋes ŋolo erae epito ka torae lokaato kon alotooma Ekapolon!

- ¹⁷Ahun, ani kimarit iyon atemar arae ayon erukitos kon, kijau Onesimo lopite nolo ikijaunia iyon ayon.
- ¹⁸Ani keyai idiobore nini esecit ines kori keyakar ines amica kon, kimicae ayon.
- ¹⁹Egiri ayon nu ka akan kan a elope, ayon Paulo akataci iyon. (Nai nyitemokino ayon eketatamu iyon atemar erae neni kan iryamunitor iyon akiyar kon nina kitete alotooma Kristo.)
- ²⁰Nai lokaato kan, okoe kinarakinae anuna ke Ekapolon; kitalaka etau kan alotooma Kristo!
- ²¹Ekegirakinit ayon iyon abaruwa, anerae ayeni atemar iwuapi iyon nakiro nuna akalimokini ayon iyon – ka itiyakini tari nuna iloito nun.
- ²²Nabo dan, kitemok agule nina a nipeyok anuna kan, anerae egeno ayon atemar ebonokini Akuj nakilipeta kus daadan, ekenyakun ayon neni kus.
- ²³Ikimalae iyon Eapuras nolo ikirae ka ayon nimabus anuna a Kristo.
- ²⁴Ikimalaete nabo ata Mariko, Aristako, ka Demas ta Luka nulu ikitiyae ka ayon.
- ²⁵Toyai ajokis nina ke Ekapolon Yesu Kristo neni kus daadan.

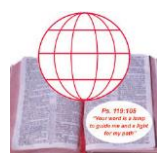

Niburaniyae

Niburaniyae 1

- ¹Kolon sek, abu Akuj kirwor neni atapapaa yok alotooma ñikadwarak ñarwa ñakalalak, alopitesyo a ñulu agelegelya;
- ²nai ñirwa ñulu esidyok lu erwor ñes neni yok alotooma Lokoku keñ. ñes abunio Akuj tosubunia akwap, toseu ñes aryamun ñiboro daadañ ekaku.
- ³Inwakunit ñes akica ñina ka apolou a ñina ka Akuj, nabo ikwaan ñes per ka Akuj alope. Isicasit ñes akwap ka agogoñu a ñina ka akirot keñ. Ani kedau aryamikin ñituña akisyonio ñina a ñasecisya kec, abu kiboikin nakuj lowae ñolo aloteten Akuj.
- ⁴Aponi kitopoloroe Lokoku ka Akuj akilo ñimalaikan, ikwapei itoodiunitor tari ekiro keñ atemar epol ñes akilo ñimalaikan.
- ⁵Anerae abu Akuj nyelimok emalaika tari epei atemar, “Irae iyoñ Lokoku kañ. Aruwor ayon papa kon nakuwar na.” Kori nyelimuno Akuj ñakiro ñadi aña ke emalaika ebe, “Aruwor ayon papa keñ, ka eruwor ñes Lokoku kañ.”
- ⁶Nabo, ani eapuuni Akuj akiyakuun Lokoku keñ ñolo kiyae nakwap, abu tolimu tema, “Itemokino ñimalaikan ñulu ka Akuj daadañ toryediko kipuro ñes.”
- ⁷Nabo kirwor Akuj ñuna ikamunito ñimalaikan tema, “Isikokini Akuj ñimalaikan keñ ñikuwuamin; isikokini ñiketiyak keñ arira ñina ka akim.”
- ⁸Nai neni a Lokoku keñ, tolimu Akuj tema, “Irae iyoñ Akuj ka eropari Apukan kon jik! Ipukat iyoñ ñituña kon anakiyookino.
- ⁹Ibu iyoñ tominak ñuna iyookino ka ibu toñer ñuna aronok. Aña a ñakiro a ñun, akaseu ayon ñina arae Akuj kon iyoñ alelyan aña akainakina iyoñ apolou ñina iloit ñina a ñirukitos kon.”
- ¹⁰Igirita nabo a Nakigireta aña keñ ebe, “Ekapolon, iyoñ kolon isubuni akwap anakisyakinet ka iyoñ pei ibu tosub nakuj.
- ¹¹Esalunete ikes nai iropari iyoñ; enyamunosi daadañ ikwa ñilowi.
- ¹²Ipupunyikini iyoñ ikes ikwa ekoti ñolo enyamuna. Ilokonyikini ikes ikwa ñilowi, nai iropari iyoñ ikoni nenipei jik; nabo nyedaun akiyar kon.”
- ¹³Nai nyelimokina Akuj tari epei a ñimalaikan atemar, “Kiboikin lowae ñolo aloteten kañ akitodol ñina ewuakina ayon ñimoi kon kwap ñakejen kon, toreu iyoñ ikes.”
- ¹⁴Erae nai ñimalaikan nyo? Erae ñitai ñulu itiyaete etic ñolo ka Akuj, ñulu iyakuunitae akiñarakin ñulu eiunio.

Niburaniyae 2

- ¹Aḡuna a ḡakiro a ḡun, itemokino ericakisi ejok ḡuna ikidau akiirar, ikotere nyikioliyo.
- ²Anerae tari ḡakiro ḡuna koloḡ alimonokinete ḡimalaikan atapapaa yok, arae ḡuna a kire, ido ituḡanan daadaḡ ḡini abili ka towou akiricakin ḡakiro ḡun, abu toryamu akisicianio ḡina ewarit iḡes ilope.
- ³Ikikokini nai iwon ikibucari anakisicianio ai, erae kikijamak aiuno ḡina epol ḡina etya na? Ekapolon koloḡ esyauni erwor ḡakiro ḡuna ka aiuno a ḡin ka apotu ḡulu eirarito ikitunupa atemar erae ḡakiro ḡun ḡuna a kire.
- ⁴Nabo abu Akuj daḡ kitoodiu atemar erae ḡun kire alotooma akitiya ḡakitoodikineta ka ḡakujuwuanisya ḡuna egelegelya ka ḡiticisyo ḡulu ka apedor keḡ ka nabo alotooma akoranakin ḡainanakineta ḡuna ke Etau a ḡolo Asegan alopite a ḡolo ecamitor iḡes.
- ⁵Pa abu Akuj kituruwo ḡimalaikan ḡikepukak ka akwap a ḡina kitete a ḡina ebuni mwanan – akwap ḡina ikilimit iwon.
- ⁶Nai igiritae iwace a Nakigireta ikona, “Okoe Akuj! Nyo mono ituḡanan itamunitor iyoḡ ḡakiro keḡ? Nyo lokoku a ituḡanan ḡolo imitakin ityoḡ?”
- ⁷Ibu iyoḡ kitiditeu iḡes apaki ḡina diouriyen akilo ḡimalaikan, ibu nai inak iḡes apolou ka akerit;
- ⁸tosodi kituruwo iḡes ekepukan a ḡiboro a daadaḡ.” Tari kelimunitoe atemar abu Akuj kituruwo ituḡanan “Ekepukan a ḡiboro a daadaḡ,” iḡes atemar emam ibore ḡini nyipukat iḡes, nai nyetakani bo tokona atemar ipukat ituḡanan ḡiboro daadaḡ.
- ⁹Nai erae Yesu ḡolo aponi kitiditeunae apaki ḡina diouriyen akilo ḡimalaikan, etakani tokona einakinetae apolou ka akerit, anerae abu iḡes tocamu atwanare; aḡuna ka ajokis a ḡina ka Akuj etemokino iḡes totwan aḡuna a ḡituḡa a daadaḡ.
- ¹⁰Etemokino kire Akuj ḡina erae neni keḡ eponitotor ḡiboro daadaḡ ka erae ḡiboro daadaḡ aḡuna keḡ kituruwo Yesu ḡolo iyookino kire alotooma ḡican, ikotere eyauni ḡidwe ḡulu ka Akuj ḡulu alalak napolou keḡ. Anerae Yesu itenari ikes naiuno.
- ¹¹Iḡes ḡolo itesegi ḡitai kaapei ka ḡulu itesegunio, erae papa kec epei. Erae ḡakiro ḡun nyitimitor Yesu anyarare ikes ḡikaitotoi keḡ.
- ¹²Alimoki Yesu Akuj atemar, “Alimokini ayoḡ ḡikaitotoi kaḡ ḡuna itiya iyoḡ. Ekepuro ayoḡ iyoḡ anatukot a ḡikelipak.”
- ¹³Nabo ebala, “Ekinyomi ayoḡ iḡes ka daḡ, ayoḡ lo kaapei ka ḡidwe ḡulu akainaki Akuj ayoḡ.”
- ¹⁴Aḡuna eraakatar ḡituḡa ḡulu enyarit iḡes ḡidwe, ḡulu eya ḡawat ka ḡaokot, abu Yesu tomora ka ikes ekuwane ḡol; ikotere alotooma atwanare keḡ inyasuni Satan ḡolo epolokinit atwanare.
- ¹⁵Alopite a ḡol abu Yesu tolacaki ḡulu arae ḡipi anakiyar kec a daadaḡ, aḡuna akeritotor ikes atwanare.

¹⁶Ileere kire ebe, meere njimalaikan injaranakini Yesu, nai erae njiletok njulu ka Aburaam, ikwapei igiritere.

¹⁷Apolou a njakiro a njun atemar etemokino injes kikwaanikinos ka njikaitotoi kenj alopitesyo a daadañ, ikotere toruwor Esacaradoti njolo Apolon nooi njolo isyoniono, njolo ikinyoma alotic ka Akuj, ikotere elemarere njasecisya a njituña.

¹⁸Añuna abunio injes toryamunia njican anakitem a Satan, epedori nai tokona injes akiñaranakin njulu itemit Satan.

Njiburaniyae 3

¹Dikaitotoi njulu adau Akuj anyarare, njulu irakasi njulu kenj! Totamatamata njuna a Yesu a njolo erae ekiyakia njolo ka Akuj ka erae Esacaradoti njolo Apolon nooi njolo ka anupit yok.

²Ekinjomit Yesu Akuj njina abu kiyaku injes akitiya etic kenj lopite njolo kolonj ekinyomitor Moses etic njolo ke ekal a njolo ka Akuj.

³Ipuryo nooi ituñanan njini eduki ekal akilo ekal njolo aduki injes. Ikwajinapei, itemokino kipuroe Yesu akilo Moses.

⁴Eyai kire njolokal daadañ ekekadukon, nai Akuj injes erae akadukon a njiboro a daadañ.

⁵Arae Moses ekile njolo abu Akuj kikinyom ikwapei eketiyan kenj alokal a njolo ka Akuj, ido abu kiteyenu njituña njakiro njuna epote ekaku.

⁶Nai ekinyomit Akuj Yesu ikwapei Lokoku kenj apolokin ekal kenj. Ikirae iwon ekal njolo ka Akuj, erae kikirubak ikititinyikinit ka ikituro añuna a njakiro a njuna ikigeno iwon.

⁷Añakiro a njun, elimunit Etau njolo Asegan atemar, “Ani kiirasi etoil kañ nakolonj na,

⁸nyitininika njatameta kus, lopite njolo kolonj etiyaata atapapaa kus apaki njina akañeritotor ayonj. Nyitiyata njuna ikote njuna apotu ikes kitiyata analonjisat apaki njina ekekatakinitotor ayonj.

⁹Apotu ikes ekekatakis ayonj anariet, tari dañ njina aanyunitotor ikes njikaaticisyo njikaru njatomoniomwon.

¹⁰Añakiro a njun, abu onjoik njituña njul nooi otema, ‘Eolionorete njituña lu jwi jwi aneni kañ, nyeyenuna ikes njipitesyo njulu emaikina kiwuapa.’

¹¹Abu ayonj onjo nooi, ekonj otema, ‘Nyelomarete ikes jik nakwap njina eikinit ayonj ikes akienunia.’ “

¹²Dikaitotoi, tocoito nyeyakar idio alokidinj kus etau njolo aronon njolo nyenupit njakiro ka Akuj, ido tooliyo aneni ka Akuj a njina eyari.

- ¹³Nai kiñaranakinos iyees make ñapakio daadañ eriña ikiya napaki ñina enyaritae, “Nakolonit na,” ikotere nyemodik aseetit idio kus kitininik ñatameta.
- ¹⁴Anerae ikirae iwon daadañ ñipei alotooma Kristo, erae kikirubak ikititinyikinit ananupit lopite ñolo ikisyakinia.
- ¹⁵Ebasi Ñakigireta ebe, “Ani kiirasi etoil ka Akuj nakolonit na, nyitininika ñatameta kus, lopite ñolo kolon etiyaata atapapaa kus apaki ñina ekatakinitotor Akuj.”
- ¹⁶Atañae kolon ñituña ñulu apotu kiirasi etoil ka Akuj, ido kitonjoa inees? Arae ñituña ñulu kolon arikori Moses alo Ijipit.
- ¹⁷Arae atañae kolon añoikinit Akuj ñikaru ñatomoniomwon? Arae ñituña ñulu aseetit, ñulu apotu totwaka analonjisat.
- ¹⁸Arae atañae erworor Akuj apaki ñina ekonjo inees atemar, “Nyelomarete ikes jik nakwap ñina eikinit ayon ikes akieñunia?” Arae ñituña ñulu añerete inees.
- ¹⁹Ikianyu tokona iwon atemar apotu ikes nyelomasi nakwap ñin, anerae pa anupito ñakiro ka Akuj.

Ñiburaniyae 4

- ¹Nai tokona, adau Akuj ainakin iwon akiikinet keñ ñina abu itolimok iwon atemar ieñunete. Nai añuna tokona eriñaakar akiikinet ñina ka Akuj ñina ka alomar nakwap ñina ka akieñun keñ eyai, itemokino ocoikisi, ikotere nyekuruwo ipei dañ alokidin yok alomar nakieñun ñin.
- ²Anerae ikiira ñakiro ñuna ajokak ñuna ka akieñun a ñin lopite ñolo eiraryata atapapaa yok analonjisat. Nai ñina eiraryata ikes ñakiro ñun, emam ibore ñini ajokan ñini apotu ikes toryamut, anerae apotu towout akinup ñakiro ñun.
- ³Erae anupit bon ñakiro ka Akuj, inees ikilomarya iwon nakwap ñina ka akieñun ikwapei elimunitor Akuj atemar, “Abu ayon onjo nooi, ekonjo otema, ‘Nyelomarete ikes jik nakwap ñina eikinit ayon ikes akieñunia!’ ” Abu Akuj tolimu ñun, tari ñina aris inees kedaunia akitiya ekeetic ageun ñina asubunia akwap.
- ⁴Anerae igiritae iwace a Nakigireta ñakiro ñuna ka akolonit a ñina a ñakanikaarei ikona, “Abu Akuj kieñu akolonit ñina a ñakanikaarei alotic keñ a daadañ.”
- ⁵Elimunitoe nabo ñakiro nu a ne dañ ebe, “Nyelomarete ikes jik nakwap ñina eikinit ayon ikes akieñunia.”
- ⁶Pa apotu ñulu ageunete akiirar Ñakiro ñuna Ajokak toryamut akieñun ñin, anerae pa anupito. Nai eyakasi nabo ñice ñulu ecamakinitae tolomasi nakieñun ñin.
- ⁷Nabo adau Akuj atyakun akolonit ace ñina enyaritae “Akolonit na.” Erae akolonit ñin inees abu Akuj kirwor aneni a Daudi a Nakigireta, kelunyar apaki ñina aoyan ebala, “Ani kiirasi etoil ka Akuj nakolonit na, nyitininika ñatameta kus.”

- ⁸Kerae kitodolite Yosua Disirael nakwap njina ka akienjuna a njina eikinit Akuj ikes, pa nabo kirworit Akuj ekaku njakiro ka akolonit ka ace.
- ⁹Añun nai, eriña akienjun ace eyai añuna a njituna ka Akuj; akienjun njina ikoni njina eenjuna Akuj akolonit njina a njakanikaarei.
- ¹⁰Anerae ituñanan daadañ njini elomari nakienjun njina adau Akuj akiikin, ienjuni alotic keñ lopite njolo eenjuna Akuj alotic keñ.
- ¹¹Ekatakisi nai tokona iwon nooi anacamit alomar nakienjun njin, ikotere nyekuruwo idiotuñanan alomar nakienjun njin ikwa abunio tokuruworya njituna njulu kolon, añuna pa anupitotor njakiro ka Akuj.
- ¹²Eyari akirot njina ka Akuj ka itiyae dañ ka agogoñu, iloit akwanis keñ njina ka atum a njina ekwaka njywaetin keñ daadañ. Eduñi todol tari neni iryamiryameta akiyar ka etau kori tari neni eya njakilenyet ka asumet, isileereununui njatameta ka njakiro njuna elosikinit etau.
- ¹³Emam isubuna ipei dañ njini epedoryo akiwua aneni ka Akuj, ileere ibore daadañ eyai enjara aneni keñ. Erae neni keñ elimoryo iwon njakiro njuna kitiya.
- ¹⁴Itemokino iwon orubakisi ikititinyikinit ananupit Yesu; anerae Yesu Lokoku ka Akuj, ijes erae Esacaradoti yok njolo Apolon nooi, njolo adau alosit nakuj.
- ¹⁵Erae Esacaradoti njolo Apolon nooi njolo isyonit kire apalagu yok njina a njitai. Esacaradoti njolopei njol abu Satan kitem alopitesyo a daadañ a njulu ikitemio ijes iwon, nai abu ijes nyesece.
- ¹⁶Otitinyoto nai tokona iwon, oloto neni ka Akuj a njina ipukat ka ajokis, ikotere ikiryamuni akisyon ka ajokis, ikiñarakis iwon apaki njina ka akiitanit.

Niburaniyae 5

- ¹Esacaradoti daadañ njolo Apolon nooi, eseununui Akuj alokidin njituna keñ, ikotere itiyae etic ka Akuj añuna a njituna; inak njainakineta ka njamuronisya añuna a njasecisya.
- ²Ikwañinapei epalagia ijes dañ alotau, epataniar ijes aneni a njulu edyakanarete, anerae emam njuna eyenete.
- ³Ido añuna epalagia ijes dañ, itemokino inak njamuronisya añuna a njasecisya keñ, meere añuna a njasecisya a njituna bon.
- ⁴Nyeseun ituñanan bon tema apoloor ijes oruwor Esacaradoti njolo Apolon nooi. Akuj bon enyarae ituñanan kituruwo Esacaradoti njolo Apolon nooi – ikwapei anyaraa kolon Aron.
- ⁵Ikwañinapei, abu Kristo nyitopoloor bon kituruwor Esacaradoti njolo Apolon nooi. Akuj alope alimokini ijes atemar, “Irae iyon Lokoku kañ, aruwor ayon papa kon nakuwar na.”

- ⁶Tolimu nabo Akuj nuna igiritae iwace tema, “Irae iyoŋ Esacaradoti noloruba, lopite nolo ke esacaradoti a nolo anyaritae Melekisedek.”
- ⁷Ani eriŋa Yesu eyari anakwap, elipenene, todyekitoi a etoil a nolo apolon, kigwori daŋ neni ka Akuj a nina eyakar apedor aiun iŋes anatwanare. Ikwapei araakar iŋes nolo ainakina neni ka Akuj, abu Akuj kiira ŋakiro keŋ.
- ⁸Nabo tari kerae iŋes Lokoku ka Akuj, abu toyenu anaryamun nican apolou nina ka akerit Akuj.
- ⁹Ani kituruwor iŋes nolo iyookino kire, abu toruwor nolo eyauni aiuno nina nyedaun neni a nulu daadaŋ ekerito iŋes;
- ¹⁰ka abu Akuj tolimu atemar erae iŋes Esacaradoti nolo Apolon nooi, lopite nolo ke Esacaradoti a nolo anyaritae Melekisedek.
- ¹¹Eya ŋakiro nuna alalak nuna itemokino isua tolimoroe anakiro a nuna, nai etyono akiteyenun iyes, anerae ibanŋaaketa iyes.
- ¹²Kire, etemokino iyes tokona toraakas nikitatamak, nai iitanito nabo iyes akitatamo ŋakiro nuna egeunio akitatam anakiro ka Akuj. Ikokis iyes n̄idwe; akilo akinyam akimuj, eriŋa iitanito akinak.
- ¹³Ituŋanan daadaŋ n̄ini eriŋa enaki erae ikoku, nyeyeni ŋakiro nuna ka akiyookino a nina ka Akuj.
- ¹⁴Nai erae akimuj nina nyamat nina a n̄ituŋa a nulu apolok, a nulu ayenut anakitiya epite nolo etyaketa ŋakiro nuna ajokak ka nuna aronok.

Niburaniyae 6

- ¹Aŋun, oloto tokona kiŋaren etatama ŋakiro nuna apolok nuna ikamunito Kristo, ido emyekisi ŋakiro nuna ageunio akitatam anakiro ka Akuj. Nyitemokino tokona nabo ikiboŋokini akitatam ŋakiro nuna kolon kegeunio akitatam, ŋakiro nuna ikes nu: akiŋer ŋakiro nuna ikirikorete natwanare ka ananupit Akuj;
- ²akitatam ŋakiro nuna a n̄ibatisimui, nuna ka akidokonokin nakan, nuna ka ayarun a n̄ikatwak ka nuna ka atubokino a nina nyedaun.
- ³Oloto kiŋaren! Ido toruwor nuna nuna ikilosu akitiya, erae kikicamak Akuj.
- ⁴Nyepedorete n̄ituŋa nulu adaut akiŋer anupit kec akibelekin nabo anasecit kec. Anapakio a n̄ace a nuna alunyarosi, ayenete ikes ŋakiro nuna ka Akuj; eirito ainakinet nina anakuj ka aryamunito Etaun nolo Asegan.
- ⁵Eirito anakiyar kec ajokis nina ka akirot ka Akuj ka aris ketap a nakan n̄apedorosyo nuna ka Apukan a nina ebuni.
- ⁶Nai ekaku, apotu tomuleno Akuj, ido alopite a n̄ol, ebubukis nabo ikes n̄ilopeyek Lokoku ka Akuj lomusalaba ka esuruma iŋes n̄ileec nulu ileerete alotuŋa a daadaŋ.

- ⁷Iterereŋi Akuj ŋimanikorin ŋulu ijuwanarete ŋakipi ŋuna ka akiru a ŋina ilimi a ŋinapaki, ŋulu itolomunete ŋikinyom ŋulu ajokak aŋuna a ŋulu itatere ikes.
- ⁸Nai keruputu ŋikukwa ka edowan a nen, eruworosi ŋimanikorin ŋul ŋicaryo ŋulu eapi Akuj akicen ka icunyaryo ka akim.
- ⁹Nai tari kikirworo isua ikona, ŋikaakonei ŋuluminan, ikiyeni isua atemar ejokak ŋakiro aneni kus ka iryamunete aiuno.
- ¹⁰Erae Akuj ŋina iyookino nooi, nyimuryakini iŋes etic ŋolo itiyaete iyes. Idaut iyes akiŋarakin Dikristo ŋuluce ka eriŋa iŋaranakinete, ido itoodiunito iyes amina kus neni keŋ alopote a ŋol.
- ¹¹Duna ikicamit isua iŋes akiŋolikin ebe erubakinit ŋinituŋanan alokidinŋ kus iricuna tari nasalunet; ikotere kiyookinos ŋakiro ŋuna igenosi iyes.
- ¹²Nyikicamit isua iyes tokalanyakiata, nai ikicamit iyes kituputo ŋulu aryamut ŋuna adau Akuj akiikin aŋuna ka anupit ka atitinyikinit.
- ¹³Apaki ŋina eikinia Akuj Aburaam, abu tolimu ekiro keŋ ka alope apaki ŋina ekoŋio, ikwaŋina emamukar ice ŋini epol akilo iŋes.
- ¹⁴Abu kikoŋ tema, “Kire jik eketerereŋi ayonŋ iyonŋ ka akainakini ŋipapae ŋulu alalak.”
- ¹⁵Abu Aburaam totitinyik, kidaŋidaŋ, ido abu toryamu ŋuna eikinit Akuj.
- ¹⁶Ani ikonŋi ituŋanan, elimuni iŋes ekiro a ituŋanan a ŋini epol akilo iŋes, akitogogoŋio akikoŋiet ŋin, todaunos ŋakiro daadaŋ ŋuna ke epeget.
- ¹⁷Ikwawinapei, acamit Akuj akisileerekin neni a ŋulu eikinit iŋes atemar nyilocokini iŋes ŋuna adau akiikin. Aŋun, abu kiyatak akikoŋiet nakiikinet keŋ.
- ¹⁸Tokona eya ŋakiro ŋaarei nu, akiikinet ka akikoŋiet, ŋuna nyiloonokinosi kori ŋuna nyelimuni Akuj alyokonu jik. Aŋun, itemokino iwon ŋulu ikiem akimec neni keŋ, oyakatar atitinyu ŋina ikirubakinia ikigeno ŋuna eponito alokiŋaren.
- ¹⁹Ikiyakar iwon akigeno na erae ŋina ikituruworit iwon ŋulu ikiuna ka ŋulu nyikiryawiryaŋa ka itogogoŋit akiyar yok. Edolit akigeno na tari yaaye anaŋga ŋina ineno alokai ka Akuj kiteriboorite akibois ŋina eyai kidinŋ jik Akai ŋina anakuj.
- ²⁰Akibois ŋin iŋes ŋina adau Yesu alosit ikwapei ŋolo aberar aŋuna yok, kedau aruwor Esacaradoti ŋolo Apolon nooi ŋoloruba lopite ŋolo ke Esacaradoti a ŋolo anyarita Melekisedek.

Ŋiburaniyae 7

- ¹Arae Melekisedek erwosit ŋolo ke etaun a ŋolo a Salem, torae daŋ esacaradoti ŋolo ka Akuj a ŋina alokidiana nooi. Ani eboŋuni Aburaam alojiye a ŋolo elounia ŋirwosi ŋiomwon, kiryamun iŋes ka Melekisedek ŋolo abu kiterereŋ iŋes.

- ²Inak Aburaam iñes atutubet apei anatomon aloboro a daadañ a ñulu añatuni iñes. (Apolou ñina ke ekiro a Melekisedek iñes atemar, “Erwosit ñolo ka akiyookino;” nabo ikwapei araakar iñes erwosit ñolo a Salem, apolou ñina ke ekiro keñ ace iñes atemar, “Erwosit ñolo ke ekisil.”)
- ³Emam ñuna igiritae añuna a papa kori a toto kori ñiyeneta a Melekisedek; emam tari ñuna igiritae añuna ka akidouno keñ kori ñuna ka atwanare keñ. Ikoni iñes Lokoku ka Akuj; erubakini iñes erae esacaradoti jik.
- ⁴Toanyutu mono iyes epite ñolo etoplooritere Melekisedek nooi, anerae Aburaam dañ papaa yok ñolo ayenen nooi, abu inak iñes atutubet apei anatomon aloboro a daadañ a ñulu añatuni iñes alojiye.
- ⁵Dipapae a Lepi ñulu arae ñisacaradotin ikes elimokinitae alotooma Ñikisila a Moses atemar itemokino tocunanakinete ñatutubeta ñapeipei anatomon aneni a ñituña a Isirael, iñes atemar aneni a ñituña a ñulu ka akwap kec; tari dañ kerae ñituña ñul ñipapae ka Aburaam.
- ⁶Pa arae Melekisedek lopapait a Lepi; nai kikote neni dañ, abu tocun atutubet apei anatomon aneni ka Aburaam, ido abu iñes kiterereñ Aburaam, ñolo abu toryamu ñakiikineta ñuna ka Akuj.
- ⁷Emam añayañayat, ileerete ñakiro ñun ebe ñini iterereñi ñinice epol akilo ñini iterereño.
- ⁸Acunanakinete ñisacaradotin ñulu arae ñipapae a Lepi ñatutubeta ñapeipei anatomon ikwapei ñituña ñulu etwakete, nai acuni Melekisedek atutubet apei anatomon ikwapei ituñanan ñini erubakini eyari lopite ñolo iteyenunitotor Ñakigireta.
- ⁹Apolou a ñakiro a ñun iñes atemar, ani einakini Aburaam atutubet apei anatomon neni a Melekisedek, abu Lepi dañ, ñolo acunanakinete ñipapae keñ ñatubeta ñapeipei anatomon alotuña a Isirael, inak Melekisedek.
- ¹⁰Tari ñina ariñaakar Lepi nyidouno, ikitemari ayai iñes tooma akuwan ñina a papaa keñ Aburaam ñina eryamunotor Melekisedek ka iñes.
- ¹¹Abu Akuj inak ñituña a Isirael Ñikisila añuna a ñisacaradotin a ñulu anateker a Lepi. Kerae kolon tojok nooi etic ñolo a ñisacaradotin a ñul, kemam akiitanit esacaradoti ece ebuni alopite a ñolo a Melekisedek, meere alopite a ñolo ka Aron.
- ¹²Anerae ani kiloci ñisacaradotin, itemokino kilocoi Ñikisila dañ.
- ¹³Kire, Ekapolon yok ñolo elimunitoe anakiro a ñun, erae ñolo anateker ka ace; emam ituñanan ice ñini anateker keñ arae esacaradoti.
- ¹⁴Eyenio daadañ atemar edounio iñes erae ñolo anateker a ñina a Yuda; pa alimunit Moses ateker na apaki ñina erworor ñakiro ñuna a ñisacaradotin.
- ¹⁵Ileereunete ñakiro ñuna ebunio esacaradoti ece ñolo ikwaan nooi ka Melekisedek.

- ¹⁶Pa abu iñes toruwor esacaradoti alopite a ñolo acamakinitotor Dikisila añauna ka ateker keñ, nai abu toruwor esacaradoti añauna ka apedor a ñina ka akiyar a ñina nyedaun.
- ¹⁷Anerae iteyenunito Ðakigireta atemar, “Irae iyoñ esacaradoti ñoloruba, lopite ñolo ke esacaradoti a ñolo anyaritae Melekisedek.”
- ¹⁸Añun, ekisar ekisil ñolonorot, anerae emam ibore ñini ikitaanyu ka erae ekoñinait;
- ¹⁹amam ibore ñini apotu Dikisila ñulu a Moses kisiyookis kire. Nai tokona ikianyu iwon akigeno ñina ajokan adepar ñina ikiyauni iwon diyete Akuj.
- ²⁰Nabo dañ, eyai akikoñiet ñina ka Akuj añauna ka akigeno a ñin. Abu Akuj nyituruwo ñiletok a Lepi ñisacaradotin anakikoñiet;
- ²¹nai abu Yesu toruwor esacaradoti, añauna ekoñio Akuj neni keñ kire tema, “Ayoñ Ekapolon elope ekoñ, nyilocokin ñatameta kañ: ‘Irae iyoñ esacaradoti ñoloruba.’ “
- ²²Alotooma ñakiro ñuna egelegelya ñun, ikiinak Yesu iwon ñuna itoodiunito atemar erae na Acamunet ñina ejok adepar.
- ²³Eya nabo ñakiro ñace ñuna egelaaka; alalak ñisacaradotin ñulu a koloñ, anerae pa apedorete ikes arubakin itiyaete etic kec añauna atwakeneniata.
- ²⁴Nai nyikwaan Yesu ka ikes, eyari iñes jik, nabo erae iñes esacaradoti ñoloruba.
- ²⁵Añun nai, epedori iñes jik tokona ka jwi jwi aiun ñulu daadañ epote neni ka Akuj itorunito neni keñ, anerae eyari iñes jik, ilipenene Akuj añauna a ñituña a ñul.
- ²⁶Yesu nai erae Esacaradoti yok ñolo Apolon nooi, ñolo ikitemokino iwon anakiiitanit a daadañ. Eseg iñes alotau, emam asekit ka emam ñuna inyasito iñes; etyakaritae iñes alokasecak ka ekyaar iñes kidiama nakuj.
- ²⁷Nyikwaan iñes ka ñisacaradotin ñulu apolok nooi ñuluce; nyiitana iñes ainanakin ñamuronisya neni ka Akuj a ñinakoloñit, mono, añauna a ñasecisya keñ ka añauna a ñasecisya a ñulucetuña, anerae apaki ñina ainakinia akuwan keñ, abu inak amuronot apeinakinnet ñina itemokino jik.
- ²⁸A Lokisila a Moses, aseununuyo ñikilyok ñulu apalag alotai aruwor ñisacaradotin ñulu Apolok nooi; nai anakiiikinet a ñina ka Akuj a ñina elimunitoe anakikoñiet a ñina abuni eriña Dikisila, aponi toseunae Lokoku ka Akuj ñolo aponi kituruworoe ñolo iyookino kire ñikaru ka ñikaru.

Ñiburaniyae 8

- ¹Akirot ñina ikirworo iwon iñes na: ikiyakar iwon Esacaradoti yok ñolo Apolon nooi, ñolo iboi alowae a ñolo aloteten ke ekicoloñ a ñolo ka Akuj a ñina etiron a ñina anakuj.
- ²Itiyae iñes etic ñolo eraakar Esacaradoti ñolo Apolon nooi anakibois a ñina asegan nooi, erae nen tooma eema ñolo a kire ñolo aduki Ekapolon, meere ñituña.

³Eseununuyo n̄isacaradotin n̄ulu Apolok nooi, ikotere einanakinete Akuj n̄ainakineta ka n̄amuronisya. Ikwañinapei, itemokino Yesu dañ Esacaradoti yok n̄olo Apolon nooi toyakar idiobore n̄ini einakini.

⁴Kerae toyai iñes nakwap na, pa kerae iñes esacaradoti, anerae eyakasi sek n̄isacaradotin, n̄ulu einanakinete n̄ainakineta n̄una ecamito Dikisila a Diyudayan.

⁵Etic n̄olo eraakatar ikes n̄isacaradotin erae akituput ka erae dañ etorube a n̄una itiyao anakuj. Ikwaan n̄akiro n̄un ka n̄una a Moses. Ani eapuuni iñes adukokin eema n̄olo ka Acamunet, tolimok Akuj iñes tema, “Kitiya ibore daadañ lopite n̄olo ikitoodikinitere iyon̄ alomoru.”

⁶Nai tokona, ainakin Yesu etic n̄olo ke esacaradoti n̄olo epol nooi akilo. Nabo ikoñinapei, erae Acamunet n̄ina iloit – Acamunet n̄ina eyaunitor iñes akimorikina n̄ina ka Akuj ka n̄ituña, anerae itorunit nakiikineta n̄una ajokak nooi akilo.

⁷Ani kerae tomam ibore esecec a Nacamunet a n̄ina ke ekiñaren, pa kiitanitae nabo Acamunet n̄ina a n̄aarei.

⁸Nai ebala Akuj esecito n̄ituña keñ añina alimunio tema, “Epote n̄irwa n̄ulu ikicamunor ayon̄ ka n̄ituña a Isirael, ta n̄ituña n̄ulu ka ateker a Yuda a Nacamunet a n̄ina Kitete.

⁹Nyikokini Acamunet n̄in n̄ina ikicamunor ayon̄ ka atapapaa kec akolon̄it n̄ina arikitor ayon̄ ikes a n̄akan, oyau alo Ijipit. Pa apotu ikes torubakis iwuapito n̄akiro n̄una ka Acamunet a n̄ina abu ayon̄ ocamunotor ka ikes; añun, abu ayon̄ nyamitak ikes.

¹⁰Tokona erae na Acamunet n̄ina ikicamunor ayon̄ ka n̄ituña a Isirael alorwa a n̄ulu eponito: Ewuakini ayon̄ Dikisila kañ natameta kec, egirakini dañ ikes lotai kec. Aruwor ayon̄ Akuj kec ka eruworosi ikes n̄ituña kañ.

¹¹Emamukaun ituñanan ajokis n̄ina ka akiitanit akitatam ituñanan n̄ini anakwap keñ, kori emamukaun lokaato alimokin lokaato keñ atemar, ‘Toyenu Ekapolon,’ anerae akayenunete ayon̄ n̄ituña daadañ n̄ulu arwok ka n̄ulu caryo.

¹²Esyoni ayon̄ n̄aronisya kec, nabo nyatamuni n̄asecisya kec jik.”

¹³Anakirworo n̄una ka Acamunet a n̄ina Kitete, itoodiunit Akuj atemar añoroton n̄ina ke ekiñaren; ibore nai n̄ini añoroton ka elosi amojon̄iyar, erae ikañopiyaran.

N̄iburaniyae 9

¹A Nacamunet a n̄ina ke ekiñaren, ayakasi n̄ikisila n̄ulu elipeneere ka ayai akibois n̄ina elipeneere n̄ina arae ituñanan adukunit.

²Adukunitoe eema n̄olo aya tooma keñ n̄agulei n̄aarei: anyaritae n̄ina esyaunan Akibois n̄ina Asegan. Tooma keñ ayai awoet a etaa ka ayai emesa n̄olo aya n̄amugati n̄una alemianakinio Akuj.

- ³Yaaye anan̄ga n̄ina eneno alotooma, ayai agule n̄ina a n̄aarei n̄ina anyaritaē Akibois n̄ina Asegan nooi.
- ⁴Tooma agule n̄in, ayai Namuroet n̄ina etiyaunitaē a egolid, n̄ina ecunyeneneere n̄imina n̄ulu akukunyok ka ayai Asaduku n̄ina ka Acamunet n̄ina aburusiyaṛitaē a egolid. Ayakasi tooma asaduku egalan n̄olo ayai akimuj n̄ina enyaṛitaē Manna ka ebela n̄olo ka Aron n̄olo eminiaunito n̄akwii, ta n̄amoru n̄aarei n̄una egiritaē Dakiciketa n̄unatomon.
- ⁵Kidiama Asaduku n̄ina ka Acamunet, ayakasi n̄isubuna n̄ulu a n̄abebenuk n̄ulu esileereunito ayakau n̄ina ka Akuj, emukunito n̄abebenuk kec akibois n̄ina ka akisyonio. Nai meere tokona apaki na n̄ina isisyaunere n̄akiro daadaṅ n̄una ikamunito ikes.
- ⁶Etiyao n̄akiro n̄un daadaṅ ikona. Elomanarete n̄isacaradotin n̄irwa daadaṅ nagule n̄ina esyaunan, ido kitiyata etic kec,
- ⁷nai arae Esacaradoti n̄olo Apolon nooi bon elomanari nagule n̄ina a n̄aarei n̄ina a yaaye anan̄ga apeilomaret a n̄olokaru. Nyepedori iṅes alomar nen emam n̄aokot n̄una ka ajulot, n̄una einakini iṅes Akuj kisyoniyaere n̄asecisya keṅ ka n̄asecisya n̄una apotu n̄ituṅa kitiyata pa eyenete atemar ikisecit.
- ⁸Ikitatami iwon Etau n̄olo Asegan anakiro a n̄un daadaṅ atemar eriṅa nyen̄aara erot n̄olo elomarere nagule n̄ina a n̄aarei, n̄ina erae Akibois n̄ina Asegan nooi, erae kerin̄a agule n̄ina esyaunan eyai.
- ⁹Erae n̄akiro n̄un n̄akisikwaanet a n̄akiro a n̄una a n̄irwa a lu. Itoodiunito atemar n̄amuronisya ka n̄ainakineta n̄una elemianakinio Akuj, nyituruworete n̄itai a n̄ituṅa a n̄ulu ilipete neni ka Akuj n̄ulu iyookino,
- ¹⁰anerae etapito ikes n̄italyo n̄ulu italeunitere akuwan bon ikwa n̄amuja ka ibore n̄ini emasyo ta n̄ace n̄una alalak n̄una emookere n̄italyo. Nai edaunos̄i n̄un apaki n̄ina isyakinia Akuj akituruwor n̄inibore n̄ini ekitetyana.
- ¹¹Nai adau Kristo abunore n̄olo erae Esacaradoti n̄olo Apolon nooi, n̄olo a n̄akiro a n̄una ajokak a daadaṅ a n̄una a tokona. Adau iṅes alomar loeema n̄olo apolon, n̄olo asegan akilo, n̄olo nyitiyaunito n̄ituṅa, iṅes atemar nyimarakinitaē iṅes losubuna n̄ulu ka akwap a na a n̄ina asubunio.
- ¹²Abu Kristo toloma loeema akitodol Nakibois n̄ina Asegan nooi apeilomaret n̄ina itemokino jik; pa atin̄it iṅes n̄aokot n̄una a n̄amee ka n̄una a n̄itak a n̄ulu moṅin, nai abu toloma a n̄aokot keṅ ke elope, ido eyau alakuno yok n̄ina a jik.
- ¹³Ewuatanakinete n̄isacaradotin n̄ituṅa n̄ulu esecito n̄italyo n̄aokot a n̄amee ka n̄una a n̄imoṅin ta ekuron n̄olo a ataok a n̄ina icunyitaē erae amuronot, ikotere kitaleunotor ikes.
- ¹⁴Ikwan̄ina eraakatar n̄akiro n̄un n̄una a kire, etya nai ai n̄akiro n̄una erikakis n̄aokot n̄una a Kristo! Alotooma Etau n̄olo Asegan, abu iṅes inak akeekuwan neni ka Akuj

ikwapei amuronot njina asegan. Itesegete njakot keŋ njitai yok alotalyo a njulu ikirikorete natwanare, ikotere ejaanakisi iwon Akuj njina eyari.

¹⁵Ajuna a njakiro a njun, Kristo eyaunit akimorikina a njituŋa ka Akuj a Nacamunet a njina Kitete, ikotere nai toanyuniata njituŋa njulu adau Akuj anyarare arereŋu njina a jik njina ikiik Akuj. Epedor njun, anerae abu Kristo totwan ikotere elacakinia njituŋa anaronis kec a njina etiyaete ikes eriŋa Acamunet njina ke ekiŋaren eyai.

¹⁶Duna ikamunito acamunet njina irumia ituŋanan ibore, nyecamakinio ituŋanan akirum ibore, mati keyenun kire atemar atwana ituŋanan njinilope ibore.

¹⁷Anerae erae acamunet njina ka akirum ibore akoŋinait, erae kerija ilope ibore eyari; itiyakin njun ketwana ilope.

¹⁸Ikoŋinapei aponi nyecamakin Acamunet njina ke ekiŋaren eriŋa njakot nyebukoro.

¹⁹Ajuna, abu Moses tolimok njituŋa njakiro daadaŋ njuna aponi kicikakinae iŋes lopite njolo egiritere Lokisila. Tolemu nai njakot a njitak a njulu moŋin ka njuna a njamee kimorik ka njakipi. Ani irikakin, tolemu ateni njina aya njakwii alokitoe a njolo anyaritaŋ Isop ka njajul njuna areŋak njuna a njamesekin, ido towuasya ekitaabo njolo a Djikisila ka njituŋa daadaŋ.

²⁰Abu Moses tolimu tema, “Erae njakot nu njuna ka Acamunet a njina icamunotor iyes ka Akuj.”

²¹Ikwajinapei, abu Moses towuatak njakot njun loema njolo araŋe Akibois njina Asegan ka loboro daadaŋ njulu esitiyao ilipyo.

²²Kire, ajuna a Djikisila, etaleununuyo njiboro njulu alalak a njakot, nabo nyisyoniyo njasecisya, mati kebukorosi njakot.

²³Itemokino nai njiboro njulu erae etorube njolo a njiboro a njulu eyakasi nakuj italeunio ikoŋina. Nai italeunio njiboro njulu anakuj njul a njamuronisya a njuna ajokak nooi akilo.

²⁴Anerae pa alomarit Kristo Nakibois njina Asegan njina adukunete njituŋa, njina erae iŋes bon erae akisikwaanet ka Akibois a njina a kire. Nai nakuj abu iŋes toloma, neni tokona ewuar iŋes alokiŋaren Akuj ajuna yok.

²⁵Elomanari Esacaradoti njolo Apolon nooi njolo a Djiyudayan Nakibois njina Asegan nooi alomaret apeŋ bon a njolokaru etiŋit njakot njuna a ibarasit, meere njuna keŋ. Nai pa alomari Kristo nen, ikotere inakinor njarwa njuna alalak,

²⁶anerae kerae kikote nen, kisicanitaŋe iŋes njarwa njuna alalak njinapei ka asubunet Akuj akwap. Akilo, abu iŋes bu abunet apeŋ njina itemokino jik tari nasalunet, ikotere tolema aseŋit anamuronot keŋ ke elope.

²⁷Etwani ituŋanan daadaŋ atwanet apeŋ, ido ekaku totubok Akuj iŋes.

²⁸Ikwajinapei, alemunio Kristo daŋ alemunet apeŋ toruwor amuronot njina elemari njasecisya a njikalalak. Etakanuni iŋes atakanunet njina a njareŋi, meere ajuna ka alemar njasecisya, nai aiun njulu idarito iŋes.

Niburaniyae 10

- ¹Nyepedorete Dikisila akitetem ŋakiro ŋun ejok. Erae ikes etorube ŋolo a ŋakiro a ŋuna ajokak a ŋuna epote rwanu. A ŋolokaru elemununuyo ŋamuronisya ŋunapei sek. Ikokinete nai tokona Dikisila ituruworete ŋituŋa ŋulu epote neni ka Akuj ŋulu iyookino aŋuna a ŋamuronisya a nu ai?
- ²Ani kerae kire kitesegunitetei jik anasecit kec ŋituŋa ŋulu elipete Akuj, pa kerija ikes eyenete atemar ikirae ŋikasecak, nabo keesikinito alemunun ŋamuronisya.
- ³Nai akilo, itatamunito ŋamuronisya ŋun, ŋuna alemununuyo a ŋolokaru ŋituŋa ŋasecisya kec.
- ⁴Anerae nyepedorete jik ŋaokot a ŋimoŋin ka ŋuna a ŋamee alemar ŋasecisya a ŋituŋa.
- ⁵Aŋakiro a ŋun, abu Kristo ŋina aapuunia iŋes abunore nakwap tolimok Akuj tema, “Ibu iyoŋ nyicamak ŋamuronisya ka ŋainakineta, nai ibu ikiinak ayon akuwan.
- ⁶Nyilakara iyoŋ aŋuna a ŋibaren a ŋulu epeyete ŋituŋa a Namuroet aŋuna kon, kori a ŋainakineta a ŋuna elemarere ŋasecisya.
- ⁷Abu nai ayon otema, ‘Ee Akuj, ayon lo, acamit akitiya ŋuna icamit iyoŋ, lopite ŋolo igiritere aŋuna kaŋ lokitaabo ŋolo a Dikisila.’ “
- ⁸Mono, abu Kristo tema, “Ibu iyoŋ nyicamak ŋamuronisya ka ŋainakineta, nyilakara iyoŋ aŋuna a ŋibaren a ŋulu epeyete ŋituŋa aŋuna kon a Namuroet, kori a ŋainakineta a ŋuna elemarere ŋasecisya.” Abu iŋes tolimu ŋun, tari daŋ kelemununuyo ŋamuronisya ŋun alopite a ŋolo ecamakinitotor Dikisila.
- ⁹Tolimok nabo Yesu Akuj tema, “Ayon lo, acamit akitiya ŋuna icamit iyoŋ.” Aŋun, adau Akuj alemar ŋamuronisya ŋuna ŋorok, ido elunyok amuronot a Kristo.
- ¹⁰Aŋuna etiyaa Yesu Kristo ŋuna acamit Akuj iŋes kitiya, ikitesegun iwon anasecisya alootoma ainakin akeekuwan ainakineta apei ŋina itemokino jik.
- ¹¹Itiyaete ŋisacaradotin daadaŋ ŋulu a Diyudayan etic kec a ŋinakolonit, einanakinete Akuj ŋamuronisya ŋunapei sek ŋarwa ŋuna alalak. Kikote nen daŋ, nyelemarete ŋamuronisya ŋun ŋasecisya jik.
- ¹²Nai abu Kristo inak amuronot apei bon ŋina itemokino jik aŋuna a ŋasecisya; ido kiboikin lowae ŋolo aloteten Akuj.
- ¹³Idarit tokona iŋes aina Akuj kiwuak ŋimoi keŋ kwap ŋakejen keŋ, toreu iŋes ikes.
- ¹⁴Aŋuna ka amuronot ka apei, eturuwo iŋes ŋulu itesegunio anasecit ŋulu iyookino jik.
- ¹⁵Ikiteyenikinit daŋ iwon Etau ŋolo Asegaŋ ŋakiro ŋun. Mono, ebala,
- ¹⁶“Ebala Ekapolon, erae tokona na Acamunet ŋina ikicamunor ayon ka ikes alorwa a ŋulu eponito. Eteyenuni ayon ikes Dikisila kaŋ anatameta kec, egirakini daŋ ikes lotai kec.”

- 17Nabo ebala iñes, “Nyatamuni nabo jik ñasecisya kec ka ñiticisyo kec ñulu aronok.”
- 18Añun nai, ani kedaun alemar ñasecisya, nyiitana nabo ainakinet ace añuna a ñasecisya.
- 19Dikaitotoi, ikiya tokona iwón ka atitinyu ñinalomaret Nakibois ñina Asegan nooi añuna ka atwanare a ñina a Yesu.
- 20Ikiñak iñes iwón erot ñolokitete, ñolo erae ñolo ka akiyar, alomarya yaaye anañga. Erae anañga ñin akeekuwan ke elope.
- 21Ikiyakar iwón Esacaradoti ñolo Apolon nooi ñolo epolokinit ekal ñolo ka Akuj.
- 22Añun, oapiyasi neni ka Akuj a ñitai a ñulu iwuapito ñuna a kire ka ananupit a ñina egogon; nabo a ñitai a ñulu iteseguna anasecisya ka ñawat ñuna adaun akilotar a ñakipi a ñuna asegak.
- 23Orubakisi ikiya nakigeno ñina ikilimorit iwón, tomam añayañayat, anerae Akuj ñina adaun akiikin iwón, erae ñina ikinyoma.
- 24Ewara epite ñolo ikisimukekinor iwón make, ominakisi ñuluce ka etiyata ñuna ajokak.
- 25Nyikipalik acunanakin iwapei ikwañina apalikiniata ñice. Nai orubakisi ikisimukekina make, nooi anapaki a na a ñina aapuunia Akolonit ñina ke Ekapolon.
- 26Emam nabo amuronot ace ñina elemari ñasecisya erae kikiredak iwón ikirubakinit ikiseceñene, tari kedaun akiteyenikin iwón ñakiro ñuna a kire.
- 27Akilo, ñuna tokona idonit iñes akidarun alokabule Akolonit ñina ka Atubokino ka akim ñina amwanan nooi ñina enyamuwari ñulu itepegete Akuj.
- 28Ituñanan daadañ ñini abil Dikisila a Moses, earyo emam akisyon, erae kelimut ñisuudae ñiarei kori ñiuni atemar esecit iñes.
- 29Ikokini nai ai ituñanan ñini ejamuwarit Lokoku ka Akuj? Dini itusubunit koñin ñaokot ñuna ka Acamunet a ñina ka Akuj ñuna etesegunere iñes anasecisya, ñini nabo iyanyi Etao ñolo etoodikini ajokis neni keñ? Totama mono iyes, etya ai akisicanet ñina eryamuni ituñanan ñin!
- 30Anerae ikiyeni iwón atemar abu Akuj tema, “Erae akinyañanar ñina kañ; ayonñ elope enyañari” ka nabo abala, “Etubokini Ekapolon ñituña keñ.”
- 31Erae ibore ñini kerer nooi akimin nakan ka Akuj a ñina eyari!
- 32Totamutu ñuna koloñ apotu kitiyakin neni kus. Alorwa a ñul, kidaut iyes ayenun ñakiro ñuna ka Akuj ipotu iyes toryamut ñican ñulu alalak, nai tari kikote nen, ipotu nyijamakis.
- 33Ipotu iyes a ñacepakio toruworos ñulu ikiyanyo ka itobolyare alokiñaren ñituña ka a ñacepakio ipotu totenito akimorikin ka ñulu etiyakinio neni kec ikwañinapei.

³⁴Ipotu iyes tomora ka ηulu aya mabus ηican kec, ipotu daη tocamut ka alelyan enataryo ηiboro kus, aηuna iyeniata iyes atemar iyakatar ηiboro ηulu ajokak akilo, ηulu eroparete.

³⁵Aηun, nyijamakis atitinyikinit kus ηina ikiteryamuni iyes eropit ηolo apolon.

³⁶Itemokino totitinyikis, ikotere itiyaete ηuna ecamit Akuj, ido tocamut ηuna ikiikinit iηes.

³⁷Anerae egiritae Nakigireta atemar ebala Akuj, “Idoηit apaki adio cici tosodi bu ηolo itemokino bu, nyedidi iηes.

³⁸Aηun, iηes ηini iyookino aηuna akanupitor ayonη, eyari, nai iηes ηini ikutukutoori, nyakajoikinete ayonη ηakiro keη.”

³⁹Meere iwon ηituηa ηulu ikikutukutoori, ido omunyaros, nai ikirae iwon ηulu ikinupit, ido oiunos.

Niburaniyae 11

¹Anupit iηes ayenut kire atemar erae ηakiro ηuna ikigeno iwon ηuna a kire, anupit iηes amamukau ka aηayaηayat aloboro a ηulu nyikite iwon.

²Anerae anupit kec iηes abunio Akuj tocamunia ηituηa ηulu a koloη.

³Anupit iηes ikiyenia iwon atemar kesubi Akuj akwap kan akirot keη, aηun ibore ηini ikite iwon, kitiyaunio aloboro a ηulu nyetakanete.

⁴Anupit iηes etelemuni Abel amuronot ηina ajokan akilo ηina a Kain. Anupit iηes abunio Akuj tocamunia iηes erae ηolo iyookino, anerae Akuj alope abu kiteyenu ηun anacamun ηainakineta ηuna ka Abel. Aηuna ka anupit keη, eriηa ηakiro ηuna abu iηes kitiya irworosi neni yok, tari ketwanit iηes.

⁵Anupit iηes pa abunio Enok totwania. Akilo, aponi yaarae iηes kidiama ka emam ituηanan abu toryamu iηes, anerae abu Akuj ya iηes nakuj. Igiritaē Nakigireta atemar ani eriηa Enok nyeara kidiama, aris iηes kitalaka Akuj.

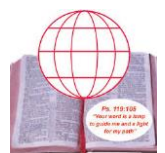
⁶Emam ituηanan italakari Akuj mati eyakar anupit; anerae ηini ebuni neni ka Akuj, itemokino tonupite atemar eyai Akuj, nabo einanakini Akuj eropit neni a ηulu enupito iηes.

⁷Anupit iηes eirarya Noa ηakiro ηuna ecikya Akuj iηes aηuna a ηakiro a ηuna eriηa nyetakanuna. Abu iηes kiira ηakiro ηuna ka Akuj, toduk ataker ηina abunio iηes ka ekeekal toiunotor. Aηakiro a ηun, aponi totubokinae akwap daadaη, nai abu Noa toryamu aneni ka Akuj akiyookino, anerae anupit iηes.

⁸Anupit iηes ewuapakinia Aburaam ηakiro ηuna ka Akuj apaki ηina anyaraa Akuj iηes alosit nakwap ηina eikinit Akuj ainakin iηes. Toesik iηes akwap keη, pa eyeni neni alosi.

- ⁹Anupit iñes abunio Aburaam kiboi anakwap a ñina eikinit Akuj iñes erae ituñanan ñini gela. Abu iñes kiboi aloeemae ikwa Isaka ka Yakobo ñulu apotu toryamut akiikinet ñinapei aneni ka Akuj.
- ¹⁰Anerae edarit Aburaam anakigeno etaun ñolo etemunit ka adukunit Akuj, etaun ñolo erubakini eyai jik.
- ¹¹Anupit iñes aruworor Aburaam papa tari ñina abunio iñes tomojoñia nooi ñaŋ ka Sara ñaŋ pa auri. Ayeni Aburaam atemar Akuj ñina adau akiikin, erae ñina ikinyoma.
- ¹²Tari ñaŋ apaki ñina atakania iñes esibit aris kesalu, abu touru ñidwe ñulu alalak ikwa ñikacer alokidiana ka etya asinyon ñina ka anam, ñina nyimaran.
- ¹³Apotu ñituña ñul daadañ totwaka enupito. Apotu ikes nyeryamut ñiboro ñulu sek eikinit Akuj ikes, nai apotu toanyuwasi ñiboro ñul aneni elwana, tolakaros. Apotu tolimosi atemar erae ikes ñituña ñulu gelae ka ñikawuotok anakwap a na.
- ¹⁴Dituña ñulu irworosi ñakiro ñuna ikote ñun, isileereunito atemar ecamito ikes akwap ñina erae ñina kec a ñilopeyek.
- ¹⁵Apotu ikes nyerubakis etamunito akwap ñina apotu toesikis; kerae torubakinito, keryamunito apaki ñina boñoret.
- ¹⁶Nai arae akibois ñina ajokan akilo eitanito ikes, akibois ñina eyai nakuj. Añun, nyirumito Akuj ñileec enyarito ikes iñes Akuj kec, anerae etemok etaun añaña kec.
- ¹⁷Anupit iñes alemunia Aburaam lokoku keñ Isaka toruwor amuronot apaki ñina ekatakinitor Akuj iñes. Atenit Aburaam ainakin lokoku keñ ñolo donupei aruwor amuronot, tari ñina aris
- ¹⁸Akuj kiikinia iñes tema, “Erae neni a Isaka iñes iryamunia iyoñ ñiletok ñulu ekeik ayoñ iyoñ.”
- ¹⁹Atami Aburaam atemar epedori Akuj akiteyarun Isaka – ka ikwaan ñakiro nu ka atemar, abu Aburaam kijau Isaka tari sek ketwanit.
- ²⁰Anupit iñes eikinia Isaka Yakobo ka Esau ñarerenisyo ñuna eponito alokiñaren.
- ²¹Anupit iñes etererenjo Yakobo ñidwe a Yosepu ñulusapa eriña iñes nyetwana. Abu iñes togwanakin lobela keñ, ido kilip Akuj.
- ²²Anupit iñes alimunio Yosepu apaki ñina aapikinia atwanare atemar erotokinete rwanu Ñisrael alo Ijipit ka tolimok Ñisrael ñuna etemokino ikes kitiyata añaña ka akuwan keñ.
- ²³Anupit iñes ewuayata ñikauruunak a Moses iñes ñilapyo ñiuni apaki ñina edounere. Anerae apotu ikes kiñolikis iñes erae ñini ebusan, ido apotu nyekera awoun ñuna alimunit erwosit ñolo a Ijipit.
- ²⁴Anupit iñes añeryo Moses anyarao lokoku a nakoku ke erwosit a ñolo a Ijipit apaki ñina apolounio iñes.

- 25** Abu in̄es tocamu atemar oryamu n̄ican kaapei ka n̄ituŋa ka Akuj akilo aryamun alakara apaki n̄ina euruwuana alotooma asecit.
- 26** Abu in̄es totyaku atemar ajamuwaro aŋuna a Kristo, erae abaru n̄ina apolon akilo abaru daadaŋ n̄ina alo Ijipit, anerae atami in̄es n̄una ke eropit a n̄olo a rwanu.
- 27** Anupit in̄es arotokinio Moses alo Ijipit pa ekuryana atemar eŋoi erwosit a Ijipit. Torubak in̄es etitinyikinit esibit etakani aneni keŋ Akuj n̄ina nyetakani.
- 28** Anupit in̄es ageunia Moses n̄asuban n̄una a Paska ka tolimu atemar towuatae n̄ikekya n̄ulu a n̄akais a n̄aokot, ikotere emalaika n̄olo ka Atwanare nyear n̄idwe a Disirael n̄ulu kiyae n̄ulusapa.
- 29** Anupit in̄es kolon̄ etoryoto n̄ituŋa n̄ulu a Isirael Nanam n̄ina Areŋan eonit ikwa akwap neni aonon, nai ani ikatakinete n̄ituŋa n̄ulu a Ijipit daŋ akidok, kitamata n̄akipi ikes.
- 30** Anupit in̄es aukoror arwatata n̄ina a Yeriko, kedaut Disirael akirim n̄irwa n̄ikanikaarei.
- 31** Anupit in̄es ejaunia amalaat n̄ina anyaritae Raab n̄irototin n̄ulu a Disirael; aŋun aponi nyeari in̄es ikwa n̄ituŋa n̄ulu a n̄erito Akuj.
- 32** Kapedo ayon̄ alimun n̄una a n̄ikalalak, nai emam ayon̄ apaki n̄ina limunet n̄una a Gideon, n̄una a Barak, n̄una a Samsom, n̄una a Yepesa, n̄una a Daudi ka n̄una a Samuel ta n̄una a n̄ikadwarak.
- 33** Anupit in̄es etijiyoto ikes n̄akwapin n̄una gelae kilout. Apotu ikes towua aŋuna ka akiyookino, ido toryamut n̄una eikinit Akuj. Apotu ikes kitubutasi n̄in̄atunyo n̄akituka.
- 34** Kituduŋeto ikes n̄akimya n̄una ariraete nooi, tobucunos anatumyo. Apalag ikes, nai apotu togogon̄ioto; ajioko ikes nooi akilo, tobwaŋa n̄ajorei a n̄akwapin a n̄unace.
- 35** Anupit in̄es aponiata n̄aberu toryamuniata nabo n̄iyeneta kec n̄ulu sek atwakito, anerae aponi kiteyarunae. Apotu n̄ice towuout alacakino, ido kisicanae totwaka, anerae acamito ikes akiteyaruno nakiyar n̄ina ajokan adepar.
- 36** Aponi n̄ice tojamuwarae ka kibuŋae, torocae a n̄iriko, yaarae mabus.
- 37** Aponi tocakae a n̄amoru, totubutuboe, toarae a n̄atumio. Apotu ikes kirimo akwap enapito n̄ilowi n̄ulu a n̄akinei – arae ikes n̄ikaŋican, n̄ulu aponi kisicanae ka tobolyanakinae.
- 38** Ajokak n̄ituŋa n̄ul nooi, pa etemokino eyakasi nakwap. Apotu ikes kirimo analon̄isae ka alokamukumukui esibito n̄ikadoiunok a iwace, eboiyete anaturukanin ka anaduyon.
- 39** Abu Akuj tocamu n̄ituŋa n̄ul daadaŋ aŋuna ka anupit kec, nai nyeryamuna ikes n̄una sek eikinit Akuj,

⁴⁰añuna abunio Akuj totubunio ibore ñini ajokan nooi añuna yok, pa acamit ñes akituruwor ikes ñulu iyookino kire emamukae iwon.

Ñiburaniyae 12

¹Ikwañina nai ikiyakar iwon dañ ñisuudae ñulu alalak, itemokino iwon ojala ibore daadañ ñini ikitukuruworit iwon ka ojala asecit daadañ ñina imiidikina neni yok, oema tokona ikinirikinit akerit ñina eyai kinaren yok.

²Orubakisi ikite Yesu ñolo erae neni keñ ebunitor anupit yok daadañ, ñolo ilelebikini anupit yok. Abu ñes todañ atwanare alomusalaba, nyemitak ñileec, anerae apol alelyan ñina edarit ñes. Iboi tokona alowae a ñolo aloteten ekicoloñ ñolo ka Akuj.

³Totamatamata epite ñolo abunio ñes todañja amoitanut a ñikasecak, ikotere nyikiup, ido itokadak.

⁴Alotooma ejjiye kus ka asecit, eriña iyese nyejiyo akitodol natwanare.

⁵Ikimuryakis mono iyese ñakiro ñuna irworo Akuj neni kus ikitumunikinit ikwapei ñidwe keñ a? “Lokoku, nyimenit akisicanet ñina ikisicania Ekapolon iyon, kiurya nyikikadak ikibuñae ñes iyon.

⁶Anerae ituñanan ñini emina Ekapolon, ñes pei ebuni Ekapolon akisican. Ibuñae ñini daadañ ecamuni ñes araakau ikoku keñ.”

⁷Añun, todañja ñakisicaneta ñun ikwapei akitatamet. Itoodiunito ikes atemar ikimarit Akuj iyese irae ñidwe keñ. Eyai mono lokoku ñolo nyisicanene papa keñ a?

⁸Ani pa kikisicani iyese ikwapei ñikeedwe ñuluce daadañ, akeepolou atemar meere iyese ñidwe keñ ñulu a kire, nai ñulu ka akero.

⁹Atapapa yok ñulu ikiuruunete iwon, ikisicanete ikes iwon, ido okera iwon ikes. Etya nai ai akerit ñina itemokino iwon okeritotor Papa yok ñolo eyai nakuj, ikotere oyara!

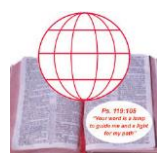
¹⁰Apotu atapapa yok ikisican iwon apaki ñina euruwuana alopite a ñolo ayenete ikes, nai ikisicani Akuj iwon añuna ka akiñarakin iwon, ikotere kikwaanikinos ñipitesyo yok ka ñulu keñ.

¹¹Apaki daadañ ñina ikisicanere iwon, etakani aneni yok erae ibore ñini ikisiyaloloji, meere ñini ikitalakari. Nai ekaku keñ, eryamunete ñulu daadañ abu akisicanet ñin kitatam ekisil ka akiyookino.

¹²Kikeutu nai tokona ñakan kus ñuna eupit ka kitogogoño ñakuñin kus ñuna emaranete!

¹³Kisidiiryata ñirotin, ikotere nyilenyar ñakejen kus ñuna sek eñwalito, nai toruworos ñuna itañaleunio.

¹⁴Toñirikisi akisil ka ñinituñanan daadañ ka toñirikisi akiboi anakiyar a ñina Asegan, anerae emam ituñanan eanyuwari Ekapolon emam ñun.

- ¹⁵Tocoito nyibonjosi anajokis a njina ka Akuj. Nyitemokino idio kus ikokini ekitoe njolo erono adwaris keŋ, ido yau njican ka tomunaiya njikalalak.
- ¹⁶Nyitemokino idio kus eruwor njini emalaana kori njini ejamuwarit Akuj, ikwa Esau njolo abu kisyeca anakimujet ka apei bon apolou njina araakar ijes esapat njolo kiyae.
- ¹⁷Iyete iyes kire atemar ekaku a njun, abu ijes kiitan aryamun arereŋu aneni a papa keŋ; nai aponi toŋeroe ijes, anerae pa apedorit ijes aryamun epite njolokilocokinet njuna sek aris ijes kitiya, tari njina abunio ijes kikalounio iwarit akilocokin.
- ¹⁸Nyiponito iyes lomoru njolo etakani ikwaŋina kolonj aponiata njituŋa njulu a Isirael; apotu ikes potu lomoru njolo enyaritae Sinai, njolo anepya akim, njolo ayai akiryonut ka akiyalolonj ta ekuwuam njolo anyunyura.
- ¹⁹Ayai daŋ nen eruye njolo ka arupepe ka ecelet ece njolo ke etoil. Ani iirarete njituŋa etoil njol, todyeka atemar nyiirasi nabo etoil ece;
- ²⁰anerae pa acamunito ikes akirot njina alimunitoe ebe, “Ani tari kerae etyaŋ etapi emoru, itemokino tocakae a njamoru.”
- ²¹Kire, njuna apotu totakanikis neni kec, arae njuna etubulok nooi; aŋun, abu Moses tolimu tema, “Amarani ayonj alokabule!”
- ²²Nai ipotu iyes lomoru njolo enyaritae Sion, lotaun njolo apolon njolo ka Akuj a njina eyari, Yerusalem njolo anakuj, njolo eya njimalaikan njulu alalak.
- ²³Ipotu iyes nacunakina njina ka alakara njina a njidwe a njulu ka Akuj a njulu kiyae, a njulu igiritae njirorwa kec nakuj. Ipotu iyes neni ka Akuj a njina erae akatubon a njituŋa a daadaŋ ka neni a njitai a njituŋa a njulu iyookino, a njulu aponi kituruworoe njulu asegak jik.
- ²⁴Arae neni a Yesu iponito iyes, njolo abu kitemok Acamunet njina Kitete ka anaokot a njuna etesegunak anasecisya, njuna eyai apolou nooi akilo njuna ka Abel.
- ²⁵Tocoito ijerete akiirar njakiro a njolo irworo. Ani nai pa kebucara Disirael anatubokino apaki njina aŋeryoto njakiro a njolo eciki ikes anakwap, ikibucar nai iwon ikwaani, erae kikiŋer ijes njolo ikiciki iwon anakuj?
- ²⁶Abu etoil keŋ kitamaranik akwap apaki njin, nai tokona adau ijes akiikin ebe, “Etamaranikini nabo ayonj akwap apeikitamaranikinet; nai meere akwap bon, nai nakuj daŋ.”
- ²⁷Isileereunito njakiro njuna ebookoi “Apeikitamaranikinet” ebe itamaranikinio ka elemaryo njisubuna daadaŋ, ikotere nai idonji ibore daadaŋ njini nyepedoryo akitamaranikin.
- ²⁸Aŋun, itemokino iwon olakara, anerae Apukan njina eryamunio iwon erae njina nyepedoryo akitamaranikin. Itemokino iwon olakaros elipa Akuj alopote a njolo italakari ijes, alotooma akitiditeuna ka akerit,
- ²⁹anerae ikwaan Akuj yok ka akim njina ikinyamuwari.

Niburaniyae 13

- ¹Torubakisi iminin make ikwapei njikaitotoi alotooma Kristo.
- ²Nyikimuryak iyes anjaunun njituna njulu gelae lorerya kus. Ayakasi njulu apotu kitiyata njun, ido apotu tonaut njimalaikan pa eyenete atemar arae ikes njimalaikan.
- ³Nyikimuryakis njulu eyakasi mabus, tosubite iyakasi iyes ka ikes mabus. Nyikimuryakis njulu eryamunito njican, tosubite iryamunito iyes ka ikes njican.
- ⁴Itemokino njituna daadan kitopoloorito ekiitanu. Itemokino njikilyok ka njaberu torae njulu ikinyoma make, anerae etubokini Akuj njulu emalaaka ka njikalomak.
- ⁵Nyiraakasi njulu iminasi njisiliņa, kimwonikina a njiboro a njulu iyakatar iyes. Anerae alimu Akuj atemar, “Nyakaesikini ayon ijyon jik, nyakacakari ayon ijyon jik.”
- ⁶Anun, ikitemari pa ikikuryanit ebe, “Ekapolon ijnes ekenarakinit ayon, nyakuryaniar ayon. Nyo nai tokona epedori itunanan akitiyakin neni kanj?”
- ⁷Totamutu njikarikok kus njulu koloņ, njulu ikilimonokinete iyes njakiro njuna ka Akuj. Totamutu epite njolo ayakar akiyar kec ka njolo atwakyata; torokutu anupit kec.
- ⁸Nyiloconokin Yesu Kristo jik, ikoni nenipei ayakar bien, nakolonit na ka rwanu danj.
- ⁹Nyicamakis njakitatameta njuna alalak njuna egelegelya ikibatarete iyes ananupit a njina a kire. Ejok iyes iryamunete alotai kus agogonj alotooma ajokis njina ka Akuj, meere alotooma akiwuapit njitalyo njulu a njamuja; nyinjarakina njitalyo njul njituna njulu iwuapito ikes.
- ¹⁰Emam njisacaradotin njulu itiyaete nakibois njina ilipyata Diyudayan apedor njinakimujet amuronot apei danj njina ikiinanakini iwon a Namuroet yok.
- ¹¹A njolokaru, ayaununui Esacaradoti njolo Apolon nooi njakot njuna a njibaren tooma Nakibois njina Asegan, ikotere einakini erae amuronot anjuna a njasecisya a njituna; nai ecunyanaryo akirinj a njibaren a njul alokiņa aneni pa eboiyoto njituna.
- ¹²Dakiro njun, ijnes atwania Yesu danj alokiņa Yerusalem, ikotere itesege njituna anasecisya a njakot kenj ke elope.
- ¹³Anun, itemokino iwon oloto kiņa neni kenj, nakibois njina nyiboiyoto njituna, ido omora njileec njulu abu ijnes toryamu.
- ¹⁴Anerae emam iwon ere anakwap a na njolo epedorere iwon akiboio njikaru ka njikaru; nai ikiitanit iwon nooi aryamun ere njolo ebuni rwanu.
- ¹⁵Anun, oinakisi nai akipuro neni ka Akuj jwi jwi erae amuronot yok alotooma Yesu, ainakinet njina erae akituk irworo, itopoloorit Yesu erae Ekapolon.
- ¹⁶Nyikimuryak akitiya njuna ajokak ka akimor njiboro kus, anerae njamuronisya njun ikes italakarito Akuj.

- ¹⁷Tokerito ŋikarikok kus ka kiwuapito ŋakiro kec; anerae itemokino ikes tolimosi neni ka Akuj epite ŋolo ikiyokiyoto ikes iyes. Kitiyata ŋun alopite a ŋolo italakari ikes, meere alopite a ŋolo isiyaloloŋi ikes, anerae iyes pei ŋilopeyek itwakiyarete.
- ¹⁸Torubakisi ikilipakinito. Ikiyeni isua kire jik atemar, ecayete ŋatameta kosi, anerae ikicamit akiboi ikirae ŋulu ikikerer alopitesyo a daadaŋ.
- ¹⁹Ekemaimai ayon iyes nooi kilipa Akuj ekenyaku ayon atipei neni kus.
- ²⁰Eteyaru Akuj alokatwak Ekapolon yok Yesu ŋolo abu toruwor Ekeyokon a ŋamesekin ŋolo apolon anaokot keŋ a ŋuna ka Acamunet a ŋina nyedaun.
- ²¹Ikimaimai isua Akuj ŋina ikiinanakini ekisil, ikiinak iyes ibore ŋini ajokan daadaŋ ŋini iitanito iyes aŋuna ka akitiya acamit keŋ. Itiyakini iŋes aneni yok ŋuna italakarito iŋes alotooma Yesu Kristo. Toyai neni keŋ apolou ŋikaru ka ŋikaru! Amen.
- ²²Ekemaimai ayon iyes ŋikaitotoi kaŋ atemar topupokis alotooma akidaŋidaŋakinit ŋakiro nu ŋuna ka akitumunikin, anerae nyeoya abaruwa na ŋina ekegirak ayon iyes.
- ²³Acamit iyes toyenut atemar alacakin Timoteo alomabus. Ani kedolu iŋes atipei, ikirukuni ka iŋes apaki ŋina abunio aanyun iyes.
- ²⁴Kimalata ŋikarikok kus daadaŋ ka ŋituŋa ŋulu ka Akuj daadaŋ. Ikimalaete iyes ŋikaitotoi ŋulu eponito alo Italia.
- ²⁵Toyai ajokis ŋina ka Akuj neni kus daadaŋ.

Yakobo

Yakobo 1

- ¹Ayoŋ Yakobo eketiyan ŋolo ka Akuj ka ŋolo ke Ekapolon Yesu Kristo, emalae ŋatekerin ŋunatomon ka ŋaarei ŋuna a ŋituŋa a ŋulu ka Akuj, a ŋulu ielakina nakwapin daadaŋ.
- ²Dikaitotoi, kimarakisi erae ŋakiro ŋuna ilelyaniata apaki ŋina iryamuniata iyes ŋakikatakineta ŋuna egelegelya;
- ³anerae iyenete iyes atemar ŋina ilounia anupit kus ŋakikatakineta, ititinyorosi iyes.
- ⁴Kituruwosi atitinyu kus ŋina itiyae, ikotere toruworos ŋulu iyookino ka ŋulu ilelebikina, tomam ibore ŋini icanasi.
- ⁵Ani keyai ipei alokidin kus ŋini icana aosou, itemokino iŋes kiŋit Akuj. Einakini Akuj iŋes ikwa einanakinia ŋituŋa daadaŋ anarimao emam akisibura.
- ⁶Nai itemokino iŋes kiŋit ka anupit, tomam aŋayaŋayat adio daŋ. Anerae ituŋanan ŋini eŋayaŋayat, ikoni ŋikaguragurae ŋulu a ŋakipi ananam, ŋulu ibele ekuwuam neni daadaŋ ekutari.
- ⁷Nyitemokino ituŋanan ŋini ikoni ŋin etami atemar aryamuni idiobore aneni ke Ekapolon;
- ⁸erae iŋes ituŋanan ŋini nyepedori atyakun ŋuna kitiyakina, ŋini nyicasit alotooma ŋuna itiyae daadaŋ.
- ⁹Itemokino Ekristoit ŋolo ekulyakana elakara apaki ŋina itopoloorya Akuj iŋes
- ¹⁰ka itemokino Ekristoit ŋolo ebarit elakara apaki ŋina itiditeunia Akuj iŋes. Anerae eŋopiyari ekabaran ikwa aturot ŋina ka ariet.
- ¹¹Elomuni akoloŋ erirae nooi tonom ekitoe; tosodi aturot keŋ toraraun, ido toŋopia akibuses keŋ. Ikwaŋinapei, ekabaran daŋ eŋopiyari alotooma etic keŋ.
- ¹²Erereŋ ituŋanan ŋini etitinyikini ŋakikatakineta, anerae kedau iŋes akikatakino, eryamuni ikwa ebokot akiyar ŋina iikinit Akuj ŋituŋa ŋulu eminasi iŋes.
- ¹³Ani kitemi ituŋanan a ŋakitemyeta, nyitemokino elimuni tema, “Akuj iŋes eketemit”; anerae nyepedorete ŋuna aronok akitem Akuj, nabo daŋ nyitemenene Akuj idiotuŋanan.
- ¹⁴Nai itemyo ŋinituŋanan apaki ŋina icocoiyaryata ka ikamuniata iŋes ŋakiburakaniniata keŋ ŋuna aronok.
- ¹⁵Esibit ekibure keŋ ŋolo aronon ibore ŋini epoti, ido touru asecit; topolou asecit, touru atwanare.
- ¹⁶Tocoito nyikimodikin, ŋikaitotoi ŋuluminan!

- ¹⁷Ebuni alokidiana ainakinet daadaŋ ŋina ajokan akilo, aneni a Papa a ŋolo asuban akica, a ŋolo nyeribonokini ikwa akoloŋ.
- ¹⁸Aŋuna ka acamit keŋ, abu ikiinak iwon akiyar alotooma akirot keŋ ŋina a kire, ikotere nai ikiruwor iwon ŋulu eŋarenok alosubuna keŋ a daadaŋ.
- ¹⁹Dikaitotoi kaŋ ŋuluminan, toyenutu ŋakiro nu! Itemokino ŋinituŋanan kikirikira apupokin, nai tosae akirworikin ka nyenoyenene atipei.
- ²⁰Anerae nyitiyae ituŋanan ŋini eŋoit ŋuna ka akiyookino aneni ka Akuj.
- ²¹Aŋun, toesikisi ŋakiro ŋuna aronok ka ŋipitesyo ŋulu aronok daadaŋ. Kijautu ka akiyapara akirot ŋina iwuakinit Akuj lotai kus, ŋina epedori akiteyar ŋitai kus.
- ²²Kitiyata ŋuna elimunit akirot; meere akipup bon, ido tomodyanakin make.
- ²³Ituŋanan daadaŋ ŋini iirari akirot, nyitiya iŋes, ikwaan ka ituŋanan ŋini erouni ereet keŋ anaroet neni ikoni.
- ²⁴Nai ani irikakin, torotok, ido kimuryak etorube keŋ.
- ²⁵Nyikoni nen ituŋanan ŋini iricit Dikisila ŋulu ajokak akilo, ŋulu eyaunete alacakina. Ani pa kerae iŋes ekapupon bon ŋolo imuryakinete, nai ŋolo itiyae ŋun, iterereŋi Akuj iŋes aloticisyo a ŋulu itiyae.
- ²⁶Ani ketami idiotuŋanan atemar iwuapit iŋes ŋakiro ŋuna ke edin, nai nyetubit akeŋajep, erae edin keŋ ŋolo a koŋin, nabo emodyanakin iŋes bon.
- ²⁷Edin ŋolo ajokan ŋolo emam aronis alokiŋaren Akuj Papa iŋes lo: akiŋaranakin ŋikokyok ka ŋapuseru alocan kec ka akiyokiuno iyoŋ elope nyikinyasut ŋakiro ŋuna ka akwap.

Yakobo 2

- ¹Dikaitotoi kaŋ, ikwapei irakatar iyes ŋikanupak ŋulu ke Ekapolon yok a Yesu Kristo, ŋolo erae Ekapolon ka apolou, nyitemokino iyes atyakatyak ŋituŋa.
- ²Ani bo kebu natukot kus ekabaran ŋolo enapit ekaboboot ŋolo ke egolid ka ŋilowi ŋulu ebusak, tosodi tolongo ŋolo a ŋican daŋ ŋolo enapit ŋilowi ŋulu nyamuna;
- ³ido torimaakyata iyes neni a ŋolo enapit ŋilowi ŋulu ebusak, itemasi, “Kiboikin lokicolong ŋolo ajokan lo,” nai tolimokis ŋolo a ŋican itemasi, “Towo kaama,” kori “Kiboikin kwap nege diyete ŋakejen kaŋ,”
- ⁴nyeruworo nai iyes ŋulu ityakatyaka alokidin kus ka nyeruworo ŋikatubok alopite a ŋolo aronon a?
- ⁵Topupokisi, ŋikaitotoi kaŋ ŋuluminan! Aseu Akuj ŋikulyak anakwap a na, ikotere toruworos ikes ŋulu ebarito ananupit ka ŋulu eryamunete Apukan ŋina iikinit Akuj ŋulu eminasu iŋes.

- ⁶Nai ijamuwasi iyes ñikulyak! Meere mono ñikabarak ikisicaneneete ka ikirikonorete iyes loikiikoe a?
- ⁷Meere mono ikes iyanyete ekiro ñolo kerer ñolo ikiinakinitae iyes a?
- ⁸Ipedorete iyes akitiya ñuna iyookino erae kiwuap ekisil ñolo ka Apukan ka Akuj, ikwañinapei igiritere Nakigireta ebe, “Tomina ekonikidunyet ikwañina iminar iyoñ akonikuwan.”
- ⁹Nai ani kityakatyakato iyes ñituña, isecito iyes ka ikitubokinete iyes Ñikisila ikwa ñulupei ebilito ekisil.
- ¹⁰Ituñanan ñini ebili ekisil tari epei, abil ñes daadañ.
- ¹¹Anerae Akuj ñinapei elimunit atemar, “Nyilom,” ñes pei ebala “Nyiar.” Tari pa kilom iyoñ, nai toar, ibil ekisil.
- ¹²Añun, kirworo ka kitiyata ikwa ñituña ñulu elosyo atubokin alokisil a ñolo ikilacakini.
- ¹³Anerae emam akisyon anatubokino a ñina a ituñanan a ñini nyisyoniyenene ñituña ñulupe, nai ñulu isyoniyete ñulupe, nyikerito ikes atubokino.
- ¹⁴Ñikaitotoi kañ, anijokis eyakar ituñanan erae kelimu atemar ayakar ñes anupit, nai nyitoodiunito ñiticisyo keñ? Epedori nai anupit ñin aiun ñes a?
- ¹⁵Ani keyai lokaato kori nakaato ñulu iitanito ñilowi ka ñulu emam akimuj ñina itemokino,
- ¹⁶ido itemasi iyes, “Ikidarite Akuj! Kiboiyoto ejok, kimuja neni ajokan!” Nyo nai ajokis a ñakiro a ñun, tomam nyiinakinito iyes ikes ñiboro ñulu iitanito añuna a ñawat kec?
- ¹⁷Anupit dañ ikoni nen; ani pa kerukito ka ñiticisyo, erae ñina etwanit.
- ¹⁸Nai elimuni ituñanan ice tema, “Iyakar iyoñ anupit ka ayakar ayoñ ñiticisyo.” Aboñokinet kañ ñes na, “Kitoodikinae ayoñ anupit kon emam ñiticisyo; eketoodikini ayoñ iyoñ anupit kañ ñina erukito ka ñiticisyo”.
- ¹⁹Inupit iyoñ atemar erae Akuj apei bon a? Ejok! Enupito tari atasatan dañ – nabo emaranete tobulite.
- ²⁰Iyoñ ebañaanot! Icamit iyoñ ikitoodikin atemar anupit ñina emam ñiticisyo erae akoñinait a?
- ²¹Ekokinio kolon papaa yok Aburaam ituruworyo ñolo iyookino alokiñaren Akuj ai? Eturuworyo ñes ñolo iyookino añuna a ñiticisyo keñ, apaki ñina ainakinia ñes lokoku keñ Isaka neni ka Akuj a Namuroet.
- ²²Nyeanyuna tokona iyes atemar anupit ka ñiticisyo keñ etiyaete etic epei a? Abu anupit keñ toruwor ñina iyookino añuna a ñiticisyo keñ.

²³Aḡun, apotu kiyookinos Ðakigireta ḡuna ebasi, “Abu Aburaam tonup Akuj ka aḡuna ka anupit keḡ, abu Akuj tocamu iḡes erae ḡolo iyookino.” Alopite a ḡol, aponi tonyarae Aburaam ekone ḡolo ka Akuj.

²⁴Ianyut tokona iyees atemar, ituruworyo ituḡanan ḡini iyookino alokiḡaren Akuj aḡuna a ḡiticisyo, meere aḡuna ka anupit bon.

²⁵Ekote ḡakiro nenipei nen tari aneni ka amalaat a ḡina anyaritaē Raab. Abu Akuj kituruwo iḡes ḡina iyookino alokiḡaren keḡ aḡuna a ḡiticisyo keḡ; anerae abu iḡes kijau ḡirototin ḡulu a Isiraēl, kiḡarak ikes tosiwa alorot ke ece.

²⁶Ikwaḡinapei etwanitor akuwan emam etau, anupit daḡ etwanit emam ḡiticisyo.

Yakobo 3

¹Dikaitotoi kaḡ, nyitemokino iyees ḡikalalak iruworosi ḡiketataamak; ikwaḡina iyeniata iyees atemar, ikitubokinio iwon ḡiketataamak ka agogoḡu akilo ḡuluce.

²Ikidyakanari iwon daadaḡ. Nai ani keyai ḡini nyedyakanari anakiro a ḡuna irworo iḡes, erae ituḡanan ḡin ḡini ajokan akilo, ḡini epedori akiyokiun akuwan keḡ daadaḡ.

³Eenianakinio arukan nakituk ka aḡole, ikicamit kiwuap ḡakiro yok; alopite a ḡol, ikipedori iwon akiyokiun akuwan keḡ daadaḡ.

⁴Totamakisi ḡameeli daḡ; tari kepolok nooi ka kijukite ekuwuam ḡolo apolon, eyakatar ikes ḡameeta ḡuna cicik ḡuna epedoryata ḡikametok areare.

⁵Aḡajep daḡ erae ekiner ḡolo edit anakuwan, nai epedori iḡes akituro aḡuna a ḡakiro a ḡuna apolok.

⁶Ikoni aḡajep daḡ akim. Erae iḡes alope ka aronis anakuwan. Emunauni akuwan daadaḡ, iwuakini akiyar daadaḡ ḡina a ituḡanan tooma nakim ḡina ebunit anakim a ḡina nyeduḡe.

⁷Epedori ituḡanan akitapatanun ka adau akitapatanun ḡityaḡ ḡulu ka ariet, ḡikieny ka ḡiboorei ḡulu elyato ka ḡisubuna ḡulu eya nakipi.

⁸Nai emam ituḡanan apedo akitapatanun aḡajep; erae iḡes aronis ḡina nyeupenene, ḡina ileleba akisorit ḡina aronon nooi.

⁹Ikisitiyae iwon iḡes akipuror Ekapolon Papa ka iḡes pei ikilamya iwon ḡituḡa ḡulu abu Akuj tosub ikwaan ka iḡes Akuj.

¹⁰Itorunito akipuro ka ḡilam nakituk ḡinapei ḡin. Dikaitotoi kaḡ, nyitemokino ḡun totakanut!

¹¹Epedori mono eitanit epei aitun ḡakipi ḡuna ajokak ka ḡuna adwarak a?

¹²Dikaitotoi kaḡ! Epedori mono ebobore akira ḡaraito ḡuna a ḡikito ka akimyet kori epedori mono ekitoē ḡolo ke epiini akira ḡaboboryo a? Nyepedori elelya ḡolo a ḡakipi a ḡuna sasam aitun ḡakipi ḡuna ajokak.

¹³Dae alokidinj kus eyakar aosou ka ayenut? Itemokino injes kitoodiu alopitesyo kenj a njulu ajokak atemar adau aosou alomar lopitesyo kenj njulu ka akiyapara.

¹⁴Nai ani kiyakatar iyes arakao njina aronon nooi ka akitojoka lotai kus, nyiturokinotor aosou njin, ido torapa njuna a kire anjuna ka alyokonu kus.

¹⁵Nyebunit aosou njin anakuj; erae njina ka akwap, nyerae njina ke Etau a njolo ka Akuj, erae njina a njolo Aronon.

¹⁶Anerae neni eyai arakao ka akitojoka, eyakaun njinyas ka njakiro njuna aronok daadaŋ.

¹⁷Nai aosou njina anakuj, ejok injes mono jik, nabo eyakar ekisil, iyapara, ekoneono, ileleba akisyon ka eyauni njiticisyo njulu ajokak ikwanjina eraunia ekitoe njaraito; emamukar atyakatyak ka njisoswae.

¹⁸Dina itiyaata njulu esisilak anjuna ke ekisil, eekinete ikes njikinyom njulu erayete akiyookino.

Yakobo 4

¹Ai itorunito njijiyesyo ka njiburasinei alokidinj kus? Itorunito lokibure njolo aronon njolo eji alotooma kus.

²Iitanito iyes njuna nyipedorete aryamun; anjun, iarete. Irakakina njiboro a njuluce njulu nyipedorete ayaar; anjun, kiburata ka tojioto. Nyiyakatar iyes, anerae nyinjitasi aneni ka Akuj.

³Tari njina injisyata iyes injes, nyiryamunete, anerae injitasi erono; injitasi iyes njiboro njulu isitiyaete anjuna ke ekibure kus.

⁴Iyes njulu nyikikinyomitae alokinjaren Akuj, ikwa njikalomak alokinjaren njaberu kec! Nyiyenete iyes atemar akoneo ka akwap erae aruwor emoit njolo ka Akuj a? Itujanen daadaŋ njini ecamit aruwor ekone njolo ka akwap, eruwor emoit njolo ka Akuj.

⁵Nyitamete atemar kori nyiyookino njakiro njuna igiritae Nakigireta ebe, “Ecamit Akuj ikotere injes bon etau njolo abu kiwuak tooma yok.”

⁶Nai einanakini injes ajokis njina alalan; anjun, elimunit Akigiret ebe, “Itepegi Akuj njiketurok, nai einanakini ajokis neni a njulu itiditeuna.”

⁷Anjun, inakinos neni ka Akuj. Kitepega Satan, eemi injes aneni kus.

⁸Toapuutu neni ka Akuj, eapuuni injes daŋ neni kus. Kilotasi njakan kus iyes njikasecak! Kitesega njitai kus iyes njitunja njulu a njitai a njiarei!

⁹Kiyaloloŋo anjuna ke epite kus a njolo ka aseconu, kiluurwoto ka kigworo! Kilocokisi akiena kus toruwor akigworo ka alakara kus toruwor akiyaloloŋ!

¹⁰Kitiditeunos alokinjaren Ekapolon, ido ikitopoloori injes iyes.

¹¹Dikaitotoi kaŋ! Nyirworotor ŋuluce aŋuna aronok. Dini irworo ŋuna aronok kori etubonokini lokaato keŋ, irworo iŋes ŋuna aronok itoroniyarit Dikisila ka etubonokini Dikisila. Ani kitubonok iyoŋ Dikisila, iŋes atemar nyeriŋa iyoŋ iwuapit Dikisila; nai iruwor iyoŋ ekatubonokinan.

¹²Akuj bon iŋes erae ekainanakinan ŋolo a Dikisila ka ekatubon. Iŋes bon epedori aiun ka akinyasun. Nai ŋae iyoŋ itubonokini ekidunyet kon?

¹³Topupokisi tokona ŋakiro kaŋ, iyes ŋulu ibasi, “Nakoloŋit na kori moi taparacu, ikilosu lotaun ati, eboiyoto aina ekaru epei, ogeutu akigyel ka agyelanar, ikotere oryamutu ŋisiliŋa ŋulu alalak.”

¹⁴Nyiyenete iyes tari atemar ikokini akiyar kus moi taparacu ai! Ikote iyes apuru ŋina epokun atipei, ido toŋopiya.

¹⁵Duna itemokino iyes tolimut ikes nu: “Ani kecamit Ekapolon, ikiyari ka ikitiyae nu kori ŋun.”

¹⁶Nai tokona iturosi ka isupasi iyes; akisupa ŋin daadaŋ erae aronis.

¹⁷Aŋun, ituŋanan ŋini eyeni ŋuna itemokino kitiyae, nai nyitiyak, aruwor ŋun asecit aneni keŋ.

Yakobo 5

¹Topupokisi tokona ŋakiro kaŋ, iyes ŋikabarak! Kigworo ka kiwololoto aŋuna a ŋican a ŋulu eponito neni kus!

²Abosiya ebari kus ka erikasi ŋakimom ŋilowi kus.

³Enyasu ekut egolid ka ŋisilipae kus ŋulu amilimilak. Eruwor ekut kec esuuda ŋolo ikisitakinik iyes ka irikari iŋes ŋawat kus ikwa akim. Itukokis iyes ebari kus alorwa a lu a ŋulu esidyok.

⁴Emam nyetaca iyes eropit ŋolo a ŋiketiyak lomanikorin kus. Topupokisi ŋakiro ŋuna iburaata ikes! Adol akigworo a ŋulu elemete ŋimanikorin kus neni ka Akuj, Ekapolon ŋolo etiron.

⁵Iboiyoto iyes anakwap alotooma ajakao ka alakara; ituma iyes, esibit itemonokinosi aŋuna ka akoloŋit a ŋina ikiŋolere.

⁶Itubokis iyes ka iar ŋituŋa ŋulu pa asecito, ŋulu pa apedorete akitepeg iyes.

⁷Dikaitotoi, totitinyikisi akitodol ŋina ebunio Ekapolon. Kiŋolikisi epite ŋolo etitinyikinitor eketan idarit emanikor keŋ tora ejok. Idarit iŋes akiru ŋina ka akicereet ka ŋina ka akiporo anatitinyikinit.

⁸Itemokino iyes daŋ totitinyikinito. Torubakisi ienito ŋitai, anerae aapuu Akoloŋit ŋina eboŋunio Ekapolon.

- ⁹Dikaitotoi, tojoŋoto akiŋuruŋura make, ikotere nyikitubok Akuj. Kiirasi! Aapuu Ekatabon, eapi atakanun keŋ.
- ¹⁰Dikaitotoi, totamutu ŋikadwarak ŋulu erworosi alokiro a ŋolo ke Ekapolon; toanyutu atemar erae ikes akitaanyikinet ŋina ka atitinyikinit alotooma ŋican.
- ¹¹Topupokisi! Ikibala iwon erereŋ ŋulu apotu totitinyikis. Iirasi iyes atitinyikinit ŋina a Yob ka iyenete iyes epite ŋolo abunio Akuj kiterereŋio iŋes ekaku, anerae isyoniono ka etimoono Ekapolon.
- ¹²Nai ŋuna apolok nooi, ŋikaitotoi, ani iikinete iyes ibore idio, nyikoŋ nakuj kori akwap kori nyilimu akikoŋiet ace. Temasi iyes “Ee,” torae kire ee ka “Mam,” torae kire mam, ikotere nyilomasi natubokino ŋina ka Akuj.
- ¹³Eyai alokidin kus ŋini eyakar ŋatyokisyo a? Itemokino iŋes kilip Akuj. Eyai ŋini elakara a? Itemokino iŋes toeik, kipur Akuj.
- ¹⁴Eyai alokidin kus ŋini edyaka a? Itemokino iŋes tonyara ŋikatukok a Dikristo, kilipakis ka kiwosakis iŋes akimyet alokiro ke Ekapolon.
- ¹⁵Akilip ŋin ŋina ka anupit, itaŋaleuni ituŋanan ŋini edyak; itojokuni Ekapolon iŋes ka isyonioyo ŋasecisya ŋuna itiyat iŋes.
- ¹⁶Aŋun, tolimonokinos ŋasecisya kus make ka kilipanakinos make, ikotere ikitaŋaleunio. Akilip ŋina a ituŋanan a ŋini iyookino, eyai apedor ŋinakitiyaet ŋuna apolok.
- ¹⁷Arae koloŋ Eliya ituŋanan ikwa iwon. Abu iŋes kilip nooi, ikotere nyilim akiru ka emam akiru abu kilim ŋikaru ŋiuni ka ŋilapyo ŋikanikapei.
- ¹⁸Abu nabo iŋes kilip, kilim akiru ka tora akwap ŋaraito keŋ.
- ¹⁹Dikaitotoi kaŋ, ani keoliyo ipei kus anakiro a ŋuna a kire, ido kinyaku ŋinice iŋes,
- ²⁰toyenutu nu: ituŋanan ŋini inyakuni ekasecan alopitesyo keŋ a ŋulu aronok, eiuni iŋes etau ŋolo ke ekasecan a ŋol anatwanare ka erapuar ŋasecisya ŋuna alalak.

1 Petero

1 Petero 1

- ¹Ayoŋ Petero, ekiyakia a Yesu Kristo, egirit abaruwa na neni a ŋituŋa a ŋulu seuna a ŋulu ka Akuj, a ŋulu erae ŋikawuotok ka ielakina nakwapin nu: Ponito, Galatia, Kapadokia, Asia ka Bisinia.
- ²Ikiseu iyes Akuj Papa anayenut keŋ a daadaŋ ka ikituruwo ŋituŋa ŋulu ikiteseg Etau keŋ, akiwuap Yesu Kristo ka ikitesegun a ŋaokot keŋ. Tolalaar aneni kus ajokis ka ekisil!
- ³Olakaros neni ka Akuj a Papa ke Ekapolon yok Yesu Kristo! Aŋuna ka akisyon keŋ a ŋina apolon nooi, ikiinakin iwon akiyar ŋina kitete anayarun a Yesu alokatwak. Aŋun, ileleba akigeno ŋina a kire tooma yok,
- ⁴ido ikiyeni atemar ikiryamuni ŋarereŋisyo ŋuna alalak, ŋuna idaritor Akuj ŋituŋa keŋ. Ikidaritor iŋes iyes ŋarereŋisyo ŋun anakuj, aneni nyebosityata kori nyinyasunotor kori nyenopiaryata.
- ⁵Erae ikes ŋuna kus, a ŋulu alotooma anupit ikiyokitoe ka apedor a ŋina ka Akuj, aŋuna ka aiuno a ŋina itemokino akitoodiuno apaki ŋina esidyon.
- ⁶Tolelyana aŋuna a ŋakiro a ŋun, tari tokona kiyaloloŋete daŋ apaki ŋina edit na aŋuna a ŋakikatanakineta a ŋuna alalak.
- ⁷Erae ikes ŋakikatanakineta anupit kus kerae ŋina a kire. Tari egolid daŋ ŋolo epedoryo akinyasun, ikatakinio ka akim; anupit kus daŋ ŋina ejok nooi akilo egolid, itemokino torotae, ikotere etitinyikini. Aŋun, iryamunete iyes akipuro ka apolou ta akereru apaki ŋina isileereunere Yesu Kristo.
- ⁸Iminasi iyes iŋes tari pa kianyunito; inupito iyes iŋes tari pa kiteete iŋes. Ileyanete iyes ka alelyan a ŋina apolon nooi a ŋina nyepedoryo alimun;
- ⁹anerae iryamunete iyes aŋetakinet ŋina ka anupit kus, ŋina erae aiuno ŋina a ŋitai kus.
- ¹⁰Arae aŋuna ka aiuno a na, iŋes aponiata ŋikadwarak kiwara ka toripiripa ka todwara ŋuna ka ainakineta a ŋina ikiinakini Akuj iyes.
- ¹¹Apotu ikes kikatakis ayenun apaki ŋina itiyakinotor ŋakiro nu ka epite ŋolo eponiata. Apaki ŋin, iŋes etoodikinit ikes Etau ŋolo a Kristo, ŋolo ayai tooma kec atemar etitinyikini Kristo ŋican, nai ekaku eryamuni apolou.
- ¹²Abu Akuj kitoodik ŋikadwarak atemar, pa arae aŋuna kec a ŋilopeyek erworotor ikes ŋakiro ŋun, nai arae aŋuna kus. Ŋakiro ŋuna Ajokak ŋunapei ŋun elimonokinete tokona Dikiyakia neni kus anapedor a ŋina ke Etau a ŋolo Asegan a ŋolo eyakuunio anakuj. Tari ŋimalaikan daŋ iitanito ayenun ŋakiro ŋunapei.

¹³Añun, totenito anameta kus añuna ke etic. Totenito anameta ka kiwuakinito akigeno kus daadañ najokis ñina ikiinakinio iyes apaki ñina isileereunere Yesu Kristo.

¹⁴Ikwapei ñidwe ñulu ka Akuj, ñulu ikerito ñes, nyicamakis akiyar kus ilocokini ekibure ñolo sek iyakatar iyes apaki ñina ibañaakyata nyiyenete Ñakiro ñuna Ajokak.

¹⁵Nai ikwañina esegia Akuj ñina abu itonyarau iyes, itemokino iyes dañ toruworos ñulu asegak alopitesyo kus a daadañ.

¹⁶Ebasi Ñakigireta, “Toruworos ñulu asegak, anerae asega ayonj.”

¹⁷Inyarito iyes ñes Papa, apaki ñina ilipyata iyes neni ka Akuj, a ñina etubonokini ñituña daadañ emam atyakatyak, alopite a ñolo itiyator ñinituñanan. Añun, kiboiyoto anakiyar kus a daadañ alokwap a ne ikerito ñes.

¹⁸Anerae iyenete iyes ibore ñini atacaryo, ikotere itolakunere iyes alopitesyo a ñulu ka akiyar kus a ñina amam ajokis, a ñina iryamunete iyes aneni atapapaa kus. Pa arae ibore ñin, ñini epedoryo akinyasun ikwa esilipa kori egolid;

¹⁹arae ñaokot a Kristo ñuna epol egyelit, ñuna ekwaan ka ñuna a imesek a ñini emam nyenwalit kori nyitoronitae.

²⁰Abu Akuj toseu ñes eriña nyesubuna akwap ka aponi kitoodiunae ñes añuna kus ñirwa lu ñulu esidyok.

²¹Alotooma keñ, inupito iyes Akuj, ñina eteyaruni ñes alokatwak, ido inak ñes apolou; ikotere nai eyakaun anupit ka akigeno kus neni ka Akuj.

²²Anerae iwuapito tokona iyes ñakiro ñuna a kire, itesegunosi iyes make, ido iminakis iyes kire ñikanupak ñulu; ikwañinapei, tominanaros make nooi.

²³Pa aponi ikidoun iyes nabo alokinyomit a ñolo ebosi, nai alokinyomit a ñolo eyari, alotooma akirot ñina ka Akuj, ñina nyedaun.

²⁴Ikwapei igiritere Nakigireta atemar, “Ikote ñituña daadañ ñinya, ikoni akecekibuses daadañ ñatur. Einiyarete ñinya, ido toraraun ñatur,

²⁵nai erubakini akirot ñina ke Ekapolon jik.” Akirot ñin, ikes Ñakiro ñuna Ajokak ñuna aponi ikiserakin iyes.

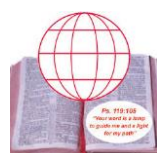
1 Petero 2

¹Toesikisi aronis daadañ; tojonoto alyokonu, ñisoswae, ka arakao ta ñakiro a ñiyany daadañ.

²Ikwapei iitanitotor ñiñwea ñulu idounio ñakile, kiitana iyes dañ ñakile ñuna erae akirot ñina ka Akuj, ikotere nai topolout ka toiunos.

³Igiritae Nakigireta ebe, “Idaut iyes akiir arimaanut ñina ke Ekapolon.”

⁴Potu neni ke Ekapolon, a ñolo erae amoru ñina eyari, ñina añerete ñituña ebasi erono, nai aseunit Akuj ñes erae ñina epol egyelit.

- ⁵Kimyekisi Akuj ikidukyo iyes ikwa n̄amoru n̄una eyarete Akai keŋ n̄ina ke etau, neni itiyaata iyes irakasi n̄isacaradotin keŋ, n̄ulu iinanakinete n̄amuronisya n̄una eyaunit Etau, n̄una ecamit Akuj alotooma Yesu Kristo.
- ⁶Anerae ebasi Ŋakigireta ebala Akuj, “Topupokisi! Ewuak ayon̄ amoru tooma Sion, amoru n̄ina itogogon̄it akai alokoona, n̄ina eseunitae, n̄ina epol egyelit. In̄es n̄ini enupi in̄es, nyisurumyo n̄ileec.”
- ⁷Epol egyelit n̄olo ka amoru a n̄in nooi aneni kus a n̄ulu inupito Yesu, nai aneni a n̄ulu nyenupito, ebasi Ŋakigireta, “Amoru n̄ina aŋerete n̄ikadukok, in̄es tokona itogogon̄it akai alokoona;”
- ⁸ka daŋ “Amoru n̄in in̄es eguwanakini n̄ituŋa, ataaba n̄ina ibusonokini ikes.” Abu kiguki ikes, anerae awounete akinup akirot n̄ina ka Akuj; arae n̄un n̄una acamit Akuj kitiyakin neni kec.
- ⁹Nai irae iyes ebuku n̄oloseuna, n̄isacaradotin n̄ulurwosi, n̄ituŋa n̄ulu etyakaritae neni ka Akuj, n̄ituŋa keŋ ka alope. Ikiseu in̄es iyes akisera n̄iticisyo n̄ulu apolok nooi, n̄ulu a n̄olo ikinyarau iyes anakiryonut tooma nakica keŋ, n̄ina ka aumokin.
- ¹⁰Kolon̄ sek, pa irae iyes n̄ituŋa n̄ulu ka Akuj, nai tokona iruworosi n̄ituŋa keŋ; kolon̄ sek pa iyenete iyes akisyon n̄ina ka Akuj, nai tokona iryamut akisyon keŋ.
- ¹¹Ŋikaitotoi kaŋ n̄uluminan, ekemaimai ayon̄ iyes, n̄ulu irae n̄igelaŋe ka n̄ikawuotok: ton̄ero ekibure n̄olo a n̄awat kus n̄olo itojiye etau a n̄inapaki.
- ¹²Itemokino n̄ipitesyo kus toruworos n̄ulu ajokak alotuŋa a n̄ulu nyenupito Akuj; apaki n̄ina ikisitakiniaata ikes iyes ebasi n̄ikasecak, eyenunete ikes n̄iticisyo kus n̄ulu ajokak, ido kipuro Akuj Akolon̄it n̄ina ka abunore keŋ.
- ¹³Aŋuna ke Ekapolon, tokerito n̄ikepukak daadaŋ: ekepukan n̄olo epolokinit n̄uluŋe daadaŋ,
- ¹⁴n̄ikapolok n̄ulu eseunit ekepukan n̄ol akisican n̄ulu itiyaete n̄una aronok ka akitojok n̄ulu itiyaete n̄una ajokak.
- ¹⁵Anerae ecamit Akuj iyes kitiyata n̄akiro n̄una ajokak, ikotere kisililiŋa n̄ibaŋaanotin n̄ulu irworosi n̄una nyeyenete.
- ¹⁶Kiboiyoto ikwa n̄ituŋa n̄ulu ilacakina, nai nyisitiyata alacakina kus akiwaitor aronis. Kiboiyoto ikwa n̄iketiyak n̄ulu ka Akuj.
- ¹⁷Tokerito n̄ituŋa daadaŋ, tominas n̄ikaitotoi n̄uluŋe, kitopoloosi Akuj ka tokerito ekepukan n̄olo epolokinit n̄uluŋe daadaŋ.
- ¹⁸Iyes n̄iketiyak, tokerito n̄ikapolok kus ka kitoodikisi akerit kus daadaŋ neni kec, meere neni eya n̄ulu arimaanak ka apatanak bon, nai tari neni a n̄ulu adedeŋak.
- ¹⁹Ikiterereŋi Akuj iyes a n̄un, erae kititinyikis aryebo n̄ina nyiyookino, aŋuna iyeniaata iyes acamit n̄ina ka Akuj.

²⁰Anerae anikipuro itamete iyes iryamunete, erae kikibuŋae iyes isecito? Nai kititinyikis iyes ŋican apaki ŋina itiyaata ŋuna iyookino, ikiterereŋi iyes Akuj a ŋun.

²¹Dakiro nu ikes ikinyaraa iyes Akuj, anerae abu Kristo elope toryamu ŋican aŋuna kus ka itoesikinia iyes akitaanyikinet, ikotere totupyata iyes ŋikukus keŋ.

²²Nyesece ŋes ka emam ituŋanan ipei daŋ ŋini abu kiira elimuni ŋes alyokonu.

²³Apaki ŋina eyanyere ŋes, nyemoro ŋes idiotuŋanan, apaki ŋina esicanere ŋes, pa abu kitukuryan idiotuŋanan, nai abu inakin neni ka Akuj a ŋina etubi ŋakiro iyookino.

²⁴Abu Kristo elope kiwok anakuwan keŋ ŋasecisya yok lomusalaba; ikotere ikipedori atwakare alokiŋaren asegit, ido oyara aŋuna ka akiyookino. Ikitanaleun iyes aŋuna a ŋajemei keŋ.

²⁵Ikote kolon iyes ŋamesekin ŋuna apotu tooliyosi alorot, nai tokona ikinyakun iyes akiwuap Ekeyokon ka Ekedaran kus.

1 Petero 3

¹Ikwaniŋapei, iyes daŋ ŋaberu, itemokino topupete ŋikilyok kus, ikotere ani keyai ŋolo nyenupit ŋakiro ŋuna ka Akuj, kitunupa ŋipitesyo kus, tari pa kilimut iyes akirot apei daŋ,

²anerae iŋolikinete ikes ŋipitesyo kus ŋulu ajokak ka ŋulu ka akerit ikes.

³Nyitemokino iyes kisibusa ŋawat alonapitene kus ikwapei epite ŋolo iwoiyoto iyes ŋitim kori anapit ŋasuwa ŋuna amilimilak ka ŋilowi ŋulu ebusak.

⁴Nai akilo, itemokino akibuses kus erae ŋina ebunit alotau, akibuses ŋina nyinyasun, ŋina erae etau ŋolo iyapara ka ŋolo isilit. Akibuses ŋin ŋes epol alokiŋaren Akuj.

⁵Tari ŋaberu ŋuna kolon sek ŋuna arae ŋituŋa ka Akuj ka kigenosi neni keŋ, esibuseŋe ŋawat kec anakerit ŋikilyok kec.

⁶Ekoni Sara nen; akerit Aburaam ka tonyarite ŋes ekapolon keŋ. Irae tokona iyes daŋ ŋidwe a Sara ŋulupesur, erae kitiyata ŋuna ajokak pa ikuryanito.

⁷Ikwaniŋapei, iyes daŋ ŋikilyok, itemokino kiboiyete ka ŋaberu kus ejok, toyenete atemar epalag ikes. Tokerito ikes, anerae einakini Akuj ikes daŋ ikwa iyes akiyar ŋina nyedaun. Kitiyata ŋun, ikotere tomam ibore isigukini akilip kus.

⁸Aŋetakini, itemokino iyes daadaŋ irakasi ŋipei alotai kus; toyakatar akisyoniyyenen, tominanaros make ikwa ŋikaitotoi, torimaaka ka toruworos ŋulu itiditeuna aneni a ŋuluce.

⁹Nyitacakis aronis naronis, kori ŋilam ka ŋilam; nai itemokino totacakis arereŋu, anerae erae ŋakiro ŋun aponere ikinyarae iyes, ikotere iryamunete arereŋu.

- ¹⁰Ikwanapei igiritere Nakigireta atemar, “Ituñanan ñini ecamit ayakau nakiyar ñina ajokan, ka kiitanite aanyun ñarwa ñuna ka alakara, itemokino ñes toesik akirworo ñakiro ñuna aronok ka akisud ñakiro.
- ¹¹Itemokino ñes toesik akitiya ñuna aronok, ido kitiya ñuna ajokak; itemokino ñes kiwar ekisil a etau keñ a daadañ.
- ¹²Anerae iteete ñakonyen ke Ekapolon ñulu iyookino ka epupete ñaki keñ ñakilipeta kec; nai enyorididi ereet ke Ekapolon ite ñulu itiyaete ñuna aronok.”
- ¹³Ñae mono epedori akiwan iyees erae kilelakinito akitiya ñuna ajokak?
- ¹⁴Nai ani tari kiryamut iyees ñican añuna itiyaata ñuna iyookino, ikiterereñitoe iyees nooi! Nyikera idiotuñanan ka nyiyaloloño.
- ¹⁵Nai kipuro Kristo alotai kus ka kitopoloosi ñes erae Ekapolon. Totenito ñisaae daadañ aboñokin ñinituñanan ikiñisi iyees alimor akigeno ñina eyai tooma kus;
- ¹⁶nai kitiyata ñun ka apatanu ka akerit. Tocayete ñatameta kus, ikotere ani ikiyanyo kisirumae ñileec ñituña ñulu irworosi ñakiro ñuna aronok añuna a ñipitesyo kus a ñulu ajokak, ikwapei ñikewuapak ñulu a Kristo.
- ¹⁷Anerae ejok aryamun ñican añuna ka akitiya ñuna iyookino, erae kerae na acamit ñina ka Akuj; akilo aryamun ñican añuna ka akitiya ñuna aronok.
- ¹⁸Tari Kristo dañ abu totwan apeitwanet bon añuna a ñasecisya, totwan ñes ñolo amam asekit añuna a ñikasecak; ikotere ikirikorya iyees neni ka Akuj. Apotu ñituña toara Kristo alokuwane, nai abu Akuj kiteyaru ñes erae ituñanan ñini erae etau.
- ¹⁹Alopite a ñolo araakar ñes etau, abu tolot akitatam ñitai ñulu eenitae.
- ²⁰Erae ñul ñitai a ñulu awounete akiwuap Akuj, apaki ñina atitinyikinitor ñes idarit Noa kirikak akiduk ataker. Dituña ñidikudyo – ñulu arae ñikanikauni bon – aponi toiunae a ñakipi a ñuna ekearete ataker.
- ²¹Erae ñakipi ñun akitaanyikinet, ñina ka akibatisao a ñina tokona ikiununui iyees. Nyerae ñes alemaret elos ñolo eyai nakuwan, nai erae adyekit Akuj akitesegun ñatameta yok, alootooma ayarun ñina a Yesu Kristo,
- ²²Abu ñes tolot nakuj ka eyai lowae ñolo aloteten Akuj, ipukat ñimalaikan daadañ ka ñikapolok ñulu eyakatar ñapedorosyo anakuj.

1 Petero 4

- ¹Ikwanina abunio Kristo toryamunia ñican alokuwane, itemokino iyees dañ kitogogoños alopite a ñolo atamya ñes; ituñanan ñini aryamu ñican alokuwane, amulen ñes asekit.
- ²Ameun tokona, nyeriña akiyar keñ anakwap a na iwuapit ekibure ñolo aronon, nai acamit ñina ka Akuj.

- ³Ipotu iyes yaa apaki njina aoyan alorwa a njulu alunyar itiyaete njuna a njulu nyenupito Akuj: anasiilyanut, alokibure a njolo a njawat kus, anamera ka anaronis a njina ilipyata njakujo njuna itiyaunitae.
- ⁴Tokona eumokinito njulu nyenupito Akuj njakiro njuna nyeriņa iyes irukitotor ka ikes anakiyar kec a njina aronon ka njina emam njakiro etami atemar epote. Anun, irworosi ikes njakiro njuna aronok anuna kus.
- ⁵Nai isisaunete ikes njakiro kec alokiņaren Akuj njina etenit atubokin njulu eyarete ka njulu atwaka.
- ⁶Dakiro nu iņes aponere tolimonokinere Dakiro njuna Ajokak tari neni a njulu atwaka, ikotere tari ketubokinitae ikes alokuwane, toyara akiyar njina ke etau alotooma Akuj.
- ⁷Aapuu asalunet njina a njiboro a daadaņ. Anun, itemokino iyes iyokiuno make ka itenito, topedorito akilip.
- ⁸Akilo njun daadaņ, tominaros make nooi, anerae erapuwarit amina njasecisya njuna alalak.
- ⁹Kijaununos alorerya kus make emam enuriņur.
- ¹⁰Einakinit Akuj njituņanan alokidin kus njainakineta njuna egelegelya; anun, ikwapei irakatar iyes njulu iyokito ikes, kisitiyata njainakineta kus ejok anuna a njuluce.
- ¹¹Ituņanan njini itatami, itemokino kitatam njakiro njuna ka Akuj; ituņanan njini itiyae etic, itemokino iņes kitiya ka agogoņu a njina einanakini Akuj iņes, ikotere ipuroe Akuj aloboro a daadaņ, alotooma Yesu Kristo, njolo eyakar apolou ka apedor njina a njikaru ka njikaru. Amen.
- ¹²Dikaakonei njuluminan, nyiumokis anuna a njakikatanakineta a njuna apipilak a njuna iryamunito iyes; esibit ibore njini nyitemokino iyes toryamut.
- ¹³Nai itemokino iyes tolakara anuna imoryata njican njulu a Kristo, ikotere nai iruworosi njulu ileleba alelyan apaki njina isileereunere apolou keņ.
- ¹⁴Irereņ iyes erae kikiyanyi anuna irakatar njikewuapak a Kristo; eyai Etau njolo ka apolou a njina ka Akuj neni kus.
- ¹⁵Ani keryamu iyes idio njican, nyitemokino eryamuni anuna eraakar ekaaran, kori ekokolan, kori ekasecan ca daadaņ, kori njolo iņuconokin nakiro a njituņa a njuluce.
- ¹⁶Ani kiryamut iyes njican anuna irakatar Dikristo, nyitemokino ikiruma njileec, nai kitalakasi Akuj, anerae ikinyaritae iyes a ekiro a Kristo.
- ¹⁷Adolu apaki njina isyakinia atubokino; isyaunio mono atubokin njituņa njulu erae njulu ka Akuj. Ani kisyauunio aneni yok, ikokini nai enetakin aneni a njulu enjerito Dakiro njuna Ajokak, njuna eponito aneni ka Akuj ai?
- ¹⁸Ikwapei igiritere Nakigireta atemar, “Ani nai ketyono aiun njulu ajokak, nyo nai itiyakin neni a njikasecak a njulu enjerito Akuj?”

¹⁹Añun, ikes ñulu erylamunito ñican añuna ka acamit a ñina ka Akuj, itemokino torubakis itiyaete ñuna ajokak, inakinos neni ke Ekasuban kec, a ñolo itiyae ñuna adau akiikin.

1 Petero 5

¹Dikatukok, ayon ñolopei arae ekatukon, ñolo arae esuuda a ñican a Kristo, ñolo alosi aryamun atyaket anapolou a ñina itoodiunio: ekelipit iyes!

²Kiyoko ejok ñamesekin ñuna erae ñituña ñulu ikiinakinit Akuj iyes. Nyitiyata ñun anakitiñakina, nai anainakina ikwañina ecamitor Akuj, meere añuna ke eropit ca, nai añuna ka acamit akitiya.

³Nyipukato ka agogoñu ñituña ñulu ikiinakinitae iyes, nai toruworos akitaanyikinet neni a ñamesekin a daadañ.

⁴Ani nai etakanuni Ekeyokon ñolo Apolon, iryamunete iyes ebokot ñolo ka apolou a ñina nyedaun akibuses keñ.

⁵Ikwañinapei ikonin, iyes dañ ñisorok, tokerito ñikasikou. Itemokino iyes daadañ itiditeuna aneni a ñuluce, ikotere kiñaranakinos make, anerae igiritae Nakigireta ebe, "Itepegi Akuj ñulu iturosi, nai erimaana aneni a ñulu itiditeuna."

⁶Añun, kitiditeunos iyes anakan a ñina ka apedor a ñina ka Akuj, ikotere nai ikitopoori iñes iyes apaki ñina ecamitor iñes.

⁷Yaasi ñatyokisyo kus daadañ neni keñ, anerae ikiyoki iñes iyes.

⁸Totenito, tokienyete! Anerae irimit Satan, ñolo erae emoit kus ikwa eñatuny ñolo irurumae iwarit idio ñini nyamat.

⁹Kitepega iñes; togogoñ ananupit kus, anerae iyenete iyes atemar, erylamunito ñikaitotoi kus alotooma Kristo anakwapin a daadañ ñican ñulu ikwaan ka ñulu kus.

¹⁰Ani kidaut iyes aryamun ñican ñul, ñulu nyeayete apaki ñina aoyan, epedori Akuj ñina ka ajokis a daadañ, ñina ikinyarit iyes akimor apolou keñ ñina nyedaun alotooma Kristo, akituruwor iyes ñulu emam aronis; ikiinakini iñes iyes atitinyu, agogoñu ka ikitowuoi jik.

¹¹Toyai apolou neni keñ ñikaru ka ñikaru! Amen.

¹²Silipano iñes ekeñarak ayon akigir abaruwa ñinauriyen na neni kus, ayeni ayon atemar erae iñes lokaato ñolo ikinyoma. Acamit ayon akisimukekin iyes ka akiteyenikin atemar erae ñakiro ñun ñuna a kire ñuna ka ajokis ka Akuj. Torubakisi jik anakiro a na!

¹³Ikimalaete iyes Dikristo ka ñulu seuna ñulu eyakasi Babilon. Ikimalae iyes tari lokoku kañ Mariko.

¹⁴Kimalas itunasi make anamina a ñina a Dikristo. Toyai ekisil neni kus a daadañ a ñulu a Kristo.

2 Petero

2 Petero 1

¹Ayoŋ, Simoni Petero ŋolo arae eketiyan ka ekiyakia a Yesu Kristo, egirit abaruwa na. Egirakinit neni a ŋulu itopolorito anupit ŋinapei ikoni ŋina ikiyakar isua alotooma akiyookino ŋina ka Akuj yok ka Ekaiunan Yesu Kristo.

²Tolalaar aneni kus ajokis ka ekisil alotooma ayenut Akuj ka Yesu Ekapolon yok.

³Ikiinak iwon apedor ŋina ka Akuj ŋiboro daadaŋ ŋulu ikiitanit iwon ayarya kire alopite a ŋolo ecamit Akuj alotooma ayenut ŋolo abu ikinyarau iwon akimor apolou ka ajokis keŋ.

⁴Alopite a lo, ikiinak iŋes iwon ŋainakineta ŋuna apolok nooi, ŋuna abu ikiik, ikotere topedoryata iyes abucar alokibure a ŋolo ka akwap a na; a ŋolo eyauni atwanare, ido toruworos ŋikamorak ŋulu ka akujuwuanut keŋ.

⁵Aŋuna a ŋakiro a nupei a nu, kitiyata ka agogoŋu kiyatakis ajokis nanupit kus; najokis kus kiyatakisi ayenut;

⁶nayenut kus kiyatakisi atikit etau, natikit etau kiyatakisi atitinyikinit; natitinyikinit kus kiyatakisi eyare ŋolo ecamit Akuj;

⁷loyare ŋolo ecamit Akuj, kiyatakisi amina ŋina ke ekaitotoonu ka namina kus ŋina ke ekaitotoonu, kiyatakisi amina.

⁸Erae lu ŋipitesyo ŋulu itemokino iyes toyakatar ka ani kelalak ikes aneni kus, irworosi nai ŋulu akukuranak ŋulu etiyak, ido yaut neni kus ayenut ŋina ke Ekapolon yok Yesu Kristo.

⁹Nai ŋini nyeyakar ikes, erae iŋes emuduk alotau keŋ: emuryak iŋes atemar esyoni ŋasecisya keŋ ŋuna ŋorok.

¹⁰Aŋun, ŋikaitotoi kaŋ, kimukekisi nooi kitogogoŋo anyarauno ka aseuno kus. Ani kitiyata ikoŋina, nyibusokinosi jik.

¹¹Alopite a lo, iryamunete iyes apedor ŋinalomaret Napukan ŋina nyedaun, ŋina ke Ekapolon ka Ekaiunan Yesu Kristo.

¹²Aŋun, arubakini ayon eketatamunit iyes jik ŋakiro nu, tari sek kiyenete ka kerubit ayenut kus ŋuna a kire.

¹³Atami ayon atemar itemokino ayon akitatamunit iyes ŋakiro ŋun eriŋa ayari.

¹⁴Ayeni atemar alotooma apaki ŋina euruwuana aesikini akuwan na, ikwapei eketacaikinitor ayon Ekapolon yok Yesu Kristo.

¹⁵Emukekini ayon nooi akiwarakin iyes erot ŋolo nyikimuryakiniata ŋakiro ŋun jik, kadau ayon atwanare.

¹⁶Dina ikiteyenunere isua iyes nuna ka apedor ka abunore nina ke Ekapolon yok Yesu Kristo, pa ikilimonokinio isua iyes njemuto nulu tamuna nulu nyiyookino. Ikianyuwarit isua apolou keŋ a nakyen kosi a njilopeyek.

¹⁷Ayakaē isua nen apaki nina ainakinia Akuj Papa iŋes apolou ka apedor, nina abunio etoil neni keŋ aneni ka Akuj anakica a nina ka apolou keŋ, ebala, “Erae lo Lokoku kaŋ nolo minat, nolo alelyania ayon!”

¹⁸Ikipotu isua njilopeyek eirasi etoil lo ebuni anakuj, apaki nina ikirukitor isua ka iŋes alokidiana emoru nolo ka Akuj.

¹⁹Aŋun, eyatakin nabo akilo ayenut kosi atemar erae njakiro nuna a njikadwarak nuna a kire. Ejok nooi erae kiricakis iyes njakiro nun, anerae ikote ikes etaa nolo inwakunit neni iryono tari neni iwalaria akwap, tocaik akica nina ke etop a nolo ka ataparacu njitai kus.

²⁰Nai, mono toyenete atemar, emam ituŋanan njini epedori akisileereun aŋuna keŋ bon njakiro nuna edwaritae.

²¹Anerae emam njakiro nuna edwaritae nuna eponito anacमित a ituŋanan, nai arae Etaunolo Asegan esirwori njituŋa njakiro nuna aponito aneni ka Akuj.

2 Petero 2

¹Ayakasi kolon njikadwarak nulu alyokonok lotuŋa; ikwaŋinapei ikoŋin, etakanunete njiketatak nulu alyokonok aneni kus. Irepunete ikes njakitatak nuna alyokonok nuna eyaunete akinyasuno ka eŋerete Ekapolon nolo abu tolaku ikes. Aŋun, eyaunete ikes neni kec akinyasuno atipei.

²Iwuapete njikalalak njipitesyo kec nulu ka asiilyanut; aŋuna kec, iyanyete nooi njuluce erot nolo a kire.

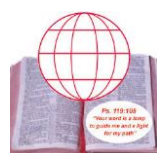
³Aŋuna ka arorokanut kec, eryamunete njiketatak lu epoida aloemuto a nulu isudete ikes. Adol tokona apaki nina aoyan etenit ekatubokinan kec ka nyejotoe ekamunyanan kec!

⁴Pa abu Akuj kimyek njimalaikan nulu apotu toseca, nai abu tocakak ikes nakiryonut njinakiryonon cuc, neni eenitere ikes a njiriko akitodol Akolonit nina ka atubokino.

⁵Pa abu Akuj kimyek njituŋa nulu kolon, nai abu yau njakipi nuna apotu torapuwasi akwap nina a njituŋa a nulu aŋerete iŋes; nulu make abu iŋes tolaku ikes Noa nolo etatami akiyookino ka njituŋa njice njikanikaarei.

⁶Abu Akuj totubok njitaunio nulu a Sodoma ka Gomora, tomunya ikes ka akim, kituruwo akitaanyikinet neni a nulu eŋerito Akuj.

⁷Abu iŋes toiu Lot, ekile nolo eyookino, nolo aryeba nooi aŋuna a njulucetuŋa a nulu etiyaete aronis.

- ⁸Eboi Lot ŋolo ewuapit epite ŋolo ecamit Akuj ka ikes, nai eyaloloŋi iŋes a ŋinakoloŋit a ŋakiro a ŋuna aronok, a ŋuna ete ka topupi itiyaete ikes.
- ⁹Etakani nai atemar eyeni Ekapolon epite ŋolo iunet ŋulu eyarete, epite ŋolo ecamit Akuj anakikatanakineta kec ka eyeni epite ŋolo esikinet ŋikasecak akitodol Akoloŋit ŋina ka atubokino; kisicanae.
- ¹⁰Erae ŋun kire nooi, ikotere ŋulu iwuapito ekibure kec ŋolo aronon ŋolo a ŋawat ka toŋerito akipukao. Erae ŋiketataamak ŋulu alyokonok ŋul, ŋulu nyeleecoko ka isupaka, nyekerito ikes ŋisubuna ŋulu itopolooritae, ŋulu eyakasi kidiamaa; nai iyanyete ikes.
- ¹¹Tari ŋimalaikan ŋulu epol agogoŋu kec ka apedor kec akilo, nyisitanakinete ikes ŋisubuna ŋulu itopolooritae alokiŋaren Ekapolon.
- ¹²Irworosi ŋituŋa lu iyanyete ibore ŋini nyeyenete ikes apolou keŋ. Ikote ikes ŋityaŋ ŋulu ka ariet, ŋulu nyetamete, ŋulu euruunitae kisurumae, tomunyarae. Ikwapei ŋityaŋ ŋul, emunyarosi ikes daŋ.
- ¹³Etacakinio ikes aronis aŋuna ka aronis a ŋina etiyata ikes. Alakara aneni kec iŋes akitiya ŋinibore daadaŋ naparan ŋini isimwoni ekibure a ŋawat kec. Ikote ikes aŋoryomom ka aŋoryanut, anerae ejoikinit ikes jik akirworo alyokonu apaki ŋina imujata iyes ka ikes.
- ¹⁴Emam icebore ŋini eminasi ikes akilo ŋaberu ŋuna emalaaka; nyedipanakin ekibure kec ŋolo ka aseceken. Icocoianarete ikes ŋituŋa ŋulu epalag alotai naloc. Itatamitae ŋitai kec arorokanut! Ilamit Akuj ikes!
- ¹⁵Aesikis ikes erot ŋolo idiiri, aoliyosi alorot kec; atupakis erot a Balaam, a lokoku a Bior a ŋolo amina ŋisiliŋa ŋulu aryamununu iŋes alorotin a ŋulu aronok.
- ¹⁶Nai aponi iŋes kiyayakinae aŋuna ka akisec keŋ; abu esigirya keŋ kirworik ikwa ituŋanan ka kiteesik ekadwaran ŋol ŋiticisyo ŋulu esikerepikinito iŋes.
- ¹⁷Ikwaan ŋikilyok ŋul ka ŋilelyan ŋulu ejuwasi, ikwaan ka ŋidouwon ŋulu ekutanari ekuwuam. Adau Akuj akitemokin akibois kec tooma nenikiryonon cuc.
- ¹⁸Irworosi ikes ŋakiro ŋuna apolok ŋuna ileleba abaŋao; isitiyaete ikes ekibure ŋolo ka akuwan ŋolo aronon, akisirumia ŋulu ariŋa sek ebucarosi alotuŋa a ŋulu eyarete anadyakarit.
- ¹⁹Iiyanakinete ikes ŋituŋa ŋulu alacakina, torae bo ikes ŋipi ŋulu a ŋipitesyo a ŋulu amunaarak; anerae erae ituŋanan epito a ibore a daadaŋ a ŋini adau akiloun iŋes.
- ²⁰Ani kebucun ŋituŋa anapedorosyo a ŋuna aronok a ŋuna ka akwap, alotooma ayenut Ekapolon ka Ekaiunan yok Yesu Kristo, ido kikamut ka kilout ŋuna aronok ikes nabo, eruwor ŋituŋa ŋul ŋulu aronok nooi akilo eyakae kec ŋolo sek ke ekiŋaren.
- ²¹Kitemokino sek ikes nyeyenunito erot ŋolo ka akiyookino, akilo ayenun ani ekaku toŋero akiciket ŋina ka Akuj ŋina aponi inakinae ikes!

²²Duna apotu kitiyakin neni kec, itoodiunito atemar iyookino ñakitadapeta nu, “Eboñokini iñok akinyam ñalyakan keñ” ka “Epege ñolo adaun akilotar, eboñori akibelibelo alocoto.”

2 Petero 3

¹Dikaakonei ñuluminan, erae abaruwa na ñina a ñaarei ñina ekegirak ayon iyees. Alotooma ñabaruwae ñunaarei nu, ekatak ayon akitekyenyun aneni kus ñatameta ñuna iyookino alotooma akitatam iyees ñakiro ñun.

²Acamit ayon iyees totamut ñakiro ñuna koloñ erworosi ñikadwarak ñulu ka Akuj ka akiciket ñina ke Ekapolon Ekaiunan, ñuna apotu Dikiyafia kus itolimonokis iyees.

³Duna eñarenok, itemokino iyees toyenete atemar, alorwa a ñulu esidyok a lu, etakanunete ñituña ñice ñulu epolokinit ekibure ñolo aronon ñolo a ñawat kec. Ikikienatar ikes iyees.

⁴Temasi, “Aabala bo iñes anakiikinet aboñuni! Dinapei koloñ atwakiata atapapaa yok, ikote ñiboro daadañ nenipei koloñ ekote anasubunet akwap.”

⁵Eredakis ikes akiñer ñuna ka atemar añauna ka akirot a ñina ka Akuj, ayai nakuj koloñ sek ka aponi tosubunae akwap anakipi ka a ñakipi.

⁶Arae nabo ñakipi pei, ñakipi ñuna ka akalele aponere kinyasunere akwap ñinañorot.

⁷Nai nakuj ka akwap ñuna eyakasi tokona iñadakinitae alotooma akirot ñinapei ka Akuj. Iñadakinitae ikes akitodol Akoloñit ñina ka atubokino, ikotere inyasunio anakim, kaapei ka ñituña ñulu eñerito Akuj.

⁸Nai ñikaakonei ñuluminan, nyikimuryak ibore ipei! Alokiñaren Akuj, emam atyaketait alokidin akoloñit apei ka ñikaru aliput; aneni keñ, ikwaan ikes.

⁹Nyedidi Ekapolon akitiyakin ñakiro ñuna adau iñes akiikin ikwa etamiata ñice. Ikidañit iñes iyees daadañ pa ikirikira, anerae nyecamit iñes idiotuñanan inyasunio, nai ecamit iñes daadañ tokiwa ñasecisya kec.

¹⁰Ebuni nai Akoloñit ñina ke Ekapolon ikwa ekokolan. Akoloñit ñin, eñopiyari nakuj irurumae, itupuripuryaryo ka inyasunio ñiboorei ñulu anakuj ka enomiyari akwap ka ñiboro daadañ ñulu eya neni keñ.

¹¹Ikwapei inyasunere ñiboro lu daadañ alopote a lo, nyo nai itiyakin neni kus? Itemokino akiyar kus torae ñina ajokan ñina ecamit Akuj.

¹²Ani eriña idarito Akoloñit ñina ka Akuj, kitiyata ñun ka agogoñu, ikotere edoluni Akoloñit ñin atipei. Akoloñit ñin, enomiyari akim nakuj ka inyasun ka etalarete ñiboorei ñulu anakuj añauna ka amwanis.

¹³Nai idaritae iwon ibore ñini ikiik Akuj iwon, nakuj ñina kitete ka akwap ñina kitete, ere ñolo ka akiyookino.

14 Añun ñikaakonei ñuluminan, ani idarito Akoloñit ñin, kitiyata ka agogoñu tomam adioronis alokiñaren Akuj, ikotere ikiryamun isilito ka iñes.

15 Totamunito atemar erae akidañidañakinit ñina ke Ekapolon yok, apaki kus ñina iunotor, ikwapei igiritor lokaato yok Paulo ñolo minat ka aosou a ñina ainakini Akuj iñes.

16 Ñakiro ñun ikes irworo Paulo apaki daadañ ñina igirya a ñabaruwae keñ. Eya ñakiro ñace nabaruwae keñ ñuna etyono ayenun, ñuna iloceneneete ñituña ñulu nyeyenete ka ñulu eñayañayato, ikwañina ilocoto ñakiro ñunace, ñuna igiritae ñakiro ñuna ka Akuj. Añun, ipyedunito ikes ñilopeyek akinyasuno kec.

17 Nai ñikaakonei, idaut iyes ayenun ñakiro ñun. Totenito nai, ikotere nyikirikosi ñadyakanareta ñuna a ñituña a ñulu ebilibiliyete Ñikisila, ido ikitañayañayata iyes.

18 Nai torubakisi ipoloete anajokis ka anayenut a ñina ke Ekapolon ka Ekaiunan yok Yesu Kristo. Toyai apolou neni keñ tokona ka ñikaru ka ñikaru! Amen.

1 Yoana

1 Yoana 1

- ¹Erae ñakiro nu ñuna ikamunito Akirot ñina ka akiyar a ñina ayai anakisyakinnet. Aponi isua kiirarae ka kiñolikinæ a ñakonyen kosi a ñilopeyek; kire ikianyu isua iñes ka ikitap a ñakan kosi.
- ²Dina esileereunere akiyar ñin, ikipotu isua oanyuwasi iñes ka ikiteyenunit ñuna keñ ka ikiserae neni kus akiyar ñina nyedaun, ñina aya kaapei ka Akuj Papa, ñina aponi kisileereunoe neni kosi.
- ³Duna ikiñolik ka ikiira ikes ikiserae isua neni kus, ikotere iyes dañ ikimorikin ka isua. Ikimorikina isua ka Papa ta Lokoku keñ Yesu Kristo.
- ⁴Ikigirakinit isua nu neni kus, ikotere itemokin alelyan yok.
- ⁵Erae ñakiro nu ñuna ikiira isua aneni a Kristo ka erae nu ikiserae isua neni kus: Akuj iñes erae akica ka alotooma keñ emam akiryonut jik.
- ⁶Ani kikitema ebe ikimorikina iwon ka Akuj, olosete bo anakiryonut, ikilyokoni iwon ka nyikiboi alotooma ñakiro ñuna a kire.
- ⁷Nai ani kikiboi iwon anakica, ikwapei eyakar iñes nakica, ikiyakar iwon akimorikina ka ñuluce ka ikitesegunete iwon ñaokot a Yesu a Lokoku keñ anasecit a daadañ.
- ⁸Ani kikitema iwon ebe nyikisecenene, ikimodyanakin iwon make, ido emam ñuna a kire alotooma yok.
- ⁹Nai ani kikilimo iwon ñasecisya yok, isyoni Akuj ñasecisya yok, ikitesegu iwon alopitesyo a ñulu aronok a daadañ; anerae nyiloconokini iñes ñuna alimu ka iyookino.
- ¹⁰Ani kikitema iwon ebe nyikisecit, ikitusubuni iwon Akuj ñina alyokonon ka emam ñakiro keñ alotooma yok.

1 Yoana 2

- ¹Didwe kañ, ekegirakinit ayon iyes ñakiro nu, ikotere nyiseceta; nai ani kesec idiotuñanan, ikiyakatar iwon ekesirworikinan ka Akuj Papa, iñes Yesu Kristo ñolo iyookino.
- ²Iñes erae amuronot ñina isyoniyere ñasecisya yok; meere ñasecisya yok bon, nai ñasecisya a ñituña a daadañ.
- ³Ikianyuni iwon kire atemar, ikiyeni iwon Akuj, erae kikiricak iwon Ðakiciketa keñ.
- ⁴Iñes ñini ebalá, “Ayeni ayon Akuj,” nai nyiricakinit Ðakiciketa keñ, erae iñes ikalyokonon ka emam ñuna a kire alotooma keñ.
- ⁵Nai ñini iricit akirot keñ, neni keñ kire itemokinor amina ñina ka Akuj. Añun, ikiyenuni iwon kire atemar, ikiya neni ka Akuj.

- ⁶Ituñanan ñini ebala, “Ikirukit ka Akuj,” itemokino iñes iboi ikwañina eboiyo Yesu Kristo.
- ⁷Dikaakonei, nyekegirakinit ayon iyes akiciket ñina kitete, nai akiciket ñinañorot, ñina iyakatar iyes ñinapei anakisyakinet. Akiciket ñinañorot ñin, iñes akirot ñina idaut iyes akiirar.
- ⁸Nai ekegirakinit ayon iyes akiciket ñina kitete, ñina erae kire aneni a Kristo ka aneni kus; anerae elosi akiryonut alunyar ka adau akica ñina a kire acaun.
- ⁹Dini ebala ayai nakica, ido toremokino lokaato keñ, eriña iñes eyai nakiryonut.
- ¹⁰Dini emina lokaato keñ, iboi alotooma akica ka emam idiobore anakica ñini isigukini iñes.
- ¹¹Nai ñini eremokino lokaato keñ, eyai iñes nakiryonut ka elosi anakiryonut, nyeyeni neni elosi; anerae etumudukan akiryonut iñes.
- ¹²Didwe kañ, ekegirakinit ayon iyes, anerae esyoni ñasecisya kus añauna a Yesu Kristo.
- ¹³Atapapa, ekegirakinit ayon iyes, anerae iyenete iyes ñolo eyai ameun anakisyakinet. Disorok, ekegirakinit ayon iyes, anerae igogon iyes ka iboi akirot ñina ka Akuj alotooma kus ka idaut iyes akiloun ñolo Aronon.
- ¹⁴Didwe, ekegirakinit ayon iyes, anerae iyenete iyes Papa. Atapapa, ekegirakinit ayon iyes, anerae iyenete iyes ñolo eyai ameun anakisyakinet. Disorok, ekegirakinit ayon iyes, anerae igogon iyes ka iboi akirot ñina ka Akuj alotooma kus ka idaut akiloun ñolo Aronon.
- ¹⁵Nyiminakis akwap kori ñinibore eyai tooma keñ. Ani keminaki idiotuñanan akwap, nyemina ituñanan ñin Papa.
- ¹⁶Anerae ñinibore daadañ eyai nakwap, ekibure ñolo ka akuwan ka ekibure ñolo a ñakonyen, ta akituro ñina ka akiyar, nyerae ñulu a Papa; nai erae ñulu ka akwap.
- ¹⁷Edaun akwap ka ekibure keñ; nai iñes ñini itiyae acamit ñina ka Akuj, eropari jik.
- ¹⁸Didwe kañ, erae na apaki ñina esidyon! Ikwañinapei iiraryata iyes atemar ebunit emoit ñolo a Kristo, tari tokona dañ, adolut ñimoi ñulu a Kristo ñulu alalak; añun, ikiyenu iwon atemar erae apaki na ñina esidyon.
- ¹⁹Apotu ikes totyakaros aneni yok, nai pa arae ikes ñirukitos yok. Kerae torubakinito ikirukit ka iwon, kikirukit ka iwon; nai abu atyakar kec kisileereu atemar pa arae ikes ñirukitos yok.
- ²⁰Nai ikiinak iyes Kristo Etau ñolo Asegan ka iyenete iyes daadañ ñun.
- ²¹Ekegirakinit ayon iyes nu, meere añauna nyiyeniata ñuna a kire, nai erae añauna iyeniata ka toyenete atemar emam alyokonu alotooma ñuna a kire.

²²Dae erae ekalyokonon? Ines nolo epegit atemar Yesu ines erae Kristo. Dolo enjerit Papa ka Lokoku keŋ, ines erae emoit nolo a Kristo.

²³Anerae nini enjerit Lokoku, enjerit ines tari Papa; nini ecamuni Lokoku, ecamuni ines tari Papa.

²⁴Kimyekisi ŋakiro ŋuna ipotu iyes kiirasi anakisyakinet kiboiyoto alotooma kus. Ani kiboiyoto alotooma kus ŋakiro ŋuna ipotu iyes kiirasi anakisyakinet, iboiyete nai iyes alotooma Lokoku ka alotooma Papa.

²⁵Ibore nini ikiinit Lokoku iwon ines en: akiyar ŋina nyedaun.

²⁶Ekegirakinit ayonŋ iyes nu, ŋuna a ŋulu ikatakinito amodikin iyes.

²⁷Nai aŋuna kus, adau Kristo ainakin iyes Etaun keŋ. Ani ca kiboi Etaun keŋ alotooma kus, nyiitanito iyes ituŋanan idio ikitatam iyes. Anerae ikitatami iyes Etaun keŋ ŋakiro daadaŋ ka ŋuna itatami ines erae ŋuna a kire, meere alyokonu. Kiwuapa nai akitatam ŋina ke Etaun keŋ ka kiboiyoto kaapei ka Kristo.

²⁸Didwe ŋuluminan, kiboiyoto alotooma Kristo, ikotere ani etakanuni ines, oyakatar iwon atitinyu ŋina nyikirumiata iwon ŋileec apaki ŋina etakanunia ines.

²⁹Ani kiyenete iyes atemar iyookino Kristo, toyenete daŋ atemar, nini daadaŋ itiyae ŋuna iyookino, erae ines ikoku ka Akuj.

1 Yoana 3

¹Toanyutu iyes epite nolo ikiminar iwon Akuj Papa! Amina ŋin, ines ikinyaritere iwon ŋidwe ka Akuj, ikirae kire ŋidwe keŋ. Nyikiyeni akwap iwon, anerae nyeyenuna ines Akuj.

²Dikaakonei ŋuluminan, ikirae tokona iwon ŋidwe ka Akuj, nai nyileere neni ikikokini iwon. Nai ikiyeni iwon atemar ani isileereunio Kristo, ikikokini iwon ines; anerae ikiŋolikini iwon ines ikwapei eyakar ines.

³Ituŋanan daadaŋ nini igeno neni keŋ, iteseguna bon ikwapei esegia Kristo.

⁴Ituŋanan daadaŋ nini eseci, abil ines Dikisila ŋulu ka Akuj, anerae erae asecit akibil Dikisila.

⁵Iyenete iyes atemar atakanuni Yesu alemar ŋasecisya ka emam asecit aneni keŋ.

⁶Ituŋanan daadaŋ nini iboi alotooma Kristo, nyeseceenene; ituŋanan daadaŋ nini esecenene, nyeyanyuna ines Kristo kori nyeyenuna ines.

⁷Didwe kaŋ! Tocoito nyikimodik iyes idiotuŋanan! Ituŋanan nini itiyae ŋuna iyookino, ines iyookino ikwapei Kristo nolo iyookino.

⁸Ituŋanan daadaŋ nini esecenene, ines erae nini a Satan, anerae aberakin koloŋ sek Satan aseceenen ŋinapei anakisyakinet. Atakanuni Lokoku ka Akuj aŋuna ka akinyasun etic a Satan.

- ⁹Ituñanan daadañ ñini erae ikoku ka Akuj, nyeseceenene, anerae eyakar iñes epite ñolo eyakar Akuj; nyepedori aseceenen, anerae erae iñes ikoku ka Akuj.
- ¹⁰Añun, ileereunete ñidwe ñulu erae ñulu ka Akuj ka ñulu erae ñulu a Satan; ituñanan daadañ ñini nyitiyae ñuna iyookino, kori ñini nyemina lokaato keñ, nyerae iñes ikoku ka Akuj.
- ¹¹Kire, erae nu ñakiro ñuna ipotu iyees kiirasi ñinapei anakisyakinet ebe, itemokino ominin make.
- ¹²Nyikikwaanikin ka Kain ñolo ariit neni a ñolo Aronon, ñolo abu toar lokaato keñ Abel. Kaanukiro aarya iñes lokaato keñ? Anerae aroko ñiticisyo keñ ka kiyookino ñulu a lokaato keñ.
- ¹³Dikaitotoi, nyiumokis erae kikitidiñ iyees akwap.
- ¹⁴Ikiyeni iwon atemar ikilunyar iwon anatwanare ka ikiloma nakiyar, anerae ikimina iwon ñikaitotoi yok. Dini nyemina, erubakini eyai natwanare.
- ¹⁵Ituñanan daadañ ñini itidiñit lokaato keñ, erae iñes ekaaran ka iyenete iyees atemar emam ekaaran ñolo erubakini eyakar akiyar ñina nyedaun tooma keñ.
- ¹⁶Epite lo ikiyenia iwon amina: abu Kristo tojal akiyar keñ añuna yok. Ojala iwon dañ akiyar yok añuna a ñikaitotoi yok!
- ¹⁷Nai ani keyakar ituñanan ebari ñolo ka akwap a na, ido kitee lokaato keñ iitanit akiñarakino, ido tojamak iñes, ikokini nai amina ñina ka Akuj iboi alotooma keñ ai?
- ¹⁸Didwe kañ! Nyikiminin a ñakiro a ñuna ikirworo bon, nai ominin kire a ñiticisyo.
- ¹⁹Epite lo iñes ikiyenia iwon atemar ikirae ñulu a kire ka epite lo etitinyoto ñitai yok alokiñaren Akuj:
- ²⁰apaki ñina ikiyenia alotai yok atemar ikisecit, epol Akuj nooi akilo ñitai yok, nabo dañ eyeni iñes ñinibore daadañ.
- ²¹Duluminan, ani kikiyeni alotai yok atemar nyikisecit, ikiyakar iwon atitinyu alokiñaren Akuj.
- ²²Ikiryamuni iwon ñinibore daadañ ikiñisi iñes, anerae ikiricakinit iwon ñakiciketa keñ ka ikitiyae ñuna italakarito iñes.
- ²³Akiciket ñina ka Akuj iñes na ebe, itemokino iwon onupa alokiro a Lokoku keñ, Yesu Kristo ka ominin make, ikwapei ikicikakinitor iñes iwon.
- ²⁴Ikes daadañ ñulu iricakinito ñakiciketa keñ, iboiyete alotooma keñ ka iboi iñes alotooma kec. Epite lo iñes ikiyenia iwon atemar iboi iñes alotooma yok, añuna ke Etau a ñolo ikiinak iñes iwon.

1 Yoana 4

- ¹Dikaakonei n̄luminan, nyinupito n̄lu daadaŋ ebasi ebe ikiyakar Etao n̄lo ka Akuj, nai torota ikes erae keponito n̄tameta kec aneni ka Akuj, anerae aloto n̄kadwarak n̄lu alalak n̄lu alyokonok nakwap.
- ²Epite lo iyenuniata iyes Etao n̄lo ka Akuj: ituŋanan daadaŋ n̄ni elimori atemar abu Yesu Kristo bu erae ituŋanan, erae iŋes n̄ni ka Akuj.
- ³Nai ituŋanan daadaŋ n̄ni nyelimori Yesu, nyerae iŋes n̄ni ka Akuj. Erae ituŋanan n̄n emoit n̄lo a Kristo n̄lo ipotu iyes kiirasi atemar ebunit ka eyai tokona nakwap.
- ⁴Didwe kaŋ, irae iyes n̄lu ka Akuj ka ilout iyes n̄kadwarak n̄lu alyokonok, anerae Akuj n̄ina eyai tooma kus, egogoŋ akilo ekepukan n̄lo ka akwap.
- ⁵Erae ikes n̄lu ka akwap, aŋun, n̄una irworosi ikes, erae n̄una ka akwap ka epupi akwap n̄akiro kec.
- ⁶Nai ikirae iwon n̄lu ka Akuj. Dini eyeni Akuj, epupi n̄akiro yok ka n̄ni nyerae ituŋanan n̄ni ka Akuj, nyepupi n̄akiro yok. Epite n̄ol ikiyenunia iwon Etao n̄lo a kire ka n̄lo ka alyokonu.
- ⁷Dikaakonei n̄luminan, ominin make, anerae ebunit amina aneni ka Akuj. Ituŋanan daadaŋ n̄ni emina, erae iŋes ikoku ka Akuj ka eyeni Akuj.
- ⁸Dini nyemina, nyeyeni ituŋanan n̄n Akuj, anerae erae Akuj amina.
- ⁹Epite lo iŋes abunio Akuj ikisileerekinio iwon amina keŋ: Abu kiyaku Lokoku keŋ n̄lo donupei nakwap, ikotere iwon ikiyari aŋuna keŋ.
- ¹⁰Nu ikes erae amina: meere atemar iwon ikipotu ominakisi Akuj, nai Akuj iŋes abu ikiminak iwon, kiyaku Lokoku keŋ, toruwor erot n̄lo isyoniyere n̄secisya yok.
- ¹¹Dikaakonei n̄luminan, ikwaŋina abunio Akuj ikiminakinia iwon ikoŋina, itemokino iwon daŋ ominin make.
- ¹²Emam n̄ni eŋolik Akuj n̄napai koloŋ. Ani kikiminin iwon make, iboi Akuj alotooma yok, ido itemokin kire amina keŋ neni yok.
- ¹³Epite lo iŋes ikiyenunia iwon atemar ikiboi alotooma Akuj ka iboi iŋes alotooma yok, anerae ikiinak iŋes iwon Etao keŋ.
- ¹⁴Ikianyu ka ikiteyenik daŋ atemar eyaku Akuj Papa Lokoku keŋ aruwor Ekaiunan n̄lo ka akwap.
- ¹⁵Dini elimori atemar erae Yesu Lokoku ka Akuj, iboi Akuj alotooma keŋ ka iboi iŋes alotooma Akuj.
- ¹⁶Aŋun, ikiyeni iwon ka ikinupit amina n̄ina eyakar Akuj aŋuna yok. Erae Akuj amina ka n̄ni iboi alotooma amina, iboi iŋes alotooma Akuj ka iboi Akuj alotooma keŋ.
- ¹⁷Epite lo iŋes itemokinere kire amina keŋ neni yok, ikotere oyakatar atitinyu Akoloŋit n̄ina ka atubokino, anerae akiyar yok anakwap a na ikoni n̄ina a Kristo.

¹⁸Emam akuryanu anamina, nai iritari amina njina itemokino kire akuryanu. Anerae njini ekuryanit, eyeni atemar ebunit akisicianio; anjun, njini ekuryanit, eriņa amina nyitemokino kire neni keņ.

¹⁹Eyai iwon amina, anerae aris sek Akuj kikiminak iwon.

²⁰Kelimu ituņanan atemar, “Amina ayon Akuj,” ido toremokino lokaato keņ, erae iņes emodiyanot; anerae iņes njini nyemina lokaato keņ njolo etakani, nyepedori aminakin Akuj njina nyetakani.

²¹Erae na akiciket njina ikiira iwon aneni keņ: njini emina Akuj, itemokino tomina lokaato keņ daņ.

1 Yoana 5

¹Dini enupi atemar Yesu iņes erae Kristo, erae iņes ikoku ka Akuj, njini emina ekauruunan, emina ikoku keņ daņ.

²Epite lo ikiyenunia atemar ikimina iwon njidwe ka Akuj: Apaki njina eminare iwon Akuj ka ericakinito Đakiciketa keņ.

³Epite lo iņes erae amina Akuj: akiricakin Đakiciketa keņ. Nyegogon Đakiciketa keņ,

⁴anerae njini daadaņ erae ikoku ka Akuj, eyakar apedor njina kilounet akwap. Naga iņes erae apedor njina elounan akwap – anupit yok.

⁵Đae epedori akiloun akwap? Erae njini bon enupit atemar erae Yesu Lokoku ka Akuj.

⁶Abu Yesu Kristo bu a njakipi a njuna ke ebatisimu keņ ka a njakot a njuna ka atwanare keņ. Nyebuno iņes a njakipi bon, nai abu bu a njakipi ka njakot. Nabo daņ elimorit Etau elope atemar erae nu njuna a kire, anerae erae Etau njolo a kire.

⁷Eyakasi njisuudae njuni,

⁸Etau, njakipi ka njakot; elimorito njisuudae njuluuni lu daadaņ ibore ipei.

⁹Ikinupit akiteyenunet njina a ituņanan, nai akiteyenunet njina ka Akuj iņes egogon nooi ka ainaki iņes akiteyenunet njin anjuna a Lokoku keņ.

¹⁰Dini enupit Lokoku ka Akuj, eyakar akiteyenunet njin tooma keņ. Dini nyenupit Akuj, itusubunit iņes Akuj njina alyokon, anerae nyenupit iņes njuna alimu Akuj anjuna a Lokoku keņ.

¹¹Alimoreit iņes na: Ikiinak Akuj iwon akiyar njina nyedaun ka ebunit akiyar na aneni a Lokoku keņ.

¹²Dini eyakar Lokoku, eyakar akiyar na; njini nyeyakar Lokoku ka Akuj, nyeyakar akiyar.

¹³Ekegirakinit ayon iyes nu daadaņ, ikotere toyenuniata kire atemar iyakatar iyes akiyar njina nyedaun, iyes njulu inupito alokiro a Lokoku ka Akuj.

- 14** Ikiyakar iwon atitinyu alokiḡaren Akuj, anerae ikikinyomit iwon atemar, ani kikiḡit iwon ibore daadaḡ ḡini ejok anacamit keḡ, ikiirari iḡes iwon.
- 15** Ikwaḡina ikiyenia iwon atemar ikiiranari iḡes iwon ḡinapaki ikiḡisya idiobore daadaḡ, ikiyeni daḡ atemar, ikiinakini iwon ibore ḡini ikiḡita aneni keḡ.
- 16** Ani kiḡolik ipei lokaato keḡ eseci asecit ḡina nyikirikori natwanare, itemokino iḡes kilip neni ka Akuj aḡuna a lokaato keḡ, ido inak Akuj iḡes akiyar. Erworo ayonḡ, ikotere ḡulu nyeseca asecit ḡina ikirikori natwanare. Eyai asecit ḡina ikirikori natwanare; nyabala ayonḡ itemokino iyese kilipa ikotere ḡakiro ḡun.
- 17** Daronisya daadaḡ erae asecit, nai eyai asecit ḡina nyikirikori natwanare.
- 18** Ikiyeni iwon atemar ituḡanan daadaḡ ḡini erae ikoku ḡini ka Akuj nyeseceḡene, anerae iyoki Lokoku ka Akuj iḡes, ka nyepedori ḡolo Aronon akiwan iḡes.
- 19** Ikiyeni iwon atemar ikirae iwon ḡulu ka Akuj, tari kipukat ḡolo Aronon akwap daadaḡ.
- 20** Ikiyeni daḡ iwon atemar, adau Lokoku ka Akuj abunore ka ikiinak iwon ayenut, ikotere oyenuniata ḡolo a kire. Ikiyari iwon anakimorikina ka Akuj ḡina erae ḡina a kire ka anakimorikina ka Lokoku keḡ Yesu Kristo. Kristo iḡes Akuj ḡina a kire, iḡes akiyar ḡina nyedaun.
- 21** Didwe kaḡ, tocoikisi ḡakujo ḡuna nyerae ḡuna a kire.

2 Yoana

2 Yoana 1

- ¹Abaruwa aneni ke ekatukon, neni a toto a njina seuna ka njidwe keŋ njulu amina ayonj kire. Meere ayonj bon, ikiminasi iyese daadaŋ njulu eyenete njuna a kire;
- ²anerae iboiyete njuna a kire alotooma yok ka erubakinete alotooma yok jik.
- ³Toyai neni yok ajokis, akisyon, ka ekisil aneni ka Akuj a Papa ka aneni a Yesu Kristo Lokoku a Papa; toruworos ikes njulu yok alotooma njuna a kire ka alotooma amina.
- ⁴Abu ayonj olelyan nooi aryamuni njidwe kon njice iwuapito njakiro njuna a kire, ikwaŋinapei abunio Papa ikicikakinia iwon.
- ⁵Ekemaimai tokona ayonj iyonj toto: ominin make. Meere akiciket na njina ekegirakinit ayonj iyese njina kitete aneni kus; erae akiciket njina ikipotu iwon eirasi njinapei anakisyakinete.
- ⁶Erae na amina: itemokino iwon ewuapa Dakiciketa keŋ. Akiciket njina ipotu iyese kiirasi njinapei anakisyakinete ijes na: itemokino iyese daadaŋ iboiyete iminin.
- ⁷Anerae aloto nakwapin njikalyokonok njulu alalak, njulu eŋerito atemar abu Yesu Kristo bu erae ituŋanan. Ituŋanan njini ikoni njin, erae ekalyokonon ka erae emoit njolo a Kristo.
- ⁸Tocoikinito nyitwakiasi eropit njolo idaut iyese akitiyaun, ikotere iryamunete eropit kus daadaŋ.
- ⁹Ituŋanan daadaŋ njini eoliyori ka nyiwuap akitatam a Kristo, emam Akuj aneni keŋ; ituŋanan njini iboi anakitatam a Kristo, eyai Papa ka Lokoku neni keŋ.
- ¹⁰Ani kebu ituŋanan neni kus nyikilimok iyese akitatam njin, nyijaut ijes kai, kori nyimalata ijes;
- ¹¹anerae ituŋanan njini imalae ijes, itiyae aronis ikwapei itiyaa ituŋanan njin.
- ¹²Tari keyakasi njuna alalak njuna acamit ayonj akigir neni kus, nyitemokino egir, nai egeno ayonj abunore neni kus erworo ka iyese kaapei, ikotere ilelebikin alelyan yok.
- ¹³Ikimalaete iyese njidwe njulu a nakaato kus a njina seuna.

3 Yoana

3 Yoana 1

- ¹Abaruwa aneni ke ekatukon, neni a Gaio a ηolo amina ayon kire.
- ²Ekaakone ηolo minat, elipit ayon atemar tomameete ηace ηuna aronok aneni kon, ka toηalee iyon ejok; ayeni ayon atemar iηale iyon alotau kon.
- ³Abu ayon olelyan nooi apaki ηina adolunioto ηikaitotoi ηice, ido okolimokis ayon anupit kon ηina a ηakiro a ηuna a kire, ikwapei irubakinitor iyon anakiro a ηuna a kire.
- ⁴Emam alelyan ace ηina aryamunit ayon akilo akiirar atemar iwuapito ηidwe kaη ηuna a kire.
- ⁵Ekaakone ηolo minat, irae iyon ηolo ajokan alotooma ηuna itiyae iyon neni a ηikaitotoi, tari kerae ikes ηigelaē.
- ⁶Eteyenikis ikes Dikristo ηulu a ne ηuna ka amina. Okoe! Kiηarak ikes torubakis itiyaete alorot kec alopote a ηolo itemokino aneni ka Akuj.
- ⁷Anerae ηuna ke ekiro a Kristo aponiata ikes kimyekis ηirerya kec, pa acamununuyete akiηarakino aneni a ηulu nyenupito.
- ⁸Aηun, itemokino iwon Dikristo eηarakisi ηikilyok ηul, ikotere ikitiyae kaapei ka ikes ηuna a kire.
- ⁹Adau ayon akigir ηakiro ηadi neni a Dikristo; nai Doterepes ηolo ebobokinit akiηarenikinit ikes, nyecamuni ηakiro kaη.
- ¹⁰Nai ani kabu ayon, alimuni ηakiro daadaη ηuna etiya iηes, ηakiro ηuna aronok nooi ηuna ikirworor iηes isua ka alyokonu a ηina irworo iηes. Meere ηun bon itiyae iηes, nyijaununui iηes ηikaitotoi, iretanakini daη ηulu ecamito akijaun ηikaitotoi ka iritanari ikes aneni a Dikristo.
- ¹¹Ekaakone ηolo minat, nyiroku ηuna aronok, nai toroku ηuna ajokak. Ituηanan ηini itiyae ηuna ajokak, erae ηini ka Akuj, ituηanan ηini itiyae ηuna aronok, nyeanyuna iηes Akuj.
- ¹²Iteyenuunito ηituηa daadaη ηuna ajokak aηuna a Demetrio; ηakiro ηuna a kire daη iteyenuunito aηuna keη. Ikiteyenuunit isua daη aηuna keη, ka eteyenuunit ayon atemar erae kire.
- ¹³Ikiyakar ayon ηakiro ηuna alalak ηuna acamit akigirakin iyes, nai nyitemokino ayon egir;
- ¹⁴egeno ayon abunore atipei aanyun ka iyes, erworo kaapei ka iyes. Toyai neni kus ekisil. Ikimalaete iyes ηikonei. Kimalata ηikonei yok daadaη.

Yuda

Yuda 1

¹Ayoŋ Yuda ŋolo arae eketiyan a Yesu Kristo ka lokaato a Yakobo, egirit abaruwa na neni a ŋulu adau Akuj anyarare, ka ŋulu emina iŋes ŋolo erae Papa ka iyokitoe aŋuna a Yesu Kristo:

²Tolalaar aneni kus akisyon, ekisil ka amina!

³Dikaitotoi ŋulu minan, ikwaŋina acamitor ayon akigir neni kus aŋuna ka aiuno a ŋina ikimori iwon, abu oanyu atemar itemokino egir anakilipit iyes tojioto aŋuna ka anupit a ŋina abu Akuj inak ŋituŋa keŋ apeinakinnet kirikakin.

⁴Anerae erepunosi kidiŋ kus ŋituŋa ŋice ŋulu eŋerito Akuj. Ilocete ikes ajokis ŋina ka Akuj yok aŋuna ka akitiya asiilyanut ka eŋerito Yesu Kristo Ekarikon ka Ekapolon yok ŋolo erae epei bon. Asubakinitae koloŋ sek atubokino aŋuna kec.

⁵Acamit tokona akitatamun iyes, tari sek daŋ kikitayenikinitae daadaŋ, atemar abu Ekapolon, kedau aiun ŋituŋa keŋ ŋulu a Isirael anakwap a Ijipit, tomunya ekaku ŋulu pa anupito.

⁶Dimalaikan daŋ ŋulu apotu toŋero apolou kec, apotu toesikis neni eboiyoto ikes, ido eenit Akuj ikes a ŋiriko a ŋulu ruba, anakiryonut a ŋina iryono cuc, akitodol Akoloŋit ŋina apolon ŋina ka atubokino.

⁷Totamunito daŋ Sodoma ka Gomora ta ŋitaunio ŋulu edunyatar ikes, ŋulu apotu ŋituŋa kitiyaata ikwa ŋimalaikan ŋul anakitiya ŋakiro ŋuna ka amalao ka asupitoyi ŋina gelaanot. Isicanitae tokona ikes anakim a ŋina nyeduŋe. Alopite a lo erae ikes akitaanyikinnet tocoikiniata daadaŋ.

⁸Nai itiyaete ŋituŋa ŋul daŋ ikwaŋinapei: anatakanikineta kec emunaanarete ikes ŋawat kec, eŋerito ŋakiro ŋuna a ŋikapolok, iyanyete ŋisubuna ŋulu itopolooritae alokidiana.

⁹Tari Mikael emalaika ŋolo apolon nyitiya nu, ŋina apeganakinotor iŋes ka Satan ebasi ŋae alokidinŋ kec itemokino ya akuwan a Moses. Abu iŋes nyetitinyik atubokin Satan anakiyany, nai abu tema, “Ekapolon elope ikiyeyakini iyoŋ!”

¹⁰Nai iyanyete ŋituŋa ŋul ibore daadaŋ ŋini nyeyenete ikes apolou keŋ, ka ibore daadaŋ ŋini idounitere ikes eyenete lopite ŋolo a ŋityaŋ iŋes pei inyasuni ikes.

¹¹Ekaŋ neni kec! Anerae ewuapakis ikes epite a Kain. Aŋuna a ŋisiliŋa, amaryaarosi ikes nadyakaret ŋina koloŋ a Balaam. Ikwapei Kora, awout ikes eboŋito ka inyasunio ikes.

¹²Anasuban kus a ŋuna ka aminanar, ikote ikes aŋoryanut, anerae elaerikinito amata nooi kaapei ka iricakinito ŋawat kec make anakimuj. Ikote ikes ŋidouwon ŋulu nyilimete, ŋulu ekutanari ekuwuam, ŋikito ŋulu emam ŋaraito nakamu, ŋulu etwakito kire torutunoe.

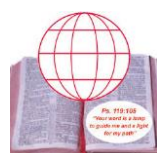
- 13**Ikote ikes ñakipi ñuna ka anam imorokokoete, kilepunito ekurudo ñolo a ñileec kec; ikote ikes ñikacer ñulu imasanar ñulu adau Akuj akitemokin añauna kec akiryonut ñina iryono cuc, ñina ruba.
- 14**Arae ikotere ikes abunio Enok ñolo a ñikanikaarei alokidin ñipapae ñulu ka Adam todwarya tema, “Topupokisi! Erukunete Ekapolon ka ñimalaikan keñ ñulu nyimarun,
- 15**atubokin ñituña daadañ, atubokin ñulu nyekerito Akuj añauna a ñaronisya a ñuna apotu ikes kitiyata, ka atubokinia ikes a ñakiro a daadañ a ñuna kepotu ikes kirworotor ñes emam akerit.”
- 16**Erae ñituña lu ñikenurururak, ñikokopyanotin, iwuapito ekibure ñolo a ñawat kec make; iturosi ikes nooi ka isupete ñituña ñuluce, ikotere eryamuniata ibore ñini ecamito ikes.
- 17**Dikaakonei ñulu minan, totamunito ñakiro ñuna sek aris Dikiyaka a Yesu Kristo ke Ekapolon yok kirwor.
- 18**Apotu ikes itolimokis iyes ebe, “Alorwa a ñulu esidyok, epote ñikesolok, ñulu iwuapito ekibure ñolo a ñawat kec make.”
- 19**Dul ikes ñulu eyaunito atyakatyaka, ikes ñulu iricakinito ñiboro ñulu ka akwap bon; emamukatar ikes Etao ñolo ka Akuj.
- 20**Nai iyes ñikaitotoi ñulu minan, torubakisi ipoloete ananupit a ñina asegan akilo; torubakisi ilipeneete alotooma Etao ñolo Asegan.
- 21**Kiboiyete alotooma amina ñina ka Akuj, eriña idarito iyes Ekapolon yok Yesu Kristo ainakin iyes akiyar ñina nyedaun anakisyon keñ.
- 22**Kigaña, kitunupa ñulu eñayañayato;
- 23**toiutu ñice anakopun ikes anakim. Eyakasi nabo ñice ñulu itemokino torimakinito, nai toyakatar acoit, tolwaka tari alolowi kec a ñulu itoonoryanit asecit.
- 24**Epedori Akuj akiyok iyes nyikiguk ananupit ka ikiyau iyes emam asecit ka iyakatar alelyan tooma nakica ñina ka apolou.
- 25**Neni keñ, a ñolo erae Akuj ñina donupei, Ekaiunan yok alotooma Yesu Kristo Ekapolon yok, toyai akipuro, apolou, agogonju ka apedor, tari eriña nyesubuna akwap, tokona ka ñikaru ka ñikaru! Amen.

Akiseleerekinet

Akiseleerekinet 1

- ¹Erae ekitaabo lo nolo igiritae nakiro nuna abu Yesu Kristo kisileereu. Abu Akuj inak inşes akiseleerekinet na, ikotere iseleerekinio nketiyak keş nuna itemokino totakanut atipei. Abu Kristo kiyakiya emalaika keş neni a Yoana ke eketiyan keş akiteyenikin inşes nakiro nu.
- ²Eteyenu Yoana nakiro daadaş nuna abu inşes toanyu, nuna eponito aneni ka Akuj ka nuna eteyenu Kristo.
- ³Erereş ituşanan nini esyomi nakiro nuna edwaritae ka erereş nulu epupete nu kiricakis nakiro nuna igiritae lokitaabo lo! Anerae eapi apaki nina etakanuniata nakiro nu.
- ⁴Ayoş Yoana egirit emalas lo neni a natukon a Dikristo a nunakanikaarei a nuna eyakasi Asia: Toyai ajokis ka ekisil neni kus nulu eponito aneni ka Akuj a nina erae ka arae, ka nina ebuni, ka aneni a nitai a nulukanikaarei, a nulu eyakasi kişaren ekicoloş keş,
- ⁵ta aneni a Yesu Kristo nolo erae esuuda nolo ikinyomitae, nolo esyaunan ayarun alokatwak, torae daş ekepukan nolo a nırwosi a nulu ka akwap. Ikimina inşes iwon, ka aşuna ka atwanare keş abu itolacak iwon anasecisya yok.
- ⁶Ikituruwo inşes iwon apukan nina a nisacaradotin a nulu itiyaete neni ka Akuj a Papa keş. Toyai apolou ka apedor neni a Yesu Kristo nıkaru ka nıkaru! Amen.
- ⁷Kiirasi, ebunit inşes alodowuon! Eanyuwarete nituşa daadaş tari nulu ecumete inşes. Ikalounete nituşa daadaş nulu ka akwap aşuna keş. Kire ikokinete neni! Amen!
- ⁸Ebala Ekapolon Akuj nina etiron, nina erae ka nina arae ka nina ebuni, “Arae ayoş Alpa ka Omega” (inşes atemar Akisyakineta ka Asaluneta).
- ⁹Ayoş Yoana lokaato kus ikimori kaapei ka iyesh atitinyikinit nıcan nulu eryamunito nituşa nulu erae nulu ka Apukan a Yesu. Abu oyakaun loculat nolo ka anam nolo enyaritae Patimos aşuna a nakiro a nuna ka Akuj ka aşuna ka akiteyenuneta a nina a Yesu.
- ¹⁰Anakoloşit a nina ke Ekapolon, abu apedor nina ke Etau a nolo Asegan min neni kaş, abu eira etoil alokaku kaş nolo ereta ikwa arupepe.
- ¹¹Tolimu ebe, “Kigir ibore nini inşolikini iyos daadaş lokitaabo, ido kiyakiya natukon nunakanikaarei nuna a Dikristo alo Epeso, Simirina, Perigamo, Tyatira, Sardis, Piladelipia ka Laodikeya.”
- ¹²Abu oboboş akişolikin nini erworo neni kaş, oanyuwa nawuoeta a nitaaş nakanikaarei nuna etiyaunitae a egolid.

- ¹³Alokidiŋ ŋawuoeta ŋun ayai ŋini ekoni ituŋanan, ŋini anapit elou ŋolo aoyan, ŋolo adolit kwap ŋakejen keŋ ka tonapite alokore keŋ arokoba ŋina etiyaunitae a egolid.
- ¹⁴Akwaŋ akou ka ŋitim keŋ ikwa ŋajul ŋuna ka amesek a ŋina akwaŋan kya kori ikwa ŋakako; ekote ŋakeekonyen arira ŋina ka akim.
- ¹⁵Acayete ŋakejen keŋ ikwa asuwat ŋina epwasitae ka erurumae etoil keŋ ikwa ŋakipi ŋuna ipumasi.
- ¹⁶Anakan keŋ a ŋina aloteten, adakit ŋikacer ŋikanikaarei; anakituk keŋ, toloomu atum ŋina akwaka ŋiwaetin daadaŋ. Acai ereet keŋ ikwaŋina ecaya akolonŋ kidiŋ apaaran.
- ¹⁷Dinapei eŋolikinia ayonŋ iŋes, abu oramakin nakejen keŋ ekok ituŋanan ŋini atwan. Abu nai iŋes kiwuak akan keŋ ŋina aloteten neni kaŋ tema, “Nyikuryaniar! Arae ayonŋ ŋolo Eŋarenon ka ŋolo Esidyon.
- ¹⁸Arae ayonŋ ŋolo ayari; abu ayonŋ otwana, nai tokona ayari ŋikaru ka ŋikaru! Ayonŋ epukat atwanare ka akwap ŋina a ŋikatwak.
- ¹⁹Aŋun, kigir tokona ŋuna daadaŋ iŋolik iyonŋ, ameen ŋuna itiyakin tokona ka ŋuna itiyakin tari rwanu.
- ²⁰Apolou ŋina a ŋikacer a ŋulu ŋikanikaarei a ŋulu ite iyonŋ, anakan kaŋ a ŋina aloteten ka ŋina a ŋawuoeta a ŋitaae a ŋuna itiyaunitae a egolid iŋes na: erae ŋikacer ŋulukanikaarei ŋimalaikan ŋulu a ŋatukon a Dikristo a ŋunakanikarei ka erae ŋawuoeta ŋunakanikaarei ŋatukon ŋunakanikaarei.”

Akiseleerekinet 2

- ¹“Kigir neni ke emalaika a ŋolo ka atukot a Dikristo alo Epeso atemar: “Erae ŋakiro nu ŋuna eponito aneni a ŋolo edakit ŋikacer ŋikanikaarei anakan keŋ a ŋina aloteten, ka ŋolo elosi alokidiŋ ŋawuoeta a ŋitaae ŋunakanikaarei ŋuna itiyaunitae a egolid.
- ²Ayeni ayonŋ ŋuna idau iyonŋ akitiya, ayeni ayonŋ epite ŋolo imukekinitor iyonŋ etic ka epite ŋolo ititinyikinitor iyonŋ. Ayeni ayonŋ atemar nyipedori iyonŋ acamakin ŋikaronok, idau iyonŋ akirot ŋulu ebasi ikirae ikes ŋikiyakia, nai nyerae ka iryamu ikes erae ŋikalyokonok.
- ³Ititiny iyonŋ, iryamu iyonŋ ŋican aŋuna kaŋ ka nyeupa iyonŋ.
- ⁴Nai eketoroniyarit ayonŋ iyonŋ a ŋakiro a nu: iesik iyonŋ akonimina ŋina paaran sek ikiminar iyonŋ ayonŋ.
- ⁵Totamatama neni etya aronis ŋina ka akibusokin kon! Toki, kisyak akitiya ŋiticisyo ŋulu sek itiyae iyonŋ ekiŋaren. Ani pa kikii iyonŋ, abuni ayonŋ neni kon alemar awuoet kon ŋina ke etaa aneni sek eyai.
- ⁶Nai erae nu ŋuna ikitojokito iyonŋ: iŋerit iyonŋ ŋiticisyo a ŋituŋa a ŋulu enyaritae Dinikolaitae – ŋiticisyo ŋulu aŋerit ayonŋ daŋ.

- ⁷“Injes nini eya naki, kiira nuna irworo Etau natukon nuna a Dikristo! “Injes nini ilouni, ainakini apedor ninakimujet arait nina ke ekitoe a nolo ka akiyar, a nolo eyai lomanikor nolo ka Akuj.”
- ⁸“Kigir neni ke emalaika a nolo ka atukot a Dikristo alo Simirina atemar: “Erae nakiro nu nuna eponito aneni a nolo erae nolo Enjarenon ka nolo Esidyon, nolo abu totwan ka toyaru nabo.
- ⁹Ayeni ayon ntyokisyo kon ka ayeni ayon atemar ikulyakana iyon, nai kire ibarit! Ayeni ayon tari nuna aronok nuna ikirworotor iyon nituŋa nulu ebasi ebe ikirae ikes Diyudayan, nai nyerae; eraakasi ikes atukot nina a Satan!
- ¹⁰Nyikuryaniar aŋuna a nican a nulu eapi iyon aryamun. Topupok! Eapi Satan acunakin nice alokidin kus mabus, ikikatak iyes, ido toryamut akisicanio nirma nitomon. Torubak ananupit, erae kedolu atwanare dan, ido akainakini ayon iyon akiyar, toruwor eropit.
- ¹¹“Injes nini eya naki, kiira nuna irworo Etau natukon nuna a Dikristo! “Injes nini ilouni, nyeari atwanare nina a njaarei injes.
- ¹²“Kigir neni ke emalaika a nolo ka atukot a Dikristo alo Perigamo atemar: “Erae nakiro nu nuna eponito aneni a nolo eyakar atum nina ekwaka niwaetin daadan.
- ¹³Ayeni ayon neni iboiyo iyon; erae neni ipukat Satan. Nai irubakinit iyon ikinupit ayon, ibu iyon nyiner anupit ayon tari alorwa a nulu aarere Antipa, esuada kan nolo anupit nooi aina, anakwap a nina iboiyo Satan.
- ¹⁴Nai eketoroniyarit ayon iyon a nakiro a nadi a nu: “Eyakasi kidin kus nituŋa nice nulu etupito akitatam nina ke ekile a nolo enyaritae Balaam, a nolo kolon abu kitatam ekile nolo enyaritae Balak akicocoiyar Disirael nasecit anakitanyam namuja nuna ainakinitae nakujo ka akitiya amalao.
- ¹⁵Ikwaninapei, eyakasi kidin kus nituŋa nulu etupito akitatam nina a nituŋa a nulu enyaritae Dinikolaitae.
- ¹⁶Toki nai tokona! Ani pa kikii, abuni ayon neni kon atipei akitijiyore iyon ka atum a nina elomuni anakituk kan.
- ¹⁷“Injes nini eya naki, kiira nuna irworo Etau natukon nuna a Dikristo! “Injes nini ilouni, ainakini Manna adio nina iwuitae. Ainakini nabo ayon injes amoru nina akwanan nina igiritae ekiro nolo kitete, nolo emam ituŋanan eyeni, mati nini einakinio amoru nin.
- ¹⁸“Kigir neni ke emalaika a nolo ka atukot a Dikristo alo Tyatira atemar: “Erae nakiro nu nuna a Lokoku ka Akuj, a nolo ikote nakonyen arira nina ka akim ka nolo ecayete nakejen ken ikwa asuwat nina epwasitae.
- ¹⁹Ayeni ayon niticisyo kon, amina kon, anupit kon, akijaanakin kon, atitinyu nina nyibunyakina ka ayeni atemar iloito niticisyo kon nulu a tokona nulu paaran ke ekinjaren.

²⁰Nai eketoroniyarit ayon̄ iyon̄ a ŋakiro a nu: “Icamakinit iyon̄ aberu ŋina enyaritae Yesabel, ŋina ebala ebe arae iŋes akadwaran. Anakitatam keŋ, ecocoiya ŋiketiyak kaŋ, aya akitiya amalao ka akinyam ŋamuja ŋuna einakinitae ŋakujo ŋace.

²¹Abu ayon̄ oinak iŋes apaki ŋina kiet, nai ewounit iŋes akiki amalao.

²²Aŋun, emasakini ayon̄ iŋes ka ŋulu elomete ka iŋes, lokitaada neni eryamuniata ŋican ŋulu apipilak. Etiyakini ayon̄ ŋun tokona, mati kekiwa ikes ŋuna aronok ŋuna etiyaete ikes ka iŋes.

²³Aari ayon̄ ŋikeedwe, ikotere toanyuniata ŋatukon ŋuna a Dikristo daadaŋ atemar ayon̄ iŋes ŋolo ayeni ŋitai ka ŋatameta ŋuna a ŋnituŋanan ka aropi ayon̄ ŋnituŋanan ikwaŋina itiyator.

²⁴Nai iyes ŋice alo Tyatira, nyetupa iyes akitatam ŋina aronon ŋin, nyeyenuna iyes ŋuna ebasi ŋice erae akimunono ŋina apolon ŋina a Satan. Abala ayon̄ neni kus: nyakainakini ayon̄ iyes etic ece;

²⁵nai torubakisi iricito anupit ŋina iyakatar iyes, akitodol ŋina abunio ayon̄.

²⁶“Iŋes ŋini ilouni ka kiricak ŋakiro kaŋ akitodol nasalunet, ainakini ayon̄ iŋes apedor ŋinakupukaet ŋakwapin.

²⁷Ipukae iŋes ikes ka aryenyeo, kinyas ikes ikwa ŋamoti ŋuna ebwaŋabwaŋaaryo, ikwapei akainitor ayon̄ Papa kaŋ apedor.

²⁸Ainakini daŋ ayon̄ iŋes etop ŋolo ka ataparacu.

²⁹“Iŋes ŋini eya ŋaki, kiira ŋuna irworo Etau natukon ŋuna a Dikristo.

Akiseleerekinet 3

¹“Kigir neni ke emalaika a ŋolo ka atukot a Dikristo alo Sardis atemar: “Erae ŋakiro nu ŋuna eponito aneni a ŋolo eyakar ŋitai ŋulu ka Akuj ŋulukanikaarei ka ŋikacer ŋulukanikaarei. Ayeni ayon̄ ŋitacisyo kon; itakani iyon̄ iyari, nai itwanit.

²Aŋun, tokienyu, kitogogon̄ ŋuna idon̄jito eriŋa ikes nyetwaka.

³Totamu nai ŋuna aponi ikitatami ka ikisiirar iyon̄, kiricak ikes ka toki! Ani pa kikienyu iyon̄, abuni ayon̄ neni kon ikwa ekokolan ka nyiyeni iyon̄ apaki ŋina abunio ayon̄.

⁴Nai eriŋa iyon̄ iyakar ŋituŋa ŋidi Sardis ŋulu nyitooŋoryana ŋilowi kec ka asecit. Epote ikes akiruk ka ayon̄ enapito ŋilowi ŋulu akwaŋak, anerae itemokino ikes ikokinete nen.

⁵“Iŋes ŋini ilouni, itanapyo ŋilowi ŋulu akwaŋak ikwa ikes, ka nyekisari ayon̄ ekeekiro alokitaabo a ŋolo ka akiyar; nai alimori ayon̄ ekiro keŋ alokiŋaren Papa kaŋ ka ŋimalaikan keŋ.

⁶“Iŋes ŋini eya ŋaki, kiira ŋuna irworo Etau natukon ŋuna a Dikristo.

- ⁷“Kigir neni ke emalaika a ɲolo ka atukot a Ɖikristo alo Piladelipia atemar: “Erae nu ɲakiro ɲuna eponito aneni a ɲolo Asekan ka ɲolo erae kire, ɲolo eyakar ekipuɲuwo ɲolo ka apedor ɲina a Daudi; ekek ɲolo ɲaari iɲes, emam ɲini epedori agolokin ka ekek ɲolo egolokini iɲes, emam ɲini epedori aɲaar.
- ⁸Ayeni ayon ɲiticisyo kon. Kiira! Ewuak ayon kiɲaren kon ekek ɲolo ɲaara ɲolo emam ɲini epedori agolokin. Ayeni ayon atemar iyakar iyon agogonɲu ɲinadio edit, nai iricit iyon akirot ka nyieɲero iyon anupit ayon.
- ⁹Kiira! Ayauni ayon neni kon atukot ɲina a Satan, ɲikalyokonok ɲulu ebasi ikirae Diyudayan, nai nyerae. Ayauni ikes eteryedik alokiɲaren kon, ikotere eyenunete atemar akamina ayon iyon.
- ¹⁰Aɲuna iricakinia iyon akirot kaɲ ɲina ikicikak iyon atitinyu ɲina nyikirikira, ekeuryari ayon iyon apaki ɲina ka akikatakino ɲina ebunit nakwapin daadaɲ akikatakin ɲulu iboiyete anakwap.
- ¹¹Abunit ayon atipei. Torubak iricit anupit ɲina iyakar iyon, ikotere nyikidema iyon icetuɲanan eropit ɲolo ka akiloun.
- ¹²“Iɲes ɲini ilouni, eturuwori ayon iɲes epi alo Kai ka Akuj kaɲ; nyelomuni nabo iɲes kiɲa jik. Egirakini ayon neni keɲ ekiro ɲolo ka Akuj kaɲ ka ekiro ɲolo ke etaun a ɲolo apolon, Yerusalem ɲolokitete, ɲolo ebunit anakuj aneni ka Akuj kaɲ; egirakini daɲ ekiro kaɲ ɲolokitete neni keɲ.
- ¹³“Iɲes ɲini eya ɲaki, kiira ɲuna irworo Etaun natukon ɲuna a Ɖikristo.
- ¹⁴“Kigir neni ke emalaika a ɲolo ka atukot a Ɖikristo alo Laodikeya atemar: “Erae ɲakiro nu ɲuna eponito aneni a ɲolo enyaritae Amen, esuuda ɲolo ikinyomitae ka ɲolo a kire ɲolo erae akisyakinet ɲina a ɲisubuna ka Akuj.
- ¹⁵Ayeni ayon ɲiticisyo kon: nyililim iyon ka nyimwana daɲ. Okoe, kitemokino iyon tolilim kori tomwana!
- ¹⁶Nai aɲuna ijalameya, nyililimyo kori nyimwania, akalekuni ayon iyon anakituk kaɲ.
- ¹⁷Anerae ibala iyon, ‘Abarit, ayakar ibore daadaɲ ka emam ibore eitanit.’ Nai nyiyeni iyon atemar icana, irae ekanipapan, ekulyakit, emudukanot ka ileri.
- ¹⁸Aɲun, akalimokini ayon iyon, togyelu egolid aneni kaɲ, egolid ɲolo eliitae ka akim, ikotere tobar. Togyelu daɲ ɲilowi ɲulu akwaɲak, ikotere torapya ɲileec kon ɲulu ileryo. Togyelu tari ekitoe ɲolo a ɲakonyen kon, ikotere tokienyu.
- ¹⁹Eyayakini ka esicani ɲulu amina ayon; aɲun, tomwakutu tokiwa!
- ²⁰Kiira! Awuoi ayon alokek, ekoɲikoɲi. Ani kiira ituɲanan etoil kaɲ, ido toɲaa ekek, alomuni ayon neni keɲ, emuja ka iɲes ka ikimuji iɲes ka ayon.
- ²¹Iɲes ɲini ilouni, ainakini apedor, akiboikin ka ayon lokicolon kaɲ, ikwapei abunio ayon daɲ elounia eboikinotor ka Papa kaɲ lokicolon keɲ.

²²“Ines njini eya njaki, kiira njuna irworo Etau natukon njuna a Dikristo.”

Akiseleerekinet 4

¹Ani kelunyar njun, abu oanyuwa ekek enjaara anakuj! Abu nabo eira etoil njolo sek aris ayonj keira irworo neni kanj ikwa arupepe ebala, “Bua laalo eketoodik njuna itemokino totakanut ekaku a nu.”

²Dinapeipaki abu apedor njina ke Etau a njolo Asegan min neni kanj. Ayai nakuj ekicolonj njolo eboiyo ituñanan ice.

³Amilimili ituñanan njini eboi a nen, ekwaan ka amilimil a njamoru a njuna enyaritae Yaspa ka Karanelia. Erikaunit ekicolonj alokakineta njina ekwaan ka amoru njina aliban nooi njina enyaritae Emeral.

⁴Erikaunito ekicolonj njol njikicolonjo njulu arae ekimar kec njatomoniarei ka njiomwon, kicolonjito njikatukok njatomoniarei ka njiomwon, njulu anapito njikaaso njulu akwanjak, tonapito danj njibokoi njulu etiyaunitae a egolid.

⁵Bu alokicolonj akimilyaunet, eruye ka akirurum njina ka agirokin. Alokijnaren ekicolonj, ayakasi njagilae njakanikaarei njuna anepete, njuna erae njitai njulukanikaarei njulu ka Akuj.

⁶Ayai nabo kijnaren ekicolonj njol ibore njini ekoni anam njina a njakalilii, njini alilii ikwa aroet. Nawaetin ke ekicolonj, ayakasi njisubuna njiomwon njulu ayarete, njulu eryamito njakonyen kijnaren ka kaku danj.

⁷Ekwaan esubuna njolo ke ekijnaren njolo ayari ka enjatuny, njolo a njiarei ekwaan ka emonj, njolo a njuni ayakar ereet njolo ekoni njolo a ituñanan ka njolo a njiomwon ekwaan ka egole njolo epori alokidiana.

⁸Ayakar njolosubuna njabebenuk njakanikaapei njuna eryamito njakonyen kija ka tooma. Apaaran ka akuwar nyienjununuyete ikes aeo ebasi, “Eseg, eseg, eseg Ekapolon Akuj njina etiron, njina arae ka erae ka njina ebuni.”

⁹Apaki daadanj njina ipurioto, njina itopolooriyata ka njina italakaryata njisubuna njul njini iboi alokicolonj ka njini eyari njikaru ka njikaru,

¹⁰eramakinosi njikatukok njulutomoniarei ka njiomwon kwap kijnaren ines njini iboi alokicolonj ka kilipa neni a njolo eyari njikaru ka njikaru. Imasakinete ikes njibokoi kec kijnaren ekicolonj eosi ebasi,

¹¹“Ekapolon ka Akuj kosi! Emaikina iyonj toryamu apolou, akerit, ka apedor, anerae ibu iyonj tosub njiboro daadanj, ka anjuna ka acamit kon ibu tosub ikes inak akiyar.”

Akiseleerekinet 5

¹Abu ayonj enjolik ekitaabo anakan a njina aloteten a njolo eboi alokicolonj; egiritae ekitaabo njol njywaetin daadanj ka epucitae a njakipuceta a njakanikaarei.

- ²Abu nabo eñolik emalaika ñolo agogoñon ñolo eserae a etoil a ñolo apolon ebala, “Dae emaikina tolema ñakipuceta toñaa ekitaabo?”
- ³Nai amam anakuj kori anakwap ka anakwap a ñikatwak ñini amaikina añaar ekitaabo ñol tosyom.
- ⁴Abu ayon egwor nooi, anerae amam ituñanan ñini amaikina añaar ekitaabo ñol tosyom.
- ⁵Abu epei alokatukok okolimok ayon tema, “Nyigwor, toanyuwa, elou eñatuny ñolo anateker a Yuda ñolo erae eletonit a Daudi. Elou iñes ka apedor alemar ñakipuceta ñunakanikaarei, toñaa ekitaabo.”
- ⁶Abu ayon eñolik Imesek ewuoi alokidin ekicolon irikaunito ñisubuna ñuluomwon ka ñikatukok. Atakani Imesek esibit earitae. Ayakar iñes ñamomwar ñakanikaarei ka ñakonyen ñakanikaarei, ñulu erae ñitai ñulkanikaarei ñulu ka Akuj ñulu iyakiyaritae nakwap daadañ.
- ⁷Abu Imesek tolot, tolemu ekitaabo anakan a ñina aloteten a ñolo eboi alokicolon.
- ⁸Ani kedau iñes alemar ekitaabo, apotu ñisubuna ñuluomwon ka ñikatukok ñulutomoniarei ka ñiomwon toramakinok kwap kiñaren Imesek. Ayakar ñolosubuna ka ñolokatukon adunju ka abakule ñina etiyaunitae a egolid, kileleba eminae ñolo ke ekinyate ñolo erae ñakilipasinei ñuna a ñituña a ñulu ka Akuj.
- ⁹Apotu ikes toeikis eete ñolokitete temasi, “Emaikina iyon alemun ekitaabo toñaa ñakipuceta keñ. Anerae ikiaritae sek iyon ka ibu togyelu ñituña a ñaokot kon iyau neni ka Akuj, ñituña a ñikabilae, a ñañajepa, a ñakwapin ka a ñibukui a daadañ.
- ¹⁰Ituruwo iyon ikes apukan a ñisacaradotin ñulu ka Akuj yok, ipukaete ikes akwap.”
- ¹¹Nabo abu ayon eñoliya, eira ñitoilon a ñimalaikan a ñulu adolito ñalipyo ka ñamilyonin! Awuasi ikes irikaunito ekicolon kaapei ka ñisubuna ñuluomwon ta ñikatukok,
- ¹²abasi a etoil a ñolo apolon: “Emaikina Imesek ñini aaritae eryamuni apedor, ebari, aosou, agogoñu, akerit, apolou ka akipuro!”
- ¹³Abu eira ñolosubuna anakuj, anakwap ka anakwap a ñikatwak ka ananam ta ñinibore daadañ eyai tooma kec ebasi, “Toyai akipuro, akerit, apolou ka agogoñu neni a ñolo iboi alokicolon ka neni a Imesek, ñikaru ka ñikaru!”
- ¹⁴Apotu ñisubuna ñulu eyarete ñuluomwon toboñokis temasi, “Amen!” Ido toramakinok ñikatukok kwap, kilipa.

Akiseleerekinet 6

- ¹Abu eñolik Imesek eñaari akipucet ñina esyaunan a ñunakanikaarei. Abu eira epei alosubuna a ñuluomwon elimuni a etoil a ñolo acela ikwa agirokinet ebala, “Bua!”

- ²Abu eŋoliya oanyuwa aŋole ŋina akwaŋan. Ayakar ekameton keŋ akau ŋina a ŋikaleneleŋe ka aponi inakinae iŋes ebokot. Abu nai iŋes torotok iloununui ka ikotere ilounia.
- ³Ani eŋaari Imesek akipucet ŋina a ŋaarei, eira esubuna ŋolo eyari ŋolo a ŋiarei ebala, “Bua!”
- ⁴Tolomu aŋole ace ŋina areŋan. Aponi inakinae ekameton keŋ apedor ŋina lemaret ekisil anakwap, ikotere toaras ŋituŋa make. Aponi inakinae iŋes atum ŋina apolon.
- ⁵Ani eŋaari Imesek akipucet ŋina a ŋauni, eira esubuna ŋolo eyari ŋolo a ŋiuni ebala, “Bua!” Abu eŋoliya oanyuwa aŋole ŋinakiryonon, ayakar ekameton keŋ ŋaratilio nakan keŋ.
- ⁶Abu eira ibore ŋini erworo ikwa etoil ŋolo ebunit alosubuna a ŋuluomwon ebala, “Einakinio apeikilo ŋina a ŋaganoi ka ŋakilo ŋauni ŋuna ke ekidikidi aŋuna ke etic a ŋolo ka apeikolonit. Nai nyinyas ŋikito ŋulu ka akimyet ka ŋimanikorin ŋulu ke epiini!”
- ⁷Ani eŋaari Imesek akipucet ŋina a ŋaomwon, eira esubuna ŋolo eyari ŋolo a ŋiomwon ebala, “Bua!”
- ⁸Ani eŋoliyari, oanyuwa aŋole ŋina nyaŋaliban; anyaritae ekiro ke ekameton aŋole ŋin Atwanare, totupite akwap ŋina a ŋikatwak iŋes. Aponi inakinae ikes apedor ŋinakipukaet atutubet ŋina a ŋaomwon ŋina ka akwap, akiar alotooma ejiye ka eron ka edeke ka ŋityaŋ ŋulu adedeŋak.
- ⁹Ani eŋaari Imesek akipucet ŋina a ŋakan, abu eŋolik alokwap Namuroet ŋitai a ŋituŋa a ŋulu kearyo aŋuna ka alimonokin ŋakiro ŋuna ka Akuj ka aŋuna ka arakau ŋisuudae keŋ ŋulu ikinyoma.
- ¹⁰Apotu ŋitai ŋul kiworout a etoil a ŋolo apolon temasi, “Ekapolon ŋolo etiron, ŋolo Asegan ka ŋolo a kire! Apaki mono ŋina etya ai iyai iyonŋ eriŋa nyebuno atubokin ŋituŋa ŋulu ka akwap, ido kisican ikes aŋuna ikiaryata isua?”
- ¹¹Aponi inakinae ikes ŋikaaso ŋulu akwaŋak ka tolimokinae ikes akieŋun adiopaki akitodol ŋina itemokinor ekimar a ŋirukitos kec alotic ka Akuj ka ŋikaitotoi daadaŋ ŋulu earyo, ikwaŋina aarere ikes.
- ¹²Ani eŋaari Imesek akipucet ŋina a ŋakanikapei, abu oanyuwa akwap emarani nooi ka kiryoniar akolon cuc ikwa ŋatotol, toreŋiar elap puu ikwa ŋaokot.
- ¹³Tocakunos ŋikacer kwap anadis ikwa ŋaboboryo ŋuna nyekokito ŋuna erarauni ekuwuam ŋolo agogoŋon.
- ¹⁴Toŋopya adis kikok akaratas ŋina ebilakinio ka aponi kisiyotoroe ŋimoru ka ŋiculata ŋulu ka anam aneni sek eyakasi.

¹⁵Apotu njirwosi njulu ka akwap, njikepukak ka njikapolokinitok njasigarya, njikabarak, njikagogoŋok ka njituŋa njuluŋe daadaŋ, njipi, ka njulu nyerae njipi, toduka anaturukanin ka anatabab alokidiana njimoru.

¹⁶Temasi ikes neni a njimoru ka njatabab, “Tocakunos kare ca neni kosi ikiwua anakonyen a njolo iboi alokicolonj ka ananyunyura a njina a Imesek!”

¹⁷Anerae adolu Akolonj it njina ka anyunyura kec, njae epedori akidaŋidaŋ?”

Akiseleerekinet 7

¹Kelunyar njun, abu oanyuwa njimalaikan njuluomwon ewuasi alowaetin a njuluomwon ka akwap, iretakinito njikuwuamin njuluomwon njulu ka akwap, ikotere nyekutakis akwap kori anam kori ediokitoe.

²Oanyuwa nabo emalaika ece ebunit alo Kide eyakar emacar njolo ka Akuj a njina eyari. Tonyara njes a etoil a njolo apolon njimalaikan njuluomwon njulu ainakinitae apedor akiwan akwap ka anam.

³Tolimok njes ikes tema, “Nyiwan akwap kori anam kori njikito akitodol njina ikiwuakinia njimacarin loreetin a njulu erae njiketiyak njulu ka Akuj yok.”

⁴Abu eira ayonj ekimar a njituŋa a Isirael njulu eyakatar emacar njolo ka Akuj loreetin kec; arae ikes njalipyo amiat ka njatomoniomwon ka njiomwon. Arae ikes njulu a njikabilae a njulutomon ka njiarei a njulu a Isirael:

⁵njulu amacaritae anateker a Yuda, arae njalipyo njatomon ka njaree; njulu anateker a Ruben, arae njalipyo njatomon ka njaree; njulu anateker a Gad, arae njalipyo njatomon ka njaree;

⁶njulu anateker ka Aser, arae njalipyo njatomon ka njaree; njulu anateker a Naputali, arae njalipyo njatomon ka njaree; njulu anateker a Manase, arae njalipyo njatomon ka njaree;

⁷njulu anateker a Simeon, arae njalipyo njatomon ka njaree; njulu anateker a Lepi, arae njalipyo njatomon ka njaree; njulu anateker a Isakar, arae njalipyo njatomon ka njaree;

⁸njulu anateker a Sebulon, arae njalipyo njatomon ka njaree; njulu anateker a Yosepu, arae njalipyo njatomon ka njaree; njulu anateker a Benjamin, arae njulu daŋ njalipyo njatomon ka njaree.

⁹Ani kelunyar njun, abu oanyuwa asepic a njituŋa a njulu pa apedori idiotuŋanan akimarun. Arae ikes njulu a njibukui, a njikabilae, a njakwapin ka a njanajepa a daadaŋ. Apotu ikes towua alokijaren ekicolonj njolo a Imesek; tonapito njilowi njulu akwanjak ka toyakatar njaten njuna a njanolya nakan kec.

¹⁰Tocelas a njitoilon a njulu apolok ebasi, “Ebunit aiuno aneni ka Akuj yok a njina iboi alokicolonj ka aneni a Imesek!”

- ¹¹Towua nai nimalaikan daadaŋ irimokinito ekicoloŋ, n̄katukok ka n̄subuna n̄lu eyarete n̄luomwon, toramakinis kiŋaren ekicoloŋ, kijuuroto kilipa neni ka Akuj
- ¹²ebasi, “Amen! Akipuro, apolou, aosou, akitalakanar, akerit, apedor ka agogoŋu toyakas neni ka Akuj n̄karu ka n̄karu! Amen!”
- ¹³Abu ekatukon epei ekeŋit ayon̄ tema, “Ataŋae n̄tuŋa lu n̄lu enapito n̄ikaasoŋi n̄lu akwaŋak ka ai eponitotor ikes?”
- ¹⁴Abu ayon̄ oboŋok iŋes otema, “Ekapolon, iyon̄ iyeni.” Okolimok iŋes ayon̄ tema, “Erae n̄tuŋa lu n̄lu adaut akitorun nakisicanio n̄ina aronon nooi, elotasi ikes n̄ikaasoŋi kec ka etokwaŋut kya a n̄aokot a n̄una a Imesek.
- ¹⁵Erae n̄akiro n̄un ewuatar ikes alokiŋaren ekicoloŋ n̄olo ka Akuj ka kitiyaete Kai keŋ apaaran ka akuwar. Iŋes n̄olo iboi alokicoloŋ iuryari ikes aŋuna ka ayakau keŋ.
- ¹⁶Emam nabo jik nyenyami ikes akoro kori akure; nyenomi ikes akolon̄ kori acemwanis.
- ¹⁷Anerae eruwor Imesek n̄ini alokidin̄ ekicoloŋ ekeyokon kec. Itenari ikes lolelyan n̄lu a n̄akipi a n̄una ka akiyar ka emyetari Akuj n̄akiyo anakonyen kec.”

Akiseleerekinet 8

- ¹Ani eŋaari Imesek akipucet n̄ina a n̄akanikaarei, kililin̄ nakuj cek n̄adakikae n̄una aapiyarito n̄atomoniuni.
- ²Abu nai oanyuwa n̄imalaikan n̄lulkanikaarei n̄lu ewuasi alokiŋaren Akuj, aponi inakinae ikes n̄arupepe n̄akanikaarei.
- ³Abu emalaika ece n̄olo ayakar abakule n̄ina etiyaunitae a egolid, n̄ina ecunyeneneere eminae n̄olo ke ekinyate, bu towo alokiŋaren Namuroet. Aponi inakinae iŋes eminae n̄olo ke ekinyate n̄olo alalan, kimorikin ka n̄akilipasinei n̄una a n̄ituŋa a n̄lu ka Akuj a daadaŋ, ya Namuroet n̄in n̄ina etiyaunitae a egolid n̄ina ayai kiŋaren ekicoloŋ.
- ⁴Tolot apuru n̄ina ke ekinyate ka n̄akilipasinei n̄una a n̄ituŋa a n̄lu ka Akuj kidiama anakan a n̄ina ke emalaika a n̄olo awuoi alokiŋaren Akuj.
- ⁵Abu emalaika tolemu abakule, kilelebi akim n̄ina Namuroet, kimasu nakwap. Totakanu agiro n̄ina ereta, n̄itoilon, akimilyaa ka amaran n̄ina ka akwap.
- ⁶Totena n̄imalaikan n̄lulkanikaarei n̄lu ayakatar n̄arupepe n̄unakanikaarei akutakin n̄arupepe kec.
- ⁷Abu emalaika n̄olo esyaunan tokutak arupepe keŋ. Potu n̄akako ka akim inyaluna ka n̄aokot tobukunos nakwap. Tonomiya atutubet apeŋi alotooma n̄unauni n̄una ka akwap, tonomiya nabo n̄ikito daŋ apeŋitubet alotooma n̄unauni, ka abu tonomiya n̄inya n̄lu alibak daadaŋ.

⁸Abu emalaika ḡolo a ḡiarei tokutak arupepe keḡ. Aponi ibore ḡini ekoni emoru ḡolo apolon nooi, ḡolo anoki akim, kimasakinae nanam. Abu atutubet apei ḡina ka anam alotooma ḡunauni toruwor ḡaokot bon,

⁹totwana apeitutubet ḡina a ḡisubuna a ḡulu eyarete, a ḡulu eya nanam, alotooma ḡatutubeta ḡunauni ka aponi kinyasunae apeitutubet a ḡameeli alotooma ḡatutubeta ḡunauni.

¹⁰Abu emalaika ḡolo a ḡiuni tokutak arupepe keḡ. Tocakun etop ḡolo apolon nooi enoki ikwa agilae, tocakakin natutubet apei ḡina a ḡaḡololin alotooma ḡunauni ka lolelyan.

¹¹(Anyaritae etop ḡol “Adwaris”.) Abu atutubet apei ḡina a ḡakipi alotooma ḡunauni todwaryar, totwaka ḡituḡa ḡulu alalak aḡuna amasyata ḡakipi ḡun, anerae kepotu todwaryata.

¹²Abu emalaika ḡolo a ḡiomwon tokutak arupepe keḡ. Aponi atutubet apei ḡina ka akolonḡ alotooma ḡunauni kinyasunae; kinyasunae atutubet apei ḡina ke elap daḡ alotooma ḡunauni, kinyasunae atutubet apei ḡina a ḡitopon daḡ alotooma ḡunauni. Aḡun, kiryoniar atutubet apei alotooma ḡatutubeta kec ḡunauni. Aponi kisiryonae atutubet apei alotooma ḡunauni ḡuna ka apaaran; ikwaḡinapei, aponi kisiryonae atutubet apei alotooma ḡunauni ḡuna ka akuwar.

¹³Ani eḡoliyari ayonḡ, abu eira egole ḡolo apori alokidiana ecela a etoil a ḡolo apolon ebala, “Oitakoi! Oitakoi! Erokyarosi ḡakiro ḡuna eryamunete ḡituḡa ḡulu alokwap apaki ḡina eruunioto ḡarupepe ḡuna eapi ḡimalaikan ḡuluuni akutakin!”

Akiseleerekinet 9

¹Abu emalaika ḡolo a ḡikan tokutak arupepe keḡ. Oanyuwa etop ḡolo kebu kimasun anakuj kwap, ainakinitae etop ḡol ekipunḡuwo ḡolo ḡaaret auwuat ḡina aoyan ḡina nyesalunit alokwap.

²Abu etop toḡaa auwuat ḡina aoyan ḡin, toloomu apuru ḡina ekoni ḡina ka arira a ḡina apolon nooi, kisiryon apuru akolonḡ ka kidiana cuc.

³Tolomu emaase anapuru a ḡin bu kwap, aponi inakinae emaase agogonḡu ḡina ikoni ḡina eyakatar ḡikiitwania.

⁴Aponi tolimokinae ikes nyewan ḡinya kori ḡikito kori ḡinibore erupunit alokwap daadaḡ; nai mati ḡituḡa daadaḡ ḡulu emam emacar ḡolo ka Akuj aloretin kec.

⁵Pa acamakinitae emaase ḡol akiar ḡituḡa ḡul, nai akisican ikes ḡilapyo ḡikan. Apipilu ḡina ka akisicanet a ḡin, ikoni ḡina ikipesyo ekiitwan.

⁶Alolapyo a ḡulukana a ḡul, iwarete ḡituḡa atwakare, nai nyeryamunete; iwarete epite ḡolo twanet, nai eḡoliyari atwanare aneni kec.

- ⁷Ekwaan emaase ka n̄aŋolei n̄una etenito aŋuna ke ejiye; ayakasi nakyes kec n̄iboorei n̄ulu ikwaan ka n̄ibokoi n̄ulu itiyaunitae a egolid, ekwaan n̄ireetin kec ka n̄ulu a n̄ituŋa.
- ⁸Ekwaan n̄itim kec ka n̄ulu a n̄aberu, ekwaan n̄ikyal kec ka n̄ulu a n̄iŋatunyo.
- ⁹Arapap n̄atorobwo kec a n̄arapeta a n̄una etiyaunitae a n̄asuwa, eruye n̄olo a n̄abebenuk kec ekwaan ka eruye n̄olo a n̄agaari a n̄una irito n̄aŋolei a n̄una emaryaara lojiye.
- ¹⁰Eyakatar ikes n̄iladoi n̄ulu pesyet n̄ulu ikwaan ka n̄ulu a n̄ikiitwania, loladoi kec iŋes eyai agogoŋu n̄ina wanet n̄ituŋa n̄ilapyo n̄ikan.
- ¹¹Eyakatar ikes erwosit n̄olo ipukat ikes n̄olo erae emalaika n̄olo epolokinit auwuat n̄ina aoyan n̄ina n̄yesalunit alokwap. Enyaritae ekeekiro a Daburaniyae Abadon; a Dagirik enyaritae Apolyon (akeepolou iŋes atemar “Ekenyasunan.”)
- ¹²Alunyarosi n̄ican n̄ulu esyaunak, nai eponito nabo n̄iarei.
- ¹³Abu emalaika n̄olo a n̄ikanikapei tokutak arupepe keŋ. Abu eira etoil ebunit a Namuroet, alowaetin a n̄uluomwon, a n̄ulu ikote n̄amomwar. Etiyaunitae Namuroet a egolid ka eyai kiŋaren Akuj.
- ¹⁴Tolimok etoil n̄ol emalaika n̄olo a n̄ikanikapei n̄olo ayakar arupepe tema, “Tolacak n̄imalaikan n̄uluomwon n̄ulu eenitae anaŋolol a n̄ina apolon a n̄ina enyaritae Eupurate.”
- ¹⁵Aponi tolacakinae n̄imalaikan n̄uluomwon n̄ulu etemokinitoe aŋuna a esaa a n̄ol ka akolonit a n̄in, ka aŋuna a elap a n̄ol ka aŋuna a ekaru a n̄ol, akiar atutubet apei alotooma n̄unauni n̄una a n̄ituŋa.
- ¹⁶Aponi okolimokin ayon ekimar n̄olo a n̄ituŋa a n̄ulu etemokinitoe aŋuna ke ejiye: arae ikes n̄amilyonin n̄amiae n̄aarei.
- ¹⁷Anakiruja kaŋ, abu oanyuwa n̄aŋolei ka n̄ikametok kec alopite a lo: anapito n̄ikametok n̄arapeta n̄una areŋak ikwa akim, topusiyaka ikwa ebuulu ka tonyanaaka ikwa Sulpa. Ekote n̄akyes n̄una a n̄aŋolei a n̄un n̄una a n̄iŋatunyo, alomunit akim, apuru ka Sulpa anakituka kec.
- ¹⁸Apotu n̄akisicaneta n̄unauni nu: akim, apuru ka Sulpa, n̄una alomunito anakituka a n̄aŋolei, toara atutubet apei alotooma n̄unauni n̄una a n̄ituŋa.
- ¹⁹Anerae eyai agogoŋu n̄ina a n̄aŋolei nakituka kec ka loladoi. Ikote n̄iladoi kec n̄imuno a n̄una eyakatar n̄akyes n̄una ewanawanaata n̄ituŋa.
- ²⁰Dituŋa n̄ulu pa apotu n̄akisicaneta n̄un toara, apotu nyekiwa akilip neni a n̄ipyan ka neni a n̄akujo a n̄una etiyaunito ikes n̄ilopeyek. Etiyaunitae n̄akujo n̄un a egolid, a esilipa, a eburonis, a n̄amoru ka a n̄akito; n̄akujo n̄una nyepedorete aanyuwar, akiirar, kori alosit.
- ²¹Apotu daŋ n̄ituŋa nyekiwa akiar, akikukuja, amalao, kori akoko.

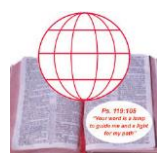

Akiseleerekinet 10

- ¹Abu nabo ayon oanyuwa emalaika nolo agogonon ebunit anakuj. Anapit ines edou, kirimokinite alokakinnet akou keŋ, kikoni ereet keŋ akolon, kikote nakejen keŋ arira njina eremit kidiama.
- ²Ayai nakan keŋ ekitaabo nolo adit nolo aŋaara. Abu kiwuak akeju keŋ njina aloteten nanam ka njina alokedyen kwap,
- ³kiworou a etoil a nolo apolon ikwa nolo ke eŋatuny irurumae; ani kiworou, torukis nagi-rokineta njanakanikaarei.
- ⁴Ani keruut nagi-rokineta njanakanikaarei nun adikino ayon egirakini, nai abu eira etoil anakuj ebala, “Kipuca naki-ro njuna alimut nagi-rokineta njanakanikaarei, nyigirak ikes!”
- ⁵Abu emalaika nolo aris ayon keŋolik ewuoi ananam ka akwap kikyaa akan keŋ njina aloteten nakuj.
- ⁶Abu ines kikon alokiro ka Akuj a njina eyari njikaru ka njikaru, a njina asubuni nakuj, akwap, anam ka ibore daadaŋ njini eyai tooma kec; tema, “Emam nabo apaki ace njina idaryo.”
- ⁷Nai, ani ekutakini emalaika nolo a njikanikaarei arupepe keŋ, irikakini Akuj naki-ro njuna ka akimunono njuna elosikinit ines akitiya, ikwaŋinapei alimokinitor njikadwarak njulu erae njiketiyak keŋ.
- ⁸Abu nabo etoil nolo sek eirarit ayon irworo anakuj okolimok ayon tema, “Ape tolema ekitaabo nolo eŋaara nolo eyai nakan njina ke emalaika a nolo ewuoi ananam ka anakwap.”
- ⁹Abu ayon olot neni ke emalaika, eŋit ines ainakin ayon ekitaabo njol. Abu ines okolimok ayon tema, “Tolema tonyam; edwariar anakook kon, nai eboboor anakituk kon ikwa akimyet njina ka ao.”
- ¹⁰Abu ayon ejau ekitaabo nolo adit njol anakan keŋ onyam, toboboor ines anakituk kaŋ ikwa akimyet njina ka ao. Nai ani kadau ayon akilikor, abu todwaryar anakook kaŋ.
- ¹¹Aponi nai okolimokin ayon temarae, “Itemokino iyon nabo todwar naki-ro njuna ka Akuj njuna ikamunito njanwapin, njibukui, njanajepa ka njirwosi.”

Akiseleerekinet 11

- ¹Aponi nai okoinakin ayon ebela nolo ekoni asuwat njina kipimet, ido okolimokin temarae, “Ape kipim Akai njina ka Akuj ka Namuroet, kimar njituŋa njulu ilipete alotooma Akai.
- ²Nai, nyipim njibarasenin, anerae einakinitae ikes lotuŋa njulu nyerae Diyudayan njulu ipudaarete etaun nolo ka Akuj njilapyo njatomoniomwon ka njiarei.

- ³Eyakuuni ayonɔ ɲikadwarak kaɲ ɲuluarei enapito ɲiguniyae, elimonokinete ikes ɲakiro ɲuna ka Akuj alorwa a ɲulu ka apeiliput a ɲamiae ɲaarei ka ɲatomonikanikapei.”
- ⁴Erae ɲikadwarak ɲuluarei ɲul ɲikito ɲiarei ɲulu enyaritae Olipa ka ɲिताae ɲiarei ɲulu ewuasi alokiɲaren Ekapolon ɲolo ka akwap.
- ⁵Ani kikatak idiotuɲanan akiwan ikes, elomuni akim anakituka kec, toar ɲimoi kec; ikwaɲinapei, ɲini daadaɲ ikatakini akiwan ikes, earyo.
- ⁶Eyakatar ikes apedor ɲinagolyet adis, ikotere nyilim akiru apaki ɲina elimonokiniata ikes ɲakiro ɲuna ka Akuj. Eyakatar ikes tari apedor lolelyan ɲulu a ɲakipi akituluwor ikes ɲaokot; eyakatar ikes tari apedor ɲinakisicanet akwap a ɲakisicaneta a daadaɲ ɲapakio daadaɲ ɲuna ecamitotor ikes.
- ⁷Ani kedaut ikes alimonokin ɲakiro kec, elomuni etyaɲ anakipany a ɲina aoyan a ɲina nyesalunit alokwap akitijiyore ikes. Ilouni ɲes ikes ka toar,
- ⁸ido topero ɲawat kec alorukude a ɲolo ke etaun a ɲol, neni ebubukinitoe Ekapolon kec. Isikwaanitae ekiro ɲolo ke etaun a ɲol ka Sodoma kori Ijipit.
- ⁹Epote ɲituɲa a ɲakwapin, a ɲikabilae, a ɲaɲajepa ka a ɲibukui a daadaɲ aanyun ɲawat kec ɲirwa ɲiuni ka atutubet ka nyecamakinete ikes tonukae.
- ¹⁰Elakarosi ɲituɲa a ɲakwapin aɲuna ka atwanare a ɲuluarei a ɲul. Imomworete ikes ka kiyakiyanakinos ɲainakineta, anerae apotu ɲikadwarak ɲul yaut ɲican lotuɲa.
- ¹¹Ani kelunyarosi ɲirwa ɲiuni ka atutubet, bu ekiaɲanu ɲolo ka akiyar aneni ka Akuj, toloma neni kec, ido tonyout, tobul ɲituɲa daadaɲ ɲulu apotu toanyuwasi ikes.
- ¹²Apotu ɲikadwarak ɲuluarei ɲul kiirasi etoil ɲolo apolon anakuj ebala neni kec, “Potu nege!” Apotu toloto nakuj alotooma edou iteete ɲimoi kec.
- ¹³Anapaki a ɲinapei a ɲin, toyakaun amaran ɲina ka akwap ɲina aronon; abu atutubet apei alotooma ɲunatomon ɲuna ke etaun a ɲolo apolon toritakin, totwaka ɲituɲa ɲalipyo ɲakanikaarei. Tobul ɲituɲa ɲuluce, kipuro apedor ɲina ka Akuj a ɲina anakuj.
- ¹⁴Alunyar ɲican ɲulu a ɲiarei, nai eponito ɲican ɲulu a ɲiuni atipei!
- ¹⁵Abu nai emalaika ɲolo a ɲikanikaarei tokutak arupepe keɲ. Toyakaunos ɲitoilon ɲulu acelasi anakuj ebasi, “Tokona, erae apedor ɲinakipukaet akwap ɲina ke Ekapolon yok ka ɲina a Kristo keɲ, ipukae ɲes ɲikaru ka ɲikaru!”
- ¹⁶Apotu nai ɲikatukok ɲulutomoniarei ka ɲiomwon ɲulu iboiyete alokicologo kec alokiɲaren Akuj toramakinos kwap, kijuuroto kilipa neni ka Akuj
- ¹⁷ebasi, “Ekapolon Akuj ɲina etiron, ɲina erae ka ɲina arae! Iktalakarit isua iyon aɲuna isitiyaa apedor ɲina apolon ka isyak daɲ akipuka.
- ¹⁸Apotu ɲituɲa ɲulu nyenupito Akuj tonyunyura, anerae adolu apaki ɲina ka anyunyura kon, apaki ɲina etubokinere ɲikatwak. Adolu apaki ɲina eropere ɲiketiyak,

ɲikadwarak ka ɲituɲa kon daadaɲ ɲulu ikikerito iyon, ɲulu arwok ka ɲulu caryo kaapei. Adolu apaki ɲinamunyaret ɲulu enyasak akwap!”

¹⁹Aponi toɲaarae Akai ka Akuj anakuj, totakanu Asaduku ɲina ka Acamunet. Toyakaun akimilyaa, ɲitoilon, agiro ɲina ereta, amaran ɲina ka akwap ka ɲakako ɲuna apolok.

Akiseleerekinet 12

¹Totakanu aanyunet ɲina apolon ɲina ka aumokin anakuj. Ayai aberu ɲina arae ekeelou akolon ka ayakar elap kwap ɲakejen keɲ ka ebokot ɲolo a ɲikacer a ɲitomon ka ɲiarei nakou keɲ.

²Apoti iɲes ka adolit akidoun; apotu aryeba ka ɲican ɲulu ka akidoun kisiworout iɲes.

³Totakanu aanyunet ace ɲina apolon ɲina ka aumokin anakuj. Ayai epiu ɲolo apolon nooi ɲolo areɲan ɲolo ayakar ɲakyes ɲakanikaarei ka ɲamomwar ɲatomon ta ɲatoriet ɲakanikaarei ɲuna aya nakyes keɲ.

⁴Torarau elado keɲ atutubet apei alotooma ɲunauni ɲuna a ɲikacer, kimasa kwap. Towo epiu ɲol alokiɲaren aberu, ikotere enyamia ikoku apaki ɲina idounere.

⁵Abu aberu kidou ikoku ɲini sapat, ɲini ipukae ɲakwapin daadaɲ ka aryenyee. Nai aponi ikoku ɲin tokoporoe neni ka Akuj ka lokicolon keɲ.

⁶Abu aberu ɲin todoki nalonisat neni etemokinit Akuj aɲuna keɲ, neni iyokiyere iɲes ɲirwa apeiliput ka ɲamiae ɲaarei ka ɲatomonikanikapei.

⁷Kisyak nai ejiye anakuj. Kitijioto Mikael ka ɲimalaikan keɲ epiu, ido toboɲo epiu ka ɲimalaikan keɲ.

⁸Nai aponi kilounae epiu ka ɲimalaikan keɲ, nyecamakin akiboi anakuj nabo.

⁹Aponi kimasunae epiu ɲolo apolon ɲol anakuj, ɲolo erae emun ɲolonɲorot ɲolo enyaritae Ekipye kori Satan; ɲolo abu tomodik akwap daadaɲ. Aponi kimasunae iɲes kwap kaapei ka ɲimalaikan keɲ.

¹⁰Abu eira etoil ɲolo apolon anakuj ebala, “Adolu tokona aiuno ɲina ka Akuj! Etoodiu tokona Akuj apedor keɲ ikwa Erwosit! Etoodiu tokona Kristo keɲ apolou! Anerae emasun anakuj ɲolo awuoi alokiɲaren Akuj yok, ɲolo sek esitakinit ɲikaitotoi yok apaaran ka akuwar.

¹¹Apotu ɲikaitotoi yok kilout iɲes a ɲaokot a ɲuna a Imesek ka aɲuna a ɲakiro a ɲuna eteyenunete ikes; anerae acamunito ikes akijal akiyar kec, totwaka.

¹²Aɲun, tolakari iyon nakuj ka ɲulu iya tooma keɲ! Nai ekaɲ iyee ɲulu iyakasi nakwap ka nanam! Anerae abu Satan kwap neni kus ka enyunyura nooi, aɲuna eyenia atemar eyakar iɲes apaki ɲina euruwuana nooi.”

¹³Ani eanyuni epiu atemar ekemasun iɲes kwap, abu kisyak akiwuapit aberu ɲina edouni ikoku ɲini sapat.

¹⁴Aponi inakinae aberu njin njabebenuk njaree njuna ke egole a njolo apolon, ikotere topororia tolosio nakibois keŋ naloŋisat neni etemokinit Akuj a njuna keŋ; neni iyokiyere ijes njikaru njuni ka atutubet nyewania epiu ijes.

¹⁵Abu nai epiu tobuk akalele njina a njakipi anakituk keŋ neni ka aberu, ikotere iwoki akalele ijes.

¹⁶Nai abu akwap kinarak aberu; abu tonjaa akituk keŋ, kiliko njakipi njuna aponito anakituk ke epiu.

¹⁷Toŋoik epiu aberu, tolot akitijiyore njiletok njuluŋe njulu ka aberu, njiletok daadan njulu iwupito Djakiciketa njuna ka Akuj ka njulu erae njisuudae a Yesu.

¹⁸Abu epiu towo alokipetot ka anam.

Akiseleerekinet 13

¹Abu oanyuwa etyaŋ elomuni ananam. Ayakar njamomwar njatomon ka njakyes njakanikaarei; a njinamomwara ayakar atoriet ka njinakou ayakar ekiro njolo eyanyit Akuj.

²Ekwaan etyaŋ njol ka eris, ayakar njakejen njuna ekwaan ka njuna ka etyaŋ a ece a njolo adedeŋan, ekwaan akituk keŋ ka njina ke eŋatuny. Abu epiu inak etyaŋ njol apedor, ekicolon ka apolou keŋ njina alalan.

³Atakani akou njina ke etyaŋ apei ewanan nooi, nai keris keiyo. Abu akwap daadan toumok, kiwuap etyaŋ njol.

⁴Kilipa njituŋa daadan neni ke epiu, anerae abu inak apolou keŋ neni ke etyaŋ. Kilipa ikes tari neni ke etyaŋ ebasi, “Dae ikoni etyaŋ? Dae epedori akitijiore ijes?”

⁵Aponi tocamakinae etyaŋ njol akirwor njakiro njuna ka akituro ka njuna ka akiyany Akuj ka aponi tocamakinae ijes ayakau napolou njilapyo njatomoniomwon ka njiarei.

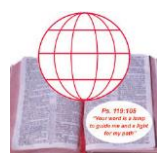
⁶Kisyak etyaŋ njol akiyany Akuj, akiyany ekiro njolo ka Akuj ka neni iboiyo Akuj ta njulu eyakasi nakuj.

⁷Aponi tocamakinae etyaŋ akitijiyore ka akiloun njituŋa njulu ka Akuj. Aponi inakinae ijes apolou njinakupukaet njikabilae, njakwapin, njanajepa ka njibukui.

⁸Epote njituŋa daadan njulu anakwap akilip neni keŋ; njituŋa daadan njulu pa kigiritae njikecerorwa lokitaabo njolo ka akiyar, njinapei anasubunet akwap, erae ekitaabo njol njolo a Imesek a njini aponi toarae.

⁹“Ijes njini eya njaki, kiira nu:

¹⁰Ituŋanan njini itemokino kikamarae, itemokino kire kikamarae; ituŋanan njini itemokino toarae ka atum, itemokino kire toarae ka atum. Anun, itemokino njituŋa njulu ka Akuj totitinyikis ananupit kec.”

- ¹¹Abu oanyuwa etyaŋ ece elomuni alotooma akwap. Ayakar iŋes ŋamomwar ŋaarei ŋuna ekwaan ka ŋuna a imesek ka erworo ikwa epiu.
- ¹²Esitiyae iŋes apolou daadaŋ ŋina ke etyaŋ a ŋolo ke ekiŋaren, a ŋolo ariŋa eyai nen. Abu kitiŋak ŋituŋa daadaŋ ŋulu iboiyete anakwap akilip neni ke etyaŋ a ŋolo esyaunan a ŋolo keris ajeme keiyo.
- ¹³Abu etyaŋ lo ŋolo a ŋiarei kitiya ŋakujuwanisya ŋuna ka aumokin; kitodou tari akim anakuj kwap iteete ŋituŋa daadaŋ.
- ¹⁴Abu tomodik ŋituŋa daadaŋ ŋulu iboiyete anakwap a ŋakujuwanisya a ŋuna acamakinitae iŋes akitiya alokiŋaren etyaŋ ŋolo ke ekiŋaren. Tolimok etyaŋ ikes adukokin etorube ŋolo ke etyaŋ a ŋolo awanitae ka atum, nai ayari.
- ¹⁵Aponi tocamakinae etyaŋ ŋolo a ŋiarei akieŋakin akiyar tooma lotorube ŋolo ke etyaŋ a ŋolo ke ekiŋaren, ikotere kisirworik etorube ka kitaar daadaŋ ŋulu awounete akilip neni keŋ.
- ¹⁶Abu etyaŋ ŋol toreik ŋituŋa daadaŋ ŋulu caryo ka ŋulu arwok, ŋikabarak ka ŋikulyak, ŋipi ka ŋulu nyerae ŋipi, akiwuakin emacar nakan kec ŋuna aloteten kori loreetin kec.
- ¹⁷Emam ituŋanan ŋini apedori akigyel kori agyelanar emam emacar ŋol, mati eyakar emacar ŋol ŋolo erae ekiro ŋolo ke etyaŋ kori enamba ŋolo erae ŋolo ke ekiro a ŋol.
- ¹⁸Itemokino toyakatar aosou. Ituŋanan ŋini eos, epedori aripun enamba ŋolo ke etyaŋ, anerae erae enamba ŋol ŋolo ke ekiro a ituŋanan. Enamba keŋ erae ŋamiaie ŋakanikapei ka ŋatomonikanikapei ka ŋikanikapei (666).

Akiseleerekinet 14

- ¹Abu eŋolik oanyuwa Imesek ewuoi alomoru a ŋolo enyaritae Sion; arukito ka ŋituŋa ŋalipyo amiat ka ŋatomoniomwon ka ŋiomwon, ŋulu egritae ekiro a Imesek ka ŋolo a Papa keŋ loreetin kec.
- ²Abu eira etoil anakuj ŋolo arwo ikwa ŋakipi ŋuna eremuno anakope, ekwaan eruye ka ŋolo ka agirokinet a ŋina ireta. Arwo ikwa ŋaduŋgui eeotor ŋikaeok.
- ³Aeosi ŋituŋa ŋul eete ŋolokitete alokiŋaren ekicoloŋ ka alokiŋaren ŋityaŋ ŋuluomwon ŋulu ayarete ka alokiŋaren ŋikatukok. Amam idiotuŋanan ŋini apedori ayenun eete ŋol, mati ŋulu arae ŋalipyo amiat ka ŋatomoniomwon ka ŋiomwon, ŋulu keris keiun anakwap.
- ⁴Erae ikes ŋikilyok ŋulu nyiryamakina ka ŋaberu, anerae etaleoro ikes. Iwuapito ikes Imesek neni elosi daadaŋ. Aponi toiunae ikes alokidij ŋituŋa ŋuluce ka erae ikes ainakinet ŋina ke ekiŋaren ŋina ainakinio neni ka Akuj ka neni a Imesek.
- ⁵Emam nyiirara adiolyokonu aneni kec, emam adioronis aneni kec.

- ⁶Abu nai oanyuwa emalaika ece epori alokidiana aneni alwanan, eyakar Dakiro nuna Ajokak, nuna nyesalunete nuna limokina neni a nituŋa a nulu eya nakwap, neni a nibukui a daadaŋ, a njikabilae, a njanajepa ka a njakwapin.
- ⁷Abu ijes kirwor a etoil a nolo apolon tema, “Tokerito Akuj ka kitopoloorito ijes! Anerae adolu apaki nina etubokinia ijes nituŋa. Kilipa neni a nolo asubuni nakuj, akwap, anam ka njilelyan!”
- ⁸Abu emalaika nolo a njarei kiwuapak nolo ke ekiŋaren tema, “Aukor ijes! Aukor Babilon nolo apolon nooi! Dolo abu kitamat njakwapin daadaŋ epiini keŋ nolo ka amalao!”
- ⁹Abu emalaika nolo a njuni kiwuapak njuluare i nulu ke ekiŋaren irworo a etoil a nolo apolon ebala, “Ituŋanan daadaŋ njini ilipi neni ke etyaŋ ka neni ke etorube keŋ, ido toryamu emacar aloreet kori anakan keŋ,
- ¹⁰ebuni ijes elope akimat epiini nolo ka Akuj; epiini nolo ka anyunyura a njina ka Akuj, nolo abukoki ijes pa ecaritae lokopo nolo ka aŋoit keŋ! Ijes daadaŋ njini itiyae nun, isicanio ka akim ka Sulpa alokiŋaren njimalaikan nulu ka Akuj ka Imesek.
- ¹¹Erubakini apuru njina ka akim a njina isicani ikes elosi kidiana njikaru ka njikaru. Emam apaaran kori akuwar njina ienuniata alocan kec. Dituŋa nulu ilipete neni ke etyaŋ a nol ka neni ke etorube keŋ, ikes nulu eyai emacar keŋ loreetin kec.”
- ¹²Itemokino totitinyikis nituŋa nulu ka Akuj, nulu iwuapito Dakiciketa keŋ, nulu enupito Yesu.
- ¹³Abu eira etoil anakuj ebala, “Kigir nu: erereŋ nituŋa nulu etwakete anakijaanakin Ekapolon ameun tokona!” Toboŋok Etao tema, “Ee, kire jik! Ienunete ikes alocan kec, anerae erukorete ikes ka njiticisyo kec.”
- ¹⁴Abu enoliya oanyuwa edou nolo akwaŋan, alokidiana edou nol, eboi njini ekoni ituŋanan, tonapite ebokot nolo etiyaunitae a egolid, toyakar ekileŋ nolo njeret nolo emilia nakan keŋ.
- ¹⁵Abu emalaika ece tolo mu alo Kai ka Akuj, kiworou a etoil a nolo apolon neni a njini eboi alodou tema, “Kisitiya ekileŋ kon nolo njeret alemia, anerae adolu apaki njina lemet. Akono akwap, etemokin akilem!”
- ¹⁶Abu nai njini eboi alodou tolem a ekileŋ keŋ akwap, kirikakin akilem njina ka akwap.
- ¹⁷Tolomu nabo emalaika ece alo Kai ka Akuj anakuj, ayakar ijes daŋ ekileŋ nolo njeret nolo emilia.
- ¹⁸Abu nabo emalaika ece nolo epolokinit akim tolo mu a Namuroet, kiworou a etoil a nolo apolon neni a nolo ayakar ekileŋ nolo emilia tema, “Kisitiya ekileŋ kon, tolem njaraito nuna ke epiini alomanikor a nolo ka akwap, anerae akoko njaraito.”
- ¹⁹Abu nai emalaika nol tolem a ekileŋ keŋ akwap, tolem njaraito alopiini, kimasak nacuet epiini – acuet njina ka anyunyura a njina ka Akuj.

²⁰Aponi tocuunae naraito nun anacuet alokiŋa etaun ŋolo apolon, toleleut ŋaokot anacuet, toleleiyasi ŋakilomitae ŋamiae ŋauni ka arae acukul kec alokwap ŋamitae ŋaarei.

Akiseleerekinet 15

¹Abu nai oanyuwa alokidiana atakanunet ace ŋina ka aumokin ŋina apolon nooi. Ayakasi ŋimalaikan ŋikanikaarei ŋulu ayakatar ŋakisicaneta ŋakanikaarei ŋuna esidyok, anerae ikes eŋetakinere anyunyura ŋina ka Akuj.

²Abu oanyuwa ibore ŋini ekoni anam ŋina a ŋakalilii imorikina ka akim. Abu daŋ oanyuwa ŋulu kepotu kilout etyaŋ ka etorube keŋ ta enamba ŋolo ke ekiro keŋ. Awuasi ikes ke epeiwaŋe anam ŋina a ŋakalilii, toyakatar ŋaduŋgui ŋuna keinakini Akuj ikes.

³Aeosi ikes eete ŋolo a Moses a ŋolo arae eketiyan ka Akuj ka eete ŋolo a Imesek ebasi, “Okoe Ekapolon! Akuj ŋina etiron! Epokok nooi ka eumokina ŋiticisyo kon! Okoe Erwosit ŋolo a ŋakwapin! Iyookino ka erae kire ŋipitesyo kon!”

⁴Ekapolon! Dae ituŋanan ŋini nyikikeri iyoŋ? Dae ewouni alimor apolou kon? Iyoŋ bon irae ŋolo Asegan. Epote ŋakwapin daadaŋ akilip neni kon, anerae aanyut daadaŋ ŋiticisyo kon ŋulu iyookino.”

⁵Kedaunosi nun, abu oanyuwa Akai ka Akuj anakuj eŋaara, arae iŋes eema ŋolo ayai Akuj.

⁶Apotu ŋimalaikan ŋulukanikaarei ŋulu ayakatar ŋakisicaneta ŋunakanikaarei tolomut alo Kai ka Akuj enapito ŋilowi ŋulu asegak ŋulu amilimilak, tonapito ŋarokobae ŋuna ke egolid anatorobwo kec.

⁷Abu epei alotooma ŋisubuna ŋuluomwon ŋulu eyarete inak ŋimalaikan ŋulukanikaarei ŋabakulei ŋakanikaarei ŋuna etiyaunitae a egolid ŋuna eleleba anyunyura ŋina ka Akuj a ŋina eyari ŋikaru ka ŋikaru.

⁸Kilelebun Kai ka Akuj apuru ŋina abunit anakica ka anapedor a ŋina ka Akuj. Amam ituŋanan ŋini apedori alomar Kai ka Akuj akitodol ŋina asaluniata ŋakisicaneta ŋunakanikaarei ŋuna ayaunete ŋimalaikan ŋulukanikaarei.

Akiseleerekinet 16

¹Abu nai eira etoil ŋolo apolon alo Kai ka Akuj irworo neni a ŋimalaikan a ŋulukanikaarei ebala, “Toloto, tobukosi nakwap anyunyura ŋina ka Akuj anabakulei a ŋunakanikaarei!”

²Abu emalaika ŋolo ke ekiŋaren tolot, tobukok anyunyura ŋina anabakule keŋ nakwap. Apotu ŋajemei ŋuna aronok nooi ŋuna apipilak pena lotuŋa ŋulu ayakatar emacar ŋolo ke etyaŋ ka neni a ŋulu elipete neni ke etorube keŋ.

- ³Abu emalaika ɲolo a ɲiarei tobukok anyunyura ɲina ka Akuj anabakule keɲ nanam. Apotu ɲakipi kikokis ɲaokot a ituɲanan a ɲini atwan ka totwaka ɲisubuna daadaɲ ɲulu ayakasi nanam.
- ⁴Abu emalaika ɲolo a ɲiuni tobukok anyunyura anabakule keɲ naɲololin ka lolelyan. Apotu ɲakipi toruworos ɲaokot.
- ⁵Eira emalaika ɲolo apolokinit ɲakipi ebala neni ka Akuj, “Itubok iyon iyookino, iyon ɲina Asegan, ɲina irae ka ɲina arae!
- ⁶Apotu ikes tobukonosi ɲaokot ɲuna a ɲituɲa ka Akuj ka ɲuna a ɲikadwarak, aɲun, itamat iyon ikes ɲaokot. Aryamut ikes ɲuna itemokino ikes toryamut.”
- ⁷Abu eira etoil a Namuroet ebala, “Ekapolon Akuj ɲina etiron! Iyookino kire ɲuna itubi iyon!”
- ⁸Abu emalaika ɲolo a ɲiomwon tobukok anyunyura ɲina ka Akuj anabakule keɲ nakolon ka aponi tocamakinae akinom ɲituɲa ka amwanis keɲ a ɲina arirae.
- ⁹Aponi kicunyaek ikes ka amwanis a ɲina arirae. Kiceno ikes ekiro ɲolo ka Akuj, a ɲina arae inɲes eyakuunit ɲakisicaneta ɲun daadaɲ. Nai apotu nyekiwa akitiya ɲasecisya ka apotu nyipuro ka nyitopoloosi Akuj.
- ¹⁰Tobukok emalaika ɲolo a ɲikan anyunyura ɲina ka Akuj anabakule keɲ lokicolon ɲolo ke etyaɲ. Kiryoniar ebuku ɲolo ke etyaɲ cuc; tokonyokonyata ɲituɲa ɲaɲajepa kec aɲuna aryebatar.
- ¹¹Kiceno ikes ekiro ɲolo ka Akuj a ɲina eyai nakuj aɲuna ka aryeba ka ɲajemei kec. Nai apotu nyekiwa ɲipitesyo kec ɲulu aronok.
- ¹²Abu emalaika ɲolo a ɲikanikapei tobukok anyunyura ɲina ka Akuj anabakule keɲ naɲolol ɲina enyaritae Eupurate. Abu aɲolol kijuwa toono deu aɲuna ka akitemokin neni itorete ɲirwosi ɲulu epote alo Kide.
- ¹³Abu oanyuwa ɲipyɲan ɲiuni ɲulu ekote ɲakidodoka. Aponito ikes alotooma akituk na ke epiu ka ɲina ke etyaɲ ta ɲina ke ekadwaran a ɲolo alyokonon.
- ¹⁴Erae ikes ɲipyɲan ɲulu itiyaete ɲakujuwuanisya. Eloseneneete ikes neni a ɲirwosi a ɲakwapin a daadaɲ acunun ikes lojiye Akolonit ɲina apolon ɲina ka Akuj a ɲina etiron.
- ¹⁵“Ebala Ekapolon, topupokisi! Abuni ayon ikwa ebunio ekokolan! Erereɲ ituɲanan ɲini etenit apaki daadaɲ, ɲini eyakar ɲilowi keɲ diyete, ikotere nyelot inɲes lotuɲa emam ɲilowi kiruma ɲileec!”
- ¹⁶Apotu ɲitai ɲul tocunakis ɲirwosi neni enyaritae a ɲaburaniyae Arimagedon.
- ¹⁷Tobukok emalaika ɲolo a ɲikanikaarei anyunyura ɲina anabakule keɲ lokuwuam. Bu etoil alokicolon alotooma Kai ka Akuj ebala, “Erikakin!”

¹⁸Toyakaun akimilyaa, njitoilon, agiro njina ereta ka amaran njina ka akwap njina apolon. Nyetakanuna amaran njina ikoni njin njinapeisubunet ituņanan, arae njin amaran ka akwap njina aronon nooi akilo daadaņ.

¹⁹Totyaka akwap, totyaka etaun njolo apolon njatyaket njauini, kinyasun njitaunio njulu apolok njulu a njakwapin a daadaņ. Abu Akuj totamu Babilon njolo apolon nooi ka kitamat njes epiini njolo ke ekopo keņ, epiini njolo ka anyunyura keņ.

²⁰Toņopiyasi njiculae daadaņ, toņopiyasi njimoru daadaņ;

²¹todout njakako njuna apolok nooi, njuna arae apotis a njinakakot njakilo njuna edolito njatomonikan, todoto ikes kidiama lotuņa eriņa ikes icenete Akuj aņuna ka akisicanet a njina a njakako, anerae arae njin akisicanet njina aronon nooi.

Akiseleerekinet 17

¹Abu epei a njimalaikan a njulukanikaarei a njulu ayakatar njabakulei njakanikaarei, bu neni keņ tema, “Bua, eketoodikini ayon ijyon epite njolo isicanere amalaat njina yenen, etaun njolo apolon njol, njolo edukitoe diyete njanlololin njuna alalak.

²Apotu njirwosi njulu anakwap tomalaana ka njes, tomerakinos njituņa ka akwap aņuna amasyata epiini njolo ka amalao keņ.”

³Abu Etau min neni keņ, okoya emalaika naloņisat. Oanyuwa ayon aina aberu njina eboi alokidiana etyaņ njolo areņan njolo egiritae lowaetin keņ daadaņ njirorwa njulu iyanyitere Akuj. Ayakar etyaņ njakyes njakanikaarei ka njamomwar njatomon.

⁴Anapit aberu njilowi njulu kipura-areņak ka njulu areņak, kisibusite akuwan keņ a njinapen a njulu etiyaunitae a egolid, a njamoru a njuna epol egyelit ka njakamilimili. Ayai nakan keņ ekopo njolo etiyaunitae a egolid, kileleba aronis ka asiilyo njina ka amalao keņ.

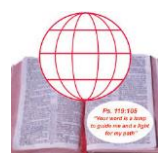
⁵Egiritae ikona loreet keņ ekiro njolo imunono apolou keņ, “Babilon njolo apolon nooi, toto a njamalae ka njakiro njuna aronok anakwap daadaņ.”

⁶Abu oanyuwa aberu njin emerete njakot njuna a njituņa a njulu ka Akuj ka njuna a njulu kearyo aņuna kenupitotor Yesu. Ani njolikini ayon njes, abu okobul nooi.

⁷Nai ekeņit ayon emalaika tema, “Kaanukiro ikibulitor ijyon? Akalimokini ayon ijyon apolou njina a njakiro a njuna imunono a njuna ka aberu a njin ka njuna ke etyaņ a njolo iboiyo njes, a njolo eyakar njakyes njakanikaarei ka njamomwar njatomon.

⁸Ayari kolon etyaņ njol, nai tokona nyeriņa eyari; eapi njes alomun anakipany a njina aoyan a njina nyesalunit akwap, tolot nai toarae. Eumokinete njituņa njulu kolon pa keponi kigirae njirorwa kec lokitaabo njolo ka akiyar ameun anasubunet akwap, apaki njina njolikiniata etyaņ. Anerae ayari kolon, tokona nyeriņa eyari, nai etakanuni nabo.

⁹“Itemokino toyakatar aosou ka ayenut. Erae njakyes njunakanikaarei njikamukumukui njikanikaarei, njulu iboiyo aberu. Erae daņ ikes njirwosi njikanikaarei;

¹⁰adaut njikan alokidinj kec atwakare, eriņa epei ipukat ka eriņa epei nyebuno; nai njina ebunio injes, itemokino kipuka apaki njina euruwuana.

¹¹Etyaņ njolo kolonj ayari, nai tokona nyeriņa eyari, erae injes erwosit njolo a njikanikauni, njolo erae epei a njulkanikaarei, njolo elosi aaro.

¹²“Damomwar njunatomon njuna ianyuwarit iyonj, erae njirwosi njitomon njulu eriņa nyeryamuna apukan, nai eryamunete ikes apedor njinakupukaet kaapei ka etyaņ esaa epei bon.

¹³Eruworosi njulutomon njul daadaņ njipei, einakinete daņ apedor ka apolou kec neni ke etyaņ.

¹⁴Itijiyete ikes Imesek, nai ilouni ikes Imesek kaapei ka njulu enyaritae, njulu eseunitae ka njikewuapak njulu erubakinito enupito injes, anerae erae injes Ekapolon a njikapolok ka Erwosit a njirwosi.”

¹⁵Abu emalaika okolimok ayonj tema, “Dakipi njuna ibu iyonj toanyuwa iboiyo amalaat, erae njituņa, njasepico, njakwapin, ka njanajepa.

¹⁶Damomwar njatomon njuna ibu iyonj toanyuwa, eremokinosi ikes kaapei ka etyaņ eņerete amalaat; elemarete ikes ibore daadaņ njini eyakar injes, kimyekis eleri, irikarete ikes injes ka kicunyasi.

¹⁷Anerae adau Akuj akiwuakin lotai kec akitiya acamit keņ, njina erae akimorikina kaapei, inakis etyaņ apedor kec akipukaa akitodol njina iyookinotor njakiro njuna ka Akuj.

¹⁸“Aberu njina ibu iyonj toanyuwa erae etaun njolo apolon, njolo ipukat njirwosi njulu ka akwap.”

Akiseleerekinet 18

¹Kelunyarosi njun, abu oanyuwa emalaika ece ebuni anakuj. Ayakar injes apolou nooi, kinuak akica keņ akwap daadaņ.

²Abu kiworou a etoil a njolo apolon tema, “Aukor injes! Aukor Babilon njolo apolon nooi! Aruwor ere njolo a njipyana ka njauyenito; iboiyete tokona njikyeny njulu asiilyanak ka njulu aronok aneni keņ.

³Anerae adaut njakwapin daadaņ akimat epiini keņ – epiini njolo ke ekibure njolo ka amalao keņ. Apotu njirwosi njulu ka akwap tomalaana ka injes, tobara daņ njimucurus njulu ka akwap aloterekune keņ a njolo a njiboro.”

⁴Abu nabo eira etoil ece anakuj ebala, “ A njituņa kaņ, toломutu aneni keņ! Ikotere nyiseca ikwa njituņa keņ, ido toryamut njakisicaneta keņ!

⁵Anerae alalata njasecisya keņ, edyatakin adol tari nakuj, etamunit daņ Akuj njiticisyo keņ njulu aronok.

⁶Kitiyata neni keŋ lopite ŋolopei abunio iŋes kitiyaa neni kus. Totaca iŋes ŋatacet ŋaarei aŋuna ke etic a daadaŋ a ŋolo etiya iŋes. Kitemokisi epiini ŋolo adwaran lokopo keŋ ŋarwa ŋaarei ikwa epiini ŋolo abu iŋes kitemok aŋuna kus.

⁷Inakisi iŋes ŋican ka akiyaloloŋ iriyan ka akituro ta eleilei ŋolo ayakar iŋes. Anerae erubakinit iŋes ebala, ‘Eboi ayonŋ a ne, arae arwosit! Meere ayonŋ apuserut, nyikiryamakin jik ayonŋ ka akiyaloloŋ!’

⁸Aŋun, ikamunete iŋes ŋakisicaneta nu alotooma apeikoloŋit bon – edeke, akiyaloloŋ ka eron. Icunyaryo iŋes ka akim, anerae erae Ekapolon Akuj ŋina etubokini iŋes ŋina etiron.”

⁹Ikalounete ka iyaloloŋete ŋirwosi ŋulu ka akwap, ŋulu kitiyaete ka iŋes amalao ka ekibure ŋolo aronon, aŋuna ke etaun a ŋolo apolon, apaki ŋina eanyuwaryata apuru ŋina ka arira a ŋina enyamuwari iŋes.

¹⁰Ewuoete ikes aneni alwanan aŋuna ekeritotor aryamun ŋican kaapei ka iŋes, temasi, “Oitakoi! Oitakoi! Iyonŋ Babilon, etaun ŋolo apolon nooi! Alotooma epeisaa bon adolu atubokino kon!”

¹¹Ikalounete ka iyaloloŋete ŋimucurus ŋulu ka akwap aŋuna keŋ, anerae adaun ŋini egyeli ŋiboro kec.

¹²Emam ŋini egyeli egolid kec, esilipa, ŋamoru ŋuna ajokak ka ŋakamilimili, ŋilowi kec ŋulu amilimilak, ŋulu kipura-areŋak, ŋuludelet ka ŋulu areŋak; ŋabaoi ŋuna egelegelya, ŋuna akukunyok, ŋiboro ŋulu egelegelya, ŋulu itiyaunitae a ŋikyal a ŋitome, ŋiboro ŋulu itiyaunitae a ŋabaoi a ŋuna epol egyelit, ŋulu itiyaunitae a eburonis, ŋasuwa ka ŋamoru ŋuna iceo ŋiboro;

¹³Sinamo – ekitoe ŋolo itukukunyi akimuj, eminae ŋolo ke ekinyate ka akimyet ŋina akukunyon ŋina eminae ka eceminae ŋolo akukunyon nooi ŋolo icunyo; epiini ka akimyet, ŋakiryaa ka ŋaganoi, ŋaatuk ka ŋamesekin, ŋaŋolei ka ŋagaari; ŋipi ka ŋituŋa daŋ.

¹⁴Elimokinete ŋimucurus iŋes temasi, “Aŋopiyasi ŋiboro daadaŋ ŋulu sek iitanit iyonŋ akituruwor ŋulu kon, adaun ebari ka arwon kon daadaŋ, nyiryamuni nabo iyonŋ ikes jik!”

¹⁵Ewuoete aneni alwanan ŋimucurus ŋulu apotu tobara aŋuna ecurutaata alotaun a ŋolo apolon a ŋol, anerae ekerito ikes aryamun ŋican kaapei ka iŋes. Epote ikes akigworo ka akiyaloloŋ,

¹⁶temasi, “Oitakoi! Kerokyata ŋakiro ŋuna atakanut lotaun ŋolo apolon nooi lo! Anapenene sek iŋes ŋilowi ŋulu amilimilak, ŋulu kipura-areŋak ka ŋulu areŋak, kisibusite akuwan keŋ a ninapen a ŋulu etiyaunitae a egolid, a ŋamoru a ŋuna epol egyelit ka ŋakamilimili!”

- ¹⁷Atwania iñes ebari ñol daadañ alotooma esaa epei! Apotu ñikapolokinitok ñameeli ka ñikalotok ñulu aya nameeli, ñikametok ñameeli ka ñituña ñuluçe daadañ ñulu eyarikinito nanam towua aneni alwanan,
- ¹⁸kikalout eanyuwarete apuru ñina ka arira a ñina anomiyari iñes temasi, “Emam etaun eçe ñolo ekoni etaun ñolo apolon nooi lo ñinapei kolon!”
- ¹⁹Tobukonokis ñalup ñakyes kec, kigworo ka kiyalolonjo temasi, “Oitakoi! Kerokyata ñakiro ñuna atakanut lotaun ñolo apolon nooi lo! Arae iñes etaun ñolo abarakinete ñimucurus ñulu ayakatar ñameeli! Atwania iñes ebari ñol daadañ alotooma esaa epei.”
- ²⁰Nakuj, tolakari! Dituña ñulu ka Akuj ka ñikiyakia ta ñikadwarak, tolakaros! Anerae adau Akuj atubokin iñes añauna abu iñes kitiya neni kus!
- ²¹Abu emalaika tolemu amoru ñina atya ñinakiryeeet, kimasa nanam ebala, “Ikokinio inyasunio Babilon etaun ñolo apolon nooi nege, nyeanyuwar nabo.
- ²²“Nyiraryo nabo aneni kon eruye ñolo a ñadungui ka ñitoilon a ñituña, ñolo a ñikakutak ñapilui ka ñarupepe! Nyeryamun nabo ñiketiyak kon ñulu aosok jik. Nyirar nabo eruye ñolo ka amoru a ñinakiryeeet.
- ²³Nyeanyuwar nabo akica ñina ke etaa aneni kon, nyirar nabo ñitoilon ñulu a ñaterak ka ñulu a ñikeitak aneni kon. Arwoko ñimucurus kon anakwap a daadañ, nai ibu iyon tomodik ñituña ñulu ka akwap a daadañ a ekamuka a ñolo ke ekitoe kon.”
- ²⁴Aponi Babilon kisicanae, anerae aponi toryamunae ñaokot ñuna a ñikadwarak ka ñuna a ñituña a ñulu ka Akuj aneni keñ; ñaokot a ñituña daadañ a ñulu aaryo anakwap.

Akiseleerekinet 19

- ¹Kedaunosi ñun, abu eira ebunit anakuj etoil ñolo apol, ñolo asibit ñolo a ñituña a ñulu alalak ebala, “Alleluia! Aiuno, apolou ka apedor erae ñulu ka Akuj yok!”
- ²Erae kire ka iyookino ñatubokineta ñuna ka Akuj! Atuboki iñes amalaat ñina enyasunit akwap añauna ka amalao keñ. Enyañarya Akuj iñes, anerae abu iñes toar ñiketiyak ñulu ka Akuj.”
- ³Tocelut nabo temasi, “Alleluia! Elosi apuru ñina ka arira a ñina enyamuwari etaun ñolo apolon nooi ñol kidiana ñikaru ka ñikaru!”
- ⁴Apotu ñikatukok ñulutomoniarei ka ñiomwon ta ñisubuna ñuluomwon ñulu eyarete, toramakinok kwap, kilipa neni ka Akuj, a ñina eboi alokicolonjo temasi, “Amen! Alleluia!”
- ⁵Bu etoil alokicolonjo ebala, “Kipuro Akuj yok, iyee ñiketiyak keñ daadañ ka ñituña daadañ ñulu ikerito iñes, ñulu arwok ka ñulu caryo!”
- ⁶Abu eira etoil ñolo asibit ñolo a ñituña a ñulu alalak, ñolo asibit ñolo a ñakipi a ñuna eremuno anakope, ñolo asibit ñolo ka agirokinet a ñina ireta. Eira ikes ebasi, “Alleluia! Anerae erae Ekapolon Akuj yok ñina etiron, Erwosit!”

- ⁷Olelyana ka olakaros, epuro apolou keŋ! Anerae adol apaki ŋina a ŋasuban a ŋuna ke ekiitanu a Imesek, itemokino daŋ ateran keŋ aŋuna keŋ.
- ⁸Ainakin iŋes ŋilowi ŋulu ajokak ŋulu amilimilak ŋuludelet.” (Dilowi ŋulu ajokak ŋul, ikes erae ŋiticisyo ŋulu ka akiyookino a ŋituŋa a ŋulu ka Akuj.)
- ⁹Okolimok nai emalaika tema, “Kigir nu: erereŋ ŋulu enyaritae nasuban ŋuna ke ekiitanu a Imesek.” Tema nabo emalaika, “Erae ŋakiro ŋun ŋuna a kire ŋuna ka Akuj.”
- ¹⁰Abu oramakin kwap nakejen keŋ akilip, nai abu iŋes tema, “Nyilip neni kaŋ! Arae ayon daŋ eketiyan ikwa iyon ka ikwa ŋikaitotoi kon, ŋulu erae ŋisuudae a Yesu. Kilip neni ka Akuj!” Anerae ŋuna iteyenunit Yesu ikes isirworete ŋikadwarak.
- ¹¹Abu oanyuwa nakuj eŋaara, ayai nen aŋole ŋa akwaŋan. Enyaritae ekameton keŋ ŋolo Ikinyoma ka ŋolo a Kire; etubonokini iŋes ka eji anakiyookino.
- ¹²Ekote ŋakonyen keŋ arira ka anapit ŋatoryet ŋuna alalak. Egiritae ekiro neni keŋ, nai amam ituŋanan ŋini ayeni, mati elope.
- ¹³Ebwaliyarito ŋaokot ekaaso ŋolo anapit iŋes. Arae ekiro keŋ, “Akirot ŋina ka Akuj.”
- ¹⁴Atupito ŋasigarya ŋuna anakuj iŋes edokito ŋaŋolei ŋuna akwaŋak ka tonapito ŋilowi ŋulu ajokak ŋulu akwaŋak, tosegak.
- ¹⁵Alomunit anakituk keŋ atum ŋina akwaŋan ŋina ilounia iŋes ŋakwapin. Ipukae iŋes ikes ka aryenyeyo ka ecuuni a ŋakejen keŋ epiini anacuet a ŋina ke epiini, ŋina erae anyunyura ka Akuj a ŋina etiron.
- ¹⁶Egiritae lokaaso ka namuro keŋ ekiro lo, “Erwosit a ŋirwosi ka Ekapolon a ŋikapolok.”
- ¹⁷Abu oanyuwa emalaika ewuoi anakolon. Tocelu a etoil a ŋolo apolon nooi neni a ŋikieny daadaŋ a ŋulu aporete alokidiana tema, “Potu, tocununos daadaŋ nakimuj ŋina ka Akuj ŋina apolon!
- ¹⁸Potu, tonyama ŋawat a ŋirwosi, a ŋikapolok a ŋasigarya ka ŋasigarya, akiriŋ a ŋaŋolei ka ŋawat a ŋikametok kec, ŋawat a ŋituŋa daadaŋ, ŋuna a ŋipi ka ŋuna a ŋulu nyerae ŋipi, ŋuna a ŋulu arwok ka ŋuna a ŋulu caryo!”
- ¹⁹Abu oanyuwa etyaŋ ka ŋirwosi ŋulu ka akwap ka ŋasigarya kec ecunakina akitijiyore ŋolo amet aŋole ka ŋasigarya keŋ.
- ²⁰Aponi kikamarae etyaŋ kaapei ka ekadwaran ŋolo amodiyanan ŋolo kitiyae ŋakujuwanisya alokiŋaren etyaŋ. (Ŋakujuwanisya ŋun, ikes abunio iŋes tomodikinia ŋulu ayakatar emacar ŋolo ke etyaŋ ka ŋulu elipete neni ke etorube keŋ.) Ani eriŋa eyarete, aponi kimasakinae etyaŋ kaapei ka ekadwaran ŋolo amodiyanan nanam ŋina ka akim, ŋina enepya Sulpa.
- ²¹Aponi ŋasigarya kec toarae ka atum a ŋina alomuni anakituk a ŋolo amet aŋole, tonyama ŋikiyeny daadaŋ ŋawat kec lopite ŋolo apedoritotor.

Akiseleerekinet 20

- ¹Abu oanyuwa emalaika ebunit anakuj, etiŋit ekipuŋguwo ŋolo ka auwuat a ŋina aoyan a ŋina nyesalunit alokwap ka erikot ŋolo apolon.
- ²Kikamu iŋes epiu – emun ŋoloŋorot, ŋolo erae Ekipye ka Satan, toen iŋes a ŋiriko ŋikaru aliput apei.
- ³Kimasak emalaika iŋes nauwuat ŋina aoyan, togolok auwuat kimuleleiya, ikotere nyepedorya nabo iŋes amodyanakin ŋakwapin tari ŋina elunyarotor ŋikaru aliput. Ani kelunyar ŋikaru ŋul, itemokino tolacakinae iŋes adiouriyen.
- ⁴Abu oanyuwa ŋikicologo ŋulu ka apolou icoloŋito ŋulu ainakinitae apedor aruwor ŋikatubok. Abu daŋ oanyuwa ŋitai a ŋituŋa a ŋulu ketubonoryo ŋakyes, aŋuna arakatar ikes ŋisuudae a Yesu ka aŋuna ka Akirot a ŋina ka Akuj. Kepotu ikes nyilipa neni ke etyaŋ kori neni ke etorube keŋ ka nyiwuakina emacar ŋolo ke etyaŋ loreetin kori nakan kec. Toyarut ikes kipukata kaapei ka Kristo ŋikaru aliput apei.
- ⁵(Nyeyarut ŋikatwak ŋuluce akitodol ŋina alunyarotor ŋikaru aliput apei.) Erae ŋin ayarun alokatwak ŋina esyaunan.
- ⁶Elakara ka erereŋ nooi ŋulu imarakinitae nayarun alokatwak ŋina esyaunan! Nyetapi atwanare ŋina a ŋaarei ikes, eruworosi ikes ŋisacaradotin ŋulu ka Akuj ka ŋulu a Kristo, kipukata ka iŋes ŋikaru aliput apei.
- ⁷Kelunyar ŋikaru aliput apei, elacakinio Satan alomabus.
- ⁸Tolot amodyanakin ŋakwapin daadaŋ ŋuna eyakasi nakwap ŋuna enyaritae Gog ka Magog. Eacununi Satan ikes daadaŋ lojiye; elal ekimar kec etya asinyon ŋina ka anam.
- ⁹Kielakin ikes akwap daadaŋ kirikaut akibois ŋina a ŋituŋa a ŋulu ka Akuj ka etaun ŋolo apolon ŋolo emina Akuj. Nai bu akim anakuj, tonyamuwa ikes.
- ¹⁰Aponi kimasakinae Satan ŋolo amodikini ikes nanam ŋina ka akim ka ŋina a Sulpa neni aris kimasakin etyaŋ ka ekadwaran ŋolo alyokonon; isicanio ikes apaaran ka akuwar ŋikaru ka ŋikaru.
- ¹¹Abu oanyuwa ekicoloŋ ŋolo akwaŋan ŋolo apolon ka iŋes ŋini icoloŋit. Toŋopiyasi akwap ka nakuj alokiŋaren keŋ nyeanyuwar nabo jik.
- ¹²Abu eŋolik ŋikatwak, ŋikarwok ka ŋicaryo ewuasi kaapei alokiŋaren ekicoloŋ, toŋaarae ŋikitaaboi. Toŋaarae nabo ekitaabo ece, ekitaabo ŋolo ka akiyar. Aponi totubokinae ŋikatwak ikwaŋina kitiyatotor ikes, ikwapei igiritere lokitaaboi.
- ¹³Toleku anam ŋikatwak ŋulu ayakasi tooma keŋ. Tolekut Atwanare ka Akibois ŋina a ŋikatwak daŋ ŋikatwak ŋulu ayakasi neni kec. Aponi totubokinae ikes daadaŋ ikwaŋina kitiyatotor ikes.
- ¹⁴Kimasakinae nai Atwanare ka Akibois ŋina a ŋikatwak nanam ŋina ka akim. (Erae anam ŋina ka akim ŋin atwanare ŋina a ŋaarei.)

¹⁵Ituñanan ñini pa ayai ekiro keñ lokitaabo ñolo ka akiyar, aponi kimasakinae nanam ñina ka akim.

Akiseleerekinet 21

¹Abu nai oanyuwa nakuj ñina kitete ka akwap ñina kitete. Apotu nakuj ñina esyaunan ka akwap ñina esyaunan toñopiasii; toñopia anam dañ.

²Abu oanyuwa Etaun ñolo apolon ñolo ka Akuj, Yerusalem ñolokitete, ebunit alokidiana aneni ka Akuj, itemokino ikwa ateran ñina esirit añuna ka akisiryam lokile keñ.

³Abu eira etoil ñolo apolon irworo alokicolon a ñolo ka apolou ebala, “Kiñolik! Ameun tokona erukito Akuj ka ñituña keñ! Erukete ñes ka ikes, eruworosi ikes ñituña keñ. Erukete Akuj alope ka ikes, eruwor ñes Akuj kec.

⁴Emyetari ñes ñakiyo daadañ anakonyen kec, nyeyakaun nabo atwanare, nyeyakaun nabo akiyalolon kori akigworo kori aryeba. Añopiyasi ñiboro ñulu ñorok.”

⁵Tolimu nai ñolo eboi alokicolon a ñolo ka apolou tema, “Kiñolik! Tokona eturuwo ayon ñiboro daadañ ñikitet!” Abu ñes nabo okolimok ayon tema, “Kigir ñun, anerae erae ñakiro ñuna a kire ñuna epedoryo akikinyom.”

⁶Tema nabo neni kañ, “Erikakin! Arae ayon Alpa ka Omega – Akisyakinet ka Asalunet. Dini daadañ enyami akure, ainakini ñakipi ñuna emam egyelit, ñuna aloitanit a ñolo ka akiyar.

⁷Dini ilouni, eryamuni ñun aneni kañ, aruwor ayon Akuj keñ ka eruwor ñes lokoku kañ.

⁸Nai ñikakuryanak, ñikalukinok, ñulu nyenupito, ñikaarak, ñimalaanotin, ñikekukujak, ñulu ilipete neni a ñakujo ka ñikalyokonok daadañ imasakinio ikes nanam ñina ka akim ka ñina a Sulpa. Erae ñin atwanare ñina a ñaarei.”

⁹Abu nai emalaika epei a ñulukanikaarei, ñolo ayakar ñabakulei ñunakanikaarei ñuna eleleba ñakisicaneta ñunakanikaarei ñuna esidyok, bu neni kañ tema, “Bua, eketoodikini ateran, aberu a Imesek.”

¹⁰Abu Etaun min neni kañ, okoya emalaika tari moru ñolo aoyan nooi. Eketoodik Yerusalem etaun ñolo apolon ñolo ka Akuj ebunit alokidiana aneni ka Akuj,

¹¹tocai añuna ka akica a ñina ka Akuj. Tocai etaun ñol ikwa amoru ñina epol egyelit, ikwa Yaspa, kileereu ikwa ñakalilii.

¹²Ayakar ñes arwatata ñina apolon ñina aoyan, ñina a ñipidiña a ñitomon ka ñiarei ka ñimalaikan ñitomon ka ñiarei ñulu eyokiyete ñolopidiñ. Egiritae lopidiña ñul ñirorwa ñulu a ñikabilae a ñulutomon ka ñiarei a ñulu a Isiraël.

¹³Ayakasi ñipidiña ñiuni ñolowae; ñiuni Kide, ñiuni nakan ñina alo Kwap, ñiuni Kuju ka ñiuni To.

- ¹⁴Adukokinitae arwatata njina ke etaun a njol namoru njunatomon ka njareei njuna ka akisyakineta, njuna egritae njirorwa njulu a Nikiyokia a njulutomon ka njareei a njulu a Imesek.
- ¹⁵Ayakar emalaika njolo ekesirwori ayonj ebela njolo etiyaunitae a egolid njolo kipimet etaun njolo apolon, njipidiņa keņ ka arwatata keņ.
- ¹⁶Ariyan njarwatatain njunaomwon njuna ke etaun a daadaņ. Kipim emalaika etaun njolo apolon njol a ebela a njolo kipimet, erae aoyau keņ njakilomitae njalipyo njareei ka njamiae njomwon alowaetin ka kidiana ta kwap.
- ¹⁷Abu emalaika kipim arwatata daņ, arae aoyau keņ njina alokidiana njamitae njatomonikanikapei; ikwapei araakar epite njolo epimianaa iņes.
- ¹⁸Adukitoe arwatata a njamoru a njuna enyaritae Yaspaa, ka adukitoe etaun njol a egolid, a njolo acai ikwa akaliliit.
- ¹⁹Esibusitae njamoru njuna ka akisyakineta a arwatata a njina ke etaun a njamoru a njuna epol egyelit a njuna egelegelya. Amoru njina ka akisyakineta njina esyaunan anyaritae Yaspaa, njina a njareei apusiyana ka anyaritae Sapire, njina a njauuni arae njina aliban ka anyaritae Agate, njina a njomwon arae njina aliban nooi ka anyaritae Emerald,
- ²⁰njina a njakan arae njina areņan ka anyaritae Oniks, njina a njakanikapei anyaritae Karanelia, njina a njakanikaareei arae njina nyanj-aliban ka anyaritae Krisolait, njina a njakanikauni arae njina pus-aliban ka anyaritae Beril, njina a njakanikaomwon arae njina nyanj ka anyaritae Topas, njina a njatomon arae njina onjor-aliban ka anyaritae Krisopreis, njina a njatomon ka apeei arae njinapus ka anyaritae Yacins ka njina a njatomon ka njareei arae njina pus-areņan ka anyaritae Ametist.
- ²¹Arae njipidiņa njulutomon ka njareei njamoru njuna amilimilak njunatomon ka njareei, njuna epol egyelit; etiyaunitae njolopidiņ kan amoru apeei njina amilimilan njina epol egyelit. Arae erukude njolo alokidij etaun egolid bon, acai ikwa akaliliit.
- ²²Nyijolikina ayonj Akai ka Akuj alotaun a njolo apolon, anerae Ekapolon Akuj njina etiron ka Imesek ikes erae Akai ka Akuj keņ.
- ²³Nyiitanit etaun njol akica njina ka akolonj kori njina ke elap, anerae ecaikinit akica njina ka Akuj neni keņ ka erae Imesek etaa keņ.
- ²⁴Elosete njituņa a njakwapin a daadaņ anakica keņ ka eyaunete njirwosi njulu ka akwap ebari kec tooma keņ.
- ²⁵Idonjete njipidiņa njulu ke etaun a njol enjaraa apaaran daadaņ; nyegolokinio ikes jik, anerae emamukaun akuwar aina.
- ²⁶Eyaunio apolou ka ebari njolo a njakwapin tooma lotaun njolo apolon.
- ²⁷Nai emam ibore njini aronon elomari neni keņ, emam tari idiotuņanan njini itiyae njuna a njileec ka njuna ka alyokonu. Nituņa njulu igiritae lokitaabo njolo ka akiyar njolo a Imesek, ikes bon elomarete tooma etaun njol.

Akiseleerekinet 22

- ¹Abu nai emalaika eketoodik ayon aŋolol ŋina a ŋakipi a ŋuna ka akiyar, ŋuna apariparete ikwa ŋakamilimili, toleleunito alokicolon a ŋolo ka Akuj ka a ŋolo a Imesek.
- ²Toleleunito kwap kitorito kidin erukude ŋolo apolon ŋolo ke etaun a ŋolo apolon. Dolowae ka aŋolol, ayai ekitoe ŋolo ka akiyar, toraununuyete ŋarwa ŋatomon ka ŋaarei alokaru, a ŋololap apeiraunet. Arae ŋakwii kec ŋuna kitajaleunet ŋakwapin.
- ³Emam ibore ŋini icenen aneni ka Akuj ŋini eyakaun lotaun ŋolo apolon. Eyakaun ekicolon ŋolo ka Akuj ka ŋolo a Imesek lotaun ŋolo apolon, ilipete ŋiketiyak keŋ neni keŋ.
- ⁴Eanyuwarete ikes ereet keŋ ka eyakaun ekiro keŋ loreetin kec.
- ⁵Nyeyakaun nabo jik akuwar ace, nyiitanete ikes ŋitaae kori akolon, anerae eruwor Ekapolon Akuj akica kec ka ipukaete ikes ŋikaru ka ŋikaru.
- ⁶Okolimok emalaika ayon tema, “Iyookino ŋakiro ŋun erae ŋuna a kire, ŋuna epedoryo akikinyom. Abu Ekapolon Akuj, ŋina einanakini etau keŋ neni a ŋikadwarak, kiyakiu emalaika keŋ akitoodikin ŋiketiyak keŋ ŋakiro ŋuna itemokino kitiyakin anapaki a ŋina eapi.”
- ⁷Ebala Yesu ebe, “Kiirasi, abuni ayon atipei!” Erereŋ ŋulu iwuapete ŋakiro ŋuna edwaritae alokitaabo a lo!
- ⁸Ayon Yoana eira ka eŋolik ŋakiro ŋun daadaŋ. Ani kadau akiirar ka akiŋolikin, abu oramakin kwap nakejen ke emalaika a ŋolo eketoodikini ayon ŋakiro ŋun ka adikino ayon elipi neni keŋ.
- ⁹Nai tema iŋes neni kaŋ ebe, “Nyilip neni kaŋ! Arae ayon daŋ eketiyan ikwa iyon ka ikwa ŋikaitotoi kon ŋikadwarak ta ŋulu daadaŋ ŋulu iwuapito ŋakiro ŋuna ke ekitaabo a lo. Kilip neni ka Akuj!”
- ¹⁰Okolimok iŋes ayon tema, “Nyimunon ŋakiro ŋuna edwaritae alokitaabo a lo, anerae eapi apaki ŋina itiyakinotor ŋun daadaŋ.
- ¹¹Iŋes ŋini itiyae ŋuna aronok, torubak itiyae ŋuna aronok; iŋes ŋini esiilyana, torubak itiyae asiilyo; iŋes ŋini itiyae ŋuna iyookino, torubak itiyae ŋuna iyookino ka iŋes ŋini erae ŋini ka Akuj, torubak erae ŋini ka Akuj.”
- ¹²Ebala Yesu ebe, “Kiirasi, abuni ayon atipei! Ayauni ayon ŋiropito kaŋ, oinak ŋinituŋanan ikwa itiyator.
- ¹³Arae ayon Alpa ka Omega, ŋolo Eŋarenon ka ŋolo Esidyon – Akisyakineta ka Asalunet.”
- ¹⁴Erereŋ ŋulu ilotarito ŋilowi kec, ikotere toryamut apedor ŋina nyamet arait ŋina ke ekitoe a ŋolo ka akiyar ka kitoro lopidin elomarete lotaun ŋolo apolon.

- ¹⁵Nai kiŋa etaun ŋolo apolon eyakaunosi ŋisiilyanotin, ŋikapilak, ŋimalaanotin, ŋikaarak, ŋulu ilipete neni a ŋakujo car ka daadaŋ ŋulu irworosi ka kitiyaete alyokonu.
- ¹⁶“Ayoŋ Yesu eyakuunit emalaika kaŋ akiteyenun iyese ŋakiro nu anatukon a Dikristo. Arae ayoŋ ataagoroit ka alyasit – eletonit ŋolo anateker a Daudi; arae ayoŋ etop ŋolo ka ataparacu ŋolo enepi nooi.”
- ¹⁷Ebasi Etau ka Ateran, “Bua!” Itemokino ituŋanan daadaŋ ŋini iirari nu tema, “Bua!” Itemokino iŋes ŋini enyamit akure bu, itemokino iŋes ŋini ecamit ŋakipi ŋuna ka akiyar, ya pa egyelit.
- ¹⁸Ayoŋ Yoana alimokinit ituŋanan daadaŋ ŋini iirari ŋakiro ŋuna edwaritae alokitaabo a lo: ani kiyatak ituŋanan ŋakiro ŋace neni kec, iyatakini Akuj neni keŋ ŋakisicaneta ŋuna elimunitoe alokitaabo a lo;
- ¹⁹ani kelema ituŋanan ŋakiro ŋace anakiro a ŋuna edwaritae alokitaabo a lo, elemari Akuj aneni keŋ arait ŋina etemokino iŋes toryamu alokitoe a ŋolo ka akiyar ka nyelomari iŋes lotaun ŋolo apolon ŋolo ka Akuj.
- ²⁰Iŋes ŋini iteyenunit ŋakiro nu ebala, “Kire jik abuni ayoŋ atipei!” Amen. Bua, Ekapolon Yesu!
- ²¹Toyai ajokis ŋina ke Ekapolon Yesu neni a ŋituŋa a ŋulu ka Akuj a daadaŋ. Amen.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2021, Vitória/ES - Brasil